THE FIRST BOOK IN

THE SUTTANTA-PITAKA

DIGHA-NIKAYA

PART III

WITH THE SINHALESE TRANSLATION

BY

THE VENERABLE AGGAMAHAPANDITA

BALANGODA ANANDA MAITREYA

MAHA NAYAKA THERA

PUBLISHED

UNDER THE PATRONAGE

OF

THE REPUBLIC OF SRI LANKA

B. E. 2519 C. E. 1976

සුතතනතපිටකෙ

දිශිනිකායො

3. පාපිකවගෙගා

සූතුා නතපිටකයෙහි

දික්සඟිය

3. පාපික චශ්ය

"කථාගකපපවෙදිකො ගිකබවෙ ධම්මවිනයෝ විව්ටෝ විරෝවති, නො පට්වජනෙතා."

''මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කරන ලද ධම්ය හා විතය විවෘත වූයේ බබලයි. වැසුණේ නො ම බබලයි.''

(අඛාතනාරනිකාය, නිකනිපාත – හරණබුවගත, 9 සූතුය)

පටුන CONTENTS

සංසකාරක නිවෙදනය	•	•	• •	••	ix
තිපිටකසමපාදක මණ්ඩල	ී ය	• •			хi
සංඥපනය		•			xiii
සංකේත නිරූපණය	•••	•••	•••	•••	XV
ශුණිාශුදවදශීනය	••	•	• •		xvii
පාලිනෝඩිය	• •			•	xix
හරිසූතිෂරි					xxi
ලපළ හා පරිවතීනය–	••	•	•	2	-545
ගාථාදිපාදසුවී	• •		• •	. 547	_550
සණුදුනා මානු කක මණිකා	-	••	••		552
විසෙස්පදනුකකමණිකා	••	•••	•	, 553	-582

සංසකාරක නිවෙදනය

නිපිටක පුවචනයෙහි සුතුංනන පිටකයට අයත් ආගමගුනෙයන් කෙරෙහි පළමුවැන්න වූ දීඝනිකායෙහි පා ටීකවගී සංලක්ෂිත වූ මෙම තෘතීය භාගය බු**දධජයනතී නිපිටකගුන එමාලායෙහි** නවවැ**නි** ගුණය වෙයි.

දසබල ගුණගණපරිදීපක සූතුයෙන් පුතිමණිනිත වූ දීඝාගමවරය සිංහල භාෂායෙන් තබන ලෙස ලඬකා බෞද්ධමණ්ඩලය විසින් ආරාධිත වූ අඟාමහාපණධිත බළන්ගොඩ ආනඥමෙතුෙය මහානායක සමාමිඤයන් වහන්සේ ධමාණී විසින් ගමහිර වූ දීඝනිකාය සිංහල පරිවතීනය මැනැවින් සපුරා නිමහම කළහ. එහි ශීලසකණවරී ලකෂිත පුථම භාගය 1962 දී ද, අවිතියභාගය වූ මහාවගිය 1976 නොවැම්බර් මාසයේ දී ද මුදුණය වී ඇත. අවසාන පාරීකවශීයෙන් යුත් මෙම තෘතීයභාගය නොසිතු පමණ ඉක්මනින් මෙසේ මුදුණය කරවාලන්නට අවසථාව සැලැසීම භාගායෙක් කොට සලකම්හ

ශී ලංකා විදෙහැදය විශාච්චාලයෙහි කලක් උපකුලපතිව සිටි ආනකුමෙමෙකුය මහාස්ථවිරපාදයන් වහන්සේ සමසක ලඛකා අමරපුර මහානිකායෙහි පුථම මහානායක පදවිය හෙබවූහ පූචාපර දෙශීය හාෂා-නතරයෙහි ඡෙක වූ ඔබ තිපිටක ධම්යෙහි නිපුණකට හෙතු කොටගෙන බුරුමරට රජය විසින් 'අශකමහාපණඩික' යන ගරු උපාධියෙන් සමමානික වූහ බහුශුය භාවයෙන් අනූන වූ උන්වහන්සේ දීඝනිකායවාහබාහනය සඳහා සරල වූ සිංහල භාෂාරීතිය මෙහෙයු සැටි සුධීන්ගේ පැසැසුමට කාරණ වෙනී සිතමහ

දීඝනිකාය පාඨශෝධනයෙහි දී කිසි කැනෙක නිකායානුන්කයන්ගේ දීඝාගමයෙහි– මහාවස්තු ආදී ගුණ්යනහි එන කිසි පාඨයෙක් ද අධෝලිපි වශයෙන් යොද ඇත. එහෙත් දූෂිත පාඨ වශයෙන් පාඨයෙක් ද අධෝලිපි වශයෙන් පාඨානුතර අධෝලිපියෙනුදු බැහැර කරන ලද්දේය. තවද කිසි පොතෙක ''ඉණ් වාහනා කණා පුරිස වාහනා කණා'' යනාදී පාඨ දක්වෙතුදු 'බුද්ධානසාසනා' හදි තැන්හි සෙයින් නිශානිත ලොපයෙහි සාධුණය ද සලකා ලක්දීව ඇදුරුපරපුරෙහි එන් පරිදි ''ඉණ්වාහනා කණා පුරිසවාහනා කණා පියිසා රාගන ම සංසකරණ යෙහි යොද ඇත 'ගරු කරොන්හි' 'ගරුකරොන්'' යනාදී තැන්හිදු එබළු මැය. මෙසේ යංගිනිසමාරුඪ වූ බුද්ධවචනය මැනිශවය කරගැනිමට බුද්ධ-ජයනහී තිපිටක සංසකරණයෙහි දී හැම පරිශුමයක් ම යොද ඇති බව

සලකනු මැතැවි. මෙහි ඇති වෙනත් ශොධාසථාන අධොලිපි අනුසාර-යෙන් දත හැකි වේ. මුදුණකායාීය හැකිතාක් ඉක්මනින් නිමහම කරවා-ලීම සදහා තිපිටක සමපාදක මණ්ඩලයේ ශාසතාගමධර පූජා පණිඩිත මහතෙරවරුන්ගේ සහාය ද ඇති ව ආනඥමෙමතුය මහානායක සවාමීඥයන් වහන්සේ මැනිරතුරු වාහපෘත වූ බව කෘතඥතා පූදික ව සදහන් කරමහ.

තවද සමබුදධශාස්නයාගේ උදදීප්තියට අතිශයින් පිහිට වන පරිශුද්ධ වූ තිපිටක පයණිප්තිය වහාපත කරවාලීම සඳහා ශී ලඬකා ජනරජයේ අගුං මාකා වර ගරු සිරිමාවෝ බණ්ඩාරනායක උත්තමාව දක්වන බලවත් පසාදය හා අනුගුහය ද, ගරු සංස්කෘතික අමාතා තැන්පත් ටී. බී. කෙන්නකෝන් මැතිතුමන්ගේ උත්සාහය ද, පුශංසා මුඛයෙන් සඳහන් කරන අතර සංස්කෘතික අමාතහංශයේ ලේකම කේ. එච්. ඇම. සුමකිපාල මහතාණන්, සංස්කෘතික අධාක්ෂ පී. ඒ. අබෙවිකුම මහතාණන් හා සාහිතා සංවර්ධන නිලධාරී කේ. ජී. අමරදස මහතාණන් ද මෙහි ලා සඳහන් කළ යුතු ය. සහකාර සංස්කෘතික අධාක්ෂ සෝමපාල ජයවර්ධන මහතාණන් තිපිටක මුදුණය නොපමාව අවසන් කිරීම සඳහා ස්වකීය විවෙකය ද නොතකා හුදු ආගමහක්තිය මැ පෙරදරි කොටගෙන කියා කරන බව පුශංසා පූර්වක වැ සඳහන් කළ යුතු ය

දෙතිවල කිසර මුදුණාලයාධිකාරී ඇස්. ඩී. සපරමාදු මහතාණන් පුමුඛ කායර්මණ්ඩලය නිපිටක මුදුණය නොපමාව නිමහම කිරීමට දරන උදෙපාගය ද, නිපිටක කාර්යාලය පිහිටි කොළඹ මහානායක චාරිකා-රාමයෙහි හාරකාර ඇම්. ඒ. ආර්. සමරසිංහ මහතාගෙන් නිපිටක සමපාදකමණ්ඩලයට දවරයෙහි ලැබෙන උපස්තමහය ද අනුස්මරණීය වේ.

සඉදවක ලොකයාහට උභයාර්ථ සංසිදධීය පිණිස පවත්නා අතිපරි-් ශුදධ පර්යාප්තිධර්මය වසාප්ත කරවාලීමෙහි යත්න දරන හැම පින්වත් සුධීහූ ධර්මදනමය කුශලයෙන් සුබහාගි වෙත්වා'යි ආශංසනය කරමහ.

මේ වගට

ශාසනොදයකාරී, ලබුගම ලඩකානඥ සථවීර නිපිටකමණ්ඩලයේ පුධාන සම්පාදක

1976 12. 10 වැනි දින, තිපිටක කායඖලය මහානායකවාරිකාරාමය 115, විජේරාම මාවත කොළඹ 7.

!

තිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය

උපදෙශක;

අනාමහාපණ්ඩිත බළන්ගොඩ ආනæ ලෙමතුය මහානායක මහා සථවිරපාදයන් වහන්සේ

සභාපති:

අනුරාධපුර බුද්ධශාවක ධම්පීඨයෙහි (හිසු විශාවිදාාලයෙහි) අධිපති තිපිටකවාගීමෙරාචායා, උකා්දගොඩ ශී ඥනාලොක දක්ෂිණ ලඩකායෙහි පුධාන සභාතයක සථවීරයන් වහන්සේ.

පුධාන සම්පාදක:

මොල්ලිගොඩ, පුවචනොදය පිරිචෙන්හි උපපුධානාචායා, නිපිටක වාගීෂාර, රාජකීය පණ්ඩිත ලබුගම ශී ලඩකානඥ-කෝට්ටේ ශී කලාාණි සාමගීධම් මහා සම්ඝසභායෙහි අනුනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

සම්පාදක:

ශාසතුපති, විදාහාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත, රද්දල්ලේ සිරි පඤඤුලොක – ශී කලාහණි සාමගීධම් මහාසඩකසභාලයනි අනුනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

ශාසකුපති, වීදාාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත, වේඩරුවේ සිරි අනොමදස්සී බටහිර දිශායෙහි පුධාන සඬුනනායකසථවීරයන් වහන්සේ.

හිතුලේ – මාකඩවර විහාරාධිපති රාජකීය පණ්ඩිත, කරහමපිටිගොඩ සිරි සුමනසාර සථවිරයන්වහන්සේ.

කොළඹ, කිඹ්රිගස්යායේ අලශාකාරාමාධිපති, රාජකිය පණ්ඩිත, කරදන පණුසුලඩකාර නාශක සථවීරයන් වහන්සේ.

ලෙබකාධිකාරි:

කොළඹ, බෞඛාලොක මාවතෙහි බෞදධාලොක විහාරාධිපති, පශ්ඩිත, දෙරගමුවේ සිරි ධමමපාල – කොළඹ පළ:තෝ පුධානසමුකතායක සථවීරයන් වහන්සේ.

සංඥපනය

මෙහි පළමු දෙවැනි කාණ්ඩ දෙක්හි ම සංඥාපන ඇති බැවින් මෙයට විශේෂ සංඥාපනයක් අවශා නොවේ. සූනු සාරාංශය පමණෙක් මෙහි දක්වේ.

- 1. පාරික සූතුය. සුනුක්බත්ත නම් පැව්ද්ද බුදුරප්‍රන් අග්ගඤඤය නොපනවතැයි කළ දෙෂාරෝපණය, ඔහු කොරක්බත්තිය නම් බලු තවුසාට පැහැදීම, සුනක්ඛත්තයා කළාරමට්ටුක නම් අවෙලක යන් කරා යැම, අවෙලක පාරිකපුතුයා ගේ මිගබස් දෙඩීම, බුදුරජුන් අග්ගඤඤය ලොකොත්පත්ති වංශ කථාව පැහැදිලි කිරීම. හඟාව-ගොත්ත පිරිවැජියාගේ පුසාදය පහළ කිරීම යන මෙතෙක් දෑ මෙහි දක්වේ
- 2. උදුම්බරික සූතුය. කපොජුගුප්සාව පරිපූර්ණ වන සැටි කථාගක-වරුන් පනවන පිළිවෙක් මග කපොජුගුප්සාවට වඩා උසස් බව මෙහි පුකාශිත ය.
- 3. චකුවර්ති සිංහනාද සූතුය. මෙහි දළ්හනෙම් සක්වීති රජුගේ පුවත ලොවැ දිළිඳුබව නිසා සොරකම දැ එය නිසා පාණසාකය ද, එය නිසා බොරු කීම ද, බොරු කීම වැඩීම නිසා කේලාම කීම ද එයින් පසු කාමම්ථාාචාරය ද එයට පසු එරුස වචනය හා සමඑපුලාප ද එයට පසු අභිධාා වාාපාද ද එයට පසු දශවස්තුක මීථාාදෘෂ්ටිය ද එයින් පසු අධර්මරාග විෂම ලොහ හා මීථාාධර්ම ද පහළ වී වැඩී ගිය සැටි ද මේ හැම අකුශලයක් ම වැඩී යත් යත් ආයුෂ පිරිහුණු සැටි ද අකුසල් වැඩී යැමෙන් දස හවුරුද්ද කෙක් ආයු පිරිහීම ද එසමයෙහි අවිවලින් මිනිසුන් උනුන් මරා ගැන්ම ද ඉතිරි වූ ජනයා ගේ පරපුර කුමයෙන් පාණසාකෘදියෙන් වැළැකීම ද එයින් පරමායුෂ වැඩීම ද අන්තයේදී පරමායුෂ අසූදහස් හවුරුද්දට නැගි සමයෙහි මෙතේ බුදුරජුන් පහළ වීම ද දක්වීණ. මෙයට පසු පැවිද්දහු ආත්මශරණ ව වසන සැටි ද, පැවිද්දහු ගේ ආයුෂ වර්ණ සැප බල පුණු ද විස්තර කැරිණ.
- 4. අග්ගඤඤ සූතුය. බමුණන් ගේ කුලවාදය සදෙස් බව, කුලයෙන් නොව කුසල් දහමින් ම මිනිසා පිරිසිදු වන බව, සස්නෙහි පැවිදි වූවහු බුද්ධපුතු වන නියාව, අග්ගඤඤය (ලොකොත්පත්ති වංශ කථාව), සතර වර්ණයන් පහළ වීම ධර්මයෙන් ම කෙනකු ශුෂ්ඨ වන නියාව යන මෙතෙක්දැ මෙහි දක්වීණ.

- 5. සම්පසාදනීය සූතුය. තමන් භාගාවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි පැහැ-දුණු කරුණු භාගාවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි පැවැති අනුතතරිය ධර්ම සැරියුත් තෙරුන් වදළ නියාව මෙහි දක්වේ.
- 6. පාසාදික සූතුය. නිර්ගුණ ඥාත පුතුයන් මළ පසු ඔවුන් සවවන් ගේ භෙදය, අසමාක් සම්බුද්ධ ශාස්තෘහු ගේ ශාසනයේ අපරිපූර්ණත්වය සමාක් සම්බුද්ධ ශාස්තෘහුගේ ශාසනයේ පූර්ණත්වය, සත්තිස් බෝ පැකි` දහම අන්තොටුවන් නගන දෙස්, ඒවාට පිළිතුරු සුබල්ලිකානුයෝග කථාගතයන් වහන්සේ වදරන නොවදරන දැ, දෘෂ්ටිනිඃශුයයෝ, දෘෂ්ටිනිඃශුය පුහාණය මෙනෙක් දැ මෙහි සවිස්තර ව දක්වේ.
- 7. ලක්ෂණ සූතුය. සක්විති රජුන්ගේ ද ලොවුතුරු බුදුරජුන්ගේ ද ගතැ පිහිටන දෙනිස් මහෘපුරිස් ලකුණු ද ඒවා ඇති වීමට කාරණ වූ ගුණ ධර්ම ද ඒවායේ අනුසස් ද යන මෙතෙක් දෑ මෙහි දක්වේ.
- 8. සිභාලොචාද සූතුය. සිභාලක ගෘහපති පූතුයාට වදළ ගිහි විනය සවිස්තර ව මෙහි දක්වේ
- 9. ආටාතාටිය සූතුය. ගිජුකුළු පව්වෙහි වසන බුදුරජුන් වෙතට එක් රයෙක සිවුවරම දෙවියන් සපිරිවරින් ආ නියාව ද වෙසවුණු රජු විපස්සී බුදුරජුන් පටන් කොට අප බුදුරජුන් තෙක් සිටි සත් බුදුරජුන් ගේ නම ඇතුළත් කොට, සිවුපිරිසේ ආරක්ෂාව සඳහා රැසැයු පිරිත බුදුරජුන් හමුවේ පැවැසූ නියා ව ද බුදුරජුන් එය අනුමත කොට, භික්ෂු භික්ෂුණි උපාසක උපාසිකාවන් විසින් යක්ෂභූත දෙෂ නිවාරණය පිරිසිස එය පුහුණු කරන සේ වදළ නියා ව ද මෙහි දක්වේ.
- 10. සඬගීකි සූතුය. බුදුරජුන් ගේ නි්රයාගයෙන් සැරියුත් මහතෙරුන් වදළ දේශනාවෙකි. මෙහි එකක ද්වික තික චතුෂ්කාදි වශයෙන් බුදුරජුන් වදළ දහම පරිවරණද කොට දක්වීණ.
- 11. දසුත්තර සූතුය. එක දෙක තුන සෑදි විසින් බුදුරජුත් වදළ දහම් වර්ග වශයෙන් බෙද සැරියුත් මහතෙරුන් විසින් මේ සූතුය වදරණ ලදි.

මෙයට,

බළන්ගොඩ ආනන්ද මෛතුය ස්ථවීර

ශී චන්දුශේඛරාරුමය, වටයවත්ත පාර, මහරගම. 1976–12–17

සංකෙත නිරුපණය

සී. සිංහල පුස්කොළ පිටපත්

සීමු. සිංහල මුදිත දීඝනිකාය

මඡසං. බුරුම ජටුඨාභගීතිසොධිත දීඝනිකාය

සහා. සහාම–තාශ්අක්ෂර මුදිත දීඝනිකාශ

කා කාමබෝජඅකුර දීඝනිකාය

PTS. Pali Text Society Edition

ශුද්ධාශුදධ දශීනය

8 0	ලපළ	ල්ද	අ ශිණි ,
11	13	දක ම ,	දකීම
11	20	-ශාකාපපූනීය	ශාකාපුනු
12	6	කාලක <i>ඤ</i> ්කා	කාලක ඤජිතා
13	26	'එක්	එක්
3 1	2	කියා ම	කියාම
34	24	සලව	පමෙච
37	17	'කිසි	කිසි
39	27	කැණහිල්	සිවල් ද
43	2	දරු පා තිකාන්තේවාසී	දරුපතිකා නෙතවා සි
44	2	සුනකඛනත	සුන කෘඛ්යතං
46	17	ත සස එවං	තසස එව
47	29	වශුලයහි	වශයෙනි
5 5	18	පනවන්නහු	පණවන්නහු
61	33	නිවාප යෙහි	නිවාප යෙහි
61	37	'වහන්ස,	'වහන්ස' -
68	6	යම්පි	සමුපි
68	14	අයම්පී බො	අයමපි කො
69	11	ලාභ	ල න ූ
70	3	රාජමහාමකතා බතුනියා	රාජමහාමා බක්ක ත්ත් යා
71	29	'මෙය	මෙය .
78	15	පරිසුදධතච	සුදුකු
81	8	සෙව්නාහට	සෙව න්නාහට
8 3	27	ඇත්තෙම	ඇත්නම ′
86	16	සු යසූ සනති	සු සසු සනති
87	28	අවිසා රද	අවිසාර ද
88	15	අරම <i>ඤ</i> ඤ	අර ක් දෙ
89	10	කියන ලද	කියන ලද,
89	19	වනයන්	වෙනෙනි -
90 -	7	බු හ මවරිය	<u> මුහමවරිය</u>
92	7	නිදා ඨනතු	තිව්ථනතු

xvii

ශුදධා'ශුදධ දශීනය

පිව	ෙ පළ ්	ශුද්ධ	. අශිද්භ
93	7	දූන	දන
94	29	දුතියං	දුකිය
95	10	කිරනැයි	කිය
96	2	චකකුවතති	චකකවතුන් ්
96	12	වෙදනානු–	වේ දන₃−
100	17	සඛ්ඛාකාරපරිපූරං	සබ්බකාර පරිපූරං
100	24	අනුයුකෙසසු	අනුසුකොසු
101	11	'දරුව,	දරුව
102	7	क्क	අසසු
102	24	උපරි	උපරිං
106	2	චකකවතතී	චකකවතත්
109	10	වදනෙම්'යි	වැනොම් යි
112	29	ගාමසාත මපි	ගෘම ඝා තක ම පි
115	28	වණිවත් වෙත්, ඇතැම්	වණිවත් වෙත්.
	,	<i>ල</i> කලනක් දුව්ණි වෙත්.	
116	. 25	දුළි දදි ලය -	ද ළිදි ග ය
117	33	පිසුණවාවාව _	පිසුණාවාචාව
121	32	''භවත් සක්වය, පිනෙකි!	භවත් සත්වය ''පිනෙකි!
124 -	13	වීසතිවසසසතායුකා	විසං තිවසකය කායුකා
124	35	<i>ල</i> අමව සසසහ සසා යුතා	ලදව සයසහ සසා යුකා.
128	4	කලරයාාමානි -	ක රෙ හාමා
130	14	ජනප. සාවරිශපා කෙනා	ජනපදපාවරිය පැකතා
131	3 9	පර්යවසාන	පර්වසාන
133	10	කුලදරුවෝ	කුලදරුවෝ ගිහි ගෙන් නික්ම
135	8	මහණ ලතුම	මහණ, තෙම
136	7	පාසාද පචඡායායං	පාසා පචඡායාය•
144	19	එව ෙම ව	එව ල මව
145	26	'භවත්නි,	හවක්නි,
146	4	යලකුෘ ලඛා	යමථා ලබා
149	3	භූමි ප්ප්වකය	තුමිපපටක ය
154	21	ආහරුම	අහාරාම
154	27	වාමසටුඨා	වාමසටුඨ
156	21	<i>බ්</i> යිතු බබං	ඛී යිතුබබා
158	3	රම ඤාතිති	ල <i>කු</i> ද් තීති

ශුදඩා 'ශුදඩ දශිනය

68	ඉපල	ශුණ	අශුතා
158	5	අක්ඛමරන	අ කුබරල න
158	10	සතතානලණුණුව	සතනන ලක්ඤව
159	33	ධාාන නො කෙරෙත්	ධාාන කෙරෙත්
160	7,16,24,35	අභිසම්පරාගෙ ව	අභිස මපරා ලයච
160	11	විසසුනං	විසුං
165	3	ආසුව	ආ ව
165	18	අනර්ථනිඃ ශිුත	අනර්ථනි. ශීත
165	22	සමාක්සම්බුදධ	සමාාක් සමබුදඩ
168	13	මෙ	
169	33	සමාක් සම්බෝ ධි ය	සමාක් සමබෝධිය
170	12	ත සය	තිසය
170	20	ධමෙමසු	ධමෙමසු
171	27	භික්ෂු ලතම	භික්ෂුහු.
172	5	චකඛු වෙව²	චක ${f a}$ ව 2 ව
176	2 2	සමාපතනිසු	සම පා ත හිසු
1 80	7	අ විනිපා තධ ම ණ	අවිනිපාතධ මෙ මා
181	18	අනාසුව වූ	අන සුව වූ
187	2	ඥන	既免
189	2	යෘද්ධිවිධ	සෘද්ධුමය
189	29	ඇති වැ	නැති වැ
190	11	සමණා	සමණො
194	· 14	ආචිණණං	අව්විණණං
197	15	සමණුදෙසයෝ	සමනුලදෑසයෝ
199	3 8	ಲೆ	ಲೆ `
201	15	පවතිහු	පවත්හු
201	20	පනව න	පණවන
201	36	ලතු පින් '	නො පිත්
202		උපසමසංව ත තනි ඉතා	උපස ම සංවතනනිකා
202		සඳධලෙම	සදධිමමම
2 03	. 13	ශුාවක ලයා්	ගුා වකයෝ
208		මුහුම වරියං	මුක්මමච3ය•
211		කාරණයෙන්	කාරණයන්
211		කරකැත්තත් සඳහා ම යනු	
211	22	අර්ථනිඃශිත නොවූ කරකැත්තක් සඳහෘම	ආශිුත නොවූ

ශුදධා, ශුදධ දශීනය

8 0	ල පළ	ශුදධ	අගුද්ධ
212	3	සම මා	සබබා
215	6	නො ම හුවා	නො මහුවා
215	11	නො ම පිළිගත ඡුතු.	නො ම සතුටු විය යුතු
216	3	. දි ට ඨධමම්කානං [ි]	දිටඨධ ම ලකාන ං
216	9	ඩංසමකස .	ඩංසම ක
216	11	බුහුමචරි-	බුහමචාරි .
217	27	පරම කොට ඇති බව	කෙළවර වනු
219	16		් හී නහ.
220	24	දුක්ඛසහනතං	දුකබු සැනක•
22)	9	සුබලලිකානුගොගෙ	සුබලලිකානු යොගා
222	29	කැණදසසනං	කැණදසසන '
223 '	28	<i>කැ</i> සය කළ .	කළ
224	8	ත ් ගෙනො	තුරා ඉතා
225	10	අසතා	අහතා
229,	34	ස වයංකාර	සව්ය කාර
231	27	, අශා ශවතත්	ආශා ශුවතත්
232	7	ු ලමා සම <i>ක</i> ුකු නති	ලසා සම <i>කැ</i> කැනති
241	8	නමුදු-	නව
246	12 ⁻	<i>යකු</i> බ	යකක _
246	21	උසසනනනනා	සසනුදෙනනා
247	10	අසුරගො ද යක්ෂයෝ ද	
248	16	ශාදශතු ච [ි] ල ිද්ධ	යාපයති වසිදුබී.
248	25	මහාන න්	ලභාති ,
253	12	ලොම්තා	,ලොමක ,
255	20	ලකංඩා දෙක්කාන් කොම	ෙ කණ්ඩා
257	20	වන්නේ ද ?''යි	වන්නේ ද ?''
264 -	24	දව්පද	ැවපද
266 266	11 - 18	ල [ා] කතුව , -	ව ණුස ්මග
266	25	අහා ගියං	මිතෙකමි අහ නියං
267	13	ශූතයෙන් -	ශුතමයන්
269	24	ජසනහර <u>—</u>	ල්සුන්තර රසනහර <u>ි</u>
270	5	උ ජු∘ ,	ට බ්∙ ු
272	25	අණාශීමකා <i>.</i>	අනවා යි නො

ශුදධා'ශුද**ධ දශි**නය

88	පෙළ	ශුද්ධ	අගුණ
272	32	අභිහරනති	අභිහරනති
273	22	ලමගෙණ	මෙ මහ
275	6	එමකෙක	එ ලක ක
283	12	දං <i>ෂ</i> ටුා	ද <i>ෂ</i> ටුා
290	25	ජ නදගතිං	ඡනුගති.
291	30	ගැහැවිපුත	ගැහැවිපුත්,
293	32	යෑමෙහි	යා ලමහි
298	15	පටිස නු රති	පටිස ස ුරතිං
293	20	පා ප කම්පිසස	ජා පකු මිපි සසං
306	14	අවිසංවාදනනා ය	අවිසවාදනතාය
327	26	ඔහු	තිහු
352	8	උබහුතකං නාම	උබහතක•
352	16	උබහුතකං තාම	උ බහතක•
254	13	බහු ඉදව	බ හුදෙවා
255	5	බලා පො ඉරාක්තු වන	බලාපොරොත්තු වනු
356	11	නිඛෙකයේහි වා	නිඛෙකයේහි ච
363	22	කුශලසංකල් ප	අකුශලසංකල්ප 🦯
367	30	කා මෝ පපතති	කා ෙ මාපපතති
369	21	අ <i>කු</i> සුතා විනදියය	අණුසූතවීපදිගු
378	6	න ච	න ච,
387	26	විමුකතිගුණය	ව්මුකතිගුණයි
		(ඵලවිමුකුනිය)	(එලව්මුකත්ශි)
389	14	ඔ ඝය	ඔ ඝයි
389	16	අවිදාහ ඉයා ගය	අව්දහා ෙයා ගයි
389	20	ව්සං ලයාගය	විසංයෝගු යි.
392	18	පරපරිතාපනානු-	පරපරිතෘපනු ලෙයාග
		ලයාග,	

THE PALI ALPHABET

IN SINHALA CHARACTERS

VOWELS

e	a ආ	a gi	. đi	Çü	Ca II	එ e	@0
			CONS	SONANTS			
ක	ka	Okha	တ	ga	සgha		a na
ච	ca	ජcha	ජ	ja	æDjha		සද ñ a
වෑ	a	ယုံးha	ඩ)da	e)dha		бла
ත্ta		Otha	ęda		ධdha	න _n a	
ප p a		එpha	බba		សbha	© ma	
යya	бrа	Gla	වva	සsa	තha	e ja	۰ŵ
කka	කාkä	කිki	කිki	කුku	කුkū	මකke	ලකා ko
Okha	බෘkhā	විණා	බ්khi	බුkhu	බූkhū	බෙkhe	ලබාkho
Oga	ගාgā	ගිලුා	€gi	Qgu	ഗുള പ്പ	©øge	ලඟාදුල

CONJUCT - CONSONANTS

කක	leleo	#Open	222	eo frao		A1
			ñña	D tra		මඵmpha
කක)	kkha	ණිත	nha	ççdda		මම ,mba
කාsk	-	<i>ක</i> ළව:	n ca	ф)ddha		exambha
∌kr.	i	ඤඡ,	ncha 💮	gdra		© ⊕mma
කුව k		ඤජ	, hja	අව, වdva		මනmbha
බහ k	hya	ඥක්) jha	ධවdhva		යය, යාාyya
∂ Dk	hva	මා _!	a	නතnta		cosyha
ගන	ga ,	වඨ,	ottha	≥ntha		C lla
ଉଷ୍ଟ	gha	ඩඩd	da	e znda		colya
ඔ කු	hka	€ඔd	dha	Andha		C eolha
9gr	a	S	onņa .	නත nna		වනwha
' න ා ි		€ 501	•	නහ <u>nh</u> a		cc c ssa
ඩ ගi		&	nįĥa	c cppa		සම sma
	_	ණඩ	, nda	පථppha		සවsva -
fingha Dcca		නතtta		බබbba	හම <u>hma</u>	
චඡ ccha		නාස	ha	ව්පාර්තිය		හවhva `
ජජාja		නtv	a	gbra.		c alha
ජක	jjha	-	, -	ම ≃mpa		
эā	7 1	Ĩ	ു_ju	ر_]ŭ	Gе	_ © ၁

xxui

විෂය සූචිය

පාථිකව**ෙකා**

1	පාථික සුතනං	2
2	උදුම්බරික සීහනාද සුනතං	58
3.	චකකවතතිසීහනාද සුකතං	96
4	අගනණක සුතනං	137
5	සමපසාදනීය සුනනං	166
6.	පාසාදික සුනනං	194
7	ලක්ඛණ සුහනං	236
8	සිගාල සුතනං	28 8
9.	ආටානාටිය සුකනං	312
10	සඩගීති සුතනං	352
11.	දසුනකර සුනතං	468

සුනතනතපිටකෙ

දිශ්තිකායො

(තතියො හාගො)

පාපිකවගෙගා

සූතත නත පිටකෙ

දී ඝනි කා යො

තතිය භාගො

පාථිකවගෙගා

නුමොතසස භගවතො අරහතො සමමා සමබුද්ධසස

1

පාපිකසුතතං

එවං මෙ සුතං. එකං සමයං හගවා මලෙලසු විහරති, අනුපියා නාම මලලානං නිගමො

අථ බො හගවා පුබබුණකසමයං¹ නිවාලසභවා පතනවීවරමාදය ලධා හගවලතා එතදහොසි අනුපියං? පිණිඩාය පාවිසි අථ ''අතිපපගො බො තාව අනුපියායං⁸ පිණ්ඩාය චරිතුං, ය**නනු**නාහං ලයනු භූගගවලගාකනුසස පරිඛ්ඛාජකසස ආරාලමා, ලයන භූගතවලගාලකතා පරිඛුඛාජකෝ තෙනුපසඩකමෙයානති.''

අථ ලබා හගවා යෙන හගානවගොතනස්ස පරිබ්බාජකසස ආරාලේඛ ලයන හ**ග**නවගොමුකකා පරිබ<mark>ධාජ</mark>මකා ඉතනුපස<mark>ඩයාමී අ</mark>ථ ඉබා හ<mark>න</mark>ාව-**ලගානෙනා පරිඛඛාජලකා හගවන**තං එකද**ෙ**වාව. ''එතු ලබා හලනන භගවා සවාගත• හමනක හගවමතා, චීරසාං මබා හනෙන හගවා ඉමං ප්රියායමකාසි යදිදං ඉධාගමනාය නිසීදතු හනෙන හගවා, ඉදමාසනං පණඤකතනන් '' නිසිදි හගවා පණඤකෙක ආසලන හගාාවගොකො'පි **මෙ**ට පරිධඛාජකො අණුකුතරං නීවං ආසනං ගමනතා එකමන_ත නිසිදී.

¹ පාරේයා වරකතා (සිමු)

² අනුපපියම (සාපා), අනුපිය (කාම) 3 අනුපිය (කාම)

සූතුා නතපිට කයෙහි දික්සඟිය

තෘතීය භාගය

ඒ භාගාවත් අහීත් සමාක්සම්බුද්ධයන් වහන්සේට නමස්කාර වේවා!

> පාපික වශීය 1 、

පාථික සූතුය

1. මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් සමයෙක්හි භාගාවතුන් වහන්සේ, මල්ල රටු – මල්ලයන්ගේ අනුපියා නම යම නියමගමෙක් වී ද – එහි වැඩ වසන සේක.

එ කලැ භාගාවතුන් වහන්සේ පෙර වරුයෙහි හැඳ පෙරෙවැ පාසිවුරු ගෙන, අනුපියා කිගමයට පිඩු පිණිස වන් සේක. එ කල්හි (එසේ වඩනා) භාගාවතුන් වහන්සේට 'අනුපියා නිගමයෙහි පිඩු පිණිස හැසිරෙන්නට කව ම ඉතා උදසන ය. මේ භාගීවගෝකු පිරිවැජ්ජා ගේ අරමට, භාගීව-ගෝකු පිරිවැජ්ජා කරා, ගියෙම වීම නම් යෙහෙකැ'යි මෙ සිත වීය.

2. ඉක්ඛිත්තෙන් භාගාවතුන් වහන්සේ භාගීවගෝතු පිරිවැජ්ජා ගේ ආරාමය යම් කැනෙක ද, භාගීවගෝතු පිරිවැජ්ජා යම් කැනෙක ද, එ කැනට වැඩි සේක. එකල්හි භාගීවගෝතු පිරිවැජි කෙම භාගාවතුන් වහන්සේට 'චහන්ස, භාගාවතුන් වහන්සේ මෙහි වඩිනා සේක් වා, වහන්ස, භාගා-වතුන් වහන්සේ මෙහි වැඩි සේ මැනව, වහන්ස, භාගා-වතුන් වහන්සේ අද මෙහි වැඩියේ බොහෝ කලකට පසු යැ¹, වහන්ස, භාගාවතුන් වහන්සේ වැඩිහිඳිනා සේක් වා, මේ අස්නෙක් පනවන ලද්දේ වේ' යැයි මේ වචන කීය. පනවන ලද අස්නෙහි භාගාවතුන් වහන්සේ වැඩ හුත් සේක. භාගීවගෝතු පිරිවැජි ද එක්කරා මිටි අස්නෙක් ගෙන පසෙක ඉඳගක.

^{1 &#}x27;මෙති වඩින්නට අද යම වාරයක් (අවසථාවක්) යොද ගත් සේක් ද ඒ බොහෝ කලෙකිනි' යනු පදගත අර්ථයි

3 එකමනතුං නිසිනෙනා බො හගානවගොතෙනා පරිඛුඛාජකො භගවනතුං එකදවොව

"පුරිමානි හමනන දිවසානි පුරිමකරානි සුනකබතෙකා ලිවඡවිපුකෙනා යෙනාහං තෙනුපසඬයාම්, උපසඬයාම්භා මං එකදවොඩ 'පවවසඛාතෝ'දනි මයා හනාව හගවා, නදනාහං හගාව හගවනා උදදිසය විහරාමී'ති කලොවකං හලනන කලේව, යථා සුනසඛතෙනා ලිවඡවිපුකෙනා අවචා?''ති

4. ''තරෙව බො එතං භාගාව යථා සුනස්ඛානතා ලිවණ්වපුකොත අවච. පුරිමානී භාගාව දිවසානි පුරිමතරානි සුනස්ඛනෙතා ලිවණ්වපුකොත යෙනාහං තෙනුපසඬකම්. උපසඬකම්නා මං අභිවාදෙනා එකමනු නිසිදි එකමනතා නිසිනෙතා බො භාගාව සුනස්ඛනෙතා ලිවණ්වපුකො මං එකද-වොච 'පවවස්ඛාම්'දනාහං භාගාන භාගවනතා, නාහං භාගනන භාගවනතං උදදිසස විහරිස්සාම්'ති එවං වුකෙත අහං භාගානව සුනස්ඛානාං ලිවණ්ව-පුතතං එතදවොචං.

"අපි නු නාහාහං¹ සුනසඛනා එවං අවචං: එහි නිං සුනසඛනා, මමං උදදිසස විහරාහී නි⁹"

''ලනා ලහතං හලනන ''

''ඣං වෘ පන මං එවං අවච. අහං හලනන හගවනනං උදදිසස වීහරිසසාමී කි?''.

''ලනා ලහතං හලනතු.''

''ඉති කිර සුතසඛනන නෙවාහනකුං වදම්

එහි නවං සුනසඛනක මමං උදදිසය විහරාහීති. නපි කි්ර මං නවං වලදසි අහං හලනක හගවනකං උදදිසය විහරිසයාමී ති. එවං සලනක මොසපුරිස කො සලනතා කං ජවවාවිසඛයි? පසුය මොසපුරිස යාවණාවී ' තෙ ඉදං අපරදධනති''

5. ''න හි පන මෙ හනෙන හගවා උතතරිමනු සසධම්මා ඉදධිපාටිහාරියං කරොත්''නි.

"අපි නු නාහන සුනසඛනන එවං අවවං එහි ඣං සුනසඛනන, මමං උදේ සස විහරාහි, අහලනන උනනරිමනු සසධමමා ඉදධිපාටිභාරියං කරිසසාම් කි?"

^{1.} කෘත•, සිමු,-PTS. 2 යාව ව (මජස•)

3. එකත් පස් වැ හුන්නාවූ ම භාගිවගෝතු පිරිවැජි කෙමෙ භාගා-වතුන් වහන්සේට මෙ බස් පැවැසී ය:

"වාන්ස, පෙර දවසැ, බොහෝ පෙර දවසැ, ලිචඡවිරාජපුතු සුතක්ඛක්ත කෙමේ මා වෙත ආයේ ය. අවුත්, භාගිවය, දන් මා විසින් භාගාවතුන් වහන්සේ පරිකාක්ත සේක මම භාගාවතුන් වහන්සේ ගෙන් වෙන් වීමි. භාගාවතුන් වහන්සේ උදෙසා නො වෙසෙමි'යි මට සැළ කෙළේය. වහන්ස, කිමෙක් ද⁹ මෙය ලිචඡවීපුනු සුනසාඛතකයා කී සේ ම වී ද?"' (යනු යැ).

4. ''භාගිවය, මෙය ලිච්ඡවීපුනු සුනක්බත්තයා කී සේ ම විය. භාගිවය, පෙර දවසැ බොහෝ පෙර දවසැ, ලිච්ඡවීපුනු සුනක්බත්තයා මා වෙත ආයේ ය, අවුත් මා වැඳ, පසෙක ඉඳ ගත්තේ ය, එසේ හුන්නේ ම ''වහන ස, මම දැන් භාගාවතුන් වහන්සේ හැරපියා යෙම, වහන්ස, මම භාගාවතුන් වහන්සේ උදෙසා නො වසන්නෙම'' යි කී ය. භාගිවය, ඔහු මෙසේ කී කලැ, මම ඔහු අමතා,

'සුනක්ඛත්කය, තෝ මෙහි එව, මා උදෙසා වසව' යි මම කට කිම ද ?' යි

ඔහු පුළුවුක්මි.

'වහන්ස, එසේ වූ කථාවෙක් නො වී යැ' යි හේ කී ය.

''කෝ මහා් මට 'මම භාගාවකුන් වහන්සේ උදෙසා වසන්නෙම' යි කීහි ද[ා]'' යි පුළුවුක්මි.

'වහන්ස, මෙසේ වූ කථාවෙක් ද නො වී' යැ යී තේ කිව.

''සුනක්බත්කය, මෙසේ 'මෙහි එව මා උදෙසා වසවැ' යි මම කව නො ම කිමි. 'මම භාගාවතුන් වහන්සේ උදෙසා වසන්නෙම්' යි කෝ ද මට නො කී ය. හිස් මිනිස, මෙසේ ඇති කලැ, තෝ කවරෙක් වනුයෙහි, කවරක්හු හැරපියා යෙහි ද? හිස් මිනිස, මෙහි ලා කා කෙළේ කොතරම මහත් වරදෙක් ද? යි සලකා බලව' යි මම ඔහුට කීමි.

5. එවිටැ, 'වහන්ස, භාගාවතුන් වහන්සේ මට උතුරුමිනිස් දහමින් පෙළහර නො කරන සේකැ' යි සුනක්බත්තයා කීය. එවිටැ

'සුනක්ටත්තය, තෝ එව, මා උදෙසා වසව, මම කට උතුරුමිනිස්-දහමින් පෙළහර කරන්නෙමි' යි කා අමකා මම කීයෙම ද ?' යි ඔහු පුළුවුන්මි. "ලතා ලහතං හලනනු.''

''ඣං ච පන මං එවං අවච

අහං හලතන හගවතනං උදදීසස විහරිසසාමි, හගවා මෙ උනගරි මනුසසධමමා ඉදධිපාටිභාරියං කරිසකනී නි⁹''

"ලතා ලහතං හලතෑ."

"ඉති කිර සුනසඛතන නෙවාහනු වදම් එහි තිං සුනසඛතක, මමං උද්දිසය විහරාහි, අහනෙක උතකරිමනු සසධලලා ඉද්ධිපාරියං කරිසසාමී ති. න පි කිර මං තිං වලදසි අහං හනෙක හගවහන උද්දිසය විහරිසසාමී, හගවා මෙ උතකරිමනු සසධලලා ඉද්ධිපාටිහාරියං කරිසයතී ති එවං සනෙක මොසපුරිස නකා සනෙකා කං පවදාවිසඛසි? තං කිමෙණෙකුසි සුනසඛතක? කනෙ වා උතකරිමනු සසධලලා ඉද්ධිපාටි-හාරියෙ අකනෙ වා උතකරිමනු සසධලලා ඉද්ධිපාටිහාරියෙ, යසයතාය මයා ධලලා දෙසිනෙ සහ නියාගති තකකරසස සමලාදු සඛසඛයායා?"ති

"ක්ෂත වා හතෙන උගතරිමනුසසධමමා ඉදධිපාටිහාරියේ අකත වා උතතරිමනුසසධමමා ඉදධිපාටිහාරියේ, යස්ක්ෂාය හගවතා ධමෙමා දෙසිනො සො නියාන් තකකරසස සම්මාදුසබසබයායා''නි ''ඉති කි්ර සුනසඛතත කතන වා උතතරිමනුසසධමමා ඉද්ධිපාටිහාරියේ අකතන වා උතතරිමනුසස-ධමමා ඉද්ධිපාටිහාරියේ, යස්ක්ෂාය මයා ධරමමා දෙසිනෙ සො නියාන්ති තකකරසස සමමා දුක්ඛසබයායා ති, තනු සුනසඛතන කිං උතතරිමනුසය-ධමමා ඉද්ධිපාටිහාරියං කතං කරිසසති? පසස මොසපුරිස යාවණුම තෙ ඉදං අපරදධනති''

6 ''න හි පන මේ භ*ාන*න හගවා අ**ගනණෑ**? පණුදෙලපතී'' කි.

"අපි නු තාහන සුනසඛකන එවං දවවං එගි ඣං සුනසඛකන ම**එං** උදදිසස විතරාගි, අහතෙන අ**ගනණුද**ෙ පණුදෙලපසසාමී තී?"'.

''ලනා ලහත, හලනනු ''

"තිං වා පන මං එවං අවව අහං හමනක හගවනකං උදදිස විහරිසයාමි, හගවා මෙ අණාකුකුං පකුකුමපසක් කි?"

"ලනා ලහනං හලනු ''

"ඉති ුකිර සුනසුඛතන , නෙවාහනුණ වදමී.

'වහන්ස, මෙය එසේ නො ම වී' යැ යි සුනක්ඛත්තයා කී ය

'භාගාවතුන් වහන්සේ මට උතුරුමිනිස්දහමින් පෙළහර කරති' යි සිතා මම භාගාවතුන් වහන්සේ උදෙසා වසන්නෙම්' යි ද තෝ මට නො කිහි. මෙසේ ඇති කලැ, හිස් මිනිස, තෝ කවරෙක් වනුයෙහි කවරක්හු හැරපියා යෙහි ද? සුනක්ඛත්තය, ඒ කිමැ යි සිතහි ද? උතුරුමිනිස්දහමින් ඉදු පෙළහර කළ ද නො කළ ද, යම දුක්වැනැස්මක් පිණිස මා විසින් දහම දෙසන ලද නම, එය ඒ දහම පරිදි පිළිපදනහුට මොනොවට දුක් නසනු පිණිස පවත්නේ ද?' යි මම පුළුවුක්මි.

'වහන්ස, උතුරුමිනිස් දහමින් පෙළහර කළත් නොකළත් යම දුක්-වැනැස්මක් පිණිස භාගාාවතුන් වහන්සේ විසින් දහම දෙසන ලද නම, ඒ දහම එය වූ පරිදි පිළිපදනහුට මොනොවට දුක් නසනු පිණිස පවතී' යැ යි සුනක්බත්තයා කි ය

'සුනක්ඛත්තය, මෙසේ කලැ උතුරුමිනිස් දහමින් පෙළහර කළ ද තො කළ ද, යම දුක්වැනැස්මක් පිණිස මා විසින් දහම දෙසන ලද නම, එහි කි පරිදි පිළිපදනහුට එය මොනොවට දුක් නසනු පිණිස පවත්තේ නම, උතුරුමිනිස් දහමින් ඉදුපෙළහර කරන ලදුයේ කවර නම වැඩක් සිදු කරන්නේ ද⁹ හිස් මිනිස, මෙහි කා කෙළේ කොකරම මහ වරදෙක් ද ? යි බලව' යි මම කීමි.

6. 'වභන්ස, භාගාාවතුන් වහන්සේ මට ලෝකෝත්පත්ති වංශකථාව නො ම වදරන සේකැ' යි සුනක්ඛත්තයා කි ය

'සුනක්ටත්තය,තෝ මෙහි එව, මා උදෙසා වස, මම තට ලෝකෝත්– පත්තී වංශකථාව කියන්නෙමි' යි මම තට කීම ද ?' යි

මම ඔහු පුඑවුත්මී.

'වහන්ස, එ වැනි බසක් නො වදළ සේකැ' යි හේ කී ය.

්භාගාවතුන් වහන්සේ මට ලොකෝත්පක්ති වංශකථාව වදරකි' යි-භාගාවතුන් වහන්සේ නිසා වසන්නෙමු' යි හෝ කෝ මට කිහි ද ?' යි

මම ඔහු පුළුවුක්මි.

'වහන්ස, එවැනි බසක් නොකීම්'යි හේ කිව.

''එහි නිං සූනකඛතා මමං උදදිසස විහරාහි, අහනෙන අගහුණුද පණුකුලපසාමී'ති. න පිකිර මං නිං වලදසි අතං හලතන හගවනනා උදදිසය විහරිසයාමි, හගවා මෙ අනාණුද පණුදැපෙසයන් කි. සලනනු මොසපුරිස කො සනෙපා කං පවවාවීයබයි? තං කිමමණුදැසි සුනකඛතත⁹ පණුදෙමතත වා අභාගමණුද අපපණුදෙමතත වා අභාගමණුද යසුපුපාය මයා ධමෙුලා දෙසිනතා, සො නියනත් තකකරසය සමමා දුසුබසුඛයායා ?''කි.

'පණඤමතත වා හමතත අභාගණඤ අපපණඤමතත වා අභාගණඤ, යසුදුපුවාය හගවතා ධලම්මා දෙසිනෙක සො නියාහනි තකකරසුසු සම්මා දුසාඛසාඛයායා'නි.

'ඉති කිර සුනසබනන පඤඤලනන වා අගනඤඤ අපපඤඤලනන වා අගනමණුකු, යසාජාය මයා ධමණා ලදසිමතා, සො නියනති තකකරසප තනු සුනසමතත කිං අ**ගනණුද**ං පණුදෙතතං සම්මා දුසකිසකියාය. කරිසයත් ?. පසුා මොසපුරිස යාවණව තෙ ඉදං අපරදඩං. අනෙකපරියා-**ලයන ලබා ලන සුනසඛනන මම වලණණා හාසිලනා ව**ජජිගාමෙ ඉකිපි සො හගවා අරහං සමමාසමබු වූතා විණාවරණසම්පතෙනා සුගතො ලොකවිදු අනුකතරො දුරිසද මිසාරථි සභා දෙවමනුසසානං බුලඳධා හගවා කි. ඉති ලබා ලත සුනඣනන අලනකපරියාඉයන මම වල-ණණා හාසිලතා වජජීගාමම

අනෙකපරියායෙන බො තෙ සුනසඛතන ධම්මසස වලණණ හාසිතො වදජිග්ාලම, සවාසඛාලකා හගවිතා ධලම් සාස්ට්සීමකා අකාලිකො එහිපස්සිකො ඔපනයිකොෑ පවවනා වෙදී ාබෙබා විඤඤභී''නි ් ඉනි බො ලත සුනසුඛුතන අලනකපරියා<mark>යෙන</mark> ධමම*ස*ස වලණණා හාසිලතා ව<mark>ජජි</mark>--ගාලම අනෙකපරියායෙන බො නෙ සුනසඛහන සබසසා වලණණු හාසිතො වජජිගාමෙ. සුපටිපනෙකා² හගවතො සාවකසඬෙසා, උජුපටි... පලනනා හගවල*ය* සාවකසලඛනා, ඤයපටිපලනනා භගවලනා සාවක– සඬෙකා, සාමීචිපටිපනෙනා භගවලතා සාවකසඬෙකා, යදිදං චකතාරි පුරිසයුගෘති අටඨ පුරිසපුනාලා, එස හගවනො සාවකසමෙකා ආහු– ඉණුල්කා පාහුලණමයා ද**ක්ඛ**මණමයා අණුල්ලිකරණීමයා අනුතතරං පුණැස යෙඛනන ලොකසයා කි. ඉති බො නෙ සුනසඛනා අනෙකපරියා-ලයන සබකසය වලණණා හාසිල**කා වජජිගාලම ආ**ලරාවයාමි ලබා ලක සුන සඛානත පටිවේදයාම් බො ඉත සුන සඛානත, භවී සය නාති බො ඉත සුනයඛනන විසතාරෝ නො විසති සුනසඛමනතා ලිචුඡවිපුනෙනා සමණෙ ලගාතමේ බුහමවරියං චරිතුං. ලසා අවිස*ා*නෙනා සිසබා පවවසබාය හිනායාවතෙන ති. ඉති බො තෙ සුනසඛතන හවිසසන**්** වතනරො'ති. එවං බො හඟකට සුනසඛාතතා ලිවණවීපුතෙනා මයා වුඉදමානො අපකකමෙව ඉමසවා ධිමමවිනයා යථා නං ආපායිකො නෙරයිකො.

¹ මපතෙයපකො (මජයං)

² පුපාටියනෙනා (මජසං) 3 උජුපාටිපනෙනා, (මජසං)

⁴ දැයපපට්පනෙනා. (මජසං)

'සුනක්බත්තය, මම ද 'මෙහි එව, මා උදෙසා වසව, මම කට ලොකෝත්පත්ති වංශකථාව කියන්නෙම්' යි මෙසේ නො කීමි. තෝ හෝ 'භාගාවතුන් වහන්සේ මට ලෝකෝත්පත්ති වංශකථාව වදරකි. මම ඔබ උදෙසා වසන්නෙම්'යි නො කියෙහි. හිස් මිනිස, මෙසේ ඇති කලැ තෝ කවරෙක් වනුයෙහි කවරක්හු පියා යෙහි ද? සුනක්බත්තය, ඒ කිමැ යී සිකයි ද? ලෝකෝත්පත්ති වංශකථාව කිවත් නොකිවත්, යම දුක්වැනැස්-මක් පිණිස මා විසින් දහම දෙසිණි නම, ඒ දහම එය අනුව පිළිපදනහුට මොනොවට දුක්නැසීම පිණිස නො පවත්නේ ද?' යි මම පුළුවුත්මි.

'වහන්ස, ලෝකෝත්පත්ති වංශකථාව වදළ ද නො වදළ ද, යමක් පිණිස භාගාාවතුන් වහන්සේ විසින් දහම දෙසිණි නම, ඒ දහම එය අනුව පිළිපදනහුට දුක්වැනැස්ම පිණිස පවත්නේ යැ' යි සුනක්බත්තයා කී ය.

එවිට, 'සුනක්බත්තය, මෙසේ ලෝකෝත්පත්ති වංශකථාව කිව ද නො කිව ද, යමක් පිණිස මා විසින් දහම් දෙසන ලද නම්, එය පිළිපදනහුට ඒ දහම මොනොවට දුක් වැනැස්ම පිණිස පවත්නෝ නමා, එහි ලා ලෝකෝක්පත්කි වංශකථාව කියන ලදුයේ කවර අපීයක් සිදු කරන්නේ ද? තිස් මිනිස, මෙහි තා විසින් කොකරම මහ වරදෙක් කරන ලද ද යි සිතා බලව. සුනක්ඛන්කය, පෙරැ කා විසින් වැදෑගම (විසල් මා පුර) වැද නොයෙක් කරුණින් මා ගුණ කියන ලද්දේ ය. 'ඒ භගවත්හු මේ මේ කරුණින් අර්හන් හ, සමාක්සම්බුද්ධ හ, විදාහචරණසම්පන්න හ, සුගත හ ලොකවින් හ, නිරුත්තර පුරුෂදමාසාරථි හ, දෙව්මිනිස්නට ශාසතෘ හ, බුද්ධ හ, භගවත්හ'යි මෙසේ නොයෙක් කරුණින් මා ගුණ වණන ලද්දේ ය. වැදෑගමෙහි දී නොලයක් කරුණින් දහමහි ගුණ කියන ලද්දේ යැ. හගවත් බුදුන් විසින් ධම්ය මොනොවට විදුරන ලද්දේ යැ, එය සාන්දෘෂ්-ටික යැ, අකාලික යැ, ඒහිපස්සික යැ, උපනෙයක යැ, නුවණැත්තත් විසින් තමන් සිත්හි ලා දකයුතු යැ' යි මෙසේ තා විසින් නොයෙක් කරුණින් දහමැ ගුණ කියන ලද්දේ ය සුනක්ඛක්තය, කා විසින් 'යම පුරුෂ යුග සතරක් වූ, පුරුෂපුද්ගල අට දෙනෙක් වූ ශුාවක කෙනෙක් වෙන් ද, භාගාවතුන් වහන්සේ ගේ මේ ශුාවක සඩස කෙමේ සුපුතිපනක යැ, භාගාවතුන් වහන්සේ ගේ මේ ශාවක සඬස කෙමේ සෘජුපුතිපින්න යැ, භාගාවතුන් වහන්සේ ගේ මේ ශාවක සඩස කෙමේ නාස යපුතිපන්න යැ. භාගාවතුන් වහන්සේ ගේ මේ ශුාවක සඞ්ඝ කෙමේ සාමීච්පුතිපන්න යැ, භාගාවතුන් වහන්සේ ගේ මේ ශුාවක සඩස තෙමේ ආහුනෙය යැ, පුාහුණේය යැ, දක්ෂිණේය යැ අඤ්ජලිකරණීය යැ, ලොවට නිරුත්තර පුණාක්ෂේතුය යැ' යි මෙසේ වැදෑ ගමැදී සඞ්ඝයා ගේ ඥණ නොයෙක් කරුණින් කීයන ලද්දේ ය සුනක්බත්තය, මම කට කියමි, මම කට දන්වමි, කට දෙස් කියන්නන් වෙති: 'ලිවුණ්විපුනු සුනක්බත්තයා මහණ ලගායුමන් වෙත බඹසර පුරන්නට නො හැකි විය. නො හැකි වූයේ · ශික්ෂාව හැර පියා ගිහි බවට පෙරළී ආයේ වනැ'යි මෙසේ කට දෙස් කියන නත් වෙක්' යි මම කීම් භාගිවය, මෙසේ මා විසින් කියනු ලබනු-යේ ම ලිවජවීදුනු සුනක්ඛන්ත නෙම, අපායෙහි උපදනට සුදුසු වූවක්හු eස්, නිරයෙහි උපදනට සුදුසු වූවක්හු සේ, මෙ සස්නෙන බැහැර.වැ ගියේ ම ය.

කොරකබතත්යවතු<u>ටු</u>

7 එකම්දහං හණාව සමයං බුලුසු විහරාමී, උතතරකා නාම බුලූනං නිගමො අථ බවාහං හඟාව පුබබණකසමයං නිවාමසනා පතතවීවරමාදය සුනකඛමතතන ලිවණවීපුතෙනන පචණසමණෙන උතතරකං පිණ්ඩාය පාවිසිං තෙන බො පන සමයෙන අවෙලො කොරසඛිතනියො කු කකුරවතිලකා චාතුකුණබිල්කා ජමා නිකිණිණ හzුකිසං මුබෙලනව බාදති මුලබනෙව භු**ඤ**ජති අදදසා බො භගානව සුන*ස*ාඛමකතා ලිචඡවි පුරතනා අරවලං කොරසඛණයි කුකකුරවතිකං වාතුකුණ්ඨිකං ඡමා 、 භක්ඛසං මුබෙනෙව බාදුනනං මුබෙනෙව නිකිණණං හුඤජනනං එතදලභාසි සමලණා දිසවානසස චාතුකුණඹලකා 1 ජමා නිකිණණ හසඛසංමුබෙනෙව බාදති මුබෙනෙව භුණුත් ති

8 අථ බවාහං හතාව සුනසඛනනසය ලිච්ඡව්පුනනසය වෙනසා චෙලතා පරිවිතකකමණුණුය සුනසඛනතං ලිච්ඡව්පුනතං එතදවොඩං 'නිමජි නාම මොසපුරිස සමණො සකාාපුතනියෝ පටිජානි.සසසී ?' ති

'කිං පන මං භලතන හගවා එවමාහ නිමපී නාම මොසපුරිස සමණො සකාපුතත්යො පටිජානිසසසී ති?'

"නතු තෙ සුනසඛනා ඉමං අවෙලං කොරසඛනනියං කුකකුරවනිකං වාතුකුණ්ඩිකං ජමා නිකකීණණං හසඛසං මුබෙනෙව ඛාදනනං මුබෙනෙව භුඤජනනං දිසවාන එතදහොසි සාධුරුපො වන හො අරහා² සමණො වාතුකුණ්ඩිකො ජමා නිකිණණං හසඛසං මුබෙනෙව ඛාදනි මුබෙනෙව භුඤජනී කී?"

''එව• හලනක කිං පන හලනත හගවා අරහතනසක මචඡරායනී?'', නි

¹ වතුකුණසීකො (සි), වතුකොණඩිකො (සිමු)

කොරකුඛත්තිය වස්තුව

7 භාගිවය, එක් සමයෙක්හි මම බුලු ජනපදයෙහි, බුලු රටට අයත් උත්තරකා නම යම නිගමයෙක් වේ ද, එහි වෙසෙමි හාරීවය, එ කලැ මම (එක් දවසෙක) පෙර වරුයෙහි හැඳ පෙරෙවැ, පා සිවුරු ගෙන, පසුමහණහු වූ ලිච්ඡවීපුතු සුනක්බත්තයා හා උත්තරකා නිගමයට පිඩු පිණිස වනිමි එ සමයෙහි කෞරක්බත්තිය නම් නිරුවත් කවුසෙක් බලු-තපස් රක්නේ, දෙ දණ හා දෙ වැලමිටු හා යන සිවු අවයව බිමැ ඔබා හැවීදුනේ, බිමැ ලූ අහර (අතින් නො ගෙන) මුවින් ම ගෙන කයි, මුවින් ම ගෙන බුදියි. හාගීවය, ලිච්ඡවීපුතු සුනක්බත්තයා බලුතපස් කරන, දෙ දණත් දෙ වැලමිටුත් බිම ඔබා හැවිදින, බිමැ ලූ අහර මුවින් ම ගෙන කන, මුවින් ම ගෙන බුදින, කෝරක්බත්තිය නම් නිරුවත් කවුසා දුටුයේ ය 'දකිම, 'ආශ්චර්යයෙක, හවත්ති, මේ සොදුරු සැහැවි ඇති 'රහත් මහණ කෙනෙක ම මොහු දෙ දණ හා දෙ වැලමිටු හා බිමැ මුබා ඇවිදුනා කෙනෙක බිමැ ලූ අගර මුවින් ම ගෙන කයි, මුවින් ම ගෙන බුදී' යැ යි ඔහුට මේ සිත විය.

8 , භාගීවය, එ කලැ මම ලිචඡවීපු**තු සු**තක්**බ**ත්තයා ගේ චිත්**ත-**සංකල්පනාවමා [/]සිතින් දක,''හිස්මිනිස, තෝත්'ශාකාපුතියමහණෙකිමි'යි පිළින කොරයි ද²'' යි ඔහුට කීමි

ි ''වහන්ස, භාගාාවතුන් වහන්සේ මට 'හිස් මිනිස තෝත් ශාකාාපුනු මහණෙකිමි'යි පිළින කෙරෙයි ද ?' යි කවර හෙයින් මෙසේ වදුරන සේක් ද ?'' යි හේ මා පුළුවුක.

"සුනක්බත්තය, බලුතපස් කරන දෙ දණ හා දෙ වැලමිටු හා බිමැ ඔබා හැවිදුනා, බිමැ ලූ අහර මුවින් ම ගෙන කන, මුවින් ම ගෙන බුදින මේ නිරුවත් කොරක්බත්තිය තවුසා දක්, 'ආශ්චර්යයෙක, හවත්නි, දෙ දණ හා දෙ වැලමිටු හා බිමැ ඔබා හැවිදුනා, බිමැ ලූ අහර මුවින් ම ගෙන කන, මුවින් ම ගෙන බුදින මොහු සෞදුරු සැහැවි ඇති රහත් මහණ කෙනෙ-කැමියි මේ සිත තට පහළ වූයේ නො වෙ ද ?'' යි මම කීමි.

, ''එසේ යැ වහන්ස. කිමෙක් ද? වහන්ස, භාගාවතුන් වහන්සේ (මෙය අනෙකකුට නො වේ වා යි) රහත්බවට මසුරුකම කරන සේක් ද?'' යි සුනක්බත්තයා කි ය.

"න බො'හං මොසපුරිස අරහතනසය මවඡරායාමී. අපි ව තුයො-වෙතං පෘපකං දිවසිගතං උපපනනං, තං පජහ, මා තෙ අනෙසි දීඝරතකං අභිතාය දුසකාය. යං බො පනෙතං සුතසකතන මණුදැසි අවෙලං කොරසකතන් සං සාධුරුපො අරහං සමණො ති, සො සතනමං දිවසං අලසකෙන කාලං කරිසකති, කාලකතො ච – කාලකණුජිකා නාම අසුරා, සඛකතිහීනො අසුරකායො – තනු උපපජරීසයකි කාලකතණු නං බීරණුම්හතක සුසානෙ ඡඩේඩසසනති ආකතිබමානො ව නිං සුතසකින අවෙලං කොරසකිතතිය අසනනො ගතිනති? ඨාතං බො පනෙතං සුනසකිතන වීජරති, යනෙත අවෙලො කොරසකිතතියෝ බහාකරිසක්කි. ජාතාම ආවුසෝ සුනසකිතන අතතනො ගතිං – කාලකණුජිකා නාම අසුරා, සඛකතිහිනො අසුරකායො – තනුමහි උපපතෙන' ති

9 අථ බො හගනව සුනස්බනෙනා ලිව්වෙපුනෙනා යෙන අවෙලෙ කොරස්බන්නියෝ නෙනුපස්ඩියම්. උපස්බියම් නා අවෙලං කොරස්බන්නියං එනද්වොව. බාාකනො බො'සි ආවුසෝ කොරස්බන්නිය සමණෙන ගොනමේන, අවෙලො කොරස්බන්නියෝ සන්නමං දිවිසං ' අලස්කෙන කාලං කරිස්සත්, කාලකනො ව – කාලක් සැජිකා නාම අසුරා, සබ්බනිහිනො අසුරකායෝ – කනු උපප්ජිසියකි. කාලක් කණ්ඩ නං බීරණන්මහනක සුසානෙ ඡන්ඩ්ඩස්සන් නී' නි. යෙන ණං ආවුසෝ කොරස්බන්නය මන්නමන්න සෑම හන්නා ' භුකේජියායසි, මන්නමන්න සෑම පෘතියං පිවෙයායසි, යථා සමණස්ස ගොතමස්ස මීවණ අසස වචනන්නි''. අථ බො හසාව සුනස්බන්නා ලිවුණව පුනෙනා එකදවීනිකාය සන්නරන්නි දිවුනි ගමණයි යථා තං තථාගතස්ස අයදහමානො.

ø

අථ බො හඟාව අඉචලො කොරසබනන්ගෙ සහනමං දිවසං අලස-කෙන කාලමකාසි. කාලකතො ව – කාලකඤ්චිකා නාම අපූරා, සඛ්ඛනිහි-නො අසුරකාගයා – තනු උපපජරි. කාලකකඤ්චනං බීරණුළුමහකෙ සුසානෙ ජලඬාසුං. අපෙසායි බො හඟාව සුනසබනෙනා ලිචණ්චිපුනෙනා අවෙලෙ කිර කොරසබනන්ගො අලසකෙන කාලකතො බීරණුළුමහකේ සුසානෙ ජඩ්ඩිතො'නි

¹ මාකමකකංච සිමු

ţ

.5

Ì

ļ

''නිස් මිනිස, මම රහත්බවම නො ම මසුරුකම් කරමි. වැලි නට ම ලම ලාමක මිථාහදෘෂටිය උපන. එය බැහැර කරව. එය නට බොහෝ කල් අවැඩ පිණිස, දුක් පිණිස නොවේ වා. සුනක්ඛන්තය, තෝ 'සොඳුරු සැහැවී ඇති රහත් මහලණකැ යි මේ කෝරක්ඛත්තිය නම් යම් නිරුවත් තවුසකු හහමනහි ද, ගේ ලෙයින් සත්වන ද අ**ලස**ක රෝගයෙන් මියෙන්නේ ය. මිය ගියේ, හැමට නිසින වූ කාලකඤ්ජ නම යම අසුර-නිකායමයක් ඇත් ද, එහි උප ැනේ ය. (මිනිස්සු) මළා වූ ඔහු බීරණසථම්භක නම් සොහොනට ඇද දමන්නාහ. සුනක්ඛත්කය, ඉදින් තෝ කැමැත්තෙනි නම, අවේලක කෝරක්ඛන්තියයා කරා ගොස්, 'ඇවැත් කෝරක්ඛන්තිය-යෙනි, කොප ගතිය දනිවු ද ?'යි විචාරව. 'ඇවැත් සුනක්ඛත්තය, මම තමා ගේ ගතිය දනිමි. හැමට නිහීන වූ කාලකඤ්ජ නම යම අසුර නිකායෙක් ඇද්ද, මම එහි උපන්නෙම වෙමි'යි අදෙලක කෝරක්ඛන්ති-යයා කට හෙළි කරන්නේ ය යන යමෙක් ඇද්ද, මේ කාරණය විදාාමාන යැ'' යි මම ඔහුට කීමි.

9. භාගිවය, ඉක්බිති ලිවණිවුනු සුනක්බත්ත කෙමෙ අවේලක කෝරක්ඛන්තියයා කරා ගියේ ය. හොස්, කෝරක්ඛත්තියයා බණවා, 'ඇවැත් කෝරක්ඛන්තියය, 'අවෙලක කෝරක්ඛත්තියයා මෙයින් සත්වන දවසැ අලසක රෝගයෙන් මියෙති' යි, 'මිය ගියාහු ම කාලකඤ්ජ නම හැමට නීහීන අසුර නිකායෙහි උපදිති' යි, 'මිය ගිය ඔහු බීරණඤ්ඡිභක නම සොහොනට ඇද දමකැ'යි යුමණ ගෞතමයන් විසින් ඔබ ව්යාකෘතහ (ඔබේ අනාගත ගතිය හෙළි කොට කියන ලදී). ඇවැත් කෝරක්ඛත්තිය-යෙනි, එබැවින් යුමණ ගෞතමයන්ගේ බස යම් සේ බොරු වන්නේ ද, එසේ වනු පිණිස කෙපි මඳ මඳ කොට බොජුන් වළඳවු, මඳ මඳ කොට පැන් බොවු' යැයි කී ය භාගිවය, එ කලැ ලිචණිවුනු සුනක්ඛත්ත කෙමෙ කථාගතයන් කී බස යම් සේ නො අදහන්නේ ද, එසේ එක් දවසෙක් ගෙවීණ, දේ දවමසක් ගෙවීණැ යි යන ආදි වශයෙන් සත් රැ දවලක් ගිණුයේ ය.

භාගිවය, එ කලැ සත් වන දවසැ අඉචලක කෝරක්ඛත්තිය තෙමේ අලසක රෝගයෙන් මිය ගියේය. මියැ කාලකංජ නම සවීනිහින අසුර නිකායයෙහි උපන්නෝ ය. (මිනිස්සු) මිය ගියා වූ ද ඔහු බීරණපථම්භක නම සොහොනට ඇද දමුහ. භාගිවය, ලිච්ඡවිපුනු සුනක්ඛත්ත තෙම 'අවෙලක කෝරක්ඛත්තියයා අලසක රෝගයෙන් මිය ගියේ, බීරණපථම්-හක නම සොහොනට ඇද දමන ලද' යි යන්න ඇසිය. අථ බො හගාව සුනස්ඛනෙසා ලිවජවීපුනෙසා යෙන බීරණුළුමසකං සුසානං යෙන අවෙලෝ කොරස්ඛනුණුයො නෙනුපස්ඩයාමී. උපස්ඩයාමීණා අවෙලං කොරස්ඛනුභියං නිස්ඛනුතුං පාණිනා ආකොටෙසි. "ජානාසි ආවූසෝ කොරස්ඛනුභිය අහනනො ගතිනුති?". අථ බො හඟාව අවෙලෝ කොරබනුභියෝ පාණිනා පිටසීං පරිපුඤ්නෙසා වුව්ඨාසි 'ජානාමී ආවූසෝ සුනස්ඛනා අනතනො ගනිං- කාලකඤ්නා නාම අසුරා- සඛබණිනා අසුරකායෝ, තනුමස් උපපනෙකා හි වුණා කතේව උනතානො අපිරිපති

10. අථ බො හගාව සුන කුමනෙනා ලිවජව්පුනෙනා දෙනාහං තෙනු-පසමයාමී. උපසමයාමීණා මං අභිවාදෙනා එකමනනං නිසිදි. එකමනනං නිසිනනං බො අහං හගානව සුන සබනනං ලිවජව්පුනනං එතදවොචං තං කිම්ම ඤඤයි සුන සබනන? යලෙව නෙ අහං අවෙලං කොරසබනනියං ආරතිභ බයාකාසිං, තුලු විව නං විපකකං! අඤඤලා වා?ති.

''යලථව මෙ හලනකු හගුවා අවෙලං කොරකඛතතියං ආරබන බාාකාසි, තුරේව කං විපකකං නො අණුසුථා''ති

"තං කිම්මණඤසිසි සුනක්ඛතත යදි එවං සනෙන කතං වා ඉඟාති උතතරිමනුසසධමමා ඉැයිපාටිහාරියං අකතං වා '''ති "අදධා බො හනෙන එවං සනෙන කතං හොති උතතරිමනුසසධමමා ඉදයිපාටිහාරියං නො අකතනති.'' එවමපී බො මං නවං මොසපුරිස උතතරිමනුසසධමමා ඉදයි-පාටිහාරියං කරොතනං එවං වදෙසි න හි පන මෙ හනෙන හගවා උතතරි-මනුසසධමමා ඉදයිපාටිහාරියං කරොතී'ති. පසන මොසපුරිස යාවණුම තෙ ඉදං අපරණනති. එවමපී බො හගනව සුනසඛනතා ලිචඡව්පුතෙන මයා වුටවමානො අපකකමෙව ඉමසමා ධමමවීනයා, යථා කං ආපායිකො නෙරයිකො

කළාරමටඨුකවතථු

11. එකම්දහං හඟාව සමයං වෙසාලියං විහරාම් මහාවනෙ කූටා-ගාරසාලායං තෙත බො පන සමයෙන අවෙලො කළාරම්වුයුකා² වෙසාලියං පටිවසති ලාහණාපැතෙනා චෙව යසගහපැතෙනාව වජ්නිගමේ තසා සහන වි හපදනි සමහතාති සමාදිනකාති හොනනි:

යාවජීවං අවෙලකො අසසං න වසාං පරිදනෙයාං. යාවජීවං බුහමවාරී අසසං න වෙථුතං ධමමං පටිසෙවෙයාං. යාවජීවං සුරාමංසෙනෙව යාපෙයාං න ඔදනකුමමාසං භුණේ

¹ විපාකං (සිමු)

² කොරම්වස්කො සිමු කණ්ඩරම්සුකො PTS කලාරම්වස්කො, මස්සං

ඉක්බිති හේ බීරණළුම්භක සෞහාන කරා, අවේලක කෝරක්-බත්තියයා ගේ මළසිරුර වෙතට ගියේ ය. ගොස්, 'අුවැත්ති, කෝරක්-බත්තියයෙනි, ඔබ තමන් ඉපැද ඉන්නා ගතිය දනිත් ද ⁷'යි ඔහු මළ සිරුර කෙවීටක් අත්ලෙන් පහළේ ය. හාගිවය, එවීටැ අවේලක කෝරක්ඛත්තියයා අත්ලෙන් පිට පිස දමනුයේ නැතී සිටියේ ය. නැතී සිට, 'ඇවැත් සුතක්-බත්තය, මම සිය ගතිය දනිමි. කාලකංජක නම් සව්තිතීන අසුර නිකායයෙනි උපනිමි'යි කියා එ තැන්හි ම උඩුකුරු වැ ඇද වැටුණේ ය.

10. භාගිවය, එවිටැ ලිවණ්වුනු සුනක්බත්තයා මා වෙත එළැඹියේ ය. එළැඹැ මා වැද පසෙක ඉදගත්තේ ය. එසේ පසෙක හුන් ලිවණ්වුනු සුනක්බත්තයා අමතා, 'සුනක්බත්තය, එය කිමැ යි සිතයි ද? මම අවේලක කෝරක්බත්තියයා ඇරබැ යමසේ තට කියෙම ද, එසේ ම ඒ වචනයේ නිෂ්පත්තිය වී ද? තැත හොත් අත් සැටියකින් වී ද?' යි පුළුවුක්ම. 'වහන්ස, භාගාාවතුන් වහන්සේ අවේලක කෝරක්බත්තියයා ඇරබ මට යම් සේ වදළ සේක් ද, එසේ ම ඒ විපාකය විය, අත් ලෙසෙකින් නො වී යැ' යි ලිවණ්වුනු සුනක්බත්ත කී ය. 'සුනක්බත්තය, ඉදින් මෙසේ ඇති කලැ, උතුරුමිනිස් අහමින් ඉදුපෙළහර කරන ලද ද?' නොකරන ලද ද?' යි ඇයිමි.

'වහන්ස, මෙසේ ඇති කලැ ඒකාන්තමයන් උතුරු මිනිස් දහමින් ඉදුපෙළහර කරන ලද්දේ ය, නො කරන ලද්දේ නො වෙයි' හේ කී ය. හිස් මිනිස, මෙසේ උතුරු මිනිස් දහමින් ඉදුපෙළහර කරන මට 'භාගා– වතුන් වහන්සේ මට උතුරු මිනිස්දහමින් ඉදුපෙළහර නොකරන සේකැ'යි කෝ කීයෙහි, හිස් මිනිස, බලව, තා කළ මේ වරදෙහි මහන!' යැ යි මම කීම්. භාගීවය, ලිචණිවුනු සුනක්බත්තයා මා විසින් මෙසේ කියනු ලබනු-යේ ද, අපායට සුදුසු වූවකු, නිරයට සුදුසු වූවකු සේ මේ සස්නෙන් බැහැර වැ ගියේ මය.

කළාරමව්ඨුක වස්තුව

11. භාගීවය, මම එක් සමයෙක විසල්පුර මහ වෙනෙහි කුළාර හල් වෙහෙර වෙසෙමි. එ සමයෙහි වූ කලි කළාරමට ධුක නම අවේලකයෙක් ලාහ ගෙන් අක් පත් වූයේ, යසසින් අක් පත් වූයේ වැදෑගමැ වූ විසල්පුර වෙසෙයි. ඔහු විසින්,

"දිවී ඇති තාක් නිරුවත් වන්නෙමි, පිළි නො හඳින්නෙමි යි, දිවී ඇති තාක් බඹසැරි වන්නෙමි, මෙවුන්දම නො සෙවින්නෙම් යි, පුරත් ෙමත වෙසාලිං උදෙනං නාම වෙතියං තං නාතිකක ෙමයාං දක්ඛීණෙන වෙසාලිං ගොතමකං නාම වෙතියං තං නාතිකක ෙමයාං, පචණිමෙන වෙසාලිං සතතමබං නාම වෙතියං තං නාතිකක මෙයාං උතත රෙන වෙසාලිං බහු පුතතං නාම වෙතියං, තං නාතිකක වෙයා නති ''

මසා ඉමෙසං සහනනන වනපදනං¹ සමාදනහෙතු ලාභශකපපතෙන චෙව යසශකපපතෙනා ච වපජිගාමෙ අථ ඉබා හගනව සනසබනෙන ලිවුවේදුනෙනා යෙන අවෙලෝ කළාරම්වුයුකො තෙනුපස්ඩයාමී, උපස්ඩයා– මිනා අවෙලං කළාරම්වුයුකං පස්සුතං පුණි. තසය අවෙලෝ කළාර-ම්වුයකා පස්සුතං පුචොයා හ සම්පායාසි. අසම්පායනෙනා කොපසේව දෙසසේව අපපච්චයසේව පාත්තාකාසි අථ බො හගනව සුනසබන්නසය ලිවුවේදුන්නයය එතදහොසි ''සාධුරුපං වන හෝ අරහනනං සමණං ආසා-දිමහලස, මා වන නො අනෙහසි දීසරන්නං අතිතාය දුක්ඛායා''නි

12 අථ බො හගාව සුනස්ඛහෝ ලිවඡවීපුකෝ යෙනාහ තෙනු-පසමකම්. උපසමකම්ණා මා අභිවාදෙණා එකමණා නිසීදි. එකමණා නිසිනකා බො අහා හඟාව සුනස්ඛණා ලිවඡවීපුක්ක එකැවොඩ සම්ම නාම මොසපුරිස සමාණා සකාපුක්කියෝ පට්ජානිසයසී ²ති.

''කිං පන මං හලතන හගුවා ු එවමාහ සවමුපි නාම මොසපුරිස සම්මණා සකාාපුතනියෝ පටිජානිසසසී ?''ති

"නනු සිං සුනසඛණා අවෙලං කළාරම්වඩුකං උපසඬකම්සා පසුහං පූච්ඡි? නසා තෙ අවෙලො කළාරම්වඩුකො පසුහං පුවේසා න සම්පායාසි. අසම්පායනෙහා කොපසුම් දෙසසුම් අපපච්චය සුම් පාසාකායි. නසා තෙ එතදහොසි. සාධුරූපං වන හො අරහනනං සමණං ආසාදිමහයේ, මා වන නො අගොයි දීසරකකං අභිකාය දුසකායා"නි

''එව• හලනකු. කිං පන හලනකු හගවා අරහනකුසක මචඡරායකී?''කි.

¹ ರಿಜ್ಞಾರ್ಚ್ನ ಕ್ಷಾತ

දිවි ඇති කාක් රා මස් දෙකින් යැපෙන්<mark>නෙම්, බක් කොමුපිඩු ඇ අ</mark>හර නො වළඳන්නෙම් යි,

විසල්පුරට පැදුම් දෙසින් උදේන නම් දෙවොල ඇත, එය ඉක්මැ නොයන්නෙම් යි,

විසල්පුරට දකුණු දෙසින් ගෞතමක නම් දෙවොල ඇත, එය ඉක්මැ නොයන්නෙම් යි,

විසල්පුරට පැළ දිගින් ස<mark>ත්තම්බ නම් දෙවොල ඇත,</mark> එය ඉක්මැ නො යන්නෙම් යි

විසල්පුරට උතුරු දිගින් බහුපුත්තක නම් දෙවොල ඇත, එර ඉක්මැ නො යන්නෙම් යි''

මෙසේ වූ සප්ත වුතපද කෙනෙක් සමාදන් කොට ගන්නා ලද්දුහු චෙත්. මේ වුතපද සත සමාදන් කොට ගෙන වසන හෙයින් හෙ තෙමේ වැදෑගමැ ලාහයෙන් අග පත් වූයේ ද යසසින් අග පත් වූයේ ද වෙයි. හාගිවය, එකල්හි ලිචණ්වපුතු සුනක්ඛත්ත තෙමේ නිරුවත් කළාරමටයු-කයා කරා එළැඹියේ ය, එළැඹැ ඔහු ගෙන් පුශ්න විවාළේය. ඔහු විසින් පැණ පුඑවුස්නා ලද කළාරමටයුක තෙමෙ ඒ පැණ විසඳන්නට (සපයා කියන්නට) නොහැකි විය, එසේ නො හැකි වූමේ, කෝපය ද ද්වේෂය ද නොසතුට ද පහළ කෙළේ ය. හාගිවය, එවිටැ ලිචණ්වපුතු සුනක්ඛත්තයාට 'අමහෝ' සාධු ගුණ ඇති රහත් මහණක්හු කෙරේ ගැහැටුණමහ. එය අපට බොහෝ කල් අවැඩ පිණිස, දුක් පිණිස නො වේ ව' යි මේ සිත විය

12. භාගිවය, ඉක්බිත්තෙන් ලිචඡවීපුතු සුනක්ඛන්ත තෙමෙ මා කරා එළැඹියේ ය. එළැඹැ, මා වැඳ පසෙක හිඳගත්තේ ය භාගිවය, එසේ පසෙක හුන් ලිචඡවීපුතු සුනක්ඛත්තයා අමතා, 'හිස් මිනිස, කෝත් ශාකාප-පුතුීය මහණෙකිම්' යි පිළින කෙරෙයි ද ²' යි කීමි.

'වහන්ස, කවර හෙයින් මට එසේ වදරන සෙයෙක් ද ?' යි හේ කීය.

'සුනක්ඛත්තය, තෝ නිරුවත් කළාරමට්ඨුකයා කරා එළැඹැ පැණ පුළුවුසුයෙහිනො වෙහි ද? නිරුවත් කළාරමට්ඨුක තෙමෙ ඒ තා විසින් පැණ පුළුවුස්නා ලදුයේ, එය විසඳන්නට නොහැකි වූයේ නො වේ ද? නො හැකි වනුයේ කෝපයත් ද්වේෂයත් නොසතුටත් පහළ කෙළේ නොවේ ද? ඒ තට 'සාධු ගුණ ඇති රහත් මහණක්හු කෙරේ ගැහැටුණමහ, එය අපට බොහෝ කලක් අවැඩ පිණිස, දුක් පිණිස නො වේ ව' යි මේ සිත වූයේ නො වේ ද?' යි මම කීම්.

'වහන්ස, එසේ ය, කිලෙන් ද? භාගාවතුන් වහන්සේ රහත් බවට මසුරු වන සේක් ද?' යි හේ කී ය.

"න බො අහං මොසපුරිස අරහතකසස මච්ඡරායාමි. අපි ව තුයෙහ-වෙතං පාපකං දිටසිගතං උපැනනං, තං පජහ, මා තෙ අහොසි දීසරකක-අහිතාය දුස්ඛාය. යං බො පනෙතං සුනක්ඛකත මඤඤසි අවචලං කළාර-මචසුකං 'සාධුරුපො අරහං සමණෝ''ති, සො න චීරසෙයව පරිහිතෝ සානුවරියෝ² විචරනෙහා ඔදනකුම්මාසං අඤජ්මානො සඛඛානෙව වෙසා-ලියාති වෙතියාති සමතිකකමිනා යසා තිකකි වණණාංී කාලං කරිසැතී''ති.

13 අථ බො හඟාව අවෙලො කළාරම්වඩුකො න විරදෙසව පරිභිතා සානුවරියෝ විචරතතා ඔදන කුම්මාසං හුණුජ්මානෝ සඛණනෙව වෙසාලියානි වෙනියානි සමනිකකම්තා යසා නිකකිණෙණ කාලමකාසි අසෙසාසි බො හඟාව සුන සඛණනතා ලිවඡවිපුකො අවෙලො කිර කළාරම්වඩුකො පරිහිතෝ සානුවරියෝ විචරතතා ඔ නකුම්මාසං භූණුජමානෝ සඛණනෙව වෙසාලියානි වෙනියානි සමනිකකම්තා යසා නිකකි නණණ කාලං කතෝ ති අථ බෝ හඟාව සුන සඛණනතා ලිවඡවිපුකො යෙනාහ කෙනුපසඩයම් උපසඩයම්තා මං අභිවාඉදතා එකමනතා නිසීදි. එකමනතා නිසීනා බෝ අහං හඟාව සුන සඛණා ලිවඡවිපුකා එනදවොවං

නං කිම්ම ඤඤයි සුනසඛනක යලේව තෙ අහං අවෙලං කළාරම්වයුක• ආරබහ බාාකාසිං, තලේව තං විපකකං අඤඤදුථා වා ⁹ති

"යථෙව මෙ භලනන හගවා අවෙලං කළාරම්ලඩුකං ආරබන බාහකාසි, තුරෙව නං විපකකං නො අඤඤථා''නි.

''තං කි^{ල කැ}ඤයි සුනසඛනන යදි එවං සලනන කතං වා ගොතී උතතරිමනුසසධමමා ඉදධිපාටිහාරියං, අක්තං වා ²''ති,

· ''අදධා මෙබා හනෙනු .එවං සනෙනු කතං හොති උනනරිමනු සසධමමා ඉදධිපාටිහාරියං, නො අකතනන් ''

"එවමයි බො මං නිං මොසපුරිස උතතරිමනුසයධමමා ඉදධිපාටිභාරියං කරෝතතුං එවං වදෙසි න හි පන මෙ හතෙකු හගවා උතතරිමනුසයධමමා ඉදධිපාටිභාරියං කරොතී'ති. පසස මොසපුරිය යාවණු තෙ ඉදං අප-රදු-නති ''

එවමයි බො භශාව සූනසඛානතා ලිවඡවිපුනෙතා මයා වුචවමානො අපකකුමෙව ඉමසමා ධම්මවිනයා, යථා තං ආපායිකො නෙරයිකො.

^{1.} පරිදහිතො -සිමු-

² සානු 930කා, -මජස--

^{3.} නිස්ශේශ (සිමු සමා

١

'භිස් මිනිස, මම රහත්බවට මසුරු නොවෙමි. වැලි, තා හට මේ ලාමක මිසදිටෙක් උපන. එය බැහැර ලව. එය තට බොහෝ කල් අවැඩ පිණිස දුක් පිණිස නො වේ වා. සුතක්බත්තය, නිරුවත් කළාර-මට්ඨුක නම් යම එකකු 'සාධු ගුණ ඇති රහත් මහණෙකැ'යි තෝ සිතයි ද, හේ නො බෝ දිනෙකින් ම පිළි හැන්දේ බිරියක ඇති වැ හැවිදුනේ, බත් කොමු ඈ අහර වළඳනුයේ විසල්පුර හැම දෙවොල් ම ඉක්මැ ගොස් යසසින් පිරිහුණේ කලුරිය කරන්නේ යැ' යි කීමි.

13 හාගිවය, එකලැ නිරුවත් කළාරමට්ඨුක තෙමෙ නොබෝ දිනෙකින් පිළී හැන්දේ, බ්රියක ඇති වැ හැවිදිනුයේ, බත් කොමු ඈ අහර වළදනුයේ, විසල්පුර සියලු දෙවොල් ම ඉක්මැ ගොස්, යසසින් පිරිහි කළුරිය කෙළේ ලැ'යි සුනක්බත්තයා ඇසී ය. එකලැ හේ මා කරා එළැඹියේ ය. එළැඹැ මා වැඳ පසෙකැ හුන්නේ ය පසෙකැ හුන් සුනක්බත්තයා අමතා, 'සුනක්බත්තය, එය කිමැ යි සිතයි ද? නිරුවත් කළාරමට්ඨුකයා ඇරබැ තට යම සේ මම කීම ද, එසේ ම එය නිපත්තේ ද? නැත හොත් අන් සැටීයෙකින් වී ද?' යි කීමි.

'වහන්ස, භාගාාවතුන් වහන්සේ නිරුවත් කළාරමට්ඨුක නවුසා ඇරබැ යම සේ මට වදළ සේක් ද, එසේ ම එය නිපන, අන් සැටියෙකින් නො වී යැ' යි හේ කී ය.

'සුනක්ඛත්තය, තෝ එය කෙසේ සිතහි ද? ඉදින් මෙ ලෙස ඇති කලැ මා වීයින් උතුරු මිනිස් දහමින් ඉදුපෙළහර කරන ලද ද?, නො කරන ලද ද?' යි ඇසීමි.

'වහන්ස, මෙසේ අ.ති කලැ. උතුරු මිනිස් දහමින් ඉදු පෙළහර කරන ලදුයේ වෙයි, නො කරන ලදුයේ නොවේ' යැයි හේ කී ය.

'භිස් මිනිස, මෙසේත් උතුරු මිනිස් දහමින් ඉදු පෙළහර කරන මට, 'භාගාවතුන් වහන්සේ මට උතුරු මිනිස් දහමින් ඉදු පෙළහර නො කරන සේකැ' යි තෝ කිෂයහි. හිස් මිනිස, බලව, තා විසින් කෞතරම මහ වරදෙක් කරන ලද ද?' යි මම කීමී. භාගිවය, ලිචඡවීපුතු සුනක්ඛත්තයා මා විසින් මෙසේ කියනු ලබනුයේ ම, අපායට සුදුසු වූවක්හු, නිරයට සුදුසු වූවක්හු සේ ම හේ මේ ධම්වීනය කෙරෙන් (මේ සස්නෙන් බැහැර වැ) හියේ ම ය.

පාරික පුතතව තුරු

14. එක ම්දහං භාගතව සමයං තලළුව ලවසාලියං විහරාමි මහාවලන ලකනු බො පන සමයෙන අවෙලො පාථික– කුටාගාරසාලායං. පුලකුතු¹ ලවසාලියං පටිවසති ලාහගනපාලකතා ලවව යසගනපාලකතා **ලසා ච ලවසාලියං** පරිසුතිං එවං වාවං සමණො ගොතමො සැණවාලද අහමුපි ඤණවාලද. ඤුණවාලද ඤ ණවාදෙන අරහති උනතරිමනු සෑ. ධම්මා ඉදයිපාටිහාරියං ලබා පන සමණෙ වෙ ගොතුමො උපඩ්ඪපථං ආගලවඡයා අහමයි උපඩඪපථං ගචෙඡයාාං. තෙ කළු උහොපි උකතරිමනුසසධමමා ඉදධිපාටි-හාරියං කරෙයානුම. එකං වේ සම්ලණා ගොතුමො උතත්රිමනුසසධමමා ඉදසිපාට්හාරියං කරිසයති, ඓාහං කරිසයාම් දෙම වේ සමණෙ ගොනමො උකාරිමන් සාධමමා ඉදධිපාටිහාරියානි කරිසයකි, චකතාරාහං කරිසසාම් චකතාරි චෙ සමණො ගොනමො උකතරිමනු සසධමමා ඉදධිපාටිහාරියානි කරිසයති, අවසාහං කරිසයාමී. ඉති යාවතුකං සමලණා ගොතුමො උතතරිමනුසසධමමා ඉදධිපාටිභාරියං කරිසාති, තණ්ගුණං තණ්ගුණාහං² කරිසසාම්''නි.

15. ''අථ බො හතුව සුනසඛමානතා ලිවුජවිපුනෙනා යෙනාහං නෙනුප-සඬකම්, උපසඬකම්ණා මං අභිවාදෙණා එකමනුණ නිසිදි නිසිනෙනා බො හඟාව සුනසබනෙනා ලිචඡව්පුනෙනා මං එකැවොව අවෙලො භනෙන පාජිකපුකෙනා වෙසාලියං පටිවසනි ලාභනාපෙකෙන **ලවව යස**ගකපපතෙනා ව ව<mark>ජජිගාමෙ. සො වෙසාලි</mark>යං පරිසති• එව• වාච• 'සම් නණා ඉගාතුමෝ සැණවාලද, අහමුපි සැණවාලද සැණවාලද ලබා පන ඤ,ණවාදෙන අරහති උකතරිමනුසසධමමා ඉදයිපාටිහාරියං දමසසනුං සම්ලණා ගොත්මො වේ උපඩ්ඪපරං ආගවෙඡයා, උතාරිමනු සාධමමා උපඩ්ඪපරං ගවෙජයාහං. තෙ කසුුුුු උභෝ පි ඉදධිපාටිහාරියං කරෙයානම එකං ලව සමලුණු ගොතුමො මනුසසධමමා ඉදධිපාටිහාරියං කරිසයති, දමාහං කරිසයාමී –පෙ– තණ්ගුණං තඤ්ගුණාහං කරිසසාම්'නි.

¹ පාරික සිවු. පාවික (සහ PTS)

² ဆု(ငိုတ္ 🌤 - 🖭 🖚

පාථික පුතු වස්තුව

14. භාගීවය, මම එක් කලෙක විසල්පුර අසලැ මහ වෙනෙති කුළාරහල් වෙහෙර. වෙසෙමි. එ සමයෙහි පාරිකපුතු නම නිරුවත් කවුසෙක් ලාභනයන් ද යසසින් ද අගපත් වූයේ, වැදෑරජුන් <mark>ගේ</mark> වාසභූමි වූ විසල්පුර වෙසෙයි. හේ 'මහණ ගොයුම ඥනවාද ඇත්තෙක උතුරු මිනිස් දහමින් ඉදු පෙළහර දක්වන්නට සුදුස්සේ ය. ඉදින් මහණ ලගායුම (වාද පිණිස) අඩ මහක් එන්නේ වී නම, මම ද අඩ මහක් (ඔහු ලෙසට) ඉදිරි වැ යන්නෙමි. එහි දී ඒ අපි දෙ දෙනා ම උතුරු මිනිස් දහමින් ඉදු පෙළහර කරන්නමු මහණ ලගායුම උතුරු මිනිස් දහමින් එක් ඉදු **පෙළහරක් කරන්නේ න**ම, මම ඉදු පෙළහර දෙකක් කරන්නෙමි. මහණ ගොයුම උතුරු මිනිස් දහමින් ඉදු පෙළහර දෙකක් කරන්නේ නම්, මම සතරක් කරන්නෙමි. ඉදින් මහණ ගොයුම උතුරු මිනිස් දහමින් ඉදු පෙළහර සතරක් කරන්නෝ නම්; මම් අටක් කරන්නෙමි. මෙසේ මහණ-ලගායුම උතුරු මිතිස් දහමින් යම පමණ පෙළහර කරනුලන් ද, මම එ මෙන් දෙගුණයක් දෙගුණයක් ඉදු පෙළහර කරන්නෙම්'යි පිරිස් මැද මෙසේ වූ බසක් කියයි

15 භාගිවය, එ කලැ ලිචඡවීපුතු සූතක්ඛත්තයා මා වෙත එළැඹියේ ය. හුන්නෝ ම, එළැඹ මා වැඳ පසෙක උන්නෝ ය පසෙක වැදැගම වූ විසල්පූර. පාරිකපුතු නම් නිරුවත් තවුපෙක් ලාභයෙන් ද යසසින් ද අගපත් වැ වෙසෙයි. ඔහු විස**ල්**පුර පිරිස් මැද දී ''මහණගොයුම (මම සියල්ල දනිමි යි) ඥනවාද ඇත්තෙක. මම ද ඥනවාද ඇත්තෙකිමී දෙනවාද ඇත්තේ වූ කලි දෙනවාද ඇත්තකු හා උතුරු මිනිස් දහමින් ඉදු ු <mark>පෙ</mark>ළහර දක්වන්නට සුදුස්සේ ය. ඉදින් මහණ ගොයුම (වාද පිණිස) අඩ මහක් එන්නේ වී නම, මම ද අඩ මහක් ඉදිරියට යන්නෙමි. එහි දී ඒ අපි **දෙ** දෙනා ම උතුරු මිනිස් දහමින් ඉදු පෙළහර කරන්නමු මහණ ගොයුම උතුරු මිනිස් දහමින් එක් ඉදු පෙළහරක් කරන්නේ නම, මම ඉදු පෙළහර දෙකක් කරන්නෙවි. මහණ ගොයුම උතුරු මිතිස් දහමින් ඉදු පෙළහර ලදකක් කරන්නේ නම, මම සත<mark>රක්</mark> කරන්නෙම්. ඉදින් මහණ ගොයුම උතුරු මිනිස් දහමින් ඉදු පෙළහර සතරක් කරන්නේ නම, මට අටක් කරන්නෙවි. මෙසේ මහණ ගොයුම් උතුරු මිනිස් දහමින් යම පමණ ඉදු පෙළහර කරන්නේ ද මව එ මෙන් දෙගුණ දෙගුණ ඉදු ලපළහර කරන්නෙම්' යි මෙසේ කියතැ'' යි මට සැළ කෙළේ ය.

16. එවං වුනෙනා අතං හඟනව සුත සකිනෙන ලිව්වේ පුනනං එතදවොවං, අහ බෙන සුන සකින අවෙලෙ පා ජික පුනෙන් තං වාවං අපපහාය තංචිනතා අපපහාය තංදිවසීං අපපටින් සසප්ජිතා මම සම්බුඛ් හාවං අපහාය තංදිවසීං අපපටින් සසප්ජිතා මම සම්බුඛ් හාවං අපහාය තංදිවසීං අපපටින් සසජිතා සමණයා ගොතමයා සම්මුඛ් හාවං ගවෙජයා නත්, මුද්ධා පි කසය විපතෙයා නා්ති

''රකඛලකතං හලකතු හගවා වාචං, රකඛලකතං සුගලකා වාචනක් ''

''කිම්පන මං ණා සුනක්ඛතත එවං වලදසි· රක්ඛලකතං හතෙකු භිගවා වාචං, රක්ඛලකතං සුගතො වාවනති?''

"හගවතා වසස හනෙක එසා වාචා එකංසෙන ඔධාරිතා" 'අහබෙකා අවෙලෝ පාලීකපුතෙනා තං වාචං අපපහාය තං විකතං අපපහාය තං දිටසිං අපපටිනිසසජජිතා මම සම්මුඛ්හාවං ආගනතුං සවෙ පි'සස එවමසස 'අහං තං වාචං අපහාය තං විකතං අපපහාය තං දිටසිං අපපටිනිසසජිතා සමණසස ගොනමසස සම්මුඛ්හාවං ගචෙඡයානෙකි, මුදධා පි කසස විපතෙ-යායා'ති අවෙලෝ ව හනෙක පාලීකපුකෙනා වීරුපරුපෙන භගවතො සම්මුඛ්හාවං ආගවෙඡයා, කදසස භගවතො මුසා''ති

''අපි නු සුනසාඛනන කථාගමකා කං වාචං භාලසයා යා සා වාචා අමයගාමිනී ?'' ති

"කිං පන හතෙන හගවතා අවෙලෝ පාරිකපුතෙනා වෙතසා වෙතතා පරිවච විදින අහබෙබා අවෙලෝ පාරිකපුතෙනා තං වාචං අපපහාය තං විකතා අපපහාය තං දිටයි. අපපටිනිසකජජිනා මම සම්මුඛ්භාවං ආගනකුං, සවේ පි'සය එවමසස තං වාචං අපපහාය තං විකතා අපපහාය තං දිටයි. අපපටිනිසකජජිනා සමණසස ගොතමසස සම්මුඛ්භාවං ගවෙරයා:නති, මුද්ධා පි කසස විපතෙයා:න්කී.උදහු දෙවතා හගවතො එතමත් අපෙහාය කං විකතා අපපහාය තං දිටයි. අපපටිනිසකජජිතා හගවතො සම්මුඛ්භාවං ආගනකුං. සවේ පි'සක එවමසක, අහං තං වාචං අපපහාය කං විකතා අපපහාය තං දිටයි. අපපටිනිසකජජිතා හගවතො සම්මුඛ්භාවං ආගනකුං. සවේ පි'සක එවමසක, අහං තං වාචං අපපහාය කං විකතා අපපහාය තං දිටයි. අපපටිනිසකජජිතා සමණසය ගොතමසක සම්මුඛ්භාවං ගලවාරයා:නති මුද්ධා පි කසය විපතෙයාය කි දී''

¹ ඔවාදිතා, සිළු

16. භාගීවය, මෙසේ කි කලැ මම ලිචඡවීපුතු සුනක්බත්තයාට, "සුනක්බත්තය, නිරුවත් පාරීකපුතුරා ඒ තෙපුල් නො හැරපියා ඒ සිත නො හැරපියා ඒ දෘෂ්ටිය නොදුරැලා මා හමුවට එන්නට නො හැක්ක. ඉදිත් ඒ වවන නො හැරපියා, ඒ සිත නො හැරපියා, ඒ දිට නො දුරැ ලා, 'මහණ ගොයුම් හමුවට යන්නෙම්' යි මෙසේ ඔහුට සිතෙක් වී නම ඔහුගේ හිස ද ගිලි හෙතැ''යි මම කීමි.

''වහන්ස, භාගාවතුන් වහන්සේ මේ වචනය රක්නා සේක් වා, සුගතයන් වහන්සේ මේ වචනය රක්නා සේක් වා'යි සුනක්ඛත්ත කී ය.

"සුතක්ඛත්තය, කිමෙක් ද? 'භාගාවතුන් වහන්සේ මේ වචනය රක්නා සේක් වා, සුගතයන් වහන්සේ මේ වචනය රක්නා සේක් වා' යි මෙසේ මට කවර හෙයින් කියහි ද?'' යි මම පුඑවුකිමි.

'වහන්ස, නිරුවත් පාථිකපුතු කවුසා ඒ තෙපුල් නො හැරපියා, ඒ සිත නො හැරපියා, ඒ දෘෂ්ටිය නො දුර ලා, මා හමුවට එන්නට නො හැක්ක. ඉදින් 'මම ඒ තෙපුල් නො හැරපියා, ඒ සිත නො හැරපියා, ඒ දිට නො දුර ලා, මහණ ගොයුම් හමුවට යන්නෙම්' යි ඔහුට මෙබළු සිතෙක් වී නම්, ඔහුගේ හිස ද ගිලිහෙකැ' යි භාගාවතුන් වහන්සේ විසින් මේ වචනය එකාන්තයෙන් අවධාරණය කොට (නියත කොට) ම වදරන ලද සේ යැ වහන්ස, අචේලක පාථිකපුතු තෙමෙසෘද්ධියෙන් වෙස්වළා (සිංහ වාහළා දීන් බලු අන් වෙසෙකින්) භාගාවතුන් වහන්සේ වෙකට ආයේ වී නම්, භාගාවතුන් වහන්සේගේ ඒ තෙප්ල බොරු වන්නේ යැ'' යි හේ කි ය.

'සුනක්බත්තය, තථාගත තෙලම සැටියෙන් එකක් වූ, අරුතෙන් වෙනෙකක් වූ, දෑතකට යන බසක් කියන්නේ ද ?'යි මම ඇසීමි.

'කිලෙක් ද වහන්ස, භාගාවතුන් වහන්සේ විසින් 'අවේලක පාරිකපුතු තෙම ඒ තෙපුල් නො හැරැපියා, ඒ සිත නොහැරපියා, ඒ දිව නො දුර ලා මා හමුවට එන්නට නො හැක්කැ' යි ද, එසේ ඒ තෙපුල් නො හැරපියා, ඒ සිත නොහැරපියා, ඒ දිට නො දුර ලා මහණ ගොයුම වෙත යන්නෙමි' යි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වී නම්, ඔහු හිස ද ගිලිහෙතැ' යි භාගාවතුන් වහන්සේ විසින් සිය සිකින් ඔහු සිත පිරිසිදැ අවෙලක පාරිකපුතුයා දන්නා ලද්දේ ද? නැත හොත්, 'අවෙලක පාරිකපුතු ඒ තෙපුල් නො හැරපියා භාගාවතුන් වහන්සේ හමුවට එනු නො හැක්-කැ'යි, . . . ඉදින් ඒ තෙප්ල නො හැරපියා . මහණ ගොයුම හමුවට යන්නෙමි' යි සිතා යන්නේ නම්, ඔහු හිස ගිලි හෙතැ' යි දේවතා කෙනෙක් භාගාපවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැළ කළෝ ද ?'' යි හේ පුළුවුත. 17 "ලෙනසා වෙනො පරිවිව විදිනෙ වෙව මෙ සුනක්කත අවෙ.ලා පෘථිකපුතෙන අහබෙනා අවෙලො පෘථිකපුතෙනා තං වෘවං අපහාය කං විනතං අපහාය හං දිරිකි. අපපටිනිසසජජිතා මම සම්මුඛ්සාවං අාගනතුං. සවෙ වි සා ජවමසා. අහං තං වෘවං අපපහාය තං විනතං අපහාය තං දිරිකි. අපපටිනිසසජිතා සමණසා ගොනමසා සම්මුඛ්භාවං ගවෙඡ-යාගනති, මුදධා පි තසා විපනෙයා තී. දෙවනා පි මෙ එනමතාං සාරොවෙසුං අහබෙන හනතා අවෙලෙන පාලිකපුතෙනා තං වාවං අපපහාය තං විනතං අපහාය තං දිරිකි. අපපටිනිසසජිතා හගවනො සම්මුඛ්භාවං අගනතුං, සවෙ පි සා එවමසා. අහං තං වාවං අපදහාය තං විනතා අපදහාය තං දිරිකිං අපපටිනිසසජිතා සමණසා ගොනමසා සම්මුඛ්භාවං ගවෙඡයාගති මුදධා පි තසස විපනෙයා ති.

අජිතෝ වි නාම ලිවජවිනං මෙසනාපති අධුනා කාලකමටා තාවතිංස-කායං උපපතෙනා සො වී මං උපසසිකම්නා එවමාගේවෙසි: 'අලජ්වී හමනා අවෙලෝ පාරිකපුතෙනා මුසාවාදී හතෙන අවෙලලා පාරිකපුතෙන මහි හතෙන අවෙලෝ පාරිකපුතෙනා බහාකාසි වජජිගාමේ 'අද්ශෝ ලිවජව සෙනාපති මහානිරයං උපපතෙනා ති. න බො පනාහං හතෙන මහානිරයං උපපතෙනා කාවකිසංකායමහි උපපතෙනා. අලජ්වී හතෙන අවෙලෝ පාරිකපුතෙනා, මුසාවාදී හතෙන අවෙලෝ පාරිකපුතෙනා, අහමකිඛා ව හමනන අවෙලෝ පාරිකපුතෙනා තං වාචං අපපහාය තං විතාං අපපහාය තං දිරිකීං අපපටිනිසාජරින්වා හගවතො සම්මුඛීකාවං දාගනතුං සමට වි'සස පවමියක්: අහං තං වාචං අපපහාය තං විනාං අපපහාය කං දිරිකීං අපපටිනිසාජරින්වා සමණසස ගොතමසස සම්මුඛීයාවං ගුවෙඡයාගන්ව, මුදාං වි කසා විපමනයනා''නි

ඉති මටා සුනසඛණා වෙනසා වෙනො පරිව්ව විදිනෝ වෙව මේ අවේටලා පාලීකපුන්නා අගමෙමා අවෙනලා පාලීකපුන්නා තෑ විවේ අපපහාය තෑ විනතා අපපහාය තෑ දිරිස් අපපටිනිසාජජිතා මම සම්වුධ්යාව අපහාය තෑ විනතා අපපහාය තෑ දිරිස් අපපටිනිසාජජිතා සමණසා ගොනමසා සම්වුධ්යාව ශානතු සමව පි'සා වෙමසෙස 'අනං තෑ වාචෑ අපපහාය තෑ විනතා අපපහාය තෑ දිරිස් අපපටිනිසාජජිතා සමණසා ගොනමසා සම්වුධ්යාව ගවෙඡයාගත් 'මූඳධාපි තසා විපකෙයන ති. දෙවතා'පි මේ පතමත් අමරාවෙයු අහරෙනවා හමනත අවෙනයන ති. දෙවතා'පි මේ පතමත් තෑ වනතා අපපහාය තෑ දිරිස් අපපටිනිසාජජිතා හගවනො සම්බුධ්යාව අපහාය තෑ දිරිස්, අපපටිනිසාජජිතා සමණසා ගොනමනය සම්බුධ්යාව ගවෙණයන්, මුඳධා පි තසා විපනෙයන'ති. සො නො පනාතෑ සුනසඛණා වෙසාලියේ විණඩාය වරිතා පවණහනත්, මුදධා පි තසා විපනෙයන'ති. සො නො පනාතෑ සුනසඛණා වෙන අවේලසය පාලීකපුක්කස ආරාමේ කෙනුපසඬකටිසාම දිවාවාරය යසා දනි නෑ සුනසඛණා ඉවජසි, තසා ආරෝවෙනි''ති.

17. ''සුනක්ඛත්තය, අවෙලක පාරීකපුතුයා ඒ තෙප්ල නො හැරපියා, ඒ සිත නො හැරපියා, ඒ දිට නො දුර ලා මා හමුවට එන්නට නො සුදුස්—සේ ය. ඉදින් ඔහුට 'මම ඒ තෙප්ල නො හැරපියා, ඒ සිත නො හැරපියා, ඒ දිට නො දුර ලා, මහණ ගොයුම හමුවට යන්නෙමි' යි මෙසේ සිතක් වතොත්, ඔහුගේ හිස ද ගිලිහෙතැ යි මා සිතින් ඔහු සිත පිරිසිදැ අවෙලක පාරීකපුතුයා මා විසින් දන්නා ලද්දේ ය. දේවතා කෙනෙක් ද 'වහන්ස, අවෙලක පාරීකපුතු තෙමේ ඒ තෙප්ල නො හැරපියා, ඒ සිත නො හැරපියා, ඒ දිට නො දුරලා භාගාවතුන් වහන්සේ හමුවට එන්නට නො සුදුස්සේ ය. ඉදින් ඔහුට 'මම ඒ තෙප්ල නො හැරපියා, ඒ සිත නො හැරපියා, ඒ දිට නො දුරලා, 'මහණ ගොයුම හමුවට යන්නෙමි'යි මෙසේ සිතක් වතොත් ඔහු හිස ද ගිලි හෙතැ' යි මෙ පවන මට සැළ කළහ.

ලිචඡවීන්ගේ අජික නම සෙනෙවි ද නොබෝ දවස්ති කළුරිය කෙළේ, කවුකිසා ලදව ලොවැ උපන්නේ ය. හේ ද මා කරා එළැඹ, ''වහන්ස, පාරිකපුතු අවෙලක කෙමෙ මුසාබස් දෙඩන්නෙක. වහන්ස, 'ලිචඡවීන්ගේ අජිත නම සෙනෙවි මහ නිරයට වන්හ' යි - පාරිකපුතු අවෙලක කෙමෙ වැදැගමහි මා ඇරබැ ද දෙඩී ය. වහන්ස, මම මහ නිරයට නො වනිමි. මම කවුකිසා දෙවලොවැ උපනිමි වහන්ස, පාරිකපුතු අවෙලක අලජ්ජියැ, පාරිකපුතු අවෙලක මුසාවාදී යැ, වහන්ස, පාරිකපුතු අවෙලක ඒ කෙප්ල නො හැරපියා, ඒ සිත නො හැරපියා, ඒ දිව නො දුරලා, භාගාවතුන් වහන්සේ හමුවට එන්නට නො සුදුස්සේ ය. ඉදින්, 'මම ඒ කෙප්ල නො හැරපියා, ඒ සිත නො හැරපියා, ඒ දිව නො දුරලා, මහණ ගොයුම හමුවට යන්නෙමි' යි ඔහුට මෙසේ සිතක් වතොක් (එසේ යනෙකත්), ඔහු හිස ද ගිලිහෙතැ'' යි මට සැළ කෙළේ ය,

සුනක්ඛත්තය, මෙසේ මා විසින් අවේලක පාරීකපුතු තෙමෙ 'ඒ තෙප්ල නො හැරපියා,ඒ සිත නො හැරපියා, ඒ දිව නො දුරලා මහණ ගොයුම හමුවට යන්නෙමි' යි ඔහුට මෙසේ සිතක් වතොත් (එසේ එතොත්), ඔහු හිස ද ගිලිහෙතැ' යි පාරීකපුතු තෙමෙ ඔහු සිත් මා සිතින් පිරිඹිඳ මා විසින් ද දන්නා ලද්දේ වෙයි. දෙවතා කෙනෙක් ද 'වහන්ස, අවෙලක පාරීකපුතු තෙමෙ ඒ තෙප්ල නො හැරපියා, ඒ සිත නො හැරපියා, ඒ දිව නො දුරැලා, භාගාවතුන් වහන්සේ හමුවට එන්නට නො සුදුස්සේ ය. ඉදින් ඔහුට 'මම ඒ තෙප්ල නො හැරපියා, ඒ සිත නො හැරපියා, ඒ දිව නො දුරැලා, මහණ ගොයුම හමුවට යන්නෙමි'යි මෙසේ සිතක් වතොත්, (එසේ ම යනොත්) ඔහු හිස ගිලිහෙතැ යි' ද මට මෙ පවත් සැළ කළහ සුනක්ඛත්තය, ඒ මම විසල්පුර පිඩු පිණිස හැසිරැ, පසුඛත්හි පිඩුපායෙන් පෙරළා ඇක්මුණෙම, දිවා විහාරය පිණිස, අවෙලක පාරීක-පුතුයාගේ ආරාමය කරා යන්නෙමි. සුනක්ඛත්තය, දන් තෝ මෙ පවත් යමකුට සැළ කරනු රිස්සෙහි නම ඔහුට සැළ කරව' යි කිමි.

ඉදධිපාටිහාරියකථා

18. අර බවාහ¹ හඟාව පුඛාණකසමය නිවාසෙනා පනාවීවරුවාදය වෙසාලිං පිණාය පාවිසිං. වෙසාලියං පිණිඩාය වරිනා පවරාසභා පණාසපත්ත්තික් නතා යෙන අවේලසස් පාරික් පුත්තික් සැරාමෝ හෙනුපස්ධාමීං දිවාවිහාරාය. අර මෙම හඟාව සුත්තික් නතා ලිවණි පුහත්තික් දහිණිසුනා දහිණිසුනා දහිණිසුනා දහිණිසුනා දහිණිසුනා දහිණිසුනා දහිණිසුනා දහිණිසුනා පිරිවේ පත්දවෙව: එසාවුසෝ හගවා වෙසාලියං පිණිඩාය වරිනා පණාතක වණ්ඩපත්තික් දිවාවිහාරාය. අභික්කමරායසම් නතා අභික්කමරායසම් නතා සාධුරුපානං සමණානං උතත්රිමනු සැධුණා ඉදුධිපාටිහාරියං හවිසාති කි.

අට බො හගාව අභිණුසුතාතං අභිණුසුතානං ලිචණ්ටිතං එකදහොයි. සාධුරූපානං කිර හො සමණානං උතනරිමනුසසධමමා ඉද්ධිපාටිභාරියං හවිසය ති. හනු වත හෝ ගවණමා ති.

අර බෝ භගාව සුනක්ඛනෙනා ලිව්වේදුනෙනා යෙන අභිණුසුනා අභිණුසුනා බාහමණමහාසාලා ගහපතිනෙවයිකා නානාතිකියා සමණ-බාහමණා නෙනුදසඩපම්, උපසඩසමිතා අභිණුසුනෙ අභිණුසුනෙ නානාතිකිය සමණබාහමණේ එතුදටොව. එසාවුසෝ භගවා වෙසාලියං වණබාය වරිතා පවජාහතනං විණඩපානපටිකකලනහා යෙන අවේලසස පාරිකපුතනස් ආරාමෝ තෙනුපසඩසම් දිවාවිහාරාය. අභික්කමරා-යසාලනතා අභික්කමරායසමනෙනා. සාධුරුපානං සමණානං උතාරි-මනුස්කිඛණා ඉද්ධිපාටිහාරියං හවිස්ස්තී ති අප බොහ්තෙව අභිණුසුනානං අභිණුසුනාන නානාතිකියානං සමණබාහමණානං එතුදපොයි. සාධුරුපානං කිර හෝ සමණානං උතාරිමනුස්කිඛමා ඉද්ධිපාටිහාරියං හවිස්ස්තී සානු වත හෝ ගවජාමා"ති.

191 අථ ලබා හඟාව අභිසුසුතා අභිසුසුතා ලිවජවී අභිසුසුතා අභිසුසුතා ව බුාහමණමහාසාලා ගහපතිලනවයිකා නානාතිකියා සමණ-බාහමණා යෙන අවේලසස පාරිකපුතකසස ආරාමේ ලෙනුපසඩසම් යු. යා පසා හඟාව පරියා හොත් අනෙකසතා අනෙකසහසා අගෙකසහසා අගෙකසහසා අම්සුසුතා ලිවජවී, අභිසුකතා අභිසුසුතා දහිසුසුතා ව බුාහමණමහාසාලා ගහපතිලනවයිකා නානාතිකියා සමණබුාහමණා, සම්මණා ව ගොතමෝ මයන ආරාමේ දිවාවිහාර කිසිනෙනා ති සුනානසා හය ජමහිතතා ලොමහංසා උදපාදි.

¹ අර වොසවාන (සුයා)

² න නාසික්ස සම්ජඩුාපම්ජා (සහ)

³ විතා කොසි (ලිජක.)

සෘද්ධිපුෘතිහාර්ය කථා

18 භාගීවය, එකල්හි මම පෙර වරුයෙහි හැඳි පෞරවැ පා සිවුරු ගෙන පිඩු පිණිස විසල්පුරට පිවිසියෙමි. විසල්පුර පිඩු පිණිස හැසිර පිණ්ඩපාතයෙන් පෙරළා ඇක්මුණෙම, පසුබක්හි දිවාවීහරණය පිණිස අවේලක පාරිකපුකුයාගේ ආරාමය කරා ගියෙමි. භාගීවය, එකල්හි ලිවජවීපුතු සුනක්ඛත්ත තෙම වෙමළව් වෙළෙව් වැ විසල්පුර වැද, පුකට පුකට ලිවජවීන් කරා එළැඹියේ ය. එළැඹ, 'ඇවැත්ති, නෙල භාගාවෙතුන්' වහත්සේ විසල්පුර පිඩු පිණිස හැසිර, පිණ්ඩපාතයෙන් පෙරළා ඇක්මුණාහු පසුඛත්හි දිවාවිහරණ පිණිස අවෙලක පාරිකපුකුයාගේ ආරාමය කරා වැඩි සේක. ආයුෂ්මත්ති, එහි යවු. සාධු සවභාවය ඇති මහණුන් හේ උතුරු මිනිස් දහමින් ඉදු පෙළහරෙක් වන්නේ යැ' යි කී ය.

භාගීවය, එ වීටැ ඒ පුකට පුකට ලිවජවීනට, 'සාධුරුප වූ මහණුන් ගේ උතුරු මිනිස් දහමින් ඉදු පෙළහරක් වන්නේ ල. භවත්නි, දැන් එහි යමහ' යි මෙ සිත විය

ඉක්බිති ලිචඡවීපුතු සුනක්බත්ත තෙමෙ පුකට පුකට නන් තොටු මහණ බමුණන් ද කරා එළැඹැ, 'ඇවැත්නි, තෙල භාගාාවතුන් වහන්සේ විසල් පුර පිඩු පිණිස හැසිර, පිණ්ඩපාතයෙන් පෙරළා ඇක්මුණාහු, පසුබත්හි-දිවාවීහරණය පිණිස අචෙලක පාරීකපුතුයා ගේ ආරාමයට වැඩි සේක. ආයුෂ්මත්නි, එහි යවු, ආයුෂ්මත්නි, එහි යවු, සාධු සවභාවය ඇති මහණුන්ගේ උතුරු මිනිස් දහමින් ඉදු පෙළහරෙක් වන්නේ යැ' යි සැළ කෙළේ ය. භාගීවය, එ කලැ ඒ පුකට පුකට නන්තොටුවනට, මහණ-බමුණනට 'භවත්නි, සාධුරුප වූ මහණුන්ගේ උතුරු මිනිස් දහමින් ඉදු පෙළහරෙක් වන්නේ ල. භවත්නි, දන් එහි යමහ' යි මේ සිත විය.

19. භාගීවය, එකලැ පුකට පුකට ලිච්ඡවීහු ද, පුකට පුකට බමුණු මහසල්හු ද, ගැහැවි මහසල්හු ද, නන් කොටුවෝ ද, මහණබමුණෝ ද පාරීකපුනු අදේලකයා ගේ ආරාමය කරා එළැඹියහ. භාගීවය, ඒ නොයෙක් සිය ගණන් නොයෙක් දහස් ගණන් ජනයා ඇති පිරිසෙක් වීය. භාගීවය, පාරීකපුනු අවෙලක කෙමෙ 'පුකට පුකට ලිච්ඡවීන් ආහ යි, පුකට පුකට බමුණු මහසලුන් ද ගැහැවි මහසලුන් ද නන් තොටු මහණ-බමුණන් ද ආහ' යි, මහණ ගොයුමහු ද මා අරමෙහි දිවාවීහාර පිණිස භූත්හ යි ද ඇයි ය. ඇසීමෙන් ඔහුට බිය ද කැති ගැන්ම ද ලොමුදහ ගැන්ම ද උපන.

අථ ලබා හගනව අලවලො පාරීකපුලකතා හීලතා සංවිශෙකා ලොමහ<mark>ුටඨජා</mark>තො යෙන තිනුකබාණුපරිබබාජකාරාලමා¹ තෙනුපසඩයමි අලෙසයාහි ලබා හඟාව සා පරිසා 'අලචලො කිර පාථිකපුකෙතා භීතා ලොමහටඨජාලතා තිනුකබාණුපරිඛධාජකාරාමො ලයන ලකනුපසඬකලනුණා' නි. අථ ලබා හඟනව සා පරිසා අඤඤකරං පුරිසං **ලයන කිනුබාණුපරිඛඛාජකා**-නාං හො පූරිස, ආමලනුසුසි: එහි රාමෝ යෙන අවෙලො පාරික පුකෙනා කෙනුපස්ඩකම්, උපස්ඩකම්ඣා එවං වදෙහි අභිකකමාවූයො පෘථිකපුතන අභි-අවෙලං පාරිකපූතතං කකතතා අභිණුඤතා අභිණුඤතා ලිවජවී, අභිකක නතා නානාතිත්යා ගහපකිලනචයිකා බුාහමණමහාසාලා සමණබුාහමණා, සමණො පි ගොකමො ආයළුමකා ආරාමේ දිවා-හාසිතා ලබා පන කෙ එසා ආවූසො පාරිකපුකා විහාරං නිසිලනුනා ලවසාලියං පරිසකිං වාවා සමලණා පි ලගාකුලමා ඤැණවාලද අහමුපි ඤණවාලද ඤණවාලද බො පන ඤණවාදෙන අරහති උතුනරිමනුස්ස-ධම්මා ඉද්ධිපාටිහාරියං දසෙසතුං. සම්ලණා ලව ගොත්මො උපඩඪපථං ආග ෙවඡයා ද අහලපි උපඩඪපරං ගචෙඡයා ලත තුළු උගො පි වේ සමණෙ උතතරිමනුසසධමමා ඉදයිපාටිහාරියං කලරයානම එකං **ඉදුධිපාටිහාරියං කරිසක්ති, දමාහං කරි-**සසාමී, දෙම වෙ සමණො ගොකමො උනතරිමනුසඣණා ඉදධිපාටී-හාරියානි කරිසාති, චතතාරාහං සමලණා කරිසුසාමි. චනතාරි ලව ලගාතලමා උතතරිමනුසසධමමා ඉදධිපාටිහාරියානි කරිසසති, අවඨාහං කරිසසාමි ඉති යාවතකං සමණෝ ගොතමො උතතරිමුනුසසධමමා ඉදයි-පටිතාරියං කරිසයති, තඤිගුණ තඤිගුණාහ කරිසාාම්''ති. අභිකක-ම්මසසව ීී බො ආවුලසා පාථික පුතික උපඩඪපථං සබ්බපඨමං යෙව සම්ලණා ලභාතලමා ආයසම්ලතා ආරාලම ආගනනා දිවාවිහාරං නිසිනෙකා'නි

^{1.} නිණ්ඩුකබාණු (මජසං)

² අභිකකචලයට PTS

20. ් භා &වය, එ කලැ ව්තාභි අවේලක පාරිකපුතු තෙමේ බිය පත් වූයේ, බියෙන් කලකිරුණේ, උපන් ලොමුදහ ගැනුම ඇත්තේ, පරිච්චාජකයා ගේ (තිඹිරිකණු පිරිවැජ්ජා ගේ) ආරාමය කරා ගියේ ය. භාගිවය, අවෙලක පාරිකපුතු තෙමෙ බිය පක්තේ, බියෙන් කලකිරුණේ, හටගත් ලොමුදහ ගැනුම ඇත්තේ, තිඹිරිකණු පිරිවැජ්ජා ගේ ආරාමය කරා ගියේ ලැ' යි ඒ පිරිස ඇසූහු ම ය. භාගිවය ඉක්බිනි එ පිරිස එක් පුරුෂයකු බණවා, 'භවක් පුරුෂය, මෙහි එව, තිඹිරිකනු පිරිවැජ්ජාගේ අරමට, අවෙලක පාරිකපුතුයා වෙතට යා. ගොස්, අවෙලක පාරිකපුතුයාට, 'ඇවැත් පාරීකපුනුයෙනි, නැඟී එවු. පුකට පුකට ලිචඡවීහු ඔබ අරමැ රැස් වූහ. පුකට පුකට බමුණු මහසල්හු ද ගැහැවි මහසල්හු ද නන්-**ල**කාටුවෝ ද මහණබවුණෝ ද (ඔබ අරමැ) රැස් වූහ. මහණ ගොයුම්හු ද ආයුෂ්මතුන් ගේ ආරාමයෙහි දිවාවිහරණය පිණිස අවුත් උන්හ. ඇවැත් පා ටිකපුතුයෙනි, විසල්පුර පිරිස් මැද දී ඔබ විසින් "මහණ ගොයුම ඥනවාද ඇත්තේ ය, මම ද ඥනවාද ඇතියෙමි. ඥනවාද ඇත්තේ ඥනවාද ඇත්තකු හා උතුරු මිනිස් දහමින් ඉදු පෙළහර දක්වන්නට සුදුස්සේ ය. මහණ ගොයුම වාද පිණිස අඩ මහක් එන්නේ නම, මවත් අඩ මහක් ඉදිරියට යන්නෙමි. එහිදී ඒ අපි දෙ දෙනා ම උතුරු මිනිස් දහමින් ඉදු පෙළහර කරන්නමු. මහණ ගොයුම උතුරු මිනිස් දහමින් එක් ඉදු ලපළහරක් කරන්නේ නම්, <mark>මම ඉදු පෙළහර</mark> දෙකක් කරන්නෙමි. මහණ ගොයුම උතුරු මිනිස් දහමින් ඉදු පෙළහර දෙකක් කරන්නේ නම්, මම සතරක් කරන්නෙම්, මහණ ලගායුම් උතුරු මිනිස් දහමින් ඉදු පෙළහර සතරක් කරන්නේ නම්, මම අටක් කරන්නෙමි. මෙසේ මහණ ගොයුම උතුරු මිනිස් දහමින් යම පමණ පෙළහර කරන්නේ ද, ලදගුණ දෙගුණ ඉදු පෙළහර කරන්නෙමි'' යි මෙ තෙපුල් කියන ලද්දේ ය. "ඇවැත් පාථිකපුතුයිනි, අඩ මභක් නැඟී එවු. හැමට පළමු ම මහණ ගොයුමහු අවුත්, ආයුෂ්මතුන් ගේ ආරාමයෙහි දිවාවිහරණය පිණිස ඉන්නාහ'යි මෙමස් කියව'' යි කියා යැවූහ.

''එවං හො''නි බො හඟනව සො පූරිසො කසසා පරිසාය පටි. සසුනා යෙන ති**නුකබාණුපරිඛධාජකා**රාමෝ යෙන අචෙලො පෘථික-ලකනුපසඩයාමී උපසඩයාමිනවා අවෙලං පෘථිකපුතතං එකැ-ලවාව අභිකකුමාවුමො පා**ථිකපුතත. අභිකක**නතා අභිකෙකුත අභි අභිකකනතා අභිණුණු තා අභිණුණු ව බාහුමණ. ලිණවී ණුදාතා මහාසාලා ගහපතිනෙවයිකා නානාති ස්මයා සමණධාහමණ සමණෙ පි **ගොකමො ආයස**මතො ආ**රා**මෙ දිවාවිහාරං **න්සිනෙනා, භාසිතා බො** පන ලක එසා ආවූලසා පා**ථිකපූ**කත වෙසාලියං පරිස**නිං** වාචා සම **රණා** පි ගොතුමො ඤණවාලද ඇමුපි ඤණවාලද. ඤණවාලද බො පත ඤැණවා ඉදන අරහකි උතනරිමනු සසධමමා ඉදධිපාටිභාරියං දශසකුං –පෙ– ඉති යාවතුකං සමණො ගොතුමො උතතරිමනුසසධමමා ඉදඩිපාටිහාරියං කරිසයති තණ්ගුණං තණ්ගුණාහං කරිසයාමී''ති අභිකකමයෙසව බො ආවුලසා පාලීකපුතන උපඩඪපථං. සඛුඛපඨමං යෙව් ආගනනා සමණෙ ලගානමෝ ආයසමතො ආරාමේ දිවාවිහාරං නිසිනෙනා''නි

21 එවං වුකෙන හගාව අවෙල පාරිකපුකෙනා 'ආයාමි ආවුසෝ ආයාමි ආවුසෝ තිනා තහෙව සංසපපති. න සකෙකාති ආසනාපි වුටඨාතුං අථ බො හගාව සො පුරිසෝ අවෙල පාරිකපුකාං එකද-වොව කිංසු නාම නෙ ආවුසෝ පාරිකපුකක පාවළා සු නාම නෙ පීඨක්සමං අලලිනා පීඨකං සු නාම නෙ පාවළාසු අලලිනං? 'ආයාමි ආවුසෝ, ආයාමි ආවුසෝ'නි වනා තහෙව සංසපති, න සකෙකාති ආසනා පි වුටඨාතුනකි. එවම බො හගාව වුවමානො අවෙලේ පාරිකපුකෙන 'ආයාමි ආවුසෝ, ආයාමි ආවුසෝ'නි වනා තහෙව සංසපති, න සකෙකාති ආසනා පි වුටඨාතුං. යද බො සෝ හඟාව සුරිසෝ අණුස් 'පරාතුතරුපෝ අයං අවෙලෙන පාරිකපුකෙනා, 'ආයාමි ආවුසෝ ආයාමි ආවුසෝ'නි වනා තහෙව සංසපති, න සකෙකාති ආසනාපි වුටඨාතුනකි, අථ තං පරිසං ආගනකා එවමාරොවෙසි පරතුතරුපෝ නො අයං අවෙලෙන පාරිකපුකෙනා, 'ආයාමි ආවුසෝ'නි වනා තහෙව සංසපති, න සකෙකාති ආයාමි ආවුසෝ'නි වනා තහෙව සංසපති, න සකෙකාති ආයාමි ආවුසෝ'නි වනා තහෙව සංසපති, න සකෙකාති ආයාමි දිටුඨාතුනකි

එවං වුතෙන අහං භණාව නං පරිසං එනදවොචං අහලඛබා වෙට ආවුතෙන අවෙලො පාරිකපුතෙනා නං වාචං අපපහාය නං දිනතා අපපහාය නං දිරිසිං අපපදිනිසසද ජිනා මම 'සමමු බීහාවං ආගනතුං සමව පි'සස එවමසස 'අහං නං වාචං අපපහාය නං දිනකං අපපහාය නං දිරිසිං අපපරිනිසසස් ගොකමසස සමමු බීහාවං ගෙවෙඡයා නත්, මුදධා පි කසස විපතෙයාා ''නි

පඨමහාණවාරෝ නිටයීකො.

¹ පෘවුළා -සිමු-

භාදිවය, 'එසේ යැ භවත්නි'යි කියාම ඒ පුරුෂ තෙම එ පිරිසට පිළිවදන් දී, කිඳිරියණු පිරිවැජ්ජාගේ අරම කරා, අවෙලක පාරිකපුතුයා වෙතට ගියේ ය. ගොස් ඔහු බණවා, 'ඇවැත් පාරිකපුතුයිනි, නැඟී එවු. පුකට පුකට ලිවජවීහු ද අවුත් රැස් වූවාහු චෙත්, පුකට පුකට බමුණු මහසල්හු ද ගැහැවී මහසල්හු ද නන් තොටුවෝ ද මහණබමුණෝ ද අවුත් රැස් වූවාහු වෙත්. මහණ ගොයුම්හු ද ආයුෂ්මතුන් ගේ ආරුමයෙහි දිවාවිහරණය පිණිස අවුත් උන්නාහු වෙත්. ඇවැත්නි, ඔබ විසින් විසල්පුර විරිස් මැද දී 'මහණ ගොයුම් ද දෙනවාද ඇත්තේ ය, මම ද දෙනවාද ඇත්තෙමී. දෙනවාද ඇත්තේ වූ කලි දෙනවාද ඇත්තේහු හා උතුරු මිනිස් දහමින් ඉදු පෙළහර දක්වන්නට සුදුස්සේ ය, මෙසේ යම් පමණ මහණ ගොයුම උතුරු මිනිස් දහමින් ඉදු පෙළහර කරන්නේ ද, එමෙන් දෙගුණ දෙගුණ මම ඉදු පෙළහර කරන්නෙමි යි මේ තෙප්ල කියන ලද්දේ ය. ඇවැත්නි, පාරිකපුතුයෙනි, අඩ මහක් නැඟී එවු. හැමට පෙරාතුව ම මහණ ගොයුම්හු 'අවුත් ආයුෂ්මතුන්ගේ ආරාමයෙහි දිවාවිහරණ පිරිස ඉන්නාහු වෙනි''යි කී ය.

21. හාගීවය,ඔහු මෙසේ කී කලැ පාරීකපුතු අවෙලක කෙමේ 'ඇවැත්නි එමී, ඇවැත්නි, එම්'යි කියා එතැන ම ගැලී, ඒ මේ අතට සැලෙයි. හුන් තැනින් නැහෙන්නට ද නොහැකි වෙයි හාගීවය, ඉක්බිති ඒ පුරුෂ තෙමේ අවෙලක පාරීකපුතුයාට, ''ඇවැත් පාරීක පුතුයෙනි, කිමෙක් ද? ඔබේ හිද්මඇට හුන් තැනැ ඇලුණේ ද? ඔබ හුන් තැන හෝ ඔබේ හිද්මඇටෙහි ඇලුණේ ද? 'ඇවැත්නි එම්, ඇවැත්නි එම්' යි කියා ඔහි ම ගැලී ඒ මේ අතට සැලෙකි. හුනස්නෙන් නැහෙන්නට දු නොහැකි වෙනි"' යි කිය.

හාගිවය, අවේලක පාථිකපුතු තෙමේ මෙසේ කියනු ලබන්නේ ද, 'ඇවැත්නි එමි, ඇවැත්නි එමි' යි කියා එහි ම ගැලී ඒ මේ අතට සැලෙයි, හු නස්නෙනුදු නැංග නො හෙයි ඒ පුරුෂ තෙම ''මේ අවේලක පෘථික–පුතුයා පැරැදුණු සැහැවි (හෝ නටුවාව සැහැවි) ඇත්තේ ය ඇවැත්නි එමි, ඇවැත්නි එමි'යි කියා එහි ම ගැලී ඒ මේ අත සැලෙයි. හුනස්නෙනුදු නො නැංග හේ' යැ යි යම් විටෙක දනගත්තේ ද, එ විට ඒ පිරිස කරා අවුත්, 'භවත්නි, මේ අවේලක පාථිකපුතු පැරැදුණු සැහැවි ඇත්තේ ය, 'ඇවැත්නි එමි, ඇවැත්නි එමි'යි එ තැනැ මැ ගැලී ඒ මේ අත සැලෙයි. හුනස්නෙනුදු නො නැංග හේ'' යැ යි මෙසේ සැළ කෙළේ ය.

භාගිවය, ඔහු මෙසේ කී කල්හි, මම ඒ පිරිස බණවා, 'ඇවැත්නි, අඓලක පෘථිකපුතු තෙමෙ ඒ 'තෙප්ල' නො හැරපියා, ඒ සිත නො හැරපියා, ඒ දිට බැහැර නො කොට, මා හමුවට එන්නට නො සුදුසු ය. ඉදින් ඔහුට, 'මම ඒ තෙප්ල නො පියා, ඒ සිත නො පියා, ඒ දිට බැහැර නො කොට, මහණ ගොයුමහු හමුවට යන්නෙම්'යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ නම්, ඔහු ගේ හිස ද ගිලිහෙන්නේ යැ' යි මෙ පවත් කීමි.

පළමු ඛණවර නිමියේ ය.

22. අථ ලබා භගනව අණුඤුනලරා ලිච්ඡවී මහාමතෙනා උවඨායාසනා තං පරිසං එකදලවාව කෙන හි හො මුහුකතං නාව ආගලමථ අපපවනාම අහමයි සකකුණෙයාං අවෙලං පෘථික-යාවානං ගචඡාමි පුතනං ඉමං පරිසං ආනෙතුනත්. අථ නබා නො භාකාව ලිවඡවී මහා-මංකතා ලයන කිනුකබාණුපරිඛඛාජකාරාමෝ යෙන අවෙලො පාලීක-ලකනුපසඩකමී, උපසඩකමීණා අවෙලං පාලීකදුකතං එකද-අභිකකුමාවුසො පාරීකදුතන, අභිකකනනං ලත අභිකකනතා අභිණුණුතා අභිණුණුතා ලිවඡවී ~დט~ ගොතලමා ආයසමගතා ආරාගම දිවාවිහාරං නිසිතෙනා. භාසිතා බො පන ලක එසා ආවූසො පාලීකපූතක වෙයාලියං පරිසකිං වාචා 'සමණෝ පි තංදිගුණං තංදිගුණාහං කරිසසාම් කි කුණු ජා විද -ලප-*ල*ගාන ඉමා පාලීකඳුතන උපඩස්පරං. සඛඛපඨ-අභිකකම ෙසසව **මබා ආවු**ලසා මලඤඤුව ආගුනනිා සමණො ඉගාතුලමා ආයසම් ලතා ආරුලේ දිවා විහාරං නිසිනෙනා භාසිතා බො පනෙසා ආවුලෙසා පාථිකදුකත, සම ලණුනු ගොනුමෙන පරිසකිං **-වාවා 'අහලබ්**බා බේා අ**ලවලො පා**රික-පුලකතා තං වාචං අපපහාය තං චිකතං දපපහාය තං දිටුසිං අපැවිනි.සා-ජයිනා මම සමුදුබිහාවං ආගනතුං සලව පි'සස එවමසස අහං කං වාවං අපාතාය -ලප- සම්ණස්ස ගොතම් සස සම්මුඛ්තාවං ගචෙඡයා නත්, මුද්ධං පි තසය වීපලකයාා ති අභිකකලාවූසො පාලිකදුතත, අභිකකලනෙනෙව ලත ජයං කරිසසාම, සමණසස ලගාකමසස පරාජසනති ''

එවං වුතෙන හගනව අවෙලෙ පාථිකපුතෙනා 'ආයාම ආවුසෝ ආයාම ආවුසෝ'නි විතා කතෝව සංසපතනි න සකෙකානි ආසනා පි වුටඨාතුං. අථ බො හගනව ලිවණවී මහාමකෙනා අවෙලං පාථිකපුතනා එකදවොව. කිං සු නාම තෙ ආවුසෝ පාථිකපුතන, පාවළා සු නාම තෙ පීඨකසම් අලලීනා, පීඨකං සු නාම තෙ පාවළාසු අලලීනං? 'ආයාම ආවුසෝ, ආයාම ආවුසෝ, ආයාම ආවුසෝ, ති වතා කතෝව සංසපව සි, න සකෙකාසි අයනා පි වුටඨාතුනනි

ද්වයිස් බො හගතව වුලවමානො අවෙලෙ පාරිකපුතෙන 'ආයාමි ආවුමසා, ආයාමි ආවුමසා'ති වඬා තසෙව සංසපසති, න සකෙක ති ආසනාපි වුලධාතුං. යද බො සො හඟතව ලිවුවේ මහාමතොං අණුණු පිට පරහුතරුපො අයං අවෙලෙන පාරිකපුතෙන, ආයාමි ආවුසෝ, ආයාමි ආවුසෝ'ති වඬා තසෙව සංසපති, න සකෙකාති ආසනාපි වුලධාතුනති, අථ කං පරිසං ආගනුණා එවමාගෙනවාසි: පරාභූතරුපො හෝ අමවලො පාරිකපුකෙනා, 'ආයාමි ආවුසෝ ආයාමි ආවුසෝ'ති විනා තමෙනව සංසපති, න සකෙකාති ආසනා පි වුලධාතුනතී.

22. භාගිවය, එ කලැ එක්තරා ලිචඡවී මහ ඇමැත්තෙක් හුනස්නෙන් නැහ, ඒ පිරිස අමතා, ''භවත්ති, එසේ වී නම, මා ගොස් එන තාක් තව මොහොතක් බලවු. මමත් ගොස් අවේලක පාථිකපුතුයා මෙ පිරිස කරා ගෙන එන්නට හැකි වීම නම, ඒ ඉතා යෙහෙකැ''යි කීය. භාගිවය,ඉක්ඛිති ඒ ලිවාවී මහ ඇමැත්තා තිශිරිකණු පිරිවැජියා අරමට, අවේලක පාථිකපුනුයා **වෙතට ගියේ ය. ගොස් ඔහු අමතා, 'ඇවැත් පාරිකපු**තුයෙනි, නැඟී එන්න. ඔබ නැඟී ආවොත් ඒ මැනැව. පුකට පුකට ලිචඡවීහු අවුත් රස් වැ උත්තාහ මහණ ගොයුම්හු ද ආයුෂ්මතුන් ගේ ආරාමයෙහි දිවා– විහරණ පිණිස හුත්හ. ඇවැත්නි, පාරීකපුතුයෙනි, 'මහණ ගොයුම ද ඥනවාද ඇත්තේ ය, මම ද ඥනවාද ඇත්තෙමි . මම එ මෙන් දෙගුණයක් දේගුණයක් ඉදු පෙළහර කරන්නෙම්'යි විසල් පුර පිරිසෙහි මේ කෙප්ල ඔබ වීසින් කියන ලදය. දැවැත්නි, පාරිකපුතුයෙනි, අඩමගක් නැඟී එන්න. මහණ ගොයුම්හු හැමට පළමු ම අවුක් ආයුෂ්මකුන් ගේ ආරාමයෙහි දිවාවිහරණ පිණිස හුන්හ. ඇවැත්ති, පාරීකපුතුයෙනි, 'අචේලක පාරීක– පුනුයා ඒ වචනය නො හැරපියා, ඒ සිත නො හැරපියා, ඒ දිට බැහැර නො කොට මා හමුවට එන්නට නො නිස්**ස. ඉදින්** ඔහුට, 'එ වවන ලනා හැරපියා, ඒ සික ලනා හැරපියා, ඒ දිට බැහැර ලනා ලකාට මහණ **ගොයු** වමුවට යන්නෙමී' යි මෙසේ සිතක් වුවොත් ඔහු හිස ද ගිලිහෙතැ'යි මහණ ගොයුමන් විසින් පිරිස මැද මේ වචනය කියන ලද ම ය. ඇවැත්ති, පාරීකපුතුයෙනි, නැඟී එත්න. නැඟී ඊම පමණින් ඔබට ජය ලබවන්නමු, මහණ ගොයුමනට පරාජය කරන්නමු'' යි මෙ තෙපුල් කීය.

භාගිවය, ඔහු එසේ කි කල්ති අවේලක පාටිකපුනු 'ඇවැත්නි එමි, ඇවැත්නි එමි' යි කියා එති ම ගැලී සැලෙයි. හුනස්නෙනුදු නො නැංග තෙයි. භාගිවය, එ කල්ති ලිවණවී මත ඇමැති අවෙලක පාටිකපුනුයා බණවා ''කිමෙක් ද ඇවැත්නි පාටිකපුනුයෙනි, ඔබ තිද්මඇට හුන්තැන්ති ඇලීගත්තේ ද? නැත හොත් හුන් තැන ඔබ තිද්මෙහි ඇලීගත්තේ ද? එමි ඇවැත්නි, එම් ඇවැත්නි'යි කියා එහිම ගැලී සැලෙති, හුන් තැනිතුදු නො නැංග හෙති'' කි ය.

භාගිවය, මෙසේ කියනු ලබනුයේ ද අවේලක පාරිකපුනු 'ඇවැත්නි එමි, ඇවැත්නි එමී' යි එහිම ගැලී සැලෙයි. හුනස්නෙනුදු නො නැංගැ හෙයි. භාගිවය, ඒ ලිචණි මහමැති තෙමෙ 'මේ අවෙලක ්පාරිකපුනු පැරැදුණු සැහැවි ඇතියේ ය. 'එම් ඇවැත්නි, එම් ඇවැත්නි'යි එහි ම ගැලී සැලෙයි, හුනස්නෙනුදු නො නැංගැ හේ' යැ යි දත් කෙණෙහි ම ඒ පිරිස කරා අවුත් හවත්නි' අවෙලක පාරික පුතු පැරැදුණු සැහැවී, ඇත්තේ, 'ඇවැත්නි එම්, 'ඇවැත්නි එම්' යි එහි ම ගැලී සැලෙයි, හුනස්නෙන් නො නැංග භේ'යැ යි සැළ කෙළේ ය. 23 එවං වුකෙන අහං හඟන්ව නං පරිසං එකදවෙවාවං අහතුඛා බො ආවුසො අවෙලෙන පාරීකපුකෙනා නං වාවං අපපහාය -පෙ- මම සම්වූඛ් හාවං ආගනතුං. සවේ පි'සස එවමසස' අහං කං වාවං අපපහායං-පෙ- සමණසස ගොකමසස සම්මුඛ්තාවං ගවෙජයාහන්හි මුද්ධා පි කසස විපතෙයා. සවේ පායසමනතානං ලිවජවීනං එවමසස' 'මයං අවෙලං පාරීකපුකතා වරකතාහි බන්ධිණා ගොයුගෙහි ආවිකෙස්යාහාමා,නි[™], තා වරකතා ජිජෙජරං පාරීකපුකෙනා වා අහතුඛා අවෙලෙන පාරීකපුකෙනා තං වාවං අපපහාය -පෙ- සවේ පි'සස එවමසස 'අහං කං වාවං අපපහාය -පෙ-සමණසස ගොතමසය සම්මුඛ්භාවං ගවෙජයාහන්ති මුද්ධා පි කසක විපතෙයාහා''කි

අථ බෝ හණාව ජාලියො දුරුපතනික නොවාසී උචඨායයෙනා තං පරිසං එකදවොව තෙන හි හො මුහුකකං කාව ආගමෙථ යාවාහං ගචඡාමි, අපාචනාම අහමු සකකුලණයා අවෙලං ඉමං පරිසං ආනෙතුනතී. අථ ඉබා හශාව ජාලියො දුරුපක්කි-කනොවාසී යෙන කි්ඥුකබාණුපරිබබාජකාරාමෝ යෙන අවෙලො **ඉතනුපෑ ඩයාමි. උපසඩකමිණා අවෙලං පාරිකපුණා** පා රික පු ඉතතා එතදවොව අභිකකමාවූසො පාපිකපුතත අභිකකතන, තෙ සෙයොා අභිකකතන අභිණුණුතා අභිණුණුතා ලිවුවේ -ලප- සමලණා පි ලගාතමො ආයසම්මතා ආරාමේ දිවාවිහාරං නිසිනෙනා. භාසිතා බො පන කෙ ආවූලසා පාරිකපූතන වෙසාලියං පරිසකිං වාඩා "සමණෝ පි ගොකමො තංදිගුණං තංදිගුණාහං කරිසයාම්''ති. අභිකක-ඤණවාලද –ලප– මසෙව ආවුසො පාරීකපුතන උපඩඪපරං. සඛ්බපඨමණෙකුව ආගනාමා සමණෙ ගොතමො ආයසමතා ආරාමෙ දිවාවිහාර. නිසිනෙනා. භාසිකා බො පන නෙ එසාවූමසා පාථිකපුකත සමණෙන මෙන පරිසකිං වාචා ''අහබෙඛා අචෙලො පාලිකපුනෙනා තං වාවං අපපහාය – පෙ– සවෙ පි'සස එවමසස ''අහං ත• වාචං අපපහාය -ලප- සමණසක ගොනමසක සම්මුධීහාවං ගලවුණයා ''නති_, මුද්ධාපි කස විපලතයහ පලව'පායසමනතානං ලිචඡවීනං `එවමසස මයං අවෙල• පාථිකපුතතං වරතතාහි බන්ඩිණා ඉගායුගෙහි ආවිකෙස්යාාමා ති, ක වරතතා ඡ්**ජේ**රං පෘථිකපුතෙතා වා. අහලෙබා අලෙලලා පාරික පුමකතා කං වාචං අපපහාය කං විකකං අපපහාය කං දිටයිං අපපටී-නිසසජජීනා මම සමමුබිහාවං ආගතතුං සමෙ පි'සස එවමසස ' අහං ක්ං වාචං අපපහාය කං චිකකං අප්පහාය කං දිටසිං අපාටිනිස්සජ්ානා සමණසය ගොනමසය සම්මුඛීහාවං අාග වජයාානති මුදධා පි කසා විපතෙයාා''ති අභිකකමාවුසො පාථිකපුතත, අභිකකමනෙනෙව තෙ ජයං කරිසයාම, සමණසස ගොතමසස පරාජයනති.

^{1.} ආවිෂකුකුයනාමාන් (සිමු) -

23. භාගීවය, ඔහු එසේ කී කලැ මම ඒ පිරිස අමතා, "ඇවැත්නි, අවෙලක පාරිකපුතු ඒ තෙප්ල නො පියා මා හමුවට එන්නට නො නිස්ස ඉදින් ඔහුට 'මම ඒ තෙප්ල නො හැරපියා මහණ ගොයුම් හමුවට යන්නෙමි'යි මෙසේ සිතක් වතොත්, ඔහු හිස ද ගිලිහෙන්නේ ය. ඉදින් ආයුෂ්මත් ලිවණවීනට 'අපි අවෙලක පාරිකපුතුයා වර පටින් බැඳ ගොනුන් යෙදූ විශයන් ඇද ගෙන එන්නමු' යි මෙසේ සිතක් වතොත්, ඒ වරපට සිදෙන්නේ ය. බන් තැනින් පාරිකපුතු හෝ බීදී වෙන් වන්නේ ය. හේ ඒ තෙප්ල නො හැරපියා මා හමුවට එන්නට නො නිස්ස. ඉදින් 'මම ඒ තෙප්ල නො හැරපියා ... මහණ ගොයුම හමුවට යන්නෙමි'යි ඔහුට මෙසේ සිතක් වතොත් ඔහු ගේ හිස ද ගිලිහෙන්නේ යැ' යි කීමි.

භාගීවය, එ කල්ති දුරුපෘතික පිරිවැජියක්හු අතැවැසි ජාලිය නමැත්තෙක් හුනස්නෙන් නැඟී, ''හවත්නි, එසේ වී නම් මා එන තුරු **ම්මාහොත්තමක් බලවූ. අවේලක පා**රීකපුනුයා මෙ පිරිස කරා ගෙන එන්නට මම වත් හැකි වීම නම යෙහෙකැ' යි කී ය. භාගිවය, ඉක්බිති යම් තැනෙක ද, (එහි) අවෙලක පාථිකපුතුයා යම් තැනෙක ද ඒ තැනට ගියේ ය. ගොස් ඔහු බණවා, 'ඇවැත් පාථිකපුතුයෙනි, නැඟී එවු නැතී අව උතුම. පුකට පුකට ලිවඡවීහු අවුත් රැස් වැ ඉදිනි. මහණ ඉගායුම්හු ද දිවාවිහරණ පිණිස අවුත් ආයුෂ්මතුන් ඉග් ආරාමයෙහි උන්නාහු ලවත්. ඇවැත්නි, ඔබ විසින් විසල්පූර මහ පිරිස් මැද දී **'**මහණ ගොයුම ද ඥනවාද ඇත්තේ ය, මම දු ඥනවාද ඇත්තෙම ඔහු එක් ඉදු **පෙළහරක් කළ විට මම එ මෙන් දෙ ගුණයක් දෙ ගුණයක් ඉදු පෙළහර** කරන්නෙමී' යි මේ වචන කියන ලදුයේ ම ය. ඇවැක්නි, පාරික්පුනුයෙනි, අඩ මහක් නැඟී එවු. මහණ ගොයුම්හු හැමට පෙරාතු වැ මැ අවුත් අයුෂ්මතුන් ගේ ආරාමයෙහි දිවාචිහරණ පිණිස උන්නාහු වෙත්. ඇවැත් පාටීකපුතුයෙනි, මහණ ගොයුමන් වීසින් 'අවෙලක පාටීකපුතු ඒ තෙප්ල නො හැරපියා, ඒ සිත නො හැරපියා මා හමුවට එන්නට නො නිස්ස. ඉදින් 'මම ඒ කෙප්ල නො හැරපියා මහණ ගොයුම හමුවට යන්නෙම්'යී ඔහුට සිතක් වනොත්, ඔහු හිස ද ගිලිහෙන්නේ ය. ඉදින් ආයුෂ්මත් ලිච්ඡවීනටක් 'අපි අචේලක පාථිකපුනුයා වර පටින් බැඳ ගවයන් යෙදු වියෙන් ඇද ගෙන එන්නමු'යි මෙසේ සිතෙක් වී නම් (එසේ කුරන්නට තැත් කරන්නාහු නම), ඒ වරපට සිදී යන්නේ ය, පාරීකපුතුයා හෝ බන් තැනින් බිඳී වෙන් වන්නේ ය. අවේලක පාරිකපුතුයාට'ඒ තෙප්ලනො පියා, ඒ සික නො පියා, ඒ දිව බැහැර. නො කොට මහණගොයුම හමුවට යන්නෙමී'යි මේ සිත වනොත් ඔහු තිස ගිලිහෙන්නේ යැ'යි මහපිරිස් මැද මෙ බස් නෙපලන ලද්දේ ය. ඇවැක්නි, පාටිකපුනුයෙනි, නැඟී එවු, නැඟී රීමෙන් ම ඔබට ජය ද මහණ ගොයුම්හට පරාජය ද ලබවන්නමු'යි කී ය.

එවං වුනෙන හඟාව අවෙලෝ පාලීකපුනෙනා 'අංශාම ආවුසෝ ආයාම ආවුසෝ ආයාම ආවුසෝ ති වනා තනෙව සංසපපති, න සමාකාති ආසනා පි වුව්ඨාතුං, අර බො හඟාව ජාලියෝ දරුපතනික ඉනතාවාසී අවෙලං පාලීකපුනතා එකදවොව ''කිං සූ නාම කෙ ආවුසෝ පාලීකපුනත පාවළා සු නාම කෙ පිඨකසමං අලලීනා, පීඨකං සූ නාම කෙ පාවළාසු අලලීන. ආයාම ආවුසෝ, ආයාම ආවුසෝ ති වනා තනෙව සංසපපසි, න සමෙනාසි ආසනා පි වුවඨා–තුනති?''

එවලයි බො හඟනව වුවවමානො අවෙලො පාථිකපුතෙන 'ආයාමී ආවුසෝ, ආයාමී ආවුසෝ'නි වනා තතෙව සංස්පෘති, න සනෙකානි ආසනා පි වුටඨාතුනනි යද බො හඟනව ජාලියෝ දරුපතනි-කනෙතවාසී අණුසැසි පරාතුනරුපො අයං අවෙලො පාථිකපුතෙනා, 'ආයාමී ආවුසෝ, ආයාමී ආවුසෝ'නි වනා තතෙව සංස්පෘති, න සමෙකානි ආසනා පි වුවඨාතුනනි, අථ නං එනදවොව

''භූතපුඛඛං ආවුමෙසා පාරිකපුතන සිහසා මිගරම**ණුඤ එ**තදමහාසි. 24යනතුනාහං අදාසුතරං වනස*ණ්*ඩං නිසසාය සාසයං කලපපයාහං, කුඩුා-සයං කමපානා සංයණයසමයං ආසයෘ නික්ඛමෙයාං, ආසයා නික්ඛ-මිතා විජමණයාං, විජමේතා සමතකා චතුදදිසා අනුවිලෝ^{ලකයා}ං, වතුදදිසා අනුවිලෝලකණා තියකතුං සිහනාදං න^{ලදයා}ං, තිසබතතුං සිහතාදං නදි**ස**ා ගොවරාය පකකලමයා ෙ, මසා වරං ^{වරං} වීගසමෙක් වධිකා මුදුමංසානි මුදුමංසානි භ**යා**ධිකා තමෙව ආස^{යං} අප්ඤාුමපයානති අථ ලබා ලසා සිලහා මගරාජා අඤකුතර වන-තතුාසයං කලපාතා සායණ^ක-සණවං නිසසාය ආසයං කලපාසි සමයං ආසයා නියඛම් ආසයා නියඛම්නා වීජමහි. වීජමහිනා සමනා අනුවිලෙකෙන්ා අනුවිලොකෙසි වතුදදිසා සම්තතා වතුදදිසා තියබනුදුං සීහනඃදං නදි තිකටතතුං සිහතාදං *ල*හාවරාය නදිනා පකකුමි. සො වරං වරං මිගසංඛක වධිණා මුදුමංසානි මුදුමංසාණි හසකයිනා තමට්ව ආසයං අජාකුලපසි

^{1.} මිනසඩනා (සිපු සහා කම)

භාගිවය, එසේ කී කල්හි අවෙලක පාරීකපුනු තෙමේ 'එම් ඇවැත්ති, එම ඇවැත්ති' යි එහි ම ගැලී සැලෙයි. හුනස්නෙන් නැහෙනු ද නො හැකි වෙයි. භාගිවය, එ කල්හි දරුපෘතිකාන්තේවාසී ජාලිය තෙමේ අවෙලක පාරීකපුනුයා අමතා, 'ඇවැත්ති, පාරීකපුනුයෙනි, කිමෙක් ද? ඔබේ හිද්මඇට හුනස්නැ ඇලීගත්තේ ද? හූනස්න හෝ ඔබ හිද්ම ඇටෙහි ඇලීගත්තේ ද? 'ඇවැත්ති එමි, ඇවැත්ති එම්' යි උන් තැන්හිම ගැලී සැලෙහු. හුනස්නෙන් නැහෙන්නට දු නො හැක්කහු'යා යි කී ය. භාගිවය, එසේ කියනු ලබනුයේ ද, අවෙලක පාරීකපුනු තෙමේ 'එම් ඇවැත්ති, එම් ඇවැත්නි'යි උන් තන්හිම ගැලී සැලෙයි, හුනස්නෙන් නැහෙනුවටදු නො හැකි වෙයි.

භාගීවය, දරුපාතිකාන්තේවාසී ජාලිය තෙම 'මේ අවෙලක පාථිකපුතු පැරැදුණු සැහැවි ඇත්තේ ය. 'ඇවැත්නි එමි, ඇවැත්නි එමි'යි කියා එහි ම ගැලී සැලෙයි, හුනස්නෙන් නැහෙනුවටදු නො හැකි වේ' යැ යි දනගත් කෙණෙහි, ඔහුට මෙ තෙපුල් කි් ය

24. ''ඇවත් පාරීකපුතුයෙනි පෙර වූවක් කියම. මෘගරාජ වූ එක්තරා සිංහයකුට කිසි වන ලැහැබක් නිසා ලැග්මක් කැරැගන්නෙම වීම නම යෙහෙක, එහි ලැග සවස් වේලේ ඒ ලැග්මෙන් නික්මෙන්නෙම නම, එසේ නික්ම වැජඹෙන්නෙම නම, වැජැඹැ හාත්පස සිවු දිසා බලන්නෙම නම, හාත්පසැ සිවු දිසා බලා, කෙවරක් සිංහනාද කරන්නෙම නම, කෙ වරක් සිංහනාද කොට ගොදුරු පිණිස බැහැර. යන්නෙම නම, මුව මුඑව අතුරෙන් හොඳ හොඳ මුවකු මරා මොළොක් මොළොක් මස් කා, ඒ ලැග්මට පෙරළා යන්නෙම නම යෙහෙකැ'යි මේ සිත විය. එයින් පසු මෘගරාජ වූ ඒ සිංහ කෙමෙ එක්කරා වන ලැහැබක් නිසා ලැගුම ගත. එහි සවස් වේලෙහි ඒ ලැග්මෙන් නික්මිණ. ලැග්මෙන් නික්මැ වැජැඹණ. වැජැඹැ හාත්පස සිවු දිසා බැලී ය. හාත්පස සිවු දිසා බලා, තුන් වරක් සිංහනාද කෙළේ ය තුන් වරක් සිංහනාද කොට, ගොදුරු සඳහා බැහැර ගියේය. හේ මුවමුළුව අතුරෙන් උතුම ලුවකු මරා, මොළොක් මොළොක් මස් කා, ඒ ලැග්මට ම පෙරළා ආයේ ය.

තලසයව ඉටා ආවුඉසා පාලීකපුතත සීහසය මිගර ෙඤඤ දිසාලස සංචලද්ධා ප්රසිගාලලා¹ දිලනනා චෙව බලවා ව දාථ බො ආවූසො කසා ප්රභිගාල සහ එකදගොසි ''කො චාහං කො සීහෝ මිගරුජා ? යනනුතාලම අණුකුතරං වනසණිඩං නිසසාය ආසයං කලපායාං, තතුාසයං කලපාඩා සායනා සමයං ආසයා නික්ඛීමයා , ආසයා නික්ඛම්නා වීජ**මෝ**යා , වී**ජමගී**නටා සමහතා වතු**දදි**සා අනුවිලලාමකයාවං, සමනතා චතු**දදි**සා අනුවි-ලොකෙනා තික්ඛතතුං සීහතාදං නමදයාං, තික්ඛතතුං සිහනාදං නදිනා මගාවරාස පකකමෙයාදං, සො වරං වරං මිගසංසෙ වධිණා මුදුමංසානි මුදුමංසානි හසඛයිකා තමෙවාසයං අජකඩුපෙයා:නති'' දථ වො සො ආවූසො ජරසිගාලො අණුදුතුරං වනසණඩං නිසුසාස තතුාසයං කපෙපතිා සායණකසමයං ආසයා නිසබමි. කමපපසි

ආසයා නිසඛමිණා විජමහි. විජමහිණා සමතතා වතු දදිසා අනුවිලොකෙසි. සමනතා චතුදදිසා අනුවිලොලකණා කිකුකුනතුං සිහනාදං නදිසසාමී කි සෙගාලකං යෙව අනදි, හෙරණඩකං² යෙව අනදි කො ව ජවේා මසගාලකො මකා පන සිහනාමද I8

''එවමෙව බො ඣං ආවුසො පාෆිකපුතන සුගතාපදනෙසු ජීවමානො සුගතානිරිකතානි භුණු මානෝ තථාගතක අරහනෙක සම්මෘස මුෙණු ආසාලදකුඛ්ඛං මණුඤසී කො ච ඡමවා පාලීකපුකෙනා කා ච තුරාගතානං අරහතනානං සමමාසමුුද්ධානං ආසාදනා!''ති.

25 යලතා ලබා හඟනව ජාලියො දුරුපතකිකලනනවාසී ඉමිනා ඔපමෙමන නෙව අයකු අවෙලං පෘථිකපුතන, කමන ආසනා වාපව**ද**ං, අථ නං එකදවොඩ

¹ ජරපිඩ්නාලෝ (මන්සං)

දී හෙදණ්ඩකං උසව (කල)

රක ව ජලව සිංකාලෙ රක අන සිහනාලෙනි (මජස-)

⁴ ඉක ව ජුවේ පාරිකපුමකක (මජසා)

ඇවැත් පථිකපුනුයෙනි, මෘගරාජ වූ ඒ සිංහයා ගේ විඝාසයෙහි (කා ඉතිරිකළ දැයින්) වැඩුණු මහඑ කැණහිලෙක් දෘප්ත (දපුණේ) ද ශක්තිවත් ද විය එ කල්හි ඒ මහළු කැණහිලුට 'මම් කවරෙම ද! මෘගරාජ වූ සිංහ කවරේ ද?මමත් එක්තරා වනලැහැබක් නිසා තිත්පලක් කැර. ගන්නෙම නම, එහි ලැග සවස් ඓලේ කිත්පොලෙන් නික්වෙන්ගෙම නම, එසේ නික්මැ වැජ ෑඹන්නෙම නම, වැජැඹැ හාක්පසැ සිවු දිග බලන්නෙම නම, හාත්පසැ පිවු දිග බලා තුන් යලක් සිංහනාද කරන්නෙම නම, තුන් යලක් සිංහනාද ලකාට **ලගාදුරු සඳහා පිටත් වැ** යන්නෙම නම්, ඒ මම් මුවමුඑයෙන් **ංසාදුරු සොදුරු මුවකු මරා මොළොක් මොළොක් මස්කා ඒ තිත්පොල**ට ම එළැඹෙන්නෙම් නම් යෙහෙකැ'යි මේ සිත විය. ඇවැත්නි, ඉක්බිති ඒ මහඑ කැණහිල් එක්කරා වනලැහැබක් නිසා ලැගුම ගත්තේ ය සවස් වේලෙහි ඒ කිත්පොලෙන් නික්මියේය. නිත්පොලෙන් නික්මැ වැජැඹුණේ ය වැජැඹැ තාත්පස සිවු දිග බැලී ය. තාත්පසැ සිවූ දිග බලා 'සිංහනාද කරන්නෙම්'යි තුන් යලක් කැණහිල් හඩ ම හැඩී ය. නොමනා හඩක් ම හැඩී ය. ලාමක සිවලා කවරේ ද! සිංහනාදය කවරේ ද!! (මොවුන් දෙදෙනා ගේ කවර සමතාවෙක් ද l) ඇවැත් ප රීකපුතුයෙනි, ඒ කැණහිල සේ ම තෙපි සුගතයන් වහන්සේට නියමිත වූ පසය නිසා ජීවත් වන්නහු, සුගකයන් වහන්සේ වළදා ඉතිරි වූ දැ වළඳන්නහු, 'ඒ කථාගක අර්භන් සමාක්සම්බුද්ධයන් හා ගැටීයැ යුතු යැ'යි සිනවු ද⁹ ලාමක වූ පා**ටිකපු**තුයා කවර යැ¹ තථාගත අර්හත් සමාක්සම්බුද්ධයන් **හා (ඉ**දු– පෙළහර කරමි යි) ගැටෙනු කවර යැ¹'' (යනු යි)

භාගිවය, යම් හෙයකින් දුරුපාතිකාන්තේවාසී ජාලිය තෙමෙ මේ උපමායෙන් අවේලක පාරීකපුතුයා ඒ අස්නෙනුදු ඉවත් කරන්නට නො හැකි වී ද, එ හෙයින් හේ ඔහුට මෙය (මතු දක්වෙන පරිදි) කී ය "සිවලෙක් තමා දෙස බලා 'මම් මෘගරාජ වූ සිංහයෙම්'යි සිතීය. එසේ ම හේ සිවල් හඬ ම හැබී ය, සිවල් හඬම හැබීය ලාමක සිවල් හඬ කවර යැ! සිංහනාදය කවර යැ!

පාරී කපුතුයෙනි, එසේ ම තෙපි සුගතයනට නිසි පසයෙන් දිවි පවත්වනුවෝ, සුගතයන් ඉතිරි කළ දැ වළඳනුවෝ, ඒ තථාගත අර්භත් සමා:ක්සම්බුද්ධයන් හා ගැටියැ- යුතු කොට සිතවු ද? නීව පාරීකපුතුයෝ කවුරු යැ¹ තථාගත අර්භත් සමා:ක්සම්බුද්ධයන් හා ඔවුන් ගැටෙනු කවර යැ¹''

25. භාගීවය, දරුපාතිකාන්තේවාසී ජාලිය තෙම මේ උපමායෙනුත් අවේලක පාලීකපූතුයා එ අස්නෙන් සොලොවන්නට යම හෙයකින් නො හැකි වී ද, එ හෙයින් ඔහුට මෙ බස් ද තෙප්ලී ය සීහෝ ති අතතාන• සමෙකකීයාන අමණුදැදී කොණු මිගරාජා, හමණි, කරෙච සො සෙගාලක•[ෑ] අනදි කො ච ජාවා සෙගාලො[®] කො පන සිහනාදෙ! ති.

එවමෙව බො කිං ආවුසෝ පාථිකපුතත සුගතාපදනෙසු ජීවමානො සුගතාතිරිතතානි භුණුජමානො කථාගතෙ අරහනෙක සමමාසමබුදෝධ ආසා-දෙතබබං මණුණුසි. කො ච ජවෝ පාටිකපුතෙනා කා ච තථාගතානං අරහතනානං සමමාසමබුදධානං ආසාදනා!නි,

26 යුතෝ තේවා හිණිනව ජාලියෝ දුරුපතනිකතෙනවාසී ඉමිනාපි ඔපමෙමන තෙව අසකබී අවෙලං පාලීකපුනකං තම්නා ආසනා චාවෙතුං, අථ නං එතැවොව

> අම**ඤඤ්** අනුවඩකමනං අතතානං විසාලස සමේකබිය යාවතතානං න පසසති කොතුවු තාව බාගෙසා ති මණුකුති තලේව සො සෙගාලක¹ අනදි කො ච ඡමවා සෙගාලලා² කො පන සිහනාලෙ¹ති

එවමෙව බො ඣං ආවුසො පාරිකපුතන සුගතාපදනෙසු ජීවමානො සුගතාතිරිතතානි භුඤුජමානො තථාගතෙ අරහතෙක සම්මාසම්බුණේ ආසාලදතබබං මඤඤසි. කො ච ඡමවා පාරිකපුතෙන. කා ච තථා ගතානං අරහතතානං සම්මාසම්බුණානං ආසාදනා කි.

27. යතෝ බෝ හගුනුව ජාලීමයා දුරුපතකිකමනනුවාසී ඉම්නාපි ඔපමෙමන නෙව අසකබි අවේලං පාලීකපුකකං තමහා ආසනා චාමවතුං, අථ නං එකදවොව

> තුතාන හෙකෙ⁸ බළමූසිකායො කටසිසු බිතතානි ව කොණපානි,⁴ මහාවයන සුණුසුවයන විවඩේඨා අමණුස් කොත්ථු මිගරාජාහමස්ථි. තුරෙව සො සෙගාලකං අනදි කො ව ඡවෝ සෙගාලො කො පන සිහනාදෙ!ති

එවමෙව බො නිං ආවුසෝ පාථිකපුතන සුගතපදනෙසු ජීවමානො සුගතාතිරිතතානි භුඤ්මානො තථාගනෙ අරහනෙන සම්මාසලිබුදේධ ආසාදෙතබබං මණුඤ්සි කො ව ජවෝ පාථිකපුනෙනා, කා ච තථාගතානං අරහනතාන. සම්මාස්තුද්ධානං ආසාදනා!ති.

^{1.} සිගාලක-මජස•

³ සිමෙඩන (කම්)

² උසභාපලා-ම්ජසං, ඩිමු

⁴ කුණපානී - සහ

'කැණහිල් තෙමෙ වෙනෙහි හැවිදුනෝ, තර වූ තම සිරුර පිළිබිඹුව ඉදුල්දිය පිරි දිය වළෙකැ දක, යම තාක් 'තමා සිංහයා ගේ ඉදුල් කා වැඩුලණකැ`යි නො දක්නේ ද, ඒ තාක් ම තමා සිංහයකුට බඳු බල ඇත්තෙකැ යි (වාහසු සමාන බල ඇත්තෙකැයි) සිතී. එසේ ම හේ කැණැහිල් හඩ ම හැඩී ය. ලාමක සිවල් හඩ කවර යැ! සිංහනාදය කවර යැ!

"ඇවැත් පෘථිකපුතුයෙනි, තෙපි එසේ ම සුගතයනට නියමිත පසයෙන් දිවී පවත්වනුවෝ, සුගතයන් ඉතිරි කළ දැ වළඳනුවෝ ඒ තථාගත අර්භක් සමාක්සමබුදබයන් හා ගැටියැ යුතු කොට සිතවු ද? ලාමක පාථිකපුතු කවර යැ! තථාගත අර්භක් සමාක්සම්බුදධයන් හා ගැටෙනු කවර යැ!"

26. භාගිවය, දරු පාතිකාන්තේවාසී ජාලිය තෙමේ මේ උපමායෙනුක් අඓලක පාරීක පුතුයා ඒ අස්නෙන් ඉවත් කරන්නට යම තෙයෙකින් නො හැකි වී ද, එ හෙයින් ඔහුට මෙ තෙපුල් තෙප්ලී ය

"මහ වෙතෙනි, සිංහවාාසුාදීන් ගෙන් නිස් වූ වෙතෙනි මැඩියන් ද කලවීට බිල්හි වූ මීයන්ද සොහොන්හි ලූ මළ කුණු ද කා මහත් වැ වැඩුණු කැණැහිල් කෙමේ 'මම මෘගරාජයයම්'යි සිනි එසේ ම (සිංහ නාද යැ යි සිනා) කැණැනිල් හඬ ම හැඬි නීව කැණහිල්හඩ කවරයැ! සිංහනාදය කවර යැ!"

පාථිකපුතුයෙනි, මෙසේ ම තෙපි සුගතයනට නියමිත පසය ිනිසා දිවි රක්නහු, සුගතයන් ඉතිරි කළ දැ වළඳන්නහු, තථාගත අර්භත් සමාක්සම්බුද්ධයන් හා ගැටීය යුතු සේ සිතහු ලාමක පාථිකපුතු කවර යැ! තථාගත අර්භත් සමාක්සම්බුද්ධයන් හා ගැටෙනු කවර යැ!" යනො බො හඟෙව ජාලියෝ දුරුපත්තික නොවාසී ඉමිනා පි ඔසමෙමන නෙව අසකබි අවෙලං පාලික පුකතං තමහා ආසනා වාවෙතුං, අථ තං පරිසං ආගන්නා එවමාරොම විසි ''පරාභූතරු පො හෝ අවෙලො පාලික පුතෙනා, 'ආයාම ආවුයෝ, ආයාමී ආවුයෝ'ති වණා තුසෝව සංසපපති, න සකෙකාති ආසනාපි වූ ටඨාතුන්ති එවං වූ නො අහං හඟාව තං පරිසං එතදවොවං

''අහබෙඛා බො ආවූසො අවෙලො පාථිකපුතෙනා තං වාචං අපපහාය නං චිකකං අපපහාය නං දිලසීං අපපටිනිසසජජිතවා මම සලව පි'සස එවමසස සමමුබිහාවං ආගනතුං නං වාවං අහ• අපපහාය කං චිකතා අපපහාය කා දිටසිං අපපටිනිසසජාීනවා සමණසක **ගොතමසය සමවුධීහාවං ග**වෙජයා3නති, මුදධා පි තසය විපලතයා සුවෙ' පායසමනනානං ලිවඡවීනං එවමසස ''මයං අවෙලං පාරිකපුකාං වරතතාහි බන්ඩිණා ගොයුගෙහි ආවියෙසු යාාමාති, තා වරතතා ඡිලජජරං පාථිකපුතෙනා වා අහබෙබා පන අවෙලලා පාථිකපුතෙනා කං වාචං අපපහාය කං චිකතං අපපහාය කං දිටකිං අපපටිනිසපජීනවා මම සම්මුඛ්තාවං ආගනතුං සමච'පි'සස එවමසය 'අතං කං වාව• අපපහාය තුං විතතං අපාහාය තං දිටුකිං අපාටිනිසකජ3ිතා සමණසස ගොතමසක සම්මුඛීහාවං ගලවඡයානන් මුද්ධා පි කසස විපලෙකයාා''නි

අථ බටාහං හඟාව නං පරිසං ධම්මයා කථාය සනැලසසසි. සමාදලපසිං සමුකෙතුලජසිං සමපහංසෙසිං කං පරිසං ධමම්යා කථාය සනුසෙසතා සමාදපෙනා සමුකෙකුජෙනා සම්පහංසෙනා මහාඛන්නා වතුරාසීත්පාණසහසසානි මහාවිදුකතා උදධරිකා, කරිණා, සමාපජරිතවා සක්තතාලං වෙහාසං **ලනු**ලජාධානුං අවභ්නා නතා අණුදුං සතාකාලමයි අවවිං1 අභිනිමේනිතා පජපලිතා ධූමායිතා මා වලන කුටාගාරසාලාය පණුටඨාසිං අථ ලබා හඟාව සුනුකබලකතා ලිවුණ්විපුකෙතා යෙනාහං තෙනුපසඬකම්, උපසඬකම්නා මං අභිවාදෙනා එකමනනං නිසිදි එකමනතුං නිසිනතුං බො අහං හගනව සුනසඛ-තනං ලිචඡවිපුතනං එනදවොවං නං කිම්ම ඤඤසි සුනසබහන, යථෙව **ලක අහං අවෙලං පා**ථිකපූතතං ආරබිත බ**හාකාසිං, ත**ලේව නං විපකක• අකුසුථා වා⁹ති. ''යරෙව මෙ හලනනු හගවා අලවලං පාරිකපු<mark>නන</mark>ං ආරබන බහාකාසි, තුරෙව තුං විපකකං නො අණුසුථා''නි.

¹ අගගී (සූපා)

² ධුමායිතා (මජය-)

27 භාගිවය, දරුපතිකානොවාසි ජාලිය නෙම මේ උපමායෙනුන් අඓලක පාරිකපුතුයා ඒ හුත් තැනින් ඉවත් කරන්නට යම් විටෙක නොහැකි වී ද, එ විට ඒ පිරිස් වෙත අවුත්, 'භවත්නි, අවෙලක "පාරිකපුතුයා පැරැදුණු සැහැව් ඇත්තේ ය. 'ඇවැත්නි එම්, ඇවැත්නි එම් යි එතන්හි ම ගැලී ඒ මේ අතැ සැලෙයි හුනස්නෙන් නැගෙන-නට ද නොහැකි වේ' යැ යි සැළ කෙළේ ය භාගිවය, ඔහු මෙයේ කී කලැ මම ඒ පිරිසට මේ වචන කීම්

"අැවැත්නි, අවේලක පාරිකපුනු ඒ තෙප්ල නො හැරපියා, ඒ සිත නො හැරපියා, ඒ දිට බැහැර නො කොට, මා හමුවට එන්නට නො නිසි ය ඉදින් 'මම ඒ තෙපුල් නො පියා, ඒ සිත නො පියා, ඒ දිට බැහැර නො කොට, මහණ ගොයුම හමුවට යන්නෙම්'යි ඔහුට මෙසේ සිතක් වනොත් (එසේ එන්නට තැත් කළ හොත්), ඔහු හිස ද ගිලිහෙන්නේ ය ඉදින් ආයුෂ්මත් ලිච්ඡවීනට, 'අපි අවෙලක පාරිකපුනුයා වර පටින් බැඳ ගොනුන් බැඳි වියෙන් ඇද ගෙන එමහ 'යි මෙසේ සිතක් වූවොත් (එයට තැත් කළ ගොත්), ඒ වරපට හෝ සිදෙන්නේ ය, පාරිකපුනුයා හෝ ඒ වර පට කෙරෙන් කැඩී වෙන් වන්නේ ය අවේලක පාරිකපුනු ඒ තෙප්ල නො පියා, ඒ සිත නො පියා, ඒ දිට බැහැර නො කොට මා හමුවට එන්නට නො නිසි ය ඉදින් ඔහුට 'මම ඒ තෙප්ල නො පියා, ඒ සිත නො පියා, ඒ දිට බැහැර නො කොට මා හමුවට යන්නෙම්'යි මෙ සිත වී නම්, (එයට තැත් කෙළේ නම්), ඔහු හිස ද ගිලිමහන්නේ ය'' (යනුයි).

28. භාගිවය, ඉක්බිති මම් ඒ පිරිසට දැහැමි කතායෙන් කරුණු දක්වා කීම්, කී දැ සමාදත් කැරැවීම් (ගැප්වීම්), එහි ඔවුන් සිත් තියුණු කෙළෙමි, එහි ඔවුන් තුටු පහටු කෙළෙම් එ පිරිසට දහැමි කතා-යෙන් කරුණු දක්වා, දක්වූ කරුණු ගන්වා, එහි ඔවුන් සිත් තියුණු කොට, එහි ඔවුන් තුටු පහටු කොට, මහ කෙලෙස් බැමමෙන් ඔවුන් ගේ මිදීම සිදු කොට, සුවාසු දහසක් පුංණින් මහා විදුගියෙන් (කාමාදි සතර ඔසමයන්) ගොඩ ලා, යෙජොධාතු සමාපත්තියට සමවැද, සත් තලක් අහස් නැහ, අපා යත් තලක්ද උසට ගිනි දල් මවා, දිලිනී දුමා, මහ වෙනෙනි කුළාර හලැ පිනිටියෙමි භාගිවිය. එ කලැ ලිවඡවීපුනු සුනක්බන්න නෙමෙ මා කරා එළැඹියේ ය එළැඹ මා වැඳ පමසක හුත්ලන් ය පසෙක හුන් ලිවණවීදුනු සුනක්ඛත්තයා. බණවා 'සුනක්බන්නය, එය කිමැයි සිකුයි ද? මම තට අවේ**ල**ක පාරිකපුතුයා ඇරබැ කි හියායෙන් ම එය නිපන්නෙ ද? නැන උහාත් අන් නියායෙකින් වී ද?' යි පුළුවුකිම 'වහනස, ගාගාවතුන' වහන-ෂස් අවෙලක පාරීකපුනුයා ඇරබැ මට වදළ නියායෙන්ම එය තිපන අන් සැටියෙකින් එය නො වී යැ 'යි හේ කිය

30 oහෘති බො සො ආවූමසා සම්ලයා යං කදුවි කරනවි දීසසස සංවච්චානෙ ලොකෙ අදධුමනා අවවශයන අයං ලොකො සංවට්ටති ලයහුයොන සකතා ආහසයරසංවනතනිකා ලභානති ලස කළු භෞතුලි මනොමයා පීතිහක්බා සයම්පහා අනුහලිකඛවරා සුහදාඨායිනො, ල**හා**ති ලබා ලසා ආවුසො සමයො යං කදවී දීසමුුණානං තිටඨනති කරහචි දීසසක අද්ධුලනා අවවලයන අයං ලලාකො විවලවති, විවලවමාලන ලලාකෙ සුණු බුහුමවිමානං පාතුහවකි. අථ බො අණු කුරෝ සමානා ආයුක්ඛයා වා පුණුණුක්ඛයා වා ආහස්සරකායා චවිතවා සුණුණු බුණමවීමානං උපපජනි. ලසා නුළු හොනි මනොමයො පීනිහකෙබා සයමපහො අතනලිකඛවලරා සුහටඨායි, චීරං දීඝමදවානං කිටඨකි කසස කසා එකකසස දීසරකතං නිවුසිතකතා අනභිරති පරිකසසනා උපපජජති ''අහෝ වන අණෙදුකු පි සකතා ඉත්කතං ආගවෙඡයාහුනති'' අථ අණුසැතු ර පි සකතා ආයුසකියා වා පුණුසු කුඛයා වා ආභ සුසරකායා චවිතවා සුණුසුං බුහමවිමානං උපපජජ-` තසය සහකුසය සහබාහුත ලත පි කුතුව හොනුති ම්මනාමයා සයම්පහෘ පීතිහසාබා අනාලිකබවරා සුහවඨායිනො වීරං දීඝමඩානං ත්වඨනත් තනුාවූපො යො සො සතෙනා පඨමං උපපනෙනා, තසය එව හොති අහමසම් බුහුමා මහාබුහුමා අභිභූ අනහිභූතො අණුද ෙනුද ෙන වසවතතී ඉසසලරා කතතා නිමමාතා සටුඨා² සජිතා⁸ වසි පිතා භූත– හවාානං මයා ඉමේ සහතා නිම්මතා. තංකිසස හෙතු? මමඤ්හි පුලේඛ එත ; මහාසි ''අහෝ වත අමණුණු පි සතතා ඉත්වතනං ආගමවඡයා පුනුති. ඉති මමණුව මනොපණිධි, ඉමෙ ව සතතා ඉසුවතා ආගතා''ති

¹ අථ අඤඤකරෝ (සනා p T 5)

² සෙවෙඨා (සබබාව)

³ සක්රිතා PTS සජසිතා (සහා, කම)

30. ''ඇවැත්නි, දීක් කලක් ඇවෑමෙන් කිසි සමයෙක මෙ ලොව නැසෙයි ද, එ බඳු කාලපරිචෙඡදයෙක් වෙයි ලොව නැලසන සමයෙහි සතියෝ බෙහෙවින් ආභස්සර බඔ ලොව උපදනාහු වෙන්. ඔහු එහි ධාාන චිත්ත බලයෙන් උපන්නාහු, පුීතිය ම ආහෘර කොටැත්තාහු, සිය සිරුරු එළියෙන් ම බබළන්නෘහු, අහසැ හැසිරෙන්නෘහු, සිත්-කලු උයන් වීමන් ඇති සිටුනාහු (නොහොත් සිත්කලු වස්නුාහරණ හැඳ පැලැඳ සිටුනානු) වෙත්. ඔහු එහි ඉතා බොහෝ කල් සිටු-නාහ. ඇවැත්නි, දික්කලක් ඇවෑමෙන් කිසි සමයෙක මෙ ලොව හැලදන්නේ ද, එසේ වූ කාලපරිචෙඡදයෙක් වෙයි. ලොව හැලදන හිස් බඹ වීමනෙක් පහළ වෙයි එ කලැ එක්තරා ස**ත්**ව-රෙක් ආයු ගෙවීමෙන් හෝ පින් ගෙවීමෙන් ආභස්සර බඹලොවින් තිස් බඹ වීමනට පැමීණෙයි (තිස් බඹ වීමනැ උපදී) එකී හෙ තෙමේ එහි ධාාන සිතින් උපන්නේ, පුීතිය ගොදුරු කොටැත්තේ, සිය සිරිරෙන් විහිදෙන එළියෙන් බබළනුයේ, අහ්සැ හැසිරෙනුයේ, **ශ**ශභන උදාහන විමාන ආදියෙහි සිටුනේ (නොහොත් ශෝභන වස්නුා-හරණ හැඳ පැලැඳ සිටුනේ) වෙයි හේ එසේ ලබාහෝ කලක් එති එකලා වැ දිගු කලක් වුසූ බැවින් 'අ<mark>න්</mark> සත් කෙනෙකුත් මෙ අක්බවට එන්නාහු නම යෙහෙකැ' යි එ කලා විසීමෙහි නො ඇල්මෙක්. අමුතු කෙනකු හා සහභාවයෙහි ආශාවෙක් උපදී එයින් පසු අන් සක් කෙනෙක් ද ආයු ගෙවීමෙන් හෝ පින් ගෙවීමෙන් හෝ ආහස්සර බඹලොවින් සැව, ඒ නිස් බඹ විමනට, ඒ පළමු ඉපැද සිටියහුගේ සහභාවයට පැමිණෙයි. ඔහු ද එහි ධාාන සිතින් උපන්-නාහු, පුීකිය ගොදුරු කොටැක්තාහු, ස්වයම්පුහ වූවාහු, අහසැ හැසි-රෙන්නාಟු, සික්කලු උයන් ඈහි සිටිනාහු වෙක්. එසේ දිගු කලක් ඔහු එහි සිටිත් ඇවැත්ති, එහි යම සතෙක් පළමුව උපන්නේ ද, ඔහුට, "මම බුහ්ම වෙමි, මහා බුහ්ම වෙමි, මෙරමා මැඩ අධිපති වැ සිටු-නෙම වෙම, අනුන් විසින් නො මඩනා ලදුයෙම වෙමි, එකාන්ත-යෙන් සියල්ල දක්නෙම වෙමි, සියල්ලන් සිය වශයෙනි පවත්වනු යෙම වෙමි, ලොවැ ඊශ්වර වෙමි, ලොවැ කාරකවෙමි, ලොවැ වෙමි, ලොවැ සුෂ්ටෘ වේමි, ලොවැ සකසන්නා වෙමි මෙරමා තමා වශයෙන් පව්ත්වන්නෙම වෙමි, උපන් උපදනා හැම oග් · පියා වෙමි මෙ සත්හු මා විසින් මවන ලදහ. ඒ (කියනුයේ) කවර හෙයින ? පෙර මට 'අන් සක් කෙනෙකුත් මේ අත්බවට එන්නාහු නම ඒ ඉතා යෙහෙකැ'යි මෙ සිත විය. ුමෙසේ මගේ පුාර්ථතාව ද වීය. 'මේ සත්හු ද මෙහි ආහ'යි ම්ට මේ සිත වෙයි. 📜 📜 🚉

යෙ පි ලක සතතා පවණ උපපනනා,ලකසමපි එවං ලභාති; අයං ලබා හවං බුහුමා මහාබුහුමා අභිභූ අනභිභූලකා අණුඤදු පුථුද සො වසවිකනි ඉසාරො කතතා නිලලාකා සටුඨා සජිතා වසි පිතා භූතභවාානං ඉමිනා මයං හොතා ටුහමුනා නිම්මිතා. කං කිසස හෙතු ^ඉ ඉමඤ්භි මයං අදදයාම ඉධ පඨමං උපපනනං, මයං පනමහා පවඡා උපපනනා'ති. කතුාවූසො ලයා ලසා සලකතා පඨමං උපප**ල**නනා, සො දීඝායුකතුරෝ ව වණණවතුකුකුරෝ ව මතෙසකුඛනුරෝ ව යෙ පන නෙ සහතා පචඡා උපපනනා, තෙ අපපායුකකරා ව හොනුති දුඛඛණණනරා ච අපෙප-සස්ඛනරා ව ඨානං බො පනෙතං ආවුසෝ වීජජනි යං අඤඤතරො සතෙන තුමහා කායා චවිතා ඉත්තතං ආගචඡනී. ඉත්තතං ආගමකා සමාමනා අනගාරිය• පඛඛජති අගාර සමා අනගාරියං පඛ්ධජිනො අගාරසමා සමානො ආතපපමණිය පධානමණිය අනුයෝගමණිය අපපමාදමණිය සමුලාමනසිකාරමණිය තථාරූපං චෙලතාසමාධිං එසති, යථා සමාහිතෙ විතෙත තං පුලබබන්වාසං අනුසසරත්, තතො පරං නානුසසරත් ති **සො එව්**මාහ යො ටො සො හවං බුහුමා මහාබුහුමා අභිභූ අනභිභූකො අණුදැනවුදලසා වසවනන් ඉසසරෝ කනතා නිමමානා සටුඨා සජිනා වසි පිතා ගතහවාානං, යෙන මයං භොතා බුහමුනා නිම්මතා, සො නිචෙවා මයං අහුමහා ලකන හොයා බුහමුනා නිම්මකා, ලය මයං අනිවවා අදධුවා² අපපායුකා චවනධමමා ඉළුකතා ආගතා කි. එවංවිහිකකා නො කුලෙන ආයපම්ලනයා ඉසසරකුතනං මුහමකුතනං ආවරියකං අගනඤඤං පඤඤ – ලපථා''ත් තෙ එවමාහැසු. ''එවං බො නො ආවුසො ගොනම සුනං යලේවායසමා ගොතුමො ආහා''ති. අගන ඤඤ ඤමාහං හගනව පජාතාමී _ලප– යැගිජානං කථාගලකා ලනා අනයං ආපජරකි

^{1.} සසුසුතෝ දිසායුකෝ (සහා. කම්)

² අදධුවා අසනාභා (සාා. කම)

යම සත්ව කෙනෙක් පසු වැ උපන්නෘහු ද, ඔවුනටත් 'මේ භවත් ලකලම් බුහ්මයා ය, මහා බුහ්මයා ය, අනුන් මැඩ` අධිපති වැ සිටු නේ ය. මෙරමා විසින් නො මැඩුණේ ය, එකාන්තයෙන් සියල්ල දක්නේ ය, මෙරමා සිය වශයෙහි පවක්වන්නේ ය, ඊශ්වර ය, කර්කෘ ය, නිර්මාකෘ ය, සුෂ්ටෘ ය, ලොව සදන්නා ය, මෙරමා කමන් වශයෙහි පවත්වන්නේ ය, උපත් උපදනෘ හැම දෙනාගේ පියා ය, මේ භවක් බුහ්මයා විසින් අපි මවන ලදුමහ, එසේ කියනුයේ කවර හෙයින? යත්: අපි අපට පෙර මොහු ඉපිද සිටියහු අපි දුටුමු. අපි වූ කලි පසු ව උපන්නමෝ යැ'' යි මෙසේ සිමතක් වෙයි. ඇවැක්නි, එහි යම සතෙක් පළමුව උපන්නේ ද, **ංහ් වඩා දීර්ඝා**යුෂ්ක ද වඩා පැහැපත් ද වඩා මහත් යසස් ඇත්<mark>ර</mark>ත් ද වීය. යම සත් කෙනෙක් පසු වැ උපන්නාහු ද, ඔහු පළ මු උපන්නා-හට වඩා අල්පායුෂ්ක ද වඩා අල්ප වර්ණ සම්පක් ඇක්තාහු ද වඩා අල්ප ්යශස්ක ද වූහ. එක් සක්වයෙක් එ බඹමුඑයෙන් සැව ූූා මෙ මීනිස<mark>ක් බවට එන්නේ ය හේ මෙ මිනිසක්බවට පැමිණියේ ම</mark> ගිහි ගෙන් නික්මැ පැවිදී වෙයි. ගිහි ගෙන් තික්මැ පැවිදි වූයේ ම, උත්සාහ වඩෘ, වැර වඩා පුන පුනා වෑයම කොට, නොපමා බව නිසා, නුවණ නිසා, යම සමාධියෙකින් සිත මනාව පිහිටී කලැ මෙයින් පළමු වූ අත්බව සිහි කළ හැකි වෙයි. එයින් ඔබබෙහි සිහි කළ නොහැකි වෙයි ද, එබඳු චීත්ත සමාධියක් ලබයි යන මේ කරුණ ඇත. (එසේ චිත්ත සමාධියක් ලත්) හෙ තෙම ''යම ඒ හවත් බුහ්මයෙක් මහා බුහ්ම ද. අනුන් මැඩ අධිපති වේ ද, ඊශ්වර ද, කාරක ද, නිර්මාපක ද, සුෂ්ටෘ ද ලොව සකසන්නේ ද, මෙරමා සිය වශයෙහි පවත්වන්නේ ද, උපන් උපදනා හැම ගේ පිකෘ ද, යම ඒ හවත් මහ බඹක්හු විසින් අපි මවන ලදුමෝ ද, හෙ කෙමේ නිතා ය, ධීරුව ය (නො මැරෙන්නේ ය) සද-භාවී ය, වෙනස් නොවන සුලු ය, මහ පොළෝ ඈ ශාශ්වන වස්තූන් හා සම වැ එ සැටියෙන් ම නො වෙනස් වැ සිටුනේ ය. යම්බදු වූ අපි ඒ භවත් බඹුහු විසින් මවන ලදුමෝ ද, ඒ අපි අනිතායම හ, අධ්රුවයම්භ, අල්පායුෂ්කයමහ, සැවෙන සුල්ලමහ, එහෙයින් එයින් සැව මෙ මිනිස් බවට ආමහ''යි කියයි. ආයුෂ්මත්ති, තෙ<mark>පි මෙ</mark>මස් සකස් කැරගත්තා ලද ඊශ්වර නිර්මිතයක්, බුහ්මනිර්මිතයක්, ආචායාවිවාදයක් ලෝකෝත්පත්ති වංශකථාවක් පණවවු ද? (යනුයි). "ඇවැත්ති, ගෞකපියිනි, යම යේ ම ආයුෂ්මත් ගෞතමයෝ කිහු ද, එසේ ම අප විසින් අසන ලදි''යි මෙසේ ඔහු කිවු ය. භාර්ගවය මම අග්ගඤ්ඤය ද (ලෝකෝත්පත්තී කථාව ද) දනිමි... ..තථාගත නෙමෙ යමක් දන්නෝ අනය වාසනයකට නො පැමි-ණේ ද, එසේ වූ කෙලෙස් නිවීම මා විසින් දන්නා ලද්දේ ය.

සනති භාගතව එකෙ සමණබුාහමණා බිඩඩාපදෙසිකං ආවරියකං අගහණුණු පණුණු පෙන්සි. නාාහං උපසඬකම්නා එවං වදුම් සවවං කිර ් තුමෙහ ආයසම්කතා බිඩ්ඩාපදෙසිකං ආවරියකං අගනුණුණු පණුණු – ලපථා ?ක්'' තෙ ච මෙ එවං පූ**ට**ඨා 'ආමෙමා'ක් පටිජානනක් කාහාගං එවං වදම් කථංවිභිතකං නො පන තුලමහ ආයයමනෙනා බිඩ්ඩාපදෙයිකං අංචරියකං අගාකකුකුං පණුණුපෙථා?ති. ල්ත මයා පුවඨා න සමපායනති අසමපායනතා මම ෙකුකුව පටිපුවණනති තෙසාහං පුලෙඨා බාාකරොමි: ්සනනාවුසො බිඩඩාපදෙසිකා නාම දෙ වා. තෙ අතිවෙලං හ<mark>ස</mark>හබිඩඩා– රත්ධ මම සමාපනනා විහරනති **කෙසං අතිවෙලං හසුකට්ඩ**ඩාරතිධමම-සමාජනනාන්ං¹ විහරතං සති සමමු සසති. සතියා සමෙමාසා³ , ලදවා යමන් කායා චවනති ඨානං බො පනෙතං ආවුසො විජන්, යං අඤකුතුලරා සලකතා තුමහා කායා වවිතා ඉත්තතං අාගචඡනි. ඉæුකත, ආගලකා සමාලනා අගාරසමා අනගාරියං පබබජති. අගාරසමා අනුගෘරියං පබ්බුජිතො සමානො ආතුපුමණිාය පධානමණිාය **අයාගමණිය අපුමාදමණිය සම්මාමනසිකාරමණිය කථාරූපං වෙ**ලකෘ_ සමාධි- එසනි යථා සමාහිමක චීකෙන නං පුම්බබණිවාස• අනුසසරකි තලතාපුර නානුසසරති ති. සො එවමාහ ලය ලබා ලත මහානෙතා දෙවා න බීඩ්ඩාපලැසිකා **ලත න අතිවෙලං හසා බිඩ්ඩාරතිධ**මම සමාපනනා විහ– රනුති. ලකසං න අතිවෙලං හසයකිඩඩාරතිධමමසමාපනනානං ිසති න සම්මූසසති. සතියා අසමෙමාසා නෙ දෙවා තමහා කායා න නිවුවා ධූවා සසසතා අවිපරිණාමධණා සසසනිසමං නලඑව ඨසානති. මය පන මයං අහුමහා බිඩ්ඩාපදෙසිකා තෙ මයං අතිවේල. භූසුසුධිඩඩාරතිධ මම සමාපනනා විහරිමුහා. ලනසං අතිවෙලං නො හුසා බිඩ්ඩාරකිධ මම සමාපනපානං විහරතං යකි සමමුයයි. යකියා සමමමාසා ුඑව^{ු 8} මය• තමහා කායා වුතා අනිවවා ඇධුවා අපදායුකා වවනධමම ආගතා''ති. ඉන්තනං

^{1.} භාසබ්ඩ්ඩාරක් ධම්මසමාපනනා (කම්)

² සකියා සම්මාසාය (සාා)

³ සලම්මාසා එව · T T S

31. භාර්ගවය, කුීඩාපුදුෂක දෙවියන් මුල් කොටැති ආචායාවාද වූ ලොකොත්පත්ති වංශකථාවක් (අග්ගඤ්ඤයක්) යම් කෙනෙක් පණවත් ද එසේ වූ ඇතැම් මහණ කෙනෙක් බමුණු කෙනෙක් ඇත. මම් ඔවුන් කරා එළැඹ ''ආයුෂ්මත්නි, තෙපි කීඩාපුදුෂක මූලක ආචාය ීවාදයක් වූ ලොකො-ත්පත්තී වංශ කථාවක් පණවවූ ද? ඒ සැබෑ ද ?''යි කියමි. ඔහු මා විසින් මෙසේ විචාරන ලද්දුහු, 'එසේ'යි පිළින කෙරෙක්. ''ආයුෂ්මක්නි, කෙපි කෙසේ පිළියෙල කැරගන්නා ලද ආචායෳවාදයක් වූ ක්රීඩාපුදුෂක මූලක ලෝකෝත්පත්ති වංශ කථාවක් පණවවු ද ?''යි මෙසේ මම ඔවුන් විචාරමි. ඔහු මා විසින් විචාරන ලද්දහු, පිළිතුරු දිය නො හැකි වෙත්. නො හැකි වන්නාහු, මා ම පුඑවුසිත්. එසේ විචාරන ලද මම් ඔවුනට මෙසේ හෙළි කොට කියම් ''ඇවැත්නි, කීඩාපුදුෂක නම ඉදවී කෙනෙක් ඇත. ඔහු ඉතා අධික ඓලාවක් (අහර වළදනා කාලය ද ඉක්මැ) මෙවුන්දමිහි ද කායික වාවසික කීුඩාහි ද ඇලෙන සැහැවියට වැටුණාහු වෙසෙක්. ඉතා අධික **ඓ**ලාවක් මෙවුන්දමහි ද කායික වාචසික කීඩාහි ද ඇලෙන සැහැවී-යට වැටී වසන ඔවුනට බොජුන් ගනුවට සිහි නැති වේ. එසේ සිහි නැති වීමෙන් (ලබාජුන් නොගැනුම් හේතුයෙන්) ඒ දෙවියෝ ඒ දිවා නිකාය-යෙන් චසුත වෙත්. මෙසේ චසුත වූ එක්තරා සත්වයෙක් ඒ දේව නිකාය-ලයන් වායුතු වූ මේ මිනිස් බවට පැමිණේ. එසේ මිනිසත් බවට පැමිණියා වූ ම හෙ තෙම ග්හි ගෙන් නික්ම පැවිදි වේ. පැවිදි වූයේ ම උත්සාහ වඩා, වැර වඩා, පුන පුනා වැර වඩා, සිහිය වඩා, නුවණ වඩා, යම සමාධියෙකින් සිත මොනොවට පිහිටි කලැ ඒ ිපෙර අත් බව සිහි කළ හැකි වේ ද, එයින් යට සිහි කළ හැකි නො වේ ද, එසේ වූ චිත්තසමාධියක් ලබයි' යන මෙය විදාාමාන එකෙකි හේ මෙසේ කියයි 'යම් භවත් දෙව් කෙනෙක් කුීඩාපුදූෂක නො වෙත් ද, ඔහු බොජුන් වේලාව ඉක්මැ මෙවුන්දම්හිත් කායික වාචසික කීඩාහිත් ඇලෙන සැහැවියට පත්තෝ වැ නො වෙසෙක් ද, එසේ වෙලාව ඉක්මැ මෙවුන්දම්තිත් සෙසු කායිකු වාවසික කීඩාහිත් ඇලෙන සැහැවියට පැමිණ නො වසන ඔවුනට බොජුන් ගනුයෙහි සිහි නැති නො වේ. එසේ සිහි නැති නොවනුයෙන් ඒ දෙවියෝ ඒ දෙවනිකාය-ලයන් නො සැවෙන්. ඔහු නිතා හ, ධරුව හ, සදභාවී හ නො පෙරැළෙන සුල්ලන හැම කල් පවත්තා පොලෝ ආදි වස්තූනට සම වැ එසේ ම (නො යම බඳු අපි වනාහි කුීඩාළදූෂක වූමෝ ද, **සිටුනාහ** වෙනස් ව) වේලාව ඉක්මැ හම් කි්ඩාරති සවභාවයට පැමිණියෝ වැ වුසුමෝ ද, එසේ වසන අපට බොජුන් ගැන මෙහි සිහි නැති විය. එයින් අපි ඒ දෙව්නකා-යෙන් වසුන වූ මෝ , එහෙයින් ම අනිතා වූමෝ අඩුැව වූ මෝ අල්පා-යුෂ්ක වූමෝ මැරෙන සුලු වූමෝ මෙ මිනිස් බවට පැමිණියමහ.'' (යනු යි.)

එවංවිතිකකං නො තුමෙන ආයසමනෙසා වීඩාාපදෙසිකං ආචරියකං අගන ඤඤ ං පඤඤ ලපථා ?ති. ලන එවමාහංසු: එවං ලබා ලනා ආවුලසා ලගාතම සුතං යලේවායඣා ලගාතමො ආහා ති. අඟාණුසුණුවාහං හඟාව පජානාමි – ලප – යැතිජානං කථාගතො නො අනයං ආපජර සි.

31. සනති හඟාව එකෙ සමණබුාහුමණා මනොපදෙසිකං ආචරියකං අගනුණුදෑ පණුදෑලපනුති. කුපාහං උපසඬුයාම්පවා එවං වදම් සවුවං කිර තුලමහ ආයසමනෙහා මනොපලදසිකං ආචරියකං අගනයුතු පයුතු – ලපථා ?කි. ලක ව මෙ එවං පුලඨා 'ආමමා'කි පටිජාන නති. කාසාහං එවං වැමි කථංචිහිතකං නො පන තුමෙහ ආයසමනෙතා මනොපදෙසිකං ආව– රියකං අභාණුද පණුද ඉපථා ?ති. ලත මයා පුටුඨා න සම්පායනති. අසම්පා-යනතා මමණෙකුව පටිපූචඡනති. නෙසාහං පුලෙඨා බාාකලරාමී සනතා– මනොපදෙසිකා නාම ලදවා. **ලන අනිලවලං අකු**සුම**කුසු**• උපනිජාඛායනති. තෙ අතිවෙලං අණුකුමණුකුං උපනිජාඛායනතා අණුකු – මණකුමහි චිතතානි පදුලසනුති. අණුකුමණකුං පදුවඨවිතතා කිලනතකායා කිලනතුවිකතා තෙ දෙවා තමහා කායා චවනුනි ඨානං බො පලනුතං ආවුලසා විජජති යං අණුකුතුලරා සතෙනා තමහා කායා චවිතා ඉත්තනං ඉත්තනං සමාලනා ආගචඡනි. ආගලනා අගාරසමා අනගාරියං පබුබුජනි. අගාරසමා අනගාරියං පබුබුජිනො සමානො ආතපපමණිය -ලප- කථාරූපං **ලවල**නාසමාධි[,] එුසති, යථා සමාහිතෙ තං පුලඛඛණුවාසං අනු කරති, තලතා පරං නානුසසරතිනි **ෙසා** එවමාහ. දෙවා න ලබා ලත **මහා** ඉනුනා ම්නොප්දෙසිකා උපනිජාඛායනති. අත නාතිවෙලං අකුකු-නාතිවෙලං අකුකුමකුකුං අකුසැමකුසැමගි උපනිජඣායනහා විතතානි නපාදු මසනුනි. අකුකුමකුකුමහි¹ අපදුටඨවිකතා අකිලනනකායා අකිලනනවිකතා² ලෙන දෙවා තුමුණ කායා න චවනුෆ් නිවවා ධුවා සසසතා අවිපරිණාමධලමා සසසති– මය• අති වෙලං අකුකු මකුකු ෙඋපනි ජාධා යිමහා.

¹ අසාදාමසැපැං - සිමු 2 අකිලනකවියනා තමහා - මජසං

අායුෂ්මත්නි, මෙසේ සකස් කැරැගන්නා ලද ක්‍රීඩාපුදුෂක මූලක ආවායා වාදයක් වූ ලොකොත්පත්නි වංශකථාවක් තෙපි පණවවූ ද''යි මම අසමී. 'ඇවැත්නි ගෞතමයිනි, එසේ ආයුෂ්මත් ගෞතමයන් පැවැසූ පරිදි ම අප විසින් අසන ලදි'යි ඔහු කිහ. භාගිවය, මේ ලොකොත්පත්නි වංශකථාව ද මම දනිමි.. යමක් තථාගත තෙමේ වෙසෙසි නුවණින් දන්නේ අනය වාසනයට නො පැමිණේ ද, එසේ වූ කෙලෙස් නිවීම මා විසින් තමා කෙලෙහි ම දන්නා ලද්දේ ය.

32. භාගීවය, මනඃපුදුෂක මූලක ආචායා වාදයක් වූ ලොකොත්පත්ති වංශකථාවක් යම කෙනෙක් පණවත් ද, එසේ වූ සමහර මහණ ලකලනක් බ<u>මුණු</u> කෙනෙක් ඇත. මම් ඔවුන් කරා ගොස් මෙසේ කියමි. ''ආයුෂ්මත්නි, ලතපි මනඃපුදුෂකමුලක වූ ආචායාම්වාද වූ සලෙනාත්පත්ති වංශකථාවක් පණවවු ද? ඒ සැබෑ ද ?' යි ළශ්න කරමි. මා විසින් මෙසේ විවාරනු ලැබූ ඔහු 'එසේ යැ'යි පිළින **ලකරෙත්. මම ඔවුන් බණුවා, ''ආයුෂ්මත්නි, කෙසේ සැදුණු මනඃ** පුදුෂකමූලක ආචායාිවාද වූ ලොකොත්පත්ති වංශකථාවක් තෙපි පණවවු දැ⁹'යි මෙසේ කියමි. මා වීසින් පුශ්න කරන ලද ඔහු එයට පිළිතුරු දෙනු නො හැකි වෙත්. නො හැකිවන්නාහු පෙරළා මා ම වීචාරත්. ඔවුන් වීසින් වීචාරන ලද මම ඔවුනට මෙසේ හෙළි කරම්: ''ඇවැත්නි, මනඃපුදූෂක නම දෙවි කෙනෙක් ඇත. ඔහු ඉතා බොහෝ වෙලාවක් උනුන් දෙස බලා හිදික්. ඉතා බොහෝ වෙලා උනුන් දෙස බලා ඉන්නා ඔහු උනුන් **ංකරෙහි සිත් දු**ෂික කැර ගනිත්. උනුන් කෙරෙහි ළදුපිත වූ සිතැත්තාහු ක්ලාන්ත වූ කයැත්තාහු ක්ලාන්ත සිතැත්-තාහූ ඒ දෙවියෝ ඒ දෙව්ලොවින් චසුත වෙත්, ඔවුන් අතුරෙන් එක්-තරා සත්තවයකු ඒ දෙව්ලොවින් සැව, මේ මිනිසත්බවට එතැ යි ද මෙ මිනිසක් බවට ආවහු ගිහි ගෙන් නික්ම පැවිදි බවට පැමිණෙකැ යි ද, පැවිදි බිමට පැමිණියහු ම උත්සාහ වඩා . යම්සේ සිත සමාධිගත කල්හි ඒ පෙර වුසූ අක්බව සිහි කරතැ යි ද, එයින් ඕබබෙහි සිහි **නො කරතැ යි ද යන මේ කෘරණය විදාාමාන ය. ගේ මෙසේ කියයි:** ''යම් භවත් දෙවි කෙනෙක් මනඃපුදුෂක නො වූහු ද, ඔහු අයික වෙලාවක් උනුන් නොබලන්නාහු උනුන් කෙරෙහි සිත් දූපිත කැර. නො ගනිත්. උනුන් කෙරෙහි පුදුප්ච නොවූ සිතැත්තාහු, ක්ලාන්ත නොවූ කයැත්තාහු, ක්ලාන්ත නොවූ සිතැත්තාහු, ඒ දෙවියෝ ඒ දෙවලොවින් නො සැවෙන් නිතා වැ බුැව වැ ශාශ්වන වැ නො පෙරළෙන සැහැට ඇති වැ (මහා-පෘථිවි ආදි) ශාශ්වන වස්තූන් සෙයින් ම පො වෙනස් ව සිටුනාග. යම බදු වූ අපි මනාපුදුෂක වූමු ද, ඒ අපි අධික වෙලාවක් උනුන් ලැස බලා උන්නවහ,

ඉත මයං අති ඉවලං අණුණුමණුණුං උපනි ජුණායනතා අණුණුමණුමණි විතතානි පදුසයිමහා. මයං ඉණුණුමණුණුමණ පදුටඨවිතතා කිලනතකාය කිලනතවිතතා එවං මයං කමා කායා වූතා අනිවදිා ඇධුවා අසසයතා අපපායුකා වවනධිමමා ඉපුර්තතාං ආගතා''නි එවංචිතිතකාං නො තුමෙන ආයසම්මනතා මනොපදෙසිකං ආවරියකං අගනණුණුං පණුණුමෙටා ⁹''නි තෙ එවමාහංසු ''ඒවං බො නො ආවුසෝ නොතම සූතං යලේවායසමා ගොතමො ආහා''නි

අභාග අනයං අපජන් කි පරානාම තණුව පරානාම –පෙ යද හිජානං කථාග කො නො අනයං ආපජන් කි

සනුති භනාව එකෙ සමණුබුාමනණා අධිවවසමුපපනනං ආචරියකං අගනණුද පණුදුලප්නුණි. නාහන උපසඬකම්ණා එවං වදුම්. සුවලං කීර තුමුමහ ආයසමනෙකා අධිවවසමුපුදනකං ආචරියකං අගනුණුද පණුකු ඉපථා ?ති තෙ ච මෙ එවං පුටු (ආමමා 'ති පටිජානනති. කාසාහං එව. වැමි. කථංවිහිතකං නො පන තුමෙහ ආයසම නෙනා අධිවවසමු-පුදුනුතුං ආචරියකං අගනුණුණුං පණුණුමපථා ⁹ති මත ච මයා පුටුඨා න සම්පෘයනති අසම්පායනතා මමණෙසුව පටිපුචඡනති. නෙසාහං පුලෙඨා බුහුකුලරාමි ''සනභාවුලසා අසණුසසනහා නාම දෙවා ස අකුළපාද ච පන ලක ලදවා තමහා කායා වවනති ඨානං ලබා පනෙතං ආවුසො වීජුජනි, යං අඤඤතුලරා සලකුණු තුමහා කායා චවිතවා ඉත්තනං ආගචජති, ඉළුත්තා ආගලතා සමාලතා අගාරයමා අනගාරියං පබ්බජති. අගාරුමා අනගාරියං පඛ්ඛජිතො සමානො ආකපාමණිය පධාන– මණිය –ලප– තථාරූපං වෙතොසමාධිං එුසති යථා සමාහිතෙ චිතෙක තං සඤඤුපොදං අනුසසරකි, තමතා පරං නානුසසරකි කි සො එවමාහ: අධිචචසමුපානෙනා අනනා ව ලොකො ව. නං කිසස හෙනු? අහං පුලබුබු නාලහාසිං, ලසා'මහි එකුරහි අහුතා සනනුතායදී පරිණලනා''නි එවංවිතිකකං නො පන තුමෙන ආයදමනෙනා අධිවවසමුපදනනං ආවරි– යකං අගහුණු පණුණු ඉපථා''ති. ඉත එවමාහංසු ''එවං ලබා නො ආවුලසා ගොනම සුනං යරෙවායසමා ගොනමො ආභා''නි. අගනුණුදු– කතාහං හගාව පජානාමි, කණු පජානාමි, තලතාව උත<u>්</u>රිතරං පජාතාම්, කණු පජාතනං න පරාමසාම්, අපරාමසලකා ව ලම පවුවුණා -ලණුකුව නිබබුත් විදිතා, යැපිජානං **නථාගතො** නො අනයං ආපජජනි

¹ පදෙසිසීමනා (සනා)

² කිලනකවිතකා එව මයං (PTS) කිලනකවිතකා (මජසං)

^{\$} සතනනාය (PTS)

ඒ අපි උනුන් දෙස බලා ඉන්නමෝ උනුන් කෙරෙහි සිත් දූෂිත කැර. ගතුමහ. ඒ අපි උනුනට පදුෂ්ට වූ සිතැත්තමෝ එයින් ක්ලාන්ත කයැති වැ ක්ලාන්ත සිතැති වැ මෙසේ ඒ දෙව්ලොවින් වුත වූමෝ, අනිතා වූමෝ, අධුැව වූමෝ, ආශාශ්වත වූමෝ, අල්පායුෂ්ක වූමෝ, සැවෙන සුල්ලමෝ මෙ මිනිස්බවට ආම්හ'යි මෙසේ කියයි. ආයුෂ්මත්ති, තෙපි මෙසේ සැකැසුණු මනඃපදුෂක මූලක ආචායාාීවාද වූ ලොකොත්පත්ති වංශකතාවක් පනවවූ ද?'යි මම ඇයීම්. 'ඇවැත්ති, ගෞඛමයිනි, යම්සේ ආයුෂ්මත් ගෞඛමයෝ කිහු ද, එසේ ම අප විසිත් අසන ලදු'යි ඔහු කිහ. භාගීවය, මම ලොකෝත්පත්ති වංශකථාව ද දනිමි. එය ද දනිමි . තථාගත කෙමේ යමක් වෙසෙසි නුවණින් දන්නෝ අනයවාසනයට නො පැමිණේ ද එසේ වූ කෙලෙස් නිවීම තමා කෙරෙහි ම දන්නා ලද්දේ ය.

33. භාගිවය, යම් කෙනෙක් යදෘච්ඡාසමුත්පන්න වූ, ආචායෳවාද වූ, ලෝකෝත්පත්ති වංශ කථාවක් පනවත් ද එසේ වූ සමහර මහණ කෙනෙක් බමුණු කෙනෙක් ඇත. මම ඔවුන් කරා එළැඹ 'ආයුෂ්මන්නි, ලකපි යදෘචඡාසමුත්පන්න ලොකොත් ක් නි වංශක ථා සංඛාාන ආචායයි-වාදයක් පණවන්නහු ලු ඒ සැබෑ ද ?'යි මෙසේ ළශ්න කරමි. මා විසින් පුළුවුත් ඔහු එසේ යැ'යි පිළින කෙරෙක්. 'ආයුෂ්මත්නි, කෙසේ සැදුණු, යදෘචඡාසමුත්පන්න වූ, ආචාය®වාද වූ ලොකොත්පත්ති වංශකථ වක් තෙපි පණවවුද ²'යි මම ®වුන් පිළිවිසිමි. මා විසින් පුඑවුස්නා ලද ඔහු එයට උක්තර දෙනු නො හැකි වෙත් උක්තර දිය නො හැකි වන්නාහු, මා ම පුළුවුසින්. එසේ පුළුවුස්නා ලදුයෙම් මම ඔවුනට මෙසේ හෙළි **ලකාට කියම් "ඇවැත්නි, අසංඥසත්ව නම් ලදව් කෙ**නෙක් ඇත. සංඥව ඉපැක්මෙන් ම ඒ දෙවියෝ ඒ දෙව්ලොවින් චාෘුත ලවත්. ඇවැක්නි, එක්-කරා සත්වයකු ඒ දෙව්ලොවින් සැවැ මෙ මිනිස් බවට පැමිණෙකැයි ද, එසේ මෙ මිනිසක් බවට පැමිණියාහු ගිහි ගෙන් පැවිදි බිමට යෙකැ යි ද්, ගිහි ගෙන් නික්ම පැවිදි බිමට පැමිණ ම උත්සාහ වඩා සින සමාහිත කල්හි ඒ සංඥාව ගේ ඉපැක්ම සිහි කෙරේ නම් එයින් ඔබුබෙහි සිහි නො කෙරේ නම් එසේ වූ චිත්තසමා ධියක් ඔහු ස්පර්ශ කරතැ යි ද යන මේ කාරණය විදහමාන එකෙක. ගො තෙමේ ආත්මයත් ලොකයක් යැවෙණ සමුත්පත්නා (ඉබේ පහළ වූහ) යි පණුවයි. එයේ කියනු යේ කවර හෙයින? යන් 'මම පෙර නොවීම්, ඒ මම පෙර නො වී දූත් සෑව භාවයට පෙරළිණිම යි ගේ කියයි. ආයුෂ්මත්නි, කෙපි මෙසේ සැකැසුණු ආචාය වීවාද වූ යදෑවණ සමුත්ප ගන ලොකොත් පත්ති වංශකථා-වක් පණවවු ද?'යි මම ඔවු න් පිළිවිසිම 'ඇවැත්ති, ගෞතමයිනි, යමඅස් ආයුෂ්මක් ගෞකමයෝ කීහු ද, එසේ ම අප විසින් අසන ලද්දේ යැ යි ඔහු කියත් භාගිවය,අශ්ගණුකුය ද(ලෝකෝත්පත්ති වංශකථාව ද) මම දනිමි එය ද ැනිමි, එයින් වඩා උසස් වූ දැය ද දනිමි, ඒ දැනීම ද තෘෂ්ණා දෘෂ්ටි මාන වශයෙන් පරාමර්ශනය නො කරමී.එය ප**ාමර්ශ නොකරන්නා වූද** මා විසින් යමක් වෙසෙසි නුවණින් දන්නා තථාගත තෙම අනයවා:සනයකට නො පැමිණෙිය ද, එයේ වූ කෙලෙස් නිවීම කවා කෙරෙහි ම දන්නා ලද්දේ ය.

33. එවංචාදිං ලබා මං හගහව එවමසකායිං එකෙ සමණු බාහමණා අසතා තුවණ මුසා අභුගතන අබඟාවිසකානයි ''විපරිකො සමණො ගොතමො හිසකි වේ ව. සමණො ගොතමො එවමාහ යසම් සමයෙ සුහං වීමොසක උපසමපණ වීහරති සඛකං තණ සමයෙ අසුහනෙනව වජානාතී ති. න බො පනාහං හගහව එවං වදම් යසම් සමයෙ සුහං වීමොසක උපසමපණ වීහරති සඛකං තණ සමයෙ අසුහනෙනව පජාතාතී ති. එවං ව බවාහං හගහව වදම් යසම් සමයෙ සුහං වීමොසක උපසමපණ වීහරති, සුහගෙනව වදම් යසම් සමයෙ සුහං වීමොසක උපසමපණ වීහරති, සුහගෙනව තසම් සමයෙ පජාතාතී ති

"ලත'ච හලනන විපරිතා ලය හගවනනං විපරිතලතා දහනනි භිස්කාවෝ ච. එවං පසලනනා අහං හලනන හගවති, පහොති ච ලම හගවා තථා ධම්මං දෙලසතුං යථා අහං සුහං විලෝසකාං උපසමපුජු විහලරයානනි."

''දකකරං බෝ එවං හඟාව තයා අණැසදිටුඩිකෙන අණැසධනාතිකෙන අණැසරුවිකෙන අණැසුතුාමයාමගන අණැසුතුාවරියකෙන සුහං වීමමාසඛං උපසමපජජ විහරිතුං. ඉඩම නිං හඟාව, ලෙයා ව තෙ අයං මයි පසාලද, තුලම්ව නිං සාධුකමනුරසඛා''ති.

''සවේ තං භවතන මයා දුකකරං අණුසැදිටසීමෙකන අණුසැධනනිකෙන අණුසැරුවිකෙන අණුසැතුායොගෙන අණුසැතු ආවරියමකන සුහං විමෝසඛං උපසම්පජජ විභරිතුං, යො ව මේ අයං හනෙක හගවති පසාලද, තමේවාහං සාධුකම්නුරකබීසසාමී''ති.

ඉදම්ලවා ච භනවා අත්තම්ලනා භණාවලගාකෙනා පරිඛ්ධාජලකා භගවලනා හාසිකං අභිනණ් කි.

පාරිකසුතතං නිටයිතං පඨමං.

¹ අසුභනෙතව (සතා -PTS)

² සඤජාතාකීති (РТS)

³ දිවාදිවලසාව (සහ PTS)

33. භාගීවය, මෙසේ කියන, මෙසේ කරුණු පවසන මට, ඇතැම් මහණ කෙනෙක් බමුණු කෙනෙක් 'මහණ ගොයුම් පෙරළුණු සංඥ ඇත්තේ ය, ඔහු සවු මහණහු ද පෙරළුණු සංඥා ඇත්තෝ යැ'යි ද, 'යම් විටෙක ශුහ විමොක්ෂය ලැබ වෙසේ නම් එ කලැ සියල්ල අශුහ යැ යි ම හඳුනා යැ යි ද' යි නැති දැයින්, හිස් මුසායෙන්, අභූතයෙන් දෙස් නහත්. භාගීවය, ශුභවිමොක්ෂය ලැබ වසන කලැ 'සියල්ල අශුභ යැ යි හඳුනා යැ' යි මෙසේ මම නො කියමී. වැලි 'යම සමයෙක ශුභවිමමාක්ෂය ලැබ වෙසේ නම්, එ කලැ ශුභ යැයි ම හඳුනා යැ'යි මෙසේ නම් මම කියමී

"වහන්ස යම් කෙනෙක් වූකලි භාගාවතුන් වහන්සේ ද භික්ෂුන් ද, විපරිත වශයෙන් පිහිටුවත් නම් (ඇති තතු වෙනස් කොටැ දක්වා දෙස් නගත් නම්), ඔහු ම විපරිතයෝ ය (පෙරළුණු සංඥ ඇත්තෝ ය). වහන්ස, මම භාගාවතුන් වහන්දස් කෙරෙහි මෙසේ පැහැදුණෙම් වෙමි. යම් සේ මම ගුහ විමොක්ෂය ලැබ විසිය හැකි වන්නෙම් ද, භාගාවතුන් වහන්සේ මට එසේ දහම් දෙසන්නට පොහොසත් සේකැ'යි මෙසේ මම් භාගාවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි පැහැදුණෙම් වෙමි"යි හාගීව කිය

"භාගීවය, අනා දෘෂ්ටික වූ අනාලබයික වූ අනාාරුචික වූ අනාා පුතිපත්තියෙක යෙදුණු, අනාාතීර්ථාය නමයක ඇදුරු වූ තා විසින් මෙසේ ශුභ වීමොක්ෂය ලැබ වසන්නට දුෂ්කර ය එබැවින් භාගීවය, මා කෙරෙහි තා ගේ මේ යම් පැහැදීමෙක් ඇද්ද, එය ම තෝ මොනොවට රකුව"යි භාගාවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

''වහන්ස, ඉදින් අනාාදෘෂ්ටික අනාාලබයික අනාාරුචික අනාාපුකිපත්ති-යෙක යෙදුණු අන් තීර්ථායතනයෙක ඇදුරු වූ මා විසින් ඒ ශුභ විලොක්ෂය ලැබ වසන්නට දුෂ්කර වේ නම්, භාගාවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි මගේ මේ යම් පැහැදීමෙක් ඇද්ද, එය ම මම මොනොවට රකින්නෙම්''යි භාගීව නෙම පැවසී ය.

භාගාවතුන් වහන්සේ මේ දහම දෙසූ සේක. භාගිවගෝතු පරිවුාජක තෙම ආරාධිත සිතැත්තේ භාගාවතුන් වහන්සේ ගේ වචනය පිළි-ගත්තේ ය.

පළමු වන පාරික සූතුය නිමියේ යැ. (24)

උදුම්බරිකසුතත.

1. එවං මම සුනං

එකං සමයං හගවා රාජගමහ වීහරති ගිණ්ඩකෑවෙ පඛ්‍යමත. මෙන බො පන සමමයන නිමෙනුවො පරිඛ්‍යාජනකා උදුම්බරිකාය පරිඛ්‍යාජ-කාරාමේ පටිවසති මහතියා පරිඛ්‍යාජනපරිසාය සදධිං තිංසම්කොහි පරිඛ්‍යාජනසමතහි අථ බො සණ්ඩාමනා ගහපති දිවා දිවසස¹ රාජගභා තියුඛම් හගවනුනං දසසනාය අථ බො සණ්ඩානසස ගහපතිසස එතද-හොසි අකාමලා බො තාට හගවනුනං දසසනාය, පටිසලලීමනා හගවා, මලතාභාවනියානම්පී භික්ඛුනං අසමයෝ දසසනාය පටිසලලීනා මලතා-භාවනියා හිකඩු. යනනුනාහං යෙන උදුමුඛරිකාය පරිඛ්‍යාජකාරාමේ යෙන නිලෝබෙයා පරිඛ්‍යාජනකා ඉනුපසමුයාමෙයානනි

අථ අඛා සනුබනො ගහපති යෙන උදුමුවරිකාය පරිඛුඛාජකා-රාලවා ගයන නිලගුාමධා පරිඛ්ඛාජලකා තෙනු පසමයාම කෙන ලබා පන සමයෙන නීගොඩො පරිබබාජකො මහතියා පරිබබාජකපරිසාය සදධිං නිසිනෙනා හොති උනනාදිනීයා උවවාසදදමහාසදදය අනෙකවිහිතං තිරවණනකථං කලවනා සියා ලසයා පිදං රාජ්ක එං ලචාරක එං මහා මනත-කරං සෙනාකරං භයකරං යු-ධකරං අනනකරං පානකරං වළුකරං සයනකථං මාලාකථං ගන්කථං ඤාතිකථං යානකථං ගාමකථං නිග– ඉක්කරං නගරකථං ජනපදකථං පූරිසක එං විසිබාකථං කුම්භටඨානකථං පුඛ්ධ පෙනකර නාන නනකර ලොක-සබායිකං සමුදුසබායිකං ඉතිහවාහවකථං ඉති වා. අදදසා නිගුොමධා පරිබ්බාජමකා සණ්ඩානං ගහපතිං දුරමතා' ව ආගචඡනනං දියවා සකං පරිසං සණ්ඨලපසි අපපසදදා හොනෙනා හොනතු, මා හොනෙනා සදදමකතුව. අයං සමණසස ගොතුමසස භාවලකා ආගවුණි සනුධාලනා ගහපති. යාවතා බො පන සමණසය ලගාතමසය සාවකා ගිහී ඔදුතුවසනා රාජගමග පටිවසනුජි, අයං නෙයං අණුසු ුලරා සනාලනා අපාසඇකාමා මබා පමනුතෙ ආයසමනෙකා අපාසඇවිනීයා අපාසඇසය වණණිටාදිනො. අපෙපවනාම අපපසදදං පරිසං වීදිනා උපසඬකමිනඛණං

¹ දිවා දිවයෙනව, (සනා ෦෭ඁඁ෭)

උදුම්බරික සූතුය

1. මා විසින් මෙමස් අසන ලදී.

එක් සමයෙක භාගාවතුන් වහන්සේ රජගහ නුවරට නොදුරු නොළං තත්හි වූ ගිජුකුළු පවිචෙහි වැඩ වසන සේක. එ සමයෙහි නාශගෝධ නම පිරිවැජි තෙමේ තුන් දහසක් පමණ වූ මහත් පිරිවැජි පිරිසක් හා උදුම්-බරිකා දේවියගේ පිරිවැජි අරමෙහි වෙසෙයි එ කල්හි සන්ධාන නම ගෘහපකි භාගාවතුන් වහන්සේ දක්නා පිණිස ඉරමුදුන් වෙලෙහි රජගහ නුවරින් නික්මණ එ කලැ ඔහුට 'තව ම භාගාවතුන් වහන්සේ දක්නට නො කල් ම ය. භාගාවතුන්වහන්සේ චිත්ත විවෙකයෙන් වැඩ ඉන්නා සේක. සිත වඩන භික්ෂුන් ද දක්නට කාලය නො වෙ. සිතුවඩන භික්ෂුහු චිත්ත විවෙකයෙන් උත්නාහු වෙනි. උදුම්බරිකා දේවියගේ පිරිවැජි අරමට, නාගෝධ පිරිවැජියා කරා ගියෙම වීම නම් යෙහෙකැ යි මේ සිත විය.

2. එ කල්හි සන්ධාන ගෘහපති නෙම උදුම්බරිකා දේවිය ගේ පිරිවැජි අරම කරා, නාාලෝධ පිරිවැජියා වෙතට ගියේ ය. එ සමයෙහි නාාලොධ පිරිවැජි කෙම උන්නාදී වැ සෝෂයෙන් යුක්ත වැ උස් හඩ මහ හඩ ඇති වැ, මහත් පිරිවැජි පිරිස හා රාජකථා චොරකථා භයකථා යුද්ධකථා අන්නකථා මාතුූූනුල්ා සෙනාකුලා වස්තුකථා මාලාකථා ගන්ධකථා ඥතිකථා යානකුථා ස්තීකථා නිගමකථා නගරකථා ජන**ප**දක**ථා** පූරුෂකථා කුම්භසථානකථා පූර්වලපුතකථා නානාභිකථා විසිබාකථා බහායිකා සමුදුාධානා යිකා ඉතිහවාහවකථා යනු මේ කුථා හෝ මෙ බදු වූ කි්රශ්චීන කථා කියමින් හුන්නේ වෙයි. නාාගෝධ පිරිවැජි ලකම එන්නාවූ සත්ධාන ගෘහපකියා දුටුයේ ය. දැක 'හවත්හු නිහ<mark>ඩ</mark> හවත්නි, ශබ්ද නො කරවු. මහණ ගොයුමන් ගේ සවු වූ මෙ සත්ධාන ගෘහපති එයි මහණ ගොයුමන් ගේ සවු වූ සුදු වත් හඳිනා, යම් පමණ ගිහි කෙනෙක් රජගහ නුවරැ වෙසෙක් ද; මේ සන්ධාන ගැහපති ඔවුන්ගෙන් එක්තරා කෙනෙක. මේ ආයුෂ්ම<mark>ත්හු නිහඩ බ</mark>ව කැමැත්තෝ ය, නිහඩ බවිහි හික්මුලණෝ ය, නිහඩ බවේ ගුණ කියන්නෝ ය නිහඩ පිරිස දන මෙහි එළැඹියැ යුතු යැ යි සිතුවොත් යෙහෙකැ''යි කියා සිය පිරිස නිතඩ කොළේ ය. මෙසේ කී කල්ති ඒ පිරිවැජියෝ නිතඩ වූහ.

9. අථ බෝ සන්ධාමනා ගහපති යෙන නිශ්‍යාවෝ පරිඛ්‍යාජනකා කෙනුපස්‍යාම, උපස්‍යාම්නා නිශ්‍යාවේන පරිඛ්‍යාජනකන යදධිං සම්මාදි සමේමාදනීයං කථං සාරානීයං වීතිසාමරුනා එකමනතුං නිසිදි එකමනතුං නිසිනෙනා බෝ සන්ධානෝ ගහපති නිශ්‍යාධ පරිඛ්‍යාජකං එතදවෝව: අඤ්ඤථා බෝ ඉමේ හොනෙනා අණ්ඤනිස් යා පරිඛ්‍යාජකා සංගම් සමාගම්ම උනතාදිනෝ උවවාසදේමහාසදදා අනෙකවිහිතං නිරවණනකථං ඉති වා අනුයුතතා විහරනති - සෙයාප්රීදං රාජකථං - ලප - ඉතිහවාහව කථං අණ්ඤීරා බෝ පන සො හගවා අරණේක වනපානී පනපානී සෙනාසනානි පටිසෙවනති අපපසදදානි අපනිශ්‍යාසානි විජනවාතානි මනුස්කරාහමසයානානි පටිසේවනති අපසදානි අපනිශ්‍යාසානි විජනවාතානි මනුස්කරාහමසයානානි පටිසේවනති අපසදානි අපනිශ්‍යාසානි විජනවාතානි

එවං වුකෙන නිගෝමධා පරිඛ්‍යාජ්‍යකා සකානං ගහපතිං එකදවොව යලකෙ ගහපති ජාලනයාහසි, කෙන සමණො ගොතමො සදධිං සල්ලපති? කෙන සාකචඡං සමාපජරති? කෙන පණ්ඤුවෙයාහත්යං ආපජරති සුණුණුගාරහතා සමණසස ගොතමසස පණ්ඤු, අපරියාවවලරා සමණො ගොතමො, නාලං සල්ලාපාය. සො අනනමනතාලනව සෙවති. එවමෙට සුණුණුගාරහතා සමණසස ගොතමසස පණ්ඤු, අපරිසාවවරෝ යමණෙ නොතමො, නාලං සල්ලාපාය. සො අනනමනතාලනව සෙවති. එවමෙට සුණුණුගාරහතා සමණසස ගොතමසස පණ්ඤු, අපරිසාවවරෝ යමණො ගොතමො, නාලං සල්ලාපාය. සො අනනමනතාලනව සෙවති. ඉඩස ගහපති, සමණෝ ගොතමො ඉමං පරිසං ආගචෝයා, එකපණෙනවෙ නං සංසාදෙයාම, නිවුණුමහිට නං මමණුණු ඔරොඩෙයාමා ති.

4. අපෙසාසි මටා හගවා දිට්ධාය මසානධානුයා විසුණාය අතිකුකු-තහුමානුසකාය සන්ධානසය ගහපතිසය නිඉගුමෙධන පරිබුඛාජකෙන සැධිං ඉමං කථාසලලාපං. අථ ලබා හගවා ගිජකිකුටා පබුබතා ඔලරාහිණ ලයන සුමාගධාය නීරෙ මොරනිවාපො නෙනුපයඩකම් උපයඩකම්නා සුමාගධාය තීරෙ මොරනිවාමප අමබසාකාමස වඩයාමී. අදෑයා බො නිඉහුාලධා පරිඛුඛාජලකා හගවනනුං සුමාගධාය නීරෙ මොරනිවාලප අබේගාකාලය වඩකමනුණා. දිසවාන යකං පරියං යණක්ලපසි අපපයදදා ලභාලනතා භොනතු, මා ලභාදනතා යදදමකළු. අයං සම*ල*ණා ලගානලමා සුමාගධාය තීමර මොරනිවාමප අමබිතාකාමස වඩකමති. අපදයදැකාමො මබා පන මසා ආයයවා, අපාසුදදසා වණණවාදී, අමපපවනාම අපප-යදුං පරිසං විදිනා උපයඩකම්කුඛුං මණෙඤයා, සමව සමමණා ලගානුලමා ඉමං පරියං ආගලවඡයා, ඉමං නං පණුදුං පුලවඡයානම 'කො නාම ලසා භලනතු භගවලකා ධමෙමා ලයන භගවා සාවලක විලනති යෙනු හගවතා යුවකා විනීතා අසාසපාණා පටිජානන්නි අජකායයං ආදිබුහමවරියනත්? එවං වුකෙන නෙ පරිබබාජකා තුන්හී අලහසුං.

I. අඤඤථා ව පන (FTS) අනාපනකාරකව (සාා)

² සංහමරයනාම (කම්)

3. එ කල්හි සන්ධාන ගෘහපති නාංගොධ පිරිවැජියා කරා එළැඹීමේ ය. එළැඹ නාංගොධ පිරිවැජියා හා සතුටු විය. සතුටු විය යුතු සිතැ රඳැවිය යුතු කථාව අවසන් කොට එකත් පසෙක හුන්නේ ය. එකත් පසෙක හුන්නාවූ ම සන්ධාන ගෘහපති තෙම-නාංගෝධ පිරිවැජියාට මෙය කී ය: "මේ භවත් අන්තොටු පිරිවැජියෝ එක්තැන් ව එක්රැස් ව සොෂ ඇත්තාහු, උස් හඩ මහ භඩ ඇත්තාහු, රාජකථා... ඉතිහවා හව කථා යන මේ හෝ මෙබදු වූ අනෙකවිධ කිරශ්චීන කථාහි යෙදුණාහු අන් සැටියෙකින් වෙසෙත්. ඒ භාගාවතුන් වහන්සේ සවල්ප හඩ ඇති, මඳ හඩ ඇති, ජනවාත රහිත වූ, හුදෙකලා වැ කරන කටයුතුවලට සුදුසු වූ, ඒකීහ වයට යොගා වූ අරණා වනපුස්ථයන්, හොදුරු ගමට දුර සෙනසුන් සෙවිනාහු අන් සැටියෙකින් ම වෙසෙත්" (යනුයි).

මෙසේ කී කල්හි නාාගුෝධ පිරිවැජි තෙම, සන්ධාන ගෘහපතියාට මෙය කී ය: ''එසේ නම් ගැහැවිය දීන ගන්න. මහණ ගොයුම් කවරකු හා කතා බස් කෙලර් ද? කවරකු හා සාකචඡාවට බස්තෝ ද? කවරකු පු ඥාවානක්තතාවට හා උතුරු පිළිතුරු පැමිණේ ද? කතාලයත් මහණගොයුම්හු ගේ පුඥුව අනාහගර න්හි ම නවුයේ ය. මහණ ගොයුම අවිසාරද බැවින් පිරිස් මැද්ට බස්නට නො හැක්කේ ය. ආලාපසංලාපයට සමත් නො වෙයි. ඇතේ කිසිවක් හැපෙතැ යි මහ හැර හැර යන එකැස් කණ දෙනක සේ පුශ්න අසතැ යි බියෙන් ගමින් බොහෝ දුරවූ ලසනසුන් සෙව**ාන්** ය. එබැවින් දනගනුව, ගැහැවිය, මහණ ගොයුම මේ පිරිසට ආවොත් එක් දුශ්න sයන් ම ඔහු යටපත් කරන්න මු, හිස් කළයක් (ඒ මේ අත පෙරළා බැඳු තබන්නාක්) ලසයින් වාද කුථාලයන් බැඳ තබන්නෙමු'' (යනු යි).

4. භාග්වෙතුන් වහන්සේ මනුෂා වීෂය සීමා ඉක්මී පිරිසිදු දිවකන් නුවණින් සන්ධාන ගෘහපතිහු නාල්ගාධ පිරිවැජියා හා කැළරන මේ කථා-ස-ලාපය අසා වදළසේක. ඉක්බිති ගිජුකුළු පච්චෙන් බැස, සුමාගධා පොකුණු තෙර වූ ම්යුරතිවාප නම තැනට වැඩි යේක. වැඩ එහි සුමාගධා පොකුණු තෙර. ඔහුර නිවාපයෙයි එළිමහතෙහි සක්මන් කළ-සේක. නාංගොධ පිරිවැජි තෙම සුමාගධාතීරයෙහි මයූර නිවාප-යෙහි එළිමහතැ සක්මන් කරන හාගාවතුන් වහන්සේ දිටී ය. දක සිය පිරිස බණවා, 'භවත්හු නිහඬ වෙත් වා භවත්නි, ශබ්ද නො කරවු මේ ශුම්ණ මොතෙම තෙමේ සුමාගධාව තෙර. මයුර නිවාප යති පිළිමහනැ සක්මන් කෙරෙයි ඒ ආයුෂ්මත් තෙමේ නිහැඩියාව කැමැත්තේ, නිහඩ බවැ ගුණ කියුන සුලු ය. ෙම පිරිස නිහඩ වැ ඉදි-නාහු දින එළැඹියැ යුතු කොට සිතුයේ වී නම් ඉතා යෙනෙක. ඉදින්-ශුම්ණ ගෞතම තෙල්ම මෙ පිරිස කරා ආයේ වී නම්, 'වහන්ස' භාගා-වතුන් වහන්සේ යම දහමෙකින් ශුාවකයන් ් භික්මවන සේක් ද භාගාවතුන් වහන්සේ විසින් යම් දහමෙකින් භික්මවන ලද සව්වෝ සතුටට පැමිණි-යාහු උත්තම නිඃශුුු ක්, ආදිම බුහ්මඩ ීයක් (ලොවුතුරා මහක්) තමන් සතුටට කාරණ යැ යි) දිළින ලකරෙන් ද, භාගාවතුන් වහන්සේගේ ඒ ධම්ය කචරේ වේ ද⁹්යි මේ පැණය චිචාරන්නමු' යි කි ය. මෙසේ කි කලැ ඒ පිරිවැජියෝ නිහඩ වූහ.

"ඉධ නිගොඩ තපස්සි අවේලකො හොති, මුතනාචාරෝ හළාප-නතිඪහදනතීලකා, ලෙබනො,¹ නඑහිහද**නති**ලකා, නාභිහටං න උදදිසාකට න නිමනුන සාදියනි. සො න කුමුණිමුබා පටිගණකානි. කලොපිමුබා පටිගණකාති. න එළකමනකරං, න දණබමනකරං, න මුසලමනතුරං, න දවීනනං භුණුජමානානං, න ගබසිනියා, න පාය-මානාය, න පූරිසනකරගතාය, න සංකිතනීසු, න යනු සා උදිසිතො මහාති, න යළු මකඛිකා සණ්ඛසණ්ඛචාරිනී, න මචුණු, න මංසං, න සුරං, න මෙරයං, න ථුසොදකං පිවති. සො එකාගාරිකො වා හොති එකාලොපිකො, අවාගාරිකො වා හොති අවා ලොපිකො, සකතාගාරිකො වා හොති ස**නතාල**ලාපිකො. එකිසසාපි දතුනියා යාලපති, දුවීනි පි දුනතීහි යාලපති −ලප∸ ස**න**තහි පි දතනීහි යාලපති. එකාහික**ම**පි ආභාලරකි, අවාතිකම්පී ආහාර ආහාලරකි කිහිකම්පී වතුනිකම්පී පණුවාහි-කුමුපු ජෲහිකමුපු .. සනුනාහිකමුපු ආහාර අාභාලරති -ලප - ඉති එවරුප අද්ධමාසිකමයි පරියායහතනලභාජනානුයෝගමනුයුකෙන විහරකි.

ලසා සාකහසෙකා වා හොති, සාමාකහසෙකා වා හොති, නිවාරහසෙකා වා හොති, දැපුලහසෙකා වා හොති, හටහසෙකා වා හොති, කණහසෙකා වා හොති, ආචාමහසෙකා වා හොති, පිණැකුකහසෙකා වා හොති, තිණහසෙකා වා හොති, ගොමයහසෙකා වා හොති, වනමූලඵලාහාරො යාපෙති පවත් පලහාජි.

^{1.} භන්වලෙඛනො (කම්)

^{2.} දවීතිකම්පි (මජස•)

එවිට භාගාවතුන් වහන්සේ මෙය වදළ සේක:

''තාාගොධයෙනි, මෙහි කපස්වී කෙ**ම නිරුවක් වෙයි,** සිට ගෙන මල මු පහකිරීම ආදිවශයෙන් තොරවූ ශිෂ්ටාචාර ඇත්තේ වෙයි, කෑම කා අත · ලෝනේ ය. මෙහි වඩින්නැ වහන්සැ යි බික් පිළිගන්නට කැඳවූ වීට නො එන්නේ ය. මෙහි වැඩ සිටින්නැ'යි අයැදු විට නො සිටී, වේලායෙන් පළමු එළවූ බොජුන් නො පිළිගනී, කමා උදෙසා පිළියෙල කළ බොජුන් නො පිළිගනී, නිමන්තුණය නො ඉවස**යි.** හෙ නෙම සැළිමුවින් නහා දුන් **බොජු**ත් නො පිළිගනී. සැළිපසින් න**හා** දුන් බොජුන් නො පිළිගනී. එළිපන අකර කොට (එළිප<mark>තින් එහා පැ</mark>ක්තෝ සි<mark>ට) තුබූ බොජු</mark>න් නො පිළිගනී දංඩක් අතර. කොට තුබූ බොජුන් නො පිළිගනී. මොහොලක් අතර කොට තුබූ බොජුන් නො පිළිගනී. බෞජුන් වළඳන දෙදෙනෙකු ගෙන් එකකු නැඟී එළැවූ බෞජුන් නො පිළිගනී. (ශැබින්නක දුන් බොජුන් නො පිළිගනී. කිරි පොවන්නියක එළැවූ 'බොජුන් නො පිළිගනී. පුරුෂයකු හා වාසයට ගිය ස්තුියක දුන් බොජුන් නො පිළි-ගනී, කිහිප දෙනෙකුගේ සම්මාදමින් පිළියෙල කොට එළැවූ **බොජු**න් නො පිළිගනී. ළහ හුන් සුකඛයාට නොදී කමාට දුන් අහර නො පිළිගනී. මැස්සන් කැටී කැටී ව ගැවැසෙන කැනදී දුන් අහර නො පිළිගනී. දියමස් නො වළදයි. කොඩමස් නො වළදයි. සුරා නො බොයි. පූෂ්පාසවාදි ආසව **නො බොයි. සොවීර**කය (සියලු ශගාසමහාර**ෙ**යන් කළ කෘඩිය) නො-බොයි. හේ ඒකාගාරික (එක් ගෙයෙකින් පමණක් අහර ලැබ නවත්නේ) හෝ ඒකාලොපික (එක් බත් පිඩෙකින් පමණක් යැපෙන්නේ) හෝ වෙයි. සාප්තාගාරික (සත් ගෙයෙකින් පමණක් අහර ලැබ නවත්නේ හෝ සත් අහර පිමෙඩකින් පමණක් යැපෙන්නෝ) වෙයි. එක් දක්තියෙක (කුඩා තලියෙක) බති<mark>න්</mark> ද යැ**පපයි. දත්ති (කුඩා** තලි) <mark>දෙකෙ</mark>ක බති<mark>න්</mark> ද යැපෙ<mark>යි.</mark> .දත්ති සමතක බතින් ද යැමපයි. දවසක් හැර දවසක් ද අහර ගනි. ඉද ද<mark>වස</mark>ක් හැ<mark>ර දව</mark>සක් ද අහර ගනී. තුන් දවසක් සතර වසක්.. පස් ස දවසක් . සත් දවසක් හැර දවසක් ද අහර ගනී . මෙසේ මෙ අයුරින් අඩ මසක් හැර දවසක් ද වාර බත් වැළදීමේ වුතයේ යෙදුනේ වෙමසයි.

ඉත් අමු පලා බුදින්නේ හෝ වෙයි, බොඩහමු බුදින්නේ හෝ වෙයි. සියද වී (ඌරුහැල්) බුදින්නේ හෝ වෙයි. සම ලියාලූ කසට බුදින්නේ හෝ වෙයි. ලහටු ද දිය සෙවෙල් ද බුදින්නෙ හෝ වෙයි. සහල්කුඩු බුදින්-නේ හෝ වෙයි. දඹු බක් කන්නේ හෝ වෙයි. මුරුවට කන්නේ හෝ වෙයි. කණකොළ කන්නේ හෝ වෙයි. ගොම කන්නේ හෝ වෙයි. කමන් ම වැටුණු පල වළඳනුයේ, වනැ මුල් පල අහර කොටැක්තේ යැපෙයි. 7 ඉසා සාණානි පි ධාරෙති, මසාණානි පි ධාරෙති, ඡවදුසකානි පි ධාරෙති, පංසුකූලානි පි ධාරෙති, ක්රීටානි පි ධාරෙති, අජිනානි පි ධාරෙති අජිනකඛ්පම්පී ධාරෙති, කුසචීරම්පි ධාරෙති, වාකචීරම්පි ධාරෙති, එලකචීරම්පී ධාරෙති, කෙසකම්බලම්පී ධාරෙති, වාළකම්බලම්පී ධාරෙති, උලූකපස්කම්පී ධාරෙති.

ලකසමසසුලොවකො පි හොති කෙසමසසුලොවනානුයෝගමනුයුකො, උබහටඨකො පි^T හොත් ආසනපටිකඛිකො, උකකුටිකො පි හොති උකකු-ටිකපාධානමනුයුකො, කණ්ටකාපසසයිකො පි හොති කණ්ටකාපසෙස සෙයාං කපෙති, ඵලකසෙයාමේ කපෙත්,ඵණඹලසෙයාමේ කපෙත්, එකපසසයිකො පි හොති රජෝජලලධරෝ, අබේණාකාසීකො පි හොති යථාසස්තිකො, වෙකටිකො පි හොති විකටහොජනානුයෝගමනු යුතෙනා, ආපානකො පි හොති ආපානකතතමනුයුකෙත, සායංතතියකම් උදකො-රොහනානුයෝගමනුයුතෙනා විහරති.

තං කිම්ම ඤඤසි නිලොධ යදි එවං සනෙන තපොජිගුවජා පරිපු ණණා වා හොති අපරිපුණණා වා? ති.

අදධා බො හමනකු එවං සමනක කපොපිගු චඡා ි පරිපුණණා හොති නො අපරිපුණණා''කි.

කපො උපකකිලෙසා

8. ''එවං පරිපුණණාය පි බො අහං නිලොධ කපොජිගුවඡාය අනෙකවිහිතෙ උපකකිලෙසෙ වදමී''නි.

''යථාකථං පන හතෙන හගවා එවං පරිපුණණය කපොජිගුවඡාය අනෙකචිහිතෙ උපකකිලෙසෙ වදනී? නි,''

"ඉධ නිලොධ කපස්සි කපං සමාදියකි. සො කෙන කපසා අභාමලනා හොති පරිපුණණසංකලපපා, යමුපි බො නිලොධ කපස්සි කපං සමාදියති, සො තෙන කපසා අභාමලනා හොති පරිපුණණ-සංකලපා, අයමුපි බො නිලොධ කපස්සිනො උපකකීලෙයෝ' ගොති,

¹ උභටඨයකාපි (සයා) උබහවරකා පි (කම)

7. හෝ හණ වැහැරි ද දරයි, අත් හූ හා හණ නූල් මුසු කොට වියූ චස්තු දරයි, මිණියෙන් බැහැරකොට ලූ වස්තු දරයි, ඉවතැ ලූ කඩමාලු රෙදි දරයි, රිට් සුඹුලුයෙන් වියූ වස්තු දරයි, අදුන් මුවසම දරයි, මැදින් පළන ලද කුර සහිත අදුන් මුව සම දරයි, කුසතණ ගොතා කළ වැහැරි ද දරයි, නියඳ වැහැරි ද දරයි, මිනිස් කෙහෙයෙන් කළ කම්බිලි ද දරයි. අය් වලග ලොමින් කළ කම්බිලි ද දරයි. මහමුහුණු පියා පතිත් කළ වැහැරිද දරයි.

කෝසමස්සු ලෝචනානුගේගයෙහි යෙදුණේ කෙතෙ රවුලු උදුරන්නේ වෙයි, පිළිකෙවු කළ අසුන් ඇක්තේ නැගි (සෘජුව) සිටුනේ වෙයි. උක්කුටිකප්පධානයෙහි (එළිල්ලෙන් හිඳගෙණ කරන ව්ය්‍යියෙහි) යෙදුණේ උත්කුටුක (පැන පැන යන්නේ) ද වෙයි, කණ්ටකාපස්සයික මුග රක්දන් කටුමැස්සෙහි ශයනය කෙරෙයි. පුවරුයෙහි ශයනය ද කෙරෙයි, බමා ශයනය ද කෙරෙයි, එක් ඇලයකින් හෝනේ ද වෙයි, රජස් දැලි දරනුයේ එළිමහනේ වසනුයේ ද වෙයි. අකුරන ලද පරිදි වූ අය්තැ හිඳුනේ ද වෙයි, විකෘත භෞජනයෙහි (ගුථානුභවයෙහි) යෙදුණේ වෛතාන්ධ වුතය රක්නේ වෙයි, යිහිල් දිය නො බොනුයේ අපානක වුතය (සිහිල් දිය නොබොන වත) රක්නේවෙයි, සවස තෙවැනි කොට උදේ මද්දහන සවස යන තුන් වෙලෙහි (පව් සෝදන්නට) දියට බසිනුයෙහි යෙදුණේ වෙසෙයි.

නාගෙන යුගුප්සාව පරිපුණි වේ ද? පරිපුණි නො වේ ද?''

"වහන්ස, මෙසේ ඇති කල්ති කපොජුගුප්සාව පරිපූණ වෙයි, අපරිපූණ නො වෙයි" පිරිවැජි කී ය.

තප උපක්ලෙෂයෝ

8. ''නාාලොධයෙනි, මෙසේ පරිපූණ වූ ද නපොජුලප්යාවේහි අනෙකවීඩ උපක්ලේශයන් කියම්''යි භාගාවෙනුන් වහන්සෙ වදළ උස්ක. ''වභන්ය, කෙසේ නම් භාගාවතුන වහන්සේ මෙසේ පරිපූණ වූ ද කපොජුගුප්සාවෙහි අනෙකවීඩ උපක්ලේසයන් වදරන සේක් ද ?'' යි පිරිවැජි පුළුවුන.

භාගතවතුන් වහන්සේ මේය විදුළ සේක.: ''කාදෙල්ඩියෙන්, ටෙි තුවුස් තෙම තමස සමාදන් සොව ගනි. හේ ඒ තවයින් සතුරු වූ සිතැන්නේ, අවසන් කළ සංකල්ප ඇත්තේ (තෘෂ්ත වූයේ) වෙයි. නහගොඩයින්, තුටුස් තෙම යම් තමසක් සමාදන් කොට ගන් තම, යත් ඒ තමයින් සතුටු වේ තට, තෘෂ්ත වේ හම්, නායෙලාධයෙන්, යෙය ද තුටුස් තට උපක්ලේසයෙක් වෙයි. පුන ච පරං නිලොධ තපස්සි තපං සමාදියති. සො ලතන තපයා අතු නුකකාංසෙති පරං වලම්භති, යමුපි නිලොධ තපස්සි තපං සටාදියති, සො ලතන තපසා අතුතානුකකාංසෙති පරං වලම්භති, අයමුපි නිලොධ තපස්සිනො උපකකිලෙසා හොති.

පුත ව පරං නිලොධ කපස්සි කපං සමාදියකි. සො තෙන කපසා මජැති මුචඡති පමාදමාපජජති. සමපි නිලොධ කළස් කපං සමාදියති, සො තෙන කපසා මජජති මුවඡනි පමාුමාපජජති, අයමපි බො නිලොධ කපස්සිනො උපකකිලෙසො නොති

පුන ව පරං නිගොධ තපසසි තපං සමාදියති. සො තෙන තප්යා ලාභසකකාරසිලෙකං අභිනිඛකතෙන් සො තෙන ලාභසකකාරසිලෙ— කෙන අතතමානො හොත් පරිපුණිණසංකපපා. යමපි නිගොධ තපසයි තපං සමාදියන්, සො තෙන තපසා ලාභසකකාරසිලොකං අභිනිඛක— තෙනත්, සො තෙන ලාභසකකාරසිලෙකෙන දතනමනො භොත් පරිපුණිණසංකපෙන අයමපි කො නිගොධ තපසයිනො උපකකිලෙසො හොත්.

පුන ච පරං නිලොධ නපස්සි තපං යමාදියනි ලයා ලතන තපසා ලාභසකකාර සිලොකං අභිනිඛමතෙතති. ලසා ලතන ලාභසකකාරසිලොං කෙන අතතානුකකංසෙනි පරං විලේභති යම්පි නිලොධ තපස්සි තපං සමාදියති, සො තෙන තපසා ලාභසකකාරසිලලාකං අභිනිඛමතෙනති, සො තෙන් ලාභසකකාරසිලලාකෙන අතතානුකකංසෙනි, පරං විලේභති අයමුපි බො නිලොධ නපස්සිලෙනා උපකකිලෙලයා හොති

පුන ව පරං නිගොධ තපස්සි තපං සමාදියති ලසා තෙන කුපසා ලාභසකකාරසිලෙකං අභිනිඛඛතෙන්න. සො තෙන ලාභසකකාරසිලෙය-කෙන මජන්නි මුවණ්නි පමාදමාපජන්නි. යම්පි බො නිගොධ තපස්සි තපං සමාදියති, සො නෙන තපසා ලාභසකකාරසිලෙකං අභිනිඛඛ– තෙනති, සො නෙන ලාභසකකාරසිලෙනෙන මජන්නි මුවණ්නි පමාද මාපජන්නි, අයම්පි බො නිගොධ තපස්සිනො උපකකිලෙසො හොති,

පුත ව පරං නිෂුොධ තපස් තුරු සමාදියති, නොජනෙසු වොදුයං ආපජරති 'ඉදං මෙ බවයි, ඉදං මෙ නකුබමති'යි. උයා යණුවී බවසා නසුඛමති තං සාවෙනෙකා පරහති, යං පනසා බමති තං ගට්තෝ මුච්ඡිනො අපේකාපනෙකා අනාදිනවදසාව අනිස්කරණපසේ පරි-හුස්ජනි -මප- අයමයි මො නිමුොධ තපස්සිනො උපකකිලෙසා හොති.

¹ රදවාපරණි -සූණ-

³ හට්දනා (ඩිදු)

² යංගි (PT5)

තර ද නතාද වෙනින්, තමුල් කොම තතන සමාදන් කොම අති. මේ ඒ තත්වන් තමා සුවා තමයි, රේගමා මෙලා දකි. අතෘතුයේවී, තමුසකු තතන සමාදන් කොට ගෙන එවින් තමා මුවා තමනු ද රේගමා සෙලා දුරු බුදු සහ මේය ද තවරවා. උතස් අල්ගමයේම.

පට ද නාශල්ඩයෙන්, පමුත් පොමේ සහස සමාදන් මහත් අති. මත් එම්න් මත් යටම්, වූපසත් ජෙම්, මමත්ව පැමිණෙම්. අයදෙල්ඩයෙන්, සමුත්තු සහස සමාදන් කොට පෙන එමින් මත් වනු, මුලියන් වනු සමාදම සැම්මණනු අසාවන්ට උමන්දේකයෙන්.

ಹಿ. (ರಜ್ನಿಕ್ಸ್ ಕಂಡ ಕನ್ನಡಿ ಕ್ಷಾಪ್ ಅರಂತ ಅರ್ಜ್ ಪ್ರತಿಗಳ ಕನ್ನಡ ಸ್ಥಿತಿ ಹಿಸಿದಿಕೊಂಡ್ ರಜ್ಞಾನ ಹೆಸಿದೆ (ರಜ್ಞಾನ ಹಿಸಿದೆ) ಎಗ್ಗೆ ಕೆ. ಬ್ರಾಪ್ ಕನ್ನಡ ಹಿಸಿದಿಕೊಂಡ್ ರಜ್ಞಾನ ಹೆಸಿದೆ (ರಜ್ಞಾನ ಹಿಸಿದೆ) ಎಗ್ಗೆ ಕನ್ನಡ ಸ್ಥಾಪ್ ರಜ್ಞಾನಿಕೊಂಡು ಅರ್ಜಿ ಸ್ಥಾಪ್ ಅರಂತ ಕರ್ಮ ಪ್ರತಿಗಳ ಕೊಂಡಿದೆ ಪ್ರಾಥಾನಿಕೊಂಡು ಕನ್ನಡಿ ಸಹ್ಮ ಕರ್ಮ ಕರ್ಮ ಪ್ರತಿಗಳ ಕೊಂಡಿದೆ ಕನ್ನಡ ಸ್ಥಾಪ್ ಪ್ರಾಥಾನಿಕೊಂಡು ಕನ್ನಡಿ ಸಹ್ಮ ಕರ್ಮ ಕರ್ಮ ಪ್ರತಿಗಳ ಕೊಂಡಿದೆ ಕನ್ನಡ ಸ್ಥಾಪ್

තර පැහැදිරියෙහි හිරස් පහමේ තිබන සම්දේ මහාර මර් මේ සිටින් ලාග සත්තර මර්ජි උසැපිඩි මේ ස් ලාග සත්තර නිරුණි මෙයත් කළු සුවර පමම මෙස්වර සහලා දුම් කතුරුර්ගයෙහි, සමුපත්තු සමය සමාදල් වෙරද සොක සුවින් ලාග සත්කරම කිරීම උසැපිතු ද සම්පේ සඳ මුවර සමාවර සොක සටින් ලාග සත්කරම කිරීම පවුස්වේ උසන්දේවදයක් මෙයි

THE MARCHER OF THE STATE CAPTED AND STREET AND COMPANY OF THE STATE OF

The proof where the proof of the part of the proof of the

පුන ච පරං නිගොධ කපසසි කපං සමාදියක් ලාහසකකාරසිලොක-නිකතුත් හෙතු 'සකුකරිසෙනත් මං රාජානො රාජමහාමා බතුකුත්යා බාහුමණා ගහපතිකා තිණීයා'ති. –පෙ– අයමපි බොනිලගුාධ තපස්සිතො උපකකීලෙසො හොති.

පූන ව පරං නිලගුාධ කපසයී අණුදෙකරං සමණං වා බුාහමණ. වා අපසාලදතා¹ ඉතානි කිමපනායං සමබහුලාජිවෝ² සබබං සමහ– ලසාාූ ලීදං මූලබිජං බණුබීජං එඑබීජං අගතබිජං බීජබීජමෙව පණුවමං අසනිවිවකකං දනතාකූටං සමණුපාවාලදනානි – ලප– අයමුපි බො නිගුොධ නපස්සිනො උපකකිලෙසො හොනි

පුන ව පරං නිලගුාධ තපසයි පසසති අඤකුතරං සමණං වා සකකරියමානං ගරුකරියමානං මානීයමානං බුාහමණං වා කුලෙසු පුජියමානුං දිසවා නසුපු එවං 'හොති ඉමඤ්හි නාම සම්බහුලාර්වං කුලලසු සකුකුරොනුති ගරු කුරොනුත් මානෙනුත් පුරෙනුත්, වං පන තපසසිං ලූඛාජිවිං කුලෙසු හ සකකුරොනුෆ් න ගරු කරොනුෆ් මානෙනුරි න පුජෙනු රි්ති ඉති මසා ඉසසාම වජරියං කුලෙසු උපපා– ලැතා හොති – පෙ– අයමුපි බො නිලොධ තපස්සිනො උපක්කිලෙගො ලහාකි

පූන ච පරං නිලගුාධ කපසසි ආපාතකනිසාදී ෙ ලොනි. යමු ලො නිලගුංධ තපස්සී ආපාතකනිසාදී හොති අයම්පී බො නිලගුංධ නපස්සි-**නො උපකකිලෙසො හොති**

පුන ච පරං කිලොධ කපස්සි අතතානං ආදසසයමානො කුලෙසු චරති ඉදමුපි මෙ කපසමිං ඉදමුපි මෙ කපසම්නුති. –මෙප– අයමුපි බො නිගුොධ තපසසිගනා උපකකීලෙසො හොති.

පුන ච පරං නිලගුාධ තපස්සි කිඤිම්ලදව පටිචඡනනං ලසවිනි ලො 'බමන් ලක ඉදනත් ?' පුලෙඨා සමුනො අක්ඛම්මාන• ආහ 'බමකි'න් බවමාන• ආහ 'නස්බවති'නි. ඉති ලයා සම්පජානමුයා හාසිතා ලහානි –පෙ– අයමු **බො** නිලොධ නපස්සිලනා උපකකිලෙසො භෞති.

පුන ව පරං නිලගුාධ නපස්සි නථාගකසස සතකුලඤඤව පරියාය. අනුලණුදෑයා නානුජානාති –පෙ– අයම්පි මෙ නිමහුාධ තපස්දියනා උපකකිලෙසො ගොනි.

¹ අපසාලේකා (කම) 2 බහුලාජිවෝ (PTS)

³ ආපාථකනිසාදී (සිමු)

තව ද නාාලගුා්ධයෙනි, තවුස් තෙමේ 'රජුන් ද රාජ ම්භාමාකායන් ද ක්ෂතුියයන් ද බුාත්මණයන් ද ගෘහපතියන් ද, තිර්ථකයන් ද මට සත්කාර කරතැ'යි ලාභ සත්කාර කිර්ති අපේක්ෂායෙන් තපස සමාදන් කොට ගනී ද . . . මෙය ද තවුස්හට උපක්ලේශ වෙයි.

තව ද නාාලෝධයෙනි, 'කිමෙක් ද? මෙ තෙම පසය බහුල කොට ඇති වැ දිවි පවත්වන්නේ, මූලවීජ, ස්කන්ධවීජ' පරුවීජ, අගුවීජ, පස්වනු වීජවීජ යන හැම දයක් ම කා දමයි. මොහු ගේ දත් (එයට හසු වන සියල්ල සුණු විසුණු කරන මහ හෙන සකක් වැන්න, එහෙත් ශුමණ නාමයෙන් මොහු හඳුනත්'යි කියා තවුස් තෙමේ කිසි යම් මහණකු හෝ බමුණකු හෝ හෙලා දක්නේ වේ ද, මෙය 'ද තවුස්හට උපක්ලේශ රවයි

9. තව ද නාලෝධයෙන්, පවුස් පෙම කුල්යන්හි සත්කාර කරනු ලබන, ගෞරව කරනු ලබන, බුහුමන් කරනු ලබන, පුදනු ලබන කිසි යම් මහණකු හෝ බමුණකු හෝ දක් ද, දක්මෙන් 'පසය බහුල කොටැති වැ දිවි පවත්වන මොහුට කුලයන්හි සත්කාර කරත්, ගෞරව කරත්, බුහුමන් කරත්, පුදක්. රුක්ෂ වැ ජීවත් වන මට වනාහි කුලයන්හි සත්කාර නො කරත්, සුදත් සත්කාර නො කරත්, ගෞරව නො කරත්, බුහුමන් නො කරත්, පූජා නො කරත්' යැ යි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වෙයි ද, හෙ තෙමේ මෙසේ කුලයන් කෙරෙහි ඊර්ෂාාවත් මාත්සර්යයත් උපදවන්නේ වෙයි ද... නාගෝධයෙන්, මෙය ද තවුස්හට උපක්ලේශ වෙයි.

කව ද නාාගෝධයෙනි, තවුස් තෙමේ තපස් කරනුයේ මිනිසුනට පෙනෙන තන්හි හිදුනෝ වෙයි ද, නාාගෝධයෙනි, මේ මිනිසුනට පෙනෙන තන්හි හිඳ තපස් කරන බව තවුස්හට උපක්ලේශයෙක් වෙයි.

තව ද නාාලෝධයෙනි, තවුස් තෙම මේ ද මගේ කපසැ යි මේ ද මගේ කපසැ යි තමා ගේ ගුණ දක්වනුයේ කුල්යන්ති හැසිරෙයි ද . . නාාගෝධයෙනි, මෙය ද තවුස්හට උපක්ලේශයෙක් වෙයි.

තව ද නාංගුෝධයෙනි, තවුස් තෙම කමා ගේ කිසි දෙසක් සහොචා ගෙන හැසිරෙයි ද, මෙය ඔබට කැප ද ?' යි විචාරන ලදුයේ ම නො-කැප දැය කැප යැ යි කියයි ද, කැප දැය කැප නො වේ යැ යි කියයි ද, මෙසේ හෙ තෙමේ දැන මුසවා කියන්නේ වේ ද . . . නාංගුොධයෙනි, මෙය ද තවුස්හට උපක්ලේශයෙක් වෙයි.

කව ද නාාගෝධයෙනි, දහම දෙසන කථාගතයන් ගේ මහ් කථා– ගත ශාවකයකු ගේ හෝ අනුදනියැ යුතු (මැනැවැ යි අනුමෙවියැ යුතු) ඇත්තා වූ ම දෙශනාව නො අනුදනි ද . . . නාාගෝධය, මෙය ද තවුස්– හට උපක්ලේශයෙක් වෙයි. පුත ව පරං නිලොධ තපස්සී කොධනො භොති උපනාහී, යමු නිලොධ තපස්සී කොධනො භොති උපනාහී, අයමුපි බො නිලොධ තපස්සිනො උපක්කීලෙසො හොති,

පූත ව පරං නිලොධ තපස්සී මක්ඛ හොති. පළාසී –ලප උ උ සුකි හොති මචඡරී –පෙ ස ස යා හොති (මායාවී –පෙ එදේධා හොති අතිමානී –පෙ පාපිරෙච්ඡා හොති පාපිකානං ඉවජානං වසං ගතො , –පෙ මචඡාදිවසීකො හොති අනනුගතාහිකාය දිටකීයා සමනනාගතො –පෙ ස සන්දිටසීපරාමාසී හොති ආධානගතාහි දුපපටිනිසසගගී. යම්පි නිලොධ තපස්සී සන්දිටඨපරාමාසී හොති ආධානගතාහි දුපපටිනිසසගගී, අයම්පි බො තිලොධ තපස්සිනො උපකකිලෙසා හොති.

නං කිමමණඤයි නිගොධ යදි මෙ තපොජිගු<mark>වජා උපකකි</mark>ලෙසා වා අනුපකකිලෙසා වා ²ත්.

"අඳුඟා බො ඉමේ භතන නපොජිගුවජා උප**සාකි**ලෙසා නො අනුපකකිලෙසා, ඨානං බො පනෙනං හනෙන වීජජනි, යං ඉබෙකවෙටා තපස්සී සබෙබගෙව ඉමෙහි උපකකිලෙසෙහි සමනනාගනො අසා, නො පනු වාදේ අණුසුනරණුසුනරෙනා?" ති.

පරිසුදඩපසටික පපතුනි-කථා

10. ඉධ නිලෙගුාධ තපසයි තපං සමාදියති, සො තෙන තපසා න අනතමනො හොති න පරිපුණණසංකපෙපා, යමුපිනිලෙගුාධ තපසයි තපං සමාදියති, සො තෙන තපසා න අතතමනො හොති න පරිපුණණ– සංකපෙපා, එවං සො තසමං ඨානෙ පරිසුදෙධා හොති.

පුත ව පරං නිලගුංධ කපස්සි කපං සමාදියකි. ලෙසා තෙන තපසා න අතතානුකකංලෙසති, න පරං වලමාති. යමුළු නිලගුංධ කපස්සි කපං සමාදියති, ලෙසා ලෙකන කපසා න අතතානුකකංලෙසති, න පරං වලමාති. එවං ලෙසා කස්මං ඨාලන පරිසුලේඛා ගොති.

11 පුන ව පරං නිශ්ශාධ කපසයි කපං සමාදියකි සො තෙන කපසා ත මජජති න මුවඡති න පමාදමාපජජති, යම්පි නිශ්ශාධ කපසයි කපං සමාදියකි. සො තෙන කපසා න මජජති න මුවඡති න පමාදමාපජරති, එවං සො කසමං ඨාශන පරිසුදේඛා ශෝකි.

^{1.} පලාපි (පතා, PTS)

^{2.} උපකත්ලෙස භොති (කම)

තව ද නාහලා්ධයෙනි, තවුසෙක් භූණමකු වෙයි. උතුමන් තමා භා සම කොට සිතන්නේ වෙයි, ඊර්ෂාහ කරන්නේ වෙයි, මසුරු වෙයි, කෙකරාටික වෙයි, කළ වරද සහොවන මායා ඇත්තේ වෙයි, තෙත් ගති නැත්තේ කරුණාව නැත්තේ තද ගති ඇත්තේ වෙයි, අධිකමාන ඇත්තේ වෙයි. ලාමක ඊප්සා ඇත්තේ ලාමක ඊප්සාවනට වශග වූයේ වෙයි, උච්ඡේදදෘෂ්ටියෙන් සමන්විත මිසදිටුවෙක් වෙයි තමා ගත් දෘෂ්ටිය පරාමර්ශනය කරනුයේ, දඩි කොට ගත්තේ, බැහැර කැරැවිය නො හැකි සේ ගත් දෘෂ්ටි ඇත්තේ වෙයි. නාහලා්ධයෙනි, ගුණමකු වෙයි තමා ගත් දෘෂ්ටිය පරාමර්ශන කරනුයේ දඩි කොට ගත්තේ, බැහැර කැරැවිය නො හැකි දෘෂ්ටි ඇත්තේ වෙයි යන යමෙක් ඇද්ද, මෙය ද තවුස්හට උපක්ලේශයෙක් වෙයි.

නාාගෝධයෙනි, එය කිමැ යි සිනවු ද? මේ තපෝජුගුප්සාවෝ උපක්ලේශ ඇත්තෝ ද? නැත හොත් උපක්ලේශ නැත්තෝ ද?''

"වහන්ස, මේ කපෝජුගුප්සාවෝ උපක්ලේශ ඇත්තෝ වෙත්, උපක්ලේශ නැත්තෝ නො වෙත්. වහන්ස, මෙහි එක්තරා තවුසෙක් මේ සියලු උපක්ලේශයන්ගෙන් සමන්චීත වන්නේ ය යන මේ කාරණය ඒකාන්තයෙන් ඇත්තේ ය. එක්තරා උපක්ලේශයෙකින් සමන්චිත වන්නේ ය යනු කියනු ම කවරේ ද?" යි තවුසා කීය.

පරිශුද්ධ පුපාටිකාපුාප්ති කථා

10. නාාලගෝධයෙනි, මෙහි තවුස් තෙම තපස සමාදන් කොට ගනී. ි හේ තපයින් ආරාධිත සිතැත්තේ නො චෙයි, පරිපූණි සංකල්ප ඇත්තේ නො චෙයි. මෙසේ හෙ තෙම එ තන්හි පිරිසිදු චෙයී.

තව ද නාාලෝධයෙකි, තවුස් තෙම තපස සමාදන් කොට ගනී. හේ ඒ කපසින් තමා හුවා නො තබයි, මෙරමා හෙලා නො දකි. මෙසේ හේ එ තන්හි පිරිසිදු වෙයි.

11. තව ද නාාලෝධයෙනි, තවුස් තෙම තපස සමාදන් කොට ගනි. හේ ඒ තපසින් මත් නො වෙයි, මුස පත් නො වෙයි, පමාවට නො පැමිණෙයි. නාාලෝධයෙනි, යම් හෙයකින් තවුසා තපස සමාදන් කොට ගනි ද හේ ඒ තපසින් මත් නො වෙයිද මුස පත් නො වෙයිද පමාවකට නො පැමිණෙයිද මෙසේ හෙ තෙම එ කරුණෙහි පිරිසිදු වෙයි. පුන ව පරං නිගොධ තපස්සී කපං සමාදියකි. සො තෙන තපසා ලාහසකකාරසිලේාකං අභිතිබිබතෙනකි. සො තෙන ලාහසකකාරසිලො-කෙන න අතතමනො හොති න පරිපුණණසංකලපා යමපි නිගොධ තපස්සී කපං සමාදියති සො තෙන තපසා ලාහසකකාරසිලේාකං අභිනි-බබතෙනති, සො තෙන ලාහසකකාරසිලෙනෙන න අතතමනො හොති න පරිපුණණසංකලපා, එවං ලසා තසමං ඨාලන පරිසුදේධා හොතී.

පුත ව පරං නිගොධ තපසයි තපං සමාදියනි සො තෙන තපසා ලාභසකකාරසිලෝකං අභිනිඛඛතෙනති, සො තෙන ලාභසකකාරසිලෝ– කෙන න අතතානුකකංසෙති න පරං වමේහති යමපි නිගොධ තපසයි තපං සමාදියති සො තෙන තපසා ලාභසකකාරසිලෝකං අභිනිඛඛ– තෙනති සො තෙන ලාභසකකාරසිලෝකෙන න අතතානුකකංසෙති න පරං වමේහති. එවං සො නසම් ධාලන පරිසුදෙධා හොති.

පුත ව පරං නිලෝධ තපසසී තපං සමාදියනිසෝ තෙන තපසා ලාභසකකාර සිලෝකං අභිනිඛකතෙනති. සො තෙන ලාභසකකාරයිලෝකෙන න මජජති න මුවඡති න පමාදමාපජජති, යම්පී නිලෝධ තපස්සී තපං සමාදියනි සො තෙන තපසා ලාභසකකාරසිලෝකං අභිනිඛකතෙනති, සො තෙන ලාභ-සකකාර සිලෝකෙන න මජජති න මුවඡති න පමාදමාපජජති. එවං සො තසමීං ඨාලන පරිසුදේධා භෞති

පුන ව පරං නිලොධ කපසසි කපං සමාදියකි ලහාජලනසු න වොදසං ආපජජකි 'ඉදං ලම බමකි, ඉදං ලම නසකමකි'කි. සො යණුව බවසය නක්ඛමකි කං අනලපලසකා පජහකි, යං පනසය බමකි කං අගථිතො අමුච්ඡිතෝ අනලජිකාපලකකා ආදීනවදසසාවී නිසසරණපණෙදික පරිභුඤජකි, එවං සො කසමං ඨාලන පරිසුලේඛා හොකි

පුන ච පරං නිමෙහුධ තපයසී න තපං සමාදියති, ලාභයකකාරසිලොක-නිකනතීලහතු 'සකකරිසකනාරි මං රාජාලනා රාජමහාමතනා ටතනියා බුංහමණා ගහපතිකා නිස්මියා'නි. එවං ලසා තසමං ඨාලන පරිසුදෙධා හොති, තව ද නාාලග්ධයෙන්, තවුස් තෙම තපස සමාදන් කොට ගනි. හේ ඒ තපසින් ලාහ සත්කාර කිර්ති උපදවයි, හේ ඒ ලාභ සත්කාර කිර්තියෙන් ආරාධිත සිතැත්තේ තො වෙයි. පිරිපුන් සංකල්ප ඇත්තේ නො වෙයි. නාාලග්ධයෙන්, යම භෙයකින් ම තවුස් තෙම තපස සමාදන් කොට ගනී ද, හේ ඒ තපසින් ලාභ සත්කාර කිර්ති උපදවා `ද, හේ ලාභ සත්කාර කිර්තියෙන් ආරාධිත සිතැත්තේ නො වෙයි ද, පිරිපුන් මනෝරථය ඇත්තේ නො වෙයි ද, මෙසේ හේ එ කරුණෙහි පිරිසිදු වෙයි.

තව ද නාාගෝධයෙනි, තවුස් තෙම තපස සමාදත් කොට ගනී. හෝ ඒ තපසින් ලාභ සත්කාර කිරිති උපදවයි. හෝ ලාභ සත්කාර කිරිතියෙන් තමා හුවා නො තබයි මෙරමා හෙලා නො දකි නාාගෝධයෙනි, යම හෙයකින් තවුස් තෙම තපස සමාදන් කොට ගනී ද, ඒ තපසින් ලාභ සත්කාර කිරිති උපදවා ද, හෝ ඒ ලාභ සත්කාර කිරිති-යෙන් තෙම හුවා නො තබා ද, මෙරමා හෙලා නො දකි ද, මෙසේ හෙ තෙම එ කරුණෙහි පිරිසිදු වෙයි

තව ද නාාගලාධ්ධයෙනි, තවුස් තෙම තපස සමාදන් කොට ගනී. මේ ඒ තපසින් ලාභ සත්කාර කිර්ති උපදවයි, මේ ඒ ලාභ සත්කාර කිර්ති– යෙන් මත් නො වෙයි, මුසපත් නො වෙයි, පමාවකට නො පැමිණෙයි. නාාගලාධ්ධයෙනි, යම් මහයකින් තවුස් තෙම තපස සමාදන් කොට ගනී ද, මේ ඒ තපසින් ලාභ සත්කාර කිර්ති උපදවා ද, මේ ඒ ලාභ සත්කාර කිර්තියෙන් මත් නො වේ ද, පමාවකට නො පැමිණේ ද, මෙසේ මේ එ කරුණෙහි පිරිසිදු වෙයි.

නාාලෝධයෙනි, තව ද තවුස් තෙම තපස සමාදන් කොට ගනි ද, 'මෙය මට රිසියෙයි, මෙය මට නො රිසියෙයි' කියා බෙ. ජුන්හි දෙකොටසකට බෙදීමට නො පැමිණෙයි ද, තමාට නොරිසි දය ආශා නැති ව බැහැර කෙරේ ද, තමාට රිසි දය ගිජු නො වූයේ මුස පත් නො වූයේ, සිතින් එහි නො ගිලුණේ, ආදීනව දක්නා සුලු වූයේ, පතිගුහණ පුතාවෙක්ෂණ පුමාණ දන්නේ වළදා ද, මෙසේ හේ එ කරුණෙහි පිරිසිදු වෙයි.

තව ද නාාලෝධයෙනි, තවුස් තෙම 'රාජ රාජමභාමාතා ක්ෂතිය බුංහ්මණ ගෘහපති තිථික යන මොවුන් මට සත්කාර කරති'යි ලෘභ සත්කාර කීර්තියෙහි ඇලුම හෙයින් තපස සමාදන් කොට නො ගතී ද, මෙසේ හේ එ කරුණෙහි පිරිසිදු ිවෙයි පුන ව පරං නිගොධ තපසයි අඤඤතරං සමණං වා බාහමණං වා නාපසාරෙතා හොති කිම්පනායං සමබහුලාජිවො සඛඛං සමහසෙඛනි සෙයාපරිදං, මූලබීජං ඛණිබීජං එඑබීජං අඟකබීජං බීජබීජමෙව පණුමං, අසනිවීචකකං දනනකුටං සමණපපවාදෙනාකි, එවං සො තසමං ඨානෙ පරිසුදෙධා හොති,

පුන ව පරං නිලොධ තපස්ස් පසාති අණු තරං සමණ වා බුංහමණ වා කුලෙසු සකකරියමානං ගරුකරියමානං මානියමානං පූජියමානං දිසවා තසා න එවං හොති ඉමඤ්හි නාම සම්බහුලාජීවිං කුලෙසු සකක රෙනත් ගරුකරෙනත් මානෙනත් පූජෙනත්, මං පන තපස්සිං එැබා-ජීවිං කුලෙසු න සකකරෙනත් න ගරුකරෙනත් න මානෙනත් න පූජෙනත්ති, ඉති සො ඉසසාමචජරියං කුලෙසු අනුපපාදෙතා හොත්, එවං සො තස්මිං ඨානෙ පරිහුදෙධා හොති

පුන ව පරං නිගුොධ කපසයි න ආපාකකනිසාදී නොති එවං සො කසමං ඨානෙ පරිසුඩො හොති ද

පුන ච පරං නිගොධ කපසසි න අතනානං ආදසසයමානො කුලෙසු චරකි 'ඉදමුපි මෙ කපෑමිං, ඉදමුපි මෙ කපසමිනුෆි', එවං සො කෑමං ඨානෙ පරිසුදෙඩා හොති.

පුන ව පරං නිලොධ තපෑසී න කිඤවිදෙව පටිවඡනනා සෙවති, සො ්බමති තෙ ඉදනති?' පුලටඨා සමාලනා අසඛමමානං ආහ නසඛමතිති, බමමානං ආහ බමති ති, ඉති සො සම්ප්රානමුසා න හාසිතා ගොති. ඒවා සො තසම් ඨාලන පරිසුදේධා ගොති

පුන ව පරං නිලොධ නපස්සි කථාගනසය වා තථාගනසාවකසය වා ධම්මං දෙලසනාසය සනාාං ලෙව පරියායං අනුඋ*ස*ඥයාාං අනුජානාති, එවං යො නස්මං ඨාලන පරිසුදේධා ගොනි

තව ද නාාගෝධයෙනි, තවුස් තෙම 'කිලෙක් ද? පසය බහුල කොට අති වැ දිවි පවතවන මේ තෙමේ, මූලබීජ, ස්කන්ධබීජ, පරුබීජ, අගු–බීජ, පස් වනු බීජ බීජ ම ද යි යන සියල්ල කා දමයි, මොහු ගේ දත් (එයට හසු වන සියල්ල සුණු විසුණු කරන) මහත් හෙන සකක් වැන්න, එහෙත් ශුමණ නාමයෙන් මොහු හඳුනති' යි කිසි මහණකු හෝ බමුණකු හෙලා දක්තේ නො වේ ද, මෙසේ හේ එ කරුණෙහි පිරිසිදු වෙයි.

තව ද නාාගොඩයෙනි, තවුයෙක් කුලයන්හි සත්කාර කරනු ලබන, ගෞරව කරනු ලබන, බුහුමන් කරනු ලබන, පුදනු ලබන එක්තරා මහණකු හෝ බමුණකු හෝ දක්නෝ ද, දක්මෙන් "පසය බහුල කොටැති ව දිවි පවත්වන මොහුටත් කුලයන්හි සත්කාර කරත්, ගරු කරත්, බුහුමන් කරත්, පූජා කරත්, රුක්ෂ පැවැත්මෙන් දිවී පවත්වන තපස් වූ මට කුලයන්හි සත්කාර නො කරත්, ගරු නො කරත්, බුහුමන් නො කරත්, පූජා නො කරත් යැ" යී ඔහුට මෙසේ සිතෙක් නො වන්නේ ද, මෙසේ හෙ තෙමෙ කුලයන් කෙරෙහි ඊෂ්ඨා මාත්සර්ය නො උපදවන්නේ වේ ද, මෙසේ හේ එ කරුණෙහි පිරිසිදු වෙයි.

තව ද නාාලෝධයෙනි, තවුස් තෙම ''මෙත් මගේ කපෝගුණයෙක, මෙත් මගේ තපෝගුණයෙකැ''යි තමා දක්වනුයේ කුලයන්හි නො හැසිරෙයි ද, මෙසේ හේ එ කරුණෙහි පිරිසිදු වෙයි

තව ද නාාලොධයෙන්, තවුස් තෙම කිසි දු පිළිසන් කැනක් නො සෙවී ද (කිසි දෙසක් සහොචා ගෙන නො හැසිරෙයි ද), හෙ තෙම 'ලෙය ඔබට කැප ද?' යි වීචාරන ලදුයේ ම, කැප නො වන දය 'නො කැප යැ' යි කියා ද, කැප වන දය 'කැප යැ' යි කියා ද, මෙසේ හේ දන දන මුසවා නො බෙණෙන්නේ ද, මෙපරිද්දෙන් හේ එ කරුණෙහි පිරිසිදු වෙයි.

කව ද නාාලෝධයෙනි, කවුස් කෙම දහ**ම දෙස**න්නා වූ ක**ාගකයන්** ගේ. හෝ තථාගත ශුාවකයකු, ගේ හෝ අනුදත යුතු වූ ම **(අනුවෙවියැ** යුතු වූ ම්) ධර්ම කථාව අනුදනී ද, මෙසේ හේ එ කරුණෙහි පිරිසිදු වෙයි.

තව ද නාාගෝධයෙනි, තවුස් තෙම කෝධ නො කරන්නේ වෙර නො බදින්නේ වෙ ද, නාාගෝධයෙනි, 'තවුසා කෝධ නො කරන්නේ ය වෙර නො බදින්නේ ය' යන 'යමෙක් ඇද්ද, මෙසේ එ කරුණෙහි තවුස් තෙම පිරිසිදු වෙයි පුන ව පරං නිලෙගු බ තපසයි අමකාවී හොති අපලාසි පප- අනුගසුකි හොති අමචඡරී - පප- අසයෝ හොති අමායාවී -පප- අපුරදධා හොති අනතිමානී -පප- න පාපිලචඡා හොති න පාපිකානං ඉචඡානං වසං ගතො, න මචඡාදිලසීකො හොති න අනන නොතිකාය දිලසීයා සමනනාගතො -පෙ-න සණිලසීපරාමාසී හොති න ආධානගතාතී සුපපටිනිසසගගී, යමු නිලොධ න පසයි න සණිලසීපරාමාසී හොති න ආධානගතාතී සුපපටිනිසසගගී, එවං සො තසම් ාධානෙ පරිසුදෙඛා හොති

"කං කිමෙ කුසැසි නිලෝධ ? යදි එවං සලනන තලපාජිගුවඡා පරිසුදධා වා ලහාති අපරිසුදධා වා ?ක්"

් අදධා ලබා හලනත එවං සලනත කලපාජිගුවණා පරිසුදධා හොකි ලනා අපරිඩුදධා, අගතපපතතා ව සාරපපතතා චා''කි.

''න බො නිලොධ එකතාවනා කලපාජිගුවඡා අ<mark>ගනපපා</mark>නා ව . හොකි සාරපාකතා ව. අපි ව බො පපටිකපාකතා ව[ෑ] හොකි''කි;

පරිසුදධණි පපතතකතා – කථා

12. ''කිකතාවතා පන හතෙක තලපෘජිගුවඡා අශ්ශපසකා ව හොති සෘරපසකා ව සාධු මේ හනෙත හගවා තපෞජිගුවඡාය අශ්ශනෙකුදැව පාලපතු සාරක්ෂුදැව පාලපතු''ති

. ''ඉධ නිලොධ කපසසි චාතුයාමසංවරසංවුකො හොති. කථණු නිලොධ කපසයි චාතුයාමසංවරසංවුකො හොති?

^{1.} පපටිකපතතෘව (කම)

තව ද නාාලග්ධයෙන්, තවුස් තෙමේ ගුණමකු නො වේ ද, යුගගුංති නො වේ ද .. ඊර්ෂාා නො කරන්නේ මසුරු බව නො කරන්නේ වේ ද . ශඨ නො වන්නේ වංචා නැත්තේ වේ ද . තද ගති නැත්තේ අධික මාන නැත්තේ වේ ද . ලාමක ආශා නැත්තේ ලාමක ආශාවනට වශග නො වූයේ වේ ද, . මිසදිටු නො වනුයේ අන්තගාහික මිසදිටුයෙන් යුක්ත තො වේ ද, තමා ගත් දෘෂ්ටිය පරාමර්ශනය නො කරනුයේ දඩි ගැහුම නැත්තේ පහසුයෙන් බැහැර. කළ හැකි දෘෂ්ටි ඇත්තේ වේ ද, නාාගෝධයෙනි, මේ තවුස් තෙමේ තමා ගත් දෘෂ්ටිය පරාමර්ශනය නො කරන්නේ ය, දඩි ගැනුම් නැත්තේ ය, පහසුවෙන් බැහැර. කට හැකි දෘෂ්ටි ඇත්තේ ය යන යමෙක් ඇද්ද, මෙනස් තේ එ කරුණෙහි පිරිසිදු වෙයි.

නාාගෝධයෙන්, එය කිමැ යි සිතහි ද? ඉදින් මෙසේ ඇති කල්හි තපෝජුගුප්සාව පිරිසිදු හෝ වේ ද? අපිරිසිදු හෝ වේ ද?''

"වහන්ස, මෙසේ ඇති කල්හි තපෝ ජුගුප්සාව ඒකාන්ත යෙන් පිරිසිදු වෙයි, අපිරිසිදු නො වේ, මුදුන් පැමණියේ වේ, හරයට පැමණියේ වේ යැ'' යි පිරිවැජියා කී ය.

"නාාගෝධයෙකි, මෙ කෙකින් කපෝජුගුප්සාව මුදුන් පැමිණියේ ද නො වේ, හරයට පැමිණියේ ද නො වේ. වැලිදු පිට සුඹුලට පැමිණියේ ම වේ" යැ යි භාගාවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

පරිශුද්ධ - පවක්පුාප්තකතා - කථාව

12. "වහන්ස, කපෝජුගුප්සාව කොකෙකින් මුදුන් පැමිණියේ වේ ද, හරයට පැමිණියේ වේ ද? යාඩඤා කරම්. වහන්ස, භාගාවතුන් වහන්සේ මට කපෝජුගුප්සාව ගේ මුදුන ම දක්වා දම ලෙදසන සේක් වා, හරය ම දක්වා දම ලෙසන සේක් වා" යි පිරිවැජි කීය.

"නාාලෝධයෙනි, මෙහි තවුස් තෙමේ චාතුර්යාම සංවරයෙන් හැවූරුණේ වෙයි. නාාලෝධයෙනි, තවුස් තෙමේ කෙසේ නම් චාතුර්යාම සංවරයෙන් හැවුරුණේ වේ ද? යත්: ඉධ නිලොධ තපසසී න පෘණමකිපාතෙකි, න පැණමකිපාතාපයකි, න පැණමතිපාතයකො සමනු කෙසු හොතී, න අදිතතං ආදියකි, න අදිතතං ආදියකි, න අදිතතං ආදියකො සමනු කෙසු හොති, න මුසා හණකි, න මුසා හණකි, න මුසා හණකි, න මුසා හණතො සමනු කෙසු හොති, න හැවිතමාසිංසකි, න හැවිතමාසිංසකෙන සමනු කෙසු හොති. එවං බො නිලොධ තපසසී චාතුයාමසංවරසංවු නො හොති, අදුං වසය හොති කපසසීතාය. සො අහිහරති නො හිනායාවතති

මසා විචිකතං **සෙ**නාසනං හජති අර*කු*ඤං රුකුඛමූලං පබුබතං කුණුරං ගිරිගුහං සුසානං වනප**ප**රං අමෙහාකසෙං පලාලපුඤජං. මසා පවජාහතතං පිණ්ඩපාකපටිකුකුනෙකා නිසිදුත් පලලඩකං ආභුජිතා, උජුං කායං පණිධාය, පරිමුඛං සතිං උපටු පෙන් සො අභිජුඛං ලොකෙ පහාය විගතාහිජෙකින **ලචනසා විහ**රති, අභිරුඛාය චිනනං පරිසොලධනි බාහපාදපදෙසං පහාය අඛාාපනකවිතෙනා විහරකි, සබ්බපාණභූකහිතානුකම්පීඛාාපාදපලදසා විකතං පරිසොධෙති, ජිනම්ණ පහාය විගතජීනම්ණො විහරති, ආලෝකසඤඤී අනුදධලතා විහරති, අජාමකතං වූපසනනවිලකතා උදධවවකු කකුවවා චිතතං පරිසොටෙති විවිකිචඡං පහාය තිණණවිවිකිවෙජා විහරති, අකතංකරී කුසලෙසු ධමෙමසු, විචිකිවජාය චිතතං පරිසේගයෙති. සො ඉමෙ පණුව-නීවරණෙ පහාය චෙතසො උපකකිලෙසෙ පඤඤය දුඛඛලීකරණෙ, මෙනතාසහගතෙන චෙතසා එකං දිසං එරිඣා විහරති, තථා දූතියං, තථා කතීයං, තථා චතුළුං. ඉති උදබමයො තිරියං සබුඛධි සබ්බත්තතාය සබ්බා-වනකං ලෝකං මෙනකාසහගලකනු චෙතසා විපුලෙන මහගකුතෙන අපා-මාණෙන අවෙරෙන අබාෘපජෛන එරිකා විහරති. කරුණාසහගමතන වෙතසා එකං දිසං එරිæා විහරකි, තථා දුකියං, තථා තතියං, **තථා** වතුන්. ඉති උද්ධමයො තිරීයං සඛ්ඛධි සඛ්ඛතනතාය සඛ්ඛාවනනං ලොකං උපෙසකාසහගතෙන චෙතසා විපුලෙන මහ**ගතු**ලතන අවෙරෙන අබාහාපජෛන එරිකවා විහරති.

නාාගෝධයෙනි, මෙහි කවුස් කෙම පණිවා නො කෙරෙයි, පණිවා නො කරවයි, පණිවා කරන්නක්හට නො ම අනුදන්නේ වෙයි. මෙරමා අයත් නො දුන් දැ නො ගනී. නො දුන් දැ නො ද ගන්වයි, නො දුන් දය ගන්නහුට අනුදන්නේ ද නො වෙයි බොරු නො කිය යි, බොරු නො ද කියව යි, බෙ.රු කියන්නහුට අනුදන්නේ ද නො වෙයි. පස් කම සුව සෙවනේ නො වෙයි, පස් කම ගුණ සෙවවන්නේ නො චෙයි, පස් කම ගුණ සෙවන්නාහට අනුදන්නේ ද නො වෙයි. නාාගුෝධයෙනි, මෙසේ කවුස් තෙමේ වාතුර්යාම සංචරයෙන් හැවුරුණේ වෙයි. මෙය ඔහු ගේ කවුස් බව වෙයි. හේ එය මතුමක්කට නෙන යෙයි (වඩයි), ගිහි බවට නො පෙරැළෙයි

ංහ තෙමේ අරණක් රුක්මුලක් පච්චක් කදුරක් ගිරි ලෙනක් භෞභෝනක් වන ඉපතක් එළි මහතක් පිදුරු ඉගාඩක් යන මේ කිසි විවික්ත වූ යම පළක් බැඳ කය සෘජු කොට පිහිටුවා, සිහිය කමටහනට යොමු කොට එළවා හිදියි හේ ලොවැ (අක්ඛව නෙරෙහි) ඇල්ම හැර, (විෂ්කම්භණ පුතාණ වශයෙන්) පහ වූ අභිධාාව ඇති සිතින් වෙසෙයි. අභිධාාව **ලකරෙ**න් සිත පිරිසිදු කෙ<mark>රෙයි ව</mark>ාහපාද සංඛාන පුද්වේෂ්ය (කුෝධය) පහ කොට, වනපාද රහිත සිතැත්තෝ, සියලු පණ ඇති සතුග් කෙරේ 'අනු කම්පා ඇති වැ වෙ සෙයි. (විෂ්ක ම්හණ වශයෙන්) නොධය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි. ස්තාහන මිදඩය හැර පහ වූ ස්තාහන මිදඩය ඇතිව, දව ර දෙක්ති ම දුටු එළිය හඳුනනු හැකි පිරිසිදු සංඥා ඇත්තෝ, ස්මාතිමත් වැ, නුවණ ඇති ව, ස්තාාන මිද්ධය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි උදබච්චිය ද (සිතැ නො සංහු ර බව ද) කුක්කුව්වය ද (කළ ලනා කළ දශයහි පසුතැවිල්ල ද) සිතින් දුරැලා, සංසුත් වූයේ සංහිදුණු සිත් සතන් ආක්කේ, උද්ධවව කුක්කුවව දෙක කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි වීවිකිවණව (සැකය) දුරැලා, තිණු (ඉක්ම්) සැක ඇත්තේ, කුසල් දහමගි සැක නො කරනුගේ වෙසෙයි, විවි -ක්වණව කෙරෙන් සින පිරිසිදු කෙරෙයි. හේ නුවණ දුබල කරන, සිත කෙලෙසන මේ පංච නීවරණයන් (විෂ්කම්හණ පුහාණයෙන්) පහ **නොට, ල**ාමනිුයහින සිනින් එක් දිසාවක් පැතිරැගෙන වෙසෙයි. එසේ ම ලද වෙනි දිශාව ද, ලත වෙනි දිශාව ද, සිවුවැනි දිශාව ද, ලාමනි සහිත සිතින් පැතිර වෙසෙයි. මෙසේ උඩි ද යට ද සරස ද යන හැම තන්හි සර්වාත්මතාලයන් (තමා හා සම කොට) සර්වසත් නවත් (සියලු සතුන් ඇති) ලෝකය (හෙවත් මුඑ ලොව) (ස්එරණ වශයෙන්) විපුල වූ, (භූමි වශයෙන්) මහද්ගත වූ (ආලම්බන වශයෙන්) අපුමාණ වූ වහාපාද රහිත (ලදමනස් නැති බැවින්) නිදුක් වූ ලෛතී සහගත සිතින පැතිර මගත වෙ සයි කරුණා සහගත සිතින් ...මුදිතාසහගත සිතින් .. උපෙක්සා යහගත සිතින් එක් දිශාවක් පැතිර ගෙන වෙපෙයි. එසේ ලදලවනි දිශාව ද කෙවෙනි දිශාව ද සිවුවැනි දිශාව ද පැතිරැලගත වෙපොයි. මෙසේ උඩ ද යට ද සරස ද හැම තන්ති සර්වාත්මතායෙන් සර්වමත් ලොකය විපුල වූ මහද්ගත වූ අපුමාණ වූ, චෛර නැති දෙමිතස් තැති උපෙක්ෂා සහගත සිකින් පැතිර ගෙන වේසෙයි.

තං කිම්ම කැසුසි නිගොධ යදි එවං යනෙන නපොජිගුචඡා පරිසුදධා වා හොති. නො අපරිසුදධා,

"අදධා බො හනෙන එවං සනෙන කපොජිගුවඡා පරිසුදධා හොති , නො අපරිසුදධා, අශනපතකා ව සාරපතකා' චා''ති.

13. ''කිතතාවතා ව බො පන භනෙන තපොජිගුවඡා අගනපසනා ව හොති සාරපසනා ව? සාධු මෙ භනෙන භගවා කපොජිගුවඡාය අගන-කෙසුව පාපෙතු සාරකෙසුව පාපෙතු''ති.

''ඉධ නිඉගුාධ නපසසි චාතුයාමසංවරසංවුතො හොති. කථණු පන නිලොධ තපසයි චාතුයාම සංවරසංවූතො තොකි. –මප– යතො බො නිලොධ කපසයි එවං චාතුයාමසංවරසංවූතො හොකි අදුං වසය හොකි තුපස්සිතාය මසා අභිහරති මනා හිනායාවකතුනි. මසා විවිකතා සෙනාසනං හජනි –ලප– සො ඉමේ පණුවනිවරමණ පහාය වෙතසො උපකකිලෙමස පණුණුග දුඛඛලීකරමණ මෙනනාසහගතෙන චෙනසෘ –පෙ– එරිනිා විහරති. සො අනෙකවිහිතං පුබෙබනිවාසං අනුස්සරති, සෙයාාථීදං එකමයි ජාතිං ලෙව පි ජාතිලයා තිලසසා පි ජාතිලයා චතලසසා පි ජාතිලයා පණුව පි ජාතියෝ දස පි ජාතියෝ විසදුජ ජාතියෝ තිංසදුජ ජාතියෝ චතතාළීසණි ජාතියෝ පණුසුසණි ජාතියෝ ජාතිසතණි ජාතිසහසාණ ජාතිසතසහසැම් දු අනෙකානි පි ජාතිසතානි අනෙකානි පි ජාතිසහසුකනි අනෙකානි පි ජාතිසතසහසසානි, අනෙමක පි සංවචාකපෙප අනෙකෙ පි විටවාකපෙ අනෙකෙ පි සංවවාවිවාවාකපො: අමුතුාසිං එවනනාමො **ජවංච ෙණණ** එවමාහාරො එවංසුබදුකුඛපටිසංවෙදී එවංගො කතා එවමායුපරියනෙකා. සො කතො චුතො අමුතු උදපාදිං. එවංනාමෝ එවංගගතෙන එවංවමණණා එවමාහාරෝ එවංසුබදුක්ඛපටී-සංවෙදී එවමායුපරියනෙකා. සො තතො වුතො ඉධුපපනෙකා''ති ඉති සාකාරං සඋදෙසං අනෙකවිහිතං පුබෙබනිවාසං අනුසසරකි.

කං කිම්ම ඤඤයි නිගොධ, යදි එවං සලනන කපොජිගුවජා පරිසුණා වා හෙන් අපරිසුණා වා ⁷ ' කි. නාාගොධයෙනි, ඉදින් මෙසේ ඇති කල්හි තපොජුගුප්සාව පිරිසිදු ද නොහොත් අපිරිසිදු ද ?'' යි භාගාවතුන් වහන්සේ අසා වදළ සේක.

"වහන්ස, මෙසේ ඇති කල්ති ඒකාන්තයෙන් කපෝජුගුප්සාව පිරිසිදු වෙයි, අපිරිසිදු නො වෙයි, අගුපුංප්ත ද සාරපුංප්ත ද වේ'' යැ යි පිරිවැජි කී ය

"නාාගෝධයෙනි, මෙ පමණෙකින් කපෝජුගුප්සාව අගුපු•ද්ක ද සාරපුංප්ක ද නො වේ ම ය. වැලි එහි, පොක්ක බදු බවට පැමිණියේ වෙ'' යැ යි හාගාවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

පරිගුද්ධ එල්ගුපුාප්තකකා කථාව

13. ''වහන්ස, කොපමණෙකින් කපෝජුගුප්සාව අගුපුාප්තත් සාර-පොප්තත් වෙ ද? යාවඤා කරම, වහන්ස, භාගාවතුන් වහන්සේ මට කපෝජුගුප්සාවෙ අග ම (දේශනයෙන්) පමුණුවන සේක් වා, භරය ම (දේශනායෙන්) පමුණුවන සේක් වා'' යි පිරිවැජි කී ය.

"නාාලෝධයෙනි, මෙහි කවුස් කෙම චාතුර්යෘ**ම සංවර**යෙන් හැවුරුණේ වෙයි. කෙසේ නම් කවුස් කෙම චාකුර්යාම සංචරයෙන් හැවුරුණේ වේ ද? යත්:.. නාාලෙග්ධයෙනි. යම කලෙක කවුස් කෙම මෙසේ චාතුර්යාම සංවරයෙන් හැවුරුණේ වේ ද, එය ඔහුගේ කපස්වී බව වෙයි. හේ තෙම එය වඩ යි, ගිහි බවට පෙරළා නො හැරෙයි[.] හේ.. විචික්ත සෙනස්නක් බෙජෙයි. හේ සිත කෙලෙසන, පුඥව දුබල කරන මෙ පංච නීවරණ දුරු කොට, මෛතීසහගත සිතින්.. පැතිර ගෙන වෙමසයි. මෙ අනෙකවිධ පෙරැවුසු කද පිළිවෙළ සිහි කෙරෙයි ''අසෝ කැනැ මෙනම ඇති වීම, මෙගොත් ඇති වීම, මෙවන් පැහැ ඇත්තෙම වීම, මෙවන් අහර ඇත්තෙම වීමි, මෙ බදු සුවදුක් විදුනෙම වීමි, මෙ තෙක් ආයු සිමා ඇතියෙම වීම, ඒ මම එයින් සැව අසෝ කැන උපනිමී. එහි ද මෙනම ඇත්තෙම, මෙබදු ගොත් ඇත්තෙම, මෙබදු පැහැ ඇත්තෙම, මෙබදු අහර ඇත්නම, මෙසේ සුවදුක් විදුනෙම, මෙසේ වූ ආයු ශීමා ඇතියෙම වීම්. ඒ මම එයින් සැව, මෙහි උපතිම්'යි. මෙසේ එක් ජාතියක් ද ජාති දෙකක් ද ජාති තුනක් ද ජාති සකරක් ද ජාති පසක් ද ජාති දහයක් ද ජාති වීස්සක් ද ජාති තිහක් ද ජාති සකළිසක් ද ජාති පනසක් ද ජාති සිය,යක් ද ජාති දහසක් ද ජාති සිය දහසක් ද නොයෙක් සිය ගණන් ජාතීන් ද නොයෙක් දහස් ගණන් ජාතීන් ද නොයෙක් සිය දහස් ගණත් ජාතීන් ද නොයෙක් සංවර්ත කල්ප ද නොයෙක් විවර්ත කල්ප ද නොයෙක් සංවර්ත විවර්ත කල්ප ද යි ආකාර සහිත උද්දේස සහිත නො– යෙක් වැදරුම පෙරැවුසු කඳ පිළිවෙළ සිති කෙරෙයි.

නාාගෝධයෙනි, එය කිමැයි සිකවු ද? ඉදින් මෙසේ ඇති කල්හි තපෝජුගුප්සාව පිරිසිදු වේ ද? නැත හොත් අපිරිසිදු වේ ද?'' යි හාගාවතුන් වහන්සේ අසා වදළ සේක. ''අදධා බො හනෙන එවං සනෙන නපොජිගුවඡා පරිසුදධා හොති නො අපරිසුදධා, අගනපපතතා ව සාරපපතතාවා''නි

''න බො නිලොධ එකතාවතා කලපාජිගුවඡා අගහපපකතා ව හොති සාරපපකතා ව අපි ච බො ඓගගුපපකතා හොති''කි.

පරිසුදධ අගගපපතතසාරපපතතකතා – කථා

14 ''කිකතාවතා පන හමතන තමපාජිගුවුණ අගනපපතතා ව හොති සාරපතතා ව? සාධු මේ හතෙන හගවා තමපාජිගුවුණය අගනමණුණුව පාමපතු සාරමණුණුව පාමපතු''ති

"ඉධ නිලොධ තපස්සී චාතුයාමසංචරසංචුලතා ලහාති. කථණු නිලොධ තපස්සී චාතුයාමසංචරසංචුලතා හොති - ලප - යතෝ ලබා නිලොධ තපස්සී චාතුයාමසංචරසංචුලතා හොති, අදුං චස්ස හොති තපස්සිතාය ලසා අභිහරති නො හීනායාවකතනි සො විවිකතං සෙනාසනං හජකි - ලප - ලසා ඉමෙ පණ්ච නිවරණේ පහාය චෙතසෝ උපකකිලෙසේ පණ්ණුය දුඛඛලී-කරණ, මෙකතාසහගලතන චෙතසා - ලප - උපෙක්ඛාසහගලතන චෙතසා විපුලෙන මහගතලතන අපපමාණෙන අවෙරෙන අඛාාපජේන එරිණා විහරති සො අනෙකවිහිතං පුඛඛනිවාසං අනුසසරති, සෙයාප්දිං එකමයි ජාතිං දෙවපි ජාතියෝ - ලප - ඉති සාකාරං සඋදෙදසං අනෙක විහිතං පුඛඛනිවාසං අනුසසරති

මසා දිමඛඛන වක්ඛුනා වීසුඉඳධන අතිකකන් නමානුසමකන් සමනත් පස්ති වච්මාමන උපපජජමාමන නීමන පණිතෙ සුවමණිණි දුඛඛණණණ සුගමන දුග්ගමන යථාකම්මූපමේ සතෙන පජානාකි ''ඉමේ වත හොමන්නා සහතා කායදුවවරිනේන සමන්නාගතා වච්දුවවරිනේන සමන්නාගතා අරියානං උපවාදකා මිච්ඡාදිටසිකාම සමාදනා, මත කායස් හෙද පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිංචිනිපාතං නිරයං උපදන්නා, ඉමේ වා පන භෞතනා සහතා කායසුවරින්න සමන්නාගතා වච්සුවරිනේන සමන්නාගතා මනොසුවරිනේන සමන්නාගතා වච්සුවරිනේන සමන්නාගතා මනොසුවරිනේන සමන්නාගතා ඉරියානං අනුපවාදකා සම්මාදිටසිකා සම්මාදී ලිසිකම් සමාදනා මත කායස්ස හෙද පරම්මරණ සුගතිංස්ගතං ලොකං උපපන්නා''ති. තංකිමම කිසුදයි නිගොධ යදී එවං සහෙන තපොජිගුවණ පරිසුදධා වා හොති අපරිසුදධා වා '''නි

"වහන්ස, මෙසේ ඇති කල්හි තපොජුගුප්සාව එකාන්තයෙන් පිරිසිදු වෙයි, අපිරිසිදු නො වෙයි, අගුපුංප්ත ද සාර පුංප්ත ද වේ යැ''යි පිරිවැජි කි ය.

"නාාගෝධයෙනි, මෙතෙකින් කපෝජුගුප්සාව අගුපුාප්ත ද සාර-පුාප්ත ද නො වෙයි. වැලි දු එහි එළයට පැමිණියේ වේ'' යැ යි භාගාවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

පරිශුද්ධ-අගුපුාප්කසාරපුාප්කකා-කථාව

14. "වහන්ස, කොතෙකින් තපොජුගුප්සාව අගුපුංප්කක් සාර-පුංප්තත් වේ ද? යාඑඤා කරම, වහන්ස, භාගාවතුන් වහන්සේ මට කපෝජුගුප්සාව ගේ කෙළවර ම සාරය ම (දේශනායෙන්) පමුණුවන සේක් වා'' යි පිරිවැජි කි ය.

"නාගෝධයෙනි, මෙහි තවුස් තෙම චාතුර්යාම සංවරයෙන හැවුරුණේ වෙයි නාගෝධයෙනි, කෙසේ නම් කවුස් තෙම චාතුර්යාම සංවරයෙන් හැවුරුණේ වේ ද⁷... යම් වීටෙක කවුස් තෙම චාතුර්යාම සංවරයෙන් හැවුරුණේ වේ ද⁷... යම් වීටෙක කවුස් තෙම චාතුර්යාම සංවරයෙන් හැවුරුණේ වේ ද, එය ඔහු ගේ කවුස් බව වේ. හෙ තෙම එය මතු මත්තට ගෙන යයි, ගිහි බවට නො පෙරළෙයි. හේ. . විචික්ත සෙනස්නක් බෙජෙයි. සිත කෙලෙසන, නුවණ දුබල කරන, මේ පංච නිවරණයන් පුහීණ කොට, ව්පුල වූ මහද්ගත වූ අපුමාණ වූ අවෛර වූ දෙමනස් රහිත වූ මෛති සහගත සිතින්.. උපෙක්ෂා සහගත සිතින් පැතිර ගෙන වෙජෙයි. හේ එක් ජාතියක් ද ජාති දෙකක් ද... මෙසේ ආකාර සහිත ව උද්දෙස සහික ව අනෙකවිධ වූ පෙර වුසූ කඳ පිළිවෙළ සිහි කෙරෙයි.

හේ මිනිසුන් ගේ දකුම ඉම ඉක්මැ පැවැති පිරිසිදු දිවැසින් 'අහෝ, මේ හවත් සත්වයෝ කායදුශ්චරිතයෙන් යුක්ත වූවාහු, වාග්–දුශ්චරිතයෙන් යුක්ත වූවාහු, මනෝදුශ්චරිතයෙන් යුක්ත වූවාහු, ආර්යෝපවාද කරන්නාහු, මිසදිටු ගත්තාහු, මීථාාදෑෂ්ටිකර්ම සමාදන ඇත්තෝ වූහ. ඒ මොහු කාබුන් මරණින් මතු සැපයෙන් පහ වූ, දුකට සථාන වූ, සතුන් විවශ ව පතිත වන තැන වූ නිරයට වන්නාහ. මේ සත්හු වූ කලී කායසුවරිතයෙන් යුක්ත වූවාහු, වාක් සුචරිතයෙන් යුක්ත වූවාහු, මනස්සුචරිතයෙන් යුක්ත වූවාහු, ආර්යයනට උපවාද නො කළාහු, සමදිට ඇත්තාහු, සමාග්දෘෂ්ටි විසින් ගත් කර්ම සමාදන ඇත්තාහු ය. ඒ මොහු කාබුන් මරණින් මතු සැපයට සථාන වූ සග ලොවට පැමිණි–යාහ් යි පහත් වූ ද උසස් වූ ද, සුරුප වූ ද, වීරුප වූ ද, ධනවත් වූ ද, දීළිඳු වූ ද, තම තමන් ගේ කර්මයට අනුරුප වැ එළ ඹැ සිටියා වූ මරණා–සන්න වූ ද, එ කෙණෙහි උපන්නා වූ ද, සත්කියන් දකියි නාගෙොධයින්, එය කිමැයි සිතවු ද? ඉදින් මෙසේ ඇති කල්හි තපෝජුගුප්සාව පිරිසිදු ද නොහොත් නො පිරිසිදු ද ?'' යි අසා වදළ ∕සේක.

"අදධා ලබා හලනන එවං සලනන තලපාජිගුවඡා පරිසුදධා හොති, නො අපරිසුදධා, අගනපපනනා ව සාරපපනනා චා''නි.

''එකතාවතා බො නිගොධ කපෞජිගුවණ අනාපෙකතා ව හොති සාරපපතතා ව. ඉති බො නිගොධ¹ යං මං ණං අවවාසි, කො නාම සො හමතත හගවතා ධමෙමා යෙන හගවා සාවකා විනතති, යෙන හගවතා සාවකා විනිතා අසාසපපතතා පදිජානනති අජඹාසයං ආදිබුහමවරියනති, ඉති බො තංනිගොධ ඨානං උකතරිතරණම පණිතතරණම යෙනාහං සාවකා විනෙමි, යෙන මයා සාවකා විනීතා අසාසපපතතා පදිජානනති අජාඛාසයං ආදිබුහමවරියනති''

එවං වුකෙන තෙ පරිඛාජකා උනනාදිනො උචවාසදැම්භාසද අහෙසුං ''එක් මයං අනසාම සාචරියකා, එක් මයං පනසාම සාචරියකා න මයං ඉතෝ හීයොහා උනනරිතරං පජානාමා''ති

නිලොධසස පස්කායනං

15. යද අණුණුසි සණානො ගහපති 'අණුසුදන්ව බො' දනිමෙ අණුසු-තිණියා පරිඛඛාජකා භගවලතා භාසිකං සුපසුසනක්, සොකං ඔදහනක්, අණුණුවිතතං උපටඨපෙනතී'ති අථ නිලොධං පරිබබාජකං එකදවොඩ ඉත් බො හනෙක නිලොධ යං මං ඣං අවවාසි, 'යශෙන ගහපති ජාලනයාාසි කෙන සමණෝ ගොකුමෝ සද**්**ල ස**ල**ලපතී ⁹ කෙන සාකුචුණ සමාපජන් ? කෙන පණුණුවෙයා තන්යං සමාපජන් ? සුණුණුගා රහතා . සමණසා ගොතමසා පණුණු, අපරිසාවවරෝ සමණෝ ගොතමෝ, නාලං සලලාපාය, සො අනකුමනකානෙව සෙවති සෙයාථාපි නාම ගො කාණා පරියනකුචාරිනි අතු මනු නෙවෙන සෙවති, එවමෙව සුකුකුගාරහත• සමණසස ඉගාතමසස පණුණු, අපරිසාවච්රෝ සමණෝ ගොතමෝ, නාලං (සල්ලාපාය, සො අනතුමනතානෙව සෙවකි. ඉංස ච ගහපකි සමණෙ ගොතමො ඉමං පරිසං ආගචෝයයා, එකපණෙකුනෙව නං සංසාදෙයාාම, තුචඡකුමහී'ව නං මණෙඤ ඔරොමධයාමා''ති අයං ලබා සො හුණෙන ුස මමාස මබු ඉදිරා අරහං ඉධානුපපතෙතා පන නං කරෝථ, ගොකාණං පරියනකුවාරිනිං කරෝථ, එකුපලඤානෙව නං සංසාලදට, තුචඡක්මහී'ව නං මලණුද ඔරොබෙථා''ති.

^{1.} අථ නං නිලොධං (කම)

"වහන්ස, මෙසේ ඇති කල්හි කපොජුගුප්සා ව එකාන්තයෙන් පිරිසිදු වේ. අපිරිසිදු නො වේ, අගුපුාප්ත ද සාර පුාප්ත ද වේ'' යැ යි පිරිවැජි කී ය.

"නාාලෝධයෙනි, කමපාජුගුප්සාවාදී කිර්ථකයන් ගේ සමය පරිදි කපෝජුගුප්සාව මෙතෙකින් අගුපුපේත ද සාර පුපේත ද වේ. නාාලෝධයෙනි, 'යමෙකින් භාගපවතුන් වහන්සේ විසින් ශාවකයෝ නික්මවන ලද්දහු, සතුටට පැමිණියාහු උත්තම නිඃශුය වූ පැරණිතම ඛඹසරක් පිළින කොරද් ද, භාගාවතුන් වහන්සේ ගේ ඒ ධර්මය ක්වරේ ද?'' යි යම වචනයක් කෙපි මට කිවූ ද (යම පුශ්නයක් තෙපි මා විවාළහු ද), එහි ලා මා විසින් භික්මවන ලද ශාවකයෝ මෙයින් සතුටට පැමණියමහ යි උත්තමන්ඃශුය වූ යම ආදි බුහ්මචර්යයක් පිළින කෙරෙත් ද, නාාලොධයෙනි, මෙසේ ඒ කාරණය මේ ඉහත කී හැමට ම වඩා ලෙෂ්ඨ ද වඩා උතුම් ද වේ'' යැ යි විදළ සේක.

මෙසේ වදළ කල්ති ඒ පිරිවැජියෝ "මෙති ආචාර්යයා සහිත වූ, අපි නටුවමහ, මෙති ආචාර්යයා සහිත වූ අපි වැනැසුණමහ. අපි මෙයට වැඩි තරම කිසිවක් මෙයට වඩා ලෙෂ්ඨ දැයක් නො දන්මහ''යි උද්ඝෝෂවත් වූවාහු උස් හඩ මහ හඩ ඇත්තෝ වූ හ.

නාලෝධයාගේ පුධාානය

15. සන්ධාන ගාහපති කෙම යම වීටෙක මේ අන්තොටු පිරි– වැජියෝ භාගාවතුන් වහන්සේ ගේ වචනය අසනු කැමැත්තාහ යි, එයට කන් එළවත් යැ යි, දන ගැන්ම පිණිස සිත යොමු මකරෙත් යැ යි දන ගත්තේ ද, එ කල්හි නා:ලොධ පිරිවැජියා අමතා ''මහන්ස, නාාලගුාධමයනි, ''එසේ නම ගැහැවිය, දනුව. කවරකු හා මහණ ගොයුම කතාබස් කෙරේ ද? කවරකු හා සාකචඡාවට බස්නෝ ද? කවරකු හා උතුරු පිළිතුරු කතායෙන් පුඥවා:ක්තතාවට පැමිණේ ද්? මහණ ගොයුම්හු ගේ පුදෙව ශුනාභාගාරයන්හි ම නටුයේ ය ගොයුම අවිසාර ද බැවින් පිරිස් මැදට බස්නට නො හැක්කේ ය. ආලාපසංලාපයට සමත් නො වෙයි කිසිවක් ඇහැ හැපෙතැයි බියෙන් මහ හැර යන එකැස් කණ දෙනක මෙන් පුශ්න අසතැ යි බියෙන් ගමින් ලබාහෝ දුර. සෙනසුන් සෙවිනේ ය. එ බැවින් දැන ගනුව ගැහැවිය, මහණ ගොයුම මේ පිරිසට ආවොත් එක් පුශ්නයෙන් ම ඔහු යටපත් කරන්නමු. හිස් කළයක් (ඒ මේ අත පෙරළා බැඳ තබන්නාක්) ලසයින් වාද කථායෙන් බැඳ තබන්නමු'' යි මෙසේ ඔබ මට යම වචනයක් කීලවා ද, මහන්ස, ඒ අර්හත් සමාක්සම්බුදධ භාගාවතුන් වාන්සේ දන් මෙහි වැඩ ඉන්නා සේක. උන්වන්හසේ පිරිස් මැදට නො බස්නකු කරන්න, මහැ අයින් වෙවී යන දෙනක වැන්නකු කරන්න. එක් පුශ්නයෙකින් ම උන්වහන්සේ යටපත් කරන්න, හිස් කළයක් මෙන් උන්වහන්සේ පෙරළා බැඳ තබන්නැ යි කී ය.

16. ''එවං වුකෙත නිගොධො පරිඛුකාජකො තුණහීතුකො මඞකුතුකො පතනකමණෙකු අමධාමුබො පජාධායනෙනා අපපටිභාණො නිසිදි.

අථ බො හගවා නිගොධං පරිඛ්ඛාජකං තුණිහිතුතං මඹ්කුභූතං පතනසඛණා අධොමුබං පණ්ඩායනුතං අපපටිභාණං විදිණා නිගොධං පරිඛඛාජකං එනුවොව, ''සවවං කිර නිගොධ හාසිතා තෙ එසා වාවා''ති

''සවවං භලතන හාසිතා මේ එසා වාචා යථා බාලෙන යථා මූලෙනන යථා අකුසලෙනා''ති.

"කං කිම්ම ඤඤසි නිලෝධ, කිනති ලක සුතං පරිබ්බාජකානං වුදධානං මහලලකානං ආචරියපාචරියානං භාසමානානං යෙ ලක අහෙසුං අතීත– මදධානං අරහලනකා සම්මාසම්බුදධා, එවං සු ලක භගවලනකා සංගම්ම උනතාදිලනා උචවාසද මහාසද අනෙකවිනිතං කිරවණනකරං අනුයුතකා විහරිංසු, සෙයාජිදං රාජ කථං චොරකථං –පෙ ඉතිහවාහවකථං ඉති වා, සෙයාථාපි තිං එතරහි සාචරියකො? උදහු එවං සු ලක භගවලනකා අරඤඤවනපත්තනි පනතානි සෙනාසනානි පටිසෙවනති අපපසද ානි අපපතිමෙක් සානි වීජනවාතානි මනුසසරාහසෙයාකානි පටිසලලානසාරුපපානි සෙයාථාපාහං එතරහි?"නි

"සුකං මෙතං හතෙන පරිබබාජකානං වුඳධානං මහලලකානං ආචරිය-පාචරියානං හාසමානානං 'සෙ තෙ අහෙසුං අතීතමඳධානං අරහනෙනා සම්මාසම්බුඳධා, න එවං සු තෙ හගවනෙනා සංගම්ම සමාගම්ම උනනාදිනො උච්චාසඥම්නාසඳා අනේකවිහිතං කි්රච්ඡානකථං අනුයුතනා විහරනති, සෙයාවීදං රාජකථං චොරකථං –පෙ– ඉතිහවාහවකථං ඉති වා, සෙයාථා– පාහං එකරහි සාචරියකෝ, එවං සු තෙ හගවනෙනා අරඤඤවනපස්ථානි පතකානි සෙනාසනානි පටිසෙවනති අපපස්දානි අපතිගෙසාසානි විජන– වාතානි මනුසසරාහසේයාකානි පටිසල්ලානසාරුපානි සෙයාාථාපි හගවා එකරහි"ති

¹ නාடபூ (РТS)

16. මෙසේ කි කල්හි නාහෙන්ධ පිරිවැජි තෙම නිහඩ වූයේ තෙද නැත්තේ, කර බා ගත්තේ, යටට හෙලූ මුහුණ ඇත්තේ, සිතිවීලි සිතනුයේ, කිසිත් වටහාගත් නො හැකිව හුන්තේ ය. එ කලැ භාගාවතුන් වහන්සේ නාහෙන්ධ පිරිවැජියා නිහඬ වැ තෙද නැති වැ කර බා ගත්තකු ව යටට හෙලූ මුහුණ ඇති වැ සිතිවීලි සිතමින් වැටහෙන නුවණක් නැති වැහුන්නහු දන, ඔහු බණවා, 'නාහෙන්ධයෙනි, සැබෑ ද? තොප ඒ වචන කීවා ද?' යි අසා වදළ සේක.

"වහන්ස, එවැනි බසක් කියන්නට කරම් ම අඥන වූ මුඪ වූ ඇක්ෂ වූ මා විසින් ඒ වචන කියන ල ද,'' යි පිරිවැජි කී ය.

"නාගොඩයයනි ඒ කිමැ යි සිතවු ද? කරුණු කියන්නා වූ, වයසින් වැඩි සිටි, මහළු වූ තොප ගේ ආචාර්ය පාචාර්යයන් ගේ වචනය තොප විසින් කෙසේ අසන ලද ද? ඉකුත් කල්හි යම රහත් සමමාසමබුදු කෙනෙක් වූහු නම, ඒ භාගාවත්හු එක් රැස් ව එක් රැස් වැ සොෂවත් ව උස්හඩ මහ හඩ ඇති ව, ඇදුරා සහිත ව, අද තොප කරන නියායෙන් රාජ කථා චොර කථා .. ඉතිහවාහව කථා ය යන අනෙකවිධ තිරශ්චීන කථායෙහි යෙදී වූසුහු ද? නොහොත් දන් මා කරන සෙයින් ඒ හගවත්හු අල්පශඛ්ද ඇති, මද වූ හඩ ඇති, ජනවාත විරහිත, මන්තුණාදී මිනිසුන් ගේ රහස් කියාවනට සුදුසු ව පිහිටි, විවෙකයට නිසි වූ, වෙනෙහි දුර සෙනසුන්, වඩාත් දුරු වූ මනුඉෂාගපවාර විරහිත සෙනසුන් සෙවීත් ද?" යි හාගාවතුන් වහන්සේ පුළුවුත් සේක.

"වහන්ස, ඉකුත් කල්හි යම රහත් සම්මාසම්බුදු කෙනෙක් වූහු නම, ඒ හගවත්හු එක් රැස් ව එක් රැස් වැ සොෂවත් ව උස් හඩ මහ හඩ ඇති ව, ඇදුරා සහිත වැ අද මා කරන නියායෙන් රාජ කථා චොර කථා .. ඉතිහවාහවකථා යන අනෙකවිධ තිරශ්චීන කථායෙහි යෙදී නො වූසුහ දන් භාගාවතුන් වහන්සේ සෙයින් අල්පශබද ඇති, මද වූ හඩ ඇති, ජනවාත විරහිත, මනතුණාදි මිනිසුත් ගේ රහස් කියාවනට සුදුසු ව පිහිටි, විවෙකයට නිසි වූ, වනයෙහි දුරැ පිහිටි සෙනසුන්, මනුෂොපවාර විරහිත වඩාත් දුරු සෙනසුන් සෙවිත්" යැ යි මේ පිළිබඳ ව කරුණු කියනු වයොවෘතු වූ මහලු වූ ආචාර්ය පුාචාර්ය වූ පිරිවැජියන් ගේ මේ වචනය මා විසිත් අසන ලද" යි පිරිවැජි කි ය. "තසය ඉත නිගොධ විඤ්ඤුසය සහෝ මහලලකසය න එතදහොසි බුලේධා සො හගවා බොධාය ධම්මං දෙසෙනි, දනෙනා සො හගවා දමථාය ධම්මං දෙසෙනි, සනෙනා සො හගවා සමථාය ධම්මං දෙසෙනි, නිණෙණ සො හගවා තරණාය ධම්මං දෙසෙනි, පරිනිබ්බුනො සො හගවා පරිනිබ්බානාය ධම්මං දෙසෙනී?"නි

බුහමවරියපරියොසාන–සවඡිකිරියා

17 ''එව• වූකෙක නිගොඩො පරිබබාජනකා හගවනක• එකදවොව. ''අවවයෝ මේ හනෙක අවවගමා යථා බාල• යථා මූළහං යථා අකුසල•, සවාහ• එව• හගවනක• අවවාසි•. කසුය මේ හමනකු හගවා අවවය• අවවයකො පටිගණකාතු ආයනි• ස•වරායා''කි

"තශක ඣං නිශෝධ අවවයෝ අවවගමා යථාබාලං යථා මූළකං යථා අකුසලං, යෝ මං ඣං එවං අවවාසි යකො ච බො ඣං නිශෝධ අවවයං අවවයකා දිසවා යථාධමමං පටිකරෝසි, කනෙන මයං පටිගණකාම, වුද්ධි හෙසා නිශෝධ අරියසස විනයෙ, යෝ අවවයං අවවයකො දිසවා යථාධමමං පටිකරෝති, ආයතිං සංවරං ආපජන්ති අහං බො පන නිශෝධ එවං වදම් "එතු විඤඤු පුරිසෝ අසයෝ අමායාවී උජුජාතිකෝ අහමනුසාසාමී, අහං ධමමං දෙකෙම් යථානුසිවඨං කථා පටිපණ්මානෝ යසසා යා කලපුතා සමමදෙව අගාරසමා අනගාරියං පබබජනති, තදනුතතරං බුහමවරිය-පරියෝසානං දිටෙඨව ධමමම සයං අභිඤඤු සම්නික්තා උපසම්පණ් විහරිසයහි සතන වසයනි

නිටඨනතු නිගොධ සහත වසසානි එතු විඤඤු පුරිසෝ අසඨෝ අමායාවී උජුජාතිමකා, අහමනුසාසාම, අහං ධමමං දෙසෙමී. යථානුසිටඨං තථා පටිපජ±මානො යසස සථාය කුලපුහතා සමමදෙව අගාරසමා අනගාරියං පඛකජනති, තදනුකතරං බුහමචරියපවයොසානං දිටෙඨව ධමෙම සයං අභිඤඤ ස€3කතා උපසම්පජජ` විහරිසකති ජ වසසානි –පෙ– පණුව වසසානි –පෙ– වහතාරි වසසානි –පෙ– කීණි වසසානි –පෙ– දෙව වසසානි –පෙ– එකං වසයං "නාගෝධයෙනි, විඥ වූ ම මහර වූ ඒ නොපට, 'ඒ හගවත් තෙමේ සතාාවබෝධය කෙළේ ම මෙරමාගේ සතාාවබෝධය පිණිස දහම දෙසයි, ඒ හගවත් තෙමේ ඉණියදමනයෙන් දන්ත වූයේ ම අනුන්ගේ ඉණිය දමනය පිණිස දහම දෙසයි, ඒ හගවත් තෙමේ ශාන්ත වූයේ ම අනුන්ගේ ශාන්තිය පිණිස දහම දෙසයි, ඒ හගවත් තෙමේ ඔසකරණය කෙළේ ම අනුන්ගේ ඔසකරණය පිණිස දහම දෙසයි, ඒ භාගාවන් තෙමේ කෙලෙස් පිරිනිවනින් පිරිනිවියේ ම අනුන්ගේ කෙලෙස් නිවනු පිණිස දහම් දෙසා' යැ යි මේ සිත නො වී ද?'' යි භාගාවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

17. මෙසේ විදළ කල්හි, නාාලොධ පිරිවැජි තෙම 'වහන්ස, වරද තෙම යම්සේ බාලයකු, යම්සේ මූඪයකු, යම්සේ අදක්ෂයකු ඉක්මැයේ ද (මැඩගෙන යේ ද), එසේ ම වරද බාල වූ මූඪ වූ ඇක්ෂ වූ මා ඉක්මැ (මැඩගෙන) ගියේ ය. ඒ මම්, භාගාවතුන් වහන්සේට එසේ කීයෙමි. වහන්ස, මගේ මතු සංවරය පිණිස භාගාවතුන් වහන්සේ මගේ වරද වරද වශයෙන් පිළිගත්තා සේක් වා (වරද වශයෙන් පිළිගත්තා මටක්ෂමාව දෙන සේක්වා)' යි කිය

"එ බැවිත් නාහගාධයෙනි, යම බඳු කෙපි මට එසේ කීහු ද වරද නෙම යමසේ අනුවණයකු, මුළුවූවකු, අදක්ෂයකු ඉක්ම හේ ද, එසේ ම නොප ද ඉක්මැ ගියේ ය නාහගාධයෙනි, යම හෙයෙකින් තෙපි වරද වරද වශයෙන් දක, ධර්මය වූ පරිදි එයට පිළියම කරවු ද, කොප කරන ඒ දය අපි පිළිගනිමු නාහගාධයෙනි, යමෙක් වරද වරද වශයෙන් දක, එයට ධර්මය වූ පරිදි පිළියම කෙරේ ද, මත්තෙහි සංවරයට පැමිණේ ද, මෙය ආර්ය විනයයෙහි වැඩීමෙක. නාහගොධයෙනි, මම් වූ කලි මෙසේ කියමි. 'ඇති වරද නො සහොවන, නැති ගුණ නො පෙන්වන සුලු, 'සෘජු සවභාවය ඇති, සිහි නුවණ ඇති පුරුෂ කෙමේ පැමිණේ වා. මම් උපදෙස් දෙම, මම දහම දෙසමි. මගේ අනුශාසන පරිදි පිළිපදනේ, කුල පුත්තු යමක් පිණිස මැනැවිත් ගිහි ගෙන් නික්ම පැවිදි බීම වදින් නම්, ඒ නිරුත්තර මාර්ග ඛන්මවර්යාවසානය (රහත් එලය) හේ මෙ දක්බවති ම සත් වසක් ඇතුළත, කෙමේ ම විශිෂ්ට දෙනයෙන් දන සාක්ෂාත් කොට, ලැබ වසන්නේ ය

නාහෙලා්ධයෙනි, සක් වසෙක් නිවේ වා. ඇති වරද නො සභෞවන, නැති ගුණ නො පෙන්වන සුලු, සෘජු සවභාවය ඇති, සිහි නුවණැති පුරුෂ කොම පැමිණේ වා. මම උපදෙස් දෙමි, මම දහම දෙසමි. මගේ අනුශාසන පරිදි පිළිපදනෝ, යමක් පිණිස කුලපුත්තු මැනැවින් ගිහි ගෙන් නික්ම, පැවිදි බිම වදිත් නම්, ඒ නිරුත්තර මාර්ග බුහ්මවර්යාවසානය (රහක් එලය) හේ මෙ අත්බවිහි ම ස වසක් තුළ,... පස් වසක් තුළ , සිවු වසක් තුළ .. තුන් වසක් තුළ... දෙ වසක් තුළ .. එක් වසක් තුළ තෙමේ ම වෙසෙසි නුවණින් දන පසක් කොට, ලැබ වසන්නේ ය.

ţ

තිටඨතු නිලගාධ එකං වසසං එතු වීඤ්ඤ පුරිසෝ අසයෝ අමායාවී උජුජාතිකෝ අභමනුසාසාමි, අහං ධමමං දෙසෙමි. යථානුසිටඨං තථා පටිපජාමානො යසා සථාය කුලපුතකා සමමදෙව අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජනති, තදනුතතරං බුහුමවරියප්රියෝසානං දිටෙඨව ධමේම සයං අභිණුඤ සචාමිකණා උපසම්පජා විහරිසෙනි සතන මාසානි

තිටඨනතු නිලොධ සතන මාසානි –ලප– ජ මාසානි –ලප– පණුව මාසානි –ලප– –ලප– චකතාරි මාසානි –ලප– නීණි මාසානි –ලප– දෙව මාසානි –ලප– එකමාසං –ලප– අඩඪමාසං.

තිවඨතු නිලෝධ අඩඪමාසෝ එතු විඤ්ඤ පුරිසෝ අසඨෝ අමායාවි උජුජාතිකෝ. අහමනුසාසාමි, අහං ධමමං දෙසෙමි, යථානුසිටඨං තථා පටිපණ්මානෝ යසාස්ථාය කුලපුතතා සම්මදෙව අගාරස්මා අනගාරියං පඛාජනති තැනුතතරං බුහමවරියපරියෝසානාං දිටෙඨව ධමමම සයං අභිඤ්ඤ සම්මිකතා උපසම්පණ් විහරිසෙනි සතතාහං .

පරිබබාජකානං පදසායනං

18. සියා බො පන තෙ නිගොධ එවමසස අනෙස වාසික මාතා නො සමණො ගොතමො එවමාහා ති. න බො පඉනතං නිගොධ එවං දටඨඛඛං, යො එව තෙ ආචරියෝ සො එව තෙ ආචරියෝ හොතු

සියා බො පන තෙ නිලොධ එවමසස, උදෙදසා නො වාවෙතුකාමො සමණො ගොකමො එවමාහා කි. න බො පනෙකං නිලොධ එවං දටඨඛඛං යො එව තෙ උදෙදසසා, සො එව තෙ උදෙදසො හොතු.

සියා බො පන නෙ නිලොධ එවමසා. ආජීවා නො වාවෙතුකාමො සමණො ගොතමො එවමාහා ති. න බො පනෙතං නිලොධ එවං ද<mark>ටඨ</mark>ඛඛං සො එව තෙ ආජීවො සො එව තෙ ආජීවො නොතු. නාගෙන්ධයෙනි, එක් වසෙක් තිබේ වා. ශඨ නො වූ මායාවී නොවූ සෘජු ජාතික නුවණැති පුරුෂ තෙමේ පැමිණේ වා. මම අනුශාසන කරමි, මම දහම දෙසම්. මගේ අනුශාසන පරිදි පිළිපදනෝ, යමක් සදහා කුලපුත්තු මැනැවින් ගිහි ගෙන් නික්මැ පැවිදි බිම වදිත් නම්, ඒ නිරුත්තර මාර්ගබුහ්මචර්යාවසානය (රහත් ඵලය) හේ මේ අක්ඛවිහි ම සත් මසක් තුළ නෙමේ ම වෙසෙසි නුවණින් දන පසක් කොට, ලැබ වසන්නේ ය

නාගෝධයෙනි, සක් මසෙක් තිබේ වා අශය වූ අමායාවී වූ සෘජු ජාතික වූ නුවණැති පුරුෂ තෙමේ පැමිණේ වා. මම අනුශාසන කරමි, මම දහම දෙසමි. මගේ අනුශාසන පරිදි පිළිපදනේ, යමක් සඳහා කල-\ පුත්තු මැතැවිත් ගිහි ගෙන් නික්මැ පැවිදි බිම වදිත් නම්, ඒ නිරුත්තර මාර්ගමුත්මවර්යාවසානය (රහක් එලය) හේ මෙ අත්බවිහිම ස මසක් තුළ... පස් මසක් තුළ සිවු මසක් තුළ තුන් මසක් තුළ. . දෙ මසක් තුළ . එක් මසක් තුළ අඩ මසක් තුළ තෙමේ ම වෙසෙසි නුවණින් දන පසක් කොට ලැබ වසන්නේ ය.

නාලෝධයෙනි, අඩ මසෙක් තිබේ වා. අශය වූ අමායාවී සැජු ජාතික වීඥ පුරුෂ තෙමේ පැමිණේ වා. මම අනුශාසන කරමි, මම දහම් දෙසමි. මා අනුශාසන කළ පරිදි පිළිපැතෝ, යමක් පිණිස කුලපුත්තු මොනොවට ම ගිහි ගෙන් නික්මැ පැවිදි බිම වදික් ද, ඒ නිරුත්තර මාර්ගබුහ්මවර්යාවසානය (රහක් බව) හේ මෙ අක්බව්හි ම සකියක් තුළ කෙමේ ම වෙසෙසි නුවණින් දන පසක් කොට ලැබ වසන්නේ ය.

18 නාගෝධයෙනි, කමා ගේ අකැවැස්සකු කැරැගනු කැමැති වැ මහණ ගොයුම තෙම ලෙසේ කීයේ දෝ හෝ යි කොපට මෙසේ සිතක් විය ගැක්ක. නාාගොධයෙනි, මෙය එසේ නො දත් යුතු. යමෙක් තොප ගේ ආචාර්ය වී ද, හේ ම තොප ගේ ආචාර්ය වේ වා.

නාහෙනුධයෙනි, 'මහණ ගොයුමහු අප ගේ ධර්මතන්තොද්ගුහණයෙන් අප බැහැර කරනු රිසි වැ මෙසේ කියතැ යි තොපට මෙසේ සිතක් වියැ හැක්ක. නාංගෝධයෙනි, මෙය එසේ නොම දත යුතු. තොප ගේ යම ධර්මතන්තු ඉගැන්මෙක් වේ ද, එය ම තොප ගේ ඉගැන්ම වේ වා

නාංගුෝධයෙනි, 'මහණ ගොයුම්හු අප ගේ ජීවිකාවෘත්තියෙන් අප බැහැර කරනු කැමැති ව මෙසේ කියතැ යි තොපට මෙසේ සිතක් විය හැක්ක. නාංගුාධයෙනි, මෙය එසේ නො ම දත යුතු. තොපගේ යම් ජීවිකාවෘත්තියෙක් වේ ද එයම තොප 'ගේ ජීවිකාවෘත්තිය වේ වා. සියා ලබා පන ලක නිලොධ එවමස ලය ලනා ධම්මා අකුසලා අකුසලස භිබාතා සාචරියකානං, ලකසු පතිව්ඨාපෙකුකාලෝ සමණෙන ගොතලෝ එවමාහා නි. න ලබා පලනතං නිලොධ එවං දවඨඛධං අකුසල චෙච වෝ ධම්මා¹ හොනතු අකුසලස භිබාකා ච සාචරියකානං.

සියා බො පන නෙ නිලොධ එවමසස, යෙ නො ධමමා කුසලා කුසල– සභාතා සාච්රියකානං, තෙහි විවෙචෙතුකාමො සමණො ගොතමො එවමාහා ති. න බො පලනතං නිලෙහුධ එවං ද**ුඨුඛඛං**, කුසලා චෙව වො ධම්මා භෞතතු කුසලස**ඣා**තා ච සාචරියකානං. ඉති බවාහං නිලොධ ලනව අනෙකවාසිකමානා එවං වදුමි, න**පි උදෙදසා චාවෙතුකාමො** එවං එවං චාවේ **තුකා** ලමා ආජිවා වැමි, නපි යෙ ච නපි ලවා ධමලා•ී අකුසලා අකුසලස**බ**ාතා සාචරියකාන• ලකසු පති<mark>ටඨා</mark>– **ලප**තුකාලමා එවං වදමි. නපි යෙ ච වො ධමමා කුසලා කුසල– සඬබාතා සාචරියකානං තෙහි විවෙවෙතුකාවො එවං වදුමි. සනති ව ලබා නිලොධ අකුසලා ධම්මා අපාහීණා සංකිලෙසිකා පොනොහවිකා⁸ සදුරා⁴ දකුබවිපාකා ආයතිං ජාතිජරාමරණියා, ලයසාහං පතානාය ධමලං ලැලසුම් යථා පටිපනතානං වෝ සංක්ලලසිකා ධමමා පහියි**සසනයි,** ලවාදනියා ධ**ා**මා අභිවඛඪාසනති, ප**ඤ**ඥපාරිපූරිං වෙපුලලකතඤව දිලෙඨව-ධල ඉම 'සයං අභිණුකු සචඡිකණා උපස මපජජ විහරිසකථා''කි.

19. ''එවං වූකෙන තෙ පරිඛඛාජකා කුණහිතුතා මඬකුතුතා පනනයඛණා අධොමුඛා පණ්ඩායනනා අපපටිභාණා නිසිදිංසු, යථා තං මාරෙන පරියුලසිනචිතතා අථ ඛෝ හගවතො එනදහොසි සබෙබ පි මෙ මොසෙ-පුරිසා ඵුටඨා පාපිමතා, යනු හි නාම එකසසපි න එවං හවිසසති ''හඤ මයං අඤඤුණත් මපි සමණෙ ගොනමෙ බුහුමවරියං වරාම, කිං කරිසාති සනනාලනා''ති

අථ බො හගවා උදුම්බරිකාය පරිබබාජකාරාමේ සීහනාද• නදිණා, වෙහාස• අබහුගතනනා, ගිජඣකුටෙ පබබතෙ පව්වුටඨාසි• සණානො පන ගහපති තාවදෙව රාජගහ• පාවිසී ති.

උදුම්බරිකසුකතං නිටඨිකං දුකිය (25)

^{,1.} චො නො ධමමා (PTS)

² න පියෙනෙ ධම්මා (සාා)

^{3.} පොමනාබහච්කා (මජය•)

⁴ සදදරා (PTS කම), සදරථා, (සාහා)

⁵ පවවුපටඨාසි (මජයං)

නාගෝධයෙන්, 'අකුසල් කොටසට අයත් කොට ඇදුරා සහිත අප වීසින් කියන ලද අකුසල් වූ යම් ධර්ම කෙනෙක් වෙත් නම්, එහි අප පිහිටුවනු කැමැති ව, මහණ ගොයුම්හු මෙසේ කිය තැ' යි තොපට මෙසේ සිතක් වියැ හැක්ක. නාගෝධයෙන්, මෙය එසේ නො ම දන යුතු. ඇදුරා සහිත තොප විසින් අකුසල් කොටසට අයත් යැ යි කියන ලද අකුසල් වූ ඒ ධර්මයෝ එසේ ම වෙත් වා.

නාාගුෝධයෙනි, 'කුසල් කොටසට අයත් කොට ඇදුරා සහිත අප විසින් කියන ලද යම් කුසල් දහම් කෙනෙක් වෙත් නම්, එයින් අප බැහැර. කරනු කැමැති වැ මහණ ගොයු එහු මෙසේ කිය තැ' යි මෙසේ සිතක් කොපට විය හැක්ක. නාාලගු ධලයනි, මෙය එසේ නො ම දත යුතු. ඇදුරා සහිත තොපගේ කුසලසංඛානත වූ ඒ කුසල් දහමහු එසේ ම ම්වත් වා. නාාලගුiධයෙනි, අනැවැසි කැරැගනු කැමැත්තෙන් මෙසේ නො ම කියම්. තොප ගේ ඉගැන්මෙන් බැහැර. කරනු කැමැති ව මෙසේ නො ද කියම්. තොපගේ ජීවිකාවෘත්තියෙන් බැහැර කරනු කැමැති ව මෙසේ නො ද කියම් ඇදුරා සහිත කොප අකුසල් යැ යි අකුසල් කොටසට ඇතුළත් යැ යි සලකන ලද දහම හි කොප පිහිටුවනු කැමැති ව මෙසේ නො ද කියමි. ඇදුරා සභිත තොප කුසල් යැ යි කුසල් කොටසට අයත් යැයි පිළිගත් දහම කෙරෙන් කොප බැහැර කරනු කැමැති ව මෙසේ නො ද කියම්. නාාගොධයෙනි, යම කෙනෙකුන් ගේ පුහාණය පිණිස මම දහම දෙසම ද, සිත් සතන් කෙලෙසන, පුනර්භවය පිණිස පවත්නා, කෙලෙස් පෙළුම සභිත වූ, දුක් විපාක ගෙන දෙන, මතු ජාකිජරා**මරණයට** පුකාය වූ (කොප සිත්සනන්හි) අපුතීණ වූ ඒ අකුසල ධර්ම කෙනෙක් ඇත් ම ය. යම සේ පිළිපත් තොප්ගේ ඒ සිත් කෙලෙසන සවභාවයෝ පුතීණ වන්නාහු ද, සිත් සතන් පිරිසිදු කරන ධර්මයෝ නොප සිත් සතුන්හි වැඩෙන්නාහු ද, මාර්ගපුඥවගේ පරිපූර්ණනියත් එල පුඥවගේ විපුලනියත් මේ අක්ඛවිති ම තුමු ම වෙසෙසි නුවණින් දන පසක් කොට ලැබ වසවූ ද, එසේ වනු පිණිස මම දහම ලදසම්.''

19. භාගාාවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදළ කල්හි, මාරයා විසින් මඩනා ලද සිතැත්තාහු යම සේ ද, එසේ ඒ පිරිවැජියෝ නිහඬ ව, තෙද නැති ව, කර බා ගත්තෝ වැ, බිමට හෙලූ මුහුණු ඇති ව, සිතිවිලි සිතන්නාහු වැටහෙන නුවණ තැතියෝ ව හුන්හ. එ කලැ භාගාාවතුන් වහන්සේට, 'එසේ. නම අපි දනගනු පිණිස නුමුදු මහණ ගොයුම කෙරෙහි බඹසර කරමු' යි 'සත් දින අපට කවර අපහසුවක් කරන්නේ ද' යි මෙසේ සිතෙක් යම ඒ පිරිවැජියන් අතුරෙහි එකකුට දු නො වන්නේද, එ පමණව ම මෙ සියලු ම හිස් පුරුෂයෝ පාපි වූ මරහු විසින් ස්පශී කරන ලදහ' යි මේ සිත විය.

ඉක්බිත්තෙන් භාගාවතුන් වහන්සේ උදුම්බරිකාවගේ පිරිවැජි අරමැ මෙසේ පරවාදවෙඡදක සවවාද සමුත්ථාපක අභිත නාදය පවත්වා, අහස් නැහ, ගිජුකුඑ පවවෙහි පිහිටි සේක. සන්ධාන ගෘහපති එ කෙණෙහි ම

අදවෙනි උදුම්ඛරික සිහනාද සූතුය නිමියේ ය. (25)

1 එවං මෙ සුතං

එකං සමයං භගවා මගධෙසු වීහරති මාතුලායං තනු බො භගවා භගවා එකැබූ ආමනෙකසි භියඛවෝ 'හ් දනෙක'ති තෙ භික්ඛු භගවතො පවවසෙසාසුං භගවා 'එත් දනවාච

අතතදීපා භික්ඛවෙ විහරථ අතනසරණා අනඤඤසරණා, ධමමදීපා ධමමසරණා අනඤඤසරණා කථඤව පන භික්ඛවේ භික්ඛු අතතදීපො විහරති අතනසරණො අනඤඤසරණො, ධම්මදීපො ධමමසරණො අනඤඤස සරණා?

ඉධ භික්ඛවේ භික්ඛු කාශේ කායානුපස්ස් විහරනි, ආතාපී සම්ප-ජානො සතිමා විනෙයා ලොකෙ අහිජකාදෙමනස්සං වේදනාසු වේදනා-පස්ස් --ලප- චික්ක චික්කානුපස්ස්, --ලප- ධමේමසු ධණින්ටුපස්ස් විහරත් ආතාපී සම්පජානො සතිමා විනෙයා ලොකෙ අහිජකාදෙමනස්සං එවං බො භික්ඛවේ භික්ඛු අත්කදීපො විහරති අත්කස්දයරණෝ අන්කස්සේරණෝ, ධණිදීපො ධම්මසරණෝ අන්කස්සේරණා

ගොවගර භියාඛවේ වරථ සකෙ පෙතතිකෙ විසයෙ ගොවගේ භියාඛවේ වරතං සකෙ පෙතතිකෙ විසයෙ න ලචඡනි මාරෝ ඔකාරං, න ලචඡනි මාරෝ ආරම්වණං කුසලානං භියාඛරව ධමමානං සමාදනහෙතු එවම්දං පුණුණුං පවඩුළුනි

වකුවර්ති සිංහනාද සූතුය

I. මා විසින් මෙසේ අසන ලදී

එක් සමයෙක්ති- භාගාාව්තුන් වහන්සේ මගධ රටු මාතුලා නුවර වැඩවසන සේක. එහි දී භාගාාවතුන් වහන්සේ 'මහණෙනි' යි භික්ෂූන් ඇමැතු සේක. 'පින්වතුන් වහන්සැ' යි ඒ භික්ෂුහු ඔබට පිළිවදන් දුන්හ භාගාාවතුන් වහන්සේ මේ මතු දක්වෙන ධර්මය වදළ සේක.

මහණෙනි, ආත්මය හෙවත් ලොවී ලොවතුරා දහම ැවීප කොට ඇත්තෝ වැ, ආත්මය ශරණ කොට ඇත්තෝ වැ, අන් සරණයක් අපේක්ෂා නො කරන්නෝ වැ, ධර්මය ැවීප කොටැත්තෝ වැ, ධර්මය ශරණ කොටැත්තෝ වැ, අන් සරණයක් නැත්තෝ වැ වසවූ මහණෙනි, මහණ ලකම කෙසේ නම ආත්මය දවීප කොටැති ව, ආත්මය ශරණ කොටැති වැ, අනනා ශරණ වැ, ධර්මය දවීප කොටැති වැ, ධර්මය ශරණ කොටැති වැ අනනා ශරණ වැ වෙසේ ද? යත්.

මහණෙනි, මෙහි මහණ තෙමේ කලයහි කායානුපස්සී වැ (කය අනුව බලන්නෙක් වැ), කෙලෙස් සවන වැර ඇති වැ, නුවණින් දන්නේ, එළඹැ සිටි සිහි ඇත්තේ, ලොවෙහි (කයෙහි) අභිධාාවක් දෙමනසත් බැහැර කොට වෙසෙයි වේදන:වන්හි වේදනානුපස්සී වැ .. සිතෙහි චිත්තානුපස්සී වැ . ධර්මයන්හි (සංඥ සංස්කාරයන්හි) ධම්මානුපස්සී වැ කේලෙස් තවන වැර ඇති වැ, නුවණින් දන්නේ, එළැඹැ සිටි සිහිඇත්තේ, ලොවෙහි(සංඥ සංස්කාර ස්කන්ධයන්හි) අභිධාාව ද දෙමනස ද බැහැර කොට වෙසෙයි මහණෙනි, මෙසේ ම මහණ තෙම ආත්මදවීප වැ ආත්ම ශරණ වැ අනනාා ශරණ වැ ධර්මදවීප වැ ධර්ම ශරණ වැ අනනාා ගරණ වැ වෙසෙයි.

මහණෙනි, තමන් සතු වූ, පියා ගෙන් තමනට උරුම වැ පැමිණි හැසිරිමට නිසි පෙදෙසෙහි හැසිරෙවු. පියා ගෙන් උරුම ව ආ හැසිරීමට නිසි පෙදෙසෙහි හැසිරෙන්නවුන් ගේ සිදුරක් මාර තෙමේ නො දකින්නේ ය, අරමුණක් මාර තෙමේ නො ලබන්නේ ය. මහණෙනි, කුශල ධර්ම සමාදන් කොට ගෙන පවත්නා හෙයින් මෙසේ මේ පින් වැඩෙයි.

භූතපු**බඛං භියාඛවේ රාජා දළහනෙමි** නාම අභොසි චකකවතුන් ධමම් කො රාජා චාතුර නතා විජිතාවී ජනපද සාචරිය පතෙන සතා– තසසිමානි සකතරතනානි අහෙසුං, රතනසමනනාගලකෘ. චක්කරකනං හන්රිතනං අසාරකනං මුණිරකනං ඉන්රිතනං ගහපතිරකනං පරිනායකරතනමෙව සක්කමං. පරොසහසසං බො පනසස පුකතා අහෙසුං **සො ඉමං පඨවිං සාගරපරියන**නං සූරා වීරඛුගරුපා පරසෙනපපමදදනා අද ෙන බන අස සේන ධ වෙම න1 අභිවිජිය අජා බවයි. අථ බො භියකවේ රාජා දළහමනම් බහුකනං වසසානං බහුකනං වසසසතානං බහුකනං වසස– "යද නිවං අලමනා සහසසානං අවවලයන අඤඤතරං පූරිසං ආමනෙතසි පුරිස පමසයගායි දිබබං චකකරතනං ඔසකකීත•, ඨානා වුත•, අථ මෙ ආරෝලවයාහාසී''නි. 'එවං දෙවා'නි බො භික්ඛවේ සො පුරිසො රකේඤ දළහලනම්සය පවවසෙසාසි. අදදසා බො භික්ඛවේ සො පුරිසො බහුනනං වසසාන බහුනන වසසසතාන බහුනන වසසසහසසාන අචවයෙන දිඛබං වකකරතනං ඔසකකීත• ධානා වුතං. දිසවාන යෙන රාජා දළහනෙමී තෙනුපසබයාමි, උපසබයාමිණා රාජාන දෙළුනෙමි එකදවොඩ. යලෙස ලදව ජානෙයාසසි දිඛඛ• තේ වකකරතනං ඔසකකිනං ඨානා චුතනති.

3. අථ බො භික්ඛමව රාජා දළකමනම් ජෙව්ඪපුකතා කුමාර ආම-කෙස ස්වා එතදවොව. දිඛඛා කිර මෙ තාත කුමාර චක්කරතනා ඔසකක්ඛනා ඨානා චුතා. සුතා බො පන මෙතා 'යසස ර කෙස චක්කවතතිසස දිඛඛා චක්කරතනා ඔසකකති, ඨානා චවති, න'දනි කෙන රණස වීරා ජීවිතඛඛා භොතී'ති. භුක්තා බො පත මෙ මානුසිකා කාමා, සමයෝ 'දනි මෙ දිඛඛ කාමේ පරියෙසිතුා. එහි නිා තාත කුමාර ඉමා සමුදදපරියකතා පඨවා පටිපජජ. අහා පන කෙසමසසු ඔහාරෙනා, කාසායානි වත්වනි අවජා-දෙනා ඉනම් ජෙව්ඨපුකතා කුමාර සඛධුකා රජේජ සමනුසාසිනා, කෙසමසසු ඔහාරෙනා, කසායානි වත්වනි අවජාදෙනා, අගාරසමා අනගාරියා පඛඛජී.

¹ ධලම්මන සලේන (සහා කළු)

² ආම්භකාලපුණුවා (මජස-)

- 2. මහණෙනි, පෙර වූවක් කියම්. පෙර දෑහැම් වූ දෑහැමින් රජය කරවන්නා වූ, සතර මහ සඳුරුතිම කොටැති (සිවු මහ දිවයින් වූ) මුළු පොළොවට අධිපති වූ, සියලු සතුරන් දිනූ, (කිදිවකු විසිනුන් සොලොවා– ලියැ නො හැකි බැවින්) දනවුහි සථිර බවට පැමිණි, සත් රුවනින් සමන්වින දළ්හනෝමී නම් වූ සක්විති රඉජක් විය. චකුරත්නය හස්ති– රත්නය අඟුවරත්නය මණිරත්නය ස්තුී රත්නය ගෘහපතිරත්නය සත්වැනි පරිතාශකරත්නය ම යැ යි ඔහුට මේ සත් රුවත් කෙනෙක් වූහ. බාන සුලු නොවූ, මූර්තිමත් විර්යය බඳු ශරි්ර ඇති, පර සෙන් මඩිනු සමත් වූ, දහසකට වැඩි පුතු කෙනෙක් ඔහුට වූහ. එ සක්වීති පෙම සයුර හිම මෙ මහ පොළොව දඬුවමින් තොර වැ අවිශයන් තොර වැ, දහැමෙන් සෙමෙන් දිනා අධිපති වැ විසි ය. මහණෙනි, එ කල්හි දළ්හනෝම් රජ නෙමෙ හවුරුදු බොහෝ ගණ වනක, හවුරුදු සිය ගණනෙක, හවුරුදු දහස් ගණනෙක ඇවැමෙන් එක්තරා මිනිසකු බණවා, 'එම්බා පුරුෂය, යම විටෙක තෝ දෙව් සක්විති රුවන තුබූ තැනින් ඉවත් වැ සිටියා, තුබූ තැනින් පහ වැ සිටියා දුටුගෙහි වී නම්, එ විටැ මට දන්වව යි කී ය. මහලෙණුනි, එ පුරිස් තෙමෙ 'එසේ ය දේවයන් වහන්සැ' යි ම දළ්හනේමි රජු බස් මුදුනින් පිළිගක. මහ ණෙනි, ගේ දුරිස් ලකුම බොහෝ හවුරුදු ගණ 3නක, බොහෝ හවුරුදු සිය ගණනෙක, බොහෝ හවුරුදු ද**සස් ගණනෙක ඇවැමෙන් දෙව් සක්රුවන** තුබූ තැනි*න්* ඉවත් වූවා, පහ වැසිටියා දිටි ය. දැක, දළ්හනෝම රජු කරා එළඹියේ ය. එළඔ ඔහුට, 'දේව ාන් වහන්ස, දූනැ ගනන. ඔබ ගේ දෙව් සක්රුවන ඉවත් විය, තුබූ කැනින් පහ වියැ' යි සැළ කෙළේ ය.
 - 3. මහණෙනි, එ විටැ දළ්හනෝම රජ තෙම දෙටුළුක් කුමරු කැඳවා, 'දරුව, මාග් දෙව සක්රුවන ඉවත් වී ල, තුබූ කැනින් පහ වී ල. 'යම සක්විති රජක්හු ගේ දෙව සක්රුවන ඉවත් වේ ද, තුබූ කැනින් පහ වේ ද ද න් එ රජු විසින් බොහෝ කල් ජිවත් විය හැකි නො වේ' යන මෙය මා විසින් අයන ලදි. මිනිසුන් විසින් වින්ද හැකි කෘමයෝ මා විසින් විදුනා ලදුහ. දන් මට දිවා කෑම සමපත් සොයන්නට කල් පැමිණියේ වෙයි. දරුව, කුමාරය, මෙහි එව. මෙ මුහුදුහිම පොළොව තෝ අනුහව කරව. මම වනාති කෙහෙ රවුලු බහවා, කසා වත් හැඳ, ගිහි ගෙයින් පැවිදි බිමට වදනෙමි' යි මෙ බස් පැවැයි ය. මහණෙනි, ඉක්බිති දළ්හනෝවි සක්විති තෙමෙ දෙටුපුත් කුමර පට මොනොවට රජයෙහි දනුයැසැ (මෙසේ රජය කරව යි අනුශාසන කොට), කෙහෙරවුලු බහවා, කයාවත් හැඳ, රිගිගෙන් හික්ම පැවිදි බිම වන.

සකතාහපබබජිලන <mark>බො පන භික</mark>බමව රාජිසිමහි දිබබං චකකරනනං අනුතුරධායි

අථ බො තියකිවෙ අණු අතර පුරිසෝ යෙන රාජා බත්තියෝ මුදධාතිසිතෙනා¹ තෙනු පස්තියමි. උපස්තියම් රාජානං බත්තියං මුදධාති-සියනං එතදවොව යගෙස දෙව ජානෙයායසි දිඛඛං චක්කරතනං අතනරති-තන්ති. අථ බො තියකිවේ රාජා බත්තියෝ මුදධාතිසිතෙනා දිඛඛ චක්කරතන අනනරතින අනතනමනො අහෝසි. අනතනමනතකණු පටිසංවෙදෙසි සෝ යෙන රාජිසි තෙනු පස්තියම් උපස්තියම් රාජ්සිං එතදවොව යගෙස දෙව ජානෙයායසි දිඛඛං චක්කරතනං අනතරතිතන්තී. එවං වුතෙන තියකිවේ රාජ්සි රාජානං බත්තියං මුදධාතිසිනතං එතදවොව 'මා බො නං තාත දිඛඛ චක්කරතන අනතරතිනක අනතතමනො අහෝසි, මා අනතනමනතකණු පටිසංවෙදෙසී න ති නෙ තාත දිඛඛං චක්කරතනං පෙනතිකං දයජජං, ඉතික නිං තාත අරියේ චක්කවතනිවතෙන විතනාහි. යානං බො පෙනතං විජන්තිය යනත අරියේ චක්කවතනිවතෙන විතනාහි. යානං බො පෙනතං විජන්තිය නෙත අරියේ චක්කවතනිවතෙන විතනමානසක තදහු පොසරේ පණණර සෙසිසං නහාතසා දීඛඛං චක්කරතනං සතනතිකං සකකරතනං

4. ''කතමං පන කංලැව් අරියංචකකුව තතිව තනත්ත් ''?

"කෙන හි සිං තාත ධම්මං යෙව නිස්සාය ධම්මං සක්කමරාතෙනා ධම්මං -ගරුකරෝතෙනා කිරීමං මානෙතෙනා ධම්මං පූජෙතෙනා ධම්මං අපචායමානො, ධම්මණධ්රේ ධම්මකෙතු ධම්මාධිපතෙයෙනා ධම්මකං රස්කාවරණගුතනිං සංවිදහසසු අනෙනාජනයමං.

ධූමමං ලයව නිසුසාය -ලප-

බලකායස**ී**ං ධම්මං යෙව නිසසාය බතතියෙසු අනුසුතෙනසු ්.

¹ මුදධාවසිලකකා (සතා PTS)

² සිස නාත් කස (PTS), සිසනතානසස (සාා)

^{3.} ගරුං කුරොනෙකා (මජසං)

⁴ අනුයතෙතසු (මජස-)

මහලණති, ඒ රාජර්ෂිහු පැචිදි වැ සත් දවස් සක්රුවන අතුරුදහන් විය. මහණෙනි, එ කල්හි එක්තරා මිනිෂෙක් මුදුනැ ලත් අභිමෂ්ක ඇති එ රජු කරා එළැඹියේ ය. මූර්ධාභිමික්ත වූ එ රජහට, 'දේවයිනි, දන ගන්න, දෙව සක්රුවන අතුරුදහන් වි යැ' යි සැළ කෙළේ ය. මහණෙනි, ඉක්බිති මුර්ධාභිෂික්ත ඒ ක්ෂතිය රාජ තෙම දෙව සක්රුවන අතුරුදහන් වූ කලැ නො සතුටු සිතැති විය. නො සතුටු සිතැති බව ද දැන්වී ය. හේ රාජර්ෂිහු කරා එළැඹීගේ ය. එළැඹ ඔහුට 'දේවයිනි, දෙව් සක්රුවන අතුරුදහන් මහණෙනි, මෙසේ කී කල්හි රාජර්ෂි වීයැ'යි සැළ කෙළේය. තෙමෙ මූර්ධෘතිමික්ත ඒ කැත් රජුභට දරුව, දෙව් සක්රුවන අතුරු– දහන් වූ කල්ති නො සතුටු නො වව, නොසතුටු බව නො පළ කරව, දෙව් සක්රුවන කට පියාගෙන් ලැබෙන දැවැද්දෙක් පෞ වේ, 'දරුව, දුන් නෝ අරී (නිදෙස්) සක්විති වත් පුරව, අරී (නිදෙස්) සක්වීති වත් පුරත, ඒ පණුරස් පොහෝ දිනැ තිස සෝද නා, පෙහෙවස් සමාදන් කොට ගෙන, පහයැ මතු ුමාළට පැමිණ ඉන්නා තාහට දහසක් ද<mark>ුවී</mark> ඇති නිම්වළලු සභිත, නැබ සහිත, හැම අදුරින් ම පිරිපුන් දෙව සක්රුවන පහළ වන්නේ ය යන යමෙක් ඇද්ද, මේ කාරණය විදා-මාන යැ' යි කී ය.

ි 4. "දේවයිනි, ඒ අරි (නිදෙස්) සක්වීති වත කවර යැ ?" යි රජ පුළුවත.

"දරුව එසේ නම්, (දශ කුශලකම් පථ) ධම්ය ම ඇසුරු කොට, (දශ කුශලකම් පථ) ධම්යට ම සත්කාර කරමින්, (දශ කුශලකම් පථ) ධම්යට ම ගරු කරමින්, (දශ කුශලකම් පථ) ධම්යට ම බුහුමන් කරමින්, (දශ කුශල-කම් පථ) ධම්ය ම පූදමින්, (දශ කුශලකම් පථ) ධම්යට ම යටත් පැවැත්ම දක්වමින්; (දශ කුශලකම් පථ) ධම්ය ම ධවජයක් සේ පෙරටු කැරගත්-තෙක් වැ. (දශ කුශලකම් පථ) ධම්ය ම කුන්තයක් සේ ඔසොවා ගත්තෙක් වැ (දශ කුශලකම් පථ) ධම්ය ම ආධිපතාය කොට ඇත්තෙක් වැ, (හැම කියාවක් දශ කුශලකම් පථ වශයෙන් ම කරන්නෙක් වැ), (පුතුදරාදි) අන්තෝජනයා කෙරෙහි ධාර්මික වූ රක්ෂාවරණගුද්තිය සංවිධාන කරව.

ධම්ය ම ඇසුරු කොට බලසෙන් කෙරෙහි ධාර්මික වූ රක්ෂාවරණ-ගුප්තිය සංවිධානය කරව

ධම්ය ම ඇසුරු කොට . යටත් වූ අනුයුක්ත ක්ෂසියයන් කෙරෙහි ද ධාර්මික වූ රක්ෂාවරණඥප්තිය සංවිධාන කරව. ධමමංගෙව නිසසාය –පෙ– බාහමණගහපතිකෙසු, ධමමංගෙව නිසසාය –පෙ– නෙගමජානපඉදසු, ධමමංගෙව නිසසාය සමණබාහමණෙසු, ධමමංගෙව නිසසාය –පෙ– මිගපකබීසු මා ච තෙ කාත ිවීජිමත අධමමකාරෝ පවතනිස් යෙ ච තෙ තාත වීජිමත අධනා අසසු, තෙසණු ධනමනුපාදෙයායි.

ගෙ ච තෙ තෘත විජිතෙ සමණබාහමණා මදපපමාද පටිවිරතා බනතිසොරමාව නිවිටුඨා එකමනතානං දමෙනති, එකමනතානං සමෙනති, ' එකමනතානං පරිනිඛඛාපෙනතී. තෙ කාලෙන කාලං උපසඬකමිණා පරිපු-චෞරයාසි පරිපණකයාහසි: කිං හතෙන කුසලං, කිං අකුසලං, කිං සාවජාං කිං අනවජාං, කිං සෙවිතඛඛං කිං න සෙවිතඛඛං, කිං මෙ කරියමානං දීඝරතකං අහිතාය දුක්ඛාය අසස, කිං වා පන මෙ කරියමානං දීඝරතකං හිතාය සුඛාය අසස් ?''ති. තෙසං සුණා යං අකුසලං තං අහිනිවමජාරයාසි, යං කුසලං තං සමාදය වනෙනයාහසි.

ඉදං ලබා තාත අරියං චකකවතතිවකත''නති.

"එවං දෙවා" ති බෝ භික්ඛවේ රාජා බතනියෝ මුද්ධාභිසිතෙනා රාජිසිස්ස් පටිසසුතා අරියේ චක්කවතතිවතෙන් වතනි. තස්ස අරියේ චක්කවතතිවතෙන් වතතමානස්ස තදහුපොස්ටේ පණණරසේ සීස් නිහාතස්ස උපොස්ටිකස්ස් උපරිපාසාදවරගතස්ය දිබබං චක්කරත්නං පාතුරහෝසි සහස්සාරං සමනමිකං සනාභිකං සඛඛාකාරප්රිපූරං. දිස්වාන රක්කුණු බතනියස්ස මුදධාභිසිත ස් එතදහෝසි සුතං බෝ පන මෙතං යස්ස රක්කුණු බතනියස්ස මුදධාභි-සිතනස්ස තදහුපොස්ටේ පණණරසේ සීස් නිහාතස්ස උපොස්ටිකස්ස් උප්රිපොසාදවරගතසස දීඛඛං චක්කරත්නං පාතු හවති.

^{1.} ධනමනුපපදපේජයහාසි (සහා PTS)

² අරිය චකකවනනිවනන (කම)

ධම්ය ම ඇසුරු කොට . බමුණන් කෙරෙහි ද ගැහැවියන් කෙරෙහි ද ධාර්මික වූ රක්ෂාවරණගුප්තිය සංවිධාන කරව.

ධම්ය ම ඇසුරු කොට නියමග වැසි දනදිවැසි ජනයා කෙරෙහි ද ධාද්මික වූ රක්ෂාවරණ ගුප්තිය සංවිධාන කරව.

ධම්ය ම ඇසුරු රකාට මහණුන් කෙරෙහි ද (බාහිත පාපි) බමුණන් කෙරෙහි ද′ධාර්මික වූ රක්ෂ වරණගුප්තිය සංවිධාන කරව.

ධම්ය ම ඇසුරු කොට. මෘගපක්ෂීන් කෙරෙහි ද ධාර්මික වූ රක්ෂා-වරණගුප්තිය සංවිධාන ක**ර**ව

දරුව, තගේ ර ටෙහි අධම්කියා නොපවත්නා ලෙසට කටයුතු සලසව දරුව, තා රටෙහි යම කෙනෙක් ධනය නැත්තාහු ද, ඔවුනට ධනය දෙව

දරුව, තා රටෙහි යම මහණ බමුණු කෙනෙක් මදයෙන් හා පුමාද යන් වැළැක්කාහු, ක්ෂාන්තියෙහි ද සෞරත්‍ය මයති ද (කායික වාවසික සුවරිත-යෙහි ද) පිහිටියාහු එක ම තම සිත දමනය කෙරෙත් ද, එක ම තම සිත සංභිදුවත් ද, එක ම තම සිත පිරිනිවත් ද, ඔවුන් කරා කලින් කලැ එළැඹ, ''වහන්ස, කුසල් කවර සැ? අකුසල් කවර යැ? වරද කවර යැ? ණවරද කවර යෑ? සෙවියැ යුත්ත කවර යැ? නොසෙවියැ යුත්ත කවර යැ? මා කරන කිමෙක් නම් බොහෝ කලක් අවැඩ පිණිස දුක් පිණිස පවන්නේ ද? මා කරන කිමෙක් හෝ බොහෝ කලක් වැඩ පිණිස සුව පිණිස පවත්නේ ද?''යි නැවන නැවන විවාරව පුන පුනා පුශ්න කරව ඔවුන් කී බස් අසා යමෙක් අකුසල් වේ ද, එය බැහැර කරව යමෙක් කුසල් වේ ද, එය සමාදන් කොට ගෙන පවතුව. දරුව, මේ අරි සක්විතිවන නම වේ'' යැයි රාජර්ෂි කී ය.

"එසේ යැ දේවයින්'යි කියා ම, මහණෙනි, මුදුනැ අබිසෙස් ලත් ඒ කැත් රජ රාජර්ෂිහට පිළිවදන් දී අරි සක්වීති වනෙහි පැවැත්තේ ය අරි සක්වීති වන්හි පවත්නා, ඒ පසොළාස්වක් පුණු පොහෝද ගිස යෝද නා, සමාදන් කොට ගත් පෙහෙවස් ඇති වැ, පහයැ මතු විහල් නලයට නැංගාවූ ඔහුට දහසක් අර ඇති, නිමවලලු සහිත, නැබ සහිත, යැම අයුරින් පිරිපුන් දෙව සක්රුවන පහළ විය.

සහසසාරං සමනමික සනාභිකං සබබාකාරපරිපූරං, සො භෞති රාජා වකකවතුනීති. අසසං නුමබා අභං රාජා වකකවතුනී''ති.

5. අථ බො හිකබවේ රාජා බතන්ගො මුදධාතිසිකෙනා උදධායාසනා, එකංසං උනතරා සහා කරිණා වාමෙන හතේන හිඩියාරං ගහෙණා දකබි-ණෙන හතේන විකකරනනං අබඳකක්රී, 'පවනතතු හවං වකකරනනං, අභිවිජිනාතු හවං වකකරනන'නති. අථ බො තං භිකඛවේ වකකරනනං පුරස්ථිමං දිසං පවතති, අණිදෙව රාජා වකකවනත් සදධිං චතුරභිගිනියා සෙනාය. යසමීං බො පන භිකඛවේ පදෙසෙ වකකරනනං පතිදුධාසි, තස් රාජා වකකවනත් වාසං උපගඤ්ඡ සැධිං චතුරභිගිනියා සෙනාය යෙ බො පන භිකඛවේ පුරස්ථිමයා මහාරා වකකවනති උපසමය වන එමමාහංසු එහි බො මහාරාජ, සවාගතං නෙ මහාරාජ සකාමනන මහාරාජ, අනුසාස මහාරාජා'ති.

රාජා චකකුවතුන් එවමාහ

පාලණා නහතතලඛකා අදිනක. නාදතඛකං කාලෙසු මිචඡා න වරිතඛකා මුසා න භාසිතඛකා. මජජං න පාතඛකං. යථ-භූතකණු භුඤජථා'ති

ගෙ බො පන භිකබවෙ පුරාජීමාය දිසාය පටිරාජානො නො ර**ෙ** ඤඤ වකකව*ත*නිසස අනුයුතතා^අ අහෙසුං.

අථ බො නං භිකබ වේ වකකරනනං පුරස්වීමං සමුදදං අජෙනිාගාභිභා පච්චු නතරිණා දකබිණං දිසං පවතන් --ලප - අනුයුතනා අහෙසුං.

අථ බෝ තං භියඛ වේ චිකක රතනං දකඛිණ සමුදදං අපේ මාගාහිතා පච්චුනතරිනා පච්ඡිම දින පවනති, අනිදෙව රාජා චකක වතතී සැධිංචතුර සහිගිනියා සෙනාය. යසම් බෝ පන භියඛ වේ පදෙසෙ දිඛඛංචකක රතනං පතිටුඨාසි, තන් රාජා චකක වතතී වාසං උපගඤඡ සැධිංචතුර සහියා සෙනාය යෙ බෝ පන භියඛ වේ පවඡිමාය දිනය පටිරාජානෙනා, තත රාජානං චකක වතතිං උපස සා මිනා එව මාහංසු එහි බෝ මහාරාජ, සවාගතං ගෙ මහාරාජ, සක නෙකු මහාරාජ, අනුසාස මහාරාජා ති

අනු යනපා (සිමු)

එය දක්ලමන් මූර්ධාභිෂික්ත වූ ඒ කැත් රජුනට මේ සිත විය 'එ පුණු— පොහෝ දින හිස සෝද නා සමාදන් කොට ගත් පෙනෙවස් ඇති වැ පහයැ මතු මහල් තලයට නැගී හුන්, අරි සක්විති වත්හි පවත්නා මුදුනැ අබියෙස් ලත් යම් කැත් රජක්හට දහසක් අර ඇති නිමවළලු සහිත, නැබ සහිත, හැම අයුරින් පිරිපුන් දෙව සක්රුවන පහළ වේ ද, හෙ තෙමේ සක්විති රජ වෙ යැ''යි මෙය මා විසින් අසන ලදී මම සක්විති රජ වන්නෙම දෝ.?'යි යනු ය.

5. මහ නෙන්, ඉක්බිත් මූර්ධාහිෂික්ත වූ ඒ කැත් රජ තෙමෙ හුනස්නෙන් නැගි, උතුරු සළුව එකස් කොට පෙරෙවැ, විම අතිත් කෙංඩිය ගෙන, 'හවත් වකුරත්නය පෙරළේ වා, හවත් වකුරත්නය දිශාවත් දිනා ව'යි දකුණකින් සක්රුවනට දිය ඉස්සේ ය. මහ ණෙනි, එ කලැ ඒ සක්රුවන පෙර දෙසට පෙරළිණ සක්විති රජ ද සිවුරහ සෙන් හා එය අනුව ම ගියේ ය. මහණෙනි, යම පෙදෙසෙක සක් රුවන පිහිටියේ ද, සක්විති රජ එතත්හි සිවුරහ සෙන් හා වුසුම ගත්තේ ය ම ගණෙනි, පෙර දෙසැ යම පිළිමල් රජ කෙනෙක් වූහු ද, ඔහු සක්විති රජු කරා එළැඹ, 'මහ රජුති, වඩින්න, මහරජුනි, ඔබ මෙහි වැඩිනියා යහපත. මහරජුනි, මේ සියල්ල ඔබ සතු ය මහරජුනි, අපට අනුශාසන කරන්නැ'යි කිහ.

එ විට සක්විති රජ ඔවුන් ඛණවා,

"පුාණුවධ තො කටයුතු. අයිතාදත් නො කට යුතු කාමයන හි වරදවා තො හැසිරියැ යුතු, මුසවා නො බිණියැ යුතු, මත් පැන් නො පියැ යුතු, තමන් සතු දැ පරිභෝග කළ පරිදි ම ද හැමෙන් පරිභෝග ක්රවු''යැ යි මෙසේ කී ය.

මහ ඉණුති පෙර දෙසැ යම පිළිමල් රජ කෙනෙක් වූහු ද, ඔහු සක්වීති රජුට අනුකූල වූහ.

මහ ෟණනි. ඉක්බිති සක්රුවන පෙරදිගැ මුහුද වැද ගොඩ නැහ දකුණු දිගට පෙරැළිණ දකුණු දිග යම පිළිමල් රජ කෙනෙක් වූහු ද, ඔහු සක්විති රජුට අනුකූල වූහ

මහණෙනි, ඉක්බිති ඒ සක්රුවන දකුණු දිග මුහුද වැද ගොඩ නැහ පැසිම දිගට පෙරැළිණ. එය අනුව ම සක්විති රජ සිවුරහ සෙන් හා ගියේ ය. මහණෙනි, යම පෙදෙසෙක දෙව් සක්රුවන පිහිටියේ ද, සක්විති රජ එහි සිවුරහ සෙන් හා ලැගුම ගත්තේ ය මහණෙනි, පැසිම දිගැයට පිළිමල් රජ කෙනෙක් වුහු ද, ඔහු සක්විති රජු කරා එළැඹ, 'මහරජුනි, විධිනන, මහරජුනි, ඔබ වැඩි සේ යහපත මහරජුනි, මේ සිරල්ල ඔබ සතු ය. මහරජුනි, අනුශාසන කරන්නැ'යි කිහ. රාජා චකකවතතී එවමාහ

පාමණා න හතතමෙබා, අදිනතා නාදතබබං, කාමෙසු මිවණ න චරිතබබා, මුසා න භාසිතබබා, මජජං න පාතබබං, යථා භුතතකුව භුඤජථා'ති යෙ මබා පන භිසබවෙ පැවීමාය දිසාය පටිරාජානො, තෙ රණෙඤ චකකවතනිසස අනුයුතතා⁷ අහෙසුං

අථ බෝ තං භික්ඛමට චක්කරතනං පඩමීමං සමුද අජෙනාගාහිතා පච්චුකත්රිතා උකතරං දී සං පවතති, අනිදෙව රාජා චක්කවතති සැධිංචතුරඩගිනියා සෙනාය යෑමිං බෝ පන භික්ඛවේ පදෙසෙ දීඛඛං චක්කරතනං පතිටඨාසි, තනුව රාජා චක්කවතති වාසං උපගකුම් සදධිංචාලනා තෙ රාජානං චක්කවතතිං උපසඬකම්තා එවමාහංසු. එහි බෝ මහාරාජ, සවාගත් කෙ මහාරාජ, සක්තෙක් මහාරාජ, අනුසාස මහාරාජාත් රාජා චක්කවතතී එවමාහ් පාමණා න හත්තමඛඛා, අදින්තං නාදක්ඛඛං, කාමෙසු, මිවජා න චරිතඛඛා, මුසා න හාසික්ඛඛා, මජජං නපාතඛඛං, යථාභුකත්රීම භුණුද්ථා ති

යෙ බො පන තික්ඛවේ උනතරාය දිසාය පටිරාජානො තෙ රණෙදු වකකවනතිසස අනුයුතන අහෙසුං

6 අථ බො තං භිකඛවේ චකකරකුනං සමුදදපරියනුතං පඨවිං අභිවිජි නිණා කමෙව රාජ ධානිං පවවාගනුණා රණෙසු චකකවතතිසා අනෙතපුරදමාරෙ අසථකරණපපමුබේ අකුඛාහතං මණෙසු අදාධාසි, රණෙසු චකකවතතිසා අනෙතපුරං උපසොහයමානං. – පෙ

දුතියෝ පි බෝ භික්ඛවේ රාජා චක්කවතතී –පෙ තතියෝ පි බෝ භික්ඛවේ රාජා චක්කවතතී –පෙ චතුපෙ පි බෝ භික්ඛවේ රාජා චක්ක-වතතී – පෙ පණුවෙමා පි බෝ භික්ඛවේ රාජා චක්කවතතී –පෙ ජලටා පි බෝ භික්ඛවේ රාජා චක්කවතතී –පෙ සහතමෝ පි බෝ භික්ඛවේ රාජා චක්කවතතී බහුනතා වසයානා බහුනතා වසසසතානා බහුනතා වසය— සහසයානා අවචයෙන අණුසුතර පූරිස ආම්භෙකයි යදු සිට අමෙනා පූරිස පසසයාහිසි දිඛඛ චක්කවතනා ඔසකකි නා ඨාතා චුතා, අථ මේ ආරෝ චේයාහිසි ති. 'එව දෙවා'ති බෝ භික්ඛවේ සො පූරිසෝ රණුණු චක්කවතනිස්ස පවචසෙයාසි අදදසා බෝ භික්ඛවේ සො පූරිසෝ බහුනතා වසයානා බහුනතා වසකස්තා එකකරතනා වසයසහසයානා අචවයෙන දිඛඛ චක්කරතනා ඔසක්කිත ඨාතා චුතා, දිසවාන යෙන රාජා චක්කවතති තතනුපසමයාවී, උපසමයාමිණා රාජානා චක්කවතති එකදවෝව යගෙස දෙව ජානෙයායි දිඛඛයෙන චක්කරතනා ඔද කකියා ඨානා චුතනති.

¹ අනුයනතා (මජසං)

² සාගත (PTS)

³ පඨවී• (ම**ජස**•)

එ වීටැ සක්විති රජ,

'පුාණවධ නො කළ යුතු, අයිනාදන් නො කළ යුතු. කාමම්ථාාචාර නො කළ යුතු, මුසවා නොබිණියැ යුතු, මත් පැන් නො පියැ යුතු තමන් පරිභෝග කළ රට එ පරිද්දෙන් ම පරිභෝග කරවු' යැ යි මෙයේ කීය. මහණෙනි, පැසිම දිගැ යම පිළිමල් රජ කෙනෙක් වූහු ද, ඔහු ඒ සක්වීති රජු අනුව යන්නෝ වූහ.

මහණෙනි, ඉක්බින්තෙන් ඒ සක්රුවන පැසිම මුහුද වැද ගොඩ නැහ, උතුරු දෙසට පෙරැළිණ. සක්විති රජ ද එය අනුව ම සිවුරහ සෙන් හා ගියේ ය. මහණෙනි, යම් පෙදෙසක දෙව් සක්රුවන රැදුණේ ද, සක්විති රජ සිවුරහ සෙන් හා එහි ව.සයට එළැඹියේ ය මහණෙනි, උතුරු දිගැ යම පිළිමල් රජ කෙනෙක් වූහු ද ඔහු සක්විති රජුනු කරා එළැඹ, 'මහරජුනි, වඩින්න මහරජුනි, ඔබ වැඩි සේ යහපත. මහරජුනි මෙ හැම ඔබ සතු ය. මහරජුනි, අනුශාසන කළ මැනවැ'යි කීහ. සක්විති රජ ඔවුන් බණවා

'පණිවා නො කළ යුතු, අයිනාදන් නො කළ යුතු, කාමයන්හි වරදවා නො හැසිරියැ යුතු, මුසවා නො බිණියැ යුතු, මත්පැන් නො පියැ යුතු, වැළඳු පරිදි ම සිය රට වළඳවු' යැ යි මෙසේ කී ය.

ුමහලණනි, උතුරු දෙසැ යම පිළිමල් රජ කෙනෙක් වූහු නම, ඔහු සක්විති රජුහු අනුවැ යන්නෝ වූහ.

6 මහණෙනි, ඉක්බිත්තෙන් ඒ සක්රුවන මුහුදුනිම පොළොව දිනා, ඒ රජදහනට ම පෙරළා අවුත්, සක්විති රජුහු ගේ ඇතොවූර බබලවනුයේ, ඇතොවූර දෙරැ යුක්ති පසිළිනා හලැ අක්දෙරියෙනි අකුර ගැසුවාක් මෙන් සිටියේ ය .

මහමණනි, දෙවෙනි සක්විති රජ ද තෙවෙනි සක්වීති රජ ද සතර වැනි සක්වීති රජ ද පස්වැනි සක්වීති රජ ද... සවැනි සක්වීති රජ ද... සත්වැනි සක්වීති රජ ද තෙවෙනි සක්වීති රජ ද... සත්වැනි සක්වීති රජ ද තොහෝ හවුරුදු ගණනක්, බොහෝ හවුරුදු සිය ගණනක්, බොහෝ හවුරුදු දහස් ගණනක් ඇවෑමෙන් එක්තරා මිනිසකු බණවා, 'හෙමිබා පුරුෂය, තෝ යම විටෙක දෙව සක්වීති රුවන තුබු කැනින් ඉවත් වැ සිටියා, තුබු කැනින් පහ වැ සිටියා දුටුයෙහි වී නම්, එවිට මට දන්වව'යි කීය. 'එසේ ය, දේවයිනි යි, එ රජුහු බස මුදුනින් පිළිගක. මහමණනි, හෝ පුරිස් තෙම බොහෝ හවුරුදු ගණනක්, බොහෝ හවුරුදු සිය ගණනක්, බොහෝ හවුරුදු සිය ගණනක්, බොහෝ හවුරුදු දහස් ගණනක් ඇවෑමෙන් දෙව සක්රුවන තුබු තැනින් ඉවත් වූවා, පහ වැ සිටියා දිටීය. දක, සක්වීති රජු කරා එළැඹ, 'දේවයිනි, දනගන්න, ඔබ ගේ දෙව සක්රුවන ඉවත් විය, තුබු තැනින් පහ වියැ'යි සැළ කෙළේ ය.

- 7. අථ බො භියකවෙ රාජා චකක£ තති ඉජටඨපුතනං කුමාරං ආමනෙකු-තිවා එත දුවොව ''දිඛඛං කිර මේ තාත කුමාර චකකරතනං ඔසකකිතං **ඨාතා** වුන්ං. සුනං ලබා පන ලම න්ං යසස රකෙසු චකකවනකිසස දිඛඛං චකක-රතනං ඔසකකුති ඨානා චවතී, න'දනි තෙන රඤඤු චිරං ජීවිතඛා ලහාති'ති භුත**ා ලබා පන ලම මානුසිකා කාමා, සමයො'දනි** මෙ දිඛෙක කාලෙම පරිගයසිතුං එහි ඣං තාත කුමාර, දෙමං සමුදදපරියනතං පඨවිං පටිපජජ, අහං පනු කෙසමසසුං ඔහාරෙණා කාසායානි වසානි අචඡාදෙනා අගාරයමා අනගාරියං පබ්ධජිසසාමී''නි අථ මබා භිසබවෙ රාජා චකකවතනී ලජටඨපුතනං කුමාරං සාධුකං රජේ සමනු සාසිනවා, කෙසමස<u>ස</u>ං ඔහා– රෙනා කාසායානි වන්ානි අච්ඡාදෙනා අගාරපමා අනගාරියං පඛුරේ. සාතාහපටුඛජිලක ලබා පන භික්ඛලව රාජිසිමහි දිඛඛං චක්කරකනං අනතුර්ධායි. අථ බො භික්ඛමව අණුකුතරො පුරිසො –පෙ– අනතරහිතනති. අථ බො තියාවේ රාජා බතතියො මුදධාභිසිනෙකා දීමෙක චකකරතනෙ අනතුරහිතෙ අනකාමනො අහෝසි, අනකාමනාකුඩ පටිසංවෙලැසි නො ච ලබා රාජිසිං උපසබයාමිකවා අරියං චකකවතනිවකතං පුඩ\$. සො සමලක-ලනව සුදං ජනපදං පසාසිනි කසය සමලකන ජනපදං පසාසලකා පුලඛඛනා– පරං ජනපද න පඛඛණතී යථා කං පුඛඛකානං රාජුනං අරියෙ චකකවනති-වලකත වකතමානානං
- 8. අථ බෝ භික්ඛමව අමච්චා පාරිස්ජන ගණකා මහාමකතා අනීකටඨා දෙවාරිකා මන්තසසාජීවිනො සන්තීපතිතා ුරුන්නං බත්තියං මුදධාති-සිකතං උපසම්කම්තා එක්දවොඩුං ''න බෝ ගත දෙව සම්කෙන සුදං ජනපදං පසාසනො පුබේඛනාපරං ජනපද පබ්ඛනත් යථා තං පුඛ්ඛකානං රාජූනං අරියෙ චික්කවතනිව්කෙන විකතමානානං සංවීජපන්ති බෝ ගත දෙව විජිගත අමච්චා පාරිස්ජන ගණකා මහාමකතා අනීකටඨා දෙවාරිකා මන්නසසාජීවිනෝ, මයණේකුව අණේක ච, යෙ මයං අරියං චක්කවතනිවිකතං ධාරෙම ඉඩක් තවං දෙව අමෙත අරියං චක්කවතනිවිකතා පුච්ඡ, කසස නෙ මයං අරියං චක්කච්චන්ත පුච්ඨා බාාකරිසසාමා''නි

ආයුවණණාදිපරිහාණිකථා

අථ බො භික්ඛවෙ රාජා බතනියො මුද්ධාභිසිතෙකා අමමෙ පාරිසජේ ගණකෙ මහාමතෙන අනිකලෙඨ දෙවාරිකෙ මනකුසයාජීවිනො සනුනිපාතා-පෙනවා අරියං චක්කවතනිකතං පුච්ඡි

- මහලණනි, එ කලැ සක්විති රජ තෙම දෙටුපුත් කුමරහු බණවා, ිදරුව, මගේ දෙව සක්රුවන ඉවත් වී ල, තුබු කැනින් පහ වී ල. යම සක්විති රජක්හුගේ දෙව් සක්රුවන ඉවත් වේ ද, තුබු තැනින් පහ වේ ද, දන් එසක්වීති රජුනු විසින් බොහෝ කල් ජීවත් වියැ හැකි නො වේ' යැ යි මෙය මා විසින් අපන ලද. මිනිසුන් විසින් වින්දැදුතු කාමයෝ මා විසින් විදුනා ලදහ. දැන් දෙව කම් සැපත් සොයන්නට කල් පැමිණියේ වෙයි දරුව, කුමාරය, මෙහි එව. මෙ මුහුදුහිම පොළොව තෝ අනුභව ක \overline{c} ව. මම වනාභි ඉකුහෙ රවුලු බහවා, කසාවත් හැඳ, ගිහි ගෙන් පැවිදි බිමට වදනොමි'යි කී ය. මහණෙන්, ඉක්බිති සක්විති රජ තෙම දෙටුපුත් කුමරහට රජයෙහි මොනවට අනුසැස, කෙහෙ රවුලු බහවා, කසාවත් හැඳ, ගිහි ගෙන් නික්මැ පැවීදි බිම වනි. මහණෙනි, ඒ රාජර්ෂීහු පැවීදි වැ සතියක් ගිය කලැ දෙව සක්රුවන අතුරුදහන් විය. මහණෙනි, එ කල්හි එක්තරා පුරුෂයෙක් දෙව සක්රුවන අතුරුදහන් වී යැ'යි රජහව දැන්වී ය මහණෙනි, ඉක්බිති මුදුනැ අබිසෙස් ලත් එ කැත් රජ තෙම දෙව් සක්රුවන අතුරුදහන් වූ කල්හි නො සතුටු වීය. නො සතුටු බව පළ කෙළේ ය. එහෙත් රාජර්ෂිහු කරා එළැඹ අරි සක්විතිවත් නො විවාළේ ය. හේ සිය මතුයෙන් ම රට පාලනය කෙරෙයි. සිය මතයෙන් ම රට පාලනය කරන ඔහු ගේ දනවුහු පසු කලැ අරි සක්විති වත්හි පවත්නා පෙරැසිටි රජුන් ගේ දනවු සෙයින් නො වැඩෙක්.
- 8. මහණෙනි, එ කල්හි ඇමැතියෝ ද රාජපර්ෂද්ති වූවෝ ද ගණකයෝ ද මහාමාතුයෝ ද බල ඇණිහි සිටුනා හස්තාාවාර්යාදිහු ද දෙරටුපල්හු ද මන්තුාජීවිහු (උපදෙස් දෙන්නෝ) ද එක් රැස් ව මුර්ධාභිෂික්ත කැත් රජුහු කරා එළැඹ ''දේවයිනි, සමමකයෙන් රට පාලනය කරන ඔබගේ දනුවුහු පෙර සිටි අරී සක්විනි වත්හි පැවැති රජුන් ගේ දනවු සෙයින් නො වැඩෙත්. දේවයිනි, යම බළු වූ අපිත් අනාශරාත් අරී සක්විති වත් සිත්හිලා දරමෝ ද, එසේ වූ ඇමතියෝ ද රුජපර්ෂදට අයත්හු ද ගණකයෝ ද මහාමාතුයෝ ද අනීකස්ථයෝ ද මන්තුාජීවිහු ද ඔබ රටු ඇක්හ. එබැවින් දේවයිනි, ඔබ අරී සක්විතිවත් අප විචාරන්න ඔබ විසින් දරී සක්විති වත් වීචාරනු ලැබූ අපි ඔබට එය පවසන්නමෝ වේ ද'' යි කීහ.

ආයුෂ පිරිනීම පිළිබඳ කථා

මහණෙනි, ඉක්ඛිත්තෙන් ඒ මූර්ධාභිෂික්ත කැත් රජ ඇමතියන් ද රාජ-පර්ෂදේහි වූවන් ද ගණකයන් ද මහාමාතුයන් ද අනිකස්ථාන් ද ද්වාරපාල-යන් ද මන්තුාජීවින් ද රැස් කරවා, අරි`සක්වීනි වත් විචාළේ ය. තසය තෙ අරියං වකකවතතිවතකං පුටඨා බාංකරිංසු තෙසං සුභා ධම්මකං හි බො රස්ඛාවරණගුතකිං සංවීදති. නො ව බො අධනානං ධන-මනුපපාදසි፤ අධනානං ධනෙ අනනුපපදීයමානෙ දළිදදීයා² වෙපුලලමගමාසි දළිදදීයෙ වෙපුලලං ගතෙ අණුසුතරො පුරිසො පරෙසං දදිනකං රෙයාසභිඛානං ආදීයි කමෙනං අඟෙහෙසුං ගහෙනා රණෙසු ඛතනියසය මුදධාතිසිතනසය දසෙසසුං අයං දෙව පුරිසො පරෙසං අදිනකං මෙයාසභිඛානං ආදීයි'ති. එවං වුනෙක තියඛවෙ රාජා ඛතනියො මුදධාතිසිනෙනා තං පුරිසං එන දවොව. ''සවවං කිරණා අමෙතා පුරිස පරෙසං අදිනකං රෙයාසභිඛානං ආදීයි' 'නී. ''සවවං දෙවා' 'කි ''කිං කාරණා ?''ති ''න ති දෙව ජීවාමී''නි

අථ රෝ භියකවෙ රාජා බතනියො මුදධාභිසිතෙනා නසස පුරිසසස ධනමනුපපාදුසි ''ඉමිනා සිං අමෙසා පුරිස ධලනන අණනා ච ජීවාහි, මාතාපිතුරෝ ව පොසෙහි, පුත්තදුරඤව පොසෙහි, කම්මතෙන ව පයොජෙනි, සමණබාහම ඉණසු උද්ධ ගතිකං දකබිණ පති ලඨ පෙහි * සොව ගගිකං සු බවිපාකං සඟකු සංවතතනික නති'' ''එවං දෙවා''නි බො නිසබවෙ සො පුරිසො රලඤඤ බතතියසය මුදධාභිසිතනසය පච්චලසයාහි අඤඤතලරා පි ලබා අගතුලනසුං ගලනළුා රලණුණු බතුතියසස් මුද්ධාතිසිතනසස් දලසසසුං ''අයං භික්ඛමව රාජා බතනියො මුදධාභිසිනෙනා නෑ පුරිසං එනදවොව: ''සවවං කිර නවං අලමතා පුරිස පලරස**ං** අදි*ත*නං ලෙයාසම්බානං ආදියී''නි ''සවවං ලදවා''ති. ''කිං කාරණා [?]''ති ''නති ලදව ජීවාමී''ති අථ ලබා භිසඛලව රාජා බ*හ*තියෝ මුණාභිසිකෙතා තසා පූරිසසා ධනමනුපොදසි ''ඉමිනා නිං අමෙතා පූරිස ධනෙන අතනනා ව ජීවාති, මාතාපිකරෝ ච පුතතදරණුව පොසෙහි, කම්මතෙනු ව පයොජෙයි, සමණබාහමණෙසු උදධගගිකං දකඛිණං පක්වඪපෙහි, සොවගගිකං සුබවිපාකං සගානසංවතත-තිකනත් '. ''එවං දෙවා''ත් ලබා භිකඛවෙ සො පූරිසො ර ෙඤසැ බතකියසස මුද්ධාභිසිතනසස පවදි සෙසාසි

අසෙසසු ෙමට හිසබවේ මනුසසා යෙ කිර හෝ පරෙස අදිනකං රෙයාසභාක ආදියනති, තෙසං රාජා ධනමනුපපදෙතී කි සුභාන තෙසං එතදහොයි ''යනතූන මයමු පරෙසං අදිනකං රෙයාසභාකං ආදියෙයාමා''ති

¹ ධනමනු පපදසි (මජස•)

² දලිදදික චාර් දලිදදික (සානා)

³ ආද්ශයි (සානා)

⁴ පතිවඨාපෙති (මජය•)

⁵ සමණෙසු බාහමණෙසු (බහුසු)

⁶ ධනමනු පපලදයි (PTS)

එරජුහු විසින් අරි සක්විති වත් පුළුවුස්තා ලද ඔහු ඔහුට එය පැවැසූහ. හෙ තෙමෙ ඔවුන් කී බස් අසා දහැමි රකවළ යෙදී ය. වැලි දිළින්දනට ධනය නො දුන්නේය. දිළින්දනට ධනය නො දෙනු ලබන කල්හි දිළිඳු බව විපුලත්වයට පැමිණියේ ය. දිළිඳු බව මහත් වැ ගිය කල්හි එක්තරා මිනිසෙක් අනුන් සතු නොදුන් දයක් සොර සිතින් ගත්තේ ය. මිනිස්සු ඔහු අල්ලා ගත්හ. අල්ලා ගෙන මුදුනැ අබිසෙස් ලත් ඒ කැත් රජහට 'දේවයිනි, මෙ පුරිස් තෙම මෙර මා සතු නො දුන් දයක් සොර සිතින් ගත්තේ යැ'යි දක්වූ හ. මහණෙනි, මෙසේ ඔවුන් කී කලැ, මූර්ධාහිෂික්ත ඒ කැත් රජ 'එමබා පුරුෂය, සැබෑ ද? තෝ මෙරමා සතු දයක් සොර සිතින් ගත්තෙහි ද?' යි පුළුවුන. 'සැබෑව, දේවයිනි'යි හේ කිව. 'කවර හෙයිනෑ?'යි රජ පුළුවුන. ''දෙවයිනි, දිවි රකිනු නො හැක්කෙමි'යි හේ කිව.

9. මහණෙනි, එක ලැ ඒ මූර්ධාභිෂික්ත කැත් රජ 'එමබා පුරුෂය, කෝ මේ ධනයෙන් තෙමේ ද ජීවත්වව මා පියන් ද පෝෂිත කරව, අඹු දරුවන් ද පෝෂිත කරව, කමාන්ත ද යොදව, මහණුන් කෙරෙහි බමුණන් **ංකරෙහි සගසුවට හිත වූ, සැප වීපාක දෙන, සුගතිය පිණිස ප**වත්නා**, ලතු** මතු බිම්හි පල දෙන දක්ෂිණාව පිහිටුවව'යි කියා, ඒ පුරුෂයාට ධනය දුත්තෝ ය. මහණෙනි "එසේ ය, දේවයිනි'යි කියා ම ඒ පුරුෂ තෙම ඒ මූර්ධාභිෂික්ත කැත් රජුහු බස මුදුනින් පිළිගත්තේ ය. මහණෙනි, අන් එක්තරා පුරුෂයෙක් ද මෙරමා සතු නොදුන් දෑ සොර සිතින් ගත්තේ ය. මිනිස්සු ඔහු අල්ලා ගක්හ. අල්ලාගෙන මූර්ධාභිෂික්ක කැත් රජහට 'ලද්වයිනි, මෙ පූරිස් මෙරමා සතු නොදුන් දෑ සොර සිකින් ගුකැ'ඨි දක්වූහ. මෙසේ කී කලැ එ රජ 'එම්බා පුරිය, තෝ මෙරමා සතු දෑ සොර -සිකින් ගතුයෙහි සැබෑ දැ ?යි විචාළේ ය 'සැබැ**ව** ිදේවයිනි'යි හේ කිව. 'කවර හෙයිනැ?'යි රජ වීචාළේ ය. 'ලද්වයිනි, දිව් ප**ව**ත්වනු නො හැක්කෙමි'යි හේ කිව. මහණෙනි, එකලැ එරජ 'එම්බා පුරිස, මේ ැඛනයෙන් කෝ තෙමෙක් යැපෙව, මා පියන් ද පෝෂිත කරව, අඹු දරුවන් ද පෝෂිත කරව, කම්ාන්ත ද යොදව, මහණ බමුණන් කෙරෙහි මතු මත්තෙහි පල දෙන, සුගතියට හිත වූ, සග සුව පිණිස පවත්නා දක්ෂිණාව පිහිටුවව, (දත් දෙව)' යි ඒ මිනිසාට ධන්ය දුන්නේ ය. 'එසේ ය, දේවයිනි'යි කියා ම හේ පුරිස් තෙම එ රජු බස මුදුනෙන් පිළිගක.

'භවත්ති, යම කෙනෙක් මෙරමා සතු ධනය සොරා ගනිත් ද, ඔවුනට රජ තෙම ධනය දෙන්නෝ යැ' යි මිනිස්ඳු ඇසූහ. ඇසීමෙන්, ඔවුනට 'අපිත් මෙරමා සතු දැ සොරා ගනුමෝ නම යෙහෙකැ'යි මෙ සිත වීය. අථ ලබා භිකබවව අඤඤ තලරා පුරිලසා පරෙසං අදිනනං ලථයාස චිිිිිිිිිිිිිිිි තලමනං අගත හෙසුං ගලහසටා රණෙඤ බතනිය සස මුඳධා හිසිිිි කොස දලසස සුං ''අයං දෙව පුරිලසා පලරසං අදිනනං ලේයා සඩ්බාතං ආදියි''නි

එවං වුකෙන භික්ඛවේ රාජා ඛක්තියෝ මුද්ධාභිසිකෙනා කං පුරිසං එකදවෙවව ''සවවං කිර සිං අමෙනා පුරිස පරෙසං අදිනනං ථෙයාසභිබතං ආදි.3''ති. ''සවවං දෙවා''ති. ''කිං කාරණා?''ති. ''න භි දෙව ජීවාමි''ති. අථ බො භික්ඛවේ රක්ඤ් ඛත්තියස්ක මුද්ධාභිසිතනස්ක ජනදහෝසි ''සමව බො අහං යෝ යෝ පි පරෙසං අදිනනං ථෙයාසභිබතං ආදියිසක්ති, කසක කසක ධනමැතුප්දස්කම්, එවම්දං දදින්නාදනං පවඩසීස්ක්ති යන්ණුනාහං ඉමං පුරිසං සුනිසේධං නිසෙධෙයාං මූල ජේජං් කරෙයාං, සීසමස්ස ජීමඥයා''නති

10 අථ බො භිසබවෙ රාජා බතතියො මුදධාහිසිකෙනා පූරිසෙ ආණාලපසි ''ලතුන හි හණෙ ඉමං පුරිසං (ළහාය රජජුයා පචඡාධානං ගාළහු බන්න බන්නිනා බුරමුණ්ඩං කරිනා, බරසු රෙන පණවෙන රජීයා රථිං සිබකාටකෙන සිබකාටකං පරිනෙකා දකුබිණෙන දවාරෙන නික්ඛාමේනා දකුඛිණුලකා නගරසස සුනිසෙධං හි මසධෙථ, මූලජෙණං කරොථ, සිසමසස ජිනුථා''ති 'එවං දෙවා'ති බො භික්ඛලව නෙ පුරිසා රනණුකු බතනියසක මුදධාතිසිනනසය පටිසළුණා නං පුරිසං දළකාය රජජුයා පචඡාබාහ² ගාළහ-සිබකාටකෙන සිබකාටකං පරිලනළුා, දකබිණෙන දවාරෙන නිකබාමෙළුා, 8 දකඛිණකො නගරසස සුනිපසධං නිසෙටෙසුං මූලලෳජජං අකංසු, සීසමසස ජින්දි-සු අල සසාසුං ලබා දි සබවේ මනුසසා, "යෙ කිර හෝ පරෙසං දදිනනං ලෙයාස ඔබාත · ආදියනති , ලත රාජා සුනිසෙධ · නිසෙටෙකි , මූල ේජජ · කුරොති, සීසානි ලකසං ඡිඥතී''ත් සුළුාන ලකසං එතදහොසි. යනුනන මයමුදු තිණකානි සඳවානි කාරාලපසසාම කිණකානි සඳවානි කාරාලපණිා ලයසං අදිතුතං ලේයාසභිතාත ං ආදියිසකම, ලත සුනිලසධං නිසෙලධසකම, මුලලඡජය කරිසසාම, සීසානි තෙසං ඡිනිසසාමා''ති. තෙ තිණුනනි සභානි කාරාලපසුං, තින්තානි සභානි කාරාලපභා ගාමසාතකම් උපකකමිංසු කාතුං, නිගමසාතමයි උපක්කමිංසු කාතුං, නගරසාකමයි උපකකම්-සු කාතුං, පසාදුහනම්වී උපකක්මි-සු කා නෑ. යෙස්ං යන අදිනනං රෙයාසම්බාත අදියන්, තෙ සුනිසෙධ නිසෙධෙන්, මුලදේජා කරොනුෆ්, සීසානි ලකසං ජිනුනුඟ්. ඉති ලබා භිසබවේ අධනානං ධනෙ අනනුපාදීයමානෙ දුළිදදියං චෙපුලලමගමාසි. දුළිදදියෙ වෙපුලලං ගත අදිනනාදනං වෙළුල්ල්මගමාසි, අදිනනාදනෙ වෙපුල්ල් ගතෙ සස්ථං වෙළල්ල් මග්මාසි සනේ වෙපුලල ගතේ පාණාතිදානො වෙපුලලමග්මායි. පාණාතිපානෙ වෙපුලල ගතෙ නෙසං සකතානං ආයු පි පරිභායි, වරණණ පි පරිභායි, ලකසං ආයුතාපි පරිභායමාතානං වලණණනපි පරිභායමාතානං අසීතිවසයසහසයායුකානං මනුසසානං පුනනා චනතාරීසං වසයසහසයායුකා අලහසුං.

¹ මූලසචච• (මජස•)

² පවජාඛානු (සනා)

³ ප**හදු**හන ම පි (මජස•)

⁴ ර්ථියාය ර්ථිය- (සාහා)

⁵ නිකුඛමන (පිමු මජය_?, FPS)

⁶ කාරාදපයකම් (සාා)

මහණෙනි, එ කල්හි එක්තරා පුරුෂයෙක් මෙරමා සතු දැයක් සොරා ගත්තේ ය. මිනිස්සු ඔහු අල්ලා ගත්හ. අල්ලා ගෙන 'දේවයිනි, මෙ පුරිස් තෙම මෙරමා සතු දැ සොර සිතින් ගත්තේ යැ' යි රජුාට දක්වීය.

'සැබෑ ද? කෝ මෙරමා දය සොරා ගත්තෙහි ද?'යි රජ පුළුවුත 'එසේ යැ දේවයිනි'යි හේ කිය 'කවරුහෙයින් ද?'යි රජ පුළ්වක. 'දේවයිනි, දීවී පැවැත්වීය නො හැක්කෙමි එහෙයිනැ' යි හේ කිව. එ විට 'මෙරමා සතු දය සොරා ගන්නා ගන්නා හැම එකකුට ම මම ධනය දෙන්නෙම වීම තම මෙසේ මේ නොදුන් දැ සොරා ගැන්ම වැඩෙන්නේ ය. මේ මිනිසා යලි.අයිනාදන් නො කළ හැකි වන සේ කළෙම නම, මුලින් ම සිදැලූයෙම නම, මොහු ගේ හිස - සිදලූයෙම් නම් යෙහෙකැ'යි එ රජහට මේ සිකු විය

10. මහණෙනි, ඉක්ඛිත්තෙන් ඒ මූර්ධාභිෂික්ත ක්ෂතීය රාජ තෙම 'සගයෙනි, එසේ වී නම්, කෙපි මේ මීනිසා දඬි රහැනින් දෙ අක් පිටට කොට තරයේ බැඳ, කරයෙන් හිස මුඩු කොට්, රඑ හඩ ඇති පණා බෙර හඩින් යුක්ත කොට වීරීයෙන් වීරීයට මංසන්ධියෙන් මංසන්ධියට ගෙන ගොස්, දකුණු ලදරින් නික්මවා, නුවරට දකුණු දික්හි දී යලි වරද නො කළ ා හැකි සේ කරවු, මුලින් ම සිදීම කරවු, මොහු භීස සිදිවු' යැ යි ඇණැවී ය. මහණෙනි, ඒ පුරුෂයෝ 'එසේ ය, ලද්වයිනි'යි කියා ම එ රජු බස් මුදුනින් - පිළිගෙන, ඒ මිනිසා දඩි රැහැනින් දෙහොක් පිටට කොට කරයේ බැඳ කරයෙන් හිස මුඩු කොට්, රඑ හඩ ඇති ප්ණාබෙරින් යුක්ත කොට, වීථියෙන් වීථීයට, මංහන්දියෙන් මංහන්දියට පමුණුවා, දකුණු දෙරින් තික්ලවා, නුව රට දකුණු දිගැදී යළි වරදක් නො කළ හැකියකු කළහ, ඔහු මුලින් සිදැලුහ ඔහු හිසි සිදැලූහ. මහණෙනි, 'යම කෙනෙක් මෙරමා සතු නොදුන් දැ ුගනිත් නම්, රජුනු ඔවුන් යලි එ බඳු වරදක් නො කළ හැකි වන සේ කරති යි ඔවුන් මුල් සිදුමෙන් සිදිනි යි, ඔවුන් තිස සිදලනි'යි මිනිස්සු ඇසූත. ඇසීමෙන් ඔවුනට අපිත් කියුණු ආයුධ කරවන්නමෝ නම, කියුණු ආයුධ කරවා, යම ලකනකුන් සතු නොදුන් දෑ, ගනුමෝ නම, ඔවුන් දිවි කොර කරන්නමෝ නම, මුලින් සිදලන්නමෝ නම්, ඔවුන් භිස් සිද ලන්නමෝ නම් මැනැවැ'යි මේ සිත විය. ඔහු තියුණු අවී කැරවූහ. තියුණු අවී කරවා, ගම චොලෝ ගන්නට ද පටන් ගත්හ, නියමගම චොලෝ ගන්නට ද පටන් ගක්හ. නුවරවල් වොලෝ ගන්නට ද පටන්ගක්හ. මං පැහැරීම කරන්නට ද පටන්ගත්ග. ඔහු යම ලකනෙකුන් සතු දැ සොරා ගනිත් ද, ඔවුන් දිවී කොර කෙරෙන්, මුලින් සිඳීම කෙරෙන්, ඔවුන් හිස් සිදින්. මහිණෙන්, මෙසේ දිළින්දනට ධිනය දෙනු නො ලබන කල්ති දිළිදු බව වැඩීමට ගියේ ය. දිළිඳු බව වැඩීමට ගිය කල්හි නොදුන් දෑ ඉසාරා ගැන්ම වැඩීමට ගියේ ය නොදුන් දෑ සොරා ගැන්ම වැඩීමට ගිය කල අව දැරීම වැඩීමට ගියේ ය. අවි දැරීම වැඩිමට ගිය කල්හි පුාණසාතය වැඩීමට ගියේ ය. පුාණසාතය වැඩීමට ගිය කල්හි ඒ සත්වයන්ගේ ආයුෂ ද පිරිහිණ, වර්ණය ද පිරිහිණ. අසූදහසක් හවුරුදු ආයුෂ ඇති, ආයුෂයෙන්ද පිරිහෙන, වර්ණයෙන්ද පිරිහෙන මිනිසුන් ගේ දරුවෝ හවුරුදු සකළිස් දහසක් ආයුෂ ඇත්තෝ වූහ.

චතතාරිසංවසසහසසායුකෙසු හික්ඛවේ මනුසෙසසු අකුසුතරා ගලහණා රලඤඤ බතනියසස මුද්ධාභිසිතනසස දලසසසුං ''අය දෙව පුරිසෝ බතතියො මුදාිංහිසිතෙතා තං පූරිසං එතදවොව, ''සචවං කිර නිං අමො පලරසං අදිනකං ලථයාස භිබාකං ආදියි ⁹''නි 'සමපුජානමුසා අභාසි. ඉති බො තික්ඛමව අධනානං ධනෙ අනනුපාදීය– මානෙ දළිදදියං වෙපුලලමගමාසි. දළිදදියෙ වෙපුලලං ගතෙ අදිනනාද්තං වෙපුලලමගමාසි. අදිකතාදනෙ වෙපුලලං ගතෙ සස්ථං වෙපුලලමගමාසි සංසේ වෙපුල්ලං ගතෙ පාණාතිපාතො වෙපුල්ලමගමායි. පාණාතිපාතෙ **වෙපුලලං ග**තෙ මුසාවාදෙ වෙපුල්ලමගමාසි මුසාවාදෙ වෙපුල්ල₊් ගතෙ ලකසං සහනානං ආයු පි ප්රිහායි, වණණා පි පරිහායි, ලකසං ආයුනා පි පරිතායමානානං වලණණන පි පරිතායමානානං චකතාරීසවසයසහසයායු-කානං මනු සොනං වීසතිව සසසහ සසායුකා පුකතා අ**ගෙසුං.** වීසතිව සස සහසායුලකසු භියබමව මනුලස සු අකුසු අල පුරිසෝ පරෙසං අදිනනං ලථයාසමාබාතං ආදියි තමෙනං අඤඤතුරො පුරිසො රඤඤ බනනියසා ''ඉළුනනාමො දෙව පුරිසො පරෙසං මුදධාභිසිකනසස ආරෝමචසි අදිතනං ලෙයාපම්බාතං ආදියී''ති පෙසුණුසුමකාසි. ඉති බො හික්ඛවේ අධනානං ධනෙ අනතුපපදීයමානෙ දළිදදියං වෙපුලලමගමායි **වෙපුලලං ගතෙ අදිනකාදනං වෙපුලලමගමාසි අදිනකාදනෙ වෙපුලලං** ගත සන්ං වෙපුලලමගමාසි. සහේ වෙපුලලං ගතෙ පාණාතිපාතො <u>චෙපූලුල</u>මගමාසි පාණාතිපාලන **වෙපුලල**ං ගතෙ මූසාවාදෙ වෙපුලල-මගමාසි මුසාවාලද වෙළුලලං ගතෙ පිසුණා වාචා වෙපුලලමගමාසි. පිසුණාය වාචාය වෙපුලලං ගතාය තෙසං සකතානං ආයු පි පරිහායි වල ණුණා පි පරිභායි ලකස් ආයුතා පි පරිභායමාතානං වලණුණුත පි පරිභායමානානං වීසන්වසස්භසසායුකානං මනුසසානං දසවසසසහසසායුකා පුතතා අලහසුං

12. දසවසසහගසහයුකෙසු තික්ඛවෙ මනුසෙසසු එකිදං සහතා වුණණවතෙකා හොනති, එකිදං සහතා දුඛඛ ණණා. කළු යෙ තෙ සහතා දුඛඛ ණණා කෙ ව ණණවෙනෙකු සමහත අභිජිකායනකා පරෙසං දුරෙසු වාරිකතං ආපජිරංසු ඉති බො තික්ඛවෙ අධනානං ධලන අනනුපපදීයමානෙ දළිදදියං වෙපුලලමගමාසි, දළිදදි යෙ වෙපුලලං ගතෙ – වෙ කාමෙසු මිවුණාවාරො වෙපුලලමගමාසි, කාමෙසු මිවුණාවාරෙ වෙපුලලං ගතෙ නෙසං සහතානං ආයු පි පරිභායි වල ණණා පි පරිභායි කෙසං ආයුනා පි පරිභාය මානානං වල ණණන පි පරිභායමානානං දසවසසසහසසායුකානං මනුසකන

¹ වණණවනතා (සහා)

- 11. මහණෙනි, සකළිස් දහසක් හවුරුදු ආයු ඇති මිනිසුන් අතුරෙහි එක්කරා පුරුෂයෙක් අනුත් සතු නොදුන් දැයක් සොරා ගත්තේ ය. මිනිස්සු ඔහු අල්ලා ගක්හ අල්ලා ගෙන මූර්ධාභිෂික්ත කැත් රජහට 'දේවයිනි, මේ පූරිස් තෙම මෙරමා සතු දෑ සොරා ගත්තේ' යැ යි දක්වූහ මහණෙනි, ඔවුන් එසේ කී කල්හි එ රජ 'එමබා පුරිස, තෝ මෙරමා සතු දෑ සොරා 'දේවයිනි, නැතැ'යි (සොරා නො ගත්තෙහි ද? ඒ සැබෑ ද ?'යි පුළුවුත ගතිමියි) හේ දන බොරු කීයේ ය. මහණෙනි, මෙසේ දිළින්දනට ධනය නොදෙනු ලබන කලැ අයිනාදන් වැඩීමට ගියේ ය. අයිනාදන වැඩීමට ගිය කලැ අවි දරීම වැඩීමට ගියේ ය. අවි දරීම වැඩීමට ගිය කලැ පුෘණවධය වැඩීමට ගියේ ය. පුංණවධය වැඩීමට ගිය කලැ බොරුකීම වැඩීමට ගියේ ය බොරුකීම වැඩීමට ගිය කල් ඒ සත්වයන්ගේ ආයුෂ ද පිරිහිණ, වර්ණය ද පිරිහිණ ආයුෂයෙන් ද පිරිහෙන, වර්ණයෙන් ද පිරිහෙන සකලිස්දහසක් හවුරුදු පරමායු ඇති ඒ මිනිසුන්ගේ දරුවෝ විසිදහස් හවුරුදු ආයු ඇත්තෝ මහා ණෙනි, විසිදහස් හවුරුදු ආයු ඇති ඒ මිනිසුන් අතුරෙති එක්තරා මිනිසෙක් අනුන් සතු නොදුන් දැයක් සොරා ගත්තේ ය පුරුෂයෙක් රජුාට 'දේවයිනි, මෙ නම් පුරුෂයා මෙරමා සතු දැ සොරා ගත්තේ යැ'යි ඔහු ඇර්බැ කේලාම් කී ය. මහණෙනි, මෙසේ දිළින්දනට ධනය නො දෙනු ලබන කල්හි දිළිදු බව වැඩීමට ගියේ ය දිළිදු බව වැඩීමට ගිය කලැ අයිතාදන් වැඩීමට ගියේ ය අයිතාදන් වැඩීමට ගිය කලැ අවි දරීම වැඩීමට ගියේ ය. අවි දරීම වැඩීමට ගිය කලැ පුංණවධය වැඩීමුට ගියේ ය. පුාණවධය වැඩීමට ගිය කලැ මුසාවාදය වැඩීමට ගියේ ය මුසාවාදය වැඩීමට ගිය කලැ කේලාම කීම වැඩීමට ගියේ ය කෝලාම කීම වැසීමට ගිය කලැ ඒ සතුන් ගේ ආයුෂ ද පිරිහිණ, වර්ණය ද - පිරිතිණ. ආයුෂයෙන් ද පිරිහෙන වර්ණයෙන් ද පිරිහෙන හවුරුදු විසිදහසක් ආයු ඇති ඒ මිනිසුන් ගේ දරුවෝ අවුරුදු දසදහසකට ආයු ඇත්තෝ වූහ
 - 12 මහණෙනි, අවුරුදු දස දහසක් ආයු ඇති මිනිසුන් අතුරෙහි ඇතැම සත්හු වර්ණවත් වෙත් ඔවුන් අතුරෙන් යම සත්ව කෙනෙක් දුච්ණි ද, ඔහු වණිවත් සත්වයන් දෙස සරාග සිතින් බලන්නාහු, ඒ මෙරමා අඹුවන් කෙරෙහි වරදවා හැසිරෙන බවට පැමිණියන මහණෙනි, මෙසේ දිළින්දනට බනය නො දෙනු ලබන කල්හි දිළිඳු බව වැඩීමට පැමිණියේ ය දිළිඳු බව වැඩීමට පැමිණි කල්හි. කාමයන්හි වරදවා හැසිරීම වැඩීමට ගියේ ය කාමයන්හි වරදවා හැසිරීම වැඩීමට ගිය කල්හි ඒ සත්වයන්ගේ ඇයුෂ ද පිරිහිණ, වණිය ද පිරිහිණ. ආයුෂයෙන් ද පිරිහෙන, වණියෙන් ද පිරිහෙන හවුරුදු දස දහසක් ආයු ඇති මිනිසුන්ගේ දරුවෝ හවුරුදු පන්දහසක් ආයු ඇත්තෝ වූහ

පණුවසසසහසසායුකෙසු භික්ඛවෙ මනුසෙසසු 13 ඉවපුලලමගමංසු එරුසා වාචා ස**ළුපා**ලාපො ව දවීසු ධමෙමසු වෙදුලලං ගලකසු ලකසං සකකානං ආයු පි පරිහායි, වලණණ පි පරිහායි ආයුතාපි පරිහායමාතාතං වලණණත පි පරිහායමාතාතං පණුවසා-සහසයායුකානං මනුසසානං අපෙක්වෙව අඩ්ඪයෙයාව සසසහසායුකා අලෙපකලවට ඓව සසසහ සසායුකා පුකතා අගෙසුං. අඩඪලකයාව සසසහ-තිකකවෙ මනුසෙසසු අභිජිකාව නාපාද¹ වෙළලලමගම සු සසායු ලෙක සු අභිජකාවාාපාදෙසු වෙපුලලං ගතෙසු තෙසං සකතානං ආයු පි පරිභායි, වලණණා පි පරිහායි. නෙසං ආයුතා පි පරිහායමාතානං වණෙණුන පි පරිභායමාතානං අඩඪලකයාවසයසහසසායුකානං මනුසසානං වසයසහසසා-යුකා පුතතා අහෙසුං වසසසහසසාළකෙසු භික්ඛවෙ මනුසෙසසු මිවණදිරිසි <u> වෙපුලලමගමාසි මීචඡාදිටකියා වෙපුලලං ගතාය තෙසං සක්කානං ආයු පි</u> පරිහායි, ව**ාණණා** පි පරිහායි කෙසං ආයුනා පි පරිහාය මානානං ව**ාණණ**-නපි පරිභායමානාන• වසසසහසසායුකාන• මනුසසාන• පණුවසසසකායුකා පුතතා අහෙසු॰ පණුවවසසසතායුකෙසු භික්ඛවෙ මනුමසසසු කයො ධම්මා වෙපුලලමගමංසු අධමමරාගො විසමලොහො මිවුජාධමෙමා. නිසු ධමෙමසු වෙපුලලං ගලකසු ලකසං සකතානං ආයු පි පරිභායි, වණණවේ පරිභායි. ලකසං ආයුතා පි පරිභායමාතාතං වලණණත පි පරිභායමාතාතං පණුව වසයසතායුකානං මනුසසානං අපෙසකවේව අඩුඑතෙයාව සසසතායුකා-අපෙක වෙට දෙමව සසසතායුකා පුතතා අහෙසුං. අඩු එතෙයාව සසසතා-යුකෙසු භියබවෙ මනුසෙසසු ඉවේ ධම්මා වෙපුලලමගමංසු අමනෙකයාකා අලපලකකයාතා අසාමණුදුතා අබුහුමණුදුතා නකුලෙලරටඨාපචායිකා

14 ඉති බො භික්ඛවේ අධතානං ධනෙ අතතුපැදීයමානෙ දළිදදියං වෙපුලලමගමාසි, දළි දියෙ වෙපුලලං ගතෙ අදිතකාදනං වෙපුලලමගමාසි. අදිතකාදන වෙපුලලං ගතෙ සසාං වෙපුලලමගමාසි සසා වෙපුලලං ගතෙ පාණාතිපාතෙ වෙපුලලමගමාසි. පාණාතිපාතෙ වෙපුලලමගමාසි. පාණාතිපාතෙ වෙපුලලං ගතෙ මුසාවාදෙ වෙපුලලං ගතෙ පිසුණා වාවෘ වෙපුලලමගමාසි පිසුණාය වාචාය වෙපුලලං ගතාය කාමෙසු මිවණාචාරෝ වෙපුලලමගමාසි කාමෙසු මිවණාචාරේ වෙපුලලමගම අව වෙපුලලමගම අව වරුදා වාචා සමාපපලාපො ව. දවීසු ධමෙම සු වෙපුලලමගම අහිජකාවාහපාදේ වෙපුලලමගම අහිජකාවාහපාදේ වෙපුලලමගම අහිජකාවාහපාදේ වෙපුලලමගම අ

¹ අභිජාඩාවාපාරද (Prs)

මහලණනි, පත්දහසක් හවුරුදු ආයු ඇති මිනිසුත් අතුරෙහි පරුෂ වචනය ද සම්ඵපුලාපය ද යන දෙ අකුසල්හු වැඩීමට ගියහ. ඒ දෙ අකුසල් වැඩීමට ගිය කලැ ඒ සත්වයන් ගේ ආයුද පිරිහිණ, වණියද ආයුෂ ායන් ද පිරිහෙන වණියෙන් ද පිරිහෙන, හවුරුදු පන්දහසක් පිරිහිණ ආයු ඇති මිනිසුන්ගේ ඇතැම් දරුවෝ හවුරුදු දෙදහස් පන්සියක් ද ඇතැම් දරුවෝ හවුරුදු ුදැහසක් ද ආයු ඇත්තෝ වූහ මහණෙනි, හවුරුදු ලදදහස් පන්සියක් ආයු ඇති මිනිසුත් අතුරෙහි අභිධාාවත් වාා පාදයත් යන දෙ අකුසල් දහමනු වැඩීමට පැමිණියහ. අභිධාන වානපාදයන් වැඩීමට ගිය කල්හි ඒ සත්වයන්ගේ ආයු ද පිරිහිණ, පැහැය ද පිරිතිණ. ආදුෂායෙන් ද වණියෙන් ද පිරිමහන ඒ වර්ෂ දෙදහස් පන්සියක් ආයු ඇති මිනිසුන්ගේ දරුවෝ වර්ෂ දහසක් ආයු ඇත්තෝ වූහ. මහණෙනි, වර්ෂ දහසක් ආයු ඇති මිනිසුන් අතුරෙහි ම්ථාන දෘෂ්ටිය වැඩිමට ගියේය. මිනාන දෘෂ්ටිය වැඩීමට ගිය කලැ ඒ සතුන් ගේ ආයුෂද පිරිහිණා, වණියද පිරිහිණා ආයුෂායන් ද පිරිහෙන, චණියෙන් ද පිරිහෙන, වර්ෂ දහසක් ආයු ඇති ඒ මිනිසුන්ගේ දරුවෝ හවුරුදු පන්සියක් ආයු ඇත්තෝ වූහ මහණෙනි, හවුරුදු පත්සියක් ආයු ඇති මිනිසුත් අතුරෙහි අධර්ම රාගය ද විෂම ලෝහය ද මිථාාංධර්මය ද යන කුන් අකුසල ධර්මයෝ වැඩිමට ගියහ ඒ තුන් අකුශල ධර්මයන් වැඩිමට ගිය කල්හි, ඒ සත්වයන් ගේ ආයුෂ ද පිරිතිණ, වණීය ද පිරිතිණ ආයුෂයෙන් ද පිරිමෙනන, වණියෙන් ද පිරිමෙන පත්සියක් හවුරුදු ආයු ඇති ඒ මිනිසුන් ගේ ඇතැම් දරුවෝ දෙසිය පනසක් හවුරුදු ආයු ඇත්තෝ වූහ. ඇතැම් දරුවෝ දෙසියයක් හවුරුදු ආයු ඇත්තෝ වූහ මහණෙනි, හවුරුදු දෙසිය පනසක් ආයු ඇති මිනිසුන් කෙරෙහි මවට සත්කාර නො කරන බව, පියාට සත්කාර නො කරන බව, මහණුනට ගරු නො කරන බව, බමුණනට ගරු නො කරන බව, කුලෙහි වැඩි සිටියනට යටත් පැවැතුම නැති බව යන මේ ලාමක දහම්හු වැඩීමට පැමිණියහ

14 මහ නොරු මෙසේ දිළිත්දනට ධනය නොදෙනු ලබන කල්හි, දිළිදු බව වැඩීමට ගියේ ය දිළිදු බව වැඩීමට ගිය කල්හි අදත්තාදනය වැඩීමට ගිය කල්හි අදත්තාදනය වැඩීමට ගියේ ය පැත්තාදනය වැඩීමට ගියේ ය පැත්තාදනය වැඩීමට ගියේ ය පැත්තායනය වැඩීමට ගියේ ය පැත්තායනය වැඩීමට ගියේ ය පැත්තායනය වැඩීමට ගියේ ය පැත්තාවනය වැඩීමට ගියේ ය මුසාවාදය වැඩීමට ගිය කල්හි මුසාවාදය වැඩීමට ගියේ ය මුසාවාදය වැඩීමට ගිය කල්හි මුසාවාදය වැඩීමට ගියේ ය පිසුණාවාචාව වැඩීමට ගියේ ය සිසුණාවාචාව වැඩීමට ගිය කල්හි කාමම්ථානවාරය වැඩීමට ගියේ ය. කාමම්ථානවාරය වැඩීමට ගිය කල්හි පරුෂ වචනයත් සමළු පැතියක් යන දෙ අකුසල්හු වැඩීමට ගියහ ඒ දෙ අකුසල් වැඩීමට ගිය කල්හි, අභිධානවත් වනාපාදයන් වැඩීමට ගියහ

ගලකසු මීවජාදිලසී වෙපුලලමගමාසි මීවුණැව්ඩියා වෙසුලලං ගතාය තයො ධමමා වෙපුලලමගමංසු අධම්මරාගො විසමලොහො මිවුණධමේමා තීසු ධලම් සු වෙපුලලං ගතෙසු ඉමේ ධම්මා වෙපුලලමගම්සෙ අමකො-යාතා අපෙතෙනයාතා අසාමණුකුතා අබුහුමණුකුතා නකුලෙජෙටුණුපවා-යිතා ඉලමසු ධලම්මසු වෙපුලලා ගලකසු ලකසං සකතානං ආයු පි පරිභාගි, ව ෙණණාපි පරිහායි තෙසං ආයුතා පි පරිහායමාතානං ව ෙණණන පි පරිතායමානාන• අඩ්භීලකයාවසාසකායුකාන• මනුසසාන• වසාසකායුකෳ පුතතා අලහසුං

දසවසසායුකසමයෝ

15. හවිසාති භිකඛවෙ ලසා සමයො යං ඉමෙසං මනුසානං දසවසසායුකා පුතත හවිසසනහි. දසවසසායුකෙසු තියබලව මනුසෙයසු පණුවසයිකා¹ කුමාරිකා අලමපලනයාා හවිසිනෙනි දසවසු සායුලකසු තිකාවෙ මනුසෙසසු ඉමානි රසානි අනාහරධායිසානති, සෙයා:ඊදං ස**ප**ි නවනීතං තෙලං මධු එාණිතං ලොණං. දසවසසායුකෙසු භික්ඛවෙ මනුසෙසසු කුදුැසකො අගතං හොජනානං² හවිසසති. සෙයාප්ටාපි හිසබවේ එතරහි සාලිමංසොදනො අගනං හොජනානං, එවමෙව බො භික්ඛවෙ දසවසසා– යුලකසු මනුලසසසු කුදුැසලකා අඟනං ලහාජනානං හවිසසනි භියාඛමව මනුසෙසසු දසකුසලකම්මපථා සමඛඛන යුලකසු අනතරධාධිසයනති, දසඅකුසලකම පථා අතිබන දපපසයනති දසවසයා-යුකෙසු හිසකි වෙ මනු ෙසසසු කුසලනතිපි න හවිසයති. කුකො පන කුස-ලසය කාරකො. දසවසයායුකෙසු භියබවෙ මනුසෙසසු යෙ තෙ හවිසයනහි අම්ලත්තයාා අපෙත්තයාා අසාම්ඤ්ඤ අබුහ්මඤ්ඤ න කුලේ ජෙටඨා-පවායිනො, නෙ පූජණ ව•් හවිසයනත් පාසංසා ච සෙයෝථාපි භිකඛවෙ එතුරහි මතෙතයා ලෙනෙකයා සාමඤඤ බුහුමඤඤ කුලල ජෙටඨා පවායිනො පුජජා ව පාසංසා ව, එවමෙව බො භිකුඛලව දසවසයායුකෙසු මනුලසසසු ලය ලක භවිසසනක් අම්ලාකයා අපෙලෙනනයාා අසාමණුණු **රෙටඨා**පවායිනො, නෙ පූජෝ ව **හවිස**සනනි අධුහමණ කුලෙ පාසංසා ච දසවසසායුකෙසු භියඛවෙ මනුසෙසසු න භවිසසති මාතා ති වා මාතුවණ නි වා මාතුලානී නි වා ආච්රියහරියා නි වා ගරුනං දුරෝ නි වා සමෙහදං ලලාකො ගම්සසති යථා අලජළකා කුකකුටසුකරා ලසාණසිගාලා⁸.

¹ පඤවමාසිකා (කුම)

² අගගටභාජනං 3. අතිවිය (PTS සාහා)

^{4.} පූජා (සනා)

⁵ රමකකසන (PTS)

^{6 &#}x27;පිතෘ නිවා පිතුවජනි' වා දුනි අධිකෝ පාරඨා සාාමපොසුකෙසු දියසකි

⁷ දුරෝ (සිමු) 8 සොණයිඩ්කාලා (මජ්යං)

අභිධාාවාහපාදයන් වැඩීමට ගිය කල්හි මිථාාදෘෂ්ටිය වැඩීමට ගියේ ය. මිථාාදෘෂ්ටිය වැඩීමට ගිය කල්හි අධර්මරාග දිෂමලෝහ මිථාාධර්ම යන තුන් ලාමක ධර්මයෝ වැඩීමට පැමිණියහ. ඒ තුන් දහමුන් වැඩීමට ගිය කල්හි, මචට සත්කාර නොකරන බව, පියාට සත්කාර නොකරන බව, මහණුනට ගරු නො කිරීම, බමුණනට ගරු නො කිරීම, කුලෙහි වැඩී සිටියනට යටත් පැවැතුම නැති බව යන මේ පාපධර්මයෝ වැඩීමට ගියහ. මේ පාපධර්මයන් වැඩීමට ගිය කල්හි, ඒ සන්වයන් ගේ ආයුෂ ද පිරිහිණ, වණිය ද පිරිහිණ ආයුෂයෙන් ද පිරිහෙන, දිණියෙන් ද පිරිහෙන හවුරුදු දෙසියපනසක් ආයු ඇති මිනිසුන්ගේ දරුවෝ හවුරුදු සියයක් ආයු ඇත්තෙන් වූහ

මහණෙනි, මේ මිනිසුන් ගේ දරුවෝ යම් කලෙක දස හවුරුදු , පරමායු ඇත්තෝ වෙත් ද, එසේ වූ කාලයෙක් වන්නේ ය. මහණෙනි, දසවස් ආයු ඇති මිනිසුන් අතුරෙහි, පස් හැවිරිදි කුමරියෝ පතිකුලයට යැමට සුදුසු වන්නාන මහලණනි, දශවර්ෂායුෂ්ක මිනිසුන් අතුලරහි ගිතෙල් වෙඩරු තලතෙල් මී සකුරු ලුණු යන මේ රසයෝ අතුරුදහන් වන්නාහ මහ ාණනි, දශවර්ෂායුෂ්ක මිනිසුන් අතුරෙහි කුදුසක ධානාය (හමු) බොජුන් අතුරෙහි අගු වන්නේ ය. මහණෙන්, දැන් සහිත හැල් සාල් ඛක මිනිසුන් ගේ පිළිගැන්ම පරිදි බොජුන් අතුරෙහි අගු වේ ද, එසේ ම දසවස් ආයු ඇති මිනිසුන් කෙරෙහි බොජුන් අතුරෙන් අගු කුදුසක ධානාය (හමු) මහණෙති, දස වස් ආයු ඇති මිනිසුන් අකුරෙන් දශකුශල කර්මපථයෝ හැම ලෙසින් ම අතුරු දහන් වන්නාහ. දශ අකුශල කර්මපථමයා ඉතා ම දීප්ත වන්නාහ. මහමණනි, දශවර්ෂ යුෂ්ක මිනිසුන් කෙරෙහි කුලෙ යැ යන නම පවා නො වන්නේ ය. කුසල් කරන්නෙක් කොයින් වේ ද? මහලණනි, දශවර්ෂායුෂ්ක මිනිසුන් අතුරෙහි යම කෙනෙක් මවට ගරු නො කරනුවෝ, පියාට ගරු නො කරනුවෝ, මහණුනට ගරු නො කරනුවෝ, බමුණනට ගරු නො කරනුවෝ, කුලෙහි වැඩී සිටියනට යටත් පැවැතුම නැක්තෝ වෙත් ද, ඔහු පූජා ද පුශංසාර්ත ද වන්නාහ. වහලණති, මේ කලැ මව කෙරෙහි මොනොවට පිළිපැනාහු, පියා කෙරෙහි මොනොවට පිළිපදනාහු, මහණුත් කෙරෙහි මොනොවිට පිළිපදනාහු, බමුණන් කෙරෙහි මොනොවට පිළිපදනානු, කුලයෙහි වැඩි සිටියනට යටත් පැවැතුම ඇතියානු යමසේ පූජාත් පුශංසාර්තත් වෙත් ද, මහණෙනි, එ සේ ම දශවර්ෂායුෂ්ක මිනිසුන් අතුරෙහි යම කෙනෙක් මව කෙරෙහි මොනොවට නො පිළිපදනාහු ද, පියා කෙරෙහි මොනොවට නො පිළිපදනාහු ද, මහණුන් ලකරෙහි මොනොවට නො පිළිපදනාහු ද, බමුණන් කෙරෙහි මොනොව**ට** නො පිළිපදනාහු ද, කුලයෙහි වැඩි සිටියනට යටත් පැවැතුම නැතියාහු ද, ඔහු පූජා ද පුශංසාර්හ ද වන්නාහ. මහණෙනි, දශවර්ෂායුෂ්ක මිනිසුන් ලකුරෙහි මෑණියෝ යැ යි හෝ සුඑ මෑණියෝ යි හෝ නැන්දණියෝ යි හෝ - ඇදුරු බ්රින්දෑ යි හෝ සුඵ පිය දෙටුපිය ආදින්ගේ බ්රියෝ යි කියා හෝ (හැභීමෙක්) ිනො වන්නේ ය. එඑවෝ බැටෙඑඩෝ කුකුළෝ හූරෝ බල්ලෝ කැණහිල්ලු යමසේ ද, එසේ ම ලෝවැසි තෙමෙ (කුලසීමාව බිද) මි.ඉහාවයට යන්නේ ය (කුල සිරික් නොතකා ඔවුන් පාවාගන්නාහ)

දසවසසායුලකසු භික්ඛලව මනුලසසසු ලනසං සනතානං අකුඤ_ මණුණු **ම**ණි නිලඛ්ඛා ආ**සා**ලකා පවවුප<u>ටහි</u>ලකා හවිසානි, නිලඛ්ඛා ඛාපාලෑ. ත්ලේඛයා මනොපදෙනසා, ත්ඛක වධකවිතනං මාතු පි පුතනමහි, පුතනසා පි මාතරි, පිතු පි පුත්තමහි පුත්තසය පි පිතරි, හාතු පි හාතරි හාතු පි හගිනියා හගිනියා පි භාතුරි, තිලබුබා ආසාලතා පච්චුපවසීලතා හවිසුසුති තිබෙබා බාහපාලද තිලඛ්ඛා මලනාපලදසො ත්බබං වධකචිතර තිකුඛලව මාගවික සස මීගං දිසවා තිලෙඛා ආඝාලතා ද්වවුපවසිලතා තොකි තිලබබා බහාපාලද තිලබබා මනොපලදලසා තිබබං වධකචිතතං එවමෙව ලබා හිසකුවෙ දසවසසායුමකසු මනුලසසසු ලතසං සතානං අණුදු– මණකුමහි තිබෙබා ආසානො පචවුපවසීනො හවිසුසති තිබෙබා බූපාපාලද ත්ල බබා මලනාපලද ලසා ත්බබං වධක විකත මාතු පි පුතනමහි, පුතනසස පි මාතරි, පිතු පි පුතතමහි, පුතතසස පි පිතරි, හාතු පි හාතරි, හාතු පි හගිනියා, හගිනියා පි හාතරි, තිබෙබා අංඝාතො පචවුපටසීතො හවිසයති, තිබෙබා බහාපාලද, තිබෙබා මලනාපලදලසා, තිබබං වධකචිතතං දසවසසාජුලකසු භිකුඛාව මනුලෙසසසු සකතාහං සත්වන රකලපා හවිසසකි ලත අකුකුද-මණුදුමහි මිගුසණුද පටිලභිසසනති නෙසං තිණකානි සඳවානි හතෙසු පාතුභවිසයනති තෙ තිරුණකන සහඓන 'එස මිගෝ එස මිගෝ'ති අණුද-ම \mathbf{m} ුදෙං ජීවිතා වොරොපෙසැන $\mathbf{\hat{D}}^{\mathrm{T}}$

ආයුවණණාදිවඩඪනකථා

17 අථ බො තෙසං භික්ඛවේ සහතානං එකච්චානං එවං භවිසයති, 'මා ච මයං කණුම්', මා ච අමේහ කොඩ, යනතුන මයං කිණගහණං වා වනගහණං වා රුක්ඛගහණං වා නදීවිදුගතං වා පඛඛකවිසමං වා පවිසිතා වනමූලඵලාහාරා යාපෙයාහමා'ති තෙ කිණගහණං වා වනගහණං වා රුක්ඛගහණං වා නදීවිදුගතං වා පඛඛකවිසමං වා පවිසිතා සහතාහං වනමූලඵලාහාරා යාපෙසයනති'. තෙ කසය' සහතාහසය අවවශයන තිණගහණා වනගහණා රුක්ඛගහණා නදීවිදුගතා පඛඛකවිසමා තික්ඛමිතා අඤඤ-මඤු ආලිඛිතිතා සහාගායිසයනති සමසහසිසයනති 'දිටඨා හො සහත ජීවසි, දිටඨා හො සහත ජීවසි'කි අථ බො තෙසං හික්ඛවේ සහතානං එවං හවිසයති 'මයං බො අකුසලානං ධමමානං සමාදිනහෙතු එවරුපං අයෙතං ඤුතිකඛයං පහතා යනතුනා මයං කුසලං කරෙයාම

I වොරොපිසසනත් (සනා)

² කිසුව (කාම)

³ යාලපයානනි PTS

⁴ තන් (සිමු)

- 16. මහලණනි, දශවර්ෂායුෂ්ක මිනිසුත් අතුරෙහි, ඒ සත්වයන්ගේ උනුත් කෙරෙහි දඩි වෛරයෙක්, දඩි වාහපාදයෙක්, දඩි මනඃපුද්වෙෂයෙක් දඩි වධක චිත්තමයක් එළැඹ සිටියේ වන්නේ ය. සුතු කෙරෙහි මවගේ ද, මව කෙරෙහි පුතුගේ ද, පුතු කෙරෙහි පියාගේ ද, පියා කෙරෙහි පුතුගේ ද, බෑයා කෙරෙහි බෑයාගේ ද, බිහිනිය කෙරෙහි බෑයාගේ ද බෑයා කෙරෙහි බිහිනියගේ ද, දඩි ආසාතයෙක්, දඩි වාහපාදයෙක්, දඩි චිත්ත පුලදවෂමයක්, දඬි වධක චික්තයෙක් එළැඹ සිටියේ වන්නේ ය. මහණෙනි, යම්සේ මුවවැද්දකුට මුවකු දක්මෙන් දඬි ආසාතයෙක්, දඬි ලදම ෂයෙක්, දඬි චිත්ත පුදෙවෂයෙක්, දඩි වධක චිත්තයෙක් එළැඹ සිටුනේ වේ ද, මහණෙනි, එසේ ම මිනිසුන් දශවර්ෂායුෂ්ක කල්හි ඒ සත්වයන්ගේ උනුන් කෙරෙහි දඩි ආසාකයෙක්, දඩි වාහපාදයෙක්, දඩි චිත්ත පුදෙවෂයෙක්, දඩි වධක චිත්ත ංයක්, එළැඹ සිටියේ වන්නේ ය. පුතු කෙරෙහි මවගේ ද, මව කෙරෙහි පුතුගේ ද, පුතු කෙරෙහි පියාගේ ද, පියා කෙරෙහි පුතුගේ ද, බෑයා කෙරෙහි බැයාගේ ද, බිහිනිය කෙරෙහි බැයාගේ ද, බැයා කෙරෙහි බිහිනියගේ ද, දඬි ආශාතයෙක්, දඩි වාහපාදයෙක්, දඩි විත්ත පුදෙමෂයෙක්, දඩි වධක විත්ත-. යෙක් එළැඹ සිටියේ වන්නේ ය. ිමහණෙන්, මිනිසුන් දශ්වර්ෂායුෂ්ක කල්හි සත් දවසක් ශස්තුාන්තඃකල්පය වන්නේ ය. ඔහු ඔවුනොවුන් කෙරෙහි මෘගසංඥව (මේ මුචෙකැ යි හැඟීම) ලබන්නාහ ඔවුන්ගේ අත්ති තියුණු අවී පහළ වන්නේ ය ඔහු තියුණු අවියෙන් 'මේ මුවෙක, මේ මුවෙකැ' යි ඔවුනොවුන් දිවියෙන් කොර කරන්නාහ.
 - මහණෙනි, එ කල්හි ඒ සතුන් අතුරෙන ඇතැම කෙනෙකුට 'අපි කියිටකුදු දිව්යෙන් තොරනො කරමෝ වා, කිසිවෙක් අප ද දිවියෙන් තොර **ඉතා කෙරේවා අපි කණහඩුවකට හෝ වනලැහැබකට හෝ රුක්බැද්**දකට ලහා අන්තර්දවී නදි නදින්ගේ දුර්ගමස්ථානයකට හෝ කඳුවලින් විෂ**ම**්වූ තැනක්ට හෝ වැද, වෙනෙහි මුල් පල ආහාර කොටැති වැ යැපෙන්නමෝ නම් යෙහෙකැ'යි මෙසේ සිතෙක් වන්තේ ය ඔහු නණහඩුවකට ගෝ වනලැගැබකට හෝ රුක්බැද්දකට හෝ නදීවීදුර්ගයකට හෝ පව්ත විපමයකට හෝ පිව<mark>ිස ස</mark>ත් දවසක් වනමූලඑල ආහාර කොටැනි ව යැපෙන්නාහ. ඔහු එහි සතිය ඇවැමෙන් තණහඩුවෙන් වනලැහැබෙන් රුක්ධැද්දෙන් නදිව්දුර්ගයෙන් පව්තදි ෂමයෙන් නික්ම, උනුන් වැලැදගෙන, භවන යන්වය, ''පිලනකි! තව ම ජීවත් වෙනි! වූ සේ යහපති! සුව ම ජීවත් වෙයි' යැ යි උනුන් හා යතුටු වන්නාහ, උනුත් අස්වසන්නාග. ුමහණෙනි, ථ කල්**ගි ඒ ස**න්නව, ''අපි වනාහි අකුසල් දහම සමාදන් කොට ගත් හෙයින් මෙබදු වූ **ලහන් දෙනිවිනාශයකට පත්**තමහ. අපි කුසල් කර*ම*ෝ නම යෙගෙක.

ť

කිං කුසලං කරෙයපාම? යනුතුන මයං පාණාතිපාතා විරලේ. යාහම, ඉදං කුසලං ධමමං සමාදය වලකතයාහමා''නි ලකු පාණානි-පාකා වීරම් සහනති ඉදං කුසලං ධමමං / සමාදය වනනි සහනති කුසලානං ධම්මානං සමාදුනහෙතු ආයුතා පි වඩසීසානත් වණණ-න පි වඩභීසයනත්. ලක්සං ආයුතා පි වඩඪමාතානං වලණණන පි වඩඪ-මානානං දසවසසායුකානං මනුසසානං වීසතිවසසායුකා දුක්තා සකනතී. අථ බො තෙසං භිකබවෙ සකතානං එවං හවිසකති, "මයං ලබා කුසලානං ධමමානං සමාදන**හතු ආයුනා පි වඩ**එාම, ව*ෙ*ණණ-න පි වඩසාම යනුනුන මයං භියෝහාසොම්කතාය කුසලං කරෙයායම කිං කුසලං කලරයාහම? යනුනුන මයං අදිනකාදනා ව්රමෙයාාම, කුසලං ධමමං සමාදය වනකායා මා'කි. නෙ පාණාතිපාතා ඉදං කුසලං ධමම විරම්සසනති අදිනනාදනා විරම්සසනති ලකු කුසලානං ධමමානං සමාදනහෙතු වඩසීසානත්, වලණණනපි වඩසීසානත් කෙසං ආයුනාපි වඩස්මානානං වලණුණුනුපි වඩුඑමානානං විසතිවසායුකානං මනුසුයානං චනතාලීසති-වසසායුකා පූතතා භවිසයනති

අථ බෝ තෙසං භික්ඛමව සහතානං එවං භවිසක්ති 'මයං බෝ කුසලානං ධම්මානං සමාදනමහතු ආයුනාපි වඩ්ඨාම, වණෙණනපි වඩ්ඨාම. යනතුන මයං භියෙනාසොමහතාය කුසලං කරෙයනාම. කිං කුසලං කරෙයනම, ඉදං කුසලං ධම්මං සමාදය වනෙතයනාමා'ති තෙ පාණාතිපාතා විරමිසයනති, අදිනනාදනා විරමිසයනති, කා මෙසුම්චඡවාරා විරමිසයනති. ඉදං කුසලං ධම්මං සමාදය වනතිසයනති. කා මෙසුම්චඡවාරා විරමිසයනති. ඉදං කුසලං ධම්මං සමාදය වනතිසයනති. තෙ කුසලානං ධම්මානං සමාදනහතු ආයුනාපි වඩ්ඪසයනති වණෙණනපි වඩ්ඪසයනති. තෙසං ආයුනාපි වඩ්ඪමානානං වනණෙනති විවේසයනති.

18. අථ බෝ තෙසං භියකවේ සතතානං එවං භවිසයකි 'මයං බෝ කුසලානං ධමමානං සමාදනලහතු ආයුතාපි වඩඪාම වණෙණනපි වඩඪාම යනතුන මයං භියෝශසාමතතාය කුසලං කරෙයාම. කිං කුසලං කරෙයාම? යනතුන මයං මුසාවාද විරමෙයාම, ඉදං කුසලං ධමමං සමාදය වතෙතයාමා'තී. තෙ පාණාතිපාතා විරම්සසහති, අදිනතාදනා විරම්සසහති, කාමෙසුම්වජාවාරා විරම්සයහති, මුසාවාද විරම්සයනති. ඉදං කුසලං ධමමං සමාදය වතතිසයනති. නෙ කුසලානං ධමමානං සමාදනහතු ආයුතාපි වඩසීසෙනති වෙණෙණනුපි වඩසීසෙනති.

කුසලක් කරමෝ ද? අපි පුාණසාකයෙන් වළකින්නමෝ නම, මෙ කුසල් දහම සමාදන් කොට පවතින්නමෝ ඉගන නම යෙහෙකැ'යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ය. කුසල් දහම සමාදන් ලකාට ගත් හෙයින් ඔහු ආයුෂයෙන්ද වැලඩන්නාහ, පැහැයෙන්ද වැඩෙන්නාහ. ආයුෂයෙන් ද වැයඩන, පැහැයෙන් ද වැඩෙන දශවර්ෂා-යුෂ්ක වූ ඒ මිනිසුන්ගේ දරුවෝ විසි හවුරුද්දක් ආයු ඇත්තෝ වන්නාහ. එ කල්හි, මහණෙනි, ඒ සත්නට, 'අපි, කුසල් දහම සමාදන් කොට ගත් හෙයින්, ආයුෂයෙන් ද වැඩෙමු, චණියෙන් ද වැඩෙමු අපි තවත් බොහෝ සෙබින් කුසල් කරන්නමෝ නම් යෙහෙක. කවර කුසලක් කරන්නමෝ ද? අපි අදක්කාදනයෙන් වළක්නමෝ නම්, මේ කුසල් දහම සමාදන් කොට ගෙන පවත්නමෝ නම් යෙහෙකැ'යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ය පණිවායෙන් වළක්නාහ, අයිනාදනින් වළක්නාහ. මේ කුසල් දහම සමාදන් කොට ගෙන පවකින්නාහ. ඔහු කුසල් දහම සමාදන් කොට ගැනුම හෙයින් ආයුෂයෙන් ද වැඩෙන්න:හ. වණියෙන් ද වැඩෙන්නාහ. ආයුෂ-යෙන් ද වැඩෙන, වණියෙන් ද වැඩෙන, විසි හවුරුදු ආයු ඇති ඒ මිනිසුන්ගේ දරුවෝ හවුරුදු සතලිසක් ආයු ඇතියෝ වන්නාහ.

මහමණනි, එකල්හි ඒ සත්නට, 'අපි වූ කලි කුසල් දහම සමාදන් කොට ගැනීමේ හේතුයෙන් ආයුෂයෙන් ද වැඩෙමු, වණියෙන් ද වැඩෙමු. අපි වඩාත් කුසල් කරන්නමෝ නම් යෙහෙක කවර කුසලක් කරන්නමෝ ද? අපි කාමයන්හි වරදවා හැසිරීමෙන් වැළැක්කමෝ නම්, මේ කුසල් දහම සමාදන් කොට ගෙන පැවැත්තමෝ නම් යෙහෙකැ'යි මේ සිත වන්නේ ය. ඔහු පුණසාතයෙන් වළකින්නාහ, අයිනාදනින් වළකින්නාහ, කාමයන්හි වරුවා හැසිරීමෙන් වළකින්නාහ. මේ කුසල් දහම් සමාදන් කොට ගෙන පවතින්නාහ. ඔහු කුසල් දහම් සමාදන් කොට ගැනීම හෙයින් ආයුෂයෙන් ද වැඩෙත්නාහ, වණියෙන් ද වැඩෙන්නාහ. ආයුෂයෙන් ද වැඩෙන, වණි-යෙන් ද වැඩෙන, ස්තළිස් වසක් ආයු කොටැති ඒ මිනිසුන්ගේ දරුවෝ අසූ හවුරුදු ආයු ඇත්තේ වන්නාහ

18 මහලණති, එ කල්හි ඒ සත්තට, 'අපි වනාහි කුසල් දහම සමාදන් කොට ගැනුම හෙයින් ආයුෂයෙන් ද වැඩෙමු, වණයෙන් ද වැඩෙමු. අපි වඩාත් කුසල් කරමෙන් නම යෙහෙක. කවර කුසලක් කරන්නමෝ ද ? අපි මුසවා බිණීමෙන් වැළැක්කමෝ නම, මේ කුසල් දහම සමාදන් කොට ගෙන පැවැත්තමෝ නම යෙහෙකැ'යි මෙමස් සිතෙක් වන්නේ ය. ඔහු පණිඹායෙන් වළක්නාහ, අයිනාදනින් වළක්නාහ, කාමයන්හි වරදවා ගැසිරි-මෙන් වළක්නාහ, මුසවා බිණීමෙන් වළක්නාහ මේ කුසල් දහම සමාදන් කොට ගෙන පවත්නාහ. ඔහු කුසල් දහම සමාදන් කොට ගැනුම හෙයින් ආයුෂයෙන් ද වැඩෙන්නාහ, වණයෙන් ද වැඩෙන්නාහ. තෙසං ආයුතාපි වඩඪමාතානං වගණණනපි වඩඪමාතානං අසීතිවසසයු-කානං මනුසසානං සටසිවසසසතායුකා පුතතා හවිසසනති. අථ බො තෙසං හිසකිවේ සතතානං එවං හවිසසති 'මයං බො කුසලානං ධමමානං සමාදන-හෙතු ආයුතාපි වඩඪාම, වගණණනපි වඩඪාම. යනතුන මයං හියොා-සොමතතාය කුසලං කරෙයාාම. කිං කුසලං කරෙයාාම? යනතුන මයං පිසුණාය වාචාය විරමේසානති, අදිනතාදනා විරම්සසනති, කාමෙසුමීචණ-චාරා විරම්සසනති, මුසාවාද විරම්සසනති, පිසුණාය වාචාය විරම්සයනති. ඉදං කුසලං ධමමං සමාදය වතනිසසනති. ලක කුසලානං ධමමානං සමාදන-හෙතු ආයුතාපි වඩඪසසනති වරණණනපි වඩඪසසනති. කෙසං ආයුතාපි වඩඪමානානං වරණණනපි වඩඪමානානං සාකිවසසකායුකානං මනුසසා-නං වීසං තිවසසසකායුකා පුතතා හවිසසනති.

අථ බෝ නෙසං හිසිකම් සහතානං එවං හවිසිසිනි 'මයං බෝ කුසලානං ධම්මානං සමාදන් අසුනාපි වඩ්ඨාම වණණණන්පි වඩ්ඨාම යන්නූන මයං හියොම් සහතාය කුසලං කරෙයාමේ කිං කුසලං කරෙයාමේ කිං කුසලං කරෙයාමේ? යන්නූන මයං එරුසාය වාචාය වීරමේසාන්ම, ඉදං කුසලං ධම්මං සමාදය විනෙකයාමේ'නි.නෙ පාණන්පාතා වීරම්සාන්නි, අදින්නාදනා වීරම්සාන්නි, කාමෙසුම්චඡාවාරා වීරම්සාන්නි, මුසාවාද වීරම්සාන්ති, පිසුණාය වාචාය වීරම්සාන්ති, එරුසාය වාචාය වීරම්සාන්ති ඉදං කුසලං ධම්මං සමාදය විතිසිසිසින් , එරුසාය වාචාය වීරම්සාන්ති ඉදං කුසලං ධම්මං සමාදය විතිසිසිසින් . නෙ කුසලානං ධම්මානං සමාදන්නේ ආයුනාපි වඩ්ඨාමානානං වීසංකිවසාසකායුකානං මනුසානං වන්නාරීසංජ්ඛකසාසකායුකා පුත්නා හවිසාන්නි.

අථ බෝ කෙසං භික්ඛවේ සහනානං එවං හවිසයක් 'මයං බෝ කුසලානං ධලානං සමාදනහෙතු ආයුතාපි විඩසාම වලණණනපි වඩසාම යනුදුන මයං භියෝගසොමහනය කුසලං කරෙයාමේ. කිං කුසලං කරෙයාමේ? යනුදුන මයං සමාජපලාපා වීරමෙයාමේ, ඉදං කුසලං ධමමං සමාදය වතනයාමෝ කි. කෙ පාණාකිපාකා විරමිසයනත්, අදිනනාදනා විරමිසයනත් කාමෙසුම්වණවාරා විරමිසයනත්, මුසාවාද විරමිසයනත්, පිසුණයෙ වාචාය විරමිසයනත්, එරුසාය වාචාය විරමිසයනත්, සමාජප ලාපා වීරමිසයනත් ඉදං කුසලං ධමමං සමාදය වතනිසයනත්. කෙ කුසලානං ධමමානං සමාදනහෙතු ආයුතාපි වඩසීසයනත්, වලණණනපි වඩසීසයනත්. කෙසං ආයුතාපි වඩසීමානානං වලණණනපි වඩසීමානානං වතතාරීසංජිඛඛයය සතායුකානං මනුසසානං දෙමසයසහසසායුකා පුතතා භවිසයනත් ආයුෂයෙන් ද වැඩෙන, වණියෙන් ද වැඩෙන, අසූවසකට ආයු ඇති ඒ මිනිසුන්ගේ දරුවෝ එක්සිය සැට හවුරුදු ආයු ඇත්තෝ වන්නාහ. මහණෙනි, එ කල්හි ඒ සත්නට 'අපි වනාහි කුසල් දහම සමාදන් කොට ගැනුම හෙයින් ආයුෂයෙන් ද වැඩෙමු, වණියෙන් ද වැඩෙමු. අපි වඩාත් කුසල් කරමෝ නම යෙහෙක. කවර කුසලක් කරමෝ ද ? අපි පෙහෙසුන් නෙප්ලෙන් වළක්නමෝ නම්, මේ කුසල් දහම සමාදන් කොට ගෙන පවත්නමෝ නම් යෙහෙකැ' යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ය ඔහු පණිවාසයන් වළකින්නාහ, අයිනාදනින් වළකින්නාහ, කාමයන්හි වරදවා හැසිරීමෙන් වළකින්නාහ, මුසවායෙන් වළකින්නාහ, පෙහෙසුන් තෙප්ලෙන් වළකින්නාහ. මේ කුසල් දහම් සමාදන් කොට ගෙන පවත්නාහ. ඔහු කුසල් දහම් සමාදන් කොට ගැනුම් හෙයින් ආයුෂයෙන් ද වැඩෙන්නාහ වණියෙන් ද වැඩෙන්නා. ආයුෂයෙන් ද වැඩෙන වණි-යෙන් ද වැඩෙන, එක්සිය සැටවසක් ආයු ඇති ඒ මිනිසුන්ගේ දරුවෝ තෙසියවිසි හවුරුද්දකට ආයු ඇත්තෝ වන්නාහ.

මහණෙනි, එ කල්හි ඒ සත්නට, 'අපි වූ කලි කුශලධර්ම සමාදන හෙතුයෙන් ආයුෂයෙන් ද වැඩෙමු, වණියෙන් ද වැඩෙමු. අපි වඩාත් කුසල් කරමෝ නම යෙහෙක. කවර කුසලක් කරමෝ ද ? අපි පරොස් බසින් වළක්නමෝ නම, මේ කුසල් දහම සමාදන් කොට ගෙන පවත්නමෝ නම යෙහෙකැ' යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ය. ඔහු පණිවායෙන් වළකින්නාහ, අයිනාදනින් වළකින්නාහ, කාමමිටාාචාරයෙන් වළකින්නාහ, මුසවායෙන් වළකින්නාහ, පෙහෙසුන් තෙප්ලෙන් වළකින්නාහ, පරොස් බසින් වළකින්නාහ, මේ කුසල් දහම සමාදන් කොට ගෙන පවතින්නාහ. ඔහු කුසල් දහම් සමාදන් කොට ගැනුම් හෙයින් ආයුෂයෙන් ද වැඩෙන්නාහ, වණියෙන් ද වැඩෙන්නාහ. ආයුෂයෙන් ද වැඩෙන, වණියෙන් ද වැඩෙන, කෙසිය වීයි වසක් ආයු ඇති ඒ මිනිසුන්ගේ දරුවෝ හසිය සකළිස් හවුරුද්දකට ආයු ඇත්තෝ වන්නාහ.

මහණෙන්, එ කල්හි ඒ සත්නට, 'අපි වූකලි කුශල ධර්ම සමාදන හෙතුයෙන් ආයුෂයෙන් ද වණියෙන්ද වැඩෙමු. අපි වඩාත් කුසල් කරමෝ නම යෙහෙක කවර කුසලක් කරමෝ ද? අපි සම්පුඵලාපයෙන් වළක්නමෝ නම, මේ කුසල් දහම සමාදන් කොට ගෙන පවත්නමෝ නම යෙහෙකැ'යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ය. ඔහු පණිවායෙන් වළක්නාහ, අයිනාදනින් කාමමීථාාචාරයෙන් මුසාවාදයෙන් පිසුණාවාචායෙන් වළක්නාහ සමඵපුලාපයෙන් වළක්නාහ. මේ කුසල් දහම සමාදන් කොට ගෙන පවත්නාහ ඔහු කුශල ධර්ම සමාදන හෙතුයෙන් ආයුෂ-යෙන් ද, වණියෙන් ද වැඩෙන්නාහ. ආයුෂයෙන් ද වැඩෙන, වණියෙන් ද වැඩෙන, හසිය සකළිස් හවුරුද්දකට ආයු ඇති ඒ මිනිසුන්ගේ දරුවෝ හවුරුදු දෙදහසකට ආයු ඇතියෝ වන්නාහ. 19. අථ ලබා කෙසං හිසබවේ සතහන එවං හවි සසනි 'මයං ලබා කුසලානං ධම්මානං සමාදන්ගෙකු ආයුන පිට්ඩස්වේ, වලණණන පිට්ඩස්වේ, යනතුන මයං හියොන්සොමතනය කුසලං ක්රෙයානම කිං කුසලං කරෙයානම යනතුන මයං අභිජික පජහෙයනම, ඉදං කුසලං ධම්මං සමාදය විතෙනයනමා'නි තෙපාණානිපාතා විරම්සසනති, අදිනනාදනා විරම්සසනති, කාමෙසුම් චණවාරා විරම්සසනති, මුසාවාද විරම්සසනති, පිසුණාය වාවාය විරම්සයනති, එරුසාය වාවාය විරම්සයනති, සමපපපලාපා විරම්සයනති, අභිජික පජහිසයනති, ඉදං කුසලං ධම්මං සමාදය වතනිසයනති. තෙ කුසලානං ධම්මානං සමාදනහෙකු ආයුනාපි වඩසීසයනති වණණන පි වඩසීසයනති. තෙසං ආයුනාපි වඩස්මානානං වලණණන පි වඩස්මානානං දෙව සසසහසයායුකානං මනුසයානං වතතාරිව සසසහසයායුකා පුතක හවිසයනති

අථ බෝ තෙසං භික්ඛමව සතතානං එවං භවිසසති 'මයං බෝ කුසලානං ධම්මානං සමාදනගතතු ආයුතාපි වඩ්ඨාම, වි ණණනපි වඩ්ඨාම, යනතුත මයං භියෝහසොම්කතාය කුසලං කරෙයාමේ කිං කුසලං කරෙයාමේ? යනතුන මයං ව්‍යාපාදං පජහෙයාමේ, ඉදං කුසලං 'ධම්මං සමාදය ව්‍යාහයාමේ නි තෙ පාණාතිපාතා විරම්සසනති, අදිනතාදනා විරම්සසනති, කාමෙසුම් චණවාරා විරම්සසනති, මුසාවාද ව්රම්සසනති, පිළුණාය වාචාය විරම්සසනති, එරුසාය වාචාය විරම්සසනති, සම්පපලාපා විරම්සසනති, අභිජික පජනිසයනති, ව්‍යාපාදං පජනිසයනති ඉදං කුසලං ධම්මං සමාදය වතතිසසනති තෙ කුසලානං ධම්මානං සමාදනහෙතු ආයුතාපි වඩ්ඩීසසනති, වණණනපි වඩ්ඪිසයනති තෙසං ආයුතාපි වඩ්ඪමානානං වලණණනපි වඩ්ඪමානානං වනතාරිවසසසහසසායුකානා මනුසසානං අවඨවස්ස

අථ මබා නෙසං භික්ඛමේ සක්ඛානං එව්ං භවීසසක් 'මයං මබා කුසලානං ධණානං සමාදනමහතු ආයුතාපි වඩඪාම, වශණණනපි වඩඪාම, 'යනතුන ඔයං භියෝමෙක්තාය කුසලං කරෙයාමේ. කිං කුසලං කරෙයාමේ? යන්නුන මයං මිවිණිදිටසිං පජහෙයාමේ ඉදං කුසලං ධණා සමාදය විතේකයාමෝ කි. නෙ පාණාකිපාතා විරම්සසනති, අදික්කාදනා විරම්සසනති, කාමෙසුම්වණවාරා විරම්සයනති, මුසාවාද විරම්සක්කති, පිසුණාය වාවාය විරම්සක්කති, එරුසාය 'වාවාය විරම්සසනති, සමඵපපලාපා විරම්සයනති, අභිජිකාං පජනිසක්කති, ව්යාපාදං පජනිසයනති, මිවණ දිටසීං පජනිසයනති ඉදං කුසලං, ධම්මං සමාදය වත්කිසයනති නො කුසලානං ධම්මානං සමාදනමහතු ආයුතාපි වඩඪීසයනති වශණණනපි වඩඪිසයනති කෙසං ආයුතාපි වඩඪමානානං වණණණනපි වඩඪමානානං අවඨවසයසහසසා-යුකානං මනුසසානං විසකිව්සයසහසසායුකෘ පුක්තා භවීසයනති,

¹ චතතාරිවසසසහසසායුකාත (මජස Prc) '

19. මහණෙනි, එ කල්හි ඒ සත්නට, 'අපි වූකලි කුශලධර්ම සමාදන හේතුයෙන් ආයුෂනයන් ද, වණියෙන් ද වැඩෙමු. අපි වඩාත් කුසල් කරමෝ නම් යෙහෙක කවර කුසලක් කරමෝ ද? අපි 'අභිධාහව දුර ලන්නමෝ නම්, මේ කුසල් දහම සමාදන් කොටගෙන පවත්නමෝ නම් යෙහෙකැ'යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ය ඔහු පාණසාකයෙන් අදත්තාදනයෙන් කාමම්ථාභචාරයෙන් මෘෂාවාදයෙන් පෙශුනායෙන් පරුෂ්චිවනයෙන් සමඑපලාපයෙන් වළකින්නාහ, අභිධාහව දුරැලත්නාහ. මේ කුසල් දහම් සමාදන් කොට ගෙන පවතින්නාහ. ඔහු කුගලධර්ම සමාදන හේතුයෙන් ආයුෂයෙන් ද වණියෙන් ද වැඩෙන්නාහ ආයුෂයෙන් ද වණියෙන් ද වැඩෙන්නාහ ආයුෂයෙන් ද වණියෙන් ද වැඩෙන්නාහ ආයුෂයෙන් ද වණියෙන් ද වැඩෙන්නාහ

මහණෙනි, එ කල්හි ඒ සත්නට, 'අපි වූ කලි කුශලධර්ම සමාදන හේතුයෙන් ආයුෂයෙන් ද, වණියෙන් ද වැඩෙමු අපි වඩාත් කුෂල් කරමෝ නම, යෙහෙක කවර කුෂලක් කරමෝ ද? අපි වසාපාදය බැහැර කරමෝ නම, මේ කුසල් දහම (වසාපාද පුහාණය) සමාදන් කොට ගෙන පවත්නමෝ නම් යෙහෙකැ' යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ය ඔහු පුාණ-සාතයෙන්, අදත්තාදනයෙන්, කාමම්ථාභචාරයෙන්, මුසාවාදයෙන්, පිසුණා-වාවායෙන්, එරුසවාචායෙන්, සමඑපුලාපයෙන් වළකින්නාහ අභිධාය ව බැහැර කරන්නාහ. වසාපාදය බැහැර කරන්නාහ. මේ කුෂල් දහම සමාදන් කොට ගෙන පවතින්නාහ කුෂල් දහම් සමාදන් කොට ගැනුම් හෙතුයෙන් ද වැඩෙන, සාරදහසක් හවුරුදු ආයු ඇති ඒ මිනිසුන්ගේ දරුවෝ අවුරුදු අවදහසක් ආයු ඇත්තෝ වන්නාහ

මහණෙනි, එකල්හි ඒ සත්නට, 'අපි වූ කලි කුශලධර්ම සමාදන හේතුයෙන් ආයුෂයෙන් ද වණයෙන් ද වැඩෙමු. අපි වඩාත් කුසල් කරුවෝ නම යෙහෙක. කවර කුසලක් කරුමෝ ද? අපි මීථාාදෘෂ්ටිය බැහැර කරුමෝ නම, මේ (මීථාාදෘෂ්ටි පුහාණමය) කුශලධර්මය සමාදන් කොටගෙන පවත්නමෝ නම යෙහෙකැ' යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ය. ඔහු පුණෙසාකයෙන්, අදත්තාදනයෙන්, කාමම්ථාාචාරයෙන්, මුසාවාදයෙන් පිසුණවාචායෙන්, එරුසවාචායෙන්, සම්එපුලාපයෙන් වළකින්නැහ. අගිධාාව, ව්‍ාපාදය බැහැර කරන්නාහ. මීථාාදෘෂ්ටිය බැහැර කරන්නාහ. මේ කුසල් දහම සමාදන් කොට ගෙන පවතින්නාහ. කුශලධර්ම සමාදන පණ්‍යෙන් ඔහු ආයුෂයෙන් ද වැඩෙන්නාහ. ආයුෂයෙන් ද වණුයෙන් ද වැඩෙන අවදහසක් හවුරුද්දට ආයු ඇති ඒ මිනිසුන්ගේ දරුවෝ

- 20. අථ ලබා ලකසං භිසබවෙ සකතානං එවං භවියයති. 'මයං බො කුසලානං ධමමානං සමාදනහෙතු ආයුතාපි වඩඪාම, වලණණනපි වඩඪාම, යනුතුන මයං නියෙහාසොමකතාය කුසලං කරෙහාමා කිං කුසලං කලරයාහම ? යනුතුන මයං කයො ධලම පජනෙයාහම විසමලොහං මීචඡාධමමං, ඉදං කුසලං ධමමං සමාදය වනෙනයාාමා'ති. **ෙ**ත පාණාතිපාතා විරමිසසහති, අදිනනාදනා විරමිසසනති, කාමෙසුමිචඡා-චාරා විරම් සසනති, මුසාවාද වීරම් සසනති, පිසුණාය වාචාය වීරම් සැනති, එරුසාය වාචාය විරම්සසනති, සමුදපලාපා විරම්සසනති, අභිජඣං පජනිසයනනි, වශාපාදං පජනිසයනුති, මිවජාදිටසිං පජනිසයනුති, තලසා ධලමම පජනිසසනුනි අධමමරාගං විසමලලාහං මිචුජාධමමං. ඉදං කුසලං ධමමං සමාදය වතනිසසනන් තෙ කුසලානං ධමමානං සමාදනමාතු ආයුනාපි වඩසීසසනති, වලණණනපි වඩඪිසයනනි, ලතසං ආයුනාපි වලණණනපි වීසතිවසසසහසසායුකාන• වඩහීමානානං වඩඪමානානං මනුසසානං චතතාරිසවසසසහසසායුකා පුතතා භවිසයනති, `
- 21. අථ ලබා ලකුසං භිකුඛලව සකතානං එවං භවිසයකි 'මයං ලබා කුසලානං ධමමානං සමාදනලහතු ආයුතාපි වඩඪාම වලණණනපි වඩඪාම. හියොහාසොමකතාය කුසලං කරෙයාහම කිං කුසලං යනුහුන මයං කලරයාාම⁹ යනතූන මයං මලාකයාා අසසාම **ලප**ලකායාා අසසාම සාමණුණු බුහුමණුණු කුලෙජෙට්ඨාපචායිනො, ඉදං කුසලං ධමමං සමාදය වලනකයාහමා'ති ලක පාණාතිපාතා විරම්සැනුෆ්, අදිනනාදනා විරම්සැනුත්,. කාලවසුම් වජාවාරා විරම්සසනත්, මුසාවාද විරම්සයනත්, පිසුණා්ය වාචාය විරම්සයනති, එරුසාය වාචාය විරම්සයනති, සමුදපපලාපා ට්රම්සයනති, අභිජකා පජනිසානත්, වාාපාදං පජනිසානත්, මීචඡාදිටසිං පජනිසානත්, තලයා ධලම්ම පජනිසසනුදු අධම්මරාගං විසම්ලෙදාහං මිවුණධම්මං, මලක්කයාා හවිසයනති පෙකෙතයාා සාමණුණු බුහුමණුණු කුලෙජෙටඨාපචායිනො ඉදං කුසලං ධමමං සමාදය වතනිසයනති ලන කුසලානං ධමමාන• සමාදනමහතු ආයුතාපි වඩ්ඩිසයතුති වණණනපි වඩසීසයතුති. ආයුතා පි විඩර්මානාතං වලණණනපි වඩර්මානානං වනතාරිසංවසක-සහසයායුකානං මනුසසානං අසීතිවසයසහසයායුකා පුසනා හවිසයන්වී අසීතිවසාසහසායුලකසු භිකාලව මනුලසයසු පංචවසසසතිකා කුමාරිකා අලම්පතෙයා හවිසයනායි. අසීතිවසසසහසයා දුකෙසු තියකුවෙ මනුසෙ.සු තලයා ආඛාධා හවිසසනුනි ඉච්ඡා අනසනං ජරා.

- 20. මහ නෙනි, එ කල්හි ඒ සත්නට, අපි වූ කලි කුශලධර්ම සමාදන හේතුයෙන් ආයුෂයෙන් ද, වණියෙන් ද වැඩෙමු. අපි වඩාත් කුසල් කරමෝ නම යෙහෙක. කවර කුසලක් කර මෝ ද? අපි අධර්ම රාගය, විෂම ලෝහය, මීථාාධර්මය යන මේ කුන් ලාමක ධර්ම දුරැලන්නමෝ නම්, මේ කුශලධර්මය සමාදන් කොට ගෙන පවත්නමෝ නම් යෙහෙකැ'යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ය. ඔහු පුාණසාතයෙන්, අදක්කෘදනයෙන්, කාමම්ථාාචාරයෙන්, මුසාවාදයෙන්, පිසුණවාචායෙන්, එරුෂවාචායෙන් සම්එපලාපයෙන් වළකින්නාහ. අභිධාව, වාහපාදය, මීථාාදෘෂ්ටිය දුරැලන්නාහ. අධර්ම රාගය, විෂම ලෝහය, මීථාාධර්මය යන තුන් පාපධර්ම බැහැර කරන්නාහ. මේ කුසල් දහම් සමාදන් කොට ගෙන පවතින්නාහ. ඔහු කුශලධර්ම සමාදන හේතුයෙන් ආයුෂයෙන් ද, වණියෙන් ද වැඩෙන්නාහ. ආයුෂයෙන් ද වැඩෙන්, හවුරුදු විසිදහසක් ආයු ඇති ඒ මිනිසුන්ගේ දරුවෝ හවුරුදු සතළිස් දහසකට ආයු ඇතියෝ වන්නාහ.
 - 21. මහණෙනි, එ කල්හි ඒ සත්නට, 'අපි වනාහි කුශලධර්ම සමාදන හේතුයෙන් ආයුෂයෙන් ද, වණියෙන් ද වැඩෙමු අපි වඩාත් කුසල් කරමෝ නම යෙහෙක. කවර කු අලයක් කරමෝ ද? අපි මව කෙරෙහි මොනවට පිළිපදින්නමෝ, පියා කෙරෙහි මොනොවට පිළිපදින්නමෝ මහණුනට සත්කාර කරන්නමෝ, බමුණනට සත්කාර කරන්නමෝ කුලයෙහි වැඩී සිටියනට යටත් පැවැතුම ඇත්තමෝ වන්නමු නම, මෙ කුශල ධර්ම සමාදන් කොට ගෙන පවතින්නමෝ නම යෙහෙකැ'යි මෙසේ සිලකක් වන්නේ ය. ඔහු පුාණසාකයෙන්, අදක්කාදනයෙන්, කාමම්ථාන-මුසාවාදයෙන්, පිසු ණාවාචායෙන්, **එරුසවාචා**ලයන් සම්එපුලාපයෙන් වළකින්නාහ. අභිධානව, වාහපාදය, මිථානදෘෂ්ටිය බැහැර. ලන්නාහ. අධර්ම රාග විෂමලොභ මීථාාධර්ම යන තුන් පාපධර්ම බැහැර. කරන්නාහ. මවුට සන්කාර කරන්නෝ, පියාට සන්කාර කරන්නෝ, මහණුනට සක්කාර කරන්නෝ, බමුණනට සක්කාර කුලයෙහි වැඩී සිටියනට යටත් පැවැතුම දක්වන්නෝ වන්නාහ. මෙ කුසල් දහම සමාදන් කොට ගෙන පවතින්නාහ. ඔහු කුගල ධර්ම සමාදන මත්තුයෙන් ආයුෂ**ා**යන් ද, වණියෙන් ද වැඩෙන්නාහ. ආයුෂායන් ද, වණියෙන් ද වැඩෙන හවුරුදු සකළිස් දහසකට ආයු ඇති ඒ මිනිසුන්ගේ දරුවෝ හවුරුදු අසූ දහසක් ආයුඇත්තෝ වන්නාහ. මහණෙනි, අවුරුදු අසූ-දහසක් ආයු ඇති මිනිසුත් අතුරෙහි පන්සියක් හවුරුදු වයස් වූ කුමරියෝ පතිකුලයට යැමට සුදුසු වන්නාහ. මහණෙනි, අසුදහසක් හවුරුදු ආයු ඇති මිනිසුත් අතුරෙහි ආහාරකෘෂ්ණාව ද ආහාරක්ලාන්තිය ද මහලු වීම ද යන තුන් ආබාධ කෙනෙක් ම වන්නාහ.

සඬබරාජුපපතති

22. අසිත්වසසසහසසායුකෙසු හිසුබවේ මතුකෙසු අයං ජමුදිපෝ ඉදෙසි වේ හවිසසති ජීතෝ ව, කුස්කුටසම්පාතිකා ගාමනිගමජනපද රාජධානිකා ² අසිතිවසසසහසයායුකෙසු හිසුබවේ මතුසෙසසු අයං ජම්බුදීපො අවීවි ම**ෙස්ස** පුවො හවිසයති මතුසෙසහි, සෙයාාථාරි නළවනං සරවන² වා.

අයිත්වසසසහසභාහුලකසු භිස්කුවේ මතුලසසසු අයං ඛාරාණසී කෙතුමති තාම රාජධානි හවිසසති ඉද්ධා වෙව ඒතා ව බහුජනා ව ආකිණණ-මනුසසා ව සුහිසකා ව අසිත්වසසහසසායුලකසු භිස්කුවේ මතුලසසසු ඉමසම් ජලබුදීමට වතුරාසිති නගරසහසසානි හවිසෑ.නති කෙතුමතිරාජධානි-පමුඛාති. අසිත්වසස්සහසසාගුලකසු භිස්කුවේ මනුසෙසසු කෙතුමතියා රාජධානියා සංඛෝ නාම රාජා උපපජිසිසති වක්කවතනී ධම්මකා ධම්මරාජා චාතුරතෙතා විජිතාවී ජනපදනාවරියපස්තා සක්තරතන-සමන්නාගතො. කස්සිමානි සක්තරතනානි හවිසෑ.නති, සේයාජීදං, චක්කරතනා හත්රිත්නා අස්තරතනා මණිරස්නා ඉත්රිත්නා ගහපතිරතනා පරිනායකරතනමෙව සක්තමං. පරෝසහසස් බො පනස්ස පුක්තා හවිසස්තති සූරා වීරඹුණුවට පරසේනප්පම්පදනා. සො ඉමං පථවිං සාගරපරියන්නා අදණෙකුන අස්ලෙන්න ධලම්මන අභිවීජීය අජිකෘවසිසෑකි.

මෙතෙතයාඩුදධු**පාදෙ**

23. අසිත්වසාසහසාැයුකෙසු හිකිමෙ මනුසෙසසු මෙකෙනයො නාම හහවා ලොකෙ උපප්ජසියක් අරහං සමාංසමබුණො විජජාවරණ-සමපනෙනා සුගලනා ලොකවිදු අනුකතරො පුරිසදමමසාරථි දෙවමනුසයානං බුලදධා හගවා සෙයාප්පහං එකරහි ලොකෙ උපානෙනා අරතං සමමාසමබුණුටා විජජාචරණසම්පනෙනා සුගතො ලොකවිදු අනුකාරො පුරිසදමමසාරථ් සසා දෙවමනුසසානං බුදෙඩා හග්වා. සො ඉමං ලොකං සදෙවකං සමාරකං සබුහුමකං සසුසමණු බාහමණිං පරං සලදවමනු සැසෑ සයං අභිණු සමුණිකණා පුවෙලද සහති, ලාස යා ජාව්ත එතරහි ඉමං ලොකං සදෙවකං අමාරකං ස්බුහුමකං සසසමණුබාහමණි පජං සලැවමනුසයං සයං අභිණුකු සචමිකතා පවෙදෙමි. මසා ධමමං දෙසෙ සත් ආදිකලාණ ම ෙකෙකලා ණ පරියෝසානකලාණ සා ස්ථා සබා ණැද්තං කෙවලපරිපු ණණං පරිසුඇිං බුහමවරියං පකාලසසැකි. eසයාාථාපහං එකරහි ධම⊛ං ලෙනෙම් ආදිකලාන∙ණං මජෙඣකලාන∙ණ• පරිමයාසානකලානණ සාසුදුං සබය සුදුර ඉං කෙවලපරිපු ණණ පරිසුණුං බුහමවරිය. පකාමසම්. සො අනෙකසතසහසා භිකඛුස්ඛක පරිහරිසයකි සෙයාාථාපහං එතරහි අලනකසතං භික්ඛුසඩකං පරිහරාමි.

¹ කුකකුවසමානකිකා (සහා)

² ගාමන්ගම ජනපද රාජධානියෝ [කම], ගාමනිගමරාජධානියෝ (මජයං)

³ සාරවන• (සාා)

මහණෙනි, මිනිසුත් හවුරුදු අසූදහසක් `ආයු ඇතියන් වූ කල්හි මේ දඹදිව සමෘද්ධ (ධානහාදියෙන් සම්පත්ත) ද, ස්ථික (වස්තාදියෙන් පරිපූර්ණ) ද වන්නේ ය. ගම් නියම්ගම් දනවු රජදහන්හු වනළ මතුයෙන් ගමෙකින් ගමකට කුකු ඉකු විසින් යෑ හැකි වන සේ ඒකාබදධ වැ පිහිටි දහස්ගණන් ගෙවලින් යුක්ත වන්නාහ මහණෙනි, අසූ දහසක් හවුරුදු ආයු ඇති මිනිසුන් ඇති වන කල්හි මේ දඹදිව උනවනයක් බටවනයක් සේ, අවීචිය මෙන් මිනිසුන්ගෙන් අතුරු සිදුරු නැති සේ ගැවැසු ඉන් වන්නේ ය.

- 22. මහලෙන්, මිනිසුන් වස් අසුදහසක් ආයු ඇත්තන් වන කල්හි, මේ බරණස් නුවර සමෘද්ධ වූ ද ආස්ත වූ ද බොහෝ ජනයා ඇත්තා වූ ද මිනිසුන්ගෙන් ආක්ණි වූ ද සුලභ ආහාර ඇත්තාවූ ද කේතුමකි නම් රජදහලනක් වන්නේ ය. මහලෙන්, මිනිසුන් අසූදහසක් හවුරුදු ආයු ඇත්තවුන් වූ කල්හි මේ දඹදිවිහි කේතුමකි රාජධානිය පාලමාක් කොටැති සුවාසූ දහසක් නගරයෝ වන්නාහ. මහලෙන්, මිනිසුන් අසූදහසක් හවුරුදු ආයු ඇතියන් වූ කල්හි කේතුමකි රාජධානියෙහි ධාර්මික වූ ධර්මරාජ වූ සිවු සයුරු හිම කොට සතර මහාචීපයට අධිපති වූ, සියලු සතුරත් දිනූ, දනවුහි කහවුරු බවට පැමිණි, සක්රුවනින් යුත් ශංඛ නම් සක්වීති රජෙක් පහළ වන්නේ ය. ඔහුට චකුරත්නය, හස්තිරත්නය, අශ්වරත්නය, මණිරත්නය, ස්තීරක්නය, ශාහපකිරත්නය, සත්වන පරිනායක රත්නය යි මේ සජක රත්න කෙනෙක් වන්නාහ ඔහුට බාන සුලු නොවූ මූර්කිමක් වීර්යය බඳු ශරීර ඇති, පර සෙන් මඩිනු සමක් වූ, දහසකට වැඩි දරු කෙනෙක් වන්නාහ. හෙ තෙම සයුරුහිම මේ මහ පොළොච'දඬුවමින් තොර වෑ, අවියෙන් කොර වෑ, දහැමෙන් සෙමෙන් ජය ගෙන අයිපති වැඩන්නේ ය.
- මහලණනි, මිනිසුන් හවුරුදු අසූදහසකට පරමායුෂ ඇත්තවුන් වූ කල්ති, අර්හත් වූ සමාක්සමබුදධ වූ, විදාාවරණ සමපන්න වූ, සුගත වූ, ලොව දන්නා, නිරුක්කර පුරුෂදමාසාරථි වූ, දෙව්මනිස්නට ශාස්තෘ වූ, සිවුසස් අවබෝධ කළ, සියලු භාගානුණ ඇති, මෛතුය නම භාගාවක් ලකම ලොවැ උපදින්නේ ය. යමසේ මම මෙ සමයෙහි දෙවියන් සහිත මරුන් සතිත බඹුන් සහිත මේ ලෝකය ද, මහණ බමුණන් සහිත, දෙව මිනිසුන් සහිත සක්වපුජාව ද ඉතුමෙ ම වෙසෙයි නුවණින් දැන පසක් ලකාට පළ කෙලර**ී** ද, එසේ ම ඒ ලෙමලනුය බුදුරජ ද ලදවියන් සභිත, මරුන් සහිත, බඹුන් සහිත, මෙ ලොකය ද. මහණ බමුණන් සහිත, දෙව මිනිසුන් සතිත සක්වපුජාව ද තෙමෙ ම චෙම සි නුවණින් දැන, ප සක් ලකාට දන්වන්නේ ය[ි] යම්සේ මම මෙ සමයෙහි ආදි කලාාණ මධා කලාාණු පර්ය? සාන කල ාණ වූ, අර්ථ සහිත වාාඤ්ජන සහිත වූ දහම ලදසම් ද, හැම ලෙසින් පිරිපුන් වූ, පිරිසිදු බඹසර දුක.ශ කරම ද, එසේ ම ඒ බුදුරජ් තෙමේ ද ආදිකලාාණ මධා කලාාණ පර්වසාන කලා ණවූ, අර්ථ සහිත වර්ජන සහිත වූ දහම දෙසන්නේ ය. හැම ලෙසින් පිරිපුන් වූ E්රිසිදු බඹ්සර පුකාශ කරන්නේ ය. යම්මස් මම මේ සමයෙහි නොයෙක් සිය ගණන් භික්ෂු සඬසයා පරිභරණය කෙලරම ද, එසේ ම ඒ බුදුරජ ලනායෙක් සියදහස් ගුණුන් භික්ෂු සඞ්ඝයා පරිහරණය කරන්ලන් ය.

24 අථ බො භියකවේ සම්බා නාම රාජා යෝ සෝ යූපෝ රණුකු මහාපනාදෙන කරාපිතෝ, තං යූපං උස්කාපෙනා අජිබාවසිනා තං දනා විස්කණ්නා සම්මාඛා හම් නො සම්මාසම්බුද්ධ සස සනුජික කෙසම්සුං මෙතෙනයා සස හගවතෝ අරහතෝ සම්මාසම්බුද්ධ සස සනුජික කෙසම්සුං ඔහාරෙනා කාසායානි විණුංනි අවජාදෙනා අගාරසා අනගාරියං පබ්බ ජිසසති සෝ එවං පබ්බ ජිතුෝ සමානෝ එකෝ වූපක් ලෙඩ අපම්කෝ ආකාපී පහිතුකෙනා විහරනෙනා න විරසෙසව යස්සනාය කුලසුකෝ සම්මදේව අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජනති, කදනුකතරං බුහම්වරිය-පරියෝසානං දිලෙඨව ධමේම සයං අභිණුකු සම්මිකනා උපසම්පණ් විහරිසෙකි.

25 අනා දීපා හි සැබ වේ විහරථ අනනසරණා අන සැසෑසරණා ධමාදීපා ධමාසරණා අන සැසෑසරණා, කථ සැව හි සැබව හි යනු අනන දීපො විහරනි අනනසර නො අන සැසෑසරණා, ධමාදීපො ධමාසරණා අන සැසෑසරණා ?

ඉධ භියඛවේ භියඛු කාශය කායානුපස්සී විහරති ආතාපි සම්පජානො සතිමා විනෙයා ලොකෙ අභිජිකා ඉදලනසසං. වෙදනාසු –ලප– චිතෙත –ලප– ධමමමසු ධමණිනුපස්සී විහරති ආතාපී සම්පජානො සතිමා විනෙයා ලොකෙ අභිජිකාදෙමනසසං. එවං බො භියඛි ව භියඛු අතතදීපො විහරති අතතසරණො අනණුසුසරණෝ, ධමමදීපො ධමමසරණෝ අනසැසුසරණා.

භිකඩුනො ආයුවණණාදිවඩඪනකථා

26. ගොචරෙ තියබවේ වරථ සකෙ පෙතතික විසයේ. ගොචරේ තියබව වරතත සකෙ පෙතතිකෙ විසයේ ආයුතා පි වඩසිසසථ, වණෙණන පි වඩසිසසථ, සුබෙන පි වඩඩිසසථ, හොගෙන පි වඩසිසසථ, බලෙන පි වඩසිසසථ. කි සෑම තියබවේ තික්බුනො ආයුළම්ං? ඉධ තියබවේ තික්බු ඡනුසමාධිපධානසම්බාර- සම්තකාගතං ඉදරිපාදං හාවෙනි, විරියසමාධි -පෙ විමංසා සමාධිපධානසම්බාරයම් නතාගතං ඉදරිපාදං භාවේත, වර්යසමාධි -පෙ වීමංසා සමාධිපධානසම්බාරයම් නතාගතං ඉදරිපාදං භාවේත නතා බහුලිකත් නතා ආකචිතමානෝ ක් ප්රථායා ක් පාවේසසං වා. ඉදං බෝ තියබ්වේ තික්බුනෝ ආයුසමීං.

¹ විසසර්ජිති (මජසං)

² දදිනවා (PTS)

- 24. මහණෙනි, එකල්හි ශඩිබ නම් ඒ සක්වීති රජ තෙම, පෙරැ. මහාපනාද රජහු විසින් කරවන ලද යම් පුාසාදයෙක් වේ ද, (ගංගානදියෙහි ශිලී ඇති) ඒ පහය (ග්රහන්) මත්තට නංවා. කලක් එහි වැස, මහණ බමුණු දුගී මගි පුලනු යදි සදීනට එය පරිතාහර කොට හැර දමා කෙහෝ රවුලු බහවා කසාවත් හැඳ ගිහිගෙයින් නික්මැ හගවත් අර්හත් මෛතුය සම්මාසම්බුදු රජුහු වෙනැ, පැවිදි වත්තේ ය. හෙ තෙම මෙසේ පැවිදි වූයේ ම, හුදෙකලා වූයේ, කයින් සිතින් විවික්ත වූයේ, නොපමා වූයේ, කෙලෙස් තවන වැර ඇතියේ, නිවන් කරා මෙහෙයු සිතැත්තේ, මද කලෙකින් ම, යමක් පිණිස කුල දරුවෝ ගිහි ගෙන් නික්ම මනා කොට ම ගිහි ගෙන් නික්ම සසුන් වදිත් නම්, ඒ නිරුත්තර වූ සසුන් බඹසර අවසන වූ රහත්පලය වත්මනු බෙවෙහි ම තමා ම දන පසක් කොට සපයා වසන්නේ ය.
 - 25. මහණෙනි, (එබැවින්) ආත්මය (ලොවී ලොවුතුරා දහම්) වීප කොටැත්තෝ වැ ආත්මය ශරණ අකාටැත්තෝ වැ අන් ශරණයක් අපෙක්ෂා නො කරන්නෝ වැ, ධර්මය ද්වීප කොටැත්තෝ වැ ධර්මය ශරණ කොටැත්තෝ වැ, අන් ශරණයක් නැත්තෝ වැ වසවු.

මහලණනි, කෙසේ නම් මහණ කෙම ආත්මය වීප කොටැති වැ, ආත්මය ශරණ කොටැනි වැ, අන් ශරණයක් නැත්තෙක් වැ වෙසේ ද? ධර්මය වීප කොටැති වැ, ධර්මය ශරණ කොටැති ¹වැ, අන් ශරණයක් නැති වැ[!] වෙසේ ද?

මහණෙනි, මෙහි මහණ කෙම කයෙහි කය අනුව බලනුයේ, කෙලෙස් තවන වැර ඇත්තේ, නුවණින් දන්නේ, එලැඹැවූ සිහි ඇත්තේ, ලොවෙහි (කයෙහි) අභිධාාවක් දෙමනසක් පහ කොට වෙසෙයි. වෙදනාවන්හි .. සිතෙහි .. ධර්මයන්හි ධර්ම අනුව බලනුයේ කෙලෙස් නවන වැර ඇත්තේ නුවණින් දන්නේ එළැඹැවූ සිහි ඇත්තේ, ලොවෙහි (ධර්මයන්හි) අභිධාාවක් ලදුම්නසත් පහ කොට වෙසෙයි. මහණෙනි, මෙසේ ම මහණ **නෙ**ම ආත්මය වීප කොටැකි වැ, ආත්මය ශරණ කොටැනි වැ අන් ශරණයක් නැති වැ. ධර්මය වීප කොටැති වැ ධර්මය ශරණ කොටැති වැ. අන් ශරණයක් නැති වැ වෙසෙයි. මහණෙනි, තමන් සතු වූ පියාගෙන් තමනට උරුම වැ ආ හැසිරීමට නිසි පෙදෙසෙහි හැසිරෙවූ. කෙපි පියාගෙන් උරුම වැ ආ හැසිරීමට නිසි පෙදෙසෙහි හැසිරෙන්නහු, ආයුෂයෙන් ද වැඩෙන්නහු, වණියෙන් ද වැඩෙන්නහු, සුවයෙන් ද වැඩෙත්නහු, හොග-යෙන් ද වැඩෙන්නහු, බලයෙන් ද වැඩෙන්නහු ය. මහණෙනි, මහණහුගේ ආයුෂයට කරුණු කවරේ ද? මහණෙනි, මෙහි මහණ කෙම ඡන්ද සමාධිය වුධාන කොටැති සංස්කාරයන් රෙගන් සමන්විත වූ සෘද්ධිපාදය වඩයි. වීර්ය චිත්ත සමාධිය වීමංසා සමාධිය පුධාන කොටැති සංස්කාර-යන්ගෙන් සමන්විත වූ සෘද්ධිපාදය වඩයි. හේ මේ සතර සෘද්ධිපාද වැඩූ බැවින් බහුල කොට කළ බැවින් කැමැති වන්නේ කල්පයක් හෝ කල්පයකට වැඩි කලක් හෝ සිටියැ හැකි වන්නේ ය. මහණෙනි, මෙය වනාති මහණහුගේ ආයුෂයට කරුණ වෙයි.

කිණව භියබවේ භියඛුනො වණණෑමී ? ඉධ භියබවේ භියබු සිලවා උතාති පෘතිමෝසබසංවරයංවුනො විහරති ආචාරගොවරසම්පනෙකා අනුමනෙකසු වණජසු හයදපසාවී, සමාදය සියබනි සියබාපදෙසු. ඉදං බො භියඛවේ භියබුනෝ වණණෑමී

කි කිකු හිති වේ හි නිබුනො සුබස්මීං ? ඉධ හිති වේ හිති බු විවිලෙවව කාමෙහි විවිවට අකුසලෙහි ධමමම හි සවිතකකං(සව්වාරං විවෙක ජං පිතිසුබං පඨමං ඣානං උපස්ම ප්රස්විහරති, විතක්ක විචාරානං වූපසමා - ඉප- දුතිශං ඣානං - මප- තතියං ඣානං - පෙ- චතු ප්රාං ඣානං උපසම්පර විහරති. , ඉදං බො පන හිති බෙව හිති කිබුමනා සුබස්මීං.

කිණු ගියබවේ ගියබුනො හොගස්මං? ඉඩ හිසබවේ හියබු මෙනො-සහගතන චෙතසා එකං දිසං එරිණා විහරති, කථා දුකියං, තථා තතියං, තථා වතුපථං, ඉති උණුමයෝ තිරියං සබබ සබබනතනය සබබාවනාං ලොකං මෙන්නාසහගතන වෙතසා විපුලෙන මහණනතෙන අපදමාණෙන අවෙමුරන අඛයාපජෙන්න එරිණා විහරති. ඉඩ හිසබමට හියබු කරුණා-සහගතෙන වෙතසා –පෙ මුදිතාසහගතෙන චෙතසා –පෙ උපෙසබා-සහගතෙන වෙතසා එකං දිසං එරිණා විහරති, තථා දුකියං, තථා තතියං, තථා වතුපථං. ඉති උණුමයෝ තිරියං සබබධි සබබනතනය සබබාවනුකං ලොකං උපෙසබාසහගතෙන චෙතසා විපුලෙන මහණාතෙන අපාමාණෙන අවෙරෙන අඛයාපජෙන එරිණා විහරති. ඉදං බො හිසබවෙ හියබුනො භොගස්මං

කිණුව භිකුඛවෙ භිකුඛුනො බලස් ? ඉධ භිකුඛවෙ භිකුඛු ආසචානං . බයාඅනාසවං වෙනොවිමුකුණිං පණුණුවිමු නතිං දිලටඨව ධලමම සයං අභිණුණු - සමුණුකතා උපසම්පජ්ජ විහරති. ඉදං බො භිකුඛවෙ භිකුඛුනො බලස් මං

නාහං භික්ඛවේ අණුණු එකබලම්පී සමනුපසසාමී යං එවං දුපපසහං යප් යිදං භික්ඛවේ මාරබලං කුසලානං භික්ඛවේ ධමමානං සමාදනගෙන එවමිදං පුණුණු පවඩුළුනීති

ඉදම වොව හඟවා,,අකතමනා ලක හික්බු හගවලතා භායිතං අභිනඥුන්

වකකවතතිසිහනාදසුතතං නිටඨිතං තතිය•. ැ

i පඨමජඣාන= සිමු, (PTS)

² අඛපජෞතින (සිමු, ртs)

අගගඤඤසූතතං

1 **එ**වං මෙ සුකං

එකං සමයං හගවා සාවණීයං විහරති පුඛඛාර මේ මිගාරමාතුපාසාදෙ. ලකන ලබා පන සමයෙන වාසෙ<u>ටඨා</u>නාරුමාජා භිකඛුසු පරිවසනකි[ෑ] භිකඛු– හාව• ආකුඞ්බමානා. අථ ලබා හගුවා සායණකසමය• පටීසලලානා වූටසී ෟතා පාසාද ඔරෙන්නවා පාසා පවඡායායං අබෙනාකාසෙ චඩා මනි. අදෑසා **ලබා වාලසලටුඨා හගවනුනං සාය.ණකසමයං පටිසලලානා වූටයිකං පාසාද** අලබ්හාකාලස ව් **ඩයා**මනු හැං **පාසාදපව**ඡායායං හාරුමාජං ආමමනකසි ''අයං ආවුමසා හාරුමාජ හගුවා සායණකසමයං පටිසලලානා වුටසිතො පාසාදු ඔරොහිණා පාසාදපචඡායායං අබෙහාකාසෙ ආයාමාවුසො භාරුමාජ යෙන භගවා කෙනුපසඩකම්සසාම චඩයමනි අපෙවනාම ලබෙයාාම භගවතො සනුදිකා ධමමි කථ සවණායා''ති. 'එවමාවුසෝ'න් බො හාරුමාජෝ වාසෙටුඨසය පලවවසයාසි අථ බො වාසෙටඨතාරඅමාජා යෙන හගවා ලකනුපසඩකම්ංසු උපසඩකම්නිා හගවනතුං අභිවාලුණා හගවනතුං චඩයාමනතුං අනුවඩය මිංසු.

2 අථ බො හගවා වාසෙටඨං ආමනෙනසි 'තුමෙන බවණ' වාසෙටඨා බුංහමණජවවා බුංහමණකුලීනා බුංහමණකුලා අගාරසමා අනගාරියං පඛඛජිතා කඩ්වි වො වාසෙටඨා බුංහමණා න අණකාසනයි න පරිභාසනකී ිති.

"තගස නො හනතා බාහමණා අනකතාසනාෆි පරිභාසනාහි අතතරුපාය පරිභාසාය පරිපුණණාය නො අපරිපුණණායා"ති.

"යථා කථං පන වෝ වාසෙලධා බුාහමණා අකෙකාසනුෆි පරිහාසනුතී අනතුරුපාය පරිහාසාය පරිපුණණය නො අපරිපුණණායා ින්".

¹ පට්වසනි – සිමු

² පාසාදවජායාය -- කම -

³ සමමුබා–සාා කම

අගගණුණු සූතුය

1. මා විසින් මෙසේ අසනලදී:

එක් සමයෙක්හි භාගාවතුන් වහන්සේ සැවැත්නුවර නිසා මිගාර-මාතුපාසාද නම් වූ පූර්වාරාමයෙහි වැඩ වසන සේක. එ සමයෙහි වාශිෂ්ඨ භාරද්වාජ යන හෙරණ දෙනම භික්ෂුභාවය (උපසදූව) පතන්නාහු භික්ෂූන් **ංකරෙහි පිරි**ලවසෙක්, එකල්හි භාගාවතුන් වහන්සේ සවස් වෙලෙහි පල-සමවතින් නැගී සිටිසේක්. පහසෙන් බැස, පහස ඉදිරිමයහි සෙවණෙහි ් එළිම්හ ඉතති සක්මත් කරන සේක. වෘශිසේ අතරණ අතම, ස්වස් ඓලෙහි-පලසමවනින් නැගී සිට පහයෙන් බැස, පහය ඉදිරියෙහි සෙවණැ එළිමහ-ලනති සක්මන් කරන භාගාවතුන් වහන්සේ දිටී. දක භාරචාජ **භෙරණ**හු බණවා, 'ඇවැත්ති,හාරවාජයෙනි, මේ භාගාවතුන් වහන්සේ සවය් වෙලේ පලසමවතින් නැගී සිට පහමයන් බැස, පහය ඉදිරියෙහි සෙවණැ එළිමත. තෙනි සක්මන් කරන සේක. ඇවැත්නි, භාරවාජයෙනි, එමු වහත්සේ කරා එළැඹෙන්නමු භාගාවතුන් වහන්සේ වෙකින් ධම් කථාවක් අසන්නට ලබන්නමෝ නම ඉතා යෙහෙකැ'ගි කී ය. 'එසේ ය, ඇවත්නි''යි කියා ම හාරුමාජ තෙම වාශිසඨයාට පිළිවදත් දු**න.** ඉක්බිති වාශිෂඨ භාරදමාජ දෙ නම . භාගාවතුන් වහන්සේ කරා ගියහ. ගොස් ඔබ වැ**ඳ,** සක්මන් කරන භාගාවතුන් වහන්සේ අනුව සක්මන් කළහ.

2 එකල්හි භාගාවතුන් වහන්සේ වාශිෂඨයා බණවා, 'වාශිෂඨයෙනි, තෙපි වූ කලි මුංහමණජාතික වූ බුංහමණයන් අතුරෙහි කුලසමපනන වූ මුංහමණ කුලය හැර ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වන්නෝ වනු කිලෙක් ද වාශිෂ්ඨයෙනි, තොපට බුංහ්මණයෝ ආකොශ නො කෙරෙන් ද? පරිභව නො කෙරෙන් ද?'යි අසා වදළ සේක.

'වහත්ස, එකාන්තයෙන් ම බුාත්මණයෝ අපරිපුණි නො වූ (අතර නොනැවැති) පරිපුණිවූ (නිරතුරු වූ) තමනට හුරු වූ පරිභව වචනයෙන් අපට ආකුොශ කෙරෙන්, පරිභව කෙරෙන්' යැ යි තේ කී ය.

'වාශිෂ්ඨයෙනි, අපරිපුණි නොවූ පරිපුණි ම වූ තමනට හුරු වූ පරිභව වචනයෙන් කෙසේ නම් නොපට බාහ්මණයෝ ආකොශ පරිභව කෙරෙක් ද?' යි භාගාවතුන් වහන්සේ පුළුවුත් සේක. මු හමණා හමනන එවමාහංසු ''මු හමණෝ ව සෙලෙඨා වමණණා හිනා අයෙකුස, ව ණණා මු හමණෝ'ව සුකකා වමණණා, කණා අයෙකුස ව ණණා'. මු හමණා'ව සුජමානති මෙනා අමාහමණා මු හමණා ව මු හමුනො පුතනා ඔරසා මුබනතා ජාතා මුහමජා මු හමණි මමිතා මුහමදයාද. නෙ තුමෙන සෙලඨා ව ණණා හිනා හිනමණ් ව ණණා අජක්ඩුපගතා, යදිදං මුණ්ඩනෙ ස්මණකෙ ඉබෙහ කළෝන බණ්ඩුපාදපවෙව තයිදා න සාධු, තයිදා නපපටිරුපං, යා තුමෙන සේලඨා වණණා හිනා හිනමණ් වණණා අජක්ඩුපගතා, යදිදා මුණ්ඩමක ස්මණකෙ ඉබෙහ කළණන බණ්ඩපාදප පවෙව''ති එවා බො නො හමනා මුහමණා අකෙකාසනති පදිභාසනති අතතරුපාය පරිභාසාය පරිපුණණාය නො අපරිපුණණායා''ති

"තගස වො වාසෙටඨා බුංගමණා වෙනරාණා අසරනනා එවමාහංසු බුංගමණෝ'ව සෙටෙඨා වි ෙන්ණා, නීනා අණෙඤ වණණා, බුංගමණෝ ව සුකෙකා 'ව ෙණණා, ක'ණනා අණෙඤ වණණා, බුංගමණා'ව සුජන,න් නො අබුංගමණා, බුංගමණා'ව බුහමුනො පුත්තා ඔරහා මුබ්කො ජාතා බුංගමණානං බුංගමණියො උතුනියෝ'හි දිසස්න්ති බො පන වාසෙටඨා බුංගමණානං බුංගමණියො උතුනියෝ'පි ගබ්කිනියෝ'පි විජායමානා'පි පායමානා'පි තෙ ව බුංගමණා යොන්ජා'ව සමානා එවමාහංසු බුංගමණා'ව සෙටෙඨා වනණණා —මප— පුත්තා ඔරහා - පෙ - බුහමදයාද''ති. තෙ ව බුහමානණෙමට අබහාවික්ඛනති මුසා ව හංසනති බහුණුව අපුණුණු පසුවන්

වාතුවණණසුදධි

3 වනතාරෝ' මෙ වාසෙටඨ වණණා, බනනියා බාහමණා වෙසසා සුඥා බනනියෝ'පි බො වාසෙටඨා ඉධෙකවෙවා පාණානිපාති හොති අදිනනාදශී කාමෙසු මිවණවාරී මුසාවාදී පිසුණවාවො එරුසවාවො සමථපපලාපී අභිජිතාලූ බනාපනනවිනෙනා මිවණදිටසී ඉති බො වාසෙටඨ යේ' මෙ ධමමා අකුසලා අකුසලසභිඛාතා සාවජජා සාවජජසභිඛාතා අසෙවිතබබා අයෙවිතබබා නා අලමරියා න අලමරියසභිඛාතා, කණ්තා කණනවිපාකා විඤඤගරහිතා, බනනියෙ පි නෙ ඉධෙකවෙඩ සන්දිසසනත්. බාහමණෝ පි බො වාසෙටඨ –පෙ වෙසෙසා පි බො වාසෙටඨ –පෙ සුදෙද පී බො වාසෙටඨ ඉධෙකවෙවා පාණාතිපාති ගහාති අදිනනාදශී –පෙ මිවණදිටසී ඉති බො වාසෙටඨ ඉය' මෙ ධමමා අකුසලා අකුසල සභිඛාතා –පෙ කණ්තා කණතවිපාකා විඤඤගරහිතා, සුදෙද පි නෙ ඉධෙකවට සන්දිසයනේ.

¹ කාණනා අටකුකුා වලණණා-pts :

''වහන්ස, 'බුහ්මණ වණිය ම ලෙෂ්ඨ ය, අන විණියෝ පහත් හ. බුහ්මණවංශයම ශුක්ලවණි ය, ඉතිරි තුන් වංශයෝ ම කෘෂ්ණවණි හ. බුහේමණයෝ ම ශුඩ වෙත්. බුහේමණ නොවූවෝ ශුඩ නොවෙත්. බුහේමණයෝ ම බඹහු ග් මුවින් බිහි වූ, බඹහු ගෙන් උපත්, බඹහු විසින් මවන ලද, (වේද-ඓද බගාදි) බඹහුගේ දැවැද්දට උරුම කරු වූ, බඹහු ගේ ඖරස පුනුයෝ ය. ඒ නෙපි ලෙෂ්ඨ වණිය හැරැදමා, ගැහැවි වූ කලු වූ මාරපාක්ෂික වූ, බඹහුගේ පයින් උපත් මුඩු මහණුන් වූ භීන වණියකට බටුවෝ වනු. ලෙෂ්ඨ වණිය හැරැලා ගැහැවි වූ කලු වූ මාරපාක්ෂික වූ බඹහුගේ පයින් උපන් මුඩුමහණුන් වූ භීන වණියකට බටුවෝ වනු. ලෙෂ්ඨ වණිය හැරැලා ගැහැවි වූ කලු වූ මාරපාක්ෂික වූ බඹහුගේ පයින් උපන් මුඩුමහණුන් වූ භීන වණියකට සැද්ද, එය නො මැනව්, එය නො සුදුසු යැ' යි, වහන්ස, මෙසේ අපරිපුණි නො වූ, පරිපුණි ම වූ, තමනට හුරුවූ ගැරහුම බයින් අපට ආකොශ කෙරෙක්, පරිභව කෙරෙක්'' යැ යි වාශිෂ්ඨ තෙම කී ය.

'වාශිෂ්ඨයෙනි, ' බාහ්මණයෝ එකාන්තයෙන් ම පුරාණ කථාව (ලෝකෝක්පත්තිවර්යාවංශය) සිහි නො කරන්නාහු, 'බාහ්මණයෝ ම ඉශුෂ්ඨ වණීය ය, අන් වණියෝ හීනයහ, බාහ්මණයෝ ම ශුක්ල වණිය ය, අනා වණියෝ කෘෂ්ණයහ අබාහ්මණයෝ නො ව බාහ්මණයෝ ම ශුඛ වේත්, බාහ්මණයෝ ම බාහ්මද ාගේ මුඛයෙන් බීහි වූ, බුහ්මයාගෙන් උපත් බාහ්මයා විසින් මවන ලද, බුහ්මයාගේ දයාද වූ, බුහ්මයාගේ ඖරස පුකුයෝ' යි කියත් වාශිෂ්ඨනයනි, බාහ්මණයන් ගේ ඔසුප් වූ ද, ගැබීනි වූ ද, වදන්නාවූ ද, (දරුවනට) කිරි පොවන්නාවූ ද බැමිණියෝ දක්නා ලැබෙත්. ඒ බමුණෝ යෝනියෙන් උපන්නෝ වන්නාහු බාහ්මණවණීය ම ශුෂ්ඨ ය බුහ්මයෝ ම බුහ්මයාගේ දයාද වූ බුහ්මයාගේ ඖරසපුකුයෝ යැ යි මෙසේ කියත්. එසේ කියන්නාහු බුහ්මයාට ම නිඥ කෙරෙත්, මුසවා තෙපලත්, බොහෝ අකුසල් ද රස් කෙරෙත්.

3. වාශිෂ්ඨයෙනි, ක්ෂනිය බාත්මණ වෙනා ශුදු යැ යි මේ වණ සතරෙකි වාශිෂ්ඨයෙනි, මෙහි එක්තරා ක්ෂනියයෙක් ද පණිවා කරන සුලු වෙයි නොමයන්හි වරදවා ගැසිරෙන සුලු වෙයි නොමයන්හි වරදවා ගැසිරෙන සුලු වෙයි මුසවා බණන සුලු වෙයි. පෙහෙසුන් කෙප්ලන සුලු වෙයි පරොස් බස් කියන සුලු වෙයි සම්ප්පුලාප දෙණින සුලු වෙයි. අභිධාන බහුල වෙයි. වාහපාදයට පැමිණි සිකැත්තේ වෙයි. මිසදීම ගක්තෙක් වෙයි. වාශිෂ්ඨයෙනි, මෙසේ අකුසල් යැයි කියන ලද, අකුසල් ම වූ, වරද සභිත යැයි කියන ලද, අකුසල් ම වූ, වරද සභිත යැයි කියන ලද, වරද සභිත වූ, නොසෙවියා යුතු යැයි කියන ලද, නොසෙවියැයුතු ම වූ, ආර්යභාවයට නොපොහොසත් යැයි කියන ලද, ආර්යභාවය සිදු කිරීමෙහි නො පොහොසත් ම වූ, කෘෂ්ණවිපාක ඇති, කෘෂ්ණම වූ, නුවණැත්තන් විසින් ගරහන ලද. යම පාප ධම කෙනෙක් වෙත් ද, ඒ ඇතැම ලාමක ධමයෝ මෙහි ක්ෂතියයා කෙරෙහි ද දක්නා ලැබෙත් . ශුදුයා කෙරෙහි ද දක්නා ලැබෙත් . ශුදුයා

වතනියෝ පි වෝ වාසෙඨ ඉඩෙකවෙවා පාණනිපාතා පටිවිරකා හොති. අදිනතාදනා පටිවිරකො, කාමෙසු ම්වණවාරා පටිවිරකා, මුසාවාද පටිවිරකො, පිසුනාය වාචාය පටිවිරකො, එරුසාය වාචාය පටිවිරකො, සමඑපපලාපා පටිවීරකො, අන්භිණ්ඩාලු අඛාහපනතවිනෙනා සමබදිවයි. ඉති බො වාමසටඨා යේ' මේ ධම්මා කුසලා කුසලසඛ්ඛාතා අනවජන අනවජජසඛ්ඛාතා සෙවිතඛ්ඛා පෙවිතඛ්ඛසඬ්ඛාතා අලමරියා අලමරිය-සඬ්ඛාතා සුකකා සුකකච්චාකා වියැසැදුපපසුවා, බත්තියේ පි නේ වාසෙවුඨා ඉඩෙකමෙව සින්දිසසනති.

බුංහමණෙ පි බො වාසෙටඨා ලප- වෙසෙන පි බො වාසෙටඨා-පෙ-සුදෙ පි බො වාසෙටඨා ඉඩෙකවෙවා පාණාතිපාතා පටිවිරතා හොති -ලප- අනභිජාධාලු අධාාපනතවිතෙහා සමමාදිටයි. ඉති බො වාසෙටඨා යෙ'මේ ධම්මා කුසලා කුසලසඹබාතා අනවජා අනවජපසිඛාතා සෙවිතබබා සෙවිත බබසඹබාතා අලමරියා අලමරියසඞබාතා සුකකා සුකකාවිපාකා විණැක්දුපපසාහා, සුදෙදපි ලක ඉඩෙකවෙව සානිසානේ.

ඉමෙසු මබා වාසෙලඨා වතුසු වණණෙසු එවං උභයවොකිණෙණසු වතතමානෙසු කණකසුකෙකසු ධමෙමසු විකුකුගරහිතෙසු වෙව විකුකුපප-සහෙසිසු ව. යලදන් බුහමණා එවමාහංසු, බුහමණෝව සෙලෙඨා වණණා හිනා අකෙකු වණණා. බුහමණෝව සුකෙකා වමණණ කණිකා අකෙකු වණණා, බුහමණා'ව සුජකානති නො අබුහමණා, බුහමණා'ව බුහමුනො පුතතා ඔරසා මුබනො ජාතා බුහමරා බුහමනිම්කා බුහමදයාද''ති. තං නෙසං විකුකු නානුජානනතී. තං කිසස හෙතු? ඉමෙසං හි වාසෙලඨා වතුනතං වණණානං සො හොති හිකබු අරහං බීණාසවො වුසිතවා කතකරණියො ඔහිතහාරො අනුපදකාසදහෝ පරිකබීණහවසංසොජනො සමමදකුකුවමුනෙත, සො නෙසංදී අකෙමසබායති. ධලමානෙව නො අධුමෙමන. ධලමමා හි වාසෙලඨා සෙලෙඨා ජනතසමං ,

^{1.} විසැක්වූපයන්ා (සහා)

² ØDG. PTS

³ අභිසම්පරායඤව (මජස• 🎞 🕏

වාශිෂ්ඨයෙන්, මෙහි ඇතැම් ක්ෂතියයෙක් ද පණිවායෙන් වැළැක්කේ වෙයි අයිනාදනින් වැළැක්කේ වෙයි, කාමයන්හි වරදවා හැසිරීමෙන් වැළැක්කේ වෙයි, මුසවායෙන් වැළැක්කේ වෙයි, පෙහෙසුන් කෙප්ලෙන් වැළැක්කේ වෙයි, පහරාස් බසින් වැළැක්කේ වෙයි, සමඑළලා-පයෙන් වැළැක්කේ වෙයි, අභිධාන නැත්තේ වෙයි, වාසපාදස්තික සිත් නැත්තේ වෙයි, සමදිටු ගත්තේ වෙයි වාශිෂ්ඨයෙනි, මෙසේ කුශල යැ යි කියන ලද කුසිල් ම වූ, වරද රහිත යැ යි කියන ලද, වරද රහිත ම වූ, සෙවියැ යුතු යැ යි කියන ලද සෙවියැ යුතු ම වූ, ආර්යභාවය සිදු කිරීමෙහි පොහොසත් යැ යි කියන ලද, ආර්යභාවය සිදු කිරීමෙහි පොහොසත් ම වූ ශුක්ලවිපාක ඇති, ශුක්ල ම වූ, නුවණැන්තන් විසින් පසස්නා ලද යම ධම් කෙනෙක් වෙත් ද, ඒ ඇතැම් දහම්හු මෙහි ක්ෂතියයා කෙරෙහි ද දක්නා ලැබෙත්.

වාශිෂ්ඨායනි,මෙහි බුාහ්මණයා ද වෛශායයා ද ශුදුයා ද පණිවායෙන් වැළැක්කේ වෙයි, අයිනාදනින් වැළැක්කේ වෙයි. කාමේ එහාචාරයෙන් වැළැක්කේ වෙයි, මුසවායෙන් වැළැක්කේ වෙයි, පෙහෙසුන් කෙප්ලෙන් වැළැක්කේ වෙයි, පරොස් බසින් වැළැක්කේ වෙයි, සමඑපුලාපයෙන් වැළැක්කේ වෙයි, අභිධාන නැත්තේ වෙයි, වාහපාද, සහිත සිත් නැත්තේ වෙයි, සමදිටු ගත්තේ වෙයි. වාශිෂ්ඨායෙනි, මෙසේ කුසල් යැයි කියන ලද, කුසල් ම වූ, වරද රහිත යැයි කියන ලද වරද රහින ම වූ, සෙවියැ යුතු ,යැයි කියන ලද සෙවියැ යුතු ම වූ, ආර්යභාවය සිදු කිරීමෙහි පොහෙසත් යැයි කියන ලද, ආර්යභාවය සිදු කිරීමෙහි පොහොසත් ම වූ, ශුක්ලව්පාක ඇති, ශුක්ල ම වූ, නුවණැත්තන් විසින් පසස්නා ලද යම් ධම් කෙනෙක් වෙත් ද, ඒ ඇතැම් දහමහු මෙහි බාහ්මණයා කෙරෙහි ද, .. මෙවගයයා කෙරෙහි ද ශුදුයා කෙරෙහි ද දක්නා ලැබෙත්.

වාශිෂ්ඨාෂයන්, මේ සතර වණයන් මෙමස් නුවණැත්තන් විසින් ගර්හන ලද දහමනි ද නුවණැත්තන් විසින් පසස් නා ලද දහමනි ද, කෘෂ්ණ ධර්ගන්හි ද ශුක්ලධර්යන් හි ද ශි මෙසේ කුශලාකුගල යන විවිධ ධර්යන්ගෙන් ම මිශු ව පවත්නා කල්හි, බාහ්මණවණිය ම ලෙස් ය ය ශී ඉතර වණයෝ හිනහ ශී, බාහ්මණවණිය ම සුදු යැ ශී, සෙසු වණයෝ කලු හ ශී, බාහ්මණයෝ ම ශුඛ වෙත් යැ ශී බාහ්මණ නොවුවෝ ශුඛ නො වෙත් හැ ශී, බාහ්මණයෝ ම බුහ්මයාගෙන් උපන්, බුහ්මයා විසින් මවන ලද, බුහ්මදයාද වූ, බුහ්මයාගේ මුචින් උපන් ඖරස පුනුයෝ හ ශි යම් වචනයක් කියත් ද, ඔවුන්ගේ ඒ වචනය නුවණැත්නෝ නො අනුදනික්. ඒ කවර හෙයින? යක් වාදිෂ්ඨයෙන්, මේ සතර වණි අතුරෙන් කවරකට අයත් වුව ද යම් මහඳණක් රහත් ද, ක්ෂිණාසුව ද, වුසු මහ බඹර අැත්තේ ද, කොට නිමි කටයුතු ඇත්තේ ද, පැමිණි ස්වාර්ථය (රහක් බව) ඇත්තේ ද, හැම ලෙසින් නැසු හවබනයන ඇත්තේ ද, මොනොවට දන මීදුණේ ද, හෙ තෙමේ ඒ හැම දෙනා අනුරෙහි අගු යැ ශි කියනු ලැබේ. ඒ ද අධම්යෙන් නොව ධර්යෙන් ම ය. වාශිෂ්ඨයෙන්, ධර්ය ම සත්මුඵයෙහි මෙ ලොවිහි ද පරලොවිහි ද ලෙෂ්ඨ ය. එහෙයිනි.

තදම්නාපෙතං වාසෙටඨා පරියාසෙන වෙදික්ඛනං යථා ධලණුව ලසලටඨා ජලනකෑමීං දිල<u>ටඨ</u> වෙව ධලේම අභිසම්පරාලය චි ජානාති බො පන වාලසටුඨා රාජා පeසනදී මකාසලලා ''සමණො ගොනමො අනුකාරෙ සකානුලා පබබජිතෝ''ත් බො පන වාසෙ**ඩා** සකාහා පලසනදිලනා ලකාසලසස අනනුතරා අනුයුතුනා භවනුද්. කුරොනුග් බො වාලසටුඨා සකාපා රලඤඤ පසෙනදිමහි කොසලෙ නිපච්චකාරං අභිවාදනං පච්චුඨානං අඤ් ලිකුමමං සාමීචිකුමමං ඉති බො වාලසලඨා යං කරොන් සකාහා රලණුද පසෙනදිමහි කොසමල නිපවවකාරං අභිවාදනං පචමුටුඨානං අඤජලිකමමං සාමීචිකමමං, කරොති තං රාජා අපෙනදී කොසලො තථාගලක නිපවුවකාරං අභිවාදන්ං පච්චුටඨානං අඤජලිකමමං සාමීචිකමමං. නුතු "සූජාතො සමණො ගොතමො, දුජජාතො³'හමැමි, බලවා සමණො ලගාතුලමා දුඛ්ඛලලා'හම්අම්, පාසාදිලකා සම්ලණා ලගාතුලමා දුඛ්ඛලණ්ණා' හුමඅම්, මලහසලසඛා සම්ලණා ලගාතලමා, අලපපසලසඛා' හම්සම්'.කි අථ බො නං ධමමං යෙව සකකරෝලනනා ධමමං ගරුකරෝලනනා ධණිං මාලනුලකුදුා ධම්මං පුලජලනුතු ධම්මං අපචායමාලනා **ඉකාසලො තථාගලන නිපවුවකාරං කුරොති** පලයනදී පච්චු උධානං අඤජලිකමාං සාමීචිකමාං ඉමිනා'පි අබා එකං වාෂසටඨා පරියායෙන වෙදිතබබං යථා ධමෙමා'ව සෙලෙඩා ජනෙ'කසම් දීලෙඨ වෙව ධලමම අභිසම්පරාලය[™]ව. තුලමක බවුළු වාසෙටුඨා නානාජවුවා නානාභාමා නානාකුලා අගාරසමා අනුගාරියං පබ්බජිතා තුලමක?'ති පුටුඨා සමානා, 'සමණා සකාපුපුතුනියමහා'ති පටිජානාථ. යසා ලබා පනසුක් වාලසටුඨා කථාගලක සද**ධා නිවිටුඨා මූලජා**තා පනිට්ඨියා ද**ු**කා අසංහාරියා4 සමණෙන වා බුෘහුමණෙන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා කෙනවි වා ලොකසමිං, තලසසතං කලලං භගවනො'මයි පුනෙනා ඔරසො මුඛනො ජානො ධලමජො ධලමනිමමිනො තං කිසස මහතු? තථාගතසස හෙතං වාමස්වසා අධිවචනං ධ9මදුයාලද'න් ධම්මකාලයා ඉති පි, බුහුමකායො ඉති පි, ධම්මහුලතා ඉති පි, බුහුමහුකො ඉති පි

¹ අභියම්පරායංච (මජයං සිලු)

² නන• වඡස•

³ දුජාලනා සහා

⁴ අසංභාවිකා ртѕ

වාශිෂ්ඨායනි, මෙ ලොච්හි ද, පර ලොච්හි ද ජන මුළුයෙහි ධම්ය ම ලශුෂ්ඨ වන නියා මේ කරුණින් ද දුත යුතු. වාශිෂ්ඨ යෙනි, ් 'මහණ ගොයුම ශාකාකුලයෙන් නික්මැ පැවිදි වූ නිරුත්තර ඉකුනෙකැ' යි පසේනදී කොසොල් රජ දනි. වාශිෂ්ඨයෙනි, ශාකායයෝ වනාහි පසේනදී කොමසාල් රජුහට අතරක් නැති (කුලවශයෙන් සමාන වූ) ඔහු අනුව යන්නෝ වෙත්. වායිෂ්ඨායනි, ශාකායෝ පසේනදී කොසොල් රජු කෙ-රෙහි ආදරය දැක්වීම ද වැඳීම ද දැක නැගිසිටීම ද ඇඳිලිබැඳිම ද (දැක මගි<mark>න්</mark> ඉවත් වීම ආදි) වත් දැක්වීම ද ලකරෙන්. වාශිෂ්ඨමයනි, මෙසේ ශාකාලයා් පසේනදි කොසොල් රජු කෙරෙහි ආදරය ද වැඳීම ද දැක නැඟී සිටීම ද අඳිලිබැඳීමද වත් දැක්වීම ද යන යමක් ලකරෙත් ද, පසේ නදී කොසොල් රජ කෙම කථාගතයන් කෙමරහි ඒ ආදර දැක්වීම ද වැළිම ද දැක අස්නෙන් නැඟීසිටීම ද ඇදිලි බැදීම ද ව<mark>ත් ද</mark>ක්වීම ද යන සියල්ල කෙරෙයි 'මහණ ඉගායුම් සුජාත ය, මම දුර්ජාතයෙම්'යි කියා හෝ 'මහණ ගොයුම් බලවත් ු ය, මම දුඹුලිමී' යි කියා හෝ 'මහණ ගොයුම් දකුම් කලු ය**, ම**ම දකුම කලු තො වෙමි' යි කියා හෝ 'මහණගොයුම මහායඥසක ය, මම අල්ප-යශස්ක වෙමි' යි කියා පහා් හෙ තෙමේ එසේ නො කෙතෙ යි ධ**ම්යට ම සත්කාර කරනුයේ, ධම්යට ම ගෞරව** කරනුයේ, ධ<mark>ම්යට</mark> ම බුහුමන් කරනු<mark>යේ, ධම්</mark>ය ම පුදනුයේ, ධම්<mark>ය</mark>ට ම යටත් පැවැතුම් දක්වනුයේ, මෙෳස් ප∍ස්නදී කොසොල් රජ තෙම තථාගතයන් කෙලරහි ආද**ර** දක්වීම ද වැඳිම ද දැක හුනස්නෙන් නැඟී සිටීම ද ඇදිලිබැදීම ද වත් දැක්වීම ද යන මෙ හැම කෙලරයි. වෘශිෂ්ඨ යෙනි, මෙ කරුණිනුත් 'මේ ජන මුඑයෙහි දිටුදැමිෳයති ද පරලොවිහි ද ධම්ය ම උතුම වන නියා දුන යුතු වාශිෂ්ඨ-^{ළෙ}ති, කෙපි වූ කලි නානා ජාතියට අයත් වන්නාහු නානා ගොනුයට අයත් වන්නෘහු, නානා කලයට අයත් වන්නාහු ගිහිගෙන් නික්මැ සස්නැ පැවිදි වූහු ය 'තෙපි කවුරු ද ?' යි විවාරතු ලද්දහු ම 'අිපි ශාකාපපුනීය ශුම්ණයමහ' යි පිළින කරවු. වා ශිෂ්ඨයෙනි, තථාගතයන් කෙරෙහි යමකු ^{මග් සැද}ුහැව නොසැලි පිහිටියේද මුල්බැස ගෙන සිටියේද දඩි වූයේද එය ම්බණකු හෝ බමුණකු හෝ ලදවියකු හෝ මරකු හෝ බඹකු හෝ ලොවැ කිසි ද ලකනකු විසින් සෙලැවියැ හැකි ලනා වේ නම්, ඒ ආර්යශුාවකයා විසින් 'මම භාගාවතුන් වහන්සේ ගේ මුවින් උපන් ධම්යෙන් උපන් ධම්යෙන් නිර්මිත වූ ධම්යට දයාද වූ ඖරස (ළෙඳිද) පුත් වෙමි'යි ඔහු විසින් මේ වචනය කියනු සුදුසු ය. ඒ කවර හෙයින් ද? යත්: වාශිෂ්ඨයෙනි, ධ^{ලිකාය} යනු ද බුහ්මකාය යනු ද ධම්භූත යනු ද බුහ්මභූත යනු දැ යි මෙ හැම තුථාගතයනට නම් ය්. එ හෙඳිනි.

5. නොති බො සො වාසෙටඨා සමයෝ යං කදවී කරනව දීසසස අදධුනො අවචයෙන අයං ලෝකො සංවිට්ටති. සංවිට්ටමානෙ ලෝකෙ යෙහුයොන සහතා ආහසසරසංවනහනිකා හොනතී. තෙ කුළු හොනති මනොමයා පීතිහසබා සයම්පහා අහතලිසබවරා සුහටඨායිනො විරං දීසමදධානං කිටඨාති. හොත් බො සො වාසෙටඨා සමයෝ යං කදවී කරනව දීසසස අදධුනො අවචයෙන අයං ලෝකො විව්ට්ටති. විව්ට්ටමානෙ ලෝකෙ යෙහුයොන සහතා ආහසසරකායා චවිතා ඉළුකතං ආගචඡනති. තෝධ හොතත් මනොමයා පීතිහසබා සයම්පතා අනතලිසබවරා සුහට්ඨායිනො, විරං දීසමදධානං තිටඨානති.

රසපඨවිපාතුහාවො

6 එකොදක්හුතං බො පන වාසෙටුඨා තෙන සමයෙන හොති අභිකාරො අභිකාරතිම්සා. න වණිලසුරියා පණිසැයෙනති, න නස්ඛතනති තාරක-රුපාති පණිසැයනති, න රතනිණිවා පණිසැයනති, න මාසද්ධමාසා¹ පණිසැයනති, න උතුසංවචණා පණිසැයනති, න ඉණිපුමා³ පණිසැයනති. සතා සතනාවෙට සම්බා ගවණනති. අථ මබා තෙසං වාසෙටුඨා සතනා කදව කරහව දීසසය අද්ධුමනා අවවයෙන රසා පඨවී උදකෑමං සමතාති³ සෙයාවෙපි නාම පයසෝ තතනසස් නිබ්බායමානසස් උපරි සනානකං හොති, එව මෙව බො සා පාතුරහොසි. සා අහෝසි වණණසම්පනතා ගණඩස්මපනතා රසස්මපනතා. සෙයාවෙපි නාම සම්පනතා වා සජි සම්පනතා වා නවනීතං, එවංවණණා අමහාසි, සෙයාවෙහි නාම බුදුුුමධු අනෙළකං² එවමසසාද අහෝසි.

් අථ ඉබා වාෂසලධා අණුණුතුරෝ සමනතා ලොලජාතිකො, 'අමෙනා කිමෙවිදං හවිසාති'ති රසං පඨවිං අඹතුලියා සායි. තසා රසං පඨවිං අඹතුලියා සායකො අවජාලේසි, තණකා වසස ඔකකමි. අණුණු පි බො වාෂසම්ඨා සතතා තසා සතනසා දිටඨානුගතිං ආප්ජුමානා රසං පඨවිං අඹතුලියා සායිංසු. නොසං රසං පඨවිං අඹතුලියා සායතං අමජාලේසි, තණකා ව තෙසං ඔකකමි.

¹ මාසඩස්මාසා - මජසං

² න ඉණ්ජුරිසා. සාා

⁸ සවතනි-මජස•, සමනතානී යාා

⁴ පායාංසා (සි)

ර් තකකසස (සිමු)

⁶ බුදද මඩු-කම, බුදදමඩු--මජස

⁷ qengm⊷rrs

⁸ ರದು ಮಾ

5. වෘශිෂ්ඨයෙන්, දික් කලක් ඇවැමෙන් කිසි යම සමයෙක මෙ ලොව වැනැසෙන්නේ ද, එසේ වූ කාලයෙක් වෙයි. එසේ ලොව නැසෙන කල්හි සාළුයෝ බෙහෙවීන් අහස්සර බඹලොවැ උපන්නාහු වෙනි. ඔහු එහි ධාංනචිත්තබලයෙන් උපන්නෝ වෙති, ප්‍රීතිය ම ආහාර කොටැත්තාහු වෙති, තුමූ ම (සිය සිරුරු පෙබෙන් බබලන්නාහු වෙනි.) අහසින් යන්නාහු වෙති. සිත්කලු වස්තුාහරණ හැඳ පැලැඳ සිටින්නාහු වෙනි. එහි ඔහු ඉතා බොහෝ කලක් සිටින් වාශිෂ්ඨයෙනි, දික් කලක් ඇවැමෙන් කිසි සමයෙක මෙ ලොව හටගන්නේ ද, එසේ වූ කාලයෙක් වෙයි. ඒ ලොව හට ගන්නා සමයෙහි බෙහෙවීන් සක්හු ආහස්සර බුන්මනිකායයෙන් සැව මෙ මිනිසත් බවට පැමිණෙක්. ඔහු මෙහි ධාහන සිතින් උපන්නාහු, ප්‍රීතිය ම ආහාර කොටැත්තාහු, සිය සිරුරු පෙබෙන් බබළන්නාහු, අහසින් යන්නාහු, සිත්කලු වස්තුාහරණ ඇති වැ සිටින්නාහු ඉතා බොහෝ කලක් එසේ සිටිත්.

වාශිෂ්ඨයෙනි එ සමයෙහි සියලු සක්වළ එක් මැ දිය කලෙක් වැ සිටීයි. අදුරෙක් මහ ගනදුරෙන් ම වෙයි. සදු හිරුහු නො පැනෙත්, නකත්හු කරුහු නො පැනෙත්. රැ දවල්හු නො පැනෙත්, මාස පක්ෂයෝ නො පැනෙත්. සෘතු සංවත්සරයෝ නො පැනෙත්. ස්තුී පුරුෂයෝ නො පැනෙත්. සභායෝ සභායෝ යැ යි ම වාචහාරයට පැමිණෙත්. වාශිෂ්ඨ-යෙනි, ඉක්බිති යම්සේ නිවෙන්නාවූ හුණු කිරි මත්තෙහි යොදයෙක් වේ ද, එසේ ම රස පොළොව ඒ දිය මතුයෙහි සිසාරා පැතිරගෙන පහළ විය. එය වණි සමපන්න ද ගන්ධ සමපන්න ද රස සමපන්න ද විය. මනාකෞට නිපැයුණු ගිතෙලෙක් හෝ වෙඩුරෙක් යුම්බදු වේ ද, ඒ රස පොළොව එබදු පැහැ ඇත්තේ ද විය. නිදෙස් වූ (පිළවුන් නැති) දඩුවැල්බෑ මීවදයෙක් යම බදු වේ ද, ඒ රස පොළොවේ රසය ද එබදු විය.

වාශිප්ඨාශේති, එක්තරා ලෝල සවභාවය ඇති සඳවයෙක් හවත්ති, මේ කුමක් විය යුතු ද ?'යි රස පොළොව මඳක් ඇතිල්ලෙන් ගෙන දිවෑ ගැයේ ය. රස පොළොව ඇතිල්ලෙන් මඳක් ගෙන දිවෑ ගැ ඔහුට එය පුිය විය. එහි තෘෂ්ණාව ද ඔහු සිතට බැස ගිත.

චණ්චිසුරියාදීපෘතුහ**ු**වා

අථ බො නො වාශසලධා සහහා රසං පඨවීං හතොහි ඇලුපසාගේකං උපකකමීංසු පරිභුඤ්ජීතුං. යටො බො නෝ වාශසලධා සහහා රසං පඨවීං හත නමිනි ආලුපපකාරකං උපකකමීංසු පරිභුඤ්ජිතුං. අථ බො තෙසං වාශසලධා සහභානං සයමපහා අනහරධායි. සයමපහාය අනහරහිතාය වැන්මසුරියා පාතුරගහසුං. වැන්මසුරියෙසු පාතුභුතෙසු, නස්ඛනභානි තාරකරුපානි පාතුරගහසුං, රහනින්වා පඤඤුයිංසු. රහනින්වෙලු පඤඤුයමානෙසු, මාසද්ධමාසා පඤඤුයිංසු. මාසද්ධමායෙසු පඤඤුය-මානෙසු උතුසංවචන්රා පඤඤුයිංසු. එහනාවතා බො වාශසලධා අයං ලොකො පුන විවලෙනීා හොති.

7. අථ මො නෙ වාමසලධා සහා රසං පඨවීං පරිතුණුජනතා තමනක්ඛ් කදහාරා වීරං දීසමදධානං අලධංසු. යථා යථා මො නෙ වාමසලධා සහා රසං පඨවීං පරිතුණුජනතා තමනක්ඛා කදහාරා වීරං දීසමදධානං අටථාසු, කථා තථා නෙසං වාමසලධා සහානානං රසං පඨවීං පරිතුණුජනතානං වරකාලණුව කායස්ථිං හිකකුම්,වණණවෙවණණ්තා ව පණුණුධින්ව. එකිද සහාා වණණවනෙනා හොනත්, එකිද සහාා දුඛඛණණා. තන් යෙ නෙ සහතා වණණවනෙනා, තෙ දුඛඛණණ සහනා අසිමණුණුන්. 'මයමෙමකුති වණණවනෙනතරා, අමෙනහෙනෙ දුඛඛණණ්තරා'ති. නෙසං වණණින් වානජෙවතය මානාතිමානජාතිකානං රසා පඪවී අතනරධායි. රසාය පඨවියා අනකරතිකාය සහානිපතිලේ, සහානිපතිනා අනුණුන්වේ අනෙරයයේ අනෙරසනක්. කදෙනරහි පි මනුසයා කිණුම්දෙව සුරසං ලහිනා එවමාගංසු අනෙරසං අනෙරසනක්. කදෙව පොරාණ අනෙණුද අකාර අනුසරන් නානෙවකා අසමං ආජානනක්.

^{1.} අතරා මෝ වාමකර්ර (එකු

^{2.} m@m3:-03:.

^{8. 944090}ttm: 9-4mp8

^{4.} mgda---an.-775.

වැශිෂ්ඨයෙනි, අන් සත්හු ද ඒ සනියා ගේ දෘෂ්ටෘතුභකියට හැමිණෙන්නාහු (ඒ සනියා කළ දෑ දක එය අනුගමනය කරන්නාහු) රසපොළොව ඇතිල්ලෙන් ගෙන ලෙවැ කැහ. රස පොළොව ඇතිල්ලෙන් ගෙන ලෙවැ කැහ. රස පොළොව ඇතිල්ලෙන් ගෙන ලෙවැ කන ඔවුනට එය පිය විය. එය කෙරෙහි තෘෂ්ණාව ද ඔවුන් සිතට බැස ගත. වාශිෂ්ඨයෙනි, එකල්හි ඒ සත්හු රස පොළොව ඔවුන් සිතට බැස ගත. වාශිෂ්ඨයෙනි, එකල්හි ඒ සත්හු රස පොළොව ඔවුන් කරන කල්හි ඒ සනියන්ගේ සවයම්පුහාව අතුරුදහන් විය. එය අතුරුදහන් වූ පසු සඳ හිරුහු පකට වූහ. සදු හිරුන් පකට වූ පසු නකත් තරුහු පකට වූහ. ර දවල් පැනුණහ. ර දවල් පැනෙන කල්හි මාස පක්ෂයෙන් පැනුණහ. මාසපක්ෂයෙන් පැනෙන කල්හි සෘතු සංවත්-සරයෝ පහළ වූහ. වාශිෂ්ඨයෙනි, මෙ තෙකින් මෙ ලොව යලි දු පහළ වූයේ වෙයි.

7. වාශිෂ්ඨයෙනි, එ කල්හි, ඒ සණියෝ රසපොළොව පරිභෞග කරන්නාහු, එය වළදන්නාහු, එය ම ආභාර කොටැන්නාහු බොහෝ දික් කලක් සිටියාහ. වාශිෂ්ඨයෙනි, යම යම සේ ම ඒ සණියෝ රසපොළොව පරිභෞග කරන්නාහු, එය වළදන්නාහු, එය ම ආභාර කොට ඇත්තාහු අතා බොහෝ කලක් සිටියාහු ද, එසේ එසේ ම ඒ සතුන්ගේ සිරුරෙහි රඑමට ඇති විය, නො පැහැපත් බව පැනිණ. ඔවුන් අතුරෙහි ඇතැම සත් කෙනෙක් පැහැපත් ද ඇතැම සත් කෙනෙක් නො පැහැපත් ද වෙත්. ඔවුන් අතුරෙහි ඇතැම සත් තෙනෙක් පැහැපත් ද ඇතැම සත් කෙනෙක් නො පැහැපත් ද වෙත්. ඔවුන් අතුරෙන් යම කෙනෙක් පැහැපත් වූහු ද, ඔහු අපි මොවුනට වඩා පැහැපත්තමහ, මොහු අපට වඩා පැහැයෙන් අඩුහ'යි නොපැහැපත්තන් ඉක්මැ සිතත් (පහත් කොට සලකත්). වණිනිමාන හෙතුයෙන් මානාකිමාන ස්වභාවය ඇති ඔවුන්ගේ ඒ රස පොළොව අතුරුදහන් විය. රස පොළොව අතුරුදහන් වූ කල්හි, ඔහු එක් රස්වූහ. එක්රස් වැ 'අහෝ සෙටීවී රසයෑ' යි පුනසුනා කිහ. අද ද මිනිස්සු මනාපණයක් ලැබ, 'අහෝ රස ය, අහෝ රස යෑ' යි මෙසේ කියත්. ඒ පැරණි ලෙකෙක් ලැබ, 'අහෝ රස ය, අහෝ රස යෑ' යි මෙසේ කියත්. ඒ පැරණි

ගුම්පපපටකපාතුහ. වො

අථ ලබා ලනසං වාලසටුඨා යනනානං රසාය පඨවීයා අනුදුරහිතුය භූමිප**ප**ටලකා⁷ පාතුරහොසි ලසයාප් වී නාම අභිචඡ**කකලකා** එවීමෙවී පාතුරහොසි. සො අහොසි වණණසමපතෙනා ගනිසමපතෙනා රස-සම්පලනනා. ඉසයාප්ටේ නාම සම්පනනං වා සපපි සම්පනනං වා නවන්ක එවංවලණණා අලභාසි යොයාප්පපි නාම බුදුලධු අනෙළකං එවලසාදෙ අගොසි

අථ ඉතා නෙ වාණසටු සහනා භූමිපපපටකං උපකකුළිංසු පරිතුණ නැ. ලකු හිං පරිභුඤජනයා කම්කස්කා කද්හාරා විරං දීසමදධානං අවරාංසු **ය**් යථා ලබා ලන වාලසටුඨා යනනා භූවිපපපටකං පරිභුඤජනතා තමහස්ඛා තදහාරා වීරං දීඝමදධානං අවුරාංසු, නථා නථා තෙසං වාලසවඨා සකානං තියගාලසාමතතාය බරතතල් සුව ව කායසම් වෙනකුම්, වණණවෙවණණතාව පණැතැයිකට එකිදං සතනා වණණවලනනා ලභානත්, එකිදං සතන දුඛඛ ණණා. පත් යෙ ලත සතනා වණණවලනනා, ලෙත දුඛඛලණණ යලතුතු අතිමණුණුතුරි මයලෙලනහි වණණවනුකුතරා, ද**ලමාල්ග**ලන දුඛඛ ණණකරා'ති, තෙසං වණණාතීමානපපවවයා මානාතිමානජාතිකානං හම්පපටමෙකා අනුතුරධායි

බදලකාපාතුභාවො

තුම්පපපටකෙ අතතරහිතෙ බදලතා පාතුරහොසි සෙ<u>යා</u>ථා8 නාම කලම්බුකා, ඵ එවමෙව පාතුරහොසි. සා අනොසි වණණස**මපන**න ගනඩසමපනනා රසසමපනනා සෙයුපුථාපි නුම සමපනන වා සනී සමපනනං වා නවනීතං, එවංවණණා අලනායි සෙයාථාපි නාම වුඇමධු අනෙළකං, එවමසාද අහොසි අථ බො නෙ වා**යෙටුඨා ස**නනා බදුලනං උපකකමිංසු පරිභුඤජිතුං ලක කං පරිභුඤජනතා කමහසකා නදහාරා විරං දීසමඳධානං අ<u>වරාංසු</u> ය**ථා යථා ලබා ල**ත වාලස<mark>වුරා ස</mark>නණ බදල^{කු,} පරිභුඤජනතා තමන ාබා තදහාරා චිරං දීඝමණායාං අවුඨංසු, තථා කථා කෙස වාලසටයා සතනානං හියෝාසොමතනාය බරතනමණමට කායසම ඔනකම් වණණ මෙව ණණ නා ව * පණසැ යිසුව එකිදං යනනා ව ණණවනෙක හොත් එකිද_ි යනතා දුඛඛ ණණා නසුව ලය ලන සනනා වණණවලනතා, ^{ලන} දුඛඛ ඉණණ සමනන අතිමණක හාති 'මයමෙකෙනි වණණවනානරු, අම්මහ 3 හමත දුඛඛ ණණතරා'ති තෙසං වණණතිමාන පපචවයා මානාති-මානජා ව්ශානං බදලනා අකුතරධායි බදුලනය අනුත්රහිතාය සනුනිපතිමේ. ය නතී යනිකා අනු සේ නිංසු 'අනු වන නො , අනායි වන නො බදලතා'නි. න**ෙන**්නරහිපි ඉන්නතා ලක්නවුදේව දික්ෂපාද කුත්ත ක්රීමා අවලාහමේ. 'අඩ වන නො, අගායි පත නො'කි නින්දට පෙපාරාණ දුනොඤදු අයමර• අනුයටනති, නමෙනිවසස අළුං ශාපානනති

¹ භූවිපපාටිකා - ඩාා 2 පදලකා - මජප 3 පාලවිබිකා-සභා

¹ වණණවෙජාතා - විපිණ

[ී] අනුපතනම් PTS, අනුසාසරහන් - සෞ

වාශිෂ්ඨයෙනි, එ සමයෙහි ඒ සත්නට රස පොළොව දතු ිැදන් වූ කල්හි, අම්ප පටකය (බිම පප්පඩට්) පහළ වී ය. යම්සේ නාහතු පහළ වත්තෝ ද, එ මෙන්ම එය පැළ විය. එය පැතැපත් ද පටදවත් ද රසවත් ද විය. මොනොවට නිපැයුණු ගිතෙල් යම සෙ ද, මොනොවට තිපැලුණු වෙඩරු යම සේ ද, එය එබළු පැතැ ඇත්තෝ විය, පිළවුන් නැති දඬුවැල් බෑ මිය යළුසේ ද, එය එබළු රස ඇත්තෝ විය.

වාශිෂ්ඨයෙනි, එ කල්හි ඒ සක්හු භූමිපපිටකය වළදන්නට පටන් ගත්හ. ඔවු එය පරිමහාග කරන්නාහු එය වළදන්න හු එය දහර කොට දැක්න හු ඉතා දික් කලක් සිටියාහ. වාශිෂ්ඨ ිනි, යම් යම්සේ ඒ සක්හු භූමිපපිටකය පරිභොග කරනනාහු එය වළද නොහු, එය අහර කොටැත්නාහු, ඉතා බොහෝ කලක් සිටියැහු ද, එසේ එසේ ම බොහෝ සෙයින් ඒ සඳන්ගේ කයෙහි රඑ බව ද බැය ගත, පැහැය අඩු බවද පැනිණ දැනැම් සත් කෙනෙක් පැහැපත් වෙන්, ඇතැම් කෙනෙක් නො පැහැපත් වෙන්. ඔවුන් අතුරෙන යම් සත් කෙනෙක් පැහැපත් වෙන් ද, ඔහු 'අපි මොවුනට වඩා පැහැපත්තරිහ මොහු අපට වඩා පැහැයයන් අඩු හ්යි නො පැහැපත් සතුන් ඉතමැ සිතත් (අවමන් කෙරෙක්). මානාතිමානය ස්වභාවය කොටැනි ඔවුන්ගේ ඒ පැහැය නියා දැනි වූ අතිමාන කාරණයෙන් භූමිපපිටකය අතුරුදහන විය.

් භූමිපපිටකය අතුරුදහන් වූ කල්හි බදලතාව පහළ වීය. වීල්පලා යම සේද ඒ බදලතාව ද එසේ ම පහළ විය. එය පැහැපක් ද සුවඳවත්ද රසවත් ද වීය. මොනොවට නිපැයුණු ගිනෙල පෝ ද මා වෙ තිපැසුණු වෙඩරු යම බඳු ද, වය එබඳු පැහැ ඇත්තේ විය. පිළවුන නැති දඩුවැල් බෑ මීයක් යම බඳු ද එසේ ම එය මිහි3 රසාන්තේ විය විවාඳිෂ්ඨ-ශිනි, එකලිහි ඒ සත්පු ිබැලනාව වළදා නට පටස ගනහ. ඔහු එය පරි භාග කරන නාහු, එය වළඳය නාහ, එය ආහාර කොටැන්න හු ිඉතා බෙ ලබා් කලක් සිටියාහ. වාශිෂ්ඨශීට, යම් යම් සේ ම ඒ සතියෝ බදුලක.ව පරිභෙ ග කර _ නාවු, එය වළඳන්නාහු, එය අහර ලකාට ත්තාහු, ඉතා බෙ.ගො කලක් සිට්යාහු ද, එසේ එණේ ම බොහෝ සෙයින් ඒ සතුන්ගේ කලයහි රඑ බව ද ඇති වීය. පැහැ අඩුබව ද පැනිණ. ඇතැම සක් කෙපෙක් පැහැපත් වෙත්. ඇතැම් කෙ ෙක් නොදැහැපත් උවත්. ඔවුන් අතුරෙන යම් සන් c කරෙනක් පැහැපත් වෙන් ද, ඔහු 'අයි මේ වූනට වඩ. පැහැදත් වමහ, මෙංහු අපට වඩා පැහැයෙන දෙඩු හ යි නොපැහැපත් සතුන ඉක්මැ ඩිතත්. මාන ස්මානජාතික වූ ඔවුන (ග් වණාසිම නද නාසය තෙයින බදලකාව අතුරු හන විය. බදලනාව අතුරුදහන වූ කැ හි ඔහු එක්රැස් වූා වක් රැස් වැ (මිහිරි රසැන් බදලනාව) අපට ඇති විය. එය දන් නැති වී ැ යි පුනපුනා කිහ. දැනුදු මිනි. සු කිසි දුකෙකි ු පැලැසුණාහු ්අපට දැකි විය, දන් නැති වී යැ'ශී මම මස් කියක්. ඒ පැරණි වංගකථාව අනුව යෙක්. වැලිදු එහි අථිය නො දනික්.

අකටඨපාකසාලිපාතුභාලවා

8. අථ බො තෙසං වාමසලඨා සහනානං බදුලකාය අනාර්ගිකය අකාලධ්පාකො සාලි පාතුරහොසි අකමණා අථුසො සුණො සුගණො කණ්ඩුලඑමලා¹ යං නං සායං සායමාසාය ආහරනකි. පාතො නං හොති පකකං පටිවිරුළකං, යං නං පාතො පාතරාසාය ආහරනති. සායං නං හොති පකකං පටිවිරුළකං,නාපදනං පණ්ණයේ. අථ බො තෙවාසෙලඨා සහනා අකලධ්පාකං සාලිං පරිහුණුජනතා තමනකා තදහාරා වීරං දීසමද්ධානං අලධ්ංසු.

ලිඛගපාතු**භාවො**

9. යථා යථා බො නෙ වාසෙටුඨා සනනා අකටුඨපාකං සාලිං පරිභුඤජනතා තමහක්ඛා තදහාරා චීරං දීසමණධාන ං අවඨංසු, තථා තථා තෙසං වාසෙඩා සතනානං හිලයාහලසාමතනාය බරතත**ෙණුව**ව කායසමං ඔකකම්, වණණ– ලවවණණතා ව පඤඤුයි සුව ඉස්වීයා ච ඉස්වීලිඛනං පාතුර හොසි, පුරිස සා ව පුරිසලිඛක^{, _} ඉණි ච සුදං 'පුරිසං අතිවෙලං උපනි*ජ*ඣායනි, පුරිසො ව ඉත්. කෙසං අතිවේලං අණුකුමණුකුං උපනිජකායතං සාරාගො උදපාදි, තෙ පරිළාහපචවයා මෙථුනං ධණ. පරිළාලභා කායසුමීං ඔකුකුම් යෙ බො පන තෙ වාසෙටුඨා තෙන සමඉයන සතන පසැන් පට්ෂෙව්ංසු මෙටුනං ධම්මං පටිසෙවනෙක, අකෙසු පංසුං බිප*ත*ෆි, අකෙසු සෙවඨං බිපතති, අකෛස ලගාමයං බිපතති 'නසය වසලී නසය වසලි², කථං භිනා^ල තදෙතරහි පි මනුසක එකමවවසු සලකතා සකකසක එවරුපං කරිසයතී'කි ජනපදෙසු වධුයා³ නිම්බුයහමානාය⁴ අළෙසු පංසුං බිපනති,අසෙසු සෙරිසි॰ ඛීපනති, අමණුණු මගාමයං බීපනති. තමදව මපාරාණ අගාණු? අකඛරං අනුසරනනි, නමෙව් සස අළුං ආජානනනි.

මෙ**ථු**නධම්මසමාචාරෝ

10. අධමමසමමතං බො⁵ පන වාසෙලඨා යං තෙන සමයෙන හොති, කදෙතරහි ධමමසමමතං යෙ බො පන වාසෙලඨා නෙන සමයෙන සතන පම්චූන වෙල්නං ධමමං පටිසෙවනති, නෙමාසම්පී දෙමමාසම්පී න ලහනති ගාමං වා නිගමං වා පවිසිතුං. යතෝ බො පන තෙ වාසෙලඨා සතන තසමං සමයෙ අසුකුමෙම අතිවෙලං පාතුඛාතං ආපජජිංසු, අථ බො අගාරානි උපක්කම් යු කාතුං, තසෙසව අසදධිමමසස පටිවුණදනසුං.

¹ කණ්ඩුලුන්ලො-මජයං.

² නසස අසුව නසා අසුව නි -ටජයෑ.

[ා] වඩනියා - සුයා

⁴ නිවයතමානය, උජය- නිශායාමානය-කම

ñ අದಿ೯೦ಜ೦೨ವ. ಐ. *ಆ*ರಿ:-ಒ*ು*

- 8. වෘශිෂ්ඨයෙනි, ඉක්බිත්තෙන් ඒ සත්නට බදලතාව අතුරුදහන් වූ කල්හි නොසෑ පොළොවෙහි හටගෙන පැසෙන, කුඩු නැති, දහවෙයියා නැති, සුවදවත් සහල් ම ඵල කොට ඇති ගැල් වෙසෙසෙක් පහළ විය, යම සහලක් සවස් වෙලෙහි සවස් බොජුනට ගෙනෙත් ද, පසු දින උදසනැ එය පැසුණේ යලි දු වැඩුණේ වෙයි. කපා නොගන්නා ලද තැනක් ව (නොඅඩු ව) පැනෙයි. වාශිෂ්ඨයෙනි, එකල්හි ඒ සඬයෝ නො සාන ලද බිමෙහි හටගෙන පැසුණු හැල්සහල් පරිභෝග කරන්නාහු, එය ම වළදන්-නාහු, එය ම ආහාර කොටැත්තාහු, ඉතා බොහෝ කලක් සිටියාහ.
- 9. ුවාශිෂ්ඨයෙනි, යම්සේ යම්සේ ඒ සත්හු නො සෑ බිමැ හටහෙන පැසුණු හැල්සහල් පරිභොග කරන්නාහු, එය ම වළඳන්නාහු, එය ම ආහාර කොටැත්තාහු, ඉතා බොහෝ කලක් සිටියාහු ද, එසේ එසේ ඒ සතුන්ගේ සිරුරෙහි බොහෝ සෙයින් රඑබව පහළ විය, නොපැහැපත් බවද පැනිණ. ස්තියට ස්තීලිංගය ද, පුරුෂයාට පුරුෂලිංගය ද පහළ විය ස්තී ද වූ කලී ඉතා බොහෝ වේලාවක් පුරුෂයා දෙස බලාඉදී, පුරුෂයා ද ස්තුිය දෙස බොහෝ වෙලා බලාඉදි. මෙලස් ඉතා බොහෝ වෙලා ඔවුනොවුන් ලෙස බලා ඉන්නා ඔවුනට සරාගය පහළ විය. රාගපරිදහය කයෙහි බැස ගත්තේ ය. ඔහු රාගපරිදහ හේතුයෙන් මෙවුන්දම සෙවූහ. වාශිෂ්ඨයෙනි, එ සමයෙහි යම සළු කෙනෙක් මෙවුන්දම් සෙවුනාවුන් දකින් ද ඒ අනාශයෝ 'වසලිය, නැසෙව, වසලිය, වැනැසෙව. කෙසේ නම් සතෙක් සතක්ගට මෙබන්දක් කරන්නෝ දු' යි කියා, පස් දමාගසත්, අන් කෙනෙක් අථ දමාගසක්, කව කෙනෙක් ගොම දමාගසක්. දැනුදු ඇතැම දනවුති ළු මිනිස්සු එය කරත්. ස්ථ්‍රයක-ගෙනයනු ලබන කල්හි අන් කෙනෙක් පස් දමාගසත්, අන් කෙනෙක් අඵ දමාගසත, තව කෙනෙක් ගොම දමාගසත් ඒ පැරණි ලොකොක්පක්කිවංශ කථාව අනුව යෙන්. එහෙන් එහි අදහස නො ම දනිත්.
 - 10. වාශිෂ්ඨයෙනි, එ සමයෙහි පස් දමාගැසුම් ආදි විසින් අධම්යැ යි සම්මන වූ යමේක් වී ද, එය දන් ධම් යැ යි සම්මන වැ ඇත. වාශිෂ්ඨයෙනි, එ සමයෙහි යම් සත්ත කෙනෙක් වනාහි මෙවුන්දම සෙවින් ද, ඔහු තුන් මසකුදු නැත හොත් දෙ මසකුදු ගමකට හෝ නියමගමකට හෝ පිවිසෙන්නා) අවසර නො ලබන්. වාශිෂ්ඨයෙනි, එ සමයෙහි සත්යෝ යම් හෙයෙකින් අසද්ධව්යෙහි (මෙවුන්දම්හි) ඉතා බොහෝ වේලාවක් යෙදිය යුතු බවට පැමිණියාහු ද, එහෙයින් ම ඒ අසද්ධම්ය වසා ලනු පිණිස ගෙවල් කරන්නට පටන්ගත්හ.

අථ අතා වා ඉසටුඨා අණුණු කරසස සතනසස අලසජාතික සස එකුදහෙයි. "අමෙනා කිටමවාගං විහණුණුම් සාලිං ආහරනෙනා සායං සායමාසාය පැකෙ පාතුරාසාය ? යනනුනාහං සාලිං ආහලරයාාං සකිලදව¹ සායපාතුරාසායා''ති අථ බො හො වාමසටඨා සතෙනා සාලිං ආහාසි සකිදෙව සායපාළරාසාය අථ ලබා වාලසටු ආක්කුසුනු ලරා සලකුනු ලෙන ලසා සලකුනු නෙනු පංඩායම්, උපසචයාමීන්වා තං සනනං එකදවොව: ''එහි හො සනන සාලාහාරං ගම් සුසාමා ''ති. ''අලං හො සකත, ආභලටා² මේ සාලි සකිළුව සාය**ා**ක-රාසායා''නි. අථ මෙබ මසා වාමස**ුධා** සමනනා නසස සනනපස දිටඨානුගතිං -ආපජු මානො සාලිං ආහාසි සකිදෙව දවීහාය, 'එදිමුළි කිර හො සාඩු' ති අථ බො වා අනැසු තුරෝ සකෙනා යෙන සො සෑ කෙන තෙනු ද සම්යම්, ුඋපසණිකම්ණා තං සතතං එතදවොච ''එහි හො සාලාහාරං ගම්සකමා''ක් "'අලං හො අනන ආහලටා ලම සාලි සක්ලදව දවීහායා''නි. අථ බො සො වාසෙටුඨා සතෙනා නසස සකනසස දිවඨානුගතිං ආපජරමානො සාලිං ආහාසි සකිදෙව වතුහාය, 'එට්මුපී කිර හෝ සාධූ'තී. –පෙ-අථ බො සො වෘෂස්රණ ස තෙනා තසය සතනයය දිටඨානුගතිං ආපණ්මානො සාලිං ආහාසි සකිදෙව අටඨා ාාය, 'එටම්පි කිර හො සාධූ'ති. යතො බො නෙ වාසෙටඨ සණා සනාභීධිකාරකං සාලිං උපකකමිංසු පරිභුඤජිතුං, අථ කණො පි තණඩුලං පරියෝනදකි, ථුමසා පි කණඩුලං පරියෝනදධි, ලූනම් නප්පට්විරුණා -අපදනං ප*සැ*ඤ^{ශි}ත), සණ්ඩයණඩ, සාලයො⁸ අටුඨංසු.

සාලිවිභා**ල**ගා

අථ බො නො වාසෙවසා සහනා සහනිපතිංසු, සහනීපතිණා අනු-පවුනිංයු, 'පාපකා වන හෝ ධම්මා සහෙතසු පාතුභූතා, මයං හි පුඩේම මනොමයා දැනුම්හ පිතියක්කා සයම්පභා දනුසලිසක්වරා සුභවසාධිනෝ වීරං දීසමදධානං අවධානේ නෙසං නො අමහාකං කදවී කරහට දීසදසා ඇයුනෝ අවවරයන රසා පඨවී උදකසම් සමනානී. සා අමහාසි වණණයස්වපනනා ගන්සම්පනනා රසාම්පනනා. නෙ මයං රසං පඨවිං හනෝහි ආදුදපකාරකං උපකකමනං පරිභුණුජිතුං සයම්පභා අනතුරධායි.

^{1.} සකි දෙට-කුච

² අංක නො-වඡසං.

³ සාලියො PTS

⁴ අවඨභා - මජස•

වායිෂ්ඨලය නි, එ කල්හි එක්තරා අලස ගති ඇති සතක්හට ''භවත්නි, උදේ බොජුන් පිණිස උදසන ද හව ස බොජුන් පිණිස සවස් කල්හි ද හැල් ගෙන එනුයෙ ී මම් කුමට මෙසේ වෙහෙසෙම් ද ⁹ උදේ හවස දෙක්හි ම බොජු ා පිණිස එක් වරට ම හැල්ගෙන ආයෙම වීම නම යෙමෙන්කැ''යි මෙ සිත විය. වාශිෂ්ඨයෙනි, ඒ සන් කෙම උදේ සවස බොජුන් පිණිස එක්වර ම හැල් ගෙනායේ ය එ කල , එක්ත්රා සතවයෙක් ඒ සතවයා කරා එළැඹි යේ ය. එළැඹ ඔහුට 'අ වන් සභිය, එව, හැල් ගෙන රමට යමහ'යි කී ය. ් 'හවත් සභාය, කම් නැත. උදද් සිවස බොජුන් පිණිස මා විසින් එක් වර ම හැල් ගෙයනන ලද යි තේ කී ය. වාශිෂ්ඨයෙනි, එ විට ඒ සෑන කෙම ඒ (එක් වර දෙවේලට ම හැල් ගෙනා) සඳවයා ගේ දෘෂ්ටානුගතියට (ඔහු කළා දුවු දැය අනුව යෑමට) පැමිණෙනුයේ, 'භවත්නි, මෙසේත් යහපතැ' යි කියා -දෙදවසකට 🗗 ක් වරක් ම හැල් ගෙනායේ ය. වාශිෂ්ඨයෙනි, එ කල්හි එක්තරා සතව යක් (ඒ දෙදවසකට එක් වරක් හැල් ගෙනා) සතවයා කරා එළැඹියේ ය, එළැඹ, 'භවක් සභාය, හැල් ගෙනීමට යමහ'යි කි ය 'භවක් සභාය, දයින් කම නැත. මා විසින් දෙදවසකට ම (පොහොනා පමණ) හැල් එක් වරට ම ගෙනෙනලද ''යි ඒ සභ නෙම කී ය, වාශිෂ්ඨයෙනි, එ විට ඒ සත කෙම අනෙකා කළා දුටු දැ අනු**ව** යන්නේ, 'භවතනි, මෙමස්ත් යහපතැ'යි කියා එක් වර ම සතර දිනකට පොහොනා පමණ හැල් ගෙනාමශ් ය... එකල්හි ඒ සන් කෙම අනෙකා කළා දුටු දැ අනුව යනුයේ, 'භවත්නි, මෙසේත් යාපතැ යි කියා, එක් වර ම අට දවසකට ලපාණානා පුමණ හැල් ගෙනායේ ය. වාශිෂ්ඨයෙනි, ඒ සඣයෝ යම කලෙක හැල් රැස් කොට තබා පරිභෝග කරන්නට පටන් ගත්තු ද, එකල්හි කුඩු ද සාල වසා ගත්තේ ය. දහවෙයියා ද සහල වසා ගත්තේ ය. කපා ගත් තැන ද යලි නො ව ඩුණේ ය. හැල් කපා ගත් තැන ද ඌන ව පැතුණේ ය. හැල්හු පඳුරු පදුරු වෑ සිටියාහ.

වාශිෂ්ඨයෙන්, එ කල් හි ඒ සතියෝ එක් තැනකට රස්වූහ. රැස් ව උනු ් හා මෙසේ කතා කැරැගත්හ හටන්නි, බෙ යෙක! ලාමක ස්වහාව යේ සතිය ග් කෙරෙහි පහළ වූහ. අපි පෙර මනොමය වූ, පිනිය හෝදනය කොටැන් ව ස්වයම්පුහ ව, ොහන වස්තුංහරණ ඇති ව සිටින්න-චෝ ඉතා බොහෝ කල් සිටුම්හ. ඒ අපට කිසි කලෙක්හි ඉතා බොහෝ කලක් දැටෑමෙන් රස පොළොව දියෙහි පැතිරගෙන සිටියේය.එය පැහැවත් ද සුවරවත් ද රයවන් ද විය. ඒ අයි රය පොළෙ ව අත්වලින් පිඩුකොට ගෙන වළඳන්නට පටන්ගත් අපගේ ස්වයම්පුහාව අතුරුදහන් ටිය.

ය් ගැන දැන්දේ ධීනය • තාය අනතරහිතාය වඤිමසුරියා1 පාතුරහෙසුං. පාතුභූමනසු **්ච**ඤිමසුරියෙසු න කබනතානි කාරකරූපෘති පෘතුරලහසුං, තාරක**රු**ලපසු **පා**තුභූ**නෙසු** නසබනොසු රතති නදිවා යක්සේලුංසි ප**ණුකු**යමා නෙසු රතනින්දිවෙඩු මාස ආලාසා පණුණු යි.පූ, මාස ආලාසෙසු මාමනසු උතුයංවවඡරා පණුඤැයිංසු. මත මයං රසං පඨවිං පරිභුඤජකා නමහතුබා නදහාරා චිරං දීඝමදධානං අටුඨමහ. නෙසං නො පාපකෘ-නලඤඤව අකුසලානං ධමමානං පාතුභාවා රසා පඨවී අතුරධායි පඨවියා අතතුරහිතාය භූමිපපපටකො අහෝසි වණණසමපතෙනා ගනඩසමපතෙනා රසසමපතෙනා. **පාතුර**ලභායි කමහ සැබා තදහාරා චිරං දීඝමදධානං අ**ට්ඨමහ.** තෙසං නො පාපකාන ෙකුසුව අකුසලානං ධමමානං පාතුභාවා භූම්පපපටකො අනනරධායි අනනරහිලත භූමිපපපට ලක බදුලතා පාතුරහොසි. ගණ්ඩසම්පනනා රසසම්පනනා. ඉතු මයං බදලතං උපකකුම්**ම**න පරිහුණුජිතුං. සා අතෝසි වණණසම්පතතා ලත මයං තං පරිභු*ඤ*ජනතා තමහයකා තදහාරා චීරං දීඝමදධානං අටඨම්භ. **ලකසං ලනා පාපකාන ෙකු**ඤව අකුසලානං ධමමානං පාතුභාවා බදලකා බදලතාය අනතුරහිතාය අකටඨපාමකා සාලි පාතුරහොයි, අකලණා අථුමසා සුලුණා සුගුලන්ඩා තුණුඩුලුඑලො. යං තං සායං සාය– මාසාය ආගරාම, පාලතා තං ඉහාති පකකං පටිවිරුළුනං. යං තං පාලහා පාතරාසාය අහාරාම, සායනතුං හොති පකුකුං පටිවිරුළහං. නාපදනං **ල** න මයං අකටඨපාකං සාළිං පරිභුඤජ*ත*නං කදහාරා චිරං දීශමදධානං අවස්මක. යෙසං නො පාපකාන ෙණුව අකුසලානං ධම්මාන- පාතුභාවා කමණා පි_තණඩුලං පරිෂයානදයි, ථුසො පි තණඩුල• පරියොනදයි, ලූනමුපි නජපටිවිරුලකං, අපදනං පඤඤයික්, සණඔසණබා සාලමයා යියා. යනුතුන මයං සාලි[,] ටිහමජයතාම, මරියාදං ඨමපයාාමා'කි අථ මබා මග වාමසවඨ සක්කා සාලිං ටිහරිංසු, මරියාදං ඨපෙසුං.

11. අථ බො වාමසටඨා අණුඤුතුමරා සමතතා මලාලජාතිකො සධාං භාගං පරිරසඛලනතා අණුඤතරං හාගං අදිනනං ආදියිපවා පරිභුඤජි. කමෙනං අ**ඟා**මහසුං, ගමහණා එකදමවාචුං 'පාපකං වත මහා ය**නා** කලරාසි, යනු ට නාම සකං භාගං පරිරසබලනතා අණුසුතරං භාගං අදිනනං අාදිධි**න**ා පරිභ*ක*ද සායි:

^{1.} චන්දිමසූවියා - ටජය• 2 පරිභුඤයි - ಒයා, පරිභුජයි (ඔවු)

එය අතුරුදහන් වූ කල්හි සඳහිරුහු පුකට වූහ. සඳුහිරුන් පහළවූ කල්හී නක්ෂතුයෝ ද තාරකාරුපයෝ ද පුකට වූහ. නක්ෂතුතාරකාරූප පුකට වූ පසු. රදවල්හු පැනුණහ. රුදවල් පැනෙන කල්හි මාස පක්ෂයෝ පැනුණහ. මාසපක්ෂයන් පැනෙන කල්හි ඍතුස් වෙත්සරයෝ පැනුණහ. ඒ අපි රස **පොළොව පරිභෝග කරන්නමෝ, එය වළදන්නමෝ, එය ආභාර කොටැ** ගත්තමෝ, ඉතා බොහෝ කලක් සිටියම්හ. ඒ අපට ලාමක අකුසල් දහම පහළ වීමෙන් ම රසපොළොව අකුරුදහන් විය රස පොළොව අකුරුදහන් වූ කල්හි භූමිපපීටකය පහළ විය. ඒ අපි භූමිපපීටකය පරිභෝග කරන්නට පටන් ගතුමහ. ඒ අපි එය පරිභොග කරන්නමෝ, එය වළඳන්නමෝ, එය ම ආහාර කොට ඇත්තමෝ ඉතා බොහෝ කලක් සිටියමහ 🗡 අපට ලාමක අකුසල් දහමුත් පහළ වීමෙන් භුමිපපිටකය අතුරුදහන් විය. භුමිපජිටකය අතුරුදහන් වූ කල්හි බදුලතාව පහළ විය. එය පැහැවත් සුවඳවත් රසවත් විය. ඒ අපි බදලකාව පරිභොග කරන්නට පටන් ගතුමු. එය පරිභොග කරන්නමෝ, එය වළඳන්නමෝ, එය ම ආහාර කොටැන්-තලමා් ඉතා බොහෝ කලක් සිටියම්හ. ඒ අපට ලාමක අකුගල ධම් පහළ වීමෙන් බදලකාව අතුරුදහන් විය. බදලකාව අතුරුදහන් වූ කල්හි කුඩු නැති දහවෙයියා නැති පිරිසිදු සුවදැති සහල ම ඵල කොටැති නො සානා ලද බිමැ හටගෙන පැමසන හැල් වෙසෙසෙක් පහළ විය. සවස් කලැ සවස් බොජුනට යමු සහලක් ගෙනෙන් ද පසුදිනැ උදසනැ එය පැසුණේ යලි දු වැඩුණේ වෙයි. කපා නොහන්නා ලද තැනෙක් ම (නොඅඩු ව) පැහුණේ ය. ඒ අපි නො සාන ලද බිමැ හටගෙන පැසුණු ඒ හැල් සහල් පරිමහාග කරන්නමෝ, එය ම වළදන්නමෝ, එය ම අහර කොටැත්තමෝ, ඉතා බොහෝ කලක් සිටියම්හ. ඒ අපට ලාමක අකුසල් දහම පහළ වීමේන් ම,කුඩු ද සහල වසාගෙන බැඳී සිටියේ ය. දහවෙයියා ද සහල වසා බැඳී සිටියේ ය. කපා ගන්නා ලද කැන ද යලි නො නැභුණේ ය. ඌනස්වය පැනුණේ ය. පදුරු පදුරු වැ හැල්හු සිටියාහ. අපි හැල් (අප අතර,) වෙන වෙන ම බෙද ගන්නමෝ නම්, ඉම් කබන්නමෝ නව මැතැවැ''යි මෙසේ කතා කැරගත්හ. වාශිෂ්ඨයෙනි, ඉක්බිති ඒ සඬියෝ හැල් ඉබදුහ. ඉම කැබුහ.

11. වාශිෂ්ඨයෙනි, එකල්හි ලොල්පියෙව් ඇති එක්තරා යතෙක් යිය කොටස රකගනුයේ තමාට නො දෙන ලද එත්තරා කොටසක් ගෙන පරිභෝග කෙළේ ය. (සෙස්සෝ) ඔහු අල්ලා ගත්හ, අල්ලා ගෙන 'හවත් යණ්ඩ, යම බඳු තෝ සිය කොටස රකිනුයෙහි තමහට නොදුන් එක්තරා කොටසක් ගෙන පරිභෝග කෙළෙහිද, ඒ තෝ ඒකාන්තයෙන් ලාමක දයක් කෙළෙහිය. හවත් සනිය, යලින් මෙබන්දක් නහපික් කරව''යි කි ග. 'එවං මහා 'ති මබා වාසෙටුඨා සො සමනතා තෙසං සනතානං පවවසෙයයි. දුතියම්පි බො වාසෙටුඨා සො සමනතා සකං හාගං පරිරකඛණතා අසුසුතර හාගං අදිනන ආදියිතා පරිභුණුජි තමෙනං අගෙනගෙසුං, ගහෙනා එහ ෙෘචු: 'පාපකං වත හො සනත කරොසි, යනු හි නාම සකං භාගං පරිරකඛණතා අසුසුතරං භාගං අදිනනා ආදියිතා පරිභුණුජි සසසි මාසසු හො සනත පුනර් එවරුපමකාසී'ති. තතියම්පි බො වාසෙටුඨා සො සනෙතා සකං භාගං පරිරකඛ නතා අසුසුතරං භාගං අදිනනා ආදියිතා පරිභුණුජි. තමෙනං අගෙන හාගං පරිරකඛ නතා අසුසුතරං භාගං අදිනනා ආදියිතා පරිභුණුජි සැසි. මාසසු හො සනත පුනපි එවරුපමකාසී'ති. අසුසු පාණිතා පහරිංසු, අසුසු ලෙසු හා සනත පුනපි එවරුපමකාසී'ති. අසුසු පාණිතා පහරිංසු, අසුසු ලෙසු හා සනත පුනපි එවරුපමකාසී'ති. අසුසු පාණිතා පහරිංසු, අසුසු ලෙසු හා සනත පුනපි එවරුපමකාසී ති. අසුසු පාණිතා පහරිංසු, අයුසු ලෙසු හා පනතු පුනපි සවරුපමකාසී ති. අසුසු පාණිතා පහරිංසු, අයුසුයු ලෙසු හා පනතු පුනපි සවරුපමකාසී ති. අසුසු පාණිතා පහරිංසු, අයුසුයු ගති, දණ්ඩාදන පහරි සු තද හා පස්සුයු යනි, දණ්ඩාදනං පස්සුයු යනි, ගරහා පස්සුයු යනි, වුසාවාදෙ පස්සුයු යනි, දණ්ඩාදනං පස්සුයු යනි.

මහාසම්ම තුරාජා

12. අථ මබා නෙ වාමසටුඨා සහනා සනුගිපතිංසු සනුගිපතිනා අනු අනු අනු ජී ජ්පාපකා වත හො ධම්මා සලනතසු පාතුභූතා, යනු හි නාම අදිතනාදනං පඤඤශීසයනි, ගරහා පඤඤශීසයනි, මුසාවාලද පඤඤශීසයති, දණ්ඩාදනං පණුසැ ිසයති. යනතුන මයං එකං සතාං සමම උනයායාව, ලයා ී ලතා සමුමා බීයිතබබං බීලයයා, සමුමා ගරහිතබබං ගරල ායා, ස^{ලුලා} සාලීනං භාගං අනුපර-පඛ්ඛාලජනඛඛං පඛ්ඛාලජයා මයං පනසා දසසාමා''ත් අථ බො තෙ වාසෙටඨා සතුහා ලයා නෙයං සලකුණ අභිරූපතරො ච දසසනීයතරො ව පාසාදිකකරො ච මගෙසසඛ ාරණ ව, තං සහතං උපසඬකම්ණා එතදවොවුං එහි මහා ීසහත, සමණ බියිනාය බීය, සூමා ගරහිතාඛං ගරහ, සම්ම පබ්බාලජනඛඛං පබ්බාලජනි. ම්ය පන ලා සාලින• භාග• අනුපප දංසාමා''නි 'එව• භො'නි බො වාමසටුඨා ලසා සලතතා ලනසං ස**ත**හානං පටිසසුණි**ස**ො, සමුල බීබිතඛිඛං මීයි, ස^{96ා} ගරහිතමම ගරහි, සම්මා පඛ්‍යා ෙනක්ඛන පඛ්‍යාලජසි ලන පනස්‍ය සාලින භාගං අනුපදංසු. මහාජනස®ලෙතා'නි ලබා වාලෟ ලබා 'මහාස®ලෙනා ව්යාසම්මතෝ'**ල්**ණව් ප්ඨවං අසුඛණ උපනිඛ්ඛිතික

¹ ලෙන්ඩුනා - සාා

² cas - rts

: වෘශිෂ්ඨයෙන්, ඒ සනි තෙම 'එසේ ය හවත්නි'යි කියා ම ඒ සත්නට පිළිවදන් දුන. වාශිෂ්ඨයෙන්, දෙවෙන් වර ද ඒ සත් තේම සිය කොටස රකිනුලේ තමාට නොදුන් එක්තරා කොටසක් ඉගන පරිභොග කළේය. මසස්සෝ ඔහු අල්ලා ගත්හ අල්ලා ගෙන, 'හවත් සඣය, යමබඳු ලක් සිය කොටස රකිනුයෙහි, තමාව නොදුන් එක්තරා කොටසක් ගෙන පරි-**හොග කෙරෙහි ද, ඒ ලක් ලා**මක දැයක් කෙරෙහි ය භවත් සඳවය, යලි මෙබන්දක් නො කරව'යි කීහ. වාශිෂ්ඨයෙනි, තෙවෙනි වර ද ඒ සත් ලකුම සිය කොටස රකිනුයේ, තමාට නො දුන් කොටසක් ගෙන <mark>පරිභ</mark>ොග කළේ ය. සෙස්සෝ ඔහු අල්ලා ගත්හ. අල්ලා ගෙන, 'භවත් සත්ඣය, යම් බඳු තෝ සිය කොටස රකිනුයෙහි, තමාගට නොදුන් එක්තරා කොට– සක් ගෙන පරිභෝග කුෙුරෙහි ද, ඒ කෝ ලාමක දයක් ම කෙෙරෙහි ය හවුන් ූසාවය, යලින් මේබ්න්දක් නහමක් කරව'යි ුකීහ කෙනෙක් අතින් පතිළහ. කෙතෙක් කැටින් පහළහ කෙතෙක් ද වෙන් පහළහ, වාශිෂ්-ඨ**ා**න්, එතැන් ජටන් කොට අයිනාදන පැරෙනයි, ගැරහුම පැනෙයි, මුසා බිණිම පැනෙයි, දඩු ගැනුම පැනෙයි

12. ව්යුශිෂ්ඨාලයනි, ඉක්බිනි ඒ සනවයෝ එක් රැස් වූ හ. එක්රැස් වැ. - "හුවත්නි, බෙදයෙකු යම ල්කනෙකු කෙරෙහි අයිනාදන පැනෙන්නේ ද, ගැරහුම පැනෙන්නෝ ද, මුසා බිණිම පැනෙන්නෝ දු, දඩු ගැන්ම පැනෙන්-නේ ද, ඒ සතුන් කොරෙහි එසේ වූ ලාමක අකුශල ධිම කෙනෙක් පහළ වූහ. යමෙක් අපුගෙන් මුදුස්නැගිය යුක්තාට මුමාුනොවට දෙස්නගන්නේ ද ගැර-තිය යුත්තමුට මොනොවිට ගරහන්නේ ද, නොරපිය යුත්තමු `මොනොවිට තොරපන්නේ ද, අපි එසේ වූ එක් සණියකු සම්මත කැරගනුමො නම් ඉතිය අයගෙන ද දිදිව සු දි කෙර ද දී දී දිරු ද ක්රීඩ් කාරයානුමො නම් ඉතිය යෙහෙක. අපි වූ කලි ඔහුට හැල් කොටසක් දෙනනමු''යි කතා කැරගතිහ. වාශිෂ්ඨයෙන්, එ කල්හි ඒ සඳවයෝ යම් සඳවනක් ඔවුන් අතුරේහි වඩා ් පස්මපත්ත් ද, වඩා දකුමකල ද, වඩා සිතු පහදුවන් සිලි ද, වඩා මහ ුමකදක්මත් ද, ඒ සුණුයා කරා එළැඹී, 'භවත් දීස්ණය. මෙහි එන්න, මදස්නැ-ශීයැ යුත්තාට නිසිපරිදි ලෙස් නගන්න. ගැරහිය යුත්තාට මොනොවට ිගරනුන්න, නෙරුපිය යුත්තුහු මේනොවට නෙර්ජන්නි. අපි වනාහි ස්බ්ව _හැල් ලකාටයක් දෙන්නමු'යි ීමේ බස කිහ ු 'හිව්ස්නි," විලස් යැ'යි කියා ම ඒ සත්සුව තෙම ඔවුන්ට පිළිවදන් දී දෙස් නැගිය යුත්තිනුට් මොනොවට ලදුස් නැගිය, ගැරණිය යුත්තභූව ගැරනි ය නොරසිය යුතිතභූ මොනෝවට තෝරසි ය 'ඔවහු ඔහුට හැල් කොටසක් දුන්හි. වාශිෂ්ඨ්ෂ්ඨන්, මහා ජනයා විසින සම්මත **හෙයින් ම** ඔහුට 'මහාසම්මන ය, මහාසම්මන යැ'<mark>යි ව</mark>ූ **පයුමු** නම වහර ඇති විය ු

මෙතනානං අධිපති ති මො වාසෙලධා 'බහත්ෂාා මතත්ෂා'තෙව දූතියං අසබරං උපතිබලකනං. ධමෙමන පරේ සෙදුජතිනි මො වාසෙලදුං 'රාජා රාජා'තෙව තතියං අසබරං උපතිබලකනං. ඉති , මො වාසෙලුදුං එවීමෙනසා බතතියමණබලසා පොරාණෙන අගනසෙදුන අසබරහ අභිනිතුලකය අගොසි.මෙන සමණුදෙවසනනානං අනසෙදුදුසං, 'සදිසානසෙදුව නො අසදිසානං, ධමෙමනෙව නො අධමෙමනා. ධම්මා හි වෘසෙලුදුං සෙමලධා ජනන'නසමීං දීමලධුමෙව ධමෙම අභිසම්පරාසෙව.

වු:හමණමණඩල•

13. අථ අඛා තෙසං වාසෙටුඨා සකතාන ෙකුසුව එක විවෘනං එතදහෝසී. පාපකා වන හෝ ධම්මා සමකතසු පෘතුභූතා, යනු හි නාම අදිනතාදනං පණුශිකාතී, ගරහා පණුශුශිසපති, මුසාවාලද පණුශුශිසපති, දණ්ඩාදන පණුසැයිසාතී, පඛ්‍යාජනං පණුසැයිසාතී. යණුනුන මයං පෘපකෙ අකුසලේ ධලම්ම වාලභයාගාමා''ත්. ලක පාපලක අකුසලල ධලම්ම බාලභසු.³. පෘ^{පලක} අකුසලෙ ධමේම බාහෙනනීති බො වාසෙ<u>ට</u>ඨා 'බුා**නම**ණා **බාහමණා**'නේවි පඨමං අක්ඛරං උපනිඛ්ඛකනං. නෙ අරණුකුයකනෙ පණණකුටියො ්කරිණා පණණකුටීසු ඣායනති, විතඩනාරා විතධුමා පනනමුසලා සාය. සායමාසාය පාලනා පාතුරාසාය ගාමනිගුමරාජධානිලයා සාසමෙසානා⁴ කෙ සාස∙ පටිලභිඣා පුනදෙව අර*ඤ*ඤයකනෙ පණ්ණ– කුටීසු ඣායනති. පලමනං මනුසකා දිසවා එවමාහ-සු 'ඉමේ බො හො සහනා අරකුකුයනුනෙ පණණකුටියෙ කරිනා පණණකුටිසු ඣායන්, විත**ඩ**කාරා වි**තධුමා පන**නමුසලා සාය• සායමාසාය පෘෂනා පෘතරාසාය **ණාමනිගමරාජධානියො ඔසරනති සාසමෙසෘනෘ. අත සාස∙ පටිලභිණ** පුනදෙව අර*ඤ්*ඥයතුනෙ පණණකුටීසු ඣායනත් ඣායනත්ත් මො ^{පුන} වාසෙව**යා 'ස**ඩායකා සඩායකා'සෙවට දුතියං අකුබර උපනිඛ්ඛි^{නුණා.} **අතස කෙකු ව ටො වා**මස<mark>ටුඨා සතහා</mark>නං එකුවෙට ස<mark>නනා අර*ක්* ක</mark>ුයකු ගත පණණකුටීසු කං ඣාතං අනභිසමභුණමාතා ගාමසාමතකං නිගමසාමකං එසරින්වා ගුණේ කරෝනතා අවජනතී. තුමෙනං මනු*ස*සා දින්වා එවමාහංසූ-ඉමේ- බො හෝ සහතා අරදුදුදුයකුගත පණණකුටීසු ක. ස්ථා^{න.} ඔසරිණා අතභිසමහුණමානා 👚 ගාමසාමනනුං නිගමසාවනනුං කරෝනතා අවජනත්! න'දන් මෙ ඣායනත්, න'දන් මෙ ඣායනත් ඒ ුණටා වෘලසටුඨා 'අදක්කායකා අදකායකා '*කෙ*ව තතියං අක්ඛරංඋපන්ඛිතිකාං.

¹ ಕಳಿಗೆದು - ಮಾ

S description - cons

¹ Dremm. - Odo.

⁴ காமாகோர் விற்கா, காமாகம் கார் முடி

වෘශිෂ්ඨයෙනි, කෙත්නට අධිපති වී නු යි 'ක්ෂතිය ය, ක්ෂතිය යැ'යි ම දෙවෙනි නම වහර ඇති වීය. වෘශිෂ්ඨයෙනි, දහැමින් මෙරමා රදවානු යි (සුවපත් කෙරෙනු යි පිණවානු යි) 'රජ ය, රජ' යැ යි කියා ම තෙවෙනි නම වහර ඇති විය. වෘශිෂ්ඨයෙනි, මෙසේ පැරණි වූ අගු යැයි දන්නා ලද නම්වහරින් ක්ෂතිය මණ්ඩලයාගේ ආරම්භය වීය. එ ද ඒ සාවායනට ම ය, අත් සාවාකෙනෙකුට නො වේ. සමාන සාවායනට ම ය, අසමාන සාව කෙනෙකුට නො වේ. ධම්යෙන් ම ය, අධම්යෙන් නො වේ. වෘශිෂ්ඨයෙනි, එහෙයින් මේ ජනයා කෙරෙහි මෙ ලොවිහිද පරලොවීහි ද ධම්ය ම ශුෂ්ඨ ය.

13. වාශිෂ්ඨයින්, එක්බිති ඒ ඇතැම් සෑව කෙනකුට ''හවත්න්, ବର୍ଗ୍ୱ ଓଡ଼ି ଲେ ଅଲ୍ ଲେ ବର୍ଷ ପ୍ରତି ପ୍ରତି ଓଡ଼ିଆ ଓଡ පැතෙන්නේ ද, මුසවා ව පැනෙන්නේ ද, දඩු ගැන්ම පැනෙන්නේ ද, රටීන් නෙර්වීම පැනෙන්නේ ද එසේ වූ සතුන් කෙරෙහි ලාමක ධම්යෝ පහළ වුවාහු වෙකි. අපි ලාමක වූ දකුශල ධම්යන් බාහනය (බැහැර ලීම) කරන්-හමෝ නම යෙහෙකැ'' යි මෙ සිත වීය. ඔහු ලාමක වූ අකුශල ධ**්** බාහනය කළහ (බැහැර ලූහ). වාශිෂ්ඨ යෙනි, ලාමක වූ අකුශල ධම්යන් වාහනය කෙරෙත් (බැහැර ලත්) නු යි ම 'බුංහ්මණයෝ ය, බුංහ්මණයෝ ය' කියා ම පළමු නාම වාාවභාරය පහළ විය. ඔහු කුමූ වන පෙදෙස්ති පත්සල් කොට ගෙන එහි ධාාන කෙරෙක්. (පිස කැව යුතු දැයක් නැති මැවින්) පහවූ අභුරු ඇත්තැනු ,පහ වූ දුම ඇත්ත හු, කොටා පිසියැ යුතු ද යක් තැක් බැවින් බිමට වන් මෙහොල් ඇත්තැනූ (අභුරු දුම මොහෙල් අන 🗪 කිසිවකුත් නැත්තාහු), සවස් බොජුන පිණිස සවස ද, උදේ බොජුන් පිණිස උදුසන ද අහර සොයනුවෝ ගම නියම ගම රජදහනවලට බසික්. ණිහු අහර ලැබගෙන පෙරළා ගොස් වන පෙදෙස්ති පන්සල්ති ධාාන **මකරෙත්. වාශිෂ්ඨයෙන්, 'ධාාන කෙරෙත්₂ ධාාන කෙරෙත් නු'යි ම** 'ධාායකයෝ ය, ධාායකයෝ යැ' යි කියා ම දෙවෙනි නම වහරෙක් **ව**වුනට ඇති විය. වාශිෂ්ඨයිනි, ඒ සභියන් ම අතුරෙන් ඇතැම කෙනෙක් වන **පෙදෙලසති ප**න්සල්ති ඒ දහන් වැඩීම නොකළ හැකි වන්නාහු ගම අසලව නියමගම අසලව බැස,ගුන්ථ කෙරෙමින් ඉදිත් මිනිස්සු ඔවුන්දක, ''භවත්නි, මේ සත්හු වෙනෙහි පත්සල්හි ඒ ධාාන කළ නො හැක්කාහු, හම් අසලව නියමගම අසලට බැස, ගුන්ථ කෙරෙමින් ඉදින්. වාශිෂ්ඨයිනි, 'දින් මොහු ධාාන නො කෙරෙක්, දන් මොහු ධාාන කෙරෙක්' නු යි € මාතු'අධාායකුයෝ'යෑ යි ම ඔවුනට තෙවෙනි නම් වහරෙක් උපන්නේය.

දුවවරිතාදිකථා 🕠

බතනියෝ පි බෝ වාමසටුඨා කායෙන සුවරිතං වරිණා, වාචාය සුවරිතං වරිණා, මනසා සුවරිතං වරිණා, සමමාදිටසිකතා සමමාදිටසිකම සමාදනහත සමමාදිටසිකම සමාදනහත කායසා හෙද පරමාරණා සුගතිං සහගා ලොකං උපපණකි. බාහමණෝ පි බෝ වාසෙටුඨා –පෙ වෙසෙසා පි බෝ වාසෙටුඨා –පෙ සුදෙද පි බෝ වාසෙටුඨා –පෙ සමණෝ පි බෝ වාසෙටුඨා කායෙන සුවරිතං වරිණා –පෙ සහගා ලොකං උපපණකි බතනියෝ පි බෝ වාසෙටුඨා කායෙන දමයකාරී, වාවාය දමයකාරී, මනසා දමයකාරී, විමිසසදිටුසිකම සමාදනහතු කායසස හෙද පරමුවරණා සුබදුක්කපටිසංවෙදී හොති බාහමණෝ පි බෝ වාසෙටුඨා –පෙ සමණෝ පි බෝ වාසෙටුඨා –පෙ සුදෙදා පි බෝ වාසෙටුඨා –පෙ සමණෝ පි බෝ වාසෙටුඨා –පෙ සුදෙදා පි බෝ වාසෙටුඨා –පෙ සමණෝ පි බෝ වාසෙටුඨා –පෙ සුදෙදා පි බෝ වාසෙටුඨා –පෙ සමණෝ පි බෝ වාසෙටුඨා –පෙ සුදෙදා පි බෝ වාසෙටුඨා –පෙ සමණෝ පි බෝ වාසෙටුඨා මසිසසදිටුයිකම සමාදනා පි බෝ වාසෙටුඨා කායෙන දමයකාරී, වාවාස දමයකාරී, මනසා දමයකාරී, විමිසස්දිටුයිකො විමිසසදිටුයිකම සමාදනා වම්සසදිටුයිකම සමාදනා කායසස හෙද පරමුවරණා සුබදුක් පටිසංවෙදී හොති.

බොධිපකබියභාවනා

16 ඛතුනියෝ පි මේා වාමසටඨා කායෙන සංවුතෝ, වාචාය සංවු⊂තා, මනයා සංවුතෝ, සක්තනනං බොධිපක්කියානං ධණිනං ස වනම්ණාය දිලෙඨව ධලේම පරිනිඛ්ඛාති

¹ යුබ්දුකම්ප්පට්යංධර්දී - රජය.

² පරිනිදිබායනි-මජය.

١

දුශ්චරිතාදික ථා

වාශිෂ්ඨයෙනි,ක්ෂතියයා ද කයින් දුසිරිත් කොට, වචනයෙන් දුසිරිත් කොට මනසින් දුසිරිත් කොට, මිසදිටු වැ, මීථාාදෘෂ්ටිකම්සමාදන ඇති වැ, මිථාාදෘෂ්ටිකම්සමාදන හෙතුයෙන් කාබුන් මරණින් මතු, සැප නැති දුකට ස්ථාන වූ, විවස ව පතින වන තැන වූ නිරයට පැමිණෙයි. වාශිෂ්ඨ-යෙනි, බාහ්මණයා ද වෛශායා ද ශුදුයා ද ශුමණයා ද කයින් දුසිරිත් කොට, වචනයෙන් දුසිරිත් කොට, සිතින් දුසිරිත් කොට, මීථාාදෘෂ්ටික වැ මිථාාදෘෂ්ටි කම්සමාදන ඇති වැ මිථාාදෂ්ටිකම්සමාදන හෙතුයෙන් කාබුන් මරණින මතු, සැප නැති, දුකට කැන් වූ, විවස වැ පතිත වන තැන වූ නිරයට පැමීණෙයි

වාශිෂ්ඨයෙනි, ක්ෂනියයා ද කයින් සුසිරි පුරා, වචනයෙන් සුසිරි පුරා, සමාග්දෘෂ්ටිකම්සමාදන ඇති වැ සිතින් සුසිරි පුරා, සමාග්දෘෂ්ටිකම්සමාදන ඇති වැ සිතින් සුසිරි පුරා, සමාග්දෘෂ්ටිකම්සමාදන හෙතුයෙන් කාබුන් මරණින් මතු, මනා ගති ඇති සග ලොවට පැමිණෙයි වාශිෂ්ඨයෙනි, බුාත්මණයා ද වෛශායා ද.. ශුදුයා ද .. ශුමණයා ද කයින් සුසිරි පුරා...සග ලොවට යෙයි. වාශිෂ්ඨයෙනි, ක්ෂනියගා ද (වීටෙක කුසල් ද වීටෙක අකුසල් දැයි) කුශලාකුශල දෙක ම කරන සුලු වූයේ, වචනයෙන් කුශලාකුශල දෙක ම කරන සුලු වූයේ, වචනයෙන් කුශලාකුශල දෙක ම කරන සුලු වූයේ, (වීටෙක සමාගේදෘෂ්ටික ද වීටෙක මීථාහදෙෂ්ටික ද යි) මිශු දෘෂ්ටි ඇතියේ, මිශුදෘෂ්ටික කම්සමාදන හෙතුයෙන් කාබුන් මරණින් මතු සුව දුක් විදුනේ වෙයි වාශිෂ්ඨයෙනි, බුාත්මණයා ද.. වෙවශායා ද. ශුදුයා ද ශුමණයා ද කයින් කුසල් අකුසල් දෙක ම කරන සුලු වූයේ,... වචනයෙන් කුසල් අකුසල් දෙකම කරන සුලු වූයේ, මිශුදෘෂ්ටික කම්සමාදන ඇත්තේ, මිශුදෘෂ්ටික කම්සමාදන ඇත්තේ, මිශුදෘෂ්ටිකකම්සමාදන හෙතුයෙන් කාබුන් මරණින් මතු සුව දුක් විදුනේ වෙයි.

16. වෘශිෂ්ඨයෙනි, ක්ෂතියයා ද කයින් සංවෘත වූයේ (හැවුරුණේ), වචනයෙන් හැවුරුණේ, සිකින් හැවුරුණේ, සත් කොටසකට අයත් වූ (සත්තිස්) බොධිපාක්ෂික ධම්යන් ුවැඩීමට බැස, මෙ අත්බඩ්හි ම (කෙලෙස් පිරිනිවනින්) පිරිනිවෙයි ලාහමණෙන පි බො වාසෙලු ඉහැ. වෙසෙසා පි බො වාසෙලු සුදොපි බො වාසෙලු සමණො පි බො වාසෙලු කායෙන සංවුතෝ, වාචාය සංවුතෝ, මනසා සංවුතෝ, සහනනා බොධිපත්මයාන ධිමමානං භාවනමණාය දිලටුරුව ධිමෙම පරින්ඛධාති ඉමෙස ශි වාසෙලුරා වතුනකං වණණොනං යො හොති හිකඩු අරහං බිණසෙවා වුසිතවා කතකරණියො ඔහිතහාරො අනුපතනසද හා පරිකඛණ-භවස කුස්සු ජනා සම්දෙකු සුවු මතනා, සො නෙසං අගාමස කායි යි. ධිමෙම නව නො අධිමේමන. ධිමමා හි වාසෙලුරා සෙලෙරා ජනෝත්ම දිලටුරු වෙව ධිමෙම අභිසම්පරායෙව. බුහමුනා පි වාසෙල යා සනමකු මා රහ හාසිතා

17. ''බකකියෝ සෙලෙඨා ජනෙ'කසම් යෙ ගොකකපටිසාරිනො,' විජජාවරණසමප ෙණණා සො සෙලෙඨා දෙවමානුසෙ''කි

සා බොපනෙසා වාසෙලඨා ගාථා බුාහමුනා සනඬකුම.රෙන සුගිතා නො දුගගීතා, සුභාසිතා නො දුබහාසිතා, අනුඑසංහිතා² නො අනුළුසංහිතා, අනුමතා මයා, අහම්පි වාසෙලඨා එවං වදමි.

> ''බතතියෝ සෙලෙඨා ජනෙ'තසම් යෙ ගොතතපටිසාරිනො, විජාවරණසම්පණෙණා සො සෙලෙඨා දෙවමානුසේ''ති.

ඉදම්වොව හගවා. අකතමනා වාලසටඨාහාරුවාජා හගවලකා භාසිතං අභිනනදුකකි.

අගගඤඤසුනුතං නිට්ඨිතං වතුන්ං

I පට්යාරිලණා PTS

² දන්යඤ්චිතා

වාශිෂ්ඨයෙනි, මේ සතර වණයන් ගෙන් (කවර වණයකට අයත් වුව ද) රහත් වූ, නැසූ ආ ව ඇති, වැස අවසන් කළ මහබඹසර ඇති, සිවුමහින් කළයුතු කෘතා කොට නිමැවූ, බහා තැබූ ස්කන්ධහාරය ඇති, මහ පිළිවෙළින් පැමිණි ස්වාට්ය (රහත් බව) ඇති හැම ලෙසින් ම ක්ෂයයට පැමිණැවූ බවබැදුම ඇති මොනොවට (මනා ව නුවණින්) දැන කෙලෙසුන්ගෙන් මිදුණු මහණෙක් වේ ද, හෙ තෙමේ ඒ හැම දෙනාට ම අගු යැ යි කියනු ලැබේ ඒ ද ධම්යෙන් ම ය. අධම්යෙන් නො වෙ. වෘශිෂ්ඨයෙනි, එහෙයින් ධම්ය මේ ලොවති ද පරලොවිහි ද මේ ජනයා කෙරෙහි ශුෂ්ඨ වෙයි. වෘශිෂ්ඨයෙනි, සනත්කුමාර බුහ්මයා විසින් ද කියන ලද ගාථාවෙක් වෙයි.

17. ''යම කෙනෙක් සිය ගෝනය සිහිකරන්නෝ ඇත් ද, ඒ ජනයා අතුරෙහි ක්ෂනියයා ශුෂ්ඨ ය. යමෙක් විදහායෙනුත් චරණධර්මයෙනුත් යුක්ත ද ඒ සමාක් සමබුදඩ තෙමේ දෙවිටිනිසුත් අතුරෙහි ශුෂ්ඨ ය''. වාශිෂ්ඨයෙනි, ඒ ගාථාව වූ කලි සනත්කුමාර බඹුහු විසින් මෙනොවට ගයන ලදි නොමනා කොට ගයන ලද්දේ නො වෙයි. මොනොවට කියන ලද්දේ වෙයි. නොමනා කොට කියන ලද්දෙක් නොවෙයි. අර්ථ නිඃශිතය. අතර්ථනිශිත නො වේ. මා විසින් ද අනුමත වෙයි. වාශිෂ්ඨයෙනි, මමත් මෙසේ කියමි

''යම් කෙනෙක් සිය ගෝනු සිතිකරන්නෝ ඇත් ද, ඒ ඒ ජනයා අතු^{රෙහි} ක්ෂනියයා ශුෙෂ්ඨ ය. යමෙක් විදාහයෙනුත් චරණ ධර්ම– ^{ලෙය}නුත් යුක්ත ද ඒ සමාහක් සම්බුද්ධ තෙමේ දෙවීමිනිසුන් අතුරෙහි ශුෙෂ්ඨ ය''.

භාගාාවතුන් වහන්සේ මෙය වදළ සේක. වාශිෂ්ඨ භාරද්වාජ දෙදෙනා සතුටු සිතැත්තාහු භාගාාවතුන් වහන්සේගේ වචනය ආදරයෙන් පිළිගත්හ.

සතරවන අග්ගඤ්ඤ සූතුය නිමියේ යැ.

සමපසාදනිය සූතතං

සාරිපුතත–සිහනාදෙ[™]

1. එවං මෙ සුතං

එකං සමයං හගවා නාළඥයං² විහරති පාවාරිකම්බවගන. අථ බො අායසමා සාරිපුකෙනා යෙන හගවා කෙනුපසඬකම්, උපසඬකම්නා හගවනකං අභිවාලදසවා එකමනකං නිසිදි එකමනකං නිසිනෙනා බො අායසමා සාරිපුකෙනා හගවනකං එකදවොඩ ''එවං පසනෙනා අගං හමනන හගවති, න වාහු න ව හවිසසති න චෙතරහි විජන් අදෙසු සමණෙ වා බුාහමණො වා හගවතා හිදෙනාභිණුකුතුමරා යදිදං සමමාධියනක්''.

''උළාරා බො තෙ අයං සාරිපුකන ආසභී වාචා හාසිනා, එකංසො ගතිනො, සිහනාදෙ නදිනො 'එචං පසනෙනා අහං හනෙන හගවති, න චාහු න ව හවිසාති න චෙතරති වීජනි අකෙඤ සමණෙ වා මාහමණො වා හගවතා හියොා'භිඤඤනරෝ යදිදං සමේබාධියනති', කිං තෙම් සාරිපුකන යෙ නෙ අහෙසුං අතිකමදධානං අරහනෙනා සම්මාසම්බුදධා, සමේඛ නෙ හගවනෙනා චෙතසා චෙතො පරිවව විදිකා, එවංසීලා නෙ හගවනෙනා අහෙසුං ඉති පි, එවංධමමා නෙ හගවනෙන අහෙසුං ඉති පි, එවංධමමා නෙ හගවනෙනා අහෙසුං ඉති පි, එවංවිමුකතා නෙ හගවනෙනා අහෙයුං ඉති පි, එවංවිමුකතා නෙ හගවනෙනා අහෙයුං ඉතිපි ? නි''

''ලනා ලහතං හලනුනු''.

''කිං පන තෙ සාර්පුකක යෙ ිතෙ හවිසයනති අනාගතමණානං අරහතනා සමමාසම්බුණා, සතිබ තෙ හගවතෙනා වෙතසා වෙනො පරිවච විදිතා, එවංසීලා තෙ හගවතෙනා හවිසයනති ඉකි පි, එවංධම්මා -ලප- එවංපඤඤ එවංවිශාරී එවංවිමුකතා තෙ හගවතෙනා හවිසයනති ඉකිපි?කි''.

¹ දුනියතාලග දිස II 130 පිරස්ව

² නාලකුය. - ටජස.

³ කි.නු-෦෦ඃ කි. නු මො කෙ-සාා

සම්පහාදනිය සූතුය

ශාරිපුතු සිංහනාදය

1. මා වීසින් මෙසේ අසන ලදී

එක් සමයෙක්හි හාගාවතුන් වහන්සේ නාලන්ද නුවර සමීපයේ වූ පාවාරික සිටුහුගේ අඹ වෙනෙහි වැඩ වසන සේක. එ කල්හි සැරියුත් තෙරණුවෝ හාගාවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියහ. එළඹැ ඔබ වැඳ එකත්— පස් වැ උන්හ. සැරියුත් තෙරණුවෝ එසේ එකත් පස්වැ උන්නාහු ම 'වහන්ස, යම සමබොධිඥනයෙක් වේ ද, එහි ලා (එයින්) භාගාවතුන් වහන්සේට වැඩි තරම නුවණ ඇති අන් ශුමණයෙක් හෝ බුංහ්මණයෙක් හෝ පෙරත් නො වීය, මතුත් නො වන්නේ ය, දනුත් නැතැ යි මෙසේ භාගාවතුන් වහන්සේ කෙරේ පැහැදුණෙම වෙම්'යි මෙ වචන වදළහ.

"ශාරිපුතුයෙනි, 'වහන්ස, යම සම්බොධිඥනයෙක් වේද එයින් භාගාවතුන් වහන්සේට වැඩි තරම නුවණ ඇති අන් ශුමණයෙක් හෝ මුාත්මණයෙක් හෝ පෙරන් නොවී ය. මතුත් ඉනා වන්නේය, දැනුත් තැතැ'යි මෙසේ භාගාවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි පැහැදුණෙම වෙම'යි කොප විසින් උදර වූ අභිත වචනයෙක් කියන ලද. ඒකාන්තයෙක් ගන්නා ලද. සිංහනාදයෙක් පවත්වන ලද කිමෙක්ද ශාරිපුතුයෙනි, ඉකුත් කල්හි යම අර්හත් සම්මාසම්බුදු කෙනෙක් වූහු ද ඒ සියලු භගවත්හු ඔවුන් වහන්සේගේ සිත් තොප හිනින් පිරිසිඳ, 'ඒ හගවත්හු මෙබඳු සිල් ඇත්තෝ වූහයි, මෙබඳු දහම ඇත්තෝ වූහ යි, ඒ හගවත්හු මෙසේ වූ පුඥ ඇත්තෝ වූහ යි, ඒ හගවත්හු මෙබඳු විහරණ ඇත්තෝ වූහ යි, ඒ භගවත්හු මෙබඳු වීමුක්තියක් ඇත්තෝ වූහ' යි කියා තොප විසින් දනගන්නා ලද්දහු ද ?''යි භාගාවතුන් වහන්සේ අසා වදළ සේක.

"වහන්ස මෙය එසේ දනගන්නා ලද්දේ නො වේ'' යැ යි තෙරණුවෝ විදළහ.

''කිම ශාරිපුතුයෙනි, ''මතු කල්හි යම් අර්භන් සම්මාසම්බුදු කෙනෙක් වන්නාහු නම්, ඒ හගවක්හු මේ බඳු සිල් ඇත්තෝ වන්නාහ, මේබඳු දහම් ඇත්තෝ වන්නාහ මේබඳු විමුක්ති ඇත්තෝ වන්නාහ''යි ඔවුන් වහන්සේගේ සිත් තොප සිනින් පිරිසිද් ඒ හගවන්හු තොප විසින් දන්නා ලද්දහු ද''යි හාගාාවකුන් වහන්සේ අසා වදළ සේක "ලනා **ල**හනං හලනන්.1

''කිං පන මත සාරිපුතන අහං එකරහි අරහං සම්මාසල්බුලේඛා චෙතුසා ලවුනෝ පරිවුව වීදිනො එවං සිලෝ හගවා ඉති පි එවංධමෙන එවංපයෙය ් එවංවිහාරී එවංවිමුකෙන හගවා ඉනිපී'' එකි.

"ලනා ලහනං භලනනු''.

"එස් හි ෙන . සාරිපුතන අතීයානාගතපච්චුපයනනසු අරහනෙසු සම්මෘසම්බුදේඛසු වේතොපරියඤණ නාණී. අට කිණුරහි නෙ දය සාරිපුතන උළාරා ආසභී වාවා හාසිතා, ජකංලසා ගහිතො. සිහනාද - නදිලකා ''එච්• පසලනනා අභං භ<mark>ලන</mark>න හගවකි, න චාසු න ව සටි…කි න චෙතරහි ටීජන්ති අළුඤකු සම්මණා වා මුංසුම්නො වා භගවණ තියෙනා'භිණුකුතුමරා යදිද_ි සලමුබාධියනුති ?''

"න ඉතිං ලේං² හනෙතු අතීතානා**ග**තපචචුපපනෙනසු අරහනොසු සම්මාසම්බුලේඛසු ලවතොපරියඤණ අස්වී අපි ව බො මේ හරනා ධම්මණිලයා ටීදිකො. සෙයාප්රා<mark>පි හල</mark>තක ර*ලඤ*කු පවුවනුජීම, නගර දළුන දාකාර තොරණ ජකළුවාරං, නතුසය පණඩිමතා බාාමතකා මෙධාවී දණුණුතානං නිවාරෙනා, සෞඛානං පවේ-ලසතා, සො තසස නගරසස සමනුදා⁵ අනුපරියායපරං අනු**සක**මමානෝ න පමදයයට පාකාරසඣිං වා පාකාරවිවරං වා අනුයුම්සො බිළාරනිස්ර තකනමතකම්පි, තසස රචමසස, යෙ කෙවි ඔළාරිකා පාණා ඉම හෙර. පවියනති වා නිසුඛමනති වා, සමඛඛ නෙ දුමිනා' ව දමුරෙන පවියනුලි වා නිසුඛමනුත් ටා'ති, පවමෙව ලබා ලෙ භලනකු ධමුමණිලයා විදිනො. හලනන **ජලගසු• අනිතව**ඬාන• අරහලනපා යම්බුදැබා, යම්බබ මත හගවලනා පණුවානිවරලණ පශාය වේහිදයා උපකකීලෙසෙ පක්සෑය දුබ්බලිකරණෙ, චතුයු' යනිපටඨානෙයු සුප තිටසිතටිතතා, යහසයමෙබා ජඹළඛන යථාභූත• හාමවුණා දනුකර යම්මායමම්බාධී• අභියම්බුජකී•සු.

¹ එන්ට හි ලිජය.

රි සාලිනකා සිමු සූූනා

² න මො පහෙත විදු සයා 6 අනුකක්ම නෙන . අතු 3 අලභුණාප මජන, අපුභුණාල දු 7 විදුසු අතු 4 ව්යානතා සයා, අතු

"ලමය එසේ නො දන්<mark>නෘ</mark> ලද''යි කෙරණුවෝ වදළහ.

"කිම ශාරිපුතුයෙනි, මෙ සමයෙහි මම අර්භත් සමාක්සම්බුද්ධ වෙමි. මෙ භගවත්හු මෙසේ වූ සිල් ඇත්තෝය, මෙසේ වූ දහම ඇත්තෝ ය, මෙසේ වූ පුඳෙ ඇත්තෝය, මෙසේ වූ විහරණ ඇත්තෝය, මෙසේ වූ වීමුක්ති ඇත්තෝ යැ යි ද මා සිත තොප සිතින් පිරිසිඳ දනගන්නා ලද ද?"යි භාගාවතුන් වහන්සේ පුළුවුක් සේක

''මෙය එසේ නො ම දැනගන්නා ලද''යි තෙරණු<mark>වෝ ව</mark>දළහ.

''ශාරිපුතුයෙහි, මෙහි ලා ඉකුත් කලැ වූ ද, මතු කල්හි වන්නාවූ ද, දත් ඇත්තාවූ ද රහත් සම්මාසම්බුදුවරුන් විෂයයෙහි ඔවුන් සිත් පිරිසිඳ දත්මෙක් තොපට නැත එයේ කලැ කවර නම් සැටියෙකින් තොප විසින් 'වහන්ස, යම් සම්බෝධිඥනමයක් වේ ද එයින් භාගාවතුන් වහන්සේට වැඩි තරම් නුවණ ඇති අන් ශුමණමයක් හෝ බුංහ්මණයෙක් හෝ පෙරත් හො වීය, මතුත් නොවන්නේ ය දනුත් නැතැ යි මෙසේ භාගාවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි පැහැදුණෙම වෙමි'යි තොප විසින් මේ උදර වූ ශුෂ්ඨ විවනය කියන ලද ද? ඒකාංශය ගන්නා ලද ද, සිංහනාදය පවත්වන ලද ද?''යි භාගාවතුන් වහන්සේ පුළුවුත් සේක.

අකීත අනාගත වර්තමාන රහත් සම්මාසම්බුදුවරුන් විෂයයෙහි ඔබ සිත් පිරිසිඳ දන්නා නුවණෙක් මට නැත. වහන්ස, එහෙත් ම්ට අනුමානඥනය පුකට වී ඇත විභන්ස, යම්ලස් රජක්හුගේ තර වූ පවුරුපා ඇති, දඬි පවුරු නොරණ ඇති, එක් දෙරක් ඇති පසල් නුවරෙක් වත්තේද, එහි නොදන්නා ලදුවන් වළ<mark>ක්ව</mark>න, දන්<mark>නා ලදු</mark>වන් පිවි**ස්ව**ත, පණ්ඩිත වූ වාාක්ත වූ, නුවණ ඇති ද්වාරපාලයෙක් වන්නේද, හෙ තෙමේ එනුවර භෘත්පසැ පවුරු මහ ඔස්සේ යනුයේ පුාකාරසන්ධියක් (ගයඩාඑ දෙකක් ගිලිහි ගිය තැනක්) හෝ පාකාර විවරයක් (පවුර සිඳීගිය තැන**ක්**) හෝ යටත් පිරිසෙයින් බළලකු - රිංගා පිට වන ප**ම**ණ සිදුරකුදු නො දක්නේද, එවිට ඔහුට යම මහත් සත්ත[ු], කෙනෙක් මෙ නුව**ර**ට වදනාහු නම, මෙයින් තික්මෙන්නාහු නම හෝ, උහු හැම මේ දෙරින් ම පිවිසෙන්-**ඉතා් ද ගික්මෙන්නෝ ද ඓත්'යැ යි මෙසේ සි**කෙක් වන්නේද, එ පරිද්දෙන ම වහන්ස, ගිය කලැ යම් රහ<mark>ත් සම</mark>මාස<mark>ම</mark>බුදු කෙනෙක් වූහු ද, ඒ සියලු භගවත්හු ම සිත කෙලසන, නුවණ දුඹුල් කරන, පංච නිවරණ, යන් දුරු කොට, සිවු සිවටන්හි මොනොවට පිහිටි සිකැක්තෝ, සම්බෝ– ඩාංග සත තත් වූ පරිදි වඩා, නිරුත්තර සමාාක් සමබෝධිය ලදුව**හ**.

අනාගතුමු කිානා අරහනෙනා සම්මා-ලය පි ලක හව්සයනති සම්බු**ද**ා, සලබුබු ඉත භගුවි නෙතා ප*ක්*වෙනීවර ඉණ පහාය වෙතසො උපකකීලෙසෙ **ಆ ಕ್ಷಾಟ್ಯ** ಚ දුබබලීකරණෙ, චතුසු සතිපටඨාලනසු සුපපතිටසිතචිතතා ස**ලමබා ජෑබල බග**ී සතත යථාභූතං අභිසමබුජක් සානානි අනුතතරං සම්මාසලම්බාධිං භගවා පි හනෙක අරභං සම්මාසමබුලුණා පණුනීවරලණ පහාය ලචනලසා උපකක්ලෙලෙස පණුණුය දුඛ්ඛලිකරණේ, චතුසු. සතිපටඨාලනසු සුපා තිටයිතචිතෙතා සතන සලමාජඣමෙන යථාභූතං භාවේණා, අනුකාර සම්මාසමෙබාධිං අභිසමබුලෙඛා

2 ඉදහ² හලනන ලයන හගවා කෙනුපසමකම් ධමමසවණය. තීසස ලම හලනන හගවා ධමම දෙසෙසි. අධිකරුතර පණිතුපණික කණකසුකකසපට්හාග යථා යථා ලම හලනන හගවා ධමම දෙසෙසි උනතරුතනර පණිතුපණික කණකසුකකසපට්හාග, කථා කථාහ කසම ධලම අභිණැස ඉලධකවට ධමම ධලම සුනිවර්ව ගම්, සත්රි පසිදිං, 'සමමාසමධූදෙධා වන සො හගවා, සමාකඛාතන හගවනා ධලමමා, සුපථිපලනනා හගවලනා සාවකසලමක'ති.

කුසලධම්මදෙසනා

3 අපරං පන හතෙන එකදනුනතරියං, යථා හගවා ධමමං දෙයෙනි කුසලෙසු ධමමමසු තතිමම කුසලා ධමමා ් සෙයා පීදං වතනාරො සතිපටඨානා, චතතාරෝ සමම පපධානා, චතතාරෝ ඉද්ධිපාද, පණුණිසුයාති, පණුම බලාති, සහන බොජකිඛකා, අරිශයා අටුඛිතිශකා මගෙනා ඉධ හතෙන හිකඩු ආසවානං ඛයා අනාසවං වෙනොවීමුන් පණුණුවිමුන් දිටෙඨව ධමමම සයං අභිණෑකු සමණි කණා උපසමපජජ විහරති. එතදනුනතරියං හතෙන කුසලෙසු ධමමමසු නං හගවා අපසමගිජානාතිත, හගවතො අපසසමහිජාන කො උතතරිං අභිශණුකුයා නැති, යදහිජානං අමසසමහිජාන වා බුහුමණා වා හගවතා ගියෙන්

⁾ ಅವಿಚಮ.೦೮ PTS

² ඉධාත ලජස.

[ී] ධටමසසවණය Cජසං ධලම සවපාය **PTS**

⁴ උද්ද යනි මජය•

⁵ උතතාරුකතරිං සහා, PTS

⁶ සුපපටිපරනතා දාවකය.උදා මිජ්ද

ţ

į

ı

;

ţ

ş

;

?

මතුකලැ යම රහත් සම්මාසම්බුදු කෙනෙක් වන්නාහු නම්ඒ හගවත්හු ද සිත කෙලෙසන නුවණ දුබල කරන පංච නීවරණයන් දුරැලා, සතර සිවටන්හි සුපිහිටි සිතැත්තෝ, සත් සම්බෝධාාඩ්ග කත්වූ පරිදි වඩා නිරුත්තර සමාක්සම්බෝධිය ලබන්නාහ වහන්ස, මෙ සමයෙහි රහත් සම්මා සම්බුදු වූ භාගාවතුන් වහන්සේ ද සිත කිලිටි කරන නුවණ දුබල කරන පංචනීවරණයන් දුරැලා සතර සිවටන්හි සුපිහිටි සිතැති ව, නිසි ලෙසින් සත් සම්බෝධාංග වඩා නිරුත්තර සමාක්සම්බෝධිය ලද සේකි"යි අනු-මෑන දුන්ම මට පුකට විය.

2. වහන්ස, මෙහි මම දහම අසනු පිණිස භාගාවතුන් වහන්සේ වඩ වඩා එළැඹියෙමි වහන්ස, ඒ මට යම්සේ භාගාවතුන් වහන්සේ වඩ වඩා උතුම ලෙස, වඩ වඩා පුණින ලෙස, පුනිබාහන සහිත කොට කුශලාකුශල ධර්මයන් (කුසලුන් පුනිබාහනය කොට අකුසල් ද අකුස-ලුන් පුනිබාහනය කොට කුසලුන් ද සිටුනා නියාව ඔවුනට සරි ලෙස ලැබෙන විපාක ද සහිත කොට) දෙසූ සේක් ද, ඒ ඒ සැටියෙන් ඒ දෙසූ ධර්මයෙහි එක්තරා ධර්මයක් වෙසෙසි නුවණින් දන සිවුසස් දහමහි නිෂ්ඨාවට පැමණියෙමි. 'ඒකාන්තයෙන් ඒ භාගාවතුන් වහන්සේ සමාක්සම්බුද්ධ සේක, භාගාවතුන් වහන්සේ විසින් ධර්මය මමානොවට වදරන ලද්දේය. ඔබගේ ශු වක සංසයාද සුපුකිපන්න යැ යි ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි පැහැදුලණුමි.

කුශල ධර්ම දේශනා

3 වහන්ස, යම්සේ භාගාවතුන් වහන්සේ කුශලධර්ම විෂයයයෙහි දහම් දෙසන සේක්ද, මෙය ඔබ කෙරෙහි වූ අන් අනුත්තරිය (එයට වැඩි අන් එකක්හු නැති) ගුණයෙකි එහි ලා සතර සිවටන්හුය, සතර සමාක්-පධානයෝ ය, සතර සෘද්ධිපාදයෝ ය, පංච ඉන්දීයයෝ ය, පංච බලයෝ ය, සප්ත බෝධාාභිගයෝ ය, ආර්යඅෂ්ටාභිගික මාර්ගය ය යන මොහු ඒ කුශලධර්මයෝ ය වහන්ස, මෙහි භික්ෂූහු ආසුව නැසීමෙන් අනාසුව වූ වෙතොවිමුක්තිය (එලසමාධිය) ද, පුපෙවිමුක්තිය (ඵල ඤණය) ද, මෙ අක්බවහි දී ම නෙමේ ම වෙසෙසි නුවණින් පසක් කොට ලැබගෙන වෙසෙයී. එය භාගාවතුන් වහන්සේ සර්වපුකාරයෙන් ම වෙසෙසි නුවණින් දන්නාසේක. මෙය කුශලධර්ම විෂයයෙහි භාගාවතුන් වහන්සේගේ අනුත්තරිය ගුණයෙකි යමක් දන්නා අන් මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ භාගාවතුන් වහන්සේට වඩා කුශල ධර්ම විෂයයෙහි දන්නෙක් අතැයි නො කියැ හැක්ක. ඒ හැම නිශ්ශයෙනෙන් වෙසෙසි නුවණින් දන්නා භාගාවතුන් වහන්සේ විසින් එයින් මත්තෙහි දනයුතු දලයක් නැත

ආයතනපණණතති

අපරං පන හමනන එනදුනුතතරියං, යථා හගටා ධමමං ලැලයනි ආයතනපණණතතීයු¹ ජයිමානි භලනත අජිකුතුන්කබාහිරා වූ ආයතු-නානි චකබුව² ව රූපාලි ච ලසාකණුම සදද ච, සාණණුම ගනඩා ච ජීවතා චෑ රසා චූ කාලයා චෑ ඓාට්ඨබබා චෑ මනො චෑ ධර්මා ච එතුද– නුකතරියං හලනතු ආයතනපණණතණිසු කං භගවා අලසසමහිජානාකි අභියෙකුදයා:• භගවලතා අසෙසමහිජානලතා උකුතරිං යදහිජානං අලඤඤ සමණො වා බුෘහමණො වා හගවතා හියොා භිණැකුතලරා අසස යදිදං ආයතනපණණතානිසු

ිගුබුහාවකකනුත්දෙසනා

අපරං පන හමනත එකදනුකතරියං, යථා හගවා ධම්මං ලැසෙකි ගතිහාවකකෙනතිසු චයලසසා ඉමා හලනය ගතිහාවකකනන්ගො ඉධ හලනතු එකලචවා අසම්පජාලනා මාතුකුච්ඡිං අකකමති, අසම්පජාලනා මාතුකුචඡිසමී• ඨාති, අසම්පජාලතා මාතුකුචඡිමහා ණි කුඛවති පඨමා ගමහාවකකහති පුන ව පරං හනෙන ඉලධකලවවා සමපජානො ®කකමති, අසම්පජාලනා මාතුකුච්ණිසම්ං ඨාති, අසම්ප-· මාතුකු විරිං ජාලනා මාතුකු චිජිමහා නිකඛමති අයං දුතියා ගබහාවකක නත් පුන ච පරං හලනන ඉලධකලවවා සම්පුජාල්නා මාතුකු චණිං ඔකකමනි, යම්ප-ජානො මාතුකු චඡිඅමීං ඨාති, අසම්පජානො මාතුකු චඡිමාා ් නික්ඛමති. අයං තතියා ගබහාවකකතුන් පුන ච පරං හලනු ඉඩෙකුලවදා සමුප-ජාලනා මානුකු වණි ඔකුකු මති, සම්පජාලනා මා තු කු චනි සම් සම්පජානො මාතුකු චිෂිමතා නියකමති අයං චතුන්වී 🛚 ගුමහාව කකනති එක-දතුතතරියං හලනා ගබහාවකකුනුදිසු

ආලදසනවිධා දෙසනා

අපරං පන හමනා එනදුනුතනරියං, යථා හගුවා ධම්මං ලැසෙනි ආදෙසනවීධාසු වතසෙසා ඉමා භනෙත ආදෙසනවීධා ඉධ භනෙත මනො, දැන් පි නෙ විකානයි' යො බහුං වෙපි ආදිසනි කරෙව නං මහාති, මහා අකුකුථා අයං පඨමා ආදෙසනවිධා

¹ ರುಜಿಐಬರಪ್ರಮಾಣಿಟ್ಟ Prs

² වනබුකේවව-සිටු විජස. 3 සො කරකුවව-175

¹ සානපකුවව-pts 5 ජිවහාදවව-pts

^{6,} කායෝපවඩ - PTS

⁷ දවාසියක වෙව සිවු

^{8 @230000-}prs

⁹ සම්පූජාෂනා පි-prs

¹⁰ වෘතුතුණියටා 173 11 වතුන් - වජයා

ආයතනපුඥප්ති

4. වහන්ස, භාගාවතුන් වහන්සේ ආයතන පුදෙප්ති විෂයයෙහි යම්සේ දහම දෙසන සේක් ද, මෙය ද අන් අනුත්තරිය ගුණයෙකි. වහන්ස, භාගාවතුන් වහන්සේ විදළ මේ ආධාාත්මික බාහිර ආයතන සයෙකි. ඇස ද රුප ද, කන ද. හඩ ද, නැහැය ද ගඳ ද, දිව ද රස ද, කය ද හැපෙන දෑ ද, මනස ද දහම් ද යන මොහුය. වහන්ස, මෙය ආයතන පුදෙප්ති විෂයයෙහි භාගාවතුන් වහන්සේගේ අනුත්තරිය ගුණයෙකි. එය භාගාවතුන් වහන්සේ නිශ්ශයෂයෙන් වෙසෙසි නුවණින් දන්නා සේක. ආයතන පුදෙප්ති විෂයයෙහි යමක් දන්නා අන් මහණකු හෝ බමුණකු හෝ භාගාවතුන් වහන්සේට වඩා දනුම ඇත්තකු වෙතැයි නො කියැ හැක්ක ඒ සියල්ල නිශ්ශයෂ ටකාට වෙසෙසි නුවණිට දන්නා භාගාපවතුන් වහන්සේ විසින් එයින් මත්තෙහි (ඒ සම්බන්ධයෙන්) දක යුතු දයෙක් නැත.

ගර්භාවකුාන්ති දේශනා

5 වහන්ස, භාගාවතුන් වහන්සේ ගර්භාවකුාන්ති විෂයයෙහි යමසේ දහම දෙසන සේක් ද, මෙය ද අන් අනුත්තරිය ගුණයෙකි. වහන්ස, (ගාගාපවතුන් වහන්සේ වදළ) මේ ගර්භාවකාන්ති සකරෙකි ලමහි එක්තරා සත්වයෙක් දනුම නැත්තේ (සිහිමුළා ව) මවු කුස පිවිසෙයි දනුම නැත්තේත් මවු කුසහි වෙසෙයි, දනුම නැත්තේ මවු කුසින නික්වෙයි. මේ පළමු ගර්භාවකාන්තිය යි තව ද වහන්ස, මෙහි එක්තරා ස්ත්ත යක් දනුම ඇත්තේ මවු කුසා වදී. දනුම නැත්තේ මවු කුසැ වෙසෙයි, දනුම තැත්තේ මවු කුසැ වෙසෙයි, දනුම තැත්තේ මවු කුසැ වෙසෙයි, දනුම තැත්තේ මවු කුසින් බිහි වෙයි. මේ දෙවෙනි ගර්භාවකාන්තිය යි. තව ද, වහන්ස, මෙහි එක්තරා සත්තියෙක් දනුම ඇත්තේ මවු කුසින් බිහි වෙයි. දනුම තැත්තේ මවු කුසින් බිහි වෙයි. දනුම තැත්තේ මවු කුසින් බිහි වෙයි. දනුම ඇත්තේ මවු කුසින් බිහි වෙයි. දනුම ඇත්තේ මවු කුසින් බිහි වෙයි. වහන්ස, ගර්භාවකාන්ති විෂයයෙහි දනුම ඇත්තේ මවු කුසින් බිහි වෙයි. වහන්ස, ගර්භාවකාන්ති විෂයයෙහි මේ දනීම අනුත්තරිය ගුණයෙකි.

ආදේශනවිධා දේශනා

6. වහන්ස, තව ද ආදේසනා කොටඨාස විපයයෙහි මෙරමා සිත් පවත්තා සැටි බලා යමසේ ගාගාවතුන් වහන්සේ දගට දෙසනා සේක් ද, මෙය ද හාගාවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි වූ අනුත්තරිය ගුණයෙකි. වහන්ස, මෙ ආදෙසනා කොටස්හු සතර දෙනෙකි. වහන්ස, එක්තරා එකෙක් 'තා මනස මෙසේ ය, තා මනස මෙබදුය. තා සිත වෙසේ යැ'යි නිමිත්තෙන් කියා පායි. ඔහු බොහෝ වුව ද කියත් හමුදු ඒ එසේ ම වේ, අත් යැටියෙකින් නොවේ. මෙ පළමු වැනි ආදේසනා කොටයාසය යි.

පුන ව පරං භනෙක ඉටෙකලවවා න මහව මබා නිමිතෙකන ආදියකි. ලපි ච බො මනුසසානං වා අමනුසසානං වා දෙවකානං වා සදදං සුුුුු දෘදියුකි' එවමුපී තෙ මනො, ඉස⁴මුපී තෙ මනො, ඉතිපි තෙ චිතුනකි' සො බුදුං වේවුව ආදිසති, තලථව තං ඉහාති, ඉතා අණුකුථා අයං දුතියා දාලදයනුට්ධා පුන ච පරං හලනක ඉලධකලවවා න ලෙව ලබා නිම්කෙතන සාදියකි. නාපි මනුසසානං වා අමනුසසානං වා ලැවතානං වා සඳුං සුුුුුු ආදිසකි, අපි ච මබා විකකකයමතා විචාරයමතා විතකකවිපපාරසදදං සුභා දාදියකි 'එවමුපි ලත මලතා, ඉතඑමුපි ලත මලතා, ඉතිපි ලත චිතතනුති' ලසා බහුං වෙ පි ආදිසති තමථව තං මහාති මතා අණුදුථා අයං තනියා ආදෙසන-විධා පුන ච පරංහනෙක ඉලධකවෙවා න හෙව ලබා නිමිතෙනන ආදිසකි, නාපි මනුසසානං වා අමනුසසානං වා ලදවතානං වා සදදං සුසා ආදිසකි, විචාරයලතා විතකකවිපථාරසදදං සූතා ආදිසති, නාපි විතුකකයලතා විතකකුවිචාරසමාධිසමාපනනසස ලවනුයා ලචලනා මටා පජානාති – යථා ඉමසස ලභාලතා මලනාසභාරා පණිගිතා, තථා ඉමසා චිතතසස අනතුතුරා ඉමං නාම විතකකං විතු කෙකසයක්ති සො බහුණෙවරි ආදිසති, තුලුඑව තුං ලහාති ලනා අණුසුථාති. අ^{යුං} වතු**ස**ා ආලදසනවිධා, එතදනුතතරියං හ**නෙත ආ**ලදසනවිධාසු

දසසනසමාපතුනි-දෙසනා

7. අපරං පන භලනන එතදනුනතරියං යථා භගවා ධමමං දෙසෙනි දසසනසමාපතකිසු චනලසසා ඉමා භලනත දසසනසමාපතකියො ඉඩ භලනන එකලෙඩා සමලෙනා වා බාහමලණා වා අාතපාමණාය පධාන-මණාය අනුලෙයාගමණාය අපපමාදමණාය සමමාමනසිකාරමණාය නිවා රූපං වෙතොසමාධිං ජුසති යථා සමාගිලත විතෙන ඉමමෙව කායං උදියං පාදනලා අධෝ කෙසමණකා තවපරියනතං පූරං නානපපකාරස අසුවිනෝ පවවවෙනකින් අභ් ඉමසමං කාලය කෙසා ලොමා නවා දනතා තවා මංසං නහාරු අලුසී අලුසුම්සුණා වනකා ගදයං යනතා කිලොමකං පිහකා පළුයෙ, අනතා අනතා අනතුණා උදරියං කරිසං පිහයං සෙමහා පුරාවතා ලෙසින ලෙසින දෙනතා අනතා අනතා අනතා පළුයෙන පළුයෙන සහ සියා දනතා අනතා අනතා අනතා අනතා පළුයෙන සියා ලයිනා මෙසින් සහ පළුයෙන දෙනතා අනතා අනතා අනතා පළුයෙන සියා ලයිනා මෙසින් සහ පළුයෙන දෙනතා දෙනතා අනතා අනතා අනතා අනතා පළුයෙන සියා දනතා සියා පළුයෙන සියා දනතා සියා දනතා ලයිනා ලයිනා මෙසින් අයා ප්රවා දසයනය අනත්.

l ವಾಖುರ್ಭ ಜಿತು PT8

³ ಆರಿಡಿ ಅಶು ೯೫೩

³ අರಿಚಿತಿಜ್ಞರ. ८ಕಬ.

කව ද වහන්ස, මෙහි ඇතැම් එකෙක් නිමික්කෙන් මෙරමා පැවැතුම් දූන නො ම කියයි වැලිදු මනුණායන්ගේ හෝ අමනුෂායන්ගේ හෝ දේවකා– වන්ගේ කථා ශබ්දය අසා 'තා මනස මෙසේ ය, තා මනස මෙබඳු ය. තා සිත මෙසේ යැ'යි කියා පායි. ඔහු බොහෝවක් ම කියතුදු ඒ එසේ ම වෙයි, අත් සැටියෙකින් නො වෙයි මේ දෙවෙනි ආදෙසනා කොට්ඨාසය යි. වහන්ස, කව ද එක්තරා එකෙක් නිමිත්තෙන් නො ම කියයි. මිනිසුන් ගේ හෝ ්නොමිනිසුන්ගේ හෝ දෙවියන්ගේ කතා හඩ අසා ද නො කිය යි. වැලිදු විතර්ක කරන, විචෘර කරන තැනැත්තහුගේ විතර්ක විචෘර ශබ්දය අසා 'තා මනස මෙසේ ය, තා මනස මෙබඳුය, තා සිත මෙසේ යැ'යි පුකාශ කෙරෙයි ඔහු බොහෝවක් ම කියතුදු ඒ එසේ ම වෙයි. අන් පරිද්දෙකින් නො වෙයි, මේ තුන්වැනි ආදේසනා කොට්ඨාසය යි, තව ද වහන්ස, මෙහි එක්තරා පුද්ගලයෙක් නිමිත්තෙනුදු නො ම කියයි, මිනිසුන්ගේ හෝ නොමිනිසුන්ගේ හෝ දේවකාවන්ගේ හෝ ශබ්දය අසා නො ද කියයි. විතර්ක කරන වීචාර කරන තැනැත්තක්හුගේ විතර්ක වීචාර ශබ්දය අසා ද නො ම කියයි. වැලිදු විතර්ක වීවාර සහිත සමා -ධියට සමවන්නක්හුගේ සිත 'මෙ හවත්හුගේ මනස් සංස්කාරයෝ යම්– eස් පිහිටියාහු ද, එසේ මේ සිතට අනතුරු ව මෙනම් කල්පනාවක් කරන්නේ යැ'යි සිය සිතින් පිරිසිඳ දනී. ඔහු බොහොවක් කියතුදු ඒ එසේ ම වෙයි, අන් සැටියෙකින් නො වෙයි. මේ සිවුවැනි ආදේසනා හාගය යි. වහන්ස, ආදේශනා භාග විෂයයෙහි (අනුන්ගේ අදහස් දූන කීම් අතුරෙහි) මේ භාගාවතුන් වහන්සේගේ ආදේශන භාගය ම අනුත්ත– රිය වෙයි.

දර්ශනසමාපක්**තිදෙශනා**

7. වහන්ස, දර්ශනසමාපත්ති විෂයයෙහි භාගාවතුන් වහන්සේ යම්සේ දහම දෙසන සේක් ද, වහන්ස, මෙය ම අනුක්තරිය වෙයි. වහන්ස මෙහි දර්ශනසමාපක්තිහු සකර දෙනෙක් වෙත්. වහන්ස, මෙහි ඇතැම් මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ උක්සාහ කොට, වීර්ය කොට, පුන පුනා වැර වඩා, සමාක් මනස්කාරය නිසා (නුවණ නිසා,) යම් සමාධියෙකින් සික මනා වැ පිහිටි කල්හි පත්ලෙන් උඩ හිසැ කෙහෙ මතුයෙන් යටැ සම හිම කොටැති නත් අයුරු අශුචියෙන් පිරුණු මෙ ම සිරුර නුවණින් සලකා බලා ද එසේ වූ (පුථමධාාන) චික්ක සමාධිය ස්පර්ග කෙරෙයි. ිහේ එයින් 'මෙ කයෙහි කෙස් ඇත, ලොම ඇත, නිය දක් සම නහර ඇට ඇටම්දුළු වකුගඩු හදමස අක්මාව දළබුව බඩදිව පපුමස අතුනු අතුනුඛභන නොදිරු අහර මල පිත සෙම පුයා ලේ ඩහදිය මෙද නෙල කඳුළු වුරුණු—තෙල කෙල සොටු සඳම්දුලු මූතු ඇතැ'යි මේ අශුචින් පස් විකයි. මෙ පළමුවන දර්ශන සමාපත්තිය ය.

පුන ව පරං හනෙන ඉබෙකවෙවා සමණො වා බුෘතුමණා වා ආතපපමණාය – පෙ – තථාරූපං වෙනොසමාධිං එුසති, යථා සමාහිතෙ චිනෙන ඉමණෙමව කායං උදබං පාදතලා අධෝ කෙසමණකා තවපරි-යනනං පූරං නානපපකාරයා අසුචිනෝ පවවවෙක්බති. අත් ඉමස්මීං කාශය කෙසා ලොමා නබා දනනා – පෙ ලසිකා මුකතනත්, අතිකකුම ච පූරිස්සන ජවිමංස ලොහිතං අවුසිං පවවවෙක්බති. අයං දුතියා දස්කනසමාපතති

පුන ව පරං හතෙන ඉධෙකවෙවා සමණො වා බුෘත්මණො වා ආතපපමණාය – ලේප – තථාරූපං චෙතොසමාධිං ඵූසති යථා සමාතිතෙ චිතෙත ඉමණෙඩව කායං උදඬං පාදතලා අධෝ කෙසමස්ථකා තවපරි යනනා පූරං නානපපකාරසා අසුවිනො පවචචෙක්බති අස්වී ඉමස්වීං කාලය කෙසා ලොමා – පෙ ලසිකා මුතනනති, අතිකකමම ච පුරිසසා ජවිමංස ලොතිතං අවසීං පචචචෙක්බති, පුරිසසය ච විඥාදාණසොතං පජානාති උහයතො අබෙබාචඡනානං ඉධ ලලාකෙ පනිවසිතං ව පරලොකෙ පනිවසිතං ච අයං තනියා දසසනසමාපති

පුන ව් පරං හතෙන ඉධෙකලවදා සමණො වා බුංහමණො වා ආතපපමණාය –පෙ– ලසිකා මුකතනති අතිකකුමම ව පුරිසසා ජවි-මංසලොහිතං අවසීං පවචුවෙසකිනි, පුරිසසා ව විකුඤුණසොනං පජාතානි උභයතො අබේඛාච්ඡිනතා ඉධ ලොකෙ අපත්වසිකණු පරලොකෙ අපත්වසිතණු. අයං වතුණා දසසනසමාපතනි එනදනුකතරිණ හමනා දසසනසමපාතිසිසු

` පුගගලපණණකති**දෙසනෘ**

8. අපරං පන හතෙන එකදනුකතරියං, යථා හගවා ධමමං දෙසෙකි පුගහලපණණතතිසු ¹ සතත්මෙ ගතෙන පුගෙලා උගතොහාගවිමුතෙනා, ප**ඤඤ**විමුතෙනා, කායසකකි, දිලසීපපතෙනා, සඳධාවිමුතෙනා, ධමමානුසාරි, සඳධැනුසාරි එකදනුකතරියං ගතෙන පුගෙලපතුගතරිසු

පධානදෙසනා

9. අපරං පත හමනන එකදනුනකරියං යථා හගවා ධලවං දෙසෙනි පධාමනසු යතුන්මෙ ගමනා සම්බාජිකබනා සහිසමේබාජිකිඛෙනා, ධලවච්චයසම්බාජිකිමඛනා, විරිය²ස මබාජිකිමඛනා, පිහිසමේබාජිකිඛනා පස්සදධිසමේබාජිකිමඛනා සමාධිසමේබාජිකිඛනා, උපෙස්බාසමේබාජිකිඛනා ජිකිඛෙනා එහදනුනතරියා සමනා පධානෙසු

⁷ ರಿ2೧ -ಎ ೩ ಇ. 1 ರಿ2೧ -ಎ ೩ ಇ.

වහන්ස, තවද මෙහි එක්තරා මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ උත්-සාහ කොට... යම සමාධියෙනින් සිත මනාවැ පිහිටි කල්හි 'මේ කයෙහි කෙස් ඇත, ලොම ඇත, නිය ඇත, දත් ඇත... සඳම්දුලු ඇත, මූපු ඇතැ'යි පත්ලෙන් උඩ භිසැකේ මත්තෙන් යට. සම ඉම් කොට නන් අයුරු අගුවයෙන් පිරුණු වේ කයත් නුවණින් බලයි ද, පුරුෂයාගේ සිවි මස් ලේ ඉක්මැ ඇට නුවණින් බලයි ද, මේ (ඇට අරමුණුකොට ඉපැදවූ දිවැස පාදක් කොටැනි ධානසමාපත්තිය) දෙවෙනි දර්ගනසමාපත්තිය යි.

වහන්ස, කව ද මෙහි ඇතැම් මහලෙණක් හෝ බමුලෙණක් හෝ උත්සහ කොට... යම සමාධියෙනින් සිත මනාවැ පිහිට කල්හි 'මේ කයෙහි කෙස් ඇත ලොම ඇත, නිය ඇත .. සදමැලු ඇත, මූතු ඇතැ'යි පත්- ලෙන් උඩ තියකේ මන්නෙන් යට යම හිම කොට, නන් අයුරු අශුවී- යෙන් පිරුණු මේ කයන් තුවණින් බලයි ද, පුරුෂයාගේ සිටි මස් ලේ ඉක්මැ ඇට නුවණින් බලයි ද, පූද්වශාග අපරහාග යන දෙපසින් අතර නොයිදී පැවැති, මෙලොවැ ද පිහිටි පරලොවහි ද පිහිටි පුරුෂයාගේ විදෙන සුනය) පෙවෙනි දර්ශනයමාපත්තිය ය.

තව ද වහන්ස, මෙහි එක්තරා මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ උත්-සාහ කොට. . සදමිදුලු ඇත, මූනු ඇතැයි... නුවණින් බලයි ද, පුරුපසාගේ සිව මස් ලේ ඉක්මැ ඇට පස්වකයිද, (පූර්වාපර භාග වශයෙන්) දෙපසින් ම අතර නොසිදුණු ඡන්දරාගවශයෙන් මෙලොවහි ද නොපිහිටි, පරලොවහි ද නොපිහිටි පුරුපසාගේ විඥාන සොකස දනි. මේ (රහන්හුගේ වෙනස්-පර්යායඥනය) සතර වන දර්න සමාපන්නිය ය. වහන්ස, දර්ශනසමාපත්ති විෂයයෙහි භාගාවතුන් වහන්සේ ගේ මේ ධර්ම දෙශනාව අනුත්තරිය ය.

පුද්ගලපුඥප්ති දෙශනා

8. වහන්ස, තවද භාගාාවතුන් වහන්සේ පුද්ගල පුඥප්ති විෂයයෙහි යම්සේ දහම දෙසන සේක් ද, මෙය අනුත්තරීය ය. වහන්ස, උහනතාභාග– විමුක්ත ය, පුඥව්මුක්ත ය, කායසාත්ෂි ය, දෘෂ්ටිපාප්ත ය, ශුද්ධා– විමුක්ත ය, ධර්මානුසාරි ය, ශුද්ධානුසාරි යැ යි මේ පුද්ගලයෝ සත් දෙනෙකි.

පුධාන දෙශනා

9. වහන්ස, තවද ප්‍රධාන (භාවනානුයෝග) විෂයයෙහි හාගාවතුන් \ වහන්සේ යම්සේ දහම දෙසනා සේක් ද මෙය අනුත්තරිය ය. වහන්ස, සතිසමෙබාජකඩහය, ධමමවිවයසමෙබාජකඩහය, විරියස්ම බාජකඩහය, ප්‍රතිසමෙබාජකඩහය පස්සද්ධිසමෙබාජකඩහය, සමාධිසමෙබාජකඩහය, උපෙක්ටා සම්බෝජකඩහයැ යි මේ සම්බෝධාාඩග සතෙකි. ප්‍රධාන විෂයයෙහි භාගාවතුන් වහන්සේගේ මේ ධර්ම දෙශනාව අනුත්තරිය ය.

පටිපදුදෙසනා

10. අපරං පන භලනක එකදනුතතරියං යථා භගවා ධලමු ලැසෙකි පටිපදුසු චකලසසා ඉමා හලකක පටිපද දුක්ඛා පටිපැ දණාතිකුකු, දුක්ඛා පටිපද බිපපාතිකුකු, සුඛා පටිපද දකාතිකුකු. සුබා පටිපද බිපපාභිණුණු'ති. නනු හමනන යායං පටිපද දුකුබා දෑකාභිණුණු, අයං හලතන පටිපද උභලයනෙව භීනා අකබායනි දුක්ඛතන ව දෑකිනා `ච. තතු භලනක යායං පටිපදු දුක්ඛා ඛ්පපාභිණුණු, අයං පන භලනක පටිපද දුක්ඛානා භීනා අකුඛායති තනු හලනන යායං දන්ධාතිණුණු, අයං පන භලනන පටිපද දන්කතා තීනා අසඛායකි හනෙනු යායං පටිපද සුබා බිපපාතිණුණු, අයං පන හනෙන පටිපද උභයෙනෙව පණිතා අසඛායති සුබතතා ව බිපපතත ව. එතදනුකාරිය• හලනක පටිපදසු

හසසසමාචාරාදි – දෙසනා

11. අපරං පන භලනකු එතදනුකතරියං යථා භගවා ධම්මං දෙලයකි මුසාවාදුපස-ගිතං හසසසමාචාලර ඉධ හලතුන එකලෙවා න වෙව වාචං භාසති, න ච වෙහුතියං න ව පෙසුණියං න ච සාරමාජං ජයාලපයෙඛා, මනුතා මනතා වාචං භාසනි නිධානවනිං කාලෙන, එකදුනුනකුරියං භලනක හසසසමාචාරෙ

12, අපරං පන හලනන එතදනුකතරියං, ්යථා හගවා ධවමං ලැසෙති පුරිසසීලසමාචාලර ඉධ හලනන එකලවවා ච**සස** සලේධා ව න ව කුහකො, න ව ලපකො, න ව නෙමිතුනිකො, න ව නිපෙසිකො, න ව ලාමහන ලාහං නිජිහිංසනකො² ඉඤියෙසු ගුකතදවාලරා, යොජනෙ මුන්ත සතුසුදු, සමකාරි. ජාගරියානුයොගමනුයුකෙනා, ආරදධවිරියෝ, යඩායි, සනිමා, කලාාණපටිභාලනා, ගනිමා, ධිනිමා, ලතිමා න ව කාමෙසු ගිලෙධා, සතො ව නිපකො ව

එතදනුකතරියං හනෙන පුරියයිලසමාචාලර

^{1.} පෙදැනිය--- විජසං 2 නිරීනී-සනකො, සහා, නිරීෆිසනකො-- වජසං

පුතිපත්ති දෙශනා

10. වහන්ස, තව ද පුතිපත්ති විෂයයෙහි භාගාාවතුන් වහන්සේ යම්සේ දහම දෙසන සේක් ද මෙය අනුත්තරිය ය. දන්ධාතිඤ්ඤ දුක්ඛපටිපද ය, බිප්පාතිඤ්ඤ සුඛපටිපද ය, බිප්පාතිඤ්ඤ සුඛපටිපද යැ යි මෙ පුතිපත්ති සතරෙකි. මොවුන්ගෙන් යම දන්ධාතිඤ්ඤ දුක්ඛපටිපදවෙක් ඇද්ද, මෙය දුක් බැවින් ද දන්ධ බැවින් ද යි යන දෙ කරුණින් ම හින යැ යි කියනු ලැබේ. වහන්ස එහි යම් බිප්පාතිඤ්ඤ දුක්ඛ පටිපදවෙක් ඇද්ද මෙය දුක් බැවින් හින යැයි කියනු ලැබේ. වහන්ස, එහි යම් දන්ධාතිඤ්ඤ සුඛ පටිපදවෙක් ඇද්ද, මෙය දුක්ඛ බැවින් හින යැයි කියනු ලැබේ. වහන්ස, එහි යම් බිප්පාතිඤ්ඤ සුඛපටිපදවෙක් ඇද්ද, මෙය දුක්ඛ බැවින් හින යැ යි කියනු ලැබේ. වහන්ස, එහි යම් බිප්පාතිඤ්ඤ සුඛපටිපදවෙක් ඇද්ද, මෙය සුඛ බැවින් ද, ඛිප්පාතිඤ්ඤ බැවින් ද යි දෙ කරුණින් ම උතුමැ යි කියනු ලැබේ. වහන්ස, පතිපත් විෂයයෙහි භාගාපවතුන් වහන්සේගේ මේ ධරමදේශනාව අනුත්තරීය ය.

හස්සසමාචාරාදි දේශනා

- 11. තව ද අනෙකෙක. වහන්ස, භාගාවෙතුන් වහන්සේ වාක්සමා-චාර විෂයයෙහි (කථාකිරීම පිළිබඳ ව) යම්සේ දහම් දෙසන සේක් ද මෙය අනුත්තරිය ය. වහන්ස, මෙහි එක්තරා මහණෙක් අතරතුර මුසවා මුසු කළ බස්නො බෙණෙයි. උනුන් බිදුවන බස් නො බෙණෙයි. කේලාම බස් නො බෙණෙයි. (එකට දෙකක් කෙරෙමි යි) සැහැසීමෙන් උනුන් කතා නො කියයි. දිනිම අපේක්ෂා කොට ඇති ව නො කියයි. නුවණින් පිරික්සා සුදුසු කාලයෙහි සිතැ තබා ගත යුතු බස් කියයි. වහන්ස, වාක් සමාචාර විෂයයෙහි මෙය අනුත්තරිය යැ.
- 12. තව ද අනෙකෙක වහන්ස, භාගාවතුන් වහන්සේ ඒ ඒ පුද්-ගලයන්ගේ පිරිසිදු ශිල විෂයයෙහි ද පිරිසිදු මනඃසමාචාර විෂයයෙහි ද යම්සේ දහම දෙසනසේ ක් ද මෙය අනුත්තරිය යැ. වහන්ස_, ු මෙහි එක්– තරා මහ්ණෙක් (ශිලයෙහි ද මනඃ සමාචාරයෙහි ද පිහිටියේ) සතා කථා ඇත්තේ ද සැදුහැ ඇත්තේ ද වන්නේ ය. කුහක නො වන්නේ ය. චෘටු කථා නො කියින්නේ ය. පුතායාශායෙන් ඉහි දෙඩුම නො දෙඩන්නේ ය. ලාභාශාලයන් මෙරමාට ගරහන්නෙක් ද නොවින්නේ ය ලාභයෙන් ලාභය සොයන්නෙක් ද නොවන්නේ ය. ඉදුරන්හි වැසූ දෙරක්නෙක් වන්නේ ය, බොජුනෙහි පමණ දත්නෙක් වනනේ ය (වීෂමාචාර හැර) සම ව හැසිරෙන්නෙක් වන්නේ ය. නිදි දුරැලීමෙහි යෙදුණෙක් වන්නේ ය. අලස නො වූයෙක්, රුකුළු වැර ඇතියෙක්, ධානයෙහි ඇලුණෙක්, සිහි ඇතියෙක්, කලණ නුවණ ඇතියෙක්, සුන්දර පුතිහාන සම්පත් ඇතියෙක්, ගතිම තෙක් (නොඇසූ දහම දන ගැන්මෙහි සමත් නුවණැතියෙක්) ධෘති– ම නකක් (ධාරණයෙහි සමත් දීඥ ඇතියෙක්) මතිමතෙක් (අනුමාන පුඥ ඇති ඉයක්) වන්නේ ය කාමයන්හි ගිදුවූයෙක් නො වන්නේ ය. (අභිකුමණා දියෙහි එළඹ සිටි සිහි ඇක්තේ, අභිකුමණාදි සක් තන්හි පැවැකි විවසුන් නුවණ ඇත්තේ වන්තේ ය.

වහන්ස, පුරුෂශීල සමාචෘර විෂයයෙහි මෙය අනුක්කරීය යැ.

අනුසාසනවීධාදෙසනා

13. අපරං පන හතෙක එකදනු කෙරියං යථා හගවා ධමමං දෙසෙකි අනුසාසනවිධාසු චක්‍රයෝ ඉමා හතෙක අනුසාසනවිධා ජානාති හතෙක හනවා පරං පුගකලං පච්චිකකං යොනිසෝ මනසිකාරා, 'අයං පුගකලො යථානුසිවඨාං කථා පටිපජ්‍ මාතෙනා, තිණණං සංඤ්ඤ් නාංකං පරික්ඛයා සොකාපතෙකා හවිස්කති අවිනිපාකධමෙමා නියකා සමෙඛාධිපරායමණා'ති ජානාති හතෙක හගවා පරං පුගකලං පවවකාං යොනිසෝමනසිකාරා, අයං පුගකලො යථානුසිවඨාං කථා පටිපජ මාතො කිණණං සකඤ්ඤ ජනානං පරික්ඛයා රාගදෙසමොහානං කනුකා සකදගාම හවිස්කති, සකිදෙව ඉමං ලොකං ආගනතා දුක්ඛස්කතාං කරිස්කතිති

ජාතාති හතෙන හහවා පරං පුගනලා පච්චතකං යොනිසෝ මනසිකාරා, අයං පුගනලො යථානුසිලඨා තථා පටිපජජමානො, පණුතනං ඔරමහාගියානං සණෙඤප්නානං පරිසකියා ඔපපාතිකො හවිසාති, නත්ථ පරිනිඛඛායී අනාවතකිධමෙමා කසමා ලොකාති.

ජානාති හනෙන හගවා පරං `පුගකලං පච්චිතතං යොනිසො මනසිකාරා,–අයං පුගකලො යථානුසිටඨං කථා පටිපජජමානො ආසවානං බයා අනාසවං වෙතොවිමුතතිං පඤඤවිමුතතිං දිටෙඨව ධමෙම සයං අභිණුඤු සච්ඡි කණා උපසම්පජජ විහරිසයතිති.

එතදනුතකරියං හනෙන අනුසාසනවිධාසු

පරපුගගලවිමු තති ඤාණ දෙසනා

14. අපරං පන හතෙක එකදනුකකරියං යථා හගවා ධම්මං දෙසෙකි පරපුගකලවි මුතතිඤැණෙ ජානාකි හතෙක හගවා පරං පුගකල පච්චකතා යොතිසොමනසිකාරා, අයං පුගකලො කිණණා සයඤඤජනානා පරිසකියා සොතාපතෙකා හවිසසකි අවිනිපාකධ්මෙමා නියතො සම්බාධිපරාය රෙහා ත් ජානාකි හතෙක හගවා පරං පුගකලං පච්චකතා යොතිසො මනසිකාරා, අයං පුගකලා කිණණා සයඤඤජනානා පරිසකියා රාහදෙස වෙහානා කනුකතා සකදගාම ගටිසයකි සකිදෙව ඉමං ලොකං ආගනතා දුසකිසයනහාං කරිසයකි'කි.

¹ අපරා (මජසං) පරසුගතලං-PTS

අනුශාසනවිධා දෙශනා

13. තව ද අනෙකෙක. වහන්ස, අනුශාසන කොටස්ති හාගාවතුන් වහන්සේ යමසේ දහම දෙසනා සේක් ද, මෙය අනුක්තරිය යැ. වහන්ස, මේ අනුශාසන විධා සතරෙක: මේ පුහුල් තෙමේ අනුශාසන පරිදි පිළිපදිනුගේ, තුන් සංයෝජනයන් නැසීමෙන්, අපායෙහි නොවැටෙන සුලු වූ, ධර්මයෙන් නියත වූ, ඉදිරි තුන් මහට අවශායෙන් පැමිණියැ යුතු සෝවාන් පුහුලෙක් වන්නේ යැ' යි භාගාවතුන් වහන්සේ යෞතිසො– මනස්කාරයෙන් දන් පුහුලා තමන් වහන්සේ ම දන්නා සේක. මේ පුහුල් ලකුම කුන් සංයෝජනයන් නැසීමෙන් රාග ද්වේෂ මෝහයන් තුනි කිරීමෙන් සකෘදගාම වන්නේ ය, එක් වරක් ම මේ ලෝකයට අවුත් දුක් කෙළවර කරන්නේ සේ හාගාවතුන් වහන්සේ යෝනිසෝ– මනස්කාරයෙන් තමන් වහන්සේ ම දන් පුහුලා දන්නා සේක.

මේ පුතුල් තෙම ඔරම්හාගිය සංයෝජන නැසීමෙන් මරණින් මතු ශුද්ධාවාසයෙහි උපදින, එහිදි පිරිනිවෙන සුලු, එ ලොවීන් මෙහි පෙරළා නො එන සුලු අනාගාමියෙක් වන්නේයැ' යි භාගාවතුන් වහන්සේ යොනිසොමනස්කාරයෙන් තමන් වහන්සේ ම අන් පුතුල්හු දන්නා සේක

'ලම පුහුල් තෙම ආසුවයන් නැසිමෙන් අන සුව වූ ඵල සමාධිය ද ඵල පුඥුව ද මෙ අන්බව්හි ම තෙමේ ම වෙසෙසි නුවණින් දන, පසක් කොට, ලැබ වසන්නේ යැ' යි භාගාවතුන් වහන්සේ යෝනියෝමනස්කාර-යෙන් තමන් වහන්සේ ම අන් පුහුල්හු දන්නා සේක.

වහන්ස, අනුශාසනවිධාවන්හි මෙය අනුත්කරිය ය.

පරපුද්ගල විමුක්තිඥන දෙශනා

14. වහනස, තව ද සෝවාන ආදි අන් පුගුලන ඒ ඒ ඔහින් කෙලෙසුන් ගෙන් මිදෙනු දුන්මෙහි සම්සේ භාගාවකුන වහනසේ දහට දෙසන සේක් ද, මෙය දනුත්තරිය ස. වහන්ස, මෙ පුගුල් නෙවෙ තුන් සංයෝජනයන් නැසිටමන් අවාති නොවැවෙන සුලු. රහන් බවට නිසත වූ, උපරිමාර්ගතුය සංඛ්‍යාත සටබෝධිය පරායන කොටැන්නේ සෝවාන් වූ– සෙකැ'යි තමන් වහන්සේ ම දහතා සේක. වහනස. 'ටේ පුගුල් තෙවේ තුන් සංයෝජනයන් නැසිමෙන්, රාග ද්වේප චොසයන් තුනි වීමෙන් සකාදගාට් වනතේ සැ යි, පක් වරක් ම වෙ ලොවට අවුත දුක් යකළවර තරණයේ ස් හාගතවතුන වහන්සේ තමන් වහන්සේකේ ම උපාය මනස්කාරයෙන් දත් පුගුලා දන්නා සේක.

භගවා හලනන පරං පුගාලං පච්චිතාං යෞතියෝ මනසිකාරා, 'අයං පුගාලො පණුවනනං ඔරමහාගියානං සමණුකුරනානු පරිසඛයා ඔපපාතිලකා හවිසසති තළු පරිනිමබායී අනාවතුකිධමමා තුළුා ලොකා 'ති

ජානාති හලනකු හඟවා පරං පුගකලං පවවකතං ලයානියෝ මනසිකාරා පුගාලො ආසවානං බයා අනාසවං වෙතොවිමුත්තිං පසුසු විමුතනිං දිලෙඨව ධලමම සයං අභිණුකු සචඡි කණා උපසමපජජ දිහරිසා-ත් ති එතදනුකතරියං හතෙකු පරපුගකලව්මුකතිඤාණෙ

සසසනවාදදෙසනා

අපරං පන භලකන එකදනුකතරිය , යථා භගවා ධමමං දෙයෙයි සසනවාලදසු සසනවාද ඉධ තුලයා ලම හ**ලනත** එකලවුවා සමලණා වා බුෘහුමුණො වා ආතපපමණාය පධාන ලිනා ශ අනුලයාගමණිය අපාමාදුමණිාය සමමා මනසිකාරමණිය තථාරූප **ලවල**නාසමාධි• ඵුසති, යථාසමාහි**ල**ක චිතෙන අනෙකවිහින• පුලධ⊃-නිවාසං අනුසාරති සෙයාපරීදං එකමපී ජාතිං දො පි ජාතියො තිසොා පි ජාතියො චතමසසා පි ජාතියො පණුව පි ජාතියො දස පි ජාතියො විසම්පි ජාතියො තිංසමු ජාතියො වතුතාළිසමයි² ජාතිලෙගා ජාතිසතුම් ජාතියො ජාතියහසැමපී ජාතියකුසහසයමපි අනෙකානි පි ජාතිසතානි අනෙකානි පි ජාතිසහයසානි අනෙකානි පි ජාති-සතසහ සසානි, අමුතුාසිං එවංනාමො එවංලගානෙකා ඒවංව ෙණණා එවමාහාලරා එව• **එව** මා යුපරිය නෙනා **සුබදුක්ඛපටිසංමෝදී** වුතො අමුතු උදපාදිං ී තතුාපාසිං ඒවංනාමෝ එවංගොතෙනා එවංචී නණණා එවමාහාලරා ඒවංසුඛදු සඛපටිසංවේදී එවමායු පරිය නොා. ඉති සාකාර සඋදෙදය වුතො ඉධුපළුණනා 'නි. අනෙකට් හිතං පුබෙබනිවාසං අනුසසරකි සො එවලාහ අනිතම්පාහං අදධෘත ජාතාම **'සංවටට** පි ලොකො වවටට පි' නි. අනාගන<mark>මපාහ</mark> ලෙ.කො විව්වට්සැති ථාති. අද⁄ියානං ජානාමි 'සංවච්චියයනි වා සසංවො අතතා ට ලෙනෙකා ව වලඤකා කුලලෙසා ෙරයික පසායි ශීෂනා cක'ව යනතා යන්ධාවනකි ය∙කරනකි වචනකි උපපජජනකි, අන්දණව ය සාක්යමකති. අය පඨමේ ය සසුපුවාලද.

¹ BLSCG-Pis

² වනතාලිය.3 3 උපපාදි-778 ಒಸು ರಿಸಮುರ್ಬ⊷pts

¹ අතීත වාත සහ අතීත්වලින - අපුද

⁵ සංවර්ට වා විපරට වා-දියු. 6 කුට උටා –සකයා

වහන්ස, මේ පුහුල් තෙම ඔරම්භාගිය සංයෝජන පස නැසීමෙන් (ශුද්ධාචාසයෙහි) ඔපපාතික වැ උපදනේය, එහිදී ම පිරිනිවෙන්නේයැ ඒ බඹලොචිත් මේ කාමලොකයට උත්පත්ති වශයෙන් පෙරැළී නොඑන සුලු යැ යි භාගාවතුන් වහන්සේ තමන් වහන්සේගේ උපාය මනස්-කාරයෙන් ඒ අන් පුහුලා දනනා සේක

වහන්ස, 'මේ පුහුලා ආසුවයන්ගේ ක්ෂයයෙන් ආසුවරහිත වූ එලසමාධිය ද එලඥනය ද මෙ අත්බවහිදී ම තෙමේ ම වෙසෙසි නුවණින් දන පසක් කොට ලැබ ටසන්නෝ යැ' යි භාගාවතුන් වහන්සේ තමන් වහන්සේගේ උපාය මනස්කාරයෙන් අන් පුහුලා දනගන්නා සේක වහන්ස, අනා පුද්ගලයන්ගේ මිදීම දන්මෙහි (භාගාවතුන්– වහන්සේගේ) මේ ගුණය අනුත්තරීය ය.

තව ද වහන්ස, භාගාාවතුන් වහන්සේ ශාශ්වතවාද විෂය– යෙහි යමසේ දහම දෙසනා සේක් ද, මෙය අනුත්තරිය ය වහන්ස, (ඔබ වහන්සේ වදළ පරිදි) මේ ශාශ්වක වාද තුනෙකි වහන්ස, මෙහි කිසි මෙහ ලෙසක් හෝ බමුණෙක් හෝ වීර්යය පුතාය කොට ගෙන **්** (වැර වඩා) , උත්සාහය පුතාය කොට ගෙන (උත්සාහ වඩා) පුන පුනා වීර්යයෙහි යෙදී–් මට පැමිණ, නොපමා බවට පැමිණ (එළැඹැ සිටි සිහිය නිසා), නුවණ නිසා, යම සමාධියෙකින් සිත මනා වැ පිහිටි කල්හි අනෙකව්ධ වූ පෙර– වුසූ කඳ පිළිවෙළ සිහි කෙරෙයි ද, එසේ වූ චිත්තසම ධියක් ලබ්යි මේමසේ යි 'අසෝ තැනැ දිම්, එහි මේ නම් ඇතියෙම් වීම්, මේ නම් ගෝනු ඇතියෙම් වීම් මෙබඳු පැහැ ඇතියෙම් වීම්, මෙබඳු ආහාර ඇති-යෙම වීම්, මෙබදු සුවදුක් විදින්නෙම් වීම්, මෙතෙක් වයස් සීමා ඇතියෙම වීම, ඒ මම එයින් සැව අසෝ තැනැ උපනිමි, එහිද මෙ නම දැකියේම වීමි. මෙ නම ගෝතු ඇති යෙම වීම්, මෙබදු පැහැ ඇතියෙම වීම්, මෙබදු ආභාර ඇතියෙම වීම්, මෙබදු සුව දුක් විදින්නෙම වීම්, මෙතෙක් ආයු සීමාවක් ඇතියෙම වීම්, ඒ මම එයින් සැව මෙහි උපතිම්'යි මෙසේ එක් ජාතියක් ද ජාති දෙකක් ද, ජාති තුනක්ද, ජාති සතරක් ද, ජාති පසක් ද, ජාති දශයක් ැද, ජාති විස්සක් ද, ජාති තිසක් ද, ජාති සතළිසක් ද, ජාති පනසක් ද, ජාති සියයක් ද, ජාති ද්හසක් ද, ජාති සියදහසක් ද, තොයෙක් සියගණන් ජාතීන් ද, නොයේක් දහස් ගණන් ජාතීන් ද, නොයේක් සියදහස් ගණන් ජාතීන් ද, මෙසේ පැහැසටහන් ආදී ආකාර සහිත කොට නාම ගොනු වශයෙන් උද්දේශ සහිත කොට නොයෙක් වැදෑරුම් පෙර වුසූ කඳ පිළිවෙළ සිහි ලකුරෙයි හේ තෙමේ "ලොකය නැසුණේ යැ යි හෝ හටගත්තේ යැ යි ලහා අතීත කාලය ද මම දනිමි. 'ලොකය නැමසන්නෙ යැ යි ද හට ගන්නේ යැ' යි ද අනාගක කාලය ද මම දනිමි ආක්මය ද ලොකය ද ශාශ්වත ය වද ය (කිසිවක් නො උපදවන්නෝය), ගිරිකුළක් සේ නිසල වැ සිටීයේ ය, ඥැඹුරු වළ කැන සිටුවන ලද ඉදු කිලක් සේ තහවුරු වැ සිටියේ ය ඒ සත්වයෝ ම මෙයින් අන් තැනට දුවත්, භවයෙන් භවයට ලයන්, චවුන චෙත්, උපදිත්. (ආක්මයත් ලෝකයක්) මහා පෘථිවි ඇදි ශාශ්චතීනට (සදහාවී වස්තූනට) සම ව විදාහමාන ම යැ'' යි මෙසේ කියයි. මේ පළමු වන ශාශ්වකවාදය යැ.

සුන ව පරං හතෙන ඉධෙකවෙන සමණො වා බුාහමණො වා ආකපපමණිය –පෙ– කථාරුපං වෙතොසමාධිං වුසකි යථා සම්ධිතික විතෙන අනෙකවිහිතං පුබේබනිවාසං අනුසයරකි, සෙයොථිදා උකුහි ස්වාවවිවිවිවානි පණු පි සංවච්චිවිවිවානි නීනි පි සංවච්චිවිවිවානි අමුතුයි. ඒවානාමො ඒව් ගොකෙනා එව්වෙණණා ඒව්මාහාරෝ එව් සුබදුසකියට්යං වේදී ඒව්මායු පරියමනතා. සේ කණික වුකේ අමුතු උදපාදීං, කතුපයිං ඒවනතාමෝ ඒව් ගොකෙනා –පෙ– එව්මායුපරියනෙනා, සො කතා වුනෙ ඉධුපපනෙනා'ති. ඉති සාකාරං ස්උදේසං අනෙකවිතිකං පුබෙබනිවාසං අනුසයරති. සො එව්මාහ අතිකම්පාහං අදධානං ජානාමී 'සංවච්චි වා ලොකො විව්වට් වා ලොකො විව්වට්සයකි වාති. සසසකො අනහ ව ලොකො ව විකෙකුනා කුට්වෙන් එසිකටුඨායී යිකො කේව සකා සනාවනති සංසරනු වවනති උපපණ්නති, අතීකෙව සසයකිසමන්.

පුන ච පරං හතෙන ඉඩෙකලෙඩා සමුණා වා බුාක්මණා වා ආකුපැමණාය –පෙ– තථාරුපං චෙතොසමාධිං එසති\ යථා සමාහිරක විතෙන අනෙකච්හිතං පුමෙබන්වාසං අනුසුසරති, සෙයාජීදං –ඉප– දස පිසංවචචචචානි විසමුපි සංවචචචචචානි නිංසමුපි සංවචචචචානි වක්තාළිසමුපි සංවචචචචචානි 'අමුනුසිං එවංනාමො එවංගෙනෙනා එවංච ණණා එවමාහාරෝ එවෘසුබදුසුඛපවිසංවෙදී එවමායුපරියනො. සො කතො වුතො අමුනු උදපාදිං. කනුපාසිං එවංනාමෝ –පෙ– එවමායුපරියනෙනා. සො කනකා වුතො ඉධුපපනෙනා'කි. ඉති සාකාරං සඋදෙසං අනෙකච්හිතං පුමෙබන්වාසං අනුසයරනි. සො එවමාහ: අනිකම්පාහං අදධානං ජානාම් සංවච්ච පි ලෝකෝ විවටට් පි'ති. අනාගතම්පාහං අදධානං ජානාම් 'සංවච්චසාකි පි ලෝකෝ විවටට් සි'නි. ඒ'ති 'සසාකො අනතාව ලොකෝ ව වනෙකුකා කුටලෙඩා වසිකථායි සී'ති 'සසාකො අනතාව ලොකෝ ව වනෙකුකා කුටලෙඩා වසිකථායි සීනා, තෙව සකතා සනාවනුල් සංසරනති වචනත් උපපජනත්,

¹ ರಐವಿಸ್ಪರೇ-೨೯೯-

;"

තුව ද අනෙකක් කියම්. වහන්ස, ලෙහි එක්තරා මහණෙක් හෝ බමු-ණෙක් හෝ වීර්යය පුනසය කොට ගෙන '(වැර වඩා) යෙකින් සිත සමාධි ගත වූ කල්හි 'අසෝ තැතැ මෙනව ඇතියෙම<mark>්, මෙසේ</mark> වූ ගොත් ඇතියෙම, මෙබඳු පැහැ සටහන් ඇතියෙම, මෙබඳු ආහාර ඇති ියම, මෙබ්දු සුවදුක් විදිනා සුල්ලෙම, මෙතෙක් ආයු සීමඃවක් ඇතියෙම වීමී, ඒ මම එයින් සැව අසෝ තැන උපත් මී. එහි ද මෙ නම ඇත්තෙම <u>මෙ තෙක් ආයු සීමාවක් ඇත්තෙම වීමි</u> ලවයේ වූ ගොත් ඇතිගෙම, ඒ මට එයින් සැව මෙහි උපනිමි 🖫 අමසේ අනේකවිධ වූ පෙර වුසූ කද පිළිවෙළ සිහි කෙරෙයි ද, එටස් වූ චිත්තසමාධියක් ලබයි හෙ තෙම එයින් උක්ත පරිදි ආකාර සතිත කොට උද්දේශ සගින කොට අනෙකවිධ පූර්වෙනිවාසය සිහි කෙරෙයි එසේ වූ හෙ තෙමේ 'ලෝකය නැසුණේ යැ යි හෝ හැදුණේ යැ යි අනීත කාලය ද මම දනිම් ලෝකය නැසෙන්නේ යැ යි හෝ හැදෙන්නේ යැ යි හෝ අනාගත කාලය ද මම දනිමි (ඒ මා දත්නා පරිදි) අ ත්මය ද ලෝකය ද ශාශ්චත ය, වඳ ය, ගිරිකුළක් සේ සිටියේ ය, ගැඹුරු වළැ සිටුවන ලද ඉදු කිලක් සේ තහවුරුවැ සිටියේ ය, ඒ සත්ව– යෝ ම මෙයින් අන් නැනට දිවෙක්, භවයෙන් භවයට යෙක්, මැරෙක්, උපදින් (ආත්මයත් ලෝකයන්) මහා පැරීවිආදි ශාශ්වකීනට සම ව විදා-මාන ම යැ''යි කියයි. වහන්ස, මේ දෙවෙනි ශාශ්චත වාදය යැ

තව ද අනෙකක් කියම් වගන්ස, මෙහි එක්තරා මහණෙක් හෝ බමු-යම් සමාධියෙකින් සිත සමාතිත කල්ති 'අසෝ **ණෙ**ක් හෝ වැර වඩා තැනැ මෙ නම් ඇත්තෙම, මෙසේ වූ ගොත් ඇත්තෙම්, මෙබදු පැහැසට – හන් ඇත්තෙම, මෙබඳු ආහාර ඇත්තෙම, මෙසේ වූ සුවදුක් විදුනා සුල්ලෙම, මෙතෙක් ආයු සීමා ඇත්තෙම වීමී. ඒ මම එයින් සැව අසෝ තැන උපනිමි එහි ද මෙ නම් ඇක්තෙම .. මෙතෙක් ආයු සීමාවක් ඇත්– කෙම වීමි ඒ මම එයින් සැව, මෙහි උපනිම්'යී සංවර්ත විවර්ත කල්ප දශයක් ද, සංවර්තවිවර්ත කල්ප විස්සක් ද, සංවර්තවිවර්ත කල්ප කිසක් ද, සංවර්තවීවර්ත කල්ප සතළියක් ද පූර්වෙනිවාසය සිහි කෙරෙයි. හේ මෙසේ ආකාර සහිත කොට උද්දේශ සහිත කොට අනෙකවිධ පූර්වෙ– තිවාසය සිහි කෙරෙයි හෙ තෙමෙ ලොකය (මෙසේ) නැසුණේ යැ යි ද (මෙසේ) සැදුණේ යැ යි ද අතිත කාලය ද මම දනිම් යි ලොකය නැසෙන් ටන් යැයි ද හැදෙන්නෝ යැ යි ද අනාගත කෘලයක් මම දනිමි යි, ආක්ම**ය ද** ලොකය ද ශාශ්වත ය, වද ය, ගිරිකුළක් සේ සිටුනෝ ය, තරවැ සිටුනා ඉඳුකිලක් සේ කහවුරු ය. ඒ සත්හු ම මෙයින අන් තැනට දිවෙන, භව-ෙන් හවයට යෙන්, මැරෙන් උපදින්. ශාශ්වන වස්තුනට සම ව ස්ථිර ව වීදාාම:න ම යැ''යි කියයි. වහන්ස, මේ තුනවැනි ශාශ්චතවාදය යැ. වහන්ස, මෙසේ ශාශ්වතවාද තත්තුව පුකාශන විෂයයෙහි (භාගාවතුන් වහන්සේගේ) මේ අනුක්තර බව වේ

පු ඉබ්බන්වා සානු සසති ඤාණ ඉදසනා

අපරං පන හමනන එකදුනුකත්රියං, යථා සගවා ධමමං ලැසෙකි පුලඛානිවාසානුසසක්ඤාණෙ. ඉධ හනෙන එකචෙචා බුාහම් නො වා ආතප පමණිය – ලප – තථාරූප වෙනෙසමාධි ජුයකී අනෙකවිහිතං **ය**ථාසමාහිලත වීමකා පුලබබන්.වාසං ලසයාප්²දං එකුමුවු ජාතිං ලදම පි ජාතියෝ තිලෙසා පි ජාතියෝ වනලෙසා පි ජාතියො පණුව පි ජාතියො දස පි පාතිමයා ව්සමු චතතාළිසමුපු ජාතිලයා ජාතිලයා ජාතියො පණුකුසමුමු නි සමුපු ජාතියො ජාතිලයා සහසැමුපි සතුසහසාමුපී ජාතියෝ සතමපි අනෙකෙ පි සංවදවකපෙප අනෙකෙ පි විවදවකපෙප අනෙකෙ පි සංවටවවිවටවකපෙප –පෙ– ඉති සාකාරං සඋදෙදසං අනෙකවිඨිත• පුලබබන්වාස අනුසසරක්. සනානි හලකන ලදවා ලයස න සකකා ගණ– නාය වා සංඛානෙන² වා ආයුං සංඛාතුං, අපි ච යසමිං යසමිං අක භාලට අභිනිවු ස්පුබෙබා හොන් යදි වා රුපිසු යදි වා අරුපිසු යදි වා සक्क्रिस යදි වා අසකුක්සු යදි වා නෙවසකුක්නාසකුක්සු. ඉති සාකාර සඋදෙදසං අනෙකවිහිතං පුබෙබනිවෘසං අනුසුපරති එයදනුකාරියං හලනන පුලබබනිවාසානුසසති ඤලණ.

වුතුපපාතඤාණදෙසනා

14 අපරං පන භලනකු එකදුනුකුතරියං යථා භගවා ධමමං ලදශසකි සහභානං චුතුපපාතඤාණෙ. ඉධ හනෙත එකලාවා සමරණා බාහමලණා වා ආක්පපමණිාය –පෙ– කථාරූපං වෙනොසමාධි, එුසති යථා සමාහිතෙ චිතෙත දිලඛඛන චකබුනා විසුදෙ**ව**න අතිකකනාමානු-සලකන සාකත පසසති චවමාලන උපදුණුමානෙ හීමන පණි^{ලක} සුවල ණණ දුඛඛල ණණ සුගලක දුනාගලන යථාකමමුපලග සලකා පජානාකි, සමනනාගතා වන හොලනුපා සනනා **කා**යදු**ච**වරිතෙන වව්දු**චා**රිඋනන සමනනාගතා මනොදු**චා**රිලනන සමනනාගතා අරියානං පරම්මරණා අපායං දුනානිං විනිදාතං නිරයං උපපනනා. ඉමේ වා පන ව**ිසුව**රිනෙන සතාා කායසුවරිලනන සමනනාගනා ලභාලනතා සමනනාගනා ම්මනාසුවරිතෙන සමනනාගත අරියාන• අනුථවාදකා සම්මාදිටයිකා සම්මාදිටයිකම්මයමාදනා, ලන කායසා ගෙද සුගති සහා පලාක උපපනනා නී ඉනි දිලබබන චනබුනා වියුලෙඩන අතිකක නහවානුසමකන සමනා පසුදුන් වචුමාලන උපදණ්මාරන තිනෙ පණිමක සුටම මණරු දුඛඛ ෙණණ සුගමන දුකාමන යථාක වමු පමග සතො පපාතානි එනදනුකාරියං හතෙන් සතානං වුතුපපානක, ෙණ.

¹ ಜನಾಸ-ಅಸ

^{2 4.01027-173}

^{3•} අභිනිවුවාසුමෙබා-මජස•

පුවේනිවා සානුස්මෘති ඤාණ දෙසනා

13. වහන්ස, යම්සේ භාගාවතුන් වහන්සේ පූර්වේනිවාසානුස්මෘති-ඥුනවිෂයයෙහි දහම දෙසා ද, මේ (ඔබ් පිළිබඳ) අන් අනුත්තර බවෙකි වහන්ස, මෙහි එක්තරා මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ වැර වඩා ් යම බඳු සමාධියෙකින් සිත සමාහිත කල්හි, එක් ජාතියක් ද ජාති ලැකක් ද ජාති තුනක් ද, ජාති සතරක් ද, ජාති පසක්ද, ජාති දශයක් ද, ජාති විස්සක් ද, ජාති කිසක් ද, ජාති සතළිසක් ද, ජාති පනසක් ද, ජාති සියයක් ද, ජාති දහසක් ද, ජාති සියදහසක් ද, නොමයක් සංවර්ග කල්ප ද, නොයෙක් විවර්ත කල්ප ද, නොයෙක් සංවර්ත විවර්ත කල්ප ද සිහි කෙරෙයි. මෙසේ ආකාර සහිත කොට උද්දේශ සහිතු කොට, අනෙකවිධ වූ පූර්ඓතිවාසය සිහි කරයි වහන්ස, පිණ්ඩගණනාලයන් හෝ අව්ඡ්දු මනොගණනාලයන් හෝ යම් කෙනකුන්ගේ ආයුෂය ගණින්නට නොහැක්කේ ද එසේ වූ දීර්ඝා-යුෂ්ක දෙවි කෙනෙක් ඇත එතෙකුදු වුවත් රුපි වූ හෝ අරුපි වූ හෝ සංදී වූ හෝ අසංදී වූ හෝ ලානව සංද නාසංද වූ හෝ දෙවියන් අතු– රෙහි යම යම අන්බැවෙක වුසු විරු වේ ද, (ඒ හැම එකකුගේ ම පූර්වේ– නිවාසය භාගාවතුන් වහන්සේ දන වදුරන සේක) මෙසේ ආකාර සහිත **කොට උද්දේශ සහිත කොට අනෙකවිධ වූ පූර්වේනිවාසය සිහි කරන ලස්ක වහන්ස, පූර්වේ**නිවාසානුස්මෘතිඥන විෂයලයහි මේ (භාගාවතුන් වහන්සේගේ) දනුත්තර බව යැ

වුතුපපාත ඤාණ දෙසනා

වහන්ස, සත්වයන්ගේ වයුතායුපපාද ඥන විෂයයෙහි යමසේ තාගාවතුන් වහන්සේ දහම දෙසනා සේ ක් ද, මේ (ඔබ ගේ) නවද අනුත්-තර බවෙකි වහන්ස, මෙහි එක්තරා මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ යම සමාධියෙකින් සිත සමාහිත කල්හි 'බේදයෙක! මෙ **භ**වත් සත්වලයා් කායදුශ්චරිතයෙන් සමන්විත හ, වාග් දුශ්චරිතයෙන් සමන්විත හ, මනෝදුශ්චරිතයෙන් සමන්විත හ, ආර්යයනට ක්රන්නාහ, මිසදිට හ, මිථාහදෘෂ්ටික කර්ම සමාදුන ඔහු කා බූන් මරණින් මතු සැපයෙන් පහ වූ විවශ ව පකික වන ස්ථානය වූ නිරයට වන්නාහ. එකෙකුදු වුවක් මේ සක්හු වූකලි කාය සුවරිකයෙන් සමන්විත හ, වාක් සුවරිකයෙන් සමන්විත හ, මනඃ සුවරිකයෙන් සමන්– විත හ, ආර්යයනට උපවාද නොකරන්නේ ය සමදිට් හ. සමාක් දෘෂ්ටික කර්ම සමාදන ඇත්තාන ඔහු කාබුන් මරණින් මතු මනා ගති ඇති ස්වර්ග ලොකයට වන්නාහ' යි මිනිසුන්ගේ දර්ශලනාපචාරය ඉක්මැ හැකි වූ වීශුද්ධ වූ දිවැසින් මරණා සන්න වූ ද එ කෙනෙනි උපන්නාවූ ද පහත් වූ ද උසස් වූ ද මනා පැහැපත් වූ ද, නොමනා පැහැනි වූ ද, මනාගිනි ඇත්තා වූ ද නොමනා ගති ඇත්තාවූ ද, කම වූ පරිදි එළැඹැ සිටි යන් දනී මෙසේ මිනිසුන්ගේ දර්ශිනෝ පචාර්ය ඉක්මැ දක්කැ හැකි වූ වීශුද්ධ වූ දිවැසින් මරණාසන්න වූ ද, එ කෙල්ණහි උපන්නාවූ ද පහත් වූ ද, උසස් වූ ද, මනා ගති ඇත්තාවූ ද, නොමනා ගති ඇත්තාවූ ද, කථ වූ පරිදි එළැඹැ සිටි සත්වයන් දකි වහන්ස, සත්වයන්ගේ වෘුනි උපප*ත්* ති දුන්මෙහි භාගාවකුන් වහන මස්ගේ මේ අනුත්තර බව වේ

ඉෑඩිවිධදෙසනා

අපරං පනු ගමනා එනැනුනාරියං යථා හගුවා ධණා ලැසෙනි ඉදයිවිධාසු, දෙව'මා හමනන ඉදයිවිධායෝ අජී හමනන ඉදයි යා සායවා සඋපධිකා නො අරියා'ති වු වු විති. අන් භනෙත ඉදධි යා අනාසවා අනු-කතමා ව හලනන ඉදධි යා සාසවා සු සඋපධිකා නො අරියා'ති වුචචති? ඉධ හනෙන එක. වෙන සමණො වා බුාහමණො වා ආකපපමණිය -ලප කථාරූපං ලවකොසමාධිං එුසකි යථා සමාහිතෙ චිතෙන අනෙකවිහිනං ඉදයිවිධං පචචනුඉහානි එකො යි හුුුුුුුුු බදුුධා ලහාති, ආවිහාවං බහුධා යි හුණා එලකා තීරොකුඩඩ ීතිරොපාකාරං තිලරාපඛඛතං අසජජමාලතා ගචානි සෙයා ාාපි ආකාලස. පඨචියා පි උලමුණනිමුණ කරොති යෙයාථාපි උදෳක, උදකෙ පි අභිජජමාමන ගචජති සෙයාරාපි පඨවියං, ආකාසෙ පි පලලඬෙකන කමති ණයාාථාපි පක්ඛී සකුණො. ඉමෙ'පි වන්ලි-සුරියෝ එවංමහි ධිකෙ එවංමහානුභාවෙ පාණිනා පදිමසති පරිමණ ක්, යාව බුහුමලොකා පි කායෙන වසං වනෙනති අයං හනෙන දුද්ධි යා සාසවා ස්උපධිකා නො අරියා නි වූමානි.

ඉදයි යා අනාසවා අනුපයිකා අරියා යි හලනන වුණුන්? දැධ භලනන හිකබු සලව ආකුණුන් පටිකුලල අපපටිකුල-සඤඤ් විභාවරයානති, අපාටිකූලසඤඤ් කළු විභරති. සැව ආකභාති අපැටිකුලෙ පටිකුලසඤඤී විහරෙගානායි. පටිකුලසඤඤී කළු විහරති සවෙ ආකෑතන් පටිකූ<u>ල</u>ල ව අපපටිකුලෙ ව අපපටිකුලසඤ්දී විහලරයා තත් අපදුටිකුලස ඤඤ් නසා විහරති. සවෙ ආක කිනි පටිකු ල ව අයට්කුලෙ ව **පටිකූලසඤා**දි විහලරයානුනි. තස් විහරති. සමව ආකුඛති පටිකුලුණු අපදුටිකුලුණු සමපුණනෝ තී, උමපසබනකා විභලරයා සලතා උපෙසබදකා යුළු ටිහුරනි සතෝ සම්පූණුවනා අය. අන අදකා ඉදසි අනාශවා අනුපධිකා අ**3**යා නි වු<mark>ව</mark>වනි පපැනුණාදිය හදනා උැයිවිධාසු නං හගවා අමසයටහිජානාති නං හඳුවුනො අංසසම^{දු.} ජානටතා උතත්වී. අගිරුකුස යා, නැති, යදගිජාන- අලකුසු සම්ජෝ රා බුංහුවරණා වා හඟවතා ගියෙනා'ගිණුකුත්රො අසන යදිදං ඉදධිවිධ<mark>ාස</mark>

^{1 542---}PT

² ರೀದಿಸುಬಲಾ-ರಿಶಬ್ 3 ಪ್ರತಿಯಾಗಿತ್ತಿ-೧ತ್ತು

^{4 (623-)557-714}

⁵ ८3±ೞ−೬ರ**ೞ**∙

り できっしたぞ-(E分)

; . ر

٠,

۶.

i, ;

සෘද්ධිමය දේශනා

15. වහන්ස, යමසේ භාගාාවතුන් වහන්සේ සෘද්ධි කිුයා 'විෂයයෙහි දහම දෙසන සේක් ද, මෙය ද ඔබගේ අන් අනුත්තර බම්වකි. මේ සෘද්ධිවිධාවෝ **දේ**ලදනෙකි. වහන්ස, යමේක් ස**ෙ**දස් යැයි දෝෂා-රොපණ සහිත යැ යි ආර්ය නො වේ යැ යි කියනු ලැබේ ද එසේ වූ සෘද්ධි– ලයක් ඇත. වහන්ස, යමෙක් නිලදස් යැ යි ලදා්ෂාරොපණ රහිත ආර්ය යැ යි කියනු ලැබේ ද, එසේ වූ සෘද්ධියෙක් ද ඇත. වහන්ස. ය්මෙක් ස්දෙසැ යි දෙ ඉාරොප්ණ සහිත යැ යි ආර්ය නොවේ යැ යි කියනු ලැබේ ද ඒ සෘද්ධිය කවර ද? වනන්ස, මෙහි එක්කරා මහණෙක් හෝ හෝ වැර වඩා ... යම සමාධියෙකින් සිත සමාභිත බමු ඉණක් කල්හි නොයෙක් වැදැරුම සෘද්ධි කොටස් පුතාක්ෂ කෙරෙයි ද එසේ වූ චිත්තසමාධියක් ස්පර්ශ කෙරෙයි. පියෙවියෙන් එකෙක් වූ හෙ තෙමේ ලබාහෝ දෙනෙකුත් සේ පැතෙයි. බොහෝ දෙනෙකුන් සේ **වැ** යලි එකෙක් ම වැ පැතෙයි. පැනෙන බවට, නො පැනෙන බවට පැමිණෙයි. ඛීක්තියෙන් පිටතට ද පඩුමරන් පිටතට ද, පර්වතයෙන් පිටතට ද අහ– **ල** යන් මෙන් නො ගැටෙනුයේ යෙයි. දිරෙස් මෙන් පොළොවෙහි ද ගැලීම මතු වීම කෙරෙයි. පොළොවෙහි මෙන් නො බිඳෙන දියෙහි (දිය නොබි-දෙන සේ) යෙයි. පියාපත් ඇති පක්ෂියකු සේ අහ්සෙති ද පළතින් යෙයි. මෙසා මහ ඉදුමත් මෙසා මහ තෙදැනි මේ සඳ හිරුන්ද අත්ලෙන් ස්පර්ශ කෙරෙයි, පිරිමිදියි. බඹ ලොව තෙක් ම ද කයින් වශයෙහි පවක්වයි වහන්ස, යලෙමක් සදෙස් ද දෝෂාරෝපණ සහිත ද, ආර්ය යැ යි කියනු නො ලැබේ ද, මේ ඒ සෘද්ධිය යි.

වහන්ස, යමෙක් නිදෙස් යැ යි දෝෂාරෝපණ රහිත යැ යි ආර්ය යැ යි කියනු ලැබේ ද, ඒ සෘද්ධිය කවර ද? වහන්ස, මෙහි මහණ ජෙම පිළිකුල් දැමයනි පිළිකුල් සංඥව නැති වැ වෙනසම වා යි ඉදින් කැමැති වේ ද එහි පිළිකුල් සංඥ නැතිවැ වෙනසයි. ඉදින් නොපිළිකුල් දැයෙහි පිළිකුල් සංඥ ඇති වැ වෙනසම වා යි කැමැති වේ ද, එහි පිළිකුල් සංඥ නැති වැ වෙමසයි. ඉදින් පිළිකුල් දැයෙහිත් නොපිළිකුල් දැයෙහිත් නො-් , පිළිකුල් සංඥ ඇති වැ වෙනසම වා යි කැමැති වෙ ද එහි පිළිකුල් සංඥ නැති වැ වෙයෙයි. ඉදින් පිළිකුල් දැයෙහින් නොපිළිකුල් දැයෙහින් පිළිකුල් සංඥව ඇති වැ වෙනසම වා යි කැමැති වේ ද එහි පිළිකුල් සංඥව ඇති වැ වෙසෙයි. ඉදින් පිළිකුල් දැය ද නොපිළිකුල් දැය ද ඒ දෙක ම ද හැර සිහි ඇත්තේ නුවණින් දන්නේ එහි උපෙක්ෂක වැ වෙනසම වා යි කැමැති වෙ ද, සිහි ඇත්තේ නුවණින් දන්නේ එහි උපේක්ෂක වැ වෙසෙයි. වහන්ස. මේ වූ කලි දෙස් නැනි දෝෂාරෝපණ නැති ආර්ය සෘද්ධියැ යි කියනු ලැබේ. වහන්ස, සෘද්ධිවිධාවන් අතුරෙහි මෙය නිරුත්තර වේ. එය භාගා-වතුන් වහන්සේ මුඑල්ල ම වෙසෙසි නුවණින් දන්නා සේක. යමක් වෙමසයින් දන්නා අන් මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ යම සෘද්ධි විධා-වන්හි භාගාවතුන් වහන්සේට වඩා බොහෝ සෙයින් දන්නේ යැ යි කියැ යුතු වේ ද, (එවැන්නෙක් නැත.) එය මුඑල්ල ම දන්නා භාගාවතුන් වහන්සේ වීසින් කවත් වෙසෙසින් දත යුතු දැයෙක් නැත

16 යනු හමනු සමඳධන කුලපුතෙනන පනුතිබං ආදුඩුවිරියෙන ථාමවතා පුරිසථාමෙන පුරිසවිරියෙන පුරිසපරකකුමෙන පුරිසධෝරයෙනු, අනුපපනන තං හගවතා. න ච හනෙනු හගවා කාමෙසු කාමසුබලලිකානු-යොගමනුයුතෙනා හීන ගම්මං පොටුජජනිකං අනරියං අනුස්සංගිතං, න ව අනනකිලමථානුයෝගමනුයුතෙනා දුක්ඛං අනරියං අනුස්සංගිතං, වතුනකං ච හගවා ක්ඩානානං ආභිවෙතසිකානං දිටඨ්ධමමසුබවිගාරානං නිකාමලාහී අකිච්ඡලාහී අකසිරලාහී

අනුයොගදනපපකාරො

සමට මං භමකකු එවං පුමචඡයා 'කිනනු බො ආවූසො සාරිපුකා. අහෙසුං අතීතමදධානං අරුකුද සමණො වා බුාහුමණා වා හගවතා භි මයා හි ක්කූතුකරා සමෙබාධියනුනි? එවං පුලෙඨා අහං භනෙන නො'කි වලදයා ෙ 'කිං පනාවුසො සාරිපුකත භවිසානති අනාගතමණාන අඤෙකු සමණා වා බුෘහුමණා වා භගවතා භියොහ'ණිඤඤතරා සමෙබාධියනත්?' එව. පු ඉටඨා අහ භනෙක 'නො'ති වලදයා.. 'කිං පනාවූසො සාර්පුකා අතෙඵතරහි අතෙකුකු සමනො වා බුාහමනො වා හගවතා හියොයා'ගිණු – තරො සමෙබාධියනති?'' එව්. පුලෙඨා අහ හනෙන 'නො'ති විදෙයා සවෙ පන මං හනෙක එවං පු වෙණයා ''කිනනු බො ආවුසො සාරිපු කා අහෙසුං අතීතමදධානං අකෙකු සමණා වා බුාහුමණා වා හගවතා සමසමා සමොාධියනති ²' එවං පුලටඨා අහං හනෙක 'එවනති'වදෙයාං 'කිං පනාවුසො සාරිපුකත, හවිසසනකි අනාගතමදධානං අණෙද යමණා වා බුාහමණා වා භගවතා සමසමා සමෙබාධියනුති?' එවං පුලෙඨා අ^හි හමනන 'එවිනුති' විදෙයාං 'කිං පනාවූ ෟසා සාරිපුතන අ*ත*ඵත^{රගි} අලඤඤ යමණා වා බුාහමණා වා භනවතා සමසමා සමෙබාධියනු ?' රවං පුලෙඩා අහං හතෙන'නො'නි වදෙයා සුවෙ පන මං ගතෙක එවං පුල වඡයා, 'කිං පනායනා සාරිපු_{තෙතා} උකවවං අබහනුජාතානි පුවෙඨා අහං හමනා 'යම්මුබා මේත[,] ආවුසො හගවතො සූනං, යලමුබා බහාක*වරග*හැ පටිගත ගිතං අපොසුං අතිතමදධානං අරභනතත යම්මාය පිළිඳුවා ^{පි}යා යම්යමා යම්බාධියනති. යළුමුබා මෙනං දාවුයෝ ගතවනො සු^නං, සම්වූවා පට්ගගහින හට් සහනාරි අනාගනම අධානං අරගනොසම දා-සර්බුදධා වයා සමසථා සමොධියනුති සමමුලා මෙන ආවුදසා ගගවතො යුත යමමුඩා පටිගතහිතං

16. වහන්ස, සැදැහැවත් ආරබධ වීර්ය ඇති, ස්ථීර වීර්ය ඇති පුරුෂ ස්ථාමය ඇති, පුරුෂ වීර්යය ඇති, පුරුෂ පරාකුමය ඇති ධුර-වහන සමර්ථ මහා පුරුෂ වූ කුල පුතක්හු `විසින් යමක් ලැබියැ යුතු ද භාගාවතුන් වහන්සේ විසින් එය ලබන ලද්දේ ය වහන්ස, භාගාවතුන් වහන්සේ හීත වූ ගුාමා වූ පුහුදුනන් විසින් සෙවියැ හැකි, ආර්යයන් විසින් නොසෙවියැ හැකි, අනර්ථයෙන් යුක්ත වූ කාමසුබල්ලිකානුයොගයෙහි නොයෙදුණු සේක. දුඃබ යුක්ක වූ අනාර්ය වූ අනර්ථ නිඃශිත වූ ආත්මක්ල-මථානු යොගයෙහි ද නොයෙදුණු සේක භාගාවතුන් වහන්සේ වූ කලි කාමාවවර සිත් ඉක්මැ සිටි, දෘෂ්ටධර්ම සුඛවිභාර වූ සතර ධාානයන් කැමැති සේ ලබන සුලු වූ සේක, නිදුකින් ඒ ලබන සුලු වූ සේක, මහත් සේ එය ලබන සුලු වූ සේක.

අනුයොගදන – පුකාරය

වාන්ස, ඉදින් 'ඇවැත් ශාරීපුනුයෙනි, සමබෝධි විෂයයෙහි භාගාවතුන් වහන්සේට වඩා විශිෂ්ට දෙනය ඇති අන් මහණ කෙනෙක් හෝ බමුණු කෞතක් හෝ ඇද්දැ ?'යි ඉදින් මා විචාර න්නේ නම්, වහන්ස, විචාරන ලද මම 'නැතැ'යි කියන්නෙමි 'කිමෙක් ද ඇවැත් ශෘරිපුනුයෙනි, සම්බෝධියෙහි භාගාවතුන් වහන්සේට වඩා විශිෂ්ට දෙනය ඇති අන් මහණ කෙනෙක් හෝ බමුණු කෙනෙක් හෝ අනාගත කාලයෙහි වන්නාහු දැ ?' යි ඉදින් මා විචාරන්නේ නම වහන්ස, එසේ විචාරනු ලැබූ මම 'නො වන්– නාහ'යි කියන්නෙමි 'කිමෙක් ද ඇවැත් ශාරිපුතුයෙනි, සමබෝධියෙහි භාගාවතුන් වහන්සේට වඩා විශිෂ්ට දෙනය ඇති අන් මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ දැන් ඇත් දැ ?' යි මා විචාරන්නේ නම්, වහන්ස, වීවාරන ලද, මම 'නැතැ'යි කියන්නෙම්. වහන්ස, 'සමබෝධයෙහි භාගා වතුන් වහන්සේට සම සම වූ නුවණ ඇති අන් මහණ කෙනෙක් බමුණු කෙනෙක් හෝ වූහු දැ ? යි ඉදින් මා වීචාරන්නේ නම වහන්ස, මේමස් වීචාරන ලද මම 'එසේ යැ'යි කියන්නෙම් 'කිලෙක් ද ඇවැත් ශාරි– වුනුයෙනි, සමබෝධියෙහි භාගාවතුන් වහන්සේට සම සම වූ අන් මහණ බ්මුණු කෙනෙක් අනාගත කාලයෙහි වන්නාහු දැ ?'යි මා ිවිචාරන්නේ නම්, එසේ වීචාරනු ලැබූ මම 'එසේ යැ'යි කියන් නෙමි. 'කිමෙක්ද ශාරී– වුතුයෙනි, සම්බෝධියෙහි භාගාවකුන් වහන්සේට සම සම වූ අන් මහණ ^{ලක}නෙක් හෝ බමුණු කෙනෙක් හෝ දැන් ඇත් දැ ⁹'යි මා විචාරන්නේ නම්, වහන්ස, එයේ විචාරනු ලැබූ මම 'නැතැ'යි කියන්නෙම්, 'කිමෙක් ද ඇවැත් ශාරිපුනුයෝ එක්තරා මහණ බමුණු කෙනකු පිළිගන්නාහු එක්– තරා මහණ බමුණු ලකනකු නො පිළිගන්නාහු දැ?'යි මා පුඑවුස්නේ නම එයේ වීචාරනු ලැබූ මම 'ඇවැක්නි, "සමබෝධියෙහි මා හා සම සම වූ රහත් සමමා සමබුදුවරු අතිත කාලයෙහි වූහ'' යන මෙය මා විසින් භාගාවතුන් වහන්සේගේ හමුයෙහි අසන ලද්දේ ය, භාගාවතුන් වහන්– සේ ගේ සම්මුඛයෙහි පිළිගන්නා ලද්දේය "'ඇවැත්නි, සම්බෝධියෙහි මා හා සම සම වූ රහන් සම්මා සම්බුදුවරු අනාගත කාලයෙහි වන්නාහ''යි යන මෙය මා වියින් භාගාවතුන් වහන්සේ හමුයෙහිදී අසා සම්මුඛයෙහිදී පිළිගන්නා ලද්දේය.

"අටථානමේකං අනවකාමසා යං එකිසසා ලොකධාතුයා ලෙඩ අරහනෙකා සම්මාසම්බුණා අපුඛඛං අවරිමං උපපජෙජයනුං. නෙතං ඨාතං විජජතී''කි. එකච්චාහං හනෙක එවං පුලෙඨා එවං ඛායාකරමානො වුකතවාදී චෙව හගවතො හොමි, න. ච හගවනනං අභූමකන අඛභාවිසඛාමි, ධණසස චානුධම්මං ඛායාකරෝමි, න ච කොවි සහධම්මිකො. වාදනුපාතො¹ ගාරයකං ඨානං ආගචඡනී?තී''

17 ''තගසනිං සාර්පුකක එවං පුලෙඨා එවං බාහකරමානො වුකතවාදී වෙව මෙ සොත් න ච මං අභුතෙන අබහාවියාබසි, ධණසා චාතුධමා බාහකරොසි, න ච කොචී සහධම්මකො වාදනුපාතො ගාරයකං ඨානං ආගචඡතී''ති

අවජරියබහුතානි

18 එවං වුතෙන ආයසමා උදයි හගවනනං එනදවොව. "අවඡරියං හනෙන අබහුතං හතෙන තථාගතසස අපපිචඡනා සනතුරසිතා සල්ලබනා යනු හි නාම තථාගතො එවංමහිදයිකො එවංමහානුහාවො, අථ ව පන නෙවනතානං පාතුකරිසසති. එකමෙකං චෙපි ඉතො හතෙන ධමමං අණුසැතිසමයා පරිබබාජකා අනතනි සමනුපසෙයයුං, තෙ තාමතකෙ-නෙව පටාකං පරිහරෙයනුං අචඡරියං හනෙන අබභූතං හඳුනන තථාගතස අපපිචඡනා සනතුරසිතා සලේලබකා, යනු හි නාම තථාගතක ඒවං– මහිදයිකො එවංමහානුහාවො, අථ ව පන නෙවනතානං පාතුකරිසසකී" ති

19. ''පසස බෝ තිං උදයි. කථාගතසස අපපිචඡතා සනතුලසිකා සලෙලුබකා, යනු හි නාම කථාගමතා එවං මහිදයිකො එවංමහානුභාවෝ, අථ ච පන නෙවතතානං පාතුකරිසයනි එකමෙකං චෙපි ඉතෝ උදශි ධමමං අඤඤතික්මයා පරිබණකා අතතනි සමනුපසෙයාදුං, තෙ තාවතමකමනව පටාකං පරිහරෙයාදුං පසය බෝ තිං උදශි කථාගතසය අපපිචඡනා සනතුලසිකා සලෙලුබකා, යනු හි නාම කථාගතෝ එවංමහිදයිකො එවංමහානුභාවෝ, අථ ච පන නෙවතතානං පාතුකරිසයකි''ති.

20 අථ ලබා හගුවා ආයසමනනං, සාරිපුනනං ආමලනයසි ''තසමාතිහෘ' නං සාරිපුනන ඉමං ධලමපරියායං අභිකඛණං හාසෙයාාසි හිකාබූනං හිකකුන්නං උපාසකානං උපාසිකානං යෙසමු හි සාරිපුනන මොසපුරිසානං හවිසයනි තථාගලන කඬබා වා විමතිවා නෙසම්මං ධී ධම් පරියායං සුනා යා තථාගලන කඬබා වා විමති වා සා පහියිසක් ''ති. ඉති හිදං අයෙසමා සාරිපුනෙනා හගුවනො සම්මුඛා සමපසාදං පවෙලෙසි තසමා ඉමසස වෙයාකරණයා සමපසාදනියලනුනුව අධිවචනනත්

සම්පසාදනියසුකක• නීට්ඨිකං පඤවමං.

^{1.} වාදනුවාලද-මජස

² යසමා-සාා

³ තෙසම්පි ඉම⊷≱ා තෙසම්පි මංසානා.

ඇවැත්ති එක් ලෝකධාතුවෙක රහත් සම්මාසම්බුදුවරු දෙ තමෙක් ඉදිරි පසු නො වැ එක් වීටම පහළ වන්නාහ යන මෙය නො කරුණෙක, සිදු වන්නට අවකාශ නැත්තෙක මෙ කරුණ විදාමාන නො ඓ' යැ යි යන මෙය මා විසින් භාගාවතුන් වහන්සේ හමුයෙහිදී අසා ඔබ හමුයෙහිදී පිළිගන්නා ලද්දෙකැ'යි මෙසේ පවසන්නෙමි. 'වහන්ස, මෙසේ විචාරතු ලැබූ මම මෙපරිද්දෙන් එක්තරා ශාස්තෘ කෙනකු පිළිගත්තා බව පවසනුයෙම, භාගාවතුන් වහන්සේ වදළ වචන– යක් ම කියන්නෙකිම වෙම ද? භාගාවතුන් වහන්සේට අභූතයෙන් දෙස් නො නගත්තෙකිම වෙම ද? නව ලොවුතුරා දහමට අනුකූල ධර්ම වූ පූර්වභාග පුතිපත්තිය පවසනුයෙම වෙම ද? කරුණු සහිත කිසි වාදයෙක් ගැරහියැ යුතු කැනට පැමිණෙයි දැ?'යි (සැරියුත් තෙරණුවෝ වදළහ.)

- 17 "ශාරීපුතුයෙනි, එසේ වී නම් අසත්න. එසේ වීවාරන ලදු ව යට කී සේ වීසදන තෙපි මා කී දැයක් ම කියන්නෝ වනු, මට අභූතයෙන් දෙස් නහන්නෝ නො වනු, ධර්මයට අනුකූල ධර්මය ද පවසන්නෝ වනු, කරුණු සහිත කිසි දු වාදයෙක් ගැරහියැ යුතු කැනට නොපැමිණේ යැ යි භාගාවතුන් වහන්සේ වදළ සේක. මෙසේ වදළ කලැ උදයි තෙරණුවෝ 'වහන්ස, යම්බදු වූ කථාගකයන් වහන්සේ මෙසේ මහත් සෘද්ධි ඇති සේක්, මෙසේ මහත් තෙද ඇති සේක් වැලි දු එසේ කමා හෙළි නො කරන සේක එසේ වූ කථාගකයන් වහන්සේගේ අල්පේච්ඡතාව, සන්තුෂ්ට-තාව සංලේඛිතාව ආශ්චර්ය ය, අද්භූත යැ' යි කිහ
- 18. "උදයීනි, යම්බඳු තථාගතයෝ මෙසේ මහත් සෘද්ධි ඇත්තෝ ද, මහත් තෙදැන්නෝ ද එහෙත් තමන් නො ම හෙළි කරන්නෝය. බලවූ, උදයීනි, එහි තථාගතයන්ගේ අල්පේචඡනාව සන්තුෂ්චතාව, සංලේඛිතාව, කොතරම ආශ්චර්ය ද! උදයීනි මෙයින් එක් එක් දහමක් නමුදු අන්තොටු පිරිවැජ්ජෝ තමන් කෙරෙහි දක්නාහු නම් එතෙකිනාම ඔහු කොඩි ඔසොවා ගෙන, නුවර සිසාරා හැවිදුනාහ. උදයීනි, යම්බදු වූ තථාගතයෝ මෙසේ මහත් සෘද්ධ ඇත්තෝ ද මහත් තෙද ඇත්තෝ ද එහෙත් තමන් හෙළි නො කරන්නාහ. බලවූ, උදයීනි, කථාගතයන්ගේ අල්පේචඡතාව, සන්තුෂ්චතාව, සංලේඛිතාව ආශ්චර්ය ය !
- 19 භාගාවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදරා ඉක්සිති සැරියුත් තෙරුන් ඛණවා, ශාරිපුතුයෙන්, එසේ වී නම තෙපි මෙ ධර්මපර්යායය මහණුනට, මෙහෙණියනට, උවසුවනට, උවැසියනට එක්වන් කියවූ ශාරිපුතුයෙන්, යම හිස් පුරුෂ කෙනකුනට තථාගතයන් කෙරෙහි සැකයෙක් හෝ වීමති– යෙක් හෝ චන්නේ ද, ඔවුනට මෙ ධර්මපර්යායය ඇසීමෙන් තථාගතයන් කෙරෙහි යම සැකයෙක් හෝ චීමතියෙක් හෝ චී නම්, එය පුතීණ වන්නේ යැ"යි වදළ සේක.

මෙසේ ම සැරියුත් තෙරණුවෝ භාගාවතුන් වහන්සේ හමුයෙහි සිය පැහැදීම දැන්වූහ. එහෙයින් මේ නිර්ගාථක සූතුයට 'සම්පසාදනිය' සූතුය යන නම විය.

පස්වනු සම්පසාදනීය සූතුය නිමියේ යැ.

පෘසා දික සූත**නං**

1 එවං මෙ සුතං:

එකං සමයං භගවා සකෙකසු වීහරති, වෙධ**ඤඤා** නාම සකාහ, කෙසං අමුඛවනෙ පාසාඉද.

නිගණඨනාතපුතතකාලකිරියා

ලකුනු ලබා පන සමයෙන නිගණේකා නාකපුකෙක¹ පෘවායං අධුනා -කාලකලතා ලහාති. තසය කාලකිරියාය භිනතා නිගණඨා දෙවයිකජාතා මුඛසතනිහි ක්ක්ක්ලි **ක්**ක්ර කලහජාතා විවාදපනනා හුණාබනුජාතා ආජානාසි, අහං ''න නිං ඉමං ධලවේනයං විතුදනුණ විහරනති ඉමං ධ**ෟ**මචිනයං ආජානාමි. කිං සිං ඉමං ධෟඉචිනය• ආජානිසාසි ' *ති*මයි, අහමයම් සම්මාපටිප**නෙනා,** , සහිතමේම්, මීච්ඡාපට්පලනනා අසභිත නෙක, පුරෙ වචනීයං පචඡා අවුව, පචඡා වචනීයං පුරෙ අවුව, අවිචි ණණඉතන විපරාවතනං, ආරොපිතො ලන වාලද, නිශානහිතො නිමසි චර වාදපපමොසකාය, නිඛෙකයේහි වා සමෙ පහොසී''කි. ටයව බො² මණෙæ තිගණෙඪසු නාතපුතනිගෙසු අනුවකාති යෙ පි ඔදුන[ි]සනා, ගිහි සාවකා නිගණයසු නාතපුතතියෙසු නිඛමිනකරුදා විරකතරුදා පටිවානුරුපා, යථා තං දු<mark>රකබාල</mark>ත ධමම විනයෙ දුපාවෙදිනෙ අනියාානිකේ අනු-පසමසංවනනනිකෙ අසම්මාස**මු** ඇපවේදිනෙ භිනනථුපෙ අපවිසරණේ.

¹ නාවපුකෙක;-මජස•

² වලධා ජෛවලකා - කම්

පාසාදික සූතුය

මා විසින් මෙසේ අසන ලදී;

එක් සමයෙක්හි භාගාවතුන් වහන්සේ ශාකා ජනපදයෙහි වෙධඤ්ඤ නම යම ශාකා රජදරු කෙනෙක් වූහු ද, ඔවුන්ගේ අඹ වෙනෙහිවූ පාසාද-යෙහි වැඩ වසන සේක.

එ සමයෙහි වූ කලි ඥුතපුතු නිර්ගුන්ථ තෙමේ පාචා නුවරෙහි දී ඔහුගේ කාලකියායෙන් **නොබෝ දවසකට පෙර. ක**ලුරිය **කෙළේ** වෙයි ලද, නොෙමනා කොට දන්වනලද, නො®නා කොට කියන ලෙනර්යාණික නොවූ, කෙලෙස් නිවීම පීණිස- නො පවත්නා වූ සමාක්~ සම්බුද්ධ තොවූවක්හු විසින් පුකාශිත වූ බිඳීගිය ස්තූපය ඇති (මළාවූ ශාස්තෘහු ඇති), ශාස්තෘහුගේ අභාවයෙන් පිළිසරණක් නැත්තාවූ සස්– තෙක්ති යම්සේ වියැ යුතු ද, එසේ ව ඔහුගේ ශුාවක වූ නිවටුහු හෙද්-භිනාන වූවාහු, දෙ කොටසකට බෙදී ගියාහු, උපන් අරගල ඇත්තාහු උපන් කලහ ඇත්තාහු, විවාදයට බටුවාහු, ''තෝ මේ දහම විනය නො දනී, මම මේ දහම්විතය <mark>දනිමි, කි</mark>ම කෝ මේ දහම් විනය දැනගත්තෙ**නි** ද!]කෝ වරදවා පිළිපන්නෙහි, ´මම මොනොවට පිළිපන්නෙමි වචන අර්ථයුක්ත ය, තගේ වචන අර්ථරහිත ය පළමුවෙන් කියැ යුත්ත තෝ පසු ව කීලය**නි, පසු ව කියැයුන්ත පළමු**ඉගන් කීටයනි තා බොහෝ කලක් දුහුණු කළ දෑ මගේ වාදය නිසා පෙරළී ගියේ ය තා මත්තෙහි මා විසිත් වාදය ආරොපිත ය. කෝ මා විසින් නිගන්නා ලද්දෙහි වාදයෙන් මිදෙනු පිණිස (උත්යර සොය සොයා) හැවිදුව ඉදින් හැක්කෙහි නම් මා නැ<mark>තු වාද නැත් මිදී ගනුව''යි උනු</mark>න් වචන නැමැති අඩයැටියෙන් විදුනාහු වෙසෙත්. අද පුනුයාගේ අකැවැස්සන් අතුරෙහි උනුන් මරා-ගැන්මක් මෙන් පවතී දෙකපුතු නිර්ගුන්ථයාගේ ශ්වේතවස්තුධාරී යම ගෘති කලකිරුණු ස්වභාවය ඇත්තාහු ආදර රගිත ස්වභාවය ඇත්තාහු, පළමු දක්වූ සත්කාර ගුරුකාර හැර පසුබැස ගිය ස්වහාවය ඇත.තාහු වෙක්

2 අථ බෝ වුනෙදු සමණුල දැසො පාවායං විසසං වුනෙපා, ලෙන සාම-ගාමෝ යෙනායසමා ආනුනෙදු තෙනුපසඩයාමි. උපසඩයාමිනා ආයසමනා ආනුනුදං අභිවාදෙනා එකමනුනං නිසිදී. එකමනුනං නිසිනෙනා බෝ වුනෙදු සමණුදෙදසො ආයසමනුනං ආනුනුදං එතදවොව නිගණයා හතෙන නානපුකෙනා පාවායං අධුනා කාලකතො. තසස කාලකිරියාය හිනනා නිගණයා දෙවධනුජාතා –පෙ– හිනනු ජූපෙ අපටිසරණේ නි. එවං වුනෙන ආයසමා ආනුනෙදු වුනුදං සමණුදෙදිසං එකදවොව අණි බෝ ඉදං ආවුසෝ වුනුද කථාපාහකං හගවනුනං දසසනාය. ආයාමාවුසෝ වුනුද, යෙන හගවා තෙනුපසංකම්සසාම උපසඬයාමිනවා හගවතො එතමන්ං ආරෝ-

'එවං හතෙක'ති තො වුනෙසු සමණුලෙසුසො ආයසමතා ආනාසුස පාවලසසාසි අථ තො ආයසමා ව ආනතෙසු වුනෙසු ව සමණුදෙලසා යෙන හගවා තෙනුපසංකමිංසු, උපසඬකම්ඣා හගවනකං අභිවාදෙඣා එකමනකං නිසීදිංසු. එකමනකං නිසිනෙකා තො ආයසමා ආනතෙස හගවනකං එකදවොව අයං හතෙක වුනෙසු සමණුදෙලසා එවමාහ ''නිගණෙඨා හතෙක නාකපුතෙකා පාවායං අධුනා කාලකතො. කසස කාලකිරියාය හිනකා නිගණඨා දෙවයිකජාතා –පෙ– හිනකථූපෙ අපපටිසරණේ''ති.

අසමමා සමබුදධපපවෙදිත – ධමමවිනයො

3. "එවං ගෙනං වු සු අසම්මාසම්බුදධ ප්පවේදිතෙ ධම්ම විනයේ සොති දුරස්ඛාමත ධම්ම විනයේ දුපපවේදිතේ අනියාන්තිකේ අනු පසම්සංවසාන්තේ අසම්මාසම්බුදධපපවේදිනේ. ඉධ වු සු සන්මා ව හොති අසම්මාසම්බුදධා, ධම්මමා ව දුරස්ඛාමතා දුපපවේදීමතා අනියාමතිකෝ අනු පසම්සංවත්ත-තිකෝ අසම්මාසම්බුදධපපවේදීමතා, සාවකෝ ව නස්ම ධල්මම න ධම්මානුධම්ම පාටිපතෙන් විහරති න සාමිච්පට පමන්නා න අනුධම්මවාරි, වොක්කම්ම ව තමහා ධම්මා වනාති

¹ ම්සය වූවෙඨා-මජස

² අාලරාලවයාාමා-සනා

2. එ කල්හි වුඤ සමණුදෙසයෝ පාවා නුවරෙහි වස් වූසුවෝ, සාමගාමයෙහි අනඳ තොරුන් කරා එළැඹියෝ ය. එළැඹ ආයුෂ්මත් අනඳ තොරුන් ආදරයෙන් වැඳ, පසෙක හිඳගත්හ. පසෙක හුන්නා වූ ම වුඤ සමනුද්දෙසයෝ ආයුෂ්මත් අනඳ තෙරුනට 'වහන්ස, දොකපුනු නිර්ගුන්ථ කෙමේ පාවා නුවරැදී, නොබෝ කල්හි කලුරිය කෙළේ වෙයි. ඔහුගේ කාලකියායෙන් .බිදීගිය ස්තූප ඇති, පිළිසරණක් නැති සස්නෙක්හි යම්සේ ව්යැ යුතු ද, එසේ ම ඔහු සවු නිවටහු හෙදගින්න වූවාහු, දෙකොටසකට බෙදී ගියාහු .. වෙත් යැ' යි සැළ කළෝ ය. මෙසේ සැළ කළ කල්හි අනඳ තොරණුවෝ වුන්ද සමනුද්දෙසයනට ඇවැත් වුන්දයෙනි, හාගාවතුන් වහන්සේ දක්නා පිණිස මෙය කථාපාහෘතයෙක් (කතා පඩුරෙක් වැ) ඇත, දෙවැත් වුන්දයෙනි, එමු, භාගාවතුන් වහන්සේ කරා යන්නමු. ගොස් මෙ කරුණ භාගා– වතුන් වහන්සේට සැළ කරන්නමෝ වේ ද''යි විදළහ. 'එසේ ය, වහන්සැ'යි කියා ම චුන්ද සමනුද්දෙසයෝ අනඳ තෙරුනට පිළිවදන් දුන්හ.

ඉක්දිති අනදතෙරණුවෝ ද වුන්ද සමණුද්දෙස ද භාගාවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියහ. එළැඹ භාගාවතුන් වහන්සේ ආදරයෙන් වැද, එක් පසෙක හිදගත්හ. එක් පසෙක හුන්නාවූ ම අනද තෙරණුවෝ 'වහන්ස, ඥාතපුතු නිර්ගුන්ථ පාවා නුවරැදී කලුදිය.කෙළේ යැ යි, ඔහුගේ කාලකියායෙන් බිදීගිය ස්තූප ඇති, පිළිසරණක් නැති සස්නෙකැ යම්සේ වියැ යුතු ද, එසේ ම ඔහු සවු නිවටහු භෙදහින්න වූවාහු, දෙකොටසකට බෙදීගියාහු . චෙත් යැ' යි මෙසේ මේ වුන්ද සමණුද්දෙසයෝ කියති'යි මෙ පවත් සැළ කළහ.

3. එවිට භාගාවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදළ සේක: ''වුන්දයෙනි, තොමනා කොට කියන ලද, නොමනා කොට දන්වන ලද, නොර්යා– ණික නොවූ, කෙලෙස් නිවීම පිණිස නො පවත්නාවූ, අසමාක්සම්බුද්– ධ්යක්හු විසින් පුකාශිත වූ සා්නෙක්හි මෙය මෙසේ ම වෙයි. චුන්දයෙනි, මෙහි ශාස්තෘ නෙමේ සමාක්සම්බුද්ධත් නො වේ ද, ධර්මයත් නො මනා කොට දෙසන ලද ද, නොමනා කොට දන්වන ලද ද, අනොර්යාණික ද, කෙලෙස් සංසිදිම පිණිස නො පවත්නේ ද, අසමාක්-සම්බුද්ධයක්හු විසින් පකාශිත ද, ශාවක කෙමෙන් ඒ දහම්හි ධර්මානු-ධර්මපුතිපත්න වැ, නිසි පිළිවෙත්හි පිළිපත් වැ අනුධර්මචාරී වැ නො වෙසෙයි. හේ ඒ ධර්මයෙන් ඉවතට පැන පැන පවතී. සො එවම සහ විචනියෝ ''තසා තේ ආවුසෝ ලාහා, තසා තේ සුලබං, සනා ව තත අසම්මාසමබුදෙධා ධලමමා ව දුරක්ඛාතෝ දුපවෙදිනෝ අනියාගනිකෝ අනුපසමසංවකතනිකෝ අසම්මාසමබුදධපළවදිනෝ තසමීං ධලමම න ධමමානුධම්මපටිපකෙනා විහරසි න සාම්වීපටිපතෙනා න අනුධම්මවාරි, වොකකම්ම ව තමහා ධමමා විකතසි''කි ඉති බෞවුනු සනා පි තන් ගාරයෙනා, ධලමමා පි තන් ගාරයෙනා, සාවකෝ ව තන් එවං පාසංසෝ. යො බො වුනු එවරුප සාවකං එවං වදෙයා ''එතායසමා තථා පටිපණ්තු යථා තෙ සනාරා ධලමමා දෙසිනෝ පණුදෙනෙනා''කි, යො ව තං සමාදලපති යණුව සමාදලපති යො ව සමාදවිතෝ තථකතාය පටිපණ්ති, සමෙබ තෙ බහුං අපුණුණුං පසවණේ. තං කිසස හෙතු? එවං හෙතං වුනු හොති දුරක්ඛාතෙ ධමමවිනයෙ දුපෙම්වදිනේ අනියාගනික අනුපසමසංවසයනික අසමමාසමබුද්ධ පළවදිනේ.

4. ඉඩ පන. වුනු සසභා ච හොති අසමමාසම්බුදේධා, ධමමමා ච දුරක්ඛාතො දුපපවෙදිනො අනියාහනිකො අනුපසමසංචිකතනිකො අසමමාසම්බුද්ධපෙවෙදිනො, සාවකො ච තසම් ධමමම ධමමානුධම්මපපටිපතෙනා චීහරති සාමීචීපටිපතෙනා අනුධම්මචාරී, සමාදය තං ධමමං වනහති. මෙසා එවමසස වචනීයේ "තසස තෙ ආවුසෝ අලාහා, තසා තෙ 'දුල්ල්දේධං, සසභා ච තෙ අසමමාසම්බුදේධා ධමමමා ච දුරක්ඛාතො දුපපම දීතො අනියාහනිකො අනුපසමසංචකතනිකො අසමමාසම්බුදේධපෙචදිතො පාක්ෂ තසම් ධමමම ධමමානුධම්මපපටිපතෙනා චීහරසි සාමීච්පට්පතෙනා අනුධම්මචාරී, සමාදය තං ධමමං වනහසි''ති.

ඉති බො වුණු සණාපී කණ ගාරයෙහා, ධමෙමා පි කණ ගාරයෙහා, සාවකො පි කණ එවං ගාරයෙහා. යො බො වුණු එවරුපං සාවකං එවං වදෙයාා. ''අදධායසමා ඤයපටිපතෙනා ඤයමාරාධෙ සත්වී''ති, යො ව පසංසති යණුව පසංසති යො ව පසංසිතෝ භියෝගසාමනතාය විරියං ආරහති සමඛඛ ගත බහුං අපුණුණු පසවනකි. තං කිසය හෙතු? එවං ගෙතං වුණු හොති දුරකකාගත ධමමවිනයෙ දුපපවෙදිගත අනියාගනිකෙ අනුපසමසංවනතුනිකෙ අසමමාසමබුණු පපවෙදිගත.

'ඇවැත්නි, ඒ තොපට මේ ධර්මානුධර්මදුනිපත්ති ආදීහු ලාභායෝ ය ඒ කොප විසින් මිනිසක් බව ද මොනොවට ලදයේ ය. කොප ගේ ශාස්තෘ ද අසමාන්සම්බුද්ධ ය, නොපගේ ධර්මය ද දුරාබාංත ය, දුෂ්පුවෙදිත ය, අනෛර්යාණික ය, වාූපශමය පිණිස නො පවත්නේය, අසමාක්සමබුද්ධයක්හු විසින් පුකාශිත ය. තෙපින් ඒ ධමයෙහි ධමානු-ධර්මපුතිපන්න වැ නො වසහු. නිසි පිළිවෙත්හි නො පිළිපන්නහු අනු-ධම්චාරී නො වනු ඒ දහමින් ඉවකට පැන පවතිනු'' යැ යි හෙ කෙම මෙසේ කියැ යුතු වන්නේ ය. (ඔහුට මෙසේ කියැ යුතු ය). චුන්දමයනි, මෙසේ එහි ශාස්තෘ ද ඒකාන්න් ඉන්න් ගර්හා ලබනු සුදුසු ය, එහි ධර්මය ද ගර්හා ලැබියැ යුතු ය. එහි ශුාවක කෞම් ම මෙමසේ පැසැසුම් ලැබියැි යුතු ය. වුන්දයෙනි, යමෙක් වූ කලි මෙබඳු පව්වක්හට, ී ආයුෂ්මන් මිත්මෙ ඒ වා යම සේ කාගේ ශාස්තෘහු විසින් දහම් දේසන ලද ද, පනවන ලද ද, එසේ පිළිපදී ව' යි මෙසේ කියන්නේ ද, යමෙකුත් එය සමාදන් කරවා ද, යමකුත් සමාදන් කරවා ද (යමකු ලවා ගන්වා ද), යමෙකුත් ´ස**9ාදන්´ කරව**න ලදුයේ` එය පුරාලනු `පිණිස් ඁ දිළිපදී ද, ච්´ සියල්ලෝ **බොහෝ අකුසල් රැස් කෙරෙන්. ඒ කවර හෙයින? යන්: චූන්දයෙනි.** තො මනා කොට කියන ලද, නො මනා කොට දන්වන ලද, අනෙර්යාණික වූ, කෙලෙස් නිවීම පිණිස නො පවත්නා වූ අසමාක් සම්බුද්ධයක්හු වීසිි.න් පුකාශිත වූ සස්නෙක්ති මෙය මෙසේ ම වෙයි. එ හෙයිනි.

4 වුන්දයෙනි, මෙහි (එක්තරා) ශාස්කෘවරයෙක් වනාහි අසමාක්සම්බුඬ ද වෙයි. ධර්මය ද නොමනා කොට කියන ලද්දේ ද, නොමනා කොට දන්වන ලද්දේ ද, අනොමනා කොට කියන ලද්දේ ද, නොමනා කොට දන්වන ලද්දේ ද, අනොත්යම්බුද්ධයක්හු විසින් පුකාශිත ද වෙයි. එ දහම්හි ශාවකයා ද ධර්මානුධර්මපතිපත්න වැ, නිසි පිළිවෙත්හි පිළිපන්නෙක් වැ, අනුධර්මචාරී වැ වෙසෙයි, ඒ දහම සමාදන් කොට ගෙන පවතී. 'ඇවැත්නි, ඒ තොපට අලාහ ය, ඒ තොප විසින් මිනිස්බව තපුරු කොට ලබන ලද්දෙකි. කොපගේ ශාස්කෘ ද අසමාක සම්බුද්ධ ය, (කොප හේ) ධර්මය ද නොමනා කොට කියන ලද්දේ ය, නොමනා කොට දන්වන ලද්දේ ය, අනෛර්යාණික ය, කෙලෙස් නිවීම පිණිස නො පවත්නෙක, අසමාක්යම්බුද්ධයක්හු විසින් පුකාශිත ය, තෙපි ද ඒ දහම්හි ධර්මානුධර්ම පුතිපන්න ව එයට නිසි පිළිවෙත්හි පිළිපන්නෙන් ව අනුධර්මචාරී වැ වසහු. ඒ ධර්මය සමාදන් කොට ගෙන වසහු' යැ යි, මෙසේ ඒ ශුංචක නෙමේ කියැ යුතු වන්නේය.

වුන්දයෙනි මෙසේ ම එහි ශාස්තෘ ද ගැරැහුම් ලැබියැ යුතු ය. එහි ධම් ය ද ගැරැහුම් ලැබියැ යුතු ය, එහි ගුවකයා ද මෙසේ ගැරැහුම් ලැබියැ යුතු ය. වුන්දයෙනි, යමෙක් වනාහි එබදු ගුවකයකුට 'ආයුෂ්මත් තෙමේ ඒ කාන්තයෙන් නහයපතිපත්න ය, නහයය (මුක්තිය ලබන දිළිවෙත) සම්පූණ කරන්නේ යැ'යි මෙසේ කියන්නේ ද යමෙක් එසේ පසසන්නේද, යමක් හු පසස්නේද, යමක් හු පසස්නේද, යමක් හු පසස්නේද, යමක් පසස්නා ලදුයේ බොහෝ සේ වැර වඩා ද ඒ සියල්ලෝ ම බොහෝ පව රැස් කෙරෙත්, ඒ කවර හෙයින යක් වුන්දයෙනි, නො මනා කොට කියන ලද, නොමනා කොට පවසන ලද, නොර්යාණික නොවූ, කෙලෙස් නිවීම පිණිස නොපවත්නා වූ, අසමහක්සම්බුද්ධයක්හු විසින් පුකාශිත වූ සස්නෙක මෙය මෙසේ ම වෙයි, එ හෙයිනි.

සම්මාසණුදධපපවේදින — ධම්මවිනයෝ

- ඉධ පන වුඤ සහා ව හොති සම්මාන්මබුදේධා ධ්‍යම්‍රිය ව භවා කබාඉතා සුපහවේදිමතා නියාහනිකො උපසම්සංවිතනනිකො සණි.-සම්බුදධපලවදිවතා, සාවකො ව තසම් ධම්ම න ධම්මානුධම් අවි-පංණනා විහරති න සාම්විපටිපලනනා න අනුධම්මචාරි, චොසක්මම ච තුමුණා ධමණ වනාති. සො එවමසා වචනිගෙ. "තසා තෙ පුළිසෝ අලාතා, තනස හො දුලලදඩං, සණා ව හො සමොසම්බුදෙඩා, ධමණා ව භාකාමතා සුපපවේදීනො නියකනිකො උපසමසංවිකානිකො සහිං-සම්බුද්ධපාලවදිනෝ, නිණු තසම් ධීමෙම න ධීම්මානුධීම්වප්ටීප් නො විහරසි න සාම්විපටිපමෙනනා න අනුධමාවාරි, වොකකමා ව තම්සා ධලලා වතකසී''කි. ඉති ලෙවා වුණු සාස්ව වී තුණු පාසංසෝ, ධමෙමා ව තුල් පාසංසෝ, සාවකො ව තුල් ජවං ගාරගෙනා, යො වේා දිනු එවරුපං සාවකං එවං වලදගා ''එතායස්බ තථා පටිපුජුතු යජා පෙ සන්ගේ ධලවීමා දෙසිනෙක පණුණුනෙකා" කි. යො ව සමාදනපති යං ව සමාදලපති ලයා ව සමාදවිලතා තරහනය පටිපණති, සමුඛ නෙ ට්පු පුණුද දසවනවී. තං කිසස හෙතු? එවං හෙතං වුණු නොති සමාසධාවෙ ධණිවිතයේ සුපුරටදියෙ නියාන්කෙ උපසමසංවිකානිකෙ සම්මා-සම්බුද්ධපපමවදීමත.
- 6. ඉඩ පන වුුුු සාස්ථා ව සොති සම්මාසම්බු ඉදියා, ධම්මම ව ස්වාස්ධාමතා සුපුත්වදිනේ නිසාන්තෙක් උපස්ථාසාවකන්කේ සම්මා-සම්බුද්ධප්‍රවේදිනේ, සාවනේ ව කස්ථා ධම්මම ධම්මානුධම්ම පටිපන්නා විතරති, සාමවිපටිපන්නා අනුධම්මවාරි, සම්මාදය හා ධම්මම විකාති, සොත් එවන්න විචනියෝ: නස්ක සො අනුවු සො ලානා, නස්ක සහ සුලදිවා, සාස්ථා ච සහ සම්මාසම්බුදේඛා ධම්මම ව ස්වාස්ධාමතා සුප්‍රවේදිනේ නිසාන්තිකෝ උපස්ථාසම්බදේඛා ධම්මම ව සවාස්ධාමතා සුප්‍රවේදිනේ නිසාන්තිකෝ විත්වානුධම්ම පටිපන්නා විකරයි, සාමවිපවිපන්තා අනුධම්ම චාරි, සම්මාදය හා ධම්මම විත්තයි. ඉති සම් වුනු සාජා ව හත් පාස්ථාසම් චාරි, සම්මාදය හා ධම්මම විත්තයි. තිබ් සම්මාදය සම්මාදය සා

- 5, චුන්දයෙනි, මෙහි ශාස්තෘ කෙලෙමත් සමාාක්සම්බුද්ධ වේ දං ධර්මයත් මොනොවට කියන ලද්දේ, මොනවට දන්වන <mark>නෛර්යාණික වූයේ, කෙලෙස් නිවීම පිණිස පව</mark>න්නේ සමාක්සම්බුද් ධයක්හු වීසින් පුකාශිත වූයේ වේ ද, ශුාවකයා වනාති ඒ දහමෙහි ධර්මානුධර්මපුතිප්න්න නො වූයේ, නිසි පිළිවෙකට නොපිළිප්න්නේ, අනුධර්මවාරී නොවූයේ වෙසේ ද, ඒ ඒ පිළිවෙකින් පිටක පැන පැන චේසෙයි ද, හෙ නෙමෙ මෙසේ කියැ යුතු වන්නේ ය: 'ඇවැත්නි, ඒ කොපට අලාභ ය, ඒ කොප විසින් මිනිස්බව නපුරු කොට ලැද්දේ ය. තොපගේ ශාස්තා ද සමාාක්සම්බුද්ධ ය, ධර්මය ද ් මොනවට කියන ලද්දේ ය, මොනොවට දනවන ලද්දේ ය, නෛර්යාණික ය, කෙලෙස් නිවීම පිණිස පවත් නේ ය, සමාක්ස විබුද්ධයක්හු විසින් පුකාශිත ය. එමහත් තෙපි ඒ ධර්මයෙහි, ධර්මානුධර්මදුතිපත්න නො වැ, පිළිවෙන්හි පිළිපන්නෙක් නො වැ, අනුධර්මවාරී නො වැ වෙසෙවු. ඒ . ධර්මයෙන් පිටත පැන පැන පවත්හු' යැ යි (මෙසේ හෙ තෙම දෙස් තැගියැ යුතු වන්තේ ය වුන්දයෙනි, මෙසේ එහි ශාස්තෘ ද පැසැසිය යුත්තේ ය, එහි ධර්මය ද පැසැසිය යුත්තේ ය, එහෙත් එහි ශාවකයා මෙසේ ගැරැහියැ යුත්තේ ය. වුන්දයෙනි, යමෙක් වනාහි මෙබඳු ශු:වකයකුට 'ආයුෂ්මත් හු එත් වා, යම සේ තොපගේ ශාස්තෘහු විසින් දහම දෙසන ලද ද ප්රවෙන ලද ද, එසේ පිළිපදින් ව යි මෙසේ කියැ යුතු වන්නේ ය. එහි යමෙකුත් සමාදන් කරවා ද, යමක්හුත් සමාදන් කරවා ද, යමෙකුත් සමාදන් කරවන ලදුයේ, එය පුරනු පිණිස පිළිපදී ද ඒ සියල්ලෝ ම බොහෝ පින් රැස් කෙරෙන් ඒ කවර හෙයින්? යන් චුන්දයෙනි, චූන්දයෙනි. මොතොවට කියන ලද, මොතොවට දන්වන ලද, නෛර්යාණික වූ, කෙලෙස් නිවීම පිණිස පවත්නාව, සමාක්සමබුද්ධයක්හු විසින් පුකාශිත වූ සස්නෙක්හි මෙය මෙසේ ම වෙයි. එ හෙයිනි.
 - 6 චුන්දයෙනි, මෙහි වනාහි ශාස්තා තෙමෙන් සමාක්සම්බුද්ධ වේ ද, ධර්මයත් මොනොවට කියන ලද්දේ, මොනොවට දන්වන ලද්දේ, නොරාගණික වූයේ, කෙලෙස් නිවීම පිණිස පවත්නේ, සමාක්සම්බුද්ධ යක්හු විසින් පවසන ලද්දේ වේ ද, ශාවක තෙමේ ද ඒ දහම්හි ධර්මානුධර්මපුතිපන්න වැනිසි පිළිවෙන්හි පිළිපන්නෙක් වැ අනුධර්ම-චාරී වැ වෙසේ ද, ඒ ධර්මය සමාදන් කොටගෙන පවතී ද, හෙ තෙමේ මෙසේ කියැ යුතු වන්නේ ය. 'ඇවැත්නි, ඒ නොපට ලාභ ය, ඒ තෙ.ප විසින් මිනිස් බව මොනොවට ලද්දේ ය, තොපගේ ශාස්තෘ ද සමාක්සම්බුද්ධ ය. ධර්මයත් ස්වාඛනාත ද සුපුවේදික ද නොර්යාණික ද, කෙලෙස් නිවීම පිණිස පවත්නේ ද, සමාක්සම්බුද්ධපකාණිත ද වෙයි. තොපිත් ඒ ධර්මයෙහි ධර්මානුධර්මපතිපත්න වැ, නිසි පිළිවෙකට පිළිපන්නෝ වැ, අනුධර්මචාරී වැ වසහු. ඒ ධර්මය සමාදන් කොට ගෙන පවතිහු' යැයි (මෙසේ කියැ යුතුවන්නේ ය). වුන්දායෙනි, මෙසේ ම එහි ශාස්තෘ ද පැසැසියැ යුත්තේ ය, එහි ධර්මය ද පැසැසියැ යුත්තේ ය, එහි ගුවක තෙමේ ද පැසැසියැ යුත්තේ ය.

ලෙස ලබා වුණු එවරුපං සාවකං එවං වලදයා ''අදධායයමා සැයපටි-පලනනා සැයමාරාටෙසසති''ති, යො ව පසංසති යං ව පසංසති, යො ව පසංසිලතා හිලයාපාසොමනතාය විරියං ආරහති, සලබබ ලත බහුං පුණුදං පසවනති. නං කිසස ගෙතු? එවං හෙතං වුණු හොති සවාසඛාගෙ ධම්ම-වීනලය සුපපවෙදිමත නියාපනිලක උපසමසංවනතනිලක සම්මාසමබුදුවප-වෙදිමත.

සාවකානුතාපකරා සතුරුකාලකිරියා

7. ඉධ පන චුඤ සා ච ලොකෙ උදපාදි අරහං ස ෟිසමබුදෙඩා, ධලමමා ව සවාසඛාලතා සුපපවෙදිලතා නියාානිලකා උපසමසංවනන්නා සම්මාසම්බුදධපාලවදිනතා, අවිඤ්ඤුපිතතා වසය හොනති සාවකා සඳවීමේ න ච නෙසං කෙවලපරිපූරං බුහුමචරියං ආවිකතං හොති උනතානිකතං සඛකසඬකාහපදකතං සපපාටිහීරකතං යාව ලදවමනුලෙසයහි සුපපකාසිතං, අථ නෙසං සණුුනො අනනුරධානං නොති. එවරුපො බො වුඤ සණා සාවකානං කාලං කමතා ආනුතමෙපා මහාති. **ත**ං කිසස හෙතු? සළුා ව ලනා ලොකෙ උදපාදි අරහං සම්මාසමබුලුකා_. ධලමුමා ව සවා*ස*ඛාල<mark>කා</mark> සුපාවේදිකෝ නියානනිකෝ උපසමසංවතතනිකෝ සමුමාසමබුඩපාවේදිකෝ අවිකුකුපිතපා චමත සභිමම, න ව නො කෙවලපරිපූරං බුහමවරියං ආවීකතං හොති උතතානීකතං සබබස**ඞ**යාහපදකතං සපාටිභීරකතං යාව අනනුරධානං දෙවමනුසෙහි සූපපකාසිකං, අථ ලනා සඤ්මනා **නොතී''ති. එවරුපො බො** වුඤ සාවකානං කාලකලතා සන් ආනුතලපා ඉහාති.

වුන්දයෙනි, යමෙක් වනාහි මෙබදු ශුාවකයකුට 'ඒකාන්තයෙන් ආයුෂ්මත්හු මුක්තිමාර්ගයට පිළිපන්නෝ ය, නහාය ධර්මය සපුරාලන්නෝ යැ'යි මෙසේ කියන්නේ ද, යමෙකුත් මෙසේ පසස්නෝ ද, යමක්හුත් පසස්නෝ ද, යමෙක් පසස්නා ලද්දේත් බොහෝ සෙයින් වැර වඩන්නෝ ද, ඒ සියල්ලෝ බොහෝ පින් රැස් කරන්නාහ. ඒ කවර හෙයින? යත්: චුන්දයෙනි, මොනොවට කියන ලද මොනොවට දන්වන ලද, නොර්යා-ණික වූ, කෙලෙස් නිවීම පිණිස පවත්නාවූ, සමාක්සම්බුද්ධයක්හු විසින් පුකාශිත වූ සස්නෙහි මෙය මෙසේ ම ය. එ හෙයිනි.

7. චුන්දයෙනි, මෙහි වූ කලි අර්හක් වූ සමාාක්සමබුද්ධ වූ ශාස්තෘ ද ලොවෑ උපන්නේ ය. ධර්මය ද ස්වාඛාාක ය, සුපුවෙදික ය, නෛර්-යාණික ය, ක්ලෙශොපශමය පිණිස පවත්නේ ය, සමාාක්සම්බුද්ධයක්-හු වීසින් පුකාශිත ය, ඔහු ගේ ගුාවකයෝ සද්ධර්මයෙහි අවබොධ කරවන ලද අර්ථ ඇක්කෝ නො වෙක් ද, හැම සැටියෙන් පිරිපුන් වූ සසුන් බඹසර ඔවුනට හෙළි කරන ලද්දේ පුකට කරන ලද්දේ සියලු ශාසනාර්ථයන් එකට කැටි කොට දක්වන ලද්දේ. සසර දුක් දුරැලීමෙහි පුයෝජනවත් සේ කොට දෙසන ලද්දේ, දෙව්ලොව පටන් කොට මිනිස්ලොව තෙක් සියලු තන්හී මොනොවට පුකාශ කරන . ලද්දේ නො වේ ද, එ කල්හි ඔවුන්ගේ ශාස්තෘහුගේ පිරිනිවීම වේ ද, වුන්දයෙනි, මෙබදු වූ ශාස්තෘ තෙමේ කලුරිය කෙළේ ශුාවකයනට අනුතාපකර (පසුතැවිල්ල ඇති කරනුයේ) වෙයි. ඒ කවර හෙයින? යත්. 'අර්භත් සමාක්සමබුද්ධ වූ අපගේ ශාස්තෘ තෙමේ ලොවැ පහළ විය, ධර්මය ස්වාඛාහන ද සුපුවේදින ද නෛර්යාණික ද ක්ලෙශොප-ශමය පිණිස පවත්ලත් ද, සමාාක්සම්බුණියක්හු විසින් පුකාශිත ද විය. එහෙත් අපි ඒ සද්ධර්මයෙහි අවබොධ නො කරවන ලද අර්ථ ඇත්තෝ වම්හ, කෙවලපරිපූර්ණ වූ ශාසන බුහ්මචර්යය අපට නො ම හෙළි කරන Cද්දේ වෙයි, තො ම පුකට කරන ලද්දේ වෙයි, සියලු ශාසුතාර්ථයන් **්**කට කැටී කොට නො දක්වන ල**ද්**දේ වෙයි. දුක් දුර ලීමෙහි පුයෝජ<u></u> නවත් ිසේ කොට තො දේසන ලද්දේ වෙයි, සියලු දෙවමිනිසුන් `අතුරෙහි මැනවින් පුකාශ කරන ලද්දේ නො වෙයි. එතෙකුදු වුවත් අපේ ශාස්තෘහු ගේ අන්තර්ධානය වී යැ'යි ඔවුනට පසුතැවිල්ල වෙයි. වුන්දයෙනි, මෙබඳු වූ ශාස්තෘ තෙමේ කලුරිය කළේ ශුාවකයනට පසු– කැවිල්ල ඇති කරන්නේ වෙයි.

සාවකානං අනානුකපා සකුථුකාලකිරියා

ඉධ පන චුඥ සප්ා ච ලොකෙ උදපාදි අරහ සමාසමබුණා. ධලම්මා ච සවාසඛාලතා සුපපලවදිලකා නියාානිලකා උපසමස-වනානිලකා සම්මාසම්බුදුඛපාමවදීනො, විණුඤුපිතුනා වසා නොනති සාවකා සදඛමේ. ලකුවලුක්වූ ලකසං පරිපූරං බුහමචරියං ආවිකතං හොති උකතානිකතං සබ්බස්ඛනාහපදකතං සපපාටි නි්රකතං යාච දෙවමනු ෙසෙනි සුපාකායිතං අථ නෙසං සඤ්චුනො අනුතුරධානං හොති එවරුපො බො වුඤ සූප්ා සාවකානං කාලකතො අනානුතපෙපා හොති තං කිසස හෙතු? සභා ච නො ලොකෙ උදපෘදී අරහං සම්මාසම්බුදෙකා, ධමේමා ච සමාක්ඛානා සුපා වෙදිනො නියාහනිකො උපසමසංවණනිකො සමමාසමබුණි පාවෙදිනො වීණුණු පිතතා චමතා සදඛමෙම, කෙවලණුව නො පරිපූරං බුණවරියං අාවිකතං හොති උතතානීකතං සබ්බස්ඛනාහපදකතං සපපාටිභිරකතං යාව සුපපකෘසිතං, ලදවමනු වෙය හි අථ නෙ.ා සනුවුනො හොතී''ති එවරුපො බො වුණු සස්ථා සාවකානං කාලකතො අනානු– තලපපා ලහාති.

බුහමචරියඅපරිපූරනාදි කථා

9. එතෙති වෙ පි වුණු අඛෙකති සම්නනාගතං බුහමවරියං හොති, නො ව බො සළු: ව හොති ථෙරෝ රකතඤඤු චීරපඛ්‍යජිතෝ අද්ධගතෝ වයෝ අනුපළකතා, එවං තං බුහමවරියං අපරිපූරං හොති තෙනඬෙකත. යතෝ ව බෝ වුණු එතෙති චෙ පි අඛෙකති සමනනාගතං බුහම-චරියං හොති සඳුවා ව හොති ථෙරෝ රකකඤඤු චීරපඛ්ඛජිතෝ අද්ධගතෝ වයෝ අනුපපතෙතා, එවං තං බුහමවරියං පරිපූරං හොති තෙනඬෙකත.

එතෙති වේ පි වුණු අබෙගති සමනනාගතං බුහමවරියං හොති, සහා ව හොති පෙරො රකහණුණු විරපිකික අඛගතා විශ්ය අනුපපතෙනා, නො ව බවසස ථෙරා තිකකු සාවකා හොනති විශ්නතා විනිතා විසාරද පනතයොගසෙබමා, අලං සමක්ඛාතුං සද්ධම්මණා, අලං උපපනනං පරපවාදං සහ ධම්මමහි සුනිගකතිකං නියාගතෙනිවා සපාටිහාරියං ධම්මං දෙසෙකුං, එවං කං බුහමවරියං අපරිපූරං හොති නෙන අඛගන නියා

- 8. වූත්දයෙනි, මෙහි වනාගි අර්භත් සමාක්සමබුද්ධ වූ ශාස්කෘ නෙමෙ ලොවැ පහළ විය. නෙර්යාණික වූ, කෙලෙස් නිවීම පිණිස පවත්නාවූ ධර්මය ද ි ලපාලනාවට වදුරන ලද්ලද් ලවයි. සමාක්සම්බුද්ධ-යක්හු වියින් පුකාශිත ද වෙයි බහුගේ ශාවනයෝ ද සද්ධර්මයෙහි අවබෝධ කරවින ලද අර්ථ ඇත්තෝ වෙන්. ඔවුනට කෙවල පරිපූර්ණ ශායන බුත්මවර්යය ද ගෙළි කරන ලද්දේ, පුකට කරන ලද්දේ, සියලු ශාසනාර්ථයන් එයාට කැටි කොට දක්වන ලද්දේ, දුක් බැහැරැලීමෙහි පුයෝජනවත් ටකාට දෙසන ලද්දේ, දෙව්මිනිසුන් තාක් මොනොවට ලද්දේ වෙයි. එකල්හි ඔවුන්ගේ ශාස්තෘහුගේ කරණ වුන්දලයනි; මෙබදු වූ ශාස්තෘ වෙයි. අන්තර්ධානය කලුරිය කළේ ශුාවකයනට දනුතාප කර නො වෙයි. ඒ කවර හෙයින ? 'අර්හන් සමාන්සම්බුණි වූ අපගේ ශාස්තෘ තෙම ලොව පහළ විය, මෙනර්යා රික වූ කෙලෙස් නිවීම පිණිස පවත්නාවූ, ධර්මය ද මොනොවට වදුරන ලද්ලද් ද මොනොවට දන්වන ලද්දේ ද වෙයි, සමාක්සම්බුද්ධයක්– හු විසින් පුකාශිත ද වෙයි. අපි ද ඒ සද්ධර්මයෙහි අවබොධ කරවන ලද අර්ථ ඇත්තමෝ වමන. අපට කෙවල පරිපූර්ණ වූ ශාසනබුහ්මචර්යය හෙළි කරන ලද්දේ, පෙහෙළි කරන ලද්දේ, වෙයි. ඒ ධර්මයන් සියලු ශාස– නාර්ථ කැටි කොට දක්වන ලද්දේ. දුක් දුරැලීමට පුයෝජනවත් සේ කොට දෙසන ලද්දේ දෙවමිනිසුත් තාක් සියලු දෙනා අතුරෙහි මොනොවට පුකාශ කරන ලද්දේ වෙයි එ කල්හි අපගේ ශාස්නාහුගේ අන්තර්ධානය වූයේ යැ' යි ඔහු දනිත්. එහෙයිනි චුන්දයෙනි, මෙබදු වූ ශාස්තෘ තෙමෙ කලුරිය කළේ ශුාවකයනට අනුතාලකර නො වෙයි.
 - 9. වුත්දයෙනි, ඉදින් සසුන් ඛඹසර මේ අඩ්ගවලින් සමන්විත චේ ද, එහෙත් ශාස්තෘ තෙමෙ ස්ථවීර තො වේ ද, විරරාතුඥ තො චේ ද, පැවිදි වූ බොහෝ කල් දැත්තේ තො චේ ද, දික් කලක් ඉක්මියේ නො චේ ද, දැකිම වයසට පැමිණියේ නො චේ ද, මෙසේ ඒ ශාසනමුහ්මචර්යය ඒ අඩ්ගයෙන් අපරිපූර්ණ වේ (අඩු චේ). චූන්දයෙනි, යම් හෙයෙකින් ශාසනමුහ්මචර්යය මේ අඩ්ගවලිනුත් සමන්විත චේ ද, ශාස්තෘ තෙමෙක් ස්ථවීරත් රාතුඥත්, පැවිදි වූ බොහෝ කල් ඇතියේත් දික් කලක් ඉක්මියේත් පැසිම් වයසට පැමිණියේත් චේ ද, මෙසේ ඒ බඹසර ඒ අඩ්ගයෙන් පරිපූර්ණ වේ.

චුන්දයෙනි, සසුන් බඹසර මේ අඩගවලින් පරිපූර්ණ වන්නේ නමුදු, ශාස්තෘ තෙමෙන් ස්ථවිරත් රාතු ඇත් පැවිදි වූ බොහෝ කල් ඇතියෙන් දික් කලක් ඉක්මියේත් පැසිමීවයසට පැමිණියේත් වේ ද, වැලිදු ඔවුට වාක්ත වූ විනීත වූ විසාරද වූ, රහත්බවට පැමිණියාවූ, සද්ධර්මය මොනොවට කියන්නට සමර්ථ වූ උපන්නාවූ පරවාදය කරුණු සහිත ව මොනොවට නිගහා දුක් දුරැලීම පිණිස ළයෝජනවත් වන සේ කොට දහම් දෙසන්නට සමර්ථ වූ, ස්ථවීර වූ ශුාවක භික්ෂුහු නො වෙත් ද, මෙසේ මේ අඩගයෙන් ඒ සසුන් බඹසර අපරිපූර්ණ වෙයි.

10. යනතා ව බො වු සු එනෙහි දෙවහි පි අපඹගති යමනතාගතං බුහමවරියං හොති, සස්ථා ව හොති දේවරා රකකසුකු විරපබරුජිතෝ අභිගතතා විශා අනුපපකො, පේරා වසස හිකබූ සාවකා යොත් වියකතා විනීතා විසාරද පතකයොගසෙබවා, අලං සමසබාතුං සදධණස ස අලං උපපතතං පරපපවාදං සහ ධමණෙහි සුනිගතහිතං නිගතහෙතා සපපාටිහාරියං ධමණං දෙසෙකුං, ජවං තං බුහමවරියං පරිපූරං හොති කෙනුඬෙනන.

එතෙහි වෙපි වුණු අමඛගනී සමනතාගතං බුහමවරියං හොති, අනුපාලකතා ලථරා වසස භිකඛූ සාවකා භෞතුති වියතතා විනිත විසාරද – ලප – අලං ැඋපපනනං පරපපවාදං සහ ධමමෙහි යුනිගානිනං නිගෙහෙනා සපපාටිහාරියං ධමමං ලදලසතුං, නො ච බවසා මජකිමා හිකබු යාවකා මහානුෆ්, විනිතා –ෙප– වජඣිමා වසය භිකඛ සාවකා **ංහානනි –**ටප− නො ච බවසය නවා භිකබූ සාවකා හොනති ව∠කො –ලප– නවා චසස භිකබු යාවකා ලහානනි –ල**ු**– ලො ව බව*ස*ස රේරා තියබුනිමයා සාවිකා මහානති වාෘතත –පෙ– ඓරා වසා භියබුනිෂයා සාවිකා මහානත් –ලප– මනා ච ඛවසස මජඣිමා භිකබුණිමයා සාවිකා **මහාන**ත් වර්තතා –පෙ– මජකිමා වසා භිකබුනිමයා සාටිකා හො**න**ති වානතා –ලප– නො ව බවසය නවා භිකුඛුන්ලයා සාවිකා නොනන් –ලප– න වා වසය හිකබුනිගො සාවිකා හොනුන් වානතා –ලප– නො ව බවසා උපාසකා සාවකා මහානෆ් ගිහී ඔදුතුවසනා බුහම්වාරිනො වා*ත*නා –පෙ– උපාසකා වසය සාවකා භෞතුති ගිහී ඔදුනවසතා බුහුමචාරිනො වාතා –පෙ– නො ව බව*ස*ස උපාසකා සාවකා හොනුන් ගිහි ඔදුනවසනා කාමහොගිනො වනතා –ලප– උපාසකා චසෘ සාවකා හොනුෆ් ගිහි ඔදුතුවයනා කාමමොගිමනා වාතතා –මප– නො ව බවසය උපායිකා සාවිකා මහානති ගිහිනියො ඔදු වඩසනා බුහු වාරිනියො වා නො – ලප උපාසිකා වසය සාවකා හොනති ගිහිනියො ඔදුනවසනා ලිහමවාරිනියො වාහනා –උප– නො ව බවසය උපාධිකා සාවිකා ගොනුන් ගිහිනියෙන මදතවයනා කාමලභාගින්මයා වාසනා –පෙ– උපාසිකා වසස යාටිකා හොනු ගිහිනියො ඔදුතුවසනා කාමහොඳිනියො වාූණා –පෙ - නො ව බවසය ලිහමවරියං මහා*ධි ඉති.කේ*වව ජී*ාක්*ව විප්රේතං බාහුජ්ඤ්ණ. පුථුහුත, යාව ෙල්වමනිමෙකාහි සිංසකාපුත –සෙ– මුහමවදුල වසා මහාති ඉඳ**ිල**ණුවා පිතණුව වි**න්**වේතං බාහුජණු ු පුදු්ද් නං යාව දෙව-මනුමසංහි සුපාකාසිතං, මතා ව මබා ලාහනකයානන පතතං, පවං සං බුත්මචරියං අපරිපූරං ගොනි ඉතුනුබෙනුන

10. වුන්දයෙනි, යම් හෙයෙකින් සසුන් බඹසර මේ අඛගවලින් සමන්විතත් වේ ද, ශාස්තෘ තෙමෙත් ස්ථවීරත් රාතුඥත් පැවිදි වූ බොහෝ කල් ඇතියේත් දික් කලක් ඉක්මියේත් පැසිම වයසට පැමිණිය යේත් වේ ද, ඔහුට වාක්ත වූ විනිත වූ විසාරද වූ රහත් බවට පැමිණියා වූ සද්බර්මය මොනොවට කියන්නට සමත් වූ, උපන් පරවාදය කරුණු සහිත ව මොනොවට නිගහා, දුක් දුරුලීම පිණිස පුයෝජනවත් වන සේ කොට දහම දෙසන්නට සමත් වූ, ස්ථවීර වූ ශාවක භික්ෂූහු වෙත් ද, මෙසේ ඒ සසුන් බඹසර මේ අඛශයෙන් පරිපූර්ණ වෙයි.

චුන්දයෙනි, සසුන් බඹසර මේ අඩ්ගවලිනුක් සමන්විත වේ ද ශාස්තෘ තෙමේන් ස්ථවිරක් රාතුඥත් විරපුවුජිතත් දික් කලක් ඉක්මියේන් පැසිම් වයසට පැමිණිලය්ත් වේ ද, ඔහුට වාක්ත වූ විනීත වූ විසාරද වූ රහත් බවට පැමිණියා වූ, සද්ධර්මය මොනොවට කියන්නට සමත් වූ, උපත් පරපුවාදය කරුණු සහිත ව මොනොවට නිගහා, දුක් දුරලනු-වට පුලයෝජනවක් සේ කොට දහම දෙසන්නට සමක් වූ, ස්ථවීර වූ තික්ෂුශුාවකයෝ වෙත් ද, එහෙත් ඔහුට වාංක්ත වූ මැදුම් වයසෙහි සිටි භික්ෂුශුාවකයෝ නැත් ද, වාක්ත වූ නවක භික්ෂුශුාවකයෝ නො වෙත් ද, වාාක්ත වූ . ස්ථවිර වූ ශුාවිකා භික්ෂුණිහූ නො වෙත් ද, ඔහුට වාක්ත වූ . ස්ථවීර වූ ශුාවිකා භික්ෂුණිහු වෙත් ද එහෙත් ඔහුට වාක්ත වූ මැදිම වයස්හි සිටි ශුාවිකා භික්ෂුණිහු නො වෙත් ද, .. ඉදින් වාක්ත වූ .. මැදුම වයස්හි සිට් ශුංවිකා භික්ෂුණිහු වෙත් ද එහෙත් වාාක්ත වූ නවක භික්ෂුණි ශුාවිකාවෝ නො වෙත් ද ඉදින් වාක්ත වූ... නවක භික්ෂුණි ශුාවිකාවෝ වෙත් ද, ... එහෙත් ඔහුට වාක්ත වූ, සුදුවත් හඳනා ගෘභී බුහ්මචාරී උපාසක ශුාවකයෝ නො '**වෙ**ත් ද ි ඉදින් ඔහුට ව_ීක්ත වූ සුදුවත් හඳනා ගෘ**හී බුහ්**මවාරී උපාසක **ඉාවකයෝ වෙත්ද, . එහෙත් ගෘ**භී වූ සුදුවත් හඳනා කාමහොගි වූ වාක්ත උපාසක ශාවකයෝ ඔහුට නො වෙත් ද, ... ඉදින් ගෘහි වූ සුදු වත් හඳනා කාමහොගී වූ වාක්ත උපාසක ශුාචකයෝ ඔහුට වෙන් නමුදු සුදු වත් හඳනා ගෘහස්ථ බුත්මචාරිණි වූ වාක්ත උපාසිකා ශුාචිකාවෝ මනා වෙන් ද, ඉදින් ඔහුට සුදු වත් හඳනා ගෘහස්ථ ළිභ්මචාරිණි වූ වාක්ත උපසිකා ශාවිකාවෝ වෙත් නුමුත් සුදුවත් හඳනා ශෘගස්ථ වූ කාමභොගී වූ වාක්ත උපාසිකා ශුාවිකාවෝ නො වෙත් ද, එ හෙයින් . ඔහුගේ ශාසනලිභ්මවර්යය සමෘද්ධ ද, වෘද්ධිපාප්ත ද, පැතිරැගියේ ද, බොහෝ දෙනා විසින් දන්නා ලද්දේ ද්, පුඑල් වූගේ ද, ් නුවණැනි සියලු ^{ලදව} මිනිසුන් අතර මොනොවට පුකාශිත ද නො ිවෙයි. ඔහුගේ ශාසනබුත්මචර්යය සමෘර්ධ ද වෘද්ධිපුංජන ද පැතිරැගියේ ද *බොහෝ දෙනා* වීසින් දත්තා ලද්දේ ද, පුඑල් වූයේ ද නුවණැකි සියලු දෙව මිනිසුන් අතර මොනොවට දුකාශිත ද වන්නේ නමුදු ලාහයෙන් යශසින් අගපත් නො වෙයි නම්, මෙසේ ඒ සස්න ඒ අඩ්ගයෙන් අපරිපූර්ණ වෙයි.

- 11. යතෝ ව තෝ වුඤ එතෙහි දවිශිපි අතෙහි සමනනාගුතු. බුහුමවරියං හොති සඳවා ව හොති වෙරො රහත සැකු වීරපඛරුණතා අදධගතෝ වගෝ අනුපාතෙනා, ථෙරා වසස හිතමු යාවකා හොත් වියතනා විනිතා විසාරද පෙ- අලං සපපාටිහාරියං ධමමං දෙසෙතුං, මජාතිමා වසස හිතමු සාවකා හොතති, නවා වසස හිතමු සාවකා හොනති, නවා වසස හිතමු සාවකා හොනති, නවා වසස හිතමු සාවකා හොනති, වෙරා වසස හිතමුනිගෝ සාවිකා හොනති, එපාසකා වසස සාවකා හොනති, නවා වසස හිතමුනිගෝ සාවිකා හොනති, උපාසකා වසස සාවකා හොනති ගිහී ඔදනවසනා බුණමවාරිනා උපාසකා වසස සාවිකා හොනති ගිහී ඔදනවසනා කාමහොගිනා. උපාසිකා වසස සාවිකා හොනති ගිහිනිගෝ ඔදනවසනා බුණමවාරිනියෝ උපාසිකා වසස සාවිකා හොනති ගිහිනිගෝ ඔදනවසනා කාමහොගිනියෝ, මුණවවයා වසය සාවිකා හොනති ගිහිනිගෝ ඔදනවසනා කාමහොගිනියෝ, මුණවවියං වසය හොති ඉඳවසෙමට වියුක්ම විසාරිතං බාහුජකැන, පුද්ගුකං හාව දෙවමනුසෙහි සුපපකාසිකං ලාභගතපපතනකුම යසගහපපතකම්, එවං තං බුහමවරියං පරිපූරං හොති නෙනති නෙනතිකන.
- 12. අහං මටා පන වුඥ එකරහි සප්ථා මලාමක උපපමෙනනා අර්ගං සමමාසමබුල නියා, ධලමමා ව සවාසඛාලතා සුපපවෙදිසො නියනානිකෙ උපසමසංවතනන්මකා සම්මාසම්බුදධපාවේදිනො, විණුණුපිතණා වීමේ සාවකා සඳවලෙම, කොවලණව ලකසං පරිපූරං බුහුම්චරියං ආචිකතං උතාන්කතං සබබසඛනාහපදකකං සපපාටිභිරකතං යාව දෙව්මනුලෙසැහි සුපුපකාසිකං. අහං බො පන චූණු එකරහි සස්ථා රේගරා රක්ෂණු චිරපඛඛජීමතා. අදධගමතා වලයා අනුපළකො. සනත් මො <mark>ප</mark>න මෙ වුණු එතරහි ලේරා භික්ඛු සාවකා වියකතා විනිතා විසාරද පත්ත-ලයාගලක්බවා, අලං සමක්ඛාතුං සද්ධම්ම*ස*ත, අලං උපානනං පරපාවාදං සහධලම හි සුන්ගානහිතං නිගතලහනට සපපාටිතාරියං ධමමං දෙපෙතුං. සනත් මො පන මෙ වුඥ එතරති මජඣිමා හිතබු සාවකා, - පෙ-සනන් බො පත මෙ වු**ඤ එ**කරයි මජාකිමා ගිනබු සාවකා ^{ලෙප} සනුන් බො පන මෙ වුඥ එකුරති නවා ගිකුබු සාවකා –පෙ– සනුන් **බො පන මෙ වු**ඤ එතුරහි රෙුරා භිකුබුනියො සාටිකා -පප- ස<mark>හ</mark>ැි ලබා පන මෙ වුණු එකුරහි මජාධිමා භිකුබුන්, ලෙයා සාවිකා - ලෙප ස*න*් මබා පන මේ වු**ඤ එකරහි නවා හි**කබුනිමයා සාවිකා –පෙ සනා ලබා පන මෙ වු*න*ු එකරහි උපායකා සාවකා ගිහි ඔදුනවසනා මුණි^{_} වාරිනො - ලප – සනති බො පන මෙ චුඤ එකරහි උපායකා යාවකා ගිනී බදුනවයනා කාම්මහාහිමනා -මප - සනුනි මධා පන මේ දුණු **එ**තුරහි උපාසිකා යාවිකා ගිහිනියො බදුතුවසනා බුහුමවා*රිනියො -ප*් සතත් බො පන මෙ වුඤ එතුරහි උපාසිකා සාවිකා ගිහිනියො ^බදුන-වසනා කාමහොගිනියෙ

වුන්දලයනි, යම හෙයකින් ශාසනය මෙ අඩගවලින් සමන්– විත වේ ද, ශාස්තෘ තෙමෙන් ස්ථවීර ද රාතුඥ ද ච්රපුවුජින ද දික් කලක් ඉක්මියේ ද පැසිම වයසට ප්ැමිණියේ ද වේ නම් කෙලෙස්නසනුවට පුයෝජනවත් සේ දහම දෙසන්නට සමත් වායක්ත වූ වීනිත වූ විසාරද වූ ස්ථවීර භික්ෂූ ශාවකයෝත් ඔහුට වෙත නම්, මැදුම් වයස්හි වූ **ශාවක** යෝත් ඔහුට <mark>වෙත් නම්,</mark> නවක **භික්ෂුශාවක**යෝත් ඔහුට වෙත් නම, ස්ථව්ර වූ භික්ෂූණි ශුාචිකාවෝත් ඔහුට වෙත් නම්, මැදුම් වයස්හි වූ භික්ෂුණි ශාවිකාවෝත් ඔහුට වෙත් නම්, නවක භික්ෂුණි ශාවිකාවෝත් ඔහුට වෙත් නම්, සුදුවත් හඳනා ගෘහී බුහ්මචාරී උපාසක ශුාවකයෝත් ඔහුට වෙත් නම්, සුදු වත් හඳනා ගෘතී කාමහොගී උපාසක ශුාවකයෝත් ඔහුට ලවත් නම්, සුදු වත් හඳනා ගෘහස්ථබුහ්මචාරිණි උපාසිකා ශුාවිකා– වෝත් ඔහුට වෙත් නම්, සුදුවක් හඳනා ගෘහස්ථ කාමභොගිනී උපාසිකා **ශාවිකාවෝත් ඔහුට වෙත් නම, ඔහුගේ ඒ සස්න සමෘද්ධ ද වෘද්**ධි– පුංජන ද පැතිරැගියේ ද, බොහෝ දෙනා විසින් දන්නා ලද්දේ ද, පුඑල් වුයේ ද්. නුවණැති සියලු දෙවීම්නිසුන් අතර සුපුකාශිත ද ලාහයෙන් අගුපුංප්ත ද යශසින් අගුපුංප්ත ද වේ මෙසේ ඒ සස්න ඒ අඩගයෙන් පරිපූර්ණ වේ

චුත්දලයනි, මම් වූ කලි මෙ සමයෙහි පහළ වූ අර්භත් සමාක්සමබුද්ධ යෙම ් ජ සමාක්සමබුද්ධ වූ මා විසින් සුපුවේදින වූ ධර්මය ද මොනොවට කියන ලද්දේ ය, මොනොවට දන්වන ලද්දේ ය, ලෙනර්යාණික ය, ක්ලෙලශාපශමය පිණිස පවත්ලන් ය මගේ ශුාවක– **ෝ** ද සද්ධර්මයෙහි අවබොධකරවන ලද අර්ථ ඇත්තෝ ය. ඔවුන්ගේ සියලු සසුන් බඹසර පරිපූර්ණ ය, හෙළි කරන ලද්දේ ය, පෙහෙළි කරන ලද්දේ ය, සියලු ධර්මය කැවී කොට දක්වන ලද්දේ ය, දුරලනුවට පුයෝජනවත් සේ දෙසන ලද්දේ ය, නුවණැති සියලු දෙවියින් මිනිසුන් අතර. සුපුකාශික ය වුන්දයෙනි, මම් වූ කලි මේ සමයෙහි ස්ථවීර වූ චිරරානුඥ වූ, පැවීදි වූ බොහෝ කල් ඇති, දික් කලක් ඉක්මැ හිය, පැසිම වයසට පැමිණි ශාස්තෘ වෙමි. වුන්දයෙනි, දන් වාාක්ත වූ විනීත වූ විසාරද වූ, රහත් බවට පැමිණි, දහම කියන්නට සමත් වූ, උපත් පරපුවාද්ය කරුණු දක්වා මොනොවට නිගහා, දුක් දුරැලීමට පුයෝජනවත් වන සේ දහම දෙසන්නට සමක් වූ ස්ථවීර භික්ෂු වූ මගේ ශුාවක*ෙ*න් වෙත්. චුන්ද<mark>යෙනි, දැන්</mark> මධාවේ වයස්ක භික්ෂු වූ මගේ ශුාවකයෝ වෙත්. දුන් නවක භික්ෂු වූ මගේ ශුාවකයෝ වෙත් වුන්දඉයනි, දැන් ස්ථවීර භික්සුණි වූ මගේ ශුාවිකාවෝ චෙන්. තික්ෂුණි වූ මගේ ශුාවිකාවෝ ල ගේ ශුාවිකාවෝ වෙත් වුන්දයෙනි, · මධාාමවය**ස්ක** වෙත්. තික්ෂුණි වූ මලග් වත් හඳනා ලිහ්මචාරී වූ ගෘහස්ථ ශුාවකයෝ මට ්වෙත් සුදු වන් හඳනා කාමභොගී වූ ගෘහස්ථ ශුාවකයෝ වුන්දමයනි, දැන්. සුදු වත් හඳනා බුහ්මවාරිණි වූ ගෘහස්ථ ශුෘවිකාවෝ මට වෙත්. දැන් සුදු වත් හඳනා කාමභොගී වූ ගෘහස්ථ ශුෘවිකාවෝ මට වෙන්

එතරහි බො පන මෙ වුණු බුහුමචරියං ඉදධං වෙව චීකඤුව විසාරිතං බාහුජඤඤං පුථුභූතං යාවදෙව මනුසේසහි සුපපකාසිතං

යාවතා මෙම වුනු එතරහි සස්වාරෝ ලොකෙ උපපනනා, නාහ-වුනු අදහැදෙං එකසස්වාරම්පි සමනුසසාමී එවං ලාහණායසණාපපනාං යථරිවාහං යාවතා මෙම පන වුනු එතරහි සංසෝ වා ගණා වා ලෙලක උපපනෙනා, නාහං වුනු අදහැද එකසබහම්පි සමනුපසසාම එවං ලාහණා– යසණාපපනනං යථරිවායං වුනු භික්ඛුසමෙනා. යං මෙම තං වුනු සමමා වදමාමනා වලදයා සම්මාකාරපරිපූරං අනූනං අනයිකං සවාක්ඛාතං කෙවලපරිපූරං බුහමවරියං සුපපකාසීතනති, ඉදමෙව තං සමමා වැමානො වලදයා සම්මාකාරසම්පනනං –පෙ– සුපපකාසිතනති

13 උදෑකො සුදං වූන රාමපුකෙන එවා වාචා හාසතී. පසා න පසාතීති. කිණුව පසා න පසාතී? ති බුරසා සාධු නිසිතසා කලමසා පසාතී, ධාරණුව බවසා න පසාතී. ඉදා වුවවති වුනු පසා න පසාති. යං බො පතෙතා වුනු උදෑකෙන රාමපුකෙනන හාසිත හින ගම්මා පොටුණ්නික අතරිය අනභ්සාහිත බූරමේව සන්ධාය, යණුම්ක වුනු සම්මා වදමානො වදෙයා 'පසා න පසාතී'ති, ඉදමේවේන සම්මා වදමානනා වලදයා 'පසා න පසාතී'ති.

කිණුව පසසං න පසයති ?ති එවං සඛ්ඛාකාරසම්පනකං සඛ්ඛාකාර-පරිපූරං අනූතං අනධිකං සභාස්ඛාතං කෙවලපරිපූරං බුණමවරියං සුපයක සිතනති, ඉති හෙතං පසයති ඉදමෙන් අපකඩේසයා, එවං තං පරිසුද්ධතරං අසයාත්, ඉති ගෙතං න පසයති ඉදවෙන් උපකටසියයා, එවං තං පරිසුද්ධතරං අයයාති ඉති හෙතං න පසයති ඉදං වුවරිනි පසාං න පසයනින් ,

¹ ර්ථකා ස්ද-ලඅස.

ු වුන්දයෙනි, දන් වනාති මගේ සස්න සමාදධ ද වෘද්ධිපුාප්ත ද, පැතිර ගියේ ද බොහෝ දෙනා විසින් දන්නා ලද්දේ ද, පුළුල් වූයේ ද, තුවණැති දෙවමිනිසුන් අතර පුකාශිත ද වෙයි.

වුන්දයෙනි, මෙ සමයෙහි යම පමණ දෙනෙක් ශාස්තෘහු ලොවැ පහළ වූහු ද, මා සේ ලාහයෙන් යශසින් අග පත් අන් එක ද ශාස්තෘවරයකු මම නො දකිමි. වුන්දයෙනි, මෙ සමයෙහි යම පමණ සහ පිරිසෙක් හෝ ගණමුඑවෙක් ලොවැ පහළ වී ද, මේ හික්ෂුසහිසයා සේ ලාහයෙන් යශසින් අග පත් අන් එක් ද සහ පිරිසක් මම නො දකිමි. චුන්දයෙනි, සියලු කාරණ-යෙන් සැපැයුණු, සියලු කාරණයන් පිරිපුන්, අඩු ද වැඩි ද නො වූ, මොනොවට කියන ලද, සියල්ලෙන් පිරිපුන්, මොනොවට පුකාශිත වූ ශාසන බුහ්මවර්යයැ යි යමක් ඇරැබැ මොනොවට කියන තැනැත්තේ කියන්නේ ද, හෙ තෙමේ මෙ සස්න ඇරැබැ ම සියලු කාරණයෙන් සැපැයුණු මොනොවට පුකාශිත වූ බුහ්මවර්යයැ යි මොනොවට කියනුයේ කියන්නෝ ය.

13. වුන්දයෙනි, රාම පුතු උදක කෙමේ 'දක්නේ නො දකි' යැ යි මෙසේ වූ වචනයක් කියයි. කුමක් දක්නේ නො දකි ද? යත්. මොනොවට මුවහත් කරන ලද ඒ කරකැත්තෙක තලය හේ දකි. එහෙත් එහි මූතක වූ කලී හේ නො දකි. වුන්දයෙනි, දක්නේ නො දකි යි යනු මේ යැ යි කියනු ලැබේ වුන්දයෙනි, රාමපුතු උදකයා විසින් කරකැත්තක් සදහා ම මේ හින වූ ගුාමා වූ පුහුදුනනට ම සුදුසු වූ ආර්ය නොවූ, අර්ථනිඃශිත නොවූ යම් වචනයෙක් කියන ලද ද, එහෙත් 'දක්නේ නො දකි' යැ යි මොනොවට කියන තැනැත්තේ යමක් සඳහා කියන්නේ නම්, 'දක්නේ නො දකි' යැ යි මෙ සෙන සඳහා ම කියන්නේ ය.

කුමක් දක්තේ තො දකි ද? යක් මෙසේ මේ සසුන් බඹසර සියලු කරුණින් සපිරුණේ ය. අඩුක් නැත, වැඩිත් නැත. මොනොවට දෙසන ලද්දේ ය, සියලු අංගයෙන් පරිපූර්ණ ය. මනා කොට පවසන ලද්දේ යැ' යි මෙසේ ම හේ මෙ සස්න දකි. මෙහි මෙනම කොටස බැහැර කරන්නේ ය (බැහැර කළ යුතුය). මෙසේ එය වඩා පිරිසිදු වෙතැ යි මෙසේ හේ නො ම දකි. මෙහි (මම සස්නට)මේ නම කොටසක් පිටතින් ඇද ගන්නේ ය (ඇද ගතයුතුය). මෙසේ එය වඩා පිරිසිදු වන්නේ යැ යි මෙසේ මෙය හේ නො ම දකි. මෙය 'දක්තේ නො දකි' යැ යි කියනු ලැබෙ.

යං බො තං වුඤ සමමා වදමානො විදෙයා ("සඛ්ඛාකාරසම්පනකා --මප– බුහමචරියං සුපපකාසිකනකි" ඉදමෙව තං සඛ්ඛා වදමානො විදෙයා සඛ්ඛාකාරසම්පනකං සඛ්ඛාකාරපරිපූරං අනුනං අනධිකං සවාක්ඛාතං කොවලපරිපූරං බුහමචරියං සුපපකාසිකනකි

සඩහායිකබ්බා ධමමා

14. නසමානිහ චුඤ ලෙය ලටා මයා ධම්මා අභිඤඤ, ලදසිතා, නසථ ස ඉතිබ ඉහට ස බාග මම ස මාග මම අපෝන අප්රං බා කදේ නෙන බා කද්නං සබනායිතබබං න විවදිතබබං යථයිදං බුහුමවරියං අදබනියං අස චීරට්ඨිතික•. තදසස බහුජනභිතාය බහුජනසුබාය ්ලලාකානුකමපාය දස්ාය හිතා**ය සුබාය දෙවමනුස්**යානං ක**තමෙ ව වො චු**ඤ ධ<u>ම</u>ා රියා අභිණුකු දෙසිතා යසු සම්බෙහෙව සමුගම්ම සමාගම්ම අසෝන අස් බා ඤරනෙන බා ඤරතං සමහාගිතමමං න විවදිතමමං, යරයිදං මුහමවරියං අදධනියං අසස චීරරිසීනිකං, තදසස බහුජනතිතාය බහුජනසුබාය ලොකානු– කම්පාය අභාය හිතාය සුඛාය දෙවමනුසසානං සෙයාරීදං. විකාරෝ සත්පටුඨාතා, චතනාලරා සමුම පටධානා, චතතාලරා ඉදධිපාද, පඤවීණීයානි, පණුව බලානි, සහා බොජඹාඩාගා, අරියෝ අටුඨුම්ශියෝ මනොා. ඉමෙ සමාගමම අසෝන අසාං බාණුල්ලනන බාණුන්නං සමාගයිතබබං, න විවදිතඛබං, යථයිදං බුහමවරියං අදධනියං අසස චිරවඨතිකං, තදස බහුජනනිතාය බහුජනසුබාය ලොකානුක**ම**පාය අළුාය හිතාය සුබාය ලදවමනු සසාන ං

සඤඤාලපතබබ විධි

15 - ගෙසං ව වෝ වුඤ සමගතානං සමෙමාදමානානං අවිවදමානානං සික්ඛිතඛ්‍ය අණුසුනමරා සමුහමවාරී සංසේ ධලමං හාසෙයා, තනු වේ තුමහාකං එවමසස ''අයං බෝ ආයයමා අභ්‍ර කේමව මිවුණ ගණනත්, බා ක්ස්තානි ව විවුණ රොපෙනී''කි, කසස නෙව අභිතණ්දිතඛඛං, තපපටිකෙකායිතඛඛං අතුහිනන්දිනා අපපටිකෙකායින්මා යෝ රවමසස වචනියය ''ඉමසස නු බෝ ආවුසෝ අභ්‍ර සස ඉමානි වා බා ක්ස්තානි එතානි වා බා ක්ස්තානි කතමානි බපායිකතරානි ඉමෙයං වා බහ ක්ස්තානං අයං වා අශාවා එසෝ වා අභෝ , කතමමා මපායිකතරානි

මොහොවට කියන තැනැත්තේ 'සියලු අයුරින් සැපැයුණු සසුන් බඹසර මොනොවට පැවැසිණැ'යි යමක් ඇරබැ කියන්නේ නම්, එසේ කියන තැනැත්තේ 'සියලු අයුරින් සැපැයුණු, සියලු අයුරින් පිරිපුන්, අඩුත් නොවූ වැඩිත් නොවූ මොනොවට වදුරන ලද, හැම ලෙසින් පිරිපුන්, බඹසර මොනොවට පවසන ලද යි මෙ සසුන්බඹසර ඇරබැම එය කියන්නේ ය (කිය යුතු ය)

- 14. වුකුයෙනි, එ හෙයින් මෙහි මා විසින් වෙසෙසි නුවණින් දන තොපට යම දහම දෙසන ලද ද, එහි තොප සියලු දෙනා විසින් ම, යමසේ මෙ සසුන් බඹසර දික් කලක් පැවැති යැ හැකි වන්නේ ද බොහෝ කලක් සිටි යැ හැකි වන්නේ ද, එසේ එක් වැ එක්රැස් වැ අර්ථයෙන් අර්ථය ද වාංජනයෙන් වාංජනය ද සසඳනුවන් ව සැහැයිය යුතු ය එය බොහෝ දෙනාට හිත පිණිස, බොහෝ දෙනාට සුව පිණිස, ලොවට අනුකමපා පිණිස, දෙව්මිනිස්නට වැඩ පිණිස හිත පිණිස සුව පිණිස වන්නේ ය. ඒ දහම්හු නම්: සතර සතිපඩඨානයෝ ය, සතර සමාක්පුධානයෝ ය, සතර සෘණිපාදයෝ ය, ඉණියයෝ ය, පඤ්ච බල ය, සප්ත බොධානඩ්ගයෝ ය, ආර්ය අෂ්ටාඩගික මාර්ගය යන මොහු ය. වුඥයෙනි, සියලු දෙනා විසින් ම එක් වැ එක්රස් වැ යමෙක අරුතින් අරුතද අකුරින් අකුර ද සසදනුවන් ව, යම්ෂස් මේ බඹසර දික්කලක් පැවැති යැ හැකි වන්නේ ද, බොහෝ කලක් සිටියැ හැකි වන්නේ ද, එසේ සැහැයියැ යුතු ද, විවාද නො කළ යුතු ද ඒ මෘව්සින් චෙසෙසි නුවණින් දූන දෙසන Cද මේ දහම්හු ය. එසේ එය සංගායනා කිරීම බොහෝ දෙනාට හිත පිණිස, ^{ලබා}හෝ දෙනාට සුව පිණිස, ලොවට අනුකම්පා පිණිස, දෙව්මිනිස්නට වැඩ පිණිස හිත පිණිස සුව පිණිස වන්නේ'ය
- 15. වුæුයෙනි, සමග වූ සතුටු වන්නා වූ විවාද නො කරන්නා වූ ඒ නොප විසින් මෙසේ නික්මී යැයුතු (උගත යුතු) එක්තරා සබරම්-සැරියෙක් සභීසයා කෙරෙහි දහම දෙසන්නෝ නම, එහි තොපට 'මේ ආයුෂ්මත්හු වූකලි අර්ථය ද වරදවා ගනී, වාඤ්ජන ද වරදවා නංවා යැ'යි මෙසේ සිතෙක් වන්නෝ නම්, ඔහුගේ වචනය නො ම පිළිගත යුතු, නො ද පිළිකෙවූ කළ යුතු නො පිළිගෙන, නො ද පිළිමකවූ කළ යුතු නො පිළිගෙන, නො ද පිළිමකවූ කළ යුතු නො පිළිගෙන, නො ද පිළිමකවූ කෙර යුතු නො පිළිගෙන, නො ද පිළිමකවූ කළ යුතු නො පිළිගෙන, නො ද පිළිමකවූ කොට, ''ඇවැත්නි, මේ අර්ථයට මොහු වාඤ්ජනයෝ ද නැත හොත් තුලු වාඤ්ජනයෝ ද කවර වහඤ්ජන මෙය ද නැත හොත් එය ද? කවර අර්ථයෙක් වඩා යොගා වේ ද ?''යි හෙ නෙමේ මෙසේ වීවාළ යුතු වන්නේ ය.

සො වේ එවං විදෙයන ''ඉමසස් බො ආවුසෝ අන්සා ඉමානෙව බා සඳුනානී ඔපායිකතරානී යෑනෙව එතෘනී' ඉමෙසං බා සඳුනානං, අයමෙව අසෝ ඕපායිකතරො යානෙව එසෝති, සො තෙව උසසා දෙත බො න අපසා දෙත බො අනුසසා දෙනා අනපසා දෙනා සෙව ව සාධුකං සස සුසු පෙත බො, තසස් ව අන්සස තෙසං ච බා සුද නානං නිසනතියා.

අපරො පි වේ වුණු සබුහමවාරී සමෙක ධමමං හාසෙයා, තතු වේ තුමහාකං එවමසස ''අයං බො ආයස්මා අණුං හි බො මිවුණ ගණකාත්, බා ඤෝනානි සමමා රොපෙති''ති, තසක හෙව අභිනුඤ්තබබං නපපටිකෙකාසිනබබං අනුභිනුඤ්තා අපපටිකෙකාසිනා සො එව සහ වචතියෝ ''ඉමෙසං නු බො ආවුඩෙ බහඤ්තානං අයං වා අකෝ එසෝ වා අපෝ, කතමො ඔපායිකතරා? 'ති, සො වෙ එවං වදෙයා ''ඉමෙසං බො ආවුසෝ බහඤ්නානං අයමෙව අනෝ ඔපායිකතරා, යො වෙව එසෝ''ති, දෙසා නෙව උසාහදෙතබොං න අපසාඉදත්බබා. අනුසසාලදනා අනපසාදෙනා සෙව සාධුකං සඤ්ඤ-

අපරෝ පන වුඤ සමුහමවාරී සමෙක ධමමං හාසෙයා, තනු චේතුමහාකං එච්චසස ''අයං බෝ ආයසමා අපරං හි බෝ සමමා ගණ්කාති, බා සෙද්නානි මිච්ඡා රොපෙනි''කි, කසස නෙව අභිනස්තිබබං නපර්ථිකෙකාසිකබබං අනභිනස්තිනා අපර්ථිකෙකාසිතා, සෝ එච්චසය ච්චන්යෝ ''ඉමසස නු බෝ ආවුසෝ අපර්සස ඉමානෙව බා සෙද්නානි එකානි වා බා සෙද්නානි, කතමානි ඔපායිකතරානි?''කි සෝ වෙ එවංච්චෙයා ''ඉමසස නු බෝ ආවුසෝ අපර්සස ඉමානෙව බා සෙද්නානි ඔපායිකතරා ව යානි චේච එකානිකි,¹ සෝ නෙව උසසාදෙකබෙබා න අපසාලෙකබබා අනුසසාඉදනා අනපසාලෙකා සෙව සාධුකං සසිසි, පෙතුබෙබා කෙසසෙසුව බා සෙද්නානං නිසනුගියා.

අපරෝ පි වේ වුු සබුහුමවාරී සඬෙක ධලලං භාලසයා, පතු වේ තුමහාකං වවමසස ''අයං බො ආයභා අපුරුණුව සමඟ ගණනත්, බා ඤානානි ව සමඟ රොපෙකි''කි, කසස 'සාධූ'නි හාසිතං අභිනත්ද තබබං අනුවෝදිතබබං කසස 'සාධූ'නි භාසිතං අභිනත්දණා අනුවෝදණා සො එවමසා වචනිගෝ ''ලාභා නො දාවුසෝ සුලදෑං නො දාවුයෝ, යෙ මයං ආයත නතං තාදිසං බුහමවාරිං පසාම එටං අත්ථුගෙන බා ඤානුවෙනනුලි ''

¹ යාපවව ධනානි – ඩවු

ඉදින් හේ ඇවැත්නි, මේ අර්ථයට මේ වාඤ්ජන ම වඩා සුදුසු ය. මේ වාඤ්ජනයනට මා විසින් කියන ලද මේ යම් අර්ථ කෙනෙක් ඇද්ද, මේ අර්ථ ම වඩා සුදුසු ය යම් තෙල අර්ථයෙක් ඇද්ද, එය නො ම හුවා දක්වී යැ යුතු, නො ද බැහැර කළ යුතු: නො මහුවා දක්වා, නො ම බැහැර කොට, 'ඒ අර්ථය ද ඒ වාඤ්ජනයන් ද සලකා බලනු පිණිස හේ ව මොනොවට දන්වියැ යුතු.

වුඤයෙනි, අන් සබරම්සැරියෙකුත්, සඩසයා කෙරෙහි දහම් කියන්නේ නම, 'මේ ආයුෂ්මත් තෙම අර්ථය වරුවා ගනි, වාසැජ නයන් මොනොවට නැවා' යැ යි එහි නොපට මෙසේ සිතෙක් වන්නේ නම, ඔහුගේ වචන නො ම සතුටු විය යුතු නො ද පිළිකෙවු කළ යුතු. සතුටු ද නො වී, නො ද පිළිකෙවු කොට, 'ඇවැත්නි, මේ වාසැජනයන් ගේ මේ අර්ථය ද? නැත හොත් තෙල අර්ථය ද? මෙයින් කවර එකෙක් වඩා යෝගා ද?'යි මෙසේ හේ කියැ යුතුය. ඉදින් 'ඇවැත්නි, මේ වාජනයන් ගේ (ශබ්දයන්ගේ) යම් තෙල අරුතෙක් වේ ද, ඒ මේ අරුත ම වඩා යොගා යැ' යි හෙ තෙමේ මෙසේ කියන්නේ නම, හේ නො ම හුවා දක්විය යුතු, නො ද හෙලා දක්ක යුතු. නො ම හුවා දක්වය යුතු, නො ද හෙලා දක්ක යුතු. නො ම හුවා දක්වා, නො ද හෙලා දක, එහි අරුත් සලකා බලනු පිණිස හෝ ම මොනොවට දන්වියැ යුතු.

වුඤයෙනි, අන් සබ්රමසැරියෙක් සහිසයා කෙරෙහි දහම් කියන්නේ නම, 'මේ ආයුෂ්මත්හු අර්ථය වූකලි මොනොවට ගනිත්, වහස්ජනයන් වරදවා නංවති'යි නොපට මෙසේ සිතෙක් වන්නේ නම් ඔහු ගේ වචනයට නො ම සතුටු වියැ යුතු, එය නො ද පිළිකෙවු කළ යුතු. එයට නො ම සතුටු ව, නො ද පිළිකෙවු කොට, 'ඇවැත්නි, මේ අර්ථයා ගේ (මේ අර්ථය පවසන) වහස්ජනයෝ මොහු ම ද? නැත හොත් තුලුහු ද? කවර වහස්ජන කෙනෙක් ව්ඩා යෝගහ ද? යි හේ මෙසේ කියැ යුතු (ඔහුගෙන් මෙසේ පුශ්න කළ යුතු) ඉදින් හෙ නෙමේ "ඇවැත්නි, (මා කී) යම් තෙල වහස්ජන කෙනෙක් වෙත්ද, මේ අර්ථයට ඒ වහස්ජනයෝ ම වඩා යොගා වෙත්' යැ යි මෙසේ කියන්නේ නම්, හේ නො ම හුවා කියැ යුතු නො ද හෙලා කියැ යුතු. හුවා නො කියා, හෙලා ද නො කියා, ඒ වහස්ජනයන් ම සලකා බලනු පිණිස හේ ම මොනොවට දන්වියැ යුතු.

වුු කුගෙනි, අත් සබරමසැරියෙක් ද සහිසයා කෙරෙහි දහම් කියත්තේ නම, ඉදින් එහි ලා 'මේ ආයුෂ්මත්හු වනාහි අර්ථය ද මොනොවට ගනී, වාඤ්ජනයන් ද මොනොවට නංවා යැ යි කොපට මෙසේ සිතෙක් වන්නේ නම, 'මැනැවැ'යි ඔහුගේ වචනයට සතුටු වියැ යුතු, අනුමෙවියැ යුතු. ඔහුගේ වචනයට 'මැනැවැ යි සතුටු වැ, අනුමෙවැ 'ඇදැන්නි, යම්බළු වූ අපි මෙසේ අරුත් දන්නා, වාංජන දන්නා ආයුෂමත් වූ ඔබ වැනි සබරමසරක්හු දක්නමෝ ද, ඇවැත්ති ඒ අපට ලාහයෝ ය, අවැත්ති, ඒ අප වීසින් (අත්බව) මොනොවට ලදීමේ යැ'යි හේ මෙසේ කියැ යුතු වන්නේ ය

පච්චයානුඤඤාතකාරණ•

න වො අතං වුණු දිටඨාධම්මකානං ලයව ආසචානං සංවරාය ධලමං ලදලසම්, න පනාහං චුණු සම්පරායිකාන• යෙව ආසවාන• පටිසාතාය ධමමං දෙසෙමි. දිවසීධමම්කානං වෙවාහං වුණු ආසචානං සංවරාය ධමලං ලදලසම් සම්පරායිකාන*ඤ*ව ආසවානං පටිඝාතාය. අනුæුකං, තීහ ය• **වො** මයා චීවරං වුනු යාවලදව සීතසය පටිඝාතාය, උණතසය පටිසාතාය. ලවා තං ඩංසමකවාතාතපසරිංසපස**ව**ථ සුසානං පටිසාතාය, යාවලදව හිරිකොපීන-පට්වුණුදනුසුවං ලයා වෝ මයා පිණිඩපාලකා අනුඤඤුකො, අලං වෙ-**ලසා යාවදෙව ඉමසස කායසස යීතියා යාපනාය විහි-සූපරතියා බුහමවාරි** යානුගතහාය.

ඉති පුරුණණු වේදනං පටිහඬබාම් නවණු වේදනං න උපපාදෙසසාම්, යාතුා ච මෙ හවිසසති අනවජනා ච එාසුවිහාරෝ චාති යං වෝ මයා සෙනාසනං අනුණුසුකං, අලං වෝ කං යාවදෙව සීකසා පටිඝාතාය උණනසස පටිඝාතාය ඩංසමකසවාතාතපසරිංසපසම්එසසානං පටිඝාතාය යාවදෙව උතුපරිසසයවිනොදනං පටිසල්ලානාරාමුණ

යො වෝ මයා ගිලානපාචවයහෙසජජපරිසකාරෝ අනුඤඤුනො, අලං වෝ මසා යාවදෙව උපපනනානං වෙයාාබාධිකානං වෙදනානං පටිඝාතාය අඛයාප**ජ**කිපරමතායා ති

සු**ටල**ලිකානුයොගා

17 ඨානං ලබා පලනකං වුඤ විජ±ති, යං අණුකුතිස්වියා පරිඛඛා-ජකා එවං වදෙයනුං ''සුබලලිකානුයොගමනුයුතතා සවණා සකාපුතනියා විහරනතී''නි එවං වාදිනො වුඤ අණුකුතිස්වියා පරිඛඛාජකා එව පසු වචනියා ''කතමො සො අවුසො සුබලලිකානුයොගො? සුබලලිකානුයොගා හි බනු අනෙකවිහිතා නානපසකාරකා''නි.

16. චු කුයිනි, මෙ ලොවැ (පුතාය පර්යෙෂණ පුතාය පරිභෝග හේතුයෙන්) උපදනා කාමාසුවාදි ආසුව හැවුරුම පිණිස පමණක් කොපට දහම නො දෙසම්. චුනුයෙනි, (කලහ හේතුයෙන් උපදනා) පරලොවැ දී දුක් විපාක දෙන ආසුවයන් නැසීම පිණිස පමණක් දහම නො දෙසම්. වුæුගෙනි, නොපට මෙලොවැ උපදනා ආසුව– යන්ගේ සංවරය පිණිස ද, පරලොවැ විපාක ලෙන ආසුවයන්ගේ වීනාශය පිණිස ද කොපට දහම දෙසම්. චුනැයෙනි, එහෙයින් මෙහි මා විසින් <mark>තොප</mark>ට යම සිවුරෙක් අනු;න්නා ලද ද, **ය**ම්තෘක් ම ශීතය නැසීම පිණිස උණුසුම නැසීම පිණිස, ඇටලේ මැස්සන් මදුරුවන් සර්පයන් අවු සුළං යන මොවුන්ගේ ස්පර්ශය වැළැක්වීම පිණිස, හිරි කොවන අඛ්ග වසාලනු පිණිස සමත් ම වෙයි , තොපට මා විසින් යම් පිණ්ඩපාකයෙක් අනුදන්නා ලද්<mark>දේ ද, ්එය යම්තාක් ම මෙ රූපකය</mark> සිටුනා පිණිස<mark>, ''මෙ</mark>සේ පැරැණි බඩගිනි වෙදනාව නසන්නෙමී, අඑක් බඩගිනි වෙදනාවක් ^ලනා උපදවන්නෙමි, `මෙයින් මගේ ජීවිත යානුාව ද වන්නේ ය, නිවරද බව ද පහසු විහරණය ද වන්නේ යැ'' යි යැපෙනු පිණිස් **ඓහෙසින් වළකිනු පිණිස, බඹසරට අනුගුහ පිණිස සමන් ම** වෙයි.

මා විසින් කොපට යම සෙනස්නෙක් අනුදන්නා ලද ද, එය යම්තාක් ම ශීත නසනු පිණිස, උෂ්ණය නසනු පිණිස ඇට මැසි ම්දුරු අවු සුළං සර්ප යන මොවුන්ගේ ස්පර්ශය වළක්වනු පිණිස සෘතුවිපර්යාසයෙන් වන උවදුරු දුරැලීම පිණිස, චිත්තව්වේකයෙහි ඇලෙනු පිණිස සැහෙයි.

මා වීසින් තොපට යම බෙහෙත් පිරිකරෙක් අනුදන්නා ලද ද, එය තොපට උපදනා යම්තාක් රොගවෙදනා වැළැක්ම පිණිස, වාහබාධ නැති බව (නිදුක් බව) කෙළවර වනු පිණිස සෑහෙයි

17 වුඤයෙනි, 'ශුමණශාකාපුනියයෝ සුබල්ලිකානුයෝගයෙහි (සුව සෙවීනුයෙහි) ඇලී වෙසෙන් යැ' යි අන්තොටු පිරිවැජ්ජෝ මෙසේ කියන්නාහු ය' යන මේ කාරණයෙක් ඇත. වූඤයෙනි, මෙසේ කියන අන්තොටු පිරිවැජියෝ "ඇවැත්නි, ඒ කවර සුබල්ලිකානුයෝගයෙක් ද? (සුව සෙවීනුයෙහි ඇලීමෙක් ද?) සුබල්ලි-කානුයෝගයෝ (සුව සෙවීනුයෙහි ඇලීම) වූ කලි බොහෝ හ, නොයෙක් වැදැරුම හ, නන් අයුරු හ'' යි මෙසේ කියැ යුතු වන්නාහ. (අන්තොටු පිරිවැජ්ජනට මෙසේ කියැ යුතු

චතතාරෝ'මෙ වුණු සුබලලිකානුයොගා හීතා ගමා පොථුජාතිකා අනරියා අනසුථස-භිකා න නිම්බ්දය න විරාගාය න නිරෝධාය න උපසමාය න අභිණුණුය න සමේබාධාය න නිඛ්ඛානාය සංවතානුල් කතමෙ වනතාමරා වී ඉධ වූඥ එකමෙවා බාලො පාලණ වධිණා වධිණා පීලණති. පඨලමා අතහනං සුලබති අයං **සුබලලිකානුයොගො** පුන ව පරං වුනු ඉධෙකවෙවා අදිනන්ං ආදියිණා ආදිසිණා අකතානං සුබෙති පීණෙනි අයං දුනිමයා සුබලලිකානුයොගො. පුන ව පරං වුනු ඉලධකවෙවා මුසා හණිකා හණිකා අනතානං සුලෙබනි පීණෙනි. අයං කතියො සුබලලිකානු යොගො. පුන ච පරං වු් ඇ ඉධෙක ඓවා පණුණි කාම-ගුණෙහි සමපපිතො සමඛ්නිභුතො පරිවාරෙකි, අයං චතුතෙවා සුබලලිකා-නුයොගො ඉමෙ බො වුණු චනතාරො සුබලලිකානුයොගා හිනා ගණා ලපාථුජජනිකා අනරියා අනාසුවසංභිතා න නි<mark>බ්බ</mark>ිදය න විරාගාය න නිලරාධාය න උපසමාය න අභිඤඤය න සමේඛාධාය න නිඛ්ඛානාය සංවිකානති.

වතතාරෝ මෙ වුනු සුබලලිකානුයොගා එකනතනිබබිදය විරාගාය නිරෝධාය උපසමාය අභිණුණුය සමේබාධාය නිඛඛානාය සංවතතනි. කතමේ වතතාරෝ ? ඉධ වුනු භිකබු විවිචෙවව කාමෙගි විවිචා අකුසලෙහි ධමෙමති සවිතකකං සවිචාරං විවෙකජං පිතිසුබං පඨමං ඣානං උපසමපජජ විහරති අයං පඨමමා සුබලලිකානුයොගො යුන ව පරං වුනු භිකබු විතකකවිචාරානං වූපසමා අජකානතං සමපසාදනං වෙනසො එකොදිහාවං අවිතකකං අවිචාරං සමාධිජං පීනිසුබං දුනියං ඣානං උපසමපජජ ටිහරති අයං දුනියෝ සුබලලිකානුයොගො

වුණුයෙනි, තීන වූ ගුාමා වූ, පෘථග්ජනයන් අයත් වූ අනාර්ය වූ අවැඩි ඇසුරු කළාවූ සුබල්ලිකානුයෝගයෝ (සුව සෙවිනුයෙහි ඇලීම) සතරෙකි, ඔහු සසර කලකිරෙනු පිණිස, නොඇල්ම පිණිස, කෙලෙස් නසනු පිණිස, කෙලෙස් සංසිදෙනු පිණිස, විශිෂ්ටඥනය පිණිස, සමබොධිය පිණිස, නිවන් පිණිස නො පවතින්. කවර සතර දෙනෙක් ද ? යන්. වුණු~ යෙනි, මෙහි එක් තරා අනුවණයෙක් පණිවා කොට කොට තමා සුව පත් කෙරෙයි, තමා පිණවයි. මේ පළමු වන කාමසුබල්ලිකා.නුයොගය යි කව ද චුඥයෙනි, මෙහි එක්තරා අනුවණයෙක් අයිනාදන් කොට කොට තමා සුව පත් කෙරෙයි, තමා පිණවයි. මේ දෙවෙනි සුබල්ලිකානුයොගය යි. තව ද වුඤයෙනි, මෙහි එක්තරා අනුවණයෙක් මුසවා බැණ බැණ තමා සුව පත් කෙරෙයි, තමා පිණවයි. මේ කෙවෙනි සුටල්ලිකානුයොගය යි තව ද වූඥයෙනි, මෙහි එක්තරා අනුවණයෙක් පස්කම් ගුණයෙන් සමර්පිත වැ යුක්ත වැ ඉදුරන් හසුරුවයි මේ සිවු වන සුබල්ලිකානුයොගය යි චුඤයෙනි, සතර සුබල්ලිකානුයොගයෝ තී නහ, ගුාමා හ, පුහුදුනන් අයත් ස, අනාර්ය හ, අනර්ථනිඃශිුත හ, සසර කලකිමරනු පිණිස මනා පවත්නාහ, විරාගය පවත්නාහ, නිරෝධය පිණිස නො පවත්නාහ, කෙලෙස් සංසිදීම පිණිස නො පවත්නාහ, විශිෂ්ටඥනය පිණිස නො පවත්නාහ, සමබොධිය පිණිස නො පවත්නාහ, නිවන පිණිස නො පවත්නාහ

18 - වුæැයෙනි, 'ශුමණ ශාකාපුතියයෝ මේ සතර කාමසුබල්ලි-කානුයත්ති යෙදුණෝ ව වෙසෙත් යැ' යි මෙසේ අන් තොටු පිරිවැජ්ජෝ කියන්නාහ යන මේ කාරණය වූකලි ඇත (එසේ කියන) ඔහු 'එසේ නො කියවු' යැ යි කියැ යුතු වන්නාහ ඔහු තොපට මොනොවට තිවැරැදි ලෙස නො කියන්නෝ ම එසේ කියන්නාහ නැති දැයින් හොවූ දැයින් දෙස් කියන්නාහ

වුඤාගති, මේ සුබල්ලිකානුයෝගයෝ සතර දෙනෙක් ඔහු එකාන්ත යෙන් සසර. කලකිරෙනු පිණිස, විරාගය පිණිස, නිරෝධය පිණිස, ක්ලෙශොපශමය පිණිස, විගිෂ්ටඥනය පිණිස, සම්බෝධිය පිණිස, තිර්වාණය පිණිස පවත්නාහ කවර සතර දෙනෙක් ද⁹ යත් දුණුයෙනි. මෙහි මහණ තෙම කාමයන්ගෙන් වෙන් ව ම, අකුසල් දහමුන්ගෙන් වෙන් ව ම, විතර්ක සහිත, විචාර සහිත, විචේකයෙන් උපන, පිකිය හා සුවය හා ඇති පුථම ධාානයට පැමිණ වෙසෙයි. මේ පළමු වන සුබල්ලිකානුයෝගය යි තව ද වුඤයෙනි, මෙහි මහණ තෙමෙ චිනර්ක විවාරයන් සංසිදිමෙන්, තමා තුළ පැහැදීම ඇති කරන, සිත එකහටව ඇති, විතර්කරහිත විවාරරහිත ස්මාධියෙන් උපන්, පීනිය හා සැපය හා ඇති ද්විතිය ධාානයට පැමිණ වෙසෙයි මේ දෙවෙනි සුබල්ලිකානු-යෝගය යි පුන ව පරං වුඤ භිකඛු පීතියා ව වීරාගා –පෙ– තං තනියං ඣාන උපසමපණ වීහරති. අයං තනියෝ සුබලලිකානුයෝගො. දුන ව පරං වුඤ භිකඛු සුබසය ව පහානා දුකඛසය ව පහානා –පෙ– වතුණං ඣානං උපසම්පණ විහරති. අයං චතුෂෝා සුබලලිකානුයෝගො. ඉමෙ බො වුඤ වතතාරෝ සුබලලිකානුයෝගා එකතන්විඛිදය වීරාගාය නිරෝධාය උපසමාය අභිඤඤය සමේඛාධාය නිඛ්ඛානාය සංවතතන්

සුබලලිකානු යොගානිස සා

ඨානං බො පනෙනං වුණු විජජති, යං **අ**ණුසුතිණීයා පරිඛ්ඛාජකා එව්-වලදයනු, 'ඉමේ පන ආවූසෝ චනනාරෝ සුබලදිකානුයෝගේ අනුයුණාන විභරතං කති ඵලානි කතානිසංසා පාටිකුඩි ?''ති. එවංවාදිනො දිනු අණුදැතින් පරිබ්බාජකා එවමසසු වචනීයා "ඉමේ බො ආදිමයා චතතාලරා සුබලලිකානුයොලග අනුයුතතානං විහරතං චතතාරි එලානි චනතාලරා ආනිසංසා පාටිකඣා, කතුලම චනතාලරා ඉධාවුසො ගිනවු ත්ණණ සමණුජනානං පරිසඛයා සොතාපලනනා හොත් අවිනිපාත-ඉදං පඨමං පලං පඨමො ධලම්මා නියලතා සම්බාධිපරායලනා. ආනිසංයො. දුන ව පරං ආවුලසා ගිකබු කිණණ. ස**ෙකුසැජ**නානං පරිසකියා රාගදෙයමොහානං තනුකතා සකදගාමී මහාතී සකිදෙව ඉි^{ලි,} ලොකං ආගණවා දුක්ඛුසානනං කලරානි. ඉදං දුනියං එලං දුනියො ආතියංගයා. පුන ව පරං ආවූයෝ භික්ඛු පණුනනං ඔරමහා ගියානං සලඤඤුජනානං පරිසඛයා ඔපපාතිලකා හොති තුණු පරිනිඛ්ඩායි අනා-වතනිධලම්මා කසමා ලොකා'නි. ඉදං තනියං ජලං තනිලයා ආනිසංලසා පඤඤුවිටුතනිං දිලටුරුව ධලමම සයං අභිඤඤ සචමිකනා උපසමපජ් වතතාරෝ සුබලලිකානුයොගෙ අනුසුතතානං වහරතං ඉමානි වික^{, ලි} එලානි වාතාවරා ආනියංසා පාටිකුඹ්බා''නි

වුඤයෙනි, තව ද මහණ තෙමෙ පුීතිය ද පහ වීමෙන් . . ඒ කෘතිය ධාානයට පැමිණ වෙසෙයි. මේ තෙවෙනි සුබල්ලිකානු යොගය යි. චුඤයෙනි, තව ද මහණ තෙමෙ සුබවෙදනාව ද පහ කිරීමෙන් ... චතුර්ථ ධාානයට පැමිණ වෙසෙයි මේ සිවුවැනි සුබල්ලිකාතුයෝගය යි. චුඤයෙනි, මේ සතර සුබල්ලිකානුයොගයෝ ඒකාන්තයෙන් සසර කලකිරෙනු පිණිස, විරානය පිණිස, නිරොධය පිණිස, ක්ලේශොපශමය පිණිස, විශිෂ්ටඥනය පිණිස, සමබෝධිය

18. වුඤායනි, 'ශාකාපුනීය ශුමණයෝ මේ සතර සුබල්ලිකානු-යන්ති යෙදී වෙසෙන්' යැ යි අන්තොටු පිරිවැජ්ජෝ කියන්නාහ යන මේ කාරණය ඇත. 'එසේ යැ' යි ඔහු කියැ යුත්තාහ (ඔවුනට පිළිතුරු දියැ යුතු.) ඔහු මොනොවට කියන්නාහු. නැති දයින් නොවූ දයිත් තොපට දෙස් නො කියන්නාහ.

වුæුයෙනි, 'ඇවැත්නි, මේ සතර සුබල්ලිකානුයොගයන්හි යෙදී වසනවුන් විසින් එල කීමයක්, අනුසස් කිලයක් කැමැති වියැ යුතු ද^{ු ඉ} යි අන්තොටු පිරිවැජ්ජෝ මෙසේ පුඑවුස්නාහ' යන මෙ කාරණය වූ කලි දැත. වු ඤාගෙනි, මෙසේ පුඑවුස්නා අත්තොටු පිරිවැජියෝ මෙසේ කිය යුතු (අන් කොටුපිරිවැජියනට මෙසේ පිළිතුරු දියැ යුතු) "ඇවැත්ණි, මේ සතර කාමසුබල්ලිකානුයොගයන්හි යෙදී වසන්නවුන විසින් සතර එල කෙනෙක් සතර ආනිසංස කෙනෙක් කැමැති වියැ යුතු හ. කවර සතර දෙනෙක් ද? යත්: ඇවැත්න්, මෙහි මහණ තෙමෙ තුන් සංයෝපනයග් ක්ෂය කිරීමෙන් අපායට නොවැටෙන සුලු, ධර්මනියමයෙන් නියත වූ, උපරිමාර්ගතුයය ප්රායණය කොටැති (අවශාලයන පැමිණියැ යුතු) මසා්චාත් පුගුලෙක් වෙයි. මේ පළමු වන එලය යැ, පළමු වන අනුසස යැ. ඇවැත්ති, තව ද මහණ තෙමෙ තුන් සංෂයාජනයන්ගේ පරික්ෂය– ලයත්, රාග දවලෙෂ මොහයන් තුනි වීමෙන් සෙදගැමි වෙයි, එක් වරක් ම මේ කාම ලෝකයට අවුත් දුක් කෙළවර කෙරෙයි මේ දෙවෙනි ඵලය යි, දෙවෙනි අනුසස යි. ඇවැත්නි, තව ද, මහණ තෙමේ අවර හාගික සංයෝජන පස ක්ෂය වීමෙන් ශුඩාවාස බඹලෙ:වීහි උපදුනේ, එහි පිරිතිවෙන සුලු වූයේ, ඒ ලොච්න් මෙහි පෙරළා නොඑන සුලු මවයි මේ කෙවෙනි එලය යැ, කෙවෙනි අනුසස යැ. තවද දැවැත්ති, මහණ තෙමෙ ආසුවයන්ගේ ක්ෂයගයන් ආසුවරහිත වූ එලයමාධියන් ඵලඥනයක් මෙ අක්බවහි ම නෙමෙ වෙසෙයි නුවුණින් දන පසක් මකාට, එයට පැමිණ වෙසෙයි. මේ සත*ර* වන ඵලය යැ, යතර වන අනුසස යැ. ඇවැත්නි, සතර සුබල්ලිකානුයොෆයනහි යෙදී වයනවුන් විසින් ලම සතර එල, සතර අනුසස් කැමැති වියැ යුතු යැ යි, (ඒ දන්-තොටු පිරිවැජියනව) කියැ යුතු.

බීණාසවානං අභබබටඨානානි

19. ඨානා බො පමනතං වුඥ විජජකි, ය. අඤකුතික්යා පරිඛ්ඛාජකා එවං වලදයනු ''අවඪිතධමමා සමණා සකාාපුකකියා විහරනති''ති වාදිලනා වුනු අණුසුනිස්වීයා පරිබබාජකා එවමසසු වචනියා: අස් බෙු ආවුසො තෙන භගවතා ජානතා පසසතා අරභතා සම්මාසම්බුදේඛන සාවකානං ධම්මා ලදසිතා පණුසැකතා යාවජීවං අනතිකකමනීයා. සෙයාථාරි ආවූලසා ඉනැබීමලා වා අලයාබීමලා වා ගමහීරමනමො සුනිබාකො අවලො අසම්පවෙධී, එවමෙව බො ආවුසො තෙන භගවතා ජානතා පසාතා අරහතෘ සමමාසමබුලදධන සාවකාන• ධමමා ලදසිතා පඤඤකා යාවජීව• අනතිකකුමනීයා. යො සො ආවුසො භික්ඛු අරහං බීණාසවො වුසිනවා කතකරණියො ඔහිතහාමරා අනුපුපතකසැලස් පරික්ඛණහවසමෙක්සැර-සමමදඤඤ විමුතේතා අභලඛඛා සො නව ඨානාක් අජඣාවරිකු• අගලඛකා ආවුලසා බීණාසවො භිකකු සංවිවව පාණං ජීවිතා වොරොපෙතුං. අහලඛ්ඛා බීණාසමවා භික්ඛු අදිනනං ලඑයාසඬ්ඛානං ආදියිකුං, අහලඛ්ඛා බීණාසවො භිකඛු මෙථුනං ධමමං පටිසෙවිතුං, අහුලඛුඛා බීණාසුවො භිකබු සමපජානමුසා හාසිතුං, අහු කෙටා බිණාසවො භිකබු සන්නිධි-අගාරිකභුකො කාලම පරිභුඤජිතුං, සෙයාරාපි පුබෙබ අහලබිඛා බීණාසලවා අහලඛ්ඛා බීණාසමවා භික්ඛු ඡනුගතිං ගනතුං, ලවාහාගති• හිකබු දෙසාගතිං ගනතුං, අහබෙබා බීණාසමවා භිකබු බීණසවො භිකඛු භයාගති• ගනතුං. ලයා ලසා අහලඛ්ඛා ආවුලසා භිකබු අරහං බීණාසවො වුසිකවා කතකරණියො ඔහිකහාරො අනුපාතනසැලනා පරිකඛීණහවසලඤඤජලනා සමාදුදුදුදු අහබෙබා මසා ඉමානි නව ඨානානි අජඣාවරිතු''නනි

පඤ්භ බාාකරණානි

20 ඨාන• මඛා පමනතං වුනු විජජති යං අණුකුතිණියා පරිඛ්ඩාජකා එවං විදෙයනුං ''අතින• මඛා අණුනාං අරඹන සම්මණා මගානමේවා අතිරක•¹ කුණැසසනං පණුකුමෙපති, නො ව මඛා අනාගනං අණුනානං අරබන අතීරක• කුණැසකන පණුකුමෙපති නයිදං කිංසු, නයිදං කථංසු ?''නි

^{1.} අතිරෙක - සිමු

19. වුනුලයනි, 'ලම ශාකාපුනීය ශුමණයන් ස්ථිර ස්වභාවයක් නැති වැ වෙසෙනැ'යි අන්තොටු පිරිවැජියෝ මෙසේ කියන්නාහ යන මේ කාරණය විදාාමාන ය. චුඤියන්, මෙසේ කියන සුලු අන්නොටු පිරිවැජියෝ මෙසේ කියැ යුත්තාහ (අන්තොටු පිරිවැජියනට මෙසේ උත්තර දියැ යුතු) . ඇවැත්නි, දන්නා දක්නා අර්භක් සමාක්සමබුද්ධ වූ ඒ භාගාවතුන් වහන්සේ වීසින් සව්වනට දෙසන ලද පනවන ලද දිව්හිමියෙන් නො ඉක්මීයැයුතු දහම්හු ඇත්හ පොළොවැ ගැඹුරට පිව්සි, බිමැ මොනොවට සිටුවන. ලද, නො සැලෙන, කම්පිත නොවන ඉන්දුකීල **ං**යක් හෝ අයස්කීලයෙක් යම්සේ ද, ඇවැත්නි, එසේ ම දන්නා දක්නා අර්හන් සමාක්සම්බුද්ධ වූ ඒ හගවන්හු විසින දිවහිමියෙන් නොඉක්මියැ යුතු ධර්මයෝ දෙසන ලද හ, පනවන ලද හ ඇවැත්නි, ක්ෂීණ ආසුව ඇති, වැස නිමැවූ මහබඹසර ඇති සිදුමහින් කොට තිමැවූ කෘතා ඇති, බහා තුබූ කෙලෙස් බර ඇති, පැමිණි සවාථථය (රහත්බව) ඇති, හැම අයුරින් නැසු භවබන්ධන ඇති, මනානුවණින් දුන මිදුණු යම රහන් මහලණක් වේ ද, හේ නව කැනක් ඉක්වැ හැයිරෙන්නට නො හැකි වෙයි: ඇවැත්නි, රහත් මහණ නෙමේ දූන සතක්හු දිවියෙන් තොර කරන්නට නො හැකි වෙයි, රයත් මහණ ලකුවෙ නොදුන් දයක් සොර සිකින් ගත්නට නො හැකි වෙයි, රහත් මහණ කෙමෙම මෙවුන්දම සෙවිනුවට නො හැකි වෙයි. රහත් මහණ තෙමෙ දන මුසාබස් කියන්නට නො හැකි වෙයි රහන් මහණ පෙමේ, **පෙ**ර, ගිහි වැ සිටියේ යමසේ ද එසේ, කාමයන් රැස් කොට අගන පරිභාග කරන්නට නො හැකි වෙයි, රහත් මහණ තෙමෙ ජනුයෙන් අගතියට යන්නට නො හැකි වෙයි, රහත් මහණ නොව වෙළයෙයා අගතියට යන්නට නො හැකි වෙයි, රහත් මහණ නෙවේ චොහ– යෙන් අගතියට යන්නට නො හැකි වෙයි, රහන ව**ාණ** කෙටෙ යන්නට නො හැකි වෙයි. ැටැන්හි. අගතියට කළ ආසුව ඇති, වැස නිලැවූ වහබණිසර ඇති. අතා පරිථ කොටැනිමැවූ කෘතාය ඇති, බහා තුබූ කෙලෙස් බර දැනි, පැටිණි සවාර්ථය (රහන් බව) ඇති සියලු අයුරිය නැයු හට්බයාධන අ.ර. මානොවට නුවණින් දහැ මිදුරු සට රහක් විහරණය දර . . ca කෙමෙ මෙ කුඩ ක්කා එකුමෑ සැලුදෙකුකද දතා සෑලු දෙ සී (ඔවුනට) කියැ යුතු.

ඉදුදේ කුෂ්පාතාව, අත රෝ කාරණු දේක අපුර වී අද්ධර්ධකාශ බොරහු ලො කුරු දේශු දේශය අපුර වී අද්ධර්ධකාශ බොරහු දේශා කර දේශයේ අපුර 30 වීක්ගෙනු දේශක් දේශයේ කාරණු කර අද්යේ 30 වීක්ගෙනු දේශක්

ලන ච අ*ඤ*ඤතිණීයා පරිබබාජකා අ*කු*ඤවීහිත**ල**කන කැණදසාගෙන අණැතුවිහිතකං සැනිණදසයනං පණුණුපෙප්ඛඛං මණැතුනුදු, යථරිව බාලා අධානතා අතීතං බො වුනු අදධානං ආරබන තථාගතසය සතානුසාරි **ලහා**ති **ලසා යාවතකං ආකු**ඬානි **€**₹ තාවතකං අනුසයරනි අනාගකණු මෙබා අදධාන ආරඛ්ශ කථාගකසය මෙබාධිජං ඤණං උපපජජනි 'අයමනතිමා ජාති, නැවීදනි පුනබහුවො'ති අත්තුරෙකුවපි බො වුනු ලහාති අභූත. අත**ව**ජං අනළුසංභිතං, <mark>න ක</mark>ං තථාලකා **බ**ඵාකුරෝති අතීත ෙණුපි වූ අද නොති භූතං තවජං අසථසංහිතං, කතු ධාාකරෝති කාලඤඤ තථාගලතා පෞති තසස පඤහසස වෙයානකරණය අනාගත ලවපි වුනු හොනි අභූත• අකවජ• අනක්`සංහික• -ෙෙප පණුපෙනන• වෙපි වුණු ලාාති අතුත අතවඡ අනභාස නිත න ත කථාගලකා බාාකලරාති පච්චු සානන කෙවපි වූ අද මහාති භූතං තවජං අන අවස ං හිතං කමපි තථාග කෝ න බාාකලරාති. පව්වුපාතන ෙණුවිපි වුනද ලහාති භූතං තවඡං අන්සංහිතං, තතු කාලඤඤු තථාගතො හොති තසා පඤහසා වේයාාකරණය

21. ඉති බො වුන අතීතානාගකපමුවපනෙනසු ධම්මසු තථාගතොක කාලාවාදී ගුතවාදී අසංචාදී ධම්මවාදී විනයවාදී. තසමා 'තථාගතො'තී. වුවාති යස්ව බො වුනු සදෙවකසා ලොකසා සමාරකසා සමුඟ්කසා සසෙමණමුාණමණියා පජාය සදෙවමනුසාය දිවරා සුතං මුතං විකුසැතං පතං පරියෙසිතං අනුවිචරිතං මනසා, සම්මං තථාගතෙන අභිසම්බුණිං කස්මා 'තථාගතො'ති වුවවති. යණ්ඩ වුනු රතුනිං තථාගතො අනුකතර සම්මාසමේබාධිං අභිසම්බුණ්ඛති, යණ්ඩ රතුනිං අනුපාදිසෙසාය නිඛ්ඛාන-ධාතුයා පරිනිඛඛාති, යං එතමස්මං අනනරෙ හාසති ලපති නිද්දිසති, සඛ්ඛාකං කරවා හොති නො අසාසරා කස්මා 'කථාගතො'ති වුවැති. යරාවාදී වුනු කථාගතො තථාකාරී, යථාකාරී කථාවාදී, තසමා 'කථාගතො'ති වුවැති සදෙවනේ ලොකෙ වුනු සමාරයෙ සමුඟ්කෙ සසසමණමුාසමණියා ' පජාය සදෙවනේ ලොකෙ වුනු සමාරයෙ සමුඟ්කෙ සසසමණමුාසමණියා ' පජාය සදවිමනුසයාය කථාගතො අහිතු අනහිගුකො අණුසදුණුද සො වසවතනි කථා 'කථාගතා'ති වුවවති.

¹ කාලවාදි සවචචාදි-සාා

ඒ අන්තොටු පිරිවැජියෝ වූකලි අවාක්ත අන්ධබාලයන් සේ අනෙකුක් ඇර්බැ පැවැති පෙනදශීනයෙකින් අනෙකක් ඇර්බැ පවත්තා පෙනදශීනයක් පැනැවියැ යුතු කොට හහිත්. චුණුයෙනි, කථාගකයාහට ඉකුත් කල ඇරබැ සතානුසාරි නුවණ (පෙරවුසු අත්බව සිහි කරන) නුවණ වෙයි. හෙ කෙමෙ (එයින්) යම පමණ කැමැති වේ ද, එපමණ අනා කල් ඇරබැ වූ කලි තථාගකයාහට 'මෙ සිහි කෙරෙයි. කෙළවර ඉපැක්ම ය, දන් මෙයින් මක්කෙහි භවයෙක් නැතැ'යි බොධිජ ඥනය උපදී. චුණුයෙනි, ඉකුත් කාල පිළිබඳ වූව ද යමෙක් අභූත ද අභූතා ද, අනර්ථ නිඃශිත ද එය කථාගත තෙමේ නො පවසයි. ඉකුත් කල පිළිබඳ වූ ද යමෙක් භූත ද සතා ද එහෙත් අනර්ථනි:ශිුත ද, එයත් තථාගත තෙමේ නො පවසයි. ඉකුත්කල පිළිබඳ වූ ද යමේක් තුන ද, සතා ද අර්ථ නිඃශිත ද, ඒ පැනය විසැඳීමෙහි තථාගත තෙමෙ කාලඥ වෙයි. චුනුයෙනි, අනාකල් පිළිබඳ වූ ද යමෙක් අභූත ද අසතා ද අනර්ථ නිඃශික ද, ... වක්මන් කල පිළිබඳ වූ ද යමෙක් අභූත ද අසතා ද අනර්ථනිඃශිත දී. එය තථාගත තෙමේ නො පවසයි. වුණුයෙනි. වත්මන් කල පිළිබඳ වූ ද යමෙක් භූත ද සකා ද එහෙත් අනර්ථනිඃශීක ද, එයත් කථාගක තෙමෙ නො පවසයි. වක්මන් කල පිළිබද වුව ද යමෙක් භූත ද සනා ද අර්ථනිඃශිත ද, ඒ පැනය විසැඳීමෙහි නථාගත තෙමේ කියැ යුතු කල් දන්නේ වෙයි.

21. චුඥයෙනි, මෙසේ අතීත අනාගත වර්තමාන ධර්මයන්ති තථාගත තෙමේ කල් දැන කියන සුලු ද, වූ දයක් ම කියන සුලු ද, වැඩක් ම කියන සුලු ද, දහමක් ම කියන සුලු ද, විනය ම කියන සුලු ද වෙයි. එ හෙයින් කථාගක යැ යි කියනු ලැබේ. චුඤයෙනි, දෙවියන් සහිත ^{මරු}න් සහිත වූ බඹුන් සහිත වූ ලොවැස්සා විසින්, දෙව **මි**නිසුන් සහිත, මහණබමුණන් සහිත සහිපුජාව විසින් යමෙක් දක්ක යුතු ද, ඇසිය යුතු ද, යමෙක් යමෙක් ආසුාණයක් ආස්වාදනයක් ස්පර්ශනයක් කළ යුතු ද, දන්නා ලද ද, පුංජික ද (ලබන ලද ද), පිරියෙස්නා ලද ද, සිකින් කල්පනා කරන ලද දී, ඒ සියල්ල කථාගකයන් විසින් වෙසෙසින් අවබෝධ කරන ලද්දේ ය. එහෙයින් තථාගන යැ යි කියනු ලැබෙ. වු ඥයෙනි, යම රැල්යක් කථාගත කෙමේ නිරුත්තර සමාක්සම්බොධිය අවබොධ කෙරෙයි ද ු යම රැයෙක අනුපාදිගෙෂ නිර්වාණධාතුයෙන් පිරිනිවෙයි ද, මේ දැතුරෙහි හෙ කෙමෙ යමක් කියා ද, පවසා ද, දක්වා ද, ඒ සියල්ල ඒ කී පරිදි ම වෙ, අන් සැටියෙකින් නො වේ. එහෙයින් 'තථාගත'යැ යි කියනු ලැබේ. වුණුයෙනි, තථාගත තෙමේ යම් සේ කියන සුලු ද, එසේ ම කරන සුලු ය, යමසේ කරන සුලු ද එසේ ම කියන සුලු ය. මෙසේ තථාගත තෙමේ යථාවාදි තථාකාරී ද යථාකාරී තථාවාදී ද වේ. එහෙයින් 'තථාගත' යැ යි කියනු ^{ලැබේ}. වුæලයනි, දෙවියන් සතික මරුන් සහිත බඹුන් සහිත, ලටාවති, මහණබමුණන් සගින දෙවමිනිසුන් සහික සාභාපුජායෙහි කථාගත තෙමෙ මෙරමා මැඩලනුයේ ය. මෙරමා විසින් නොමැඩලන Cද්දේ ය, සියල්ල දක්නේ ය, මෙරමා සිය වශයෙහි පවත්වන්නේ ය. එ හෙයින් 'කථාගක' යැ යි කියනු ලැබේ.

අඛාාක කටුඨානානි

22. ථානං බො පමනතං වුඤ විජජති, යං' අණුසුති්ණියා පරිඛඛාජකා එවං වලදයපුං ''කිනතු බො ආවුසො හොති කථාගතක පරමම රණා? ඉදමෙව සවවං, මොසමණුසැනති? එඩංවාදිනො වුඤ අණුසුතිනියා
පරිඛඛාජකා එවමසසු වචනියා ''අඛාහකකං බො ආවුසො හගවකා
හොති කථාගතක පරමමණා, ඉදමෙව සමාං මොසමණුසැනති.'' ඨාන,
බො පමනතං වුඤ විජජති, යං අණුසැතිණියා පරිඛඛාජකා එවං වදෙයුං
කිං පනාවුසො න හොති කථාගතක පරමමරණා. ඉදමෙව සවාං,
මොසමණුසැනති?'' එඩං වාදිනො වුඤ අණුසැතිනියා පරිඛඛාජකා එවමසසු
වචනියා ''එවමුපු බො ආවුසො හගවතා අඛාහකකං; න හොති කථාගතක
පරමමරණා, ඉදමෙව සවාං මොසමණුසැනති'. ඨානං බො පනෙකං වුඤ
විජජති, යං අණුසැතිණියා පරිඛඛාජකෘ එවං වදෙයුලං''කිං පනාවුසො
හොති ව න හොති ව ත්ථාගතකා' පරමමරණා, ඉදමෙව සමාං මොසමණුසැනුණි.'' එඩංචාදිනො වුඤ අණුසැතිණියා පරිඛඛාජකා එවමසසු
වචනියා ''අඛාහකකං බො පනෙකං ආවුසො හගවතා හොති ව න හොති
ව කථාගතා පරමමරණා ඉදමෙව සවුලං මොසමණුදුනුති''.

රානං මබා පමනතං වුු වීජිජිති යං අණු නිති සිටියා පිරිබ්බාජිකා එවං විදේශා 'කිම්පනාවුහෝ නෙව හොති නන හොති කථාගතො පරම්මරණා, ඉදිරීමට සවං මොස මණු නන හොති කථාගතො වුණු සණු සේක් කියියා පරිබ්බාජිකා එවමස්සු වචනීයා ''එවමුපි බො ආවුසෝ හගවතා අඛාභකතං නෙව හොති නන හොති කථාගතො පරම්මරණා, ඉදිරීමට සවං, මොසමණු නත්''. ඨානං මබා පනෙතං වුණු විජිජිති යං. දික් කිසියා පරිබ්බාජිකා එවං විදේශා : ''කළමා පනෙතං ආවුසෝ සම්මරණා, ඉදිරීමට සහ අඛාභකතනත් ''' එවං වාදිනෝ වුණු අණු සේකිස්ථායා පරිබ්බාජිකා එවමස්සු වචනියා ''නගෙතං ආවුසෝ අණ්යංගිතං න වර්මතාය නත් නීමේ විදු නා විරාගාය නත් නීමේ විදු නා පරිබ්බාජිකා නව හා හා හා අඛාභකතනත් ''

22 වුæලයනි, ''ඇවැත්නි, කිලෙක් ද? කථාගත කෙලෙ මරනින් මත්තෙහි වන්නේ ද? මෙය ම සතාන් අන් සියල්ල මොසත් (අසාරත්) වේ ද? යි අන්තොටු පිරිවැජ්යෝ කියන්නාහුය'' යන මෙ කරුණ ඇත. වුæයෙනි, මෙසේ කියන අන්තොටු පිරිවැජ්ජෝ ''ඇවැත්නි, කථාගත තෙමෙමරණින් මක්තෙහි වන්නේ ද? රුමය ම සතාක් අන් සියල්ල මොසත් වේ ද? යි භගවත්හු විසින් මෙය නො කියන ලද'' යි මෙසේ කියැ යුතු හ ''ඇවැත්නි, කිමෙක් ද? තථාගත තෙමෙ මරණින් මක්තෙහි නො වන්නේ ද? මෙය ම සතා ද? සෙස්ස හිස් ද?'යි අන්තොටු පිරිවැජ්ජෝ මෙසේ කියන්නාහ'' යන මෙ කාරණය ඇත. එසේ කියන අන්තොටු පිරිවැජ්ජෝ ඇවැත්නි, කථාගක තෙමෙ මරණින් මත්තෙහි නො වන්නේ ය, මෙස් ම සතා ය, සෙස්ස හිස් යැ' යි මෙසේත් හගවත්හු විසින් නො කියන ලද'යි මෙසේ කියැ යුතු වන්නාහ.

''කිමෙක් ද⁹ ඇවැත්නි **කථා**ගත තෙ**ම**ෙමරණින් මත්කෙහි වන්නේ ක් නොවන්නේත් වේ ද? මෙය ම සතා ද? සෙස්ස නිස් ද?' යි අන්තොටු පිරිවැජ්ජෝ මෙසේ අසන්නාහුය'' යන මේ කාරණය ඇත. චුඤයෙනි මෙසේ කි**ය**න අන්තොටු පිරිවැජ්**ජෝ ඇ**වැත්නි**, කථා**ගත තෙමේ මරණින් මක්තෙහි වන්නේක් වේ නොවන්නේක් වේ යැ යි භගවක්හු ව්සින් නො කියන ලද'' යි මෙසේ කියැ යුතු වන්නාහ වුඤයෙනි, "ඇවැත්නි, කිමෙක් ද? ත**ථ**ාගත තෙමෙ මරණිත් මත්තෙහි නො ම වන්නේ**ක්** නො ම නොවන්නේක් වේ ද⁹ මෙය ම සතා ද⁹ ලසස්ස හිස් ද⁹'යි අන්තෞටු පිරිවැජියෝ මෙසේ කියන්නාහ'' යන මේ කාරණය වනාති ඇත වුæුයෙනි, මෙසේ කියත් අන්තොටු පිරිවැජ්ජෝ, 'ඇවැත්නි කථාගත කෙමේ මරණින් මත්තෙහි නො ම වන්නේක් නො ම නොවන් ලන්ත් වේ යැයි මෙය ම සතා ය, සෙස්ස නිස් යැ යි මෙසේ ද හගවත්හු විසින් නො පවසන ලද'' යි මෙසේ කියැ යුතු වන්නාහ. චු**ඤයෙ**නි, ''ඇවැත්ති, මහණ ගොයුම්හු විපිත් මෙය කවර හෙයින් අපුකාශිත ද'යි අන්තොටු පිරිවැජ්ජෝ මෙසේ කියන්නාහ'' යන මේ කෘරණය ඇත. වුඥයෙනි, මෙසේ කියන අන්තොටු පිරිවැජියෝ, "ඇවැක්නි, මෙය අර්ථනිඃශික ද නො වේ, ධර්මනිඃශික ද නො වේ. මාර්ගබුහ්මවර්**යා**වට මුල් ද නො වේ සසර කලකිරෙනු පිණිස, නො පවතී, වීරාගය පිණිස ං නො පවතී, නිරෝධය පිණිස නො පවතී, ක්ලෙශොපශුමය පිණි**ස නො** පවතී, විශිෂ්ට ඥනය පිණිස නො පවතී, සමබොධිය පිණිස නො පවතී නිර්වාණය පිණිස නො පවතී. එ හෙයින් එය හගවත්හු විසින් නො පවසන ලද''යි මෙසේ කියැ යුතු වන්නාහ.

බාහකතටඨානානි

24. ථානං බො පනෙකං වුඤ විජජනි යං අඤ්ඤනිස්ථියා පරිඛ්ඛාජකා එවං වලේයයනුං ''කස්මා පනෙනං ආවුසො සමණෙන ගොනමෙන ඛානකත්නති? එවං වාදිනො වුඤ අඤ්ඤනිස්ථියා පරිඛ්ඛාජකා එවමඤ් වචනියා· ''එකඤ්හි ආවුසො අසථසංභිකං, එකං ධමමසංභිකං, එතං ආදිඛුත්මචරියකං, එකතක්තිඛ්ඛදය විරාගාය නිරෝධාය උපසලාය අභිණුඤ්‍ය සමේඛාධාය නිඛ්ඛානාය සංවතතනි. කස්මා තං හගවතා ඛානකතනතී.''

පුබබනතසහගතා දිටයිනිසසයා

යෙ පි කෙ වුණු පුඛ්ධ නකුසහගතා දිටසීනිසායා, තෙපි වේ මයා ඛාහකතා යථා තෙ බාහකා කඛ්ඛා යථා ව තෙ න බාහකා තඛ්ඛා කිං වො අහ තෙ තුණු ඛාහක රිසසාම ? යෙ පි තෙ වුණු අපරනකුසහගතා දිටසීනිසසයා, තෙ පි වො මයා ඛාහකතා, යථා තෙ ඛාහකා තඛ්ඛා. යථා ච තෙ න ඛාහකා තඛ්ඛා කිං වො අහ තෙ කුණු ඛාහක රිසසාමි.

කතුමෙ ව තෙ වුණු පුබ්බන්නසහගතා දීටසීනිස්සයා යෙ වේා ^{මයා} බාහකතා යථා තෙ බාහකාතබබා ? සනත් බො වූ ද එකෙ සමණු බාහමණා එවංචාදිනො එවංදිට්සීනො 'සසසනො අතනා ච ලොකො ච' ඉද^{ලෙමුව} සනති පන වු*න*ු එ**ෙ**ක සමණබුා**හමණා** ^{එව}් සවව• මොසමඤඤනන්. 'අසසයනො අතතා ව ලොකො ව, ස**සස**නො ව වාදිනො එවං දියීනො අසසයෙනා ව අතතා ව ලොකො ව, නෙව සසසනො නාසසසනො අණා ව ලොකො ව, සයංකලතා අභභා ව ලොකො ව, පරකලතා අභභා ව ලලාකො ව, සය කතො ව පර කතො ව අතතා ව අතතා ව ලොකො ව, අසය කාරෝ අපරකාරෝ අධිචවසමුපාරනනා ඉදමෙව සවවං, මොසමඤඤනති. සසුසන• සුබදුසුබං, සුබදු<mark>යබං, සස</mark>සනණව අසසසකණව සුබදු<mark>යබං</mark>, ඉනුව සසසනං නාසසසනං සුබදුසකිං, සයංකතං සුබදුසකිං, පරංකතං සුබදුසකිං, සයං කතණ ^{පරං} කතණව යුබදුසකිං, අයයංකාරං අපරංකාරං අධිවවයමුපෙනනං සුබදුසකි[ං]. ඉදලෙව සවවං ලොසමඤඤනාට්''

- 23. වුæැයෙනි, ''ඇවැත්නි, මහණ ගොයුම්හු විසින් කිමෙක් නම පවසන ලද ද⁷'යි අන්තොටු පිරිවැජියෝ මෙසේ අසන්නාහ'' යන මේ කාරණය වනාහි ඇත. චුæැයෙනි, මෙසේ කියන අන්තොටු පිරිවැජියෝ ''ඇවැත්නි, මේ දුකැ යි ම හගවත්හු විසින් පවසන ලදි, මේ දුක් උපදනා හේතුව යැ යි ම භගවත්හු විසින් පවසන ලදී. මේ දුක් වැනැස්ම යැ යි ම හගවත්හු විසින් පවසන ලදී. මේ දුක් වැනැස්ම යැ යි ම හගවත්හු විසින් පවසන ලදී. මේ දුක් වැනැස්මට යන පිළිවෙකැ යි ම හගවත්හු විසින් පවසන ලදී.'යි මෙසේ කියැ යුතු වන්නාහ.
- 24. වුæුයෙනි, "ඇවැත්ති, කවර හෙයින් මෙය මහණ ගොයුම්හු විසින් පවසන ලද ද?'යි අන්තොටු පිරිවැජියෝ මෙසේ පුළුවුස්නාහ"' යන මෙ කරුණ ඇත. වුæුයෙනි, එසේ පුළුවුස්නා අන්තොටු පිරිවැජියෝ මෙසේ කියැ යුතු ''ඇවැත්නි, මෙය අර්ථනිඃශික ය, මෙය ධර්මනිඃශික ය, මෙය ධර්මනිඃශික ය, මෙය ධර්මනිඃශික ය, මෙය ධර්මනිඃශික ය, මෙය එකාන්තයෙන් සසර කලකිරෙනු පිණිස පවති, විරාග්ය පිණිස නිරෝධය පිණිස ක්ලෙශොප මෙය පිණිස, විශිෂ්ට දෙනය පිණිස, සම්බෝධිය පිණිස, නිවන පිණිස පවති එහෙයින් එය හගවත්හු විසින් පවසන ලද' යි (කියැ යුතු)

වුනැමයනි, පූර්වාන්තය (පෙර. පැවැති ස්කන්ධ කොටස) පිළිබද වූ යම දෘෂ්ටි කෙනෙක් ඇද්ද, ඔහු ද ඔවුන් පැවැසියැ යුතු පරිදි මා විසින් පකාශිත හ. ඔහු යමසේ නො පැවැසියැ යුතු නම කීම? මම එහි තොපට එය පවසන්නෙම ද? වුනැයෙනි, අපරාන්තසහගත (මතු ස්කනි කොටස පිළිබඳ වූ) යම දෘෂ්ටි කෙනෙක් ඇද්ද ඔවුන් හෙළි කළ යුතු පරිද්දෙන් ඔහු ද මා විසින් පුකාශිත හ. යම හැටියෙකින් ඔහු හෙළි නො කළ යුතු නම, කීම? එහි මම ඔවුන් තොපට හෙළි කරන්නෙම ද?

25 චුඤයෙනි, පැවැසියැ යුතු පරිද්දෙන් මා විසින් නෞපට හෙළි කරන ලද පූර්ව න්ත සහගත දෘෂ්ටීහු කවුරු ද? යන් වුඤයෙනි, 'ආත්මයත් ලෝකයත් ශාශ්වත යැ' යි මෙය ම සතා ය, සෙස්ස නිස් යැ' යි මෙසේ වාද ඇති, මෙසේ වූ දෘෂ්ට් ඇති ඇතැම මහණ බමුණු කෙනෙක් ඇත. වුඤයෙනි, ''ආත්මයත් ලෝකයත් අශාශ්වත යැ යි ද, ආත්මයත් ලෝකයත් ශාශ්වතත් අශාශ්වතත් වෙ යැ යි ද, ආත්මයත් ලෝකයත් නො ම වේ ආශාශ්වතත් නො ම වේ යැ යි ද, ආත්මයත් ලෝකයත් ස්වයංකෘත ය යි ද, ආත්මයත් ලෝකයත් පරකෘත යැ යි ද, ආත්මයත් ලෝකයත් සවයංකෘතත් පරකෘතත් වෙයැ යි ද, ආත්මයත් ලෝකයත් සවයාකාර ද පරකාර ද නො වේ, යදාචණසමුත්පන්න යැ යි ද, මෙය ම සතා යැ යි, සෙස්ස නිස් යැ යි මෙසේ වාද ඇති, මෙසේ වූ දෘෂ්ටී ඇති ඇතැම් මහණ බමුණු කෙනෙක් ඇත. 26. තනු චුඤ යෙ තෙ සමණබාහමණා එවංවාදීනො එවංදිවිසිනො සසසනො අතනා ව ලොකො ව, ඉදමෙව සවවං මොසමණඤ නත් තනාග උපසඩකම්නා එවං වැමි අණ්නු බො ඉදං, ආවුයො, වුවවති සසානො අනනා ව ලොකො වා ?''ති යණු බො නෙ එවමාහංසු 'ඉදමෙව සවවං, මොසමණඤ නත්, තං තෙ සං නානුජානාම. තං කිසස හෙතු ? අණඤ ථාසඤ නිදිං නත්යා නෙව අතනනා සමසමං සමනුපසසාම් කුනො හියෙනා, අථ බො අහමෙව තාන හියෙනා යදිදං අධිපාණඤ තති

27. තතු චුඥ යෙ තෙ සමණබාහමණා එවංචාදිනො එවංදිටසීනො ් ''සසාලතා අතතා ච ලොලකා ච, අසසසතො අතතා ච ලොලකා ච, සසසතෝ ව අසස කො ව අතතා ව ලොකො ව, නෙව සසසතෝ නායයේ-, ලතා අතතා ව ලොකො ව, සයං කලතා අතතා ව ලොකො ව, පරංකලතා අතතා ච ලොකො ච, සයං කලතා ච පරකලතා ච අතතා ච ලොකො ච, අපරකාරෝ අධිචාසමුපානෙනා අනතා ව ලොකො ව, අසය-කාරෝ සසාන සුබදුක්ඛං, අසසාන සුබදුක්ඛං, සසාන කුළු අසසාන කුළු සුබදුක්ඛං, මනව සසාසන• නාසසසන• සුබදුස**කි•, සය•ක**න• සුබදුසකි•, පරක^න• සුබදුක්ඛං, සයං කතං ව පරකතං ව සුබදුක්ඛං අසය ිකාරං අපරකාරං අධිවවසමුපපනනං සුබදුසකිං ඉදමෙව සවවං මොසමණුකුනන්''. නාශහං උපසඔකම්ණා එවං වදුම් ''අස්' ඉබා ඉදං ආවුසො වුචුවකි අසයංකාරං අපරකාර• අධිවවසමුපානන• සුබදුකඛනත්?'' යණුම් ,බො නෙ එවමාහ-පු ඉදමෙව සච්චං, මොඝමඤඤතාෆ්', ත• මනසං නෘනුජානාම, ත• කිසෙ ලහතු ? අගාසැථාස*සැස්*දීලනා පි ලහතු වුනු සලන_නලක සනතා. ඉමාය පි මබා අහ• වුඥ පණුණුතනියා මනව අකතනා සමස**ී• ස**මනුප^{සාාලී} කුලතා හිලයාා අථ ලබෘ අහලමව කළු හිලයාෘ යදිද• අධිප*සා*සුත් ඉමෙම මෙබා මන වුුුුු පුබුබන සහසනා දිවසිනි සසයා, යෙ මෙන මයා බාාකතා යථා ලන බාාකානඛඛා යථා ච ලන න**්** බාාකාස^{ඛන}ා, කි. <mark>ව</mark>ො අහ- ලක කණ බාෲකරිසසෘමී?''කි

26. සුව දුක් ශාශ්වත ය, සුවදුක් අශාශ්වත ය, සුවදුක් ශාශ්වත ද අශාශ්වත ද වේ, සුවදුක් ශාශ්වත ද නො ම වේ. ආශාශ්වත ද නො ම වෙ, සුවදුක් සවයංකෘත ය, සුවදුක් පරකෘත ය, සුව දුක් සවයංකෘත ද පරකෘත ද වේ. සුවදුක් සවයංකාර ද නො වේ, පරකාර ද නො වේ, යදෘචණසමුත්පන්න ය, මෙය ම සතහය, ලසස්ස හිස් යැ යි මෙසේ වූ වාද ඇති, මෙසේ වූ දෘෂ්ටි ඇති ඇතැම් මහණ බමුණු කෙනෙක් ඇත වුණුයෙනි, එහි 'ආත්මයත් ලොකයත් ශාශ්වත යැ' යි, 'මෙය ම සතා යැ සෙස්ස හිස් යැ' යි මෙසේ වාද ඇති, මෙසේ දෘෂ්ටි ඇති යම් මහණ **ංකනෙක් බමුණුකෙනෙක් ඇද්ද, මම ඔවුන් කරා එළැඹ, 'ඇ**වැත්නි, ආත්මයත් ලොකයන් ශාශ්වත යැ යි කියනු ලැබේ යන මෙය ඇත්ත ද ?' යි මෙසේ විචාරමි. ඔහු 'මෙය ම සතා ය සෙස්ස හිස් යැ'යි මෙසේ යම වචනයක් කියත් ද, ඔවුන්ගේ ඒ වචනය නො අනුදනිමී. ඒ කවර හෙයින්ද [?] වුæුගෙනි, මෙහි අන් සැටියෙකින් හඟිනා ඇතැම සත්ව කෙනෙක් ඇත. වුඤයෙනි, මේ දෘෂ්ටි පුඥප්තියෙන් ද තමාහට 'සමසමයක් හු නො' ම දකිමි කමාට වැඩි තරම එකකු කොයින් දකිම ද ? වැලිදු අධිපුඥප්ති (දීශෙෂ පැනවීම) යන යමෙක් ඇද්ද, එහි මම ම වැඩිතරම වෙමි.

27. චුඥයෙනි, එහි 'ආත්මයත් ලෝකයත් ශාශ්වත යැ' යි 'ආත්මයක් ලෝකයක් අශාශ්චිත යැ' යි ආත්මයක් ලෝකයක් ශාශ්චිත**ක්** අශාශ්වතත් වේ' යැ යි, 'ආත්මයත් ලෝකයත් ශාශ්වත ද නො ම වේ' අශාශ්වත ද නො ම වේ' යැ යි, 'ආත්මයත් ලෝකයත් සවයංකෘත යැ' යි 'ආත්මයත් ලෝකයත් පරකෘත යැ' යි_, 'ආත්මයත් ලෝකයත් සවයංකෘත ද පරකෘත ද වේ යැ' යි 'ආක්මයන් ලෝකයන් සුවයංකාර ද නො වේ, පරකාර ද නො වේ යදෘචඡාසමුත්පන්න යැ' යි, 'සුබදුඃබ දෙක ශාශ්චිත ~යැ' යි යු<mark>බ දුඃබ</mark> දෙක ආශාශ්වත යැ' යි<mark>, 'සුබ දුඃ</mark>බ දෙක ශාශ්වතත් ආශාශ්වතත් වේ යැ' යි 'සුබ දුංඛ දෙක ශාශ්වතත් නො ම වේ සාශාශ්වතත් නො ම වේ යැ'යි, සුබදු:බ දෙක සවයංකෘත යැ' යි, සුබ දුඃබ දෙක පරකෘත යැ'යි, සුබ දුඃබ දෙක සවයංකෘත ද පරකෘත ද වේ' යැ' යි, 'සුබ දුඃබ දෙක ස්වයංකාර ද පරකාර ද නො ව යදෘචඡාසමුක්පන්න යැ. 'මෙය ම සතා ය ලසස්සතිස් යැ' යි, මෙසේ වූ වාද ඇති මෙ බ**ු** වූ දෘෂ්ටි ඇති යම මහණ කෙනෙක් බමුණු කෙනෙක් ඇද්ද, මම ඔවුන් කරා එළැඹ, 'ඇවැත්නි, සුබ දුෘබ ලදක සවයංකාර ද පරකාර ද නොව යදෘචඡාසමුත්පන්න යැ යි කියනු ලැබේ' යන මෙය ඇත්ත ද? යි විචාරමි. ඔහු 'මෙය ම සතා ය, **සෙස්ස හිස් යැ'යි යම** වචනයක් කියත් ද, ඔවුන් ගේ ඒ වචනය නො අනුදනිමී ඒ කවර භෙයින ? යත් චුඥයෙනි, මෙහි අන් සැටියෙකින් හම්නා ඇතැම සඬ කෙනෙක් ඇත. වුඤයෙනි, මේ දෘෂට්පුඥප්තියෙන් ද තමාහට සමසමයක්හු නො ම දකිමි. තමාහට වැඩිතරම ඒකකු කොයින් දකිම ද? වැලි දු අධිපුඥප්ති යන යමෙක් ඇද්ද, එහි මම ම වැඩිතරම **වෙමී.** චු<mark>ඥයෙනි, මොහු</mark> ' පැවැසියැ යුතු පරිදි මා විසින් පවසන ලද පූචාන්තය පිළිබඳ වූ දෘෂ්ටිහු ය. යමසේ ඔහු නො පැවැසියැ යුතු නම, කිම? එහි මම කොපට ඒ පවසන්නෙම ද?

ţ

අපරනතසහගතා දිවයිනිසසයා

28. කතමෙ ච චුණු අපරනකුසහගුතෘ දියීනිසයයා යෙ නෙ මයා **බාහකතා යථා** ලත බාහකාතබබා? යථා ව ලත න බාහකාතබබා, කිං වො අහ• ලත කළු බාහකරිසසාමී ?''ති, සනති චුනු එකෙ සමණු බු. හමණා එවංචාදිනො එවංදිවසීනො ''රූපී අතතා හොති අගරාතො පරමමරණා ඉදුණුම්ව සුවුවං, සොසමණුණුනාති '' සනති පන චුණු එකෙ සමණුඩාහමණා එව-වා**දි**ලනා එව-දිටසීතො "නාරුපී අකත හොති – පෙ– රුපී ව අරුපී ව අතතා භෞති – පෙ– නෙව රූපී නාරූපී අතතා භෞති – පෙ– සඤඤී අතතා ලෙහාති -ලප- අසඤඤ් අතතා ලෙහති, -ලප- ලනවසඤඤ්නා-සඤඤී අනතා මහාති, -මප- අනතා උචඡිජජති විනසසති, න මොති පරම්මරණා, ඉදමෙව සවවං, මොසමණුකුනති.'' තනු චුණු යෙ නෙ සමණබුෘතුමණා එවංචාදිනො එවංදිවසිනො, රූපී අකතා හොකි අරෝගො · පරම්මරණා, ඉදමෙව සවුළං, මොසමිණුන් කායාහං උපසඩසමිණා එවං වදම් අස් ි බො ඉදං ආවුපො, වුචවති ''රුපී අකතා හොති අරොගො පරම්මරණා ?''ති. යං ඉටා තෙ එවමාහංසු ''ඉදමේව ස ීල , මොසමඤඤනති'' තං ලකසං නානුජානාමී තං කිසස හෙතු? අණුද ථාස කුදිලනා පි හෙළු සමනතුමක සතතා. ඉමායපි බො අහං වුඤ පණුකුත්තියා නෙව අතනනා සමසමං සමනුපසසාම් කුනො භියොහා, අථ බො අහමෙව කසා හියෙන යදිදං අධිපාණුදෙතුනි.

29. කනු වුණු යෙ නෙ සමණබාහමණා එවංචාදිනෝ එවංදිවසීනො අරුපි අතතා හොති –පෙ– රූපි ව අරුපි ව අතතා හොති –පෙ– නෙව රූපි නාරුපි අතතා හොති –පෙ– නෙව සණස්දීනාසණස්දී අතතා හොති –පෙ– අතත උච්ඡිජජති විනසක්, න හොති පරමෙරණා, ඉදමෙව සවවං, මොසමණෑනකි.'' නාහාහං උපසමක්ෂ්ණා එවං වදුම්. අණි බො ඉදං ආවුයෝ, වුවති "අතතා උච්ඡිජති විනසක්ති, න හොති පරමුරණා කි?'' මණු බො නෙ වුණු එවමාහංසු ඉදමෙව සවවං, මොසමණෑනකි, නං නෙසං නානුජානාම්. තං කිසස ගෙයු? අණෑදේ යාසණ්දීනොපි හෙණ වුණු සහෙත සමසමං සමනුපසයාම් කුනෝ ගියෙනා? අථ බො අහමෙව කණ් ගියෙන සමසම සමනුපසයාම් කුනෝ ගියෙනා? අථ බො අහමෙව කණ් ගියෙන යේද් අධ්යක්ෂයක් ඉම බො නෙ වුණු අයරනත්යාගතා දිවසිනිසයයා, යේ නෙමයා බහාකතා යථා නෙ බහාකත්බා කි

;

28. චුඥයෙනි, යම්සේ හෙළි කළ යුතු නො වෙත් නම්, 'එහි මම කුමට එය පවසන්නෙම ද ? යි කියැ යුතු වූ, හෙළි කළ යුතු පරිදි මා විසින් හෙළි කරන ලද්දවූ අපරාන්ත සහගත (අනාගත ස්කණ්ඩ කොටස පිළිබඳ වූ) දෘෂ්ථිහු කවරහ ? යත් වුæුයෙනි, 'ආත්මය රූපවත්ය, මරණින් මතු අරෝග යැ. ලමය ම සතුය ය, සෙස්ස හිස් යැ'යි මෙසේ කියන, මෙබ<u>ඳි</u> දෘෂ්ටි ඇති ඇතැම මහණ බමුණු කෙනෙක් ඇත 'ආත්මය රූපරහිත ය රූපවත් ද අරූපවත් ද වෙයි ආත්මය රූපවත් ද නොම වෙයි, අරූපවත් ද ලනා ම වෙයි ආත්මය සංභාවත් වෙ<mark>යි</mark> ආත්මය සංභා නැත්තේ සංඥව නැත්තේ ද වේ ආක්මය ආක්මය සංඥා ඇත්තේ ද වේ මරණින් පසු මුල් සුත් වෙයි. වැනැසෙයි, මරණින් මත්තෙහි නො වෙයි, ලමය ම සතා ය, සෙස්ස හිස් යැ'යි මෙසේ කියන, මෙබදු දෘෂ්ට් ඇති ඇතැම් මහණ බමුණු කෙනෙක් ඇත වුඥයෙනි, එහි යම් මහණ බමුණු ංකනෙක් ආත්මය රූපවත්ය, මරණින් මත්තෙහි අරෝග යැ, මෙය **ම** සතා ය, සෙස්ස හිස් යැ'යි කියත් ද, මම ඔවුන් කරා එළැඹ, 'ඇවැත්නි, ආත්මය රූපවත් ය. මරණින් මතු අරෝග යැ'යි තොප විසින් යම වචනයෙක් කියනු ලැබේ ද, එය ඇත්තේ ද? (එය හුදු වචනමානුයක් නො ව කොපගේ දෘෂ්ටීය ම ද?') යි විචාරමි. 'මෙය ම සකා යැ, සෙස්ස තිස් යැ'යි යමක් මෙසේ ඔහු කියත් ද, ඔවුන්ගේ ඒ වචනය නො ' අනුදනිමි. ඒ කවර හෙයින ව චුඤයෙනි, මෙහි මෙයට වෙනස් සංඥා අැති එක්තරා සඳව කෙනෙක් ඇත්හ වුනුයෙනි, මේ දෘෂ්ට්පු ඥප්තියෙන් ද තමාට සමසම එකක්හු නො දකිමි, වැඩි තරම එකකු කොයිින් දකිම ද ? වැලි දු යම අධිපඥප්තියෙක් වේ ද එයින් මම ම එහි වැඩි තරම වෙමී.

29. චුඥයෙනි, එහි යම මහණ බමුණු කෙනෙක් 'ආක්මය රූප රහිත වෙයි ආක්මය රූපවක් ද රූපරහිත ද වෙයි ආත්මය රුපවත් ද නො ම වෙයි, රූපරහිත ද නොම වෙයි දාත්මය සංඥා ඇත්තේ වෙයි . ආක්මය සංඥ නැත්තේ වෙයි ආක්මය සංඥිත් (සංඥුව ඇත්තේක්) නො ම වෙයි, අසංසුත් නො ම වෙයි ආක්මය මුල්සුන් වෙයි, වැනැසෙයි මරණින් මතු නො වෙයි මෙය ම සතා ය, සෙස්ස භිස් යැ'යි මෙමස් කියන් ද, මම ඔවුන් කරා එළැඹ, "ඇඩැක්නි, ආක්මය උචිෂින්න වේ, වැනසේ, මරණින් මතු නොවේ, මෙය ම සතාය ය, සෙස්ස භිස්යැ'යි යමක් කියනු ලැබේ ද එය (ඒ දෘෂ්ටිය) ඔබට ඇත්දයි?''යි ලෙමසේ වීවාරමී. 'මෙය ම සතා ය, සෙස්ස <mark>තිස්</mark>යැ'යි මෙසේ යමක් ම ඔහු කියත් ද, ඔවුන්ගේ ඒ වචනය නො අනුදනිමි ඒ කවර හෙයින? යත්: චුæුලයන්, ලමහි ඇතැම සඬ කෙනෙක් චෙනස් සංඥා ඇත්තාහු ද ලවත් (එහෙයිනි) චු**නු**යෙනි, මේ දෘෂ්ටිපු සුප්තිලයන් ද කමා හා සම් සමයකු මම නො ම දකිමි කමාට වැඩිතරම් එකක්හු කොයින් දකිම ද? වැලි දු යම අධිපුදෙප්තියෙක් වේ ද එහි මම ම වැඩිතරම චෙමී. වුණුයෙන්, හෙළි කළ යුතු පරිද්දෙන් මා විසින් හෙළි කරන ලද, යමසේ නොපැවැසියයුතු නම් 'කුමට එය කොපට පවසන්නෙම් දූ' යි මා විසින් නො පවසන ලද, අපරාන්කසහගත වූ දෘෂ්ටිහු මොහු ය.

30. ඉමෙසං ව වුඤ පුඛ්ඛනනසහගතානං දිටසිනිසායානං ඉවෙසං ව අපරනනසහගතානං දිටසිනිසායානං පහානාය සමතිකකවාය එවං මයා වතතාවෝ සතීපටඨාතා දෙසිතා පඤඤතතා කතමේ වතතාවෝ? ඉධ වුඤ භික්ඛු කාමය කායානුපස්සී විහරති ආතාපී සම්පජාමනා සතිමා, විනෙයා ලොකෙ අභිජිකා ලදුමනසසං, වේදනාසු -පෙ- විනෙකසු -පෙ- ධමෙසු ධම්මානුපස්සී වීහරති ආතාපී සම්පජාමනා සතිමා, විනෙයා ලොකෙ අභිජිකාදෙමනසසං ඉමෙසං ව වුඤ පුඛ්ඛනනසහගතානං දිටිසීනිසායානං ඉමෙසං ව අපරනනසහගතානං දිටිසීනිසායානං පහානාය සම්තිකකවාය එවං මයා ඉමෙ වනතාවෝ සතිපටුඨාතා දෙසිතා පඤඤතතා ති.

31 තෙන බො පන සමයෙන ආයසමා උපවාණෝ හගවතො පිටසීතෝ හොති හගවනතුං විජයමානො. අථ බො ආයසමා උපවාණෝ හගවනතුං එතුදවොව අවජරියං හතෙන අඛභූතං හනෙන, පායාදිකො වතායං හතෙන ධමම පරියා යෝ, සුපාසාදිකෝ වතායං හතෙන ධමම පරියා යාමයා කෝ නාමායං හතෙන ධමම පරියායෝ ?''ති ''තසමා නිහ නිං උපවාණ ඉමං ධමණ පරියායං පාසාදිකෝම නව නං ධාරෙහි''නි

ඉදම්මවාව හගවා අතතම්මනා ආයසමා උපවාමණා හගවමතා හාසික. අභිනාන්ති.

පාසාදිකසුතකං නිටයීක• ජටඨං.

30 චුනුයෙනි, මේ පූචාන්ත සහගත දෘෂ්ටීන්ගේ ද මේ අපරාන්ත සහගත දෘෂ්ටීන්ගේ ද පුහාණය පිණිස ඉක්මීම පිණිස, මා විසින් මෙසේ සතර සතිපටු කානයෝ දෙසන ලදහ, පනවන ලදහ. කවර සතරෙක් ද? ගත්: චුනුයෙනි, මෙහි මහණ තෙම කෙලෙස් තවන වැර ඇත්තේ, නුවණින් දන්නේ, සිහි ඇත්තේ, ලොවැ අභිධාාව හා දෙමිනස හා දුරු කොට, කයෙහි කායානුපස්සී වැ වෙසෙයි වෙදනාවන්හි චිත්තයන්හි කෙලෙස් තවන වැර ඇත්තේ, නුවණින් දන්නේ, සිහි ඇත්තේ, ලොවැ අභිධාාව හා දෙමනස හා දුරු කොට, ධම්යන්හි ධම්මානුපස්සී වැ වෙසෙයි වුනුයෙනි, මේ පූචාන්තසහගත දෘෂ්ටීන්ගේ ද මේ අපරාන්ත සහගත දෘෂ්ටීන්ගේ ද පුහාණය පිණිස, ඉක්මීම පිණිස, මෙසේ මා විසින් සතර සතිපටු කානයෝ දෙසන ලද හ, ජනවන ලදහ

31 එ සමයෙහි උපවාණ තෙරණුවෝ භාගාවතුන්වහන්සේට් පවන් සලනුවෝ ඔබ පිටුපසින් සිටියාහු වෙත්. එකලැ උපවාණ තෙරණුවෝ 'වහන්ස, ආශ්චයාී ය, වහන්ස, අද්භූත ය වහන්ස, මේ ධම්පාාණයය එකාන්තයෙන් පුසාද එළවන සුලු ය, වහන්ස, මේ ධම්පාණයය කිනම් ද ? යි ඇසූහ 'උපවාණයෙනි, එහෙයින් මෙහි මේ ධම් පර්යාය 'පාසාදිකයැ' යි කියා ම සලකවු යැ' යි වදළ සේක,

භාගාවතුන් වහන්සේ මෙය වදළසේක. ආයුෂ්මක් උපවාණ තෙරණුවෝ සතුටු සිතැක්තාහු භාගාවතුන් වහන්සේගේ වචනය සතුටින් පිළිගත්හ

සවැනි පාසාදික සූතුය නිමියේ යැ.

ලකඛණසුතතං

1. එවං මෙ සුතං

එකං සමයං හගවා සාවණීයං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණික සස ආරාමෙ තනු බො හගවා හිකබූ ආමනෙකසි 'භිකඛවො'ති 'හදනෙකු'නි' කෙ භිකඛු හගවනො පවවමසසාසුං. හගවා එතදවවාව;

දවනනුංසිමානි භියඛවෙ මහාපූරිස සා මහාපූරිස ලක්ණානි යෙහි සමනතාගතසය මහාපුරිසසය දෙවව ගතියෝ හවතුෆ් අතඤඤ යවෙ අගාරං අජාඛාවසති රාජා හොති චකකුවතා ධමම්ලකෘ වෘතුරනෙහා වීජිතාවී ජනපදසමාචරියපෙනෙතා සතුනරනනසමනනාගනො තසයීමාන් සහන රතනාන් හවනුත් සෙයාාජීදං චකුකුරතනං හසිරතනං අසාරතනං මණිරකනං ඉණිරකනං ගහපතිරකනං පරිතායකරකනමෙව සතතමං. පමරාසහසුසං මඛා පනසුස පුතතා හොනති සූරා වීරඩගරුපා පරසෙනපාමඥනා. මසෘ ඉමං පඨවීං සාගරපරියනුනං අදමණ්ඩන අසමෙන්. ත ධලමාවන සමෙන අභිවීජීය අජාඛාවයනි. සවෙ මබා පන අගාරසමා අනගාරියං පඛඛජනි අරභං හොනි සමමාසම්බුදෙධා ලොකෙ විවකාවඡදෙ කතමානි තානි භියඛවෙ අවතුනිංස මහාපුරිස සුය මහාපුරිසල සාඛණානි ලයති සමතතාගනසස මහාපුරිසසස දෙවව ගතිලයා හවනති අන**ඤඤ**? සමව අගාරං අජඣාවසති, රාජා හොති චකකවතති –ලප– සමව බො පන අගාරසමා අනගාරියං පඛකජති, අරහං හොති සමමාසමබුදෙඩා ලලාකෙ විවනතුවඡලද

2. ඉධ ගිසාබවේ මහාපුරිලසා සුපපතිවසිනපාලද ලොති. යම් හිසාබං වේ මහාපුරිලසා සුපපතිවසිනපාලද ලොති, ඉදුම්ව ගිසාබවේ මහාපුරිසසා මහාපුරිසලසාඛණං හවති

^{1.} හදදුපතන නි-ලිජසං

³ විවචන්තද-සහා, කම --විවචචන්තද-මජසං

ලකුණ සූතුය

1. මා විසින් මෙසේ අසන ලදී:

එක් සමයෙක්ති භාගාවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර නිසා දෙවීරම නමවූ අනේපිඩු සිටුහුගේ අරමෙහි වැඩවසන සේක. එහි දී භාගාවතුන් වහන්සේ 'මහණෙනි'යි භික්ෂූත් ඇමැතුසේක. 'පින්වතුන් වහන්සැ'යි ඒ භික්ෂූහු භාගාවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දුන්හ. භාගාවතුන් වහන්සේ මෙය වදළසේක

''මහණෙනි, යමෙකින් සමන්විත මහ පූරිස්හට නිෂ්ඨා දෙකෙක් ම වේ ද, අන් තෙවැන්නෙක් නැද්ද, එසේ වූ මහපූරිස්හු ගේ මහ පූරිස් ලකුණු දෙනිසෙක් වෙත්. ඔහු පිළිබුද වූ ඒ නිෂ්ඨා දෙක නම්:

ඉදින් ගිහි ගෙහි වසන්නේ නම්, දැහැම් වූ (දස කුසල් දහම රක්නා), දහැමෙන් රජය ලැබ රජ වූ, සිවුසයුර ඉම කොටැකි සිවු මහදිවයිනට නායක වූ, සතුරත් දිනු, දනවුහි තහවුරු බවට පැමිණි, සත් රුවනින් සමන්වාගත වූ, සක්විති රජෙක් වෙයි සක්රුවන ඇත්රුවන, අස්රුවන, මිණි රුවන, ඉතිරිරුවන, ගැහැවිරුවන, සත්වනු පුත්රුවන ම යැ යි ඔහුට මෙ සත්රුවන් කෙනෙක් වෙත්. ශූර, වීර ඇහ රුව ඇති, සතුරු සෙන් මඩිනු යෙහි බුහුටි වූ පුත්තු අයිරා දහස් දෙනෙක් ඔහුට වෙත්. ඒ සක්විති **ඉතුමේ සයුරහිම කොට මෙ පොළොව දඩුවමින් තොර වැ අවියෙන්** තොර වැ දහැමෙන් දිනා එයට අධිපති වැ වෙසෙයි. ඉදින් ගිහිගෙන් නික්මැ පැවිදි බිම වදනේ වී නම. පෙරළා ලූ කෙලෙස් සෙවෙණි ඇති, රහත් සම්මාසම්බුදුවරයෙක් වෙයි. මහණෙනි, යම දෙකිස් මහපුරිස් ලකුණින් යුත් මහ පුරිස්හට ගති දෙකෙක්ම වේ ද, අන් කෙවැන්නෙක් නො වේ ද, ඉදින් ගිහි ගෙහි වසන්නේ නම්. .සක්විති රජ වන්නේ ද, ගිහිගෙන් නික්ම පැවිදි වන්නේ නම, ලොවැ කෙලෙස් සෙවෙණි පෙරළා ලූ රහක් සම්මාසම්බුදුවරයෙක් වන්නේ ද, මහපුරිස්හුගේ එසේ වූ දෙකිස් මහපුරිස් ලකුණු කවුරු ද? යත්,

2. මහණෙනි, මෙහි මහ පුරිස් තෙමේ සුපිහිටි පා ඇත්තේ වෙයි. මහණෙනි 'මහපුරිස්තෙමෙ සුපිහිටි පා ඇත්තේය' යන යමෙක් ඇද්ද, මෙය මහපුරිස්හු ගේ මහපුරිස් ලකුණෙක් වෙයි. , පුන ච පරං භියකුවේ මහාපුරිස සස හෙට ධාපාදකලෙසු චකකානි ජාතානි හොනති සහසසාරානි සනෙමිකානි සනාභිකානි සබබාකාරපරිපූරාහි යමුපි භියකුවේ මහාපුරිස සස හෙට ධාපාදකලෙසු චකකානි ජාතානි හොනැ සහසසාරානි සනෙමිකානි සනාභිකානි සබබාකාරපරිපූරානි, ඉදමුපු භියකුවෙ මහාපුරිස සස මහාපුරිස ලක්ඛණ හවති

් පුන ච පරං තික්ඛලව මහාපුරිසො ආයතපණතී තොති –පෙ– දීඝඩගුලී **ංහාති –පෙ**– මුදුකඑනහළුපාලද හොති –පෙ– ජාලහළුපාදෙ යොති -ලප- උසස**ඞ්බ**පාලද මහාකි -ලප- එණිජමේකා හොකි -ල**ප-** ධීක-**ලකා'ව අනොනමනෙකා උහොහි පාණි**කලෙහි ජණණුකානි පරිමසකි පරිමජජති – පෙ – කොලසාහිතව පරිගු ගෙනා ති – පෙ සුවණණ-වලණණා ලහාති කණුවනසනුතිහකුතුවො -ලප- සුබුම්චණව් සුබුමුකතා ඡවියා රජොජලලං කාලය න උපලිපෘති –පෙ– එකෙකලලාමෙ හොති, එකෙකානි ලොමානි ලොමකුපෙසු ජාතානි –පෙ–උදඩශකලොමො නීලානි අඤුජනවණණානි ලො**මෘ**නි ජාතෘනි උදධගතානි කුණ්ඩලාවකතානි පදක්ඛණාවකතකජාතානි -ලප- බුහමුජජුගලකතා ලගාතී -ලප-සතුතු ස**ය**ලද හොති-ලප- සිහපුබබ දධකාලයා හොති -ලප-විතනාර[ු]ලයා `හාත් -පෙ- නිශොධපරිමණකලො හොති, යාවතකුවසය \ කාවතකවසස බහාමො, යාවතකවසස බහාමො තාවතකවසස කාමයා. –ලප– 'සමචකුතකඛණෙකා හොත් –ලප– රසගකසගගී හොත<mark>් –ලප</mark>– සිහහනු හොති – ලප – චකතාළීසදනෙකා හොති – ලප – සමදනෙකා හොති – ලප – අවිරළදනෙනා හොති –පෙ– සුසුකකදුයෝ හොති –පෙ– පනුකජිවෙකා බුහුම සකරෝ ගොති, කරවීකහාණි **–**ලප– ලතාති –ලප– නෙනෙකා හොති –පෙ÷ ගොපබුමො හොති –පෙ– උණණා හමුකනා^{ලර} මුදුතුලසනාහිතා. යමුපි භිකඛවෙ මහාපුරියසා ඔදුතා උ ණණාහමුට නතුලර ජාතා හොති ඔදුනා මුදුනුලසනයිතා ඉදම්පි ගිස්බවේ මහාපුරිසසය මහාපුරියලක්ඛණ හවති පුන ව පරං භික්ඛවේ මහාපුරිපයා උණතීසසීයො නොන් යම්පී ගික්ඛවේ මහාපුරියො උරුගියසීමසා නොන්, ඉදමයි භිකාවෙ වශාපුරිසසය වශාපුරියලක්කරණ ගවති

¹ සබ්බාකාර පරිපූරාණි සුවිභකකනකරාණ-ртз

² කුණ්ඩලාව්විවානි-වඡස•

තව ද අනෙකක් කියම. මහ පුරිස්හුගේ යැට් පතුල්හි දහසක් දවි ඇති, නිම්වළලු සහිත, නාභි සහිත හැම අයුරින් පිරිපුන් මොනොවට බෙදුණු අතර ඇති, සක් ලකුණෝ පහළ වූවාහු වෙක්. මහණෙනි, මහ පුරිස්හුගේ යැටි පතුල්හි දහසක් දව් ඇති, නිම්වළලු සහිත, නාභිසහිත, හැම අයුරින් පිරිපුන්, මොනොවට බෙදුණු අතර ඇති, සක් ලකුණෝ පහළ වූවාහු වෙත් යන යමක් ඇද්ද, මෙය ද මහණෙනි, මහපුරිස්හුගේ මහපුරිස් ලකුණෙක් වෙයි.

මහණෙනි, මහපුරිස් තෙමේ දික් ව්ලුම ඇත්තේ තව ද අනෙකෙකි වෙයි. දික් ඇඟිලි ඇත්තේ වෙයි මොළොක් වූ තුරුණු අතුල් පතුල් ඇත්තේ වෙයි දැල් කවුළුවකට බඳු අත් පා ඇත්තේ වෙයි මත්තෙහි ගොප් ඇටය පිහිටි පා ඇක්කේ වෙයි . ඕඑ මුවන්ගේ බඳු කෙංඩා ඇත්තේ වෙයි . සිටියේ ම නො නැමෙනුයේ දෙ අත්ලෙන් දෙ දන ස්පශී කෙරෙයි, පිරිමදියි කොපුයෙහි ගිලුණු වස්තු ගුහ[ා]ය ඇත්තේ වෙයි රන් බදු පැහැ ඇක්කේ, කසුන් පැහැ සිවිය ඇක්කේ වෙයි සියුම සිවිය _ ඇත්තේ වෙයි; සිවිය සියුම් බැවින් කයෙහි රජස් දැලි නො ලැගෙයි . එකෙක් ලොම ඇත්තේ වෙයි. රෝමකූපයන්හි කනි කනි ම වැ (එකෙක් එකෙක් ම) ලොම හටගත්තේ වෙයි උඩුකුරු අක්ඇති ලොම ඇත්තේ වෙයි. උඩුකුරු වූ අක් ඇති, නිල් පැහැ අදුන්වන්, කොඩොල් බදු වක් වූ, දකුණට කරකැවුණු ලොමහු හටගත්තාහු වෙත්. බඹහු ගේ බඳු සෘජු (නොනැමුණු) සිරුරු ඇක්කේ වෙයි කයැ දෙ අක් පිටු ඈ උස් වැ මතු වූ සත් තැනක් ඇත්තේ වෙයි සීරදක්හු ගේ පෙරඩ කය බදු පිරුණු කය ඇත්තේ වෙයි පිරුණු (මොනොවට කැනුණු) පිටතුරු ඇත්තේ නුගරුකක් බදු පිරිමඩුලු (සමපුමාණ) කය ඇත්තේ වෙයි.. ඔහුගේ කය යම පමණ ද ඔහුගේ බඹය ද එ පම ඉ ම ය. ඔහුගේ බඹය යම් පමණ ද ඔහුගේ කයක් එ පමණ ම ය (කයේ උස පමණ ම බඹය ද වෙයි) සම වට ගෙල ඇක්තේ වෙයි (සක් සියක්) රසනහර තුඩු දුන් ගෙල ඇක්තේ වෙයි සිරදක්හු ගේ බදු හනු ඇක්තේ වෙයි සකලිසක් දත් ඇත්තේ වෙයි. . සම වූ දත් ඇත්තේ වෙයි අතර විවර නැති සේ පිහිටි දත ඇත්තේ වෙයි ඉතා සුදු දළ ඇත්තේ වෙයි... පුඑල් දිව ඇත්තේ වෙයි බඹහු ගේ බදු කටහඩ ඇත්තේ, කුරවිකෙවිල්ලත, ගේ බදු මධුර නාද ඇත්තේ වෙයි ඉතා නිල් නෙතැත්තේ වෙයි රත්පැහැ ලමා් වස්සක්හුගේ බඳු ඇස්මඩල ඇත්තේ වෙයි සුදු මොළොක් පුලුන් රොදක් බඳු ඌණි රෝමයෙක් දෙබැම අතර හටගත්තේ වෙයි. මහණෙනි. යම සුදු වූ මොළොක් වූ පුලුන් රොදක් බඳු ඌණි රෝමයෙක් දෙ බැම අතර හටගත්තේ ද, මහණෙනි, මෙය ද මහපුරිස්හුගේ මහපුරිස් ලකුණෙක් වෙයි. තව ද අනෙකෙකි. මහපූරිස් තෙමේ උෂ්ණිෂ ශීෂී වෙයි. (නළල් පටීන් චෙඑණක්හු බඳු පිරිපුන් නළල් කල ද පිරිපුන් නිස ද ඇත්තේ **වෙයි). මහ**ණෙනි, මහපුරිස් තෙමෙ උෂ්ණීෂ[ි] ශිෂි වෙයි යන යමෙක් ඇද්ද මෙය ද මහණෙනි, මහපුරිස්හුගේ මහපුරිස් ලකුණෙක් වෙයි.

ඉමානි බෝ තානි භික්ඛවේ දවතතීංස මහාපුරිසස්ක මහාපුරිසලක්ඛණනි යෙහි සමන්තාගතසක මහාපුරිසස්ක වැව්ව ගතියෝ හවන්නි අනකුකු සමව අගාරං අජාධාවසති, රාජා හොති වක්කවත්තී –පෙ– සමව බෝ පන අගාරසමා අනගාරියං පඛඛජතී, අරහං හොති සම්මාස්තුවෙක් ලොකෙ විවිත්තවජයේ.

3. ඉමානි මබා භිකබලව චනතිංස මහාපුරිසසය මහාපුරිසලකබණානි බාහිරකා පි ඉසයො ධාලරනති නො ව බො කෙ ජානනතී 'ඉමසය කම්මසය කතුනතා ඉමං ලකඛණං පටිලභනතී'ති.

සුපපතිවධීතපාදලකඛණ (1)

ය**ම**පි තියකිලව තථාගලකා පූරිලං ජාතිං පූරිලං භවං පූරිලං නිලක**ක** පුලඛක මනු සසභුලතා සමාලතා දළකසමාදලතා අලභායි කුසලලසු ධලම් යු අවන්නසමාදුනො, කායසුචරිනෙ වචිසුචරිනෙ මනොසුවරිනක, දන-සංවිභාලග සීලසමාදුලන උපොයථුපවාලස මුකෙන්යාානාය පෙනෙන්යාානාය සාමණුසුතාය -ම්භමණ**ඤතාය කුලෙල**ජටඨාපචායිතාය **අණු**සුතරණු – අධිකුසලලසු ධලම් යු තලරසු ච තසය කම්මසස **ල**සා උපචිතුනා උසයනනනකා විපුලනතා කායසය ලහද පරමාරණා සුගතිං සඟතං ලොකං උපපජාති. සො තුළු අලකුකු ලැලව දසහි ඨානෙහි අධිගණකෘති, දිලඛඛන ආයුතෘ දිලඛඛන වලණණන දිලඛඛන සුලෙවන දිමඛ්මන යමසන දිමඛ්ඛන ආධිපමනමයාන දිමඛ්ඛහි රූපෙහි දිමඛ්ඛගි සලදෑහි දීමෙකුහි ගණකහි දීමෙකුහි රලයහි දීමෙකුහි ලඑාවක්මෙකුහි. සො තුලකා වුලකා ඉත්තනං ආගලකා යමාලනා ඉමං මහාපුරියලස්කිණ පටීලහති, සුපාතිරිසිනපාලද ලඟාති, සමං පෘදං ගුමියං නිකබ්පති, සමං උදධරති, සමං සබ්බාවනෙකහි පාදකලෙහි භූමං ජුසකි. සො නෙන ලස්ඛණෙන සටිනනාගමතා සමට අගාරං අජාඛාවසනි රාජා පොනි වනකවනහි ධම්මයකා ධම්මරාජා වාතුරයනයා විථිතාටි වරියපලකා සහාරතනසමණනාගටනා. කුස්සිලානි සනුගුරයනානි භවත්, මසයාවරු විකකරනනං ගත්වීරයනං අයකරනනං මණිරනනං ඉත්වරනන**ං** ^{ගු}ගයතිරතන• පරිනායකරයනමෙව <mark>සහාම•</mark>

මහණෙනි, මොහු වනාති යමෙකින් යුත් මහ දුරිස්තු ගේ ගති දෙකෙක් ම වේ ද අන් තෙවැන්නෙක් නො වේ ද, ගිතිගෙති වුසුවොත් සක්වීති වන්නේ ද, ගිති ගෙන් නික්ම ලොවැ කෙලෙස් සෙවෙණි පෙරළාලූ රහත් සමමාසම්බුදුවරයෙක් වන්නේ ද, එසේ වූ මහ පූරිසක්තු පිළිබඳ වූ ඒ දෙතිස් මහ පුරිස් ලකුණුහු වෙත්.

3. මහණෙනි, ඒ මේ දෙකිස් මහ පුරිස් ලකුණුනු සස්නෙන් බැහැර. වූ සාෂිහු ද සිත්හි ලා දරත්. ඔහු එය සිත්හි නො දරන්නාහු නම, මෙබදු කම්යක් කළ බැවින් මෙ නම ලකුණ ලබා යැ යි නො දන්නාහු ය.

සුපුකිෂ්ධික පාද ලක්ෂණය (1)

මහණෙනි, කථාගක තෙමෙ පෙර දැහි පෙර බෙවෙහි පෙර වුසූ තන්හි දී, පෙර මිනිස් වූයේ ම (පෙර මිනිස් වැ ඉපැද සිටි කල්හි) කුසල් දහමහි දඬි ගැනුම ඇක්තේ, නිසල සමාදන් ඇත්තේ වී ද, කාය සුවරික– **ංය**හි ද වාක් සුවරිකයෙහි ද මනස්සුවරිත*යෙ*හි ද, තමා ලත් කොටස . බෙද දී වැළදීමෙහි ද, පන්සිල් ඇ සිල්සමාදන් වැ ගැන්<mark>මෙහි ද, පෙහෙවස්</mark> වුසුමති ද මවට කටයුතු වතාවත්ති ද පියාට කටයුතු වතාවත්ති ද මහණුනට කටයුතු යත්කාර ෳ යහි ද, බමුණ නට කටයුතු සත්කාර ෳ යහි ද, කුලලදවුවන් පුදන බචිහි ද, තවත් මෙ බඳුවූ අන අන ලවසෙයි කුසල් දහමිති දඬි ගැනුම ඇත්තේ නිසල සමාදන් දැක්තේ වී ය යන යමෙක් ඇද්ද, හෙ තෙම ඒ කම් කළ බැවින්, පුන පුනා කළ බැවින්, ඒ කම්යාගේ උක්සන්න බැවින් අපුමාණ බැවින් කාබුන් මරණින් මතු මනා ගති ඇති සග ලලාවට පැමිණෙයි . එහි ඒ මහපුරිස් කෙමෙ දෙව ආයෙන් ද, දෙව පැහැයෙන් ද, දෙව් සැප්යෙන් ද, ලදව් යසසින් ද, ලදව් අදිපති බැවින් ද, දෙව් රුචින් ද, දෙව් හඩින් ද, දෙව් ගදින් ද, දෙව් රෙසෙන් ද, දෙව පහසින් ද යන දස කරුණෙකින් අන් දෙවියන් ඉක්මැ සිටී. හේ එයින් සැව මේ <mark>මිනිස</mark>න් බවට පැමිණියේ ම මේ මහපුරිස් ලකුණු ලබයි. හේ සුපිහිටි පා ඇත්තේ වෙයි, බිමැ සම ලෙස පා තුබයි, සම ලෙස පා නහයි සියලු අවයවයෙන් යුක් පත්ලෙන් සමලෙස බිම පහසී (පාගායි) හෝ ඒ ලකුණින් සමන්විතවූයේ, ඉදින් ගිහි ගෙහි වසන්නේ වී නම, දසකුසල් දහම රක්නා, දැහැළෙන් රජ වූ, සිවු සසුර තිම කොටැති සිවු මහදිවයිනට නායක වූ, සතුරන් දිනු, දනවුහි නහවුරු බවට පැමිණි, සත් රුවනින් සමන්වාගත වූ පක්විති රලජක් වෙයි සක්රුවන ඇත්රුවන අස්රුවන මිණිරුවන ඉතිරිරුවන ගැහැවිරුවන සක් වනු පුක්රුවන ම යැයි ^ඔහුට <mark>මෙ ස</mark>න් රුවන් කෙනෙක් වෙ<mark>ත්.</mark>

පරෝසනසසං බො පනසස පුකතා හවනත් සූරා වීරඬකරුවා පරසෙනපපමදදනා. සො ඉමං පඨවීං සාගරපරියනකං අබීලමනිමිකා- මකණටකං ඉදධං වීතං බෙමං සිවං නිරබවුදං අදණෙකන අසහේත ධණවෙන සමෙන අභිවීජිය අජිකාවසති. රාජා සමානො කිං ලහනි? අවිසබමහියෝ හොත් කෙනවී මනුසසභූතෙන පවදාමිකෙන පවදාමිකෙනත රාජා සමානො ඉදං ලහකි. සවෙ බො පන අගාරයමා අනගාරියං පබබජති, අරහං හොත් සමමාසම්බුදෙධා ලොකෙ විවිකතවඡදෙ. බුදෙධා සමානො කිං ලහති? අවිකබමහියෝ හොත් අබහතනරෙහි වා බාහි.රහිවා පවදාමිකෙනහි රාගෙන වා දෙසෙන වා මොහෙන වා සම අනෙ වා මාහෙන වා සම අනෙ වා බුහමුනා වා සම අනෙව වා බුහමුනා වා ලෙනෙන වා ලෙනකි. එනමාන හැවා අනෙව වා ලෙනකි. එනමාන හැවා අනෙව වා ලෙනකි. එනමාන හැවා අනෙව වා

තුලක්තං වූමාතී

සලව්ව ව ධලම්ම ව දලම් ව සංගමේ සොවෙයා:සීලාලයුපොසලේසු ව, දුනෙ අතිංසාය අසාහමස රනා දුළුතං සමාදුය සමකතමාවරි

සො තෙන ක.මෙමන දිවං අපකකම් සුබං ව බිඩ්ඩාරතියෝ ව අනිති_{දි} තතො චවිණා පුනරාගතො ඉධ සමෙහි පාදෙහි එසී වසුණිරං

බහාකංසු වෙයහසුජනිකා සමාගතා සමපපතිටඨසස න හොතී බමහනා, ගිහිසස වා පබබජිනසස වා පුන•් තං ලසඛණං හවතී තදුළුරෝකකං

අක්ඛ§හියෝ හොති අගාරමාවස• පරාභිගු සතපුභී සතතුමදැනො, මතුසාගුනෙගිධ හොති කෙනවි අක්ඛමහියෝ තසය එලෙන කමමුනො

¹ අකච්චතීයෝ - ච්ජය

² සම්නකමාච්චි - සහ කම්

³ පමකකම් -මජය-

⁴ බන - සතා

ශූර වූ, වීර ඇහ රුවැති, සතුරු සෙත් මඩිනුයෙහි බුහුටි, අයිරාදහස් පුත් කෙනෙක් ඔහුට වෙත් හේ සයුර හිම කොටැති, සතුර න් නමැති හුල් නැති, උවදුරට කරුණු නැති, සතුරන් නමැති කටු නැති (ඉනාහොත් සොරුන් සතුරන් නැති), සමෘදධ වූ සැපතින් පිරුණු, බිය රහිත, උවදුරු නැති, සොර සතුරු කැලැල් නැති මේ පොළොව දඩුයෙන් අවියෙන් **ලතාර වැ දෑහැල ම**ත් අ**ත්පත් කොට ගෙන,** නායක වැ චෙලසයි තෙමෙ රජ වන්නේ කුමක් නම ලබා ද? හේ මිනිස් වූ කිසිදු සතුරු පස-මිතුරක්හු විසින් නො මැඩැ ලියැ හැක්කේ වෙයි රජ වනුයේ ලභ් මෙ අනුසස් ලබයි ඉදින් හෙ තෙමෙ ගිහි ගෙන් නික්මැ පැවිදි වන්නේ නම්, රහත් වූ ලොවැ සි**ඳ** පෙරළා හළ **ශ**කලෙස් සෙඉවණි ඇති සම්මා සම්බුදු-'වරයෙක් වෙයි. හේ බුදු වූයේ ම කුමක් නම් ලබා ද? ඇතුළතැ හෝ බැහැරතැ සිටි සතුරන් විසින්, පසමිතුරන් විසි<mark>න් රාග</mark>යෙන් හෝ දෙමෂ-යෙන් හෝ මෝහයෙන් හෝ මහණක්හු වීසින් හෝ බමුණක්හු වීසින් **ලහා් දෙවියක්හු විසින් හෝ මරක්හු විසින් හෝ බඹක්හු විසින් හෝ** ලොවැ කිසිදු එකක්හු විසින් මැඩැලියැ නොහැක්කේ වෙයි වුදු වූයේ ම මේ අනුසස් ලබයි.

භගවත්හු මෙ කරුණ වදළහ. එහි මේ අථිය ම ගාථාබන්ධනයෙන් කියනු ලැබෙ ^{T}.

"හා තෙම සබවස්හි ද දස අකුසල්දහමහි ද ඉඳුරන් දමනුයෙහි ද සිල් හැවුරුමෙහි ද තුන්දෙරින් පිවිතුරු බවිහි ද සිල්රැක්මෙහි ද පෙහෙවස් වුසුමහි ද දීමෙහි ද මෙරමා නොපෙළීමෙහි ද රෞදු නොවූ කිුිිිිියාහි ද ඇලුණේ එය තරයේ සමාදන් ව ගෙන, නිමාවට ම පිරි ය

හේ ඒ කුසල් කමින් දෙව්ලෝ පැමිණියේ ය. සැප ද කෙළිසුව ද පස්කම ද හේ වැළැඳුයේ ය. එයින් සැව නැවැත මෙහි ආයේ, සම දෙපත්ලෙන් පොළොව පැහැසි

රජගෙට සපැමිණි ගත ලකුණු කියන බමුණෝ ''සම ලෙස බිමැ පිහිටුනා පතුල් ඇතියහු ගේ සිටි තැනින් සැලීමෙක් නොවෙයි''ද, ''ඒ සුපිහිටි පා ලකුණ ගිහියකු හෝ පැවිද්දකු හෝ පිළිබඳ වූ ඒ අරුත පවසනුයේ වේ යැ''යි ද පැවැසූහ.

මත් ගිහි ගෙහි වසන්නේ නම්, සතුරන් විසින් නො මැඩැලියැ හැකි, අනුන් මැඩැ පවත්වනුයෙහි සමත්, සතුරන් මඩනා සක්විත්තෙක් වෙයි. ඒ කමහුගේ එලයෙන් මිනිස් වූ කිසිවකු විසිනුත් සෙලැවියැ නො හැක්කේ වෙයි.

¹ මේ ශාථාබන්ධන අනදකෙරුන් ගේ යැ අවුවා ඇදුරෝ කීහ

සවේ ව පඛ්‍යණ්මුපෙති තාදිලසා නෙක්ඛම්මඡඤභිරතො විචක්ඛණෝ, අමගතා න සො ගචඡති ජාතු බම්භතං නරුතකමෝ එසහි තසස ධම්මතා'ති

පාදතලෙසු චක්කලක්ඛණං (2)

4 යම්පි තික්කමට කථාගමතා පුරිමං ජාතිං පුරිමං හවං පුරිමං නිමකතං පුමෙඛ මනුසසහුතා සමානො බහුජනසස සුබාවහෝ අහෝසි, උඛඛග, උනතාසං හයං අපනුදිතා ධම්මිකං ව රක්ඛාවරණගුතත්ං සංවිධාතා සපරිවාරං ව දනං අදසි, සො තසස කම්මසස කතනා උපවිතනතා උසසනනනතා විපුලනතා කායසස හෙද පරම්මරණා සුගතිං සහනං ලෝකං උපපණ්නි –පෙ– සො තමතා වුනො ඉළුනතා ආගතො සමානො ඉමං මහාපුරිසලක්ඛණං පටිලහනි. හෙටඨා පෘදකලෙසු චක්ඛානි ජාතානි හොතත් සහසසාරානි සනෙමිකානි සනාභිකානි සඛඛාකාර-පරිපූරානි සුවිභනතනතරානි සො නෙන ලක්ඛණෙන සමනකාගමතා සමව අගාරං අණ්ඛාවසනි රාණා හොති වක්ඛවත් –පෙ– රාජා සමානො කිංලහත්? මහාපරිවාරෝ හොත්, මහා සහ හොනත් පරිවාරා බුහමණ ගහත්කා නෙගමජානපද ගණකා මහාමනතා අනිකටඨා දෙවාරිකා අමච්චා පාරිසණා රාජානො හොගියා කුමාරා. රාජා සමානො ඉදංලාති.

සමේ අගාරුමා අනගාරියං පබුමුජනි, අරහං හොති සම්මා-සම්බුදෙධා ලොකෙ විවිතතවුඡලද. බුදෙධා සමාඉනා කිං ලහති? මහාපරිවාරෝ හොත්, මහා'සස හොතත් පරිවාරා හිතබු ගිතබුනියෝ උපාසකා උපාසිකායෝ දෙවා මනුසසා අසුරා නාගා ගණිබ්බා බුදෙධා සමානො ඉදං ලහනි එනමුසුං හගවා ආඉවාව තු සේනං වුවවනි;

> පුරෙ පුරු පුරිමාසු ජාතිසු මනුසු සභුගෙන බහුනං සුබාවහෝ, උබෙබ්ග උතතාසහයා දනු දගන ගුතතිසු රස්ඛාවර ෙණසු උයසුකො

යෝ පෙන කමෙමන දිවං සමකකුම සුබිඤා බිඩ්ඩා රනියෝ ච අණිශි, තනො වටිනා පුනරාගනො ඉධ වසකානි පාදෙසු දුවෙසු විනුති සමාහුනෙමිනි සහසුරානි ව එ බදුවූ ඒ නුවණැත්තේ මහණදහමහි ඇලුණේ ඉදින් පැවිදි වන්නේ නම, ලොවට අගපත් වූයේ, හැම සත්නට උතුම වූයේ, කිසි කලෙකත් මෙරමා ගෙන් සැලෙන බවට නොපැමිණෙයි. මේ ඒ මහාපුරිස්හු පිළිබද ධම්නා යි.

පාදකලයන්හි චකුලක්ෂණ (2)

4. මහරණනි, කථාගක කෙම පෙර දැති පෙර බෙවෙනි, පෙරැ වුසූ තන්ති, පෙර. මි.නිස් වූයේ ම උද්වේග (සොර ආදීන්ගෙන් වන) බිය ද, උනුසෙ (යක් ආදීන්ගෙන් වන උවදුරු) බිය ද දුරලනුයේ දූහැමි රකවරණ සලසනුයේ බොහෝ දෙනාගේ සුව පහසුව පිණිස වූයේ යෑ පිරිවර සහිත ව දන් දුන්නේ ය යන යමෙක් ඇද්ද, හෙ තෙමෙ ඒ කම් කළ බැවින්, පුනළුනා කළ බැවින්, ඒ කම්යාගේ උක්සන්න බැවින් අපුමාණ බැවින් කාබුන් මරණින් මතු මනා ගති ඇති සග ලොව උපදී හේ එයින් සැව, මෙ මිනිස් බවට ආයේ ම, මෙ මහපුරිස් ඔහුගේ යැටි පතුල්හි දහසක් දැවී ඇති, නිම ලකුණ ලබයි. වළලු සහිත, නැබ සහිත, හැම අයුරින් පිරිපුන්, මොනොවට බෙදුණු අතර ඇති, සක්ලකුණු පහළ වූවෝ චෙත් ඒ ලකුණෙන් සමන්විත **ලහ ලකුමෙ ඉදින් ගිහි ගෙහි** වසන්නෝ නම සක්විති රජ වෙයි වූයේ ම කුමක් ලබා ද? මහ පිරිවර ඇත්තේ වෙයි ඔහුගේ ඒ පිරිවර බ්මුණත් හා ගැහැවීයෝ ය, නිගමවැස්සන් හා ද*හ*වු වැස්සෝය, ගණක–ු යන් (රජුගේ අයවැය ගණින්නන්) හා මහ ඇමැත්තෝ ය, සෙනහ රක්නා ඇමැත්තෝ ය, දෙරටු පල්ලෝ ය, පිරිස ද (පරපුරෙන් ම රජ පිරිසැ වූ) ඇමැතියෝ ය, රජ දරුවෝ ය, ගම මුදලියෝ ය, රජකුමරහු ය යන මහත් පිරිවර ඔහුට වෙයි රජ වන්නේ හේ මෙකී දැ ලබයි.

ඉදින් ගිහිගෙන් නික්ම පැවිදි වන්නේ නම්, ලොවැ පෙරැළු කෙලෙස් සෙවෙණි ඇති රහත් සම්මාසම්බුදුවරයෙක් වෙයි. බුදු වනුයේ කුමක් ලබා ද? මහපිරිවර ඇත්තේ වෙයි. මහණහුය, මෙහෙණියෝ ය, උවසු-වෝ ය, උවැසියෝ ය, දෙව්හු ය, මිනිස්සු ය, අසුරයෝ ය, නෘගයෝ ය, ගදෙවුහු යැ යි මහ පිරිවර ඔහුට වෙයි. බුදු වනුයේ මෙය ලබයි. භාගා-වතුන් වහන්සේ මේ කරුණු වදළසේක. එහි ගාථා බණ්ඩන වශයෙන් මෙය කියනු ලැබේ.

"පෙර. බොහෝ පූව් කාලයෙහි පළමු ජාතීන්හි දී මිනිස් වූයේ, බොහෝ දෙනාට සුව එළැවී ය. උදෙමග උතුාස නිසා උපදනා බීය දුරු `කරන්නේ වීය. ගොපනයෙහි ද රක්ෂාවරණයෙහි ද උත්සුක වීය.

හෝ ඒ කම්යෙන් දෙව්ලෝ ගියේ ය. දෙව්ලෝ සුව ද දිවා කි්ඩා හා පංචකාම රතින් ද වින්දේ ය, එයින් සැව, නැවැත මෙහි ආයේ, හාත්පස නිමවළලු ඇති, දහසක් දව් ආදිය ඇති සක් ලකුණු දෙපත්– ලෙහි ලබයි. බහාකංසු වෙයා ඤජනිකා සමාගතා, දිසවා කුමාරං සතපුඤඤලකඛණං පරිවාරවා හෙසකති සතතුමඥනො කථා හි වකකානි සමනූගෙනමිනි.

සවේ න පබුඛුජජමුපෙති තාදිසෝ, වතෙතති වකකං පඨවිං පසාසති තසසානුයුතතා'ධ¹ හවනති බතතියා මහායසං සම්පරිවාරයනති නං.

සඓ ව පඛකජජමුපෙති තාදිසෝ, නෙකකමමඡනුභිරතො විවසක් නො දෙවා මනුසා සුරසකක් රියකිසා ගන්ඛකතාගා විහගා වතුපාද අනුකතරං දෙවඳිනු සසපූජිතං මහායසං සමාපරිවාරයනති නනති

ආයතපණහිතාදීනි තීනි ලකබණානි (3-5)

යමුපි භික්ඛලව කථාගතො පුරිමං ජාතිං පුරිමං භව[,] පුරිම• න් කෙතං පුබෙබ මනු සසභුතො සමානො පාණාතිපාතං පහාය පාණාති-පාතා පටිවිරතො අගොසි, නිහිතදලෙන්බා නිහිතසකො ලජජි දයාපනෙකා කම්ම සස සබුබුපාණහුතහිතානුකමුපී විහායි, ලාසා න සය උපවිතතතා උසුසනුතතතා විපුලතතා – ලප – ලසා තලතා වුතො ඉළුතාං **යමා**නො දුමානි නීණි මහාපුරිස ලක්ඛණානි ආයතපණහි ච හොති දීඝණාලි ච බුහමුජුගතෙනා ච. සො තෙහි ලසබණෙගි සමනතාගමතා, සමට අගාරං අජිතාවසති, රාජා මහාති විකක^{ුල}තුරි –ලප– රාජා සමා**ලනා කිං ල**හනි? දීසායුලකා භොනි විරවයිනිල**ාා**, දිසමායුමපාලෙනි න සකකා හොති අනුරා ජිවිතා වොරොල යුතුං කෙනව් මනුසාහුතෙන පවවැණියොන පවවාමිතොන රාජා සමාථො ඉදං ලහන් –පෙ - බුලෑධා සමාලතා කිං ලහනි? දිසාසුකො නොත් විටර්කී ගිනො, දිසමා යුම්පාලෙනි, න සකකා ගොනී අනෑරා ජීවිතා ලැවෙන වා මාරෙන වා බුහවුනා වා කෙනටි වා ලෙ*ස,ළ*මා. දිුලද්ධා සමානො ඉදං ලහනි එකුවුණං භගවා ආවෝච කුනෝත් වුවවති:

¹ නසස නු යන්තාව - මජස•

² සසුන (නම්)

(රජගෙට රැස්වූ නිමිත්තපාඨක බමුණෝ සිය පින් ලකුණු ඇති, කුමරහු දැක, මෙ තෙම මහත් විරිවර ඇති, සතුරන් මඩින සක්වීති රජෙක් වන්නේ ය. එසේ ෙයින් ම එයට උපර නිමිති විසින් පතුල්හි හාත්පස නිමවළලු ඇති සක්ලකුණු ඇත.

ඉදින් එබඳු තැනැත්තේ පැවිද්දට නො පැමීණේ නම, අණසක පවත්වයි, පෘථිවියට අනුශාසන කෙරේ. ඔහුට මෙහි ක්ෂනියයෝ අනු-යුක්ත වෙන්. මහත් යශස් ඇත්තාහු ඔහු හාත්පස පිරිවරත්.

ඉදින් තෙන්කාමාජනැගෙනි ඇලුණු එබඳු ඒ නුවණැත්තේ පැවිදි බවට පැමිණෙන්නේ නම්, දෙවියෝ ද මිනිස්සු ද අසුරයෝ ද රකුසෝ ද, ගනාවියෝ ද, නාගයෝ ද, පක්ෂීහු ද සිවුපාවෝ ද අනුත්තර වූ දෙව– මිනිසුන් වීසින් පුදනලද මහත් යසස් ඇති ඔහු දිරිවරත්.

ආයතපණාිතාදි තුන් ලකුණු (3,4,5)

5. මහලණති, තථාගත තෙමෙ පළමු ජාතින්හි, පෙර සසරෙහි, ලපර වූසූ තන්හි පෙර මිනිස් වූයේ ම පුාණඝානය හැර, පුාණඝානයෙන වැළැක්ලක් වීය, බහා තබනලද දඩු ඇත්මත්, බහා තබන ලද ශසුනු අ ත්තේ, පණිවා ඉයනි ලජ්ජා ඇත්තේ. සඳවයන් කෙරෙහි දයාගෙන් යුක්ත වූයේ, සියලු සතුන් කෙරෙහි භිතානුකඳපා ඇති වැ විසිය යන යලමක් ඇද්ද, හෙ තෙමෙ.ඒ කම්ය කළ බැවින්, රැස් කළ බැවින්,උත්සන්න බැවින්, අපුමාණ බැවින්, කාබුන් වරණින් මතු මනා ගති ඇති සග ලොවට පැමිණෙකුයි. හේ එයින් සැව, මේ මිනිස්බවට පැමිණියේ ම, මෙ මස පුරිස් ලකුණු තුන ලබයි. හේ දික් විලුම ඇත්තේ වෙයි, ඇත්තේ ද වෙයි, බඹගට වලු සෘජු ශරිරය ඇත්තේ වෙයි. ඒ ලක්ෂණ– යන්ගෙන් සමන්වීන වූ හෙ කෙවෙම ඉදින් ගිහි ගෙහි වයන්ටන් නට, . සක්විති රමජක් වෙයි. රජ වනුයේ කුටක් ලබා ද? හේ cබාමහා් කල් **ච්චිත් වනුගේ දිථසායුෂ්ක c වයි. දි**ර්ශ ආ**යුප**යක් රක්ෂා කෙරෙයි. මනුපා වූ කිසි සතුරකු විසින පසම්තුරකු විසින් අතර. දිවියයන් පෞර කරන්නට . නො හැකි වෙයි. රජ වනුයේ ⊙මය උබයි බුදු වනුයේ කුමක් ලබා ද? **බොහෝ කල් ජිවත් වනුයේ දි**ර්සාසුප්ක වෙයි, දිර්ස ආයුෂ පාලනය ලකරෙයි. කිසි සතුරු පසමිතුරු මහණකු විසින් හෝ බමුණකු විසින් oහා් දෙවියකු වීසින් හෝ මරකු වීසින් හෝ බ**ිකු වීසින් හෝ** ලොවැ කිසිවකුදු විසින් අතර දිවියෙන් තොර කරන්නට නො හැකි වෙයි. වන්නේ මෙය ලබයි.''

මරණවධ•හයකාලෙන වදිනා පට්වරපතා පරමාරණායනොසි² තෙත සුචරිතෙන සභාමගමා² සුකතුඵලවීපාකමනුහොසි.

වටය පුනරිධාගතො සමානො පට්ලහත් ඉඩ තීණි ලසබණානි, සවගි විපුලදිස**පා**සණගිනො බුතුමා'ව යූජු සුනො සුජාතගතො.

සුතුරෝ යුපූ සුයණයිකෝ සුජාතෝ මුදුතවණමතුලියසා තොනති දිසා, තිහි පුරිසව්රතකලසබරණහි වීරයපනාය'කුමාරමාදියනති.

තුවනි යදි ගිනි ටීරං යපෙනි වීරකරං පබ්බජනි යදි කතෝ හි යාපයනි විසිද්ධි භාවනාය ඉති දිසාගුකතාය ක**නුකීමි**කකන්කි.

සතන්සස්තාලක්වුණං (6)

^{1.} මරණ (විජසං)

^{2.} මාරණාය තොති (පිජසං)

^{3.} පෙන පො සුවරිපෙන සංකච්ණමායි (සහ)

^{4.} චීරයාපතාස (සදා)

භාගාවතුන් වහන්සේ මෙ කරුණු වදළ සේක. එහි මෙය ගාථායෙන් . මෙසේ කියනු ලැබේ:

'තමහට මරණ වධයෙන් උපන් බිය දන, මෙරමා නැසීමෙන් වැළැක්කේ වීය. ඒ කුශලකම්යෙන් සවගියට පැමිණියේ ය. කුශල කම්යාගේ ඵලවිපාකය.අනුහව කෙළේ ය.

දෙවලොවින් සැව, නැවැත මෙහි ආයේ ම, ලක්ෂණ තුනක් ලබයි. මහත් වූ දික් විලුම ඇත්තේ වෙයි. බඹහු මෙන් මොනොවට සෘජු වූ-යේ නොහන වෙයි, මොනොවට උපන් ගාතු ඇත්තේ වෙයි.

යහපත් බාහු ඇත්තේ, තරුණ වූයේ, මනා සටහන් ඇත්තේ, මොනොවට උපන්නේ චෙයි, ඔහුගේ මොළොක් තරුණ ඇතිල්ලෝ දික් චෙත්. මෙකී ශුෂ්ඨ වූ තුන් මහ පුරිස් ලකුණින් කුමරහු බොහෝ කල් ජීවත් වනු පිණිස (සමතක්හු කොට) නිමිත්තපාඨකයෝ දක්වත්.

ඉදින් ගිහි වන්නේ නම, බොහෝ කල් ජිවක් වේ. ඉදින් පැවිදි චන්නේ නම, චශිතාපාප්ත වූයේ, සෘද්ධි භාවනායෙන් යුක්ත වූයේ, එයට වඩා බෝකල් ජීවත් වෙයි. මෙසේ දීර්සායුෂ්ක බවට ඒ ලකුණැ යි කිහ.

සප්තෝන්සද ලක්ෂණ (6)

6. මහලණනි, තථාගත ලතමේ පෙර දැහි, පෙර සසඉරහි, පළමු වුසු තන්හි, පෙර. මිනිස් වූයේ ම පුණින වූ රසවත් වූ කෑ යුතු දෑ ද, බුදියැ යුතු දැ ද, රස වින්ද යුතු දැ ද. ලෙවියැ යුතු දැ ද, අෂ්ට පානයන් ද දෙන්නේ වීය යන යමෙක් ඇද්ද, හේ ඒ කම්ය කළ බැවින්, රැස් කළ බැවින්, ඒ කුම්යා ගේ උත්සන්න බැවින්, මහත් බැවින්, කාබුන් මරණින් මතු මනා ගති ඇති සග ලොවට පැමිණෙයි.... හේ එයින් සැව මේ මීනිස් බවට පැමිණියේ ම මෙ මහ පුරිස්ලකුණ ලබයි. සත් කැනෙක උත්සන්න වෙයි: සත් තැලොක්හි පිරිපුන් මස් ඇති වෙයි: **දෙ පි**ටු අ<mark>ත්ලෙ</mark>හි පිරිපුන් මස් ඇති වෙයි. දෙ පිටු පතුල්හි පිරිපුන් මස් ඇති වෙයි, eද උරතිස්ති පිරිපුන් මස් ඇති වෙයි, කරෙති පිරිපුන් මස් අ ුති වෙයි. හෙ ඉතමේ ඒ සප්ත උත්සද ලක්ෂණයෙන් සමන්විත වුයේ, ඉදින් ගිහි ගෙහි වෙසේ නම්, . සක්විති රජ වෙයි. රජ වන්නේ සුලු වෙයි. රජ වනුයේ මෙය ලබයි. බුදු වනුයේ කු ික් ලබා ද? ___ දුණිත වූ රසවත් වූ බාදාා භොජා ලෙහා පෙයයන් ලබන සුලු වෙයි. බුදු වනුසේ මෙය ලබයි. භාගාවනුන් වහන්සේ මෙ කරුණ වදළ සේක. එහි ගාථාබන්ධනයෙන් මෙය කියනු ලැබෙයි:

බජානොජනං අථ ලෙයාසායියං උතාමගතරසදයකො අනු. තෙන යො සුචරිතෙන කමමුනා නසුනෙ වීරමහිපාමොදති.

සතාවුසාදේ ඉධාධිගචඡනි හත්පාදමුදුතලණු විනුති, අාහු ඛාණුනනිමිතකකොවිද බජජ හොජා රසලාභිතාය නං

තං ගිහිසසපි තදප්ලජාතකං පඛඛජමපි ව කදයිගචඡනි, ඛජජලභාජනසස ලාභිරුතතමං ආහු සඛඛගිගිඛණිනච්ඡිදනති.

කරවරණමුදුකාජ ලතාලකඛණානි (7-8)

7. යමුදු හිසකිලව නුථාගලනා පූරිමං ජාතිං පූරිමං භවං පූරිමං නිලකතං පුලබබ මනුසසභුකො සමානො චතුහි සඬයහවණ්ඩුහි ජනං සඛ්භාහමකා අමහාසි දුනෙන මපයාවජෙන අස්වරියාය සමානක්කාය, ලසා තසය කම්ම*ස*ස කතුණා –පෙ– සො කතො චූතො ඉන්නතං ආගතෝ සමානො ඉමානි දෙව මහාපුරිසලකිණානි පටිලහකි, මුදුකරණ ජාලහ**ණපා**දෙ ච**ි** සො තෙහි ලකුණෙහි හළුපාලදු ව හොති සමව අගාරං අජාමාවසති, රාජා මහාති විකකවතකි සමනකාගලතා, සුසඩගහිත පරිජනො ගෞති, ලහනි ? –ලය– රාජා සමානො කිං සුසඩානිතා සා මහානත් බුාහුමණගහපතිකා නෙගමජානපද ගණකා මහාමකතා අනීකඨා දෙවාරිකා අමචුවා පාරිසජජා රාජානො භොගියා කුමාරා. රාජා සමානො ඉදං ලහනි. බුදෙධා සමානො කිං ලහ^{නි ?} සුසමාගහිතපරිජනතා ගොති, සුසුඛාගහිතා'සා හොනන් හිකඩු භික්ඛුණි^{ලයා} උපාසකා උපාසිකායො දෙවා මනුසසා අසුරා නාගා ගණිඛකා. දිල^{දධා} සමානො ඉදං ලහනි එකමුණං භගවා අවෝච නනෝනං වූමානි.

> දන**ම**පි චසාවරියක සෑම² පියවදනංව සමානඡණුනංව³ කරිය ච3ිය සුසඩානං බහුනනං⁴ අනවමතෙන ගුරණුන යාති සගනං.

^{1.} පියවාවෙන (සහා කම)

² දනමපි ව අන්වරියකමපි ව (PTS)

^{3.} පියවාදින ව සමානාතකක ව (මජය)

⁴ බහුන**ං** (මජය•)

'ලොකොත්තම තෙමෙ වාදා භොජා ලෙපා සවාදා යන අගු රස දෙන්නේ වීය. හේ ඒ කුශල කම්යෙන් බොහෝ කල් නදුනුය.නෙහි වෙසෙසින් පුමුදිත වෙයි.

මෙහි උත්සන්න වූ සත් තැනක් ලබයි. මෘදු වූ අතුල් පතුල් ද ලබයි. මාදා භෝජා රස ලබන බවට එය ලකුණෙකැ'යි ලක්ෂණ ශාස්තුඥයෝ කිහ.

කරවරණමෘදුතාජාලතාලක්ෂණ (7-8)

7. මහණෙනි, කථාගත තෙමෙ පළමු දැති පළමු අත්බවිති, පළමු වාසස්ථානයන්හි පෙර. මිනිස්වූයේ ම, දනයෙන් පිය වචනයෙන් අපී– චයු 5ාලයන් සමානාත්මතා යෙන් යන සතර සංගුත වස්තූන් මගන් ජනයාට සංගුහ කරන්නේ වී ය යන යමෙක් ඇද්ද, හේ ඒ කම්ය කළ බැවින්, රස් කළ බැවින්, ඒ කර්මයා**ං**ග් උත්සන්න බැවින්, මහත් බැවින් කාබුන් මරණින් මතු, මනා ගති ඇති සග ලොවට පැමිණෙයි. හේ එයින් සැව, මෙ මිනිස්බවට ආයේ ම මේ මහපුරිස් ලකුණු දෙක ලබයි **ගෝ මොළොක් කරුණ අතුල් ප**පුල් ඇත්තේ ද දල් කවුළුවකට බලු අත් පා පැත්තේ ද වෙයි. මත් ඒ ලකුණුවලින් සමන්විත වූයේ, ඉදින් ගිනි ගෙයි වසන්නේ නම සක්වීති රජ වෙයි. රජ වන්නේ කුමක් ලබයි ද? (සිවු සහරා වකින්) මෞෂනාවට සංගුහ කරන ලද පිරිවර ජනයා ඇත්තේ වෙයි. ඔහු විසින් බමුණු ගැහැවි ජනයෝ ද, නිගම වැසි දනවු වැසි ජනයෝ ද, අයවැය ගණන් කරන්නෝ ද, මහා මානුයෝ ද්, ලසතාඞ්ගරක්තා හස්කාාචාය ි:දිහු ද ඇමැතියෝ ද පරමපරාගත වැ *ඊ*ජ පිරිසෙහි වූවෝ ද, රජහු ද, රජුන්ගෙන් ලත් භොග සම්පක් ඇත්තෝ ද, රජකුමරුවෝ ද යන මොහු හැම ඔහු විසින් මොනොවට සංගුහ කරන ලද්ද<u>න</u> වෙක්. රජ වන්නේ මෙය ලබයි. <u>වුදු</u> වන්නේ කුමක් ලබා ද? යන්. මොනොවට ස-ගුහ කරන ලද පරිවෘර ජනයා දැක්තේ වෙයි. ඔහු විසින් මහණු පු ද මෙගෙණෝ ද උවසුවෝ ද උවැසියෝ ද දෙවියෝ ද මිනිස්සු ද අසුරයෝ ද නාගයෝ ද ගනුවියෝ ද ලම නොවට සංගුත කරන ලද්දහු වෙත්. බුදු වන්*ල*න් ලෙය ලබයි. භාගයවතුන් වහන්සේ මෙ කරුණ වදළ මසක. ජති එය මෙසේ ගාථාලයන් කියනු ලැබෙ:

'මත මතම දනය ද පරිවය ිාව ද පියවාදිතාව ද සමානාක්මකාව ද කොට බොමතා දෙනාට මැතැවීන් සංගුත කොට, අනිකි්ක (පුගස්ත) ගුණ තෙයින් සවගියට යෙයි. වවිය පූනරිධාගතො සමාතො කරවරණමුදු කලණු ජාලිනො ව, අතීරුවිරසුවගුඉදසසලනයාං පටිලහති දහරො සුසු කුමාරො

භවත් පරිජනසුයවෝ විධෙයෙනා මහිමිම මාවසතේ ජූසඩගහිතෝ, පියවදු තිතු සුබනං ජිගිංසමානො² අභිරුවිකෘනි ගුණානි ආවරනෙකා.³

යදි ව ජහති සඛ්ඛකාමලනාගං කථයති ධම්මකථං ජීලනා ජනසුය. වච්න පටිකර සසභිප සනනා සුනා ධම්මනුධමාමාවරන**න්** කී

උසසඩ්ඛපාදඋදධගගලොමතාලකඛණානි (9-10)

8. යමුපු භික්ඛලව තථාගලතා පූරිමං ජාතිං පූරිමං භවං නිලකතං පුලබබ මනුසසභූතො සමානො බහුනො ජනසස අන්ථුපසංහිකං වාචමහාසිතා අහොසි, බහුජනං නිදංසෙසි, ධමමුපසංභිතං හිතසුධාවහෝ ධම්මයාගී, සො තසය කම්මයස කත්තන උපවිත්තතා –ලප– ලසා තලතා වූලතා ඉ**ස**්කතං ආගලතා සමාලනා ඉමානි <mark>ල</mark>දම මහාපුරිස ලසාඛණානි පටිලහති, උසස්ඛන ාලද ච හොති උදඛගන ලොමො ච **ල**සා ලකුති ලක්ඛලණහි සමනනාගලතා සලෙව අගාරං අජ[ු]තාවසති, රාජා ලභාති චකකවතුන් –ලප - රාජා සමානො කිං ලහති? **අලං**කා ව හොති **ලසලටුඨා** ව පාලෝකෙකා ව උතතලමා ව පවුරෝ ව කාමහොගීනං රාජා සමානො ඉදං ලහති –පෙ– බුණො සමානො කිං ලහති? අන්ගතා ව හොත් සෙලෙඨා ව පාලමාසෙකා ව උකතලො ව පවලරා ව සඛ්ඛස්තතානං බුලුණා සමාලනා ඉදං ලහති. එතමළුං හගවා අවොච. තුළුක්• වූවවනි:

> අනුධමාස-හිත ් පුලර ගිරං එරයං බහුජනං නිදංසයී, පාණීනං හිතසූබාවහො අහු ධම්මයාගමයජී අමචජරී.

¹ මහිම අාචයතෙ (සිමූ මණස •)

² ජීගීසමානො-(මජස•)

^{3.} අාචරක් (සිමු මජස•)

⁴ සුනිාන ධ මමානුධලම මාචරනස් (මජසං) ඊ අසංධලමයංගිනං (කම prs)

⁶ ධම්මයාග- අසසජි (කම්)

එයින් සැව නැවත මෙති ආශේ ම ළදරු වූයේ, ඉතා සිවුමැලි වූයේ, ඉතා පැහැපත්, ඉතා මනොඥ, දකුම කටයුතු, මොළොක් වූ අතුල් පතුල් ද ජාලලක්ෂණ ද ලබයි.

පිරිවර ජන තෙමේ කිකරු වේ. කටයුත්තෙහි මෙහෙයැවියැ හැකි වේ. මොතොවට සංගුහ කරන ලද්දේ මෙ පොළොවෙහි වෙසෙයි. පිය බස් කියන්නෝ, හිත සුව සොයනුගේ, වෙසෙයින් සිත්කලු වූ ගුණයන් වඩන්නේ වෙයි.

ඉදින් සියලු පස්කම සුව හරනෝ නම්, පව දිනූ 3 ක් (බුදු වූයේ) දහම් දෙසයි. උන්වහන්සේ ගේ දෙශනාව අසා ඉතා පහන්වූවාහු, වචනය පිළිපදනාහු ධම්:නුධම් පුතිපත්ති පුරත්.

උක්ශංඛපාද උර්ධවාගුලොමක ලක්ෂණ (9,10)

6 මහණෙනි, "තථාගත තෙමේ පළමු දැහි, පළමු හවයෙහි, පළමු වුසූ තන්හි, පෙර. මිනිස් වූයේ ම බොහෝ දෙනාට දෙලෝවැඩ ඇසුරු කළ, දශ කුශලකම්පථ ඇසුරු කළ වචන කියන්නේ විය. බොහෝ දෙනාට දෙලෝවැඩ දක්වී ය. සත්නට හිතසුව එළවනුමේ, ධම්දනය කරන්නේ විය'' යන යමෙක් ඇද්ද, ඒ කම්ය කළ බැවින්, රැස් කළ බැවින්, ඒ කම්යාගේ උත්සන්න බැවින්, මහත් බැවින්, කෘඩුන් මරණින් මතු මනා ගති ඇති සග ලොවට යෙයි . හේ එයින් සැව මේ මිනිස් බවට ආයේ ම මේ මහ පුරිස් ලකුණු දෙක ලබයි. මත්තෙහි වූ ගොප් දැට ඇති පා ඇත්තේ ද, උඩුකුරු වූ අක් ඇති ලොම ඇත්තේ ද වෙයි. හේ ලකුණුවලින් සමන්විත වූයේ, ඉදින් ගිහි ගෙහි වසන්නේ නම . සක්වීති රජ වෙයි... රජ වනුයේ කුමක් ලබා ද? සියලු සත්නට අගු ද ශුෂ්ඨ ද පුමුබ ද උත්තම ද පුවර ද වෙයි. බුදු වනුයේ කුමක් ලබා ද? සියලු සත්නට අගු ද ශුෂ්ඨ ද පුමුබ ද ලක්ෂේ ද පුමුබ ද උත්තම ද පුවර ද වෙයි බුදු වනුයේ මෙය ලබයි.'' භාගාවතුන් වහන්සේ මේ කාරණය වදළ සේක. එහි මෙය ගාථායෙන් මෙසේ කියනු ලැබෙ.

"පෙර අරි හා ධම් හා නිඃශිත වූ වචන කියනුයේ, බොහෝ දෙනෑට දෙලෝ වැඩ දක්වීය. පුඃණිනට හිත සුව එළවන්නේ විය, නො මසුරු වැ ධම්යාගය කෙළේ ය. තෙන් සො සුවරිතෙන කම්මුනා සුගතිං වජති තුන් වෞදති ලකුණානි ච දුවේ ඉධාගතො උතතමපපමුඛතායේ විනුති උබහමුපපතිකලොමවාසසො පෘදගණයීරතු සාධු යණයිතා, මංසලොහිතා විතා තවොන්ටා උපරිවරණා ච සොහනා² අහු. ගෙනමාවසති චේ තථාවිධො අගතතං වජති කාමහොගිනං, තෙන උතතරින රෝ න විජජති ජමුදිපමහිභුයා ඉරියති.-

පඛකජමපී ව අනොමනිකකමො අශාක වජති සඛකපාණිනං, යෙන උතකරිකරෝ න වීජජති සඛකලොකමහිභුයා වීහරති'ති.

එණිජඩසලකබ්ණං (11)

9. යම්පි භියබවේ කථාගතෝ පුරිමං ජාතිං පුරිමං හවං පුරිමං තිකෙතං පුරෙඛ මනුසසභූතෝ සමානෝ සකකවවං වාවෙකා අහෝසි සිපං වා විජරං වා වරණං වා කම්මං වා, 'කිනති මෙ බිපං විජානෙයාුුං, කිනති'මේ බිපං පටිපරේජයාුං න විරං කිලිසෙසයනුනති. සො තසස කම්මසස කතුකතා –පෙ – සො තනෝ වුතෝ ඉන්කතං ආගතෝ සමානෝ ඉදං මහාපුරිසලකඛණං පටිලහති, එණිජමේකා හොති. සො තෙන පක්ඛණෙන සමනනාගතෝ, සමව අගාරං අජිකාවසති රාජා හොති වකකාවත් –පෙ – රාජා සමානෝ කිං ලහති? යාති කෘති රාජාරහාති රාජඛණනි රාජූපහෝගාති රාජානුවජවිකානි, කාති ඛිපං පටිලාති රාජා සමානෝ ඉදං ලහති –පෙ ධුදෙධා සමානෝ කිං ලහති? යාති කාති සමණාරහාති සමණඛනාති සමණූපනොගාති සමණානුවජවිකාති, තාති ඛිපං පටිලනති. බුදෙධා සමානෝ ඉදං ලහති. එකමන්ං හගවා අවෝව. තුනෙතං වුඩුනි.

> සිපෙපසු විජජාවරණෙසු කමමසු³ කථං විජානෙයාහු⁴ ලනුනති ඉවඡකි. යදූපඝාතාය න හොති කස්ස්වි වාවෙනි බිපපං න වීරං කිලිසසති

^{2.} උපරිජානු යොබනා (සහා) පපරි ව පන සොහනා (PIS)

³ කමෙමසු-(මජස•) 4 වීජානෙයහු•–(මජස•)

හෙ තෙමේ ඒ කුශලකම් බලයෙන් ස්වගීයට යෙයි, එහි සතුටු වෙයි මෙහි ආයේ උතුම සැප දැති වන බවට ඒ මිනි වූ ලකුණු දෙකක් ලබයි

හේ තෙමේ උඩට නැමුණු ලොම් ඇත්තේ වෙයි. පාගැට (ගොප් ඇට) මොනොවට පිහිටියේ වෙයි. ඔහුහේ කෙණ්ඩා ද මසින් ලෙයින් පිරුණාහු, සිවියෙන් වැසුණාහු ශොහන වෙත්

ඉදින් එබඳු පුද්ගල තෙමේ ගෙති වසන්නේ නම්, කාම අතුරෙහි අගු බවට යෙයි. ඔහුට වඩා උතුම් වූවක් ඇති නො වෙයි දඹදිව (මහපො-ළොව) අභිභවා වෙනෙයි.

අලාමක විහරණ ඇති හෙ තෙමේ පැවිදි වින්නේ ද සියලු සන්නට අක් බවට යෙයි. ඔහුට වැඩිතරම කිසිවෙක් නොමැති වෙයි, හේ මුළු ලොව අබිබවා වෙසෙයි.

ඒණිජඩ්ඝා ලක්ෂණය (11)

මහණෙනි, ''තථාගත සෙම පෙර භවයෙහි පළමු වූසු තන්හි පෙර මීනිස් වූයේ ම, කෙසේ නම මොහු ශිල්ප ද විදාහ ද චරණ ධම් (ශීලය) ද කම්ස්වකතෘව ද වහා දනගන්නාහු ද, කෙසේ නම මොහු වහා ඒ දෑ පිළිපදනාහු ද, බොහෝ කල් නො වෙහෙසෙන්නාහු ද යි ඒ ශිල්පාදිය සකසා කියවන්-නේ විය'' යන යලෙක් ඇද්ද හේ ඒ කම්ය කළ බැවින් කාබුන් මරණින් මතු මනා ගති ඇති සග ලොවට යෙයි . එයින් සැව මේ මිනිසත්බ£ට අායේ ම මෙ මහ පුරිස් ලකුණ ලබයි. ඔලු මුවන්ගේ බඳු කෙණ්ඩා ඇත්තේ වෙයි එ ලකුණින් යුත් හෙ තෙම ඉදින් ගිහි ගෙහි වසන්තේ රජ වන්නේ කුමක් ලබා ද? රජක්තට සුදුසු වූ නම සක්විති රජ වෙයි ඇත් අස් ආදි යාන ද, රජුනට අවයව වූ සේනා ද, රජුනට උපභොග වූ යම දැ ඇද්ද, රජුනට නිසි වූ තවත් යම දෑ ඇද්ද, ඒ සියල්ල වතා ලබයි බුදු වනුයේ කුමක් ලබන්නේ ද? ශුමණයනට සුදුසු වූ ශුමණාවයව වූ ශුමණ-යන් ගේ උපභොග පරි∍භාග වූ ශුමණයනට නිසි වූ යම දෑ ඇද්ද, ඒවා වභා බුදු වනුයේ මෙය ලබයි භාගාවතුන් වහන්සේ මෙ කරුණ වදළ එහි මෙය ගාථා බන්ධනයෙන් කියනු ලැබේ ලස්ක

"ශිල්පයන්හි ද විදාහ හා චරණයන්හි ද කම්ස්වකතායෙහි ද කෙසේ වහා දන ගත්තේ ද යි හේ කැමැති වෙයි. යමෙක් කිරිවකුගේත් විනාශය පිණිස නොවේ ද, යමක් උගනනට බොහෝ කල් නො වෙනෙ-සෙන්තේ ද, එපරිද්දෙන් ඒ දෑ වහා උගනවයි තං කම්මං කතිවා කුසලං සුබුදුයං ජඩකා මනුණුණු ලහ්මත සුෂණයිකා, වටවා සුජාතා අනුපුඛඛම්ණාකා උණිගෙලොමා සුබුම්කාවොස්ථා,

එලණයාාජබෙනා'ති තමාහු පුගහලං සමපතනියා බිපපම්දහු ලසඛණං, ගෙහානුලලාම නි යදහිකමඛති අපඛඛජං බිපපම්ධාධිගවඡනි.

සුබුම්වජවිලකඛණං (12)

යමපි භිකඛමව කථාගමතා පුරිමං ජාති පූරීමං භවං පුරිමං නිලකතං පුලබබ මනුසයභූලකා සමානො සමණං චා ලිංහමණං චා උප-සඩාාමිතා පරිපුවඡිතා අනොසි කිං හනෙන කුසලං, කිං අකුසලං, කිං සාවජජං, කිං අනවජජං, කිං ලසවිතබබං, කිං නලසවිතබබං, කි^{ලමුම} කරීයමාතං දීඝරතනං අභිකාය දූසධාය අසස, කිං **වා** පන මෙ කරීයමානං දීඝරතතං හිතාය සුබාග අසදා ? ති ්ලසා තසස කමණසා සමාලනා ඉදං මහාපුරිසලක්ඛණං පටිලහකි. සුබුමචඡවි **ලහා**ති සුබු-මතතා ඡවියා රජොජලලං කාලය න උපලිපාති **ලසා ලතන ල**කුම-ණෙන සමනකාගලකා, සලව අගාරං අජඣාවසත්, රාජා හොන් වකක− වතති – පෙ– රාජා සමාමතා කිං ලහති? මහාපණෙඤ හොති, නාසා ඉහාති ලකාචි පණුණුය සදිලසා වා, ලසුලවඨා වා කාමලභාගීන∙ රාජා සමානො ඉදං ලහති –පෙ– බුලේඛ, සමානො කිං ලහති? මහාප**ෙඤ්** පූ<u>ට</u>්ටම කැකැ ජවනපලණුණු තික්ඛප ලණුණු හාසපලණුණු නිලබබයිකප ෙණුණු. නාසය හොති කොවි පණුණුය සදිසො වා, සෙලෙඨා බුදෙධා සමානො ඉදං ලහනි. එකමත්ං භග^{වා} වා සබ්බස කතානං අවෝව කුලෙන්ක වූවවකි

> පුරෙ පුරණා පුරිමාසු ජාතිසු අඤ්ඤාතකාමෝ පරිපුවඡිකා අහු, සුඤාසිතා පඛඛරිත උපාසිතා අක්තනරො අක්කථ නිසාමයි.

I. සුබ්නදුීය--(කම)

² වීපපමනොමනිකකමො-(සනා, PT\$)

කුසල් වූ සුව වඩන ඒ කම්ය කිරිමෙන් මොනොවට පිහිටි, වට වූ, මනාසේ හටගත්, පිළිවෙළින් නැංගාවූ, සියුම සිවියෙන් වැසුණු, මන වඩන ජඪඝා (කෙණ්ඩා) ද, අක් උඩුකුරු ව සිටි රොම ද ලබයි.

(එසේ වූ) ඒ පුද්ගලයා එණෙයාප්ඩස (ඕඑළිවන්ගේ කෙණ්ඩා බඳු කෙණ්ඩා ඇත්තෝ) යැ යි ලක්ෂණපාඨකයෝ කිහු. ඒ ලක්ෂණය මෙහි දි වහා සමීපත් ලබනුවට නිමින්ත යැ යි කිහු. පැවිදි තො වන්නෝ යම කලෙක ගිහිගෙට අනුලොම වූ (සුදුසු වූ) දැ කැමැති වේ ද, එ කල එය ද මෙහි දි වහා ලබයි.

ලෙනෂ්කාමා ඡඥායෙහි ඇලුණු නුවැණැති අලාමක විහරණ ඇති එබදු පුද්ගල තෙමෙ ඉදින් පැවිදි වන්නේ ද, ඔහුට සුදුසු වූ අනුලොම වූ යම දයෙක් ඇද්ද, එය වහා ලබයි.

ශූක්ෂමචඡවිලක්ෂණය (12)

10. මහණෙනි, තථාගත තෙමේ පළමු දැහි, පළමු භවලෙයහි, පළමු වූසූ තන්ති, පෙර. මිනිස් වූයේ ම, මහණකු හෝ බමුණකු හෝ කරා එළැඹ ''වහන්ස, කුසල් නම් කිම? අකුසල් නම් කිම? කිමෙක් වරද සහිත ද? කිමෙක් වරද රහිත ද? කිමෙක් සෙවියැ යුතු ද? කිමෙක් නො සෙවියැ යුතු ද? මා විසින් කිලෙක් කරනු ලබනුයේ බොහෝ කල් අභිත පිණිස දුක් පිණිස වන්නේ ද? මා විසින් කිමෙක් හෝ කරනු ලබනුයේ බොහෝ කල් තිත පිණිස සුව පිණිස වන්නේ ද ?'' පුන පුනා 'විචාරන්නේ වීය' යන යමෙක් ඳැද්ද, හේ ඒ කම්ය කළ බැවින්, රැස් කළ බැවින් කාබුන්. . මරණින් මතු මනා ගති ඇති සග ලොවට යෙයි. හේ එයින් සැව, මෙ මිනිස් බවට ආයේ ම, මේ මහ පුරිය් ලකුණ ලබයි. සියුම් සිවිය ඇත්තේ වෙයි. සිවිය සියුම බැවින් රජස් දලි කයෙහි නො ලැගෙයි. ඒ ලක්ෂණයෙන් යුත් හෙ තෙමේ ඉදින් ගිහි ගෙයි වසන්නේ නම, සක්විති රජ වෙයි. රජ වනුයේ කුමක් ලබයි ද? මහා පුදො ඇත්තේ වෙයි. කෘමභොගින් අතුරෙහි පුදොයෙන් ඔහුට සමානයෙක් හෝ වැඩී තරම වූයෙක් හෝ නො චෙයි. රජ වනුයේ මෙය ලබයි. බුදු වනුඉග් කුමක් ලබයි ද? මහ නුවණැත්තේ වෙයි, (ස්කන්ධාදී නානාතන්හි) පැතිර පැවැති නුවණැත්තේ වෙයි, සතුට බහුල ව මගපල පසක් කරන නුවණැන්නේ වෙයි, ස්කන්ධාදියෙහි වහා දිවෙන නුවණැත්තේ වෙයි, කියුණු නුවණැත්තේ වෙයි, දිනිව්ද යන නුවණ ඇත්තේ වෙයි, සියලු සතුන් අතුරෙහි මොහුට නුවණින් සමාන හෝ විශිෂ්ට වූ ක්සිවෙක් නො වෙයි බුදු වනුගේ මෙය ලබයි

භාගාවතුන් වහන්සේ මේ කරුණ වදළ සේක. එහි මෙය (ගාථායෙන්) කියනු ලැබෙයි: ප**ණැ**ස පටිල හගතෙන කමමුනා මනුසය භූතා සුබුම චජවී අහු, බාහක සු උපපාදනිමි කනකොවිද සුබුමානි අ**ප**ානි අවෙචව දකකි.

සවේ න පබුඛුණ්මුවෙන් තාදිසෝ වනෙන්න් චකකං පඨවිං පසාසනි. අණානුස්වේසු පරිගනහෙසු ච න තෙන පෙසෙනා සදිසෝ ව වීණ්නි.

සවේ ව පබබජජමුපෙති තාදිසෝ නෙසබම්ම ජඤභිරතො විවසක්මණා, පණඤවිසිටඨං ලහතෙ අනුනනරං පපපාති බොයිං වරභූරිමෙධසෝ ති.

සුවණණවණණකාලකබණ (13)

11. යමුපි භිකඛමව කථාගමකා පුරිම ජාති පුරිම හිව පුරිම පුබෙබ මනුසසභූමතා සමාමනා අමකකාධමනා අමභාසි අනුපායාසබහුලො, බහුමර වුනෙනා සමානො නාභිසජජි, න කුපරි, න ඛාාපජා නපත්ප් යි, න කොපසුව දෙසුසුව අපාලවය දුණු පාතා-කාසි. දුතා ව අහෝසි සුබුමානං මුදුකානං අපථරණානං පාපුරණානං කපපාසිකසුටුමානං කොමසගාසුටුමානං කුමාල-**ලබා මසුබුමාන•** සුබුමාන•. මෙසා කසස කම්මසස කතනනා උපවිකනනා –පෙ– මෙසා තමකා වුතො ඉළුකතං ආගතො සමාතො ඉමං මහාපුරිසලකබණ. පටිලහකි, සුවණණවලණණා ඉහාති කණුවනස**නු**ධිහතනවේ සො තෙන ලක්ඛ-මණන සමනනාගමතා, සමව අගාර අජඣාවසති, රාජා භොති වකක වතුනී – ඉප රාජා සමාඉතා ුකිං ලහති? ලාභී භොති සුබුමාන මුදුකාන අ**සාර**ණානං පාපුරණානං බොමසුබුමානං කපපාසිකසුබුමානං කොසෙයා සුබුමානං කම්බලසුබුමානං. රාජා සමානො ඉදං ලහති –පෙ– බුණෙ සමාලතා කිං ලහති? ලාභී ලහාති සුබුමානං මුදුකානං අපාරණානං පාපුරණාන බොමසුබුමානං. කපොසිකසුබුමානං කොමසයාාසුබුමානං කම්බලසුබුමානං. බුලේඛා සමානො ඉදං ලහති. එකම්ස් හගවා අවෝව තතෙන වුවවති

> අතක්‍රාධණු අධිථයතී අදසි³ දනණු වත්‍රානි සුබුම්‍රානි සුචඡවීනි. පුරිමකරහවෙ යීමතා'හිවිසකජි⁴ මහිමිව සුරෝ අභිවසයං,

¹ පකුකුපට්ලාභකමකන-(PTS)

² පාරවුණාන -- (මජස-)

⁸ අදයි ව්–(PTS) 4 අභිවිසකජි(මණස•)

'පෙර ඉතා පෙර පළමු ජාතීන්හි දී, දනගනු කැමැත්තේ, පුශ්න පුළු-වුස්තෝ විය. ඇසියැටි වනුයේ පැවිද්දහු ඇසුරු කරන්නේ විය. අරුත් දන ගන්නා සිතැත්තේ අථිකථනය ඇසී ය. මිනිස් වූයේ, පුණුව ලබනු පිණිස පැවැති කම්යෙන් සියුම සිවි ඇත්තේ විය, උත්පාද ශාස්තුයෙහි ද ලක්ෂණ ශාස්තුයෙහි ද දක්ෂ පඩිහු මෙ තෙම සියුම අරුත් අවබොධකොට දක්තෝ යැයි පැවැසූහ

එබදු කැනැත්තේ ඉදින් පැවිද් දට නො පැමිණෙන්නේ නම්, අණ සක පවත්වයි, පොළොව පාලනය කෙරෙයි, අර්ිානුශාසනයන්හි ද, අරිානර් පිරිසිඳ දන්මෙහි ද, උන්වහන්සේට වැඩිකරම හෝ සමාන වූ හෝ එකෙක් . නොමැති වෙයි.

එබඳු තැනැත්තේ නෙකුබමජනුයෙහි ඇලුණේ, ඉදින් පැවිද්දට පැමිණෙන්නේ නම්, විශිෂ්ට පුඥාව ලබයි, උතුම වූ මහත් නුවණැත්තේ නිරුත්තර බොයියට (සමාාක්සම්බුද්ධනියට) පැමීණෙයි.

සවණ්වණිතාලක්ෂණය (13)

11. මහණෙනි, තථාගත තෙමේ පළමු දැහි, පළමු බෙවෙහි, පළමු වූසු තන්ති පෙර. මිනිස් වූයේ නොකිපෙන සුලු වූයේ, උපායාස බහුල **කොට නැත්තේ විය බොහෝ සේ ද කියන ලදුයේ** ම කොධ වශයෙන් නො ගැටුණේ ය, නො කිපුණේ ය, සිතැ කුණු ඇති බවට (වයාපාදයට) නො කොධය සිතැ නො පිහිදුවී ය, කෝපයත් දෙවෂයත් නොසතුටත් පහළ නො කළේ ය. සියුම් වූ මොළොක් වූ <mark>ඇතිරි</mark>ලි ද, පොරෝනා ද, සියුම කොමු පිළි ද සියුම කඳුපිළි ද සියුම කිහිරි පිළි ද සියුම පලස් ද දෙන්නේත් විය, යන යමෙක් ඇද්ද, හේ ඒ කම්ය කළ බැවින්, රැස් කළ බැවින් කාබුන් මරණින් මතු මනාගති ඇති සග ලොවට පැමි-ණියේ ය එයින් සැව මෙ මිනිස් බවට ආයේම මෙ මහපුරිය් ලකුණ ලබයි. හේ රන්වන් චෙයි. රන් බදු පැහැකි සිවිය ඇක්කේ වෙයි. හේ ඒ ලකුණින් සමන්විත වූයේ ගිහිගෙහි වසන්නේ නම සක්දිති රජ රජ වනුලය් කු 9ක් ලබයි ද? සියුම් වූ මොළොක් වූ ඇතිරිලි ද පිළි ද සියුම තිහිරි පිළි ද සියුම පලස් ද ලබන්නේ වෙයි රජ වනුයේ මෙය බුදු වනුයේ කුමක් ලබයි ද⁹ සියුම වූ මොළොක් වූ ඇතිරිලි ද පොරෝනා ද සියුම කොමු පිළි ද සියුම සියුම කොමු පිළි ද, සියුම කපු පිළිද, සියුම කිහිරි පිළිද සියුම පලස් ද ලබන්නේ වෙයි. බුදු වනුයේ ලවය ලබයි.'' භාගාවතුන් වහන්සේ මේ කරුණ වදළ සේක. එහි මෙය ගාථායෙන් කියනු ලැබේ.

'පළමු බෙවෙහි සිටියේ අකොධය ද ඉටි ය, පොළොව තෙමන මෙසය මේමන් දන් ද දුන්නේ ය. සියුම් වූ මනා පැහැති වය්තු ද දුන්නේ ය.

١

- 2. තං කඣාන ඉතො චුතො දිවං උපපජජ¹ සුකතඑල විපාකමනුභුඣා, කණකතනුසනාහිතො ඉධාහිහවති \ සුරවරතරොරිව ඉතෙපු
- 3. ඉගහ මාවසති නලරා අපඛ්‍යජ්ජ මී වජාමහති මහිං අනුසාසත් පසයන සහි ව සතතරතනං පටිලහති වීමල සුබුම වජවිං සුවිණුව
- 4 ලාභී අචඡා දනවත් මාසඛපාපුරණානං හවති සදි අනගාරියතං උලේනි. ස හි4 පුරිමකතඵලං අනුහවති න හවති කතසස පනාලසා ති.

කොසොහිතවළුගුයහතාලක්ඛණ (14)

යමුපු භිකඛවෙ කථාගතො පුරිමං ජාතිං පුරිමංභවං පුරිමං නිමකකං පුබෙබ මනු සසභූ නො සමා ඉනා විරපපන ලෙඪ සුවිර පපවා සිනෙන සැනී මිනෙක සුහජෙජ සබ්නො සමානෙතා අහොසි, මාතරමයි පුකෙන සමානෙතා අගොසි, පිකරම් පූත≿ මපී මාතරා සමානෙතා සමාලනතා අමහාසි, පුකතමුපි පිතරා සමාලනතා අහොසි, භාතරමුපි භාතරා සමාමනතා අශෝයි, භාතරමුව භගිනියා සමානෙතා අ^{මතාසි}, ස මඬාගීක නවා ව අබන නු-හාතරා අගොසි, **ස**මාලන**න**ා ලමාදිතා අහොසි, ලසා කසස ක**ම**මසස කතතතා -ලප-- ලසා තුනො මහාපුරිසලකඛණ පටි-වුමතා ඉස්තතා ආගලතා සමානො ඉදං ලකඛණෙන ලභාති සො ලකාසොහිතව**ළුගු**ලෙයා ලතුන අගාරං අජකාවසති රාජා හොති චකකවත් සමනන ගලතා සමෙ –මප− රාජා සමානො ්ක්• ලහති? පහුතපුකෙන හොති, ප^{ලරාස}− හසසං බො පනසස පුකතා හවනුනි සූරා වීර බන රූපා පරමසනපපමඥනා රාජා සමානො ඉදං ලාාති. –පෙ– බුදෙඩා සමානො කිං ලහති? පහූත පුලෙනතා ලෙහනත් අලනකසහසසං ලබා පනසස පුනතා භවනත් සූරා වීරමය රුපා පරසෙනපපමදදනා බුලෙඩා සමාලනා ඉදං ලහකි. එකමාන් හගවා අවෝච තසෝකං වූඉවකි

> පුරෙ පුරපථා පුරිමාසු ජාතිසු චීරපානටෙඨ සුචිරපාවාසිනො, ඤාතී සුහජෙස සබිනො සමානයී සමභීගිකතා අනුමොදිතා අහු

සෘභීමතා-(මජස•)

සමගගිං කණා-(සාන PTS)

¹ උපපජජි–(මඡස•)

² විපුල–(සහාම) විපුල•–(FTS) 3 පෘවුරණාන•– (මජස•)

l

ඒ කම්ය කොට මෙයින් සැව, දෙව්ලෝ පැමිණ, කුසල් පල විඳ, මෙ ලොවහි දී දෙවියනට ශුෙෂ්ඨ වූ ඉන්දුයා මෙන් රන් බඳු පැහැති සිරුර ඇත්තේ වෙයි

ඒ මිනිස් තෙම අපුවුජාාව (ගිහිබව) කැමැති වන්නේ, ගිහිගෙහි වසන්නේ නව, මහත් පොළොව-අබිබවා අනුශාසන කෙරෙයි (පාලනය කෙරෙයි) හේ වනාහි මහත් වූ ද සියුම් වූ ද මනා පැහැත්තාවූ ද ඉතා උතුව වස්තු ලබයි.

ඉදින් පැවිද්දට පැමිණෙන්නේ නම්, හදනා වස්තු හා සෙසු වස්තු ද , (කොදුපලස් ඇ) පාමොක් පොරෝනා ද ලබන සුලු වෙයි හේ වනාහි පළමු අත් බවති කළ කුශලයන්ගේ එලය විදියි කළ කුශලයේ විපාක නොදී වැනැසී යැමෙක් ද නො වෙයි.

ශකාෂාවහිත වසනුගුහානා ලක්ෂණය (14)

12. වහණෙනි, පළමු දැහි, පළමු බෙවෙහි, පළමු වුසූ කන්හි, පෙරැ මිනිස් වූයේ ම බොහෝ කල් දක්නට නැති වැ ගිය, ඉතා බොහෝ කල් පිට රටැ වූසු නැයන් ද මිතුරන් ද සුහෘදයන් ද යහළුවන් ද එක් පැනට පමුණුවන්නේ (ගළපනනෝ) වී ය, මව ද පුතු හා හමු කරන්නේ විය, පුතු ද මව හා හමු කරන්නේ විය, පියා ද පුතු හා හමු කරන්නේ විය, දුතා ද පියා හා හමු කරන්*ල*න් විය, සොමහාවුරා ද සොමහාවුරා හා හමු කරුන්නේ විය, ලසාහොවුරා ද සොඉහෘචිරිය හා හමු කරන්නේ දිය, ලසාහොච්රිය ද සොවුරා හා හමු කරන්නේ **දිය.** සොහොච්රිය ද සොහො-විරිය හා හමු කරන්නේ විය සමගිඑකකු කොට ද එයට සකුටු වන්නේ විය යන යමෙක් ඇද්ද, ඒ කම්ය කළ බැවින්, රැස් කළ බැවින්, හෙ තෙමෙ කා බුන් මරණින් මතු මතා ගති දැනි සග ලොවට පැමිණියේ ය... එයින් සැව, මේ මිනිස් බවට ආශ් ම මේ මහ පුරිස් ලකුණ බලයි. කොෂාවහිත වසතුගතා ලක්ෂණය ඇත්තේ වෙයි. හේ ඒ ලක්ෂණයෙන් සමන්විත වූයේ ඉදින් ගිහිගෙහි වසන්නේ නම්. සක්විති රජ වෙයි. රජ වනුයේ කුමක් ලබශි ද? බොහෝ පුතුන් ඇත්තේ වෙයි. ෯හුට ශුර වූ (බිය නො ගන්නා) මූර්තිමත් වියයිය බඳු වූ, සතුරු සෙන් මඩනට සමත්, දහසකට වැඩි තරම පූතුඉයා් වෙත් වුදු ව යේ කුමක් ලබයි ද? බොහෝ පුතුන් ඇත්තේ වෙයි ඔබට වනාභි ශූර වූ උතුම වීර සාර ස්වභාවය ඇති පුති-පක්ෂ ෂානා මඩින්නට පොහොසත් ශුාවක පුතුයෝ ද නොයෙක් දහස් ගණන් වෙත්. බුදු වනුයේ මේ අනුසස් ලබයි ''

භාගාවතුන් වහන්සේ මේ කාරණය වදළ සේක එහි මෙය ගාථා බන්ධනයෙන් මෙසේ කියනු ලැබේ. සො තෙනෑ කමෙ න දිවං අපකකම් සුඛණව බිඩ්ඩා රතියෝ ව අනිභී තතො වවිනා පුනරාගතො ඉධ කොසොහිනං විනුති වනු ජාදියං

පහුතපුතෙන භවති කථාවිධෝ පරෝසහසසං ච භවතති අතුජා, සූරා ච වීරා ච⁸ අම්කතතාපනා ගිහිසසා පීතිං ජනනා පියංවද

බහුතරා පබබජිතසස ඉරියකො භවතති පුතතා වචනානුසාරිනො. ගිහිසස වා පබබජිතසස වා පුන තං ලකඛණ•භවති³ තදපථමජානකතතී,

පඨමභාණවාරෝ නිට්ධිතො.

පරිමණඩල-අනොනම-ජ'ණණුපරිමසනලකඛණෘනි (15,16)

13. යමුපී භිකඛවෙ කථාගකො පුරිමං ජාතිං පුරිමං භවං පුරිමං වනුසසභූතෝ සමාතෝ මහාජනසඛ්යහං සමෙක්ඛ-නිකෙනං පුලඛඛ මාලනා සමං ජානාති, සාමං ජානාති, පූරිසං ජානාති, පූරිසච්සෙසං ජානාති අයමිදමරහති අයමිදමරහතී'ති තළු කුළු පුරිසවිසෙසකරෝ පුරේ අභෝසි, ්සො ත**සා** කම්ම**සා ක**තනනා –ලප– සො තතො වුතො ඉළුනනං ආග^{ලකු} සමානො ඉමානි දෙම මහා පුරිසලකඛණානි පටිලහකි, නිගොධපරිමණිඛ-ංහාති ධීතකො'ව අනොනමනෙකා උභෝහී පාණි<mark>ත</mark>ලෙ<u>හි</u> ජණණුකානි පරිමසති පරිමජජති, සො තෙහි ලක්ඛණෙහි සමනනාගතො සවෙ අගාරං අජිකාවසත් රාජා හොති චකකවතත් – ලප – රාජා සමානො පහුතවිතතුපකරමණා පහුතධනධමණණ පරිපුණණකොසකොටඨාගා^{ලරා}. රාජා සමාලනා ඉදං ලහති. – පෙ බුදෙධා සමාලනා කිං ලහති? අ^{ඩෝ}් ි හොති මහදධනො මහාහොගො කස්සිමානි ධනානි හොනති, සෙයා^ල්ද• සදධාධනං සීලධනං හිරීධනං ඔකකපාධනං සූකධනං චාගධනං පණුණු බුදෙධා සමානො ඉද්ං ලහති.` එකමනා භගවා අවොව කළො තං වුචාති

¹ ස තෙන – (කම)

² සමකකම්-(මජසං) 3. වීරඩගරුපෘ-(කම)

⁴ ජාගතී–(මඡස•)

ර් මහාණසමාාෂක සමපෙක්වමානො (කම්)

"පෙරැ, බොහෝ පෙරැ, පළමු දැති, බොහෝ කල් නො දක්නා ලද ඉතා බොහෝ කල් වෙන් ව වූසූ නෑයන් ද මිතුරන් ද යහළවන් ද එකතු කෙළේ ය සමගි කොට ද එයට සතුටු විය

හෝ ඒ කම්යෙන් දෙව්ලෝ ගියේය. දෙව් සුව ද කි්ඩාරතීන් ද අනුහව කෙළේ ය. එයින් සැව, යලි මෙහි ආයේ කොශාවහින වසනුගුභාාතා ලක්ෂණය ලබයි.

එබදු තැනැත්තේ බොහෝ පුකුන් ඇත්තේ චෙයි ගිහි වූ මොහුට ශූර වූ ද වීර වූ ද සතුරන් මඩනුයෙහි පොහොසත් වූ, පුීතිය උපදවන්නා වූ, පිය බස් තෙපලන දහසකට වැඩි දෙනෙක් පුනුයෝ වෙත්.

පැවිදි වැ වසන්නහුට ඉතා බොහෝ වූ, වඩනය පිළිපදනා, ශුාවක පුතුමයා් වෙත්. ඒ (කොශාවහිත වසතුගුහා) ලක්ෂණය ගිහියාට හෝ වැලි පැවිදි වූවාහට හෝ ඒ අරුත පවසන්නේ වෙයි.

පළමු බණවර යැ.

පරිමණ්ඩලකා-අනවනක-ජානුපරාම්ශීනකා ලක්ෂණ (15,16)

13. මහණෙනි, කථාගක කෙලේ පළමු දැහි, පළමු බෙවෙනි, පළමු වූසූ තන්ති, පෙර මිනිස් වූයේ ම මහජනයාට සංගුත කිරීම සම ව දකිනුයේ (ඒ ඒ කැනැත්හු හා) සම වූවහු දනි, පෙලම දනි, පුරුෂයා දනි, පුරුෂයන් ගේ වෙනසස දනි, මෙ තෙමෙ මෙයට සුදුසු ය, මෙ තෙමෙ මෙයට සුදුසු යැ යි ඒ ඒ දැයෙහි පුරුෂයන් ගේ වෙමසස දැන කටයුතු ක*ර*නුයේ විය යන යමෙක් ඇද්ද, හේ ඒ කම්ය කළ බැවින්, රැස් කළ බැවින්, කෘබුන් මරණින් මතු මනාගති ඇති, සග ලොවට ලයයි හේ එයින් සැව මෙ මීනිස් බවට ආයේ ම මේ මහපුරිස් ලකුණු දෙක ලබයි නුග රුකක් සේ සම පමණ ඇත්තේ වෙයි. සිටියේ ම නො නැමෙන්නේ ලෑ අත්ලෙන් දෙදන පිරිවදීවී, හේ ඒ ලකුණුවලින් යමන්ටික වූයේ, ඉදින් ගිහි ගෙහි වහන්නෝ නම් .. සක්විති රජ වෙයි රජ වනුයේ කුමක් ලබයි ද ² අාභාා වෙයි, මහත් ධන ඇත්තේ වෙයි, මහත් හොග ඇත්තේ වෙයි බොහෝ රන් රිදී ඇත්තේ, ලබාහෝ වස්තු උපකරණ ඇත්පන්, ලබාහෝ ධන ධානා ඇත්තේ, පිරිපුන් වස්තු ගබඩා හා කොටුගුල් ඇත්තේ වෙයි. රජ වනුගේ මෙය ලබයි බුදු වනුයේ කුමක් ලබයි ද ? ආඪා වෙයි, මහත් ධන ඇත්තේ වෙයි, මහත් භොග ඇත්තේ වෙයි. ඔහුට ශුද්ධාධනය, ශීලධනය, සිරිධනය, ඔත්තප්**රධනය, ශුැතධනය, ත**හාගධනය, පු*ඥ*ාධනය යන වේ ධනයෝ වෙන්. වුදු වනුයේ මෙය ලබයි.

තුලිය පටිවිචිය[ෑ] චිනනයිනා මහජනසඛනාන•² සමෙක්ඛමානො, අයම්දමරහතීතී තනා තනා පුරිසවිසෙසකුමරා පුරෙ අහෝයි

³ස හි ව පන ශී්තෝ අනොතමනෙනා _අ එුසති කරෙහි උහොති ජණණුකානි, මහිරුහපරීමණ්ඩලො අහොසි සුචරිතකම්වේපාක්සෙකෙන

බහුවිවිධ නිමිතත ලක්ඛණණකු අභිනිපුණා- මනුජාවියා කරිංසු, බහුවිවිධානි ගිහිනමරහානි පටිලහති දහරෝ සුසූ කුමාරෝ, ඉධ මහීපති'සස කෘමහොගී ගිහිපටිරූපකා බහු භවතති, යදි ව ජහති සඛඛකාමහොගං ලහති අනුතතරමුතතමං ධනගෙනති

සීහපුබබදධකායාදීනි කීණි ලකඛණානි (17–19)

14 යම්ම භික්ඛවේ තථාගතෝ පුරිම ජාති පුරිම හව පුරිම, තිතෙකත් පුතිබ මනුසයහනතා සමාතෝ බහුතෝ ජනසය අස්කාවේ අහෝසි හිතකාමෝ එාසුකාමෝ යොගකෙබ්මකාමෝ 'කින්තී මේ සඳධාය විඩෙඪයාහුං, සීලෙන විඩෙඪයාහුං, සුතෙන විඩෙඪයාහුං, එවාගෙන විඩෙඪයාහුං, ධනවමන විඩෙඪයාහුං, පණුසුය විඩෙඪයාහුං ධනධ කේකුන ච්ඩෙඪයාහුං, තෙතනව ස්ථාන විඩෙඪයාහුං, දසකම්මකර පොරිසෙහි විඩෙඪයාහුං, සැකිහි විඩෙඪයාහුං, මිතෙනහි විඩෙඪයාහුං, බනාවෙහි විඩෙඨයාහුනති

¹ පටිවීචය –(මජස•)

² මහාජන• සඩගාහන• –(කම)

³ මහි-ව-(මජයං) සමා ව පන (සහා)

⁴ පුරකන වඩෙඪයනු--(සනා)

භාගාවතුන් වහන්සේ මෙ කරුණ වදළ සේක එහි මෙය ගාථායෙන් කියනු ලැබෙයි

'ලපර ජාතියෙහි පු.චණින් කිරා බලා, නැවැත නැවැත පිරික්සා සිතා, මහජනයාට සංගුහ කිරීම සම ව අපෙක්ෂා කරනුයේ, 'මෙ තෙමේ මෙය ලබන්නට සුදුසු වේ යැ යි ඒ ඒ තන්හි පුරුෂයන්ගේ වෙෂසස දැන සංගුහ කරනුයේ විය

ඒ කම්යා ගේ ඉතිරි වූ විපාකයෙන් හේ සිටියේ ම නො නැමෙනුයේ දෙ අත්ලෙන් දෙ දණසිස් සපර්ශ කෙරෙයි, නුග රුකෙක පිරිමඩුල්ල මෙන් පිරිමඩුලු වූ සිරුර ඇත්තේ විය.

බොහෝ විවිධ නිමිත්ත ලක්ෂණ දන්නා ඉතා සියුම නුවණැති බමුණු · පඩිහු 'ළදරු වූ ළපැටි වූ මේ කුමර ගෘහස්ථයනට සුදුසු වූ බොහෝ වූ ද විවිධ වූ ද වස්තූන් ලබකැ යි ද,

ඉදින් මෙහි රජෙක් වී නම මොහුට ගිහියනට සුදුසු වූ කාමසමපත් විදිනුවට අවශා වූ බොහෝ උපකරණයෝ වෙන්. ඉදින් සියලු කමසැපත් අත් හරනේ නම, නිරුත්තර වූ උතුම ආර්ය ධනය ලබන්නේ යැ යි ද හෙළි කොට කිහ

සිංහපූවාර්ධකායාදි නි ලක්ෂණ (17-19)

14. මහණෙනි, කථාගක කෙමේ පළමු දැහි, පළමු බෙවෙහි, පළමු වුසූ කන්හි, පෙර මිනිස් වූයේ ම, ''මේ සනියෝ කෙසේ නම් සැදහැයෙන් වැඩෙන්නාහු ද? සිහා පිතශුවණයෙන් වැඩෙන්නාහු ද? සහා පතිශුවණයෙන් වැඩෙන්නාහු ද? ලෞකික ධුම්යෝ වැඩෙන්නාහු ද? තහාගගුණයෙන් වැඩෙන්නාහු ද? ලෞකික ධුම්යෝ වැඩෙන්නාහු ද? කෙක්වතින් වැඩෙන්නාහු ද? දෙපා සිවුපා සතුන්ගෙන්, අමුදරුවන්නෙන්, දසි දස් කම්කරු පුරුෂයන්ගෙන් නැයන්ගෙන් මිතුරන්ගෙන්, (පරම්පරාගෙන) බන්ධුන්ගෙන් වැඩෙන්නාහු ද?' යි බොහෝ දෙනාට වැඩ කැමැති වූයේ, අහුදුදය කැමැති වූයේ සැප කැමැති වූයේ, නිරුපදැත බව කැමැති වූයේ වීය.

ලසා නසා කම්මසය කනනනා –ලප– ලසා නලනා චූලනා ඉනනාං මහාපුරිසල සබණානි තීනි ආගලතා සමාලනා ඉමානි ලහාත් විකතනුරංගසා ව සමවකතකමනො ව සීහපුබබදධකාලයා ච ලසා ලකුති ලකුකුලණහි සම*ත*නාගලකා ස**ෟ**ච අගාරං අජිඣාවසකි රාජා අපරිහානධමෙමා සමාලනා කිං ලහති? චකුකචනතී, රාජා ධනධලඤඤන ලෙකතුව නවුනා දිපදචතු පෙදෙහි පරිහායනි යු ත්හි පුකතද රෙහි ද සකම්ම කර පොරියෙහි මීලකනහි බනුවෙනි පරිහායන් සබබසම්පතකියා. රාජා සමානො ඉදං ලහක් -- ලප බුණෙ සමානො කිං ලහති? අපරිභානධමෙමා හොකි, න පරිභායනි සඳධාය සීලෙන සුතෙන චාලගන පණුණුගෙ න පරිභායකි සඛඛසම්පතනියා බුණෙි සමානො ඉදං ලහති.

එකමළුං හගවා අවොච. කසෝකං වුවවකි

සඳධාය සීලෙන සුතෙන බුද්ධියා චාගෙන ධමේමන බහුති සාධුති ධමනන ධණෙසුන ච බෙනනව සුථුනා පුකෙනති දුරෙහි චතුළුදෙහි ච.

කැත්හි මිතෙනම් ච බැකිවෙහි ච බලෙන වලණණන සුලබන චූහයං, කථං න භාලයයාපුං පලර'ති ඉවඡති ඉදං සමිඳිධං ව² පනාභිකඩිබති

ස සිහපුබබඳධසුසණයීකො අහු සමවකතසබනේකා ව චිතනනරංගසා පුතෙබ සුචිණෙණන කතෙන කමමුනා අහ නියං පුඛඛනිමිකතමසාකං.

ගිනී පි ධරණු කතා වඩ එකි පුතෙනහි දරෙහි චතුපපදෙහි ව, අකිණුව නො පබබජිතො අනුතුනර පලපාති සලමාධිමහානධම්ම කණු 1

¹ අසාස මිදයි ව-(මජස•) අදධං සම්දධං ව (සාා)

^{2.} පළෙප ක් බෙ.යි අසභාන ධම්මතනයි (මජය)

"හෙ තෙමේ ඒ කම්ය කළ බැවින්, රැස් කළ බැවින් . කාබුන් මරණින් මතු මනා ගති ඇති සහ ලොවට ගියේ ය. හේ එයින් සැව, මේ මිනිසත්-බවට ආයේ ම, මේ මහ පුරිස්ලකුණු තුන ලබයි. සිංහයාගේ පෙරඩ කය මෙන් පරිදුණි වූ (පූර්වාර්ධ අපරාර්ධ යන) සියලු සිරුර . ඇත්තේ වෙයි. මසින් පිරුණු පිටිකර ඇත්තේ වෙයි සම ව වට වූ කඳ ඇත්තේ වෙයි. හේ ඒ ලකුණුවලින් සමන්විත වූයේ, ඉදින් ගිහිගෙහි වසන්නේ නම්,. සක්වීති රජ වෙයි. රජ වනුයේ කුමක් ලබයි ද? නො පිරිහෙන ස්වභාවය ඇත්තේ වෙයි, ධනධානාශයන් කෙත්වතුයෙන්, දෙපාසිවුපාවන්ගෙන්, අඹුදරුවන්ගෙන්, දයි දස් කම්කරු පුරුෂයන්ගෙන් නැයන්ගෙන්, මිතුරන්ගෙන්, බන්ධුන්ගෙන් නො පිරිහෙයි. සියලු සැපතින් නො පිරිහෙයි රජ වනුයේ මෙය ලබයි. බුදු වනුයේ කුමක් ලබයි ද? නොපිරිහෙන සැහැවි ඇත්තේ වෙයි ශුධායෙන් ශීලයෙන් ශුමක් ලබයි ද? නොපිරිහෙන සැහැවි ඇත්තේ වෙයි ශුධායෙන් ශීලයෙන් ශු කයෙන් කාශයෙන් පුදෙයෙන් නො පිරිහෙයි සියලු සැපතින් නො පිරිහෙයි

භාගා:වතුන් වහන්සේ මෙ කරුණ වදළසේක.

එහි මෙය (ගථායෙන්) මෙසේ කියනු ලැබේ.

ශුඛායෙන් ද ශීල ගෙන් ද ශුැත ගෙන් ද පුදෙදා ගෙන් ද, තාහාගයෙන් ද ධුම්යෙන් ද යන බොහෝ සාධු ගුණවලින් ද, ධනයෙන් ද ධානාගයෙන් ද කෙත්වතුයෙන් ද, දරුවන්ගෙන් ද, භාර්යාවන්ගෙන් ද සිවුපාවුන්ගෙන් ද, නැයන්ගෙන් ද මිනුයන්ගෙන් ද බන්ධූන්ගෙන් ද ශරීරශක්තියෙන් ද වණියෙන් සැපයෙන් යන දෙකින් ද අනායෙන් කෙසේ නම් නො පිරි-හෙන්නානු ද?'යි හේ කැමැති වෙයි. මේ අනුන්ගේ සමෘඩිය හේ පනයි.

පෙර. කරන ලද, මොනොවට රැස් කරන ලද ඒ කම් හේතුයෙන් හෙ තෙමේ සිංහයකුගේ පෙරඩ කය බදුව පිරිපුන් ව සුපිහිටි, කයැත්තේ විය. සම ව වට වූ, මසින් පීරුණු පිටිකර ඇත්තේ විය. කථාගතයන් වහන්සේ නො පිරිහෙන ඒ කම්ය ඒ ලක්ෂණපුයයා ගේ ලැබීමට පෙර නිමිති වෙයි.

කුමර තෙමේ ඉදින් ගිහි ව සිටී නම්, ධනයෙන් ද ධානාශයන් ද දූ පුතුන්ගෙන් ද භාර්යාවන්ගෙන් ද සිවුපාවන් ගෙන් ද වැඩෙයි. ඉදින් කිසි ධන රැස් කිරීමෙක් නැති පැවිද්දෙක් වී නම්, නිරුත්තර වූ නොපිරි-හෙන ධ^{ම්}තා වූ බුදුබවට පැමිණේ' යැ යි ලක්ෂණශාස්තුඥි බමුණෝ පැවැසුහ

ţ

රසගගසගගිතාලකඛණං (20)

15. යමුපු භිකාඛමව කථාගමතා පුරිමා ජාකිං පුරිමං හවං පුරිමං සමාලනා සතතානං පුලබබ මනුසසභුමතා ජාතිලකා අහොසි පාණිනා වා ලෙඩඩුනා වා දණෙඛන වා සසෙන වා, ලසා කසා කම්ම*ස*ස් කතනනා උපචිතනනා –පෙ– සො කතො <u>ච</u>ුතො ආගලතා සමාලනා ඉමං මහා පුරිසලසඛණං පටිලහති, රසගා-සගගී ලෙහාති, උදධගතාසස රසහරණිලයා ගීවාය ජාතා හොනති සමා-වාහිනියෝ ¹ සො නෙන ලකඛණෙන සමනකාගතො සවෙ අගාරං අජාබාවසති රාජා මහාති චකකවතතී – ලප – රාජා සමාලනා කිංලහති? අපා-බාටො හොති අපාතමේකා සම්වේපාකිනියා ගහනියා සමනනාගතා නාතිසීතාය නාච්චුණකාය. රාජා සමානෞ ඉදං ලහති බුණුඛා සමානො ලහති? අපපාඛාලධා හොති අපපාතඬෙකා සමවෙපාකිනියා ගහ ക്കം ණියා සමනනාගලතා නාතිසීතාය නාවවුණතාය මජකිමාය පධානකි-මාය බුදෙඩා සමානො ඉදං ලහකි

එකමළුං හගවා අවොව. කළොතං වුවවති

න පාණිද මණ්ඩහි පනාථ ලෙඩඩුනා සුසෝන වා මරණවයෙන වා පුන, උඛදාධනුංය පරිකජජනාය වා න හෙඨයී ජනතම හෙඨකො අනු

තෙනෙව නො සුගතිසු පෙචච මොදති සුබපඵලං කරිය සුබානි විනැති, සමොජසා² රසහරණි සුසණයීතා ඉධාගතො ලහති රසඟකසගනිතං

ලකනාහු නං අකිනිපුණා විචසඛණා අයං නලො සුබබහුලො හවිසයකි ගිහිසය වා පබබජිකසය වා පුන³ කං ලසමණා හවකි කදාස්ලජාතකණයි.

¹ සමාභිවාභිණ යො (මජස-)

² සමපජජයා (PTS) පා මුඤ්ජසා (සාා) සාමඤවසා (කම්)

³ පන (සා

රසගුාසාගුතා ලක්ෂණය (20)

15. මහණෙනි, තථාගත තෙමේ පෙර දැති, පෙර බෙවෙහි, පෙර. වුසු තත්ති, පෙර. මිනිස් වූයේ ම අතිත් හෝ කැටින් හෝ දඩුමුගුරෙන් හෝ අවියෙන් හෝ සතුන් නො පෙළන ස්වභාවය ඇත්තේ විය යන යමෙක් ඇද්ද, හේ ඒ කමය කළ බැවින් රැස් කළ බැවින්, කාබුන් මරණින් මතු මනා ගති ඇති සග ලෝ ගියේ ය. හේ එයින් සැව මේ මිනිස් බවට ආයේ ම, මේ මහපුරිස් ලකුණ ලබයි. අගු රස එළවන රස නහර ඇත්තේ වෙයි. ඔහුගේ ගිවායෙහි උඩුකුරු වැ කෙළින් නැතී සිටි සම ව රසය එළවන රස නහරයෝ හටගත්තාහු වෙත්. හේ ඒ ලකුණින් සමන්විත වූයේ ඉදින් ගිහිගෙහි වසන්නේ නම්, සක්විති රජ වෙයි. රජ වනුයේ කුමක් ලබයි ද? ඉතා ශික ද නොවූ, ඉතා උෂ්ණ ද නොවූ, සමවෙපාකිනි වූ කම්ජ තෙජොධාතුයෙන් සමන්විත වූයේ, නිරෝග වෙයි, නිදුක් වෙයි. රජ වනුයේ මෙය ලබයි. බුදු වනුයේ කුමක් ලබා ද? යක් ඉතා ශික ද නෝවූ, ඉතා උෂ්ණ ද නොවූ මධාම වූ පුධන් වීර්ය වඩනුවට පොහොසත් වූ, කම්ජ තෙජොධාතුයෙන් සමන්විත වූයේ, නිරෝග වෙයි, නිදුක් වෙයි. බුදු වනුයේ මෙය ලබයි."

භාගාාවතුන් වහන්සේ මෙය වදළ සේක. එහි මෙය ගථායෙන් මෙසේ කියනු ලැබේ

'හේ අතින් හෝ දඩු මුගුරින් හෝ නොහොත් කැටින් හෝ අවියෙන් හෝ, තවද සිර හෙනි ලැමෙන් හෝ තරවටු කිරීමෙන් හෝ ජනතාව නො පෙළී ය හේ ජනතාව නොපෙළන්නෙක් විය.

එ හෙයින් ම පර ලෝ ගොස් සුගතීන්ති සතුටු වෙයි. සැප පල දෙන කර්ම කිරීමෙන් සුව විදි. මොමනාවට රස එළවන්නාවූ රසනහර යෝ තුමූ ම මොමනාවට පිහිටියාහු වෙත්. මෙසේ මෙහි (මේ මිනිස්බවට) පැමිණියේ රසගුාසාගිතාව (අගුරසනහර ඇති බව) ලබයි.

එ හෙයින් ඉතා සියුම නුව ණැති (නිමින්තපාඨක) පඩිහු ඔබට 'ලේ මිනිස් තෙමේ සුව බහුල කොටැති වන්නේ ය. නැවැත ද ගිහියකුට හෝ පැවිද්දකුට හෝ ඒ කරුණ හෙළි කරන ඒ ලක්ෂණය වෙයි.

අභිනීලනෙකත – ගෞපධුමලකඛණානි (21, 22)

16. යමුපු භික්ඛවෙ කථාගතො පුරිමං ජාතිං පුරිමං භවං පුරිමං නිකෙතං පුලෙඛ මනුසසභුලතා සමාලනා න ච විසටං න ච විසාචී^r න ච පන විචෙයා **ලපක්ඛිතා, උජු.** තුථා පසටමුජුම*ල*නා පියචක්ඛුනා බහුජනං උදික්ඛිතා **ල**සා කසය කම්ම**සස** කතුනතා–ලප–ලසා තලතා චූතෝ ඉ**ප්නාං** අාගලතා සමාලනා ඉමානි දෙව ම්හාපුරිසලකඛණානි පට්ලහති, අභිනීල-**නෙලකතා ව හොති`රගාප**බුමො ච. සො තෙහි ලක්ඛණෙහි සමනනාගතො, සලව අගාරං අජාධාවසති රාජා හොති චකකවනතී – ලෙප රාජා සමානො කිං ලහති? පියදසසමනා මහාති, <mark>බහු</mark>නො ජනසක පියෝ 'හොති මනාපො බාහම ණගහපතිකානං **ඉක්කම් ජානපදුන** ගුණකානං මහාමකතානං අනීක.චඨානං `දෙවාරිකානං අමචචානං පාරිසජජානං රාජුනං භෞගියානං කුමාරානං. රාජා සමානො ඉදං ලහනි. –පෙ– බුදෙක<mark>ා ස</mark>මානො කිං ලහ**නි**? පියදසසනො හොති, බහුනො ජනසස පියෝ භොති මනාපො භික්ඛුනං භිකබුනිනං උපාසකානං උපාසිකානං දෙවානං මනුසයානං අසුරානං නාගානං ගණුඛඛානං. බුලද්ධා සමානො ඉදං ලහති.

එකම සමං ගගවා අවෝච තසෝකං වූචවිත්:

න ච විසටං න ච විසාචී² න ච පන විචෙයා පෙකබිතා උජුං තථා පසටමුජුමනො පියචකබුනා බහු ජනං උදිකබිතා

සුගක්සු සො ඵලව්පෘකං අනුහවති කසා මොැක් ඉධ ච පන හවති ගොපබුමො අභිනීලනෙකුතනයනො සුදසසනො.

අභියෝගිනෝ ච නිපුණා බහූ පන නිමි**කා**නෝදිද සුබුමනයනකුසල මනුජා පියදසයනෝ'කි අභිනි**දදිස**නති නං,

¹ න ච විසාවිත (PTS), න ච විසාවි (සාහා)

² න ච විසාවිකං (PTS), න ව විසාවි (සාහා)

අභිනීලනෙතු ගෞපබුමතා ලක්ෂණ (21,22)

16. මහණෙනි, තථාගතු තෙමෙ පළමු දැහි, පළමු බෙවෙහි, පළමු වුසූ තන්හි පෙර මිනිස් වූයේ ම, කෝප**ෙයන් ඇස් ඔ**රවා බලන්<mark>නේ</mark> නො වී ය, (කොධපර වැ) හිස ඇළ කොට ඇස් කොනින් බලන්නෙ ද නො වී ය. කොධපර ව අනුන් දෙස රහසින් රවා බලන්නේ ද නො වී ය. සෘජු ව ද ඇස් පුරා ද සෘජු සිත් ඇත්තේ සිය ඇසින් බොහෝ ලදනා දෙස බලත්තෝ විය යන යමෙ<mark>ක්</mark> ඇද්ද, හෝ ඒ කර්මය කළ බැවින් කා බුන් මරණින් මතු මනා ගති ඇති සග ලොවට ගියේ ය හේ එයින් සැව මේ මිනිස් බවට ආයේ ම, මේ මහපුරිය්ලකුණු දෙක ලබයි. වෙමසසින් නිල්වන් වූ ඇස් ඇක්තේ වෙයි, එකෙණෙහි උපන් රතු වස්සකුගේ ඇස් පියුම (ඇස්ගුළිය) බඳු ඇස් පියුම ඇත්තේ වෙයි. මේ ලක්ෂණවලින් සමන්විත වූයේ, ඉදින් ගිහිගෙනි ව**ස**න්නේ නම්, . . සක්විති රජ වෙයි. රජ වන්නේ කුමක් ලබයි ද? ළිය වූ දකුම ඇත්තේ වෙයි. බමුණනට ගැහැවියනට, නිගම්වැසියනට දනවුවැසි-යනට, ගණකයනට, මහාමාතුයනට, සේනාඩ්ගරක්ෂකයනට, ද්වාරපාල යනට, පරම්පරාගන වැ රාජපර්ෂද්හි වූවනට, රජුනට, රාජමද<mark>ය භ</mark>ොග සම්පත් වීඳුනවුනට ුරජකුමරුවනට, යන බොහෝ දෙනාට පිය මනාප වෙයි. රජ වනුයේ මෙය ලබයි ... බුදු වනුයේ කුමක් ලබයි ද? පිය දැකුම ඇත්තේ වෙයි. බොහෝ දෙනාට පුිය වෙයි, මනවඩන්නේ වෙයි. මහණුනට මෙහෙණනට උවසුවනට උවැසියනට දෙවියනට මිනිස්නට අසුරයනට නාගයනට ගඳෙව්වනට පුිය වෙයි, මනාප වෙයි බුදු වනුයේ මෙය ලබයි.''

භාගාවතුන් වහන්සේ මෙ කරුණ වදළ සේක. එහි මෙය (ගාථායෙන්) කියනු ලැබේ.

'කොඩයෙන් ඇස් ඔරවා ද නො බලන්නේ විය. කෝපයෙන් හිස ඇළ කොට ඇස් කොනින් බලන්නේ ද නො වී ය. රහයින් අනුන් දෙස රවා බලන්නේ ද ිනො වී ය. සෘජු ලෙස, ඇසපුරා, සෘජු සිතැනි ව, පිය ඇයින් බොහෝ දෙනා දෙස බලන්නේ වීය.

ි හේ එහි එලවිපාකය සුගතින්හි විදියි. එයින් එහි සතුටු වෙයි, නැවැත මෙහි උපදනේ ද එ කෙණෙහි උපන් වස්සකුගේ බදු ඇසිපියුම ඇත්තේ, වෙසෙයින් නිල් වූ ඇස් ඇත්තේ, ශොහන දකුම ඇත්තේ වෙයි

ලක්ෂණශාස්තු හැදැරීමෙහි යෙදුණු සියුම නුවණැති, නිමිති සතර දන්නා, සියුව නෙතුවිදාායෙහි දක්ෂ වූ බමුණෝ 'ළිය දර්ශන ඇත්තේ යැ'යි ඔහු වෙයෙයින් දක්වත්. පියදසසණො ගිහි පි සතෙනා ච හවති බහුජනපියායීතො, යදි ච න හවති ගිහි සමණෝ හොති පියො බහුනං සොකනාසනෝ ති

උණහීස දිසලකඛණ (23)

යමුපු තිකුඛලව කුථාගලකා පුරිමං ජාකිං පුරිමං හවං පුරිමං 17 තිලකතං පුලඛධ මනුසසභූලතා සමාලනා බහුජනපුඛඩ ඔගුමා අහෝසි මනොසුච3ිතෙ දනසංවිභාගෙ සීලසමාදනෙ උපොසථූපවාසෙ මකොයා-තාය ලපලකතයා:තාය සාමඤඤතාය බුහුමඤඤතාය කුලෙ ලජටුඨාපවායි– තාය අකුකුතරකු කුතරෙසු ච අධිතුසලෙසු ධම්ම සු ි සො තසය කම්මසා කතනනා –ලප– සො තලතා වුතො ඉත් නතං ආගතො සමානො ඉම• මහා– පුරිසලක්ඛණං පටිලහනි, උණුභීසසීමසා මහාති සො තෙන ලක්ඛණෙන සමනනාගතො සමට අගාරං අජෑබාවසති රාජා හොති ච**කක**වනති – ^{ලප}– රාජා සමානො කිං ලහකි? මහා 'සස ජනො අණායිකො හොක්, බුංණුණ ගහපතිකා නෙගමජානපද ගණකා මහාමකතා අනීකටඨා දෙවාරිකා අමචචා පාරිසජජා රාජානො හොගියා කුමාරා රාජා සමානො ඉදං ල^{හුකි.} –පෙ– බුලෙකා සමානො කිං ලහති ^ව මහා සහ ජානා අණායිකො ^{හොති} භිකඩු භිකඩුන්ගො උපාසකා උපාසිකාගො දෙවා මනුසසා අසූරා ^{නාගා} ගණ්ඛකා. බුදේධා සමානො ඉදං ලහති.

එකම්ඤාං භගවා අවොච. කළෙන්තං වු<mark>ව</mark>්වකි්

පුඛ්ඛඛ්යමෝ සුවරිකෙසු අනු ධමෙසු ධමමචරියාය¹ අභිරකෝ, අනුවායිකෝ බහුජනසය අහු සමෙකසු වේදයිස් දු**ඤඤඵලං**.

වෙදියික්වා සො සුවරිනසය ඵලං උණතීස සිසකතමිධ ජැතිගමා බාහාකංසු බහඤ්න නිමිතකධරා පුඛ්ඛම්නමා බහුජනසය හෙසයකී

පටිහොගියා මනුජෙසු ඉධ පුඛෙඛව කසය අභිහරනකි කද යදිබකකිගො හවති භූමීපකි පටිහාරකබහුජනෙ³ ලහකි

¹ ධම්මචරියාභිරකො (මජස•)

² පුඛ්ඛඛ්‍යලේ බහුජන (මජසං)

³ පවිතාරක බහුජනො (මජසං)

ගිනි වන්නේ ද පිය දැකුම දැක්නේ, බොහෝ ජනයා විසින් පිය කරන ලද්දේ වෙයි. ඉදින් ගිහි නො වන්නේ නම, බොහෝ දෙනාට පිය වූ, ජනයාතේ ශෞක නසන ශුමණයෙක් වෙයි.

ඌෂ්ණිෂශිර්ෂලක්ෂණය (23)

17. මයණෙනි, 'පළමු දැනි, පළමු බෙවෙනි, පළමු වුසූ තන්ති, පෙරැ මිනිස් වූයේ ම කුසල් දහමති බොහෝ දෙනාට ගණදෙටු විය, කෘයසුවරිත– oයට ද වාක්සුචරිතලයට ද මනසසුචරිතලය**හි ද දන් දිමෙහි** ද <mark>ශීල</mark> සමාදනයෙහි ද පෙනෙවස් වුසුමහි ද මවට උවටන්හි ද පියාට උවටන්හි ද මහණුන් පිදිමෙහි ද බමුණන් පිදිමෙහි ද කුලදෙටුවන් පිදිමෙහි ද නව තවත් අධිකු**ලලධර්මයන්හි ද** බොහෝ ලදනාට පුමු<mark>බ විය යන ය</mark>මෙක් ළැද් ද, පෝ, ඒ කරම කළ හෙයින් .. කාබුන් මරණින් මතු මනා ග<mark>ති ඇති</mark> සහ ලොවට යෙයි. තේ එයින් සැව මේ මිනිසක් බවට ආයේ ම මේ මහ පුරිස් ලකුණ ලබයි. හේ නලල්පට බන් සෙයින් පිරිපුත් නලල ද පිරිපුන් වසන්නෝ නම් ... සක්වීති රජ වෙයි. රජ වනුයේ කුමක් ලබයි ද? මහා ජන පෙලම ඔහු අනුව යන්නේ වෙයි. බමුණුගැහැවියෝ ද නියමගම දනවු වැසියෝ ද ගණකයෝ ද මහාමාතුයෝ ද සෙනාඩ්ගරක්ෂකයෝ ද . ළමාරපාලයෝ ද ඇමැතියෝ ද පරම්පරාගත ව රාජපර්ෂත්ති වුවෝ ද, රජුහු ද. රාජ දක්ත භොග ලැබ පරිභොග කරන්නෝ ද, රජකුමරුවෝ ද ඔහු දනුව යන්නෝ වෙත්. රජ වනුයේ මෙය ලබයි. බුදු වනුයේ කුමක් ලබා ද⁹ මහණ, මෙෂන උවසු උවැසි දෙවී මිනිස් අසුර නාග ගන්ධර්ව යන මහා ජනයා ඔහු අනුව යන්නෙ වෙයි. බුදු වනුයේ මෙය ලබයි.''

භාගාවතුන් වහන්සේ මේ කරුණ වදළ සේක. එහි මෙය මෙසේ ගාථායෙන් කියනු ලැබේ:

තේ සුවරික ධර්මයන්හි පුරෝගාමි වීය, ධර්මචර්යායෙහි ඇලුණේ වීය එහි බොහෝ දෙනා ඔහු අනුව යන්නේ විය එහි පින්පල සගලොවහි දි වීන්දේ ය.

තේ සුචරිත යේ එලය වීද, පමට් උෂ්ණිෂශිරෂ බව ලැබී ය. ලක්ෂණ යාස්තුධරයෝ 'මෙ තෙමෙ බොහෝ දෙනාට පුපරාගාම් වන්තෝ යැයි' පැවැසූත,

මෙයි මිනිසුන් අතුරෙහි වතාවත් කරුවෝ එ කල්හි පළමු ළදරු වියෙහි ම ඔහුව කුදුමයක් වතාවත් එළවන්. ඉදින් පොළොවට අධිපති රජෙක් වී නම්, සේ වතාවත් කරන බොහෝ ජනයන් ලබයි. අථ වෙ පි පඛඛජති සො මනුජො ධමම් සු හොති පගුණො විසාවී. තසසානුසාසනිගුණාහිරකො අණායිකො බහුජනො භවතී තී.

එකෙකලොමතාඋණණාලකඛණාදීනි (24, 25)

18 යමයි තිකකවෙ තථාගතො පුරිමං ජාතිං පුරිමං හවං පුරිමං තිතෙක පුරිමං හවං පුරිමං තිබෙන අහෝසි සවවඩාදී සවවසනේකා රෙෂකා පවවයිකො අවිසංවාදකො ලොකසය, මසා තසය කම්මසය කතකතා උපවිතකතා –පෙ– සෞ තතා වූකො ඉළුකත අාගතෘ සමානො ඉමානි දෙම මහාපුරිසලක්කණන් පරිලහති එකෙකලොමො ව හොත්, උණෙණා ව හමුකත්කරෙ ජාතා හොත් ඔදුකා මුදුතුලසන්තිහා. සෞ තෙහි ලක්කණෙහි සමන්නාගතො සමව අගාරං අජිකාවසති රාජා හොත් වකකවතති. රාජා සමානො කිං ලහති? මහාමකතා අනීකටඨා දෙවාරිකා අමවවා පාරිසජජා රාජානො හොගියා කුමාරා. රාජා සමානො ඉදං ලහති –පෙ– බුදෙඩා සමානො කිං ලහති? මහා සස ජනෝ උපවිකතති භික්කු භික්කුනියෝ උපාසකා උපාසිකායේ දෙවා මනුසයා අසුරා නාගා ගණඩකික. බුදෙඩා සමානො ඉදං ලහති,

එකමස් හගවා අවොච්. කසෝක වුච්චති

¹ කොසයි (PTS)

² උණණසුජාතෘ (මජස•)

ඉදින් ඒ මිනිස් තෙමේ පැවිදී වන්නේ නම්, ධර්මයන්හි (ධාාන සමාපත්ති ධර්මයන්හි) පුහුණු වූ, පුරුදු කළ වශිතා ඇතියෙක් වෙයි ඔහුගේ අනුශාසන ගුණයෙහි ඇලුණු බොහෝ ජනයා ඔහු අනුව යන්නේ වේ.

එකෙකලොමතා–ඌර්ණාලක්ෂණාදීහු (24, 25)

මහලෙන්නී, 'තථාගත තෙමේ පළමු දැනි, පළමු බෙවෙනි, පළමු වුසු තන්ති, පෙර. මිනිස් වූයේ ම මුසවා හැර. මුසවාශින් වැළැක්කේ, ඇත්ත කියන සුලු වූයේ, ඇත්තෙන් ඇත්ත ගළපනුයේ, තහවුරු බස් අත්තේ, හැදැහිය යුතු බස් ඇත්තේ, ලොව, නො රවටනුයේ වීය' යන යමෙක් ඇද්ද, හේ ඒ කරමය කළ බැවින්, ඒ කර්මය රැස් කළ බැවින් කා බුන් මරණින් මතු මනා ගති ඇති සග ලොවට පැමිණෙයි හේ එයින් සැව .මේ මිනිස් බවට ආයේ ම මේ මහ පුරිස්ලකුණු දෙක ලබයි එක් එක් ලෝම කූපයෙහි එක් එක් ලෝමයක් ඇත්තේ ද වෙයි, දෙ බැම අතුරෙහි සුදු පැහැති මොළොක් පුලුන් රොදක් බඳු වූ ඌර්ණරොමයෙක්ද හටගත්තේ වෙයි. හේ ඒ ලක්ෂණයන්ගෙන් සමන්චිත වූයේ, ඉදින් ගිහි ගෙති වසන්නේ නම ්සක්විති රජ වෙයි. රජ වනුයේ කුමක් ලබන්නේ ද? බමුණෝ ය, ගැහැවියෝ ය, නිගම්වැස්සෝ ය දනවුවැස්සෝ ය. ගණකයෝ ය, මහාමානුයෝ ය, සෙනාඞ්ගරක්ෂකයෝ ය චාරපාලයෝ ය, අමාතායෝ ය, පරම්පරාගත වැ රාජපර්ෂත්ති `වූවෝ ය, රජුනු ය, රාජදත්ත හොග ඇත්තෝ ය, රජකුමරුවෝ ය යන මහා ජනයෝ ඔහු අදහස අනුවැ පවත්නාහ. රජ වනුයේ මෙය ලබයි බුදු වනුයේ කුමක් ලබා ද? භික්ෂු භික්ෂුණි උපාසක උපාසිකා දිවා මනුෂා අසුුුුර නාග ගන්ධර්ව යන මහා ජනයා ඔබ අදහස අනුව පවකී. බුදු වනුයේ මෙය ලබයි.''

භාගාාවතුන් වහන්සේ මෙ කරුණ වදළ සේක. එහි මෙය ගාථායෙන් කියනු ලැබේ.

"පෙර දැනි සතා පුතිඥ ඇත්තේ, දෙසැටියෙකින් නො පැවැති එකාන`ත වචන ඇත්තේ, මුසා බස් දුරැලි ය හේ කිසිවකුත් නො රචටන්නේ විය, සතා වූ කථා වූ තත්තිාකාර වූ වචනයෙන් කථා කෙළේ ය

(එයින්) සුදු පැහැති, ඉතා සුදුවූ, මොළොක් පුලුත් බඳු වූ උර්ණාවෙක් දෙබැම අතුරෙහි මැනැවින හට ගත්තේ විය. ලෝමකූපයන්හි එකෙක දෙකෙක් නො විය එකි එකි ලොවකුයෙහි එක් එක් ලෝමයක් ම හට ගත් සිරුර ඇත්තේ වී ය ත් ල සක්ණණු බහවෝ සමානතා බාහක සු උපපාදනිමිතතකොවිද උණණා ව ලොමා ව යථා සුසණයිතා උජවතනන් ඊදිසක බහුජජනො

ගිතිමපි සනකං උපවතකතී ජනො බහූ පුරතුවා පකතෙන කමමුනා අකිණුවනං පඛ්ධජිතං අනුතතරං බුද්ධමපී සනකං උපවතකතී ජනො'කි.

වතතාළීසදනත – අවිරලදනත – ලකඛණාදීනි (26,27)

19. යමුපි භික්ඛවෙ කථාගතො පුරිමං ජාතිං පුරිමං හවං පුරිමං නිලකතං පුබෙබ මනුසසහුනේ සමානො පිසුණං වාචං පහාය පිසු-ණාය චාචාය පටිවිරකො අහොසි. ඉකො සුුුුුුුුුුු න අමුුනු අක්ඛාතා ඉමෙස**මෙහ**දය, අමුතු වා සුණා න ඉමෙසං අකෘඛාතා අමූසමෙහදය. ඉති තිනතා නං වා ස*න*ඩාතා සංහිතානං වා අනුපදනා ස**මගතාරා**මො සමගතරලතා සමගතනාන්දි සමගතකරණිං වාචං භෘසිතා අභෝසි, සො තසය කම්මසය කතනතා - ලප– ලසා තලතා චුලනා ඉඳඑනනං සමානො ඉමාති දෙව මහාපුරිසලකුණානි පටිලහති චනකාළීසදනෙකා ව හොති අවිරළැලනතා ව සො තෙ**හි ලක්ඛණෙහි** ස**මනතා**ගතො ස^{ලව} අගාරං අජාඛාවසති රාජා හොනි චකකවනතී –ලප– රාජා සමාලනා කිං ලහනි? අහෙජජපරිසො හොනි අහෙජජා සස හොනනි පරිසා බාහමණ-ලනගමජානපද ගණකා මහාමකතා අණිකටුඨා දෙවාරිකා ගහපතිකෘ අමචවා පාරිසජජා රාජානො භෞගියා කුමාරා රාජා සමානො ඉදං ලහති ? – ලප – බුලඳ ා සමාලනා කිං ලහති ? අහෙජජපරිසො හෞති අහෙජජා' සස හොනත් පරිසා භිකකු භිකතුනියෝ උපාසකා උපාසිකායෝ දෙවා මනුසසා අසුරා නාගා ගණ්ඩිධා. බුදෙඛා සමානො ඉදං ලහකි.

එකමඤ්ං හගවා අවෝච ක කෙන්කං වුචවකි:

වෙතුතියං සංතිතතෙදකාරිං[‡] තෙදපපවඩඪනවිවාදකාරිං කලහපපවඩඪනඅකිවුවකාරිං ය-තිතානං තෙදජනනීං න හණි

¹ සභිකගෙදකාරි (මජසං)

උත්පාදනස්තු නිමිත්තශාස්තුයන්හි දක්ෂ වූ ශරීරලක්ෂණ දන්නා බොහෝ දෙනෙක් රස්වූවාහු, ''මොහු සිරුරු ඌර්ණාව ද ලොම යෝ ද යම්යේ මොනොවට පිහිටියාහු ද, එහෙයින් බොහෝ දෙනා මෙබන්දහු දදහස් දනුව පවතියැ'' යි එය පැවැසූත.

පූර්ව ජාතින්ති කරන ලද කර්ම හෙතුයෙන් බහු ජන තෙමේ ගිහි වැ ඉන්නා වූ ද එකුමරු දනුව යෙයි. පබාහෝ දෙනා කිසි ධන රස් කිරීමක් නැති, පැවිදි වැ බුදු වූ ම ඔබ අනුව යෙයි.

චක්වාරිංශක්දන්න – අවිරලදන්තතාදි – ලක්ෂණ (26, 27)

19. මහණෙනි, "තථාගත කෙමේ පළමු දැහි, පළමු බෙවෙහි, පළමු වුසු තන්හි, පෙර. මිනිස් වූගේ ම කේලාම බස් ඇර, කේලාම බසින් වැළැක්ලක් විය, මේ කැනින් අසා මොවුන් ගේ බිදිම් පිණිස එ තැන්හි ලතා කියන්නේ විය, එ තැන්සි හෝ අසා, ඔවුන්ගේ බිදිම පිණිස, øමාවූ**නට නො කියන්නේ විය, මෙසේ බිඳුණවූන්** ගළපන්නේ ද, ගැළපුණවූතට අනුබල දෙනාතෝ ද වීය, සමගියෙන් සිටිනවූකට කැමැත්තේ. සමගියෙන් සිටිනවුන් කෙරෙහි ඇලුණේ, සමගියෙන් සිටිනවුනට සතුටු වූයේ, සමගිය ඇති කරන බස් කියන්නේ විය' යන යමෙක් ඇද්ද, හේ ඒ කර්මය කළ බැවින් .. සග ලොවට තියේය. තේ එයිින් චාූුක වූයේ මෙ මිනිස්බවට පැයේ ය_. මේ මහපුරිස් ලෙක ලබයි: දත් සාළිසක් ඇත්තේ, විරළ නොවූ දත් දැන්නේ ද වෙයි. හේ ඒ ලක්ෂණයන්නෙන් සමන්විත වූයේ, ඉදින් ගිහි ංගති වසන්නෝ නම් ... සක්විති රජ වෙයි රජ වනුයේ කුවක් ලබයි ද? නො බීදියැ හැකි පිරිස් ඇත්තේ වෙයි, බුෘත්මණ ගෘහපති නිගමවාසි පාරිෂදා රාජ කුමාර යන ඔයුගේ පිරිස්හු නොබිදියැ හැක්කාහු වෙන්. රජ වනුගේ මෙය ලබයි. බුදු වනුගේ කුමක් ලබා ද⁹ නො**බිදි**යැ හැකි පිරිස් ඇත්තේ වෙයි. භික්ෂු භික්ෂුණි උපාසක උපාසිකා දිවා මනුෂා අසුර නාග ගන්ධර්ව යන ඔබ පිරිස්සු නොබිඳියැ හැක්කාහු වෙත්. බුදු වනුයේ වෙය ලබයි''

හාගාවතුන් වහන්සේ මෙය වදළ ලස්ක. එහි මෙය (ගාථාලයන්) කියනු ලැබේ:

'මත් පෙර අත්බව්ති ගැළපුණවු න් (සමගියෙන් සිටිනවුන්) බ්දුවන්නේ තෝ තෙදවැඩෙන විවාද පහළ කරප්තේ හෝ කලන වැඩෙන නොකට-යුතු කරන්නේ හෝ තො විය. ෆැළපුණුවුන් සේ හෙද උපදවන වචන ද නො කියේ ය.

١

අවිවෘදවඛුඪනකාරිං සුගිරං භිනතානං සනිජනතිං අහණි. කලනං ජනසස පනුදි සමඛයි සංභිතෙහි නඤති පමොදති ච

සුගනීසු සො එලවිපාකං අනුභවති තසා මොදති. දනතා ඉධ හොනු අවිරළා සහිතා චතුරෝ දසසහ මුබජා සුසණයිතා.

යදි බනුතියො තවති භූමිපති අවිෂෝදියා සස පරිසා තවනුති ් සමණෝ ච හොති ව්රජෝ වීතමලෙ ් පරිසා 'සස හොති අනුගතා අවලා 'ති. - '

පහුතජිවහා – බුහමසසර ලකඛණානි (28,29)

යලු භියකවෙ පුරිමං ජාතිං පුරිමං භවං පුරිමං නිකෙත - පුබෙ 20 මනුසසභූලතා සමානො එරුසං වාචං පහාය එරුසාය වාචාය පටිවිරකො අලහාසි, යා සා වාචා ලනලා කණණසුබා පෙමනීයා භදයඛාතමා පොරි බිඹු-ජනකනතා බහුජනමනාපා, කථාරුපිං චාවං භාසිතා අමභාසි, මසා කසා කම්මසය කතනතා උපචිතනතා –ලප– සො තතො වුතො ඉන්නාං අාගලතා සමාලතා ඉමානි ලදම මහාපුරිසලසකණානි පටිලහකි, පහුත ජිවෙනා ච ලහාති බුහමසසරො ච කරවීකහාණී. සො ලතුනි ලක්ඛණෙහි සමනනාගතො ස**ෙච** අගෘරං අජඣාවසති රෘජා හොති චකකවතති – ලප රාජා සමාමතා කිං ලහනි? ආදෙයාවොලවා උහාති, ආදියනනි'සා වචනං බාහමණගහප**නිකා නොගමජානපද ගණකා** මහාමතතා අකනි.වඨා දෙවාරිකා . අමචචා පාරිසජජා රාජා**නො නොගියා කුමාරා.** රාජා සමානො ඉද[ු] ල^{හති} – ලප– බුදෙධා සමානො කිං ලහනි? ආදෙයාවාවෙ හොති, ආදියන**්** වචනං හිකුබු හිකුබුන්යේ උපාසකා උපාසිකායෝ දෙවා මනුසා අසු^{රා} බුදෙධා සමානො ඉදං ලහනි නාගා ගන්ඩකුඛා

එතමස් හගවා අවොච. ු තකේක වුචවති

අංකකාසභණඩනවිලහසකාරිං උඛ්‍යාධකං¹ ඛහුජනමදදනං ඛාලකං ගිරං 'සො න භණි එරුසං මධුරං භණී සුස**ඤ**ගිනං සබිලං.

¹ උම්මාධකර (මජස-)

٠,

,,

;:

i,;

:

1

,*

 J^{i}

ķ

විවාද වැඩීම කරන සුලු නොවූ, බීදුණවුනට සමඟිය උපදවන සුලු වචන කීයේ ය. සමඩ්ගී ජනයාගේ කලහ දුරු කෙළේ ය. සමගියෙහි පිහිටියවුන් හා සතුටු වෙයි, පුමුදිත ද වෙයි.

සුගතීන්හි ඵලවිපාක විදියි, එහි සතුටු වෙයි. මෙහි උපන් ඔහුගේ දත් අවීරළ වෙ, එකට සම්බන්ධ වෙයි ඔහුගේ දන්තයෝ සතුළිසෙක් මොනොවට පිහිටියාහ.

ඉදින් පොළොවට ස්වාමී වූ ක්ෂතියයෙක් වී නම්, ඔහුගේ පිරිස්හු තො බිදැලියැ හැකි චෙත්. ඉදින් මහණ වන්තේ නම්, පහ වූ කෙලෙස් ධූලි ඇතියේ, පහ වූ කෙලෙස්මල ඇතියේ වෙයි. ඔබ පිරිස ඔබ අනුව ගියේ ස්ථීර වෙයි.

පුභූතජිභ්වතා – බුහ්මස්වරතා – ලක්ෂණ (28, 29)

20. මහණෙනි, ''පළමු දැහි පළමු භවයෙහි, පළමු වූසූ කන්හි, ලපර මනුෂාා වනුයේ පරොස් බස් හැර, පරොස් බසින් වැළැක්කේ වීය. නිදෙස් වූ, කනට සැප වූ, පෙම කටයුතු වූ, සිතැ වැද ගන්නා, නියැරියනට සුදුසු වූ, බොහෝ දෙනාට කාන්ත වූ, බොහෝ දෙනාගේ මන වඩන්නා වූ **ය**ම වචනයෙක් වේ ද, එබඳු වචන කියන්නේ වීය යන යමෙක් ඇද්ද, හේ ඒ කර්මය කළ බැවින් රැස් කළ බැවින් ලොවට ගියේ ය. හේ එයින් සැව, මේ මිනිස්බවට ආයේ ම මේ මහපුරිස් ලකුණු දෙක ලබයි දික් පුලුල් වූ දිව ඇත්තේ වෙයි, බඹහුගේ බදු ගැඹුරු හඩ ඇත්තේ, කුරවී කොවුලකුගේ බදු මිහිරි හඩ ඇත්තේ වෙයි. හේ ඒ ලක්ෂණයන්ගෙන් සමන්විත වූයේ, ඉදින් හිහිගෙහි වසන්නේ ද, . . සක්විති රජ වෙයි. රජ වනුයේ කුමක් ලබා ද? පිළිගත යුතු වචන ඇත්තේ වෙයි, බමුණෝ ද ගැහැවියෝ ද, නිගමවැසි දනවුවැසි ජනයෝ ද, ගණකයෝ ද මහාමානුයෝ ද ලසනාඩග රක්ෂක ලයා ද වාරපාලයෝ ද ඇමැතියෝ ද පරමපරාගත ව රාජපර්ෂද්ති වූවෝ ද රජුහු ද රජහු දුන් භෞගසමපක් බුත්ති විඳින්නෝ ද රජකුමරුවෝ ද යන ඔහුගේ පිරිස්හු ඔහු බස් පිළිගනිත් රජ වනුයේ මෙය ලබයි . බුරි වනුයේ කුමක් ලබා ද[?] පිළිගත යුතු වවුන ඇත්තේ වෙයි මහණ මෙමහමණේ ද උවසුඋවැසියෝ ද දෙවනු ද මිනිස්සු ද අසුරයෝ ද නාග යෝ ද ග දෙවුනු ද ඔබ වචන පිළිගනිත්. බුදු වනුයේ මෙය ලබයි ''

භාගා:ච නූන් වහන්සේ මෙ කරුණ වදළ සේක. එහි මෙ (ගාථායෙන්) කියනු ලැබෙ

"මහ තෙමේ ආකොශ කලහ හිංසා යන මේ දැ කරවන, සිත පෙළන, මහජනයාගේ සිත් රිදුවන, කැකුළු වූ පරොස් බස් නො බිණුයේ ය ඉතා පුෙම සහිත වූ මෘදු වූ මිහිරි බස් බිණුයේ ය මනසො පියා හදයගාමිනියො වාචා සො එරයති කණණසුඛා වාචා සුවීණණඵලමනුහවී. සමගතසු වෙදය පුණුඤඵලං.

වෙදින්වා සො සුවරිනසය එලං බුහුම සසරත්නම් ධණාඛගමා ජීවතා' සස හොති විපුලා පුථුලා ආදෙයා වාකාවව නො හවති.

ගිහිනො'පි ඉජඣති යථා හණතො අථ වේ පඛඛජති සො මනුජො ආදිය**නති'සා ව**වනං ජනතා බහුනො බහුං සුහණිකං² හණතො'කි.

සීහුහනුලකඛණං (30)

21 යමුළු භියාඛවේ තථාගතා පුරිමං ජාතිං පුරිමං හවං පුරිමං තියකතං පුරෙක මනුසසභූතෝ සමානෝ සමඑපපලාපං පහාය සමඑපපලාපා පට්ථිරතෝ අහොසි, කාලවෘදී භූතවාදී අපථවාදී ධම්වෘදී ව්නයවාදී නිධානවතිං වාචං හාසිකා කාලෙන සාපලදසං පරියනනවතිං අපථසංගිකං, සො කසා කම්මසා කතනතා –පෙ – සො තතෝ වුතෝ ඉපථානාං ආගතෝ සමානෝ ඉමං මහාපුරිසලයාඛණ පට්ලහති, සිහහනු හොති සො නොගලකා සමච්‍යතියන් රාජ හොති වකකවතා –පෙ – රාජා සමානෝ කිං ලහති? අපපධංසියෝ හෝති කෙනවී මනුසා භූතන පවචාණිකෙන පච්චාමිකෙනන රාජා සමානෝ ඉදං ලහති –පෙ ඛූඛේඛ සමානෝ කිං ලහති? අපපධංසියෝ හොති අඛපානාගරහි වෘඛිභේඛ වා පවචාණිකෙනි පච්චාමිකෙනන රාජා සමානෝ අඛපානාගරහි වෘඛිභේඛ වා පවචාණිකෙනි පච්චාමිකෙනහි රාගෙන වා දෙසෙන වෘමාමහන වා සමණෙන වෘ ඛූභේඛනෙන වෘ දෙවෙන වා මාරෙන වෘමාමහන වා කෙනවී වෘ ලොකෑමිං. බූඛෙනා සමානෝ ඉදං ලහති.

එකම සාං භගවා අ**වො**ච ක සෝකං වූචවති

ස්මාපාලාපං න අබුදධතනනිං[®] අවිකිණණවවනබාපපථෝ අතෝසි අතිකමපි ච අපනුදි තිතමපි ච බහුජනසුබණා අහණි.

¹ අඛාළහ (මජස)

² සුසතින (සහා)

³ න සමඵපපලාපං න මුදඛකං (මජසං)

හේ සිකට පුිය වූ, සිකැ වැදගත්නාවූ, කනට සැප වූ, වචන කියයි වාක්සුචරිතයාගේ එලය හේ වින්දේ ය. ස්වර්ගයන්හි (වාක්සුචරිකමය) පිතේ පල වින්දේ ය.

හේ සුවරිකයේ විපාක ලැබීමෙන් මෙහි දී, බුහ්මසාර බව ලැබී ය. ඔහුගේ දිව දික් ද පුලුල් ද වෙයි හේ පිළිගත යුතු වචන ඇත්තේ වෙයි.

යමසේ කියන ගෘහස්ථයාගේ ද වචන ය සිදු වන්නේ ද ඉදින් ඒ මීනිස් කෙමේ පැවිදි වන්නේ නම බොහෝ ජනයාට බොහෝ වූ මනාප වචන කියන ඔබ ගේ වචන ජනකාචෝ පිළිගනිත් යැයි නෛමිත්තක යෝ කිහ

සිංහහනු ~ ලක්ෂණය (30)

මහලණති, ''කථාගත තෙමේ පළමු දැනි, පළමු භවයෙනි, පළමු 21 වුසු කන්හි, පෙර. මිනිස් වූයේ ම සම්එපුලාපය හැර, සම්එපුලාපයෙන් වැළැක්කේ, කල් දැන කියනුයේ, සතාය ම කියනුයේ, වැඩ සලසන බසක් ව කියනුයේ, කුයල් දහම අසළ බසක් ම කියනුයේ, විනය අසළ බසක් ව කියනුයේ විය, සිතැ තබා ගන්නට නිසි වූ, කරුණු සහිත වූ, සසීම වූ අර්ථනිඃශිුත වූ වචන සුදුසු කල්හි කියන්නේ වී ය'' යන යමෙක් ඇද්ද, හෙ කෙමෙ ඒ කර්මය කළ බැවින් සග ලොවට පැමිණි ලස් ය එයින් සැව මෙ මිනිස් බවට ආසේ ම මෙ මහපුරිස්ලකුණ හේ සිංහයකු<mark>ගේ</mark> යැටි හනුව සේ පිරුණු උඩු යැ**ටි** දෙහනු ඇත්තේ වෙයි. ඒ ලක්ෂණයෙන් සමන්වික වූ හෙ කෙමෙ ඉදින් ගිහි සක්විති රජ වෙයි රජ වනුයේ කුමක් ලබා ද⁹ ලගහි වසන්නේ නම, මිනිස් වූ කිසි දු සතුරෙකු විසින්, පසමිතුරකු විසින්, නෙර්පියැ නො හැක්කේ වෙයි රජ වනුයේ මෙය ලබයි . . බුදු වනුයේ කුමක් ලබා ද ? අන් සක්නට උපදනා පරිදි රාගය විසින් හෝ ද්වෙෂය විසින් හෝ මොහය විසින් ඉහා් මෙසේ අභාාන්තරික සතුරන් පසම්තුරන් විසින් භෝ මහණක් හු විසින් හෝ බමුණක්හු විසින් හෝ දෙවියකු විසින් හෝ මරකු විසින් හෝ බඹකු විසින් හෝ මෙසේ බාහිරක සතුරන් පසම්තුරන් විසින් හෝ ලොවෑ කිසි දු කෙනකු විසින් හෝ නෙරුපියැනොහැක්කේ වෙයි බුදු වනුයේ මෙය ලබයි.

"හේ පැණවතුන්ගේ වචන පරමපරාවක් නොවූ සමඑපුලාප නො දෙඛි ය හේ නොවිසුරුරු වචනයැ යි කියන ලද වාඩමාර්ගය ඇත්තේ විය. අවැඩ හා බැඳුණු බස් ද දුර ලී ය. අභිවෘද්ධිදයක වූ ද බොහෝ දෙනාට සුව එළවන්නාවූ ද බස් බිණිය. (

තං කතා ඉතො චුතො දිවමුපප**ජරී** සුකතඵලවීපාකමනුහොසි චවීය පුනරිධාගතො සමානො දවීදුනුකමවරතරහනුකුතමල ත

ුරාජා හොති සුදුපපධංසියෝ මනුජිනෙකු මනුජාධිපති මහානුහාවෝ, තිදිවපුරවරසමෝ හවති සුරවරකරෝ රිව ඉනෙකු.

ගණිඛිතාසුරයක්ඛරක්ඛපෙති සුරෙති න ති තවති සුපපධංසියෝ, තථක්කා යදි තවති තථාවිධෝ ඉධ දිසෘ ව පටිදිසා ව විදිසාවාති.

සමදනත-සුසුකකදඨා-ලකබණානි (31, 32)

22 යමුපි භික්ඛවේ තථාගනෝ පුරිම ජාති පුරිම හව පූරිම නිකෝත පුතිඛ මනුසසභූතෝ සමානෝ මීචජාආජීව පහාය සමාආජීවෙන ජීවික කපෙපසි නුලාකූට-කංසකූට-මානකූට-උකෙකාටන-වණුවනනි-කති – සාවියෝග-ජෛදන-වධබණයන විපරාමොස-ආලොප-සහසාකාර පටිචීරතෝ අහෝසි, සො තසස කම්මසස කතනහා උපවිතනා උසසන්නනා විපුලනතා කායසස හෙද පරම්මරණා සුගති සහන ලොක උපපජනි. සො තණ් අලණුණු දෙවේ දසහි ඨානෙහි අධිගණකාති දිතිඛන ආයුතා දීකඛන විණෙණන දීතෙඛන සුබෙන දීතෙඛන යසෙන දිතෙඛන ආයි-පතයාන දිතෙඛනි රුපෙහි දිතෙඛනි සඳෙදහි දිතෙඛනි ගනෙනිහි දීතෙඛන් රසෙහි දීතෙඛනි වෞච්ඨතෙඛනි සො තනෝ චුනෝ ඉළුනන ආගතා සමානෝ ඉමානි දෙව මහාපුරිසලක්ඛණාති පටිලහනි, සමදනෙනා ව හොති සුසුකකදයෝ ව එය කොට මෙයින් සැව, දෙවරලාවට පැමිණියේ ය. මොනොවට කළ කථවයාගේ එලවිපාක වන්දේ ය. එයින් සැව, නැවැත මෙහි ආයේ ව, සිංහගනු ලක්ෂණය ලද්දේ ය.

මිනිස්තට ඉන්දු වූ, මනුපහාධිපති වූ, මහ තෙදකි, කිසිසේත් බැහැර. තො කටහැකි රජෙක් වෙයි, සක්දෙව බඳු වෙයි. සුරශුෂ්ඨ වූ ඉන්දුයා බඳු වෙයි.

ඉදින් එබඳු සවහාවය ඇත්තේ, එබඳු ලක්ෂණ ඇත්තේ මෙහි උපදලාබද, සතර දිග ද සතර අනුදිග ද උඩ යට දෙදිග ද වසන ගදෙවු යක් රකුස් දෙව යන කිසි දු කෙනෙකු විසින් හෙලාලි යැ නො හැක්කේ වෙයි ''

සමදන්න – සුශුක්ල දප්ටුා ලක්ෂණ (31, 32)

22. මහලරුනි, ''තථාගන තෙරෙ පළමු දෑහි පළමු භවගෙහි, පළමු වුසූ කන්ති, පෙර මිනිය් වූයේ ව මිථක ආජීවය හැර, සමාගාජීවයෙන් දිටි පැවැත්වී ය, තුලාකූව (තරාදියෙන් කරන වඤ්චාව) කංසකුට (රන් කලුකැටියෙන් කරන වඤ්චාව,) මානකුට (මිනිමෙ**න් කරන වඤ්චාව**,) උත්කොටන (අල්ලස් ගෙන නොතිමිය $oldsymbol{\omega}$ තිමියන් කිරීම,) වංචන (නොයෙක් උපායෙන් අනුන් රැවැටීම,) නිකති (බොරු රන් බොර්ු මැණික් ආදිය දීමෙන් කරන වඤ්චාව,) සාවියෝග (උත්කොටනාදි කිුයා) ඡෙදන වධ ඛන්ධන විපරඃමොස (සැහැවි සිට අන් සතු දැ පැහැර ගැන්<mark>ම,)</mark> ආලලාප (ගම්පැහැරුම් නුවර පැහැරුම් ආදිය.) සහසාකාර (බලාත්– කාරයෙන් ගැන්ම යන මෙයින් වැළක්කේ වී ය'' යන යමෙක් ඇද්ද, හේ ඒ කර්මය කළ බැවින්, රැස් කළ බැවින්, බොහෝ සේ කළ බැවින්, මහත් කොට කළ බැවින්, කාබුන් මරණින් මතු මනා ගති ඇති සග පැමිණෙයි හේ දිවා ආයුෂයෙන් ද දිවා වර්ණයෙන් ද **දි**වා සැප**ෙ**යන් ද දිවා යශසින් ද දිවා ආධිපතාශයන් ද දිවා රුපයන්ගෙන් ද දිවා ශබදයන් ගෙන් ද දිවා ගන්ධයන් ගෙන් ද දිවා රසයන් ගෙන් ද දිවා ස්පුෂ්ටවායන් ගෙන් ද යන කරුණු දශයෙකින් අන් දෙවියන් ඉක්මැ (මැඩලා) සිටියි සැව, මෙ මිනිස්බවට ආයේ ම, මේ මහපුරිස් ලකුණු ලෙක ලබයි සමදත් ඇත්තේ ද, ඉතා සුදු පැහැ දත් ඇත්තේ ද වෙයි.

ලසා තෙහි ල**කඛණෙ**හි සමනනාගලතා සමව අගාරං අජිකාවසකි රාජා හොති චකකවාණ ධමම්කො ධමමරාජා චාතුර**නෙනා විද්කා**වී ජනපදභාවරියපානෙනා සතතරතනසමනනාගමතා. තසයීමානි ලසයාපරිදං ච**කකුර**තනං හ**න**ීර**කුනං** රකුනානි හවනුනි මණිරකතං ඉණිරකතං ගහපතිරකතං පරිනායකරකනමෙව පරොස<mark>නසකං</mark> බො පන සස පුකතා භව**න**ති සූරා වීර**ඛනරුපා පරසෙ**නපා– මදදනා. කො ඉමං පඨවිං සාගරපරියනු අබීලමනිම්කුතමකණටකං ඉඬුං සිවං නිරබබුදං අද ෙණ කත අස ෙස න ධ ෙම න සමෙන අභිවිජිය අජකාවසති රාජා සමානො කිං ලහනි? සුවිපරිවාරෝ හොති, සුචී'සස හොනති පරිවාරා බුංතුමණගහපතිකා නෙගම ජානපද ගණකා රාජා සමානො ඉදං ලහ**කි ස**වෙ බො පන අගාරසමා අනගාරියා පඛකජනි අරහං භොති සමමාසමබු*දෙ*ධා ලොකෙ **විව**නතචඡලද. බුදෙධා සමානො කිං ලහත්? සුවිපරිවාරො හොත්, සුචි'සස හොනත් පරිවාරා තිකබු තිකබුන්ගො උපාස්කා උපාසිකාගො දෙවා මනුස**ා අ**සුරා නා**ගා** ගනිඛකා. බූදෙරිා **සමානො** ඉදං ලහනි.

එකමළුං හගවා අවෝච. තුළොක් වුච්චනි

මීචඡාජීව ඤා අව සසජි සමෙන වු කතිං සුවිනා සො ජනශීත ධමමකෙන අභිකමයි ව අපානුදි^T භිකමයි ච බහුජනසුබ ඤා ආවරි ²

ස්කෝ වේදයකි නරෝ සුබඵලානි කරිතා නිපුණෙහි වීදුහි සබහි වණණිකානි කිදිවපුරවරස්මො අභිරමති රතිබිඩඩාසමඩගී

ලදධා⁸ මානුසකං හවං කලකා චවිභා⁴ ,සුකකඵලවීපෘකං සෙසකෙන පටිලහනි ලපනජං සමමපි සුවි සුසුකකං ⁶

¹ අපනුදී (මජය•)

² අවරි (මජසං)

³ ලදධාන (මජස•)

⁴ වවිතාන (මජය)

⁵ ලදධාන මනුසසකං හවං නටතා වවිය පුන, සුකත, එලවිපාක, යෙ සටකන පවිලභනි ලපනජං සමමපි සුවි ව සුවිසුදධ සුසුකකං (සාා)

ලභ් ඒ ලක්ෂණයන්ගෙන් සමන්චිත වූයේ, ඉදින් ගිහිගෙහි වසන්නේ වී නම, දෑහැමි වූ ධර්මරාජ වූ, සිවුසයුර ඉම කොටැති සිවු මහ දිවයිනට නායක වූ, සතුරන් දිනූ, දනවුහි **නහවුරු බවට පැමිණි, ස**ත් රුවනින් සමත්වාගත සක්විති රජෙක් වෙයි ඇත්රුවන, අස්රුවන, මිණිරුවන, ඉතිරිරුවන, ගැහැවීරුවන, සත්වනු පුත්රුවන ම යැ යි ඔහුට මේ සත් රුවන් කෙනෙක් වෙත් ශූර, චීර, ඇහරුව ඇති, සතුරුසෙන් මඩිනුයෙහි බුහුටි, අයිරා දහස් පුත් කෙනෙක් ඔහුට චෙත් ඒ සක්විති තෙමේ සයුර තිම කොට මෙ පොළොව, සතුරු ජන නැමැති හුල්නැති, සතුරු ඛීය නිමීති නැතී, සතුරු ජන නැමැති කටු නැති, නිරුපදුැත, <mark>නිවුණු</mark> සැනැහුණු, සතුරු අර්බුද නැති ක්ෂෙම භූමියක් කොට, දඩුවමින් තොර වැ අවියෙන් **ංකාර වැ, දෑහැමි**න් දිනා අධිපති වැ වෙසෙයි රජ වනුයේ කුමක් ලබ**ී** ද⁹ හේ පිරිසිදු පිරිවර ඇත්තේ වෙයි නියමගම වැසි දනව්වැ**සි ජ**නයෝ ද, බමුණු ගැහැවියෝ ද, ගණකයෝ ද මහාමානුයෝ ද, සෙනාඩග රක්ෂකයෝ ද, ද්වාරපාලයෝ ද, පරම්පරාගත වැ රාජපර්ෂදෙහි වූ ඇමැත්තෝ ද, රජුහු දුන් භොගසම්පත් විදූනා පුදැහු ද, රජුහු ද රජකුමරු වෝ ද යන[ු] ඔහුම**ග්** පිරිසිදු පිරිවරජනයෝ ගණනින් මහත් වෙකි රජ වනුයේ මෙය සපුරා ලබයි ඉදින් ගිහි ගෙන් නික්මැ, සස්නැ පැවිදි වන්නේ නම්, අර්භත් වූ ලොවැ බැහැර කොට හළ කෙ.ලෙස් සෙවෙණි ඇති, සම්මාසම්බුදුවරයෙක් වෙයි බුදු වනුයේ කුමක් ලබයි ද? පිරිසිදු පිරිවර ඇත්තේ වෙයි ඔබට භික්ෂූ ද භික්ෂූණිහු ද ිඋපාසකයෝ ද උපාසිකාවෝ ද දෙවියෝ ද මිනිස්සු ද අසුරයෝ ද නාගයෝ ද ගන්ධර් වගයා ද යි මෙ පවිතු වූ පිරිවර සව්චෝ වෙත් බුදු වනුයේ මෙය ලබයි."

ි භාගාාවතුන් වහන්සේ මේ කාරණය <mark>වදළ සේ</mark>ක එහි මෙ**ය** (ගාථා චවන විසින්) කියනු ලැබේ

හෙ තෙමෙ මීථාාආජීවය ද බැහැර. ලීය දැහැමෙන් සෙමෙන් පවිතු ආජීවයෙන් දිව්පැවැත්ම ඉපැදවී ය අභිත දැ ද බැහැරැකෙළේ ය. බොහෝ දෙනාට හිත වැඩ ද බොහෝ දෙනාට සූවය ද සිදු කෙළේ ය. ्

මනුෂා වූ හෙ තෙමේ නිපුණ වූ නුවණැති සත්පුරුෂයන් විසිත් වර්ණිත වූ පිත් කම්කොට, සවර්ගයෙහි සැප විපාක විදියි. ඒ දිවා සුබකීඩායෙත් යුක්ත වැ සක්දෙවීදු පස් වෙසෙසින් සුව වීඳ වෙසෙයිි•

එයින් සැව මිනිසත් බව ලැබ, ඉතිරි කුශලවීපාකයෙන් සම වූ ද ි ඉතා සුදු වූ ද දත් ලබයි. තං වෙයා සඳුනිකා සමාගතා බහවෝ බහාකංසු නිපුණසම්මතා මනුජා සුවිජනපරිවාරගණෝ හවති දිජසමසුකකසුවිසොහනදනෙකා

රකුණු හොති බහුජනො සුචිපරිවාරෝ මහතිං මහිං අනුසාසකො, පසයහ න ව ජනපදතුදනං හිකමයි ච බහුජනසුබණුව වරනති

අථ වෙ පඛුඛජනි භවනි විපාලපා සමණො සමිතරජො විවකතජදෙද, වීගකදරඑකිලම්ථො ඉමමපි ව පරමපි ච¹ පසුසනි ලොකං.

කසොවාදකරා බහූ ගිහී ච පඛකජිකා ච අසුචිගරහිකං ් ධුනනති පාපං, ස හි සුචිහි පරිවූකො භවති මලබීලකලිකිලෙසෙ පනුදෙනී ති.³

ලකඛණසූතකං නිට්ධීතං සත්තමං.

¹ ඉම්මජී ව පරම්වී ව (අතු), පරම්පි පරම්පි ව (සාා)

² අපුවි කරතික (මජසං)

³ කසෙසාවාදකරා බහුගිහි ව, පබබජිතො ව අසුවිචිනරහිත– පනුදි පාසසස හි සුවිති පරිවූතො, භවකි මලබිලක කිලයෙ පනුදෙකි (සාාං)

ලක්ෂණ සූතුය

දික්සභීයේ පාථික වගිය

පණ්ඩිකසම්මක වූ බොහෝ ලක්ෂණ පාඨක බමුණෝ රැස් වූවාහු, 'මෙ තෙමේ දෙවරක් උපන් සම වූ සුදු වූ පිරිසිදු වූ ශොභන දත් ඇත්තේ පිරිසිදු ජනයන් පිරිවර මුළුව කොටැත්තේ වේ' යැ යි ද,

රජ වූ මොහුට බොහෝ දෙනා පිරිසිදු පිරිවර වෙයි. මහ පොළොව අත් කොට ගෙන පාලනය කරන්නෝය. අන් කෙනෙකුගෙන් මොහුගේ රටට පීඩාවෙක් නො වෙයි. එ දනවුහි වැස්සෝ උනුනට හිතවැඩ ද බොහෝ දෙනාට සුවය ද සිදු කෙරෙත් යැ යි ද,

ඉදින් මෙ කෙමෙ පැවිදි වන්නේ නම්, පහ වූ පව ඇති, සංසිදුවූ කෙලෙස් දූලි ඇති, බැහැර කළ කෙලෙස් සෙවෙනි ඇති, පහ වූ කායික පීඩා හා ක්ලාන්ති ඇති ශුමණයෙක් වනුයේ, මෙ ලොව ද පර ලොව ද දකි යැ යි ද,

ඔබගේ අවවාද පිළිපදනා බොහෝ ගිහියෝ ද පැවිද්දෝ ද අශුචී සෙයින් ගර්තිත වූ පාප්ය වනසත්. හේ වනාහි පිරිසිදු දහමින් පිරිවැරුණේ වෙයි රාගාදී කෙලෙස් නැමැති මල ද කණු කටු ද දෙවෂ නැමැති පාප්ය ද සියලු කෙලෙසුන් ද පුහීණ කරන්නේ යැ'යි ද කියා පැවැසුහ.

සත්වනු ලක්ෂණ සූතුය නිමියේ යැ.

සිගාලසූතතං

1. එවං මෙ සුතං

එකං සමයං හගවා රුදගතෙ විහරති වේජවතෙ කලඥකනිටාපෙ. තෙන තො පන සමයෙන සිගාලකො¹ ගහපතිපුතෙනා කාලසෙව වුටඨාය රාජගභා නිකඛමිතවා අලලවතෙන්ා අලලකෙසො පණුලිකො පුථුදදිසා² නමසසති, පුරතීමං දිසං ද**කඛි**ණං දිසං පචිමිමං දිසං උතනරං දිසං හෙටහීමං දීසං උපරිමං දීසං,

2. අථ බෝ හගවා පුඛඛණකසමයං නිවාසේ නා පතනවීවරමාදය රාජ-ගහං පිණ්ඩාය පාව්සි. අදෑසා බෝ හගවා සිගාලකං ගහපනිපුතනං කාලසේව , වුලධාය රාජගහා නිකඛමිතා අලලවතාං අලලකෙසං පස්ජලිකං පුථුදදියා නමස්කතනං, පුරක්වීමං දිසං දක්ඛණං දිසං පච්ඡිමං දිසං උනතරං දිසං හෙවයීමං දිසං උපරිමං දිසං. දිස්වාන සිගාලකං ගහපනිපුතනං එතැවොඩ කිනතු බෝ තං ගහපනිපුතන කාලසේව උලධාය රාජගහා නිකඛමිතා අලලවනේ අලලකෙසො පණ්ලිකො පුථුදදිසා නමසසසි, පුරක්වීමං දිසං දක්ඛණං දිසං පච්ඡිමං දීසං උනතරං දිසං ගෙලයීමං දිසං උපරිමං දිසනනි ?''.

"පිතෘ මං හතෙන කාලං කරොතෙනා එවං අවච: 'දිසා තාක නමසෙසයාහාසී'ති. සො බො අහං හතෙන පිතු වචනං සකකරොතෙනා ගරුකරොතෙනා මාතෙනෙනා පූජෙනෙනා කාලසෙසව වුඩයාය රාජගහා නිසකමිණා අලලවතේා අලලකෙසො පණුලිකො පුථුදදිසා නමසසාම්, පුරාපීමං දිසං –පෙ– උපරිමං දිසනති''

''න ලබා ගහපනිපුකත අරියසස විනලය එව• ඡදදිසා නමයයිකඛධා''නි.

"'යථාකථං පන හලනක අරියසස විනලය ජදදිසා නමසසිකඛ්ඛා? සාඩි මෙ හලනක හගවා කථා ධමමං දෙලසකු යථා අරියසස ටිනලය ජදදිසා නමසයිකඛකා''ති.

¹ සිඛගාලටකා (මජසං)

² පුථුදිසා (මණස•)

සිගාලක සූතුශ

1 මා විසින් මෙසේ අසන ලදි.

එක් සමයෙක්ති භාගාවතුන් වහන්සේ රජගහ නුවර නිසා කලන්දක නිවාප නම වූ වෙළුවන අරමැ වැඩ වසන සේක. එ කල්ති සිගාලක නම ගැහැවි පුත් කලින් ම (උදසනක් සේ ම) නැතී සිට, රජගහ නුවරින් නික්මැ ගොස්, තෙත් රෙදි ඇත්තේ, තෙත් කෙහෙ ඇත්තේ, දෙහොත් මුදුනැ තබා ගත්තේ පෙර දෙස ද, දකුණු දෙස ද, අවර දෙස ද, උතුරු දෙස ද, යට දෙස ද, උඩ දෙස ද යන බොහෝ දිශාවන් වදී ''

2 එකල්හි භාගාවතුන් වහන්සේ පෙරවරු සමයෙහි හැඳ පෙරෙවැ, පා සිවුරු ගෙන, රජගහ නුවරට පිඩු පිණිස පිවිසි සේක. භාගාවතුන් වහන්සේ, කලින් ම නැඟී සිට රජගහ නුවරින් නික්මැ, තෙන් වස්තු ඇති ව, තෙක් කෙහෙ ඇතිව, දෙහොත් මුදුනැ තබා ගෙන, පෙර දෙස ද දකුණු දෙස ද අවර දෙස ද, උතුරු දෙස ද යට දෙස ද, උඩ දෙස ද වඳනා සිගාලක ගැහැවී පුතු දුටු සේක් මය. දක, ඔහු බණවා, 'ගැහැවී පුත, කවර හෙයින් තෙපි කල් තබා ම නැඟී සිට රජගහ නුවරින් නික්මැ, තෙත් වස්තු ඇත්තෙහි, තෙත් කෙහෙ ඇත්තෙහි, දෙහොත් මුදුන් තබාගෙන, පෙර දෙස දකුණු දෙස අවර දෙස උතුරු දෙස යට දෙස උඩ දෙස යන බොහෝ දිශාවන් වදිවු ද ?''යි අසා වදළ සේක.

"වහත්ස, මා පියා කලුරිය කරනුඉය්, 'දරුව, දිශාවන් වදුව'යි මට මෙමස් කී ය. වහත්ස, ඒ මම පියාගේ වවනයට සක්කාර කරනුඉයම, ගරුකාර කරනුයෙම, බුහුමත් කරනුයෙම, පූජා කරනුයෙම, කලින් ම නැඟී සිට රජගහ පුරයෙන් නික්මැ, තෙත් රෙදි ඇති ව, තෙත් කෙහෙ ඇති ව, දෙහොත් මුදුනැ කබාගෙන, පෙර දෙස උඩ දෙස වදිම්'යි (සිගාලක තෙමෙ) කී ය.

'ගැහැවි පුක, ආයා විනයයෙහි ස දෙස්හු මෙසේ නො වැන්ද යුන්තා-හ'යි භාගාවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

'වහන්ස, කෙසේ නම අයර් විනයයෙහි ස දෙස්හු වැන්ද යුත්තාහූ ද? වහන්ස, ආයර්ථිනයයෙහි යම්සේ ස දෙස්හු වැන්ද යුක්තාහු නම, එසේ භාගාවතුන් වහන්සේ මට දහම දෙසන සේක් වා'යි ගැහැවි පුත් කී ය

ජැදිසා

3. ඉතන හි ෆපපතිපුතත සුණාහි, සාඩුක• මනසි කරොහි, සාසි-සසාමී'ති.

'එව• තලනන'ති ලබා සිගාලලා ගහපතිපු<mark>තෙනා</mark> තගවලනා පචුවලසසාසි. හගවා එකැවොව:

"යමතා මබා ගතුපතිපුතන අරියසාවකසා වතනාරෝ කම් කිලෙස පතීණා මහානති, චතුහි රාගෙහි පාපකම්ම න කරොති, ජ ව හොසත-අපායමුබානි න සොවති, සො එවං වුඇසපාපකාපගමතා, ඡැදිපාපට්වණ්දී ' උභයලෝකවිජයාය පටිපමනතා හොති, තසා අයං චෙව ලොතෙ ආරමණා හොති පමරා ව ලොකො. සො කායසා හෙද පරම්මරණා සුසුණ් සහතා ලොකං උපපජාති.

කම්මකිලෙසා

4. කතමසස වතතාරෝ කම්මකිලෙසා පහිණා හොනව්? පාණති-පාලකා ලබා ගහපනිපුතත කම්මකිලෙසො, අදිනතාදනං කම්මකිලෙසො, කාමේසු විවිජාවාරෝ කම්මකිලෙසො, මුසාවාදෙ කම්මකිලෙසො. ඉම්සස වතතාරෝ කම්මකිලෙසා පහිණා ලොනන්''කි. ඉදල්ලවාව හගවා. ඉදිර වතවා සුගලකා, අරාපරං එකදුවොව සත්වා:

> පාණාතිපාතං අදිනනාදනං මුසාචාදෙ ච වුඉවති පරදුරගමන ෙකුව නපස සනති පණාතා' ති.

අගතිගමනානි

5. කතුමෙයි වතුනි යාගෙනි පාපකම්ම කමරාති ජනුගති. ගවජනතා පාපකම්ම කමරාති, දෙසාගති ගවජනතා පාපකම්ම කමරාති, දෙසාගති ගවජනතා පාපකම්ම කමරාති, ගසාගති ගවජනතා පාපකම්ම කමරාති, ගයාගති ගවජනතා පාපකම්ම කමරාති, ගයාගති ගවජනතා පාපකම්ම කමරාති. යනතා මෙ ගහපතිපුතත අරියසාවකො හෙව ජනුගති ගවජති, න දෙසාගති ගවජති, න මොහාගති ගවජති, න සයාගති ගවජති, න සයාගති ගවජති, ඉමෙහි වතුනි යානෙහි පාපකම් න කමරාති ති. ඉදුම්වොට සහව ඉදුං වනට සුගනතා පරාපර පතුවෙව සහවා

ජනු දෙසා හයා මෙනන ලයා ධම්මං අතිවතතති, නිහියති තසා යලසා කාළපලෙකු ව චන්දිමා.

^{1.} ජදදිසා පට්වජාදි සොනි (සජා)

^{2.} වනවාන (ඉජසං)

^{3.} ಜಾಜಾ ಐಯ (5ರಜ್ರ)

ස දිසා

3. 'ගැහැවි පුත, එසේ වී නම අසව, මොනොවට මෙනෙහි කරව, කියන්නෙමි'යි භාගාවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

එසේ ය, වහන්සැ'යි ම සිගාලක ගැහැව් පුක් භාගාවකුන් වහන්සේට පිළිවදන් දුන.

භාගාව තුන් වහන්සේ මෙය වදළ සේක "ගැහැවි පුත, යම හෙයෙකින් ආය්‍යිශාවකයා ගේ සතර කර්මක්ලේශයෝ පුතීණ වෙත් ද, යම හෙයෙකින් ආය්‍යි ශාවක තෙම සතර කරුණෙකින් පවකම නො කරයි ද, යම හෙයෙකින් භෝගයන් ගේ විනාශමුබ සයක් නො සෙවී ද, හෙ තෙමේ මෙසේ තුදුස් ලාමක කම්වලින් පහ වූයේ හ දිසාවන් වසාලනුයේ, දෙලෝ ජය ගැන්ම පිණිස පිළිපන්නේ වෙයි. ඔහු විසින් මෙලොවද ආරාධික වෙයි, පරලොවද ආරාධික වෙයි ගේ කාබුන් මරණින් මතු මනාප ගති ඇති ස්වර්ග ලෝකයට පැමිණෙයි

කර්ම ක්ලේශ

4 ඔහු ගේ කවර සතර දෙනෙක් කර්ම ක්ලේශයෝ (අත්බව කිලිටි කරන කර්ම) පුහිණ වෙත් ද? ගැහැවිපුත, පුංණසාතය වනාහි කර්ම ක්ලේශයෙකි, අදත්තාදනය කර්ම ක්ලේශයෙකි, කාමයන්හි වරුවා හැසි-රීම කර්ම ක්ලේශයෙකි, මෘෂාවාදය කර්ම ක්ලේශයෙකි ඔහු ගේ මේ කර්ම ක්ලේශයෝ පුහිණ වෙත් '' භාගාවතුන් වහන්සේ මෙය වදළ සේක. සුගතයන් වහන්සේ මෙය වදුරා, ශාස්තෘ වූ භාගාවතුන් වහන්සේ නැවැත ශාථා බන්ධන වශයෙන් අනෙකක් වූ මෙය වදිළ සේක

පණිවා ද, අයිනාදන් ද, මුසවා යැ යි යමෙක් කියනු ලැබෙ නම එය ද, පරඹුන් කරා යෑම ද යන මේ දෑ නුවණැත්තෝ නො පසසත්

අගති ගමන

5 (ආර්ය ශුාවක තෙමේ) කවර සතර කරුණෙකින් පවකම් නො කෙරේ ද යත් (පුහුදුත්තෙමේ), ඡන්දයෙන් අගතියට යනුයේ (නො කටයුත් තක් කරනුයේ) පවකම් කරයි. ද්වේෂයෙන් අගතියට යනුයේ පවකම් කරයි, බියෙන් අගතියට යනුයේ පවකම් කරයි, මෝහයෙන් අගතියට යනුයේ පවකම් කරයි. ගැහැව් පුත්, යම් හෙයෙකින් ආය්‍යිශාවක තෙමේ ඡන්දයෙන් අගතියට නො ම යන්නේ ද, දෙමුෂයෙන් අගතියට නො ම යන්නේ ද, බියෙන් අගතියට නොම යන්නේ ද, මොහයෙන් අගතියට යට නො ම යන්නේ ද, හේ මේ සතර කරුණින් පවකම් නො කෙරෙයි. භාගාවතුන් වහන්සේ මෙය වදළ සේක, ශාස්තෘ වූ සුගතයන් වහන්සේ මෙය වදරා, නැවත ගාථාබන්ධන වශයෙන් අනෙකක් වූ මේ වචන ද

' ඡඤලයන් ද ද්වේෂයෙන් ද ඛ්යෙන් ද මොහයෙන් ද යමෙක් යුක්ති-ධර්මය ඉක්මැ යේ ද, කළුවර පසැ සඳුහු මෙන්, ඔහුගේ යශස පිරිමෙහයි. ඡනු දෙසා හයා මොහා යො ධමමං නාතිවකතති, ආපූරති තසස යසෝ සුකකපකෙබ ව² චන්දිමා'ති.

ජ අපායමුඛෘනි

6. කතමාති ජ හොගානං අපා්යමුඛාති න සෙවති? සුරාමෙරයමණ-පමාදටඨානානුයොගො බො ගහපතිපුතන හොගානං අපායමුඛං. විකාල-විසිඛාවරියානුයොගො හොගානං අපායමුඛං. සමුජජාභිවරණං භොගානං අපායමුඛං ජූතපපමාදටඨානානුයොගො හොගානං අපායමුඛං පාපමිකා-නුයොගො භොගානං අපායමුඛං ආලසසානුයොගො හොගානං අපායමුඛං

මජජපාතාදීනවා

ජ බෝ' මේ ගහපතිපුතක ආදීනවා සුරාමේරයම්ජපමාදවඨානානු-යොගෙ සන්දිවසිකා ධනජානි, කලහ පවඩසිනී, රෝගානං ආයතනං, අකිතතිසඤ්නනී, කොපිනනිදංසනී පඤඤුය දුඛ්ඛලිකරණිසෙව් ජවඨං පදං හවති. ඉමේ බෝ ගහපතිපුතක ජ ආදීනවා සුරාමේරයම්ජපමා-දවඨානානුයෝමග.

විකාලචරියාදීනවා

ජ බෝ' මේ ගහපතිපුතත ආදීනවා විකාලවිසිබ් වරියානුයෝගේ අතතා පි'සස අගුතෙතා අරක්ඛිතෝ හොති පුතතදරෝ පි'සස අගුතෙතා අරක්ඛිතෝ හොති, සාපතෙයා:ම්පි'සස අගුතතං අරක්ඛිතං හොති, සඬකියෝ ච හොති පාපකෙසු ඨානෙසු, අභූතවචනං ච තෑම් රූහති, බහූනණු දුසඛධ ඉලානං පුරක්ඛනෝ හොති ඉමේ බෝ ගහපතිපුතත ඡ ආදීනවා විකාලවිසිබා-චරියානුයෝගේ.

සමජජාභිවරණාදීනවා

ජ බෝ මේ ගහපතිපුතත ආදීනවා සමජජාතිවරණ. කව් නචවං කව් ගීතං, කව වාදිතං, කව අක්ඛානං, කව පාණිසයරං, කව කුමසථූණනති ? ඉමේ බෝ ගහපතිපුතත ජ ආදීනවා සමජජාතිවරණ.

¹ යහෝ නසස (මජස•)

² ජූණහපකෙමව (කම)

³ කුව• (FTS)

ජූතපපමාදදීනවා

ජ බෝ' මේ ගහපතිපුකත ආදීනවා ජුකපපමාදටඨානානුයෝගෙ ජය වේරං පසවති, ජිතෝ විකතමනුසොවති, සාක්ලිකිකා ධනජාති, සභාගතසා වුවනං න රූහති, මිකතාමවවානං පරිභූතො හොති, ආවාහදිවාහකානං අපාතීමන හොති, අකඛධුකෙත අයං පුරිසපුකාලෝ නාලං දරහරණායා'ති ඉමේ බෝ ගහපතිපුකත ජ ආදීනවා ජුකපපමාදටඨානානුයෝගෙ

පාපම්කතානුයොගාදීනවා

ජ බෝ' මේ ගහපතිපුතත ආදීනවා පාපමිතතානුයොගෙ යෙ ධුතක, යෙ සොණ්ඩා, යෙ පිපාසා, යෙ නෙකතිකා යෙ වණුවනිකා යෙ සාහසිකා, තාහසස මිතතා හොනති, නෙ සහායා. ඉමේ බෝ ගහපතිපුතත ජ ආදීනවා පාපමිතතානුයොගෙ

ආලසසාදීනවා

ජ බො' මේ ගහපතිපුතන ආදිනවා ආලසසානුයෝගේ අතිසිතන් කම්මං න කරොති, අතිඋණ්තනති කම්මං න කරොති, අතිසායනති කම්මං න ත කරොති, අතිපාතො'ති කම්මං න කරොති, අතිජාතො'සම්ති කම්මං න කරොති, අතිධාතො'සම්ති කම් ං න කරොති තසස එවං කිව්වාපදේස-බහුලසස විහරතො අනුපපනනා වෙව හොගා නූපපජජනති, උපපනතා ව හොගා පරිස්ඛයං ගවජනති ඉමේ බො ගහපති පුතන ජ ආදීනවා ආලසසානුයෝගේ''ති

ඉදම්මවාව හගවා, ඉදං වානා සුගකො අථාපරං එකදම්වාව සන්ා.

^{1.} සභාවය කසස (කුම්)

දාුු කපු මාදදීනව 🖊

ගැහැවි පුත, පුමාදයට කාරණ වූ දූ කෙළියෙහි යෙදීමෙහි මේ දෙස් සයෙකි දිනනුයේ (පැරැදුණුහු තුළ) වෛර උපදවයි, පැරැදුණේ (නටුවාවූ) වස්තුව අනුව සොවී තමා දක්කැදී ම ධනහානිය වේ. සභාවට ගිය ඔහු ගේ වචන නො නැණේ. මිතුාමාකායන් විසින් පිරි-හෙලන ලද්දෙක් වෙයි. 'මේ පුරුෂපුද්ගල කෙමේ අක්ෂධූර්තයෙකැ'යි අඹුදරුවන් රක්නට නො සමක් ඓ යැ'යි ආවාහක විවාහකයන් විසින් නො පතන ලදුයේ වෙයි, ගැහැවි පුත, මොහු පුමාදයට කාරණ වූ දුකෙළියෙහි පුනපුනා යෙදුම්හි දෙෂයෝ සදෙන වෙත්.

පා**පමි**තුෘනුයොගාදීනව

ගැහැවී පුත, පාපම්තානුයෝගයෙහි (ලාමක මිතුරන් ඇසුරු කැරුමහි) මේ දෝෂ සයෙකි අක්ෂධූර්ත (දූමකළියෙහි යෙදුණු) යම් කෙනෙක් වෙත් ද ඔහු ඔහුට මිනු වෙත්, සහාය වෙත්, යම් ඉතිරි සොඩ ආදි සොඩහු වෙත් ද, ඔහු ඔහුට මිනු වෙත්, සහාය වෙත්, බීමෙහි ලොල්වූ යම් කෙනෙක් වෙත් ද, ඔහු පාපමිතුානුයුක්තයාට මිනු වෙත්, සහාය වෙත්, යම් නෛකතික (බොරුරන් ආදිය දී රවටන) කෙනෙක් වෙත් ද, ඔහු ඔහුට මිනු වෙත්, සහාය වෙත්, යම් වංචනික (සම්මුඛ වචනයෙන් රව-ටන) කෙනෙක් වෙත් ද, ඔහු ඔහුට මිනු වෙත්, සහාය වෙත්, ගම් පැහැරීම් ආදි සාහයික කර්මයන්හි යෙදුණු යම් කෙනෙක් වෙත් ද, ඔහු පාපමිතුානු යොගියාට මිනු වෙත්, සහාය වෙත්, ගැහැවී පුත, පාපමිතුානුයොග-යෙහි මේ දෙස් සය ය

ආලසාහදීනව

ගැහැවි පුත, අලසබවතියෙදීමෙහි මේ දෝෂයෝ ස දෙනෙක් වෙත්. ඉතා ශිත යැයි කර්මාන්ත නො කෙරෙයි, ඉතා උෂ්ණයැ යි කර්මාන්ත නො කෙරෙයි. ඉතා සවස් කාලය වී යැ යි කර්මාන්ත නො කෙරෙයි. ඉතා උදසන යැ යි කර්මාන්ත නො කෙරෙයි, ඉතා බඩ සා ඇත්-කෙමී යි කර්මාන්ත නො කෙරෙයි, ඉතා වැඩියක් අහර ගතිමි යි කර්මාන්ත නො කෙරෙයි. මෙසේ කටයුතු අතපසු කිරීම බහුල කොට ඇති ඔහුට නූපන් භෝගයෝ නො උපදිත්. උපන් භෝගයෝ ද විනාශයට යෙත්. ගැහැවි පුතුනි, මේ අලසබවිහි යෙදීමෙහි දෙස් සය ය.

භාගාවතුන් වහන්සේ මෙය වදළ සේක. ශාස්තෘ වූ සුගතයන් වහන්සේ මෙය වදරා යලි ගාථා බන්ධන වශයෙන් අනෙකක් වූ මෙය වදළ සේක. 7. ''ලහාති පානසබා නාම ලහාති සම්බයසම්බලයා යො ව අතෝසු ජාලකසු සහායෝ හොති සො සබා. 1

> උසුදුරසෙයන පරදරසෙවනා වෙරපපසඩෙනා⁷ ව අනසඑතා ව පාපා ව මිනනා සුකදරියතා ච එතෙ ඡ ඨානා පූරිසං ධංසයනති 2

පාපම්ලනකා පාපසලබා පාපආචාරලගාචලරා අසමා ලොකා පරමහා ව උහයා -ධංසලක නලරා - දි

> අකබිණීයො වාරුණි නවවගීකං දිවාසොපපං පාරිචරියා අකාලෙ පාපා ච මිනතා සුකදරියතා ච එතෙ ඡ ඨානා පුරිසං ධංසයනති 4

අකෙඛනි දීඛඛනති සුරං පිවනති යනතිජීයො පෘණසමා පරෙසං නිතීනසෙවී න ච වුදඛසෙවී² නිතීයරෙ කාළපකෙඛ'ව චනෙද. 5

ලයා වාරුණි අධනො අකිඤවනො පිපාලෙසා පිව පාප ගතො[‡] උදකම්ව ඉණ විගාහති අකුල•⁴ කාහිති බිපපමකකනො 6

න දිවාසොපස්ලෙන රනකිමුටඨානදෙස්නා ්, නිවවං මතෙනන සොණොඩන සකකා ආවසිතුං සරං. 7

අතිසිතං අතිඋණකං අතිසායම්දං අනු, ඉති විසයටඨකමමනෙත අසථා අවෙවනති මාණවෙ 8

ලයා'ධ සීතණව උණකණව තිණා හිලයාා න මණුඥති ූ කරං පුරිසකිවවානි ලසා සුබා•් න විහායති''ති. 9

^{1.} වේරපපසවෝ (මජසං)

² වුදධිපෙවී (සහා), බුදධිපෙවී (කම)

^{3.} පිපාසොසි අත්පාශතෝ (සතා), පිපාසෝ පි සමපපපාශසෝ (කම) පප ගමකා (මජයං)

^{4.} අාකුල (සහ, කම)

ර් රක්තීනුවඨානදසසිනා (PTS)

⁶ සුබං (ම්ජස-)

7. පානසබ නම් (මත් පැන් බොන තැනැදී පමණක් යහලු වූ) යහලු-චෙක, සමමිය සම්මිය නම් (හමු වූ තැනදී පමණක් මිතුරු කම් අභවන) යහලුවෙක, වැඩ ඇති වූ කල්හි යමෙක් යහලු වේ ද එසේ වූ යහලුවෙක් ඇත. 1

ඉරු උද වන කෙක් නිදීම ය, පරඹුවන් සෙවීම ය, වෛර බහුල බව ය, අවැඩ කරන බව ය, පෘප මිතුයෝ ය, කද මසුරු බව ය යන මේ කරුණු සය පුරුෂයා වනසයි. 2

ලාමක ් මිතුරන් ඇති, ලාමක යහලුවන් ඇති, ලාමක වූ ආචාර ගොවර ඇති මිනිස් තෙමෙ මෙලොවීන් ද පරලොවීන් ද යන දෙප සින් ම වැනැසෙයි 3

දූ කෙළීම ය, පරඹුවන් කරා යෑම ය, මත්පැන් පීම ය, නැටුම ගැයුම සොයා යෑම ය, දහවල් නිදීම ය, නොකල්හි වීටී සංචාරය ය, පාප මිනුයෝ ය, දඬ මසුරු බව ය යන මේ කරුණු සය මිනිසා වනසයි. 4

පසැටින් කෙළිත්, රා බොත්, අනුන් පුාණ සම ව රක්නා අඹුවන් කරා යෙත්. පිරිහුණවුන් සෙවනාහුයැ වැඩුණවුන් නො සෙවනාහු ය. ඔහු කළුවර පසැ සඳු සෙයින් පිරිහෙත්. 5

ධනය නැති දිළිඳු වූ යමෙක් මත්පැත් බොනුයේ පොකුණක් වෙත ගියක්හු පැත් බොත්තා සේ මත්පැත් බීමෙහි ගිජු වූයේ ද, හේ ණය ගැති බවට බැසගනී. වහා සිය කුලය අකුලයක් (පිරිහුණු කුලයක්) කරන්නේ ය. 6

දහිවල් නිදන සුලු, රැපිබිද සිටීම නොරිසියෙන, නිතර මක් වූ, සොඩ වූ කැනැත්කනු වීසින් ගෙහි වසන්නට නො හැක්ක. 7

ධනයෝ 'දන් ඉතා ශිත ය, ඉතා ඌෂ්ණ ය, ඉතා සවස්යැ'යි හරන ලද කර්මාන්ත ඇති මිනිසුන් ඉක්මැ යෙක්. 8

මෙහි යමෙක් ගිතයත් උෂ්ණයත් කණපතකට වැඩියෙන් නො තකා ද, පුරුෂ කාර්යයන් කරන හෙ තෙමෙ සැපය අත් නො හරි. 9 ඉදම්වොච හගවා ඉදං වනවා සුග්කො අථාප්රං එකද්වොච සුන්

''අණුසැදන්වූහලරා මිතෙනා ලෙයා ව මිතෙනා වච්ජලරා,¹ අනුප්පියණුව ලෙයා ආහ අපාලයසු ච ලෙයා සඛා එතෙ අමිතෙන චනතාලරා ඉති විණුසැය පණ්ඩිලතා, ආරකා පරිවලජජයා මුකු පටිහයං යථා''ති

සුහදම්**ත**තා

9 චිතතාරෝ මෙ ගහපතිපුතත මිතතා සුහද වෙදිතබ්බා උපකාරෝ මිතෙතා සුහදෙ වෙදිතමෙබා, සමානසුබදුකෙබා මිතෙතා සුහදෙ වෙදිතබෙබා, අන්සබායී මිතෙතා සුහදෙ වෙදිතමෙබා, ආනුකම්පකො මිතෙතා සුහදෙ වෙදිතමෙබා.

චතුති ලබා ගහපතිපුතන ඨාලනති උපකාලරා මීතෙනා සුහදෙ වෙදි-තලඛඛා පමතනං රක්ඛති, පමතනසා සාපලකයාං රක්ඛති, තිනසා සරණං හොති, උපපලනන කිව්වකරණීයෙ කදදිගුණං හොගං අනුපපදෙනි. ඉමෙති බො ගහපතිපුතන චතුති ඨාලනති උපකාලරා මිලෙනා සුහදෙ වෙදිතුඛෙබා.

චතුති බො ගහපතිපුත්තඨානෙහි සමානසුබදුකේඛා මිකේතා සුභදෙ චෙදිතමඛඛා: ගුයහමසස ආචිකඛති, ගුයහමසස පරිගුහති, ආපදසු න චීජහති, ජීවිතමයි'සස අපථාය පරිවවක්තා භොති. ඉමෙහි බො ගහපතිපුත්ත චතුති ඨානෙහි සමානසුබදුකේඛා මිකේතා සුහදෙ චෙදිතමඛඛා.

චතුති බො පන ගහපතිපුතන ඨානෙති අපථකබායි මිතෙතා සුහලද චෙදිතබෙබා: පාපා නිවාරෙති, කලාහාණෙ නිවෙසෙති, අසසුතං සාවෙති, සගනසස මාගාං ආවිගබති. ඉමෙති බො ගහපතිපුතන චතුති ඨානෙති අපථකබායි මිතෙතා සුහලද චෙදිතබෙබා.

චතුති බො ජන ගහපතිපුතත ඨානෙති ආනුකමපකො මිකෙතා සුහදෙ චෙදිතබෙබා. අහවෙනසස න නණුති, හවෙනසස නණුති, අවණණ හණමානං නිවාරෙති, වණණ හණමානං පසංසති. ඉමෙහි බො ගහපති-පුතත චතුති ඨානෙහි ආනුකමපකො මිකෙතා සුහදෙ වෙදිතබෙබා''ති.

¹ වච්පරමෝ (සාාා)

^{2.} උපකෘරකො (සහා)

භාගාවතුන් වහන්සේ මෙය වදළ සේක. ශාස්තෘ වූ සුගතයන් වහන්සේ මෙය වදරා, අනතුරු වැ ගාථාබන්ධන විසින් අනෙකක් වූ මෙ වචන වදළ සේක

"යමෙක් අඤඤදඤ්භර මිනු නම වේ ද යමෙක් වච්පරම මිනු නම වේ ද, යමෙක් අනුපියභාණි වේ ද, යමෙක් ධන චිනාශක කියාහි යහලු වේ ද, මෙසේ මේ ස්තුර අමිතුර න් නුවණැත්තේ දන, උවදුරු ඇති මාර්ගයක් සේ දූරින් ම දුරු කුරන්නේ ය.''

සුභෘන්මිතුයෝ

9. ගැහැවි පුත, මේ සුහෘද වූ සතර මිතුරෝ දත යුතු හ. උපකාරී වූ සුහද මිතුරා දත යුතු, සමාන සුබ දුඃබ වූ සුහද සුමිතුරා දත යුතු. අර්ථාබාංයී (වැඩට නිසි කරුණු ම කියන) සුහද මිතුරා දත යුතු, ආනුකමපක (අනු-කමපා කරන) සුහද මිතුරා දත යුතු.

හැහැවී පුත, සතර කරුණෙකින් උපකාරී වූ සුහෘද මිතුයා දකයුතු මත් වැ වැදහෙන මිතුරා රැකගනී, මත් වැ වැදහෙන්නහු ගේ ධනය රැක දෙයි, බියට පැමිණි මිතුරාට පිහිට වෙයි, කළයුතු කායයියක් උපන් කලැ අවශා පුමාණය මෙන් දෙගුණයක් ධනය දෙයි. ගැහැවී පුත, මේ සතර කරුණින් උපකාරී වූ සුහෘද මිතුරා දත යුතු

ගැහැවි පුත, සතර කරුණෙකින් සමාන සුව දුක් ඇති (සැප දුක් දෙක්හි ම සමාන වැ හිතෙකුම් ව පවත්නා) මිතුරා දත යුතු. සැහෙවියැ යුතු රහස් සිය මිතුරාට නොසහොවා කියයි, ඒ මිතුරාගේ සැහෙවියැ යුතු රහස් සහොවා රකියි, විපත්තීන්හිදී නො අත්හරි, මිතුරා විසින් ඔහු පිණිස සිය දිවි වුව ද පරිතාක්ත වෙයි (සිය දිවි ද නො තකා මිතුරාගේ කටයුතු කැරැදෙයි). ගැහැවිපුත, මේ සතර කරුණින් සමාන සුබ දුෑබ සුහද මිතුරා දත යුතු

ගැහැවිපුත, සතර කරුණෙකින් අර්ථාඛහායි (දෙලෝවැඩ පවසන) සුහද මිතුරා දත යුතු: පවින් වළක්වයි, පිනෙති යොදලයි, පෙර නො ඇසු දහම අස්වයි, සුගතියට මහ කියා දෙයි ගැහැවිපුත, මෙ සතර කරුණින් අර්ථාඛහායි සුහද මිතුරා දන යුතු.

ගැහැවි පුත, සතර කරුණෙකින් ආනුකමපක සුහෘද මිතුයා දත යුතු ඔහුගේ පිරිතීමෙන් නො සතුටු චෙයි, ඔහුගේ අභිවෘද්ධියෙන් සතුටු චෙයි, මිතුරාගේ අගුණ කියන්නහු වළක්වයි, මිතුරාගේ ගුණ කියන්නහු පසසයි, ගැහැවි පුත, මේ සතර කරුණින් ආනුකමපක (අනුකමපා කරන) සුහද මිතුරා දත යුතු. ඉදම්වොච භගවා. ඉදං වානා සුගකො, අථාපරං එකද්වොච සනා.

10. ''උපකාරෝ ව යෝ මිතෙන යෝ ව මිතෙනා සුබෙ දුබෙ^ද අසථකබායී ව යෝ මිතෙන යෝ ව මිතෙන'නුකම්පකො. ි

එතෙ පි මිතෙන චතතාරෝ ඉනි විඤඤය පණ්ඩිරිතෘ සකකවවං පයිරුපාසෙයා මාතා පූතනං'ව ඔරසං.

පණ්ඩිතෝ සිලසම්පතෙනා ජලං අගයි ව හාසති හොගෙ සංහරමානසස හමරසෙසව ඉරියතො හොගා සනුධිවයං යනුති වම්කෝ' වූපවීයති.

එවං හොගෙ සමාහණා² අලමතෙනා කුලල ගිහි වතුධා විහජෙ හොගෙ ස වෙ මිතතානි ගණනි.

එකෙන හොගෙ භුයෙස්යා දවීහි කමමං පයොජයෙ වතුසඑණු නිධාපෙයා ආපදසු හවිසාති''කි.

ජදදිසාපට් චජාදන.

11 සාථණව ගහපතිපුතන අරියසාවකො ඡදදිසාපට්වඡාදී හොති? ජයිමා ගහපතිපුතන දිසා චෙදිතබබා: පුරණීමා දිසා මාතාපිතරො වෙදි-සාඛඛා දකකීණා දිසා ආචරියා චෙදිතබබා. පචණිමා දිසා පුතනදරා චෙදිතඛඛා. උතනරා දිසා මිනතාමවවා චෙදිතඛඛා. හෙවසීමා දිසා දුසකම්කෙරා චෙදි-කඛඛා. උපරිමා දිසා සමණඛාභමණා වෙදිතඛඛා

¹ සුබෙ දුකෙබ ව යෙ `සමා (වජස•)

² සමාතරිකිා (සාා)

භාගාවතුන් වහන්සේ මෙය වදළසේක. ශාස්තෘ වූ සුගතයන් වහන්සේ මෙය වදරා, අනතුරු වැ (ශාථාඛන්ධන විසින්) අනෙකක් වූ මේ වචන වදළ සේක

10. ''යම උපකාරී මිතුරෙක් චේද, සුවදුක් දෙක්හි ම යමෙක් යහළු ද, යම් මිතුරෙක් දෙලෝ වැඩට මහ කියන්නේ ද, යම් මිතුරෙක් අනුකම්පා කරන්නේ ද,

මෙසේ නුවණැත්තේ මේ සතර මිතුරන් ම දන, මව ළෙහි ද පුතක්හු සෙයින් සත්කාර කොට ඇසුරු කරන්නේ ය,

(සැබෑම්තුරන් ඇසුරු කරන)නුවණැනි සිල්වත් තැනැත්තේ දිලියෙන ගින්නක් සේ බබලයි. (මල නො පෙළා) මල් පැණි රැස් කොට මී බඳින බමරක්හු සෙයින් (මේරමා නො පෙළා) භෝග රැස් කරන්නහු ගේ භොගසම්පත්හු වැඩීමට යෙත්. කුමයෙන් සුඹසක් පස්කැට රැස් කොට බදිනු ලබන්නාක් මෙනි

මෙසේ භෝගයන් එක්රැස් කොට ගිහිගෙහි වසන්නට සමර්ථ වූ ගෘහස**ථ තෙම භෝ**ගයන් සතර කොටස<mark>ක් ක</mark>ොට <mark>බෙදන්නේ ය හේ -</mark> ඒකාන්තයෙන් මිතුරන් බැඳගනි (බිඳී යනු නොදී රැකගන්නට සමත් වෙයි)

එක් කොටසෙකින් භෝගසම්පත් වළඳන්නේ ය, කොටස් දෙකෙකින් (කෘෂි වණික්කර්මාදී) කර්මාන්ත යොදන්නේ ය, විපතක් පැමිණි කල්ති පුයෝජනය පිණිස වන්නේ යැ යි සලකා සතර වන කොටස නිදහන් කොට තබන්නේ ය.''

සදිසෘ වැඳීම

11 ගැහැවි පුත, කෙසේ නම ආයාශීයාවක තෙමේ සදිසා හවුරත්තේ වේ ද⁹ ගැහැවිපුත, මේ ස දිසා දන යුතු මාපියෝ පෙර දිසාව යැ යි දක යුතු. ආචාර්යයෝ දකුණු දෙස යැ යි දක යුතුහ. අඹුදරුවෝ පැසිම මදස යැ යි දක යුතු හ. මිතුාමාතායෝ උතුරු දෙස යැ යි දක යුතු හ දසි දස් කම-කරුවෝ යට දෙසැ යි දක යුතු හ. මහණ බමුණෝ උඩ දෙස යැයි දක යුතු හ.

පණුති බොං ගහපතිපුතක ඨානෙති පුකෙනන පුරස්වා දිසා මාතාපිතරො පවවුපටඨාතබබා: හනතා නෙ සමහරිසසාම්, කිවා නෙසං කරිසසාම්, කුලවංසා ඨාපසසාම්, දශජර පටිපවණම්, අථ වා පන පෙතානා කාලකතානා දක්ඛණා අනුපපදසසාම් 'ති. ඉමෙති බො ගහපති-පුකත පණුති ඨානෙති පුකෙනන පුරස්වා දිසා මාතාපිතරො පවවුපටසිතා පණුති ඨානෙති පුකතා අනුකමපනති: පාපා නිවාරෙනති, කළාගණෙ නිවෙසෙනති, සිපපා සිසකාපෙනති, පතිරුපෙන දරෙන සංයෝජෙනති, සමයෙ දශජර නියාානෙනති . ඉමෙති බො ගහපතිපුකත පණුති ඨානෙති පුකතා පුරස්වා දිසා මාතාපිතරෝ පවවුපටසිතා ඉමෙති පණුති ඨානෙති පුකතා අනුකමපනති. එවමසා එසා පුරත්වා දිසා පටිචඡනතා හොති බෙමා

12. පණුති බො ගහපතිපුතන ඨානෙති අනෙසවාසිනා දක්ඛණා දිසා ආචරියා පච්චුපටඨාකඛඛා: උටඨානෙන, උපටඨානෙන, සුසසුසාය, පාරිචරියාය, සකකාවටං සිපපපටිගනහණෙන⁴.

ඉමෙහි බො ගහපතිපුතන පණුති ඨානෙති අනෙනවාසිතා දකබිණා දිසා ආචරියා පවවුපටසීතා, පණුති ඨානෙති අනෙනවාසිං අනුකමපතති: සුවිනීතං විනෙනති, සුගෙනහිතං ගාහාපෙනති, සඛඛසිපපසුතං සමසඛායිනො භවතති, මිකතාමවෙවසු පටියාදෙනති⁵, දිසාසු පරිකතානං කරොනති. ඉමෙහි බො ගහපතිපුතන පණුති ඨානෙති අනෙනවාසිනා දකබිණා දිසා ආචරියා පවවුපටසීතා, ඉමෙහි පණුති ඨානෙති අනෙනවාසිං අනුකමපතති. එවමසා එසා දකබිණා දිසා පටිවජනකා හොකි බෙමා අපාටිභයා.

¹ නෙසං භරියසාම් (මජසං)

² පටිපජජාමි (මජස•)

^{3.} නියා දෙනති (මජස•)

^{4.} සිපප- පටිගගහණෙන (සාා) සිපපඋගහහණෙන (කම)

ර. පට්වෙදෙනති (ස**ා**)

ගැහැවි පුත, කරුණු පසෙකින් පුතු විසින් පෙර දෙස වූ මාපියෝ උපස්ථාන කළ යුතු ඔවුන් විසින් පෝෂිත වූ මම මහලු ව සිටින ඔවුන් පොෂිත කරන්නෙමි යි ද, ඔවුනට (මාපියනට) පැමිණි කටයුතු (ඔවුන් වෙනුවට) මම කරන්නෙමි යි ද, (මාපිය සතු වස්තුව නො නසා රක්නෙම) කුල පරපුර රැකගන්නෙමි යි ද, මා පියන්ගෙන් ලත් දවැද්ද (ඔවුන් ඔවා පරිදි පවත්වන්නෙම) බුත්ති විදින්නෙමි යි ද, නැවැත, කලුරිය කළ පරලෝ ගිය මාපියනට (දන් දී) පින් දෙන්නෙමි යි ද යි මේ කරුණු පසින් පුතු විසින් පෙර දිසා වූ මා පියෝ උපස්ථික වූනු (උවටන් කරනු ලදනු) කරුණු පසෙ-කින් පුතුට අනුකම්පා කෙරෙන්. (මාපියෝ) පුතු පවින් වළක්වත්, පිනෙති රොදලත්, ශිල්ප හදරවත්, සුදුසු වූ ස්නියක හා සංයුක්ත කෙරෙත් (ස්නියක පාවා දෙත්), සුදුසු කල්හි දැවැද්ද (උරුම වූ වස්තුව) පවරා දෙත්. ගැහැවි පුත, මෙකි කරුණු පසින් පුතුයා විසින් පූර්ව දිශාව වූ මෘ වියෝ උවටන් කරනු ලැබුවාහු, මේ (දෙවැනි ව කි කරුණු පසින් පුතුට අනුගුහ කරත් මෙසේ ඔහු විසින් මේ පූර්ව දිශාව (එයින් බියක් නො එන

12. ගැහැවිපුත, දකුණ දිග වූ ආචාර්යයෝ අතවැස්සා විසින් පස් කරුණෙකින් උපසථාතවා වෙත් (උචටන් කළ යුතු වෙත්) අැදුරුහු දක හුනස්නෙන් නැති සිටීමෙන් ද, උචටන් කිරීමෙන් ද, උගන්වන දැ අසනු කැමැතිවීමෙන් ද (නොහොත් හදහා ඇසීමෙන් ද), වතාවත් කිරීමෙන් ද උගුන්වන ශිල්ප සකසා පිළිගැනීමෙන් ද යන මේ කරුණු පසිනි.

ගැහැවිපුත, අතවැස්සා විසින් මේ කරුණු පසින් දක්ෂිණදිශා සංඛාශත ආචාර්යයෝ උපස්ථිත දි හු, කරුණු පසෙකින් අතවැස්සාට අනුගුහ කරත් අතවැස්සා මොනොවට භික්මවත්, ඔහුට මොනොවට උගන්වත්, තමන් අසා ගත් සියලු ශිල්ප (අතවැස්සාට) මොනොවට කියන්නාහු වෙත්. මිනුම මාතාගන් කෙරෙහි පිහිටුවත්, දිශාවන්හි ආරක්ෂාව සලස්වත් ගැහැවිපුත, මේ කරුණු පසින් උපස්ථිත වූ (උවටන් කරනු ලැබු) ආචාර්යයෝ කරුණු පසෙකින් අතවැස්සාට අනුකම්පා කරත්. මෙසේ ඔහු විසින් මේ දක්ෂිණ දියාව උපදුව රහිත කොට, පුන්හය රහිත කොට හවුරන ලද්දේ වෙයි. 13. පණුති මො ගහපතිපුතක ඨානෙති සාමිකෙන පඬ්ඩා දිසා හරියා ප්චමුපධ්යාත්බබා: සමමානනාය, අනවමානනාය, 1 අනතිවරියාය, ඉසස-රියවොසසගෙනන, අලඩකාරානුපපදනෙන. ඉමෙති බො ගහපතිපුතන පණුති ඨානෙති සාමිකෙන පඬ්මා දිසා හරියා පච්චුපධ්යිතා, පණුති ඨානෙති සාමිකං අනුකමපති: සූසංවිතිතකමමනතා ව හොති, සුසංගතිතපරිජනා ච², අනතිවාරිනි ව, සමහතං අනුරක්ඛති, දක්ඛා ව හොති අනලසා සඛඛකිලවවසු ඉමෙති බො ගහපතිපුතන පණුති ඨානෙති සාමිකෙන පඬ්මා දිසා හරියා පච්චුපධ්යිතා ඉමෙති පණුති ඨානෙති සාමිකං අනුකමපති එවමසස එසා පඬ්මා දිසා පට්චඡනතා හොති බෙමා අපපටිහයා.

14. පණුති බෝ ගහපතිපුතන ඨානෙති කුලපුතෙන උතතරා දිසා මිතනාමවදා පවවුපටඨාතඛඛා: දනෙන, පෙයාවණෙනම්, අතුවරියාය සමානතනතාය, අවිස වාදනතාය ඉමෙති බෝ ගහපතිපුතන පණුති ඨානෙති කුලපුතෙනන උතතරා දිසා මිතතාමවවා පවවුපටඨිතා පණුති ඨානෙති කුලපුතෙන අනුකමපනති: පමනත රක්ඛනති, පමනතසස සාප නයා රක්ඛනති, තිතසස සරණ හොනති, ආපදසු න විජනනති අපරපර වසය පටිපුජෙනති. ඉමෙති බෝ ගහපතිපුතන පණුති ඨානෙති කුලපුතෙන උතතරා දිසා මිතතාමවවා පවවුපටසීතා ඉමෙති පණුති ඨානෙති කුලපුතෙන අනුකමපනති. එවමසස එසා උතතරා දිසා පටිවඡනතා හොති බෙමා අපපටිභයා.

^{1.} අවිමානනාය (සහ PTS)

² සඩගතික පරිජනා ච (මජය•)

³ පියවජෙන (සාා කම)

13. ගැහැවිපුත, කරුණු පසෙකින් සැමියා විසින් පැසීම දෙස වූ හායාිාව උපස්ථාතවා. (උවටත් කළ යුතු) වෙයි සමහාවන වචනයෙන් ද අවමන් බස් නොකීමෙන් ද, පරඹුවන් කරා නො යැමෙන් ද, ගෙහි කටයුතුවල අධිපති බව ඇයට බාර දීමෙන් ද, තමන් පොහොසත් පරිදි ඇදුම පැලැදුම් සපයා දීමෙන්ද යන කරුණු පසිනි ගැහැවි පුත, මේ කරුණු පයින් සැමියා විසින් පශ්වීමදිශා සංඛාහන හායාිතව උවටන් කරනු ලැබුවා, කරුණු පෘසකින් සැමියාට අනුකම්පා කෙරෙයි (කැදබත් පිසීම් ඇ විසින් කලට වේලාවට) මනා කොට කරන ලද කර්මාන්ත ඇත්තී ද වෙයි, මොනොවට සංගුහ කරන ලද පරිවාර ජනයා ඇත්තී ද වෙයි, සැමියා හැර අන් පුරුෂයකු සිතිනුදු නො පතන්නී වෙයි, සැමියා විසින් ගෙනෙන ලද ධනය රකියි, සියලු කටයුත්තෙහි දක්ෂ ද නොමැලි ද වෙයි ගැහැවිපුත, මේ කරුණු පසින් සැමියා විසින් පශ්වීම දිශාසංඛාහත භායාිතව උපසාටික වූවා (උවටන් කරන ලද්දී) මේ පසුවැ කී කරුණු පසින් සැමියාට අනුගුහ කෙරෙයි. මෙසේ ඔහු විසින් මේ පැසිමදෙස නිරුපදැක ව, පුතිහය රතිකෙරෙයි. මෙසේ ඔහු විසින් මේ පැසිමදෙස නිරුපදැක ව, පුතිහය රතිකෙරි.

14. ගැහැවි පුත, කලපුතු විසින් කරුණු පසෙකින් උත්තර දිශා නැමැති මිතුාමාතායෝ (මිතුයෝ ද සැප දුක දෙකෙනි එක් වැ කටයුතු කරන්නෝ ද) උවටත් කළයුතු හ: දනයෙන් ද පිය වචනයෙන් ද අර්ථ වය්තායෙන් ද සමානාත්මතායෙන් ද නොරවටන බැවින් ද යන පසිනි. ගැහැවි පුත, මේ පස් කරුණින් කුලපුතු විසින් උත්තර දිශාව වූ මිතුාමාතායෙන් උවටන් කරන ලද්දහු, කරුණු පනසකින් කුලපුතුට අනුකම්පා කරත්. රහමෙරින් මත් වූවහු රැකගනිත්, මත් වැ භොත්තහු ගේ වස්තුව රැක දෙක්, උවදුරකට පැමිණියාහට පිහිට වෙත්, විපත්හි දී අත් නො හරිත්, ඔහු ගේ දරුමුනුබුරනට ද මමත්වයෙන් සංගුහ කරත්. ගැහැවිපුත, මේ කරුණු පසින් කුලපුතු විසින් උත්තරදිශා සංඛ්‍යාත මිතුාමාතා යෝ උවටත් කරන ලදුවෝ, පසු වැ කි කරුණු පසින් කුලපුතුට අනුගුහ කෙමරත්. මෙසේ ඔහු විසින් මේ උතුරු දෙස නිරුපදැත කොට, පුතිහය රහිත කොට, හවුරන ලද්දේ වෙයි.

15. පණුති බො ගහපතිපුතන ඨානෙති අශිරකෙන¹ තෙලසුමා දිසා දසකමුමකරා පම්මුපටඨාතඛඛා: යථාඛලං කමුමනාසංවිධානෙන, හතා-වෙතනානුපපදනෙන, ගිලානුපටඨානෙන, අවජරියානං රසානං සංවියාගෙන, සම්මය වොසසමුකෙන. ඉමෙහි බො ගහපතිපුතන පණුති ඨානෙති අශිර-කෙන හෙලසීමා දිසා දසකමුමකරා පම්මුපටසීතා පණුති ඨානෙති අශිරකං අනුකම්පනකි. පුඛ්ධධායිනො ව හොනති, පවණනිපාතිනො ව දිනතා-දයිනො ව, සුකතකමුමකරා ව, කිතුතිව ණණතරා ව. ඉමෙහි බො ගහපති-පුතන පණුති ඨානෙති අශිරකෙන හෙලසීමා දිසා දසකමුමකරා පුමු-පටසීතා ඉමෙහි පණුති ඨානෙති අශිරකෙන හෙලසීමා දිසා දසකමුමකරා පුමු-පටසීතා ඉමෙහි පණුති ඨානෙති අශිරකන හෙලසීමා දිසා දසකමුමකරා පුමු-පටසීතා ඉමෙහි පණුති ඨානෙති අශිරකන අනුකම්පනති. එවමුසස එසා හෙලසීමා දිසා පටිවුණනතා හොනි බෙමා අපපටිහයා.

16. පණුනි බො ගහපතිපුතන ඨානෙනි කුලපුතෙනන උපරිමා දිසා සමණබාහමණා පම්චුපටඨාතබබා: මෙතෙනන කායකමෙන, මෙතෙනන වටිකමෙන, මෙතෙනන මනොකමෙන, අනාවටදව රතාය, ආම්සානුපදදනෙන. ඉමෙනි බො ගහපතිපුතන පණුනි ඨානෙනි කුලපුතෙනන උපරිමා දිසා සමණබාහමණා පම්චුපටසිතා ජනි ඨානෙනි කුලපුතෙන අනුකමපනති. පාපා නිවාරෙනති, කලාාණේ නිවෙසෙනති, කලාාණේන මනසා අනුකමපනති, අසසුතං සාවෙනති, සුකං පරියෝදපෙනති, සගහසා මශශං ආවිකඛනති. ඉමෙනි බො ගහපතිපුතන ඡනි ඨානෙනි කුලපුතෙනන උපරිමා දිසා සමණබාහමණා පම්චුපටහිතා ඉමෙනි ජනි ඨානෙනි කුලපුතෙන උපරිමා දිසා සමණබාහමණා පම්චුපටහිතා ඉමෙනි ජනි ඨානෙනි කුලපුතෙන අනුකමපනති. එවමසස එසා උපරිමා දිසා පටිවණනනා හොති බෙමා අපපටිගයා 'නි.

ඉදමවොච හගවා. ඉදං වසවා සුගතො අථාපරං එකදවේාව සත්වා, 17. ''මාකාපිකා දිසා පුඛඛා ආචරියා දක්ඛණා දිසා පුඛකදරා දිසා පවජා මිකතාමවවා ව උතකරා. දසකමමකරා හෙටඨා උදඬං සමණබාහමණා එකා දිසා නම්සෙයා අලම්කතා කුමල ගිහි.

^{1.} අසසිරකෙන (මජස•)

15. ගැගැවී පුත, කරුණු පසෙකින් ස්වාම්යා විසින් යට දියාව යැ යි කියන ලද දැසි දස් කමකරුවෝ උවටන් කළ යුතුහ ඔවුන්ගේ ශක්තියට අනුරූප ලෙස ක**්**මානත විධාන කිරීමෙන්ද බන් වැටුප් දිමෙන් ද, ගිලන් වූ කල ඔවුනට නිසි උපසථාන යෞදලිමෙන් ද, මිතිරි රස බොජුන් (තමා හුදෙකලාව නො වළදා) ඔවුනටත දී මන් ද සුදුසු කාලයන්හි වැඩෙන් මුදු හැරීමෙන් ද යන පසිනි. පුත, මේ කරුණු පසින් සඩාමියා විසින් යට දෙස යැ යි කියන ලද _____ දැයි දස් කඹුරෝ උවචන් කරන ලද්දහු මේ කරුණු පසෙකින් සවාමි-**චෙත්, ස**වාමීයාට පසු ව නිදන්නාහු ද වෙත්, (කිසිත් හොරා නොගන්-නාහු) ස්වාමියා දූන් ද ු ම ගන්නා සුලු වෙත්, මනා කොට කරන ලද කර්මාන්ත දැන්නාහු ද චෙත්, සවාමියාගේ ගුණ කථාව පතුරු-වන්නාහු ද වෙත්. ගැහැවිපුත, මේ පස් කරුණින් සවාමියා විසින් යට දෙස නැමැති දසි දස් කඹුරෝ උවටත් කරනු ලැබුවාහු, පසු වැ කි කරුණු පසින් ස්වාමීයාට අනුගුහ කරක්. මෙසේ ඔහු වි∷ින් මෙ යට ෙෙස නිරු-පදැන කොට පුතිහය රතිත කොට හවුරන ලද්දේ වෙයි.

16. ගැහැවී පුතු, කරුණු පසෙකින් කලපුතු විසින් උපරිම දිශාසංඛ්‍යාත මහණ බමුණෝ උවටන් කළ යුතු හ: මෙම නි සහගත කායකර්මයෙන්, මෙම නි සහගත වාක්කර්මයෙන්, නො වැසූ දෙර ඇති බැවින්, ආහාරපාන සැපයිමෙන් යන පසිනි. ගැහැවිපුත, මේ පස් කරුණින් කුලපුතු විඩින් උඩ දිසාව යැයි කියන ලද මගණ බමුණෝ උපස්රිත වූවාහු, කරුණු සයෙකින් කුලපුතුව අනුගුහ කෙරෙත් පචින් වළකාලත්, පිණෙහි යොදලත්, කලන සිතින් අනුගුහ කෙරෙත් පචින් වළකාලත්, පිණෙහි යොදලත්, කලන සිතින් අනුගුහ කෙරෙත්, නො ඇසූ විරු දහම පස්වත්, අයා ඇති දහම (සැක දුරලැවීමෙන්) පිරිසිදු කරවත්, සුගතියට මහ කියත්. ගැහැවිපුත, මේ කරුණු සයින් කලපුතු විසින් උපරිමදිශාසංඛ්‍යාත මහණ බමුණෝ උවටන් කරන ලද්දහු, මේ කරුණු සයින් කුලපුතුව අනුගුහ කෙරෙත්. මෙසේ ඔහු විසින් මේ උඩ දෙස නිරුපදුතු කොට, පුතිහය රහිත කොට, පවුරන ලද් ද් වෙයි."

භාගාවතුන් වාන්සේ මෙය වදළ සේක. ශාසතෘ වූ සුගතයන් වහන්යස් මෙය වදරා ගාථා බන්ධන විසින් අනෙකක් වූ මෙ වචන ව_ළ සේක:

මා පිටයා පෙර දෙස ය ආචාර්යයෝ දකුණු දෙස ය, අඹුදරුවෝ පැසිම දෙස ය, මිනුාමාකායෝ උතුරු දෙස ය

දසි දස් කඬුරෝ යට දෙස ය` මහණ බමුරණ් උඩ දෙස ය. කුලයෙහි (කුලය රක්වෙති) සමර්ථ සවභාවය දැකි ගැහසට පතවේ වේ ස දිසා නම්දයන්ය. පණඩිතො සීලසම්පතෙනා සමණකා ව පටිභානවා, නිවාතවුකුති අපවදේධා තාදිසො ලහතෙ යසං

උටඨානකො අනලසො ආපදසු න වෙධති, අච්ඡිනනවුතුනි මෙධාවී තාදිසො ලහනෙ යසං.

සබනාහනො මිතනකරො වදඤඤ වීතමචඡරො, නෙතා විශනතා අනු ඉනතා තාදිසො ලහතෙ යසං

දන ණුම පෙයාව ජ ණුම අත්වරියා ව යා ඉධ, සමානකතා ව ධමෙමසු තුනු තුනු යථාරහං

එනෙ බො සඹයනා ලෝනක රථසසාණී'ව යායතො, එතෙ ච සඹයනා නාසසු නු මාතෘ පුකනකාරණා, ලහෙථ මානං පූජං වා පිතා වා පුකනකාරණා

යසමා ව සඬුනමහ එතෙ සම්වේසඛනුති¹ පණඩිතා, කුයමා මහතුතාං පලපොනුති පාසංසා ව හවනුති කෙ''ති

18. එවං වූ ඉතන සිගාල නො² ගහපතිපුතෙනා භගවනනං එතදවොව දඟිකකනනං හතෙන, අණිකකනනං හතෙන. සෙයා ප්රාවි හතෙන නිකකුජ්ජිතං වා උකකුජේජයා, පටිවජනනං වා විවරෙයා, මූ හෙසස වා මගනං ඇවි ඉසක යා, අන්ධකාරෙ වා තෙල ප්රජාතං ධාරෙයා වස බුමතෙනා රූපානි දසකිනු සිති, එවමෙව හගවනා අනෙකු පරියාගෙන ධලුමා පකාසිතො. එසාභං හතෙන හගවනනං සරණං ගවජාමී, ධමුම ණුම තියු බුදු බසුණු. උපාසකං මං හගවා ධාරෙතු අජජනගෙන පාණු පෙනං සරණං ගතනු සි

සිගාලසුකතං නිට්ඨිකං අට්ඨමං.

I. සම්මපෙක්ඛනන් (මජස•)

² පිඩගාලලාවාදසුකකංක (PTS)

පණ්ඩිත වූ, සිල්වන්, සියුම අරුත් දනානා, වැටැහෙන නුවණැති, යටත් පැවැතුම ඇති, හැඩි දැඩි නොවූ, එබඳු තැනැත්තේ යශස් ලබයි.

නැතී සිටුනා (උට්ඨානවීර්ය යුක්ත), අලස නො වූ තැනැත්තේ ආපද-වන්තීදී නො සැලෙයි. අඛණ්ඩ වෘත්ති ඇති, සථානොචිත පුඳා ඇති, එබඳු තැනැත්තේ යශස් ලබයි.

සිවු සහරාවතින් සංගුහ කරන, මිතුරන් සොයන, වදනා වූ, පහ වූ මසුරු බව ඇති, කරුණු දක්වා මහ පෙන්වන, භික්මවන, පුන පුනා මහ පෙන්වන, එබඳු තැනැත්තේ යශස් ලබයි.

දනය ද පිය වචන ද මෙහි යම අර්ථවය ිාවෙක් වේ නම එය ද, ඒ ඒ පුහුලා කෙරෙහි සුදුසු පරිදි, ධර්මයන්හි සුදුසු පරිදි සමානාත්ම ආව ද, යන මොහු යන්නාවූ රියකට එහි ඇණය මෙන් ලොවැ යඩ්ගුහයෝ ය. මේ සංගුහයෝ නොමැත්තාහු නම්, පුතුගේ කරුණින් මව හෝ පුතුගේ කරුණින් පියා හෝ බුහුමනක් හෝ පුජාවක් හෝ නොලබන්නේ ය

යම හෙයෙකින් පණ්ඩිකයෝ මේ සඞ්ගුහයන් මොනොවට දක්නාහු ද, එහෙයින් මහත්තියට පැමිණෙත් ඔහු සෙසු_ලෝ වැස්සා විසින් පැසැ-සියැ යුත්තෝ ද වෙත් ''

18. මෙසේ වදළ කල්හි ගැහැව්පුක් සිගාලක තෙමේ භාගාාවකුන් වහන්සේට, "වහන්ස, අභිකාන්ත යැ, වහන්ස, අභිකාන්ත යැ. වහන්ස, යම්සේ යටිකුරු කළ දයක් උඩුකුරු කරන්නේ හෝ වේ ද, වැසුණු දයක් විවෘත කරන්නේ හෝ වේ ද, මුළා වූවක්හට මහ කියන්නේ හෝ වේ ද. 'ඇස් ඇතියන් රූප දකිති' යි අඳුරෙහි තෙල් පහනක් දරන්නේ හෝ වේ ද; එ පරිද්දෙන් ම භාගාාවකුන් වහන්සේ විසින් නො යෙක් කාරණයෙන් ධර්මය පැවැසිණ. වහන්ස, ඒ මම භාගාාවකුන් වහන්-සේ සරණ යෙමි, ධර්මය ද භික්ෂුකඩසයා ද සරණ මයමි. වහන්ස, භාගා-වතුන් වහන්සේ මා අද පටන් කොට යවදිව සරණ ගිය උවසක්හු කොට සලකන සේක් ව'යි මෙ වවන කී ය.

අට වැනි සිගාලක සූපුය නිම්යේ යැ.

අාටානාවියසූතතං

එවං මෙ සුත.:

භගවා රාජගලහ වීහරති සමයං ගිජඹකුවෙ පබ්බතෙ. අථ ලබා වනුන, ලරා මහා රාජා ¹ මහනියා ව යකුබු මහනාය මහනියා ව ගන්බබලසනාය මහතියා ව කුමහණ්ඛ සනාය මහතියා ව නාගසෙනාය. ඨපෙනවා, අභිකකනතාය රත්තීයා අභිකකනතුව ණණා කෙවලකපපං ගිජික-හගවා තෙනුපසංකම්ංසු උපසඬකම්ණා ඔහා සෙනා. **ල**යන කටං² හගුවනුනු අභිවාලැනවා එකමනුනු නිසිදිංසු නෙ පි බො යක්කැ අමපැකමවට හගුවනුනු අභිවාදෙනා එකමනනු නිසිදිංසු, අපෙනු වෙව හගුවනා සණි සලෙමාදිංසු සලෙමාදනීයං කථං සාරානීයං විකිසාරෙනා එකමනනං නිසිදිංසු. අලෙපකුමෙව යෙන හගවා කෙනණුලිං ජනාමෙනා එකමනුණු නිසීදීංසු. අලෙසකුවෙව නාමගොතනං සාවෙණා එකමනනං නිසීදිංසු අපෙකවෙව තුණහිතුතා එකමනනං නිසිදිංසු.

2 එකමනතා නිසිනෙනා බො වෙසසවණො මහාරාජා හඳවනක එතදවොව:

"සනුති හි හලනුතු උළාරා යක්ඛා හගවලකා අපපසනනා. සනති හි හලනනු උළාරා යක්ඛා හගවලතා පසනනා. සනත් හි හලනනු මජඣිමා යසබා හගවනො අපසනනා. මජඣිමා යසබා සනති හි හලනන හගවතො පසනනා සනුනි හි හලනන නීවා යසුඛා හගවලතා ස්නාහි හි හලනත අපපසනනා. නීවා යසුඛා භගවලකා පසනනා.

¹ මහාරාජාඋනා - මජස•

^{2,} ගි්ජඣකුට පබ්බත - මජය -

ආටානාට්ය සූතුය

1. මා විසින් මෙසේ අසන ලදී

එක් සමයෙක්ති භාගාවතුන් වහන්සේ රජගහ නුවර නිසා ගිජුකුඑ පව්වෙති වැඩ වසන ලස්ක. එ කලැ වර්ම ෙුව් මහරජුහු සකර දෙනා මහත් යක්ෂලස්නායෙන් ද මහත් ගන්ධර්ව සේනාලයන් ද මහත් කුම්හා--න්ඩ සේනායෙන් ද මහත් නාගසේනායෙන් ද` (අසුරසෙන් වළක්වාලනු පිණිස සක්දෙවිදුහු ගේ) සකර දෙසැ රකවල් කබා, සකර දෙසැ බලමුළු පිහිටුවා, සතර දිගැ මුර කරුවන් රඳවා, රෑ (පෙරයම) ඉක්මි කල්හි, අභිකාන්ත වූ ශරි්රපුභා ඇත්තාහු, සියලු ගිජුකුඑ පව්ව එකලු කොට, භාගා වතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියාහ. එළැඹැ ඔබ ආදරයෙන් වැඳ එකත් පස් වැ හුන්හ. (ඔවුන් පිරිවර වූ) ඒ යක්කු ද ඇතැම කෙනෙක් භාගාවතුන් වහන්සේ ආදරයෙන් වැඳ එක් පසෙක උන්හ. ඇතැම ලකුලෙනක් හාගා.වතුන් වහප්සේ හා සතුටු වූහ. සතුටට කරුණු වූ, සිකැ රැදැවියැ යුතු වූ කථාව නිමවා එක් පමෙසක හුන්හ. ඇතැම කෙනෙක් භාගාවතුන් වහන්සේ දෙසට ඇදිලි නමා එක් පසෙක හුන්හ. ඇතැම කෙනෙක් නම ගොත් අස්වා එක් පසෙක හුප.හ. ඇතැම කෙනෙක් නිහඩ වැ එක් පමසක හුන්හ.

2. එක් පසෙක හුන් ම චෙසවුණු මහරජ භාගාවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැළ කෙළේ ය.

"වහන්ස, භාගාවතුන් වහන්සේට නො පැහැදුණු මහ තෙදකි යක්කු වෙත් ම ය. වහන්ස, භාගාවතුන් වහන්සේට පැහැදුණු මහ තෙදති යක්කු ද වෙත් ම ය. වහන්ස, භාගාවතුන් වහන්සේට නො පහන් වූ මැදුම තෙදති යක්කු ද වෙත්ම ය. වහන්ස, භාගාවතුන් වහන්සේට පහන් වූ මැදුට තෙදති යක්කු ද වෙත්ම ය, වහන්ස, භාගාවතුන් වහන්සේට උනා පහන් වූ හින තෙද ඇති යක්කු ද වෙත්ම ය, වහන්ස භාගාවතුන වසනසේට පහන් වූ හින තෙද ඇති යක්කු ද වෙත්ම ය.

ලයනයොන මෙබා පන භමතක යක්බා අපපසනනා යෙව හගවනො. කං කිසුසු ලහතු. භගවා හි හලනකු පාණාතිපාතා ලවරමණියා ධම්මං දෙසෙන්, අදිනකා-දනා වෙරමණියා ධමමං ලදපසති, කාමෙසු මීචඡාචාරා වෙරමණියා ධමමං දෙසෙති, මුසාවාදු වෙරම ණියා ධමමං දෙසෙති, සුරාමෙරයමජජ පපමාදටඨානා ලවරමණියා ධමමං දෙලසති<mark>,</mark> ලයභුයොන බො පන හතෙකු යක්කා අපාටි– විරතා යෙව පාණාතිපාතා, අපපටිවිරතා අදිනනාදුනා, අපපටිවිරතා කාමෙසු ම් වුණවාරා, අපපටිචිරතා මුසාවාද, අපපටිවිරතා සුරාලවරයමජජ පාමාදටුඨාතා. ලකුසනුනුං හොති අපරියං අමනාපං. සනුති හි හලනුනු හගුවලනා සාවකා, අරුණු වනුපත්වති¹ පනනුත් සෙනාසනානි පටිසෙවනත් අපපසදැනි අපපතීලගයාසාති විජනවාකානි මනුසසරාහසෙයාකානි² පටිස**ල**ාන-සනති උළාරා යක්ඛා නිවාසිනො යෙ ඉමස්මීං සාරුපපාති තුළු හගවලතා පාවචලන අපපසනනා. ලකසං පසාදය උගනණනාතු භලතක හගවා ආටානාටියං රසඛං භිකඛුනං භිකඛුන්නං උ<mark>පාස</mark>කානං උපාසිකානං ගුතුනියා රස්ඛාය අවිතිංසාය එාසුවිතාරායා''නි.

- 3. අධිවාමසසි හගවා තුණනීහාවෙන. අථ බෝ වෙසසවණො මහාරාජා හගවනො අධිවාසනං විදිනා කායං වෙලායං ඉමං ආටානාටීයං රක්ඛං අහාසී
 - 4 "චීපසසිසස් නමපු චක්ඛුමනනස්ස සිරීමනො - සිඛිසස පි* නමපු සබ්බහුතානුකම්පිනො.

වෙස සතුස නම පවු නහා තකසය තිපසිනො නම පවු කකුස සඩ සහ ර සෙනා පම දදිනො

කොණාගමනසස නමණ්ඩ බාහමණසස වුසීමකො, කසයපසය නමණ්ඩ විපපමුකකසය සබබයි

^{1.} අරඤඤවගපපථානි (මජසං)

² රාරසෙසයාකානි (සිමු, මජසං)

³ විපසසිසස ව (මජස•)

ර් වෙසසභූසස ව (මජයං)

⁴ සිබියකපි ව (මජය•)

වහන්ස, බොහෝ සෙයින් යක්කු භාගාවතුන් වහන්සේට නො පැදුණෝ ම වෙත්. ඒ කවර හෙයින් ද යත් වහන්ස, භාගාාවතුන් වහන්සේ වනාති පණිවායෙන් වැළැක්ම පිණිස දහම දෙසන මස්ක, අයිනාදනින් වැළැක්ම පිණිස දහම දෙසන සේක, කාමයන්හි වැරැද හැසිරීමෙන් වැළැක්ම පිණිස දහම දෙසන සේක, මුසවායෙන් වළක්නා පිණිස දහම දෙසන සේක, මත්බවට හා පමාවට කරුණු වූ රහමෙර පීමෙන් වැළැක්ම පිණිස දහම දෙසන සේක. වහන්ස, යක්කු වනාති බොහෝ සෙයින් ම ය, කාමයන්හි වැරැද හැසිරිමෙන් නො වැළැක්කාහු ම ය, මුසවා– ලයන් නො වැළැක්කාහු ම ය, මත් බවට ද පමාවට ද කාරණ වූ **රහමෙර පී**මෙන් නො වැළැක්කාහු ම ය, ඔවුනට ඒ (භාගාවතුන් වහ*න්* සේ ගෝ) දහම් දෙසුම අපුිය වේ, අමනාප වේ. වහන්ස, යම කෙනෙක් අල්පශබද ඇති, මද වූ හඩ ඇති, පහ වූ ජනවායය ඇති, මිනිසුන්ගේ හුදෙකලා වැ කළ යුතු කිුියාවනට නිසි වූ, එකලා වැ හිදීමට සුදුසු වූ, වනපුස්ථයන් (ගුාමෝපාචරයෙන් දුර. වූ සෙනසුන්) ද, (මනු ෳෂාා්පවාර වීරතින) බොහෝ දුර. සෙන සුන් ද සේවනය ශකරෙක් ද වතුන් වහන්සේ ගේ සස්නෙති නො පහන් වූ ඒ සෙනසුන්ති නිවැසි මහ තෙදති යක්කු වෙත්. වහන්ස, භාගාවතුන් වහන්සේ ඔවුන් ගේ පැහැදීම පිණිස මහණුන් ගේ මෙහෙණන් ගේ උවසුවන්ගේ උවැසියන් od ඉප්තිය පිණිස, ආරක්ෂාව පිණිස, පීඩාවක් නොවනු පිණිස, පහසු වාසය පිණිස, ආටානාටිය පිරිත උගන්නා සේක් ව'' යි (කීයේ ය). භාගාව තුන් වහන්සේ නිහඩ වැ ඉවසු සේක.

- 3. ඉක්ඛිති වෙසවුණු මහ රජ භාගාවතුන් වහන්සේ ඉවැසූ නියා දුන, ඒ වේලෙහි මේ ආටානාටිය පිරිත කීයේය
- 4. "පසැස් ඇති සිරිමත් වූ විපස්සී බුදුරජුනට නමස්කාර වේ වා. සියලු සත්නට අනුකම්පා ඇති සිබී බුදුරජුනට ද නමස්කාර වේ වා..

සෝද හළ කෙලෙස් ඇති, තපස්වී වූ චෙස්සභූ බුදුරජුනට නමස්කාර වෙ වා. මරසෙන් මැඩැලූ කකුසඳ බුදුරජුනට නමස්කාර වේ වා,

බාභිත පාපී වූ, වැස නිමැ වූ මහ බඹසර ඇති, කෝණාගමන බුදුරජුනට නමස්කාර වේ වා. හැම දශයහි මිදුණා වූ කසුප් බුදුරජුනට නමස්කාර වේ වා. අඩගීරසසස නමණු සකාාදුකතසස සිරීමතො යො ඉමං ධම්මමදෙසෙසි¹ සබ්බදුක්ඛාපනුදනං

යෙ චාපි නිබ්බුතා ලොකෙ යථාභූතං විපස්සිසුං තෙ ජනා අපිසුණා' මහතුතා වීතසාරදු.

5 හිතං දෙවමනුසසානං යං නමසසනකි ගොනමං ි විජුනවරණසමපනනං මහනනං විකසාරදං

යතො උගතචඡති සුරියෝ² ආදිවෙවා මණඩලී මහා යසය වුගතචඡමානසය සංවරී පි නිරුජකිති.

යසා චුනාමත සුරියෙ දිවසෝ'ති පවුචවති, රහලද පි යළු ගමහීරො සමුදෙ සරිකොදකො

ტාං නාං තුළු ජානනති සමුදෙ සරිතොදකො, ඉතො සා පුරිමා දිසා ඉති නං ආචිකඛනී ජ∋නා යං දිසං දහිපාලෙති මහාරාජා යසසසි සො

ිගකිඛඛානං ආධිපති ධතර<mark>වෙඨා' ති</mark> නාම සො රමතී නවවගීමතහි ග**නුඛෙඛ**හි පුරසඛමතා

පුතතා පි කසය බහවො එකනාමා'ති මෙ සුකං, අසීතිං දස එකො ච ඉæුනාමා මහඛඛලා

තෙ චාපි බුඳ්ධං දිස්වාන බුද්ධං අාදිච්චබණුනං -දුරකො'ව නම ඎන්ගී මහතුනං විතසාරදං නමො තෙ පුරිසාජණුකු නමො තෙ පුරිසුකාම

කුසඉලන සමේසඛයි අමනුසා පි තං වæුනැෆි, සුතං මනතං අභිණකයො තයටා එවං වදෙමසෙ

¹ ධමම ං උදමසසි-මජස

² පුරිටයා - චඡය•

³ සුරියෙ -මජස•

යමෙක් සියලු දුක් දුර. ලන මේ ධර්මය දෙසී ද, ශීමත් වූ ඒ ශාකාපුතු අඩ්ගී්රසයන් වහන්සේට නමස්කාර වේ වා,

ලොවැ යම කෙනෙක් තුමූ නිවුණාහු තත් වූ පරිදි (සතායන්) විවසුන් නුවණින් දුටුහු ද, මහත් වූ, පහ වූ බිය ඇති, මාතුභාණි වූ (මුසවා කේලාම ඇ නො කියන) ඒ ක්ෂිණාසුවයෝ,

5. දෙවමිනිස්තට හිත වූ (මෙත් පතුරුවන), විදාහ හා චරණධර්මයෙන් සමපූර්ණ වූ, මහත්ත්වයට පැමිණි, පහ වූ බිය ඇති යම් බඳු වූ ගෞතමයන් වහන්සේට නමස්කාර කෙරෙත් ද, ඒ බුදුරජුනට ද ඔබට පළමු වැ සිටි බුදුවරුනට ද නමස්කාර වේ වා,

මහා රශ්ම මණ්ඩලයක් ඇති, ආදිතාසඩ්බාහත සූර්ය තෙමේ යම් ත තැනෙකින් උද වේ ද, යම් ඒ හිරුහු නැගෙන කල්හි රාතියක් අතුරු දහන් වේ ද,

යම දිගෙක හිරු නැති කල්ති දහවලැ යි කියනු ලැබේ ද, එ දිගැ, පිටිසුණු නදී ජලය ඇති සමුදු නම් වූ ගැඹුරු ජලාශයය වෙයි.

මෙසේ එහි එය නදීජලය ඇති මුහුද යැ යි දනිත්. කීර්තිමත් ඒ මහ රජෙක් යම දිශාවක් පාලනය කෙරෙයි ද, එය මෙ කැනින් පෙර දෙස යැ යි මහ ජන කෙමේ කියයි.

ගන්ධර්වයනට අධිපති වූ, නම වශයෙන් ධෘතරාෂ්ටු යැ යි පුකට වූ හේ තෙමේ ගඳෙව්වන් විසින් පෙරටු කරන ලද්දේ, නැටුම්ගැයුම-නෙන් එහි සිත් අලවා වෙසෙයි.

ඔහුට (ඉන්දු යන) එක් ම නමක් ඇති පුත්තු ද බොහෝ ඇතැ යි මා විසින් අසන ලදී. මුහ බලැති ඉන්දු නම් වූ ිඔහු අසූවෙක් ද දශයෙක් ද එකෙක් ද (එක් අනූ දෙනෙක්) වෙත්.

ඔහුද සූර්යබන්ධු වූ, කෙලෙස් නින්දෙන් පිබිදියා වූ, මහත්ත්වයට පැමිණි, පහ වූ හය ඇති බුදුරජුන් දක,

'පුරුෂාජාතෝයයෙනි, ඔබට නමස්කාර වේ වා, පුරුෂෞත්තමයෙනි, ඔබට නමස්කාර වේ වා' යි දුරැ සිට ම නමස්කාර කෙරෙත්.

'ඔබ නිපුණ වූ සර්ව ඥකාඥානයෙන් මහජනයා දෙස බලති' යි කියා අමනුෂායෙන් ද ඔබ වදිනි, මෙය අප විසින් එක්වන් අසන ලදී. එ හෙයින්, 'ජිනං ව**ඤ**ථ ගොතමං'ජිනං ව<mark>ි</mark>ඤම ගොතමං' ''ටිජජාචරණසම්පනනං බුුඳධං වæුම ගොතමං''

6. යෙන පෙතා පවුඉවනත් පිසුණා පිවසීමංසිකා, පාණාතිපාතිතො එදු වොරා නෙකතිකා ජනා

ඉලතා සා දක්ඛණා දිසා ඉති නං ආච්සඛති ජනො, ය• දිසං අතිපාලෙති මහාරාජා යසසයි සො

කුමකණ්ඩානං ආධිපති විරුලෙනා ඉති නාමසො, රමති නචවගිතෙහි කුමකණේඩහි පුරසාමතා.

පුතතා පි තසස බහවො එකතාමා'ති මේ සුතං අසීතිං දස එකො ච ඉණුතාමා මහබුබලා

ඉත චාපි බුද්ධං දිසවාන බුඩං ආදිච්චබණුන• දූරතො'ව නමසයනුති මහනුනං වීතසාරදං 'නමො තෙ පුරිසාජණුකු නමො තෙ පුරිසුකුම'.

කුසලෙන සමේක්ඛයි අමනුසයා පි තං වæැනුත් සූතං නෙතං අභිණනයො තුළමා එවං වදෙමසෙ

'ජිනං වඤථ ගොතුමං ජිනං වඤම ගොතමං, වීජජාවරණසම්පනකං බුුඳබං වඤම ගොතමං'.

7. යසු වොගන වජනී සුරියෝ ආදිවෙවා මණිඩලි මහා යසු වොගන වජමාන සුසු දිවසෝ පි නිරුජකානී.

යසස වොගාතෙ සුරියෙ සංවරී'නි පවුචචනි, රහදෙ පි කළු ගමනිරො සමුදෙ සරිතොදකො.

¹ ලුදධා –PTS කම

³ උතසාමධ්පති රාජා විරුඪයකාති නාමනෑ, තුම්භාණඩාධීපති රාජා යමේන සම රක්ෂු කුම්භණණඩහි සුරක්ෂිතඃ-මහාවයතු පුහා පි තසහ බහව - එකතාමා විවක්ෂණාඃ අයිත්රදශ උවේකාශව - ඉනදුනාමා මහාබලාඃ -ලලික්වීසතර

'කෙපි ගෞකම ජිනයන් වහන්සේ වදිනු ද ?'යි මෙසේ අපි කියමහ (අසමහ). 'ගෞකම ජිනයන් වහන්සේ වදුමහ. විදාහචරණසම්පන්න වූ ගෞකම බුදුරජාණන් වහන්සේ වදුමහ'යි ඔහු කියක්.

- 6. කලුරිය කළාහු (මළ සිරුරු) යම් දෙසකට 'ගෙන යනු ලැබෙන් ව'යි කියනු ලැබෙන් ද, කේලාම් කියන, පිටු මස් කන්නවුන් සේ පිටුපා ගිය කලැ ගරහන, පණිවා කරන, රෙඳ වූ, මසාර වූ කපට වූ (අපරාධකාරි) ජනයෝ යම් දිගකට ගෙන ගෙ.ස් නසනු ලබන් වා'යි කියනු ලැබෙන් ද,
- ඒ යම දිශාවක් යගස්වී මහරලජක් පාලනය කෙරෙයි ද, ඒ මෙයින් දකුණු දිග යැ යි මහ ජන තෙමේ කියයි.
- ් දෙසෙහි කුම්භාණ්ඩයනට අධිපති වූ, නම් විසින් විරූඪක යැ යි පුකට රජ තෙමෙ කුම්භාණ්ඩයන් විසින් පෙරටු කරන ලද්දේ නැටුමෙන් ගැයුමෙන් සිත් අලවා වෙසෙයි.
- ඔහුට එක්ම නමක් ඇති බොහෝ දුනුයෝ ද වෙත්. ඉන්දු නම් වූ මහ බලැති ඔවහු එක් අනූ දෙනෙකැ යි මා විසින් අසන ලදී.

ඔහු ද සූර්යබන්ඩු වූ, මහත් බවට පැමිණි, පහ වූ බිය ඇති, කෙලෙස් නින්දෙන් පිබිදුණු බුදුරජාණන් වහන්සේ දක, 'ආජානෙය පුරුෂයාණනි, ඔබට නමස්කාර වේ වා' පුරුෂොත්තමයාණනි, ඔබට නමස්කාර වේ වා' යි දුරු සිට ම නමස්කාර කෙලෙරත්.

'ඔබ නිපුණු වූ සර්වඥකාඥනයෙන් මහජනයා දෙස බලකි' යි අමනුෂායෝ ද ඔබ වදිකි. මෙය අප විසින් එක්වන් අසන ලදී. එහෙයින්,

'ලකපි ගෞතම ජිනයන් වහන්සේ වදිහු ද ?' යි අපි මෙසේ පුශ්න වශයෙන් කියමහ. 'අපි ගෞතම ජිනයන් වහන්සේ වදිමහ. විදාසචරණ-සමපන්න වූ ගෞතම බුදුරජාණන් වහන්සේ වදිමහ'යි (ඔහු උත්කර දෙක්).

- 7. මහ රස්මඩුලු ඇති, ආදිතා නම් වූ තිරු යම් දිගෙක බස්තෝ ද, යම් ඒ තිරු බස්නා කල්හි දහවලක් අතුරුදහන් වේ ද,
- යම දිනකට හිරු බැස ගිය කලැ රුනි යැ යි කියනු ලැබේ ද, එ දිගැ, පිවිසුණු නදිජලය ඇති සමුදු නම වූ ගැඹුරු ජලාශයය වෙයි.

එවං නං තුළු ජානනුති සමුදෙ සරිකෞදකො ඉතො සා පචඡිමා දිසෘ ඉති නං ආචිකඛතී ජමනා යං දිසං අභිපාලලති මහාරාජා යසසයි ලසා.

නාගාන ණුව ආධිපති විරූප ලසකා 'ඉති නාමසො. රමති නෑවාගීතෙහි නාගෙලාව පුරෙසබලතා²

පුතතා පි තසස බහලවා එකනාමා'ති මෙ සුතුං, අසීතිං දස එකො ව ඉඥතාමා මහඛුඛලා

තෙ චාපි බුඩං දිසවාන බුඩං ආදිවවබනධුනං දුරතෝව නමසැනුෆ් මහනුනං චීතසාරදං. නමෝ නෙ පූරිසාජණුකු නමෝ නෙ පූරිසුකුනුම

කුසලෙන සමෙසබසි අමනුසයා පි කං වනදනන් සුතං නෙතං අභිණකසො කළුවා එවං වලදමසෙ:

''ජිනං වæථ ගොතුමං ජිනං වæුම ගොතුමං, විජරාචරණසම්පතන බුදඩං වනුම ලගාතමං''

ුයෙන උතතරකුරු රම්මා[®] මහානෙරු සුදසසනො, මනුසසා තළු ජායනති අමමා අපරිගනනා

න නෙ බීජං පවපනත් නපි නියනත් නඩාලා අකටඨපාකිමං සාලිං පරිභුණුජනති මානුසා

අකණ අථුසං සුභිං සුගනිං කණ්ඩුලපඵලං, තුණ්ඩකීරෙ පවිභාන කතො භුණුද්නුත් භොජනෑ

ගාවීං එකබුරං කණා අනුයනුෆ් දිසොදිසං

^{1.} නාගාන - PTS

² වීරුපරකඩා ඉති – PTS

³ උකාර කුරුවෙනා – මජස•

⁴ ඉන්වාහන - PTS, ඉන්-වා වාහන - මජස , ඊ කෙපාමධිපති රාජා විරුපාකෙෂඉති නාමකඃ ස වො නාහ.සියපා රාජා වරුරණන සහ රක්ෂතු සව්නාගෙහි රක්ෂිකෑ - මෂාවසකු

මෙසේ එට් එය නදිජලය ඇති මුහුද යැ යි දනිත්. යෙස් ඇති ඒ මහරජෙක් යම දිගක් පාලනය කෙරෙයි ද, එය මෙ කැතින් පැසිට දෙස යැ යි මහ ජනයා කියයි

නාගයනට අධිපති වූ, නම විසින් විරුපාක්ප යැ යි පුකට වූ හේ නාගයන් විසින් පෙරටු කරන ලද්දේ, නැටුම ගැයුමනෙන් සිත් අලවා එහි වෙසෙයි.

ඔහුට එක් ම නමක් ඇති පුතුන් ද බොහෝ ඇතැ යි මා විසින් අසන ලදි. මහ බලැති ඉන්දු නම් වූ ඔහු එක් අනූ දෙනෙක් වෙත්.

ඔහු ද සූර්යබන්ධු වූ, කෙලෙස් නින්දෙන් පිබිදියා වූ, මහත්ත්වයට පැමිණි, පහ වූ බිය ඇති, බුදුරජුන් දැක,

'ආජානෙය පුරුෂයාණනි, ඔබට නමස්කාර වේ වා, පුරුපොත්තමයා-ණනි, ඔබට නමස්කාර වේ' වා යි දුරු සිට ම නමස්කාර නෙරෙන්.

'ඔබ නිපුණ වූ සර්වඥතාඥානයෙන් මහ ජනයා දෙස බලනි' යි අමනු– කෙයෝ ද ඔබ වදින්. මෙය අප විසින් එක්වන් අසන ලදි. එ හෙයින්,

'හෙපි ගෞතම ජිනයන් වහන්සේ වදිහු ද ?' යි මෙයේ අපි පුශ්න කරමහ 'ගෞතම ජිනයන් වහන්සේ වදුමහ, විදහාචරණසවපන්න වූ ගෞතම බුදුරජාණන් වහන්සේ වදුමහ' යි ඔහු කියත්.

8. යම දිග් භාගයක ඉතා දකුමකලු මහාමෙරු පර්වනය වෙයි ද, පති සිත් කලු වූ උතුරුකුරුව වෙයි. එහි (වස්තුාදින්හි) මමන්වය නැති, ('මේ මා බ්රිය යැ' යි) ස්තු්න් කෙරෙහි පරිගුහයක් (කමා අයත් කැර ගැන්මක්) නැති මිනිස්සු උපදිත්.

ඔහු ධානා බිජුවට නො වපුරත්. නගුල්හු ද කෙනට නො පමුණුවනු ලැබෙක්. ඒ විනිස්සු නො සානා ලද බිමැ නමන් ම නැඟි පැසුණු ගැල් පරිභෝග කරත්.

තුඩු නැති, කොහො නැති, ෆුද්ධ වූ, සුවඳ ඇති සහල් සැළියෙන මහා පිසැ එයින් ගෙන බොජුන් වළඳක්.

පාට ලෙනවුණු oජු ගේ පිරිවර) යක්කු එළදෙන පක් කුරනි වාහනයක් කොට ගෙන, දිශායෙන් දිශාවට යෙන්. සිවුපාවකු එක් කුරයක් ඇති වාහනයක් කොටෑ ගෙන දෙසින් දෙස යෙන්. ඉණ්වාහනං කණා අනුයනති දිසොදිසං, පුරිසවාහනං කණා අනුයනති දිසොදිසං

කුමාරිවාහනං කළුා අනුයනත් දිසොදිසං, කුමාරවාහනං කළුා අනුයනත් දිසොදිසං

තෙ යානෙ අභිරුභිණා සඛ්කා දිසා අනුපරියන්හි පවාරා කසස රාජිනො:

හණ්රීයානු අසසයාන දිඛ්ධයොන උපව්සික . '

පාසාද සිවිකා චෙව මහාරාජසය යසස නො කසස ව නගරා අහු අනකුළි කෙබ සුමාපිතා ආටානාටා කුසිනාටා පරකුසිනාටා , නාටපුරියා පරකුසිත නාටා.

උතාරෙන කපිවල්න ා ්ජනොසමපරෙන ව, නවනවුනියො අමබරමබර්වනියො ආළකමණ නාම රාජධානී.

කුවෙරසක මබා අන මාරිස මහාරාජසස විසාණා නාම රාජධානී තසමා කුවෙරෝ මහාරාජා චෙසසවණෝ ති පවුවවති.

පවෙවසනෙනා පකාලසනන් කතොලා තනතලා තතොතලා ඔජසි තෙජසි තතොජසී සූරෝ රාජා අරිටෙඨා නෙමි.

රහදෙ පි කුළු ධරණී නාම යනො මෙසා පවසයනුති . වසයා යනො පතායනුති `` . සහාපි කුළු හගලවතී§ නාම යෙළු යුළු පසිරුජාසනුති.

තත් නිවවළුලා රුක්කා නානාදිජගණායුතා මයුරකොඤවාහිරුතා කොකිලාදිහි වගගුහි

^{්1} අනුපරියායනත් -මජය•

^{්2.} නාටසුරියා –මජස 🕡 🕡

³ පරකුසිවනාවා –මජසං

⁴ කසිවයනකා –මජසං

⁵ සාලවන් –මඡය•

^{6.} මයුරකොඤවාභිරුද -මජස• .

ගැබිනි ස්තියක වාහන කොට ගෙන දෙසින් දෙස යෙන් පුරුෂයකු වාහන කොට ගෙන දෙසින් දෙස යෙන්.

කුමරියක වාහන කොට ගෙන දෙසින් දෙස යෙන්. කුමරකු වාහන කොට ගෙන දෙසින් දෙස යෙන්

ඒ වෙසවුණු රජු ගේ පරිවාරක යක්ෂයෝ එලැබැ සිටි හස්තියාන ද අශ්වයාන ද (අනා බහුවිධ) දිවා යාන ද යන එකී යානයන් අරා සියලු දික් සිසාරා යෙන්

යශස් ඇති ඒ වෙසවුණු මහ රජුට පුාසාද ද සිවිගෙවල් ද වෙත්. එ රජුව අහසැ මොනොවට මවන ලද ආටානාටා ය, කුසිනාටා ය, පරකුසිනාටා ය, නාටපුරියා ය, පරකුසිතනාටා යැ යි නගරයෝ වූහ.

එයින් (ඒ පරකුසිතනාට නුවරින්) ඉඳුරා උතුරුදිගැ කපීවන්ක නම නුවරෙක් ද, එයින් ඔබ්බෙහි ජනොස නම නුවරෙක් ද, අනා නවනවතිය නම නුවරෙක් ද, අම්බරඅම්බරවතිය නම් නුවරෙක් ද, අනා ආලකමන්ද නම් රාජධානියෙක් ද ඇත නිදුකාණනි, කුවෙර මහ රජුගේ රජදහන විසාණා නම්, එ හෙයින් කුවෙර මහ රජ වෙස්සවණ (වෙසවුණු) යැ යි නම් කරනු ලැබෙයි. එහි කතොලා, කක්කලා, කතොකලා, ඔජසී, කෙජසී, කතොජසී, සූර, රාජ, සූරරාජ, අරිෂ්ට, නෙමි, අරිෂ්ටනෙමි යන නම් ඇති (ලදළොස්) යක් රැටියෙන් කරුණු වීමසා පවසත්.

යම පොකුණෙකින් දිය ඇද ගෙන මෙසයෝ වසින් ද, යම පොකුණෙ කින් වර්ෂාදෙවා් පැනිරෙන් ද, එසේ වූ ධරණි නම ජලාශයයෙක් ද එහි වෙයි. එහි තේර යකුන් රැස් වැ හිඳුනා හගලවකි නම රුවන් මඩුවෙක් වෙයි

එහි (ඒ මඩුව හාත්පසැ) විවිධ පක්ෂිසමූහයන් ගෙන් යුක්ත වූ, මොනරුන් ද කොස්ලිහිණියන් ද විසින් දුන් නාද ඇති, කෝකිලාදීන් විසින් මනොඥ නාදයෙන් උන්නාදිත වූ, නිති පල දරන වෘක්ෂයෝ චෙත්. ජීවංජීවකසදෙද<mark>ා අ</mark>ලෝ උදුඨවචිතතකා¹ කුකුළුකා³ කුළීරකා වලත පොසුඛරසාතකා.

සුකසාළිකස දෙදහ දණ්ඩමාණවකානි ව සොහති සඛඛකාලං සා කුවෙරනළිනී සද

10 ඉතො සා උතතරා දිසා ඉති නං ආවිසඛනි ජනො යං දිසං අභිපාලෙති මහාරාජා යසස්සිසො

> යකුඛානං ආධිපති කුවෙරෝ ඉති නාමසො³් රමති නවවගීතෙහි යකෙඛහි පුරකුඛතො.

පුතතා පි කසා බහවෝ එකනාමා'ති මෙ සුුුුෂං, අසීතිං දස එකො ච ඉඥනාමා මහඛ්ඛලා.

තෙ චාපි බුදධං දිසවාන බුදධං ආදි9වබණුනං, දුරතො'ව නමසානති මහතකං චීතසාරදං ` 'නමො තෙ පුරිසාජණුක නමො තෙ පුරිසුකතම'.

'කුසලෙන සමෙක්ඛයි' අමනුසසා පි තං වනැතති, සුතං නෙතං අභිණාශසා තසමා එවං වදෙමසෙ 'ජිනං වනුඋ ගොකමං' 'ජිනං වනුම ගොකමං, විජාාවරණසම්පතකං බුළුධං වනුම ගොකමනති''

11 අයං බො සා මාරිස ආවානාවියා රස්ඛා භික්ඛුනං භික්ඛුනිනං උපාස්කානං උපාසිකානං ගුත්තියා, රස්ඛාය අවිණිසාය එාසුවිහාරායාති යස්ස කස්සච් මාරිස භික්ඛුස්ස වා භික්ඛුනියා වා උපාස්කස්ස වා උපාසිකාය වා අයං ආවානාවියා රස්ඛා සුගතනිනා හවීස්සති සම්කතාපරියාපුතා, 4

^{1.} නිවඨවචිතකකා (මජය-)

² කුකතුළකා (මජසං)

³ නාපාමධිපති රාජා කුවෙර ඉති තාමතෘ සව්යකෂාධිපපා රාජා රාකපයිහි සහ රකපතු යකුප රාකපස රකුපිතෘ—මහාවසතු

⁴ පරියාපුටා ~කම

ආටානාවිය සූතුය

මෙහි පියුම වෙනෙනි 'ජීව ජීව' යැ යි හඩ නහන (ජීව**ජීවක නම)** පක්ෂි කෙනෙක් ද, තව උච්ඨවචිත්තක නම පක්ෂීහු ද, වලිකුකුළෝ ද, රත්වන් කකුළුවෝ ද, ඒ පොකබරසාතක නම පක්ෂීහු ද වෙත්.

මෙහි ගි්රවුන්ගේ ද සැළළිහිණියන්ගේ ද හඩ ඇත, දණ්ඩමානවක නම පක්ෂීහූ ද මෙහි හැසිරෙත් මෙදේස් හැම කල්ති ඒ කුවේරයා ගේ පියුම විල නිරතුරු හොබනේ ය

10. යශස් ඇති ඒ කුවෙර මහරජ යම දිගක් පාලනය කෙරෙයි ද, ඒ මේ තැනින් උතුරු දෙස යැ යි මහජන තෙමේ කියයි.

නම විසින් කුවෙර යැ යි පුකට වූ, යක්ෂයනට අධිපති වූ, හෙ තෙමෙ යකුත් විසින් පෙරටු කැර.ගන්නා ලද්දේ, නාකා ගීනයෙන් සිත් අලවා වෙසෙයි.

ඔහුට එක් නම ඇති බොහෝ පුතුන් ද වෙති යි මා විසින් අසන ලදී. ඔහු ඉන්දු යන නම ඇති මහා බලැති එක් අනූ දෙනෙකි

ඔහු ද සූර්යබන්ඩු වූ, ක්ලෙශනිදායෙන් පිබිදුණු මහත්ත්ව පුංප්ක, පහ වූ බීයැති බුදුරජුන් දක, 'ආජානෙය පුරුෂයාණනි, ඔබට නමස්කාර වේ වා. උත්තම පුරුෂයාණනි, ඔබට නමස්කාර වේ වා' යි දුර සිට ම නමදිත්.

'ඔබ නිපුණ වූ සර්ව ඥනාඥනයෙන් මහ ජනයා දෙස බලකි' යි කියා අමනුෂායයෝ ද ඔබ වදින්. මෙය අප විසින් එක්වන් අසන ලදී එ හෙයින්,

'ලගෘකම ජිනයන් වහන්සේ වදිහු ද ?'යි මෙසේ අපි (පුශ්න කොට) කියමහ. 'ලගෘකම ජිනයන් වහන්සේ අපි වදිමු, විදාහ චරණ දෙකින් සමපූර්ණ වූ ගෞකම බුදුරජාණන් වහන්සේ වදිමු'යි ඔහු උත්කර දෙක්.

11. නිදුකාණන් වහන්ස, මහණුනට ද මෙහෙණනට ද උවසුවනට ද උවැසියනට ද ගුප්තිය පිණිස, රැක්ම පිණිස, නොවෙහෙසීම පිණිස, සැප විහරණ පිණිස වූ ඒ ආටානාටිය පිරිත නම මෙය ය. නිදුකාණන් වහන්ස, යම කිසි මහණක්හු හෝ මෙහෙණක හෝ උවසුවකු හෝ උවැසියක වීසින් මේ ආටානාටිය පිරිත මනා කොට උගන්නා ලද්දේ, අර්ථ වාංජනයෙන් පිරිපුන් කොට පුහුණු කරන ලද්දේ වී නම්,

තලණුව අමනුලසසා වා යකුබිනී වා යලකුඛා ය සැබල පාතුලකා වා ය*කු*ඛමපාතිකා වා යකුඛවහාම**තතා වා** ය*කු*ඛපාරිසලජුජා යසුඛපවාරෝ වා ගණ්ඩරකිකා වා ගණ්ඩබ්බී වා ගණ්ඩබුබලපාතුකො වා ගණ්ඩබුබුලපාතිකා වා ගන්ධධුඛමහාමනෙන වා ගන්ධධුධුපාරිසුණේ වා ගන්ධධුට වාලරා වා, කුමහලණ්ඩා වා කුමහණ්ඩී වා- කුමහණ්ඩලපාත-ලකා වා කුමහණවලපාතිකා වා කුමහණඩමහාමලකතා වා කුමහණඩ<u>–</u> පාරිසලජජා වා කුමහණ්ඩපචාලරා වා, නාලගා වා නාගිනී[®] වා, නාලපා– තලකා වා නාගපොතිකා වා නාගමහාමලකුණ වා නාගපාරිසජෝ වා නාගපචාලරා වා පදුලඨළිකෙනා භිකඛුං වා භිකඛුනිං වා උපාසකං වා උපාසිකං වා ගචඡනකං වා අනුගලවඡයා සිතං වා උපතිලෙසයා, නිසිනකං වා උප-නිසීලැයා, නිපනනං වා උපනිපජෛයා, න මෙ සො මාරිස අමනුසෙක ලලභයා ගාලමසු වා නිගලමසු වා සකකාරං වා ගරුකාරං වා. න මෙ සො මාරිස අමනුසෙසා ලහෙයා ආළකමඥය රාජධානියා වඤුං වා වාස• වා, න මෙ සො මාරිස අමනුඉසසා ලහෙයා යක්ඛාන• සමිති• ' ගනාලං අපිසසු නං මාරිස අමනුසසා අනවයකමයි නං කරෙයසුං අච්චයකං අපිසසු නං මාරිස අමනුස්කා අතතාහි පි පරිපුණණාති පරිහාසාහි පරිහා-ලසගහු· අපිසසු නං මාරිස අමනුසකා රි**නත**මයිසස පතනං සීසෙ නිකකු-ජෛයාුං අපිසසු නං මාරිස අමනුසසා සක්කඩාපි'සස මුණිං එාලෙයාුං

12. සනා^ය හි මාරිස අමනුසසා චණ්ඩා රුදා, රහසා. තෙ නෙව මහාරාජානං ආදියනති, න මහාරාජානං පුරිසකානං ආදියනති' න මහාරාජානං පුරිසකානං පුරිසකානං ආදියනති කෙ.බො කෙ මාරිස අමනුසයා මහාරාජානං අවරුදධා නාම වුවවනුදි.

¹ නාහි වෘ (මජස-)

යක්ෂයෙක් හෝ යක්ෂණියක් හෝ යක්ෂපෝතකයෙක් හෝ යක්ෂපෝති– කාචක් හෝ යක්ප මහාමානුයෙක් හෝ යක්ෂ පාරියදායයක් හෝ යක්ෂ පරිචාරකයෙක් හෝ, ගන්ධර්වයෙක් හෝ ගන්ධර්වියක් හෝ ගන්ධර්ව පෝතකයෙක් හෝ ගන්ධර්වපෝතිකාවක් හෝ ගන්ධර්ව මහාමානුයෙක් ලතා් ගන්ධර්ව පාරිපදාාලයක් ලහා ගන්ධර්ව පරිවාරකයෙක් හෝ. කුමහාණ්ඩයෙක් හෝ කුමහාණ්ඩියෙක් හෝ කුමහාණ්ඩ පොතකයෙක් ලකා් කුටහාණ්ඩ පොතිකාවක් හෝ කුටහාණ්ඩ මහාමානුයෙක් හෝ කුටහාණ්ඩ පාරිපදාගයක් හෝ කුම්භාණ්ඩ පරිචාරකයෙක් හෝ නාගයෙක් ලහා් නාගිනියක් හෝ නාගපොතකයෙක් හෝ නාගපොතිකාවක් හෝ නාග මහාමානුයෙක් හෝ නාග පාරිෂදායයක් හෝ නාග පරිචාරකයෙක් හෝ ලෙකී කිසි යම අමනුපායෙක් ද්වේෂයෙන් පුද්වීෂ්ට සිතැත්තේ මහණකු හෝ මෙහෙණක හෝ උවසුවකු හෝ උවැසියක හෝ මෙ කිසිවකු යන්නහු අනුව (පසු පසැ) යන්නේ ද, සිටියහු වෙත සිටින්නේ ද, උන්නහු වෙත ඉඳුනේ ද, නොක්තහු වෙත හෝතේ ද, නිදුකාණන් වහන්ස, ඒ අමනුෂා ඉහමේ මාගේ ගළිහි හෝ නියමගම්හි හෝ සක්-ලහා් කාරයක් හෝ ගෞරවයක් නො ලබන්නේ ය. නිදුකාණන් වහන්ස, ඒ අමනුෂා කෙමේ මගේ ආළකමන්ද රාජධානියෙහි වසන ලගයක් හෝ නවාකැනක් හෝ නො `ලබන්නෝ ය. නිදුකාණන් වහන්ස, ඒ අමනුෂා තෙමේ මගේ යක්ෂ සමාගමයට යන්නට හෝ නො ලබ-න්නේ ය වැලි දු නිදුකාණන් වහන්ස, අමනුෂායෝ ඔහු ආවෘහයක් නො කටහැක්කකු ද චීවාහයක් නො කටහැක්කකු ද කරන්නාහ. තව ද නිදුකාණන් වහන්ස, අමනුෂාගෝ ඔහුට අත්බව එළවා කියනු ලබන පරිපූර්ණ පරිභව වචනයෙන් ඛණින්නාහ නිදුකාණන් වහන්ස, කව ද අමනුෂායෝ හිස් වූ ලොහපානුයක් යැටිකුරු කොට ඔහු හිසැ ලන්නාහ. තව ද නිදුකාණන් වහන්ස, අමනුෂාගෙන් හිනු හිස සත් කඩක් කොට පළන්නාහු ද චෙත්

¹² නිදුකාණන් වහන්ස, නපුරු වූ, සතුරු වූ, කළ දශට වැඩියක් කරන්නාවූ අමනුෂායෝ ඇත ඔහු සතර වරම මහරජදරුවන් ගේ බස් නො ම පිළිගනික්. වරම්රජුන් අයක් සෙනෙවියන් ගේ බස් ද නො ම පිළිගනික්. වරම්රජුන් යටතැ සිටිනා යක් සෙනෙවියන් ගේ මෙහෙකරු-වන් ගේ බස් දු නො ම පිළිගනික්. නිදුකාණන් වහන්ස, ඒ අමනුෂායෝ වරම මහරජුන් ගේ සතුරෝ නමැ යි කියනු ලබක්.

සෙයාප්පාපි මාරිස රණෙඤ මාගධසය විජිතෙ මහාචොරා තෙ නෙව රණෙඤ මාගධසය ආදියනති, න රණඤඤ මාගධසය පුරිසකානං ආදියනති, න රණඤඤ මාගධසය පුරිසකානං පුරිසකානං ආදියනති, තෙ බො තෙ මාරිස මහාචොරා රණඤඤ මාගධසය අවරුදධා නාම වුචවනති, එවමෙව බො මාරිස සනති හි අමනුසයා චණ්ඩා රුදා රහසා, තෙ නෙව මහාරාජානං ආදියනති, න මහාරාජානං පුරිසකානං ආදියනති, න මහාරාජානං පුරිසකානං පුරිසකානං ආදියනති. තෙ බො තෙ මාරිස අමනුසයා මහාරාජානං අවරුදධා නාම වුචවනති.

13 යො හි කොව මාරිස අමනුසෙසා යනෙකා වා යක්ඛනි වා යක්ඛ-ලපාතකා වා යස්ඛපාතිකා වා යස්ඛමපාතිකා වා යස්ඛමහාමතෙනා වා යස්ඛපාරිසජෝවා යස්ඛපවාරෙව වා, ගන්ඩරෙඛා වා ගන්ඩඛ් වා ගන්ඩඛලපාතකා වා ගන්ඩඛපවාරපාතිකා වා ගන්ඩඛ්ඛමහාමතෙනා වා ගන්ඩඛපාරිසජෝවා ගන්ඩඛ්ඛපවාර වා, කුම්කණෙඩ වා කුමකණ්ඩ වා කුමකණ්ඩලපාතකො වා කුමකණ්ඩලපාතිකා වා කුමකණ්ඩලපාතිකා වා කුමකණ්ඩලපාතිකා වා කුමකණ්ඩලපාතිකා වා කුමකණ්ඩලපාතිකා වා කුමකණ්ඩලපාතිකා වා නාගලපාතිකා වා ලප්‍ර වා

¹⁴ කතලමසං ය**ක්ඛා**නං මහායක්ඛානං ලසනාපතීනං මහා- මෙනාපතීනං

į

7

Ç

1

! *

නිදුකාණන් වහන්ස, යම්සේ මගධායිපති රජු ගේ රටෙහි මහ සොරහු ඇත් ද, ඔහු මගධායිපති රජු ගේ වචන නො ම පිළිගනිත් ද, මගධායිපති රජුගේ සෙනෙච්යන් ගේ චචන ද නො ම පිළිගනිත් ද, මගධායිපති රජු ගේ සෙනෙච්යන්ගේ මෙහෙකරුවන් වචනත් නො ම පිළිගනිත් ද, නිදුකාණන් වහන්ස, ඒ මහ සොරු මගධායිපති රජුහු ගේ සතුරෝ නමැ යි කියනු ලැබෙත් ද, එසේ ම නිදුකාණන් වහන්ස, නපුරු වූ සතුරු වූ කළ එකට වැඩියක් කරන්නා වූ අමනුෂා කෙනෙක් වෙත් ම ය. ඔහු වරම මහ රජුන්ගේ බස් නො ම පිළිගනිත්, වරම මහ රජුන්ගේ සෙනෙචියන් බස් ද නො ම පිළිගනිත්, වරම මහ රජුන්ගේ සෙනෙචියන්ගේ මෙනෙකරුවන් බස් ද නො පිළිගනිත්, නිදුකාණන් වහන්ස, ඒ අමනුෂායෝ වරම මහ රජුන්ගේ සතුරෝ යැ යි කියනු ලබත්.

- 13. නිදුකාණත් වහන්ස, යකෙක් භෝ යකින්නක් භෝ යක් දරු-**ලවක් හෝ** යක් දරියක් හෝ යක් දෙටුවෙක් හෝ යක් පිරිසද වූයෙක් **ංභා යක් මෙ**මහකරුවෙක් හෝ, ග**ෙදවිවෙක් හෝ ග**ෙදවියක් හෝ ගලදවු දරුවෙක් හෝ ගලදවු දැරියක් හෝ ගලදවු දෙටුවෙක් හෝ ගදෙවු පිරිසද වුයෙක් හෝ ගලදවු මෙහෙකරුවෙක් හෝ, කුමහාණ්ඩයෙක් හෝ කුමහාණ්ඩියක් මහා් කුමහාණ්ඩ දරුවෙක් හෝ කුමහාණ්ඩ දුරියක් හෝ කුමහාණ්ඩ දෙටුවෙක් හෝ කුමහාණ්ඩ පර්ෂත්ති වූයෙක් හෝ කුමහාණ්ඩ නා දරියක් හෝ නා ලදටුවෙක් හෝ නා පිරිසද වූයෙක් හෝ නා මෙනෙ– කරුවෙක් හෝ මෙ කි කිසි අමනුෂායෙක් ද්වෙෂයෙන් පුද්වීෂ්ට සිතැත්තේ, මහණකු හෝ මෙපහණක හෝ උවසුවකු හෝ උවැසියක හෝ මෙ කිසිවක්හු යන්නහු පසු පසැ යන්නෝ වී නම, සිටියහු වෙත සිටින්නේ වී-නම හෝ සුන්නසු වෙත හිදින්නෝ වී නම හෝ හොත්කහු වෙත හෝ තේ වී නම් හෝ, මේ යකුනට, මහයකුනට, යක් මසනෙවියනට, යක්-මහ සෙනෙවියනට, ''මේ යක් තෙමේ මා ුඅල්ලා ගනි, මේ යක් තෙමේ මට ආවිෂ්ට වෙයි, මේ යක් තෙමේ මා පෙළයි, මේ යක් තෙමේ වෙසෙසින් මා පෙළයි, මේ යක් තෙමේ මට හිංසා කෙරෙයි, මේ යක් තෙමේ මා යුතු, හඬ නභා කියැ යුතු, ඔවුන් හා කියැ යුතු.
 - 14. (එසේ දින්වීයැ යුක්තේ) කවර යකුනට ද? කවර මහ යකුනට ද? කවර යක් සෙනෙවීයනට ද? කවර මහ යක් සෙනෙවීයනට ද හත්

ඉංද සොමෝ වරුණො ව හාරවාජෝ පජාපති, වදුනො කාමසෙටෙඨා ව කිනනිසණකු නිසණකු ව

පනාලද ඔපමණෙඤ ච දෙවසූතො ච[ු]මාතලි, චිතතලෙකො ච ග**ණිබෙබා නලළා රාජා** ජනෙසහො

සාතාගිරෝ හෙමවතො පුණණකො කරතියො ගුළො; සීවකො මුචලිනෙද ව වෙසයාමිතෙතා යුගන්වරා

හොපාලො සුපපගෙටො ච³ හිරි නෙතුනි ව මඤියො පඤවාලවණෙවා ආළවකො පජාරුනතා³් සුමනො සුමුබො දයිමුබො, මණි මාණි වරො දීලඝා අපථා සෙවිසසකො⁴ සහ

15. ඉමෙස යකුබන මහායකුබාන සෙනාපතින මහාසෙනාපතින උජකාපෙත්බා විකකුණුතබා වීරවිතබා අය යෙකුබා ගණනත්, අය යෙකුබා අවිසති, අය යෙකුබා උභයේති, අය යෙකුබා විභෙයේති, අය යෙකුබා විභෙයේති, අය යෙකුබා විභෙයේති, අය යෙකුබා විභායේති, අය යෙකුබා න මුණුත් ති. අය ෙබා සා 'මාරිස ආටානාටියා රකුබා භික්ඛූන භික්ඛූනින උපාසකාන උපාසිකාන ඉතුනියා රකුබාය අවිභිංසාය එසු විභාරායා'ති.

හනද ච ද්නි මයං මාරිස ගවජාම, බහුකිවවා මයං බහුකරණියා'කි. 'යසස' දනි තුමෙන මහාරාජානො කාලං මණුකුදටා'කි

16 අථ බො විකතාරෝ මහාරාජානෝ උචඨාශාසනා හගවනක් අභිවාදෙනවා පදක්වීණා කතා කතේවනක්රධාශීංසු නෙ පි බො ශස්ඛා උචඨාශාසනා අපෙසක්වෙව හගවනක් අභිවාදෙනවා පදක්වීණ කතා කතේවන් අභිවාදෙනවා පදක්වීණ කතා කත්වන් සිදුල් සම්මාදේශීය සම්මාද්දීසූ, සම්මාදේශීය කථා සාරානීය විතිසාරෙනවා කතෝවන්තරධාශීංසු, අපෙසක්වෙව ගෙන හගවා තෙන ක්රිලිම්පණාමෙනවා කතෝවන්තරධාශීංසු, අපෙසක්වෙව නාමගොත්ත සාවෙනා කත්වන්තරධාශීංසු, අපෙසක්වෙව තුණ්හීතුක් කතෝවන්තරධාශීංසු, අපෙසක්වෙව තුණ්හීතුක් කතෝවන්තරධාශීංසු, අපෙස්

පඨමකභාණවාරෝ නිටයිකො.

¹ සිවකො -මජයං

² සූපපරෝඩෝ ව -මජයං

³ ප්ජජු නෙනා -මජස •

⁴ ලසරිසලකා –මජසං

ඉන්දු ය, සෝම ය, වරුණ ය, හාරද්වාජ ය, පුජාපති ය, චාතුන ය්, කාමලෙප්ඨ ය, කිනාහිසණඩු ය, නිසණඩු ය, පුණාද ය, ඔපම්ඤඤ ය, දෙව් සැරි මාතලී ය, චිතුඉස්න ය, ගනාර්ව ය, නළ ය, රාජ ය, ජනර්ෂ්භ ය, සාකාගිර ය, හෙමවත ය, පූර්ණක ය, කරතිය ය (කාර්තිකෙය ය), ගුඩ ය. ගොපාල ය, සූපාගෙධ ය, හිරිනෙත්ති ය, මන්දිය ය, පඤ්චාල චණාඩ ය, ආළවකු ය, පර්ජනා ය, සුමන ය, සුමුඛ ය, දයිමුඛ ය, මණි ය, මානී ය, වර ය, දීර්ඝ ය, තව ද සෙරීසක ය යන මොඩුනට ය.

15 මේ යක්ෂයනට ද මහා යක්ෂයනට ද යක්ෂ මසනාපතිනට ද මහා යක්ෂ සෙනාපතිනට ද,

'මේ යක් අතමේ මා අල්ලා ගනී යැ යි, මේ යක් තෙමේ මට ආචිෂ්ට වේ යැ යි, මේ යක් තෙමේ මා ජෙළා යැ යි, මේ යක් තෙමේ චෙසෙසින් ඡපළා යැ යි, මේ යක් තෙමේ මට හිංසා කෙරේ යැ යි, මේ යක් තෙමේ මා චෙහෙසා යැ යි, මේ යක් තෙමේ මා තො මුද යැ'යි දන්වියැ යුතු, හඩ නහා කියැ යුතු.

නිදුකාණන් වහන්ස, මේ මහණුනට මෙහෙණනට උවසුවනට, උවැසියනට ගුප්තිය පිණිස, රකවරණ පිණිස, නො වෙහෙසීම පිණිස, පහසු විහරණ පිණිස වූ ඒ ආටානාටිය පිරිත ය.

නිදුකාණන් වහන්ස, දැන් අපි යම්භ. අපි බොහෝ කෘතාා ඇත්තම්භ, බොහෝ කටයුතු ඇත්තම්භ'' යි වරම් රජුහු කීභ.

'මහ රජුනි, තෙපි යම ගමනකට දැන් කල් වේ යැ යි සලකන්නහු ද ඒ ගමන කරනු ලැබේ වා' යි භාගාවතුන් වහන්සේ වදළ සේා

16 ඉක්ඛිති සතර වරම මහරජහු හුනස්තෙන් නැගී, සාදර වැ භාගාවතුන් වහන්සේ වැද පැදකුණු කොට, එහි ම අතුරුදහන් වූහ ඒ යක්කු ද හුනස්තෙන් නැගී, ඇතැම කෙතෙක් සාදර වැ භාගාවතුන් වහන්සේ වැද පැදකුණු කොට එහි ම අතුරුදහන් වූහ. ඇතැම කෙතෙක් භාගාවතුන් වහන්සේ හා සතුටු වූහ. සතුටට කරුණු වූ සිතැ රැදැවියැ යුතු වූ කථා නිමවා එහි ම අතුරුදහන් වූහ. ඇතැම කෙතෙක් භාගාවතුන් වහන්සේ දිසාවට දෙහොත් නමා, එහි ම අතුරුදහන් වූහ. ඇතැම කෙතෙක් නම ගොත් අස්වා එහි ම අතුරුදහන් වූහ. ඇතැම කෙතෙක් නිහඩ වූවාහු, එහි ම අතුරුදහන් වූහ.

පළමු බණවර නිම්යේ ය.

16. අථ බො හගවා කස්සා රතනියා අවවයෙන භික්ඛු ආමනෙසුයි

ඉමං භියකවේ රතනිං වහනාවෙර මහාරාජානො මහනියා ව යයක් සෙනාය මහතියා ව ගණිබ්බවෙයනාය මහතියා ව කුමහණ්ඩපෙනාය මහතියා ව නාගසෙනාය වතුද්දිසං රයකිං ඨපෙනවා, වතුද්දිසං ගුමබං ඨපෙනවා, වතුද්දිසං ඔවරණං ඨපෙනවා, අභිකකනතාය රතනියා අභිකකනතාවණණ කෙවලකපපං ගි්රකිකුටං පතිබතං ඔහාසෙනවා යෙනාහං තෙනුපසංකම්සු, උපකඬයම්නවා මං අභිවාදෙනවා එකමනතං නිසිදිංසු තෙපි බො භියකවෙ යයකා අපෙනෙවෙව මං අභිවාදෙනවා එකමනතං නිසිදිංසු අපෙනෙවෙව මම සදධිං සමෙමාදිංසු, සමෙමාදනියං කථං සාරානියං වීනිසාරෙනවා එකමනතං නිසිදිංසු. අපෙනෙවෙව යෙනාහං තෙනණුරු-ලිමපණාවෙනවා එකමනතං නිසිදිංසු අපෙනෙවෙව නාමගොතොං සාවෙනවා එකමනතං නිසිදිංසු: අපෙනෙවෙව තුණාගීගුතා එකමනතං නිසිදිංසු

17. එකමනතං නිසිනෙනා බො භිකුඛවෙ වෙසසවණො මහාරාජා මං එතදවොච

සනති ගි හතෙක උළාරා යක්කා හගවතො අපසනතා, සනති හි හතෙත ලජනතිවා යක්කා හගවතො අපසනතා. සනති හි හතෙත මජනතිවා යක්කා හගවතො අපසනතා, සනති හි හතෙක මජනතිවා යක්කා හගවතො අපසනතා, සනති හි හතෙක මජනතිවා යක්කා හගවතො අපසනතා, සනති හි හතෙක නීවා යක්කා හගවතො අපසනතා, සනති හි හතෙක නීවා යක්කා හගවතො පසනතා යෙහුයොන බේව වන ගතෙක යක්කා අපසනතා යෙව හගවතො තං කිසස හෙතු? හගවා හි හතෙන පාණනිපාතා වෙරමණියා ධමමං දෙසෙක්, අදිනකාදනා වෙරමණියා ධමමං දෙසෙක්, මුසාවාද වෙරමණියා ධමමං දෙසෙක්, සුරාමෙරයමණ්පපමාදවසාතා වෙරමණියා ධමමං දෙසෙක්, මුසාවාද වෙරමණියා ධමමං දෙසෙක්, සුරාමෙරයමණ්පපමාදවසාතා වෙරමණියා ධමමං දෙසෙකි, මුසාවාද වෙරමණියා ධමමං දෙසෙකි, සුරාමෙරයමණ්පපමාදවසාතා අපපටිවිරතායෙව පාණානිපාතා, අපපටිවිරතා අදිනතාදනා, අපපටිවිරතා කාමෙසු මීඩණවාරා, අපපටිවිරතා මුසාවාද, අපපටිවිරතා සුරාමෙරයමණ්පපමාදවසාතා. නෙසං තං හොති අපපීයං අමනාපං

16. එකල්හි භාගාාවතුන් වහන්සේ එ රැය ඇවැමෙන් භික්ෂූන් බණවා මෙසේ වදළ සේක:

මහ තෙන්, මේ ගත වූ රාතියෙහි සතර වරම මහරජුහු මහත් යක්ෂ සේනායෙන් ද මහත් ගෘණුවර්ව සේනායෙන් ද මහත් කුළුහාණිඩ සේනායෙන් ද මහත් කුළුහාණිඩ සේනායෙන් ද මහත් නාගයේනායෙන් ද සතර දිගැ රකවල් තබා, සතර දිගැ බලමුළු පිහිටුවා, සතර දිගැ මුරකරුවන් රදවා, රෑ (පෙර යම) ඉක්ම කල්හි, විශිෂ්ට ශරිරළහා ඇත්තාහු, සියලු ගිජුකුළු පච්ච එකලු කොට, මා කරා එළැඹිය හ. එළැඹැ මා සාදර වැ වැඳ, එක් පහසක හුන්හ (ඔවුන්ගේ පිරිවර වූ) යක්කු ද ඇතැම් කෙනෙක් මා සාදර වැ වැඳ එක් පහසක හුන්හ. දැතැම් කෙනෙක් මා හා සතුටු වුහ සතුටට කරුණු වූ සිත රදැවියැ යුතු වූ, කථාව නිමවා, එක් පසෙක හුන්හ, ඇතැම් කෙනෙක් නම දිසාවට දෙහොත් නමා පසෙක හුන්හ, ඇතැම් කෙනෙක් නම

17. මහ ෟරුනි, පසෙක උන්ම වෙසවුණු මහ රජ මට මෙ පවත් කිය:

"වහන්ස, භාගපවතුන් වහන්සේට නො පැහැදුණු යක්කු ද වෙන් ම ය. වහන්ස, භාගාවතුන් වහන්සේට පැහැදුණු මහ ලකදති යක්කු ද වෙත් ම ය. ව්සන්ස, භාගාවෙතුන් ව්භන්ලස්ට නො පහන් වූ මැදුම් පෙදති යක්කු ද චෙත්මය. වහන්ස, භාගඃවතුන් වහන්සේට **පහන් වූ මැදුම් තෙදනි යක්කු ද වෙත් ම ය.** වහන්ස, භාගාවතුන් වහන්-සෙට නොඅහන් වූ හින නෙදකි යක්කු ද වෙත් ම ය. වහන්ස, භාගාවතුන් වහ ග්පේට අහන් වූ හින පෙදති යක්කු ද වෙත් ම ය. වහන්ස, බොඳහා් සෙයින් යක්කු භාගා£වකුන් වහන්සේට නොපැහැදුණ හු ම වෙක්. ඒ කුවර හෙයින් ද⁹ යක්: වහන්ස, භාගාාවතුන් වහන්සේ වනාති පණිවායෙන් වැළැක්ම පිණිස දසුම දෙසන සේක. අයිනාදනින් වැළැක්ම පිනිස දහුම දෙසන සේක. කාමයන්හි වැර.ද හැසිරිමෙන් වැළැක්ම පිණිස දහම දෙසන සේක. මුපවායෙන් වැළැක්ම පිණිස දහම ඉදසනා සේක. මත්බවට හා පමාවට හා කරුණු වූ රහමෙර පිරමත් වැළැක්ම පිණිස දහම ලෙසන ලස්ක. වහන්ස, යක්කු වනාහි **ලබාහෝ ඉ**සගින් පණිවායෙන් නො වැළක්කාහු ම ය, අයිනාදනින් නො වැළැක්නාහු ම ය, කාමයන්හි වැර.ද හැසිරිමෙන් නො වැළැක්කාහු ම ය, මුසාචාලයන් නො වැළැක්කාපු ම ය, මත්බවට ද පමාවට ද කාරණ වූ රහමෙර පිමෙන් නො වැළැක්කානු ම ය. ඔවුනට (භාගාවතුන් ව්යන්සේ ගේ) ඒ දහම් දෙසුව දදුරිය වේ, අම්නාප වේ.

සනති හි හතෙන හගවතො සාවකා, අරකුණු වනපසානි පනසානි සෙනාසනානි පටිසෙවනති අපපසදැනි ් අපපනිගෙසාසානි වීජනවාතානි මනුසසරාහසෙයාකානි පටිසල්ලානසාරුපොනි.

ත**ප**එ සනත් උළාරා යක්ඛා නි වාසිනො යෙ ඉමසම් හගවනො පාවවනන අපපසනනා තෙසං පසාදය. උගනණතාතු හනතා හගවා ආවානාටියං රක්ඛා හික්ඛුනං භික්ඛුනීනං උපාසකානං උපාසිකානං ගුතකියා රක්ඛාය අවිහිසොය එාසුවිහාරායාති.

අධිවාලසසිං ලබා අතං භික්ඛලව තුණනීභාවෙන

18. අථ බො භික්ඛවෙ වෙසයවලණා මහාරාජා මං අධිවාසනං විදිනා කායං වෙලායං ඉමං ආටානාටියං රක්ඛං අහාසි.

> විපස්සිසය නමණු වකඛුවනකසස සිරිමකො, සිඛිසසපි නමණු සඛඛභූතානුකමුපීනො. 1

වේසසභුසස නමණ්ඩු නහාකකසස කපසිිනො, නමණ්ඩු කකුසණිසස මාරසෙනපාමණිනො 2.

ලකාණාගමනසා නමපවු බුෘතුමණසා වුසීමලතා, කසාපසා චනමපවු විපපමුකතසා සබබයි 3.

අඛගීරසසා නමණ්ඩු සකාපුකාසය සිරිමතො, යො ඉමං ධම්මමදෙසෙසි සඛ්බදුක්ඛාපනුදනං 4

යෙ චාපි නිබ්බුතා ලොකෙ යථාගුතං විපස්සිසුං, තෙ ජනා අපිසුනා මහතතා වීතුසාරද ්රි.

19. තිතං දෙවමනුසසානං යං නමසසනති ලොතමං, වීජජාවරණසමපනනං මහතනං වීතසාරදං 6.

> යලතා උගතවජනි සුරියො ආදිවෙවා මණ්ඩලී මහා, යසු වුගතවජමානස්ස සංවරි පි නිරුණකිනී 7.

වහන්ස, යම කෙමනක් අල්ප ශබ්ද ඇති. මද වූ හඩ ඇති. පහ වූ ජනවාතය ඇති, මිනිසුන්ගේ රහස් කියාවනට නිසි වූ, එකලා වැ හිඳීමට සුදුසු වූ, අරණා වන පුසථයන් ද, බොහෝ දුර සෙනසුන් ද සෙවිත් නම, භාගාවතුන් වහන්සේගේ එසේ වූ ශුාවකයෝ වෙත් ම ය.

වහන්ස. මේ භාගාවතුන් වාන්සේගේ සස්න කෙරෙහි නො පහන් වූ. ඒ (යට කි) සෙනසුන්හි නිවැසි මහ තෙදකි යක්කු වෙත් වහන්ස, භාගාවතුන් වහන්සේ ඔවුන් ගේ පැහැදීම පිණිස, මහණුන්ගේ මෙහෙ-ණන්ගේ උවසුවන්ගේ උවැසියන්ගේ ගුප්තිය පිණිස, ආරක්ෂාව පිණිස, පීඩාවක් නොවනු පිණිස, පහසු වාසය පිණිස, ආටානාටිය පිරිත උගන්නා සේක් ව' යි (කීයේ ය.)

මහණෙන්, මම නිහඩ වැ ඉවැසීමි.

18. මහණෙනි, ඉක්බීති වෙසවුණු මහ රජ මා ඉවැසූ නියා දන, එ වෙලෙහි මේ ආටානාටිය පිරිත කීයේ ය

"පසැස් ඇති සිරිමත් වූ, විපස්සී බුදුරජුනට නමස්කාර වේ වා. සියලු සත්නට අනුකම්පා ඇති සිබී බුදුරජුනට ද නමස්කාර වේ වා. සෝද හළ කෙලෙස් ඇති, තපස්වී වූ චෙස්සභූ බුදුරජුනට නමස්කාර වේ වා. මරසෙන් මැඩැලූ කුකුසඳ බුදුරජුනට නමස්කාර වේ වා.

බාහිත පාපි වූ, වැස නිමැ වූ මහුබඹසර ඇති, කෞණාගමන බුදුරජුනට නමස්කාර වේ වා හැම දයෙහි මිදුණා වූ කසුප් බුදුරජුනට නමස්කාර වේ වා

යමෙක් සියලු දුක් දුරු ලන මෙ ධර්මය දෙසි ද, ශුීමත් වූ ඒ ශාකාල– පුතු අභිතිරසයන් වහන්සේට නමස්කාර වේ වා.

ලොවැ යම කෙතෙක් තුමූ නිවුණාහු තත් වූ පරිදි (සතායයන්) වීමැසුම නුවණින් දුටුහු ද, මහත් වූ, පහ වූ බිය ඇති මාතුහාණි වූ ඒ ක්ෂීණාසුවලයේ,

19 දෙවමිනිස්නට හිත වූ, විදහා හා චරණධර්මයෙන් සමපූර්ණ වූ, මහත්තවයට පැමිණි, පහ වූ බිය ඇති, යම බදු වූ ගෞතමයන් වහන්සේට – නමස්කාර කෙරෙත් ද, ඒ බුදුරජුනට ද ඔබට පළමු වෑ සිටි බුදුවරුනට ද නමස්කාර දෙව වා.

මහා රශ්ම මණ්ඩලයක් ඇති ආදිතා සංඛ්යාත සූර්ය කෙමේ යම තැනෙකින් උද වේ ද, යම ඒ හිරුහු නැහෙන කල්හි රාතියන් අතුරු– දහන් වේ ද, යසය වුගනලන සුරියෙ දිවසො ති පවුඉවති, රහදෙ පි තඳුුුු ගමහීරො සමුදෙද සරිතොදලකා 8

එවං නං කුපු ජානනක් සමුදෙ; සරිකොදකො ඉන්නා සා පුරිණි දිසා ඉනිනං ආචිකඛිතී ජනො, යං දිසං අභිපාලෙක් මහාරාජා යසයයි සො. 9.

ගæඛඛබානං ආධිපති ධකරලෙඨා ඉති නාමසො, රමති නවවශීතෙහි ගæඛමඛඛ පුරකඛතො. 10.

පුතතා පි තසය බහවෝ එකනාමා'ත් මෙ සුතං, අසීතිං දස එකො ච ඉනැතාමා මහතිබලා 11.

කෙ චාපි බුණුං දිසචාන බුණුං ආදිචචබණුන ං දූරතො'ව නමසසනත් මහනනං චීතසාරදං, නමො තෙ පුරිසාජඤඤ නමො තෙ පුරිසුකතම 12.

කුසලෙන සමෙක්ඛසි අමනුසකාපි තං ව**නැතති,** සුතං නෙකං අභිණකමසා කසමා එවං වදෙමසේ 13.

ජිනං වඤථ ගොතමං ජිනං වඤම ගොතමං, විජජාවරණසමපනනං බුදධං වඤම ගොතමං 14.

යෙන පෙතා පවුවවනති පිසුණා පිටුසීමංසිකා, පාණාතිපාතිනො එදද චොරා නෙකතිකා ජනා 15.

ඉතො සා දකබිණා දිසා ඉති නං ආචිකඛතී ජුනො, යං දිසං අභිපාලෙති මහාරාජා යසසයි සො 16.

කුමහණ්ඩානං ආධිපති වීරුලෙකා ඉති නාමසො, රමති න**ව**වගීතෙහි කුමහලණඩහි පුරසුඛතො 17

පුතතා පි කසය බහවො එකනාමා'ති මෙ සුනං, අසීති[,] දස[්]එකො ව ඉ**න**දනාමා මහ**බ**බලා 18

5

යම දිගෙක හිරු නැතී කල්හි දහවලැ යි කියනු ලැබේ ද, එ දිගැ පිවිසිණු නදී ජලය ඇති සමුදු නම වූ ගැඹුරු ජලාසය වෙයි. 8.

මෙසේ එහි එය නදී ජලය ඇති මුහුද යැ යි දනිත්. කීර්තිමත් ඒ මහ රජෙක් යම දිශාවක් පාලනය කෙරෙයි ද එය මෙ තැනින් පෙර දෙස යැ යි මහ ජන තෙමේ කිය යි. 9.

ගාණාර්වයනට අධිපති වූ, නාම වශයෙන් ධෘතුරාෂ්ටු යැ යි පුකට වූ හා තෙමේ ගඳෙව්වන් විසින් පෙරටු කරන ලද්දේ, නැටුම් ගැයුම්නෙත් එහි සිත් අලවා වෙසෙයි. 10.

ඔහුට එක් ම නමක් ඇති පුතුන් ද බොහෝ ඇතැයි මා විසින් අසන ලදී. මහ බලැති ඉන්දු නම වූ ඔහු අසූවෙක් ද දශයෙක් ද එකෙක් ද (එක් අනු දෙනෙක්) වෙත්. 11.

ඔහු ද සූර්යබන්ඩු වූ කෙලෙස් නින්දෙන් පිබිදියා වූ, මහත්තවයට පැමිණි, පහ වූ භය ඇති බුදුරජුන් දක,

'පුරුෂාජානෙයයෙනි, ඔබට නමස්කාර වේ වා, පුරුෂොත්තමයෙනි, ඔබට නමස්කාර වේ වා' යි දුර. සිට ම නමස්කාර කෙරෙන්.

'ඔබ නිසුණ වූ සර්වඥතාඥානයෙන් මහ ජනයා දෙස බලති'යි කියා අමනුෂායෝ ද ඔබ වදිකි මෙය , අප විසින් එක්වන් අසන ලදී. එ හෙයින්,

'කෙපි ගෞතම ජිනයන් වහන්සේ වදිහු ද ?' යි මෙසේ අපි අසමහ. 'ගෞතම ජිනයන් වහන්සේ වදුමහ. විදාහචරණසම්පන්න වූ ගෞතම බුදුරජාණන් වහන්සේ වදුමහ,' යි ඔහු කියක්.

කලුරිය කළාහු යම දෙසකට 'ගෙන යනු ලබන් ව' යි කියනු ලැබෙන් ද, කේලාම කියන, පිටුමස් කන්නවුන් සේ පිටු පා ගිය කලැ ගරහන, පණිවා කරන, රෞදු වූ සොර වූ කපට වූ ජනයෝ යම දිගකට ගෙන ගොස් නසනු ලබන් ව' යි කියනු ලැබෙන් ද,

ඒ යම දිශාවක් යශස්වී මහ රජෙක් පාලනය කරයි ද, ඒ මෙයින් දකුණු දිග යැයි මහ ජන කෙමෙ කිය යි.

එ දෙගෙහි කුම්භාණ්ඩයනට අධිපති වූ, නම් විසින් විරුඪක යැ යි පුකට රජ තෙමේ කුම්භාණ්ඩයන් විසින් පෙරටු කරනු ලද්දේ නැටුමෙන් ගැසුමෙන් සිත් අලවා වෙසෙයි.

ඔහුට එක් ම නමක් ඇති බොහෝ පුනුයෝ ද වෙත්. ඉත්දු නම් වූ මහ බලැති ඔහු එක් අනු දෙනෙකැ යි මා විසින් අසන ලදී. තෙ චාපි බුද්ධං දිසවාන බුද්ධං අංදිව£ බණුනං දුරතෝ'ච නමසානති මහතකං වීතසාරදං, නමමා තෙ පුරිසාජණුකු නමමා තෙ පුරිසුකාම.

කුසලෙන සමේක්ඛයි, අම්නුස්සා පි තං වනුන්කි, සුතං නෙතං අභිණ්කසො තසමා එවං ව්දෙමසේ. ජීනං වනුථ ගොතමං ජිනං වනුම ගොතමං, විජ්නාචරණසම්පන්නං බුද්ධං වනුම ගොතමං.

21. යළු චොගත වජති සුරියෝ ආදිචේචා මණිඩලී මහා, යසය චොගත වජමානසය දිවසො පි නිරුජකිති.

යසුසු චොගානමක සුරියෙ සංවරීනි පවුවවනි, රහදෙ පි කතුඵ ගමනීරො සමුදෙද සරිකොදකො.

එවං නං කත් ජානනති සමුඳෙ සාරිකොදකො, ඉකො සා පචඡිමා දිසා ඉති නං ආචිකුඛනි ජනො-යං දිසං අභිපාලෙනි මහාරාජා යසසයි සො.

නාගානං ආධිපති වීරූපයෙකා ඉති නාමදසා, රමති නචුවගිතෙහි නාගෙහෙව පුරසකකො,

පුකතා පි කසස බහචො එකනාමා' ති මේ [සුුකං අසීතිං දස එකො ච ඉනුනාමා මහබබලා.

කෙ චාපි බුණිං දිසවාන බුණිං ආදිවවබනධුන• දූරකො'ව නමසසනති මහතකං චීතසාරදං, 'නමො මත පුරිසාජණුකු නමේං කෙ පුරිසුකාම'

කුසලෙන සමෙක්ඛයි අමනුසසා පි කං වැනුනති, සුකං නේකං අභිණකසො කසමා එවං වලේම සේ. ජීනං වැනුථ ගොකමං ජීනං වැනුම ගොකමං, වීජාවරණසම්පනනං බුදධා වැනුම ගොකමං ඔහු ද සූර්ය බන්ධු වූ, මහත් බවට පැමිණි, පහ වූ බිය ඇති, කෙලෙස් නිය දෙන් පිබිදුණු, බුදුරජාණන් වහන්සේ දක, 'ආජානෙය පූරුෂයාණෙනි, ඔබට නමස්කාර වේ වා, පුරුෂොත්තමයාණනි, ඔබට නමස්කාර වේ ව' යි දුර සිට ම නමස්කාර කෙරෙත්.

'ඔබ නිපුණ වූ සර්ව ඥතාඥනයෙන් මහා ජනයා දෙස බලකි'යි අමනුෂාංයෝ ද ඔබ වදින්. මෙය අප විසින් එක්වන් අසන ලදී. එ හෙයින්, 'කෙපි ගෞනම ජිනයන් වහන්සේ වදිහු ද ?' යි අපි මෙසේ (පුශ්න වශයෙන්) කියළිහ. 'අපි ගෞකම ජිනයන් වහන්සේ වදුමහ. විදහාචරණසමපන්න වූ ගෞකම බුදුරජාණන් වහන්සේ වදුමහ'යි (ඔහු උක්කර දෙන්.)

21. මහ රස් මඩුලු ඇති ආදිතා නම් වූ තිරු යම් දිගෙක බස්නෝ ද, යම් ඒ තිරු බස්නා කල්ති දහවලත් අතුරුදහන් වේ ද,

යම දිගකට තිරු බැස ගිය කලැ රාතුි යැ යි කියනු ලැබෙ ද, එ දිගැ, පිව්සුණු නදීජලය ඇති සමුදු නම් වූ ගැඹුරු ජලාශය ය වෙයි.

මෙසේ එහි එය පිවිසි නදිජලය ඇති මුහුද යැ යි දනිත්. යශස් ඇති ඒ මහරජෙක් යම් දිගක් පාලනය කෙරෙයි ද, එය මෙ තැනින් පැසිම දෙසැ යි මහජනයා කිය යි.

නාගයනට අධිපති වූ, නම් විසින් විරුපාක්ෂ යැ යි පුකට වූ හෝ නාගයන් විසින් පෙරටු කරන ලද්දේ, නැටුම් ගැයුම්නෙන් නෙක්සික් අලවා එහි වෙසෙයි.

ඔහුට එක් ම නමක් ඇති පුතුන් ද බොහෝ ඇතැ යි මා විසින් අසන ලදී. මා බලැති ඉන්දු නම් වූ ඔහු එක් අනූ දෙනෙක් වෙන්.

ඔහු ද සූර්ය බන්ධු වූ, කෙලෙස් නින්දෙන් පිබිදියා වූ, මහත්තියට පැමිණි, පහ වූ බිය ඇති බුදුරජුන් දක,

'ආජාමනය පුරුෂයාණනි, ඔබට නමස්කාර වේ වා, පුරුෂොත්තම– ්යාණනි ඔබට නමස්කාර වේ ව' යි දුර සිට ම නමස්කාර කෙරෙන්.

'ඔබ නිපුණා වූ සර්වඥකාඥානයෙන් මහ' ජනයා දෙස බලති'යි අමනුෂායෝ ද ඔබ වදින්. මෙය අප විසින් එක්වන් අසනලදී. එ හෙයින්, 'තෙපි ගෞතම ජිනයන් වහන්සේ වදිහු ද?' යි මෙසේ අපි පුශ්න කරමහ. 'ගෞතම ජිනයන් වහන්සේ වදුම , විදාහචරණ සමපත්න වූ ගෞතම බුදුරජාණන් වහන්සේ වදුමහ' යි ඔහු කියන්. 22. යෙන උතතරකුරු රම්මා මහානෙරු සුදසසනො, මනුසතා කළු ජායනති අමමා අපරිශානා.

> න කෙ බීජං පවපනති නපි නීයනති නෑකලා, අකටඨාපාකිමං සාලිං පරිභුණු නති මානුසා.

අකණං අථුසං සුභිං සුගනිං කණඩුලප්ලං, තුණඩිකීරෙ පවිණාන කතො භු*ඤ*්නති හොජනං.

ගාවීං එකබුරං කණා අනුයනති දිසොදිසං, පසුං එකබුරං කණා අනුයනති දිසොදිසං.

ඉණ් වාහනං කතා අනුයනති දිසොදිසං, පුරිස වාහනං කතා අනුයනති දිසොදිසං

කුමාරි වාහනං කානා අනුයනති දිසොදිසං, කුමාර වාහනං කානා අනුයනති දිසොදිසං.

ලක යානෙ අභිරුභිණා සඛඛා දිසා අනුපරියනකි, පචාරා කසස රාජිනො.

හස්ථියානං අසසයානං දිඛඛං යානං උපට්ඨිතං පාසාද සිවිකා චෙව මහාරාජසස යසස්සිනො.

නසස ච නගරා අහු අනනළිකෙක සුමාපිතා, ආටානාවා කුසිනාටා පරකුසිනාටා නාටපුරියා පරකුසිකනාවෑ.

උතනා නිපිවිතෙනා ජනොසමපරෙන ච නවනවුන්යේ අමබරඅමබරවත්යේ ආළකමණ නාම **රාජ**ධාන්,

කුවෙරසස බො පන මාරිස මහාරාජසස විසාණා නාම රාජධානි. කළුමා කුවෙරො මහාරාජා වෙසසවණො'ති පවුචවති.

23. පවෙවසමනතා පකාලසනති කකොලා කතනලා තලතා**ත**ඌ, ඔජයි කෙජයි කකොජසි සූරෝ රාජා අරිලෙඨා නෙමි. 22. යම දිශ්භාගයෙක ඉතා දකුමකලු මභාමේරු පර්වතය වෙයි ද,. එහි සින්කලු වූ උතුරුකුරුව වෙයි. එහි මමණවය නැති, ස්නීන් කෙරෙහි පරිගුත නැති මිනිස්සු උපදිත්.

ඔහු ධ:නාා බිජුවට නො වපුරක්. නගුල්හු ද කෙකට නො පළිණුවනු ලබක්. ඒ මිනිස්සු නො සාන ලද බිමැ තමන් ම නැති පැසුණු හැල් පරිභෝග කෙරෙක්.

කුඩු නැති, තොහො නැති, ශුද්ධ වූ, සුවදැති සහල් සැළියෙක බහා පිසැ, එයින් ගෙන බොජුන් වළදත්.

එහි යක්කු එළ දෙන එක් කුරැති වාහනයක් කොට ගෙන දිශායෙන් දිගාවට යෙන් සිවුපාවකු එක් කුරයක් ඇති වාහනයක් කොට ගෙන, දෙසින් දෙසට යෙන්.

ගැබිනි ස්තුියක වාහන කොට ගෙන දෙසින් දෙස යෙක්. පුරුෂයකු වෘහන කොට ගෙන දෙසින් දෙස යෙක්.

කුමරියක වෘහන කොට ගෙන දෙසින් ලෙස යෙක්, කුමරකු -වෘහන කොට ගෙන, දෙසින් දෙස යෙක්.

ඒ චෙසවුණු රජු ගේ පරිචාරක යක්ෂයෝ එළැඹැ සිටි හස්තියාන ද අඥුවයාන ද (අනා බහුවිධ) දිවාසාන ද යන එකී යානයන් අරා සියලු දික් සිසාරා යෙත්. යශස් ඇති ඒ වෙසවුණු මහ රජුට පුාසාද ද සිවිගෙවල් ද වෙයි.

එ රජුට අභසැ මොනවට මවන ලද ආටානාටා ය, කුසිනාටා ය, පරකුසිනාටා ය, නාටපුරියා ය, පරකුසිකනාටා යැ යි නගරයෙර චෙත්.

එයින් (ඒ පරකුසිනනාටා නුවරින්) ඉඳුරා උතුරු දිගැ කපිවන්ත නම තුවරෙක් ද. එයින් ඔබ්බේහි ජනොස නම් නුවරෙක් ද, අනා නවනවති ය නම් නුවරෙක් ද අම්බරඅම්බරවතිය නම් නුවරෙක් ද ආළකම්ප නම් අනා රාජධානියෙක් ද ඇත.

23. නිදුකාණනි, ක්වේර මහ රජුගේ රජදහන වීසාණා නම. එහෙගින් කුවේර මහ රජ අවස්සවණ යැ යි නම් කරනු ලැබෙයි.

එහි තතෝලා, තත්තලා, තතෝතලා, ඔජසී, තේජසී, තතෝජසී, සූර, සූරරාජ, අරිවඨ, තෙම, අරිවඨනොමී යන නම ඇති යක්රැව්යෝ කරුණු වීමසා පවසත්.

ආටානාටිය සුත්තං

රහලද'පි කළු ධරණි නාම යතා මෙසා පවසයනති වසසා යලතා පතායනති, -සහා පි කළු පගලවති නාම යළු යක්කා පයිරුපාසනුහි...

තසු නිව්වඵලා රුක්ඛා නානාදිජගණායුතා, මයුරකොණුවාහිරුදු කොකිලාදීහි වගගුති.

ජීවජීවක ස**ෙදැසා** අ<mark>ර</mark>ෝ උදුඨවවිනතකා, කුකුසුවකා කුළිරකා වනෙ පොසුබරසාතකා

සුකසාලිකස**ෙදැස**ු දණ්ඩමානවකානි ව, ලෙසාහනි සබ්බකාලං සා කුවෙරනලිනී සද.

ඉකො සා උතනරා දිසා ඉකි නං ආචිකඛතී ජනො. යං දිසං අභිපාලෙති මහාරාජා යසසයි සො.

යස්ඛානං ආධිපති කුවෙරෝ ඉති නාමමසා, රමති නවුවගිනෙහි යකෙඛහෙව පුරක්ඛතො.

පුතතාපි තසය බහවො එකනාමා ති මෙ සුතං, අසීතිං දස එකො ච ඉනුනාමා මහබබලා.

තෙ චාපි බුුද්ධං දිස්වාන බුුද්ධං ු ආදිචචබණ්ඩුනං දූරතො ව නමසසනති මහතකං වීකසාරදං, නමො තෙ පූරිසාජණුක නමො තෙ පූරිසුතනම

කුසලෙන සමෙසකිසි අමතුසසා පි තං වණුනති, සුතං නෙතං අභිණකසො නැති එවං වදෙමසෙ.

ජිනං වඤථ ගොතමං ජිනං වඤම ගොතමං, වීජණාවරණසම්පනතං බුදුධං වඤම ගොතමනාගී යව පොකුණෙකින් දිය ඇද පෙන මෙසයෝ වසින් ද, යම පොකු-ණෙකින් වර්ෂාවෝ පැතිරෙන් ද, එසේ වූ ධරණි නම් ජලාසයෙක් ද, එහි වෙයි. එහි කෙර. යකුන් රස්වැ හිදුනා හසලවති නම් මඩුවෙක් වෙයි.

එහි තාන්පසැ විවිධ පක්ෂී සමූහයන් ගෙන් යුක්ත වූ, මොණරුන් ද කොස් ලිහිණියන් ද විසින් දුන් නාද ඇති, කෝකිලාදින් විසින් මනොදෙ නාදයෙන් උන්නාදිත වූ, නිති එල දරන වෘක්ෂයෝ වෙත්.

මෙහි ඒ පියුම වෙනෙහි 'ජීව ජීව' යැ යි හඩ නහන, (ජීව ජීවක නම) පක්ෂි කෙනෙක් ද, තව උටඨවචිතතක නම පක්ෂිහු ද, වලිකුකුළෝ ද, රන්වන් කකුර්වෝ ද, පොකටරාසතක නම පක්ෂිහු ද වෙත්,

මෙති ගිරවුන්ගේ ද සැළලිතිණියන්ගේ ද හඩ ඇත, ද**ස්ඩමානවක** තම පක්ෂිහු ද, මෙති හැසිරෙක්, ළෙසේ හැම කල්ති ඒ කුවෙරයා ගේ පියුම් විල නිරතුරු හොඩතෝ ය.

යශස් ඇති ඒ කුවෙර මහරජ යම දිගක් පාලනය කෙරෙයි ද, ඒ මෙනැතින් උතුරු දෙස යැ යි මහජනයා කිය යි.

නම් විසින් කුලවර යැ යි පුකට, යක්ෂාධිපති වූ, හේ යකුන් විසින් පෙරටු කරන ලද්දේ නෘකා ගිකයෙන් සිත් අලවා වෙසෙයි.

ඔහුට එක් නම ඇති ලබාහෝ පුතුන්ද චෙත් යි මා විසින් දසන ලදි, ඉන්දු යන නම ඇති, මහබලැති ඔහු එක් අනූ දෙනෙකි.

ම්හු ද සූර්යබන්බු වූ, ක්ලෙශනිදායෙන් පිබිදුණු, මහත්තවපාස්ත වූ, පහ වූ බිය ඇති බුදුරජුන් දක, 'ආජාලනය පුරුයොණනි, ඔබට නමස්කාර වේ වා, උත්තම පුරුයොණනි, ඔබට නමස්කාර වේ වා' යි දුර සිට ම කම්දික්.

'ඔබ නිපුණ වූ සර්වඥතාඥනයෙන් මහ ජනයා දෙස බලකි'යි කියා අමතුෂපයෝ ද ඔබ වදින්. මෙය අප විසින් එක්වන් අසන ලදි. එ හෙයින්, 'පෞතම ජනයන් වගන්සේ වදිහු ද?'යි මෙසේ අපි (පුශ්න කිරීම වශයෙන්) කියමිත. 'අපි ගෞතම ජිනයන් වහන්සේ වළුමහ. විද්යාවරණකම්පන්න වූ ගෞතම බුදුරජාණන් වහන්සේ වළුමහ. යිහු උත්තර දෙක්.

24. අයං ලබා සා මාරිස, ආටානාටියා රසාඛා භික්ඛුනං භික්ඛුනිනං .උපාසකානං උපාසිකානං ගුකුනියා රක්ඛාය අවිතිංසාය. එාසුවිතාරායාති. යසස කසසවී මාරිස භිකඛුසස වා භිකඛුනියා වා උපාසකසස වා උපාසිකාය වා අය- ආටානාටියා රක්ඛා සුක්ඛනිතා භවිසසකි සමකතා පරියාපුතා. තලණුව අමතුලසසා යලකුබා වා යකුබින්වා යකුබලපාතුලකා වා යකුබු-පොතිකා වා යකුබ්මහාමතෙනා වා යකුබපාරිස් ජො වා යකුබපවාරො වැ. -ගන්ඩලබුබා වා ගන්ඩබ්ඩ් වා ගන්ඩබ්ඩලපාතුකො වා ගන්ඩබුඩපොතිකා වා ගන්බබුම්භාම්කෙනා වා ගන්බබුඩපාරිසජෝ වා ගන්බුබුපචාරො වා. කුමහරණඩා වා කුමහණ්ඨ වා, කුමහණඩපොපකො වා කුමහණඩපො-තිකා වා. කුමහණ දී මහාම තෙනා වා ුකුමහණ දී පාරිස ජෙජා වා කුමහණ ඩ--පවාරෝ වා. නාගො වා නාගිනී වා. නාගපොතකො වා නාගපො– තිකා වා, නාගමහාම කෙනා වා නාගපාරිස ජෝ වා නාගපචාරෝ වා, පදුටයවීතෙනා, භිකබුං වා භිකබුනිං වා උපාසකං වා උපාසිකං වා පදු<mark>ටය</mark>– චිලකතා ගචඡනයං වා අනුගලවඡයා, යීතං වා උපතිලෙඨයා. නිසිනනං වා උපනිසීදෙයා, නියනනං වා උපනිපලජජයා, න මෙ සො මාරිස, අමනුල සසා ල හෙයා ගාලමසු වා නිගලමසු වා සකකාර වා ගරුකාර වා. න මෙ මො මාරිය, අමනුමෙසා ලමභයා ආළකමඥය නාම රාජධානියා වණුං වා වාසං වා. න මෙ මසා මැරිස, අමනුමසක ලඟෙයා යකුනෙනං සමිතිං ගනතුං. අපිසසු නං මාරිස, අමනුසතා අනවසාමු නං කලරයනුං අවිවයක අපිසසූ නං ම රිස, අමනුසසා අහතාති පරිපුණණාති පරිභාසාගි පරිභාලසයනුං. දපිඥු නං මාරිස, අමනු ුකා රිකාමපි'සා පතනං සිසෙ නිකකු ජෙපයාදුං, අපිසසු නං මැදිස, අමනු සක සක ඩා පි'සා මුණි ථාලෙයනු-. සනත් හි මාරිස, අමනු සා චණ්ඩා රුදඛා රහයා. තෙ ලනව මහාරාජ-නං අදදියනු ි, න මහාරාජානං පුදිසකානං ආදියනු ි, න මහාරාජානං පුරිසකානං පුරිසකානං අ දියනති. ලන ලබා ලත මාරිස, අමනුසය මහාර,ජාන• අවරුදධා න ම වුව£නති.

24. 'නිදුකාණන් වහන්ස, මහණුනට ද මෙහෙණනට ද උවසුවනට ද ුඋවැසියනට ද ගුප්තිය පිණිස රාක්ම පිණිස නො වෙහෙසීම පිණිස සැප විභරණ පිණිස වූ ඒ ආටෘනාටිය පිරින නම මෙය ය. නිදුකාණන් වහන්ය, යම කිසි මහණක්හු හෝ මෙහෙණක හෝ උවසුවකු හෝ උවැසියක වීසින් මේ ආටානාටිය පිරිත මනා කොට උගන්නා ලද්දේ, අර්ථවාංජන විසින් පිරිපුන් කොට පුහුණු කරන ලද්දේ වී නම, යක්ෂයෙක් ලභා යක්ෂිණියක් ලභා ුයක්ෂපෝතකලයක් ලභා ` යක්ෂ පොතිකාවක් හෝ යක්ෂමහාමානුලයක් හෝ යක්ෂපාරිෂදාායෙක් හෝ යක්ෂපරිචාරකයෙක් හෝ, ගෘණිර්වයෙක් හෝ ගෘණිර්වියක් හෝ ගෘණිර්ව. පෝතකයෙක් ගානුර්වපෝතිකාවක් ලභා් **ගානිාර්වමහාමානු**යෙක් හෝ ගානුධර්වපරිචාරකයෙක් **ගානුධර්වපාරිෂ**ආයෙක් කුමහාණ්ඩයෙක් හෝ කුමහාණ්ඩියක් හෝ කුමහෘණ්ඩ පෝතකයෙක් කුම්හාණඩ කුමහාණඩ පෝතිකාවක් හෝ **මහාමානු**යෙක් ලභා කුමහාණඩ පාරිෂ හයක් ලභා කුමහාණඩ පරිචාරකයෙක් ලභා, නාගයෙක් හෝ නාගිනියක් හෝ නාගපෝතකයෙක් හෝ නාග_ පෝතිකාවක් හෝ නාග මහාමානුයෙක් හෝ නාග පෘරිෂදායෙක් හෝ නාග පරිචාරක යක් හෝ, මේකී කිසි යම් අමනුෂා යෙක් දෙමෂයෙන් පුද්වීෂ්ට වූ සිතැත්තේ, මහණකු හෝ මෙහෙණක හෝ උවසුවකු හෝ උවැසියක හෝ, මෙ කිසිවකු යන්නහු අනුව (පසු පසැ) යන්නේ ද සිටියහු වෙකැ සිටින්නේ ද, උන්නහු වෙතැ ඉඳුනෝ ද, භොක්කහු වෙතැ හෝතෝ ද, නිදුකාණන් වහන්ස, ඒ අමනුෂායා මගේ ගමිනි හෝ නියමගමහි හෝ සක්කාරයක් හෝ ගෞරවයක් වහන්ස, ලබන්නේ ය. නිදු**කාණ**න් ඒ අමනුෂා **ල**තුලම් මලග් ආළකමන්ද රාජධානියෙහි වසන ගෙයක් හෝ නවාකැනක් නො ලබන්නේ ය; නිදුකාණන් වභාණය, ඒ අමනුෂා තෙමේ මගේ යක්ෂ සමාගමයට යන්නට හෝ නො ලබන්නේ ය. වැලි දු නිදුකාණන් වතන්ස, අමනුෂාලයා් ඔහු ආවාහයක් නො කට හැක්කකු ද විවාහයක් නො කටහැක්කකු ද කරන්නාහ. තව ද නිදුකාණන් වහ න්ස, අමනුෂ පයෝ ඔහුට අක්ඛව එළවා කියනු ලබන පරිපූර්ණ පරිභව වචනයෙන් බණින්නාහ. නිදුකාණන් වහන්ස, තව ද `අමනුෂායෝ හිස් වූ ලෝහ පාතුයක් යැට්කුරු කොටැ ඔහු හිසැ ලපා්නාහ. කව ද නිදුකා-රුන් වහන්ස, අමනුෂායෝ ඔහු ගිස සත් කඩක් කොට හෝ පළන්නාහු ද වෙත්.

25. සෙයාපථාපි මාරිස රණකුණු මාගධසස විජිතත මහාචොරා ගත නොව රණකුණු මාගධසස ආදියනති, න රණකුණු මාගධසස පුරිසකානං ආදියනති, න රණකුණු මාගධසස පුරිසකානං පුරිසකානං ආදියනති, ගත බො තෙ මාරිස මහාචොරා රණකුණු මාගධසස අවරුණා නාම වුඩානති, එවමෙව බො මාරිස සනති හි අමනුසසා චණිඩා රුණා රහසා. තෙ නොව මහාරාජානං ආදියනති, න මහාරාජානං පුරිසකානං ආදියනති, න මහාරාජානං පුරිසකානං පුරිසකානං ආදියනති, තෙ බො මාරිස අමනුසසා මහාරාජානං අවරුණා නාම වුචචනති.

ු26. යො හි කොවී මාරිස අමනුලසයා යකෙඛා වා යකඛිනී වා යකුඛලපාතු නො වා යකුඛලපාතිකා වා යකුඛලභාල තෙනා වා යක්ඛපාරි− සලේජා වා යක්ඛපවාරෝ වා, ගන්ඩල්ඛ් වා ගන්ඩ්ඛ්ඩ් වා ගන්ඩ්ඛ්ඩ් වා ගන්ඩ්ඛ්ඩ් ලකා වා ගන්ධධුලපාතිකා වා ගන්ධධුලභාමතෙනා වා ගන්ධධුලපාරිසලජුණ වා ගන්ධඛපචාරෝ වා, කුමනණේඩා වා කුමනණ්ඩී වා කුලිහණඩලපාත-ලකා වා කුමහණඩලපාතිකා වා කුමහණඩලභාලලකතා වා කුමහණඩ^{_} පාරිසජෝ වා කුමහණ්ඩපචාරො වා, නාගො වා නාගිනි වා නාගපොත-ලකා වා නාගපොතිකා වා නාගමහාමලකතා වා, නාගපාරිසලජජා වා පදුටඨචීතෙතා භික්ඛුං වා භික්ඛුනිං වා උපාසකං වා **නාග**පවාලරු වා උපාසිකං වා ගචඡනක වා අනුග වජයා යීතුං වා උපති ලෙසියා, නිසිනනං වා උපනිසීදෙයා, නිපුනං වා උපනිපජෙයා, ඉමෙසං යක්ඛන• මහාය සබානං යෙනා පතිනං මහා යෙනා පතිනං උජා කාලෙස කිරීම වීකක නිලි තබ්බං වීරදිත බබං: ''අයං යලක්ඛා ගණකාත්, අයං යලක්ඛා අාවිසත්, අයං යලකුඛා හෙ ා යුත්, අයං ය යෙකුඛා විහෙරෙන්, අයං ය යෙකුඛා හිංසන්, අයං යලකබා විහි සති, අයං යලකබා නමුණුවතී''ති,

25. නිදුකාණන් වහන්ස, නපුරු වූ සතුරු වූ, කළ දයට වැඩියක් කරන අමනුෂාලයා් ඇත. ඔහු සතර වරම මහ රජ දරුවන්ගේ බස් **ෙනා** ම පිළිගනිත්. <mark>නිදුකාණන් වහුන්ස, ඒ අමනුෂා</mark>යෙ ් ව**ාම මහ**− රජුත් ගේ සතුරෝ නමැ යි කියනු ලබක්. නිදුකාණන් වභය ස, යම්සේ මගධාධිපති රජුගේ රටෙහි මහ සොරහු ඇත් ද, ඔහු මගධාධිපති රජුහු ගේ වචන නො ම පිළිගනිත් ද, මගධාධිපති රජුගේ සෙනෙවී– යන් ගේ මෙහෙකුරුවන් ගේ වචන දු නො ම පිළිගනිත් ද, නිදුකාණන් වහන්ස, ඒ මහ සොරහු ිමගධාධිපති රජහු ගේ සතුරෝ නමැ යි කියනු ලබක් ද, එසේ ම නිදුකාණන් වහන්ස, නපුරු වූ සතුරු වූ, කළ එකට වැඩියක් කරන්නා වූ අමනුෂා කෙනෙක් වෙත් ම ය. ඔහු පිරම් මහ රජුන්ගේ බස් නො පිළිගනික්. වරම මහ රජුන්ගේ සෙනෙවියන් බස් ද **නො ම පිළිගනික්. වරම මහ රජු**ත් අයක් සෙනෙවියන් ගේ මෙ<mark>හෙ</mark>– කරුවන් බස් දු නො පිළිගතික් නිදුකාණන් වහන්ස, ඒ අමනුෂාගයේ වරම මහ රජුන්ගේ සතුරෝ යැ යි කියනු ලබන්

26. නිදුකාණත් වහන්ස, යකෙක් හෝ යකින්නක් හෝ යක්-දරු•චක් හෝ යක් දරියක් හෝ යක් දෙටුවෙක් හෝ යක් පිරිසද වුයෙක් හෝ යක් මෙහෙකරුවෙක් හෝ, ගලදවවෙක් හෝ ගදෙවියක් භෝ ගදෙවු දරුවෙක් භෝ ගදෙවු දරියක් භෝ ගදෙවු දෙටුවෙක් **හෝ** ගදෙවූ පිරිසද වූයෙක් හෝ ගදෙවූ මෙහෙකරුවෙක් හෝ, කුමහාණබයෙක් හෝ කුමහාණ්ඩියක් හෝ කුමහාණබ දරුවෙක් හෝ කුමහාණඩ දැරියක් හෝ කුමහාණඩ දෙටුවෙක් හෝ පාරිෂදාායෙක් හෝ කුම්භාණක පරිචාරකයෙක් හෝ, නාගයෙක් හෝ නාගිනියක් හෝ නා දරුවෙක් හෝ නා දරියක් හෝ නා දෙටුවෙක් හෝ නා පිරිසද වූයෙක් හෝ නා මෙහෙකරුවෙක් හෝ, මෙ කී කිසි අමතුෂාලයක් දෙවෂයෙන් පුද්වීෂ්ට සිතැත්තේ, මහණකු හෝ මෙහෙණක හෝ උවසුවකු හෝ උවැසියක හෝ මෙ කිසිවක්හු යන්නහු පසු පසැ යන්මන් වී නම්, හෝ සිටියහු වෙක සිටින්නෝ වී නම් හෝ හුත්නහු වෙත හිදින්නෝ වී නම හෝ හොත්තහු වෙත භෝනෝ වි නම් හෝ, මේ යකුනට මහ යකුනට, යක් සෙනෙවියනට, යක් මහ-ලසනෙවියනට, 'මේ යක් තෙමේ මා අල්ලා ග_ුනී, මේ, යක් තෙමේ මට ආවීෂ්ට වෙයි, මේ යක් තෙමේ මා පෙළයි, මේ යක් තෙමෙ වෙලසසින් මා පෙළයි, මේ යක් තෙමේ මට හිංසා කෙරෙයි, මේ යක් **ලකුුමේ** මා වෙමහසයි, මෙ යක් තෙමෙ මා ඉතා මුද (නො අත්හරි), යැ යි දන්විය යුතු, හඩ නභා කියැ යුතු, ඔවුන් හා කියැ යුතු.

කතලමසං යක්ඛානං මහායක්ඛානං සෙනාපතිනං මහාසෙනාපතිනං?

27 "ඉතෙදු ඉසාමෝ වරුණෝ ව හෘරුවාජෝ පජාපති, වණුනෝ කාමමසමේඨා ව කිණුනිසණ්ඩු නිසණ්ඩු ව.

පනාලද ඔපමණෙඤ ච ලදවසුකො ච මාතලි, චිතතසෙනො ච ගකිලබබා නලළා රාජා ජනෙසහො

සාතාගිරෝ හෙමටතො පුණණකො කරතියෝ ගුළපා, සීවකො මුවලිනෙද ව වෙසයාමිතෙතා යුගණාරෝ.

ගොපාලො සුපපරොධෝ ච හිරිනෙතකි ව මන්දියෝ පණුවාලවණෙඩා ආළවකො පජජනෙනා සුමනො සුමුබෝ දයිමුබෝ, මණි මානි චරා දීසෝ අප්ථා සෙරිසසකො සහ.'

- 28. ඉමෙසං යස්ඛානං මහායස්ඛානං සේනාපතිනං මහාසේනාපතිනං උජැකාපෙත්ඛාං විකකණ්ඩිතඛාං විරවිතඛඛාං. අයං යස්ඛා ගණ්නාත්, අයං යස්ඛා අයං යස්ඛා විහේෂඨත්, අයං යස්ඛා විහේෂඨත්, අයං යස්ඛා විහේෂඨත්, අයං යස්ඛා හිංසති, අයං යස්ඛා විහිසෙති, අයං යස්ඛා ත මුණ්ඩත් ති අයං මෙබ සා මාරිස ආවාතාවියා රස්ඛා හිකබූනං හිකබුන්නං උපසේඛානං උපසේඛානං අවිහිසෙය එසේවිහාරයේ ති. හණු ව දනි මයං මාරිස ගවණම බහුක්වදා මයං බහුකරණීයා'ති. 'යස්ක' දනි තුමේක මහාරාජානෝ කාලං මණුදු දා'ති.
- 29. අථ බෝ භික්ඛවේ වනනාරෝ මහාරාජාලනා උටඨායාසනා මං අභිවාදෙනා පදකඛිණ කතා තතෙවනනරධායිංසු. කේ පි බෝ භික්ඛවේ යක්ඛ උවඨායාසනා අපෙපකලෙව මං අභිවාදෙනා පදකඛිණ කතා. තතෙවනතර ධායිංසු.

ඉතරු සොම: සුගබ්: වරුණ: ප්‍රථාපති: භාරදවාජ: ශ්‍රී ශානශව නාදනා කාම්ලෙෂණ කුනිකණෙයි: ...නිකණකික ත්‍රීඉලි චෛව මාකලි: විනුසෙනශව ගනබව්: නරරාජෙං ජිනර්ශභ: භාතාගිරිර් පෙහමවක: ප්‍රණක: මදීර කොවිධ: පක්‍රපාල සැකෙෂා ආවචකෝ පැවැලගණඩා සුමුබෙං දීරසා සක්ෂා සපරිජන: (ලලිනවිසකර)

27. (එසේ කියැ යුත්තේ) කවර යකුනට ද⁷ කවර මහ යකුනට ද⁷ කවර මහ යක්ලෙසනෙවියනට ද⁷ යත්.

ඉන්දු ය, සෝම ය, වරුණ ය, තාරදවාජ ය, පුජාපති ය, වණුන ය, කාමශේෂ්ඨ ය, කිනුනිසණඩූ ය, නිසණඩූ ය, පුණාද ය, ඔපමඤ්ඤ ය, දෙවසැරි මාකලී ය, චිතුසේන ය, ගණුර්ව ය, නළ ය, රාජ ය, ජනර්ෂහ ය, සාතාහිරි ය, හෙමවන ය, පූර්ණක ය, කරනීය ය, ගුඩ ය, සිවක ය, මුවලිඤ ය, විශ්වාමිතු ය, යුගණඩර ය, ගොපාල ය, සුපුරෝධ ය, හිරි-නෙත්ති ය, මණිය ය, පණුවලවණඩ ය, ආළවක ය, පර්ජනා ය, සුමන ය, සුමුබ ය, දයිමුබ ය, මණිය, මානීය, වර ය, දීර්ඝ ය, කව ද සෙරීසක ය යන මොවුනට ය.

28. ලම් යක්ෂයනට ද මහා යක්ෂයනට ද යක්ෂ සෙනාපතියනට ද මහා යක්ෂ සෙනාපතියනට ද,

'මේ යක් තෙමේ මා අල්ලා ගනී යැ යි, මේ යක් තෙමේ ආවිෂ්ට ඓ යැ යි, මේ යක් තෙමේ මා පෙළා යැ යි, මේ යක් තෙමේ මා ඓසෙසින් පෙළා යැ යි, මේ යක් තෙමේ මට හිංසා කෙරේ යැයි, මේ යක් තෙමේ මා වෙහෙසා යැ යි, මේ යක් තෙමේ මා නො මුද යැ යි දන්වියැ යුතු, හඩ නහා කියැ යුතු.

නිදුකාණන් වහන්ස, මේ, මහණුනට මෙහෙණනට උවසුවනට උවැසියනට ගුප්කිය පිණිස, රක වරණ පිණිස, නො වෙහෙසීම පිණිස, පහසු වීහරණ පිණිස වූ ආටානාට්ය පිරිත ය.

නිදුකාණන් වහන්ස, දක් අපි යම්හ. අපි බොහෝ කෘතාව -ඇත්තම්හ, බොහෝ කටයුතු ඇත්තම්හ'' යි වරම රජුහු කීහ.

මත රජුති, යම් ගමනකට දැන් කල් වේ යැ යි සලකන්නහු ද, ඒ ගමන කරනු ලැබේ වා' යි මම කීමි.

29. මහ ගෙන්, එ කල්හි සතර වරම මහ රජදරුවෝ හුතස්තෙන් නැති මා හාදර වැ වැඳ, පැදකුණු කොට, එහි ම අතුරුදහන් වූහ. ඒ යක්කු ද හුනස්තෙන් නැගී, ඇතැම කෙනෙක් මා සාදර වැ වැඳ පැදකුණු කොට, එහි ම අතුරුදහන් වූහ. ඇතැම කෙනෙක් මා හා සතුටු වූහ. සතුටට කරුණු වූ, සිකැ රැඳැවීයැ යුතු වූ කථා නිමවා එහි ම අතුරු-දහන් වූහ. ඇතැම කෙනෙක් මා දිසාවට දෙහෙන් නමා එහි ම අතුරු දහන් වූහ. ඇතැම් කෙනෙක් නම ගොත් අස්වා එහිම අතුරුදහන් වූහ. ඇතැම් කෙනෙක් නම ගොත් අස්වා එහිම අතුරුදහන් වූහ. ඇතැම් කෙනෙක් නම අතුරුදහන් වූහ.

අපෙතකවේව මයා සැධිං සමෙමාදිංසු, සමෙමාදනීයං කථං සාරානීයං වීතිසාරෙනවා, තතෝවනතරධායිංසු: අපෙතකවේව යෙනාහං තෙනඤ්ලිමපණාමෙනවා තතෝවනතරධායිංසු: අපෙතකවේව නාමගොතාං සාවෙනවා තතෝවනතරධායිංසු අපෙතකවේව තුණ්හීතුතා තතෝවනතර– ධායිංසූ'තී.

30. උගතණතාථ භික්ඛවේ ආටානාටියං රක්ඛං. පරියාපුණාථ භික්ඛවේ ආටානාටියං රක්ඛං. ධාරෙථ භික්ඛවේ ආටානාටියං රක්ඛං. අසුඑසංභිකා භික්ඛවේ ආටානාටියා රක්ඛා භික්ඛුනං භික්ඛුනිනං උපාසකානං උපාසිකානං ගුතනියා රක්ඛාය අවිතිංසාය එසුවිහාරායා ති.

ඉදුම්ලවාච හගවා. අකතමනා සෙ භික්ඛු හගවකො හෘසික අභිනඥුනත්.

ආටානාටියසුතකං නිටයිකං නවම.

^{1.} අන්සංභිකාය (සනා)

ආවානාවිය සූතුය

දීක්සභියේ පෘථික වගිය

30. මහණෙනි, ආචානාටිය පිරික උගනිවු. මහණෙනි, ආචානාටිය පිරික පුහුණු කරවු. මහණෙනි, ආචානාටිය පිරික සිකැ දරවු. මහණෙනි, ආචානාටිය පිරික වැඩ ඇසුරු කෙළේ වේ. මහණුනට මෙහෙණනට උවසුවනට උවැසියනට ගුප්කිය පිණිස, රකවරණ පිණිස, නොවෙහෙසීම පිණිස, පහසු විහරණ පිණිස වේ.''

භාගාවතුන් වහන්සේ මෙය වදළ, සේක. ඒ භික්ෂූහු ආරාධිත සිතැත්තාහු භාගාවතුන් වහන්සේගේ වචනය පිළිගත්හ.

තව වනු ආටානාටිය සුතුය නිමියේය.

එකමනතුං යිතා ඉබා ඉත පාලවයාකා මලලා හගවනකුං එකැවොඩුං, සඛඛසනවරිං සාමකං හලනන සනාගාරං, ආසනානි පණුකතානි උදකමණිකො පතිවඨාපිතො, ඉතලපපදීමෙ ආරෝපිතො. යසා දුනි හලනතු හගවා කාලං මණුකුනී''ති.

4. අථ ඉබා හගවා නිවාසෙනා පතන්වීවරමාදය සදයිං භික්ඛුසභේකන යෙන සන්මහාර කෙනුපසම්කමී. උපසම්යම්නා පාදෙ පක්ඛාලෙනා සන්මාගාර පවිසිනා මජකීමං එමක නිස්ධාය පුර නම්මුබො නිසිදී. භික්ඛුසමේකා පි බො පාදෙ පක්ඛාලෙනා සන්මාගාර පවිසිනා පම්මමේ භික්ඛා නිස්ධාය පුරන්ම මුබො පාදෙ පක්ඛාලෙනා සන්මාගාර පවිසිනා පම්මමේ භික්ඛා නිස්ධාය පුරන්ම මුබො නිස්දී හගවන්න යෙව පුරක්ඛනා. පාවෙයාකා පි බො මල්ලා පාදෙ පක්ඛාලෙනම සන්මාගාර පවිසිනා පුරන්මම භික්ඛා නිස්ධාය පම්මමේ මුබා නිස්දීමේ හගවන්න යෙව පුරක්ඛනා. අථ බො හගවා පාවෙයාකෙ මලේල බහුදෙවා රක්ඛා ධම්යා කථාය සන්දන්මෙන්මා සමාදපෙනා සමුකෙක් සම්පහ සෙන්මා උයො සෙන් සන්ක්ඛන්කා බො වාසෙට් රක්ඛා යන්ක් ද්නි තුමෙන කාලමණේදා කි. 'එවා හමන්ක් බො පාවෙයාකා මලලා හගවනේ පටියකුනා උවකායාසනා හතවන්කං අභිවාදෙනා පදක්ඛණ කන්වා පත්කම්වේ.

5. අථ බො හගවා අවිරපකක නෙනසු පාලේ යාකෙසු මලේ පසු තුණහිගුතං කුණහිගුතං භිකඛුසමකං අනුවිලෙන කොඩා ආයසම නහා සාරිපුකතං ආමල නතසි, 'වීගත ජිනමිලේඛා බො සාරිපුකත භිකඛුසමේකා පටිහාතු තං සාරිපුකත භිකඛුනං ධමම කථා පිටසී මෙ ආගිලායති, තමහං ආයම්භයාමී''කි. 'එවං හනෙන'කි බො ආයසමා සාරිපුකෙනා හගවනො පවවලෙසයායි.

අථ ලබා හගවා චතුගගුණං ස**බස**ාටිං ප*සු*ස පෙණා ද*කඛ්රෙ*න පලසයන සිහලසයා කලපපසි, පාලද පාදං අවවෘධාය සලකා සමපජානො උටඨානස**ඤඤං** මනුපි කරිණා. එක් පසෙකැ සිටියා වූ ම ඒ පාවෙයක මල්ලයෝ 'වහන්ස, සන්ථාගාර-ශාලාව හැම කැනම බුමුකුරුනු අතුරන ලද්දේ ය, අසුන් පැනැවිණ, දියසැළෙක් කැබිණ, නෙල් පහිනෙක් නැංවීණ. යම ගමනකට භාගාවතුන් වහන්සේ බලාපොරොක්තු වනු සේක් ද, දන් එයට කල් පැමිණියේ යැ'යි භාගාවතුන් වහන්සේට සැළ කළහ.

- එ කලැ භාගාවතුන් වහන්සේ හැඳ පෙරෙවැ පා සිවුරු ගෙන භික්ෂුසඩ්සයා කැටුවැ සන්ථාගාරය කරා එළැඹි සේක. එළැඹ පා දෙවැ සන්ථාගාරයට පිවිසැ, එහි මැද ටැඹ නිසා පෙරදිගට මුහුණ ලා වැඩහුන් **ලස්ක. භික්ෂුසඩ්ඝ**යා ද පා **දෙවැ, සන්ථාගාරයට පිවිසැ පැසිම බිත්**නිය නිසා, පැසිම දිගට මුහුණු ලා, භාගාවතුන් වහන්සේ ම පෙරටු කොට තිදගත්හ. පාවා නුවර වැසි මල්ලයෝ ද පා **දෙවැ ස**න්ථාගාරයට වැද, පෙරදිගැ බිත්තියට පිටු දී, පැසිම දිගට මුහුණු ලා, භාගෳවතුන් වහන්සේ ම පෙරටු කොට හුන්හ. එ කල්හි භාගාවකුන් වහන්සේ රැ බොහෝ වෙලාවක් පාවෙයක මල්ලයනට දැහැමි කතායෙන් දෙලෝ වැඩ දක්වා, දක්වූ වැඩෙහි සිත් ගන්වා, එහි ඔවුන් සිත් තියුණු කොට, එහි (යහපතැ යි) සින් සතුවු කොට, 'වාශිෂ්ඨයෙනි, රානිය බොහෝ ඉක්මණ, සිය ගෙවලට යම පෙරළා යැමක් කළ යුතු ද, දැන් එයට කල් නියාව දනිවු' යැ යි ඔවුන් නික්මැ යන්නට උදෙන්ගී කළ සේක. 'එසේ යැ වහන්සේ' යි කියා ම මල්ලයෝ භාගාවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී පාවා නුවර වැසි හුනස්තෙන් නැති, ඔබ සාදර වැ වැඳ පැදකුණු කොට නික්මැ ගියාහ.
 - 5. එකල්හි භාගාවතුන් වහන්සේ පාවෙයක මල්ලයන් නික්මැගිය නොබෝ වෙලායෙහි, නිහඩ නිහඩ වැ හුන් බික්සහන දෙස බලා, සැරියුත් තෙරුන් බණවා, 'ශාරිපුතුයෙනි, භික්ෂුසඩස තෙමේ පහ වූ රිනම්ද්ධය ඇත්තේ වෙයි, ශාරිපුතුයෙනි, ඔබට භික්ෂූන් පිණිස ධම් කථාවෙක් වැටැහේ වා (භික්ෂූනට දහමක් දෙසන්නැ), මා පිට රිදෙයි, එ හෙයින් මම හෝනෙම්'යි වදළ සේක. 'එසේ ය වහන්සැ'යි කියා ම සැරියුත් තෙරණුවෝ භාගයවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දුන්හ

එසින් පසු භාගාාවතුන් වහනලෝ සහළ සිවුර සහර පට කොට පණවා (එළා), උපවානසංඥව සිත්හි කොට (ටමතෙක් වෙලායෙන නැති සිටිමි යි ඉටා), දකුණු යය මතැ වම පය මඳක් ඉක්මැ තබා දකු ණැලයෙන් යිංගශයාාව කළ සේක

භිතනනිගණයවනුදු

6. තෙන බො පන සම්බයන නිගණ<mark>ේඨා නාතපුතෙයා පා</mark>වාය. හොති. තසය කාලකිරියාය හිනතා නිගුණ්ඨා අධුනා කාලකතො C දා ධිකජාතා¹ භණ්ඩනජාතා කල ිගජාතා විවාදප**නතා** පැණැව**ණු**ද. මුඛසතුහිහි විතුදනුතා වීහරතත්. 'න නමං ඉමං ධුමාචනයං ආජානාසි, අහං ඉමං ධමාවිනයං ආජානාමී. කිං ඣං ඉමං **ධ**මාවිනයං ආජානිසාසි? ූ මිච්ඡාපටිපලනනා ඣමසි, අගමසම් සම්වාපට්පලනනා සංභිතලම් අසංහිත ලනක, පුරෙ වචනියං පචඡා අවච, පචඡා වචනියං පුලට අවච, **ආචිණණිමත**ත වීපරාවතකං, දා**ල**රාපිමතා මත වාලද, තිමයි, චර වාද**පැලේඛක්ඛාය,** නිලේඛලයහි ව **ස**ලේ පලකාසි'කි. වඩො යෙව බො මණෙඤ නිගණෝසු නාතපුපණයෙසු අනුවතනකි. යෙ පි නෙ නාතපුතනසන සාවකා ගිහි ඔදුනවසනා, තිගමණක්සු නාකපුකකිමයසු නිඛඛ**නක**රුපා චීරකකරුපා පටිවානරූපා යථා තං දුරළුඛාතෙ ධමාචීනයෙ දූපාවදිතෙ අනියායනිකෙ අනුපසට සංවතතනි ක අසමාංසමබුද්ධ පැවෙදිනෙ හිනත ජූපෙ අපපටිසර ෙණ.

7. අථ ලබා ආ**යසමා ස**ාරිපු*කෙ*කා භිකටූ ආමල_{නතු}සි: නිගණේ ආවුලසා නාතපුමකතා පාවායං අධුනා කාලකමකා, න**සස** කාලකිරියාය භිනතා නිගණඨා දෙව**ධිකජාතා –ලප– භින**තපුලප අප**ද**විසරණෙ ද්දිං ලගතං ආචුලසා හොති දුර**ක්ඛා**තෙ ධුලම විනුගෙ දුපුළවදිතෙ අනියාානිකෙ අනුපසමස ව*තත්*විකෙ දස**ම**වාසම්බුද්ධ පැවේදිනෙ. අය: බො නෙ ආ**දිස**ො අමනාකං හගවතා ධ**මෙ**මා **සවාසබා**ලතා සුපපවෙදිනේතා නිය**ා**නිකො උපසමසංවතනනි කො සම්මාසමබුදධපැවෙදිපො නුසු සම්බුඛුගැරි සඛනායිතඛඛං හ විවදිතඛඛං, යටඕදං මුකමචරියං අදගිනියං අසා විරට්සීතිකං. තදසාය බහුජනභිතාය බහුජනසුබාය ලොකානුක**ම**පාය අස්ාථ හිතාය සුටාය ලදවමනුසයානං. කතුලවා වෘවුලසා අමුදාකං හගුවිනා ධමෙමා සවාසඛාමතා සුපපවෙදිකො නියාන්කො උපසමසංවිකානිකෙ සමමායමුදුදිව**ප**ුවදීමතා, කණ සමඛ්ඛපෙව ස**ඩනායිතුඛි**ණ න විවදිගිඩිණ යරඹිදං මුහුමවදීයං දඬුනියං අභා විරවුකිතිකං, තද**සස බ**හුජනයිතාය බහුජනයුතිය ලොයානුයම්පාය අ**ණය හිතය සු**තිය දෙවිමිනු*සසා*නං

¹ දෙටරුකිකජාතා (සදා කලි)

² යයින- ලට (ධණය)

- එ සමයෙහි වූ කලි නිර්ගුන්ථඥනපුතු පාවා නුවරැදී නොබෝ කල්හි ම කලුරිය කෙළේ වෙයි ඔහු ගේ මරණයෙන් පසු, යමසේ ලනාමනා කොට කියන ලද, නොමනා කොට **උග**න්වන ලද නෛර්යාණික **ඉතාවූ, කෙලෙස් නිවීම පිණිස නොපවත්තා, අසමාාක්සම්බුද්ධයක්**හු විසින් පුකාශිත වූ, බිඳීගිය ස්තූපය ඇති (මළාවූ ශාස්තෘහු ඇති) , ශාස්තෘගු ගේ අභාව යන් පිළිසරණක් නැති සස්නෙක්හි වියැ යුතු ද, එසේ ම නිවටහු ඒ අදුගපුනු නිර්ගුන්ථයා ගේ මරණයෙන් බිදීගියාහු, දේ කොටසක් වුවාහු, ''තෝ මේ දහම් විනය නො දනී, මේ දහම් විනය දනුයේම මම ය, ලකු කිලැ යි මේ දහම විනය දන්නෙහි ද ? තෝ වැරැද පිළිපන්නෙහි වෙහි, මම මොනොවට පිළිපත්නෙම වෙමි, තා බස නො සිලිටී ය, මා බස සිලිටි ය, පළමුවෙන් කියැ යුත්ත තෝ පසු වැ කීයෙහි, පසු වැ කියැ යුත්ත පළමුයෙන් කීයෙහි, තා පුරුදු පුහුණු කළ දැය (මගේ වාදය නිසා) පෙරැළී ගියේ ය, මා විසින් තට දෙස් නැඟීණ, තෝ නිගන්නා ලද්දෙහි, මා නැහූ දෙසින් මිදෙනු පිණිස (මතුමත්තෙහි කරුණු සොයනුයෙහි ි ඒ ඒ ගුරුහු කරා) යව, ඉදින් පොහොසත් වෙහි නම් වෙළුම හරුව (විසඳව)''යි හටගත් ඩබර ඇත්තැහු, උපන් කලහ ඇත්තාහු, වීවාදයට බටුවාහු, උනුන් වචන නැමැති සැතින් විදුනාහු වෙසෙක් නිර්ගුන්ථඥකපුනුයා ගේ අතැවැසි නිවටුන් අතුරෙහි උනුන් මරාගැන්මක් මෙන් පටති දෙනපුනු නිර්ගුන්ථ-යා ගේ ශ්වේතවසනුධාරී යම ගෘතී ශුාවක කෙනෙක් වෙන් ද, උහුන් අතපුතුයා ගේ අතැවැසි නිවටුන් කෙරෙහි කලකිරුණු සමභාවය ඇත්තාහු, ආදර රහිත සවභාවය ඇත්තාහු, පළමු උනට දක්වූ සත්කාර ගුරුකාර හැර පසුබා ගිය සවභාවය ඇත්තානු වෙත්
- 7. ඉක්බිති සැරියුත් තෙරණුවෝ භික්ෂුත් අවතා, 'ඇවැත්නි, ඥතපුතු නිර්ගුත්ථ පාවා නුවැරැදී නොබෝ කල්හි කලුරිය කෙළේ ය, ඔහුගේ කාලකියායෙන් . යම්සේ නොමනා කොට කියන ලද, නොමනා කොට දන්වන ලද, නෛර්යාණික නොවූ, කෙලෙස් නිවීම පිණිස නොපවත්නා, අසමාක්සම්බුද්ධයක්හු විසින් පුකාශිත වූ, බිදීගිය ස්තූපය ශාසකෘහු ගේ අභාවයෙන් පිළිසරණක් නැති සස්නෙක්හි වියැ යුතු ද, එසේ ම නිවටහු ඒ දෙනපුතු නිර්ගුන්ථයා ගේ මරණයෙන් බීදී ගියාහු දෙකොට– සක් වූවාහු ... වෙසෙත්. ඇවැත්ති, එතෙකුදු වූවත් අප භාගාවතුන් විහ<mark>න්සේ විසි</mark>න් මේ ධම්ය සවාඛාන ය, මොනොවට වදුරන ලද්දේ ය, මොනොවට උගත්වන ලද්දේ ය, නෛර්යාණිකය, උපශුමසංවතිනික ය, සමාක්සම්බුද්ධපුවෙදින ය. එහි සියල්ලන් විසින් ම, යම්සේ මෙ සස්න බොහෝ කල් පැවැතිය හැකි වන්නේ ද, බොහෝ කල් සිටින්නෙක් වන්නේ ද එසේ සමගු ව ගැයිය යුතු (එක් ම වචන ඇත්තවුන්, අවිරුද්ධ වචන ඇත්තවුන් වීයැ යුතු) , විවාද නො කළ යුතු. එය බොහෝ ජනයාට වැඩ පිණිස, බොහෝ ජනයාට සුව පිණිස, ලොවට අනුකම්පා පිණිස, ලදව් මිනිස්නට යහපත පිණිස, වැඩ පිණිස, සුව පිණිස වන්නේ ය.

එකකං

8. අණී බො ආවුසෝ තෙන හගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සම්මාසම්බුදේධන එකො ධමේමා සම්මැස්කානො තුන් සම්බහෙව සම්නායිත්බන න විවදිත්බන , යථයිද බුස්මාච්රිය අද්ධනිය අස්ස ව්රවසිනික. තදසස බහුජනහිතය බයුජනසුඛය ලොකානුකම්පාය අස්ස ගිනය සුඛය දෙවමනුස්සාන කෙන් සම්බාරවසිනිකා. අය ෙබා අවුසෝ තෙන හගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සම්බාරවසිනිකා. අය ෙබා අවුසෝ තෙන සම්මදස්ඛාගතා තුන් සම්බහෙව සම්බායිත්බන න විවදිත්බන , යථයිද බුස්මාච්රිය අද්ධනිය අස්ස ව්රවසිනිකා , තදසස බහුජනහිතය බහුජනසුඛය ලොකානුකම්පාය අස්ස හිතය සුඛය දෙවමනුස්ධාන

දුක•

9. අත්වී බොු ආවූමසා මතනෑ හගවතා ජානතා පසාතා අරහතා සමමාසම්බුදේධන දෙව ධම්මා සමම දක්ඛාතා. තත් සම්බුමෙහිව සබ්නාශිත බබං – පෙ – අත්වාය හිතාය සුබාය දෙවම්නු සානාං

කුතුලම ලදම ?

නාම සඳව රුපණුව අවි**ජා ව** භවතණකා ව භවදිටයි ව විභවදිටයි ව අභිරික සඳව අගොතනපපණුව භිරි ව ඔතන පපණුව දෙවචසාතා ව පාපමිතතතා ව, සොවචසාතා ව කලා ගම් තතතා ව ආපතනිකුසලතා ව ආපතනිවුට ආකු සලතා ව

ඒකකය

8. ඇවැත්ති, අර්භත් වූ සමාාක්සම්බුද්ධ වූ දන්නා දක්නා ඒ භාගාවතුන් වහන්සේ විසින් මොනොවට වදුරන ලද එක් දහමෙක් ඇත. එහි සියල්ලන් වීසින් ම, යමසේ මෙ සස්න බොහෝ කල් පැවැතියැ හැකි වන්නේ ද, බොහෝ කල් සිටුනෙක් වන්නේ ද, එසේ සමග වැ ගැයිය යුතු. එය බොහෝ දෙනාට වැඩ පිණිස බොහෝ දෙනාට සුව පිණිස, ලොවට අනුකමපාව පිණිස, දෙවමිනිස්නට යහපත පිණිස, වැඩ පිණිස, සුව පිණිස වන්නේ ය. ඒ කවර එක් දහමෙක් ද යත් සත්වයෝ ආහාරයෙන් (පුතායයෙන්) සිටුනාහු වෙන්, සියලු සත්වයෝ සංස්කාරයෙන් (ඵලය සකසන දැයින් ~ පුකායයෙන්) සිටුනාහු වෙන්. ඇවැත්නි, මෙය අර්භත් වූ සමාක්සමබුද්ධ වූ දත්නා දක්නා ඒ භාගාවතුන් වහන්සේ වීසින් මොනොවට වදුරන ලද එක් දහම ය. එහි සියල්ලන් විසින් ම, යමසේ මෙ සස්න බොහෝ කල් පැවැතියැ හැකි වන්නේ ද, බොහෝ කල් සිටුනෙක් වන්නේ ද, එසේ සමග වැ ගැයිය යුතු. එය බොහෝ දෙනාට වැඩ පිණිස, බොහෝ දෙනාට සුව පිණිස, ලොවට අනුකමපා පිණිස, දෙවමිනිස්නට යහපත පිණිස, වැඩ පිණිස සුව පිණිස වන්නේ ය.

අවිකය

9. ඇවැත්ති, අර්භක් වූ සමාාක්සමබුද්ධ වූ දත්තා දක්තා ඒ භාගාවතුත් වහත්සේ විසිත් මොතොවට වදරන ලද දහමහු දෙදෙනෙක් ඇත. එහි සියල්ලත් විසිත් සමග වැ ගැයිය යුතු. එය දෙව්මිතිස්තට යහපත පිණිස, වැඩ පිණිස, සුව පිණිස වන්නේ ය.

කවර දහමතු දෙදෙනෙක් ද? යත්:

නාමය ද රුපය ද අව්දාාව ද හවතෘෂ්ණාව ද හවදෘෂ්ටීය ද විභවදෘෂ්ටීය ද . අභිරිකය ද අනොත්තප්පය ද .. හිරිය ද ඔත්තප්පය ද දුව්ව බව ද පාප මිනුයන් ඇති බව ද සුවව බව ද කලාාණ මිනුයන් ඇති බව ද ආපත්තිකුශලතාව (ඇවැත් දනීම) ද, ආපත්තනුපථානකුශලතාව ද (ඇවැතින් නැති සිටීම දන්නා නුවණ ද) . සමා පතනිකු සලතා ව සමා පතකිවුටඨානකු සලතා ව

ධාතුකුසලතා ව මනසිකාරකුසලතා ව

අායනනකුසලතා ච පටිවවසමුපපාදකුසලතා ච

ථානකුසලතා ව අටුඨානකුසලතා ච

අජාවණව ලජාවණා

ඛනත් ව සොරවවණුව

සාබලාඤා පටිසා නාරෝ ච

අවිතිංසා ච ලසාවෙයාණුව

මුටඨසච්චණු අසමපජඤඤණු

සති ව සමපජනුකුණු

ඉණුීලයසු අගුතන ුවාරතා ව භෞජලන අම්කත්ඤිකිතා ච

ඉන්දිලයසු ගුනකදවාරකා ව ගෞජනෙ මතකණු කිතා ව

පටිසු ඔබාන බල ඤව * භාවනා බල ඤව

සත්බලණු සමා යිට්ලණු

සමලථා ව විපසසනා ව

සමථනිමිතකඤව පනාහනිම්කකඤව

පගතාලහා ව අවිකෙඛපො ව

සීලච්පතන් ච දිටකීවිපතන් ච

ල දපම්භාසීමදී ල දපමසලසි

සීල විසුණි ව දිවසිවිසුණි ව

දිටසීවිසුදුකි මෝ පන යථා දිටසීසස ච පධානං සංවේගෝ ච සංවේජනියෙසු ඨාමනසු සංවීගකසස ච යොනිසෝ පධානං

අසනතු රිසිතා ව කුසලෙසු ධල්මමසු අපාට්වානිතා ව පධානෑමි.

වීජා ව විමුකෘති ව

බගෙ ඤණ අනුපපාලද සදුණා

^{1.} පටිසනධාන බල-ච (සාා)

සමාපත්තිකුශලතාව (සමවතුත් දැනීම) ද, සමාපත්තාසුස්ථානකුශලතාව (සමවක්තෙත් නැගීසිටීම දන්නා නුවණ) ද . බනස්කාරකශලතාව

ධාතුකුශලතාව (ධාතූන් දන්නා නුවණ) ද, මනස්කාරකුශලකාව (ධාතූන් මෙනෙහි කරන්නට දන්නා නුවණ) ද්

ආයතනකුශලතාව (ආයතනයන් දන්ම) ද, පුනිතාාසමුත්පාදකුශලකාව (පුනිතාාසමුත්පාදය දන්නා නුවණ) ද

සථානකුශලකාව (සථාන දන්නා නුවණ) ද, අසථානකුශලකාව (අසථාන දන්නා නුවණ) ද,

සාජු බව ද, ලප්ජාව ද ක්ෂාන්තිය ද සෞරතාය (සිල්වත්බව) ද, සාබලාය (මොළොක් වචන ඇති බව) ද පටිසන්ථාරය (පිළිසදර) ද අවිතිංසාව (කරුණාව) ද ශුවි බව (මෛතුිය) ද නටුවාවු සිති ඇති බව ද නුවණනැති බව ද සිතිය ද නුවණ ද

ඉඳුරන්හි නොවැසූ දෙර ඇති බව ද බොජුනෙහි පමණ නොදන්නා බව ද

ඉදුරන්හි වැසූ දෙර ඇති බවද බොජුනෙහි පමණ දන්නා බව ද. පුතිසඩ්බාාන බලය (නොනුවණින් සැලිය නොහැකි නුවණ) ද, භාවනාබලය (බවුන් වැඩීමෙහි කහවුරු බව) ද ස්මෘතිබලය (කර වැසිවනා සිතිය) ද සමාවිඛලය (සමාවිඛලය (කර වැසිවනා සිතිය) ද සමාවිඛලය (සමාවිඛලය සමාවිඛලය (සමාවිඛලය (සමාවිඛලය (සමාවිඛලය සමාවිඛලය (සමාවිඛලය සමාවිඛලය (සමාවිඛලය සමාවිඛලය (සමාවිඛලය සමාවිඛලය සමාවිඛලය (සමාවිඛලය සමාවිඛලය (සමාවිඛලය (සමාවිඛලය සමාවිඛලය (සමාවිඛලය සමාවිඛලය සමාවිඛලය (සමාවිඛලය සමාවිඛලය (සමාවිඛලය සමාවිඛලය සමාවිඛලය (සමාවිඛලය සමාවිඛලය සමාවිඛලය සමාවිඛලය (සමාවිඛලය සමාවිඛලය සමාවිඛලය (සමාවිඛලය සමාවිඛලය සමාවිඛලය සමාවිඛලය සමාවිඛලය සමාවිඛලය සමාවිඛලය සමාවිඛලය (සමාවිඛලය සමාවිඛලය සමාවිඛලය සමාවිඛලය (සමාවිඛලය සමාවිඛලය සම්

ස්මෘතිබලය (කර වැ සිටුනා සිහිය) ද සමාධිබලය (සමාධියෙහි තහවුරු ශවථය ද විදශිතාව ද

ශමටය ද විදශිනාව ද ශම් නිම්ත්තය ද පුගුහනිම්ත්තය ද පුගුහය (වීර්යය) ද අවික්ෂේපය (එකහබව) ද ශීලවිපත්තිය (දුසිල් බව) ද දෘෂ්ටිවිපත්තිය (මිසදිට) ද ශීලසම්පත්තිය (ශීලසංවරය) ද දෘෂ්ටිසම්පත්තිය (ඳෙනය) ද ශීලවිශුද්ධිය ද දෘෂ්ටිවිශුද්ධිය ද දෘෂ්ටිවිශුද්ධිය (ඳෙනදශීනය) ද දෘෂ්ටිවිශුද්ධිය පා කිස්ව

දෘෂ්ටිවීශුද්ධිය (දෙනදශීනය) ද දෘෂ්ටිවීශුද්ධිය හා එක්වැ *ලයදුණ* වීර්යය ද. .

සංවේගය (ජාකිජරාදි සංවේගවස්තූන් හය වශයෙන් හයජනක වශයෙන් දක්නා නුවණ) ද සංවේග කටයුතු කරුලණහි සංවේගයට පක්කහු ගේ උපාය (වීර්යය) ද

කුසල්දහමිනි අතෘප්තිකර බවද පුධන් වීර්යලයති නොපසුබස්නා බව ද

විදාහව (පූලවිනිවාසෘනුස්මෘතිඥනාදි තුන්විදහා) ද විමුක්තිය (නිවරණ යන් ගෙන් හා සංස්කෘතධම්යන් ගෙන් හා මිදීම) ද ක්ෂයයෙහි නුවණ (මාගිඥනය) ද අනුත්පාදයෙහි නුවණ (එලඥනය) ද යන මොහු ය. ඉමේ බෝ ආවුසෝ තෙන හගවනා ජානතා පස්සකා අරහතෘ සම්මාසම්බුදේධන දෙම ධම්මා සම්මදස්ඛාතා තුළු සම්බුහේව සම්නායිත්බබං න විවදිත්බබං –පෙ– අළුාය හිතාය සුබාය දෙවමනුස්සානං

තිකං

10 අස්වී බෝ ආවුසෝ 'තෙන හගවනා ජානනා පසානා අරහතා සම්මායම්බුදේඛන කයෝ ධම්මා සම්මදක්ඛානා තස්ථ සබේඛහෙව සම්මායිතබ්බං –පෙ– අස්ථාය හිනාය සුබාය දෙවම්නුසසානං

කතුලම තුලයා?

තීණි අකුසලමූලානි ලොහො අකුසලමූලං, දෙසො අකුසලමූලං, මොහො අකුසලමුලං

තීණි කුසලමූලානි: අලෝමහා කුසලමූලං, අදෙසො කුසලමූලං, අමෝමහා කුසලමූලං

ක්ණි දුවචරිකානි කායදුවවරිකං, වචීදුචචරිකං, මනොදුචචරිකං ක්ණී සුවරිකානි: කායසුචරිකං, වචීසුචරිකං, මනොසුචරිකං

තයෝ අකුසලවිතකකා කාමවිතයෙකා, බහාපාදවිතයෙකා, විහිංසා-විතයකකා

කුෂය කුසලවිතකකා: නොසබම්මවිතකෙකා, අධ්‍යාපාදවිතකෙකා, අවුතිංසාවිතනෙකා

කයෝ අකුසලසංකපපා: කාමසංකපපා, බාහපාදසංකපපා, විහිංසා-සංකපපා.

කුෂය කුසලසංකපපා: නොකබ්වමසංකපපා, අඛාහා පාදසංකපපා, අවිහිංසා සංකපපා

තිලසසා අකුසලසඤඤා: කාමසඤඤ,බාාපාදසඤඤ, විහිංසාසඤඤ, තිලසසා කුසලසඤඤා: ඉතසබම සඤඤ, අඛහාපාදසඤඤ, අවිහිංසා– සඤඤ.

තිසෙසා අකුසලධාකුයො: කාමධාතු, ධාාපාදධාතු, වීතිංසාධාතු, තිසෙසා කුසලධාකුයො නෙසඛම ධාතු, දඛාාපාදධාතු, අවිහිසොධාතු අපරා පි තිසෙසා ධාකුයො: කාමධාතු, රුපධාතු, අරුපධාතු. අපරා පි තිසෙසා ධාකුයො: රුපධාතු, අරුපධාතු, නිරෝධධාතු අපරා පි තිසෙසා ධාකුයො: හිනධ තු, මජාධිමධාතු, පණිතධාතු කිසෙසා තනහා කාමතණකා, හවතණකා, විහවනණකා ඇවැත්ති, මොහු දත්තා දක්තා අවහත් සමාක්සමබුද්ධ වූ ඒ භාගාවතුත් වහත්සේ විසින් මොතොවට වදුරන ලද දදික ධම්යෝ ය. එහි . දෙවමිනිස්තට යහපක පිණිස වැඩ පිණිස සුව පිණිස සියල්ලන් විසින් ම සමග වැගැයිය යුතු, විවාද නො කටයුතු.

තුිකය

10. ඇවැත්ති, දත්තා දක්තා අර්භක් සමාාක්සම්බුද්ධ වූ ඒ භාගාවතුන් වහන්සේ විසින් මොනොවට වදරන ලද තුන් ධර් කෙනෙක් ඇත. අභි. දෙවමිනිස්නට යහපත පිණිස වැඩ පිණිස සුව පිණිස සියල්ලන් විසින් ම සමග වැ ගැයිය යුතු විවාද නො කටයුතු.

කවර දහම්හු තිලදලනක් ද යක්

අකුසල්මුල් තුනෙක. ලොහය අකුසල් මුලෙක, ද්වේෂය අකුසල් මුලෙක, මෝහය අකුසල් මුලෙක

කුසල්මුල් තුනෙක[.] අලෝහය කුසල් මුලෙක, අද්වේෂ ය කුසල් මුලෙක, අමෝහය කුසල් මුලෙක

දුසිටින් තුලනක: කායදුශ්චරිත ය, වාග්දුශ්චරිත ය, මණාදුශ්චරිත ය සුසිරිත් තුලනක කායසුචරිත ය, වාක්සුචරිත ය, මනස්සුචරිත ය . අකුශලවිතර්ක තුලනක කාමවිතර්ක, වනපාදවිතර්ක, වීහි-සා– වීතර්ක

කුශලවිතර්ක තුනෙක: මනෙෂ්කාමපචිතර්ක, අවාහපාදවිතර්ක, අවි– තිංසාවිතර්ක

දකුශල සංකල්ප තුනෙක ලෙනෂ්කාමාසංකල්පය, අවාාපාද– සංකල්පය, දවිතිංසා සංකල්පය

අකුගල සංඥ තුනෙක. කාමසංඥ, වනාපාදසංඥ, වීතිංසාසංඥ . කුශලසංඥ තුනෙක. නෛප්කාමාසංඥ, අවාහපාදසංඥා, අවිතිංයා සංඥු ...

අකුශලධාතු තුලනක කාම ධාතු, වනාපාද ධාතු, විනිංසා ධාතු . කුපල ධාතු තුලනක ලෙනස්කාමා ධාතු, අවහාපාද ධාතු අවිනිංසා ධාතු ...

තෘදුණා එයෙයා කාලධාදුණා, හවුතාදුණා, දුණවධාදුණා ... අතත ද ධාන තිතෙන දැප ධාන, අරුප ධාන, නිදවැට ධාන අතත ද ධාන තිතෙන නාලධාදුණා, මධනම දිනව නැති අතත ද ධාන තිතෙන අපරාපි කිසෙසා කණකා: කාමකණකා, රුපකණකා, අරුපකණකා අපරා පි කිසෙසා කණකා: රුපකණකා,අරුපකණකා,නිරෝධකණකා කිණි සංසෝජනානි: සකකායදිටයි, විචිකිචණා, සිලබබනපරාමාසො කයෝ ආසවා කාමාසවො, හවාසවො, අවිජණසවො. කයෝ හවා කාමහවො, රුපහවො, අරුපහවො කිසෙසා එසනා කාමෙසනා, හවෙසනා, බුහමවරියෙසනා.

ති**ළෙසා** විධා **ළ**සයෙහා 'හමසම් ති විධා, ^උ සදියෝ ' හමසම්ති විධා, හීනෝ 'හමසම්ති විධා

තයෝ අදධෘ අතීතෝ අදධා, අනාගතෝ අදධා,පච්චුපතො අදධා තයෝ අනතා යකකායෝ අනොත, සකකායසමුදයෝ අනොත, සකකායනිරෝධෝ අනෙනා

තිසෙසා වෙදනා සුබා වෙදනා, දුසාඛා වෙදනා, අදුසාඛමසුබා වෙදනා තිසෙසා දුකඛතා දුසාඛදුසාඛතා, සඬඛාරදුසාඛතා, විපරිණාමදුසාඛතා.

කයා රාසී මිවජනතනියනො රාසි, සමමත නියනො රාසි, අනියනො රාසි.

කිසෙසා කඩබා ¹ අතිතං වා අදධානං ආරබන කඩබති විචිකිචඡනි නායිමුචචති න සමපසීදති, අනාගතං වා අදධානං ආරබන කඩබති විචිකිචඡනි නායිමුචචති න සමපසීදති, එතරහි වා පණුපාතනං අදධානං ආරබන කඩබති විචිකිචඡනි නායිමුචචති න සමපසීදති

කීණි තථාගතසස අරකෙඛයාගනි පරිසුද්ධකායසමාචාරෝ අාවුසො තථාගතත, නත් තථාගතසස කායදුවවරිතං යං තථාගතතා රකේඛයා මා මෙ ඉදං පරෝ අක්කැසීති, පරිසුද්ධවීසමාචාරෝ ආවුසො තථාගතතා, නාත් තථාගතසස වචිදුවවරිතං යං තථාගතො රකේඛයා 'මා මෙ ඉදං පටරා අක්කැසීති, පරිසුද්ධමනොසමාචාරෝ ආවුසො, තථාගතො, නත් තථාගතසස මනොදුවවරිතං යං තථාගතො රක්ඛයා මා මෙ ඉදං පරෝ අක්කැසීති

¹ කයෝ කුමා (මජසං)

අනා ද කෘෂ්ණා තුනෙක: කාමතෘෂ්ණා, රුපතෘෂ්ණා, අරූපතෘෂ්ණා අනා ද කෘෂ්ණා තුනෙක රුපතෘෂ්ණා, අරුපකෘෂ්ණා, නිරෝධ– කෘෂ්ණා ..

සංයෝජන තුනෙක සත්කායදෘෂ්ටි, විචිකින්සා, ශීලවුකපරාමර්ශ . . ආසුව තුනෙක කාමාසුව, භවාසුව, අවිදාාසුව .

හව තුලොක ිකාමහව, රූපහව, අරූපහච

එෂණා තුලනක කාම එෂණා, භව එෂණා, බුහ්මවර්යා එෂණා විධා (මාන) තුලනක මම උතුම වෙමි යි විධාවෙක, මම සමාන-යෙම් යි විධාවෙක, මම භිනලයම් යි විධාවෙක ...

අධ්**ව (කාල) තු**මනක අතිත <mark>කාලය, අනාග</mark>ත කාලය, වර්තමාන **කාලය**

අන්ත තුනෙක: සක්කායය (පංචස්කන්ධය) එක් අන්තයෙක, සක්කායසමුදයය (පුරිම තෘෂ්ණාවය), සක්කාය නිරෝධය (නිවන භා මග) ..

වේදතා තුලනක. සුබවේදනා ය, දුඃබචේදනා ය, අදුඃබඅසුබවේදනා ය ... දුඃබතා තුනෙක දුඃබදුඃබතා (දුක් වේදනා)ය, සංස්කාරදුඃබතා ය (අදුඃබඅසුබවේදනා ය), වීපරිණාමදුඃබතා ය (සුබවේදනා ය).

රාශි තුනෙක: මීථාසක්වනියන රාශිය (නියන මිසදිට හා ආනක්කර්ය-ක^{ර්ල}), සමාසක්ක්වනියන රාශිය (සතර ආර්යමාර්ගය), අනියන රාශිය (අවශේෂ ධර්ල)....

කාඩක්ෂා (සැක) තුනෙක. අතිත කාලය ඇරබැ සැක කරයි, නිශ්චය කට නොහැකි ව වෙහෙසෙයි, ඇලෙනු නොහැකි වෙයි, නො පැහැදෙයි, අනාගත කාලය ඇරබැ හෝ සැක කරයි, නිශ්චය කට නො හැකි වැ වෙහෙසෙයි, ඇලෙනු නො හැකි වෙයි, දන් වර්තමාන කාලය ඇරබැ හෝ සැක කෙරෙයි, නිශ්චය කට නො හැකි වැ වෙසෙයි, ඇලෙනු නොහැකි වෙයි, නො පැහැදෙයි

තථාගතයන් වහන්සේගේ නොරැක්කැ යුතු තැන් තුනෙකි: ඇවැත්ති, තථාගතයන් වහන්සේ පිරිසිදු කායසමාචාර ඇති සේක. මගේ මම් කියාව මෙරමා නහමක් දනි වා යි තථාගතයන් වහන්සේ යමක් රක්තාසේක් ද (තථාගතයන් වහන්සේ විසින් රැක්කැ යුතු ද), එසේ වූ තථාගතයන් වහන්සේගේ කායදුශ්චරිතයෙක් නැත. තථාගතයන් වහන්සේ පිරිසිදු වාක්සමාචාර දැති සේක. මෙය මෙරමා නො දනි වා'යි යමක් තථාගතයන් වහන්සේ රක්නා සේක් ද (රැක්ක යුතු ද) එසේ වූ තථාගතයන් වහන්සේ රිසිදු වාක්සමාචාර ඇති සේක. මෙය මෙරමා නො දනි වා'යි යමක් පථාගතයන් වහන්සේ රක්නා සේක් ද (රැක්කැ යුතු ද) එසේ වූ තථාගතයන් පිරිසිදු වාක්සමාචාර ඇති සේක. මෙය මෙරමා නො දනි වා'යි යමක් තථාගතයන් වහන්සේ රක්නා සේක් ද (රැක්කැ යුතු ද) එසේ වූ තථාගතයන් වහන්සේ රක්නා සේක් ද (රැක්කැ යුතු ද) එසේ වූ තථාගතයන් වහන්සේ රක්නා සේක් ද (රැක්කැ යුතු ද) එසේ වූ තථාගතයන් වහන්සේ රක්නා සේක් ද (රැක්කැ යුතු ද) එසේ වූ තථාගතයන් වහන්සේ මේ මනොදුශ්චරිතයෙක් නැත. දීඝනිකායෝ පාථිකවශෝ

සඩගිනිසුනත•

තුයො කිසැවනා රාලගා කිසැවනං, ලදුයො කිසැවනං, ලමාලභා කිසැවනං.

තයො අගගී. රාගකකි, ලදසකකි, මොහකකි.

අපලර පි කුලයා අශ්රී. ආහුලනයාගති, ගහපත්කේ. දක්ඛිලණයාගගි.

කි**වීටෙන රූපසඩගමනා** සනිදසසනසපටිසං රූපං, අනිදසසන– සපපටිසං රූපං¹, අනිදසසනඅපපටිසං රූපං

තමයා සඬ්<mark>බාරා පු ණුණු</mark>භිසණිඛාරො, අපුණුණුභිසණිඛාරො,ආපතණා-භිසණිඛාරො,

තු කර සුගගලා සෙසෙකා පුගනලො, අපස්කිකා පුගනලො, නෙවසෙසෙකා නාලස සෙකා පුගනලො

කයො ථෙරා: ජාතිථෙරෝ, ධණිරෙරෝ, සම්බන්ථෙරෝ 2

නීණි පුඤඤකිරියවතුදුනි දනමයං පුඤඤකිරියවනුදු, සිලමයං පුඤඤකිරියවතුදු, භාවතාමයං පුඤඤකිරියවතුදු.

කීණි ජවාදනාවකථුනි දිලස්න, සුතෙන, පරිසංකාය.

තිසෙසා කාමූපපතතිසො². සතුපාවුසො සතුප පච්චුපට්ඨිකකාවා. අත පච්චුපට්ඨිකෙසු කෘමෙසු වසං වතෙනත් සෙයාපථාපි මනුසසා එකවේව ව දෙවා එකවේව ව විනිපාතිකා. අයං පය්මා කාමූපපතති. සතනාවුසො සතතා නිමමිතකාමා අත නිමමිනිණා නිමමිනිණා කාමෙසු වසං වතෙනන් සෙයාපථාපි දෙවා නිමමාණරතී. අයං දුකියා කාමූපපතති සතතාවුසො සහතා පරනිමමිතකාමා. අය පරනිමමිතෙසු කාමෙසු වසං වතෙනන්, සෙයාපථාපි දෙවා පරනිමමිතවසවතතී අයං තතියා කාමූපපතති.

¹ අනිදසසනසපපටිසරූප (සාා, කම)

² සම්මුක්ෂථරෝ (මජය•)

^{3.} කාමුපාතසීමයා (PTS)- සහා, කම)

කික්චන (සතියන් බඳනා පරිබොධ) තුතෙකි රාගය කික්නයෙකි (පරිබොධයෙකි). ද්වේෂය කික්චනයෙකි (පරිබොධයෙකි), මෝහය කික්චනයෙකි (පරිබොධයෙකි).

අශ්නි (ගිනි) තුතෙක රාග ගින්න ය, ද්වෙෂ ගින්න ය, මෝහ ගින්න ය.

තව ද අග්ති තුනෙක ආහුනෙයාග්නිය (මාපිය නැමැති ගින්න ය), ගෘහපතෳග්නිය (ගෙහිමියා නැමැති ගින්න ය), දක්ෂිණෙයාග්නිය (භික්ෂුසඪඝ නැමැති ගින්න ය).

තුන් කොටසෙකින් රූපසඩගුහය (රූපයන් ගණන් ගැන්ම)වේ නිදර්ශන (චක්ෂුර්විඥන) සහිත පුතිස (ඇසට ගොදුරු විට වශයෙන් හැපීම) සහිත රූපයෙක (රූපායතනය ය), නිදර්ශන (චක්ෂුර්විඥන) නොමැති පුතිස (ශුංකුාදියේ හැපීම) සහිත රූදයෙක (චක්ෂුරායතනාදි නව ආයතන ය), නිදර්ශන (චක්ෂුර්විඥන) නැති, පුතිස (හැපිළු) නැති රූපයෙක (ශුක්ෂ්මරූප ය).

සංස්කාර තුනෙක පුණාාභිසංස්කාරය (කාමාවවර රූපාවවර කුශල වෙතනා ය), අපුණාාභිසංස්කාරය (අකුශල වෙතනා), ආනෙඤුණ සංස්කාරය (අරූපාවවර කුශල වෙතනා ය).

පුද්ගලයෝ ති දෙනෙක ලෙශක්ෂ පුද්ගලයා ය, අලෙශක්ෂ පුද්ගලයා ය, ලෙනවලෙශක්ෂ නාලෙශක්ෂ පුද්ගලයා ය.

ස්ථවීර කි දෙනෙකි ජාතිස්ථවීරය (මහලුගිහි ය), ධර්මස්ථවීර ය (ඓරකරණිය ධර්ම වූ සිල්වක්ඛව ආදී සතර ධර්මයෙන් යුක්ත පැවිද්ද ය), සම්මති ස්ථවීරය (නමින් පමණක් ස්ථවීර වූයේ ය).

පුණාකියාවස්තු (පුණාකියා වූ ද ඒ ඒ ආනිසංසයන වස්තු කාරණ වූ ද දෑ) තුලොක දනමය පුණාකියාවස්තුව, ශීලමය පුණාකියාවස්තුව හාවනාමය පුණාකියා වස්තුව

චොදතාවස්තු (චොදනාවනට කරුණු වූ දැ තුතෙක. දක්මමත් වොදනා කෙරෙකි, ඇසීමෙන් චොදනා කෙරෙකි, සැක කිරීමෙන් චෝදනා කෙරෙකි.

කාමෝජපත්ති (කම් සුව විදුම්) තුනෙක ඇවැත්ති එළැඹැ සිටී කාම ඇති (තිබඳ වැ පැවැති කාමවස්තු ඇති) සත්ව කෙනෙක් ඇත. මිනිස්සු ද ඇතැම් දේවියෝ ද (යාමාදි සතර දේවිලෝ වැස්සෝ ද) ඇතැම් එළඹැ සිටී කාමවස්තුන්හි සිය වශය (කැමැති සේ පවත්තා බව) පවත්වත්. මේ පළමු කාමෝජපත්තිය ය. ඇවැත්ති, මවාගන්නා ලද සේ ද එසේ ම නිර්මින කොට කෙනෙක් ඇත ඔහු නිර්මාණරති දේවියෝ යම් මේ දෙවත්තිය ය ඇවැත්ති, මවාගන්නා ලද සේ ද එසේ ම නිර්මින කොට කොට ගෙන කාමවස්තුන්හි වශය පවත්වත්. කාමවස්තුන් පරිභෝග කරන සත්ව කෙනෙක් ඇත ඔහු පරිභිර්මින ලද වශවර්ත්ති දේවියෝ යම් වේවායෝ යම් දේවියෝ යම් වෙන ලද වශවර්ත්ති දේවියෝ යම් දේවියෝ යම්වාය් යම්වාය්ති දේවියෝ යම්වන් ද එසේ දනුන් විසින් නිර්මිත කරන ලද වශවර්ත්ති දෙවියෝ යම්වන් ද එසේ දනුන් විසින් නිර්මිත කරන ලද

කිසෙසා සුබුපපකකිසෝ සනතාවුසො සනතා උපපාදෙණා උපපැදෙණා සුබං විහරනත්, සෙයාාථාපි දෙවා බුහමකායිකා අයං පඨමා සුබූපපතති සනතාවුසො සනතා සුබෙන අභිසසනතා පරිසසනතා පරිපූරා පරිප්චුවා. ලක කදව කරහවී උදනං උදලනනත් අහෝ සුබං අහෝ සුබනත්, සෙයාාථාපි දෙවා ආහසසරා අයං දුනියා සුබූපපතනි සනතාවුසො සතතා සුබෙන අභිසයනතා පරිසසනතා පරිපූරා පරිප්චුවා, ලන සනතා යෙව කුසිතා සුබං පටිසංවෙමදනත්, සෙයාාථාපි දෙවා සුභකිණනා. අයං කනියා සුබූපපතනි.

තිලසසා පසැසැං පෙසාබා පණැකෑ, අලසකාබා පණැකෑ, ලොවසෙසාබා නාලසකාඛා පණැකෑ

අපරා පි **කිලසසා ප**ඤඤා චිනනාමයා පඤඤ, සුකමයා පඤඤ භාවනාමයා පඤඤ

කීණාවුධානි සුකාවුධං, පච්චෙකාවුධං, පඤඤවුධං

නීණි නදියානි අන **ඥාඥා** නණු සසා මිනිස්දියං, අඤාදේ සදියං අණු දැනා – විස්දුයං

කීණි වකබුන්. මංසවකබු, දිබබවකබු, පණුඤුවකබු.

තියෙසා සිකටා අධිසීලසිකබා, අධිවිත සිකබා, අධිපණුසිකබා

තිලසසා භාවතා කායභාවතා, විකතභාවතා, පණුණුගාවතා

ක්ණ අනුතතරියානි දසසනානුකතරියං, පටිපදනුකතරියං, විමුකතානු– කතරියං

නයො සමාධි සවිතකකසවිවාරො සමාධි, අටිතකකටිවාරමතො සමාධි, අවිතකකඅවිවාරො සමාධි

අපරෙ පි තු**යෝ යමාධි** සු**ඤ්**දෙරනා සමාධි, අනිලිකෙනා සමාධි, අපරණිගිතො සමාධි

¹ යුවුපපතතියයා (PTS, යාා. කම)

සුබෝපපක්ති (සුව ලැබීම) තුනෙක ඇවැත්ති, බුහ්මකාශික දෙවියෝ යම් සේ ද, එසේ උපදව උපදවා පළමු දහන් සුව විදුනා සත් කෙනෙක් ඇත මේ පළමු 'සුව ලැබීම ය ඇවැත්ති, ආහාස්වර දෙවියෝ යම් සේ ද, එසේ (දෙවෙනි දහන්) සුවයෙන් තෙමුණු, හැම ලෙසින් ම තෙමුණු, පිරුණු, පැතිරැගත් සත් කෙනෙක් ඇත. ඔහු කිසි විටෙක 'අහෝ සුවයෙක! අහෝ සුවයෙකැ'! යි උදන් අනත්. මේ දෙවෙනි සුබොපපත්තිය ය. ඇවැත්ති, ශුභකෘත්ස්තක දෙවියෝ යම් සේ ද, එසේ (තෙවෙනි දහන්) සුවයෙන් තෙමුණු, හැම ලෙසින් තෙමුණු, පිරුණු, පැතිරැගත් සක් කෙනෙක් ඇත. ඔහු (තමන් ලත් දහන් සුවින්) සතුටු වූවෘහු, ශාන්ත (පුණිත) වූ ම සිත් සුවය විදික්. මේ තෙවෙනි සුවලැබීම ය

පුඥ තුමනක මෙශක්ෂ පුඥ ය (සෝවාන් ආදී සත් ආර්ග පුඥ ය,) අමෙශක්ෂ පුඥ ය (රහත් පල නුවණ ය), මෙනවමෙශක්ෂ නාමෙශක්ෂ පුඥ ය (මාර්ගඑලපුඥයෙන් අනා වූ සියලු ලොවී නුවණ ය)

තව ද පුඥ තුනෙක චින්තාමය පුඥව, ශු(තමය පුඥව, භාවනාමය පුඥව.

ආයුධ තුමතක ශුැතාපායුධය, පුච්චෙකායුධය, පුඥයුධය.

ඉන්දුිය. තුනෙක අනණුදුක සැසසාමිතීණුියය (සෝවාන් මහ නුවණ), අඤ්ඤ්ණුිය ය (සෝවාන් පලය පටන් කොට ඉදිරි සකන්හී නුවණ) අඤුසුතවීණුිය ය (රහන්පල නුවණ)

ඇස් කුනෙක මසැස, දිවැස, පැණැස.

ශික්ෂා තුලනක අධිශීලශික්ෂාව, අධිවිත්තශික්ෂාව, අධිපුඳෙශික්ෂාව.

භාවතා තුලනක කායභාවනාව (රහත්හුගේ පස් දෙර), චිත්කභාවනාව (අට සමවක්), පුඳෙහාවනාව (රහත්පල නුවණ)

අනුත්තරිය තුනෙක දස්සනානුත්තරියය(උතුම ම දක් ම-විදර්ශනාව), පටිපදනුත්තරිය ය (උතුම ම පිළිපැදීම=ආර්යමාර්ග ය), විමුත්තානුත්තරි ය ය (උතුම ම මිදීම=ආර්යඵලය)

සමාධි තුලනක. සවිතර්ක සව්වාර සමාධිය, අවිතර්ක විචාරමාතු සමාධිය, අවිතර්ක අවීවාර සමාධිය

අනා දු සමාධි කුනෙක. ශූනාංකාසමාධිය, අනිමික්ත සමාධිය, අපුණිගික සමාධිය. දිඝනිකාගෙ පාරිකවගෙනා

සඩගිති සුකතං

ක්ණි සොවෙයනන් කායසොවෙයනං වච්සොවෙයනං මනො-පසාවෙයනං.

තීණි කොසලලානි ආයකොසලලං අපායකොසලලං උපාය-කොසලලං.

කුයෝ මද; ආරෝගාමලද යොඛ්ධනමදෙ ජීවිකමදෙ

ක්ණි ආධිපෘතයාන් අනතාධිපතෙයනං ලොකාධිපතෙයනං ධම්මාධි-පතෙයනං

තිණි කථාවතථූනි අතිත වා අඟාන අාරබහ කථ කථ කථයා එව අභෝසි අතිතම දිධානනතී, අනාගත වා අණාන ආරබහ කථ කථෙයා එව හවිසයති අනාගතම දිධානනතී, එතර හි වා පළමු පනත අණුන ආරබන කථ කථෙයා එව භෝති එතර හි පළමු පනත අණානනතී.

කිලසසා විජජා පුලඛඛනිවාසානුසානිස,ණං විජජා, සතතානං චුතුපපාලන ඤෑණං විජජා, ආසවානං බලය ඤෑණං විජජා

තුයො විහාරා දියෙඛා විහාරෝ, බුහුමා විහාරෝ, අරියෝ විභාරෝ

කිණි පාට්භාරියානි: උණිපාටිභාරියා, ආදෙසනාපාටිභාරියං, අනුයායනි -පාටිභාරියං.

ඉමේ ලබා ආවුසෝ තෙන ගගවතා ජානතා පස්සතා අරහසා සම්මාසම්බුදේඛන තයෝ ධම්මා සම්මදස්ඛාතා. කණ සබේඛහේ වි සඬ්කායික්ඛඛ• –පෙ– අණාය හිතාය සුබාය දෙවමනුස්කානං. යෞවෙය (පිරිසිදු බව ඇති කරන පිළිපැදුම්) තුනෙක කායසෞවෙයය (තුන් කායදුශ්වරිතයෙන් වැළැක්ම), වාක්සෞවෙය ය (සතර වාග් දුශ්– චරිතයෙන් වැළැක්ම), මනසෙසංවෙයය (තුන් මනොදුශ්වරිතයෙන් වැළැක්ම).

මෞතෙය (මුනිබව කරන පිළිපැදුම්) තුනෙක කායමෞතෝයය වාඩ මෞතෝයය මනොමෞතෝයය.

කෞශලා (දක්ෂතා--දනුම) තුනෙක ආයකෞශලාය (වැඩීම දන්නා නුවණ), අපාය කෞශලාය (නො වැඩීම දන්නා නුවණ), උපාය කෞශලාය (වැඩුම පිරිහුම දෙකට කාරණ දන්නා නුවණ)

මද තුතෙක ආරෝගාමදය (නිරෝග බව නිසා උපදනා උඩභු බව), යෞවන මදය (තරුණ බව නිසා උපදනා උඩභු බව), ජීවිත මදය (බොහෝ කල් ජීවත් වීම් සුවසේ ජීවත් වීම් ජීවත්වන්නෙම් යන ආදීත් ජීවත්වීම පිළිබඳ ව උපදනා උඩභු බව)

ආධිපතා තුනෙක ආත්මාධිපතාය (ආක්මගෞරවය නිසා පව නො කරන බව), ලෝකාධිපතාය (ලෝකයා අධිපති කොට ගෙන-ලෝකයාගෙනත් අපවාද ලැබෙතැ යි සලකා පව නොකරන බව), ධර්මාධි-පතාය (ලොවුතුරාදහම අධිපති කොට ගෙන - ලොවුතුරා දහම පසක් කළ බැවින් පව නොකරන බව).

කථාවස්තු (කථාවට කරුණු) තුනෙක අතීතය මෙසේ වී යැයි අතීත කාලය ඇරැබැ කථා කරන්නේ ය. අනාගතය මෙසේ වන්නේ යැ යි අනාගත කාලය ඇරැබැ හෝ කථා කරන්නේ ය, දන් පවත්නා කාලය මෙසේ වේ යැයි වර්තමාන කාලය ඇරැබැ හෝ කථා කරන්නේ ය.

විදාහ තුනෙක පෙරැ වුසූ කඳපිළිවෙළ සිහි කරන නුවණ විදාහ-වෙක, සතුන්ගේ චහුත් උපපත්ති දන්නා නුවණ විදාහවෙක, ආසුවයන්ගේ ක්ෂයයෙහි නුවණ (මාර්ගඥනය) විදාහවෙක.

විහාර (වුසුම) තුතෙක දිවා විහාරය (අට සමවක් ය.), බුහ්මවිහාරය (අපුාමාණා සකරය), ආර්යවිහාරය (පලසමවක්ය).

ජුාකිහාර්ය තුනෙක සෘද්ධිපුාකිහාර්යය, ආදේශනපුාතිහාර්යය, අනුශාසනිපුාකිහාර්යය.

ඇවැත්ති, දන්නා දක්නා අර්භත් වූ සමාාක්සම්බුද්ධ වූ ඒ භාගාව-තූන් වහන්සේ විසින් මේ තූන් ධර්ම කෙනෙක් මොනොවට වදරන ලද්දහ. එහි සියල්ලන් විසින් ම සමග වැ ගැයිය යුතු එය දෙව්– මිනිස්නට යහපත පිණිස, වැඩ පිණිස, සුව පිණිස වන්නේ ය.

වතුකකං

10. අත් බො ආවුසෝ තෙන හගවතා ජානතා පසසතා අරහතා සම්මාසම්බුදේධන වතතාරෝ ධම්මා සම්මදස්ඛාතා කත් සබේඛහෙව සම්මාසම්බුදේධන විනිට්දිත්ඛඛං ශ්රී ශ්රී ලික්මවරියං ඇතිනියං අස්ස විද්වසිතිකං කදස්ස බහුජනහිතාය බහුජනසුඛාය අත්වය හිතාය සුඛාය දේඛමනුස්ධානං කතුමේ වතතාරෝ?

චකතාරො සකිපටඨානා ඉධාවුසො හිතබු කායේ කායානුපස්සි විහරති ආකාපි සම්පජානො සකිමා විනෙයා ලොකෙ අභිජිඛා-දෙමනසසං, වෙදනාසු වෙදනානුපස්සි – පෙ – චිකෙත චිතකනුපස්සි – පෙ – ධමමාසු ධමමානුපස්සි විහරති ආකාපි සමපජානො සකිමා විනෙයා ලොකෙ අභිජිඛාදෙමනසසං

චකකාරෝ සම්මප්‍යධානා ඉධාවුමයා ගින්බු අනුප්‍යත්‍යානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං අනුප්‍යාදය ඡණුං ජනෙති වායමති විරියං ආරහති විකතං පශකණකාති පදහති, උපපනකානං ප්‍යත්‍යානං අකුසලානං ධම්මානං පහානාය ඡණුං ජනෙති වායමති විරියං ආරහති විකතං පගගණකාති පදහති, අනුප්‍යත්‍යානං කුසලානං ධම්මානං උප්‍යාදය ඡණුං ජනෙති වායමති විරියං ආරහති විකතං පශ්‍යණකාති පදහති, උප්‍යත්‍යානං කුසලානං ධම්මානං යිතියා අසමේමාසාය භිනයානාභාවාය වෙපුල්ලාය තාවනාපාරිපූරියා ඡණුං ජනෙති වායමති විරියං ආරහති විකතං පශ්‍යාණකාති පදහති

වතතාරෝ ඉද්ධිපාද ඉධාවුයෝ තික්කු ඡන්දයමාධ්පධානයංඛාරයට නැධා-තතං ඉද්ධිපාද හාවෙනි, විනාසමාධිපධානසංඛාරසමන්නාගනං ඉද්ධිපාදං හාවෙනි, විමංයා-සමාධ්යධානසංඛාරයම්න්නාගනං ඉද්ධිපාදං හාවෙනි, වීමංයා-සමාධ්යධානසංඛාරයම්න්නාගනං ඉද්ධිපාදං හාවෙනි

චතුෂ්කය.

10. ඇවැත්ති, දන්නාවූ දක්නාවූ අර්භත් වූ සමාක්සම්බුද්ධ වූ ඒ භාගාවතුන් වහන්සේ වීසින් මොනොවට වදරන ලද සතර ධර්ම කෙනෙක් ඇත. එහි මෙ සස්න බොහෝ කල් පැවැතියැ හැකි වනු පිණිස, විරස්ථායී වනු පිණිස සියලු දෙනා වීසින් ම සමග වැ ගැයියැ යුතු, විවාද නො කළ යුතු. එය බොහෝ දෙනාට වැඩ පිණිස, බොහෝ දෙනාට සුව පිණිස, දෙවමිනිස්නට යහපත පිණිස, වැඩ පිණිස, සුව පිණිස වන්නේ ය. ඒ කවර සතර ධර්මයෝ ද? යත්

සතිපටඨානයෝ සතර දෙනෙක. ඇවැත්නි, මෙහි මහණ තෙමේ කෙලෙස් තවන වැර ඇත්තේ, නුවණින් දන්නේ සිති ඇත්තේ, ලොව කෙරෙහි අභිධාාවත් දෙමනසත් බැහැර. කොට රු කයෙහි කය අනුව බලන්නේ වෙසෙයි. වෙදනාවන්හි වෙදනා අනුවැ බලන්නේ. වෙසෙයි. සිත්හි සිත් අනුවැ බලන්නේ වෙසෙයි. කෙලෙස් තවන වැර ඇත්තේ, නුවණින්දන්නේ, සිහි ඇත්තේ, ලොව කෙරෙහි අභිධාාවත් දෙමනසත් බැහැර. කොට ධර්මයන්හි ධර්ම අනුවැ බලන්නේ වෙසෙයි.

සමාක්පුධාන්යෝ සතර දෙනෙක ඇවැත්ති, මෙහි මහණ තෙමේ නූපත් ලාමක අකුසල් දහමුත් නො උපදතා පිණිස ඡන්දය උපදවයි, වැයම කරයි, වැර වඩයි, සිත ඔසොවයි, පිහිටුවයි. උපත් ලාමක අකු-සල් දහමුන් බැහැර. ලනු පිණිස ඡන්දය උපදවයි, වැයම කරයි, වැර වඩයි, සිත ඔසොවයි, පිහිටුවයි. නූපන් කුසල් දහමුන් ඉපැත්ම පිණිස ඡන්දය උපදවයි, වැයම කරයි, වැර වඩයි, සිත ඔසොවයි, පිහිටුවයි. උපත් කුසල් දහමුන් සිටිනු පිණිස, නොනස්නා පිණිස, බොහෝ සෙයින් වනු පිණිස, මහත් වනු පිණිස, භාවනායෙන් පිරෙනු පිණිස ඡන්දය උපදවයි, වැයම කරයි, වැර වඩයි, සිත ඔසොවයි, පිහිටුවයි.

සෘද්ධිපාදයෝ සතර දෙනෙක ඇවැත්ති, මෙහි මහණ තෙම කත්තුකමාකා ඡන්දය අධිපති කොට ගෙන ලත් සමාධියෙන් ද පුධාන සංස්කාරයෙන් (හෙවත්) චතුෂ්කෘතා සාධක සමාක්පුධානවීර්යයෙන් ද යුක්ත වූ සෘද්ධිපාදය වඩයි, චිත්තය අධිපති කොට ගෙන ලත් සමාධි-යෙන් ද පුධාන සංස්කාරයෙන් (පුධාන වීර්යයෙන්) ද යුක්ත වූ සෘද්ධිපාදය වඩයි, චීර්යය අධිපති කොට ගෙන ලත් සමාධියෙන් ද පුධානසංස්කාර-යෙන් ද යුක්ත වූ සෘද්ධිපාදය වඩයි. මීමාංසාව (පුඥව) අධිපති කොට ගෙන ලත් සමාධියෙන් ද පුධාන වීයාීයෙන් ද යුක්ත වූ සෘද්ධිපාදය වඩයි. වතතාරි ඣානානි. ඉධාවුසො භියකු විවිවෙව ව කාමෙනි විවිව අකුසලෙහි ධ මෙමහි සවිතකකං සවිවාරං විවෙකජං පිතිසුබං පඨමං ඣානං උපසම්පජජ විහරති, විතකකවිවාරානං වූපසමා අජාඛනතං සමපසාදනං චෙතමසා එකොදිහාවං අවිතකකං අවිවාරං සමාධිජං පිතිසුබං දුකියං ඣානං^{දි} උපසම්පජජ විහරති, පිතියා ච විරාගා උපෙසකුනො ච විහරති, සමතා ච සම්පජානො සුබණු කායෙන පටිසංවෙදෙති, යනුං අරියා ආවිතමනති 'උපෙසකුමකා සතිමා සුබවිහාරි'ති, තං තතියං ඣානංම පොමනසකඉදමනසසානං. අන්ගමා අදුකුමමුබං උපෙසකාසතිපාරිසුදධිං වතුන්ං ඣානංම උපසම්පජජ විහරති

වතසෙසා සමාධිභාවනා. අණාවුසො සමාධිභාවනා-හාවිතා බහුලිකතා දිටු ධෙමලසු බවි භාරාය සංවකතනි, අණාවුසො සමාධිභාවනා භාවිතා බහුලිකතා සැණදස සනපටිලාභාය සංවකතනි, අණාවුසො සමාධිභාවනා භාවිතා බහුලිකතා සනිසම්පජ සුසුය සංවකතනි, අණාවුසො සමාධිභාවනා භාවිතා බහුලිකතා ආසවානා ඛයාය සංවකතනි.

කතමා චාවුපසා සමාධිභාවනා භාවිතා බහුලීකතා දිටඨධවමසුබවිහාරාය සංවතතති? 'ඉධාවුසො භිකතු විවීවෙව ව කාමෙහි විවිවට අකුසලෙහි ධවෙමති සවිතකකං –පෙ– පඨමා ඣානං –පෙ– වතුපඩුං ඣානං 'උපසම්පජජ විහරති. අයං ආවූසො සමාධිභාවනා භාවිතා බහුලිකතා දිටුරුධමමසුබවිහාරාය සංවතතති.

කතමා වාවුසො සමාධිභාවනා භාවිතා බහුලිකතා ඤණදසසන-පටිලාහාය සංවිතනති? ඉධාවුසො භිකඛු ආලෝකසඤඤං මනසි කරොති, දිවාසඤඤං අධිලධාති යථා දිවා කථා රතුනිං යථා රතුනිං කථා දිවා. ඉති විවි වෙන චෙතසා අපරියෝනදේධන සපපහාසං චිනුතා භාවෙනි. අයං ආවුසො සමාධිභාවනා භාවිතා බහුලිකතා ඤණදසසනපටිලාභාය සංවිතුනති.

¹ පඨමජඣාන• (සහා, කම)

^{*} 2 දුතියජඣාත• (ස**ාං, ක**ම)

³ තතියජනවාන• (සහා, කළු)

⁴ වනුත්ජනවාන- (සහ කම)

ධාෘත සතරෙක: ඇවැත්ති, මෙහි මහණ තෙමේ කාමයන් ගෙන් වෙන් ව ම, අකුසල් දහමුත් ගෙන් වෙන් ව ම, විතර්ක සහිත වූ, විවාර සහිත වූ, වීමෙකයෙන් උපන්, පීතිය හා සුබවෙදනාව ඇති පුළුම ධානනය ලැබ වෙසෙයි; විතර්ක විචාර දෙක සංසිදිමෙන් තමා තුළ පහන්බව ඇති කරන, සිතේ එක් අරමුණෙක ම පිහිටි බව ඇති, විතර්ක නැති, විවාරය නැති, සමාධියෙන් උපන්, පීතිය හා සුබවෙදනාව ඇති, ද්විතිය ධානනය ලැබ වෙසෙයි, පීතිය ද දුර ලීමෙන් උපෙක්ෂක ව ද වෙසෙයි, සිහි ඇත්තේ ද නුවණින් දත්නේ, නාම කයින් සුවය විදියි. 'උපෙක්ෂා ඇති, සිහි ඇති, සුව වුසුම ඇති යේ යැ' යි යමක්හු ඇරැබැ ආර්යයෝ කියන් ද, ඒ තුන්වැනි ධානනයට පැමිණ වෙසෙයි; සුඛවෙදනාව ද බැහැර කිරීමෙන්, දුක් වෙදනාව ද බැහැර කිරීමෙන් පළමුවෙන් ම සොමනස් දෙමනසුන් පහ වැ යෑමෙන්, සුව ද දුක් ද නොවන, උමපක්ෂාලයන් සිදිය වූ සිහියැ පිරිසිදු බව ඇති චතුර්ථ ධානනයට පැමිණ වෙසෙයි.

සමාධිභාවනා සතරෙක: ඇවැත්නි, යමෙක් භාවිත වූයේ (වඩන ලද්දේ) බහුලිකෘත වූයේ (බහුල කොට කරන ලද්දේ) මේ අත්බවහි ම සුව වුසුම පිණිස පවත්තේ ද එසේ වූ සමාධිභාවතාවෙක් ඇත, යමෙක් භාවිත වූයේ බහු ලිකෘත වූයේ දර්ශනඥනය ලබනු පිණිස පවත්තේ ද එසේ වූ සමාධිභාවනාවෙක් ඇත, යමෙක් භාවිත වූයේ බහුලිකෘත වූයේ සිහි නුවණ පිණිස පවත්තේ ද එසේ වූ සමාධිභාවතාවෙක් ඇත, යමෙක් භාවිත වූයේ බහුලිකෘත වූයේ ආසුවයන්ගේ ක්ෂයය පිණිස පවත්තේ ද එසේ වූ සමාධිභාවතාවෙක් දැත.

ඇවැත්ති, කවර සමායිභාවතාවෙක් භාවිත වූයේ බහුලිකෘත වූයේ මෙ අත්බවගි සුව වුසුම පිණිස පවති ද⁹ යත් ඇවැත්ති, මෙහි මහණ තෙමේ කාමයන් ගෙන් වෙන් වී ම, අකුසල් දහමුන් ගෙන් වෙන් වී ම විතර්කසහින පුළුම් ධාානයට . දටිනිය ධාානයට . නානිය ධාානයට වතුර්ළු ධාානයට පැටිණ වෙයේ. ඇවැත්ති, මේ සමාදිභාවනාව භාවිත වුයේ බහුලිකෘත වූයේ මේ අත්බවහි සුව වුසුම පිණිස පවති

අැවැත්ති, කවර සමාධිභාවනාවෙක් භාවිත වූයේ බිගුලිකාන වූයේ දර්ශනඥාතය (දිවැස් නුවණ) ලබනු පිණිස පවත්තෝ ද? යන්: ඇවැත්ති, මෙහි මහණ නෙමෙ නමා අපවල් දුවු ආලෝකය යට සේ නට එසේ ම එය රාතිලයහි ද, රුතියෙහි දුවු ආලෝකය යටසේ හට එසේ ම එය දහවල් ද යි (හිරු පහත් ආදින් හේ ආලෝකය අරමුණු නොව) ආලෝක සංඥුව පම්පනහි පතරමයි, දහවලැයි සංඥුව සින්නු පාලෝක නොවැයුණු (විවෘත වු) භාත්පසැ නොබැලුණ සිනින් ආලෝක සහිත ධානත සිත වඩයි. ඇවැත්ති, ටෙ සමාධිභාවනාව භාවිත වූපේ බඩුලිකාන වූයේ දර්ගනඥනය (දිවැස්තුවණ) ලබනු පිණිස පවති කතමා චාචුසො සමාධිභාවනා භාවිතා බහුලිකතා සනිසමපජණණය සංවතතති? ඉධාවුසො භිකඛුනො විදිතා අවදනා උපැජජනති, විදිතා උපඋඨභනති, විදිතා අඛගත්වා ගවඡනති, විදිතා සණ්ඤ උපැජජනති, විදිතා උපඋඨභනති, විදිතා අඛගත්වා ගවඡනති, විදිතා වනකතා උපැජජනති, විදිතා උපඋඨභනති, විදිකා අඛගත්වා ගවඡනති. අය ආවුසො සමාධිභාවනා භාවිතා බහුලිකතා සනිසම්ප්ණණය සංවිතානි.

කතුමා චාවුපෙස සමාධිතාවනා තාවිතා බහුලිකතා ආසවානං වයාය සංවතතුනි? ඉධාවුපො තිකුබු පණුවූ උපාදනසමාණිසු උදයසිංගනු-පස්සි විතරනි. ඉති රුපං, ඉති රුපස්ස සමුදයෝ, ඉති රුපස්ස අතුදු ගැහි. ඉති වෙදනා –පෙ– ඉති සණුණු –පෙ– ඉති සංවාරා –පෙ– ඉති විසැසැණං, ඉති විසැසැණසක සමුදවයා, ඉති විසැසැණසක අතුද්ගවේ. අයං ආවුමසා සමාධිතාවනා තාවිතා බහුලිකතා සාසවානං වයාය සංවතතුනි.

වතසෙසා දපාමිඤඤා: ඉධාවුසො භිකඛු මෙකකසහම් වන වෙතසා සක, දිස ප්රිතා විභරක්, තපා දුකියං, තජා තක්යං, තජා වතුනුවං. ඉති උද්ධමයෝ තිරියං සඛ්ඛයි සඛ්ඛතනතාය සඛ්ඛාවිතතං ලොකං මොකතසහම් ගතෙන වෙතසා විපුලෙන මහ්ගත් කත් අපප්‍රාමණන අවච්චරන දඛණ පමණන් එරිනා විභරකි -පෙ කරුණාසහම් තන වෙතසා -සං ලිදික සහම් නෙන වෙතසා -පෙ උපෙස බාසහම් නෙන ලෝකයා එයං දිස එම් විභරකි, තජා දුකියං, තජා හතියං, තජා වතුනුවා. ඉති උද්ධම් විධා තිරියං සඛ්ඛයි සඛ්ඛයාතනය අපවාලණන අවෙමරන අඛ්යාපනන වෙතසා විපුලෙන මහ්ගත් සඛ්ඛයවිතතං ලොකං උමෙස කිස ගමනන වෙතසා විපුලෙන මහ්ගත් අපවාලණන අවෙමරන අඛ්යාපමණන එරිනා විහරකි.

වතතාරෝ ආරුපස්දී ඉධාවුසො නික්ඩු සබ්බයෝ රුපස්ස්ස්තෘ සමනිකතමා පරිසස්ස්ස්තෘ අත්ගමා තනතායස්ස්තෘ උපදම්පද්ද විත්රති, සම්බිතෝ ආකාසාන සමාගතන සමාගතන උපදම්පද්ද විහරති, පික්කුණ සමාගතන උපසම්පද්ද මිබරති, සම්බසෝ විස්සේණ සඳහා වික්කුණ සමාගතන උපසම්පද්ද මිබරති, සම්බසෝ විස්සේණ සඳහා විත්රති, සම්බනා හා කිස්වීති ආති සඳහස්සේගතන උපදම්පද්ද විහරති, සම්බනා හා කිස්වීති ආති සඳහස්සේගතන පෙරිසස්සේතා

I ಕರ್ಮಿಕರ್ಯಮ್ (PTS ಜಪ್ಕು ಮಡಿ)

² අරුපා (PTS සබාද කට)

ඇවැත්නි, කවර සමාධිභාවනාවෙක් භාවිත වූයේ, බහුලිකෘත වූයේ, ස්මෘතිසම්පුජානනය පිණිස පවත්නේ ද? යක්. මහණෙනි, මෙහි මහණහු විසින් වෙදනාවෝ දන්නා ලද්දහු උපදිත්, දන්නා ලද්දහු එළැඹැ සිටිත්, දන්නා ලද්දහු නැසීමට යෙක්, සංඥාවෝ දන්නා ලද්දහු උපදිත්, දන්නා ලද්දහු එළැඹැ සිටිත්, දන්නා ලද්දහු නැසීමට යෙක් විකර්කයෝ දන්නා ලද්දහු උප[®]ත්, දන්නා ලද්දහු එළැඹැ සිටිත්, දන්නා ලද්දහු නැසීමට යෙක් ඇවැත්නි, මෙ සමාධිභාවනැව භාවිත වූයේ, බහුලිකෘත වූයේ, ස්මෘතිසම්පුජානනය පිණිස පවති.

ඇවැත්ති, කවර සමාධිභාවනායෙක් භාවිත වූයේ, බහුලිකෘත වූයේ, ආපිවයන්ගේ ක්ෂයය පිණිස පවත්තේ ද? යත් ඇවැත්ති, මෙහි මහණ තෙමේ 'රූපය මෙසේ ය, රූපයේ ඉපැද්ම මෙසේ ය, රූපයේ වැනැස්ම මෙසේ ය, වෙදනාව මෙසේ ය, වෙදනාවේ ඉපැද්ම මෙසේ ය, වෙදනාවේ වැනැස්ම මෙසේ ය, දෙදන මෙසේ ය සංස්කාරයෝ මෙසේ ය විඥනය මෙසේ ය, විඥනයේ ඉපැද්ම මෙසේ ය, විඥනයේ මැතැස්ම මෙසේ යැ' යි උපාදනස්කන්ධ පසෙහි උදය වසයය (ඉපැද්ම හා වැනැස්ම) අනුව දක්නෝ වෙසෙයි ඇවැත්ති, මේ සමාධිභාවනාව භාවිත වූයේ, බහුලි කාත වූයේ ආසුවයන්ගේ ක්ෂයය පිණිස පවතී.

අපුාමාණයයෝ සතර දෙපෙක ඇවැත්ති, මෙහි මහණ පෙමෙ මෙත් සහගිය සිතිත් එක් දෙසක් පැතිරගෙන වෙසෙයි, එසේ දෙවෙනි දෙස එසේ පෙවෙනි දෙස එසේ පෙවෙනි දෙස එසේ පෙවෙනි දෙස සතරවැනි දෙස පැතිර ගෙන වෙසෙයි. මෙ පරිද්දෙන් උඩ යට සරස යන හැම තන්හි සියලු සතුන් තමාට සමතා යෙන්, සියලු සතුන් ගෙන් යුත් සණිලෙකකය (පැතිරීම වශයෙන්) විපුල වූ, (භූමිවයයෙන්) මහද්ගත වූ අපුමාණ සතුන් අරමුණු කොටැති, සතුරන් නැති, වහාපෘද (මෙවර) නැති, මෙක් සහගත සිතින් පැතිරගෙන වෙසෙයි කරුණා සහගත සිතින් පැතිරගෙන සෙගත සිතින් එක් දෙසක් පැතිර දෙන වෙසෙයි. එසේ දෙවෙනි දෙසක්, එසේ කෙවෙනි දෙස, එසේ සතරවැනි දෙස පැතිරගෙන වෙසෙයි මෙ පරිද්දෙන් උඩ යට සරස යන හැම තන්හි සියලු සතුන් නමාට වූ, අපුමාණ සතුන් දෙරමුණු කොටැති, සතුරන් නැති, වාහපෘද නැති උපෙක්ෂාසහගත සිතින් පැතිර ගෙන වෙසෙයි

ආරුපෘ සතුරෙක: මහුණෙනි, මෙහි දිහණ මෙනම හැම ලෙසින් රුප සංසුවා 1 ඉක්මීමෙන්, පතිසස සොවන් දුරු වීමෙන්, නානාස්ප සඳවන් නොමෙනෙහි කිරීමෙන්, 'ආකාශය අනන්න ගැ' යි ආකාසාන සමාධ්යට පැමිණ මෙසයි, හැම පරිද්දෙන් ආකාසාන සෑමා තනර ඉක්මැ රුප සහ අනන්න ගැ' යි විකුසුණ සෑමායන්න සමාධ්යට පැමිණ වෙසෙයි, හැම පරිද්දෙන් විසුසුණ සේවායන්නය ඉක්මැ 'නිසිත් නැතැ'යි ආකිසේව-යතන සමාධ්යට පැමිණ වෙපෙයි, හැම පරිද්දෙන් ආකිස්විකුසු-පොන සමාධ්ය ඉක්මැ නෙවස සුසුනාස සුසුගෙන් සමාධ්යට පැමිණ වෙසෙයි. දීඝනිකායො පාථිකවගෙනා

සඩගීතිසුතාං

වතතාරි අප්‍රසසනානි: ඉධාවුපො නිකුබු සතායෙකුං පටිසෙවති, සතායෙකුං අධිවාපයති, සතායෙකුං පරිවණේති සතායෙකුං වීනොලැති

වතතාරෝ අරියවංසා: ඉධාවුසො හියකු සහතුරෙඨා හොනි ඉතරිනරෙන චීවරෙන, ඉතරිතරචීවරසනතුරසියා ව ව ණණවාදී, න ව, චීවරහෙතු අනෙසනං අපපටිරුපං ආපජජනි, අලදධා ව චීවරං න පරිනසයති, ලදධා ව චීවරං අගථිතෝ අමුචඡිතෝ අනජිකාපනෙනා ආදීනවදසයාවී නිසසරණ-පඤඤ පරිභුණජනි කාය ව පන ඉතරිතරචීවරසනතුරසියා නෙවකාණ නුකකංසෙනි න පරං වමෙසනි සො හි නසා දකෙනා හොනි අනලසෞ සමපජානෝ පනිසසකෝ. අයං වුවනාවුසො හියකු පොරාණේ අනාසේදය අරියවංසෙ යීතෝනි.

පුත ව පරං ආවුසො භිකඛු සනතුවෙඨා භෞති උතරිනරෙන පිණිඩපාතතුන, ඉතරිතරපිණිඩපාතසනතුගියා ව වණිණවාදී, න ව පිණිඩපාතහෙතු අනෙසනං අපපටිරුපං ආපජජති, අලදධා ව පිණිඩපාතං න පරිතසයති, ලඳධා ව පිණිඩපාතං අගරිතො අමුච්ඡිතෝ අනජාඛාපනෙනා ආදීනවදසසාටි නිසාරණපණෙසු පරිභුණුණි, තාය ව පන ඉතරිතර-පිණිඩපාතසනතුරයියා නෙවකතානුකකංසෙති න පරං වලෙහනි. සො භි ක සු දසෙඛා භොති අනලසො සම්පජානො පතිසයතො, අයං වුවවතා-වුසො භිකඛු පොරාණෙ අහාසෙදු අරියවංසෙ යිනොති.

I අගටිකෝ (ම**ජ**ස•)

දහස්ලෙසන (අපශුයණ) සහරෙක: මහණෙනි, මෙනි මහණ තෙමෙ නුවණින් දන සෙවනය 'කළ සුතු එක ම සෙවියි, නුවණින් දන ඉවැසියැ දුනු එක ම ඉවසයි, නුවණින් දන ඉවත් කළ යුතු එක ම ඉවත් කෙරෙයි, නුවණින් දන දුරු කළ සුතු එක ම දය දුරු කෙරෙයි.

පාර්යවංගු ධර්ම සතරෙක: මහණෙනි, මෙහි මහණ තෙමේ ඉකරෙකර විවරයෙන් (ලැබුණු යම් කවර හෝ සිවුරෙකින්) සතුටු වෙයි. ලැබුණු කවර හෝ සිවුරෙකින්) සතුටු වෙබි. ලැබුණු කවර හෝ සිවුරෙකින් සතුටු විමෙහි ගුණ කියන සුලු ද වෙබි, සිවුර හේතු කොට ගෙන නො සුදුසු වූ දනෙෂණයකට නො පැමිණෙයි, සිවුරක් නො නොලැබීමෙන් ද නො කලකිරෙයි. සිවුරක් ලැබ ද ලොහයෙන් නො ගැවගැසුණේ (අධික කෘෂ්ණායෙන්) මුසපත් නොවූයේ, (තෘෂ්ණායෙන්) නොබැඳුණේ (අනෙෂණයෙන් පතායලැබීමෙහිත් තෘෂ්ණායෙන් බැදි පරිභෙග කිරීමෙනික්) දෙස් දක්නා සුලු වූයේ, (හුදු ශිත නැසීම පිණිසය යන පාදින් පස්වීකිම් වශයෙන්) නිංගරණපුණු ඇත්තේ පරිභෙග කෙරෙයි. ඒ ඉකරෙතරවිවර සත්තොෂයෙන් කමා හුවා නො දක්වයි, මෙරමා හෙලා නො දකි. හේ වූ කලි ඒ විවරසන්නොෂයෙනි වාකක වූයේ, දකලස් වූයේ, මනා නුවණින් දන්නේ. එළැඹ සිටි සිහි ඇත්තේ වෙයි. ඇවැත්ති, මේ මහණ කෙමේ පැරණි වූ අගුයැ යි දක්නා ලද, ආර්යවංශ ධර්මයෙහි සිටිගේ යැයි කියනු ලැබේ.

පැවැත්ති, තව ද මහණ තෙමේ ඉතරෙතර පිණ්ඩපාතයෙන් (යම් කුවර හෝ ලැබුණු බොජුනෙකින්) තෘප්ත වෙයි. ඉතරෙතර පිණ්ඩපෘත හෙත් කෘප්ත වීමෙහි ඉණ කියන සුලු ද වෙයි, 'පිණ්ඩපාතය හේතු කොට ගෙන කොසුදුසු පහෙෂණයකට නො පැමිණෙයි, පිණ්ඩපාතය නො ලැබීමෙන් ද නො කලකිරෙයි, පිණ්ඩපාතය ලැබ ද ලොහයෙන් නො ඉදට ගැසුණේ, අධික කෘෂ්ණාගෙන් මුස පත් නො වූයේ, (තෘෂ්ණාගෙන්) නො බැඳුණේ, එහි දෙස් දක්තා සුලු වූයේ, තිෘගරණ පුණු ඇත්තේ පරිපොග කෙරෙයි, ඒ ඉතරෙතර පිණ්ඩපාත සන්තොපයෙන් තමා හුවා නො දක්වයි, මෙරමා හෙලා නො දකි. හේ වූ කලි ඒ පිණ්ඩපාත සන්කොෂයෙහි වතකත වූයේ, අතලස් වූයේ, මතා නුවණින් දන්නේ, එළැයි සිටි සිහි ඇත්තේ වෙයි. ඇවැත්ති, මෙ මහණ තෙමෙ පැරණි වූ, පසු යැයි දන්නා ලද, ආර්යවංගු ධර්මයෙහි සිටියේ යැයි කියනු ලැබේ.

පුන ව පරං ආවුමෙසා භිකඛු සනතුටෙඨා ගොති ඉතරිකරෙන සෙනාය-නෙන, ඉතරිකරසෙනාසනසනතුලසීයා ව වණණවාදී, න ව සෙනාසනහෙතු අනෙසනං අපපටිරුපං ආපජජති, අලදධා ව සෙනාසනං න පරිතසෘති ලදධා ව සෙනාසනං අගථිමතා අමුච්ඡිතෝ අනජිකාපනෙනා ආදීනවදසාව නිසාරණපමණ පරිභුණජනි, කාය ව පන ඉතරිතර සෙනාසන සනතුලසීයා - නොවතතානුකකා සෙනි න පරං වමෙහනි. යො හි ත සු ද දෙනා හොති අනලසො සමපජානො පනිසැතෝ, අයං වුලුව තාවුසො භිකඛු පොරාණෙ අගනම සඳස අරියවාසෙ යිනොති.

පුත ව පරං ආවුසෝ භික්ඛු පහාතාරාමෝ හොති පහාතරතො භාවතාරාමෝ හොති භාවතාරමතා, කාය ව පත පහාතාරාමතාය පහාතරතියා භාවතාරාමකාය භාවතාරතියා නෙව අතතානුකකාසෙති න පරං වමේකති යො හි තුළු දෙක්ඛා අතලසො සම්පුජානෝ, පතිසුකතා, අයං වුවවතාවුසෝ භික්ඛු පොරාණේ අගහමණුකු අරියවංසෙ සීතොති

වතුතාහි - පධානානි සංවරපසධානං, පහානපසධානං, භාවනපසධානං፣, අනුරකඛනපසධානං•්.

කතම අමාවුසො සංවරපපධානං? ඉධාවුසො තින්නු වන්නුතා රුපං දිසවා න නිම්තන්නාත් හොති නානුඛා අදුරුන් හතාත් යන්ධිකරණමෙනං වන්නුද්ර අසංවුතං විහරන්තං අහිජාඛාදෙමනසහා පාපකා අකුසලා ධම්මා අනවාස්ස්වේයාදුං, තස්ස් සංවර්ග පටිප්ජනි, රස්ඛනි වන්නුද්රිං, වන්බුද්දියේ සංවරං අ ප්ජනි. සොතෙන ස්ද සුනා – පෙ සාතෙන ගන්ධං සායිනා – පෙ ප්විශාය රසං සායිනා – පෙ කාශයන ඵොටර්ඛඛං වුසිනා – පෙ මනසා ධම්මං විකුසැය න නිම්තන්නොත් හොති නානුඛා අද්රන්ධාලේමනසහ පාපකා අකුසලා ධම්මා අනවාස්යම්යාදුං, තස්ස් සංවර්ය පටිප්ජනි, රස්ඛනි මනිද්දියං මණිද්දියේ සංවරං ආප්රනි. ඉදංචුව නාවුසෝ සංවර්ජපධානං.

¹ භාවතාපපධාන• (සසා), භාවතාපධාන• (මිජස•)

² අනු රකුමනාපපධාන (සහ), අනු රකුමනාපධාන (මජය)

³ බානත් කරොත් (මජස•)

ඇවැත්ති, තව ද මහණ තෙමෙ ඉතරෙතර ශයනාසනයෙන් (ලැබුණු යම කවර ද සෙනස්නෙකින්) තෘප්ත වෙයි, ඉතරෙතර ශයනාසනයෙන් තෘප්ත වීමෙහි ගුණ කියන සුලු ද වෙයි, ශයනාසන හෙතු කොට ගෙන නොසුදුසු අනෙෂණයකට නො පැමිණෙයි, ශයනාසන නොලැබීමෙන් ද නො කලකිරෙයි, ශයනාසන ලැබ ද එහි (ලොහයෙන්) නො ගැට ගැසුණේ, (අධිකතෘෂ්ණායෙන්) මුසපත් නොවූයේ, (තෘෂ්ණායෙන්) තො බැදුණේ එහි දෙස් දක්නා සුලු වූයේ, නිෘශරණපුඥා ඇත්තේ පරිභෝග කෙරෙයි ඒ ඉතරෙතර ශයනාසන සන්නොෂයෙන් තමා හුවා නො දක්වයි, මෙරමා හෙලා නො දකී හේ වූ කලි ඉතරෙතර ශයනාසන සන්තෘෂයෙහි වාකත වූයේ, අතලස් වූයේ, මනා නුවණින් දන්නෝ, එළැඹයිටි සිහි ඇත්තේ වෙයි. ඇවැත්ති, මේ මහුණ පැරණි වූ අගු යැ යි දන්නා ලද, ආර්යවංශ ධර්මයෙහි සිටියේ යැ යි කියනු ලැබේ

ඇවැත්ති, තව ද මහණ තෙමෙ (පංචවිධ) පුහාණයෙහි ඇලුම් ඇත්තේ, පුහාණයෙහි ඇලුණේ වෙයි, භාවතායෙහි ඇලුම් ඇත්තේ, භාවතායෙහි ඇලුමේ වෙයි. ඒ පුහාණාරාමතා හේතුයෙන, ඒ පුහාණ රති හෙතුයෙන්, ඒ භාවතාරාමතා හෙතුයෙන්, ඒ භාවතාරති හෙතුයෙන් තමා නො ම හුවා තබයි, මෙරමා නො ම හෙලා දකී. හේ එහි වාංකත වූයේ, අතලස් වූයේ මතා නුවණින් දන්නේ, එළැඹ සිටි සිහි ඇත්තේ වෙයි ඇවැත්ති, මේ මහණ පැරණි වූ අගුයැ යි දන්නා ලද, ආර්යවංශ ධර්මයෙහි සිටියේ යැ යි කියනු ලැබේ

පුධානයෝ (උතුම් වීර්යමයෝ) සතර දෙනෙක සංවරපුධානය පුහාණපුධානය භාවනාපුධානය අනුරක්ෂණපුධානය යන සතර යැ

අැවැත්ති, සංවරපුධාන නම කවරේ යැ? මහ ෙනෙති, මෙහි මහණ කෙමේ ඇසින් රූපයක් දක එහි (කෙලෙස් ඉපැද්මට වස්තු වූ) නිමිත්තක් ගන්නා සුලු නො වෙයි අනුවාක ස්ජනයක් (හස්ත පාද හෝ සිනහ ආදි දිකකාරයක්) ගන්නා සුලු නො වෙයි යම් කරුණෙකින් චක්ෂු විද්යයෙහි සංවර නැති වැ වසන කෙල පුහුලා ලාමක අකුශලධර්ම වූ අභිධාන දෞර්මනසායෙන් ලුහුබදින්නාහු ද එය හවුරනු පිණිස පිළිපදි, චක්ෂූ රින්දියය රැකගනි, චක්ෂු රින්දියයෙහි සංවරයට පැමිණෙයි කනින් හඩ අසා . නාශායෙන් ගඳ අසුාණය කොට දිවෙන් රස විද කයින් ස්පුෂ්ටවායක් පැහැස මනසින් ධර්මාලමබනයක් යිතා එහි නිමිති ගන්නා සුලු නො වෙයි අනුවා පනයක් ගන්නා සුලු නො වෙයි යට කරු රෙකින් මනඉන්දියයෙහි සංවර නැති වැ වසන තෙල පුහුලා ලාමක අකුශල ධර්ම වූ අභිධාාන දෞර්මන සායෙන් ලුහුබඳ නාහු ද, එය හවුරනු පිණිස පිළිපදි, මන ඉන්දියය රැකගනි මන ඉන්දියයෙහි සංවරයට පැමිණෙයි. ඇවැත්ති, මෙය සංවරපුධානයැයි කියනු ලැබෙ

කතුම අනුවවූසො පහානපැධානං? දැධාවුසො භිකබු උපකෙ කාමවිතකකං නාධිවාසෙක් පජහති විනොදෙකි බහනතීකරොති අනභාවං ගමෙති, උපැනකං බහාපාදවිතකකං –පෙ උපහනං විහි-සාවිතකකං –පෙ උපහනුපපනෙන පාපකෙ අකුසලේ ධමෙම නාධිවාසෙනි පජහති විනොදෙනි බහනතීකරොති අනභාවං ගමෙනි ඉදං වුණනාවුසො පහානපපධානං.

කතමණුවා වුසෝ භාවනපපධානං ඉධාවුසෝ භිකඛු සනිසමෙම. ජකුඛන-භාවෙති විවෙකනිසසිතං විරාගනිසසිතං නිරොධනිසසිතං වොසසඟනපරිනාමං —පප—ධලම්විවයසම්බාජකිඛනං භාවෙති —පප— විරියසම්බාජකිඛනං භාවෙති —පප— සමාධිසමේබාජකිඛනං භාවෙති —පප— පස්කද්ධිසම්බාජකිඛනං භාවෙති —පප— සමාධිසමේබාජකිඛනං භාවෙති —පප— උපෙස්ඛාසමේබාජකිඛනං භාවෙති විවෙකනිසසිතං විරාගනිසසිතං නිරොධනිස්කිතං වොසයඟනපරි— ණාමිං ඉදං වුවවතාවුසෝ භාවනපපධානං

කතමණුවාටු සො අනුරසඛනප ධානං? ඉධාවු සො හි සඛ උප නත හදදකං සමාධිනිමිතත්ං අනුරසඛති අව්ඨිකසණු . පලවකසණු ද විනිලකසණු විචම් ද කසණු උද්ධුමාතක සණු . ඉදං වුව වනා වු සො අනුරසඛනප සධානං

වනතාරි ඤාණානි ධමමම ඤණං, අනිමය ඤණං, පරියාමය සැණං සමවුතියා ඤණං.''

අපරානි පි වතතාරි ඤාණානි දුපෙඛ ඤාණං, දුසඛයමුදයෙ ඤැණං, දුසඛනිරොවෙ ඤැණං, දුසඛනිරොඩගාමිනියා පවිපදය ඤැණං

වතතෘරි සොතාපතතියධාගති: යපපුරියසංසෙවෝ, යුද්ධණ සවනැ. යොතිසො මනසිකාරෝ, ධණිනුධම්ම පපටිටතති.

වතුනාරි සොතාපතනසස අභගානි ඉධාවුසො අරියසාවකො බුවුණි අවෙචාපපසාදෙන සමනනාගතො හොනි. ඉති පි සො ගගටා අරභං සම්මාසම්බුදේඛා විජ්‍යාවරණයම්පතෙනා යුගතො ලොකට්දු අනුභාගේ පුරියදම්මයාර්ථි සභා දෙව්වනුසකනං බුදේඛා ගගවා'නි

¹ භදුක• (පිජස•)

² පුළුවක සඤඤෑ (පිජස•), පුළවක සඤඤෑ (PTS, සතා, කම)

³ පරිටච්ච (කුම), පරිමච්ඡලද (PTS, සහා, කුරි)

ඇවැත්ති, පුහාණපුධානය කවරේ ද? මහරණති, මෙහි මහණ ලකමේ උපත් කාමචිතර්කය නො ඉවසයි. හැර පියයි බැහැර කෙරෙයි, ක්ෂීණ කෙරෙයි, යලි නො හටගත්තා බවට පමුණුවයි. උපත් වාහපාදවිතර්කය .. උපත් විහි-සාවිතර්කය උපත් උපත් ලාමක අකුසල් දහමුත් නො ඉවසයි, හැරපියයි, බැහැරි කෙරෙයි, ක්ෂීණ කෙරෙයි, යලි නොහටගත්තා බවට පමුණුවයි ඇවැත්ති, මෙය පුහාණපුධාන යැ යි කියනු ලැබේ

ඇවැත්ති, භාවතා පුධානය කවරේ ද⁹ ඇවැත්ති, මෙහි මහණ තෙමෙ තුවණින් යලකා වීමවකයා ඇසුරු කළ වීරාගය ඇසුරු කළ නිරෝධය ඇසුරු කළ වොස්සග්ගය (ක්ලෙශනසාගයට හා නිවන් පසක් කිරීම) අතට නැඹුරු ව මුහුකුරා යන ස්මෘතිසම්බෝධසඩගය වඩයි. ධර්මවීචය සම්බෝධසඩගය වඩයි වීර්ය සම්බෝධසඩගය වඩයි පුිතිසම්බෝධසඩගය වඩයි පුශුඛධිසම්බෝධසඩගය වඩයි සමාධිසම්බෝධසඩගය වඩයි වීවෙකය ඇසුරු කළ, වීරාගය ඇසුරු කළ, නිරෝධය ඇසුරු කළ, වෙස්සග්ගය අතට නැඹුරු වැ මුහුකුරා යන උපෙක්ෂා සම්බෝධසඩගය වඩයි ඇවැත්ති, මේ භාවතාපුධානයා යි කියනු ලැබේ

අැවැත්ති අනුරක්ෂණපුධානය කවරේ ද? ඇවැත්ති මෙහි මහණ තෙමේ අදියිකසඤඤ ය පුලවකසඤඤ ය විනීලකසඤඤ ය විව්ඡිද්දක සඤඤ ය උද්ධුමාතකසඤඤ ය යන මොවුන්ගේ වශයෙන් උපන් යහපත් සමාධිතිමිත්තය (චිත්තසමාධිය) රැකගනී ඇවැත්ති මෙය අනුරක්ෂණපුධාන යැයි කියනු ලැබේ

ඳෙන සකරෙක සිවුසස් පිළිවිදුනා නුවණ, ඩවුසස් නුවණ අනුව ගිය නුවණ, පර සිත් දන්නා නුවණ, සම්මනියෙහි නුවණ (උඩ කී තූන නුවණින් ඉතිරි සියලු නුවණ)

අනා වූ ද දෙන සතරෙක. දුකෙහි නුවණ, දුක් උපදවන ුහෙතුයෙහි නුවණ, දුඃඛනිරොධයෙහි නුවණ, දුක් නැස්මට යන පිළිවෙත්හි නුවණ මෙහාත ආපතාතිග (සෝවන් මහ ලබනුවට කරුණු) සතරෙක සාිදුරුෂ සේවතය, බණ ඇසීම, උපාය මනය්කාරය, ධර්මානුධර්ම පුතිපතතිය.

මුද්ධ ය, හගවත් යැ' යි ගුණ දන පැහැදීමෙන් සමන්විත වෙයි

ව තතා 3 අගතිගමනානි: ජනුගතිං ගවජනි, ලෙසාගතීං ගවජනි, ලොහැ-ගතිං ගවජනි, භයාගතිං ගවජනි.

චකතාරෝ කණුපපාද: චීවරහෙතු වා ආවුසො භිකකුනො තණා උපපජාමානා උපපජාති, පිණිඩපාතහෙතු වා ආවුසො භිකකුනො තණා උපපජාමානා උපපජාති, සෙනාසන්හෙතු වා ආවුසො භිකකුනො තණා උපපජාමානා උපපජාති, ඉතිහවාහවහෙතු වා ආවුසො භිකකුනො තණා උපපජාමානා උපපජාති.

චනලසසා පටිපද: දුක්ඛා පටිපද දන්නාභිණුඤ, දුක්ඛා පටිපද බිපපා භිණුඤ, සුඛා පටිපද දන්නාභිණුඤ, සුඛා පටිපද බිපපාභිණුඤ

් අපරා පි චකු<mark>ශසසා පටිපද:</mark> අසඛමා පටිපද, බමා පටිපද, දමා පටිපද, සමා පටිපද,

වතතාරි ධමමපදනි; අනභිජකා ධමමපදං, අඛ්නාපාලද ධමමපදං, සමමාසනි ධමමපදං, සමමාසමාධි ධමමපදං.

වසනාරි ධමමසමෘදනානී: අස්වාවුයෝ ධමමසමාදනං පච්චුපපතා-දූසඛ දෙසට ආයති දෙසබවිපාකං, අස්වාවුයෝ ධමමසමාදනං පච්චප නත-දූසඛ ආයතිං සුබවිපාකං, අස්වාවුයෝ ධම්මසමාදනං පච්චුපනනසුබං ආයතිං දූසඛවිජාකං, අස්වාවුයෝ ධම්මසමාදනං පච්චුපනනසුබං ආයතිං ව සුබවිපාකං.

වනතාරො ධම්මකබන්ධා: සීලසබණ්ඩා, සමාධිසබණ්ඩා, පණ්ණුසබණ්ඩා, විමුතනිසබණ්ඩා

වතතාරි බලානි: විරියබලං, සතිබලං, සමාධිබලං, පඤඤුබලං.

වතතාරි අධිවධානානි: පඤඤධිලධාන•, සව£ෘධිලධාන•, වෘගාධිලධාන•, උපසමාධිලධාන•.

¹ වනතාරෝ පඤභාඛනාකරණා (ртв. සනා, කම්)

අගතිගමන සතරෙක. ඡන්දයෙන් අගතියට යෙයි, ද්වේෂයෙන් අගති– යට යෙයි, මෝහයෙන් අගතියට යෙයි, බීමයන් අගතියට යේ.

තෘෂ්ණෝත්පාද (තෘෂ්ණාව උපදනට අරමුණු) සතරෙක ඇවැත්නි, මහණහට සිවුරු නිසා හෝ කෘෂ්ණාව උපදිනුගේ උපදී, පිණ්ඩපාතය නිසා හෝ මහණහට තෘෂ්ණාව උපදිනුගේ උපදි, සෙනසුන් නිසා හෝ මහණහට තෘෂ්ණාව උපදිනුගේ උපදී, පුතා ගෙහි පුණින බව පුණිනකර බව ආදී හේතුගෙන් ද මහණහට තෘෂ්ණාව උපදිනුගේ උපදී.

පුකිපත්ති සතරෙක ලැසි වැ පැමිණෙන මාර්ගඥනය ඇති දුක සේ පිළිපදනා පිළිවෙත ය, වහා ලබන මාර්ගඥනය ඇති දුකයේ පිළිපදනා පිළි -වෙත ය, ලැසි වැ ලබන මාර්ගඥනය ඇති සුව සේ පිළිපදනා පිළිවෙත ය, වහා ලබන මාර්ගඥනය ඇති සුව සේ පිළිපදනා පිළිට වත යි.

අනාා දු පුතිපත්ති සතරෙක් (පුධන් වීර්ය වැඩිමෙහි දී) ශීතාදිය නො ඉවසන බව ඇති පිළිවෙතය, ශීතාදිය ඉවසන බව ඇති පිළි. වන ය, ඉණ්දුය දමන සංඛාාත පිළිවෙතය, අකුශල විතර්ක සංසිදුවීම නැමැති පිළිවෙතයි.

ධර්මපද (දහම කොටස්) සතරෙක: අනභිධාන නම් වූ දහම කොටස ය, දවා.පාද නම් වූ දහම කොටස ය, සමාක්ස්මෘති නම් වූ දහම කොටස ය, සමාක් සමාධි නම් වූ දහම් කොටස යි.

ධර්මසමාදන සතරෙක ඇවැත්නි, වත්මන්හි දුක් සහිත වූ ද මත්තෙහි දු දුක් විපාක ගෙන දෙන ධර්මසමාදනයෙක් ඇත. චත්මන්හි දුක් ඇති මත්තෙහි සැප විපාක ගෙන දෙන ධර්මසමාදනයෙක් ඇත, වර්තමාන– යෙහි සුව ඇති, මත්තෙහි දුක් ගෙන දෙන ධර්මසමාදනයෙක් ඇත, වත්මන්හි සුව ඇති මත්තෙහි දු සුව ගෙන දෙන ධර්මසමාදනයෙක් ඇති.

ධර්මස්කණ සතරෙක. ශිලගුණය (එලශීලය), සමාධිගුණය (එල– සමාධිය), පුඥගුණය (එලපුඥව), විමුක්තිගුණයි (එලවිමුක්තියි).

බල සතුරෙක වීර්ය බලය, ස්මෘතිබලය, සමාධිබලය, පුඥුබලයි.

අධිෂඨාන (ගුණාධික පුරුෂයන් සිටුනා තැන්) සතරෙක පුඥධිෂ්ඨානය (රහත්පල නුවණ), සකහාධිෂ්ඨානය (සකහ වචනය), කහාගෘධිෂ්ඨානය (ආමිෂ පරිකහාගය), උපශමාධිෂ්ඨානයි (කෙලෙස් සංසිදුවීම).

පුශ්නවාාකරණ සතරෙක එකාන්තයෙන් විසැදියැ යුතු දුශ්නය, පිළිවීසැ විසැදියැ යුතු දුශ්නය, බෙද විසැදියැ යුතු දුශ්නය, (නොවිසදා) තබාලියැ යුතු දුශ්නයි. 7

වතතාරි කම්මානි: අසථාවුසො කමමං කණාං කණකවිපාකං, අසථාවුසො කමමං කණකවිපාකං, අසථාවුසො කමමං කණකවිපාකං කණකවිපාකං අසුකකවිපාකං අසුකකවිපාකං කම්ම අකණකං අසුකකාවිපාකං කම්ම සඛයාය සංවත්තනි.

වතතාලරා සවඡිකරණියා ධම්මා: පුලබුදුනිවාසො සතියා සච්ඡිකරණිලයා, අවසී වීමොසඛා රණිලයා, සතතානං චුතුපපාලතා වක්ඛුනා සච්ඡිකරණිලයා, අවසී වීමොසඛා කාලයන සච්ඡිකරණියා, ආසවානං බලයා පණුසැය සච්ඡිකරණිලයා.

වකතාලරා ඔසා: කාලමාලසා, හලවාලසා, දිලට්ඨාසො, අවිලජජාසො

වතතාරෝ රයාගා: කාමයෝගෝ, භවයෝගෝ, දිට්ඨියෝගෝ, අවිජජා-යෝගෝ.

වතතාරෝ විසකෙකුකුගා: කාමයොගවිකෙකුකුගො, හවයොගවිසකෙකු ගො, දිටකිලයාගවිසකෙකුගො, අවිජාලයාගවිසකෙකුගො

වනුතාරෝ ගහථා: අගිජාධා කායගභෝ, බාහුපාලද කායගණා-සීලඛ්ඛනපරාමාලසා කායගණා, ඉදංසවවාගිනිවෙසො කායගණා.

වතතාරි උපාදනානි: කාමූපදනං, දිවඩුපාදනං, සිලබබනුපාදනං, අතභවා-දුපාදනං.

වතයෙන යොනියො: අණ්ඩුජයොනි, ජලාබුජයොනි, සංසේද-ජයොනි, ඔපපාතිකයොනි. කර්ම සතරෙක. ඇවැත්නි, කළු වූ කළු විපාක ඇති කර්මයෙක් (දශ අකුශල කර්මපථය) ඇත. ඇවැත්නි, සුදු වූ සුදු විපාක ඇති කර්ම යෙක් (කුශලකර්මපථය) ඇත. ඇවැත්නි, කළු සුදු මිශු වූ ද කළු සුදු විපාක ඇත්තාවූ ද කර්මයෙක් (සුවදුක් දෙන මිශු කර්මයෙක්) ද ඇත. ඇවැත්නි, කළු නොවූ ද සුදු නොවූ ද කළු සුදු විපාක නැති යමෙක් කර්ම— \ \ ක්ෂයය පිණිස පවත්නේ ද් එබදු වූ කර්මයෙක් (සතර මාර්ගඥනය) ඇති.

සෘක්ෂාත්කරණිය ධර්ම සතරෙක පූර්වේනිවාසය (පෙර වුසූ කඳ පිළිවෙළ) සිහියෙන් පසක් කළ යුතු, සත්වයන්ගේ චාුති උපපත්ති දෙක දිවැසින් පසක් කළ යුතු, වීමොක්ෂ අට සහජාත නාම කයින් පසක් කළ යුතු. ආසුවයන් ගේ ක්ෂයය රහත්පල නුවණින් පසක් කළ යුතු.

ඔස (මහවතුරු) සතුරෙක කාම ඔසය (පංචකාමගුණික රාගය), භව ඔසය (රූපාරුපහවයන්හි ඡන්දරාගය), දෘෂ්ටි ඔසය (දෙසැට මිස දිටු), අවිදාා ඔසයි.

යොග (සතුන් සසර යොදන බදින අකුසල්) සතරෙක: කාමයොගය, ' භවයොගය, දෘෂ්ටියොගය අවිදාහයොගයි.

විසංයෝග (බැඳුම් ලිහැලුම්) සතරෙක කාමයෝග විසංයෝගය (අශුභධානයක් එය පාදක කොට ලැබූ අනාගාම මාර්ගයක්), භවලයාග-විසංයෝගය (රහක්මහ), දෘෂ්ටියෝග විසංයෝගය (සෝවාන් මහ), අවිදහ-යෝග විසංයෝගයි (රහක්මහ).

ගුන්ථ (සසරැ නාමරූපයන් ගැට ගසන බදින අකුසල්) සකරෙක. අභිධාාව (නාම කය හා රූප කය හා සසරැ ගැට ගසන) කාය ගුන්ථ– යෙක, වාසපාදය කායගුන්ථයෙක, ශීලවුත දඩි කොට ගැන්ම කාය ගුන්ථ-යෙක, මෙය ම සකා යැ යි සෙස්ස හිස් යැ යි පැවැති දඩි දෘෂ්ට්ගුාහය කායගුන්ථයෙක.

උපාදන (ගැනුම) සතරෙක කාමොපාදනය (රාග නැමැති ගුහණය), දෘෂ්ටාූපාදනය (මිථාාදෘෂ්ටි නැමැති ගුහණය), ශීලවුතොපාදනය (ශීල– වුතයෙන් ගැන්ම), ආක්මවාදෙපාදනය (ආක්මදෘෂ්ටිගුහණය).

යොති (කොටස්) සතරෙක අණ්ඩජ යොතිය (බිජුවටැ උපත් සත්ව වර්ගයා), ජලාබුජ යොතිය (දලබුයෙහි උපත් සත්ව වර්ගයා), සංස්වෙ-දජ යොතිය (ඇතුළත උණුහුමක් ඇති තැන උපත් සත්ව වර්ගයා) ඔප-පාතික යොතිය (ඓගයෙන් අවුත් පැන්නවුත් බඳු වැ සොළොස් විය පත්තවුත් සේ වහා පහළ වන අත් බැව ඇති සත්ව වර්ගයා.) චිතු සෙසා ගබහාව කකන තියෝ: ඉධාවුසෝ එක වෙවා අසම පජාතෝ මාතුකු චිජිං ඔකකම ති, අසම පජානෝ මාතුකු චිජිසම්ං ඨාති, අසම පජානෝ මාතුකු චිජිසමා නියඛ මති. අයං පඨමා ගබහාව කකනති.

පුන ව පරං ආවුසෝ ඉධෙකවෙවා සමපජානෝ මාතුකුචණි ඔකකමති, අසමපජානෝ මාතුකුචණිසමීං ඨාති, අසමපජානෝ ්මාතුකුචණිසමා නිසඛමති. අයං දුතියා ගබහාවකකනති

පුත ව පරං ආවූමසා ඉබෙකවෙවා සම්පුජානො මාතුකුච්ඡිං ඔකකමති, සම්පූජානො මාතුකුච්ඡිසම්ං ඨාති, අසම්පුජානො මාතුකුච්ඡිසමා නිසඛමති අයං තතියා ගබහාවකකනති

වතතාරෝ අතස භාවපටිලාහෝ: අස්ථාවුයෝ අත්තභාවපටිලාහෝ යස්මීං අතතභාවපටිලාහේ අතතසයේවතතා යෙව කමති නො පරසියේවතතා. අස්ථාවුසෝ අතතභාවපටිලාහෝ යස්මීං අතතභාවපටිලාහේ පරසියේවතතා යෙව කමති නො අතතසයේවතතා අස්ථාවුසෝ අතතභාවපටිලාහෝ යස්මීං අතතභාවපටිලාහේ අතතසයේවතතා වෙව කමති පරසියේවතතා ව. අස්ථාවුසෝ අතතභාවපටිලාහෝ යස්මීං අතතභාවපටිලාහේ නෙව අතතසයේවතතා කමති නො පරසියේවතතා.

වත සො දක බිණා විසුද්ධියෝ: අපථාවුසෝ දක්ඛණා දුයක නො විසුජිකිනි නො පටිගතාහක නො, අපථාවුසෝ දක්ඛණා පටිගතාහක නො විසුජිකිනි නො දුයක නො, අපථාවුසෝ දක්ඛණා නෙව දුයක නො විසුජිකිනි නො පටිගතාහක නො, අපථාවුසෝ දක්ඛණා දුයක නො වෙව විසුජිකිනි පටිගතාහක නො ව.

වතතාරි සඬගහවසවූනි: දනං, ලපයාවජුං, අසුවරියා, සමානතතා.

චතතාරෝ අනරියවොහාරා: මුසාවාදෙ, පිසුණා වාචා, එරුසා වාචා, සමඵපපලාපො.

^{1.} පියවජජ• (යාා, කම්)

ගර්භාවකුාන්ති (ගැබැ පිළිසිදුම) සතරෙක ඇවැත්නි, මෙහි ඇතැම පුද්ගලයෙක් දැනුම් නැත්තේ මවු කුසට බසි, දැනුම් නැත්තේ මවු කුසැ චෙසෙයි, දැනුම් නැත්තේ මවු කුසින් බිහි චෙයි. මේ පළමු ගර්භාව– කුාන්තිය ය.

තව ද ඇවැත්නි, මෙහි එක්තරු පුද්ගලයෙක් දැනුම ඇත්තේ මවු කුසට බසී, දැනුම නැත්තේ මවු කුසැ වෙසෙයි, දැනුම නැත්තේ මවු කුසින් බිහිවෙයි. මේ දෙවෙනි ගර්භාවකාන්තිය ය.

තව ද ්ඇවැත්ති, මෙහි එක්තරා පුද්ගලයෙක් දැනුම ඇත්තේ මවු කුසට බසි, දැනුම ඇත්තේ මවු කුසැ වෙසෙයි, දැනුම නැත්තේ මවු කුසින් බිහිවෙයි. මෙ තෙවෙනි ගර්භාවකාන්තිය ය.

කව ද ඇවැත්නි, මෙහි එක්තරා පුද්ගලයෙක් දැනුම ඇත්තේ ම මවු කුසට බසී, දැනුම ඇත්තේ ම මවු කුසැ වෙසෙයි, දැනුම ඇත්තේ ම මවු කුසින් බීහි වෙයි. මේ සතර වන ගර්භාවකාන්තිය යි.

අෘක්මහෘව පුකිලාහ (අක්බව ලැබීම) සතරෙක: යම අත්බව ලැබී– මෙක ආක්මසංචෙතනාව (කමා විසින් කරන ලද වෙතනාව ම) පවතී ද පර-සඤ්ඓතනාව (මනඃපුදූෂක දෙවියන් ගේ සෙයින් අනුත් ගේ චෙතනාව) නො පවතී ද එබළු අත්බව ලැබීමෙක් ඇත. ඇවැත්නි, යම අත්බව ලැබී– මෙක පරසඤ්චෙතනාව ම පවතී ද (ක්‍රීඩාපුදූෂක දෙවියන්ගේ සෙයින්) ආක්මසඤ්චෙතනාව නොපවතී ද එබළු අක්බව ලැබීමෙක් ඇත. ඇවැත්නි, යම අත්බව ලැබීමෙක ආත්මසංඓතනාවත් පවතී ද පරසංචෙතනාවත් පවතී ද එසේ වූ අත්බව ලැබීමෙක් ඇත. ඇවැත්නි, යම අත්බව ලැබී– මෙක ආත්මසංඓතනාවත් නො පවතී ද පරසංචෙතනාවත් නො ම පවතී ද එසේ වූ ආක්ම පුතිලැහයෙක් ඇත.

දක්ෂිණා විශුද්ධි (දනය පිරිසිදු කරන, මහත් පල කරන කරුණු) සත-රෙක ඇවැත්නි, පිළිගන්නහුගෙන් නොව දශකයාගෙන් පිරිසිදු වන දක්ෂිණාවෙක් (දනයෙක්) ඇත, දනයාගෙන් නොව පිළිගන්නහුගෙන් පිරිසිදු වන දක්ෂිණාවෙක් ඇත, දශකයාගෙනුදු පිළිගන්නහුගෙනුදු පිරිසිදු නොවන දක්ෂිණාවෙක් ඇත. දශකයාගෙනුදු පිළිගන්නාහුගෙනුදු පිරිසිදුවන දක්ෂිණාවෙක් ඇත.

සංගුහවස්තු සතරෙකි. දනය, පියවවනය, අර්ථවර්යාව, සමානාත්ම– තාව.

අනාර්ය (ලාමකයන් ගේ) වාාවහාර සතරෙකි: බොරුකීම, කේලාම කීම, පරොස් බස් බිණිම, හිස් බස් දෙබීම. චතතාරෝ 'අරිය<mark>වොහාරා: ම</mark>ුසාවාද වෙරමණි,¹ පිසුණාය වාචාය වෙරමණි, එරුසාය වාචාය වෙරමණි, සමථපාලාපා වෙරමණි.

අපරෙ පි වකතාරො අනාරියවොහාරා: අදිඉලඨ දිලඨවාදිකා, අසසුකෙ සුතවාදිතා, අමුතෙ මුතවාදිතා, අවි*ඤ්*ඤුත්ත වි*ඤ්*ඤුතවාදිතා.

අපරෙ පි චකකාරෝ අරියවොහරා: අදිලෙඨ අදිලඨවාදිතා, අසසුකෙ අසසුකවාදිතා, අමුතෙ අමුකවාදිතා, අවි*ඤ්*ඤුකෙ අවිඤ්ඤුකවාදිතා.

අපරෙ පි චකතාරො: අනරියවොහාරා. දිඉලඨ අදිලඨවාදිකා, සුකෙ · අසසුකවාදිකා, මුතෙ අමුකවාදිකා, විඤඤුණේ අවිඤඤුකවාදිනා.

අපරෙ පි වතතාරො අරියවොහාරා: දිඉටඨ දිටඨවාදිතා, සුගත සුතවාදිතා, මුතෙ මුතවාදිතා, වි*ඤ*ඤුතෙ විඤඤුතවාදිතා.

වතනාරෝ පුගාලා: ඉධාවුසෝ එකවෙවා පුහාලෝ අතනතනවා හොති අතනපරිතාපනානුයෝගමනුයුකෙනා, ඉධාවුසෝ එකවෙවා පුගන? ලා පරතනවා හොති පරපරිතාපනානුයෝගමනුයුකෙනා, ඉධාවුසෝ එකවෙවා පුගනලෝ අතනතනවො ව හොති අතනපරිතාපනානුයෝගමනුයුකෙනා පරතන පො ච පරපරිතාපනානුයෝගමනුයුකෙනා, ඉධ පනාවුසෝ එකවෙවා සුගන-ලෝ නොව අතනතනවො හොති න අතනපරිතාපනානුයෝගමනුයුකෙනා න පරතනවො න ප්රපරිතාපනුයෝගමනුයුකෙනා. සෝ අනතනතනපො අපරතනවො දිවෙඨව ධාමේ නිවණකො නිබ්බුකො සීතීතුකො සුඛපටි- ` සංවේදී මුතමතුකෙන අතනතා විහරති.

අපරෙ පි චකකාරෝ පුගගලා: ඉධාවුසො එකරෙවා පුගාලෝ අතතතිකාය පටිපනෙකා හොති නො පරතිකාය, ඉධාවුසො එකරෙවා පුගා ඉලා පරතිකාය පටිපනෙකා හොති නො අතතතිකාය, ඉධාවුසො එකරෙවා පුගාලෝ නෙව අතතතිකාය පටිපනෙකා හොති න පරතිකාය, ඉධාවුසො එකරෙවා පුගා ඉලා අතතතිකාය රෙව පටිපනෙකා හොති පරතිකාය ව.

^{1.} වෙරමණි (කෙසුවි)

ආර්ය (සත්පුරුෂයන්ගේ) වාවහාර සතරෙකි මුසවායෙන් වැළැක්ම, කේලාම කීමෙන් වැළැක්ම, පරොස් බසින් වැළැක්ම, හිස් බස් දෙඩුු මන් වැළැක්ම.

අනා ද අනාර්ය වාවහාර සතරෙක නො දුටු දැමයති දක්නා ලදැ යි කියන බව, නො ඇසූ දැයෙහි අසන ලදැ යි කියන බව, අමුනයෙහි (අංශුණ ආස්වාදන ස්පර්ශන නො කළ දැයෙහි) මුත යැ යි (ආසුණ ආස්වාදන ස්පර්ශන කරන ලදැ යි) කියන බව, අවිඥුකයෙහි (නො සිතු දැයෙහි) සිතන ලදැ යි කියන බව.

අනාා ද අාර්යවාවහාර සතරෙක. නොදුටු දැයෙහි නො දක්නා ලදැ යි කියන බව, නො ඇසුණු දැයෙහි නො ඇසිණැ යි කියන බව, අමුතයෙහි අමුත යැ යි කියන බව, අවිඥාතයෙහි අවිඥාත යැ යි කියන බව.

අතා ද ආර්ය වාාවහාර සතරෙක: දුටු දැයෙහි දක්තා ලදැ යි කියන බව, ඇසූ දැයෙහි අසන ලදැ යි කියන බව, මුතයෙහි මුත යැ යි කියන බව, විඥුතයෙහි විඥුත යැයි කියන බව.

පුද්ගලයෝ සතර දෙනෙක ඇවැත්ති, මෙහි එක්තරා පුහුලෙක් ආක්මපරි තාපතානුයෝගයෙහි (කමා තැවීමෙහි) යෙදුණේ ආක්මන්තප වෙයි, ඇවැත්ති, මෙහි එක්තරා පුහුලෙක් පරපරිතාපනානුයෝගයෙහි (අනුත් තැවීමෙහි) යෙදුණේ පරන්තප වෙයි. ඇවැත්ති, මෙහි එක්තරා පුහුලෙක් ආක්මපරිතාපනානුයෝගයෙහි යෙදුණේ ආක්මන්තපද පරපරිතාපනානුයෝගයෙහි යෙදුණේ පරන්තප ද වෙයි. ඇවැත්ති, මෙහි එක්තරා පුද්ගලයෙක් ආත්මපරිතාපනානු යෝගයෙහි නො යෙදුණේ ආත්මත්තප ද නො වේ පරපරිතාපනානු යෝගයෙහි නො යෙදුණේ පරන්තප ද නො වේ පරපරිතාපනානුයෝගයෙහි නො යෙදුණේ පරන්තප ද නො වේ හේ සක්මත්තප නො වූයේ (කමා නො කවනුයේ), පරන්තප ද නො වේ හේ සක්මත්තප නො වූයේ (කමා නො කවනුයේ), පරන්තප ද නො වූයේ (අනුත් නො කවනුයේ) මෙ අත්බවිහි ම කෘෂ්ණා නැත්තේ, කෙලෙස් නිවීමෙන් නිවුණේ, සිසිල් වූයේ (ධාාන සැප මාර්ගසාප, එල සැප, නිවන් සැප යන) සුව වීදුනා සුලු වූයේ බුහ්මභූත වූ ආත්මයෙන් (ලෙස්ඨ වූ සිකින්) යුක්ත ව වෙසෙයි.

අනා වූ ද පුද්ගලයෝ සතර දෙනෙක. ඇවැත්නි, මෙහි එක්තරා පුභුලෙක් තමහට මිස පරහට වැඩ පිණිස පිළිපත්තේ නොවෙයි, ඇවැත්නි, මෙහි එක්තරා පුභුලෙක් පරහට මිස තමහට වැඩ පිණිස පිළිපත්තෝ නො වෙයි. ඇවැත්නි, මෙහි එක්තරා පුභුලෙක් තමහට ද පරහට ද වැඩ පිණිස පිළිපත්තෝ නො වෙයි. ඇවැත්නි, මෙහි එක්තරා පුභුලෙක් තමහට ද, පරහට ද වැඩ පිණිස පිළිපත්තෝ වෙයි. අප ර පි වතකාරෝ පුගගලා: තම්මාතම පරායනො, කමෝජොකි-පරායනො, ජොතිතම පරායනො, ජොතිජොති පරායනො.

අපරෙ පි චතතාරෝ පුගගලා: සමණමවලො, සමණපදුමො, සමණ-පූණබරීකො, සමමණසු සමණසුබුමාලො.

ඉමේ බො ආවුසෝ තෙන හගවතා ජානතා පසානා අරහතා සමමාසමබුදෙධන වනතාරෝ ධමමා සමමදසාඛාතා. තුළු සබෙබ් හෙව සබුගායිතුබබං – පෙ – ආස්ථාය හිතාය සුබාය දෙවමනුසසානං.

පඤවතං

11. අන් බෝ ආවුසෝ නෙන හගවතා ජානතා පසසතා අරහතා සම්මෘසම්බුදේධන පණුව ධම්මා සම්මදස්ඛාතා. තුන් සම්බුහෙව සම්බායිත්ඛම න විවදිත්ඛමං, යථයිදං මුහම්වරියං අද්ධනියං අසස විරවසින්කං, තදස්ක බහුජනහිතාය බහුජනසුබාය ලොකානුකම්පාය අන්වය හිතාය සුඛාය දෙවමනුසසානං.

කතුලම පණුව පඤාතිකතිනටා රූපක්ඛලනටා, වෙදනාකඛලනටා, සණුණුකඛලනවා, සංඛාරකඛලනවා, විඤ්ඤුණකඛලනවා.

පඤවුපාදනකබනාධා: රුපූපාදනකමනා, වෙදනුපාදනසාමනො, සඤඤු-පාදනසාමනො, සංඛාරුපාදනසාමනො, විඤඤුණූපාදනසාමනො,

පඤව කාමගුණා: වක්ඛුවි ෙක්සුයා රූපා ඉටඨා කනතා මනාපා පියරුපා කාමූපසංහිතා රජනීයා, සොතවි ෙක්සුයා සඳු – පෙ-සාණවි ෙක්සුයා ගන්ධා – පප– ජිවතාවි ෙක්සුයා රසා – පප– කාය-වි ෙක්සුයා ඓාටඨඛඛා ඉටඨා කනතා මනාපා පියරුපා කාමූපසංහිතා රජනීයා.

^{1.} සිතිභූමකා (කෙසුව්)

² රුපුපාදනකට නෙව (මජය•)

අනාා වූ ද පුද්ගලයෝ සතරදෙනෙක අදුරු වූයේ අදුර ම පර ලොවැ ගතිය කොටැති (අදුරින් අදුරට යන) පුභුලාය, අදුරු වූයේ එළිය පරලොව ගතිය කොටැති (අදුරෙන් එළියට යන) පුභුලා ය, එළිමත් වූයේ අදුර පරලොව ගතිය කොටැති (එළියෙන් අදුරට යන) පුභුලා ය, එළිමත් වූයේ එළියම පරලොව ගතිය කොටැති (එළියෙන් එළියට යන) පුභුලා ය.

අනා වූ පුද්ගලයෝ සකර දෙනෙක අවලශුමණයා ය (සෝවාන් මහණ ය), ශුමණපද්මය හෙවත් පියුමක් බඳු මහණ ය (සකෘදගාමී මහණ ය), ශුමණපුණ්ඩරිකය හෙවත් හෙළ පියුමක් බඳු මහණ ය (අනාගාමී මහණය), ශුමණයන් අකුරෙති ශුමණ සුකුමාර ය`හෙවත් සියුමැලි මහණ ය (රහත් මහණ තෙමේ ය.)

ඇවැත්ති, මොහු දන්නා දක්නා අර්භක් සමාාක්සම්බුද්ධ වූ ඒ භාගාප-වතුන් වහන්සේ විසින් මොනොවට ම වදරන ලද සතර ධර්මයෝය. එය ... දෙව මිනිස්නට ගහපත පිණිස, වැඩ පිණිස, සුව පිණිස සියල්ලන් විසින් ම සමග වැ ගැයියැ යුතු.

පඤ්චකය

11 ඇවැත්ති, දන්නා දක්නා අර්හත් වූ සමාක්සම්බුද්ධ වූ ඒ භාගාවතුන් වහන්සේ විසින් මොනොවට වදරන ලද පඤ්ච ධර්ම කෙනෙක් ඇත. යම්සේ මේ සස්න දීර්ඝ කාලයක් පැවැතිය හැකි වන්—නේ ද, බෙ.හෝ කලක් සිටිය හැකි වන්නේ ද එසේ වනු පිණිස, එහි තොප සියලු දෙනා ම විසින් සමග වැ ගැයියැ යුතු, විව ද නො කළ යුතු එය බොහෝ දෙනාට හිත පිණිස, බොහෝ දෙනාට සුව පිණිස, ලොවට අනුකම්පාව පිණිස, දෙවී මිනිස්නට යහපත පිණිස, වැඩ පිණිස, සුව පිණිස වන්නේ ය.

කවර පඤ්ච ධර්ම කෙනෙක් ද යත් ස්කන්ධ පසෙක– රූපස්කන්ධය, චේදනාස්කන්ධය, සංඥස්කන්ධය, සංස්කාරස්කනධය, විඥනස්කන්ධයි.

උපාදනස්කන්ධ පසෙක රුපොපාදනස්කන්ධය, වෙදනොපාදනස්. කන්ධය, සංඥෙපාදනස්කනධය, සංස්කාරොපාදනස්කන්ධය, විඥනො-පාදනස්කන්ධයි.

කාමගුණ (කාම කොටස්) පසෙක චක්ෂුර්ව්ඥනයෙන් දන යුතු වූ ඉෂ්ට වූ කාන්ත වූ මන වඩන්නා වූ පියස්විභාවය ඇති කාම නිෘශීත වූ ඇලුම කටයුතු වූ රූපයෝ ය, භෞතු විඥනයෙන් දන යුතුවූ ... ශබද යෝ ය, සුාණ විඥනයෙන් දන යුතු වූ .. ගන්ධයෝ ය, ජිත්වාවිඥන-යෙන් දනයුතු වූ ... රසයෝය, කායවිඥනයෙන් දන යුතු වූ ඉෂ්ට වූ, කාන්ත වූ මන වඩන්නා වූ පිය ස්වභාවය ඇති කාම නිෘශිත් වූ ඇලුම කටයුතු වූ ස්පුෂ්ටවායෝ යි. දීඝනිකාලයා පාලීකවලගතා

සඬගීතිසුකා•

පඤව ගතියො: නිරයො, තිරවජානයොනි, පෙතුනිවිසයො, මනුසසා, දෙවා.

පඤා මවජරියානි: ආවාසමවජරියං කුලමචජරියං, ලාහමචජරියං, වණණමචජරියං, ධණමචජරියං.

ජනෙදිවාරමහාගියානි සංයෝජනානි: සකකායදිටසී, විවිකිචඡා, සිලබබ-තපරාමාසො, කාමචඡනෙද, බාහපාදෙ.

පඤචු දධමභාගියානි සංශේෂානානි: රූපරාගො, අරූපරාගො, මානො, උදධාවලං, අවිජපා

පඤව සිකබාපදනි: පාණාතිපාතා වේරමණි, අදිනන දනා වේරමණි, කාමෙසු මීවජාවාර් වේරමණි, මුසාවාද වේරමණි, සුරාමෙරයමජජ-පමාදවානා වෙරමණි.

පසැව අහබබටඨානානි: අහමබබා අාවුසො බීණාසමවා භිකඛු සංවිවව පාණං ජීවිතා වොරොපෙතුං, අහමබබා බීණාසවො භිකඛු අදිනකං රෙයාසඬබාතං ආදියිතුං, අහමබබා බීණාසවො භිකඛු මෙථුනං ධලමං පටිසෙවිතුං, අහමබබා බීණාසවො භිකඛු සම්පජානමුසා භාසිතුං, අහමබබා බීණාසවො භිකඛු සනාභිධිකාරකං කාමේ පරිභුණුජිතුං සෙයාාථාපි පුමබඛ අශාරියකභූමතා.

පසැව බාසනානි: සැතිබාසනං, භෞගබාසනං, රෞගබාසනං, සිලබාසනං, දිටසිබාසනං. තාවුසො සනතා සැතිබාසනහෙතු වා භෞගබාසනහෙතු වා කායසස හෙද පරමුවණා අපායං දුහෙනිං විනිපාතං නිරයං උපපජජනුදි සිලබාසනහෙතු වා අවුමසා සනතා දිටසිබාසනහෙතු වා කායසස හෙද පරමුවණා අපායං දුහෙනිං විනිපාතං නිරයං උපපජජනුදි."

ගති (කර්ම කළවුන් යෑ යුතු තැන්) පසෙක නිරය, තිරිසන් යෝනිය, පුතුලෝකය, මිනිස් ලොව, දෙව්ලොව.

මාත්සර්ය (මසුරුබව්) පසෙක ආචාසමාත්සර්යය, කුලමාත්සර්යය, ලාභමාත්සර්යය, වර්ණමාත්සර්යය, ධර්මමාත්සර්යය.

නීවරණ පසෙක: කාමච්ඡන්දනීවරණය, වාහපාදනීවරණය, රීනමිදධ නීවරණය, උදධව්වකුක්කුව්ව නීවරණය, විවිකිව්ජානීවරණය.

ඔරමහාගිය සංයෝජන පසෙක: සත්කායදෘෂ්ටිය, විචිකිත්සාව, ශීලවුතපරාමර්ශය, කාමච්ඡන්දය, වනපොදය

උද්ධම්භාගිය සංශයාජන පසෙක රූපරාගය, අරූපරාගය, මානය, උද්ධව්වය, අවිදාාව.

ශික්ෂාපද (ශික්ෂා කොටස්) පසෙක පුාණසාතයෙන් වැළැක්ම, අදත්තාදනයෙන් වැළැක්ම, කාමම්ථාාචාරයෙන් වැළැක්ම, මුසාවාදයෙන් වැළැක්ම, මත්බවට ද පුමාදයට ද කාරණ වූ රහමෙර පීමෙන් වැළැක්ම.

අභවා (නොවියැ හැකි) කරුණු පසෙක ඇවැත්ති, රහත් මහණ තෙමේ සිතා පුංණියකු දීවියෙන් තොර කරන්නට නො හැක්කේ ය, රහත් මහණ තෙමේ.නො දුත් දයක් සොර සිතින් ගන්නට නො හැක්කේ ය, රහත් මහණ මෙවුන්දම් සෙවුනට නො හැක්කේ ය. රහත් මහණ තෙමේ දන මුසවා තෙපලන්නට නො හැක්කේ ය, රහත් මහණ තෙමේ පෙර ගිහි කාලයෙහි මෙන් රැස් කොට තබා ගෙන කාමවස්තූන් පරිභොග කරන්නට නො හැක්කේ ය

වාසන පසෙක දෙනිවාසනය, භෞගවාසනය, රෞගවාසනය, ශීල-වාසනය, දෘෂ්ටිවාසනය. ඇවැත්ති, සක්වයෝ දෙනිවාසන හෙයින් හෝ භෞගවාසන හෙයින් හෝ රෝග වාසන හෙයින් හෝ කා බුන් මරණින් මතු සැපයෙන් පහ වූ දුකට ස්ථාන වූ විවස වැ පතික වන කැන වූ නිරයට නො පැමිණෙන්. ඇවැත්ති, ශීලවාසන හෙයින් හෝ දෘෂ්ටිවාසන (මිථාාදෘෂ්ටි) හෙයින් හෝ සත්වයෝ කාබුන් මරණින් මතු සැපයෙන් පහ වූ, දුකට ස්ථාන වූ විවශ ව පතික වන තැන වූ නිර-යට පැමිණෙන්. පඤුව සමපද: ඤැතිසමපද, හොගසමපද, ආරෝගනසමපද, සිලසමපද, දිටසිසමපද නාවුපො සහතා ඤැතිසමපදහෙතු වා හොරාසමපදහෙතු වා ආරෝගනසමපදහෙතු වා කායසස හෙද පරමාරණා සුගතිං සභාග ලොකං උපපජනති. සිලසමපදහෙතු වා ආවුසො සතතා දිටසිසමපදහෙතු වා කායසස හෙද පරමාරණා සුගතිං සභාග ලොකං උපපජනති.

පඤව ආදීනවා දුසසීලසස සිලවිපතතියා: ඉධාවුසො දුසසීලො සිලවි-පනෙකා පමාදධිකරණං මහතිං 'භොගජාණිං නිගවජති. අයං පඨමො ආදීනමවා දුසසීලසස සිලවිපතතියා.

පුන ව පරං ආවුමසා දුසසීලසෘ සීලවිපනනසස පාපකො කිතකිසදෙ අබහුගහවඡකි. අයං දුකීයො ආදීන්වො දුසසීලසා සීලවීපතනියා.

පුන ච පරං ආවුසො දුසසීලො සිලවිපනෙනා යණුදදෙව පරිසං උපසඩයාමනි යදි බතනියපරිසං යදි බුාමහණපරිසං යදි ගහපතිපරිසං යදි සමණපරිසං අවිසාරදෙ උපසඩයාමනි මඩකුහුනො. අයං තනියෝ ආදීනවො දුසසීලසා සිලවිපතනියා

පුන ව පරං ආවුසො දුසසිලො සිලවිපනෙනා සමමූළෙහා කාලං කරොති අයං වතුසො ආදීනවො දුසසිලසා සිලවිපතනියා.

, පුන ච පරං ආවුසො දුසසීලො සීලවීපමනකා කායසස හෙද පරමමරණා අපායං දුශාතිං විනිපාතං නිරයං උපපජජති අයං පණුමෙම ආදීනවො දුසසීලසක සීලවිපතතියා.

- පඤුව ආනිසංසා සීලවතො සීලසම්පදුය: ඉධාවුසො සීලවා සීල-සම්පන්නා අපපමාදධිකරණං මහනනං හොගසඛණා අධිගවජනි. අයං පඨමෝ ආනිසංසො සීලවතො සීලසම්පදය.

පුන ව පරං ආවුලසා සීලවලතා සීලස්මපනනසා කලාාලණා කිතති-සලෙද, අබහුගතවඡනි. අයං දුනියෝ ආනිසංසෝ සීලවලනා සීලසමපදය. සම්පත් පසෙක ඥති සම්පත, භොග සම්පත, ආරෝගා සම්පත, ශීල සම්පත, දෘෂ්ටි සම්පත. ඇවැත්ති, සත්වයෝ ඥති සම්පත් හෙයින් හෝ භෝග සමපත් හෙයින් හෝ ආරෝගා සමපත් හෙයින් හෝ කා බුන් මරණින් මතු සුවයට ස්ථාන වූ ස්වර්ග ලෝකයට නො පැමිණෙත්. ඇවැත්ති, ශීල සම්පත් හෙයින් හෝ දෘෂ්ටිසම්පත් (සමාග් දෘෂ්ටි) හෙයින් හෝ සත්වයෝ කා බුන් මරණින් මතු සැපට ස්ථාන වූ ස්වර්ග ලෝකයට පැමිණෙත්.

දුසිල්හුගේ ශීලවිපත්තියෙහි (දුසිල්බවේ) දෙස් පසෙක ඇවැත්ති, මෙහි දුසිල් තෙම ශීලවිපත්තියට පැමිණියේ, පුමාද කාරණයෙන් මහත් භොග (වස්තු) විනාශයට පැමිණෙයි මේ දුසිල්හුගේ ශීලවිපත්තියෙහි පළමු දෙස යි.

තව ද අනෙකෙකි. ඇවැත්නි, ශීලව්පත්තියට පැමිණි, දුසිල්හුගේ ඌමක කීර්තිශබ්දයෙක් (අපකීර්තියෙක්) උස් වැ නැහෙයි. මේ දුසිල්හුගේ ශීලව්පත්තියෙහි දෙවෙනි දෙස ය.

තව ද අනෙකෙක් ඇත. ඇවැත්නි, ශීලවිපත්තියට පැමිණි දුසිල් තෙම කැත් පිරිසක් හෝ බමුණු දිරියක් හෝ ගැහැවිපිරිසක් හෝ මහණ පිරිසක් හෝ යම යම ම පිරිසක් කරා එළැඹෙන්නේ නම අභීත නො ව (ඛාන සුලු ව) තෙද නැති ව එළැඹෙයි. මේ දුසිල්හුගේ ශීලවිපත්තියෙහි තූන් වැනි දෙස ය.

කව ද අනෙකක් කියම. ඇවැත්ති, ශීලවිපන්ත වූ දුසිල් කෙමෙ සිහි මුළා වූයේ කලුරිය කෙරෙයි. මේ දුසිල්හුගේ ශීලවිපත්තියෙහි සතර-වන දෙස ය

තව ද අනෙකක් කියම. ඇවැත්නි, සීලවිපන්න වූ දුසිල් තෙම කා බුත් මරණින් මතු සැපයෙන් පහ වූ, දුකට ස්ථාන වූ, විවශ වැ පකික වන කැනැවූ නිරයට පැමිණෙයි. මේ දුසිල්හු ගේ ශීලව්පක්තියෙහි පස්වන දෙස යි.

සිල්වත්හුගේ ශීලසම්පත්තියේ අනුසස් පසෙක. ඇවැත්නි, මෙහි සිල්වත් තෙමේ ශීලයෙත් යුක්තවූයේ, තො.පමා කරුණින් මහත් භොගරාශියක් ලබයි. මේ සිල්වත්හුගේ ශීලසම්පත්තියෙහි පළමු වන අනුසය ය.

තව ද අනෙකක් කියම. ඇවැත්ති, ශීලසමපත්න වූ සිල්වත්හුගේ යහපත් කිර්ත්තියබදයෙක් උස් වැ නැහෙයි. මේ සිල්වත්හුගේ ශීල– සම්පත්ගි දෙවෙනි අනුසස ය පුන ව පරං ආවුලසා සීලවා සීලසමපලනනා යුණුසුදෙව පරිස උපසඩයාමන් යදී බතනියපරිසං යදි බුාහමණපරීසං යදි ගහපනිපරිසං යදි සමණපරිසං විසාරදෙ උපසඬකමකි අමඬකුහුතො. අයං කනියෝ ආනිසංමසා සීලවලතා සීලසමපදය.

පුන ච පරං ආවුසො සීලවා සීලසම්පනෙනා අසමමූදෙහා කාලං කුරොති. අයං වතුනෙනා ආනිසංසො සීලවනො සීලසම්පදුය.

පුන ව පරං ආවුලසා සීලවා සීලසම්පනෙනා කාශසා හෙද පරමු රණා සුගතිං සහාං ලොකං උපපජජති. අයං පඤාමො ආනිසංසො සීලවලතා සීලසම්පදය.

වොදනෙන ආවුසො හිසඩුනා පරං වොදෙකුකාවෙන පඤව ධමේ අජඣකකං උපටඨපෙනා පරෝ චොදෙකුබෙබෘ: කාලෙන ව්යඛාමි නො අකාලෙන, භූතෙන ව්යඛාමි නො අභූතෙන, සනෝකන ව්යඛාමි _ නො එරුසෙන; අසථසංභිතෙන ව්යඛාමි නො අනස්)සංභිතෙන, මෙණ චීනෙනනෑ ව්යඛාමි නො දෙසනුගෙනා කි. චොදකෙන ආවුසො භිකඛුනා පරං වොදෙකුකාමෙන ඉමේ පණුව ධමණ අජඣතනං උපටඨපෙනා පරෝ චොදෙකුබෙබා.

පඤච් පධානියමගන්න: ඉධාවුසො භිකඛු සදෙධා භෞති, සද හති කථාගතසස බොධිං: ඉතිපි සො හගවා අරහං සඉලාසමබු දැඩා විජුවාට ණසම් සම්පතෙනා සුගතො ලොකවිදු අනුත්තරො පුරිසදම් සාර්ථි ස්තා දෙවමනු සහනා බුදෙධා හගවා ති, අදපාබාධො හොති අදපාත්තෙයා සම්බවපාකිනියා ගහණියා සම්නතාගතො නාතිසිතාය නානු ණහාය මණිමාය පධානසබමාය, අසයෝ හොති අමායාවී යථාභූතං අතා නං ආවිකත්තා සත්ර වා විණුකුසු වා සබුහමවාරිසු, ආරද්ධවරියෝ විහරති අකු හලානං ධඉලානං පහානාය කුසලානං ධඉලානං උපසම්පදය රුමවා දළහපරක්කමෝ අනික්ඛනත්ධාර කුසල නං ධඉලානං උපසම්පදය රුමවා දළහපරක්කමෝ අනික්ඛනත්ධාර කුසල සු, ධල ඉලසු, පඤඤට හොති උදය සමගම් යියා පඤඤය සමනතාගත අවියාය නිලේඛධිකාය සමාදේසාඛකායගම් යියා.

^{1.} මෙනකාව්ටනතන (ටකසුව්)

තව ද අනෙකෙකි. ඇවැත්ති, ශීලඉයන් යුත් සිල්වත් තෙමෙ කැත් පිරිසකට වෙවයි බමුණු පිරිසකට වෙවයි ගැහැව් පිරිසකට වේ– වයි මහණ පිරිසකට වෙවයි යම යම ම පිරිසක් කරා එළැඹෙන්නෝ නම, අහිත වැ තෙදකි වැ එළැඹෙයි මේ සිල්වක්හුගේ ශීලසමපක්තියේ කෙවෙනි අනුසස ය.

තව ද අනෙකෙකි ඇවැත්නි, ශීලසමපත්න වූ සිල්වත් ුකැනැත්තේ සිහි මුළා නොවූයේ කලුරිය. කෙරෙයි. මේ සිල්වත්හුගේ ශීල සමපත්හි සතරවැනි අනුසස ය.

තව ද අනෙකෙකි ඇවැත්නි, ශීලයෙන් යුක්ත වූ සිල්වත් තෙමෙ කා බුන් මරණින් මතු සැපයට ස්ථාන වූ සගලොවට පැමිණෙයි. මෙ සිල්වත්හුගේ ශිලසම්පත්තියේ පස්වැනි අනුසස යි.

අැවැත්නි, මෙරමාහට චෝදනා කරනු රිසි චොදක භික්ෂුහු විසින් ධර්ම පසක් නමා කෙරෙහි එළවා මෙරමාට චොදනා කළ යුතු සුදුසු කාලයෙහි කියන්නෙමි, නොකල්හි නොකියන්නෙමි යි යන සිත, වූ දයින් (සකායෙන්) කියමි, නොවූ දයෙකින් නො කියමි යි යන සිත, මොළොක් බසින් කියමි, පරොස් බසින් නො කියමි යි යන සිත, ඔහුට වැඩ කැමැති සිතින් මිස අවැඩ කැමැති සිතෙකින් නො කියන්නෙමි යි යන සිත, මෙත්සිතින් මිස ද්වේෂ සහිත සිතින් නොකියන්නෙමි යන සිත. ඇවැත්ති, මෙරමාහට චෝදනා කරනු රිසි චෝදක මහණයු විසින් මේ ධර්ම පස නමා කෙරෙහි එළවා මෙරමාට චෝදනා කළ යුතු.

පුාධානිකාඩග (පුධන් වීර්ය වඩන මහණහු තුළ වියැ යුතු ගුණාඩග) පසෙක; ඇවැත්නි, මෙහි මහණ තෙම සැදහැ ඇත්තේ වෙයි. ඒ හගවත් තෙමේ මේ මේ කරුණින් අර්හත් ය, සමාක්සම්බුද්ධ ය, විදාාවන්-ගෙන් හා චරණධර්මයන් ගෙන් සම්පූර්ණ ය, සුගත ය, ලෝකවීදු ය, නිරුත්තර පුරුෂදමාසාරරි ය, දෙවමිනිස්නට ශාස්තෘ ය, බුද්ධ ය, හගුවත්' යැ යි තථාගතයන් වහන සේ ගේ බෝධිය (සතර මහ නුවණ) හදතයි රෝග නැත්තේ නිදුක් වූයේ, ඉතා ශිත ද නො වූ ඉතා උෂ්ණ ද නො වූ මධාම වූ, පුධන් වීර්යය වැඩීමට යෝගා වූ, සම ලෙස අහර පැසවන උදරාග්නියෙන් යුක්ත වෙයි.

ශාස්තෲන් වහන්සේ කෙරෙහි හෝ නුවණැනි සබ්රමසරුවන් කෙරෙහි හෝ නත් වූ පරිදි සිය වරද හෙළි කරන්නේ ශඨ නොවූයේ මායා නැත්තේ වෙයි.

ශක්ති ඇත්තේ, දඬි උත්සාහ ඇත්තේ, කුසල් දහමති බහා නො– තැබූ වැර ඇත්තේ, අකුසල් දහමුන් පහ කරනු පිණිස, කුසල් දහමුන් ලැබගැන්ම පිණිස පිරිපූන් වීර්ය ඇත්තේ වෙසෙයි.

පිරිසිදු වූ, කෙලෙසුන් විදැලීමට සමත්, මොනොවට දුක් වැනැසිමට යන නුවණින් යුක්ත වූයේ උදයාස්තගාමිනී පුඥායෙන් සමන්විතවූයේ, පුඥාවත් වෙයි. පඤව සුද්ධාවාසා අවිහා අතපපා සුදසක සුදසසී අකනිටඨා.

පඤච අනාගාමනො: අනාගාපරිනිඛඛායී, උපහචවපරිනිඛඛායී, අසංඛාරපරිනිඛඛායී සසංඛාරපරිඛඛායී, උදඩංසොනො අකනිලඨගාමී.

පඤව වෙනොබීලා: ඉධාවුසො භිකඛු සත්රි කඬාති විවිකිවඡනි නාධිමුවවති න සම්පසීදති. යො සො ආවුසො භිකඛු සත්රි කඬාති විවිකිවඡනි නාධිමුවවති න සම්පසීදති, කසස විකතං න නමති ආකපාය අනුයෝගාය සාකවවාය පධානාය. යසස විකතං න නමති ආකපාය අනුයෝගාය සාකවවාය පධානාය, අයං පද්මො චෙකොබීලො

පුන ව පරං ආවුසො භිකඛු ධමෙම කඬාති වීවකිවඡකි –පෙ– සමඹ කඬාති වීවිකිවඡති, –පෙ– සිකඛාය කඬාති වීවිකිවඡති –පෙ– සමුසමවාරීසු කුපිතො හොති අනකතමනො ආහතවිනෙනා බීලජානො. යො සො ආවුසෝ 'භිකඛු සමුහමචාරීසු කුපිතො හොති අනතතමනො ආහ්ත-විනෙනා බීලජානො, තසස විකතං න නමති ආතපපාය අනුයෝගාය සාතවවාය පධානාය යසස විකතං න නමති ආතපපාය අනුයෝගාය සාතවවාය පධානාය, අයං පණුමෙමා වෙනොබීලෙය.

පකදව වෙතසො විනිඛනධා: ඉධාවුසො භිකඛු කාවෙසු අවිගතරාමග් හොති අවිගතඡනෙද අවිගතපෙවො අවිගතපිපාසො අවිගතපරිළාහෝ අවිගතතමණකා. යො සො ආවුසො භිකඛු කාවෙසු අවිගතරාගෝ හොති අවිගතඡනෙද අවිගතපෙවො අවිගතපිපාසො අවිගතපරිළාහෝ අවිගතතමණකා, තසස විතත න නමති ආතපපාය අනුයෝගාය සාතචවාය පධානාය යසස විතත න නමති ආතපපාය අනුයෝගාය සාතචවාය පධානාය, අයං පඨමෝ චෙතසො විනිඛනෙඩා. ශුඛාවාස (අනාගාමී ද රහත් ද යන ශුඛ පුද්ගලයනට වාසස්ථාන) පලසක අවිතය, අනප්පය, සුදස්ස ය, සුදස්සි ය, අකනිවා ය.

අනාගෘමීහු පස් දෙනෙක අන්තරාපරිතිබ්බායී (ආයු කාලයේ මැදක් ද නො ඉක්මැ අතර දී ම රහත් බවට පැමිණියේ) ය, උපහවචපරිතිබ්බායී (ආයු කාලයේ මැද කොටස ඉක්මැ රහත් වූයේ) ය, අසඞ්බාරපරිතිබ්බායී (වෙහෙස නැති ව සුවසේ රහත් වූයේ) ය, සසඞ්බාර පරිතිබ්බායී (උත්– සාහ ඇති ව වෙහෙසී රහත් වූයේ) ය, උද්ධංසොත අකනිටඨගාමී (අවිභය පටන් කොට සතර බඹලෝ ඉක්මැ අකනිටාවට ගොස් රහත් වූයේ) ය.

චෙතොබීල (සිතැ තද බව්) පසෙක ඇවැත්ති, මෙහි මහණෙක් ශාස්තෲන් වහන්සේ කෙරෙහි සැක කෙරෙයි, විමති උපදවයි, නිශ්චිත නො චෙයි, නො පහදී. ඇවැත්ති, යම් මහණෙක් ශාස්තෲන් වහන්සේ කෙරෙහි සැක කෙරෙයි ද විමති උපදවයි ද නිශ්චිත නො චෙයි ද නො පහදී ද, ඔහු ගේ සිත වීර්ය කරනුවට, පුන පුනා වීර්යයෙහි යෙදෙනුවට, නිරතුරු වීර්ය වඩනුවට, පුයන් වීර්ය කරනුවට නො නැමෙයි. යමකු ගේ සිත වීර්ය කරනුවට, පුන පුනා නැමෙයි ද මෙය පළමු වන චේතොබීලය යි.

නව ද අනෙකක් කියම. ඇවැත්නි, මහණෙක් (පර්යාප්ති පුතිපත්ති පුතිවෙධ යන තිවිධ) ධර්මයෙහි සැක කෙරෙයි, විමති කෙරෙයි .. (අෂ්-ටාර්ය පුද්ගල වූ ආර්ය සංඝයා කෙරෙහි සැක කෙරෙයි, විමති කෙරෙයි (අධිශිල අධිවිත්ත අධිපු දා යන තිවිධ) ශික්ෂකයෙහි සැක කෙරෙයි. වීමති කෙරෙයි සබරම්සරුන් කෙරෙහි කිපුණේ, නොසතුටු වූයේ, ගැවුණු සිතැත්තේ, හටගත් තද බව ඇත්තේ වෙයි. ඇවැත්නි, යම මහණෙක් සබරම්සරුන් කෙරෙහි කිපියේ නොසතුටු වූයේ ගැවුණු සිතැත්තේ, හටගත් තද බව ඇත්තේ වෙයි. ඇවැත්නි, යම මහණෙක් සබරම්සරුන් කෙරෙහි කිපියේ නොසතුටු වූයේ ගැවුණු සිතැත්තේ, හටගත් තද බව ඇත්තේ වේ ද, ඔහුගේ සිත වීර්ය කරනුවට, පුන පුනා වීර්යයෙහි යෙදීමට, තිරතුරු වීර්ය වඩනුවට, පුධන් වීර්ය කරනුවට නො නැමෙයි ද මෙය පස් වනු වෙතොබීලය යි.

ඓතොවිනිබන්ධ (සිතේ බැදුම්) පසක ඇවැක්ති, මෙහි මහණ තෙම කාමයන්හි නො පහ වූ ඇල්ම ඇත්තේ, නො පහ වූ ජන්දය ඇත්තේ, නො පහ වූ ජන්දය ඇත්තේ, නො පහ වූ පුවස් ඇත්තේ නො පහ වූ දවීලි ඇත්තේ, නො පහ වූ කෘෂ්ණා ඇත්තේ වෙයි. ඇවැත්ති, යම් මහණෙක් කාමයන්හි නො පහ වූ ඇල්ම ඇත්තේ, නො පහ වූ ජන්දය ඇත්තේ, නො පහ වූ ලෙමය ඇත්තේ, නො පහ වූ පවස් ඇත්තේ, නො පහ වූ දවීලි ඇත්තේ, නො පහ වූ තෘෂ්ණා ඇත්තේ වෙයි ද, ඔහු ගේ සිත කෙලෙස් තවන වීර්යය පිණිස, පුන පුනා වීර්ය කරණු පිණිස, නිරතුරු ව වීර්ය කරනු පිණිස, පුධත් වඩනු පිණිස නො නැමෙයි. යමකුගේ සිත කෙලෙස් තවන වැර පිණිස, පුන පුනා වැර වඩනු පිණිස, නිරතුරු ව වැර වඩනු පිණිස, පුධත් වඩනු පිණිස නො නැමෙයි ද, මෙය සිත පිළිබඳ පළමු චීනිඛන්ධය (සිතේ බැඳීම) වෙයි.

පුන ව උරං ආවුමසා භිකඛු කාමය අවිගතරාමගා _{මොති –ලර}-රූමප අවිගතරාගො මහාති –පෙ –

පුන ව පරං ආවුසො භිකඛු යාවද්ඤං උදරාවහෙදක, භුඤ්ණා සෙයාපසුබං මිඳ සුබං අනුයුකෙන විහරති –පෙ– ූ

පුත ව පරං අාවුමසා භික්ඛු අඤ්ඤතරං දෙවනිකාය පරිධාය බුණමචරියං වරති 'දමිනාසං සීලෙන ටා වගෙන වා තපෙන වා බුණමචරියෙන වා දෙවෝ වා භවිසසාම දෙවඤ්ඤතරො වා'ති යො සෙ ආවුමසා භික්ඛු අඤ්ඤතරං C දව්නිකායං පණිධාය ලිණමචරිය වරති 'ඉමිනාහ සීලෙන වා වගතන වා තපෙන වා බුසමචරියෙන වා දෙවෝ වා භවිසයාම දෙවඤ්ඤතරෝ වා ති, තසය විතන න නමති ආතරය අනුමයාගාය සාකච්චාය පධානාය. යසස විතන න නමති ආතරය අනුමයාගාය සාකච්චාය පධානාය, අයං පණුමමා චේතසො විනිබනෙන

පකුච්නාදියානි: චකාබුණුයං, යොතිණුය-, සානිණුයං, ජීවයිණුයං කායිණුයං.

අපරාති පි පකුවිතදියානි: සුඛිඥියං, දුකඛිඥියං, සොමනස්ඤියං, ලදමනස්ඤියං, උලපකඛිඥියං.

අපරානි පි පක<mark>ුවිතදියානි:</mark> සභිණ්දිය , විරියිණුයං, සතිණ්දයං, සමා-ධිණ්දුයං, පකුඤ්ණුයං

පඤච නිසසරණියා ධාතුයො: ඉධාවුසො භිකඛුනො කාමේ මනසි-කරෝතො කාමෙසු විකාං න පසඛණුති නපස්දීනි සනාජිටරාති න විමුවවති නොසඛමමං බො පනසස මනසිකරෝතො නොසඛමමම විකාං පසඛණුති පසිදති සනාජිවතති විමුවුවති. කසස තං විකාං සුගතං සුභාවිතං සුවුවකිනු සුවිමුකතං විසංසුකතං කාමෙහි, රය ව කාමපපවුවයා උපපජනාජි ආසවා විසාකා පරිළාහා, මුකො සො නෙහි න සො තං වෙදනං උවදෙන්, ඉදමසඛාතං කාමානං නිසසරණං

¹ නිසසාරණියා (PIS, සයා, කර්)

² විසාත පරිළාහා (ය.යා, කට)

තව ද අනෙකෙක් ඇත. ඇවැත්ති, මහලණක් සිය කය කෙරෙහි නො පහවූ ඇල්ම ඇත්තේ වෙයි බාහිර රූපය කෙරෙහි නො පහ වූ ඇල්ම ඇත්තේ වෙයි

තවද අනෙකෙකි. ඇවැත්ති, මහණෙක් රිසි තාක් කුස පුරා කා යහත් සුවය (සැප පහසු දෙන අද පුටු පරිහරණය), පාර්ශ්ව සුඛය (සුව පහසු ලැබෙන ලැබෙන සේ ඇලයෙත් ඇලයට පෙරැළි පෙරළි හෝනා බව), නිදි සුව යන මෙහි යෙදුණේ වෙසෙයි

තව ද අනෙකෙකි. ඇවැත්ති, මහණෙක් මේ ශීලයෙන් හෝ වුත-යෙන් හෝ තපසින් හෝ බඹසරින් මහබලැති දෙවියෙක් හෝ වන්නෙමි, එක්තරා (ස්වල්ප බල ඇති) දෙවියෙක් හෝ වන්නෙමි'යි කිසි දෙව-මුළුවෙක ඉපැදීම පතා මහණදම් පුරයි. ඇවැත්ති, මේ ශීලයෙන් හෝ මේ මුතයෙන් හෝ මේ කුපසින් හෝ මේ බඹසරින් මම මහ බලැති දෙවියෙක් හෝ වන්නෙමි, එක්තරා හෝ දෙවියෙක් වන්නෙමි' යි කිසි යම් දෙවමුළුවෙකැ ඉපැදීම පතා මහණදම් පුරයි ද, ඔහුගේ සිත කෙලෙස් තවන වැර වඩනු පිණිස, පුන පුනා වැර වඩනු පිණිස, පුධන් වඩනු පිණිස නො නැමෙයි මෙය පස්වනු ඓතොවිණිබන්ධය ය.

ඉන්දිය පeසක චක්ෂුරින්දියය, ශොතෙන්දියය, සාණෙන්දියය, ජීන්වෙන්දියය, කායෙන්දියය.

අතාා වූ ද ඉන්දිය පසෙක සුබ ඉන්දියය, දුඃබ ඉන්දියය, සෞමනස ඉන්දියය, දෞර්මනසා ඉන්දියය, උපෙක්ෂා ඉන්දියය.

අනාා වූ ද ඉන්දිය පසෙක ශුඳධා ඉන්දියය, වීර්ය ඉන්දියය, ස්මෘති ඉන්දිය, සමාධි ඉන්දියය, පුදො ඉන්දියය.

නිඃසරණිය (විස යුක්ත වූ) වෙන් වූ ස්වභාව පසෙක ඇවැත්නි, මෙහි (අශුභධාානයෙන් නැගි සිට) කාමයන් මෙනෙනි කරන මහණහුගේ සිත කාමයන්හි නො පිවිසෙයි. (කාමයන්හි) නො පහදියි, නො රැදෙයි, නො ඇලෙයි වැලි දු නෙක්ඛම්මය (දශ අශුභයන් වඩා ලබන පුථම ධාානය) මෙනෙයි කරන ඔහුගේ සිත නෙක්ඛම්මයෙහි පිවිසෙයි, එහි පහදි, එහි රදී සිටි, එහි ඇලෙයි. ඔහුගේ ඒ සිත (අරමුණෙහි) මනා ව ගියේ, මොනොවට වැඩුණේ, කාමයන් කෙරෙන් මොනොවට නැති සිටියේ, මොනොවට වැඩුණේ, කාමයන් කෙරෙන් වෙන වූයේ වෙයි. කාමයන් හෙතු කොට ගෙන යම ආදුව කෙනෙක්, යම දුක් කෙනෙක්, යම කාම දටිලි කෙනෙක් උපදනාහු ද, ඔවුන් ගෙන් හේ මිදුණේ වෙයි. හේ ඒ (කාම වේදනා ද යාම පරිදහ ඓදනා ද යන ද්විවිධ) වෙදනා නොවිදි. මේ (අශුභ ධාානය) කාමයන්ගේ නිඃසරණය (විසංයෝගයා) යි කියන ලදී

දීඝනිකාරෝ පාරීකවරෙනා

පුත ච පරං ආවුසො භිකඛුනො බාහාපදං මනසිකුරෙනෙන බාහපදෙ චිකකං න පක්ඛණුනි නපපසිදති න සනතිටඨති න විමුවවති අබාහපාදං බො පනසෘ මනසිකරෙනෙන අබාහපාදෙ චිකතං පක්ඛණුනි පසිදනි සනතිටඨති කසස කං චිකතං සුගකං සුභාවිතං සුවුවඪිතං සුවීමුකතං විසංයුකතං බාහපා-දෙන. යෙ ච බාහපාදපාවයා උපපණනකි ආසවා විසාකා පරිළාභා මුතෙනා සහ තෙහි න සහ තං වෙදනං වෙදෙනි ඉදමක්ඛාතං බාහපා-දසක නිසසරණං.

පුත ව පරං ආවුසෝ නික්ඛුනො විශාසං මනසිකරෙනො විශාසය විකතං න පක්ඛණුනි නපපසිදති න සනතිඋඨකි න විමුවවති අවිශාසං බො පනසස මනසිකරෙනො අවිශාසය විකතං පක්ඛණුනි පසිදති සනතිටඨකි විමුවවති නසස කං චිකතං සුගතං සුභාවිකං සුවුලකිතං සුවමුකතං විසංයුකතං විශාසයය. යෙ ඒ විශාසපපාවයා උපපණනති ආසවා විසාකා පරිළාහා, මුකෙතා සො කෙහි. න සො කං වෙදනං වෙදෙකි. ඉදමක්ඛාතං විශාසය නිසසරණං.

පුන ව පරං ආවුමසා භිකඛුනො රූපෙ මනසිකරෝකො රූපෙසු විකා න පස්ඛාඥති නපස්දීන් න සනත්වර්ති න විමුවෙනි අරූපං බො පනස් මනසිකරෝකො අරුපෙ විකතං පස්ඛාඥති පසිදති සංතිචුර්ති විමුවැති තසස නං විකතං සුගතං සුහාවිකං සුවුට්සීතං සුවීමුකතං විසංගුතකං රූපෙති. යෙ ව රූපපපවවයා උපපස්ජනති ආසවා විසාකා පරිළාහා, මූකෙතා සෞ ආත්හි න සො කං වෙදනං වෙදෙකි ඉදමස්ඛාකං රූපානං නිසාරණං, තව ද අනෙකක් කියම. ඇවැත්ති, (මෛත්ධ වාතයෙන් නැගී සිට) වාතපාදය මෙනෙත් කරන භික්ෂුහු ගේ සිත වාතපාදයෙහි නො පිවිසෙයි, වාතපාදයෙහි නො පහදී, වාතපාදයෙහි නොසිටී, වාතපාදයෙහි නො ඇලෙයි. වැලි දු අවතාපාදය (මෛත්ය) මෙනෙහි කරන ඔහු ගේ සිත අවතාපාදයෙහි (මෛත්ධ වාතයෙහි) පිවිසෙයි, එහි සිටියි, එහි ඇලෙයි. ඔහු ගේ ඒ සිත (මෙත් අරමුණෙහි) මනා ව ගියේ, මනා ව වැඩුණේ, (වාතපාදය කෙරෙන්) මොනොවට නැඟී සිටියේ, (වාතපාදය කෙරෙන්) මොනොවට මිදුණේ, වාතපාදය කෙරෙන් වෙන් වූයේ වෙයි වාතපාද හේතුයෙන් යම ආසුව කෙනෙක්, යම දුක් කෙනෙක්, යම යම පරිදහ (දවිලි) කෙනෙක් උපදනාහු නම ඔවුන් ගෙන් හේ මිදුණේ වෙයි. හේ ඒ (වාතපාද වෙදනා ද එහි විපාක වූ පරිදහ වෙදනා ද යන ද්විවිධ) වෙදනා නො විදී මෙය වතපාදයයා ගේ නිසෙරණ යැ (විසංයෝගයා) යි කියන ලදී.

තව ද අනෙකක් කියම ඇවැත්ති, (කරුණාධඍනයෙන් නැතී සිට) වීහිංසාව මෙනෙහි කරන භික්ෂුහු ගේ සිත වීහිංසායෙහි නො පිවිසෙයි, වීහිංසායෙහි නො පහදී, වීහිංසායෙහි නො සිටී, වීහිංසායෙහි නො ඇලෙයි වැලි අවිහිංසාව (කරුණාව) මෙනෙහි කරන ඔහුගේ සිත අවිහිංසායෙහි (කරුණා ධඍනයෙහි) පිවිසෙයි, එහි සිටියි, එහි ඇලෙයි. ඔහුගේ ඒ සිත (කරුණා අරමුණෙහි) මොනොවට ගියේ, මොනොවට වැඩුණේ (වීහිංසාව කෙරෙන්) මොනොවට නැතී සිටියේ, මොනොවට මිදුණේ මොනොවට වෙන් වූයේ වෙයි. වීහිංසා හෙතුයෙන් යම ආසුව කෙනෙක්, යම (වීහිංසා වෙදනා විහිංසා විපාක පරිදහ යැ යි) විවිධ වේදනා කෙනෙක් උපදනාහු නම, හෙ තෙමෙ ඔවුන් කෙරෙන් මිදෙයි හේ ඒ වේදනා නො වීදී. මෙය වීහිංසාව ගේ නිඃසරණයෙයු (විසංයොගයයා) යි කියන ලදී

තව ද අනෙකක් කියම. ඇවැත්නි (අරූපධාානයෙන් නැති සිට) රූපයන් මෙනෙති කරන තික්ෂුහු ගේ සිත රූපයන්ති නො පිවිසෙයි, නො පහදියි, නො සිටියි, නො ඇලෙයි. අරූප ධාානය මෙනෙති කරන ඔහු ගේ සිත අරූපධාානයෙහි පිවිසෙයි, පහදී, සිටියි, ඇලෙයි ඔහු ගේ ඒ සිත (අරූප අරමුණෙහි) මොනොවට ගියේ, මොනොවට වැඩුණේ, රූපයන් කෙරෙන් මොනොවට නැති සිටියේ, මොනොවට මිදුණේ, මොනොවට වෙත් වූයේ වෙයි. රූප හේතුයෙන් යම ආසුව කෙනෙක්, දුක් කෙනෙක්, පරිදහ (දවිලි) කෙනෙක් උපදනාහු නම, හෙ තෙමේ ඒ වේදනා නො විදී. මෙය රූපයන්ගේ නිඃසරණයැ යි කියන ලදී.

පුත ව පරං ආවුසෙ ගින්බුහෝ සකකායං මනයිකරොපො සකකායෙ විතාං න පසබුණුන් නපස්දිනි න සන්ගිවර්ති න විමුවරිනි, සකකාය-නිරෝධං ඩො පනසක මනසිකරෝපතා සකකායනිවරාවේ විතාං පසබුණුනි පසිදුන් සන්ගිවයන් විමුවරින්. කසක නං විතාං සහතා සභාවිතං, සුවුණින සුවිමුකාං වියංශුතාං සකකායෙන. යෙ ව සකතායපවරිණ උපාජනත් ආසවා විසානා පරිළාහා, මුහෙන සො පෙන් න සො තං වේදනං වෙදෙන් ඉදමසබාතං සකකායෙන් නිස්සරණා.

පසුව විමුතකායකතාති: ඉධාවුසෝ භික්ඛුනො සඳවා ධම්මං දෙපස්ති අස්සුදක් වා ගරුවුරානිකෝ සම්පරිචාරි. ශ්රා ශ්රා ආවුද සෝ සික්ඛුනො සඳවා ධම්මං දෙපස්ති අස්සුදක් වො ගරුවුරානිකේ සම්පරිචාරි, කටා කථා සෝ කස්සමං ධම්ම අස්සුදක් වෙන වා ගරුවුරානිකේ සම්පරිචාරි, කටා කථා සෝ කස්මං ධම්ම අස්පරිච්ඡාවේදී ව හොති ධම්ම පවිසැවේදී ව. කස්ස අස්පර්ච්ඡාවේදීනො ධම්ම පරිච්ඡාවේදී නො පාමුණ්ම ජායති, පිළිදිත කස්ස පීති ජායති, පිකිමිනස් කාලෙස පස්සම්භතී. පස්සදධකාලෙස සුවා වෙලදති, සුබිනො විකාංස සමාධ්යති. ඉදා පර්මං විමුතනයෙන.

පුත ව පරං ආවුමසා භික්ඛුනො න හෙව ඩො ස්සා ධම්ව දෙසේට් අණුදෙන්තරා වා ගරුටුඛානිකො සමුහමවාරි. අපි ව ඩො සපාසුනං ස්ථාපරි ස්කතා ධම්ම විසාරෙන පරෙසං දෙසෙකි. ස්ථා ස්ථාප්‍ර ක්රාපරි ස්ථාප්‍ර ක්රාපරියක්තා ධම්ම විස්ථාමරන පරෙසං දෙසෙකි, ක්ථා කථා සේ ක්රම ධම්ම දෙන්ප්‍ර විසාමරව පරෙසං දෙසෙකි, ක්ථා කථා සේ ක්රම ධම්ම දෙන්ප්‍ර විසාමේදී ව කෙන ධම්මප්‍රවිසංවේදී ව. කස්ස සේ ප්‍ර ප්‍ර වේදීනො ධම්ම ප්‍ර විසාමේදීනො පාමුණ ජායකි, පමුදිකසස් ප්‍ර ජායකි, පිතිමනස් කාසයා ප්‍රයම්භති, ප්‍ර දැකිකාගේ, සුඛා වෙමාවී. සුබිනෝ විකතා සමාධ්යකි. ඉද දුකියං විමුණායක්නා.

තව ද අනෙකක් කියම. ඇවැත්ති, (පලසමවතින් නැගි සිට) සත්කාය-ය (උප:දනස්කන්ධ පස) මෙනෙහි කරන (ශුෂ්ක විදර්ශක රහත්) මහණ-හට සත්කායයෙහි (පංච උපාදනස්කන්ධයෙහි) සිත නො පිවිසෙයි, නො පහදි, නො සිටි, නො ඇලෙයි. වැලි සත්කාය නිරෝධය (නිවන) මෙනෙහි කරන ඔහු ගේ සිත සත්කාය නිරෝධයෙහි (නිවනෙහි) පිවිසෙයි, පහදී, රැළි සිටි, දැලෙයි. ඔහුගේ ඒ සිත (නිවන් අරමුණෙහි) මොනොවට ගියේ, මොනොවට වැඩුමණ්, සත්කායය (උපාදනස්කන්ධය) කෙරෙන් මොනොවට නැගී සිටියේ, මොනොවට මිදුණේ, විසංයුක්ත (මවත් වූයේ) චෙයි. සත්කායපුතායයෙන් (උපාදන ස්කන්ධ හේතු කොට ගෙන) යම ආසුව කෙනෙක්, යම දුක් කෙනෙක්, යම පරිදහ (දවිලි) කෙනෙක් උපදනාහු නම, හේ ඔවුන් ගෙන් මිදුණේ වෙයි. මෙය සත්කායයා ගේ නිඃසරණය (උපාදන ස්කන්ධයන්ගේ විසංයෝගය) යැ යි කියන ලදි.

විළික්තාහයතන (මිදීමට කරුණු) පසෙක ඇවැත්ති, මෙහි මහණක් හට ශාස්තෘ තෙමේ හෝ ගුරු තත්හි සිටි සබරමසරුවෙක් හෝ දහම් දෙසයි ඇවැත්ති, ශාස්තෘ තෙමේ හෝ ගුරු තත්හි සිටි සබරමසරුවෙක් හෝ යම යම සේ එ මහණහට දහම දෙසා ද, ඒ ඒ පරිද්දෙන් හෙ තෙම ඒ ධර්මයෙහි පරුත් දැනගන්නේ ද වෙයි, පාළිය දැනගන්නේ ද වෙයි. අරුත් දන්නා ඔහුට පුමෝදය (සතුට) උපදී. සතුටු වූවහුට ප්‍රීතිය උපදි. ප්‍රීති සිතැක්තහු හේ නාම කය සංහිදෙයි. සංහිදුණු නාම කය ඇත්තේ සුව විදි. සුව දැන්නහු ගේ සිත එකහ දෙයි. මේ පළමු විමුක්තහා යතනය යැ.

කව ද අතෙකෙකි. ඇවැත්ති, මහණකුහට ශාස්තෘ තෙමේ දහම් තො ම දෙසයි, ගුරුතත්ති වූ අත් සබ්රමසරුවෙකුත් දහම තො ඔ දෙසයි. එතෙකුද වුවත් ඇසු පරිදි පුහුණු කළ පරිදි ඒ ධර්මය විස්තරු වශයෙන් අනුනට දෙසයි. ඇවැත්ති, මහණ යම්සේ යම්සේ නමා ඇසූ පරිදී සුහුණු කළ පරිදි විස්තර වශයෙන් අනුතට දහම දෙසන්නේ ද එසේ එසේ හේ ඒ ධර්මයෙහි අරුත් දනගන්නේ ද පෙළ දනගන්නේ ද වෙයි. අරුත් දනගන්නාවූ පෙළ දනගන්නාවූ ඔහුට සතුට උපදි. සතුටු වූවහුට ප්රිතිය උපදි, ප්රිතියට පැමිණි සිතැත්තහු ගේ නාව කය යංගිදේ. සංහුන් නාම කය ඇත්තේ සුව විදි සුව ට්දිත්තහු ගේ සිත එකහ වෙයි. මෙ දෙවෙනි විමුක්-තහයකනය යැ. පුන ව පරං ආවුසො භිකඛුපනා න හෙව බො සස්හ ධුණ. දෙමෙසති අඤඤතරෝ වා ගරුවරානිකො සබුණවඩාරි, නාපි සරාසුතෘ සරාපරියතනං ධමාං විස්තාරෙන පරෙසං ලැසෙකි, අපි ව බො සරාසුතෘ සථාපරියතනං ධමාං විස්තාරෙන සජ්කායං කරෙනි. සරා සරාවුසෝ සික්ඛු සථාසුතෘ සරාපරියතනං ධමාං විස්තාරෙන සජ්කායං කරෙනි, `කරු කරු සහ තස්මං ධමම අස්පටිසංවේදී ව හොති ධම්පටිසංවේදී ව. නස්ක අස්පටිසංවේදීවෙනා ධම්පටිසංවේදීවෙන පාමුජරං ජායති, පමුදිනස්ක ජීති ජායති, ජිකිඛනස්ක කාලයා පස්සම්භති, පස්සඳධකායෝ සුඛං වෙදෙකි, සුඛිනෝ විකඛනා සමාධියති. ඉදං තතියං විමුකායපනාං.

පුන ව පරං ආවුසෝ භිකඛුනො න පෙව මටා සස්ා ධම්මං දෙසෙයි අණුසුකුතරා වා ගරුවරානිකො සමුහම්වාරි, නාපි යපාසුනං යපාපි-යතනං ධම්මං විස්වාරෙන පරෙසං දෙසෙකි, නාපි යපාසුනං යප්පි-යතනං ධම්මං විස්වාරෙන සජ්ධායං කරොති, අපි ව ටො යජ්‍ය යුත යථාපරියතනං ධම්මං වෙතසා අනුවිත කෙකති අනුවිවාරෙකි මනසානු-පෙක්ඛනි යථා යථා සාවුසෝ භිකඛු යජාසුනං 'යථාපරියතනං ධම්මං වෙතසා අනුවිත කෙකති අනුවිවාරෙකි මනසානු පෙක්ඛති, තථා තථා සො තස්මං ධම්මම අස්වෙසිමෙවදී ව හොති ධම්ම පටිසංවෙදී ව. තසා අන්පටිසංවෙදීනො ධම්ම පටිසංවෙදීනො පාමුණං ජායති, පමුදිකසා පිති ජායකි පීතිමනසක කාලෙය පසසමහති පසාදුවකාලෙය සුටං වෙදෙති සුබිනො විතනං සමාධියකි. ඉදං වතුසාං විමුතනායතනං.

පුන ව ජරං ආවුසෝ භික්ඛුනො නහෙව බො සතා ධම්මං දෙසේස් අකුතුතරා වා ගරුපිහිනිකො සබුහමවාරි නාපි යථාසුකං යථාපරියණාං ධම්මං විතාංගරන පරෙසං දෙසෙකි, නාපි යථාසුකං යථාපරියණාං ධම්මං විතාංගරන සජකායං කරොති, නාපි යථාසුකං යථාපරියණාං ධම්මං විතාංගරන සජකායං කරොති, නාපි යථාසුකං යථාපරියණාං ධම්මං වෙතසා අනුවිතකොති පනුවිවාරෙකි මනසානුපෙක්කති, අපි ව බවසා අකුතුතරං සමාධිනිමිණාං සුගත්තිකං හොති සුමනසිකතාං, සුපධාරිකං සුපටිවිදියං පක්කුය, යථා යථා යථා අනුවසා භික්ඛුනො අකුතුතරං සමාධියනාං නිම්කතං සුගත්තිකං හොති සුමනසිකක සුපධාරිකං සුපටිවිදියං පක්කුයා තථා කථා මසා කස්මං ධම්ම අත්පටිසංවේදී ව හොති ධම්ම පටිසංවේදී ව. කස්ක අත්පටිසංවේදීනො ධම්ම පටිසංවේදීනො වාචුණ්ං ජායකි, පමුදිකසා පිහි ජායකි පිතිමනසා කාශයා පස්කමකති, පස්සුව කායෝ සුබං වෙදෙකි, සුබිනො චීකතං සමාධියනි. ඉදං පක්කුමං විමුකතායකාං

තව ද අනෙකෙකි. ඇවැත්ති, මහණකුහට ශාස්තෘ තෙමේ හෝ අත් කිසි ගුරු තත්ති වූ සබරමසරුවෙක් හෝ නො ම දහම දෙසයි. ඇසූ පරිදි පුහුණු කළ පරිදි අනුනට විස්තර වශයෙන් දහම නෝ ද දෙසයි. එතෙ– කුදු වුවත් ඇසූ පරිදි පුහුණු කළ පරිදි ධර්මය විස්තරයයෙන් සවාධානය කෙරෙයි (පුන පුනා කියයි) ඇවැත්ති, මහණ තෙමේ ඇසූ පරිදි පුහුණු කළ පරිදි මේ පරිද්දෙන් යම සේ ධර්මය විස්තරයෙන් සවාධානය කෙරෙයි ද එසේ එසේ හේ එ දහමෙහි අරුක් දනගන්නෝ ද පෙළ දනගන්නේ ද වෙයි. අරුත් දනගන්නා පෙළ දනගන්නා ඔහුට සතුට උපදී. සතුටු වූවහුට පුතිය උපදී. පුතිය උපන් සිතැක්තහු හේ නාම කය සංහිදෙයි සංහුන් නාම කය ඇත්තේ සුව විදී. සුව විදුනාහු ගේ සිත එකහ වෙයි. මේ තෙවෙනි විමුක්තාහයතනය යැ.

තව ද අනෙකෙකි. ඇවැත්ති, ශාස්තෘ තෙමේ හෝ ගුරුතත්හි වූ කිසි සබරමසරුවෙක් හෝ නො ම දහම දෙසයි. ඇසු පරිදි පුහුණු කළ පරිදි ධර්මය විස්තරයෙන් අනුතට නො ද දෙසයි. ඇසු පරිදි පුහුණු කළ පරිදි ධර්මය විස්තරයෙන් නො ද සමාධායයනය කෙරෙයි වැලි, ඇසූ පරිදි පුගුණ කළ පරිදි ධර්මය සිතින් පුන පුනා කල්පනා කෙරෙයි, පුන පුනා විමසයි, සුන පුනා සිතින් සලකා බලයි ඇවැත්ති, ඇසු පරිදි පුහුණු කළ පරිදි ධර්මය යමසේ යමසේ පුන පුනා සිතින් කල්පනා කෙරේ ද, පුන පුනා විමසා ද, පුන පුනා සිතින් බලා ද, එසේ එසේ හෙ තෙම ඒ ධර්මයෙහි අරුත් දනගන්නේ ද පෙළ දනගන්නේ ද වෙයි අරුත් දනගන්නා පෙළ දනගන්නා ඔහුට සතුට උපදී. සතුටු වූවහුට පිතිය උපදී. පිතියට පැමිණි සිතැත්තහු ගේ නාම කය සංසිදෙයි. සංසුන් කාම කය ඇත්තේ සුව විදී. සුව ඇත්තහු ගේ සිත එකහ වෙයි මේ සතර වන විමුක්තාසයෙනනය යැ.

තව ද අනෙකෙකි ඇවැත්<mark>නි, ශාස්</mark>තෘ තෙමෙ හෝ ගුරු තුන්හි සිටී කිසි සබ්රම්සරුවෙක් හෝ මහණහට නො ම දහම් දෙසයි, මහණ නෙම දහම ඇසූ පරිදි පුහුණු කළ පරිදි විස්තරයෙන් නො ද දෙසයි. පුහුණු කළ පරිදි දහම විස්තර විසින් නො ද සවාධායෙනය කෙරෙයි ඇසු පිරිදි පුහුණු කළ පරිදි ධර්මය සිකින් පුන පුනා නො ම කල්පනා කෙරෙයි, නො ම විමසයි, පූන පූනා සිනින් නො ද බලයි. වැලිදු ඔහු විසින් එක්තරා සමාධියෙක් (ගුරුහු ගෙන් කමටහන් උගන්නා හා ම) ලමානොවට උගන්නා ලද්දේ, මොනොවට මෙනෙහි කරන ලද්දේ, පුඥ-යෙන් මොනොවට සලකා බලන ලද්දේ, මොනොවට පිළිවිදුනා ිල්ද්දේ වෙයි ඇවැත්ති, යම යම පරිද්දෙන් මහණහු විසින් එක්තරා සමාධියෙක් මොතොවට උගත්නා ලද්දේ, මොතොවට මෙනෙ**ගි** කරන ලද්දේ, පුඥායෙන් මොනොවට සලකා බලන ලද්දේ, මොනොවට පිළිවිදුනා ලද්දේ වේ ද, ඒ ඒ පරිද්දෙන් හෙ ලතම ඒ ධර්මයෙහි අරුත් දන්නේ ද පෙළ දන්නෝ ද වෙයි අරුත් දන්නා, පෙළ දන්නා ඔහුට සතුට උපදී සතුටු වූවහුට පුිතිය උපදී පුිතියට පත් සිතැත්තහු ගේ නාම කය සංහිදේ සංහුන් නාම කය ඇත්තේ සුව විඳි. සුව විඳුනාහු ගේ සිත එකහ වෙයි **මේ ප**ස්වන වි<mark>ම</mark>ුක්තානයකනුය යැ

පකැව විමුතතිපරිපාවනියා සඤඤා: අනිච£සඤඤු, අනිලෙව දුක්ඛ-ස**ඤඤ, දු**කේඛ අනතතස**ඤඤ,** පහානස**ඤඤ**, ව්රාගසඤඤු.

ඉමෙ බො ආවුසෝ නෙන හගවනා ජානතා පස්සතා අරහතා සමාං සමබුදේධන පණුව ධමමා සමම දක්ඛාතා තළු සබෙබහෙව සඛයාශිතඛඛං -ලප- අපථාය හිතාය සුබාය දෙවමනුසසානං.

ජකකං

12. අස්වී බෝ ආවුසෝ තෙන හගවනා ජානතා පසසතා අර්ගතෘ සමමා සමබුදෙධන ඡ ධමමා සමමදක්ඛාතා. කස්ව සමඛ හෙව සඬකායි තබබං –පෙ– අස්ථාය හිතාය සුඛාය දෙවමනුසසානං. කතමේ ඡ

ඡ අජඣතතිකානි ආයකනානි: චසබායතනං, මසාතායතනං, ඝානාං යතනං ජීවකායතනං, කායායතනං, මනායතනං.

ජ **බාහිරානි ආයතනා**නි: රුපායතනං, සඳුයතනං, ගන්ඩායතනං, ^{රයා}-යතනං. ඓාට්ඨඛඛායතනං, ධම්මායතනං.

ජ විකුකුණකායා: චකඛුවිකුකුණං, සොතවිකුකුණං, සාතවිකුකුණං ජීවතාවිකුකුණං, කායවිකුකුණං, මහොවිකුකුණං.

ජ එසසකායා: චක්ඛුසම්ඵලසසා, ලසාකසම්ඵලසසා, ඝානසම්ඵලසයා, ජීවතාසම්ඵලසසා, කායසම්ඵලසසා, මලනාසම්ඵලසසා.

ජ වේදනාකායා: චක්ඛුසම්එසැජා වේදනා, ලසාකසම්එසැජා වේදනා, සානසම්එසසජා චේදනා, ජිවිකාසම්එසසජා වේදනා, කායසම්එසසජා වේදනා, මනොසම්එසසජා චේදනා

ජ සඤඤාකායා: රූපසණුඤු, සඳැසණුඤු, ගණාසණුඤ, රසසණුණු, ලොම්බුබසණුඤු, ධමමසණුඤු. විමුක්තිපෘරිපවතීය (රහත් බව මුහුකුරුවන) සංඥ පසෙක ` අතිතා සංඥව (අනිතානනුදර්ශන ඥනයෙහි උපන් සංඥව) අනිතාශයෙහි දුඃබ-සංඥව (අනිතා දය දුක් වශයෙන් දක්නා නුවණෙහි උපන් සංඥව) දුකෙහි අනාත්මසංඥව (දුක් වූ දය අනෘත්ම වශයෙන් දක්නා නුවණෙහි උපන් සංඥව) පුහාණසංඥව (කෙලෙසුන් පුහීණ කිරීම පුන පුනා දක්නා නුවණෙහි උපන් සංඥව), විරාග සංඥව (පංචවිධ විරාගය ම අරමුණු කොට උපන් සංඥව)

ඇවැත්ති, මෙසේ ම දන්නා දක්නා අර්හත් සමාක් සමබුද්ධ වූ ඒ භාගාවතුන් වහන්සේ විසින් මේ පස් දෙනෙක් දහම්හු මොනොවට වදරන ලදුහ එහි සියල්ලන් විසින් ම සමග වැගැයීය යුතු . .. එය දෙව් මිනිස්නට යහපත පිණිස වැඩ පිණිස සුව පිණිස වන්නේ ය.

ෂට්කශ

12. ඇවැත්ති, දන්තා දක්තා අර්හත් වූ සමාක්සම්බුද්ධ වූ ඒ භාගා– වකුන් වහන්සේ විසින් සමදමනක් ධර්මයෝ මොනොවට වදරන ලද්දුහු ඇත එහි සියල්ලන් විසින් සමග ව ගැයීයැ යුතු ... එය . දෙව් මිනිස්– නට යහපත පිණිස, වැඩ පිණිස, සුව පිණිස වන්නේ ය. කවර ස දෙනෙක් ධර්මයෝ ද යත්

ආධාන ක්මික ආශතන සමගක චක්ෂුරායතනය ශුොතුාය<u>ත</u>නය, සුාණායතනය, ජිත්වායතනය, කායායතනය, මන ආශතනය.

බාතිර ආයකන සයෙක රුපායතනය, ශබ්දයතනය ගණ්ඩායතනය, රසායකනය, ස්පුෂ්ටවාසයතනය, මන ආයතනය.

විඥනකාය (විඥනසම්හ) සයෙක චක්ෂුර්ව්ඥනය, ශුොකුව්ඥනය, සුංණවිඥනය, ජිභ්වාවිඥනය, කායවීඥනය, මනොවීඥනය.

ස්පර්ශකාය (ස්පර්ශ සමූහ) සමයක වක්ෂු: සංස්පර්ශය (ඇස ඇසුරු කළ ස්පර්ශය) ශුොතුසංස්පර්ශය, සුාණසංස්පර්ශය, ජිත්වාසංස්පර්ශය, කායසංස්පර්ශය, මනාසංස්පර්ශය.

වේදනාකාය (වේදනා සමූහ) සයෙක චික්ෂුස්පර්ශයෙන් උපදනා වේදනාව,ශුොතු ස්පර්ශයෙන් උපදනා වේදනාව, සුාණස්පර්ශයෙන් උපදනා වේදනාව, ජිභ්වාස්පර්ශයෙන් උපදනා ඓදනාව, කායස්පර්ශයෙන් උපදනා වේදනාව, මනසස්පර්ශයෙන් උපදනා ඓදනාව.

සංඥෙනාය සලයන රූපසංඥාව, ශබ්දසංඥාව, ගන්ධස•ඥාව, රස– සංඥව, ස්පුෂ්ටවාාසංඥව, ධර්මසංඥව. ජ සංඤවතනාකායා: රූපසංඤවතනා, සඳසංඤවතනා, ගනිසංඤවතනා, රසසංඤවතනා, ඓාට්ඨිඛිකසංඤවතනා, ධම්මසංඤවතනා.

ජ තණහාකායා රූපතණකා, ස**ද**ැතණකා, ගනිතණකා, රසතණකා, ලඵාට්ඨබතණකා, ධමමතණකා

ජ අගාරවා: ඉධාවුසො භිකඛු සසුවරි අගාරවො විහරති අපාතිසයවො, ධමමම අගාරවො විහරති අපාතිසයවො, සමෝක අගාරවො විහරති අපාතිසයවො, සික්ඛාය අගාරවො විහරති අපාතිසයවො, අපාමාදෙ අගාරවො විහරති අපාතිසයවො, පටිසණාවෙර අගාරවො විහරති අපාතිසයවො,

ජ ගාරවා: ඉධාවුසො හිකකු සත්වී සගාරවො විහරති සපතිසසවො, ධණම සගාරවො විහරති සපතිසසවො, සමෙක සගාරවො විහරකි සපතිසසවො, සික්කාය සගාරවො විහරකි සපතිසසවො, අපාමාදෙ සගාරවො විහරති සපතිසසවො, පටිසණාරෙ සගාරවො විහරකි සපතිසයවො.

ජ සොමනසසූපවිචාරා: චක්ඛුනා රුපං දිස්වා සොමනසසටඨානියං රුපං උපවිචරති. සොතෙන සඳාං සුණා –පෙ– සානෙන ගණාං සායිණා –පෙ– ජිවිතාය රසං සායිණා –පෙ– කායෙන ඓාටඨඛඛං එුසිණා –පෙ– මනසා ධමමං විණුණුය සොමනසසටඨානියං ධමමං උපවිචරකි.

් **දෙමනසසුපවිවාරා** චක්ඛුනා රූපං දිසචා දෙමනසසටඨානි^{යං} රූපං උපවිචරකි –පෙ– මනසා ධමම• වි*ඤ්*ඤය දෙමනසසටඨානියං ධ^{ලල}• උපවිචරකි

ජ උපෙකබූ පව්වාරා: චක්ඛුනා රූපං දිසවා උපෙක්ඛාඨානියං රූ^{පං} උපටිචරති –පෙ– මනසා ධමමං වි*කු*ඤුය උපෙක්ඛාඨානියං¹ ධ^{ලමං} උපචිචරති

¹ උපෙකුබාවඨානීය (මජසං)

සඤ් වේතනා සයෙක රුපසඤ් වේතනා, ශබ්දසංවේතනා, ගන්ධ-සණුවතනා, රසස සොවතනා, ස්පුෂ්ටවාස වේතනා, ධම්ස සොවතනා.

තෘෂ්ණාකාය සමයක. රුපතෘෂ්ණා, ශබ්දතෘෂ්ණා, ගනිකෘෂ්ණා, රසතෘෂ්ණා, ස්පුෂ්ටවාතෘෂ්ණා, ධර්මතෘෂ්ණා. _

අගෞරව සයෙක ඇවැත්ති, මෙහි මහණෙක් ශාස්තෘහු කෙරෙහි ගෞරව තැත්තේ, යටත් පැවැතුම් නැත්තේ වෙසෙයි, ධර්මයෙහි ගෞරව තැත්තේ යටත් පැවැතුම් තැත්තේ චෙසෙයි, සඩසයා කෙරෙහි ගෞරව තැත්තේ යටත් පැවැතුම නැත්තේ චෙසෙයි, ශික්ෂාව කෙරෙහි ගෞරව නැත්තේ යටත් පැවැතුම නැත්තේ චෙසෙයි, අපුමාද ගුණයෙහි ගෞරව නැත්තේ යටත් පැවැතුම නැත්තේ වෙසෙයි. පුතිසංස්ථාරයෙහි (පිළිසඳරෙහි) ගෞරව නැත්තේ යටත් පැවතුම නැත්තේ චෙසෙයි.

ගෞරව සයෙක ඇවැත්ති, මෙහි මහණ තෙම ශාස්තෘහු කෙරෙහි ගෞරව ඇත්තේ යටත් පැවැතුම ඇත්තේ වෙසෙයි, ධර්මයෙහි ගෞරව ඇත්තේ යටත් පැවැතුම ඇත්තේ වෙසෙයි, සඩසයා කෙරෙහි ගෞරව ඇත්තේ යටත් පැවැතුම ඇත්තේ වෙසෙයි, ශික්ෂායෙහි ගෞරව ඇත්තේ යටත් පැවැතුම ඇත්තේ වෙසෙයි, අපුමාදයෙහි ගෞරව ඇත්තේ යටත් පැවතුම ඇත්තේ වෙසෙයි පුතිසංස්ථාරයෙහි (පිළිසඳරෙහි) ගෞරව ඇත්තේ යටත් පැවැතුම ඇත්තේ වෙසෙයු

සොමනස්සුපව්චාරයෝ (සොමනස් සහගන විචාරණයෝ) ස දෙනෙක: ඇයින් රුපයක් දක සොමනසට කරුණු වූ රූපයෙකැ යි (කල්පනා කොට) පිරිසිදි යි, කනින් හඩක් අසා සොමනසට කරුණු වූ හඬෙකැ යි පිරිසිදියි නැහැයෙන් ගඳක් අගා සොමනසට කරුණු වූ ගඳෙකැ යි පිරිසිදියි, දිවෙන් රසක් වීද සොමනසට කරුණු වූ රසයෙකැ යි පිරිසිදියි, කයින් හැපෙන දැයක් පැහැසැ සොමනසට කරුණු වූ සපුෂ්ටවායයෙකැ යි පිරිසිදියි මනසින දහමක් සිතා සොමනසට කරුණු වූ දහළමකැ යි පිරිසිදියි

දෙමනස්සුපව්චාරයෝ (දෙමනස් සහගිය විචාරණයෝ) සදෙනෙක: ඇසින් රුපයක් දක දෙමනසට කරුණුවූ රුපයෙකැ යි පිරිසිඳියි, කනින් හඬක් අසා දෙමනසට කරුණු වූ හඬෙකැයි පිරිසිඳියි. නැහැයෙන් ගඳක් අගා දෙමනසට කරුණු වූ ගඳෙකැ යි පිරිසිඳියි, දිවෙන් රසක් විඳ දෙම-නසට කරුණු වූ රසෙකැ යි පිරිසිඳියි, කයින් හැපෙන දැයක් පැහැසැ දෙමනසට කරුණු වූ සපුෂ්ටවායොකැ යි පිරිසිඳියි, මනසින් දහමක් සිතා දෙමනසට කරුණු වූ දහමෙකැ යි පිරිසිඳියි.

උපෙකබුපවිචාරයෝ (උපෙක්ෂා සහගත විචාරණයෝ) සදෙනෙක. ඇසින් රුපයක් දක උපෙක්ෂාවට කරුණු වූ රූපයෙකි යි පිරිසිදී. කනින් හඩක් අසා උපේක්ෂාවට කරුණු වූ හඬෙකැයි පිරිසිදී, නැහැනෝ ගදක් අගා උපේක්ෂාවට කරුණු වූ ගඳෙකැ යි පිරිසිදී, දිවෙන් රසක් වීද උපේක්ෂාවට කරුණු වූ රසකැ යි පිරිසිදී. කයින් හැපෙන දයක් පැහැසැ උපෙක්ෂාවට කරුණු වූ ජපුෂ්ටවායෙකැ යි පිරිසිදී. මන-සිත් දහමක් සිතා උපෙක්ෂාවට කරුණු වූ ස්පුෂ්ටවායෙකැ යි පිරිසිදී. මන-සිත් දහමක් සිතා උපෙක්ෂාවට කරුණු වූ දහමෙකැ යි පිරිසිදීයි.

ඡ සාරානීයා ධම්මා: ඉධා වූපො භිකතුනො මෙනතං කායකමාං පචචුපටසිතං හොති සබුහම්වාරීසු ආචී¹ වෙව රහො ච අයමුපි ධම්මා සාරානීයො පියකරණා ගරුකරණො, සංගහාය අවිවාදය අව්හෙසාය සාමගහියා එකීහාවාය සංවනතති.

පූන ව ප*රං* ආවුමෙසා භික්ඛුනො මෙ<mark>ක</mark>නං වචීකමමං –පෙ–

මෙකතං මනොකු**මාං** පච්චුපට්ඨිකං හොති සබුහුමවාරිසු ආවී වෙව රහා ච, අයමුදු ධලවමා සාරානියෙ –පෙ– එකිහාවාය සංවිකාති.

පුන ව පරං ආවුසෝ භික්ඛුනෝ යෙ තෙ ලාභා ධම්මකා ධම්මලැධා අනතුම් පක්තපරියාපන්තම් කතා කරාරුපෙහි ලාහෙහි අපාටි-විභනත හොති සිලවනෙකහි සබුහම්වාරීහි සාධාරණ හොගී, අයම්පි ධම්මම සාරානීමයා පියකරණා ගරුකරණා, සභික්තාය විවාදය අවිභෙසාය සාමග්රියා එකීහාවාය සංවන්නති

පුන ව පරං ආවුලසා තික්ඛු යානි කානි සීලානි අවණ්ඩානි අමණ්සුනි අසබලානි අකම්මාසානි භූජිසසානි විඤ්ඤපපසත්වනි අපරාම්මානි සමාධි-සංවක්තනිකානි කථාරුලපසු සීලෙසු සීලසාමඤ්ඤගතො විහරකි සබුහම්වාරිහි ආවි වෙව රහෝ ව, අයම් ධලම්මා සාරානීගෝ -ලප- එකීහාවාය සංවක්කති.

පුන ව පරං ආවුසො භිකඛු යායං දිවසී අරියා නියාාණිකා . නියාත් කකකරසස සම්මා දුසකික්කයාය, තථා රූපාය දිවසියා දිසාවසීම-ණෙකුගලතා විහරති සබුහමවාරීහි ආවි චෙව රහෝ ච. අයමපි ධලම්මා සාරාණියො පියකරණා ගරුකරණා සඬුනහාය අවිවාදය අවිහෙසාය සාමගගියා එකීහාවයෙ සංවතකති.

ජ විවෘදමූලානි: ඉධාවුසො භිකකු කොධනො භොකි උපනාභි සො සොට් පි සො අාවුසො භිකකු කොධනො භොකි උපනාභි, සො සාප්රි පි අගාරවො විහරකි අපපකිසුවො, ධරමෙ පි අගාරවො විහරකි අපතිසුයෙවා, සමභක පි අගාරවො විහරති අපතිසුයෙවා, සිකකාය පි න පරිපූරකාරි හොති

¹ ආචි (මජසං)

² පරිපූරිකාරි (නො කම)

සාර.නිය (සංරණුජනිය) ධර්ම පසෙක; ඇවැත්නි, මෙහි මහණක්-හුගේ ලෙමනි සහගන කායකර්මය සබ්රමසරුවන් කෙරෙහි පුකට ව ද රහ-ලස් ද එළැඹ සිටියේ වෙයි. මේ සාරානිය ධම්ය ද පිය කරන (පිය කටයුත්තකු කරන), ගරුකරන (ගරු කටයුත්තකු කරන) මේ සාරානිය ධම්ය ද සගැන්ම පිණිස, අවිවාදය පිණිස, සමගිය පිණිස එකිහාවය (එක්මුතු බව) පිණිස පවතී.

ඇවැත්ති, තව ද මහණක්හු ගේ ලෛතිසහගත වෘක්කර්මය

මෙනිසහගත මනඃ කම්ය සබ්රමසරුන් කෙරෙහි පුකට වත් අපුකට වත් එළැඹ සිටියේ වෙයි ද, මේ සාරානිය ධම්ය ද පිුුු කටයුත්තකු කරන, ගරු කටයුත්තකු කරන, සංගුභය පිණිස, අවිවාදය පිණිස, නොවෙහෙස පිණිස, සමගිය පිණිස, එකීහාවය (එක්මුතුබව) පිණිස පවතී.

තව ද ඇවැත්ති, මහණහට දැහැමි වූ, දැහැමිත් ලද, යටත් පිරිසෙයින් පාතුයට අන්තර්ගත පුමාණ වූ ද යම ලාහ කෙනෙක් වෙත් ද, එ බඳු වූ ලාභයන්හි ආමිස විසින් ද පුද්ගල විසින් ද බෙදීමක් නැති ව පරිභෝග කරනුයේ සිල්වත් සබරම සරුවන් හා සාධාරණ පරිභෝගී ව වළඳන්නේ වේ ද, මෙ සාරානිය ධර්ය පි්ය කටයුතු බව ඇති කරන, ගරු කටයුතු බව ඇති කරන, සංගුහය පිණිස අවිවාදය පිණිස, නොවෙහෙස පිණිස, සමගිය පිණිස එකී භාවය (එක්මුතුබව) පිණිස පවතී

තව ද ඇවැත්ති, අඛණ්ඩ වූ මුලින් හෝ අගින් නොසිදුණු, අච්ඡ්ද වූ (මැදින් නො සිදුණු) අසබල වූ (පිළිවෙළින් සිකපද කිහිපයක් නො සිදුණු) අකල්මාෂ වූ (අතරින් අතර සිකපද සිදී නොගිය) භූජ්ෂා වූ (තෘෂ්ණාදසඬයෙන් මිදුණු) නුවණැත්තන් විසින් පසස්නා ලද්ද වූ, අපරාමෘෂ්ට වූ (තෘෂ්ණාදෘෂ්ටාාදියෙන් ස්පශී නොකරන ලද), කිසිවකු විසිනුත් දෙෂාරොපණවශයෙන් ගැහැට කළ නොහැකි සේවූ, සමාධිය පිණිස පවත්නාවූ යම ශීලධම කෙනෙක් ඇද්ද, මහණ තෙම එසේ වූ ශීල විෂයයෙහි සබරමසරුවන් හා පුකට ව ද අපුකට ව ද ශීලසාමානාගෙන ව (ශීලයෙන් සමාන බවට පැමිණියේ) වෙනේ ද, මේ සාරානිය ධම්ය ද එකිුහාවය (එක-මුතුබව) පිණිස පවතී.

තව ද ඇවැත්ති, ආර්ය වූ ඉතෙර්යාණික වූ යම්දෘෂ්ටියෙක් එය පිළි-පදන:හට මොනොවට දුක් නැසෙනු පිණිස පවතී ද මහණ තෙම ද බදු වූ සමාග්දෘෂ්ටියෙන් සබරම්සරුවන් හා පුකට ව ද අපුකට ව ද දෘෂ්ටිසාමානා ගත වැ (දෘෂ්ටියෙන් සමාන බවට පැමිණියෙක් වැ) වෙසෙයි ද, මේ සාරානිය ධම්ය ද පියුපුය ඇති කරනුයේ, ගරු කටයුතු බව ඇතිකරනුයේ වෙයි. සංගු-හය පිණිස අවිවාදය පිණිස, නොවෙනෙස පිණිස, එකිහාවය පිණිස පවතී

විවෘදමූල සයෙක: ඇවැත්නි, මෙහි මහණෙක් කිපෙන සුලු ද වෙර බැදගන්නා සුලු ද වෙයි ඇවැත්නි, යම මහණෙක් කිපෙන සුලුත් වෙර බදින සුලුත් වේ නම, හේ ශෘස්තෘහු කෙරෙහි ද ගෞරව නැත්තේ යටත් පැවැතුම නැත්තේ වෙසෙයි, ධර්මය කෙරෙහි ද ගෞරව නැත්තේ යටත් පැවැතුම නැත්තේ වෙසෙයි, සඬසයා කෙරෙහි ද ගෞරව නැත්තේ යටත් පැවැතුම නැත්තේ වෙසෙයි, ශික්ෂාවේ ද පරිපූරකාරී නො වෙයි යො සො ආවුසො භිකඛු සත්රි අගාරවා. විහරකි අපැති-සසවා, ධමේම -පෙ-සමේක -වෙ-සික්කාය න පරිපූරකාරි, සො සඬක විවාදං ජනෙකි, යො හොකි විවාදෙ බුහුජනඅභිතාය බහුජනඅසුබාය බහුනො ජනසස අනත්වය අභිතාය දුක්කාය දෙවමනුසසානං , එවරුප - සේව කුමේක ආවුසො විවාදමූලං අජිකුත්තං වා බහිද්ධා වා සමනුප-සොයාථ, කනු කුමේක ආවුසො කසෙසව පාපකසස විවාදමූල සහ පහතාය වායමෙයාාථ එවරුප කේව කුමෙක ආවුසො විවාදමූල අජිකුත්තං වා බහිද්ධා වා න සමනුප සෙයාව, කනු කුමෙක ආවුසො තසෙසව පාපකසස විවාදමූල කර අතවසෙයා පාපකසස විවාදමූල සහ අතවසයව පාපකසය විවාදමූල සහ අයතිං අනවසයවාය පටිප ජෙසියාව, එවමෙකසය පාපකසය විවාදමූල සහ පහානං හොති එවමෙකසය පාපකසය විවාදමූල සහ පහානං හොති එවමෙකසය පාපකසය විවාදමූල සහ පහානං හොති

පුන ච පරං ආවුසො භිකඛු මකබී හොති පලාසී –පෙ– ඉසසුකී **ඉහාති මවජරී –පෙ– සමඨා ඉහාති මායාවි –පෙ– පාදිවෙ**ජා හොති ම්වඡාදිවසී සඤ්ටුසිපරාමාසී හොති ආධානගාහී දුසසටිනිසසගගී. ලයා සො ආවුසො තිකබු සණ්දිවසිපරාමාසී හොති ආධානගාතී දූපාටිනිසසගගී, සො සපාරි පි අගාරවෝ ටිහරති අපාතිසයවෝ, ධමණපි අගාරවෝ විහරති අපාතිසාවෝ, සමෙක පි අගාරවෝ විහරති අපාතිසාවෝ, සික්ඛාය පි න පරිපුරකාරී මහාති ලයා සො ආවූසො භික්ඛු සප්ර් අගාරවෝ විහරති අපාතිසසවෝ, ධමණ අගාරවෝ විහරති අපාතිසසවෝ, සම්භ අගාරවෝ විහරති අපාතිසකවෝ, සිසුඛාය න පරිපූරකාරී, විවාලද ජලනති. **ල**හාති බහුජනඅහිතාය **ල**යා බහුජනඅසුබාය අනුෂ්ාය අභිතාය බහුලනා ජනසස ලදවමනුසසානං එවරුපං <mark>ලව තුලෙ</mark>න ආවුසො විවාදමුලං අජකිතාං වා බහිදුණි වා සමනුප ෙසසයහාථ, තනු තුලෙන ආවුලෙසා න ෙසසව පාරකසා වීවා(මූලසස පහානාය වායමෙයාාථ එවරුපං වෙ තුලමන ආවුලසා විවාදමූලං අජාබතතං වා බහිදබා වා න සමනුපසෙයාාාථ, නනු තුමො ආවුලසා කලසසව පාපකසස විවාැමූල*සස* ආයකිං අනවසයවාය පටිපණේයාාර. එවමෙනසස පාපකසස විවාදමූලසස පහානං ගොනි, එවමෙන්සා පාපකසා විවාදමූලසා ආයතිං අනවසාවෝ ගොති.

ඇවැත්හි, යම් මහණෙක් ශාස්තෘහු කෙරෙහි භෞරව නැත්තේ යටත් පැවැතුම නැත්තේ වෙසෙයි ද, ධර්මය කෙරෙහි සඩිසයා කෙරෙහි යටත් පැවැතුම නැත්තේ වෙසෙයි ද, ශික්ෂාවෙහි පරිපූරකාරි නො වෙයි ද, හේ සහ මැද විවාද උපදවයි ද, - යම් විවාදයෙක් බෞහෝ දෙනාට අවැඩ පිණිස, බොහෝ දෙනාට නොසැප පිණිස, බොහෝ දෙනාට නොසැප පිණිස, බොහෝ දෙනාට අනර් පිණිස වේ ද, ඉදව්මිනිස්නට අභිත පිණිස දුක් පිණිස වේ ද එ බදු විවාදයෙක් - ඇවැත්නි, ඉදින් මෙබදු විවාද මූලයක් තමන් කෙරෙහි හෝ තමන් ගෙන් පිටත්හි හෝ දක්නහු නම, ඇවැත්නි, එහි තෙපි ලාමක වූ ඒ විවාද මූලය ම දුරුලනු පිණිස වැයම් කරවු ඇවැත්නි, ඉදින් තෙපි මෙබදු විවාදමූලයක් තමන් කෙරෙහි හෝ බැහැර හෝ නො දක්නහු නම, ඇවැත්නි, කෙපි එහි ලාමක වූ ඒ විවාදමූලය ම මත්තෙහි නො හටගැන්ම පිණිස පිළිපදනාහු නම, මෙසේ මේ ලාමක වූ ඒ විවාදමූලය ම මත්තෙහි නො හටගැන්ම පිණිස පිළිපදනාහු නම, මෙසේ මේ ලාමක විවාදමූලයා ගේ මත්තෙහි නො ඉපැද්ම වෙයි

තව ද අනෙකක් කියම ඇවැත්නි, මහණ තෙම මෙරමා ගුණ මකන සුලු වූටය් යුග්ගුෘති (එකට එක කරන සුලු වූයේ) වේ. ්ෂාා කරන සුලු වූගේ මසුරු වූගේ වේ නෙකරාටික වූගේ කළ වරද සභොවන සුලු වේ. කමා කෙරෙහි නැති ගුණයෙහි බුහුමන් කැමැත්තේ තමා ගත් දෘෂ්ටිය ම දඩි කොට ගත්තෝ දැඪගුෘ**තී** ම්සදිවු වේ, වූයේ ගන්නා ලද්ද බැහැර කරනු නො හැක්කේ වේ ඇවැත්නි, යම මහලණක් තමා ගත් දෘෂ්ටිය ම දඩි කොට ගත්තේ දෘඪගුෘභී වූයේ ගන්නා ලද්ද බැහැර කරනු නො හැක්කේ වේ ද, හේ ශාස්තෲන් වහන්සේ කෙරෙහි ද ගෞරව නැත්තේ යටත් පැවැතුම නැත්තේ වෙසෙයි, ධර්මය කෙරෙහි ැ ගෞරව නැත්තේ යටත් පැවැතුම් නැත්තේ වෙයෙයි, සඪඝයා යොරෙහි 🤅 **මගෟරව නැත්තේ යටත් පැවැතුම නැත්තේ වෙ**මයයි, ශික්පායෙහි පරිපුරකාරී නො වෙයි ඇවැත්නි, යම මහණෙක් ශාස්තෲන් වහුනුසේ කෙරෙහිත් ගෞරව නැත්තේ යටත් පැවැතුම නැත්තේ වෙයෙයි ද_ෑ ධර්මය කෙරෙහිත් ගෞරව නැත්තේ යටත් පැවැතුම නැත්තේ වෙසෙයි ද, සධසයා කෙරෙහිත් ගෞරව නැත්තේ යටත් පැවැතුම නැත්තේ වෙයෙයි ද ශික්ෂායෙහි පරිපූරකාරිත් නො වෙයි ද, හෝ යඩසයා අතුරෙහි ට්වාද් උපදවයි. යම් විවාදයෙක් බොහෝ දෙනාට දහිත පිණිස_ී බොහෝ දෙනාට නොසැප පිණිය, බොහෝ දෙනාට අවැඩ පිණිස, දෙවිටිනිස්නට අභිත පිණිය දුක් පිණිස වෙයි ද. එසේ වූ විචාදපයකි ඇවැත්ති, ඉදින කෙපි ලේ බඳු විවාදමූලයක් තමන් කෙරෙහි හෝ බැහැර හෝ දක්න**හු** නම, ඇවැත්ති, එහි තෙපි ඒ ලාමක විවාද මූලය ම දුරු කරනු පිශිය වැයට කරවු ඇවැත්ති, ඉදින මෙබඳු විවාැමූලයක් තමන් උකරෙහි හෝ බැහැර දො නො දක්තානු නම, ඇවැත්ති, පෙසි එහි ඒ විවෘද මූලය ම මන්නෙහි නො හට ගන්නා පිණිස පිළිපදිවු. මෙසේ ටේ ලාමක වූ විවෘදමුලයා ගේ පුහාණය වේ, මෙසේ මේ ලාවක වූ ටිවාදමූලයා ගේ මන්තෙහි නො හටෆැන්ම වේ.

ඡ ධාතුයො පඨවිධාතු සාමපාධාතු, පකජොධාතු, වායොධාතු, ආකාසධාතු, විණුඤණධාතු

ඡ නිසසරණියා ධාතුයෝ ඉධාවුසෝ භික්කු එවං වදෙයා මෙනා හි බො මෙ ආවුසෝ වෙනොවිමුක්නි භාවිතා බහුලිකතා යානිකකා වප්ථුකතා අනුවකීතා පරිවිතා සුසමාරදධා. අථ ව පහ මෙ ඛාාපාදෙ විතනං පරියාදය නිවයක් ති, සො 'මා හෙවනකි'සය වචනියෝ, මා'යසමා එවං අවච, මා හගුවනකං අබතාවිකබී, න හි සාධු හගුවතො අබතකබානං, න හි හගවා එවං වදෙයා. අවධානමෙකං ආවුසෝ අනවකාසෝ යං මෙනතාය චෙනෞවිමුක්කීයා භාවිතාය බහුලිකතාය යානිකතාය වණිකතාය අනුල්කීතාය පරිවිතාය සුසමාරදධාය, අථ ව පනසක ඛාාපාදෙ විතනං පරියාදය ඨසයන් ති නෙතං ඨානං විණ්ති. නිසාරණං හෙතං ආවුසෝ ඛාාපාදසය යදිදං මෙනතා චෙනොවිමුක්හී'කි

ඉධ පත ආවුසො භිකකු එවං වදෙයා.— කරුණා හි බො වෙ ආවුසො චෙතොවිමුකක් භාවිතා බහුලිකතා යානිකතා වණ්ඩනයා අනුලසිතා පරිවිතා සුසමාරදධා, අථ ව පත මෙ වියෙසා විකාං පරියාදය තිටඨත් ති, සො මා හෙවනත්'සස වචනියෝ මා'යෙනා එවං අවව, මා හගවනතං අබඟාවිකති, න හි සාධු හගවතො අබහසබානං, න හි හගවා එවං වදෙයා. අටඨානමෙකං ආවුසෝ අනවකාසෝ යං කරුණාය චෙතොවිමුකකියා භාවිතාය බහුලිකතාය යානිකතාය වණ්ඩකතාය අනුලසිතාය පරිවිතාය සුසමාරදධාය අථ ව පනසය විශාසා විකාං පරියාදය ඨාසාතිනි නෙතං ඨානං විජාති. නිසාරණං හෙතං සාවුයේ විශෙසාය යදිද කරුණා වෙනොවීමුකකි. ධෘතු සයෙක පෘථිවි ධාතුව, අබ්ධාතුව, තෝජෝ ධාතුව, වායු ධාතුව, ආකාශ ධාතුව, විඳෙන ධාතුව.

නිඃශරණිය ධාතු (අකුසලින් නික්මුණු සවහාව) සයෙක: 'ඇවැත්නි, එකාන්තයෙන් මා විසින් මෛතී චිත්තවිමුත්තිය භාවිතය, බහුලී කෘතය, යානයක් බඳු ව කරන ලද්දේ ය. වාස්තුකෘත ය (පුතිෂ්ඨාවත් කරන ලද්දේ ය). අනුස්රීත ය(සම්පූර්ණ කරන ලද්දේ ය), පරිචිත ය (පුරුදු කරන ලද්දේ ය), සුසමාරබ්ධ ය (මොනොවට සම්පූර්ණ කරන ලද්දේ ය) එතෙකුදු වුවත් චෙෂය මා සිත මැඩ ගෙන (ක්ෂීණ කොට) සිටී' යැ ියි මෙනි මහණක් මෙසේ කියන්නේ නම, හෙතෙම 'මෙසේ කියැ යුතු, වන්නේය. සැයුෂ්මත් තෙමේ මෙසේ නො කියා වා, භාගාවතුන් කෙරේ වා (දෙස් නො නභා වා), වහන්සේට අභාාබානන නො අභාාධාාන කිරීම (ලෙස් නැඟීම) නො වහන්මස්ට භාගාවතුන් මැනැව, භාගාවතුන් වහන්සේ මෙසේ නො වදුරන සේක, ඇවැත්නි, ලෙමනු චිත්ත වීමුක්තිය (මෙක් වැඩිමෙන් අපීණා වශයෙන් ලක් නුක චතුෂ්කධායන) භාවිත කරන ලද කල්හි, බහුලීකෘත කල්හි, වාස්තුකෘත කල්හි, අනුස්ටිත කල්හි, කල්හි, සූසමාරබධ කල්හි, එසේ කරන ලද නුමුදු වාසපාදය ඔහුගේ සිත හාත්පසින් ගෙන (හෝ ඔහුගේ කුශල සිත ක්ෂීණ කොට) සිටී යන මෙය ලොා කරුලණක, අවකාශ නැති එකෙක. මේ කාරණය නැත්තේය, ඇවැත්ති, ලෙමනි චිත්ත විමුක්තිය යන යලෙක් ඇද්ද, මෙය වාාපාදයාගේ නිඃශරණය (නික්මීම) වේ' යැ යි මෙසේ ඔහුට කිය යුතු වන්නේ ය.

'දැවැතුනි, මා විසින් කරුණා චිත්තවීමුක්තිය භාවිතය (වඩන ලද්දේ ය), බහුලිකෘත ය (නැවැත නැවැත කරන ලද්දේ ය), යෘනිකෘත ය (යානයක් මෙන් කරන ලද්දේ ය), වාස්තුකෘතය (වාස්තුවක් හෙවත් පුතිෂ්ඨාවක් කරන ලද්දේ ය), අනුෂ්ඨිත ය (පරිපූර්ණ කරන ලද්දේ ය), පරිචිත ය (පුරුදු කරන ලද්දේ ය), සුසමාරබ්ධ ය (මොනොවට වඩන ලද්දේ ය), එතෙකුදු වූවත් විහිංසා චෙතනාව මා සිත හාත්පසින් ගෙන (හෝ මා කුසල් සිත ක්ෂීණ කොට ගෙන) සිටි යැ යි මහණෙක් මෙසේ ` කියන්නේ නම්, හෙ පොම මෙසේ කිය යුතු (ඔහුට මෙසේ කියැ යුතු) වන්නේ ය, ආයුෂ්මක් ලකුමේ මෙසේ නො කියා වා, භාගාවතුන් වහන්සේට අභායා බායාන නො කෙරේ වා (ලදස් නො නහා වා), භාගාවතුන් වහන්සේට අභායාඛායන කිරීම (දෙස් නැතීම) නො මැනැව, භාගාවතුන් වහන්යේ මෙසේ නො වදරන සේක. ඇවැත්නි, කරුණා විත්තවිළික්තිය වඩන ලද කල් හි, බහුල වශයෙන් කරන ලද කල්හි, යානයක් මෙන් කරන ලද කල්හි, වාස්තුකෘත (පුතිෂ්ඨාවක් කරන ලද) කල්හි, අනුෂ්ඨිත (පරිපූර්ණ කරන ලෑ) කල් හි, පුරුදු කරන ලද කල් හි, මොනොවට සම්පූර්ණ කරන ලද කල්හි, එසේ කරන ලද නමුත් විහිංසා වෙතනාව ඔහු ගේ සිත තාත්පසින් ගෙන සිටින්නේ ය යන මෙය නො කරුණෙක, අවකාශ නැත්තෙක. ඇවැත්නි, කරුණාචීන්තවිමුක්තිය යන මෙය විහිංසාව ගේ නිඃශරණය (නික්මීම) යැ' යි (හේ මෙසේ කියැයුතු වන්මෙන්ය).

ඉධාවුසො හිකකු එවං වලදයා ''මුදිතා හි ලබා ලේ ආවුසො වෙනොවීමුකති භාවිතා බහුලිකතා යානිකතා වස්වූකතා අනුවසීතා පරිවිතා සුසමාරදධා, අථ ව පන ලේ අරති විකතං පරියාදය නිටුයති''ති සො 'මා හෙවනකි'සස වචනීයෝ, මායසමා එවං අවච, මා හගවතතං අබහාවිකබී, න හි සාධු හගුවකො අබහසකානං, න හි හගවා එවං වදෙයා අවසානමෙකං ආවුසො අනවකාසො යං මුදිතාය වෙතොවීමු-කතියා භාවිතාය බහුලිකතාය යානිකතාය වස්වූකතාය අනුවසීතාය පරිවිතාය සුසමාරදධාය, අථ ව පනසස අරති චිකතං පරියාදය ඨසක්තීති නොකං ඨාතං විජජති නිසසරණං හෙතං ආවුසො අරතියා, යදිදං මුදිතා වෙතොවීමුකති

ඉධ පනාවුයෝ භිකබු එවං වලදයා උපෙක්බා හි බො මේ ආවුසෝ චෙතොවිමුකකි හාවිතා බහුලිකකා යානිකතා වස්ථිකතා අනුලිසිතා පරිවිතා සුසමාරදධා, අථ ව පන මේ රාගො විකතා පරියාදය තිටඨති ති, සො 'මා හෙවනකි'සා වචනියෝ, 'මායසමා එවං අවව, මා හගවනතා අබහාවිකබ්, න හි සාධු හගවතො අබහස්ඛානං, න හි හගවා එවං වදෙයා. අවධානමේතා ආවුසෝ අනවකාසෝ යං උපෙස්ඛාය චෙතොවිමුක් යා හාවිතාය බහුලිකතාය යානිකතාය වස්ථිකතාය අනුල්සතාය පරිවිතාය සුසමාරදධාය, අථ ව පනස්ක රාගෝ විකතා පරියාදය යස්ත් ති නෙතා යානං විජන් නිසයරණං හෙතං ආවුසෝ රාගසය, යදිදං උපෙස්ඛා චෙතොවිමුකයි.

'ඇවැත්නි, මුදිතා චිත්තවිමුක්තිය මා වීසින් වඩන ලද්දේ ය, බොහෝ oසයින් කරන ලද්දේ ය, යානයක් බඳු **ල**කාට කරන ලද්දේ ය, වාස්තු-කෘත ය (පුතිෂ්ඨාවක් කරන ලද්දේ ය), අනුෂ්ඨිතය (වඩන ලද්දේ ය), පුරුදු කරන ලද්දේ ය, මොනොවට සම්පූර්ණ කරන ලද්දේ ය, එනෙකුදු වුවත් අරතිය (ලනා ඇල්ම) මා සිත භාත්පසින් ලෙගන සිටී' යැ යි මෙහි _ මහලණක් මෙසේ කියන්නේ ද, 'එසේ නො කිය යුතු යැ' යි හෙ නෙම කිය 'ආයුෂ්මත් තෙමේ එසේ නො කියා වා, භාගාවතුන් වහන්ලය්ට අභභාඛතාන නො කෙරේ වා (දෙස් නො නභා වා), භාගාවතුන් වහන්සේට අභාාධාාන කිරීම (දෙස් නැඟීම) නො මැනැව. භාගාවතුන් වහන්සේ මෙසේ නො වදුරනු සේක. ඇවැත්නි, මුදිකා චිත්තවිමුක්තිය වඩන ලදකල්හි, බහුල වශයෙන් කරන ලද කල්හි, යානයක් බඳු කොට කරන ලද කල්හි, වාස්තුකෘක (පුතිෂ්ඨාවක් කරන ලද) කල්හි, අනුෂ්ඨිත (පරිපූර්ණ) කරන ලද කල්හි, පුරුදු කරන ලද කල්හි, මොනොවට සම්පූර්ණ කරන ලද කල්හි, එසේ කරන ලද නුමුත්, අරතිය ඔහුගේ සිත හාත්පසින් ගෙන සිටින්නේ ය යන මෙය නො කරුණෙක, අවකාශ (කාරණ) නැත්තෙක. මෙ කරුණ නැත්තේ ය. ඇවැත්නි, මුදිතා චිත්තචිමුක්තිය යන යමෙක් ඇද්ද, මෙය අරතියගේ නිඃශරණය යැ' යි මෙසේ හෙ තෙම කියැ යුතු වන්නේ ය (ඔහුට කිය යුතු වන්නේ ය.).

'ඇවැත්නි, උපෙක්ෂා චිත්තචිමුක්තිය වූ කලි මා විසින් වඩන ලද්දේ ය, බහුල වශයෙන් කරන ලද්දේ ය යානයක් සේ කරන ලද්දේ ය, වාස්තුවක් (පුකිෂ්ඨාවක්) කරන ලද්දේ ය, අනුෂ්ඨිත (පරිපූර්ණ) කරන ලද්දේ ය, පුරුදු කරන ලද්දේ ය, මොනොවට සම්පූර්ණ කරන ලද්දේ ය, එතෙකුදු වුවත් රාගය මා සින භාත්පසින් ගෙන සිටී යැ' යි මෙහි භික්ෂු නමෙක් ල මෙසේ කිය*ා*්ලත් වී නම්, 'එසේ නො කියැ යුතු යැ' යි හේ කිය යුතු වන්නේ ය. 'ආයුෂ්මත් තෙමෙ මෙසේ නො කියා වා, භාගාවතුන් **නෙ**රේ වා (ලදස් නො වහන්සේට අභ භාඛානා නො භාගාවතුන් වහන්සේට අභාාඛිතන කිරීම නො මැනැව, භාගාවතුන් වහන්සේ මෙයේ නො ම වදරන සේක. ඇවැත්නි උපෙක්ෂා චිත්තව්මුක්තිය වඩන ලද කල්ති, බහුල කොට කරන ලද කල්ති, යානයක් මෙන් කරන ලද කල්හි, වාස්තුවක් (පුතිෂ්ඨාවක්) කරන ලද කල්හි, දනුෂ්ඨික (පරිපූද්ණ) කරන ලද කල්හි, පුරුදු කරන ලද කල්හි, මොනොවට සම්පූර්ණ කරන ලද කල්හි, එසේ කරන ලද කල්හි පවා ඔහුගේ සිත රුග තෙමේ භාත්පසින් ලගන සිටිත්නේ ය යන මෙය නො කරුණෙක, අවකාශ නැත්තෙක. කාරණය අවිදහමාන ය, ඇවැත්නි, උපෙක්ෂා චිත්තවිලික්තිය යන යමෙක් ඇද්ද, ඇවැත්නි, මෙය රාගයාගේ නිඃශරණය යැ' යි හෙ තෙම කියැ යුතු වන්තේ ය (ඔහුටකිය යුතු වන්තේ ය.).

ඉධාවුසො තික්බු එවං විදෙයා "අනිමිතතා හි බො මෙ ආවුසො චෙතොවීමුතති භාවිතා බහුලිකතා යෘනීකතා ව පුද්ධිකතා අනුවයිකා පරිවිතා සුසමාරදධා, අථ ව පන මෙ තං නිමිතතානුසාරි විසැසෑණ හොනී'ති සො 'මා හෙවනති'සස වවනීයො. මායසමා එවං අවව, මා හෙවනතං අබහාවිකබ්, න හි සාධු 'හගවතො අබහාකානං. න හි හගවා එවං වදෙයා. අවධානමෙතං ආවුසො අනවකාසො යං අනිමිතතාය ඉවතොවීමුතතියා භාවිතාය බහුලිකතාය යානීකතාය ව පුද්\කතාය අනුවයිකාය, පරිවිතාය සුසමාරදධාය, අථ ව පනසස නිමිතතානුසාරි වීණුසෑණං හවිසයති ති නෙතං ඨානං විජජති. නිසාරණං හෙතං ආවුසො සබනිමිතතානං යදිදං අනිමිතතා වෙතොවීමුතති.

ඉධ පනාවුයෝ භික්ඛු එවං වදෙයා අඅමිති තො මේ විගත් අයමහමසම්ති න සමනුපසසාමී. අථ ව පන මේ විවිකිව්ණ කථංකථා– සල්ලං විකතං පරියාදය කිටඨකීති, කො මා හෙව'නතිසස වච්ඨියෝ, 'මායසමා එවං අවච, මා හගවනකං අබහාචික්ඛී, න හි සාධු හගමකා අබහාකබානං න හි හගවා එවං වදෙයා අවධානමෙකං ආවුසෝ යං අසමිති විගතේ අයමහමසම්ති අසමනුපසසතෝ, අථ ව පනසා විවි-කිව්ණකථංකථාසල්ලං විකතං පරියාදය ඨසාතී'ති නෙකං ඨානං වීණ්ති. නිසාරණං හෙතං ආවුසෝ විවිකිවණකථංකථාසල්ලසස, යදිදං අපමිති

ඡ අනුතකරියානි. දසසනානුකතරියං, සවනානුකතරියං ලාභානුකතරියං, සිසඛානුගතරියං පාරිචරියානුතතරියං, අනුසයතානුකතරියං

ජ අනුසාතිඨාතානි බුණානුසයති, ධ ෟනානුසයති, සබසානුසයති සීලානුසයති, වාගානුසයති, දෙවතානුසයති.

¹ විසාත (PTS,) විසාලක (සහා)

'ඇවැක්නි අනිමිත්ත චිත්තවීමුක්තිය (රහත්පල සමවත) මා විසින් වඩන ලද්දේ ය, බහුල වශයෙන් කරන ලද්දේ ය, යානයක් සේ කරන ලද්දේ ය, වාස්තු කරන ලද්දේ ය, අනුෂ්ඨාන කරන ලද්දේ ය, මොතොවට සම්පූර්ණ කරන ලද්දේ ය, එතෙකුදු වුවත් මගේ ඒ සිත (රාගනිමිත්තාදි) නිමිති අනුව යන්නේ වේ යැ' යි කියන්නේ නම, 'එසේ නො කියා වා' ඇ යි හේ කිය යුතු වන්නේ ය. 'ආයුෂ්මත් තෙමේ මෙසේ නො කියා වා භාගාවතුන් වහන්සේට අභාාඛාන (දෝෂාරොපණ) ලන ලකුරේ වා, භාගාවතුන් වහන්සේට අභාාධ නාත කිරීම ලනා මැනැව්. භාගා වනුන් වහන්සේ මෙසේ නො ම වදරන සේක. ඇවැන්නි, අනිමින්ත චිත්තච්මුක්තිය වඩන ලද කල්හි, බහුල වශයෙන් කරන ලද කල්හි, යානයක් බඳු කරන ලද කල්හි, වාස්තුවක් (පුතිෂ්ඨාවක්) කරන ලද කල්හි අනුෂ්ගිත (සම්පූර්ණ) කරන ලද කල්හි, පරුදු කරන ලද කල්හි, මොනොවට සම්පූර්ණ කරන ලද කල්හි, එසේ කරන ලද් නුමුදු ඔහුගේ සිති නිමිනි අනුව යන්නෙක් වන්නේ යැ යන මෙය නොකරුණෙක මෙය අවකාශ (කරුණු) නැති එකෙක. මේ කාරණය විදහමාන නො වේ. ඇවැක්ති, අනිමිත්ත චිත්තුවිමුක්තියෙක් වේ ද, මෙය සියලු නිමිතින් ගේ නික්මීමෙක් වේ යැ යි මෙසේ හෙ තෙම කිය යුතු වන්නේ ය.

ඇවැත්ති, මෙහි මහණෙක් 'මම වෙමි' යි මගේ අස්මිමානය පහ විය. 'මෙ මම වෙමි' යි නො දකිමි. එතෙකුදු වුවත් විවිකිචඡාව වූ 'කෙසේ ද? කෙසේ ද? යන' ශාංකා හුල තෙම මගේ සිත හාත් පසින් ගෙන සිටී යැ'යි මෙසේ කියන්නේ නම් 'එසේ නො කියන්නැ' යි හෙ තෙම කියැ යුතු වන්නේ ය. 'ආයුෂ්මත් තෙමේ මෙසේ නො කියා වා, භාගාවතුන් වහන්සේට දෙස් කිම නො මැනැව. භාගාවතුන් වහන්සේ මෙසේ නො ම වදරන සේක, ඇවැත්නි, 'චෙමි'යි අස්මිමානය පහ වූ කල්හි, 'මේ මම චෙමි'යි නො දක්නාහට (මෙසේ සැකයක් පහළ වීම යන) මෙය නො කරුණෙක, මෙය අවකාශ නැත්තෙක. එතෙකුදු වුවත් විවිකිචඡාව වූ කථංකථාසල්ලය ඔහු සිත භාත්පයින් ගෙන සිටින්නේ ය යන මේ කාරණය අවිදාම.නය. කවර හෙයින ' යම් අස්මි මානයාගේ මුලින් සිළිමෙක් වේ ද, මෙය විවිකිචඡා සංඛාත කථංකථාශලාගෙගේ නිංගරණය (නික්මිම) වේ' යැ යි හේ කියැ යුතු වන්නේ ය.

අනුන්තරිය (එයට වඩා උතුම දෑ යැ යි කියැ යුතු කිසිත් නැති) ධර්ම සලයක අනුත්තරිය දශිනය (උසස් ම දැක්ම), අනුත්තරිය ශුවණය (උතුම ව ඇයිම), අනුත්තරිය ලාභය (උතුම ම ලැබීම), අනුත්තරිය ශික්ෂාව (උතුම ම තික්මම), දනුත්තරිය පාරිවද්යාව (උතුම ම උවටන), අනුත්තරිය අනුස්මෘතිය (උතුට ම සිහි කිරීම).

ජ සතතවිහාරා: ඉධාවුපො භිකඛු චක්ඛුනා රූජං දිස්වා නො සුම්නො හොති න දුම්මනො, උපෙස්ඛකො ච විහරති සතො සමප-ජානො, සොතෙන සදදං සුතිා –පෙ– සාල්නන ගකිං සායිනා –පෙ– ජිවහාය රසං සායිනා –පෙ – කායෙන ඓාටඨඛඛං එුසිනා –්පෙ– මනසා ධණමං විඤ්ඤය නෙව සුමනො හොති න දුම්මනො, උපෙස්ඛකො ච විහරති සනො සම්පජානො.

ජළාතිජාතියෝ ඉධාවුයෝ එකවෙවා කණිත හිජ තිකෝ සමානො කණ්තං ධමමං අභිජායනි ඉධාවුයෝ එකවෙවා කණ්තානිජාතිකෝ සමානො සුකකං ධමමං අභිජායති ඉධාවුසෝ එකවෙවා කණ්තානිජාතිකෝ සමානො අකණ්තං අසුකකං නිඛඛ නං අභිජායති ඉධාවුයෝ එකවෙවා සුකකාභිජාතිකෝ සමානො සුකකං ධමමං අභිජායති ඉධාවුයෝ එකවෙවා සුකකාභිජාතිකෝ සමානෝ කණ්තං ධමමං අභිජායති ඉධාවුයෝ එකවෙවා සුකකාභිජාතිකෝ සමානෝ කණ්තං ධමමං අභිජායති ඉධාවුයෝ එකවෙවා සුකකාභිජාතිකෝ සමානෝ අකණ්තං අසුකකං නිඛඛානාං අභිජායති

ජ නිලබබධහාගියා සකැකැ අනිච්චසකැකු, අනිලේව දූක්ඛ-ස**කැකු, දූ**ලකඛ අනතනසකුකු, පහානසකුකු, විරාගස*කැ*කු, නිරෝධ-සණුකු

ඉමේ බෝ ආවුසෝ තෙන භගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සාමාසම්බුදේධන ඡ ධම්මා සමමදස්ඛාතා, තඳුර සබෙබහෙව සිබන.ශිතබබං – අපාය හිතාය සුබාය දෙවමනුස්දානං

සපුලු ක•

13 අත් ී බො ආවුසෝ නෙන හගුවතා ජානතා පසසකා අරාාතා සම්මාසම්බුදේඛන සහත ධම්මා සම්මදස්ඛාතා. තුළු සබේඛගෙව සම්බාධී-තබ්ඛං – අනාය හිතාය සුඛාය ලැවමනුස්සානං.

කතලම සතත

සතන අරියධනානි සදධාධනං, සිලධනං, හිරිධනං, ඔහාපසධනං යුතධනං වෘගධනං, පෘදුසුංධනං සකකවිතාර (රහත්හුගේ නිතා විහරණ) සයෙක ඇවැත්නි, මෙහි මහණ තෙම ඇසින් රූපයක් දක සතුටු ද නො ම වෙයි, නොසතුටු ද නො ම වෙයි එළැඹ සිටි සිහි ඇත්තේ, නුවණින් යුක්ත වූයේ, අරමුණු මැදහත් වැ දකිනුයේ වෙසෙයි කනින් හඬක් අසා, නැහැයෙන් ගදක් අගා . දිවින් රසක් විද කයින් හැපෙන දෑ පැහැසැ මනසින් දහම අරමුණක් සිතා සතුටු ද නො ම වෙයි, නොසතුටු ද නො ම වෙයි, එළැඹ සිටි සිහි ඇත්තේ නුවණින් යුක්ත වූයේ අරමුණ මැදහත් වැ දකිනුයේ වෙසෙයි.

අභිජාති (ඉපැදුම) සයෙක ඇවැත්ති, මෙහි එකෙක් කළු උපත ඇත්තේ (හින කුලයෙහි උපන්නෝ) ම කළු දහම (දස අකුසල්) උපදවයි. ඇවැත්ති, මෙහි එකෙක් කළු උපත් ඇත්තේ ම (හින කුලයෙහි උපන්නේ ම) සුදු දහම (පින්) උපදවයි. ඇවැත්ති, මෙහි එකෙක් කළු උපත් ඇත්තේ ම කළු ද නොවූ සුදු ද නොවූ නිවත් දහම උපදවයි. ඇවැත්ති, මෙහි එකෙක් සුදු උපත් ඇත්තේ (උසස් කුලෙහි උපන්නේ ම) සුදු දහම (පින්) උපදවයි. ඇවැත්ති, මෙහි එකෙක් සුදු උපත් ඇත්තේ ම (උසස් කුලෙහි උපන්නේ ම), කළු දහම (පව) උපදවයි. ඇවැත්ති, මෙහි එකෙක් සුදු උපත් ඇත්තේ ම නොකළු නෙපසුදු නිවන උපදවයි

නිර්වේධභාගික (නිවන් බජන, නිවන් කරා එළැඹෙන) ධම් සයෙක: අනිකාසංඥව, අනිකායෙහි දුඃබසංඥව, දුකෙහි අනාක්මසංඥව, පුහාණ-සංඥව, විරාගසංඥව, නිරෝධසංඥව (නිරෝධානූපසානා ඤණයෙහි සංඥව).

ඇවැත්ති, දන්නා දක්නා අර්භක් සමාක්සම්බුද්ධ වූ ඒ භාගාවතුන් වහන්සේ විසින් මේ සදෙනෙක් ධම්යෝ මොනොවට වදුරන ලද්දහු වෙත්. එහි සියල්ලන් විසින් ම . එක් වැ ගැයිය යුතු ය. එය . දෙව මිනිස්නට හිත පිණිස, සුව පිණිස වන්නේ ය.

සප්තකය

13. ඇවැත්ති, දත්තා දක්තා අර්හත් සමාක්සමබුදධ වූ ඒ භාගා-වතුත් වහත්සේ විසිත් සත් දහම කෙතෙක් මොතොවට වදුරත ලද්දහු වෙත්. එහි සියල්ලත් විසිත් ම එක් ව ගැයිය යුතු එය . දෙව මිතිස්තට වැඩ පිණිස හිත පිණිස සුව පිණිස වෙයි.

කවර දහම සත් දෙලනක් ද ? යත්

ආර්ය ධන සලකක ඉදඩාධනය, ශිලධනය, හ්ර්ධනය, අපනුපාධනය, ශුලාධනය, කාසාගධනය, පුඥධනය. සතුත සමේධාජකිවණ: සතිසමේඛාජකිවෙනා, ධම්මච්චයසමේඛෑජකි-මෙනා, ව්රියසමේඛාජකිවෙනා, පීතිසමේඛාජකිවෙනා, පසාද්ධිසමේඛා-ජකිවෙනා, සමාධිසමේඛාජකිවෙනා, උපෙසඛාසමේඛාජකිවෙනා

සතුත ස<mark>මාධිපරිකඛාරා</mark> සමමාදිට්ඩි, සමමාස-කපො සමමාවාවා සමමා**ක**ණිනෙතා, සමමාආජීවො, සමමාවායාමෝ, සමමාසති.

සතත අසදධම්මා: ඉධාවුසො හිකබු අසසදෙධා හොති, අහිරිකො හොති, අනොතතප්පී හොති, අපපසසුතො හොති, කුසීතො හොති, මුටඨසෙත් හොති, දුපපණෙසු හොති.

සතත සදධම්මා , ඉධාවුපො භිකඛු සදෙධා හොති, භිරීමා හොති, ඔතුපපී හොති, බහුසසුතො හොති, අාරදධවිරියෝ හොති, උපට්ඨිතසති මහාති, පණුසුවා හොති.

පුගතලණු ව, අතුතුණු ව, මතුතුණු ව, කාලණුණු ව, පරිසණුණු ව, අතර්ණැනු ව, අතුතුණුණු ව, මතුතුණුණු ව, කාලණුණු ව, පරිසණුණු ව,

සතන නිදැසවපථුනි: ඉදධාවුසො භිකඛු සික්ඛාසමාදනෙ තිබ්බවජනෙද භොති ආයතිණු සික්ඛාසමාදනෙ අවිගතපෙමො. ධම්මේසනතියා තිබ්බවජනෙද භොති ආයතිණු ධම්මේසනතියා අවිගතපෙමො. ඉවජා විතලය කිඛ්ඛවජනෙද භොති ආයතිණු ඉවජාවිතයෙ අවිගතපෙමො. පටිස(ල්ලානෙ කිඛ්ඛවජනෙද හොති ආයතිණු පටිසලලානෙ අවිගතපෙමො. විරියාරමේභ තිබ්බවජනෙද භොති ආයතිණු විරියාරමේභ අවිගතපෙමො සතිනෙපකෙක තිබ්බවජනෙද භොති ආයතිණු සතින පකක අවිගතපෙමා පෙමො. දිවකී විවෙඩ තිබ්බවජනෙද භොති ආයතිණු දිවසිපට්වෙඩේ අවිගතපෙමො. සමෙබාධාාඛග සමතක ස්මාතිසමෙබා්ධාාඛනය, ධම්විචය සමෙබා්-ධාාඛනය, වියර් සම්බෝධාාඛනය, පුති සම්බෝධාාඛනය, පුශුඛධිසමේඛා්-ධාාඛනය, සමාධිසමෙබා්ධාාඛනය, උපෙක්ෂාසමෙබා්ධාාඛනය.

සමාධිපරිෂ්කාර ධර්ම (සමාධියට පිරිවර වූ දහම්) සමතක සමාග්-දෘෂ්ටිය, සමාක්සඩකල්පය, සමාග්වවනය, සමාකකමානාය, සමාගාජීවය, සමාග්වාායාමය, සමාක්සමෘතිය.

අසද්ධර්ම (ලාමක දා) සතෙක දැවැත්ති, මෙහි මහමණක් සැදහැ නැත්තේ වෙයි, පවට ලජ්ජා නැත්තේ වෙයි, පවට බිය නැත්තේ වෙයි, අල්පශුැත (දහම් නොඋගත්තේ) වෙයි, අලස වෙයි, නටුවාවූ සිහි ඇත්තේ වෙයි, පුඳෙ නැත්තේ වෙයි.

සදධම සතෙක ඇවැත්ති, මෙති මහණ තෙම සැදූහැ ඇත්තේ වෙයි, පවට ලජ්ජා ඇත්තේ වෙයි, පවට බිය ඇත්තේ වෙයි. බොහෝ ඇසූ පිරු කැත් ඇත්තේ වෙයි, සමපූණි කරන ලද වීර්ය ඇත්තේ වෙයි. එළැඹ සිටි සිති ඇත්තේ වෙයි.

සත්පුරුෂ ධම් සතෙක. ඇවැත්ති, මෙහි මහණ තෙමේ ධම්ඥ (සූතු ගෙය ආදි දහම් පෙළ දත්තෝ) ද වෙයි, අථ් ඥ (වදළ ධර්මයේ අථ් දත්තෝ) වෙයි, ආත්මඥ (ශිලාදියෙන් මම් මෙ පමණ ඇත්තෙම් යි කමා පමණ දන්තෝ) වෙයි, මාතුඥ (පුකාය පිළිගැනුම වැළඳුම් දෙකේ පමණ දන්තෝ) වෙයි, කාලඥ (පරිපුචණදියට කල් දන්තෝ) වෙයි. පර්ෂණඥ (අට වැදැරුම් පිරිස දන්තෝ) වෙයි, පුද්ගලඥ (සෙවියැ යුතු නොසෙවියැ යුතු පුහුලන් දන්තෝ) වෙයි

නිර්දශ වස්තු සහෙක: ඇවැත්නි, මෙහි මහණ තෙම ශික්ෂා සමාදනපයති දඩි කැමැත්තේ මත්තෙනිදු ගික්ෂා සමාදනයෙහි නො පහ වූ
පෙමය ඇත්තේ වෙයි, ධම්නිශාන්ත්යෙහි (විදර්ශනායෙහි) දඩි
කැමැත්තේ මත්තෙහි ධම්නිශාපාතියෙහි නො පහ වූ පෙමය ඇත්තේ
වෙයි, ඉවණවිනයයෙහි (තෘෂ්ණාව දුරලිමෙහි) දඩි කැමැත්තේ, මත්තෙනි දු
ඉවණවිනයයෙහි නො පහ වූ පෙමය ඇත්තේ වෙයි, පුතියංල්ලයනයෙහි
(එකලා වැ හිඳිමෙහි) දඩි කැමැත්තේ, මත්තෙනි දු පුතියංල්ලයනයෙහි අහ
නොවූ පෙමය ඇත්තේ වෙයි. කායික වෛනඩක වියයි පිරිමෙහි දඩි
කැමැත්තේ, මත්තෙනි දු වියාධ්ය පිරිමෙහි පහ නොවූ පෙමය ඇත්තේ
වෙයි. සියියෙහිත් සථානොවිත පුඥයෙහිත් දඩි කැමැත්තේ මත්තෙනි දු
සිහියෙහින් සථානොවිත පුඥයෙහිත් අහ නොවූ පෙමය ඇත්තේ වෙයි.
දෘෂ්ටිපුකිවෙධයෙහි (මාහිදශිනයෙහි) දඩි කැමැත්තේ මත්තෙනිදු දෘෂ්ටිපුකිවෙධයෙහි පහ නොවූ පෙමය ඇත්තේ වෙයි.

සතය සඤඤා : අනිච්චසඤඤ, අනතතසඤඤ, අසුහසඤඤ, ආදිනව සඤඤ, පහානසඤඤු, වීරාගසඤඤු, නිරෝධසඤඤු.

සතන බලානි: සදධාබලං, විරියබලං, භිරිබලං, ඕනාපැඩලං, සනිබලං, සමාධිබලං, පඤඤබලං.

සතක විඤඤාණටයිතියො: සතතාවුසො සතතා නානතකකායා තානතකසඤඤ්ගනා, සෙයාපථාපි මනුසසා පකලෙව ව දෙවා එකලෙව ව විනිපාතිකා. අයං පර්මා විඤඤණටයිති.

සනතාවුලසා සතතා නානතනකායා පකතනසඤඤ්ලනා ලසයාවොපි ලදවා බුහුමකායිකා පඨමාභිනිඛණනා. අයං දුකියා වී ඤඤණවඨිති.

සතනාවුසො සහාා ජකතනකායා නානතනසඤඤිනො, සෙයාරාපි දෙවා ආභසාරා. අයං තනියා වි*ඤ*ඤණටසීනි.

සනතාවූසො සනතා එකරනකායා පකතාසඤඤිනො, සෙයා රාපි දෙවා සුභකිණනා. අයං චතුණි විණුසැණට්ඨියි.

සනාවුයෝ සනා සබ්බසෝ රුපසකුකුනං සමනිකනමා පටිස-සකුකුනං අත්ගමා නානතාසකුකුනං අමනසිකාරා අනතො ආකායොති ආකාසානකුවායනනුපගා. අයං පණුම විකුකුණිරිසිරි

සනතාවුමසා සහතා යබබමසා ආකාසානඤවායනනං යමතිකක§ි අනනතා විකුකුරුනහි විකුකුරුඤවායනනුපගා. අය ජන විකුකුරුවයිනි

සනතාවුයෝ සතා යබ්බයෝ විසුසැණණුනායනනං සම්නික්කණ නැති කිසැමති ආකියාමුසැසැයනනුපගා. අයං සනාම විසුසැණලිසීනි. සංඥ සලකක අනිකාාසංඥව, අනාක්මසංඥව, අශුභසංඥව, ආදීනවසංඥව, පුහාණසංඥව, විරාගසංඥව, නිලරාධසංඥව.

බල සතෙක ශුණාබලය, වීයෑ බලය, හ් රිබලය, අපසු පාබලය, ස්මෘතිබලය, සමාධි බලය, පුඥබලය

විඥානසථිති සතෙක ඇවැත්නි, මිනිස්සු ද ඇතැම දෙවියෝ ද ඇතැම චිනිපෘතිකයෝ ද යි කායතෘනෘතය (කයින් වෙනස් බවද) ඇති සංඥානානෘතය (පුතිසන්ධි සංඥා වශයෙන් උනුනට චෙනස් බව) ද ඇති සති කෙනෙක් ඇත මේ පළමු වැනි විඥාන සථිතිය යැ.

ඇවැත්නි, ලොවැ කල්පාරම්භසමයයෙහි උපන් බුහ්මකායික දෙවියෝ යමසේ ද එසේ වූ කායනානාණය ඇති පුතිසණිස-ඥඑකණය ඇති (එක ම වගියේ පුතිසණි සිතින් උපන්) සත්ව කෙනෙක් ඇත මේ දෙවෙනි විඥන සථිතිය යැ.

ඇවැත්ති, ආහෘසවරදෙවියත් සේ වූ කාලයෙකතිය (එක් බදු කය) ඇති, සංදෙනානාතිය (උත්පත්තිය සිදු කළ පුතිස නිසංඥවගේ විවිධතාව) ඇති සති කෙනෙක් ඇත. මෙ තෙවෙනි විඥනසටීතිය යැ,

ඇවැත්නි, ශුභකෘත්සනක දෙවියන් සේවූ කාලෙයකළුය (කයින් එක් බදු බව) ඇති, පුතිස නිසිස-ඥවගේ ද එකළුය ඇති සළු කෙනෙක් ඇත මෙ සතරවැනි විඥනසරීතිය යැ.

ඇවැත්ති, රූපසංඥවන් හැම ලෙසින් ඉක්මීමෙන්, පුතිසසංඥවන් දුරුවැ යැමෙන්, නානාළුසංඥවන් නොමෙනෙහි කිරීමෙන් ආකාශ-පුඥප්තිය අනන්තයැ යි දක, එහි සිත පිහිටුවා, ආකාශානන්තායතන බඹ ලොවට පැමිණි සඳව කෙමනක් ඇත මේ පස්වැනි විඥනස්ථිතිය යැ.

ඇවැත්ති, හැම ලෙසින් ම අනන්ත වූ කසිණුඎට්ම ආකාසාර වම-ණය ඉක්ට, (ආකාශානන්තායකන ධාාන) විඥනය අනන්තයැ යි ධාාන වඩා, විඥනන්තායකන බඹලොවට පැමිණි සත්ව කෙනෙක්, ඇත. මෙ සවැනි විඥනසරිතිය යැ.

ඇවැත්නි, හැම ලෙසින්ම විඥානනකයනනය ඉක්මැ 'කිසින් නැපැ'යි බවා ආකිංචනාසයකන බඹලොවට පැමිණි සත්ව කෙනෙක් ඇත. මේ සත්වැනි විඥානස්පිතිය යැ. සතන පුගතලා දක්විණෙෂයා උග්තොහාගවිමුකේතා, පණුණු-විමුකේතා, කායසක්වී, දිට්ඨිපකේතා, සභාවිමුකේතා, ධම්මානුසාරී, සද්ධානුස.රී.

සතක අනුසයා : කාමරාගානුසමයා, පටිඝානුසයො, දිවඨානුසයො වීචිකිචඡානුසයො, මානානුසයො, භවරාගානුසයො, අවිජජානුසයො

සකත සංයෝජනානි අනුනයසංයෝජනං, පටිසසංයෝජනං, දිරිධී-සංයෝජනං, විවිකිචඡාසංයෝජනං, මානසංයෝජනං, භවරාගසංයෝජනං, අවිජජාසංයෝජනං.

සත්ත අධිකරණසමථා උපපනතුපපනනානං අධිකරණානං සමථාය වූපසමාය සමමුඛා විනලයා දුතුබෙබා, සතිවිනයෝ දුතුඛෙබා, අමූළතවිනයෝ දුතුබෙබා, පටිඤඤය කාරෙතඛඛං, යෙභුයාසිකා, කස්සපාපියාසිකා, තිණවළුාරකො.

ඉමෙ බො ආවුසො තෙන හගවතා ජානතා පසසතා අරහතා සම්මාසමබුදෙධන සහත ධම්මා සම්මදක්ඛාතා. තුළු සම්බහේව සඩගායි-කම්ම--ලප-අළුාය හිතාය සුබාය ලදව්මනුසසානං.

අටඨකං

14. අන් බො ආවුසො තෙන හගවතා ජාන**තා පසා**තා අරුගතා සමමාසමබුදෙධන අටඨ ධමමා සමමදක්ඛාතා. ත*න*් සමඛ්ඛගෙව සිබිග.යි-තබ්ඛං-- පෙ-- අන්ාය හිතාය සුඛාය දෙවමනුසසානං.

කතුලම අවඨ ?

අටඨ මිවුජනතා මිවුජාදිලකී, මිවුජාසංකපො, මිවුජාවාවා, මිවුජා කමුලනතා, මිවුජාආජ්වෝ, මිවුජාවායාලෝ, මිවුජාසනි, මිවුජාසමාධි. (1)

අට්ඨ සම්මතතා සම්මෘදිලිසි සම්මාසංක්ෂ පපා, ස්මුමාවාවා, සම්මාස කම්ම නෙනා, සම්මාආජීමටා, සම්මාවායාමෝ, සම්මාස්ත්, සම්මාසමාධි (2)

අවධ පුගගලා දක්ඛිණෙයනා සොතාපනෙනා, සොතාපන්ඩඵල-සච්ඡිකිරියාය පටිපනෙනා, සකදගාමී, සකදගාම්ඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනෙනා, අනාගාමී, අනාගාමීඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනෙනා, අරහා, අරහත්තඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනෙනා. (3)

^{1.} කාමසඤෙඤජන (සාා,)

දක්ෂිණාර්ත පුද්ගලයෝ සත්දෙනෙක උභනොභාගවිමුක්කයා, පුඳෙවිමුක්කයා, කායස.ක්ෂිකයා, දෘෂ්ටීපුාප්කයා, ශුදධාවිමුක්කයා, ධමානු– සෘරියා, ශුදධානුසාරියා.

අනුශය සමතක කාමරාගානුශය, පුකිසානුශය, දෘෂ්ටාානුශය, විචිකික්සානුශය, මානානුශය, භවරාගානුශය, අවිදාානුශය.

සංශෝජන සතෙක අනුනයසංශෝජනය, පුතිසසංශෝජනය, දෘෂ්ටි-සංශෝජනය, විචිකින්සාසංශෝජනය මානසංශෝජනය, භවරාගසංශෝ-ජනය, අවිදාසසංශෝජනය.

අධිකරණ ශමථ සතෙක උපනුපන් අධිකරණයන් ගේ සන්සිදීම පිණිස, වාපුපශමය පිණිස සම්මුඛාව්නය දියැයුතු, සතිව්නය දියැයුතු, අමූලාවිනය දියැයුතු, පුතිඥයෙන් කැරැව්යැයුතු, යෙභුයාාසිකාව, නසස-පාපියාාසිකාව, තිණවසාරකය.(කැරැව්ය යුතු)

ඇවැත්නි, දන්නා දක්නා අර්භත් සමාාක්සම්බුද්ධ වූ ඒ භාගාවතුන් වහත්සේ විසිත් මොතොවට වදුරන ලද සප්ත ධර්මයෝ මොහුය. එහි සියල්ලන් විසින් ම එක් වැ ගැයිය යුතු එය.. දෙවිමිනිස්නට පුයෝජන පිණිස, වැඩ පිණිස, සුව පිණිස වන්නේ ය.

අෂ්ටකය

14. ඇවැත්ති, දත්තා දක්තා අර්භක් සමාක් සම්බුඩ වූ ඒ භාගාව වතුන් වභත්සේ වීසින් මොතොවට වදරන ලද අෂ්ට ධම් කෙතෙක් ඇත. එහි සියල්ලත් වීසින් ම එක් වැ ගැයිය යුතු එය දෙවීම්තිස්තට පුයෝජන පිණිස, වැඩ පිණිස, සුව පිණිස වන්නේ යි.

කවර අට දෙනෙක් ද? යක්

මිථාන ස්වභාවයෝ) අලටක මිථනදෘෂ්ටිය, මීථන-සංකල්පය, මිථානවචනය, මීථාන කමාන්තය, මිථාන ආජීවය, මිථාන වානයාමය, මිථාන ස්මෘතිය, මිථාන සමාධිය.

සමාක්ත (සමාක් සවභාවයෝ) අවෙක සමාග් දෘෂ්ටිය, සමාක් සඩකල්පය, සමාග්වවනය, සමාක්කමාන්තය, සමාගජීවය, සමාග් වඩායාමය, සමාක්ස්මෘතිය, සමාක්සමෘධිය.

දක්ෂිණාර්ත පුද්ගලයෝ අට දෙනෙක සෝවාන් පුතුලාය, සෝවාන් පලය පසක් කරනුවට පිළිපන් පුතුලා ය, සෙදගැමියා ය, සෙදගැමිපලය පිණිස පිළිපන් පුතුලා ය, අනැගැමියා ය, අනැගැම්පලය පිණිස පිළිපන් පුරුලා ය, රහත් තෙමෙ ය, රහත්පලය පිණිස පිළිපන් පුතුලා ය. අටථ කුසිතවපටුනි ' ඉධාවුසො භිකකුනා කමමං කානබබං හොති තසා එවං භොති කමමං බො මෙ කානබබං හටිසයති, කමමං බො හෙත මෙ කානබබං හටිසයති, කමමං බො හෙත මෙ කාන නිපණ්ඩ කාමයා කිලමිසයති, හඳුහං නිපණ්ඩම 'ති සො නිපණ්ති, න විරියං ආරහති අපානනසය පතනියා අනධිගතසය අධිගමාය අසමණිකනසය සව නිකිරියාය. ඉදං පඨමං කුසී නව ඉදුරු.

පුන ච පරං ආවුසො භිකඛුනා කමමං කතං හොති. තසා එවං භොති අහං බො කමමං අකාසිං, කමමං බො පන මෙ කරොනතසා කායො කිලනෙතා, හඤහං නිපජජාමිති. සො නිපජජති, න විරියං ආරහති–පෙ-ඉදං දුතියං කුසීතව සුවු.

පුන ව පරං ආවුසෝ භියාබුනා මහෙනා ගනතමෙබා හොති. තසා එවං හොති: මහෙනා වෝ මේ ගනතමෙබා හවිසාසති මහාාං වෝ පන් මේ ග€ඡනතසා කායෝ කිලමිසාකි. හනුහං නිපජජාමි'ති සොනිපජ⁄ති න විරියං ආරහති අපපකාසය පතකියා අනධිගතසය අධිගමාය අස€ණ කතසාස ස€ඡික්රියාය. ඉදං තතියං කුසීතවණු

පුන ව පරං ආවුසෝ භික්ඛුනා මහෙනා ගතා හොති. තසා එවං හොති අහං බෝ මහා අගමාසිං. මහා බෝ පන වෙ ගචඡනතසය කායෝ කිලනෙකා්. හනෑහං නිපණාමිති. සො නිපණකි න විටියං ආරහති අපපාතසය පතකියා අනධිගතසය අධි-ගමාය අසට නිකකසය සව නිකිරියාය. ඉදං චතුණ කුසිතව නුවු.

පුතු ව පරං ආවුසෝ භික්ඛු ගාමං වා නිගමං වා පිණාශ වර්ගතතා න ලගකි ලූඛසා වා පණිකසා වා භෞජනසා යාවදත්ං පාරියූරිං. කතා එවා හොති. 'අහ බො ගාමං වා නිගමං වා පිණ්ඩාය වර්ගතතා නාලක්ං ලූඛසා වා පණිකසා වා භෞජනසා යාවදත්ං පාරියුරිං. කසා ' මේ කායෝ කිලනෙතා අකම්මකේඤ, හෙතුහං නිප්පාම්'ති. සො නිප්ජෙති, න විදියං ආරහති අපතනසා පත්රයා අනයිගතයා අයිගමාය අසවශික්කයා සම්ශීක්රියාය. උදං පණුමං කුසිතවණ්ටු. කුසිදවස්තු (කුසිදයාගේ කරුණු, කුසිද බවට කාරණ) අටෙක ඇවැත්ති, මෙහි මහණහු විසින් (සිවුරු විචාරණාදී) කර්මයෙක් කළ යුතු වෙයි. මා විසින් කර්මයෙක් කළ යුතු වන්නේ ය. කම්ය කරන්නාවූ මගේ කය වෙහෙසන්නේ ය. එහෙයින් දන් වැද හෙමි'යි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වෙයි. හේ වැදහෙයි. නොපැමිණි ධාානාදියකට පැමිණීමට හෝ නොලත් ධානාදියක් ලබනුවට හෝ පසක් නොකළ ධානාදියක් පසක් කරනුවට හෝ වැර නො වඩයි. මෙ පළමු කුසිද වස්තුව ය.

තව ද අනෙකෙකි. ඇවැත්නි, මහණහු විසින් කර්මයෙක් කරන ලද්දේ වෙයි. 'මම විනෘති කර්මයක් කෙළෙමි. කර්මය කරන්නාවූ මගේ කය වෙහෙසුණේ ය. එ බැවින් මම වැදහෙමි' යි ඔහුට මෙසේ සිතෙක්වෙයි. හේ වැද හෙයි ... වැර නො වඩයි. මේ දෙවෙනි කුශීද වස්තුව ය.

තව ද අතෙකෙක. ඇවැත්ති, මහණහු විසින් මහ යෑ යුතු වෙයි 'මා විසින් මහ යෑ යුතු ය, මහ යන මගේ වූ කලි කය වෙහෙසෙන්නේ ය. එහෙයින් මම වැදහෙම්'යි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වෙයි. හේ වැද හෙයි, නො පැමිණි ධානතාදියක් පැමිණෙනුවට හෝ නො ලක් ධානතාදියක් ලබනුවට හෝ පසක් නොකළ ධානතාදියක් පසක් කරනුවට හෝ , හේ වැර නො වඩයි. මේ තෙවෙනි කුශීද වස්තුව යැ.

තව ද අනෙකෙකි ඇවැත්ති, මහණහු විසින් මහ යන ලද්දේ වෙයි. 'මම වූ කලි මහ ගියෙමි. මහ යන්නා වූ මගේ කය එකාත්ත-යෙන් වෙහෙසුණේ ය. එ බැවින් මම වැද හෙමි' යි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වෙයි. හේ වැද හෙයි. නොපැමිණි ධාානාදියකට පැමිණිම පිණිස හෝ නොලත් ධාානාදියක් ලබනුවට හෝ නො පසක් කළ ධාානාදියක් පසක් කරනුවට හෝ වැර නො වඩයි මෙ සිවුවැනි කුශීද වස්තුව යැ

තව ද අලනකෙක ඇවැත්ති, මහණ තෙම ගමෙක හෝ නියම් ගමෙක පිඩු පිණිස හැසිරෙන්නේ රුක්ෂ වූ පුණිත වූ බොජුන් සැහෙන පමණ, කුස පිරෙන පමණ, නො ලබයි 'මම වූ කලි ගමැ හෝ නියම්ගමැ පිඩු පිණිස සරනුයෙම සැහෙන පමණ, (කුස පිරෙන පමණ) රුක්ෂ හෝ පුණිත බොජුනක් නො ලද්දෙම් ඒ මගේ කය ක්ලාන්ත ය, අකර්මණා ය(පණ නැත). ඒ බැවින් මම වැද හෙමි'යි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වෙයි. හේ වැද හෙයි හේ නොපැමිණි ධානනාදියකට පැමිණිමට හෝ නො ලත් ධානනාදියක් ලබනුවට හෝ නො පසක් කළ ධානනා– දියක් පසක් කරනුවට හෝ වැර නො වඩයි මේ පස් වැනි කුශීද වස්තුව යැ.

පුන ව පරං ආවුසෝ හිකබු ගාම වා නිගම වා පින්බාය වරතෙන ලහති එැඛ සහ වා පණිතසක වා භෞජනසක් යාවද සුවං පාරිපූරිං. තසස එවං හොති: 'අහ ං බො ගාමං වා නිගමං වා පිණිඩාය වරතෙනා අල සුවං එැඛසස වා පණි-තසස වා භෞජනසස යාවද සුවං පාරිපූරිං. තසස මේ කායෝ ගරුකො අකං මෙ කෙසකු මාසාවිතා මකෙසු හතුහං නිපජජාම 'ති. සො නිපජපති. න වීරිය ා ආරහනි අපපකතසස පත්තියා අනධිගතසය අධිගමය අස-වඡිකතසස සම්මිකිරියාය. ඉදං ඡටඨා කුසිතව පුව

ළුන ව පරං ආවුලසා භික්ඛුලනා උපාලෙනනා භෞති අපපලික්තලකා ආධාටො කසා එවං ගෞති: 'උපාලෙනනා බො මේ අපපම්ක්තලකා ආධාටො. අන් කපො නිපප්රිකු, හනුහං නිපජජාමී'නි. සො නිපජනි න විරියං ආරභනි අපත්කසා පනකියා අනධිගතසය අධිගමාය අසච්ඡිකකසය සම්ඡිකිරියාය. ඉදං සන්නමං කුසීතවන්වු.

පුත් ව පරං, ආවුසෝ භික්ඛ ශිලාතා වුසිතෝ හොති, අවිරවුවයිතෝ ගෙලණුකු. තසා එවං හොති අහං බො ශිලාතා වුවයිනෝ අවිතවුවයිනෝ ගෙලණුකු. තසා මේ කායෝ දුඛඛලෝ අකමණෙකුකු, අජ් කපො නිපජජතුං හඳුහං නිපජජාමී'ති. සො නිපජජති න විරියං ආරහති අපපත්තසය පත්තියා අනයිගතසය අධිගමාය අසරිනිකතසය සාච්‍යිකිරියාය ඉදං අවුධුමං කුසිතවණු

අටඨ ආරමහවසුදු නි: ඉධාවුසො භිකබුනා කමා කාතඛඛං භොති. තසස එවං හොති: 'කමමං තබා මම කාතඛඛං භවිසසති, කමමං තබා පන මෙ කරොනෙකන න සුකරං බුද්ධානං සාසනං මනසි කාතුං, හනුගං වරියා ආරහමේ අයපතනසස පතනියා අනධිගතසස අධිගමාය අසටම් කතසස සටම්කිරියායා'නි. මසා විරියං ආරහනි අයපතනසස පතනියා අනධිගතසය අධිගමාය අහටු

¹ ශීලානවුවයිකො (මජයං)

තවද අලාලකක. ඇවැත්ති, මහණ අතම ගමා හෝ නියමගමා පිඩු පිණිස හැසිරෙනුයේ රුක්ෂ හෝ පුණිත ආශාර සැපහන පමණ, කුස පිරෙන පමණ ලබයි. 'මම ගමා හෝ නියමගමා පිඩු පිණිස සරනුයෙම රුක්ෂ යෝ පුණින බොජුන් සැලගන පමණ, කුස පිරෙන පමණ ලදිමි. ඒ මගේ කය තෙත් මැ සේ බර ය, අකර්මණා ය. එ බැවින් මම වැද හෙමි' යි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වෙයි හේ වැද හෙයි නොපැමිණි ධාහනාදියකට පැමිණෙන්නට හෝ නො ලක් ධාහනාදියක් ලබනුවට හෝ පසක් නොකළ ධාහනාදියක් පසක් කරනුවට හෝ වැර නො වඩයි. මෙ ස වැනි කුශිද වස්තුව යැ.

තව ද අනෙකෙක. ඇවැත්නි, මහණහට අල්පමෘතු වූ ආබාධයෙක් උපන්නේ වෙයි. 'මට අල්පමෘතු ආඛාධයෙක් උපන වැද හෝනට සුදුසු බව ඇත. එ බැවින් මම වැද හෙමි'යි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වෙයි. හේ වැද හෙයි. නොපැමිණි ධානනාදියකට පැමිණිමට, නොලක් ධානනාදියක් ලබන්නට, නො පසක් කළ ධානනාදියක් පසක් කරන්නට වැර නො වඩයි. මේ සත්වැනි කුශීද වස්තුව යැ.

තව ද අනෙකෙක. ඇවැත්නි, මහණ තෙමේ ගිලන් බැවින් නැඟී සිටියේ වෙයි, ගිලන් බැවින් නැඟී නො බෝ කල් ඇත්තේ වෙයි. ඔහුට, 'මම වනාහි ගිලන් බැවින් නැඟි සිටියෙම, ගිලන් බැවින් නැඟී සිටි නො බෝ කල් ඇත්තෙම වෙමි. ඒ මාගේ කය දුර්වල ය, අකර්මණා ය, වැද හෙනුවට සුදුසු බව ඇත. එ බැවින් මම වැද හෙමි'යි මෙසේ සිතෙක් වෙයි. හේ වැද හෙයි. නොපැමිණි ධාානාදියකට පැමිණීමට හෝ නො ලක් ධාානාදියක් ලබනුවට හෝ නො පසක් කළ ධාානා-දියක් පසක් කරනුවට හෝ වැර නො වඩයි. මෙ අට වැනි කුශීද වස්තුව යැ,

ආරම්භවස්තු (වීර්යයට කරුණු) අටෙක: ඇවැත්ති, මහණක්හු විසින් කර්මයෙක් කළ යුතු දෙයි. "මා විසින් වූ කලී කර්මයෙක් කළ යුතු වන්නෙ ය. කර්මයක් කරන මා විඩින් බුදුරජුන්ගේ සස්න මෙනෙහි කරන්නට නො හැක්ක. එ හෙයින් මම නොපැමිණි ධාහනා-දියට පැමිණෙනුවට, නොලක් ධාහනාදිය ලබනු පිණිස, නො පසක් කළ ධාහනාදිය ජසක් කරනුවට වැර වඩම්;' යි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වෙයි. හෙ තෙම නොපැමිණි ධාහනාදියට පැමිණෙනුවට, නොලක් ධාහනාදිය ලබනුවට, නො පසක් කළ ධාහනාදිය පසක් කරනුවට වැර වඩයි. මේ පළමු වන ආරමහවස්තුව යැ. පුන ව පරං ආවුසො, හිනබුනා කමමං කතං හොති. තසය එවා හොති: අහං බො කමමං අකාසිං. කමමං බො පනාහං කමරාතෙතා නාසකබිං බුදධානං සාසනං මනසි කාතුං. හපදහං විරියං ආරහාමි අපාතකසය පයතුතිා අනධිගතසය අධිගමාය අස-චණිකතසය ස-චණික්රියායා'ති සො විරියං ආරහනි අපාතනසය පතුතියා අනධිගත සය අධිගමාය අසචණි-කතසය ස-චණික්රියාය. ඉදං දුනියං ආරම්භව පවු -

පුත ව පරං ආවුමසා තික්ඛුතා මලෙනා ගත් ලෙනත් තසා එවං හොති: 'මමෙනා ලෝ ලේ ගත්තම්බා හවිසසති මන්නා ලබා පත මේ ගචඡනේතන ත සුකරං බුද්ධානං සාසනං මන් සිකාතුං. හතුහා විරියං ආරහම් අපක්තසය පත්තියා අන්ධිගත්සය අධිගමාය අසච්ඡිකත්සය සච්ඡිකිරියායා'ති සො විරියං ආරහති අපක්තසය පත්තියා අන්ධියක්සය අධිගමාය අසච්ඡිකත්සය සච්ඡිකිරියාය. ඉදං තතියං ආරම්භවත්වු

පුත ව පරං ආවුසෝ භිනබුනා මහෙනා ගතො හොත් තසය එවං හොති: 'අහං බො මහෙනං අගමාසිං. මහෙනං බො පනාහං ගවජනෙනා නාසකබිං බුද්ධානං සාසනං මනසිකාකුං හඳාහං වීරියං ආරහාමි අපපකාසය පතනියා අනධිගතසය අධිගමාය අස-දිකතසය ස-පි-කිරියායා'ති. සො වීරියං ආරහති අපපකාසය පතනියා අනධිගතසය අධිගමාය අස-දිකතසය ස-දිනිතිරියාය, ඉදං වතුණං ආරමාවණු.

පුත ව පරං ආවුසො තික්බු ගාමං වා නිගමං වා පිණ්ඩාය වර්ගනතා න ලහකි එැබසය වා පණිකසය වා හොජනසය යාවදසථං පාරිපූරිං. කසය එවං ගොකී: 'අහං බො ගාමං වා නිගමං පිණ්ඩාය වර්ගනතා නාලුෂථං ඒැබසය වා පණිකසය වා හොජනසය යාවදයථං පාරිපූරිං. කසය මේ කායෝ ලහුකො කම්මකේසේ. හනදාං වරියං ආරගාම් අපාතනසය පත්තියා අන්ධිගතසය අධිගමාය අසච්චිකතසය සට්චික්රියා-යා'ති. සො වරියං ආරහති අපාතනසය පන්තියා අන්ධිගතසය අධ්ගමාය අසච්චිකතසය සට්චික්රියාය. ඉදං පණ්ඩමං ආරම්භවයේ, තව ද අනෙලකක, ඇවැත්ති, මහණක්හු වීසින් කර්මයෙක් කරන ලද්දේ වෙයි. 'මම වූ කලි කර්මයක් කෙළෙමී මම කර්මය කරනු-යෙම, බුදුරජුන්ගේ සස්න මෙනෙහි කරන්නට නො හැකි වීම, එ හෙයින් මම නො පැමිණි ධාහනාදියට පැමිණිමට, නො ලත් ධාහනාදිය ලැබීමට, නො පසක් කළ ධාහනාදිය පසක් කිරීමට වැර වඩම්'යි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වෙයි. හේ නොපැමිණි ධාහනාදියට පැමිණීමට, නොලත් ධාහනාදිය ලැබීමට, නො පසක් කළ ධාහනාදිය පසක් කිරීමට වැර වඩයි. මේ දෙවෙනි ආරම්භ වස්තුව යැ.

තව ද අනෙකෙක. ඇවැත්ති, මහණක්හු විසින් මහෙක් යැ යුතු වෙයි. 'මා විසින් වූ කලි මහෙක් යැ යුතු වෙයි, මහ යන මා විසින් බුදුරජුන්ගේ සස්න මෙනෙහි කරන්නට පහසු නො වේ. එ බැවින් මම නොපැමිණි ධාහනාදියට පැමිණිමට, නොලක් ධාහනාදිය ලැබීමට, නොපසක් කළ ධාහනාදිය පසක් කිරීමට වැර වඩම්' යි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වෙයි. හේ නොපැමිණි ධාහනාදියට පැමිණිමට, නො ලක් ධාහනාදිය ලැබීමට, නො පසක් කළ ධාහනාදිය පසක් කිරීමට වැර වඩම්. මතුන්වැනි නො පසක් කළ ධාහනාදිය පසක් කිරීමට වැර වඩයි. මේ තුන්වැනි ආරම්භවස්තුව යැ.

තව ද අනෙකෙක ඇවැත්ති. මහණහු විසින් මහ යන ලද්දේ වෙයි 'මම වූ කලි මහ ගියෙමි. මහ යන මම බුදුරජුන්ගේ සස්න මෙනෙහි කරන්නට නො හැකි වීම එ හෙයින් මම නො පැමණි ධාානාදියට පැමණීමට, නොලත් ධාානාදිය ලැබීමට, නොපසක් කළ ධාානාදිය පසක් කිරීමට වැර වඩම්'යි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වෙයි. හේ නොපැමිණි ධාානාදියට පැමණීමට, නොලත් ධාානාදිය ලැබීමට, නො පසක් කළ ධාානාදියට පැමණීමට, නොලත් ධාානාදිය ලැබීමට, නො පසක් කළ ධාානාදිය පසක් කිරීමට වැර වඩයි. මම සතර වැනි 'දාරම්භවස්තුව යැ

තව ද අනෙකෙක. ඇවැත්ති, මහණෙක් ගමෙක හෝ තියම් ගමෙක හෝ පිඩු පිණිස සරනුයේ, රුක්ෂ වූ හෝ පණිත වූ හෝ බොජුන් සැහෙන පමණ, කුස පිරෙන පමණ නො ලබයි ඔහුට, 'මම ගමැ හෝ නියම ගමැ හෝ පිඩු පිණිස සරනුයෙම, රුක්ෂ හෝ පුණිත හෝ බොජුන් සැහෙන පමණ, කුස පිරෙන පමණ නො ලද්මි. ඒ මගේ කය හැල්ලු යැ, කර්මණා යැ. එ බැවින් මම නොපැමිණි ධාහනාදියට පැමිණෙනුවට, නොලක් ධාහනාදිය ලබනුවට, නො පසක් කළ ධාහනාදිය පැමිණෙනුවට වැර වඩම්' යි මෙසේ සිතෙක් වෙයි. හේ නො පැමිණි ධාහනාදියට පැමිණෙනුවට, නොලක් ධාහනාදිය ලබනුවට, නො පසක් කළ ධාහනාදිය පසක් කරනුවට වැර වඩයි. මේ පස් වන ආරම්භවස්තුව යැ පුන ව පරං ආවුසෝ භික්ඛු ගාමං වා නිගමං වා පිණ්ඩාය වරකො ලහති එැබසය වා පණිතසය වා හොජනසය යාවදසරං පාරිපූරිං තසය එවං හොති 'අහ, බො ගාමං වා නිගමං වා පිණ්ඩාය වරකෙයා අලසරං එැබසය වා පණිතසය වා හොජනසය යාවද සරං පාරිපූරිං. කසය මෙ කාටයා බලවා කම්ම ඤඤු. ගපුහං විරියං ආරහාම අපපතනසය පතකියා අනධිගතසය අධිගමාය අසම්කතසය සම්කිරියාග් ති. යො විරියං ආරහති අපපතනසය පතකියා අනධිගතසය අධිගමාය අසමේ කනසය යටමිකිරියාය ඉදං ඡටඨං ආරම්භව සවු.

පුත ව පරං ආවුසෝ භික්ඛුතෝ උපපතෙනා හොති අපපමණාලකා ආඛාසෝ තසස එවං හොති: 'උපපතෙනා බො මෙ අයං අපප-මනතනො. ආඛාෂධා ඨානං මො පනෙනං විජාන් යං මෙ ආඛාසධා පවමඩ්ඪයා, හඳුහං විරියං ආරභාම් අපපතනයා පතනියා අනධිගතසය අධිගමාය අසචානිකතසය සචානික්රියායා'ති යො විරියං ආරභති අපපතනායා පතනියා අනධිගතයා අධිගමාය අසචානිකතසය සචානික්රියාය. ඉදං සනතමං ආරමභවපඩු.

අටඨ දනවණුනි: අංසජජ දනං දෙනි. භයා දනං දෙකි. 'අදයි වේ'ති දනං දෙකි 'දසයති මේ'කි දනං දෙකි. 'සාහු දනනති දනං දෙති, 'අහං පචාමි, ඉමෙ න පචනති, නාරහාමී පචනෙන අපචනතානං න දතු'නති දනං දෙනි. 'ඉමං මේ දනං දදකො කලහාණො කිතතියලෙදා අඛභුගතවජති'ති දනං දෙනි, ටිකතාලචකාරවිකතපරිසබාරණ දනං දෙකි.

¹ ගිලාකවූටඨානා (මජසං)

තව ද අනෙකෙක. ඇවැත්ති, මහණ තෙමේ ගමෙක හෝ නියම් ගමෙක හෝ පිඩු පිණිස සරනුයේ, රුක්ෂ වූ හෝ පුණිත වූ හෝ බොජුනක් සැහෙන පමණ, කුස පිරෙන පමණ ලබයි. "මම වනාහි ගමැ හෝ නියම්ගමැ පිඩු පිණිස සරනුයෙම, රුක්ෂ හෝ පුණිත වූ බොජුනක් සැහෙන පමණ, කුස පිරෙන පමණ ලදිමී. ඒ මගේ කය කේතිමත් ය, කර්මණා ය. එ බැවින් මම නොපැමිණි ධාානාදියට පැමිණෙන්නට, නොලක් ධානනාදිය ලබන්නට නො පසක් කළ ධානනාදිය පසක් කරත්නට වැර වඩම්' සි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වෙයි. හේ නො පැමිණි ධානාදියට පැමිණෙන්නට, නො ලක් ධානාදිය ලබන්නට, නො පසක් කළ ධානනාදිය පහත කරන්නට වැර වඩයි. මේ සවැති ආරම්භවස්තුව යැ

තව ද අනෙකෙක. ඇවැත්නි, මහණක්හට අල්පමානු ආඛාධයෙක් උපන්නේ වෙයි. 'මට මේ අල්පමානු ආඛාධයෙක් උපන්නේ ම වෙයි. මගේ ආඛාධය වැඩෙන්නේ ය යන යමෙක් ඇද්ද, මේ කරුණ විදාමාන න ය, එ බැවින් නො පැමිණි ධයානාදියට පැමිණෙන්නට, නො ලක් ධානනාදිය ලඛන්නට, පසක් නොකළ ධානනාදිය පසක් කරන්නට මේ වැර වඩම්'යි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වෙයි. හේ නොපැමිණි ධානනා-දියට පැමිණෙන්නට, නොලක් ධානනාදිය ලඛන්නට, පසක් නො කළ ධානතාදිය පසක් කරන්නට වැර වඩයි. මේ සක් වැති ආරම්භවස්තුව යැ.

කව ද අනෙකෙක. ඇවැත්ති, මහණෙක් ගිලන් බැවින් නැගී සිටියේ, ගිලන් බැවින් නැගී සිටි නොබෝ කල් ඇක්තේ වෙයි. 'මා වූ කලි ගිලන් බැවින් නැඟී සිටියෙම, ගිලන් බැවින් නැඟීසිටි නො බෝ කල් ඇත්තෙව වෙමි. මගේ මේ ඇබාධය් වටාලා නැඟී එන්නේ ය යන යමෙක් ඇද්ද, මේ කරුණ විදහමාන ය. එ බැවින් මළු නොපැමිණි ධාංගාදියට පැමිණෙන්නට නොලත් ධාංනාදිය ලබන්-නට, පසක් නො කළ ධාංනාදිය පසක් කරන්නට වැර වඩම්'යි ඔහුට මෙයේ සිතෙක් වෙයි. හේ නොපැමිණි ධාංනාදියට පැමිණෙන්නට, නොලක් ධාංනාදිය ලබන්නට, නොපසක් කළ ධාංනාදිය පසක් කරන්නට වැර වඩයි. මේ අවවැනි ආරම්භවස්තුව යැ.

දනවස්තු (දිමට කරුණු) අලෙක. පැමිණි අමුත්තාව වතා දත් දෙයි. බිය හෙතු කොට ගෙන දත් දෙයි. 'මට මෙ තෙම දුන්නේ යැ'යි දත් දෙයි. 'මට දෙන්නේ යැ'යි දත් දෙයි. 'දීම මැතැව'යි සලකා දත් දෙයි. 'මම පිහමි, මොහු නො විසත්, මම පිහත්තෙම නො පියන්නනට දත් නොදෙන්නට නො සුදුස්සෙම් 'යි දත් දෙයි. 'මේ දත් දෙන මා පිළිබඳ යහපත් කිරිතිශබ්දයෙක් උස් වැ නැහේ' යැයි දත් දෙයි. ශම්ලවිදර්ශනා සිතට සැරසිල්ලක් කොට, ශම්ල විදර්ශනා සිතට පිරිවර පිණිස දත් දෙයි.

අටුඨ දනුපපතනිමයා: ඉධාවුසො එකමවවා දනං ලදනි සමණුසු වැ බුාතුමණ සස වා අනනං පානං ව ස්) යානං මාලාගණුවිලෙපනු බතක්යමනාසාලං වා බාහමණමහාසාලං වා ගහපක්මහාසාලං වා කාමගුණෙහි සමපපිතං සමඩගිභූතං පරිවැරයමානං එවං හොති 'අහොවතාහං කායසස හෙදු පරම්මරණා බතුනියමහා-සාලානං වා බුෘහුමණුමහාසාලානං වා ගහපතිමහාසාලානං වා සහ-බානං උපපජෙජයා 'නති - සො තං චිකුතං දහති, නං අධිටඨාති, තං චීතතං භාලවති. තසස ප ෙචිතතං හී**ංන**්ධිමුකාං උතතරිං අභාවිතං තනුැපප*ත*නියා සංවතතනි. තණුව බො සිලුරතො වදමි නො දුසසිලසය ඉජඣතාවුසො සීලවතො චෙමතාපණිධි විසුආධිකතා

පුන ව පරං ආවුමසා ඉධෙකමවවා දනං මදති සම්ණසය වා බුංගමණසය වා අනකා පානං ~මප~ සෙයාවෙසඑපදීමපයාං. සො යං දෙනි නං පවවාසිංසනි.¹ නසය සුනං හොති 'වාතුමමහාරාජිකා මදවා දීසායුකා වණණවතෙනා සුබබහුලා'නි. නසය එවං හොති ''අහෝ වනාභං කායසය හෙද පරමමරණා වාතුමමහාරාජිකානං³ දෙවානං ස්හබානං උපපමණයගනන්'' සො නං විනතං "දහති, නං විනතා අධිවධාති කං විනතා භාවෙති. නසය නං විනතා හීමන'ධිමුනනං උනතරිං අභාවිතං තනුලපතනියා ස්වෙනතනි. කුණු බො සීලවතො වදම් නො දූසසීලසය ඉණිකතාවුසො සීලවතො වෙනොපණිධි විසුද්ධනනා.

පුන ව පරං ආවුසො ඉධෙකවෙන දනං දෙනි සමණසස වා මුාණි-රූසස වා අනතා පානං –පෙ– සෙයානවසඑපදීමපයානං සො යං දෙනි තං පවතසිංසනි. කසස සුතං හොති කාවතිංසා දෙවා –පෙ– යාමා දෙවා –පෙ– තුසිතා දෙවා –පෙ– නිමමාණරති දෙවා –පෙ– පරනිම්ත-වසවතති දෙවා දීෂායුකා වණණවනෙනා සුඛඛහුලා'ති. තසස එවං හොති 'අගොවතාහං කායසස හෙද පරම්මරණා පරනිම්මතවසවතනිනං දෙවානං සහඛානං උපප්‍රජෙයාහන්හි' සො හං විනතා දහති නං විනතා අධි-වඨාති, තං විනතා භාවෙති. තසස විනතා තියෝධිමුකතා උනතරිං අභාවිතා තතුලපතනියා යංවනතනි. තසුම කො සීලවතො වදම නො දිස්පිලසස. ඉජාතියාවුසො සීලවතො වෙතොපණියි විසුදධිකතා.

^{1.} පවවාසියකි (ලිජසං)

² වාතුමකාරාජිකෘත (ටජකං)

දනොපපත්ති, (දන හේතුයෙන් ඇතිවන දෙවෙනි හව) අටෙක අඩු වැත්ති, මෙහි එක්තරා පුහුලෙක් මහණකුට හෝ බමුණකුට හෝ ආහාර පාන වස්තු යාන මාලා ගන්ධ ව්ලෙපන ශයන ආවාස පහන් තෙල් යන දනවස්තු දෙයි හෝ යමක් දෙන්නේ ද, එය ලබන්නට පතයි හෙ නෙම පංච කාමගුණයන්ගෙන් සමර්පිත වැ සමන්විත වැ එහි ඉදුරත් හසුරුවන (පස්කම් සුව විදිනා) ක්ෂතිය මහාසාරයකු හෝ බාහ්මණ මහාසාරයකු හෝ ගෘහපති මහාසාරයකු හෝ දකී. 'මෙත් කා බුන් මරණින් මතු ක්ෂතිය මහාසාරයන් ගේ හෝ බාහ්මණ මහා-සාරයන් ගේ හෝ ගෘහපතිමහාසාරයන් ගේ හෝ බාහ්මණ මහා-සාරයන් ගේ හෝ ගෘහපතිමහාසාරයන් ගේ හෝ මාහ්මණ මහා-න්නෙම නම යෙහෙකැ යි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වෙයි හේ ඒ සිත පිහිටුවයි. ඒ සිත ඉටයි, ඒ සිත වඩයි හීන වූ පංචකාම ගුණයන්හි ඇලුණු, මක්තෙහි නො වඩන ලද ඔහුගේ ඒ සිත එහි ඉපැත්ම පිණිස පවති එ ද සිල්වත්හු ගේ සිත ම ය, දුසිලක්හුගේ සිත නො වේ යෑ යි කියම ඇවැත්නි, පිරිසිදු බැවින් සිල්වත්හු ගේ වෙතස්පුණිධිය (පැතුම) සිදුධ වේ.

තව ද අනෙකක් කියමි. ඇවැත්ති, මෙහි එක්තරා පුගුලෙක් මහණකුට හෝ බමුණකුට හෝ අාහාර පාන පහන්තෙල් යන මේ දෑ දත් දෙයි. හේ යමක් දෙන්නේ ද එය පතයි සිවුමහරජයෙහි වැසි දෙවියෝ දීඨසායුෂ ඇත්තෝ යැ යි පැහැ සටහන් ඇත්තෝ යැ යි, සැප බහුල කොට ඇත්තෝ යැ යි ඔහු විසින් අසන ලද්දේ වෙයි. 'කා බුන් මරණින් මතු සිවුමහරජයෙහි දෙවියන් හා එක් වන බවට පැමිණෙන්නෙම නම් යෙහෙකැ' යි ඔහුට මෙයේ සිතෙක් වෙයි. හේ ඒ සින පිහිටුවසි, ඒ සිත ඉටයි, ඒ සිත වඩයි. හීන වූ කම සුවෙහි ඇලුණු, මත්තෙහි නො වඩන ලද ඔහුගේ ඒ සිත එහි ඉපැත්ම පීණිස පවතී ඒ ද සිල්වත්හු ගේ සිත යැ යි, දු යිල්හුගේ සිත නො වේ යැ යි කියමි ඇවැත්ති, පිරිසිදු බැවින් සිල්-වත්හුගේ සිත නො වේ යැ යි කියමි ඇවැත්ති, පිරිසිදු බැවින් සිල්-

තව ද අනෙනකක ඇවැත්නි, මෙහි එක් හරා පුගුලෙක් මහණකුට හෝ බමුණකුට හෝ ආහාර පාන ශයන අ.වාස පහන් නෙල් යන මේ දෑ දත් ලෙයි හේ යමක් ෙන්නෝ ද එය පතයි. හවිතිසාවැසි දෙවියෝ යාම දෙව්ලෝ වැසි දෙවියෝ තුසී දෙව්ලෝ වැසි දෙවියෝ නිර්මාණරති දෙව්ලොව වැසි දෙවියෝ පරනිර්මිත වශවර්ත්ති දෙව්ලොව වැසි දෙවියෝ දීර් සාදුෂ්කන යි වර්ණවත් හයි, සුබ බහුල හයි ඔහු විසින් අයන ලද්දේ වෙයි 'කා බුන් මරණින් මතු පරනිර්මික වශවර්ත්ති දෙවියන් ග් සහභාවයට පැමිණියැ හෙන-නෙම නම යෙහෙකැයි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වෙයි. හේ එ සිත පිහිටුවයි, ඒ සින ඉවයි, ඒ සිත වඩයි. හීන වූ කම සුවෙහි ඇලුණු ඔහු ගේ ඒ සිත මත්තෙහි නො වඩන ලද්දේ එහි ඉපැත්ම වණිස පවති. 'ඒ ද සිල්වත්හු ගේ සිත ය, දුසිල්හු ගේ සිත නො වේ යැයි කියමි. ඇවැත්නි, පිරිසිදු හෙයින් සිල්වත්හු ගේ ඩත පැතුම සිදු වෙයි. පුත ව පරං ආවුසෝ ඉටෙකවෙවා දනං දෙනි සමණසා වා බුහම-ණසා වා අනනං පානං වසා යානං මාලාගනුව ලෙපනං සෙයාව සථ පදී-පෙයා. සො යං දෙනි කං පව වාසි සකි. කසා සුකං හොති 'බුහමකා යිකා දෙවා දී සායුකා වණණව නෙතා සුබබහුලා' ති කසා එවං හොති 'අහෝ වතාහං කායසා හෙද පරමුරණා, බුහම කායිකානං දෙවානං සහබානං උපප ජෙයා හන්. සො කං චිතතං දහති තං චිතතං අධිවසාති, කංචිතතං භාවෙති. කසා කං චිතතං හී නෙ' ධිමුතතං උතතරිං අහාචිතං කතු පපතනියා සංවතතකි. කණු බො සීලව නො වදම් නො දුස් ලසය, චීතරාගසා නො සරාගසා. ඉජඹ නාවුසො සීලවනො චෙනොපණියි චීතරාගසා

අටඨ පරිසා බත්තියපරිසා, බාහමණපරිසා, ගහපතිපරිසා, යමණ– පරිසා චාතුමමහාරාජිකපරිසා, කාවතිංසපරිසා, මාරපරිසා, බුහුමපරිසා.

අටඨ ලොකධම්මා ලාහෝ ව, අලාහෝ ව, යසෝ ව, අයසෝ ව, නිනු ව, පසංසා ව, සුබණුව, දුක්ඛණුව.

අඪ අභිභායකතාති අජාධිතන රූපසඤඤී එකො බහිඳධා රූපානි පසසති පරිතතාති සුවණණදුඛඛණණානි. තානි අභිභුයා ජානාමි පසසාමීති එවං සඤඤී භොති. ඉදං පඨමං අභිභායතනං.

අජනිතකං අරුපසඤඤ් එකො බහිඳධා රුපානි පසාකි අපපමාණානි සුව ණණදුඛඛ ණණානි, තානි අභිභුයා ජානාම පසාමේනි එවං සඤඤ් තොති. ඉදං දුනියං අභිභායතනං.

අජඣකතං අරුපසඤඤී එකො බහිඳධා රුපානි පසාති පරිකතානි සුවණණදුඛඛණණානි, තානි අභිභුයා ජානාම් පසා මීති එවං සඤඤී හෙ කි. ඉදං කතියං අභිභායකනාං.

අජාඛතනං අරුපස්ඤඤ් එකො බහිදධා රුපානි පසාකි අපපමාණානි සුවණණිදුඛඛණණානි, කානි අභිභුයා ජානාම පසසාමිකි එවං සඤඤ් හොත්. ඉදං චතුළු• අභිභායතනං දික්සභියේ පාරික වගිය

තව ද අනෙකෙක. ඇවැත්ති, මෙහි එක්කරා පුගුලෙක් මහණකුට හෝ බමුණකුට හෝ ආහාර පාන වස්තු යාන මාලා ගන්ධ විලෙප<mark>න</mark> «යන ආවාස පහන් තෙල් යන මේ දෑ දන් දෙයි. හෝ යමක් දෙන්නෝ ද, එය පනයි ඔහු විසින් 'බුහ්මකායික දෙවියෝ දීර්ඝායුෂ්ක හ, වර්ණවත් හ, සුව බහුල කොටැත්තෝ හ' යි අසන ලද්දේ වෙයි. 'මම කා බුන් මරණින් මතු බුහ්මකායික දෙවි<mark>යන් ගේ</mark> සහභාවයට පැමිණියැ හෙන්නෙම වීම නම යෙහෙකැ යි මෙසේ සිතෙක් ඔහුට වෙයි. ඒ හිත පිහිටුවයි, ඒ සිත ඉටයි, ඒ සිත වඩයි ඔහුගේ ඒ සිත පහත් බඹලොවෙහි ඇලුණේ, මක්කෙහි නො වඩනා ලද්දේ එහි ඉපැක්ම පිණිස පවතී ඒ ද සිල්වත්හූ ගේ සිත යැ, දුසිල්හුගේ සිත නො වේ-යැ' යි කියමි පහවූ රාගය ඇත්තහුගේ සිත ය, රාග සහිතයාගේ සිත නො වේ යැ යි කියමි ඇවැත්ති, සිල්වත්හුගේ චිත්තපුණිධිය (පැතුම) සිදු ලවයි පහ වූ රාගය ඇති බැවිනි.

පිරිස් අවෙක කැත් පිරිස, බමුණු පිරිස, ගැහැවි පිරිස, මහණ පිරිස, සිවුමහරැජි පිරිස, තවත්සා දෙව් පිරිස, මර පිරිස, බඹ පිරිස.

ලොකධර්ම අටෙක: ලාහය, අලාහය, යශස, අයශස, නින්දව, පුශංසාව, සුබය, දුඃබය

අභිභායකන අටෙක එකෙක් අධාාත්මරුපයෙහි පරිකර්ම වශයෙන් රූපසංඥා ඇත්තේ පිටත්ති සුවර්ණ හෝ දුර්වර්ණ හෝ පරිතුාලම්බන වූ පුකිභාග නිමිකි දකි ඒ නිමිකි මැඩ, 'දනිමි යි, දකිමි'යි මෙසේ සංදෙ ඇත්තේ වෙයි මේ පළමු වන දතිහායකනය යි,

එකෙක් අධාාත්මයෙහි රූප සංඥා ඇක්තේ පිටත්හි අපුමාණ වූ සුවර්ණ දුර්වර්ණ නිමින්කරුපයන් දකී. ඒ රූප මැඩ, 'දනිමි' ශී 'දකිමි' ශි මෙසේ සංඥා ඇත්තේ වෙයි. මේ දෙවෙන් අභිභායකනය යි.

එකෙක් අධාාත්ම අරමුණෙහි පරිකර්මසංඥා නැත්තේ, පිටත්හි වූ සුවර්ණ හෝ දුර්වර්ණ වූ පරිකාලම්බන වූ පරිකර්ම නිමිති ද පුනිභාග නිමිති ද දකි. ඒ අරමුණ මැඩ, 'දනිමි' යි 'දකිමි' යි මෙබදු සංඥා ඇත්තේ වෙයි. මේ කෙවෙනි අභිභායකනය යි.

එකෙක් අධායත්ම අරමුණෙහි රූප සංඥා නැත්තේ, පිටත්හි වූ අපුමාණ වූ සුවර්ණ දුර්වර්ණ රූපය ා් දකී. ඒ රූප අභිභවා 'දනිමි' යි 'දකිම්' යි මෙසේ සංඥා ඇත්තේ වෙයි. මේ සතරවන අභිභායකතය යි.

අජිකිකතා අරුපසඤඤ් එකො බහිදධා රුපානි පසාක් නීලානි නීල-වණණානි නීලනිදසසනානි නීලනිහාසානි – සෙයාාථා පි නාම උමොපුප් නීලං නීලවණණ නීලනිදසසනං නීලනිහාසං සෙයාාථා වා පන තං වසථං බාරාණසෙයාකං උහතොහාගවීමටඨං නීලං නීලව ණණ නීලනිදසස-නං නිලනිහාසං එවමෙවං අජිකිකතං අරුපසඤඤ් එකො බහිදධා රුපානි පසාක් නීලාකි නීලව ණණානි නීලනිදසසනානි නිලනිහාසානි. කානි අභිභුයා ජානාම පසසම කී එටං සඤඤ් හොනි. ඉදං පණුමං අභිභායකනං.

අජඹානතං අරුපසඤඤී එකො බනිදධා රූපානි පසසකි පිකානි පීකව ණණාති පිකතිදසසතාති පීකතිහාසාති. සෙයාදාපි නාම කණි— කාරපුපථං ජීනං පීකව ණණං පීකතිදසසනං ජීනතිහාසං සෙයාදා වා පත කං වසථං බාරාණමෙසයාකං උහකොහාගවීමටඨං ජීකං ජීනවණණං පීකතිදසකතං පීකතිහාසං එවීමෙවං අජඹානතං අරුපසඤඤී එකො බහිදධා රූපාති පසසකි පීකානි පීකවණණාති පීකතිදසයනානි පීක-නිහාසානි, කානි අහිභුයා ජාතාම පසසාමිති එවං සඤඤී හොකි ඉදං ජටඨං අභිභායකනං

අජඹතාං අරූපසඤඤී එකො බහිඳධා රූපානි පසසති ලොහිතකානි ලොහිතකවණණානි ලොහිතකනිදුසසානි ලොහිතකනිහාසානි. සෙයාය-ථාපි නාම බණුජීවකපුප් ලොහිතකං ලොහිතකවණණං ලොහිතක-නිදසසනං ලොහිතකනිහාසං. සෙයාය් වා පන තං වස් බාරාණ-සෙයාකං උහතොහාගවමවස් ලොහිතකං ලොහිතකවණණං ලොහිතක-නිදසයනං ලොහිතකනිහාසං එවලෙවං අජඹතාං අරූපසඤඤී එකො-ඛාරිදධා රූපානි පසසනි ලොහිතකානි ලොහිතකවණණානි ලොහිතක-නිදසකතානි. ලොහිතකනිහාසානි, තානි අභිභයා ජානාම පසසාම ති එවං සඤඤී හොති. ඉදං සතුනමං අභිභායතන

අජිතිතනං අරුජසඤඤී එකො බහිඳ්ධා රූපානි පසුනි ඔදුතානි ඔදුතුව ණණානි ඔදුතුනිදසසනානි ඔදුතුනිපාසානි. සෙයාප්ට නාම ඔසයිතාරකා ඔදුතුන ඔදුතුව ණණා ඔදුතුනිදාසනා ඔදුතුනිහාසා සෙයාප්ථා වා පන කං වඳවං බාරාණ සෙයාකං උහතොහාගවීමටඨා ඔදුතු ඔදුතුනිණණ ඔදුතුනිදසසනං ඔදුතුනිහාසං එවමෙවං අජිකිතුනා අරුප්සිසි එකො බහිඳ්ධා රූපානි පසුන් ඔදුතුන් ඔදුතුව ණණානි ඔදුතුනිදාසනානි ඔදුතුනිහාසානි, තානි අභිභුයා ජානාම පසුයාම කි එවං සඤඤී හොති. ඉදං අටුඨමං අභිභායතනාං

එකක් අධාාත්මරුපයෙහි පරිකර්මසංඥා නැත්තේ, නිල් වූ, නිල්-වන් වූ, නිල් දකුම දැති, නිල්පැහැති බාහිර වූ රූප දකි. නිල් වූ, නිල්වන් වූ, නිල් දකුම ඇති, නිල්පැහැති දියමෙරලිය මලෙක් යම සේ වේ ද, නිල් වූ නිල්වන් වූ නිල් දකුම ඇති, නිල් පැහැති, දෙපිට ම ලට සිලිටී වූ කසිවනෙක් යම සේ වේ ද, එසේ ම නිල් වූ, නිල්වන් වූ, නිල් දකුම ඇති නිල්පැහැති, බාහිර කසිණාලමබන රූපයන් අධාහක්ම-රූපයෙහි පරිකර්මසංඥා නැත්තේ දකි. ඒ රූප අභිභවා 'දනිම් දකිමි'යි මෙසේ සංඥා ඇත්තේ වෙයි. මේ පස්වන අභිභායතනය යි.

එකෙක් අධාාත්මරූපයෙහි පරිකර්මසංඥා නැත්තේ, රත්වන් වූ, රත්වන් දකුම් ඇති, රන් පැහැති, බාහිර වූ පීත වර්ණ රූප දකි. රත්වන් වූ රත්වන් දකුම් ඇති, රන්පැහැති, පීතවර්ණ කිණිහිරි මලෙක් යම් බදු වේ ද, දෙ පිට මට සිලිටි වූ, රත්වන් වූ, රත්වන් දකුම් ඇති, රත්පැහැති පීතවර්ණ කසි වතෙක් හෝ යම්බදු වේ ද, එසේ ම රත්වන් වූ, රත්වත් දකුම් ඇති, රත්පැහැති, බාහිර පීතකසිණරූපයන් එකෙක් අධායත්මයෙහි රූපසංඥා නැත්තේ දකී ඔවුන් මැඩ, 'දනිමි'යි 'දකිම' යි මෙසේ සංඥා ඇත්තේ වෙයි. මේ සවන අභිභායතනය යි

එකෙක් අධාාත්ම රූපයෙහි රූපසංඥා නැත්තේ, රතු වූ, රත්වන් වූ, රත්වන් දකුම ඇති, රත්පැහැති බාහිර රූපයන් දකී. රතු වූ රත්වන් වූ, රත්වන් දකුම ඇති, රක් පැහැ වූ බඳුවද මලෙක් යම සේ වේ ද, දෙපස මට හිලිට් වූ, රතු වූ, රත්වන් වූ, රත්වන දකුම ඇති, රත්පැහැ වූ, කසිවකෙක් හෝ යම සේ වේ ද, එසේ ම රතු වූ, රත්වන් වූ, රත්-වන් දකුම ඇති, රත්පැහැ වූ බාහිර රූපයත්, අධාාත්ම රූපයෙහි රූප සංඥා නැති එකෙක් දකී. ඔවුන් මැඩැ 'දනිමි' යි, 'දකිමි' යි මෙසේ සංඥා ඇත්තේ මෙයි. උම සත්වන දහිභායතනය යි.

එමකක් අධායත්මරූපයෙහි රූප සංඥා නැත්තේ සුදු වූ, සුදුවන් වූ, සුදුවන් වූ, සුදුවන් දකුම ඇති, සුදුපැහැති වූ ධාහිර රූපාලම්බනයන් දකි. සුදු වූ සුදුවන් දකුම ඇති, සුදුපැහැ වූ, ඔහිටි තාරකාව යම සේ ද, දෙපස මට සිලිටි වූ, සුදු වූ, සුදුවන් වූ, සුදුවන් වූ, සුදුපැහැති කසී වහක් හෝ යම සේ වේ ද එසේ ම සුදු වූ, සුදුවන් වූ, සුදු දකුම ඇති, සුදු පැහැ වූ, බාහිර කසිණුරූපයන්, එකෙක් අධායත්මයෙහි රූපසංඥා නැත්තේ දකි. ඔවුන් මැඩ, 'දහිමි' යි දෙකිම' යි මෙසේ සංඥා 'ඇත්තේ වෙයි. මේ අවවන අභිභායයනය යි.

අටඨ විමෝකබා රුපි රුපානි පසසකි. අයං පඨමෝ විමෝසෙඛා. අජිතානනා අරුපසඤඤ් බයිද්ධා රුපානි පසසකි අයං දුකිායා වීමෝමසකා.

සු තතනව අධිමුතෙනා හොති. අයං තත්ගො විමොකෙබා.

සඛ්ඛමසා රූපසණුණුනං සමතිකකමා පටිසසණුණුනං අළුගමා නානතතසණුණු අමනසිකාරා අනතෙනා ආකාලසා'ති ආකාසානණුා– යතනං උපසමපජර විහරති අයං චතුෂෝා විමෝසෙඛා.

සඛඛණයා අංකාසානාණුවායනනං සමතිකකුම් අනනනං විඤ්ඤණනති විඤ්ඤණණුවායකනං උපසම්පජප් විහරති. අයං පණුමමා වීමොයෙකා–

සබබලසා විණුඤුණණවායනනං සමතිකක^{ලාල} 'නස් කිණුව'ති ආකිණු– ඤඤුයනනං උපසම්පජජ විහරති. අයං ඡ ටොඨා විමෙනෙකා

සඛඛයෝ ආකිණුකුසැයකතුං සමතිකකම් නෙවසකුසැනාසකුසැං යකතං උපසමපජජ විහරති. අයං සතනමො විමොසෙඛා.

සඛ්ඛයෝ නෙවසඤඤනා සඤඤයනනං සමතිකකම් සඤඤුවෙදයිත නිරෝධං උපසම්පජජ විහටති. අයං අඋඨුමෝ විමෝ කො. `

ඉමෙ බො ආවුසො තෙන භගවතා ජානතා පසසතා අරහතා සමමාසබුදෙධන අවුඨ ධමමා සම්මදයකාතා. තිසු සබෙබුහෙව සම්ශා– යිතබබං –පෙ– අපුථාය හිතාය සුබාය දෙවමනුසසානං

නවකං

15 අජී ලබා ආවුලසා ලතන භනවතා ජානතා පසසතා අරහතා සම්මාසම්බු ඉදධන නව ධ මතා සම්මද සඛාතා තුළු සම්බල සම්බලි තුබ්බං – පෙ– අපුථාය හිතාය සුබාය ලදවමනුසසානං

කතමෙ නව?

නව ආසාත වසවූනි අනස්ං මෙ අවරිනි ආසාතං බණානි, අනස්ං මේ චරකීනි ආසාතං බණානි, අනස්ං මෙ චරිසානීනි ආසාතං බණානි පියස් මෙ මනාපසා අනස්ථා අචරි –පෙ– අනස්ථං චරකි –පෙ– අනස්ථා චරිසානීනි ආසාතං බණානි, අපපියසා මෙ අමනාපසා අස්ථා අචරි –පෙ– අස්ථා චරනි –පෙ– අස්ථා චරිසානීනි ආසාතං බණානි. වීමොක්ෂ අවෙක: රුපධාාන ඇත්තේ නිලකසිණරුපාදි රූපයන් ධාාන ඇසින් දකි. මේ පළමුවන වීමොක්ෂය යි.

අධානත්ම රූපයෙහි රූප සංඥා නැත්තේ බාහිර රූප දකි. මෙ දෙවෙනි වීමොක්ෂය යි.

දහන් ඇසින් පිරිසිදු කසිණ අරමුණු දක්නේ 'ශූභ යැ' යි ම එහි ඇලුණේ වෙයි. මේ නෙවෙනි විමොක්ෂය යි. 🗽

සර්ව පුකාරයෙන් රූප සංඥා ඉක්මීමෙන් පුකිසසංඥාවන් පහ වැ යැමෙන්, නානාත්වසංඥාවන් නොමෙනෙහිකිරීමෙන් 'අහස අනන්ත යැ' යි ආකාසානඤ්චායතනයට පැමිණ වෙසෙයි. මේ සතරවන වීමෙ:ක්ෂය යි.

සර්වපුකාරයෙන් ආකාසානඤ්චායකනය ඉක්මැ 'විඥානය අනන්ක යැ' යි විඤ්ඤැණඤ්චායතනයට පැමිණ වෙමසයි. මේ පස් වන වීමොක්ෂය යි.

සර්වපුකාරයෙන් විඤ්ඤුණඤ්චායතනය ඉක්මැ, 'කිසිත් නැකැ'යි ආකිඤ්චඤ්ඤායනනයට පැමිණ වෙසෙයි. මේ සවන විමොක්ෂය යි.

සර්වපුකාරයෙන් ආකිඤ්චඤ්ඤයතනය ඉක්මැ සඤ්ඤවෙදශිත නිරෝධයට පැමිණ වෙසෙයි. මේ අටවන වීමොක්ෂය යි.

ඇවැන්නි, දන්නා දක්නා අර්හත් වූ සමාක්සම්බුදධ වූ ඒ භාගාවතුන් වහන්සේ විසින් මොනොවට වදරන ලද අෂ්ට ධර්මයෝ මොහු ය. එහි සියල්ලන් විසින් ම එක් වැ ගැයිය යුතු. එය දෙව් මිනිස්නට පුයෝජනය පිණිස, වැඩ පිණිස, සුව පිණිස වන්නේ ය.

නවකය.

15. ඇවැත්නි, දන්නා දක්නා අර්භත් සමාාක්සම්බුද්ධ වූ ඒ භාගා-වතුන් වහන්සේ විසින් මොනොවට වදරන ලද නව ධර්ම කෙනෙක් දැක එට් සියල්ලන් විසින් ම එක් වැ ගැයිය යුතු. . එය දෙව් මිනිස්නට ළයෝජනය පිණිස, වැඩ පිණිස, සුව පිණිස වන්නේ ය.

කවර ධර්ම නව දෙනෙක් ද? යන්.

ආසාත වස්තු (වෛරයට කරුණු) නවයෙක මට අවැඩ කෙළේ යැ යි වෛර බදි, මට දන් අවැඩ කෙරේ යැයි වෛර බදි, මට මතු පවැඩ කරතැ යි වෛර බදි, මට පිිය මනාප පුද්ගලයාට අවැඩ කෙළේ යැ යි . දත් අවැඩ කෙරෙ යැ යි . මතු අවැඩ කරතැ යි වෛර බදි, මට අපිිය අමතාප පුද්ගලයාට වැඩ කෙළේ (අභිවෘදයිය සිදු කෙළේ) යැ යි . දත් වැඩ කෙරේ යැ යි මතු වැඩ කරතැ යි වෛර බදි. නව ආසාතපට්විනයා අනත්ව මෙ අවරි ති, තං කුතෙන් ලබනා ති ආසාතං පට්විනෙති, අනත්ව මෙ චරිසයති ති තං කුතෙන් ලබනා ති ආසාතං පට්විනෙති, අනාත්ව මෙ චරිසයති ති තං කුතෙන් ලබනා ති ආසාතං පට්විනෙති, පියසය මෙ මනා සහ අනත්ව අචරි -පෙ-අනත්ව චරත -පෙ- අනත්ව චරිසයනීති තං කුතෙන් ලබනා ති ආසාතං පට්-විනෙති, අප්පියසය මෙ අමනා පසා අත්ව අචරි -පෙ- අත්ව චරකි -පෙ-අත්ව චරිසයති ති, තං කුතෙන් ලබනා ති ආසාතං පට්විනෙති.

නව සතකාවාසා සනතාවුසො, සතතා නානතතකායා නානතත සකුස්දීනො සෙයාපථාපි මනුසසා එකචෙච ච දෙවා එකවෙච ච විනිපාතිකා. අයං පඨමෝ සතතාවාසො.

සනතාවුසො, සකතා නානකතකායා එකකතසඤ්ඤිනො සෙයාාථාපි දෙවා බුහුමකායිකා පඨමාභිනිඛඛකතා. අයං දුතියො සකතාවාසො.

සනතාවුසො සකතා එකතතකායා නානකතසඤඤ්නො සෙයාාථාපි ලදවා ආභසසරා. අයං තතියො සහතාවාසො.

සනතාවුසො, සනතා එකනතකායා එකනතසණඤ්දීලනා සෙයා ථාපි දෙවා සුහකිණකා. අය[ු]. චතුලෙසා සනතාවාසො,

සනතාවුසො, සනතා අසණුඤීනො අපපටිසංවෙදිනො මසයාගථාපි දෙවාං අසඤඤසනතා ් අයං පණුමෙමා සනතාවාසො.

සනානවුමෙසා, සනා සබ්බසො රුපසණුණුනං සමනිකක්මා පටිස සණුණුනං අළුගමා නානනාසණුණුනං අමනසිකාරා අනමනා ආකා-මසා ති ආකාසානණුවායකනුපගා අයං ඡලටඨා සනතාවාසො.

සතතාවුසො, සතතා සබබසෝ ආකාසාන ඤවායතනං සමතිකකම් අනතනං විඤඤනණතත් විඤඤණඤවායතනූපගා අයං සතනමෝ සතතාවාසො

¹ අසඥ්ඤ්ඨනනා (සහා, කට)

අසාකපුතිවිනය (වෛර දුරු ලන කරුණු) නවයෙක හේ මට අවැඩ කෙළේ යැ යි (ඒ අවැඩ කිරීම නො වේ වා යි ඒ දුතුලා කෙරෙනි) එය කොයින් ලද හැකි ද යි සිතත්තේ චෛර දුරු ලයි හේ මට දැන් අවැඩ කෙරේ යැ යි එය ඔහු කෙරෙහි කොයින් ලද හැකි දැයි සිතන්නේ චෛර දුරු ලයි. ඔහු මට මතු අවැඩ කරතැ යි යන එය (ඔහු කෙරෙහි) කොයින් ලද හැකි ද යි සිතනුයේ චෛර දුරු ලයි. මගේ පිය මනාප පුතුලාට හේ අවැඩ කෙළේ යැ යි ... හේ දැන් අවැඩ කෙරේ යැ යි ඔහු මතු අවැඩ කරතැයි යන එය (ඔහු කෙරෙහි) කොයින් ලද හැකි ද යි සිතනුයේ චෛර දුරු ලයි. මට දළිය වූ අමනාප වූ පුතුලාට හේ වැඩ සිදු කෙළේ ය . දැන් වැඩ සිදු කෙරෙයි .. මතු වැඩ සිදු කෙරෙකැයි යන එය ඔහු කෙරේ කොයින් ලද හැකි ද යි සිතනුයේ වෛර දුරු ලයි.

සක්වාවාස (සත්වයනට වාසස්ථාත) නවයෙක ඇවැත්ති, මිතිසුන් ද ඇතැම දෙවියන් ද ඇතැම් විනිපාතිකයන් ද ශස් කයැ වෙනස් බව ඇති, පුතිසන්ධිසංඥායෙහි ද වෙනස් බව ඇති සත්ව කෙනෙක් ඇත. මේ පළමු සත්වාවාසය යැ.

ඇවැත්ති, කල්පාරම්භ සමයෙහි උපත් බුහ්මකායික දෙවියන් සේ කයින් වෙනස් වූ පුතිසන්ධිසංඥායෙන් සමාන වූ සත්ව කෙනෙක් ඇත. මේ දෙවෙනි සත්වාවාසය යැ.

ඇවැත්නි, ආභස්සර දෙවියන් සේ වූ කයැ සමාන බව ඇති පුතිසන්ධිසංඥායෙහි වෙනස් බව ඇති සත්ව කෙනෙක් ඇත. මෙ තෙවෙනි සත්වාවාසය යැ.

ඇවැත්ති, ශූහකෘත්ස්තක දෙවියන් සේ කයැ සමාන බව ඇති, පුකිසත්ගිසංදොවේ ද සමාන බව ඇති සත්ව කෙතෙක් ඇත. මේ සිවුවැනි සත්වාවාසය යැ.

අැවැත්නි අසංඥසත්ව දෙවියත් මස් පුතිසන්ධිසංඥාව නැති, විදුම නැති සත්ව කෙනෙක් ඇත. මේ පස්වැනි සත්වාවාසය යැ.

ඇවැත්ති, හැම සැටියෙත් ම රූප සංඥාවත් ඉක්මිමේත්, පුතිස-ය-ඥාවත් අතුරුදහන් වීමේන්, නානාත්වස-ඥාවන් නො මෙනෙහි කිරීමේන්, 'අහස අනන්ත යැ' ගි සමාධි වඩා ආකායානඤ්චායතනයට පැමිණි සක්ව කෙනෙක් ඇත. මේ සවැනි සත්වාවාසය යැ.

ඇවැක්නි, හැම අයුරින් ආකාසානඤ්වායතනය ඉක්මැ, 'විඥානය අනන්ත යැ' යි යමාධි වඩා විඤ්ඤැණඤ්වායතනයට පැමිණි සක්ව කෙනෙක් ඇත මෙ සත්වැනි සත්වාවාසය යැ. සතනාවුලසා, සතන සඛඛසෝ විණුඤණණණායතනං සමත්කකුමම නත්රී කිණුවිති ආකිණුණුණුයතනුපගා අයං අඋද්රමා ස**තනාවාලසා**

සනතාවුසො, සකතා සබබසො ආකිණුණුණුයතනං සමකිකුකුමම නෙවසණුණුනාසණුණුයකනූපගා. අයං නවමො සකතාවාසො

නව අකඛණා අසමයා බුහමචරියවාසාය ඉධාවුසො, තථාගහො ච ලොකෙ උපපනෙනා හොති අරහං සමමාසම්බුදෙධා, ධමෙමා ව දෙසීයති ඔපසම්කො පරිනිඛඛානිකො සමෙඛාධග.මී සුගතපපවෙදිකො, අයං ව පුගෙනලො නිරයං උපපනෙනා හොති. අයං පඨමෝ අකඛාණා අසමයො බුහුමචරියවාසාය.

පුන ව පරං ආවුසෝ, තථාගතොච ලොකෙ උපදෙනනා හොති අරහං සම්මාසම්බුදෙබා. ධමෙමාච දෙසීයති ඔපසම්කො පරිනිම්බානිකො සම්මාධ-ගාම සුගතපපවේදිනො. අයං ච පුගකලො තිරවණනයොතිං උපපනෙනා හොති. 'අයං දුනියෝ අක්ඛණෝ අසමයෝ මුහම්වරියවාසාය –පෙ පෙතතිවිසයං උපපනෙනා හොති –පෙ අසුරකායං උපපනෙනා හොති –පෙ අසුරකායං උපපනෙනා හොති –පෙ අසුරකායං උපපනෙනා හොති –පෙ පවවනතිමේසු ජනපදෙසු පවවාජානො හොති මිලකෙකිසු අවිණුසුනාරෙසු යන් නන් ගති භික්ඛුනං භික්ඛුනිනං උපාසකානං උපාසිකාණා. අයං ජලටඨා අක්ඛණෝ අසමයෝ මුහම්වරියවාසාය.

පුත ව පරං ආවුසෝ, තථාගතෝ ව ලොකේ උපපනෙන හොති අරහං සම්මාසම්බුදේධා. ධමම්මා ව දෙසීයති ඕපසම්කෝ පරිතිඛානිකෝ සම්මාධගාමී යුගතපපවේදිතෝ. අයං ව පුගතලෝ මජකිමෙසු ජනපදේසී පව්චාජාතෝ හොති, සො ව හොති මිච්ඡාදිවසිකෝ විපරිතදස්සනොනාත් දිනකං, නෑත් යිවස්ං, නෑත් හුතං, නෑත් සුකටදුකකටානං කම්මානං එලං විපාකෝ, නෑත් අයං ලෝකෝ, නෑත් පලරා ලෝකෝ, නෑත් මාතා නත් පිතා, නත් සත්තා ඔපපාතිකා, නෑත් ලෝකේ සමණ්ඛාහමණා සම්මගත්ත සම්මාපටිපනතා යෙ ඉමං ව ලෝකං පරං ව ලෝකං සයං අභිණුස් සවජ්නකාවා පවේදෙනාත්ති අයං සහතුමෝ අක්ඛනණා අසමයෝ බුහුමව්රියවාසාය.

^{1.} මිලකබකෙසු (සහා, කම) මිලකබුසු (කළුවි)

² සුකතදුකකතාන (මජය•)

යඨගිනි සූතුය

දික්සභියේ පාරික වගිය

ඇවැත්ති, හැම අයුරින් විඤ්ඤාණඤ්වායනනය ඉක්මැ 'කිසින් නැතැ' යි සමාධි වඩ , ආසිඤ්ඩඤ්ඤායතනයට පැමිණි සතව නෙනෙක් ඇත. මේ අටවැනි සත්වාවාසය යැ.

ඇවැත්ති, හැම අයුරින් ආකිඤ්චඤ්ඤයතනය ඉක්මැ නෙව– සඤ්ඤනාසඤ්ඤයතනයට පැමිණි සත්ව කෙනෙක් දැත. මේ නවවැනි සත්වාවාසය යි.

මුත්මචර්යවාසයට නො සුදුසු කාල වූ අක්ෂණ නවයෙක: ඇවැත්ති, මෙති අර්හත් සමාක්සම්බුද්ධ වූ තථාගතයන් වහන්සේ ලොවැ පහළ වූ සේක් චෙති කෙලෙස් සංසිදුවන, කෙලෙස් පිරිනිවන ගෙනැදෙන, මාර්ගඥානපුතිවෙඩයට යන, සුගතයන් විසින් පුකාශිත ධර්මය ද දෙසනු ලැබෙයි. එහෙත් මේ පුද්ගල තෙමෙ නිරයට වන්නේ වෙයි. මේ මුත්මචර්යවාසයට නොසුදුසු කාලය වූ පළමු වැනි අක්ෂණය යැ.

තව ද අනෙකක් කියම. ඇවැත්ති, අර්හත් වූ සමාාක්සම්බුද්ධ වූ තථාගතයන් වහන්සේ ලොවැ පහළ වූ සේක් චෙති. කෙලෙස් නිවන, කෙලෙස් පිරිතිවන ගෙනැ දෙන, මාර්ගඥාන පුතිවෙධයට යන, සුගතයන් විසින් පුකාශිත දහම ද දෙසෙයි. එහෙත් මේ පුභුල් නෙමේ තිරිසන් යොනියට පැමිණියේ වෙයි. මේ බුහ්මවර්යවාසයට නො සුදුසු කාලය වූ දෙවෙනි අක්ෂණය යැ.

... ලේක ලොකයට පැමිණිලය් වෙයි ...

... අසුර නිකායයට පැමිණියේ වෙයි ...

. දීර්ඝායුෂ්ක දේවනිකායකට පැමිණියේ වෙයි ..

යම් තැනෙක මහණුන් ගේ මෙහෙණන් ගේ උවසුවන් ගේ උවැසියන් ගේ හැසිරීමෙක් නැති, පව පින් දන්නවුන් නැති පුතාන්තයෙහි වූ මිලේචඡ ජනපදයන්හි උපන්නේ වෙයි. මේ බුහ්මවර්යවාසයට නො සුදුසු, කාලය වූ සවැනි අක්ෂණය වෙයි

තුව ද අනෙකෙක. ඇවැත්ති, අර්හත් වූ සමාක්සම්බුද්ධ වූ තථාගතයත් වහත්සේ ලෙනවැ පහළ වූ සේක් වෙති. කෙලෙස් නිවත, කෙලෙස් පිරිනිවන ගෙනැ දෙන, මාර්ගඥානපුතිවේධයට යන, සුගතයන් විසින් පුකාශිත ධර්මය ද දෙසනු ලැබෙයි. මේ පුද්ගල තෙමේ මධාවේ ජනපද අතුරෙන් එකෙක උපන්නේ ද වෙයි එහෙත් හෙ තෙමේ 'දුන් ද යෙහි පල නැත, යාගයෙහි (මහ දන් හි) පල නැත, පූජ.යෙහි පල නැත, සුකෘත දුෂ්කෘත (කුගලාකුශල) කර්මයන්ගේ එල විපාක නැත, මේ ලෙනව නැත, පර ලොව නැත, වෙට කළ සත්කාරයෙහි පල නැත, පියාට කළ සත්කාරයෙහි පල නැත, උපපාදුක (කම වූ පරිදි මැරි උපැනා) සත්වයෝ නැත, සම කෙනෙක් මේ ලොව ද පර ලොව ද කුමූ වෙසෙසි නුවණින් ද නෑ සකක් කොට පවසන්නාහු නම්, එසේ වූ සමාග්ගත (නෙ.වැරැදි මගින් ගිය) සමාක්පත්න (නොවැරැදි මහැ පිළිපන්) මහණ බමුණෝ ලෙවිහි නැතැයි ගත් පෙරුඑණු දෘෂ්ටී ඇති මිසදිටුවෙක් වෙයි මේ බුහ්මවර්යවාසය පිණිස නො සුදුසු කෘල වූ සත්වැනි අක්ෂණය වෙයි

පුත ව පරං ආවුමසා, තථාගතො ව ලොකෙ උපානෙකා හොති අරභං සම්මාසම්බු ෙණා ධ මේ? ව දෙසීයති සිදසම්? කා දරින් ඛරුන්දෙනා සමෝධ ගාමී සුගතපාවේදිකො. අයං ව පුගකමලා වණ්ඩිමෙසු ජනපදෙසු. පවවාජාමතා භෞති සො ව හොති දුපපෙකුකු ජටළා එළමුගො න පටිබලො සුභාසිතදුඛනා සිතානම ක්මක්කුතුං. අයං අදථාමෝ අක්ඛණෙ අසමයො බුහම දරියවාසාය.

පුත ව පරං ආවුසෝ, නථාගතෝ ව ලොකෙ න උපපතෙනා හොති අරහං සමුභාසම්බුදෙධා, ධලමමා ව න දෙසීය නි ඔපසමි ෙකා පරිනිඛ්ධානි කො සලම්බාධගාමී සුගතපැලටදිකෝ, අයං ව පුගෝලො මජකිලෙසු ජනපදෙසු පවචාජාතෝ හොති සෝ ව හොති පක්ඤවා අජලෙස අනෙලමුගො පටිබලො සුභාසිතදුඛ්භාසිතානම් සඑම කුඤුවා. අයං නවම ෙ දක්ඛණ අසමයෝ බුහුමවරියවාසාය.

නව අනුපුබබවිහාරා: ඉධාවුසො, භිකබු විවිචෙවව කාඉමහි විව්වව අකුසලෙහි ධමෙමහි සවිතකකං සවිචාරං විවෙකජං පිතිසුබං පඨමං ඣානං උපසමපජජ විහරති.

විකකුකව්චාරාන වූපසමා –ලප– දුකියං ඣානං උපසමපජි විහරති.

වීකියා ච විරාගා –ලප– තකියං ඣානං උපසම්පඡන් විහදකි

සුඛසය ව පහානා –පෙ– චතුළුං ඣානං උපසම්පඡජ විහරකි.

සබබලයා රූපසණුණුතං සමතිකකාලා පටිසසණුණුතං අත්තමා තානතතාණුණුතං අමනසිකාරා අනලනතා ආකාලසාති ආකාස.නණුා යතනං උපසමපජජ විහරති

සබ්බමසා ආකාසානණුවායකුනං සමතිකකුමම අනතුයං විණුණුණන් විණුණුණණ්වායකනං උපසමුපජජ විහරති.

සබබ[ං]සා විණුසැණුණණඩාංහනං සමතිකකම්ම න**ෑම** කිසෑමිති ආකිණවණුසැ ාතන. උපස**ම**්ජේ විහරති.

සබබලාා දාකිණවණු නොනං සම්ශිකකම්ම පොවසණුණු ගනණැදි යනනං උපසම්පජජ විහරති තිව ද අනෙනෙකක. ඇවැත්ති, අර්හත් වූ සමාක්සම්බුද්ධ වූ කථාගක-යත් ව්යන්සේ ලොවැ පහළ වූ සේක් වෙකි. කෙලෙස් නිව්ත, කෙලෙස් පිරිනිවත ගෙනැ දෙන, මාර්ගඥාන පතිවෙධයට යන, සුගතයන් විසින් පුකා හිත ධර්මය ද දෙසනු ලැබෙයි. මේ පුද්ගල තෙලට මධාම ජනපද අදුලරන් එකෙක උපන්නේ ද වෙයි. එහෙත් හෝ නුවණ නැති, ජඩ වූ, කෙළතොලු වූ මොනොවට කී ද නපුරු කොට කී ද වචනයන්ටග් අර්ථ දනගත්නට පුතිබල නො චෙයි. මේ බුහ්මවර්යාවාසයට නො සුදුසු කාල වූ අටවැනි අක්ෂණය වේ.

තව ද අනොකක ඇවැත්ති, අර්භත් වූ සමාක් සම්බුද්ධ වූ තථාගතයන් වහන්සේ ලෙ.වැ නො පහළ වූ සේක් වෙති. කෙලෙස් නිවත කෙලෙස් පිරිනිවන ගෙනැ දෙන, මාර්ගඳෙන පුතිවෙඩයට යන, සුගතයන් විසින් පකාරිත ධර්මය වූ කලි නො දෙසනු ලැබෙයි. මේ පුද්ගල තෙලම මධාව ජනපද අතුරෙන් එකෙක උපන්නේ ද වෙයි. හේ පුඳා ඇත්තේ, ජඩ නො වූයේ, කෙලනොලු නො වූයේ, මොනොවට කී ද නපුරු කොට කී ද වානයන්ගේ අර්ථ දනගන්නට සමර්ථ වෙයි ඓ බුහ්මව යිවාහයට නො සුදුසු කාල වූ නව වැනි අක්ෂණය වෙයි.

දු පූර්ව ටිහාර නවලයක දැවැත්ති, මෙහි මහණ ඉහමේ කාමයත් ගෙන් උවන් වැ ම, අකුසල් දහමුන් ගෙන් වෙන් වැ මැ, විතර්ක සහිත ටිවාර සහිත විවේකයෙන් උපන්, පුීතිය හා සුව හා ඇති පළමු දහන ලැබ වෙසෙයි.

විතර්කවිචාරයන් සංහිදිමෙන් . දෙවෙනි දහන ලැබ වෙසෙයි. පුිතිය ද පහ වීවෙන් . පෙවෙනි දහන ලැබ වෙසෙයි. සුබවේදන:ව ද දුරැලිමෙන් සතර වන දහන් ලැබ වෙසෙයි.

හැම ලෙසින් රූප සංඥා ඉක්ළිමෙන්, පුතිස සංඥුවන් අතුරුදහන් ටීටමන්, නානෘති සංඥුවන් නො මෙනෙහි කිරීමෙන් 'අහස අනන්ත යෑ' යි (සමාධි වඩා) ආකාසානණු යනන ධාානයට පැමිණ වෙසෙයි.

හැම ලෙයින් අකාසානඤාායනනය ඉක් මැ, වී ඥානය අනන්න යැ යි (යව්.යි වඩා) වියැශ්ණඤිායනන ධාානයට පැමිණ වෙසෙයි.

නැතැ' යි (සව යි වඩා) ආකිණුණුණුයන ධාානය ඉක්මැ, 'කිසින් නැතැ' යි (සව යි වඩා) ආකිණුණුණුයන්න ධාානයට පැමිණ වෙසෙයි

යාන ධා:නයට පැලිණ වේසෙයි. යාන ධා:නයට පැලිණ වේසෙයි. සඛ්ඛසෝ නෙවසණුණුනාසණුණුයකන් සමතිකකම සණුණුවෙදශික-නිරෝධං උපසම්පජජ විහරකි.

නව අනු පුබ්බන්ගරාධා. පඨමං ඣානං සමාපනනසස කාමස සැසු නිරුණා හොනි, දුතියං ඣානං සමාපනනසස විත කකවිවාරා නිරුණා හොනි, තතියං ඣානං සමාපනනසස වීති නිරුණා හොති, චතු සථං ඣානං සමාපනනසස වීති නිරුණා හොති, චතු සථං ඣානං සමාපනනසස අසසාස පසසාසා නිරුණා හොති, ආකාසානණවංයතන සමාපනනසස රූපස සැසැ නිරුණා හොති, විසැසැණණමායතන සමාපනනසස ආකාසානණවාය තනසස නිරුණා හොති, අකිසැ සැසැ යතන සමාපනනසස විසැසැණණමාය තනස සැසැ නිරුණා හොති, නෙව සැසැසැනා සසැසැය තනං සමාපනනසස ආකිණව සැසැය තනය සැසැය නිරුණා හොති, සසැසැය වෙද හිත තිරුණා හොති, සසැසැය වෙද හිත තිරුණා හොති, සසැසැය වෙද හිත තිරුණා හොති.

ඉමේ බො ආවුසො කෙන භගවතා ජානතා පසසතා අරහතා සම්ව-සාමුලදධන නව ධම්මා සම්මදසකාතා. කළු සම්බුහෙව සම්බායිත්බබං —පෙ– අළුාය හිතාය සුබාය දෙවමනුසසානං.

දසක•

16. අත් ි රෝ ආවුසෝ, තෙන හගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සම්මාසම්බුදේඛන දස ධම්මා සම්මදස්ඛාතා තත්ව සම්බම්බේව සම්බාශිත්ඛම --පප- අත්වාය හිතාය සුබාය දෙවමනුස්සානං

කතමේ දස:

දස නාථකරණා ධමමා: ඉධාවුසො, භික්කු සීලවා භොති පාතිමොස්බ-සංවරසංවුතො විහරකි ආචාරගොවරසමපනෙනා අනුමතොසු වණේසු හයදසසාවී. සමාදය සිස්ඛති සික්ඛාපදෙසු යං ඇවුසො භික්කු සීලවා හොති, පාතිමොක්ඛසංවරසංවුතො විහරති ආචාරගොවරසමපනෙනා අනුමතොසු වණේසු හයදසසාවී, සමාදය සික්ඛති සික්ඛාපදෙසු, අයම්ව ධලමා නාථකරණා. තැම ලෙසින් නෙවසණුසූනාසණුයකන ධාානය ඉක්මැ සණුසූ– චෙදයික නිරෝධයට පැමිණ වෙසෙයි.

අනුසූර්ව නිරෝධ (පිළිවෙළින් නිරුදධ වීම) නවයෙක: පුථම ධාානයට සමවන්නහුට කාම සංඥාව නිරුදධ වෙයි. දවිසීය ධාානයට සමවන්නහුට විකර්ක විවාරයෝ නිරුදධ වෙත්. කෘතීය ධාානයට සමවන්නහුට පීකිය නිරුදධ වෙයි. චතුර්ථ ධාානයට සමවන්නහුට ආශ්වාස ළඟවාසයෝ නිරුදට වෙත්. ආකාසානණුවායනනයට සමවන්නහුට රූප සංඥුව නිරුදධ වෙයි. විඤඤුණණුවායනනයට සමවන්නහුට ආකාසාන සායනක සංඥව නිරුදධ වෙයි. ආකිණුඤඤයෙනනයට සමවන්නහුට විඤඤුණණ සමායනන සංඥව නිරුදධ වෙයි. අතිණුණු සෙයුයනනයට සමවන්නහුට විඤඤුණණ කළායනයට සමවන්නහුට විඤඤුණ නිරුදධ වෙයි. අතිණුණු සෙයුයනනයට සමවන්නහුට විඤඤුණ නිරුදධ වෙයි. සෙයුණු වෙදයික නිරෝධයට සමවනුනහුට සංඥව ද වේදනාව ද නිරුදධ වෙ.

ඇවැත්ති, මොහු දන්තා දක්තා අර්හත් වූ සමාකසම්බුද්දා වූ ඒ භාගාවතුන් වහන්සේ විසින් මොනොවට වදරන ලද නව ධර්මයෝ යැ. එහි සියල්ලන් විසින් ම සමග වැ ගැයියැ යුතු. එය. . දෙව්මිනිස්නට පුයෝජන පිණිස, වැඩ පිණිස, සුව පිණිස පවතී.

දශුකය

16. ඇවැත්නි, දන්නා දක්නා අර්භත් වූ සමාක්සම්බුදධ වූ ඒ භාගාවතුන් වහන්සේ විසින් මොනොවට වදුරන ලද දශ ධර්මයෝ ඇත. එහි සියල්ලන් විසින් ම සමග වැ ගැයියැ යුතු... එය... දෙව-මිනිස්නට පුයෝජන පිණිස, වැඩ පිණිස සුව පිණිස වෙයි.

කවර දශධර්ම කෙනෙක් ද යත්:

නාරකරණ (තම හට පිහිට සලසන) ධර්ම දශයෙක. ඇවැත්නි, මෙහි මහණ තෙමේ සිල්වත් වෙයි, පුෘතිමොක්ෂසංවර ශිලයෙන් හැවුරුණේ, ආචාර ගොවර සම්පත්න වැ සවල්පමාතු වරදෙහි ද බිය දක්නා සුලු වැ වෙසෙයි. සමාදන් කොට ගෙන සිකපදන්හි හික්මෙයි. අදවැත්නි, 'මහණ තෙමේ සිල්වත් වෙයි, පාතිමොක්ෂ සංවරයෙන් හැවුරුණේ ආචාර ගොවර දෙකින් යුතු වැ, සවල්පමාතු දෙෂයන්හි ද බිය දක්නා සුලු වැ වෙසෙයි, සමාදන් කොට ගෙන සිකපදන්ට හික්මෙයි යන යමෙක් ඇද්ද, මෙය ද නාරකරණ ධර්මයෙක.

පුත ව පරං ආවුහෝ, භිකඛු බහුසසුකෝ හොති සුතධරෝ සුත-සනාධිවගේ. යෙ තෙ ධමමා ආදිකලාගණා මණෙබකලගණ පරිශයසාන-කලාගණා සාස්ථා සධා කැරනා 1 කෙවලපරිපුණණ පරිසුදධං බුහු දරියි. අභිවදනාත්, තථාරුප, සා ධමමා බහුසසුකා හොනන් ධකා වවසා පරිවිතා මන සැනුම පක්ඛතා දිරයියා සුපපටිවිදධා. යම්පාවු සො, භිකඛු බහුසසුකා හොත් -ලප දිරයිය. සුපපටිවිදධා, අයමුපු ධලමමා නාථකරණා

පුත ව පරං ආධුයෝ, ගියකු කලපාණමිනෙනා හොති කලාාණසභායෝ කලපාණසම්පව වඩා . ශම්පාවුසෝ, ගියකු කලපාණමිනෙනා හොති කලපාණසභාවයා කලාාණයම්පව වෙතා, දයදාපි ධරමා නාර්කරණා.

පුන ව පරං ආවුයෝ, භික්ඩු සුවවට හොති සොවවුයා.කරණෙහි ධලමණි සමනන ගතෝ බමෝ පදක්ඛණගතාහී අනුයාසනිං. යම්පාවුසෝ, භික්ඩු දුවමටා අහ.ති -පෙ- පැක්ඛණගතාහී අනුසාසනිං දයදය ධලමා නාථකරණා.

පුන ච පරං ආවුසො, භිකඛු යානි තානි සබුහමවාරිනං උඉදිාවවානි කිංකරණියානි, තුළු දශකඛ හොති අනලසො තුනුපායාය වීලිංසාය සමනනාගතො අලං කාතුං අලං සංවිධාතුං. යම්පාවුසො, භිකඛු යානි තානි සබුහමවාරිනං –පෙ– අලං සංවිධාතුං, අයමුපි ධලමුණ නාථකරණො

පුත ව පරං ආවුසෝ, ගික්කු ධමකාවේ හොති පියයමුදහාරො අභිධමේ අභිථිතමය උළාරපාමෝජෝ. යම්පාවුයෝ, භික්කු ධම්මකාමෝ හොති–පෙ–අභිධමේ අභිවිතයේ උළ.රපාමේ,ජෝ, අයම් ධම්මා නාථකරණෝ

^{1.} සාත් සමාකුජන (Prs යා,)

^{2.} ඩාතා (මජස•)

ඇවැත්ති, තව ද අනෙකෙක. මහණ තෙම ධොහෝ ඇසූ පිරු තැත් ඇත්තේ වෙයි, ඇසූ දහම් සිතැ දරන්නේ වෙයි, ඇසූ දහම් සිතින් රැස් කොට ගන්නේ වෙයි. ආදියෙහි යහපත් වූ, මැද යහපත් වූ, අවසනැ යහපත් වූ, අර්ථ සහිත වූ, වසංජන සහිත වූ යම ධර්ම කෙනෙක් හැම ලෙසින් පිරිපුන් වූ පිරිසිදු බඹසර පුකාශ කෙරෙන් ද, එසේ වූ ධර්මයෝ ඔහු විසින් බෙහෙවින් අසන ලද්දහු, වචනයෙන් දරන ලද්දහු, වචනයෙන් පුරුදු කරන ලද්දහු, සිතින් පුන පුනා විමසන ලද්දහු, දෘෂ්ටි-යෙන් මොනොවට පිළිවිදුනා ලද්දහු වෙත්. ඇවැත්ති, මහණ තෙමේ බොහෝ ඇසූ පිරු කැන් ඇත්තේ වෙයි... දෘෂ්ටියෙන් මොනොවට පිළිවිදුනා ලද්දහු වෙත් යන මෙය ද නාථකරණ ධර්මයෙක.

තව ද අනෙකෙක. ඇවැත්ති, මහණ තෙමේ කලණ මිතුරන් ඇත්තේ, කලණ යහලුවන් ඇත්තේ, කලණ මිතුරනට ම නැමුණේ වෙයි. ඇවැත්ති, මහණ තෙමෙ කලණ මිතුරන් ඇත්තේ, කලණ යහලුවන් ඇත්තේ, කලණ මිතුරනට ම නැමුණේ වේ යන යමෙක් ඇද්ද, මෙය ද නාථකරණ ධර්මයෙක.

තව ද අනෙකෙක. ඇවැත්නි, මහණ තෙමෙ සුවච වෙයි, සුවච බව කරන දහමුන් ගෙන් යුක්ත වූයේ, ඉවසනුයේ කරන අනුශාසනය ආදරයෙන් පිළිගන්නේ වෙයි, ඇවැත්නි, මහණ නෙමෙ සුවච වෙයි . අනුශාසනය ආදරයෙන් පිළිගන්නේ වේ යන යමෙක් වේ ද, මේ ද නාථ කරණ ධර්මයෙකු.

කව ද අනෙකෙක. ඇවැත්ති, කුම් කෙරෙම ද යි අසා කළ යුතු වූ සබ්රමසරුවන්ගේ යම් කුදු මහත් කටයුතු කෙනෙක් ඇද්ද, මහණ කෙමේ එහි දක්ෂ ද අනලස් ද එයට උපාය මාර්ග වූ නුවණින් සමන්-වික ද, එය කරනුයෙහි සමර්ථ ද එය පිළිබඳ විව:රණයෙහි සමර්ථ ද වෙයි. ඇවැත්ති,...සබරම්සරුවන් හේ යම් කුදු මහත් කටයුතු කෙනෙක් ඇද්ද, එය පිළිබඳ විචාරණයෙහි සමර්ථ ද වේ යන යමෙක් ඇද්ද, මෙයත් නාථකරණ ධර්මයෙකු.

පව ද අනෙනෙකක. ඇවැත්නි, මහණ නෙනෙම ධර්මය කැමැත්තේ වෙයි, දිය සමුදහාට (කියන දහම සකසා ඇසීමත් උගන් බණ පරනට දෙසනු රිසි ක්) ඇත්තේ වෙයි. අභිධර්මයෙහි දහිටිනයයෙහි බහුල පමොදය ඇත්තේ වෙයි ඇවැත්ති, මහණ තෙවේ ධර්මය කැමැත්තේ වෙයි යා අභිධර්මයෙහි දහිටිනයයෙහි බහුල පමොදය ඇත්තේ වෙයි යා යමක් දැද්ද, මෙය ද නාථ කරණ ධර්මයෙක.

පුන ව පරං ආවුසෝ, භික්ඛු සනතු වෙඨා හොති ඉතරිනරෙහි චීවර-පිණිඩපාත සෙනාසන ගිලාන පපවවය හෙස ජජ පරිස ඛාරෙහි, යම්පාවූසෝ, භික්ඛු සනතු වෙඨා හොති ඉතරික රෙහි චීවර පිණිඩ පාත සෙනාසන ගිලාන පපවවය -හෙස ජජ පරිස ඛාරෙහි අයම පි ධරුමා නාථකරණා.

පූත ව පරං ආවුසෝ, භික්ඛු අංරදධවිරියෝ විහරති අකුසලානං ධණානං පහානාය කුසලානං ධණානං උපසම්පදය, ථාමවා දළහ– පරකකමො අනික්ඛිතතධුරෝ කුසලෙසු ධමෙසු. යම්පාවුසෝ, භික්ඛු ආරදධවිරියෝ විහරති –පෙ– අනික්ඛිතතධුරෝ කුසලෙසු ධමෙසු, අයණි. ධමෙමා නාථකරණෝ

පුන ව පරං ආවුසො, භිකඛු සතිමා හොති පරමෙන සතිනෙපකෙකන සමනනාගතො වීරකතමපි චීරහාසිතමපි සරිතා අනුසසරිතා. යම්පාවුසො, භිකඛු සතිමා හොති –පෙ-සරිතා අනුසසරිතා අයමපි ධමෙමා නාථකුරණා.

පුන ච පරං ආවුසෝ භික්ඛු පක්ඤවා භොති උදයන්ගාමිනියා-පක්ඤය සමනනාගතෝ අරියාය නිබෙබධිකාය සම්මාදුක්ඛක්ඛයගාමිනියා, යම්පාවුසෝ, භික්ඛු පඤ්ඤවා හොති උදයන්ගාමිනියා පක්ඤය සමනනාගතෝ අරියාය නිබෙබධිකාය සම්මාදුක්ඛක්ඛයගාමිනියා, අයම් ධලම්මා පාල්කරණා

දස කසිණායකතානී පඨවිකසිණමෙකො සඤජානානි උදධං අබෝ තිරියං අදමයං අපපමාණං. ආපොකසිනමෙකො සඤජානානි -පෙ-කෙජොකසිණමෙකො සඤජානානි -පෙ- වායොකසිණමෙකො සඤ්‍ය-තානි -පප- නීලකසිණමෙකො සඤ්‍යනානි -පෙ- පිනකසිණමෙකො සඤපානානි -පප- ලොගිතකසිණමෙකතා සඤ්‍යනානි -පෙ- ඔදුනං, කසිණමෙකො සඤ්‍යනානි -පප- ආකාසකසිණමෙකා සඤජානානි විඤඤුණකසිණමෙකා සඤජානානි උදධං අධෝ නිරීයං අදමයං අපමාණං.

¹ පර්චිකයිණටම්කෝ (මජසං)

`කව ද අනෙනෙකක. පැවැත්ති, මහණ තෙමේ ඉතරෙකර (ලැබුණු යම කවර තෝ) විවර පිණිඩපාත ශයනාසන ග්ලාන පුතාසය මෙහෂජා-පරිෂ්කාරයන් ගෙන් සතුටු වෙයි. ඇවැත්ති, මහණ තෙම ඉතුරෙකර විවර පිණිඩපාත ශයනාසන ග්ලානපුතාසය මෙහෂජා පරිෂ්කාරයන් ගෙන් සතුටු වේ යන යමෙක් ඇද්ද, මෙය ද නාථ කරණ ධර්මයෙක.

කව ද දගනකෙක. ඇවැත්නි, මහණ තෙමේ අකුසල් දහමුන් පහ කරනුවට, කුසල් දහමුන් පිළිලබනුවට. ආරබ්ධ වීර්ය ඇත්තේ බල ඇත්තේ, දඬි වැර පැත්තේ, කුසල් දහම ලබනුවට බහා නො තැබූ වීර්ය දැත්තේ වෙසෙයි. ඇවැත්නි, මහණ තෙමේ... ආරබ්ධ වීර්ය ඇත්තේ... කුසල් දහම ලබනුවට බහා නො තැබූ වීර්ය ඇත්තේ වෙසෙයි යන යමෙක් ඇද්ද, මෙය ද නාථ කරණ ධර්මයෙක.

කව ද අනෙකෙක. ඇවැත්ති, මහණ අතමේ බොහෝ කලකට පෙර. කළ දැ ද බොහෝ කලකට පෙර. කි දෑ ද සිහි කරනුගේ, පුන--පුතා සිහි කරනුගේ, උතුම් ම සිහිගෙන් ද සථානොචිත පුඥාගෙන් ද සමින්විත _වූගේ ස්මෘතිමත් වෙයි. ඇවැත්ති, 'මහණ තෙමෙ.. සිහි කරනුගේ පුන පුනා සිහිකරනුගේ, ස්මෘතිමත් වෙයි' යන යමෙක් ඇද්ද, මේ ද නාථ කරණ ධර්මයෙක.

තව ද අනෙයකක. ඇවැත්ති, මහණ තෙමෙ (සංස්කාරයන් ගේ) ඉපැත්ම ද නැස්ම ද පිරිසිදිනු සමත් වූ, ලොහස්කානාදින් විදලනුයෙහි සමත් වූ, මොහොවට දුක්වැතැස්මට යන පිරිසිදු පුඥයෙන් සමත්විත වූයේ, පුඥාවත් වෙයි. ඇවැත්ති, 'මහණ තෙමේ (සංස්කාරයන් ගේ) ඉපැත්මත් වැනැස්මත් පිරිසිදිනු සමත් වූ, ලොහස්කානාදින් විදලනුයෙහි සමත් වූ, මොනොවට දුක් වැනැස්මට යන පිරිසිදු පුඥායෙන් සමත්විත වූයේ පුඥාවත් වේ' යන යමෙක්, ඇද්ද, මෙය ද නාථ-කිරණ ධර්මයෙක

කසිණයතන දශයෙක: එකෙක් උඩ යට සරසැ දෙකක් නොවූ (එකක් ම වූ) අපුමාණ පබවිකසිණය හඳුනයි. එකෙක් . ආපොකසිණය හඳුනයි, එකෙක් .. තෙජොකසිණය හඳුනයි, එකෙක් . වායොකසිණය හඳුනයි. එකෙක් .. තිලකසිණය හඳුනයි. එකෙක් ... පිතකසිණය හඳුනයි. එකෙක් ... ලොහිතකසිණය හඳුනයි. එකෙක් ... ඔදුනකසිණය හඳුනයි. එකෙක් ... ආකාසකසිණය හඳුනයි එකෙක් උඩ යට යරය දෙකක් නොවූ (එකක් ම වූ) අපුමාණ විසදසැණකසිණය (කසිණුණාවි-වාකාසය දරමුණු කරන යිත) හඳුනයි. දස අකුසලකම්මපථා . පාණාතිපාලතා, අදිනනාදනං, කාමෙසු මීචඡාව.ලරා, මුකාවාලද, පිසුණා වාචා, එරුසා වාචා, සමුපපලාලපා, අභිජාකා, බාහපාලද, මීවණදිවකී.

දස කුසලකම්මපථා : පාණාතිපාතා වෙරමණි, අදිතතාදතා වෙරමණි, කාමෙසු මිචඡාචාරා වෙරමණි, මුසාවාද වෙරමණි, පිසුණාය වාචාය වෙරමණි, එරුසාය වාචාය වෙරමණි, සම්පපපලාපා වෙරමණි, අනභිස්කා, අඛාාපාදෙ, සමමාදිරසී,

දස අරියවාසා : ඉධාවුසො, භික්ඛු පණුම් කාම පොති ජළඛයසමන්නාගතා එකාරකේඛා චතුරාපසෙනා පනුක්කපවෙඩක— සවෙවෘ සමවයසලෙඨ සනා අනාවිලසංක පෙසා පසසඳ ධිකායසංඛා ො සුවිමුක්ත චිතිකා සුවිමුක්කප සෙසුණු

කරණු ආවුසො, හිකබු පණුඩකවිපපසිනො තොත්: ඉධාවුසො, හිකබුනො කාමචඡනෙද පහීනො හොති, බාහපාදෙ පහීනො හොති, ජීනමිණු පහීනං හොති, උදධච්චකුකකුවෙවං පහීනං හොති. විචිකිච්ඡා පහීනා හොති එවං බො ආවුසො හිකබු පණුඩකවිපපහීනො හොති

කර දේව ආවුසෝ, භියාඛු ජළඩනසමනනාගතෝ භෞති: ඉධාවුසෝ, භියාඛු වයාඛුතා රුපං දිසවා නෙව සුමනෝ හොති න දුම්මනෝ, උපෙසබනෝ ව විහරති සතෝ සම්පූජානෝ සොතෙන සදදං සුළුා —පෙ සානොන ගන්න සායින්න —පෙ ජීවකාය රසං සායින්න —පෙ කායෙන ඓට්ඨබබං දුසිනා —පෙ මනසා ධලු විසුසුය නෙව සුමනෝ හොති න දුම්මනෝ, උපෙසබනකා ව විහරති සතෝ සම්පූජානෝ එවං බෝ ආවුසෝ ගියාඛු ජළබනාමනනාගතෝ හොති

කරණට දාවුසො, භිකඛු එකාරයෙකා භොති: ඉධාවුසො, භිකඛු සතාරයෙකන C වනසා සමනනාගනො භෞති එවං බො දාවුසො, භිකඛු එකාරකෙකා භෞති අකුශල කර්මපථ දශයෙක: පුංණසාතය, අදත්තාදනය, කාමයන්හි වරදවා හැදි.රීම, මුහා බස් බිණිම, කේලාම කීම, පරොස් බස් බිණිම, පුලාප දෙඩීම, අභිධානව, වාහපාදය, මීථානදෘෂ්ටීය.

කුශල කර්මපථ දශයෙක: පණිවායෙන් වැළැක්ම, අශිනාදනින් වැළැක්ම, කාමයනහි වරුවා හැසිරිමෙන් වැළැක්ම,මුසවායෙන් වැළැක්ම, පෙහෙසුන් තෙප්ලෙන් වැළැක්ම, පරොස් බයින් වැළැක්ම, පුලාප දෙඩීමෙන් වැළැක්ම, අනභිධානව, අවාහපාදය, සමාග්දෘෂ්ටිය.

අෘථ්යවෘස (උතුමන් ගේ විසුම) දශයෙක: ඇවැත්නි, මෙහි මහණ තෙමේ අඩිග පසෙකින් විපුයුක්ත වූයේ, අඩග සයෙකින් සමන්විත වූයේ, එක් ම ආරක්ෂාවක් ඇත්තේ, අපශුයණ සතරක් ඇත්තේ, මොනොවට බැහැර. කරන ලද පතොකසතා ඇත්තේ, නො අඩු කොට මොනොවට දුරු කරන ලද එෂණා ඇත්තේ, නො කැළැඹුණු කල්පනා ඇත්තේ, සංහිදුණු කායසංස්කාර ඇත්තේ, මොනෙ. වට මිදුණු සිත් ඇත්තේ, මොනොවට මිදුණු පුදො ඇත්තේ වෙයි.

අැවැත්නි, මහණ තෙමෙ කෙසේ නම් අඩග පසෙකින් විපුයුක්ත වේ ද යත් . ඇවැත්නි, මෙහි මහණනුගේ කාමච්ඡන්දය පුහීණ වෙයි. වාහපාදය පුභීණවෙයි, ජීනම්ද්ධය පුහීණ වෙයි, උද්ධව්චකුක්කුව්වය පුහීණ වෙයි, විචිකිච්ඡ ව පුභීණ වෙයි ඇවැත්නි, මෙසේ ම මහණ තෙමෙ අංග පසෙකින් විපුයුක්ත වෙයි.

ඇවැත්ති, මහණ තෙමෙ කෙසේ නම් අඩිග සයෙකින් සමන්විත වේ ද යත් ඇවැත්ති, මෙහි මහණ තෙමෙ ඇසින් රූපයක් දක නො ම සතුටු ද වෙයි. සිහි ඇත්තේ නුවණින් දන්නේ උපෙක්ෂක වැ වෙසෙයි. කනින් හඩක් අසා, .. නැහැයන් ගදක් අසා, . . දිවිත් රසක් විද, . කයින් හැපෙන දයක් පැහැසැ, .. මනසින් දහම අරමුණක් සිතා නො ම සතුටු ද වෙයි, නො වෙයි, සිහි ඇත්තේ, නුවණින් ම නොසතුටු ද දන්නේ, උපෙක්ෂක ද වැ වෙයෙයි. ඇවැත්ති, මෙසේ ම මහණ අඩිග සයෙකින් සමන්විත වෙයි.

අැවැත්ති, කෙසේ නම මහණ තෙමෙ එක ම ආරක්ෂාවක් ඇත්තේ ඉව ද යන්. ඇවැත්ති, මෙහි මහණ තෙමෙ සිහිය ම ආරක්ෂාව කොටැති සිතින් යුක්ත වෙයි ඇවැත්ති, මහණ තෙමෙ ලෙසේ ල එක් ආරක්ෂ වක් ඇත්තේ වෙයි

කථ ඤව ආවුසො, හිකකු චතුරාප සෙසනො හොති, ඉධාවුසො, භිකකු සභිබායෙකං පරිසෙවකි, සභිබායෙකං අධිවාසෙති, සභිබායෙකං විනොදෙති, සභිබායෙකං පරිවණෙනි. එවං බො ආවුසො, භිකකු චතුරා-ප සෙසනා හොති.

කර ණු ආවුසෝ, භික්ඛු පනුනනපචෙචකසචෙචා හොති, ඉධාවුසෝ, භික්ඛුතෝ යානි සානි පුථුයම්ණ බුා සමණානං පුථුපචෙචකසචවානි සඛ්ඛානි තානි නුනතානි හොනති පනුනතානි චක්තානි වනතානි මුක්තානි පභීනාති පටිපපසසදධානි. එවං බො ආවුසෝ, භික්ඛු පනුනන-පවේචකසමේවා හොති-

කථ ඤාවුසො, භිකඛු සමවයස ෙට යස නොති ඉධාවුසො භිකඛුනො කාමෙසනා පභීනා හොති, භවෙසනා පභීනා හොති, භීතමවරියෙසනා පටිපපසසණා හොති. එවං බො ආවුසො, භිකඛු, සමවයස වෙත සනාති,

කථණුවාවුපො, භික්ඛු අනාවිලසඬකපො හොති ඉධාවුපො, භික්ඛුනො කාමසඬකපො පහීනො හොති, බහාපාදසඬකපො පහීනො හොති, විහිංසාසංකපෙපා පහීනො හොති. එවං බො ආවුසො, භික්ඛු, අනාවිලසඬකපෙපා හොති.`

කරණුවාවුපො, භික්ඛු ප්සස්තිකායසංඛාරෝ හොති. ඉධාවුපො, භික්ඛු සුබසස ව පහානා දුක්ඛසස ව පහානා පුබෙඛව සොමනසං දෙමනසහානං අපුග්මා අදුක්ඛමසුබං උපෙක්ඛාසතිපාරිසුදතිං වතුප් ඣානං උපසම්පජජ විහරති එවං ඛෝ ආවුසෝ, භික්ඛු පසාදතිකාය-ස්කිඛාරෝ හොති.

කථ ඤාවුයෝ, භික්ඛු සූවිමුත්තවිතෙනා භෞති ඉධාවුසෝ ගික්ඛුනො රාගා විතාං විමුත්තං හොති දෙසා විත්තං විමුත්තං හොති මොහා විතාං විමුත්තං හොති එවං ්බො ආවුසෝ, භික්ඛු සුවිමුත්ත විටුන්තා හොති ඇවැත්ති, කෙසේ නම මහණ කෙමේ අපශුයණ (ආධාර) සතරක් ඇත්තේ වේ ද යත්· ඇවැත්ති, මෙහි මහණ නෙමෙ නුවණින් සලකා එකක් සෙවියි, නුවණින් බලා එකක් ඉවසයි, නුවණින් බලා එකක් පහ කරයි, නුවණින් බලා එකක් ඉවත් කෙරෙයි. ඇවැත්ති, මෙසේ ම මහණ තෙමේ අපශුයණ සතරක් ඇත්තේ වෙයි.

ඇවැත්ති, කෙසේ නම්, මහණ තෙමෙ මොතොවට බැහැර කරන ලද පුතොක සතා ඇත්තේ වේ ද යත් ඇවැත්ති, බොහෝ මහණ බමුණත් ගේ යම බොහෝ පුතොක සතා කෙතෙක් ('මේ දර්ශනය ම සතා යැ' යි වෙන වෙන ම ඒ ඒ මහණබමුණත් විසින් දඩි කොට සතා වශයෙන් පිළිගන්නා ලද දැ) වෙක් ද, මෙ සස්නැ මහණහු විසින් ඔහු හැම බැහැර. කරන ලද්දහු, දුරු කරන ලද්දහු, හැර දමන ලද්දහු, පහ කරන ලද්දහු, මුදන ලද්දහු, එ හෙයින් ම පුහීණ වූවාහු සංහිදුණාහු වෙත්, ඇවැත්ති, මහණ තෙමේ මෙසේ ම බැහැර කරන ලද පුතෙනක සතා ඇත්තේ වෙයි.

අැවැත්ති, මහණ තෙමේ කෙසේ නම් නො අඩු කොට මොනොවට දුරු කරන ලද එෂණා ඇත්තේ වේ දයත්. ඇවැත්ති, මෙහි මහණහුගේ කාම එෂණාව පුහිණ වෙයි, හව එෂණාව පුහිණ වෙයි, බුහ්මවර්යා එෂණාව සංසිදුණේ වෙයි. ඇවැත්ති, මෙසේ ම මහණ තෙමේ මොනොවට අනූන කොට දුරු කරන ලද එෂණා ඇත්තේ වෙයි

ඇවැත්නි, මහණ තෙමේ කෙසේ නම් නො කැළැඹුණු කල්පනා ඇත්තේ වේද යත්: ඇවැත්නි, මෙහි මහණහු ගේ කාමසංකල්පය පුහිණ වෙයි, වාාපාදසඩකල්පය පුහිණ වෙයි, විහිංසාසංකල්පය පුහිණ වෙයි. ඇවැත්නි, මෙසේ ම මහණ තෙමේ නො කැලැඹුණු සංකල්ප ඇත්තේ වෙයි

ඇවැත්ති, මහණ තෙමේ කෙසේ නම සංභිදුණු සංස්කාර ඇත්තේ වේ ද යත් ඇවැත්ති, මෙහි මහණ ි කෙමෙ සුබවෙදනාව ගේ ද පුහාණයෙන්, පළමු කොට ම සොමනස් වේදතාවන් දුරු වීමෙන්, දුක් ද නොවූ සුව ද නොවූ උපෙක්ෂාව ගේ ද ස්මෘතිය ගේ ද පිරිසිදු බව ඇති සතර වන ධාානයට පැමිණ වෙසෙයි ඇවැත්ති, මෙසේ ම මහණ තෙමෙ සංභිදුණු කායසංස්කාරය ඇත්තේ වෙයි.

ඇවැත්ති, මහණ තෙමේ කෙසේ නම මොනොවට මිදුණු සිතැත්තේ වේ ද යත් ඇවැත්ති, මෙහි මහණහු ගේ සිත රාගය කෙරෙන් මිදුණේ වෙයි, ද්වෙෂය කෙරෙන් මිදුණේ වෙයි, මොහය කෙරෙන් මිදුණේ වෙයි. ඇවැත්ති, මෙසේ ම මහණ කෙමෙ මොනොවට මිදුණු සිතැත්තේ වෙයි. කථණුවාවුසො තියකු සුවීමුකතප දෙස හොති: ඉධාවුසො, සියකු රාගෝ මේ පතිනෝ උච්ඡිනකමුලෝ කාලාව සුදිකතෝ දනභාවං ගතෝ ආයතිං අනුපපාදධමේමාති පජානාති, දෙසො මේ පතිනෝ - පෙ-මොහෝ මේ පතිනෝ උච්ඡිනකමුලෝ කාලාව සුදිකතෝ අනභාවං ගතෝ ආයතිං අනුපපාදධමේමාති පජානාති. එවං බො ආවුසෝ භියකු සුවීමුකත දෙස හොති.

දස අසෙකතා ධම්මා අසෙකතා සම්මාදිටසි, අපසෙකො සම්මාසමාස සම්කාශපා, අසෙකතා සම්මාවාවා, අසෙකෙකා සම්මාකම්මතෙනා, අපෙකෙකා සම්මාආජිමවා, අපෙසෙකා සම්මාවායාමෝ, අසෙකතා සම්මාසති, අපෙකෙකා සම්මාස්මාධි, අපෙකත සම්මා ක.ණා, පසෙකතා සම්මාවිමුකති.

ඉමේ බෝ ආවුසෝ, තෙන හගවතා ජානතා පස්යතා අරහතා සම්මාසම්බුදේධන දස ධම්මා සම්මදස්කාතා. තුළු සම්බුදේව සභාගි-තබබං න විවදිත්බබං ගථයිදං බුළුම්වරියං අදධනියං අසා විරම්කිකික තදස්ස බහුජනහිතාය බහුජනසුබාය ලොකානුකම්පාය අණාය හිදාය සුඛාය දෙවමනුස්සානනති.

17. අථ බො හගවා වුටඨා නිවා ආයසමනදාං සාර්පුකත පාමලනකසි. " සාධු සාධු සාර්පුකත, සාධු බො නිං සාර්පුකත, භික්ඛුනං සවගිනි-පරියායං අහාසි' ති

ඉදම් වොච් ආයභා සාරිපුකො. සමනුණෙසු සභා අතායි. අතාමනා ව තෙ භික්ඛූ ආයභාමනා සාරිපුතනසය භාසිත අභිනඥුණ්

සඬගීතිසුගතං නිටයිතං දසමං.

ඇවැත්ති, මහණ තෙමේ කෙසේ නම් මොනොවට මිදුණු පුඳුව ඇත්තේ වේ ද යත් ඇවැත්ති, මෙහි මහණ තෙමේ 'මගේ රාගය පුහීණ ය, සිද දමන ලද මුල් ඇත්තේය, .. උදුරා දමන ලද තල්රුකක් මෙන් කරන ලද්දේය, නැවැත නො හටාන්නා බවට පැමිණියේ ය, යලි නො-උපදනා ස්වභාවය ඇත්තේ වේ' යැ යි දනී, ඇවැත්නි, මහණ තෙමේ මෙසේ ම මොනොවට මිදුණු පුඳු ඇත්තේ වෙයි

අශශක්ෂ (ඵලසම්පුයුක්ත) ධර්ම දශයෙක අශශක්ෂ සමාහේ අෂ්ටිය අශශක්ෂ සමාහ්වචනය, අශශෙක්ෂ සමාහක්කර්මාන්තය, අශශෙක්ෂ සමාහාජිවය, අශශක්ෂ සමාහ්වායා මය, අශශක්ෂ සමාහක්ස්මෘතිය, අශශක්ෂ සමාක්සමාධිය, අශශක්ෂ සමාහක් දොනය, අශශක්ෂ සමාහ්විමුක්තිය.

ඇවැත්ති, දන්නා දක්නා අර්හත් වූ සමාක්සම්බුද්ධ වූ ඒ භාගාවතුන් වහහන්සේ විසින් මොනොවට වදරන ලද දශ ධර්මයෝ මොහු ය එහි සියල්ලන් විසින් ම, යම්සේ මේ බුහ්මචර්යාව දික්කලක් පැවැතිය හැකි වන්නේ ද, දික්කලක් සිටුණේ වන්නේ ද, එසේ වනු පිණිස එක් වැ ගැයිය යුතු, විවාද නො කළ යුතු එය බොහෝ දෙනාට හිතපිණිස, බොහෝ දෙනාට සුව පිණිස, ලොවට අනුකම්පා පිණිස, දෙවමිනිස්නට පුයොජන පිණිස, වැඩ පිණිස, සුව පිණිස වන්නේ ය ''

17 එ කල්හි භාගාවතුන් වහන්සේ නැතී සිට, ආයුෂ්මත් ශාරිපුතු ස්ථවීරයන් අමතා, ''ශාරිපුතුයිනි, මැනැව! මැනැව!! ශාරිපුතුයිනි, තෙපි භික්ෂූනට මනා කොට ම සංගීතිපර්යායය (සමගියට කාරණ වූ ධර්මය) වදළත'' යි වදළසේක

ආයුෂ්මත් ශාරිපුතු තෙරණුවෙන් මෙය වදළාහ. ශාස්තෲන් වහන්සේ මොනොවට අනුදත් සේක් වූහ ඒ භික්ෂූ ද සතුටු වූවාහු ආයුෂ්මත් ශාරිපුතු තෙරණුවන් ගේ වචනය පිළිගත්හ.

දශ වන සඩගිනි සූතුය නිමියේ යි.

34

දසුතනරසුතතුං

1. එවං ලම සූතං:

එකං සමයං හවෝ වමපායං විහරනි ගගගරාය පොකඩරණියා තිරෙ මහතා භිකඛුසමෙකන සඩිං පණුවනෙකහි භිකඛුසනෙහි

තතු බො ආයසමා සාර්පුතේකා තික්කු ආමනෙකසි 'ආවුසො තික්ඛවෝ'ති. 'ආවුසො'ති බො ගත තික්කු ආයසමනො සාර්පුත්කස පවවණයාහු. ආයසමා සාර්පුතේකා එතදවොව

> දසුතතර• පවසකාමී ධමම• නිඛ්ඛානපතනියා, දුසඛසසනනකිරියාය සඛ්ඛගණ්ප ෙමාවන•

එකො ධමේමා

2. එකො ආවුසෝ ධමෙණ බහුකාවෙරා, එකො ධමමමා භාවෙතබොා, එකො ධමමා පරිකේඤයොහා, එකො ධමමමා පහාතබෙබා, එකො ධමමමා භානභාගියො, එකො ධමමමා විපසසභාගියො, එකො ධමමමා දූපපටිවිසේකා, එකො ධමමමා උපපාදෙතබෙබා, එකො ධමමමා අභිකේඤයෙගා, එකො ධමමමා සවජිකාතමබබා.

කතුමෝ එකෝ ධමම්මා බහුකාරෝ ? අපාමාදෙ කුසලෙසු ධම්මිසු අය• එකෝ ධම්මා බහුකාරෝ -

කතමෝ එකෝ ධමම්මා භාමවතමඛඛා? කායගතාසති සාතසහගතා අය. එකෝ ධමම්මා භාමවතමඛඛා.

කතු**ලේා එකො ධලම්මා පරිණෙ**ඤලයහා? එසෙසා සංස්^{ලේ}ා උපාදනියෝ අයං එකො ධලල්මා පරිකෙඤයෙහා?.

දසුආතර සූතුය

1. මා විසින් මෙසේ අසන ලදි:

භාගාවතුන් වහන්සේ එක් සමයෙක්හි භික්ෂූන් පන්සියයක් පමණ වූ මහත් භික්ෂුසඩිසයා සමග චමපා නුවර සමීපයෙහි ශර්ගරා පොකුණු තෙර වැඩ වසන සේක.

එහි දී වනාති සැරියුත් තෙරණුවෝ 'ඇවැත් මහණෙනි' යි හිත්සුන් ඇමැතූහ. 'ඇවැත්නි'යි කියා ම ඒ භික්ෂුහු සැරියුත් තෙරුනට පිළිවදන් දුන්හ. සැරියුත් තෙරණුවෝ මෙය වදළාහ.

නිවත් පැමිණෙනු පිණිස, දුක් කෙළවර කරනු පිණිස, සියලු කෙලෙස් ගැට ලිහන දශොත්තර ධර්මය (එකකය පටන් කොට දශකය හිම කොට සංඛාහ විසින් නැභී ගිය ධර්ම සමුදය වූ සූතු දෙශනාව) කියන්නෙමි.

ඒකධර්ම

2. ඇවැත්නි, බහුපකාර වූ එක් ධර්මයෙක භාවයිතවා (වැඩියැ යුතු) එක් ධර්මයෙක. පරිජ්‍යණ්‍ය (පි3සින්ද යුතු) එක් ධර්මයෙක. ප්‍රභාතවා (ප්‍ය කළ යුතු) එක් ධර්මයෙක. භානභාගික (පිරිහීම බජන, අප්‍යාය යට්) එක් ධර්මයෙක විශේෂභාගික (විශේෂ භූණ ලැබීම පිණිස පවත්නා) එක් ධර්මයෙක දුෂ්පුකිවිධා (දුකසේ පිළිවිදියැ යුතු) එක් ධර්මයෙක. උත්පාද-යිතවා (ඉපැදවියැ යුතු) එක් ධර්මයෙක අභිජ්‍යණ්‍ය (ඥානපරිඥයෙන් වෙසෙයින් දුතු යුතු) එක් ධර්මයෙක. සාක්පාත් කර්තවා එක් ධර්මයෙක

බහුපකාර වූ එක් ධර්මය කවර යැ? කුසල්දහමගි පපුමාදය යැ වේ බහුපකාර වූ එක් ධර්මය යැ.

තාවයිකවා එක් ධර්මය කවර සෑ? සුබවේදනාස ුපුසුක්ත කායගතා ස්මෘතිය ය (ආතාපාන චතුඉරියාපථ, සහිස විපස්ඤ, දවත්නි සොසාර, චතුධාතුවවත්වන දසඅසුභ නවසිවලිකා, වුණේ නිකචනයිකාර, කෙසාදින්හි වැඩු සතර රූපධාාන යන මේදැ බැටීමෙහි උපන් සිහිය ය) රෙම භාවයිතවන (වැඩිසැ සුතු)ධර්මය යැ.

පරිපතුය (පිරිසින්ද යුතු) එක් ධර්මය කවර සෑ? ආසුව උපාදන දෙනව ම පුත්සය වූ ස්පර්ෆය සෑ. මේ පරිණෙදය එක් ධර්මය සෑ. දීඝනිකායෙ පාලීකවගෙනා

දසුකාරසුකා

කතුමො එකො ධලම්මා පහා තුබෙබා? අසම්මාඋනා, අයං එකො ධලම්මා පහාතුමෙබා

කතුමෝ එකො ධමේමා භානභාගියො? අයොනිසො මනසිකාරො අයං එකො ධමෙමා භානභාගියො.

කතුමො එකො ධලම්මා විසෙසභාගියෝ? යොනිසෝ මනසිකාරො අයං එකො ධලම්මා විසෙසභාගියෝ.

කතමො එකො ධමෙමා දුපපටිවිජෙඣා? ආනනනරිකො වෙනො-සමාධි. අයං එකො ධමෙමා දුපපටිවිජෙඣා.

කතුමෝ එකො ධමේමා උපපාදෙතුමෙබබා ? අකුපපං ඤුණං. අයං එකො ධමෙමා උපපාදෙතුමෙබබා.

කතුමො එකො ධමෙමා අභිකේඤඥයොහා? සම්බධ සන්නා ආහාරටයික්කා අයං එකො ධමෙමා අභිකේඤඥයොහා.

කතුමො එකො ධමෙමා සච්ඡිකාතුබෙබා ? අකුපපා චේනොවිමුණේ. අයං එකො ධමෙමා සච්ඡිකාත් බෙබා.

ඉති ඉමෙ දස ධමමා භූතා කචඡා තථා අවිතථා අනඤඤථා ස^{ලමා} කථාගතෙන අභිසමබුදධා.

දෙවධම්මා

3. දෙව ධමමා බහුකාරා, දෙව ධමමා භාවෙතඛඛා? දෙව [.]ධමමා පරිඤඤයොා, දෙව ධමමා පහාතඛඛා, දෙව ධමමා භානභාගියා, දෙව ධමමා විසෙසභාගියා. දෙව ධමමා දුපපටිවිජඣා, දෙව ධමමා උපපාදෙතඛඛා, දෙව ධමමා අභිඤඤයොා, දෙව ධමමා ස€ඕකාතඛඛා.

කතුමෙ දෙව ධම්මා බහුකාරා ? සති ව සම්පජඤඤෑං ච. ඉමේ දෙව ධම්මා බහුකාරා,

කතුමේ ලදම ධම්මා භාලවකබ්බා? සම්පෝ ච චීපසසනා ච ඉමේ දෙම ධම්මා භාවෙතබ්බා.

දසුත්තර සූතුය

දික්සභියේ පාරික වගීය

පුහාකවා (පහ කළ යුතු) එක් ධර්මය කවර යැ⁹ අස්මිමානය යැ මෙ පුහාකවා එක් ධර්මය යැ.

හානනාගික එක් ධර්මය කවර යැ? අයොනිසොමනස්කාරය යැ මෙ තානභාගික එක් ධර්මය යැ

වී<mark>ශෙෂභාගික</mark> එක් ධර්මය කවර යැ⁹ ලයානිසොමනස්කාරය යැ මේ වීලෙෂභාගික එක් ධර්මය යැ

දුෂ්පුකිවිධා එක් ධර්මය කචර යැ? ආනන්තරික චිත්සසමාධිය (විදර්ශනාවට අනතුරු මාර්ගය) යැ. මේ දුෂ්පුතිවිධා එක් ධර්මය යැ.

අභිෂඥය එක් ධර්මය කවර යැ ⁹ සියලු සන්හු ආහාරයෙන් (පුතාසයෙන්) සිටුනාහු ය යන්න යැ. මේ අභිෂඥය එක් ධර්මය ය

සාක්ෂාත්කර්තවාා (පුතාාක්ෂ කළ යුතු) එක් ධර්මය කවර යැ⁹ අ_{මකාපා} චෙතොවීමුක්තිය (අර්හක්තිඵඵලවීමුක්තිය) යැ. මේ සාක්ෂ:ත් කර්තවාා එක් ධර්මය යැ.

මෙසේ භූත වූ (සැබැවින් ඇති) තථා වූ (ඇති සැටි ම වූ) තථ (කී පරිදි ම වූ) අවිතථ (කී පරිදි ම මිස අන් සැටියක් නැති) අනනාථ (අත්සැටියෙකින් නැති) මේ දශ ධර්මයෝ තථාගතයන් වනන්සේ විසින් මොනොවට තිමන් ම අවබෝධ කරන ලදහ.

දෙලදලනක් ධම්යෝ

3 බහුපකාර වූ ධර්මදෙලකක. භාවයිතවා ධර්මදෙකෙක ද රිශඥය ධර්ම දෙකෙක. පුභාතවා ධර්ම දෙලකක. භානභාගික ධර්ම දෙකෙක වීමශෂභාගික ධර්ම දෙකෙක දුෂ්පුතිවිධා ධර්ම දෙකෙක උත්-පාදයිතවා ධර්ම දෙකෙක. අභිශඥය ධර්ම දෙකෙක සැක්ෂාත්කර්තවා ධර්ම දෙකෙක.

බහුපකාරධ**ම** දෙක කවර යැ⁹ සතියත් (සිතියත්) සමීපජඤ්ඤයත් (නුවණත්) ය. මේ බහුපකාර ධර්ම දෙක යැ

භාවයිකවා ධම දෙක කුවර යැ ? ශුමරයන් විදර්ශනාවන් යැ මෙ භාවයිතවා (වැඩියැ යුතු) ධර්ම දෙක යැ. දීඝනිකායො පාලීකවගෙනා

දසුනතරසුනන.

කතමෙ දෙව ධමවා පරිඤෙඤයාා? නාමණුව රුපණුව. ඉමෙ දෙව ධමමා පරිඤෙඤයාා

කතමෙ දෙව ධමමා පහාතබබා? අවිජජා ච හවතණකා ච. ඉමෙ දෙව ධමමා පහාතබබා.

කතු මෙ. දෙව ධමමා හානුභාගියා? දෙවවසසතා ව. පාපමිතනතා ව. ඉමෙ දෙව ධමමා භානුභාගියා.

කතමෙ දෙව ධම්මා විසෙසභාගියා? සෝවවසසතා ව කලාාණ-මිතතතා ව. ඉමෙ දෙව ධම්මා විසෙසභාගියා.

කතුමෙ දෙව ධම්මා දුපපටිචිජඣා? යො ච හෙතු යො ච පවවයො සතතානං සංකිලෙසාය, යො ච හෙතු් යො ච පවවයො සණානං විසුදුධීයා ඉමෙ දෙව ධණා දුපටිචිජඣා.

කතමෙ දෙව ධ<u>මමා උපපාදෙතබබා?</u> දෙව ඤණානි බයෙ ඤණ. අනුපපාදෙ ඤාණං. ඉමෙ දෙව ධමමා උපපාදෙතබබා

කතමෙ දෙව ධමමා අභිඤෙඤයාා? දෙව ධාතුයො: සභිකතා ව ධාතු අස්ඞ්කතා ව ධාතු. ඉමෙ දෙව ධාමා අභිඤෙඤයාා.

කතමෙ දෙව ධමමා සවඡිකාතබබා? වීජජා ව විමුතනි ව. ඉමේ දෙව ධමමා සචඡිකාතබබා.

ඉති ඉමෙ වීස**ත්** ධණා භූතා තවජා තථා අවිතථා අනඤඤ**්** සම්මා තථාගතෙන අභිසම්බුුණි.

තුලයාධම්මා

4. තයො ධම්මා බහුකාරා, තයො ධම්මා භාවෙත්ඛ්ඛා –ලප– තයෝ ධම්මා සච්චිකාත්ඛ්ඛා. පරිඥෙය ධම් දෙක කවර යැ? නාමයන් රුපයන් යැ. මේ පරිඥෙය (පිරිසින්ද යුතු) ධර්ම දෙක යැ.

පුහාතවා ධම් දෙක කවර යැ⁹ අවිදා:වත් භවතෘෂ්ණාවත් යැ. මේ පුහාතවා ධර්ම දෙක යැ.

භානභාගික ධම් දෙක කවර යැ? දුර්වච බවත් පාපම්නුයන් ඇති බවත්යැ. මේ හැනභාගික ධර්ම දෙක යැ

විශෙෂභාගික ධර්ම දෙක සව ර යැ ? සුවට බවත් කලණ මිතුරන් ඇති බවත් යැ මෙ විශෙෂභාගික ධර්ම දෙක යැ

දුෂ්පුතිවිධා (දුක සේ පිළිවිදියැ යුතු) ධර්ම දෙක කවර යැ ? සතියන්ගේ කෙලෙසමට හෙතු වූ පුතාස වූ යම් ධර්ම යක් වේ නම් එය ද, සතියන්ගේ පිරිසිදු බවට හෙතු වූ පුතාස වූ යම් ධර්මයෙක් වේ නම් එය ද යන දෙක ය. මේ දුෂ්පුතිවිධා ධර්ම දෙක ය.

උක්පාදයිකවා (ඉපදවියැ යුතු) ධර්ම දෙක කවර යැ ? ක්ෂයයෙහි තුවණ (මාර්ගසිත්හි වූ කෙලෙස් නසන නුවණ) ත් අනුත්පාදයෙහි නුවණ (ඒ ඒ මඟින් කෙලෙස් නැසීමෙන් නැවැත ඔවුන් නො උපදනා බවට පත් වූ අවසනැ උපත් පලසිත්හි නුවණ) ත් ය. මේ උත්පාදශිතවා නුවණ දෙක යැ.

අභිභෙදය ධර්ම (වෙසෙසි නුවණින් දත යුතු දහම) දෙක කවර යැ? සංස්කෘතධාතුවත් (පංවස්කන්ධයත්) අසංස්කෘතධාතුවත් (නිවනත්) ය. මේ අභිභෙදය ධර්ම දෙක යැ.

සාක්ෂාත් කර්තවා ධර්ම දෙක කවර යැ? විදහාත් (පෙර ජාති දක්නා ' නුවණ, දිවැසි, කෙලෙස් නසන නුවණ යන තුන් විදහාත්) වීමුක්තිත් (රහත් පලයත්) ය මේ සාක්ෂාත් කළ යුතු ධර්ම දෙක යැ.

මෙසේ මේ භූත වූ තථ වූ අචිතර වූ අනනා එ වූ විසි ධර්මයෝ කථාගතයන් වහන්සේ විසින් මොනොවට තමන් ම අවබෝධ කරන ලද්දුහු යැ.

තිදෙනෙක් ධර්මයෝ

4. බහූපකාර වූ ධර්ම තුනෙක භාවයිතවා ධර්ම තුනෙක. පරිාඥය ධර්ම තුනෙක. පුහාතවා ධර්ම තුනෙක භානභාගික ධර්ම තුනෙක විශෙසභාගික ධර්ම තුනෙකක. දුෂ්පුතිවිධා ධර්ම තුනෙක උත්පාදයිතවා ධර්ම තුනෙක. අභිනඥය ධර්ම තුනෙක. සාක්සාත් කර්තවා ධර්ම තුනෙක

කතමෙ තයෝ ධම්මා බහුකා**රා?** සපපුදිස**ස**ංෂසමෝ, සඬණසවනං ධණානුධණපපටිප්**තති** ඉමේ තයෝ ධණා බහුකාරා

ක්තමේ තමයා ධම්මා භාවෙතබබා? තමයා ස්මාධී සවිත්කක්සච්චාරෝ සමාධි, අවිත්කක්වීවාරම්මාහා සමාධි, අවිත්කක් අවිචාරෝ සමාධි. ඉමේ තුලයා ධම්මා භාවෙත්බබා.

කතමෙ තයො ධම්මා පරිකෙදු කියා ? තිසෙසා වේදනා සුබා වේදනා, දුසකා වේදනා, අදුසකිමසුබා වේදනා. ඉමේ තයො ධම්මා පරිකෙදු කියා.

කතුලම තුයෝ ධම්මා පහාතුබ්බා ? තියෙසා තණන කාමතුණනා, භව තුණනා, විභවකුණනා. ඉමෙ තයෝ ධමමා පහාතුබ්බා.

කතමෙ තයෝ ධම්මා භානභාගියා? තීනි අකුසලමූලානි ලොහො අකුසලමූලං ඉමෙ තයෝ ධම්මා භානභාගියා.

කතමෙ තයො ධමමා විසෙසභාගියා ? නීනි කුසලමූලානි අලෝහෝ කුසලමූලං, අදෙසො කුසලමූලං, අමොහො කුසලමූලං, ඉමේ තයො ධමමා විසෙසභාගියා.

කතමෙ තයෝ ධම්මා දුපපටිවිජඣා? තිසෙසා තිසසරණියා ධාතුයෝ: කෘමානමෙතං නිසසරණං යදිදං නොසබම්මං, රූපානමෙතං නිසැරණං යදිදං ආරුපපං, යං බො පන කිසුව් භූතං සභිඛතං පටිවවසමුපපනකං නිරෝධෝ තසස නිසැරණං. ඉමෙ තයෝ ධම්මා දූපපටිවිජඣා.

කතමෙ තුයෝ ධමමා උපපාදෙකබබා? තීණි ඤණානි. අතිතංසෙ ඤණං, අතාගතං සෙ ඤණං, පචාලුපැනනං සෙ ඤණං. ඉමේ තයෝ ධමමා උපපාදෙකබබා.

කතමෙ තයො ධමමා අභිසෙකුදැනා? තිසෙස ධාතුයෝ කාමධාතු රූපධාතු, අරූපධාතු ඉමෙ තයො ධමමා අභිකෙකුදුයනා.

කතමේ කුයෝ ධම්මා සච්ඡිකාතුබබා? තිසො විජා පුවෙබනිවා-සානුසංතිකැණ, විජපා, සතානං වුතුපපාලත කැණ විජජා, ආසවාන බය කැණ විජජා ඉමම තයෝ ධම්මා සච්චිකාතුබබා. බහූපකාර ධර්ම තුන කවුරු යැ? සත්පුරුෂාශුයයත් සඬර්මශුවණයත් ධර්මානුධර්මපුතිපත්තියත් යැ, මේ බහූපකාර ධර්ම තුන යැ

භාවයිතවා ධර්ම තුන කවුරු යැ[?] සවිතර්ක සවිවාර සමාධියත් අවිතර්ක විවාරමාතු සමාධියත් අවිතර්ක අවිචාර සමාධියත් යැ මේ භාවයිතවා ධර්ම තුන යැ

පරිඥෙය ධම් තුන කවර යැ? සුබවේදනා දුඃබවේදනා අදුඃබාසුබ චෙදනා යන තුන් වෙදනාවෝ යැ මේ පරිඥෙය ධම් තුන යැ.

පුහාතවා ධම් තුන කවරයැ? කාමතෘෂ්ණා භවතෘෂ්ණා විභවතෘෂ්ණා යන තුන් තෘෂ්ණා යැ. මේ පුහාතවා ධම් තුන යැ.

හානහාගික ධම් තුන කවර යැ? ලොහ නම් වූ අකුසල් මුල, දෙමෂ නම් වූ අකුසල් මුල, මොහ නම් වූ අකුසල් මුල යන තුන් අකුසල් මුල් යැ. මේ හානභ ගික ධම් තුන යැ.

විශෙෂභාගික ධර්ම තුන කවර යැ? අලොභ නම් වූ කුසල් මුල, අදොෂ නම් වූ කුසල් මුල, අමොහ නම් වූ කුසල් මුලැ යි යන තුන් කුසල් මුල් යැ. මේ විශෙෂභාගික ධම් තුන යැ.

දුෂ්පුකිවිධා ධම් තුන කවර යැ? නිඃශරණීය ධාතු තුන යැ: තෙකබමය (අනාගාම මාගිය) යන මෙය කාමයන්ගේ නිඃශරණය යැ, ආරූපාය (රහත් මහය) යන මෙය රූපයන්ගේ නිඃශරණය යැ, පුතායයන් නිසා සකස්වූ, පුතායයන් එක් වැ පහළ වූ යම් කිසි ද යෙක් ඇද්ද නිරෝධය (රහත් පලය) එහි නිඃශරණ යැ. මේ දුෂ්පුකිවිධා ධම් තුන යැ.

උත්පෘදයිතවා ධර්ම තුන කවර යැ? අතීතාංශය (අතීත ස්කණි පංචකය) අරමුණුකොටැති නුවණ, අනාගතාංශය (අනාගත ස්කණි) අරමුණු කොටැති නුවණ, පුතුහුත්පන්නාංශය (වතිමාන ස්කණි) අරමුණු කොටැති නුවණ යන තුන් දෙනයෝ යැ. මේ උත්පෘදයිතවා ධම් තුන යැ

අභිඥෙය ධර්ම තුන කවර යැ? කාමධාතු (කාමභවය), රුපධාතු (රූප භවය), අරුපධාතු (අරූප භවය) යන තුන යැ. මේ අභිඥෙය ධම් තුන යැ.

සාක්ෂාත්කතිවා ධර්ම තුන කවර යැ? ති විදාහවෝ යැ පෙර වුසූ කඳපිළිවෙළ දක්නා නුවණ විදාහවෙක, සනියන්ගේ වාුනි උපපත්ති දක්නා නුවණ විදාහවෙක, ආසුවයන්ගේ ක්ෂයයෙහි නුවණ (සතර මග නුවණ) විදාහවෙක. මේ සාක්ෂාත්කනිවා ධර්ම තුන යැ. ١

ඉනි ඉමෙ නිංස ධ[ි]මා භූතා නවජා සථා අවිනථා අනඤදථා සුමා තථාගමනන අභිසම්බුද්ධා

චකතාරෝ ධලමා

5. චනතාරෝ ධම්මා බහුකාරා, චනතාරෝ ධම්මා භාවෙත්ඛෲ-පෙ-චනතාරෝ ධම්මා සචිනිකාත්ඛකා.

කතුමෙ වතුතාරෝ ධම්මා බහුකාරා? වතුතාරි වකුකානි[.] පතිරුප-දෙසවාලසා, සපපුරිසූපනිසසයෝ,^t අතතසම්මාපණිධි, පුබෙබ ව කතපුඤඤතා. ඉමේ වතුතාරෝ ධම්මා බහුකාරා.

කතමෙ වතතාරෝ ධම්මා භාලවත්බබා? වතතාරෝ සතිප්වසාතා: ඉධාවුසො භිකඛු කාසෙ කායානුපස්සී විභරති ආතාපී සම්ප්රානො සතිමා වීණයය ලොකෙ අභිජාඛාදෙමනස්සං-පෙ-වේදනාසු-පෙ-විකෙක-පෙ-ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී විභරති ආතාපී සම්ප්රානො සතිමා විනෙයා ලොක අභිජාඛාදෙම්නස්සං. ඉමේ වතතාරෝ ධම්මා භාවේකඛ්ඛා.

කතමෙ චකතාරො ධමමා පරිකෙකුකුයා වා පිතුන් වා අභාරා කබළීකාරො ආභාරෝ ඔළාරිකො වා සුබුමො වා, එසෙසා දුකියෝ, මනොසකේකුතනා තතියා, චිකුකුණ චතුතුරා. ඉමෙ චකතාරෝ ධමමා පරිකෙකුකුයා.

, කතමෙ වකතාරෝ ධම්මා පහාතබබා? චනතාරෝ ඔසා කාරමා සා හවොමසා, දිටෙඨාසො, අවිජෙජාසො. ඉලෙ චනතාරෝ ධම්මා පහාකඛ්ඛා.

කතමේ චකතාරෝ ධම්මා භානතාගියා? චකතාරෝ යොගා කාම්-යොගො භවයොගො, දිටසියොගො, අවිජනයොගො. ඉමේ චකතාරෝ ධම්මා භානතාගියා.

කතුමේ චතතාරෝ ධම්මා විසෙසභාගියා? චතතාරෝ විසංසෝගා. කාමපොගවිසංසෝගො, හවසොගවිසංසෝගො, දිවසීපයාගවිස සෝ^{ලගා} අවිජ්වායෝගුවිස-පයාගො. ඉමේ චතතාරෝ ධම්මා විසෙසභාගියා.

¹ සපපුරිසුපසසයෝ (සන කම්)

මෙසේ මෙ භූත වූ කථා වූ කථ වූ අවිකථ වූ අනනාථ වූ තිස් දහම්හු කථාගතයන් වහන්සේ විසින් කමන් ම මොනොවට වෙසෙසි නුවණින් අවබොධ කරන ලද්දහ.

වතුෂකය

5. බහුපකාර ධර්ම 'සතුරෙක භාවයිතවා ධම් සතුරෙක සාක්ෂාත්කතිවා ධම් සතුරෙක.

බහුපකාර ධර්ම සතර කවරේ යැ? සතර සම්පතනි චකුයෝ යැ සුදුසු රටු විසිමය, සත්පුරුෂයන් ඇසුරු කිරීමය, තමා ශුඬාදී ගුණධම්– යන්හි පිහිටුවීම යැ, පෙර කළ පින් ඇති බව යැ. මේ බහූපකාර ධර්ම සතර යැ

භාවයිකවා ධර්ම සතර කවරේ යැ? සතර සතිපවසානයෝ යැ ඇවැත්ති, මෙහි මහණ තෙමේ කෙලෙස් තවන වැර ඇත්තේ නුවණින් දත්තේ, සිහි ඇත්තේ ලොව කෙරෙහි අභිධාා හා දෙමනස් හා බැහැර කොට කයෙහි කායානුපස්සී ව වෙසෙයි, චෙදනාවන්හි ... සිතෙහි චිකතානුපස්සී වැ චෙසෙයි. කෙලෙස් තවන වැර ඇත්තේ, නුවණින් දත්තේ, සිහි ඇත්තේ, ලොව කෙරෙහි අභිධාා හා දෙමනස් හා බැහැර කොට ධර්මයන්හි ධමණිනුපස්සී වැ චෙසෙයි මේ භාවයිකවා සතර ධම්යෝ යැ.

ජිනිදෙය ධර්ම සතර කවරේ යැ⁹ සතර ආහාරයෝ යැ ඖදරික වූ හෝ සියුම වූ කබලීකාරාහාරය, දෙවෙනි ස්පශාභාර ය, තෙවෙනි මනසස ෙකුමතනාහාර ය, සතරවැනි විඥානාහාර යි. මේ පරිදෙය වූ සතර ධම්යෝ යැ.

පුහාතවා ධර්ම සතර කවරේ යැ? කාම ඔස, භව ඔස, දාෂ්ටි ඔස, අවීදාා ඔස යන ඔස සතර යි. මේ පුහාතවා ධම්,සතර යැ.

භානභාගික ධර්ම සතර කවර යැ? කාමයොග, භවයොග, දෘෂ්ටි– ^{ලයාග}, අවිදහායොග යන සතර යොගයෝ යැ මේ භානභාගික ධ[©] සතර යැ.

විශේෂභාගික ධර්ම සතර කවර යැ? කාමයොගවිසංයොගය (කාමයොගයෙන් මිදීම—අගුභධානනය හා එය පාදක කොට ලත් අනාගාම මාගිය), භවයොග විසංයෝගය (භවයොගයෙන් මිදීම, රහත්මභ), දෘප්ටි-යොගවිසංයෝගය (දෘෂ්ටිඛන්ධනයෙන් මිදීම—සෝවාන් මහ), අට්දාා-යොගවිසංයෝගය (අවිදහාඛන්ධනයෙන් මිදීම—රහත්ඛව) යන සතර විසංයෝගයෝ යැ. මොහු විශේෂභාගික ධර් සතර යැ.

කතුමෙ චතුතාරෝ ධමමා දුපපටිවිජඣා? චතුතාරෝ සමාධායෝ භානතාගියෝ සමාධි, යීතිභාගියෝ සමාධි, විසේසහැගියෝ සමාධි, නිලබුධභාගියෝ සමාධි. ඉමෙ චතුතාරෝ ධම්මා දුපපටිවිජිකා.

කතමෙ චකතාරෝ ධම්මා උපපැදෙකඩිබා? චකතාරි ඤණානි, ධමේ ඤණං, අනවයෙ ඤණං, පරියෙ ඤණං, සම්මුතියා ඤණං. ඉමේ චකතාරෝ ධම්මා උපපාදෙකඩිබා.

කතමෙ චතතාරෝ ධමමා අභිකෙද සැයන? චතතාරි අරියස වවානි. දුසාඛං අරියස චචං, දුසාඛ සමුද හො අරියස වවං, දුසාඛනිරෝ ධෝ අරියස වවං, දුසාඛනිරෝධ ගාමිනී පටිපද අරියස වවං. ඉමේ චතතාරෝ ධමණ අභිකෙද සැයන

කතුමෙ චකතාරෝ ධම්මා සචඡිකාතබබා? චතතාරි සාමණුදුඵලානි: මසාතාපතතිඵලං, සකදගාමීඵලං, අනාගාමීඵලං, අරභතතඵලං. ඉමේ චතතාරෝ ධම්මා සම්මිකාතබබා.

ඉති ඉලම චතතාරීසං ධමමා භූතා නච්ඡා කථා අවිකථා අනඤඤ**්** සමමා කථාගලකන අභිසම්බුද්ධා.

පඤව ධමමා

6. පණුව ධමමා බහුකාරා -ලප- පණුව ධමමා සචුණිකාකබබා.

කකමෙ පඤව ධමමා බහුකාරා? පණුම පධානියඩයානි ඉධාවුසො හිතබු සදෙධා හොති සදහති තථාගතසස බොධිං; ඉනි පි සො හගවා අරහා සමමාසමබුදෙධා විජජාවරණසමපතේනා සුගතො ලොකවිදු අනුතනරා පුරිසදම්පොරථි සස්ථා දෙවමනුසසැනා බුදෙධා හගවා'ති, අපාබාධොහොති අපාතමේකා සම්වෙතක්නියා ගහණියා සමන්නාගතො නාකිසීතාය නාම්වුණ්කාය මණ්ඩමාය පධානක්ඛමාය, අස්ථෝ භෞති අමායාවී යථාභූතං අතතෘනා ආවිකතහා සස්ථර වා විසැකුසු වා සබුණව වාරිසු, ආරද්ධවිරියෝ විහරති අකුසලානා ධමමානා පහානාය කුසලානා ධමමානා උපසම්පදය ථාමවා දළහපරකක් මා අනික්ඛිතත්ධුරෝ කුස්ටෙස් ධමමානා උපසම්පදය එමවා දළහපරකක්වා අනික්ඛිතත්ධුරෝ කුස්ටෙස් ධමමම සු, පඤ්ඤවා හොති උදයස්ථාගමිනියා පඤ්ඤය සමන්නාගතො අරියාය නිඛෙධිකාය සමමා දුස්ඛිතියගමිනියා. ඉමෙ පණු ධමමා බහුකාරා.

දුෂ්පුතිවිධා ධර්ම සත්ර කවර යැ⁹ හානභාගික සමාධිය (නීවරණ ඇති බැවින් පිරිතීම හජනය කරන සමාධිය), සථිතිභාගික සමාධිය (පිරිතීම වැසීම නැති ව සථිතිය සෙවනා සමාධිය) විශේෂභාගික සමාධිය (මතු විශේෂාධිගමයට පුතාය වන සමාධිය), නිවේදභාගික සමාධිය (නිවන් සෙවුනා සමාධිය) යන සතර සමාධිහුය, මේ දුෂ්පුතිවිධා ධම් සතර යැ.

උත්පාදයිකවා ධර්ම සතර කවර යැ? ධම්යෙහි ඥනය (සතර මහැ සතර පලැ නුවණ), අන්වයයෙහි ඥනය (සිවුසස් පසක් කොට දන් සේ ම අතීතයෙහිත් මොහු දුඃබෘදි විසින් වූහ යි ලත් අනුමානඥනය), පර්යයයෙහි (මෙරමා සිත් පිරිසිද දන්මෙහි) නුවණ, සම්මුතියෙහි නුවණ (උඩ කී ඥන තුන හැර ඉතිරි සියලු දයෙහි නුවණ) යන ඥන සතර යැ. මේ උත්පාදයිතවා ධම් සතර යැ

අභිඥෙය ධර්ම සතර කවර යැ? දුඃබාර්යසතාය, දුඃබසමුදයාර්ය– සතාය, දුඃබනිරොධාර්ය සතාය, දුඃබනිරොධගාමිනීපුතිපදුය්ඕසතායයැ යි සතර ආර්ය සතායෝ යැ. මේ අභිණෙදය ධර්ම සතර යැ

සාක්ෂාත්කතිවා ධර්ම සතර කවර යැ? ශුොත ආපත්තිඵලය, සකෘදුගාමීඵලය, අනාගාමිඵලය, අර්භත්තිඵලය යන සතර ශුාමණය– ඵලයෝ යැ මෙ සාක්ෂාත්කතිවා ධම් සතර යැ.

මෙසේ තථා වූ, තථ වූ, අවිතථ වූ, අනනාරථ වූ සකළිස් ධම්යෝ තථාගතයන් වහන්සේ විසින් මොනොවට වෙසෙසින් අවබොධ කරන ලදුහ.

ජඤ්ච**ක**ය

⁶ බහූපකාර ධම් පසෙක සාක්ෂාත් කතිවා ධම් පසෙක.

මහු කාර ධර්ම පස කවර යැ? දැඩානිකාඩන (පුධන් වීර්ය වඩන මහණු හේ ගුණාඩන) පස යැ ඇවැත්නි, මෙහි මහණ තෙම සැදහැ ඇත්තේ වෙයි, ඒ හගවත්හු මෙ මේ කරුණින් අරහක් ය, සමාක්සම්බුරුධ ය, විදහාවරණසමපනන ය, සුගත ය, ලොකවිත් යැ, නිරුතතර පුරුෂ්දමාසාරට ය, දෙව මිනිස්නට ශාස්තෘ ය, බුද්ධ ය, භගවත් යැ යි කරාගතයන් වහන්සේ ගේ බොධිය හදහයි. රෙග නැත්තේ නිදුක් වූයේ, ඉතා ශිත ද නොවූ, ඉතා උෂ්ණ ද නොවූ, මධාම වූ, පධන් වීයා වැඩීමට යොගා වූ, සම ලෙස අහර පැසවන උදරාග්නියෙන් යුක්ත වෙයි. ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි හෝ නුවණැති සබරමසරුවන් කෙරෙහි හෝ තතු වූ පටිදි සිය වරද හෙළි කරන්නේ, යඨ නොවූයේ, මායා නැත්තේ වෙයි. ශක්ති ඇත්තේ, දඩි උත්සාහ ඇත්තේ, කුසල් දහවති බහා නො-තැබූ වැර ඇත්තේ, අකුසල් දහමුන් පහ කරනු පිණිස, කුසල් දහමුන් ලැබැගැන්ම පිණිස පිරිපුන් වීයා ඇත්තේ වෙසෙයි. යොලෙසුන් විදලිමට සමත් වූ, පිරිසිදු වූ, මොනොවට දුක්,වැනැස්මට යන නුවණින් යුක්ත වූයේ, සංස්කාරයන් ගේ ඉපැත්මත් නැස්මත් පිරිසිද දක්නට සමන් පිණියේ, සංස්කාරයන් ගේ ඉපැත්මත් නැස්මත් පිරිසිද දක්නට සමන් පිණියේ ස්මන්විත වූයේ, පුදෙවත් වෙයි. මෙ බහුපකාර ධර්ම පස යැ

කතමෙ පඤව ධිපිමා භාවෙතබබා? පඤවඹිනිකො සමමාසමාධි, පීතිඑරණකා, සුබඑරණකා, වෙතොඑරණකා, ආලෝකඑරණකා, පවා. වේකඛණනිමිතතං. ඉමෙ පඤව ධිමමා භාවෙතබබා.

කතමෙ පඤව ධමමා පරිකෙකුසයාා? පණවූපාදනසබනා. සෙයාර්ථදං රුපූපාදනසබනො, වේදනූපාදනසබනො, සණුකූපාදනසබනො, සභාං රුපාදනසබනො, වීකුසුණූපාදනසබනො. ඉමේ පණු ධලා පරිකෙකුසුයාා.

කතමෙ පණුව ධමමා පහාත බබා? පණුව නීවරණන්. කාමවඡනුනීවරණං, බහාපාදනීවරණං, ටීනම් ඩනීවරණං, උඩවව-කුකකු වවනීවරණං, විවිකිවඡානීවරණං ඉමෙම පණුව ධම්මා පහා-තුඛකාං

කතුමෙ පඤව ධමමා භානභාගියා? පඤම චෙතොබීලා: ඉධාවුපො භිකකු සභාරි කඬකති විවිකිවජති නාධිමුවවති න සමපසිදති යො සො ආවුසො භිකකු සභාරි කඬකති විවිකිවජති නාධිමුවජති න සමපසිදති තසස විතතං න නමති ආතපපාය අනුයෝගාය සාකච්චාය පධානාය, සසස විතතං න නමති ආතපපාය අනුයෝගාය සාකච්චාය පධානාය, අයං පඨමෝ චෙතොබීලෙද. පුන ව පරං ආවුසෝ භිකකු ධමම කඬකති විවිකිවජති නාධිමුවවති න සමපසිදති –පෙ– සඬෙක කඬකති –පෙ– සිකකාය කඬකති –පෙ– සබුභමවාරිසු කුපිමතා භොතී අනතතමනො ආභතවීමතතා බීලජාතො. යො සො ආවුසෝ භිකකු සබුභමවාරිසු කුපිතො භොති අනතතමනො ආභතවිතෙනා බීලජාතො, කසස විතතං න නමති ආතපපාය අනුයෝගාය සාකච්චාය පධානාය යසේ විතතං න නමති ආතපපාය අනුයෝගාය සාකච්චාය පධානාය, අයං පඤමමා චෙතොබීලෙලා ඉමම පඤම ධමමා භානභාගියා.

කතමෙ පඤව ධමමා විසෙසභාගියා? පඤමුණුයානි: සඳුධීණුයං, විරියිණුයං. යතිණුයං, සමාධිණුයං, පඤඤ්ණුයං. ඉමෙ පණුව ධමණ විසෙසභාගියා භාවයිකවා ධර්ම පස කවරයැ? ප්රීතිය පතුරුවමින් උපදනා (පුරම විකීය ධාහන දෙක්හි) පුඥුව, සුබවේදනාව පතුරුවමින් උපදනා (පුරම විකීය තෘතිය ධාහන තුනෙහි) පුඥුව, චෙතඃස්එරණතා (පරචිතත විජානන) පුඥුව, ආලෝකස්එරණතා (එළිය පැතිරවීමෙහි උපදනා දිවාවක්ෂුස්) පුඥුව, පතාවෙක්ෂණ ඥනය යන අංග පසින් යුක් සමාධිය යි එහි මේ භාවයිතවා ධම් පස යැ.

පරිඥෙය ධර්ම පස කවර යැ⁹. රුපොපාදනස්කන්ධය යැ, වෙදනොපාදනස්කනිය යැ, සංඥෙපාදනස්කනිය යැ, සංස්කාරෝපාදන– ස්කනිය යැ, විඥනොපාදනස්කනිය යැ යන උපාදනස්කන්ධ පස යි. මේ පරිඥෙය (පිරිසිදැ දක යුතු) ධර්ම පස යැ

පුහාකවා ධර්ම පස කවර යැ? කාමවඡන නීවරණය, වාාපාද නීවරණය, ස්කාානම්දධ නීවරණය, ඔංදධනාකෞකාකා නිවරණය, විචිකික්සා නීවරණය යන පස යි මේ පුහාකවා ධම් පස යැ

හානභාගික ධම් පස කවර යැ? වෙතොබීල (සිතේ තද බව) පස යැ: ඇවැත්ති, මෙහි මහණ තෙමේ ශාස්තෘහු කෙරෙහි සැක කෙරෙයිද, කුකුස් කෙරෙයි ද, නිශ්වය නැත්තේ ද, නො පහදී ද, ඔහු ගේ සිත වියා වැඩීම පිණිස, පූත පූතා භාවනා ලයාගය පිණිස, සතනයෙන් භාවනානු-. ර්යාගය පිණිස, පුධත් වීය^ල පිණිස නො නැමෙයි යමකු ලෝ සිතු වීර්ය වැඩීම පිණිස, පුන පුනා භාවනාලයාගය පිණිස, සතතලයන් භාවතායෙහි යෙරදනු පිණිස පුධන් වීයයි පිණිස නොනැමෙයි ද මෙය පළමු වන වෙතොබීලය යි. ඇවැත්නි, තවද මහණෙක් ධර්මය ®කරෙහි සැක කෙරෙයි ද, කුකුස් කෙරෙයි ද, නිශ්වය නැත්තේ වෙයි ද, , සඩ්ඝයා කෙරෙහි සැක කෙරෙයිද ... ෆික්පායෙහි සබරමසරුවන් කෙරෙහි කිපියේ නොසතුටු සිනැත්-තේ, ආහතචිත්ත (ගැටුණු සිතැත්තේ) වෙයි ද, බීලජාත (තද) වෙයි ද, ඔහු ගේ සිත වීයා වැඩීම පිණිස, ' පුන පුනා භාවනානුශයාගය පිණිස, සතතලයන් භාවනානුලයාගය පිණිස, පුධන් වියයි පිණිස නො නැලෙමයි. යමකු ගේ සිත ව්යා වැඩීම පිණිස පුන පුනා භාවනානුයොගය පිණිස, ^{සතුතුයෙ}න් භාවනායෙගය පිරිස, පුධන් විය**ී** පිරිස නො නැලෙයි ද, ^ලමය පස් වන චෙතොබිලය යි. මේ භානභාගික ධරව පස යැ.

ටිංශපහාහික ධම් පය කවර යැ⁹ ගුදෙධන්දීයය, වියෝහන්දීයය. ස්ඛෘතින්දීයය, සමාධින්දීයය, පුලඥන්දීයය යන ඉන්දීය පය යි. උට වීමණපහාගික ධර්ම පස යැ. කතුමෙ පඤච ධම්මා දුපපටිවිජඣා? පණුනිසසාරණියා ධාතුයෝ: ඉධාවුසෝ, භික්ඛුනෝ කාමේ මනසිකරෝතෝ කාමේසු විකාං න පක්ඛඥති නපපසිදති න සනතිටඨකි න විමුවැති නොක්ඛමම බෝ පනසා මනසිකරෝමනා නෙක්ඛමෙම විකාං පක්ඛඥති පසිදති සනතිටඨකි විමුවැති, තසස තං විකාං සුගතං සුභාවිතං සුවුටකිකං සුව්මුකතං විසංයුකතං කාමෙහි. යෙ ව කාමපපවැයා උපපජනති ආසවා විසාකා පරිළාහා මුකෙතා සෞ තෙහි, න සො කං වෙදනං වෙදෙකි. ඉදමස්ඛාතං කාමානං

ළුන ච පරං ආවුලෙසා, භික්ඛුනො බොපාදං මනසිකරෙනො බොපොදෙ චික්තං න පක්ඛනදති, නප්පසිදකි න සනතිටඨකි න වීමුවවති. අඛහාපෘදං බො පනස්ස මනසිකරෙනො අඛහාපාදෙ චික්තං පක්ඛන්ති පසිදකි සනතිටඨකි වීමුඩුවකි. කස්ස තං චික්තං සුගතං සුභාවිතං සුවුල්සිතං සුවිමුක්තං චිස යුක්තං බහාපාදෙන. යෙ ච බහාපාදපච්චයා උපැජ්ජනති ආස්වා චිසාකා පරිළාහා, මුකේතා සො කෙහි, න සො තං වෙදනං වෙදෙකි ඉදමස්ඛාතං බහාපාදසස නිසැරණං.

පුන ච පරං ආවුසෝ, භික්ඛුනෝ විහෙසං මන්සිකරෝනෝ විහෙසාය විකතං න පසබණති නපපසිදකි න සනතිටඨති න විමුලවකි. අවිහෙසං බෝ පනසස මනසිකරෝකෝ අවිහෙසාය විකතං පසබණකි පසිදති සනුළුවඨති විමුලවති නසස තං චිකතං සුගතා සුභාවිතං සුවුලසික සුවිමුකතං විසං-යුකතං විහෙසාය යෙ ව විහෙසපපවවයා උපප්ජනති ආසවා විසාතා පරිළාහා, මුලකතා සො තෙහි, න සෞ තං වෙදනං වෙදෙකි ඉදමසබාතං විහෙසාය නිසයරණං

ළුන ච පරං අෘවුමසා නිකකුමනා රුපෙ මනසිකරෙනකා රුපෙසු චිකතං න පසකිකුති නපපසිදති න සහතිටඨකි න විමුවවකි. අරුපං මො පනසා මනසිකරොතො අරුපෙ චිකතං පසකිකුති පසිදති සහතිටඨකි විමුවවති. කසා තං චිකතං සුගතං සුභාවිතං සුවුලසිකං සුි මුකතං විසංයුකාං රුපෙනි යෙ ව රුපපපවවයා උපපජෙනති ආසවා විසාතා පරිළාහා, මුකෙතා සො ගෙනි, න සො තං වේදනං වෙලදති ඉදමසකාකං රුපානං නිසාරණං දුෂ්පුතිවිධා ධම් පස කවර යැ? නිඃසරණිය ධාතු (විසංයුක්ත ධර්ම) පස යැ: ඇවැත්නි, මෙහි කාමයන් මෙනෙහි කරන මහණහු සිත කාමයත්හි නො පිව්පෙයි, නො පහදී, නො පිහිටයි, නො ඇලෙයි. නොසඛම්මය (අඥහ කර්මස්ථානයෙන් ලත් පුරම ධාානය) මෙනෙහි කරන මහණහු සිත නොසඛම්මයෙහි පිව්සෙයි, පැහැදෙයි, පිහිටයි, ඇලෙයි. ඔහු ගේ එසිත අරමුණෙහි මොනොවට ගියේ මොනොවට වැඩුණේ, කාමයන්කෙරෙන් මොනොවට නැතී සිටියේ, කාමයන් කෙරෙන් මොනොවට මැදුණේ, කාමයන් කෙරෙන් මොනොවට මිදුණේ, කාමයන් වෙන් වූයේ වෙයි. කාම හෙතුයෙන් යම් ආසව කෙනෙක්, යම් දුක් කෙනෙක්, යම් කාමපරිදහ කෙනෙක් උපදනාහු ද, හේ ඔවුන් කෙරෙන් මිදුණේ වෙයි, හේ ඒ වේදනා නො විදී. මෙය කාමයන් ගේ නිඃසරණය නැමැයි කියන ලදි.

ඇවැත්ති, තව ද වාාපාදය මෙනෙහි කරන මහණහු ගේ සිත වාා-පාදයෙහි නො පිවිසෙයි, නො පහදියි, නො රැදෙයි, නො ඇලෙයි. අවාා-පාදය (මෛතී ධාානය) මෙනෙහි කරන ඔහු සිත අවාාපාදයෙහි පිවි-සෙයි, පැහැදෙයි, සිටියි, ඇලෙයි. ඔහු ගේ එ සිත අරමුණෙහි මොනොවට ගියේ, මොනොවට වැඩුණේ, (වාපාදය කෙරෙන්) මොනොවට නැතී සිටියේ, මොනොවට මිදුණේ, වාාපාදය කෙරෙන් වෙන් වූයේ වෙයි. වාාපාද හෙතුයෙන් යම ආසුව දුක් පරිදහ කෙනෙක් උපදික් ද, හේ ඔවුන් කෙරෙන් මිදුණේ වෙයි. හේ ඒ වේදනාව නො විදී. මේ වාාපාදයේ නිඃසරණයැ යි කියන ලදී.

තව ද ඇවැත්ති, විහිංසාව මෙනෙහි කරන මහණ හු සිත විහිංසායෙහි නො පිවිසෙයි, නො පහදියි, නො සිටියි, නො ඇලෙයි. වැලි අවිහිංසාව (කරුණාධාහනය) මෙනෙහි කරන ඔහු සිත අවිහිංසායෙහි (කරුණා-ධාහනයෙහි) පිවිසෙයි, පැහැදෙයි, සිටියි, ඇලෙයි. ඔහු ගේ ඒ සිත අර-මුණෙහි මොනොවට ගියේ, මොනොවට වැඩුණේ, විහිංසාව කෙරෙන් මොනොවට නැතී සිටියේ, මොනොවට මිදුණේ, මොනොවට වෙන් වූයේ වෙයි විහිංසා හෙතුයෙන් යම ආසුව කෙනෙක්, දුක් කෙනෙක්, පරිදහ කෙනෙක් උපදනාහු ද, හේ ඔවුන් කෙරෙන් මිදුණේ වෙයි, හේ ඒ වෙද-තාව නො විදී. මේ විහිංසාව ගේ නිසෙරණයැ යි කියන ලදි.

ඇවැත්ති, තව ද මහණ තෙමේ රූපයන් මෙනෙහි කරන මහණහු හෝ සිත රූපයන්හි නො පිවිසෙයි, නො පහදියි, නො සිටියි, නො ඇලෙයි. වැලි දූ අරූපධාානය මෙනෙහි කරන ඔහු සිත අරූපධාානංගෙහි ,පිවිසෙයි, පහදියි, සිටියි, ඇලෙයි ඔහු ගේ ඒ සිත අරමුණෙහි මොනොවට ගියේ, මොනොවට වැඩුණේ, රූපයන් කෙරෙන් මොනොවට නැගී සිටියේ, මොනොවට මිදුණේ, වෙන් වූයේ වෙයි. රූප හෙතුයෙන් යම් ආභුව කෙනෙක් දුක් කෙනෙක් පරිදහ කෙනෙක් උපදනාහු ද, හේ ඔවුන් කෙරෙන් මිදුණේ වෙයි. හේ ඒ කාම වෙදනා ද විඝාතපරිදහ වෙදනා ද නොවිදී. මෙය රූපයන්ගේ නිඃසරණයැ යි කියන ලදී.

පුත ව පරං ආවුසෝ භික්ඛුනෝ සක්කායං මනසිකරොතෝ සක්කායෙ විකතං න පක්ඛු නපාසිදති න සතුර්ටඨති න විමුවුවති සක්කාය-නිරෝධං බෝ පනස්ස මනසික රොතෝ සක්කායනිරෝබේ විකත පස්ඛුතුති පසිදති සතුතිටඨති විමුවුවති. තස්ස තං විකතං සුගතං සුභාවිතං සුවුල්සිකං සුටිමුගතං විසංගුතතං සක්කායෙන. 'සේ ව සක්කායප්පවුවයා උපැජැතති ආස්වා 'විසාතා පරිළාහා, මුකේතා සො තෙහි න සෝ තං වෙදනං වෙදෙකි ඉදමක්ඛාතං සක්කායස්ස නිස්සරණං ඉමේ පණු ධමමා දීපපටවිජිකා

කතමේ පඤාධ ධම්මා උපපාදෙතබබා? පණුව ඤැණිකො සම්මාස්මාධි. අයං සමාධි පව්ටුප්පන්නසුබො චෙච් ආයතිණුව සුබ්ටීප්මො ති පව්වන්න ඤඤව ඤැණං උපපජනි, අයං සමාධි අතියෝ නිරාම්සෝ ති පව්වන්න ඤඤව ඤැණං උපපජනි, අයං සමාධි අකාපුරිස්සෙව්තෝ ති පව්වන්න ඤඤව ඤැණං උපපජනි, අයං සමාධි සතෙනා පණිකෝ පට්පපස්සැට ඉදට එකෝදිභාවාධියන්න න සම්බාරනි ක්ෂයවාරිතාවතෝතිව පට්ට ත්න ඤඤව ඤැණං උපපජනි, සො බො පනාත් ඉමං සමාධිං සතෝව සමාපජනම්, සකෝ වුට්ට ත්වෙන්න ක්ෂැනව ඤැණං උපපජනි. ඉවේ පණුව ධම්මා උපාදෙන්වෙන

කතමෙ පඤව ධමමා අභිඤෙඤයා: ව ඤව ටිමුකතායතතානි ඉධාවුයො, නිකකුනො සඳවා ධමමං දෙසෙකි අඤඤකරෝ වා ගරුවඨා-' නිකො සබුහමවාරී යථා යථා අාවුසො නිකකුනො සඳවා ධමමං දෙයෙකි අඤඤකරෝ වා ගරුවඨාතිකො සබුහමවාරී කථා කථා සො කළමං ධමමම අඤ්පටිසංවේදී ව හොති ධමමපටිසංවේදී ව තසස අඤ්පට්යං- ටවදිටනා ධමමපටිසංවේදීනො පාමුජජං ජායකි, පමුදිතසස පිති ජායකි, පිතිමනසස කාමයා පයාමහති පසසුරුකායෝ සුබං වෙදෙකි, සුබිනෝ විතතං සමාධියකි. ඉදං පරමං ටිමුකතායතනං

¹ සසධිබාරනිකගයතවෘරියාගලයා (මජසා)

ඇවැත්ති, තව ද සත්කායය (සංස්කාර ධර්ම) මෙතෙහි කරන ශුෂ්ක ් විදර්ශක රහත්හු ගේ සිත සත්කායයෙහි නො පිවිසෙයි. නො පහදී, නො සිටියි, නො ඇලෙයි. වැලි සත්කාය නිරෝධය මෙනෙහි කරන ඔහුගේ සිත සත්කාය නිරෝධයෙහි (නිවනෙහි) පිවිසෙයි, පැහැදෙයි, රැඳී සිටීයි, ඇලෙයි. ඔහුගේ ඒ සිත අරමුණෙහි මොනොවට ගියේ, මොනොවට වැඩුණේ, සත්කායය කෙරෙන් නැඟී සිටියේ, මොනොවට මිදුණේ, වෙන් වූයේ වෙයි. සත්කාය හෙතුයෙන් යම ආසුව විසාත පරිදහ කෙනෙක් උසදනාහු ද, ඔවුන් කෙරෙන් හේ මිදුණේ වෙයි. හේ ඒ වෙදනාව නො විඳී. මේ සත්කායයාගේ නිඃසරණයැ යි කියන ලදී. මේ දුෂ්පුතිවිධා වූ ධර්ම පස යැ.

උත්පෘදයිකවා ධව් පස කවර යැ ? දෙන පසක් ඇනි සමාාක්සමාධිය යැ. මේ සමායිය (අර්තණ එලසමාධිය සමවන් සමවන් කෙණෙහි සුව මගන **දෙන බැවින්) වර්කමාන සැප විපාක**ු ඇ<mark>ත්තේ ද (පළමු පළමු</mark> සම්වන් සමාධිය මතු මතු සමාධිනට පුතාය වන බැවින්) මත්තෙනි සැප `විපාක ගෙනැ දෙන්නේ යැ යි කමා කෙරෙහි නුවණ උපදී. මේ සමා-යිය ආයා යැ (කෙලෙසුන්ගෙන් ඇත් ය), නිරාමස යැ (කාමාමිස වට්ටාමීස ලොකාමීස යන තුන් ආම්සයන්ගෙන් තොර යැටයි තමා තුළැ ම නුවණ උපදී. මේ සමාධිය අලාමක පුරුෂයන් විසින් (බුදු පසේ බුදු රහතුන් විසින්) සෙවනා ලද යි කමා තුළ ම නුවණ උපදී. මෙ සමාධිය ශාන්ත ගැ ශි පුණිත ගැ ශි කෙලෙස් සංසිදීමෙන් ලද්දේ යැ ශි, එක් නිවන් අරමුණෙහි ම සිත පිහිටුවීමෙන් ලබන ලද්දේ යැ යි සසංස්කාර (ලෞකික සමාධි සෙයින් සපුයොග) සිතින් කෙලෙසුන් මැඩ වළක්වා ලත් පැවැතුම නැත්තේ යැ යි නමා කෙරෙහි ම නුවණ උපදී ඒ මම් වූ කලි සිහි ඇත්-ඉතුම් ම මේ සමාධියට සමවදිමි, සිහි ඇත්තෙම් <mark>ම මේ සමාධියෙන් නැභී</mark> සිටීම් යි කමා කෙරෙහි ම නුවණ උපදී මේ උත්පාදශිකවා ධර්ම පස යැ.

අති ෙ සැය මෙති මහණක් හට ශාස්තෘ තෙමේ හෝ ගුරු තන්හි ධර්ම) පස යැ. මෙති මහණක් හට ශාස්තෘ තෙමේ හෝ ගුරු තන්හි සිටි සබරමසරුවෙක් හෝ දහම දෙස යි. ඇවැත්ති, ශාස්තෘ තෙමේ හෝ ගුරු කන්ති හිටි සබරමසරුවෙක් හෝ යම් යම් සේ ඒ මහණහට දහම දෙසා දැ. ඒ ඒ පරිද්දෙන් හෙ තෙම ඒ ධර්මයෙහි අරුත් දැනගත්තේ ද වෙයි, පෙළ දැනගත්තේ ද වෙයි, අරුත් දන්නා පෙළ දන්නා ඔහුට පුමොදය උපදී. පුමුදිකවූවහුට පුිතිය උපදී. පුති සිතැත්තහුගේ නෑම කය සංභිදෙයි. සංභිදුණු නාම කය ඇත්තේ සුව විදී. සුව ඇත්තහු ගේ සිත එකහ වෙයි. මේ පළමු විමුක්තායෙකනය යැ.

පුත ව පරං ආවුසෝ තික්ඛුමතා න මාව බෝ සණුා ධමමං දෙසෙකි. අණුසුකරෝ වා ගරුටඨානිකෝ සබුහමවාරී, අපි ව බෝ යථාසුකංයථාපරි-යකාං ධමමං විණුඛාරෙන පරෙසං දෙසෙකි. යථා යථා ආවුසෝ තික්ඛු යථාසුකං යථාපරියකාං ධමමං විණුඛාරෙන පරෙසං දෙපෙකි, කථා කථා සෝ තෑමං ධමමම අණුපපටිසංවෙදී ව හොකි ධමම පපදිස්වෙදී ව කසස අණුපටිසංවෙදීමතා ධමම පටිසංවෙදීමතා පාමුණ ජායකි, පමුදිකසය පීති ජායකි, ' පීතිමනසය කායෝ පසැමකකි, පසාදධකායෝ සුබං වෙදෙකි, සුබිනෝ චිකකං සමාධියකි. ඉදං දුකියං විමුකායකනං.

පුන ව පරං ආවුමසා තිකකුනො න හෙව බො සස්ථා ධමමං දෙසෙති දිස්සුස්සුත් වා ග්රුලධානිකො සමුහම්වාරී. නාපි ස්ථාසුතං ස්ථාපරි-යකතං ධමමං විස්ථාරෙන ප්රෙසං දෙසෙකි, අපි ව බො ස්ථාසුතං ස්ථාපරිප පරියකතං ධමමං විස්ථාරෙන ස්ථාස්ධායං කරොති. ස්ථා ස්ථාවුසෝ තිකකු ස්ථාස්තං ස්ථාපරියකතං ධමමං විස්ථාරෙන ස්ථාස්තයං කරෝති, තථා ත්ථා සේව තස්මං ධමමම අස්ථාප්ටිසංවේදී ව හොති ධම්මපරි-සංවේදී ව. කස්ස අස්ථපරිසංවේදීමනා ධම්ම ප්ටිසංවේදීමනා පාමුජ්ර ජායති, පමුදිනස්ස පිති ජායති, පීතිමනස්ස කාරයා පස්සම්භති, පස්සුධිකාරයා සුබං වේදෙකි, සුබිනො විකතං සමාධියති. ඉදං තතියං විමුත්තායක්වාං.

පුන ව පරං ආවූසෝ තියාබුනො න හෙව බෝ සස්ථා ධමමං දෙසෙනි අඤඤතරෝ වා ගරුවඨානිකො සබුහමචාරි, නැපි යථා සුතං යථාපරියකාං ධමමං විස්ථාරෙන පරෙසං දෙසෙනි, නාපි යථාසුතං යථාපරියකාං ධමමං විස්ථාරෙන පරෙසං දෙසෙනි, නාපි යථාසුතං යථාපරියකාං ධමමං විස්ථාරෙන සජකි.යං කරෝති, අපි ව බෝ යථාසුතං යථාපරියකාං ධමමං වෙතසා අනුවිතකෙකනි අනුවිචාරෙනි මනසානුපෙසකිනි. යථා යථා ආවූසෝ හිකතු යථාසුතං යථාපරියකාං ධමමං චෙතසා අනුවිතකෙකනි අනුවිචාරෙනි මනසානුපෙකිනි, තථා තථා සෝ තස්මං ධමමං අස්ථාපරිසංවේදී ව හොති ධමම පරිසංවේදී ව, තසය අස්ථාපරිසංවේදීමනා ධමමං පරිසංවේදීමනා වමණ පරිසංවේදීමනා පාමුජජං ජායනි, පළිදිතසය පිනි ජායනි, පිනිමනසය කායෝ පසාසමහති, පසාදධකායෝ සුබං වෙදෙනි, සුබිනෝ ටිකාං සමාධියනි ඉදං වතුළු විමුතනායනනාං.

තව ද ඇවැත්නි, ශාස්තෘ තෙමේ මහණකුට දහම නො ම දෙසයි, ගුරු නන්හි වූ අන් සබරමසරුවෙකුත් දහම නො ම දෙසයි, එතෙකුදු වූවත් ඇසු පරිදි දුහුණු කළ පරිදි ඒ ධර්මය විස්තර වශයෙන් අනුනට දෙසයි. ඇවැත්නි, මහණ තෙමේ යම් යම් සේ තමා ඇසූ පරිදි පුහුණු කළ පරිදි විස්තර වශයෙන් අනුනට දහම් දෙසන්නේ ද, එසේ එසේ හේ ඒ ධර්මයෙහි අරුත් දනගන්නේ ද පෙළ දනගන්නේ ද වෙයි අරුත් දනගන්නාවූ මහුට සතුට උපදී. සතුටු වූවහුට ප්‍රීතිය උපදී. ප්‍රීත සිතැත්තහුගේ නාම කය සංහිදේ. සංහිදුණු නාම කය ඇත්තේ සුව විදි. සුව විදුනාහු ගේ සිත එකහ වෙයි. මේ දෙවැනි, විමුක්තාහයතනය යැ.

තව ද අනෙකෙක. ඇවැත්ති, ශාස්තෘ තෙමේ හෝ අන් කිසි ගුරු තත්ති වූ සබරම්සරුවෙක් හෝ මහණකුට දහම් නො ම දෙසයි. ඇසූ පරිදි පුහුණු කළ පරිදි අනුනට විස්තර වසයෙන් දහම් නො ද දෙසයි. එතෙකුදු වුවත් ඇසූ පරිදි, පුහුණු කළ පරිදි, ධර්මය විස්තරයෙන් සමාධාය කෙරෙයි (පුන පුනා කියයි). ඇවැත්ති, යම් සේ යම් සේ මහණ තෙම ඇසූ පරිදි දුහුණු කළ පරිදි ධර්මය විස්තරයෙන් සමාධායය කෙරෙයි ද, එසේ එසේ හේ ඒ දහමෙහි අරුත් දනගන්නේ ද පෙළ දනගන්නේ ද වෙයි. අරුත් දනගත්තා පෙළ දනගන්නා ඔහුට සතුට උපදී. සතුටු වූවාහට පිතිය උපදී. පින සිතැත්තහු ගේ නාම කය සංභිදේ. සංහුත් නාම කය ඇත්තේ සුව විදි. සුව විදුනාහු ගේ සිත එකහ වෙයි. මේ තෙවෙනි වික්මුතායයනනය යැ.

කව ද අනෙකෙක, ඇවැත්නි, ශාස්තෘ හෝ ගුරු තත්නි සිටි කිසි සබ්රමසරුවෙක් හෝ දහම නො ම දෙසයි. ඇසූ පරිදි, පුහුණු පරිදි විස්තරයෙන් ධර්මය සමාධායන ද නො ම කෙරෙයි. වැළි, ඇසූ පරිදි පුහුණු පරිදි සිතින් සුන සුනා කල්පනා කෙරෙයි. සුන පුනා වීමසයි, සිතින් සුන සුනා සලකා බලයි. ඇවැත්නි, ඇයූ පරිදි පුහුණු පරිදි යම යම සේ ධර්මය සිතින් සුන පුනා කල්පනා කෙරෙයි ද, සුන සුනා පිකින් සලකා බලයි ද, එසේ එසේ ගෙ කෙටෙ ඒ ධර්මයෙහි අරුත් දන ගන්නේ ද පෙළ දනගන්නේ ද වෙයි. අරුත් දනගන්නා පෙළ දනගන්නා ඔහුට සතුට උපදි සතුටු වූවාහට පිතිය උපදි, පින සිතැත්තහු ගේ නාම කය සංගිදේ. යංදුන් තාම කය ඇත්තේ සුව විදි. සුව ඇත්තහු ගේ යිත එකහ වෙයි. ෙරි සතරවන විදුක්තාායකනය යැ.

පුත ව පරං ආවුසෝ භිකකුනො ත හෙව නො සස්ථා ධමමං දෙසෙකි, අඤඤතරො වා ගරුවඨාතිකො සබුහමවාරි, නාපි යථාසුතං යථාපරියකාං ධමමං විඤ්‍රාරෙන පරෙසං දෙසෙකි. නාපි යථාසුතං යථාපරියකාං ධමමං විඤ්‍රාරෙන සජිකායං කරොති, නාපි යථාසුතං යථාපරියකාං ධමමං චෙකසා අනුවිකකෙකති අනුවිචාරෙති මනසානුපෙක්කති. අපි ව බවසා අඤඤතරං සමාධිනිමිකතං සුගකහිතං හොති සුමනසිකතං සූපධාරිතං සුපටවිද්ධං පඤඤය. යථා යථා ආවුසෝ භිකකුනො අඤඤතරං සමාධිනිමිකතං සුගකහිතං හොති සුමනසිකත් සූපධාරිතං සුපටවිද්ධං පඤඤය කථා කථා සො කසමං ධමමම අස්ථපටිසංවේදී ව හොති ධමමපටිසංවේදී ව. කස අපථපටිසංවේදී නො ධමමපටිසංවේදී ව හොති ධමමපටිසංවේදී ව. කස අපථපටිසංවේදී නො ධමමපටිසංවේදී නො පාමුජරං ජායති, පමුදිකසා පීති ජායති, පීතිමනසක කායො පසසමකති, පසසුඬකායො සුබං වෙදෙකි, සුබිනො චිකත සමාධියති. ඉදං පණුමං විමුගතායකනං ඉමම පණුව ධමමා අභිමඤඤයා.

කතමෙ පඤව ධමමා සවජිකාතබබා? පණුව ධමමයබන්ධා සීලකඛ නෙඩා, සමාධිසඛ නෙඩා පණුඤ සඛ නෙඩා, විමු තනි සඛ නෙඩා, ' විමු තනි – ඤ,ණදසසන සඛ නෙඩා. ඉමෙ පණුව ධමමා ස දිනිකාත බබා.

ඉති ඉමෙ පණුසැස ධම්මා භූතා තවජා තථා අවිතථා අනඤඤ**්** සම්මා තථාගතෙන අභිසම්බුද්ධා.

ජ ධම්මා

7 ඡ ධමමා බහුකාරා –පෙ– ඡ ධමමා සචඡිකාතබබා.

කතුලම ජ ධිම්මා බහුකාරා? ජ සාරානියා ධුණා ඉධාවුසො ගික්ඛුමනා මෙනතං කායකම පච්චුපටසිකං හොති සබුහුමවාරිසු ආට වේව රහෝ ව. අයමුපු ධිමෙණ _සාරානියෝ පියකරණා ගරුකරණ සබනණය අවවාදය අවිහෙසාය සාමගගියා එකිගාවාය සංවනාති

තව ද අනෙකෙකු. ඇවැත්නි, ශාස්තෘ හෝ ගුරු තන්හි සිටි කිසි සබ්-රම් සරුවෙක් හෝ මහණහට නො ම දහම් දෙසයි, මහණ නෙම ඇසූ පරිදි පුගුණ කළ පරිදි විස්තරයෙන් දහම නො ද දෙසයි, ඇසූ පුහුණු කළ පරිදි විස්තර විසින් දහම සවාධායෙන ද නො ම කෙරෙයි, ඇසූ පුහුණු කළ පරිදි ධර්මය සිතින් පුන පුනා නො ම කල්පනා කෙරෙයි, නො ම වීමසයි, සිනින් පුත පුතා නො ද සලකා බලයි. වැළි දු ඔහු විසින් එක්කරා සමාධියෙක් (ගුරුහුගෙන් කමටහන් උගන්නා හා ම) මොනො-වට උගන්නා ලද්දේ මොනොවට මෙනෙහි කරන ලද්දේ පුඥයෙන් මොනොවට සලකා බලන ලද්දේ මොනොවට පිළිවිදුනා ලද්දේ වෙයි. ඇවැත්ති, යම යම පරිද්දෙන් මහණුු විසින් එක්තරා සමාධියෙක් මොනොවට උගන්නා ලද්දේ, මොනොවට මෙනෙහි කරන ලද්දේ, පුඥයෙන් මොනොවට සලකා බලන ලද්දේ, මොනොවට පිළිදිදුනා ලද්දේ වෙයි ද, ඒ ඒ පරිද්දෙන් හෙ තෙමෙ ඒ ධර්මයෙහි අරුක් දත්තේ ද පෙළ දත්තේ ද වෙයි. අරුත් දත්තා, පෙළ දත්තා ඔහුට සතුට උපදී. සතුටු වූවාහට පුීතිය උපදී. ළිති සිතැත්තහු ගේ නාම කය සංසිදේ. සංසුන් නාමකය ඇත්තේ සුව විදි. සුව විදුනැහු ගේ සිත එකහ වෙයි. මේ පස් වනු විමුක්තාායතනය යැ. මේ අභිඥෙය ධර්ම පස යැ.

සාක්ෂාත් කතීවා ධර්ම පස කවර යැ? ශීලස්කනිය, සමාධිස්කනිය, පුඥාස්කනිය, විමුක්තිස්කනිය, විමුක්තිඥනදර්ශනස්කනිය යන ධර්මස්-කනි පස යැ. මේ සාක්ෂාත්කතීවා ධර්ම පස යැ.

, මෙසේ මේ භූත වූ තථා වූ තථ වූ අවිතථ වූ අනනාර වූ පනස් දහමනු තථාගතයන් වහන්සේ විසින් තමන් ම මොනොවට වෙසෙසි නුවණින් අවබොධ කරන ලද්දහ.

ෂට්කය

7. බහූපකාර ධර්ම සලයක. සාක්ෂාත් කර්තවා ධර්ම සලයකි.

බඳු පකාර ධම් සය කවර යැ? සාරානීය (සංර ඤුණිය) ධර්ම සය යැ ඇවැත්නි, මෙහි මහණක්හු ගේ මෛති සහගත කායකර්මය, සබරව සරුවන් කෙරෙහි පකට ව ද රහසේ ද එළැඹ සිටියේ වෙයි. ටෙ සාරානිය ධර්මය ද ළිය කරන පිය කටයුත්තකු කරන ගරුකරන ගරුකටයුතු කරන ස-ගුහය පිරිසිස අව්වාදය පිරිසිස, අටිහිංසාව පිරිසිස සටහිය පිරිසිස, එකමුතු බව පිණිස පවති. දිඝනිකාලයා පාලීකවගෙනා

දසුකරසුකා

පුන ච පරං ආවූමසා භිකඛුමතා මේකතං වචිකමමං –පෙ – එකිහාවාය සංවතනති.

පුන ච පරං ආවුසෝ භිකඛුනෝ මෙනාකමමං –ලප– එකි– භාවාය සංවතන ති

පුන ව පරං ආවුසෝ භිකඛු යෙ තෙ ලාහා ධම්මිකාධ මාල දඩා අනත-මසෝ පතකපරියා පනනම තතම සිතාව සට දෙන ලාහා ධම්මිකාධ මාල දඩා අනත-හොගී හොති සීලව තෙනු හි සටු හම වා රිහි සාධා රණ හොගි අයමු වි ධම මා සාරානීමයා – පෙ– ජකිහාවාය සංවතනති

පුත ව පරං ආවුසෝ භිකඛු යානි කාති සීලානි අඛණඩානි අච්ඡිදයනි අසබලානි අකම්මාසානි භූජිසසානි විඤ්ඤුපසස්ථානි අපරාම්ලධානි සමාධිසංවතතනිකානි, කථාරුපෙසු සීලෙසු සීලසාමඤ්ඤගතො විහරනි සඛුභමවාරීහි ආවිවෙව රඟහ ව. අයම්පි ධලම්මා සාරාණියෝ –පෙ-එකීහාවාය සංවතතනි.

පුන ව පරං ආවුමෙසා භිකකු යා'යං දිලසී අරියා නියානනිකා නියායකි තකකරසස සමමා දුසකිසකියාය, තථාරුපාය දිලසීයා දිලසීයා දිලසීසාම සැසැගමතා විහරති සමුභමවාරීහි ආවී වෙව රමහා ව. අයමුපි ධමෙමා සාරානියො පියකරමණා ගරුකරමණා සම්බනය අවිවාදය අවිමතසාය සාමයේයා එකිහාවාය සංවතනති. ඉමෙ ජ ධමමා බහුකාරා,

කතු ජ ධම්මා භාවෙතුබබා? ජ අනුසාතිරානානි බුණානුසාති, ධම්මානුසාති, සම්කානුසති, සිලානුසාති, චාගානුසාති, දෙවනානුසාති. ඉමේ ජ ධම්මා භාවෙතුබබා.

කතුමට ජ ධව්වා පරිකෙසුසුයාා ජ අජිතුතනිකානි ආයතනානි. වස්ඛායතනං, සොනායතනං, සානායතනං, ජීවිතායතනං, කායායතනං, වනායතනං ඉමෙ ජ ධාලා පරිසෙසුයා තව ද අනෙකෙක. ඇවැත්ති, මහණුහු ගේ ඉෙමති සහගත වාක්-කර්මය එකමුතු බව පිණිස පවතී.

තව ද අනෙකෙක. ඇවැත්නි, මහණහුගේ මෛනීසහගත මනඃකර්-මය එකමුතු බව පිණිස පවතී.

තව ද අනෙකෙක. ඇවැත්ති, මහණහට දහැම වූ, දහැමින් ලැබුණු, යටත් පිරිසෙයින් පාතුයට පුමාණ දෑ වූ ද යම ලාභ කෙනෙක් වෙත් ද, එ බඳු වූ ලාභයන්ගෙන් අපුතිවිභක්තභොගී (අම්ස වශයෙන් හෝ පුද්ගල වශයෙන් බෙදීමක් නැති ව යළදන්නෝ) ඓ ද, සිල්වත් සබරමසරුවන් හා සාධාරණ පරිභෝගයෙන් එයවළදන්නේ ඓ ද, මේ සාරානිය ධර්මය ද, පිය කරනු පිණිස ගරුකරනු පිණිස සංගුභය පිණිස, අවිවාදය පිණිස, නොවෙහෙස පිණිස, සමගිය පිණිස, එකමුතු බව පිණිස පවතී.

තව ද අනෙකෙක. ඇවැත්නි, අඛණඩ වූ අවිඡිද වූ අසබල වූ (අකල්මාෂ වූ) භුජිෂා වූ නුවණැත්තන් විසින් පසස්තා ලද, අපරාමෘෂ්ට වූ සමාධිය පිණිස පවත්නා වූ, යම ශීලධර්ම කෙනෙක් ඇද්ද, මහණ කෙමේ එ බදු වූ ශීලව්ෂයයෙහි සබ්රම සරුවන් හා පුකට ව ද අපුකට ව ද ශීලයෙන් සමාන බවට පැමිණියේ වෙසෙයි ද මේ සාරානිය ධර්මය ද . එකී භාවය පිණිස පවතී.

කව ද අනෙකෙක. ඇවැත්ති, ආර්ය වූ නෛර්යාණික වූ යම දෘෂ්ටි-යෙක් එය පිළිපදනාහට මොනොවට දුක් නැමසනු පිණිස පවතී ද, මහණ කෙමේ එබඳු දෘෂ්ටියෙන් සබරම්සරුවන් හා පුකට ව ද අපුකට ව ද දෘෂ්ටි සාමානා ගත වැ (දෘෂ්ටියෙන් සමාන බවට පැමිණියෙක් වැ) වෙසයි ද, මේ සාරණිය ධර්මය ද පිය කරන ගරුකරන වෙයි, සංගුභය පිණිස, අවිවාදය පිණිස, නොවෙහෙස පිණිස, එකී හාවය පිණිස, පවතී. මේ බහුපකාර ධර්ම සය යැ.

භාවයිකවා (වැඩියැ යුතු) ධර්ම සය කවර යැ? බුද්ධානුස්මෘතිය, ධර්මානුස්මෘතිය සංසානුස්මෘතිය, ශීලනානුස්මෘතිය, තාාගානුස්මෘතිය, දෙවතානුස්මෘතිය, යන අනුස්මෘති සථාන සය යැ. මේ භාවයිකවා ධර්ම සය යැ.

පරිඥෙය ධර්ම සය කවර යැ? චක්ෂූරායතනය, ශුොතුායතනය, ශ්රීම් ශ්රීම් මක ආයතන සය යැ මේ පරිඥෙය ධර්ම සය යැ. කකමෙ ජ ධම්මා පහාකබ්බා? ජ කණ්නාකායා, රුපකණ්නා, සෑද-කණ්නා, ගණ්නා, රසකණ්නා, වේාටඨබ්බකණ්නා, ධම්මතණ්නා. ඉමේ - ජ ධම්මා පහාකබ්බා.

කතුලම ජ ධම්මා භානභාගියා? ජ අගාරවා ඉධාවුමසා භිකබු සඳුවරි අගාරවො විහරකි අපපතිසසමවා, ධම්මම – ලප – සඬෙස – ලප – සිකඛාය – ලප – අපපමාදෙ – ලප – පටිස් සුවාලර අගාරවො විහරකි අපා – කිස්සවො. ඉම්ම ජ ධම්මා භානභාගියා

කතු මේ ධම්මා විසෙසභාගියා? ජගාරවා ඉධාවුසො භික්කු ස්ක්ථරි සගාරවො විහරති සපාතිසකවා ධම්ම – ලප – සබෙක – ලප – සික්ඛාය – ලප – අපළමාලද – ලප – පටිසක්ථාරෙ සගාරවො විහරති සපාතිසකවා ඉමේ ජ ධම්මා විසේසභාගියා.

· කතුමෙ ඡ ධමමා දුපපටිවිස්කා? ඡ නිසාරණියා ධාතුමයා ඉධාවුසො, හිකතු එවං විදෙයා: මෙතතා හි බො මෙ ආවුසො, වෙතතාවමුතනි භාවිතා බහුලිකතා යානිකතා වනදිකතා අනුවසිනා පරිවිතා සුසමාරදධා, අථ ව පන මෙ බාහපාදෙ විතනං පරියාදය තිටඨනිති, සො 'මාහෙවනති'සස වචනියො, මා'යසමා එවං අවච, මා හගවනතා අඛහාචිකඛ, න හි සාධු හගවනතා අඛහස්ඛානං, න හි හගවා එවං විදෙයාය. අවධානමෙතං ආවුසො අනවකාසො යං මෙකහය වෙතොය වෙතොය හාවිතාය බහුලිකතාය යානිකතාය වනදිකතාය අනුවසිනාය පරිවිතාය සුසමාරදධාය, අථ ව පනසය බහාපාදෙ විතාං පරියාදය ඨාසයනිති නෙතං යානං විජුනි. නිසුයරණං හෙතං ආවුසො

පුහාතවා ධර්ම සය කවර යැ? රුපතෘෂ්ණාව, ශබ්ද තෘෂ්ණාව, ගණා තෘෂ්ණාව, රස තාෂ්ණාව, ස්පුෂ්ටවා තෘෂ්ණාව, ධර්ම තෘෂ්ණාව යන තෘෂ්ණකාය සය යැ මෙ පුහාතවා ධර්ම සය යි

භාතභාගික ධර්ම සය කවර යැ? අගෞරව සය යැ ඇවැත්නි, මෙහි මහණෙක් ශාස්තෘෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරව නැත්තෝ, යටත් පැවැතුම නැත්තෝ වෙසෙයි. ධර්මය කෙරෙහි සඬසයා කෙරෙහි . ශික්ෂාව කෙරෙහි අපුමාදයෙහි පිළිසඳර කෙරෙහි ගෞරව නැත්තෝ යටත් පැවැතුම නැත්තෝ වෙසෙයි මේ භානභාගික ධර්ම සය යි

විශෙෂභාගික ධර්ම සය කවර යැ? ගෞරව සය යැ ඇවැත්ති, මෙනි මහණ තෙමෙ ශාස්තෲන් වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරව ඇත්තේ යටත් පැවැතුම ඇත්තේ වෙසෙයි. ධර්මය කෙරෙහි සංඝයා කෙරෙහි ශික්ෂාව කෙරෙහි අපුමාදයෙහි පිළිසඳරෙහි ගෞරව ඇත්තේ, යටත් පැවැතුම ඇත්තේ වෙසෙයි. මෙ විශෙෂභාගික ධර්ම සය යැ

දීෂ්පුකිවිධා ධර්ම සය කවර යැ⁹ නිඃසරනික ධාතු සය යෑ 'ඇවැත්ති, මා විසින් මෛතී චීත්තවිමුක්තිය භාවිතය, බහුලීකෘත ය, යානිකෘත ය වාස්තුකෘත යැ අනුණීත යැ පරිවිත යැ (පුරුදු කරන ලද්දේ යැ), සුසමාරබධ යැ එතෙකුදු වුවත් වාහපාදය මා හාක්පසින් ගෙන සිටී යැ'යි මෙසේ මෙහි මහණෙක් කියන්නේ තම, 'මෙසේ නො කියා වා, ආයුෂ්මත් තෙමෙ මෙසේ කියා වා, භාගාවතුන් වහන්සේට දෙස් නො නභා වා, භාගාවතුන් වහන්සේට දෙස් නැතීම නො මැනවී, භාගාවතුන් වහන්සේ මෙසේ නො වදරන සේක, ඇවැත්ති, මෛතීවිත්ත විමුක්තිය භාවිත කල්හි, බහුලිකෘත කල්හි, යානීකෘත කල්හි, වාස්තුකෘත කල්හි, අනූජිත කල්හි, පරිවිත කල්හි, සුසමාරබ්ධ කල්හි, එසේ කලැ වාහාපාදය ඔහුගේ සිත භාත්පසින් ගෙන සිටී යත යමෙක් ඇද්ද, ඇවැත්නි, මෙය නො කරුලණක, අවකාශ නැත්තෙක, මේ කාරණය අව්දාාමාන යැ' යි ඒ මහණ කෙමේ කියැ යුතු (ඒ මහණහට කියපු සුදුසු යැ). කවර මහයිනැ? ඇවැත්නි, මෛතී චිත්ත විමුක්තිය යන යමෙක් ඇද්ද මෙය වාහපාදයා ගේ නිඃසරණය යැ, එහෙයිනි.

දීඝනිකාලයා පාලීකවලගතා

දසුතතරසුතතං

ඉධ පතාවුසො, භිකකු එවි. වලදයා කරුණාහි බො මෙ ආවුසො වෙතොවිමුතති හාවිතා බහුලිකතා යානිකතා වන්ථුකතා අනුල්සිතා පරිවිතා සුසමාරඩා, අථ ව පත මෙ විහෙසා විතතා පරියාදය තිටුඨති ති, සො'මා හෙවනති'සස වවනීයෝ, මා'යසමා එවා අවච, මා හගවනතා අබහාවිකතී, -ලප- නිසාරණා හෙතා ආවුසො, විහෙසාය යදිදා කරුණා වෙනතාවීමුතති.

ඉධාවුසො, හිකබු එවං වලදයා මුදිතා හි බො මේ ආවුසො වෙකො-විමුතති හා විතා –පෙ– අථ ව පන මේ අරති විකතං පරියාදය නිවඨතී ති, සො 'මාහෙවනත්'සා වචනියො, මායසමා එවං අවච –පෙ– නිසාරණං ගොතං ආවුසො අරතියා යදිදං මුදිතා චෙනතාවිමුතති

ඉධ පන ආවුසො, භික්කු එවං විදෙයා: උපෙස්කා හි තො මේ ආවුසො, චේතොවි මුතකි හාවිතා –පෙ– අථ ව පන මේ රාගෝ චිත්තං පරියාදය තිවා තී ති. –පෙ– නිස්සරණං හෙත ං ආවුසො රාගසස යදිදං උපෙස්කා චෙතොවි මුතකි

ඉධ පතාවුසො, භිකඛු එවං වලදයන අතිමිතතා හි බො මේ ආවුසො, චෙතොවිමුතති භාවිතා –පෙ– අථ ව පන මේ කං නිමිතතානුසාරි ඤණං භෞතී ති –පෙ– නිසසරණං හෙතං ආවුසො, සඛඛනිමිතතානං යදිදං අතිමිතතා චෙතොවිමුතති. ඇවැත්ති, මා විසින් කරුණා විත්තවිමුක්තිය භාවිත යැ, බහුලි-කෘත යැ, යානි කෘත යැ, වාස්තුකෘත යැ, අනුණිත යැ, පරිවිත යැ, සුසමාරබ්ධ යැ. එතෙකුදු වුවත් විහිංසාව මා සිත භාත්පසින් ගෙන සිටී යැ යි මෙහි මහණෙක් මෙසේ කියන්නේ නම්, 'මෙසේ නො කියා වා, ආයුෂ්මත් තෙමේ මෙසේ නො කියාවා, භාගාවතුන් වහන්සේට දෙස් නො නභා වා, භාගාවතුන් වහන්සේට දෙස් නැතීම නො මැනැවි, භාගාවතුන් වහන්සේ මෙසේ නො වදුරන සේකැ.. යි ඒ මහණ තෙමේ මෙසේ කියැ යුතු වන්නේ ය. කවර හෙයින? ඇවැත්ති, කරුණාවිත්තවිමුක්තිය යන යමෙක් ඇද්ද, මෙය විහිංසාවගේ නිඃසරණය යැ. එහෙයිනි.

ඇවැත්ති, 'මා විසින් මුදිතා චිත්තව්මුක්තිය භාවිත යැ එ තෙකුදු වුවත් අරතිය මා සිත භාත්පසින් ගෙන සිටී යැ යි මෙහි මහණෙක් මෙසේ කියන්නේ නම්, 'එසේ නො කියා වා, ආයුෂ්මත් තෙමේ එසේ නහමක් කියා වා. යි හෙ තෙමේ මෙසේ කියැ යුතු වන්නේ ය. කවර හෙයින? ඇවැත්ති, මුදිතා චෙතොවිමුක්ති යන යමෙක් ඇද්ද, මෙය අරතියගේ නිඃසරණය යැ. එහෙයිනි.

ඇවැත්ති, 'මා විසින් උපෙක්ෂා වෙතොවීමුක්තිය භාවිත යැ'. එතෙකුදු වූවත් රාගය මා සිත හාත්පසින් ගෙන සිටී යැ යි මෙහි මහණෙක් මෙසේ කියන්නේ නම, 'එසේ නො කියා වා' ආයුෂ්මත් තෙමේ එසේ නහමක් කියා වා 'යි මෙසේ ඒ මහණ තෙමේ කිය යුතු වන්නේ ය. ඒ කවර හෙයින? ඇවැත්ති, උපෙක්ෂා වෙතොවීමුක්ති යන යමෙක් ඇද්ද, මෙය රාගයාගේ නිඃසරණය යැ එහෙයිනි.

ඇවැත්ති, මා විසිත් අනිමිත්ත චෙතොවිමුක්තිය භාවිත යැ... එතෙකුදු වුවත් මමග් ඒ නුවණ (රාගතිමිත්තාදි) නිමිති අනුව යන්නේ තහමක් එසේ කියාවා .' යි මෙසේ ඒ මහණ තෙමේ කියැ යුතු වන්නේ ය. ඒ කවර හෙයින? ඇවැත්ති, අනිමිත්ත චෙතොවිමුක්ති එහෙයිනි. ඉධ පන ආවුසෝ, තිකබු එවා වදෙයා අස්මි ති බො මෙ විගතං, අයම්නස්මී ති න සම්නුපසසාම් අථ ව පන මෙ විවිකිවණ කථංකථාසලං විකතං පරියාදය නිටුඨත් ති. සෝ 'මා හෙවනක්' සස වචනීයෝ, මා'යස්මා එවා අවව, මා හගවතතං අඛහාවිකඛ, න හි සාධු හගවතො අඛහසඛාතං න හි හගවා එවා වලදයා. අටුඨානමේතා ආවුසෝ, අනවකාසෝ, යා අස්මිති විගතෙ අයමහමස්මිති අසමනුපස්සතො, අථ ව පනස්ෂ විවිකිවණ කථංකථාසලලා විකතා පරියාදය ධ්‍යයත් ති, නෙතා ධ්‍යතා විජූති නිස්කරණ හෙතා ආවුසෝ විවිකිවණ කථංකථාසලලසේ, යදිදා අස්මිති මානසස් සමුක්ෂාතො ඉමෙ ජ ධුමා දූපපට්විජිකා

කතුමේ ජ ධම්මා උපපාදෙක්ඛිබා? ජ සතනවිහාරා ඉධාවුසෝ භික්ඛු චක්ඛුනා රුපං දිස්වා නෙව සුමනො භොති න දුම්මනො උපෙක්ඛූ කා ච විහරති සතෝ සම්පජානො සොතෙන සදදං සුණා –පෙ සානෙන ගනිඛං සායිණා –පෙ ජිවහාය රසං සායිණා –පෙ කායෙන ඓට්ඨිඛබං එසිණා –පෙ මනසා ධම්මං විකුකුය නෙව සුමනො හොති න දුම්නො, උපෙක්ඛූ නා ච විහරති සතෝ සම්පජානො. ඉමේ ජ ධම්මා උපපාදෙක්ඛනා

කතමෙ ඡ ධම්මා අභිඤඤයාා? ජ අනුත්තරියානි. දසසානානුත්තරියං, සවණානුත්තරියං, ලාභානුත්තරියං, සිස්බානුත්තරියං, පාරිවරියානුත්තරියං, අනුසාකානුත්තරියං ඉමෙ ඡ ධම්මා අභිණෙඤයාා

කතුමෙ ඡ ධම්මා සච්ඡිකාතබබා දී ජ අභිඤ්ඤ ඉධාවුසො, තිතබු අනෙකවිහිතං ඉද්ධීවීධං පවදනුහොති – ලප- යාව මුහමලොකා පි කායෙන වසං විතෙතති, දිඛඛාය සොකධාතුයා විසුද්ධාය අතිකකනු මානුසිකාය උභෝ සදේද සුණාති දිඛඛ ච මානුසෙ ච යෙ දූතර සතුලික වා පරසකතාතං පරපුගනලාතං වෙතසා වෙතො පරිවච පජාතාති සරාගං වා විකතං – ලප- අවිමුකතං චා විකතං අවිමුකතං විකතතති පජාතාති, සො අනෙකවිගිතං පුඛඛන්වාසං අනුසයරනි – සෙයා ප්දං, එකළුමු ජාතිං දෙම පි ජාතියෝ – ලප- ඉති සාකාරං සඋදෙසං අනෙකවිහිතං පුඛෙන්නිවාසං අනුසයරති. දිඛඛත වක්ඛතා විසුදේධන අතිකකන්තමානුසකේන – පෙ-යථාකම්මූපගේ සතෙත පජාතාති, ආස්වානං බයා අනාස්වං වෙතො-විමුක්තිං පඤ්ඤුවිමුක්තිං දිටෙරුව ධම්ම සයං අභිඤ්ඤ සච්ඡිකතා උපසම්පජන විහරති ඉමේ හිටුමා සච්ඡිකාතඛතා ඇවැත්ති, 'මම වෙමි' යන මගේ අස්මි මානය පත විය. 'මේ මම් වෙමි' යි නො දකිමි. එතෙකුදු වුවත් මාගේ සැකය, කථංකථාශලාය (කෙසේ ද කෙසේ ද'යි වීමති කරන සැක හුල) භාත්පසින් මගේ සිකුගෙන සිටී' යැ යි මෙසේ කියත්තෝ නම්, 'එසේ නො කියන්නැ, ආයුෂ්මත් තෙමේ එසේ නො කියා වා, භාගාවතුන් වහන්සේට දෙස් නො කියන්න, භාගාවතුන් වහන්සේට දෙස් කීම නො මැනැව. භාගාවතුන් වහන්සේ මෙසේ නො ම වදුරන සේක ඇවැත්ති, 'චෙමි' යි අස්මිමානය පත වූ කල්ති, මේ 'මම වෙමි' යි නො දක්නාහට මෙසේ සැක ඇති වීම යන මෙය නො කරුණෙක. මෙය අවකාශ නැත්තෙක. එතෙකුදු වුවත් වීවිකිවණව වූ කථංකථාසල්ලය ඔහු සිත භාත්පසින් ගෙන සිටින්නේ ය යන මේ කාරණය නැත, මෙය අවිදාමාන ය. කවර හෙයින? යම් අස්මිමානයක ගේ මුල් සිදීමෙක් වේ ද, මෙය විචිකිවණ සංඛ්‍යාක කථංකථාසල්ලයාගේ නිඃසරණය වේ. එ හෙයිනි. මේ දුෂ්පුතිධායර්ම සය යැ.

උත්පෘදයිතවා ධර්ම සය කවර යැ? සකතව්හාර සය යැ: ඇවැත්නි, මෙහි මහණ තෙම ඇසින් රුවක් දක සතුටු ද නො ම වෙයි. නො සතුටු ද නො ම වෙයි, සිහි ඇත්තේ, නුවණින් දන්නේ, උපෙක්ෂක ව ම චෞසයි. කනින් හඩක් අසා, නැහැයෙන් ගඳක් අසා දිවින් රසක් විද කයින් ස්පුෂ්ටවාක් පැහැස මනඳින් දහමක් සිතා සතුටු ද නො ම වෙයි, නො සතුටු ද නො ම චෙයි, සිහි ඇත්තේ නුවණින් දන්නේ උපෙක්ෂක ව ද වෙසෙයි. මේ උත්පාදයිතවා ධර්ම සය යැ

අති දෙය ධර්ම සය කවර යැ? අනුත්තරිය දර්ශනය, අනුත්තරිය ශුවණය, අනුත්තරිය ලාභය, අනුත්තරිය ශික්ෂාව, අනුත්තරිය පාරිචර්යාව, අනුත්තරිය අනුස්මෘතිය යන අනුත්තරිය සය යි. මේ අභි දෙය ධර්ම සය යැ.

සෘක්ෂාත් කර්තවා ධර්ම සය කවර යැ? අභිඥ සය යැ ඇවැත්නි, මෙහි මහණ තෙමේ නොයෙක් සෘද්ධිවිධ ලබයි බඹ ලොව දක්වා ද කයින් වශය පවත්වයි. මිනිසුන්ගේ ශුවණොපවාරය ඉක්මි පිරිසිදු දිව කනින් දුර වූ ද ළහැ වූ ද දිවා වූ ද මානුෂක වූ ද යන දෙ හඩ ම අසයි. රාග සහිත සිත රාග සහිත සිතැ යි,... නො මිදුණු සිත නොමිදුණු සිතැ යි දනී මෙසේ අන් සතුන් ගේ අන් පුහුලන් ගේ සිත් සිය සිතින් පිරිසිද දනී. එක් රාතියක් ද ජාති දෙකක් දැ යි අනෙකවිධ පෙරැ වූසු කද පිළිවෙළ සිහි කෙරෙයි මෙසේ ආකාර සහිත උදෙස සහිත, අනෙක විධ පූර්වෙනිවාසය සිහි කරයි, මිනිසුන් ගේ දර්ශනොපචාරය ඉක්මැ දක්ක හැකි පිරිසිදු දිවැසින් . කථ වූ පරිදි මිය යන නැවත උපදනා සතුන් දනගනි. ආසුවයන් ගේ විනාශයෙන් ආසුව රහිත වූ. වෙතොවිමුක්තිය ද (එල සමාධිය ද) පුදෙ විමුක්තිය ද (එල දෙනය ද) මෙ අත්බවිහි ම කෙමෙ ම වෙසෙසි නුවණින් දන පසක් කොට ලැබ වෙසෙයි මෙ සාක්ෂාත්කර්තවාා ධර්ම සය යැ.

ඉති ඉමේ සටයි ධලමා භුකා තවජා තථා අවිතථා අනඤඤථා සලමා තථාගතෙන අභිසම්බුදධා.

සතුතුධම්මා

8. සතන ධම්මා බහුකාරා, සතන ධම්මා හාවෙන්බබා, සතන ධම්මා පරිකේඤයායා, සතන ධම්මා පහාතබ්බා, සතන ධම්මා හානභාගියා, සතන ධම්මා විසෙසභාගියා, සතන ධම්මා දුපපට්විජිකා, සතන ධම්මා උපපාලදන්ඛබා, සතන ධම්මා අභිකේඤයා, සතන ධම්මා සච්ඡිකාතබ්බා.

කතමෙ සතත ධ<mark>මමා බහුකාරා?</mark> සතත අර්යධනානි සඳධාධනං, සීලධනං, හිරිධනං, ඕකතපපධනං, සුතධනං, චාගධනං, ප**ඤඤ**ධනං ඉමෙ සතත ධමමා බහුකාරා.

කතුමෙ සතුත ධම්මා භාවෙතුබබා? සතුතුසම්මා ජිකිඛනා සතිසමේඛා ජිකිඛෙනා, ධම්මවිච්යසම්ඛා ජිකිඛෙනා,විරියසමේඛා ජිකිඛෙනා, පිතිසමේඛා ජිකිඛනා, පසාද්ධිසමේඛා ජිකිඛෙනා, සමාධිසමේඛා ජිකිඛෙනා, උපෙක්ඛාසමේඛා ජිකිඛෙනා ඉමේ සතුත ධම්මා භාවෙතුඛඛා.

කතුමෙ සකත ධම**මා පරි**කෙඤයා ? සතත විණුණුණටසීනිමයා; සනතාවුපො සතතා නානතතකායා නානතතස**ඤඤ්**නො, සෙයා ථාපි මනුසහ එකලොව ව දෙවා එකලෙව ව විනිපාතිකා. අයං පඨමා විණුණුණටකිති

සනතාවුසො සනතා නානනතකායා එකනතසඤඤිනො සෙයාරාපි ලදවා බුහුමකායිකා පඨමාභිනිඛඛනතා, අයං දුනියා විඤඤුණට්ඨිනි

සනතාවුමසා සනතා එකනනකායා නානනනසඤඤ්මනා සෙයාාථාපි දෙවා ආභසසරා අයං කතියා වි*කුක*ුණටසිති

සනතාවුසො සකතා එකතතකායා එකතතසඤඤිනො සෙයාාථාරි දෙවා සුහකිණකා අයං චතුනා වි*කු*ඤුණටකිති

සනනාවුලෙසා සහනා සඛඛලෙසා රූපසණුණුන ේ සමතිකකුමම –ලෞ අනාමනනා ආකාලෙසා'ති ආකාසානණුවායතනුපගා. අයං පණුමි වීණුණුණටයින්

`ි දසුකතර සුනුය

දික්සභිමය් පාට්ක වගිය

මෙමස් මේ භූත වූ කථා වූ කථ වූ අවිතථ වූ අනතාවථ වූ මේ සැටෙක් ධර්මයෝ කථාගකයන් වහන්සේ විසින් මොනොවට අවබොධ කරන ලදුහ.

සපනධර්මයෝ ඁ

8. බහුපකාර ධර්ම සතෙක, භාවයිතවා ධර්ම සතෙක, පරිශඥය ධර්ම සතෙක, පුහාතවා ධර්ම සතෙක, භානභාගිය ධර්ම සතෙක, විසෙසභාගිය ධර්ම සතෙක, දුෂ්පුතිවිධා ධර්ම සතෙක, උත්පාදයිතවා ධර්ම සතෙක, අභිඥය ධර්ම සතෙක, සාක්ෂාත්කර්තවා ධර්ම සතෙක.

බහු**පකාර** ධර්ම සත කවර යැ⁹ ශුද්ධාධනය, ශිලධනය, හිරිධනය, ඔක්කප්පධනය, ශුක ධනය, කාහග ධනය, පුෑඳු ධනය යන ආර්ය ධන සත යැ මේ බහූපකාර ධර්ම සත යැ.

හාවයිකවා ධර්ම සත කවර යැ? සතිසමෙබාජකඩනය ධලමවීවය සමමාජකඩනය, විරියසමෙබාජකඩනය, පිතිසමෙබාජකඩනය, පසාදධී— සමමාජකඩනය, සමාධිසමෙබාජකඩනය, උපෙස්ඛාසමෙබාජකඩනය යන සප්ත සමමාධාඩකයෝ යැ. මේ භාවයිකවා ධර්ම සත යැ.

පරිඥෙය ධර්ම සත කවර යැ⁹ විඥානසටිනි සත යැ ඇවැක්නි, මිනිස්සු ද ඇතැම දෙවියෝ ද ඇතැම විනිපානිකයෝ ද යි කායනානානිය (කයින් වෙනස් බව) ඇති, සංඥානානාභිය (පුතිසන්සිසංඥ වශයෙන් උනුනට වෙනස් බව) ද ඇති සත්ව කෙනෙක් ඇත. මේ පළමු වන විඥානසටීතිය යැ

ඇවැත්ති, ලොවැ කල්පාරමහසමයයෙහි උපත් බුහමකායික දෙවියෝ යම සේ ද එසේ වූ කායනානාඣය ඇති පුතිසඣි සංදෙ එකඣය ඇති (එක ම වර්ගයේ පුතිසඣි සිතින් උපන්) සඬ කෙනෙක් ඇත. මේ දෙවෙනි වීඥනසරිතිය යැ

අැවැත්නි, ආභාසවර දෙවියන් සේ වූ, කාලෙයකණිය (කයින් එක් බදු බව) ඇති, සංඥනානාභිය (පුතිසන්ඩි සංඥව ගේ වීවිධතාව) ඇති සස්ව කෙනෙක් ඇත. මේ තෙවෙනි වීඥනුස්ටීතිය යැ

ඇවැත්නි, ශුභකෘත්ස්තක දෙවියන් සේ වූ කාලයෙකළුය (කයින් එක් බදු බව) ඇති, පුතිසණිසංඥවේ ද එක්බදු බව ඇති සඬ කෙනෙක් ඇත මේ සතරවත විඥනසරිතිය යැ.

·ඇවැත්නි, රූපසංඥ හැම ලෙසින් ඉක්මිමෙන්, පුතිසසංඥ දුරු වැ යැමෙන්, නානාණිසංඥ නොමෙනෙහි කිරීමෙන්, ආකාශපුඥප්තිය අනන්ත යැ යි දක, එහි සිත පිහිටුවා, ආකාසානඤමායතනයට පැමිණි සති කෙනෙක් ඇත මේ පස්වැනි වීඥනස්ථිතිය යැ. සතනාවුමසා සතතා සඛඛසො ආකාසාන ඤායතනං සමතිකකුමම අනතනං විඤඤණනති විඤඤණඤායතනුපගා. අයං ජටඨා විඤඤණධිති.

සනනාවුපො සතතා සබබසො වි**ඤ්ඤණණ**නායතනං සමතිකකුණ නාස් කිඤ්චිති ආකිණුණුණුයකනුදුද්ගා අයං ස**න**තම් විඤ්ඤුණටසිති ඉමේ සතන ධම්මා පරිණෝසුයාහා.

් කතමේ සතත ධම්මා පහාතබබා? සකතානුසයා කාමරාගානුසයො, පටිසානුසයො, දිටඨානුසයො, විචිකිචඡානුසයො, මානානුසයො, හවරාගානුසයො, අවිජජානුසයො. ඉමේ සතත ධම්මා පහාතබබා.

කකරම සතන ධමමා භානාභාගියා? සතන අසදධම්මා ඉධාවුසො භිකමු අසසරෙකා භොති, අභිරිකෝ භොති, අනොතනපපි භොති, අපපසසුතො භොති, කුසිතෝ භොති, මූටඨසයන් භොති, දුපපඤඤ භොති. ඉමේ සතන ධම්මා භානභාගියා.

කතමේ සතත ධම්මා විසෙසභාගියා? සතත සද්ධම්මා: ඉධාවුසෝ භික්ඛු සදේධා හොති, තිරිමා හොති, ඔතුතපපී හොති, බහුස්සුතෝ හොති, ආරද්ධව්රියෝ හොති, උපට්ඨිතසති හොති, පණ්ඤුවා හොති. ඉමේ සතත ධම්මා විසෙසභාගියා.

කතම සතත ධමමා දුපපටිවිජාතා ? සතන සපපුරිසධමමා: ඉධාවුමේ හිතතු ධමමණැතු ව හොති, අපථාකතු ව, අතතාකතු ව, මතතාකතු ව කාලකතු ව, පරිසාකතු ම, පුගතලකතු ව ඉමෙ සතන ධමමා දූපපටිවිජාතා

කතමෙ සතත ධමමා උපපාදෙතබබා? සතන සඤඤ අනිවවසඤඤ, අනතතසඤඤ, අසුහසඤඤ, ආදීනවසඤඤ, පහාණසඤඤ, විරාගසඤඤ, නිරෝධසඤඤු. ඉමෙ සතන ධමමා උපපාදෙතබබා. 8 ඇවැත්ති, හැම ලෙසින් ම අනත්ත වූ කසිණුග්සාටිමාකාස අරමුණ ඉක්මැ, විඥානය අනන්ත යැ යි ධාාන වඩා, විඤඤුණ ඤුායතනයට පැමිණි සභි කෙනෙක් ඇත. මේ සවැනි විඥනසරීතිය යැ.

ඇවැත්නි, හැම ලෙසින් ම වීණුණුණණුවායතනය ඉක්මැ, 'කිසිත් නැතැ' යි බවා, ආකිණුවණුණුයතනයට පැමිණි සුන කෙනෙක් ඇත. මේ සත්වැනි විඥනසථිතිය යැ. මේ පරිඥෙය ධර්ම සුත යැ.

පුහාතවා ධර්ම සත කවර යැ? කාමරාගානුශය ය, පුතිසානුශය ය, දෘෂ්ටානුශය ය, විචිකිත්සානුශය ය, මානානුශය ය, හවරාගානුශය ය, අවිදාානුශය ය යන අනුශය සත යැ. මේ පුහාතවා ධර්ම සත යැ.

භානභාගික ධර්ම සත කවර යැ? ඇවැත්නි, මෙහි මහණෙක් ශුද්ධා නැත්තේ වෙයි ද, පවට ලජජා නැත්තේ වෙයි ද, පවට බිය නැත්තේ වෙයි ද, අල්පශුැත වෙයි ද, කුසිත වෙයි ද, නටුවා වූ සිහි ඇත්තේ වෙයි ද, පුඳො නැත්තේ වෙයි ද (ඔහු කෙරෙහි වූ ඒ අශුද්ධාදීහු) අසදධර්ම සත යැ. මොහු භානභාගිය ධර්ම සත යැ.

විශේෂභාගික ධර්ම සත කවර යැ? සදධර්ම සත යැ ඇවැත්ති, මෙහි මහණ තෙම ශුද්ධා ඇත්තේ වෙයි, පවට ලජජා ඇත්තේ වෙයි, පවට බිය ඇත්තේ වෙයි, බොහෝ ඇසූ පිරු තැන් ඇත්තේ (බහුගැත) වෙයි, වැඩූ වීර්ය ඇත්තේ වෙයි, එළඹැ සිටි සිහි ඇත්තේ වෙයි, පුඳා ඇත්තේ වෙයි. මේ සදධර්ම සත යැ. මොහු විශේෂභාගික ධර්ම සත යැ.

දුෂ්පුතිවිධා ධර්ම සත කවර යැ? සත්පුරුෂ ධර්ම සත යැ ඇවැත්ති, මෙහි මහණ ධර්මය දත්තෝ ද වෙයි, අර්ථ දන්තෝ ද වෙයි, තමා දත්තෝ ද වෙයි, පමණ දත්තෝ ද වෙයි, කල් දත්තෝ ද වෙයි, පිරිස දත්තෝ ද වෙයි, පුගුලත් දත්තෝ ද වෙයි. මේ දුෂ්පුතිවිධා ධර්ම සත යැ.

උත්පාදයිනවා ධර්ම සත කවර යැ? අතිතාසංඥ, අතාත්මසංඥ, අශුභසංඥ, ආදිනව සංඥ, පුභාණ සංඥ, විරාග සංඥ, නිරෝධ සංඥ, යන සංඥ සත යැ. මොහු උත්පාදයිතවා ධර්ම සත යැ. කතමෙ සතන ධමමා අභිමඤඤයාා? සතන නිදෑ එ වත් නි ඉධාවුසො භිකඛු සික්ඛාසමාද ඉන තිබබජ ඉතු හොති අයති කිකු සික්ඛාසමාද ඉන අවිග ත පෙමො, ධමමිනිසන දියා තිබිබජ ඉතු හොති ආයති කිකු ධලල _ නිසන හියා අවිගත පෙමො, ඉවජාවින හෙ තිබිබජ ඉතු හොති අයති කිකු ඉවජාවින යෙ අවිගත පෙමො, පටිසල ලානෙ තිබිබජ ඉතාති ආයති කිකු පටිසල ලානෙ අවිගත පෙමො, විරියාර මෙහ තිබිබජ ඉතාති ආයති කිකු විරියාර මෙහ අවිගත පෙමො, සතිනෙ පකෙක තිබිබජ ඉතු හොති ආයති කිකු සති ඉතු පකෙක අවිගත පෙමො, දිවසී පට වෙඩෙ තිබිබජ ඉතු හොති ආයති කිකු දිවසී පටිවෙඩ අවිගත පෙමො ඉමෙ සතන ධල අභි කෙකු කියා

කතමෙ සතත ධම්මා සචිජිකාතබබා? සතත බීණාසවබලානි ඉධාවුසො බීණාසවසස භිකඛුනෙ අනිචවුතො සබෙබ සභිබාරා යථාභූතං සමල පපඤඤය සුදිවඨා භෞතාල , යම්පාවුසො බීණාසවසස භිකඛුනො අනිචවතො සබෙබ සම්බාරා යථාභූතං යම් පැක්ඤය සුදිටයා භෞතාල, ඉදම්පි බීණාසවසය භිකඛුනො බලං භෞති, යං බලං ආගම්ම බීණාසවෝ භිකඛු ආසවානං බයං පටිජානාති 'බීණාමේ ආසවා'ති

පුන ව පරං අෘවුසො බීණාසවසස භිකඛුනො අඛනාරකාසූපමා කාමා යථාභූතං සමල පළණුණු සුදිවු හොනුල් යම්පාවුසො – මප – 'බීණා මෙ ආසව ු'කි.

පුන ව පරං ආවුසෝ බීණාසවසා භිකඛුනෝ විවෙක නිකතං විකතං භෞති විවෙකපොණං විවෙකපබහාරං විටෙකවඨං නෙක්බණ භිරතං වාහැදි භූතං සඛඛයෝ ආසවටඨානියෙහි ධලමෙහි. යම්පාවුසෝ –පෙ– 'ඛීණා මේ ආසවා'ති.

. පුන ච පරං ආවුලසා බීණාස**ව**සස_ු භිකුඛුනො චතුනාරෝ සති<mark>පව</mark>ඨානා භාවිතා ලභානති සුභාවිතා යම්පාවුසො -ලප– 'බීණා මෙ ආසවා'ුති

පුන ව පරං ආවුසො බීණා සවසස භිකඛුනො පණුවිණු ශාවිතානි හොනක් සුභාවිකානි යම්පාවුසො –පෙ– 'බීණා මෙ ආස**වා'කි** අභිඥෙය ධර්ම සත කවර යැ? නිර්දශ වස්තු සත යැ ඇවැත්නි, මෙහි මහණ තෙම ශික්ෂා සමාදනයෙහි දඩි කැමැත්තේ, මත්තෙහි දධර්ම නිශාන්තියෙහි නො පහ වූ පෙමය ඇත්තේ වෙයි, ඉචණව්නයයෙහි දඩි කැමැත්තේ, මත්තෙහි ද ඉචණව්නයයෙහි නො පහ වූ පෙමය ඇත්තේ චෙයි, පුකිසංල්යනයෙහි (එකලා වැ හිදීමෙහි) දඩි කැමැත්තේ, මත්තෙහි දු පුකිසංල්යනයෙහි නො පහ වූ පෙමය ඇත්තේ චෙයි. කායික චෛතසික වීර්ය පිරීමෙහි දඩි කැමැත්තේ, මත්තෙහි වීර්ය පිරීමෙහි පහ නොවූ පෙමය ඇත්තේ චෙයි. සිහියෙහිත් සථානොවිත පුදෙයෙහිත් දඩි කැමැත්තේ මතිතෙහි ද සිහියෙහිත් සථානොවිත පුදෙයෙහිත් දඩි කැමැත්තේ චෙයි. දෘෂ්ටි පුතිවෙඛයෙහි (මාගීදශීනයෙහි) දඩි කැමැත්තේ, මාගිතෙහි ද දෘෂ්ටි පුතිවෙඛයෙහි ලොගීදශීනයෙහි) දඩි කැමැත්තේ දෙස්ටි පුතිවෙඛයෙහි ලොගීදශීනයෙහි) දඩි කැමැත්තේ, මාගිතෙහි ද දෘෂ්ටි පුතිවෙඛයෙහි ලොගීදශීනයෙහි

සාක්ෂාත්කතීවා ධර්ම සත කවර යැ? ක්ෂීණා සුව බල සතයැ ඇවැත්නි, මෙති ක්ෂීණා සුව (රහත්) භික්ෂුහු විසින් සියලු සංස්කාරයෝ අනි කා වශයෙන් සමාක්පුඥයෙන් තතු වූ පරිදි මොනොවට දක්නා ලද්දුහු වෙත් යම් බලයක් නිසා රහත් මහණ 'මගේ ආසුවයෝ නටහ'යි ආසුවයන් ගේ විනාශය පිළින කෙරෙයි ද මේ ද රහත් මහණහුගේ බලයෙක් වෙයි.

තව ද අනෙමකක් ඇත ඇවැත්නි, රහත් මහණහු විසින් කාමයෝ ගිනි අභුරු වළක් බදු හ යි සමාක්පුඥයෙන් මොනොවට දක්නා ලද්දහු චෙත් ඇවැත්නි, යම් බලයක් නිසා 'මගේ ආසුවයෝ නටහ' යි පිළින කෙරෙයි ද, මෙත් රහත් මහණහුගේ බලයෙක් වෙයි ⁻

කුව ද අනෙකෙක. ඇවැත්නි, රහත් මහණහු ගේ සිත වීවෙකයට (නිවනට) නැමුණේ, වීවෙකයට නතු වූයේ, වීවෙකයට බර වූයේ, වීවෙක-යෙහි (නිවනෙහි) පිහිටියේ නෛෂ්කාමායෙහි (නිවනෙහි) ඇලුණේ, ආසුවයනට කරුණු වූ දයින් (තෙතුභූමක සංස්කාර කෙරෙන්) හැම සැටි-යෙන් ම ඉවත් වූයේ වෙයි ඇවැත්නි, යම් බලයක් නිසා 'මගේ ආසුවයෝ නටහ' යි පිළින කෙරෙයි ද, මෙත් රහත් මහණහු ගේ බලයෙක් වෙයි.

කුව ද අනෙකෙක ඇවැත්ති, රහත් මහණුහු විසින් සකර සති-පටුඨානයෝ හෘවික චෙත්, මොනොවට වඩන ලද්දුහු චෙත්. ඇවැත්නි, යම බලයක් නිසා 'මගේ ආසුවයෝ නටහ' යි . . පිළින කෙරෙයි ද, මෙත් රහත් මහණහු ගේ බලයෙක් වෙයි.

තව ද අනෙතෙක ඇවැත්නි, රහත් මහණහු විසින් පංච ඉඤියයෝ භාවිත වෙත්, මොනොවට වඩන ලද්දහු වෙත්. ඇවැත්නි, යම් බලයක් නිසා, 'මගේ ආසුවයෝ' නවහ' යි. පිළින කෙරෙයි ද මෙත් රහත් මහණහුගේ බලයෙක් වෙයි.

Ì

පුත ව පරං ආවුසො බීණාසවසා භිකාබුනො සකා බෙ ජැමඩනා භාවිතා භොනති සුභාවිතා. යමප වුසො –පෙ– 'බීණා මෙ ආසවා කි.

පුන ච පරං ආවුසො බිණාසවාස භිකඛුනො අරියෝ අවඪ්ඹික්කා මහතා හ විතෝ හොති සුහාවිතෝ යම්ප වුසො බීණාසවසස භිකඛුනෝ අරියෝ අටඨ්ඹයිකෝ මහතා භාවිටතා භොති සුභාවිතා. ඉදලු බීණාසවසස භිකඛුනෝ බලා හොති, යං බලා ආගම බීණාසවො භිකඛු ආසවානා බයා පටිජානාති 'බීණා මෙ ආසවා'ති,

ඉමෙ සතන ධමණ සවජිකානඛකා.

ඉති මෙ සහසන් ධ^ණා භුතා කවජා තථා අවිතථා අන**ඤඤ**ථා සමමා කථාගතෙන අභිසමබුදධා.

දටඨ ධම්මා

9. අටඨ ධලිණ බහුකාරා –පෙ– අටඨ ධලිණ සවජිකාකඛ්ඛා.

කතමෙ අටය ධමමා බහුකාරා? අටය හෙතු අවස් පවවයා ආදිබුණම– චරියිකාය පණුසුය අපපථිලදධාය පට්ලාහාය පට්ලදධාය හියෙයාභාචාය වෙපුල්ලාය භාවනාය පාරිපූරියා සංවතනනකි. කතමෙ අටය්

ඉධාවුසො භිකඛු සළුාරං වා උපනිසාය විහරකි අඤඤකරං වා ගරුවඨානියං සබුහමචාරිං, යළුසස කිඛබං භිරොකනපපං පච්චුපවසීකං හොකි, පෙමණු ගාරවො ව. අයං පඨමෝ හෙකු, පඨමෝ පච්චයෝ ආදිබුහම-චරිසිකාය පණුසුය අපපටිලුණිය පට්ලාභාය පටිලුණිය භියෝභාවාය වෙපුලාය භාවනාය පාරිපූරියා සංවකතනි

තං බෝ පන සස්ථාරං උපනිස්සාය විහරති අඤ්ඤතරං වා ගරුවඨානියං සබුහමවාරිං යස්ථසා තිබබං හිරොකනපපං පවවුපවසීතං හොති පෙමං ව ගාරවෝ ව, තෙ කාලෙන කාලං උපස්ඛයම්ණා පරිපුවඡති පරිපස්සතති ඉදං හතෙන කථං ? ඉමසස කො අතෝ ති ? තසා තෙ ආයස්මනෙනා අවිවටං චේව විවරනති අනුකතානිකකණු උතතානිකරෙනති අනෙකවිහිතෙසු ව කඩ්ධාඨානියෙසු ධලමලසු කඩිබං පටිවිනොදෙනකි අයං දුතියෝ හෙතු දුතියෝ පවවයෝ ආදිබුහමවදියිකාය පඤ්ඤය අපපටිලණය පටිලාභාය පටිලණය හියෝහාවාය වෙපුලලාය භාවනාය පාරිපූදියා සංවනතති තව ද අනෙකෙක ඇවැත්ති, රහත් මහණහු විසින් සප්ත බොධාඩ්ය යෝ හාවිත වෙත්, මොනොවට වඩන ලද්දහු වෙත්. ඇවැත්ති, යම් බලයක් තිසා .. 'මගේ ආසුවයෝ නටහ' යි පිළින කෙරෙයි ද, මේ ද රහත් මහණහුගේ එක් බලයෙක් වෙයි.

තව ද අනෙකෙක. ඇවැත්ති, රහත් මහණනු වියින් අරි අවැති මහ භාවිත වෙයි, මොණොවට වඩන ලද්දේ වෙයි. යම් බලයක් නිසා රහත් මහණ 'මගේ ආසුව යෝ නට න' යි ඇසු ික්ෂයය (රහත් බව) පිළින කෙරෙයි ද, මේ ද රහත් මහණනු ෑග් බලයෙක් වෙයි.

ලම සාක්ෂාත්කතීවා ධර්ම සත යැ.

මෙසේ හුත (සතා) වූ තථා වූ තථ වූ අවිකථ වූ අනනාථ වූ සැත්තැ-වෙක් ධර්මයෝ තථ.ගතයන් වහන්සේ විසින් මොනොවට විශිෂ්ටඥනයෙන් දන්නා ලදුය.

අෂ්ට ධර්මයෝ

9. බහුපතාර ධර්ම අටෙක, සාක්ෂාත්කතිවා ධර්ම අඉටක.

බහු පකාර ධර්ම අට කවර යැ? අට දෙනෙක් හෙතුහු අට දෙනෙක් පතාරයෝ නොලත් අදිබුහ්මවර්යක පුඳව ගේ (මාර්ග බුහ්මවර්යාවට හෙවත් අරි අටැති මහට පූච්භාගයෙහි වූ තරුණ ශමථ විදශීනා පුඳව ගේ) ල බීම පිණිස ද, ලත් එකී පුඳවගේ වැඩීම පිණිස, මහත් බව පිණිස, භාවනා-යෙන් පරිපූණි වනු පිණිස පවතිත්. කවර අට දෙනෙක් ද යත්

අ ව ත්ති, මෙහි මහණ තෙම, යමක්හු කෙරෙහි ඔහුගේ දඩි හිරිඔතප් එළැඹ සිටියේ වේ ද, පුෙමයත් ගෞරවයත් එළැඹ සිටියේ වේ ද, එසේ වූ ශාස්තෘෘත් වහන්සේ හෝ ගුරු තන්හි වූ එක්තරා සබරම සරුවක්හු හෝ ඇසුරු කොට වෙසෙයි. මේ පළමු හේතුව, මේ පළමු පුතායය තොලත් ආදි බුහ්මවර්යක පුඥවගේ ලැබීම පිණිසක් ලක් එකී පුඥවගේ වැඩීම පිණිසක් මහත් බව පිණිසක් හ.වනායෙන් පරිපූණ වනු පිණිසක් පවතී.

මහණ තෙමෙ, යමක්හු කෙරෙහි ඔහුගේ තිරිඔකප් එළැඹ සිටියේ වේ ද, පුමයත් ගෞරවයත් එළැඹ සිටියාහු වෙත් ද, එසේ වූ ශාස්තෲන් වහත්සේ හෝ ගුරු තන්හි වූ එක්තරා සබරම සරුවකු හෝ ඇසුරු කොට වෙසෙයි, කලින්කලැ ඔවුන් කරා එළැඹැ, 'වහන්ස,මෙය කෙසේ ද? මෙහි අරුත් කිම ද'යි පුනපුනා විවාරයි, පුනපුනා පුශ්න කෙරෙයි ඒ ආයුෂ්මක්හු ඔහුට හෙළි නො වූ දැ හෙළි කේරෙත්, අපුකට දැ පුකට කෙරෙත්, නොයෙක් අයුරු සැකයට කරුණු වූ දහමහි සැක දුරුලත්. මේ හෙතුව, මේ පුතායය වනාහි නො ලත් ආදි බුහ්මවර්යක පුඳුව ලබනු පිණිස ද ලත් එකි පුඳෙව වැඩෙනු පිණිස මගත්වනු පිණිස, භාවනායෙන් පරිපූණි වනු පිණිස ද පවතී. තං බො පන ධමමං සුභා අමයෙන වූපකාසෙන සම්පාදෙකි කායවූ– පකාලෙසන ච චිතතවූපකාසෙන ච. අයං තතියෝ හෙතු තතියෝ පවදියෝ ආදිබුහම්චරියිකායපණුණුය අපපටිලදධාය පටිලාහාය පටිලදධාය හියොා භාවාය වෙපුලලාය භාවනාය පාරිපූරියා සංවතනති

පුන ව පරං ආවුසො භික්ඛු සිලවා හොති, පාතිමොක්ඛසංවරසංවුකෝ විහරති ආචාරගොචරසම්පනෙකා, අනුමතෙකසු වණේසු භයදසයවී, සමාදය සික්ඛති සික්ඛාපදෙසු. අයං වකුතෝ පවචයො ආදිබුණම චරියිකාය පක්ඤය අපාටිලණාය පටිලාභාය පටිලණාය භියෝහාභාවාය වෙපුලලාය භාවනාය පාරිපූරියා සංවිතාති.

පුන ව පරං ආවුසො භික්ඛු බනුසසුතො හොති සුතධරෝ සුතසනනි වයො. යෙ තෙ ධමමා ආදිකලාාණා මජෙකි කලාාණා පරියොසාන-කලාාණා සාස්තා සබහසදේනා කෙවලපරිපුණණ පරිසුණා බුහමවරිය, අභිවදනති, කථාරූපා'සස ධමමා බහුසසුතා හෙ නති ධතා වවසා පරිවිතා මනසානුපෙක්බිතා දිලසියා සුපපටිවිණා. අයං පණුමෙම හෙතු පණුමො පාවයො ආදිබුහමචරියිකාය පණුසෑය අපපටිලණාය පටිලාභාය පටිලණාය හියොභාවාය වෙපුලාය භාවනාය පාරිපූරියා සංවතතකි.

පුන ව පරං ආවුසො භිකඛු ආරදැවීරියො වීහරකි අකුසලානං ධමමානං පහාණාය කුසලානං ධමමානං උපසම්පදය ථාමවං දමකපරකකමො අනිකධිකතධුරො කුසමලසු ධමමෙසු. අයං ඡවෙඨා හෙතු ඡවෙඨා පාවයො ආදිබුහමවරියිකාය පණුසැය අපපටිලලාය පටිලාහාය පටිලඳධාය භියොහාහාවාය වෙපුලලාය හාවනාය පාරිපූරියා සංවකතකි.

පුන ව පරං ආවුසෝ භිකඛු සතිමා භෞති පරමෙන සති. නෙපකෙකන සමනනාගයකා විරකකමයි විරහාසිකමයි සරිතා අනුසසරිකා. අයං සනනමා හෙතු සතකමො පවුවයො ආදිබුහුමවදිශිකාය පඤඤය අපපටිලණාය පටිලාහාය පටිලණාය භියෝයාභාවාය වෙපුලලාය භාවනාය පාරිපූරියා සංවතකති ඒ ධර්මය අසා කායවිවෙකයෙන් ද විකාවිපවකයෙන් ද යන විවෙක ලදකින් එය සමපාදනය කෙරෙයි. මේ කුන්වැනි හෙතුව කුන්වැනි පුනායය නොලක් ආදිටුග්මචර්යක පුඥව ලබනු පිණිස. ලද්දනු වැඩෙනු පිණිස, මහත් වනු පිණිස, භාවනායෙන් පරිපූණ වනු පිණිස පවති.

තව ද අනෙකෙක. ඇවැත්ති, මහණ තෙමෙ පුාතිමොක්ෂ සංවරයෙන් හැවුරුණේ, ආචාරගොචර සම්පත්ත වූයේ, සවල්පමාතු ද වරදෙහි බිය දක්තා සුලු වූයේ, සිල්වත් වෙයි. සමාදන්කොට ගෙන ශික්ෂාපදයන්හි සික්මෙයි. මේ සතරවන් හෙතුව, සතරවන පුතායය නොලත් ආදිබුත්මවරයක පුඥුව ලබනු පිණිස, ලද්දනු වැදෙනු පිණිස මහත් වනු පිණිස භාවනායෙන් පරිපුණ වනු පිණිස පවති.

නව ද අපනකෙක ඇවැත්ති, මහණ තෙමේ බහුගුත (බොහෝ ඇසූ පිරු කැත් ඇත්තේ) වෙයි. ශැතධර (ඇසූ දෑ සිතින් දරනතේ) වෙයි, ශැතසනතිවය (ඇසූ දෑ සිතින් දරනතේ) වෙයි, ශැතසනතිවය (ඇසූ දෑ සිතැ රස් කොට ගෙන සිට්නුයේ)වෙයි, ආදිකලාගණ වූ මධා කලාහණ වූ පර්යවසාන කලාගණ වූ, අර්ථ සටිත වූ වනජන සහිත වූ සම් ධරම කෙනෙක් හැම ලෙසි න පරිපූණ වූ පිටිසිදු බුග්මවර්යාව ළකාශ කෙරෙත් ද, එසේ වූ ධර්මයෝ ඔහු විසින් බොහෝ සෙයින් අසන ලද්දහු ද සිතින් දරන ලද්දහු ද වචනයෙන පුරුදු කරන ලද්දහු ද සිතින් යලි යලි බලන ලද්දහු ද අෂ්ටියෙන් (පුඳෙයෙන්) මොනොවට පිළිවිදුනා ලද්දහු ද වෙත්. වේ පස්වැති පෙකුව, පස්වැති පුතායය නොලක් ආදිබුග්මවර්යක පුණුව ලබනු පිණිස ද ලද්දහු වැඩෙනු පිණිස මහත් වනු පිණිස භාවනායෙන් පරිපුණ වනු පිණිස ද පවතී.

නව ද අනෙනෙකක. ඇවැත්ති, මහණ නෙමේ අකුසල් දහමුත් බැහැර. කරතු පිණිස, කුසල් දහට සැපයෙනු පිණිස ශක්ති ඇත්තේ දඬි වීර්ය ඇත්තේ කුසල් දහම්හි නො බහා තැබූ ධුර (වීඩ්ය) ඇත්තේ කරන ලදි වීරය ඇත්තේ වෙසෙයි. සවැනි හෙතුව, සවැනි පුතායය නො ලත් ආදිබුහ්මවර්යක පුඳුව ලබනු පිණිස, ලද්දහු වැඩෙනු පිණිස, මහත් වනු පිණිස, භාවනායෙන් පරිපූණ වනු පිණිස පවති.

තව ද අනෙකෙක දැවැත්ති, මහණ තෙමේ උතුම සිහි නුවණින් සමන්විත වූයේ, බොහෝ කලකට පෙර කළ දැ ද බොහෝ කලකට පෙර කි දැ ද සිහිකර නිනෝ අනුස්මරණය කරන්නේ සිහි පැත්තේ වෙයි මෙ සත්වැනි හෙතුව, සත්වැනි පුනායය නොලක් සාදිබුග්මවර්යක පුඥව ලබනු පිණිස, ලද්දනු වැඩෙනු පිණිස, මහත් වනු පිණිස, හාවනායෙන් පරිපූණ වනු පිණිස පවති පුන ව පරං ආවුසෝ නික්ඛු පණ්චසුපාදනක්ඛනෙසු උදයඛ්ඛය නුපස්සි විතරකි ඉකි රූපං, ඉති රූපසස සමුදයෝ, ඉති රූපසස අප්ංග වා, ඉති වෙදනා ඉති වෙදනාය සමුදයෝ, ඉති වෙදනාය අප්ංග වො ඉති සක්ඤ. ඉතිසක්ඤය සමුදයෝ, ඉති සක්ඤය අප්ංග වො, ඉති සක්ඛාරා ඉති සඬ්ඛාරානං සමුදයෝ, ඉති සඬ්ඛාරානං අප්ංග වො. ඉති විකුඤුණං ඉති විකුඤුණසය සමුදයෝ, ඉති විකුඤුණසය අප්ංග වො ති අයං අප්ඨම මා හෙතු අප්ඨමමා පවචයෝ ආදිබුහමවරියිකාය පක්ඤය අප්ථිප ලද්ධාය පටිලාහාය පටිලකාය නියෝගානාවාය වෙපුලලාය භාවනාය පාරිපූරියා සංවතකති. ඉමෙ අප්ඨ ධමමා බහුකාරා

කතමෙ අටඨ ධමමා භාවෙතබබා අරියෝ අටඨඛ්ශියකා ම ෙකා

ලස්යා ථීදං: සමමාදිලසී, සමමාස් කෙළෙපා, සමමාවාවා, සමමා කමමලනුතා, සමමාඅාජීවෝ, සමමාවායා මෝ, සමමාසති සමමාසමාධි ඉමේ අවුධ්ධමමා භාවේක බබා.

කතමෙ අටය ධම්මා පරිකෙකු සැයා ව අටය ලොක ධිම්මා. ලාභෝ ව, අලාභෝ ව, අයසෝ ව, යසෝ ව, නිනු ව, පසංසා ව, සුබං ව, දුක්ඛාව. ඉමේ අටු ධම්මා පරිකෙකු සැයා.

කතමෙ අට්ඨ ධම්මෘ පහාතබබා? අටුඨම්චුජනතා ම්චුජාදිටසී, මිචුජාසංකලපපා, මීචුජාවාචා, මිචුජාකමම නෙතා, මිචුජාආජිවෝ, මීචුජාවායාමෝ, මිචුජාසති, මිචුජාසමාධි. ඉමෙ අටුඨ ධම්මා පහාතබබා.

කතුමෙ අටා ධමමා භානභාගියා? අවුඨ කුසිතවළුනි. ඉධාවුසො භිකතුතා කමමං කාත බබං හොති. කසස එවං හොති: කමමං බො මෙ කාත බබං හෙති. තසස එවං හොති: කමමං බො මෙ කාත බබං හවිසියති, කමමං බො පන මෙ කරො නකසස කායො කිලමිසයති, හඳුහං නිපජජාමී'ති සො නිපජජති, න විරියං ආරහති අපදනනසස පතනියා, අනධිගතසය අධිගමාය, අසමණිකතසය සමණිකිරියාය ඉදං පඨමං කුසිතවණු

කව ද අනෙකෙක. ඇවැත්ති, මහණ තෙමේ 'රූපය මෙසේ යැ, රූපය හටගත්තා හෙතුව. මෙසේ යැ, රූපය නැසී යෑම මෙසේ යැ, වෙදතාව මෙසේ යැ, වෙදතාව හටගත්තා හෙතුව මෙසේ යැ, වෙදතාව නැසී යෑම මෙසේ යැ, සංඥව මෙසේ යැ, සංඥව උපදතා හෙතුව මෙසේ ය, සංඥව නැසී යෑම මෙසේ යැ, සංස්කාරයෝ මෙසේ ය, සංස්කාරයන් උපදතා හෙතුව මෙසේ යැ, සංස්කාරයන් නැසී යෑම මෙසේ යැ, විඥනය මෙසේ යැ, විඥනය මෙසේ යැ, විඥනය උපදතා හෙතු මෙසේ යැ, විඥනය නැසී යෑම මෙසේ යැ යි උපාදනස්කන්ධ පසෙහි ඉපැත්මත් නැස්මත් අනුව බලනසුලු ව වෙසෙයි මේ අවවැනි හෙතුව අටවැනි පතායය නොලක් ආදිබුන්මවර්යක පුඥව ලබනු පිණිස, ලද්දහු වැඩෙනු පිණිස, මහත් වනු පිණිස, භාවනායෙන් පරිපූණි වනු පිණිස පවති. මේ බහුපකාර ධර්ම අට යැ.

භාවයිතවා ධර්ම අට කවර යැ? ආර්ය අෂ්ටාඩ්ගික මාර්ගය යැ. එය මෙසේ යැ. සමාගේ දෘෂ්ටිය, සමාාක් සඩිකල්පය, සමාගේ වචනය, සමාාක් කර්මාන්තය, සමාාගාජීවය, සමාාග්වාංගාමය, සමාාක්ස්මෘතිය, සමාාක්සමාධ්ය යන අට යැ මේ භාවයිතවා ධර්ම අට යැ.

පරිභඥය ධර්ම අට කවර යැ? ලාභය ද අලාභය ද අයශස ද යශස ද නිඤව ද පුශ-සාව ද සුව ද දුක ද යන අටලෝදහම යැ. මේ පරිභඥය (පිරිසිඳැ දන යුතු) ධර්ම අට යැ.

පුභාතවා ධර්ම අව කවර යැ? ම්ථාාදෘෂ්ථිය, ම්ථාාසඩිකල්පය, ම්ථාාවවනය, ම්ථාාකර්මාන්තය, ම්ථාාආජීවය, ම්ථාාවාායාමය, ම්ථාා-ස්මෘතිය, ම්ථාාසමාධිය යන ම්ථාාන අට යැ. මේ පුහාතවා ධම් අට යැ.

භානභාගික ධර්ම අට කවර යැ? කුශිදවස්තු අට යැ ඇවැත්නි, මෙහි මහණක්හු විසින් (කුදුමහත්) කටයුත්තක් කළ යුතු වෙයි. 'මා විසින් කටයුත්තක් කළ යුතු වන්තේ ය ඒ කටයුත්ත කරන මගේ කය වෙහෙසෙන්නේ ය. එ බැවින් දන් මම සැතපෙමි'යි ඔහුට මෙසේ සිත් වෙයි. හේ වැදහෙයි. නොපැමිණි (ධානනෘදියකට) පැමිණිමට, නොලත් ධානනාදියක් ලබනුවට, සාක්ෂාත් නො කළ (ධර්මයක්) සාක්ෂාත් කරනුවට වීර්ය නො කෙරෙයි මෙ පළමු වන කුශීදවස්තුව යැ. පුන ව පරං ආවුසො භිකඛුනා කම කත හොති තසස එව හොති: අහං බො කම අකාසිං, කම බො පන මෙ කරොනනසස කායො කිලනෙනා, හඤහං නිපජජාමී'ති සො 'නිපජජති, න විරියං ආරභති –පෙ– ඉ්දං දුතියං කුසීතව සුවු.

පූත ච පරං ආවුසො භිකඛුතා මගෙනා ගනනබෙබා භොති, කසුස එවං හොති: මගෙනා බො මෙ ගනනබෙබා භවීසයති, මගනං බො පත මෙ ගචඡනනසය කායො කිලමිසයති, හනුහං නිපජජාමී'ති සෞ නිපජජති, න විරියං ආරභති, –ලප– ඉදං තතියං කුසීකවණු

ජූන ච පරං ආවුසො හිකබුනා මඟෙනා ගතො හොති තසස එචං හොති. අහං බො මඟනං අගමාසිං, මඟනං බො පන මෙ ගචඡනනසස කාලයා කිලනෙනා, හඤහං නිපජජාමීනි සො නිපජජති, න විරියං ආරහනි –පෙ– ඉදං චතුළුං කුසීනවණු

පුත ව පරං ආවුසො භිකකු ගාමං වා නිගමං වා පිණ්ඩාය වරතෙනා න ලහති එෑබසස වා පණිතසස වා භෞජනසස යාවදස්ං පාරිපූරිං කසස එවං භෞති "අහං බො ගාමං වා නිගමං වා පිණ්ඩාය වරතෙනා නාලස්ං එෑබසස වා පණිතසස වා භෞජනසස යාවද්ස්ං පාරිපූරිං, කසස මෙ කායො කිලනෙනා අකමම කුසු, හතුහං නිපජජාමී" නි –පෙ– ඉදං පණුවමං කුසිනවතු

පුන ච පරං ආවුසො භිකඛු ගාමං වා නිගමං වා පිණ්ඩාය චරතෙනා ලහති එැබසා වා පණිතසා වා හොජනසා යාවැස් පාරිපූරිං කසා එවං හොති අහං බො ගාමං වා නිගමං වා පිණ්ඩාය චරතෙනා අලසාං එැබසා වා පණිතසා වා භොජනසා යාවැස් පාරිපූරිං තසා ,මෙ කායෝ ගරුකා අකමලෙකුකු මාසාචිතං මකෙසු නානුහං නිපජනම් ති සො නිපජනි --පප- ඉදං ජටඨං කුසීතවපවු.

٢.

පුන ච පරං ආචූමසා හිකබුනො උජපනෙකා හොකි අපපමතකමකා ආබාධො, තසස එවං හොති: උපපනෙනා බො මෙ අයං අපපමතකමකා ආබාධො, අත් කපෙපා නිපජජිතුං, හනුහං නිපජජාමී'ති සො නිපජජිති –පෙ– ඉදං සතනමං කුසීතවන්වු

පුන ච පරං ආවුසො භික්ඛු ගිලානා වුටසිකො භොති, අවිරවුටසිකො ගෙලණුසැ, තසා එවල හොති. 'අහං බො ගිලානා වුටසිකො, අවිරවුටසිකො ගෙල යුසැ, තසා මෙ කාගො දුබබලො අකමුණෙසෑ, අපම කපො පනිජජිතුං, හනුහං නිපජජාමිති සො නිපජජති, –පෙ– ඉදං අටඨමං කුසිතවනවු ඉමෙ අටඨ ධමුමා භානභාගියා තව ද අනෙකෙක ඇවැත්නි, මහණක්හු විසින් (කුදු මහත්) කට-යුත්තෙක් කරන ලදුයේ වෙයි. 'මම වනාති කටයුත්තක් කෙළෙමි, කර්මය (ඒ කටයුත්ත) කරන මගේ කය වෙහෙසුණේ ය එබැවින් මම වැදහෙමි'යි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වෙයි හේ වැදහෙයි, වීර්ය නො කෙරෙයි. මේ දෙවෙනි කුශීද වස්තුව යැ

තව ද අනෙකෙක ඇවැත්ති, මහණක්හු විසින් මහ යෑ යුතු වෙයි 'මා විසින් මහ යෑ යුතු වන්නේ ය, මහ යන මගේ කය වෙහෙසෙන්නේ ය, එබැවින් දන් වැදෑහෙම්'යි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වෙයි හේ වැදහෙයි. වීර්ය නො කෙරෙයි මේ කෙවෙනි කුශිද වස්තුව යැ.

තව ද අනෙකෙක ඇවැත්නි, මහණක්හු වීසින් මහ යන ලදුයේ මෙයි 'මම මහ ගියෙම් මහ යන මගේ කය වෙහෙසිණ එබැවින් දන් වැදහෙමි'යි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වෙයි. හේ වැදුහෙයි. . වීර්ය නො කෙරෙයි මේ සතර වැනි කුශීද වස්තුව යැ

කව ද අනෙකෙක ඇවැත්නි, මහණ තෙම ගමැ හෝ නියමගමැ පිඩු පිණිස හැසිරෙනුයේ කැමැති තාක් රුක්ෂ හෝ පුණිත බොජුනක් කුස පුරා තො ලබයි 'මම ගමැ, හෝ නියමගමැ පිඩු පිණිස හැසිරෙනුයෙම කුස පුරා රුක්ෂ හෝ පුණික බොජුනක් නො ලදිමි ඒ මගේ කය ක්ලාන්ත යැ, අකර්මණා යැ එබැවින් මම දැන් වැදහෙමි'යි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වෙයි මේ පස් වන කුශීද වස්තුව යැ

තව ද අනෙකෙක ඇවැත්ති, මහණ තෙම ගමැ හෝ නියමගමැ පිඩු පිණිස හැසිරෙනුයේ, කැමැති තාක් රූක්ෂ හෝ පුණිත වූ කුසපුරා අහරක් ලබයි 'මම ගමැ හෝ නියමගමැ පිඩු පිණිස හැසිරෙනුයෙම, රූක්ෂ හෝ පුණිත අහරක් කැමැති තාක් කුස පුරා ලදිමි ඒ මගේ කය බර යැ, අකර්මණා යැ, දියෙන් පෙහුණු මෑ බඳු යැ. එබැවින් දැන් මම වැදහෙම්'යි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වෙයි හේ වැදහෙයි මේ සවන කුශීද වස්තුව යැ.

තව ද අනෙකෙක ඇවැත්නි, මහණකුට සචල්පමානු ආබාධයෙක් උපන්නේ වෙයි 'මට මේ අල්පමානු ආබාධයෙක් උපන්නේ වෙයි. වැදහෝනට සුදුසු බව ඇත එබැවින් මම වැදහෙමි'යි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වෙයි හේ වැද හෙයි මේ සක් වැනි කුශීදවස්තුව යැ.

තව ද අනෙකෙක ඇවැත්ති, මහණ තෙමෙ ගිලත් බැවිත් නැති සිටියේ, ගිලන් බැවිත් නැතීසිටි නොබෝ කල් ඇත්තේ වෙයි ඔහුට 'මම වනාති ගිලන්බැවින් නැතීසිටියෙම, ගිලන්බැවින් නැගීසිටි නොබෝ කල් ඇතියෙම වෙමි ඒ මගේ කය දුබල ය, අකම්ණාය, වැද හෝනට සුදුසු බව ඇත එබැවින් මම වැද හෙමි'යි මෙසේ සිතෙක් වෙයි හේ වැද හෙයි . මේ අටවන කුශිද වස්තුව යැ. මේ හානභාගික ධම් අට යැ. කතමේ අට්ඨ ධම්මා විසෙසභාගියා? අටඨ ආරමුතව සුවුනි ඉධා-වුසො තික්බුනා කම්මං කාන්ධධාං හොති කසා එවං හොති. 'කම්මං බො මේ කාන්ධධාං හවිසයකි, කම්මං බො පන මේ කම්ථානෙන්න න සුකරං බුද්ධානං සාසනං මනසි කාතුං, හඳුහං විරියං ආරහාමී අපදන්නසස පත්තියා අන්ධිගතසස අධිගමාය අසම්මික්තසස සම්මික්රියායා'ති. සො විරියං ආරහනි අපදන්නසස පත්තියා අන්ධිගතසස අධිගමාය අසම්මික්තසස සම්මිකිරියාය. ඉදං පඨමං ආරමුතවණු.

පුන ව පරං ආවූපො භික්ඛුනා කමමං කතං හොති, කසස එවං හොති: 'අහං බො කමමං ආකාසිං, කමමං බො පනාභං කරොනෙනා නාසකබිං බුදධානං සාසනං මනසිකාතුං, හඳුහං විරියං ආරභාමි. –පෙ– ඉදං දුකියං ආරමතව සුදු.

පුත ව පරං ආවුලසා තික්ඛුතා මලෙනා ගතනබෙබා භොති. තසා එවං හොති: 'මලෙනා බො මෙ ගතනබෙබා හවිසෑකි, මගනං බො පත මෙ තවජනෙකත ත සුකරං බුුණාතං සාසනං මනසිකාකුං, හඳුතං විරියං ආරහාමී –පෙ– ඉදං කතියං ආරමභවපවු

ි පුන ව පරං ආවුසො භිකඛුනා මහෙනා ගතො හොති. තසස එවං භොති, 'අහං බො මහතං අගමාසිං, මහතං බො පනාහං ගවජනෙනා නාසකබිං බුද්ධානං සාසනං මනසිකාතුං, හනුහං විරියං ආරභාමි' -පෙ-ඉදං චතුළුං ආරමහවණු.

පුන ව පරං ආවුසෝ නික්ඛු ගාමං වා නිගමං වා පිණ්ඩාය වරතෙනා න ලහකි එැබසස වා පණිකසස වා හොජනසස යාවදන ං පාරිපූරිං. කසස් එවං හොති. 'අහං බො ගාමං වා නිගමං වා පිණ්ඩාය වරනෙනා නාලන්ං එැබසස වා පණිකාස වා හොජනසා යාවදන්ං පාරිපූරිං, කසා මේ කායෝ ලහුකො කමණියෙකු හනුහං විරියං ආරහාමි' –පෙ– ඉදං පණුවමං ආරමකවන්ටු විශේෂනාගික ධර්ම අව කවර යැ? ආරම්භ වස්තු (වියසියට කරුණු) අව යැ. ඇවැක්නි, මහණක්හු විසින් කටයුත්තෙක් කළ යුතු වෙයි. "මා විසින් වූ කලි කටයුත්තෙක් කළ යුතු වන්නේ ය. කටයුත්තක් කරන මා විසින් බුදුරජුන්ගේ සසුන මෙතෙහි කරන්නට නො හැක්ක. එ හෙයින් මම නොපැමිණි ධාහනාදියට පැමිණෙනුවට, නොලත් ධාහන දිය ලබනුවට, පසක් නොකළ ධාහනාදිය පසක් කරනුවට වැර වඩම්'යි ඔහුට මෙසේ සිමනක් වෙයි. හේ නොපැමිණි ධාහනාදියට පැමිණෙනුවට, නොලත් ධාහනාදිය ලබනුවට, නොලත් ධාහනාදිය ලබනුවට වැර වඩම්. මෙ පළමුවන ආරම්භවස්තුව යැ.

තව ද අනෙකෙක, ඇවැත්ති, මහණක්හු විසින් කටයුත්තක් කරන ලද්දේ වෙයි. 'මම වූ කලි කටයුත්තක් කෙළෙමි. මම කටයුත්ත කරනුයෙමි, බුදුරජුන් ගේ සස්න මෙහෙති කරන්නට නො හැකි වීමී. එහෙයින් මම නොපැමිණි ධානනාදියට පැමිණිමට, නොලත් ධානනාදිය ලැබීමට, පසක් නොකළ ධානනාදිය පසක් කිරීමට වැර වඩම්'යි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වෙයි. හේ නොපැමිණි ධානනාදියට පැමිණිමට, නොලත් ධානනාදිය ලැබීමට, පසක් නොකළ ධානනාදිය පසක් කිරීමට වැර වඩයි. මෙ දෙවෙනි ආරම්භවස්තුව යැ.

තව ද අනෙකෙක. ඇවැත්ති, මහණක්හු වීසින් මහෙක් යෑ යුතු වෙයි. ඔහුට මෙසේ සිතක් වෙයි මා වීසින් මහෙක් යෑ යුතු වෙයි. මහ යන මා වීසින් බුදුරජුන් ගේ සස්න මෙනෙහි කරන්නට පළසු නොවේ. එබැවින් මම .. වැර වඩමි මේ නෙවෙනි ආරම්භවස්තුව යැ.

කව ද අනනනකක. ඇවැත්ති, මහණක්හු විසින් මපහක් යන ලදුයේ චෙයි. ඔහුට මෙනස් සිතක් වෙයි: 'මම වූ කලි මහක් ගියෙමි. මහ යන මම බුදුරජුන්ගේ සස්න මෙනෙහි කරන්නට නො හැකි විමි. එහෙයින් මට වැර වඩමි. මෙ සතර වන ආරම්භවස්තුව යැ.

තව ද අනෙකෙක, ඇවැත්ති, මහලණක් ගමෙක හෝ නියම් ගමෙක හෝ පිඩු පිරිස සරනුයේ, රුක්පවූ හෝ පුණිත වූ හෝ ඩොජුන් සැහෙන පමණ, කුස පිරෙන පමණ නො ලබයි. ඔහුට මෙසේ සිතක් වෙයි. 'මම වූ කලි ගමැ හෝ නියම්ගමැ පිඩු පිණිස සරනුයෙම, රුක්ප වූ හෝ පුණිත වූ හෝ බොජුන් සැහෙන පමණ, කුස පිරෙන පමණ නො ලදිටි. ඒ මගේ කය හැල්ලු යැ. කදුමණා යැ. ජබැවින් මම වැර වඩමියි වැර වඩයි. මේ පස් වන ආරම්භවස්තුව යැ. පුත ව පරං ආවුසෝ භිකඛු ගාමං වා නිගමං වා පිණ්ඩාය වරතෙකා උහති එැබසය වා පණිතසය වා භෞජනසය යාවදසථං පාරිපූරිං. තසය එවං භොති 'අභං බො ගාමං වා නිගමං වා පිණ්ඩාය වරනෙකා අල සථං එැබසය වා පණිතපය වා භෞජනසය යාවදසථං පාරිපූරිං, තසය මෙ කායෝ බලවා කමනෙකුසු, හනුහං විරියං ආරභාම' –පෙ– ඉදං ජටඨං ආරමභවත්වු.

දුන ච පරං ආවුසෝ භිකඛුමනා උයපතෙනා භොති අපපමතිකමකා ආඛාමධා. තසස එවං හොති 'උපැතෙනනා බො මේ අයං අපපමතික කො ආඛාමධා, ඨානං බො පතෙනං විරදුති යං මේ ආඛාමධා පවඩෝයා, හනුහං විරියං ආරභාම්' –පෙ– ඉදං සතනමං ආරමභවණු.

ළන ව පරං ආවුසො තියකු ගිලානා වුවසීකො තොති අවිරවුවසීකො ගෙලණුසු තසා එටං තොති 'දහං බො ගිලානා වුවසීනො අවිරවුවසීකො ගෙලණුසු, ඨානං බො පනතා ' විජජති, යං මේ ∕ආඛාමධා පවවුද− වතෙනයා, හණුහං විරියං ආරභාමී අප තතසා පතනියා අනයිගයාසා අධිගමාය අස ෭ ෪ිකතසා ස ච සිකිරියායා'ති. සො විරියං ආරහති අප තතසා පතනියා අනයිගතසා අධිගමාය අස ෭ ස කතසා ස ච සිකිරියායාති. ඉදං අටරාමං ආරමභුවණු.

ඉමෙ අටුඨ ධණා විසෙසභාගියා.

කතමේ අවථ ධම්මා දුපපටිවිජිතා ? අවථ අයබණා අස්මයා බුහම්වරි-යවාසාය ඉධාවුසො තථාගමතා ව ලොකෙ උදුළුනනා මහාති අරභං සම්මාස ඔබුණෙධා, ධමේමා ව දෙසීයනි ඔපසම්කො පරිනිම්බානිකො සම්බාධ-ගාමී සුගතපපවේදිකො අයණුව පුගනමලා නිරයං උපපනෙනා හොති, අයං පඨමේමා අයබ්මණා අසම්මයා බුහම්වරියවාසාය

පුත ව පරං ආවුසො තථාගමතා ව ලොකෙ උපපෙනනා හොති අරහං සම්මාස ලිබුදෙධා, ධමමමා ව දෙසීයති ඔප සම්කො සරිනිඛ්ධානිකො සම්බාධගාමී සුගතප වෙදිකො, අයුණුව සුගත ලොති ජිවණ තුයොනිං උප පෙනනා හොති අයං දුකියො අසඛණා අසමයො බුහුම වරියවා සාය.

තව ද අනෙනකක. ඇවැත්නි, මහණෙක් ගමෙක හෝ නියම ගමෙක හෝ පිඩු පිණිස සරනුයේ, රුක්ෂ වූ හෝ පණිත වූ හෝ බොජුන් සැහෙන පමණ, කුස පිරෙන පමණ ලබයි. ඔහුට 'මම් වූ කලි ගමැ හෝ නියම ගමැ හෝ පිඩු පිණිස සරනුයෙම, රුක්ෂ වූ හෝ පණිත වූ හෝ බොජුන් සැහෙන පමණ, කුස පිරෙන පමණ ලදිමි. ඒ මගේ සිරුර ශක්තිමත් යැ, කර්මණා යැ. එබැවින් මම වැර වඩමි'යි වැර වඩයි. මේ සවන ස්තරම්භවස්තුව යැ.

කව ද අල්නකෙක. ඇවැත්ති, මහණකුහට අල්පමානු ආබාධයෙක් උපන්නේ වෙයි. ඔහුට 'මට මේ අල්පමානු ආබාධයෙක් උපන්නේ ම වෙයි. මගේ ආඛාධය වැඩෙන්නේ ය යන යමෙක් ඇද්ද, මේ කරුණ විදහමාන යැ. එබැවින් මම වැර වඩම්'යි වැර වඩයි. මේ සත්වන ආරදිහක වස්තුවයැ.

තව ද අනෙකෙක. ඇවැත්ති, මහණෙක් ගිලත් බැවිත් නැඟී සිටියේ, ගිලත් බැවිත් නැඟී සිටි නොබෝ කල් ඇත්තේ වෙයි. ඔහුට 'මම වූ කලි ගිලත් බැවිත් නැඟී සිටියෙමි, ගිලත් බැවිත් නැඟී සිටි නොබෝකල් ඇත්තෙම වෙමි. මගේ මෙ ආබාධය වටාලා නැඟී එන්තේ ය යන යු මක් ඇද්ද, මෙ කරුණ විදහමාන යැ. එබැවිත් මම නොපැමිණි ධාහතාදියට පැමිණෙත්නට, නොලත් ධාහතාදිය ලබන්නට, පසක් නෞකළ ධාහතාදිය පසක් කරන්නට වැර වඩමි'යි මෙසේ සිතෙක් වෙයි. හේ නොපැමිණි ධාහතාදියට පැමිණෙන්නට, නොලත් ධාහතාදිය ලබන්නට, පසක් නොසළ ධාහතාදිය පසක් කරන්නට වැර වඩමි යි මෙසේ සිතෙක් වෙයි. තේ නොපැමිණි ධාහතාදියට පැමිණෙන්නට, නොලත් ධාහතාදිය ලබන්නට, පසක් නොකළ ධාහතාදිය පසක් කරන්නට වැර වඩයි මේ අටවන ආරම්භවස්තුව යැ

ලමාහු වීමශෂභාගික ධර්ම අට යැ.

දූෂපුතිවිධා ධර්ම අට කවර යැ? බුහමවයණීවාසයට (මාර්ගබුහම-චයණීව වැඩීමට) නොහැකි කාලවූ අක්ෂණ අවෙක ඇවැත්ති, මෙහි අර්ගත් වූ සමාක්ස ම්බුද්ධ වූ තථාගතයන් වහන්සේ ලොවැ උපන්සේක් චෙති, කෙලෙස් සංසිදුවන, කෙලෙස් පිරිතිවන ගෙන දෙන, මාගිඥන-පුතිවෙධයට යන, සුගතයන් වහන්සේ විසින් පුකාශිත ධර්මය ද දෙසනු ලැබෙයි. එහෙත් මේ පුද්ගල කෙම නිරයට පැමිණියේ වෙයි. මේ බුහමවයණීවාසයට අසමය වූ පළමු වන අක්ෂණය යැ.

තව ද අඳනකෙක. ඇවැත්නි, අ්හත් වූ සමාක්සම්බුද්ධ වූ තථාගත යන් වහන්සේ ලොවැ උපන් සේක් වෙනි. කෙලෙස් සංසිදුවන, කෙලෙස් පිරිනිවන ගෙන දෙන, මෘගිඥන පුති විධයට යන, සුගතයන් වහන්සේ විසින් පුකෘශිත ධම්ය ද දෙසනු ලැබෙයි. එහෙත් මේ පුද්ගල තෙනම් තිරශ්චීනයොනියට (උත්පත්නි වශයෙන්) පැමිණියේ වෙයි. උබ දිහම්වය් වාසයට අසමය වූ දෙවෙනි දක්ෂණය යැ. පුන ච පරං ආවුංසා –පෙ - පෙතතිවිසයං උපපනෙනා හොති අයං තතියො අසබණො අසමයො බුහුමවරියවාසාය

පුන ච පරං ආවුලසා –පෙ– දීඝායුකං දෙවනිකායං උපපනෙකා හොකි. අයං චතුනේා අයාඛාණා අසමයො බුහමවරියවාසාය.

පුන ච පරං ආවුමසා –පෙ– පවචනත්මෙසු ජනපදෙනු පවචාජාමකා මහාති මිලකෙබසු අවිණුඤුතාරෙසු යළු නණි ගති භිකඛුතං භිකඛුතිනං උපාසකානං උපාසිකානං. අයං පණුමො අකඛමණා අසමයො බුහුමවරියවාසාය.

පුන ව පරං ආමුසෝ –පප– අය සෑම පුගත ලො මජාතිමෙසු ජනපදෙසු පච්චාජාතෝ හොති. සෝ ව හොති මිවණදිසිකො විපරිතදසසනො 'නස්' දිනකං, නස්' දිටඨං, නස්' හුතං, නස්' සුකටදුකකටානං කමුවනං එලං විපාමකා, නස්' අයං ලොකො, නස්' පරෝ ලොකො, නස්' මාතෘ, නස්' පිතා, නස්' ස්තාා ඔපපාතිකා, නස්' ලොකෙ සමණුබාහුමණා සම්මගතතා සම්මාපම්පනකා යේ ඉමණුව ලොකං පරණුව ලොකං සයං අභිණුසු සරිමික සා පවෙදෙනත්'ති. අයං ජටෙඨා අක්ඛණෝ අයමයො බුහුමවරියවාසාය.

පුත ව පරං ආවුසෝ –පෙ– අයණුව පුතාෙමලා මජකිමෙසු ජනපද-දෙසු පාවාජාතො හොති, සො ච හොති දුපැණෙඤ ජළො එළමුගො ත පටිබමලා සුහා යිතදුබහාසිතාන. අනුමණුඤුතුං. අයං සතාෙමා අකුමණා අසමයො බුහුමවරියවාසාය.

පුන ව පරං ආවුසො ධලමමා ව න දෙසියනි –පෙ– අයණු පුඟාලො මජකිමෙසු ජනපදෙසු පචවාජාතො හොති, සො ව හොති පඤඤවා අජළො අනෙළමුගො පටිබලො සුභාසිතදුබහාසිතානං අපථමඤඤතුං. අයං අටඨමෝ අසබණො අසමයො බුහමචරියවාසාය. අයං අවඨමෝ අකබුමෝ අසමයො බුහමවරියවාසාය

ඉමෙ අවඨධමමා දූපපටිවිජඣා.

කතමේ අට්ඨ ධම්මා උපපාදෙතබ්බා? අටුඨමහාපුරිසවිතක්කා අපපිවඡසසායං ධමේමා නායං ධමේමා මහිච්ඡසස. තව ද අතෙකෙක. ඇවැත්ති පෙතලොකයට (උත්පත්ති වශයෙන්) පැමිණියේ වෙයි මේ බුහමවයණිවාසයට අසමය වූ නෙවෙනි අක්ෂණ යැ.

තව ද අනෙකෙක ඇවැත්ති, දීර්සායුෂ්ක දේව නිකායයකට (උත්පත්ති වශයෙන්) පැමිණියේ වෙයි. මේ බුහුමචර්යාවාසයට අසමය වූ සතර වන අක්ෂණය යැ.

තව ද අනෙකෙක ඇවැත්නි, මහණුන් ගේ මෙහෙණන් ගේ උවසුවන් ගේ උවැසියන් ගේ හැසිරීමක් නැති, පව පින් නෞදන්නා ජනයා ඇති, පුතාන්ත මිලෙවඡ ජනපද අතුරෙන් එකෙක උපන්නේ වෙයි. මේ බුහුමවයණිවාසයට අසමය වූ පස්වන අක්ෂණය යැ.

තව ද අනෙකෙක. ඇවැත්නි, . මේ පුහුල් තෙමේ ද මධාම ජනපද අතුරෙන් එකෙක උපන්නේ වෙයි හේ ද 'දුන් දයෙහි පල නැත, යාගයෙහි මහදන්හි පල නැත. සූජායෙහි පල නැත. කුසලාකුසල කම්යන් ගේ එල විපාක නැත, මේ ලොව නැත, පරලොව නැත, මවට කළ සත්කාරයෙහි පල නැත, පියාට කළ සත්කාරයෙහි පල නැත, උපපාදුක (කම් වූ පරිදි මැරි උපදනා) සත්වයෝ නැත, මේලොව ද පර ලොව ද වෙසෙසින් දන, පසක් කොට පවසන, නොවැරැදි මහින් ගිය, නොවැරැදි මහ පිළිපන් මහණ බමුණු කෙනෙක් ලොවැ නැතැ'යි පෙරුඑණු දෘෂ්ටි ඇති, මිසදිටුවෙක් වෙයි මේ බුහුමවර්යාවාසයට අසමය වූ සවන-අක්ෂණය යැ.

තව ද අනෙකෙක ඇවැත්නි, මේ පුභුල් තෙමේ ද මැදුම් දනව් -වෙක උපත්තෝ වෙයි. හේ ද නුවණ නැති, ජඩ වූ කෙළතොලු වූ, මොතොවට කී ද නපුරු කොට කී ද වචනයන්ගේ අථි දැනගත්නට පුතිබල නො වෙයි. මේ බුහුම්වය් වාසයට අසමය වූ සත්වන අක්ෂණය යැ.

කව ද අනෙකෙක. ඇවැත්නි ධම්ය ද නො දෙසනු ලැබෙයි. මේ පුහල් තෙමේ ද මැදුම් දනවුහි උපන්නේ වෙයි. හෙ තෙමේ නුවණ ඇක්තේ, ජඩ නොවූයේ, කෙළතොලු නොවූයේ, මොනොවට කී ද නපුරු කොට කී ද වචනයන් ගේ අථ් දැනගන්නට සමට් වෙයි. මේ බුහුමවයණී-වාසයට අසමය වූ අට වන අක්ෂණය යැ. `

මෙ දුෂ්පුකිවිධා ධර්ම අට යැ.

උත්පාදයිතවා ධර්ම අට කවර යැ? මහාපුරුෂ විතර්ක අට යැ: ලට ධර්මය අල්පෙච්ඡයාට යැ, ලම ධර්මය මහෙච්ඡයාට නො වේ. සනතු ි ධ සහය ධල මමා නාය ධල මමා අසනතු වඩ සහ.
පවිවිතත සහය ධල මමා නාය ධල මමා සහය නිස්ත සහ
අපරුධ විරිය සහය ධල මමා නාය ධල මමා කුසිත සහ
උප ිසිත සති සහය ධල මමා නාය ධල මමා මුට ධ සහති සහ.
සමාතිත සහය ධල මමා නාය ධල මමා අසමාතිත සහ
පඤඤවල නාය ධල මමා නාය ධල මමා දුපපඤඤසය.

නිපාපණවසකයං ධලමමා නායං ධලමමා පපණවාරාමසක, නිපප-පණවරතිනො අයං ධලමමා නායං ධලමමා පපණවරතිනෙනා'ති.

ඉමේ අටුඨ ධමමා උපපාලදක්ඛනා ^{දැව}ු (ා ා

කතම අටඨ ධමමා අභිමඤඤයාා? අටඨ අභිහායතනානි: අජිකිතාං රූපසඤඤී එකො බහිදධා රූපානි පස්සති පරිතතානි සු^{තු}ණණදුඛඛ--ණණාති, තානි අභිභුයා ජානාමි පස්සාමිනි එවං සඤඤී හොති ඉදං-පඨමං අභිභායතනං.

අජාතිතනං අරූපසඤඤී එකො බහිදධා රුපානි පසසනි අපපම්මණානි සුව ණණදුඛඛ ණණානි, තානි අභිභුයා ජානාම් පසසාමිති එවං සඤඤී ගොනි ඉදං දුතියං අභිභායතනං.

අජාතන අරුපසඤඤ් එකො බහිදධා රුපානි පසසනි පරිකතානි සුව ණණදුඛඛ ණණානි, තානි අභිභුයා ජානාම පසසමිනි එවං සඤඤ් හොති. ඉදං තතියං අභිභායතනං.

අජකාතනං අරුපසඤඤ් එකො බහිදධා රූපානි පසසති අපපමාණානිං සුව ණණදුඛඛ ණණානි තානි අභිභුයා ජානාම පසසාමකි එවං සඤඤ් හොකි ඉදං වතු ඓං අභිභායකනං.

අජාතන අරුපසඤඤී එකො බහිදධා රුපානි පසානි නීලානි. නීලවණණානි නීලනිදසසනානි නීලනිහාසානි සෙයාපාපි නාම උම්වාපුපවං නිලං නීලවණණං නීලනිදසසනා නීලනිහාසං, සෙයාපා වා පත තං වසවං ඛාරාණමසයාකං උහතොහාගවීමටඨං නිලං නීලවණණං නීලනිදසකනං නීලනිහාසං, එවමෙවං අජාතනා අරුපයඤඤී එකොබහිදධා රුපානි පසාති නීලානි නීලවණණානි නිලනිදසකානි නීලනිහාසානි, තානි අභිභුණා ජානාමී පසාමීනි එවං සඤඤී හොනි. ඉදං පණුමං අභිභායතනං

ලම ධර්මය සන්තුෂ්ටයාට (ලද දැයින් සතුටු වන්නාට) යැ, මේ ධර්මය අසන්තුෂ්ටයාට නො වේ.

මේ ධම්ය පුවිචික්තයාට යැ, මේ ධම්ය ගණසබගණිකාති කෙලශසබග-ණිකාති ඇලුණහුට නො වේ.

මේ ධම්ය කළ වියඖරම්භ ඇත්තාහට ය, මේ ධම්ය කුශීදයාට නො වේ.

මේ ධම්ය එළැඹැ සිටි සිහි ඇක්තාහට ය, මේ ධම්ය නටුවා වූ සිහි -ඇත්තහුට නො වේ.

ලම ධම්ය එකහ සිතැක්තාහට යැ, මේ ධම්ය නොඑකහ සිතැක්ත− -හුට නො වේ.

මේ ධම්ය කම්ඓඩකතා පුදොව ඇත්තාට ය, මේ ධම්ය කම්ඓඩකතා පුදොව නැත්තහුට නො වේ.

මේ ධම්ය මානාදි පුපඤ්ච නැත්තහුට ය, මේ ධම්ය පුපණුඩයන් ආරාම කොට ඇත්තාහට නො වේ.

මෙ ධම්ය පුපඤ්චයන්හි ඇලුම නැත්තාහට ය, මෙ ධම්ය පුපඤ්චයන්හි ඇලුම ඇතියාහට නො වේ.

මේ උත්පාදයිතවා ධම් අට යැ.

අභිභෙදය ධර්ම අට කවර යැ⁹ අභිභායතන අට යැ⁻ එකෙක් අධාාත්ම රුපයෙහි පරිකම් වශයෙන් රුපස_්ඥා ඇත්තේ, පිටත්හි සුවණි හෝ දුර්වණි හෝ පරිතාලමබන වූ පුතිභාග නිමිති දකී. ඒ නිමිති මැඩ, 'දනිමි' යි 'දකිමි' යි මෙසේ සංඥා ඇත්තේ වෙයි. මේ පළමු වන අභිභායතනය යැ.

එකෙක් අධාාත්මයෙහි රූපසංඥා ඇත්තේ, පිටක්හි අපුමාණ වූ සුවර්ණ හෝ දුර්වර්ණ නිමිත්ත රූපයන් දකී. ඒ රූප මැඩ, 'දනිමි'යි 'දකිමි'යි මෙසේ සංඥා ඇත්තේ වෙයි මේ දෙවෙනි අභිභායතනය යැ.

එකෙක් අධාාත්ම අරමුණෙහි පරිකර්ම සංඥා නැත්තේ, පිටත්හි වූ සුවණි හෝ දුවණී වූ පරිතාලම්බන වූ පරිකර්ම නිමිති ද පුතිභාග නිමිති ද දකී. ඒ අරමුණ මැඩ, 'දනිම්'යි 'දකිම්'යි මෙබදු සංඥා ඇත්තේ වෙයි. මේ තෙවෙනි අභිභායතනය යැ.

එකෙක් අධාාත්ම අරමුණෙහි රූපසංඥා නැත්තේ, පිටත්හි වූ අපුම.ණ සුවණී දුර්වණී රූපයන් දකී. ඒ රූප අබිබවා 'දනිමි'යි 'දකිමි'යි මෙසේ සංඥා ඇත්තේ වෙයි. මේ සතරවන අභිභායතනය යැ.

එකෙක් අධායත්ම රූපයෙහි පරිකර්ම සංඥා නැත්තේ, නිල් වූ, නිල් වන් වූ, නිල් දකු අති, නිල් පැහැති, බාහිරයෙහි වූ රූප දකි. නිල් වූ නිල්වන් වූ, නිල් දකුම ඇති, නිල් පැහැති දියමෙරලිය මලෙක් යමසේ වේ ද, නිල් වූ, නිල්වන් වූ, නිල්දකුම ඇති, නිල්පැහැති දෙ පිට ම මට සිලිටි වූ කසීවයෙක් යමසේ වේ ද, එසේ ම නිල් වූ, නිල්වන් වූ, නිල් දකුම ඇති, නිල්පැහැති, බාහිර කසිණාලම්බන රූපයන් අධායත්ම රූපයෙහි පරිකර්මසංඥා නැත්තේ දකී. ඒ රූප අබ්බවා, 'දනිමි' යි 'දකිමි'යි මෙසේ සංඥා ඇත්තේ වෙයි. මේ පස් වන අභිභායතනය යැ. අජාධානං අරුපසඤ්ඤී එකො බගිදධා රුපානි පසානි පිතනි පිතවණණානි ජිතනිදසයනානි පිසානිභාසානි සෙයාදරාපි නාම කණිකාර-පුපුපුං පිතං පිතවණණං පිකනිදසකනං පිතනිභාසං, සෙයාදරා වා පන තං ව්‍යාධා බාරාණසෙයාකං උහතෝ භාගවීම්ටඨා පිතං පිතවණණං පිතනිදසකනං පිතනිභාසං එවමෙවා අජාධිකනං අරුපසඤ්ඤී එකො බහිදධා රුපානි පසාකි. පිතානි පිතවණණානි පිතනිදසසානානි පිතනිභා-සානි, තානි අභිභායතනං.

අජනතාං අරූපසඤඤී එකො බහිඳධා රූපානි පසැති ලොහිතකානි ලොගිතකදී ණණානි ලොහිතකනිදසැනානි ලොහිතකනිහාසානි - සෙයාාථාපි නෑම බණුජීවකපුපඑං ලොහිතකං ලොහිතකව් හෙණ ලොහිතකනිදසැනං ලොහිතකනිහාසං සෙයාාථා වා පන කං වස්ථා බාරාණසෙයාකං උහතොහාගට්මටඨං ලොහිතකං ලොහිතකව් ණණ ලොහිතකනිදසැනං ලොහිතකනිහාසං, එව්මෙවං අජාකතාං අරූපසඤඤී එකො බහිදධා රූපානි පසැති ලොහිතකානි ලොහිතකව ණණානි ලොහිතකනිදසැනානි ලොහිතකනිහාසානි, තානි අහිභුයා ජානාම පසාමීති එවං සඤඤී ගොති ඉදං සතනමං අභිභායතනං,

අජාබානම අරුපසඤඤ් එකො බහිඳධා රූපානි පසාති ඔදුතානි ඔදුත-වණණනි ඔදුතනිදසැනානි ඔදුතනිහාසානි –සෙයාප්ට නාම ඔසයි තාරකා ඔදුතා ඔදුතව ණණා ඔදුතනිදසසනා ඔදුතනිහාසා, සෙයාප්ට වා පන හං වන්වං බාරාණසෙයාකං උහනොහාගවීමටඨං ඔදුතං ඔදුතවණණං ඔදුතනිදසැනං ඔදුතනිහාසං එවමෙවං අජාඛිතනං අරුපසඤඤ් එකො බහිඳධා රූපානි පසාති ඔදුතානි ඔදුතුවණණාති ඔදුතනිදසසනානි ඔදුතනි හාසානි, තානි අහිභුයා ජානාමි පසසාමිති එවං සඤඤ් හොති. ඉදං අවයීමං අහිභායකනාං.

ඉමේ අවුඨ ධමමා අභියුදුදයනා.

කතමෙ අටය ධමමා සච්ඡිකාත බබා? අටය වීමොක්ඛා: රුපි රුපානි පසසති අයං පථමො වීමොකේඛා.

අජාමියනං අරුපසඤඤී එකො බහිදධා රුපෘති පසසති, අයං දුනියෝ වීමොකෙබා.

සුග ඉනු ව අයි මුතෙනා හොති අයං තතියො විමොසෙඛා.

එකෙක් අධාාත්ම රූපයෙහි පරිකර්ම සංඥ නැත්තේ, රන්වන් වූ, රන්වන් දකුම ඇති, රන්පැහැති බාහිර වූ පීනවර්ණ රූප දකි. රන්වන් වූ රන්වන් දකුම ඇති, රන් පැහැති, බාහිරවූ පීනවණි වූ කිණිහිරි මලෙක් යමබදු වේ ද, දෙ පිට මට සිලිටි වූ, රන්වන් වූ, රන්වන් දකුම ඇති, රන් පැහැති, පීනවණි කසීවතෙක් හෝ යමබදු වේ ද, එසේ ම අධාාත්මයෙහි රූපසංඥා නැති එකෙක් රන්වන් වූ, රන්වන් දකුම ඇති, රන් පැහැති, බාහිර පීනකසිණ රූපයන් දකී. ඔවුන් මැඩ, 'දනිමි'යි. 'දකිමි'යි මෙසේ සංඥා ඇත්තේ වෙයි. මේ සවන අභිභායකනය යැ.

එකෙක් අධාාත්ම රුපයෙහි රූපසංඥ නැත්තේ, රතු වූ, රත්වන් වූ, රත්වන් දැකුම ඇති, රත්පැහැති බාහිර රූපයන් දකී. රතු වූ, රත්වන් වූ, රත්වන් දැකුම ඇති රත් පැහැ වූ බඳුවද මලෙක් යමසේ වේ ද, දෙපසැ මට සිලිටි වූ, රතු වූ, රත්වන් වූ, රත්වන් දැකුම ඇති, රත්පැහැ වූ බාහිර රූපයන්, අධාහත්ම රූපයෙහි රූපසංඥ නැති එකෙක් දකී. ඔවුන් මැඩ, 'දනිමි'යි, 'දකිමි'යි මෙසේ සංඥා ඇත්තේ වෙයි. මේ සත්වන අභිභායතනය යැ.

එකෙක් අධාෘත්ම රුපයෙහි රූපසංඥ නැත්තේ, සුදු වූ, සුදුවන් වූ, සුදුවන් දකුම ඇති, සුදු පැහැති බාහිර රූපාලමබනයන් දකී. සුදු වූ, සුදු-වන් දකුම ඇති, සුදුපැහැති, ඔෂයි තාරකාව යම්සේ වේ ද, එසේ ම සුදු වූ සුදුවන් වූ, සුදුවන් දකුම ඇති, සුදුපැහැති කසි විතෙක් යම්සේ වේ ද, එසේ ම එකෙක් අධාෘත්මයෙහි රූපසංඥ නැත්තේ සුදු වූ, සුදුවන් වූ, සුදු දකුම ඇති, සුදු පැහැ වූ, බාහිර කසිණ රූපයන් දකී. ඔවුන් මැඩ, 'දනිමි'යි, 'දකිමි'යි මෙසේ සංඥ ඇත්තේ වෙයි මේ අටවන අභිභායතනය යැ.

මේ අභිමෙකුය ධර්ම අට යැ.

සාක්ෂාත් කතීවා ධම් අට කවර යැ? වීමොක්ෂ අට යැ රූපධාාන ඇත්තේ, නීලකසිණරූපාදි රූපයන් ධාාන ඇසින් දකී. මේ පළමුවන වීමොක්ෂය යැ.

අධාාත්ම රූපයෙහි රූපසංඥ නැත්තේ බාහිර රූප දකි. මේ දෙවෙනි වීමොක්ෂය යැ.

දහන් ඇසින් පිරිසිදු කසිණ අරමුණු දක්නෝ, 'ශුභ යැ'යි ම එහි -ඇලුණේ වෙයි මේ නෙවෙනි විමොක්ෂය යැ. සඛඛයෝ රූපසණුණුන සමතිකකමා පටිසසණුණුන අපථගමා නාංකාසාසසණුණ අමනසිකාරා අනනෙන ආකායෝනි ආකාසා-නණුමායතන උපසමපණ විහරති. අයං වතුනේ විමෝසෙඛා.

සඛඛසෝ ආකාසාන ඤවායතනං සමතිකකමම අනනාං විඤඤණනාගි වීඤඤණඤවායතනං උපසමපණ විහරති. ්අයං පණුවෙන විවෙලකකා

සටබහෝ විණුඤණණණවායනනං සමනිකකමම නණ් කිණුවිනි -ආකිණුණුණුයනනං උපසමපජජ විහරති. ු අයං ජටෙඨා විමොසෙඛා.

සඛඛයෝ ආකිණුකුසැයකුනං සමතිකකම නෙවසකුසැනා-සකුසැයකනං උපසම්පජජ විහරති. අයං සකාමො වීමොසෙඛා.

සබබසො නෙවස.සැසැනාස.සැසැයකනං සමනිකකමම ස.සැසැ... ' වෙදයිකනිරෝධං උපසම්පජජ වීහරකි. අ.ය. අටඨමෝ විලේශයකා.,

ඉලම අට්ඨ ධීමමා සච්ඡිකාකබ්බා'

ඉති ඉමෙ අසිති ධමමා භූතා කචඡා තථා අවිතථා අන ඤඤථා සම්මා තථාග්තෙන අභිස්මබුණා.

නුව ධමමා

10. නව ධලා බහුකාරා, නව ධලා භාවෙතයිකා. නව ධලා පරි-ලෙකුකුයාා. නව ධලා පහාතයිකා. නව ධලා භානභ ගියා න^{ට ධලා} විසෙසභාගියා නව ධලා දූපපටිවිජකා. නව ධලා උප දෙක්ඛිත. නව ධලා අභිලෙකුකුයාා නව ධලා සම්මිකාකයිකා.

කතමෙ නව ධම්මා බහුකාරා? නව යොනිසොමනසිකාරමූලකා ධම්මා: යොනිසො මනසික්රොතො පාමොණ ජායති, පදුදිතසා ජිති ජායති, පීතිමනසා කායෝ පසාමහති, පසාදධකායෝ සුබං වෙදෙනි, දුබිනො චිතතං සමාධියති, සමාභිතෙ චිතෙන යථාභුතං ජානාති යථාභුතං ජානං පසා නිඛනදනි, නිඛනිඥා වීරණ්ති, විරාගා විමුඩෙති. ඉමේ නව ධම්මා බහුකාරා. සව පුකාරයෙන් රුපසංඥා ඉක්මීමෙන්, පුනිසසංඥා පහ වැ යැමෙන්, නානාතිසංඥාවන් මෙනෙහි නොකිරීමෙන්, 'අහස අනන්තයැ'යි ආකාස නණුගෙනහයට පැමිණ වෙසෙයි. මේ සතර වන වීමොක්ෂය යැ.

සව දුකාරයේත් ආකාසාන සුආයතනය ඉක්මැ, 'වි දානය අනන්ත හැ'යි විකුසුණ සුආයතනයට පැමිණ වෙසෙයි. මේ පස්වන වීමොක්ෂය යැ,

සව දුකාරයෙන් විකුසුණණවායතනය ඉක්මැ, 'කිසිත් නැතැ'යි ආකිණුණුසුයතනයට පැමණ වෙසෙයි. මේ සවන විමේ:ක්ෂය යැ.

සව දුක රයෙන් ආකිණුඩකුණු යතනය ඉක්මැ, නෙවසකුණුනාස**ණුණු...** යතනයට පැමිණ දෙවසෙයි, මේ සත්වන විමොක්ෂය යැ.

සව දුකාරයෙන් නෙවසණුණුනාසණුණුයකනය ඉක්මැ සණුණුවේද-ශික නිරෝධයට (නිරෝධසමාපතකියට) පැමිණ වෙසෙයි. මේ අටවන වීමේ.ක්ෂය යැ.

මේ සාක්ෂාත්කතීවා ධර්ම අට යැ.

මෙසේ මේ භූත වූ කථා වූ කථ වූ අවිතථ වූ අනනාාථ වූ අසූවෙක් ධර්මයෝ කථාගකයන් වහන්සේ විසින් මනා කොට විශිෂට නුවණින් දූනගන්නා ලදුහ.

නවකය

10. බනූපකාර ධර්ම නවයෙක, භාවයිතවා ධර්ම නවයෙක, පරි-සෙය ධර්ම නවයෙක, පුතාතවා ධර්ම නවයෙක, භානභාගික ධර්ම නවයෙක, විශේෂභාගික ධර්ම නවයෙක, දුෂ්පුතිවිධා ධර්ම නවයෙක. උත්පාදයිතවා ධර්ම නවයෙක, අභිඥේශ ධර්ම නවයෙක, සාක්ෂාත්-කර්තවා ධර්ම නවයෙක.

බහුපකාර ධර්ම නවය කවර යැ? යොනිසොමනස්කාරය මුල් කොටැනි ධර්ම නවය යැ; නිවැරැදි මහින් (ධර්මයන්) මෙනෙහි කරන්නහුට පුමෝදය (සතුට) උපදී. සතුටු වූවහුට පුීකිය උපදී. සිනැ පුීකිය ඇත්තහු-ගේ නාම කය සංසිදේ. සංසුන් නාම කය ඇත්තේ සුව විඳි. සුව ඇත්තහු-ගේ සිත සමාධි ගත වේ (අරමුණෙහි එකහ වේ) සිත එකහවූ කල්හි තතු වූ පවිදි දනි. තතු වූ පරිදි දන්නේ දක්නේ (සංස්කාරයන්හි) කලකිරෙයි. කලකිරෙන්නේ (සංස්කාරයන්හි) නො ඇලලයි නො ඇලිම හෙයින් (සංස් කාරයන් කෙරෙන්) මිදෙයි. මේ බහුපකාර ධර්ම නවය යැ. කතමෙ නව ධමමා භාවෙතබබා? නව පාරිසුදකිපධානියබනානි. සීලවිසුදකි පාරිසුදකිපධානියබනානි. සීලවිසුදකි පාරිසුදකිපධානියබනං, විකතවිසුදකි පාරිසුදකිපධානියබනං, දිරකී-විසුදකි පාරිසුදකිපධානියබනං, කබබාවිකරණවිසුදකි පාරිසුදකිපධානියබනං, මගතාමගත සදණදස නවීසුදකි පාරිසුදකිපධානියබනං පටිපදඤ,ණදසකනවිසුදකි පාරිසුදකිපධානියබනං, පඤඤුවිසුදකි පාරිසුදකිපධානියබනං, පඤඤුවිසුදකි පාරිසුදකිපදනියබනං, විමුකතිවිසුදකි පාරිසුදකිපධානියබනං ඉමෙ නව ධමම භාවෙතබබා.

කතමෙ නව ධම්මා පරිකෙකුකුයාා නව සතනාවාසා සනනාවුසො සතතා නානතතකායා නානතතසකුක්දිනො, සෙයාපථාපි මනුස්සා එකවේච ව දෙවා එකවෙට ව විනිපාතා. අයං පඨමෝ සතනාවාසො.

සන්තාවුසො සතතා නානුකතකායා එක න සඤඤිනො, සෙයා ථාපි දෙවා බුහුමකායිකා පඨමාභිනිඛඛතතා. අයං දුතියො සතතාවාසො.

සනතාවුලෙසා ස**නතා එකහත**කායා නාන<mark>නතසඤඤ</mark>ලනා, ඉසසාථාව දෙවා ආභනයරා. අ**ය**ං තතියො සනතාවාසො

සනතාවුසො සතතා එක කතකායා එකතනස ඤඤිනො, මෙය යා ප්රථාපි මදවා සුභකිණනා. අයං චතුනෙපා සතතාවා අසා

සනතාවුසො සනතා අසඤඤ්ෂනා අපපටිසංවෙදිනො, සෙයාඵථාපි දෙවා. අයණඤසනතා අයං පණුවමෝ සනතාවාසො

සනතාවුසො සකතා සඛඛසො රුපසණුණුනං සමතිකකමා, පටිස– සණුණුනං අපථාගමා, නානකපසණුණුනං අමනසිකාරා, අනනෙතාං ආකාසො'ති අකාසානණුවායකනුපගා අයං ජලදිඨා සතතාවාසො.

යනතාවුයෝ සහතා සබබයෝ ආකාසානණවායතනං සමනිකකම අනතනං විණුඤණනන් විණුඤණණවායතනුපගා. අයං සහතමො සහතාවාසෝ.

සනනාවුමෙසා සහතා සඛඛසෝ වීණුණුණණවායනනං සමනිකකණ නභිකිණුවති ආකිණුවණුණුයනුවගා, අයං අවර්මෝ සතාවාසො. භාවයිකවා ධර්ම නවය කවර යැ? පාරිසුද්ධි පධානියඩ්ය (පිරිසිදු බවේ පධාන අවයව) නවය යැ ශීල විශුද්ධිය පිරිසිදු බවේ පධාන අවයවයෙක, චීත්තවිශුද්ධිය පිරිසිදු බවේ පධාන අවයවයෙක, දෘෂ්ටීවිශුද්ධිය පිරිසිදු බවේ පධාන අවයවයෙක, කාංක්ෂාවිතරණවිශුද්ධිය පිරිසිදු බවේ පධාන අවයවයෙක, මාර්ගාමාර්ගඥනදර්ශනවිශුද්ධිය පිරිසිදු බවේ පධාන අවයවයෙක, යනදර්ශනවිශුද්ධිය පිරිසිදු බවේ පධාන අවයවයෙක, පුණුවිශුද්ධිය පිරිසිදු බවේ පධාන අවයවයෙක, විමුක්තිවිශුද්ධිය පිරිසිදු බවේ පධාන අවයවයෙක. මේ භාවයිකවා (වැඩියැ යුතු) ධර්ම නවය යැ.

පරිඥෙය ධර්ම නවය කවර යැ? සඳවාවාස නවය යැ ඇවැත්නි, . මිනිසුන් ද ඇතැම දෙවියන් ද ඇතැම් විනිපාතිකයන් ද සේ කයැ වෙනස් බව ඇති, පුතිසන්ධිසංඥයෙහි ද වෙනස් බව ඇති, සත්ව කෙනෙක් ඇත. මේ පළමු සඳවාවාසය යැ.

ඇවැත්නි, කල්පාරම්භ සමයෙහි උපන් බුහ්මකායික දෙවියන් සේ කයින් වෙනස් වූ පුතිසන්ධිසංඥයෙන් සමාන වූ සඬ කෙනෙක් ඇත. මේ දෙවෙනි සඬාවාසය යැ.

ඇවැත්ති, ආහස්සර දෙවියත් සේ වූ කයැ සමාන බව ඇති, පුතිසන්ධිසංදෙයෙහි වෙනස් බව ඇති සත්ව කෙනෙක් ඇත. මෙ තෙවෙනි සනාවාසය යැ.

ඇවැත්නි ශුභකෘත්ස්නක දෙවියන් සේ කයැ සමාන බව ඇති, පුතිසන්ධිසංඥාවේ ද සමාන බව ඇති සඬ කෙනෙක් ඇත. මෙ සිවුවැනි සඬාවාසය යැ.

ඇවැත්ති, අසංඥයනි දෙවීයන් සේ පුතිසන්ධි සංඥාව නැති, විදුම නැති සත්ව කෙනෙක් ඇත. මේ පස්වැනි සනාව සය යැ.

ඇවැත්ති, හැම සැටියෙන් ම රූපසංඥවන් ඉක්මීමෙන්, පුතිසසංඥ-වන් අතුරුදහන් වීමෙන්, නානාණසංඥවන් නොමෙනෙහි කිරීමෙන්, 'අහස අනන්ත යැ'යි සමාධි වඩා ආකාසානණුවායකනට පැමිණි සණි කෙනෙක් ඇත මේ සවැනි සණිවාසය යැ.

ඇවැත්නි, හැම අයුරින් ආකෘසානඤවායතනය ඉක්මැ, 'විඥනය අනන්ත යැ'යි සමාධි වඩා, විඤඤුණඤව.යතනයට පැමිණි ස**න කෙ**නෙක් ඇත. මේ සත්වැනි සනාවාසය යැ.

ඇවැත්ති, හැම අයුරිත් විඤඤණඤවායතනය ඉක්මැ, 'කිසිත් නැතැ'යි සමායි වඩා, ආකිණුණුඤුයතනයට පැමිණි ස**නු කෙ**නෙක් ඇත, මේ අටුවැනි සනිාවාසය යැ. සනතාවුසො සතතා සබබසො ආකිණුකුසැයනනං සමති_{කිකු}ලා නෙවසකුකුතාසකුකුයතනූපගා. අයං නවමො සතතාවාසො.

ඉමෙ නව ධමමා පරිඤඤයාා.

කතුමෙ නව ධමමා පහාතබබා? නව තණනාමූලකා ධමමා. තණනං පටිවට පරියෙසනා, පරියෙසනං පටිවට ලාහෝ, ලාහං පටිවට විනිචඡයෝ, විනිචඡයං පටිවට ඡඤරාගෝ, ඡඤරාගං පටිවට අජෙ\කාසානං, අපේ\කාස සානං පටිවට පරිගතහෝ, පරිගතහං පට්චට ම්‍යේරියං, ම්‍යේරියං පටිවට ආරකේඛා, ආරක්ඛාධිකරණං පට්චව් දණ්ඩාදනසඤාදනකලහ-විගතහව්වාදතුවංතුව පසුඤඤමූසාවාද, අනෙකෙ පාපකා අකුසලා ධමමා සංචතනනති. ඉමෙ නව ධමමා පහාතබ්බා.

කකලම නව ධමමා හානහාගියා? නව ආසාතවපඩුනි අනුප් මෙ අවරීති ආසාතං බන්ධති, අනුප් මෙ වරතිනි ආසාතං බන්ධති, අනුප් මෙ වරිසසනිති ආසාතං බන්ධති, පියසු මෙ මනාපසුසු අනුප් අවරී'ති –පෙ– අනුප් චරතිති –පෙ– අනුප් චරිසයනිති ආසාතං බන්ධති, අපපියාසු මෙ අමනාපසුසු අප් අවරී'ති –පෙ– අප් චරති'ති –පෙ– අප් චරිසක්තිති ආසාතං බන්ධති. ඉමෙ නව ධමමා හානහාගියා.

කතමෙ නව ධමමා විසෙසභාගියා? නව ආසාතපටිවිනයා. අනත්ව මේ අවරීනි තං කුතෙත් ලබහාති ආසාතං පටිවිනෙති. අනත්වං මේ වරිසසතීති, තං කුතෙත් ලබහාති ආසාතං පටිවිනෙති, පියස මේ මනාපසස අනත්වං අවරීනි –පෙ– අනත්වං වරති'ති –පෙ– අනත්වං චරිසසතීති, තං කුතෙත් ලබහා'ති ආසාතං පටිවිනෙති, අපපියසස මේ අමනාපසස අත්වං අවරී'ති –පෙ– අත්වං වරති'ති –පෙ– අත්වං වරිසසතීති, තං කුතෙත් ලබහා ති ආසාතං පටිවිනෙති. ඉමේ නව ධමමා විසේනහාගියා,

¹ ආරකමාධිකරණ දණඩාදන (මජයං)

ඇවැත්ති, හැම අයුරිත් ආකිඤවඤඤයනනය ඉක්මැ නෙවසඤඤු-නාසඤඤයතනයට පැමිණි සභි කෙනෙක් ඇත. මේ නවවැනි සභිා වාසය යැ

මේ පරිෂෙදය (පිරිසිඳ දත යුතු) ධර්ම නවය යැ.

පුහාකවා ධම් නවය කවර යැ? තෘෂ්ණාමූලක (තෘෂ්ණාව මුල් කොට ඇති) ධර්ම නවය යැ තෘෂ්ණාව පුතාය කොට ගෙන පර්යේෂණය (විවරාදි පසය සෙවීම) වේ. පර්යේෂණය පුතාය කොට ගෙන විනිශ්චයය (විතර්-සසය) ලැබීම වේ. පසය ලැබීම පුතාය කොට ගෙන විනිශ්චයය (විතර්-කණය) වේ. විනිශ්චයය පුතාය කොට ගෙන ඡන්ද රාගය (දුර්වල වූ ද මහත් වූ ද තාෂ්ණා) වේ ඡන්දරාගය පුතාය කොට ගෙන අධාාවසානය (මම යැ යි බලවත් සනිවුහන) වේ අධාාවසානය පුතාය කොට ගෙන පරිගුහය (අත් කැරැගැන්ම) වේ. පරිගුහය පුතාය කොට ගෙන මාත්සර්යය (මසුරුබව) වේ මාත්සර්යය පුතාය කොට ගෙන ආරක්ෂණය (ලත් දය රැක ගැන්ම) වේ. ආරක්ෂාධිකරණය (රකවල් කිරීම) පුතාය කොට ගෙන දඩු ගැනුම අව ගැනුම කලහ හෙද විවාද ගැරහුම කේලාම කීම මුසවා බිණුම ද නොයෙක් ලාමක අකුශල ධර්මයෝ ද පවතිත්. මේ පුහාතවා ධර්ම නවය යැ.

හානභාගික ධම් නවය කවර යැ? නව ආසාත වස්තු යැ මට පෙර අනථර කළැ යි වෙර බදී, මට දන් අනර්ර කරතැයි වෙර බදී, මට මතු අනර්ර කරතැයි වෙර බදී. මගේ පිය මනාප තැනැත්තහුට අනර්ර කළැයි දැන් අනථර කරතැ යි මතු අනර්ර කරතැ යි වෙර බදී. මට අපිය වූ අමනාප වූ තැනැත්තහුට අර්ර (වැඩ) සිදු කළැ යි .. දන් වැඩ සිදු කරතැ යි මතු වැඩ සිදු කරතැ යි වෙර බදී. මේ හානහාගික ධර්ම නවය යැ.

විශෙෂ භාගික ධම් නවය කවර ගැ? ආසාත පුතිවිතය (වෙර සංසිදු වන කරුණු) නවය ගැ: මට අවැඩ කෙළේ ය යන එය කොයින් ලැබේ ද යි (සලකා) වෙර දුර ලයි. දන් මට අවැඩ කරතැ යි යන එය කොයින් ලැබේ ද යි වෙර දුරැලයි මගේ පිය මනාප තැනැත්තහුට අවැඩ කෙළේ ය යන එය කොයින් ලැබේ ද යි වෙර දුරැලයි මගේ පිය මනාප තැනැත්තභුට කුට දන් අවැඩ කරතැ යි මතු අවැඩ කරතැ යි . මට අපිය අමනාප තැනැත්තහුට වැඩ සිදු කෙළේ යැ යි මට අපිය අමනාප තැනැත්තභුට මතු වැඩ සිදු කරතැ යි යන එය කොයින් ලැබේ ද යි වෙර දුරු ලයි. මෙ විශෙෂභාගික ධර්ම නවය යැ. කතමෙ නව ධමමා දුපපටිවිජඣා? නව නානතතා ධාතුනානතතා පටිච්ච උපපජනි එසයනානතතං, එසයනානතතං පටිච්ච උපපජනි වේදනානානතතං වේච්ච උපපජනි, සමා පපනානතතං, සමයාපපනානතතං පටිච්ච උපපජනි ඡනුනානතතං. ඡනුනානානතාං පටිච්ච උපපජනි පරිළාහනානතතං, පරිළාහනානතතං පටිච්ච උපපජනි පරියෙසනානානතතං, පරියෙසනානානතාං පටිච්ච උපපජනි ලාහනානතාං, ලාහනානතාං පටිච්ච උපපජනි මණුකුනානානතාං, ඉම්ම නව ධමමා දුපපටිච්ජිකා.

කතුලේ නව ධම්මා උපපාදෙනවනා? නව සණුණු, අහුගේ කිසිස්සේ, අබ්බලෝකෙ අනහිරකිස්සේ, අනි වට සණුණු, අනුගේ නව ධම්මා උපපාදෙනවනා? නව සණුණු, අහුගේ නව ධම්මා උපපාදෙනවනා?

කතුමෙ නව ධම්මා අභිඤේඤයාා? නව අනුපුඛ්ධවිහාරා . ඉධාවුපො භිකඛු විවිචෙදව කාමෙහි විවිචච අකුසලෙහි ධම්මම සවිතකකං සවිචාරං විවෙකජං පිතිසුඛං පඨමං කිහනං උපසම්පජප විහරති, - පෙ - දුනියං කිහනං - පෙ - තතියං කිහනං - පෙ - චතුප් ං කිහනං උපසම්පජප විහරති. සඛඛසො රූපයඤඤනං සමනිකකමා පදිසයඤඤනං අප්‍රගමා නානකසඤඤනං අමනසිකාරා අනුනෙකා ආකාසොත් ආකාසානඤවං යතනං උපසම්පරජ විහරති, සඛඛසෝ ආකාසානඤවායතනං සමතිකක^{ලා} අනනකං විඤඤනනති විඤඤුණඤවායතනං උපසම්පජජ විහරති, සඛඛසෝ විඤඤුනනති විඤඤුණඤවායතනං උපසම්පජජ විහරති, සඛඛසෝ විඤඤුනනති විඤඤුණෙණුවායතනං උපසම්පජප විහරති, සඛඛසෝ විඤඤුනනති විකුසුණුණෙණුවායතනං පමතිකකමා නොවසඤඤුතාසඤඤයකනං උපසම්පජප විහරති, යඛඛසෝ නොවයඤඤ නාසඤඤයකනං සමතිකකමා සඤඤවෙදයිතතිරෝධං උපසම්පජප විහරති ඉමම නව ධුමණ අභිඤෙසයාා. දුෂ්පුකිව්ධා (දුක සේ පිළිවිද්ද යුතු) ධර්ම නවය කවර යැ? නානාණ නවය යැ (වක්ෂුර්ධාණාදි) ධාතුන් ගේ නානාණය නිසා (චක්ෂු ස්පර්ශාදී) ස්පර්ශනානාණය (උපදී. (වක්ෂු: ස්පර්ශාදි) ස්පර්ශ නානාණය නිසා (වක්ෂු:ස්පර්ශජවෙදනාදි) චෙදනානානාණය උපදී. චෙදනානානාණය නිසා (කාමසංඥදී) සංඥනානාණය උපදී. සංඥනානාණය නිසා (කාමසඬකල්ප-නාදි) සඬකල්පනානාණය උපදී. සඬකල්පනානාණය නිසා (රූපයෙහි ඡඤය, ශබ්දයෙහි ඡඤය යන ආදි විසින්) ඡඤනානාණය උපදී. ඡඤ-නානාණය නිසා (රූපපරිදහ ශබ්දපරිදහාදි) පරිදහනානාණය උපදී. පරිදහ-නානාණය නිසා (රූපපර්යේෂණ ශබ්දපර්යේෂණාදි) පර්යේෂණ නානාණය උපදී. පර්යේෂණනානාණය නිසා (රූපපුනිලාභ ශබ්ද පුකිලාභාදි) ලාභ-නානාණය උපදී. ලාභනානාණය නිසා (රූප මඤකනා සදදමඤකාව), මඤකනාවන්ගේ නානාණය උපදී. මේ දුෂ්පුනිව්ධා ධර්ම නවය යැ.

උත්පාදයිතවා ධම් නවය කවර යා? අශුභසංඥව, මරණසංඥව, ආහාරය කෙරෙහි පුතිකූලසංඥව, සියලු ලොව කෙරෙහි අනතිරත (කල-කිරුණු) සංඥව, අනිකාසංඥව, අනිකාශයෙහි දුඃබසංඥව, දුකෙනි අනාත්ම-සංඥව, පුහාණ සංඥව විරාගසංඥව, යන නව සංඥ යැ. මේ ඉපැදවියැ යුතු සංඥ නවය යැ.

අභිඥෙය ධර්ම නවය කවර යැ? අනුපූර්වවිහාර නවය යැ: ඇවැත්නි. මෙහි මහණ තෙමේ කාමයන්ගෙන් වෙන්ව ම, අකුසල ධම්යන්ගෙන් වෙන්-වම විතර්ක සහිත, විචාර සහිත, විවේකයෙන් උපන්, පුීකිය හා සුබවෙදනාව ඇති, පුරම ධාානය ලැබ වෙසෙයි ...දවිතීය ධාානය ලැබ වෙසෙයි,. කෘතීය ධාානයලැබ වෙසෙයි, චතුර්ථධාානය ලැබ වෙසෙයි.. . . හැම ලෙසින් රුපසංඥවන් ඉක්මීමෙන් පුතිඝසංඥවන් පහ වීමෙන්, නානෘතිසංඥවන් මෙමනති නොකිරිමෙන් 'ආකාශය අනන්තයැ'යි (සමාධි වඩා) ආකාශා-ලබා වෙසෙයි. හැම ලෙසින් ආකාසානණුවායතනය නඤ්වායතනය ඉක්මැ 'විඥනය අනන්තයැ'යි (සමාධි වඩා) විණුඤුණණුවායතන ය ලැබ වෙසෙයි. හැම ලෙසින් විඤඤණණුවායනනය ඉක්මැ 'කිසිත් නැතැ'යි ආකියතුණුසුයතනය ලැබ වෙසෙයි. හැම ලෙසින් ආකියතුණෙසුයතනය ඉක්මැ නෙවසඤඤනාසඤඤයතනය ලැබ වෙසෙයි. හැම ලෙසින් ඉන්වය**ඤ්ඤතාසඤ්**ස්යතනය ඉක්මැ ස**ඤ්**වෙදධිත නිරෝධ සමාපත්තිය ලැබ වෙසෙයි. මේ අභිමඥය (මවසෙයා දන යුතු) ධර්ම නවය යැ.

කතමෙ නව ධමමා සච්ඡිකාත බබා? නව අනුපුබබනිරෝධා පළුමා ස්ධානං ස්මාපනනසස කාමසණුණු නිරුණා හොත්, දූතියං ස්ධානං සමාපනනසස විතකකවිවාරා නිරුණා හොනති, තතියං ස්ධානං සමාපනනසස පීති නිරුණා හොත්, චතුණ්ං ස්ධානං සමාපනනසස අසසාසපසසස නිරුණා හොත්, ආකාසාන ණුඩායතනං සමාපනනසස රුපසණුණු නිරුණා හොත්, විඤ්ඤුණණුමායතනං සමාපනනසස ආකාසානණුවයතනසණුණ නිරුණා හොත්, ආක්ණුණුස්කුයතනං සමාපනනසස විඤ්ඤුණණුවයතන සණුණු නිරුණා හොත්, නෙවස්ණුස්කුනාසණුයෙතනං සමාපනනසස ආක්ණැකුයෙතනසණු නිරුණා හොත්, සණුස්කුවෙදයිතනිරෝධං සමාපනනසස සණුණු ව වෙදනා ව නිරුණා හොත්, ඉමෙ නව ධමමා සච්චිකාත බබා.

ඉති ඉමෙ නවුති ධවමා භූතා කුළු කථා අවිතථා අනුඤඤථා සම්මා තථාගතෙන අභිසම්බුණධා.

දස ධම්මා

11. දස ධුමතා බහුකාරා.දස ධුමතා හැවෙත්බබා.දස ධුමණ පභාත්බබා. දස ධුමතා හානහාගියා. දස ධුමතා විසෙස්තාගියා, දස ධුමතා දූපැටි-විස්කා. දස ධුමතා උපපාදෙත්බබා. දස ධුමතා අභිසේකයා. දස ධුමතා සභාව සාම්මකානුබබා

කතුම දස ධම්මා බහුකාරා? දස නාථකරණා ධම්මා ඉධාවුසො භික්ඛු සීලවා හොති පාතිමොසඛසංවරසංවුකො විහරකි ආචාරගොචර-ස්මපනෙනා අනුමතෙකුසු විණෙසු හයදසසාවී, සමාදය සිසඛති සිසඛාපදෙසු. යං ආවුසෝ භික්ඛු සීලවා හොති පාතිමොසඛසංවරසංවුතො විහරති ආචාරගොචරසමපනෙනා අනුමතෙකුසු විණෙසු හයදසසාවී සමාදය සිසඛති සිසඛාපදෙසු, අයම්පි ධම්මා නාථකරණා

පුතු ව පරං ආවුසෝ භීකඛු බහුසසුනො හොනි සුකධරෝ සුතුසනාධ්වයෝ, යෙ නෙ ධම්මා ආදිකලා නො මජෙකි කලා නො පරියෝසානකලා ණා සාස්ථා සබා කැපතා කෙවලපරිපුණණ පරිසුදධා මුණම වරියං අභිවදනති, කථ රුපා'සස ධම්මා බහු සසුනා භෞතයි ධතා වවසා පරිවිතා මනසානු-පෙකබිනා දිලසීයා සුපපටිවිදධා, යම්පාවුසෝ භිකඛු බහුසසුනො හොති සුතධරෝ සුතසනාධ්වයෝ යෙ නෙ ධම්මා ඇදිකලාණා මජෙකි කලා නො පරියෝසානකලාණා සාස්ථා සබහ කැජනා කෙවලපරිපුණණ පරිසුදධං මුණම වර්යං අභිවදනාති තථා රූපා'සස ධම්මා බහු සසුනා ගෙනේ ධතා වවසා පරිවිතා මනසානු පෙකබිතා දිලසියා සුපපටිවිදධා, අයම්පි ධම්මා නාථකරණා සාක්ෂාක්කර්තා ධම් නවය කවර යැ? අනුපූර්ව නිරෝධ නවය යැ: පුථම ධානයට සමවන්නහු ගේ කාමසංඥව නිරුද්ධ වෙයි, විතීය ධානනයට යට සමවන්නහුගේ විතර්ක විවාරයෝ නිරුද්ධ වෙන්. තෘතීය ධානනයට සමවන්නහුගේ පීතිය නිරුද්ධ වෙයි. චකුර්ථ ධානනයට සමවන්නහු ගේ ආශ්වාසපුශ්වාසයෝ නිරුද්ධ වෙක්. ආකාසානඤමායකනයට සමවන්නහු ගේ ආකාසානඤමායකනයඤඤව නිරුද්ධ වෙ. එකිඤාණඤායකනයට සමවන්නහු ගේ ආකාසානඤායකනයඤඤව නිරුද්ධ වේ. ආකිඤාඤඤයනනයට සමවන්නහු ගේ ආකාසානකුමායකනයඤඤව නිරුද්ධ වේ. නෙවයඤඤනායඤඤ යතනයට සමවන්නහුගේ ආකිඤාඤයුගනනසඤඤව නිරුද්ධ වේ. සඤඤවෙදයිකනිරෝධයට සමවන්නහු ගේ සංඥත් වෙදනාත් නිරුද්ධ වෙක්. මේ සාක්ෂාත් කටයුතු ධර්ම නවය යැ.

මෙසේ භූත වූ කථා වූ තථ වූ අවිතථ වූ අනනාව වූ මේ අනූවෙක් ධර්මයෝ කථාගකයන් වහන්සේ විසින් මනා කොට විශිෂ්ට නුවණින් දැනගන්නා ලදුහ.

දශකය

11. බහුපකාර ධර්ම දසයෙක, භාවයිතවා ධර්ම දශයෙක, පරිසෙය ධර්ම දශයෙක, පුභාතවා ධර්ම දශයෙක, භානභාගික ධර්ම දශයෙක, විශෙෂභාගික ධර්ම දශයෙක, දුෂ්පුතිවිධා ධර්ම දශයෙක, උත්පාදයිතවා ධර්ම දශයෙක, අභිභෛය ධර්ම දශයෙක, සාක්ෂාත්කර්තවා ධර්ම දශයෙක.

බහුපකාර ධර්ම දශය කවරයැ? දශ තාථකරණධර්මයෝ යැ. ඇවැත්ති මෙහි මහණ තෙමේ සිල්වත් වෙයි, පාතිමොක්ෂසංචර ශීලයෙන් හැවුරුණේ අ.චාරගොචර සමපන්න වැ ස්වල්පමානු වරදෙහි ද බිය. දක්නා සුලු වැ චෙසෙයි. සිකපද සමාදන් කොට ගෙන භික්මෙයි. ඇවැත්ති, මහණ කෙමේ සිල්වත් වෙයි, පාතිමොක්ෂසංචරයෙන් හැවුරුණේ ආචාර ගොචර-දෙකින් යුතු වැ අල්පමාතු දෙෂයන්හි ද බිය දක්නා සුලු වැ වෙසෙයි, සික පද සමාදන් කොට ගෙන භික්මෙයි. යන යමෙක් ඇද්ද, මෙය ද නාථ-කරණ ධර්මයෙක.

තව ද අනෙකක් කියම. ඇවැත්නි, මහණ ගෙම බොහෝ ඇසු පිරු තැත් ඇත්තේ වෙයි. ඇසු දහම සිතැ දරන්තේ වෙයි, ඇසු දහම සිතිත් රෑස් කොට ගන්නේ වෙයි. ආදියෙහි යහපත් වූ මැද යහපත් වූ අවසනැ යහපත් වූ, අර්ථ සහිත වූ වාාඤ්ජන සහිත වූ යම ධර්ම කෙනෙක් හැම ලෙසින් පිරිසුන් වූ පිරිසිදු බඹසර පුකාශ කෙනරත් ද එසේ වූ ධර්මයෝ ඔහු විසින් බෙනෙවින් අසන ලද්දහු වචනයෙන් දරන ලද්දහු වචනයෙන් පුරුදු කරන ලද්දහු සිතින් පුනසුතා විමසන ලද්දහු දෘෂ්ටියෙන් මොනෙ වට පිළිවිදුතා ලද්දහු වෙත්. ඇවැත්ති මහණ තෙමේ බොහෝ ඇසු දිරු තැන් ඇත්තේ වෙයි ... දෘෂ්ටියෙන් පිළිවිදුනා ලද්දහු වෙත් යන මෙය ද නාථකරණ ධර්මයෙක. පුත ව පරං ආවුසෝ භිකඛු කලාහණමිකෙතා භොති කලාහණ– සහායෝ කලාහණසම්පවඩෙකා යමපාවුසො භිකඛු –පෙ– කලාහණ– සම්පවඩෙකා, අයමුපි ධලම් නාථකරණො

පුන ච පරං ආවුසෝ භිකඛු සුවචො හොති සොවචසයකරණෙහි ධමෙම හි සමනතාගතො බම්මා පදක්ඛිණගතාහී අනුසාසනිං, යම්පාවුසෝ හිකඛු –පප - අනුසාසනිං, අයම්පි ධමෙමා නාර්කරණො.

පුන ව පරං ආවුසො භිකඛු යානි තානි සබුභාවාරීනං උචාවවානි කිංකරණීයානි, තඳුව දකෙබා හොති අනලසො තතු පායාය වීමංසාය සමනතාගතො අලං කාතුං අලං සංවිධාතුං යම්පාවුසො භිකඛු –පෙ– අලං ස්වේධාතුං, අයමුපි ධලමමා නාරකරණො.

පුන ච පරං ආවුසො තිකකු ධ ෟ කොමො තොති පියසමුදු භාරෝ, අතිධ ෙ ඉම අති ටීනයෙ උළාරපාමු ෟ ජණා යමපාවුසො තිකකු ධ ඉම කාමො රහාති – පෙ – පියසමුදු භාරෝ අතිධ ෙ ඉම අතිවිනයෙ උළාරපා මොජේණා. අයම්පි ධ ඉමලා නා එකර ෙණා

පුන ව පරං ආවුමසා භිකඛු සනතුටෙඨා භොති ඉතරිකරෙහි චීවර-පිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානපපචවයහෙසජජපරිසඛාරෙහි. යම්පාවුසො භිකඛු සනතුටෙඨා භොති ඉතරිනරෙහි චීවරපිණඩපාතසෙනාස්න-ගිලානපපචවයහෙසජජපරිසඛ.රෙහි, අයමුපු ධමෙලා නාථකරණා

පුන ව පරං ආවුසො තික්කු ආරදධවිරිය විතරති, අකුසලානං ධාණානං පභානාය කුසලානං ධමණානං උපසම්පදය එමෙවා දළහපරක්ක-මො, අනික්ඛිත්තධුරො කුසමලසු ධරම්සු. ශුම්පාවුසො තික්කු-ජෙ-අයම් ධරම් නාරක්රණා. තව ද අනෙකක් කියව. ඇවැත්ති, මහණ පෙලම කලණ මිතුරන් ඇත්තේ, කලණ යහළුවන් දැක්තේ කලණමිතුරනට නැමුණේ වෙයි. ඇවැත්ති, 'මහණ කෙළෙම කලණ මිතුරන් ඇත්තේ කලණ යහළුවින් ඇත්තේ කලණමිතුරනට ම නැමුණේ වේ' යන යමෙක් ඇද්ද මෙම ද නාරකරණ ධර්මයෙක.

තව ද අනෙකක් කියම. දැවැත්ති, මහණ තෙමෙ සුවව වෙයි, සුවව බව කරන දහමුන් ගෙන් යුක්ත වූයේ ඉවසනුයේ කරන අනුශාසනය ආදරයෙන් පිළිගන්නේ වෙයි. දැවැත්ති, 'මහණ තෙමෙ සුවව වෙයි ... අනුශාසනය ආදරයෙන් පිළිගනනේ වේ' යන යමෙක් ඇද්ද මෙ ද නාථකරණ ධර්මයෙක.

තව ද අනෙකක් කියම. ඇවැත්ති, 'කුම කෙරෙම ද ?'යි අසා කළ යුතු වූ සබරම්සරුවන් ගේ යම කුදු මහත් කටයුතු කෙනෙක් ඇද්ද මහණ තෙමේ එහි දක්ෂ ද දනලස් ද එයට උපායමාර්ග වූ නුවණින් සමනවිත ද, එය කරනුයෙහි සමර්ථ ද එය පිළිබඳ විවාරණයෙහි සමර්ථ ද වෙයි. දැවැත්ති, ... සබරම සරුවන් ගේ යම කුදු මහත් කටයුතු කෙනෙක් ඇද්ද, . එය පිළිබඳ විවාරණයෙහි සමර්ථ ද වේ යන යමෙක් ඇද්ද, මේත් නාරකරණ ධර්මයෙක.

කව ද අනෙකක් කියම. ඇවැත්ති, මහණ තෙමේ ධර්මය කැමැත්තේ වෙයි. පිය සමුදහාර ඇත්තේ වෙයි. අභිධර්මයෙහි අභිවිනයයෙහි බහුල පුමොදය ආක්මත් වෙයි. ඇවැත්ති, 'මහණ තෙමේ ධර්මය කැමැත්තේ වෙයි.. අභිධර්මයෙහි අභිවිනයයෙහි ඔහුල පුමොදය ඇත්තේ වෙයි' යන යමෙක් ඇද්ද මේ ද නාරකරණ ධර්මයෙක.

තව ද අනෙකක් කියම. දැවැත්ති, මහණ නෙමෙ ඉතරෙතර විවර පිණ්ඩපාත ශයනාසන ග්ලානදුකාය මෙහසජා පරිස්කාරයන් ගෙන් සතුටු වෙයි. ඇවැත්ති, 'මහණ කෙමේ ඉතරෙතර විවර පිණ්ඩපාත ශයනාසන ග්ලාන දුතාය පිණ්ඩපාත ශයනාසන ග්ලාන පුතාය මෙහසජා පරිස්කාරයන්ගෙන් සතුටු වේ' යන යමෙක් ඇද්ද, මේ ද නාථකරණ ධර්මයෙක.

තව ද අතෙකක් කියම. ඇවැත්ති, මහණ තෙමෙ අකුසල්දහමුන් පහ කරනුවට කුසල් දහමුන් පිළිලබනුවට ආරබධ වීර්ය ඇත්තේ, බල ඇත්තේ, දඬි වැර ඇත්තේ, කුසල් දහම් ලබනුවට බහා නො නැබූ වීර්ය ඇත්තේ වෙසෙයි. ඇවැත්ති, 'මහණ තෙමෙ… ආරබධ වීර්ය ඇත්තේ… කුසල් දහම් ලබනුවට බහා නො තැබූ වීර්ය ඇත්තේ වෙසෙයි' යන යමෙක් ඇද්ද, මෙ ද නාථකරණ ධර්මයෙක.

 \cap

පුන ච පරං ආවුසො භිකඛු සතිමා භොති පරමෙන සතිනෙපකෙකන සමනතාගතෝ චීරකතමපි චීරභාසිතමපි සරිතා අනුසාරිතා. යම්පාවුසෝ භිකඛු සතිමා භොති පරමෙන සතිනෙපකෙකන සම්නතාගතෝ චීරකතුම වීරභාසිතමපි සරිතා අනුසාරිතා, අයමපි ධමණා නාථකරණා

පුතු ව පරං ආවුසො තික්ඛු පණුසුවා තොති උදය පථගාමිනියා පණුසුය සමනනාගුතා අරියාය නිතෙඛධිකාය සමමා දුක්ඛක්ඛයගාමිනියා සම්පාවුසො තික්ඛු පණුසුවා තොති උදය පථාාමිනියා පණුසුය සමනනාගුතා අරියාය නිතෙඛධිකාය සමමා දුක්ඛක්ඛයගාමිනියා, අයුමු ධුමෙමා නු.එකරමණා.

ඉමෙ දස ධ**ෟ බහු**කා්රා

කත මෙ අස ධම්මා භාවෙතබබා? අස කසිණායනනානි: පඨවී-කසිණමෙනා සඤුජානානි උදධං අධෝ තිරියං අදවයං අපපමාණ, ආපොකසිණමෙනො සඤුජානානි –පෙ තෙරොකසිණමෙනො සඤුජානානි –පෙ නීලකසිණමෙනො සඤුජානානි –පෙ නීලකසිණමෙනො සඤුජානානි –පෙ නීලකසිණමෙනො සඤුජානානි –පෙ ලොහිතකසිණ මෙනො සඤුජානානි –පෙ ලොහිතකසිණ මෙනො සඤුජානානි –පෙ ලොහිතකසිණ අමනො සඤුජානානි පෙ ඔදුනකසිණමෙනා සඤුජානානි –පෙ විඤුඤුණකසිණමෙනා සඤුජානානි –පෙ විඤුඤුණකසිණමෙනා සඤුජානානි උදධං අවධා තිරියං අදවයං අපපමාණ ඉමෙ දස ධම්මා භාවෙතබබා.

කතුමෙ දස ධම්මා පරිකෙකුයාහා? දස්ායතනානි වස්ඛායතනං, රූපායතනං, සොතායතනං, සදදායතනං, ඝානායතනං, ගන්ධායතනං, ජීවහායතනං, රසායතනං, කායායතනං, ඓාලඨබ්බායතනං.

ඉරම දස ධම්මා පරිණෙඤයාගා

කතුලම දස ධම්මා පභාතබබා? දස ම්චන්තතා: මිචන්ද්ටිඩ්, ම්චන්ප සඬකාපො, මිචන්වාවා, මිචන්කමමලනතා, මිචන්අාජ්වො, මිචන්-වායාමෝ, මිචන්සති, මිචන්සමාධි, මිචන්සකුණං, මිචන්විලුතති. ඉමේ දස් ධම්මා පභාතබබා

කතමෙ දස ධම්මා භාතභාගියා? දස අකුසලකම්මපථා පාණාති-පාණො, අදිනතාදනං, කාමෙසු මිච්ඡාචාණෝ, ලිසාවාමද, විසුණා වාචා, එරුසා වාචා, සමඑපාලාපො, අභිජිකා, බහාපාණු, මිච්ඡාදිටයි ඉමේ දස ධම්මා භාතභාගියා. තව ද අනෙකක් කියම්. ඇවැත්ති, මහණ තෙමෙ බොහෝ කලකට පෙර, කළ දැ ද, බොහෝ කලකට පෙර කී දැ ද, සිහි කරනුයේ, සුනපුතා සිහි කරනුයේ උතුම් ම සිහියෙන් ද සථානොවිත පුඥයෙන් ද සමන්විත වූයේ, ස්මෘතිමත් වෙයි. ඇවැත්ති, 'මහණ තෙමෙ සිහි කරනුයේ සුන සුනා සිහි කරනුයේ ස්මෘතිමත් වෙයි' යන යමෙක් ඇද්ද, මේ ද නාථකරණ ධර්මයෙක

තව ද අනෙකක් කියම. ඇවැත්ති, මහණ තෙමෙ ඉපැද්ම ද නැස්ම ද පිරිසිදිනු සමත් වූ, ලොහ ස්කකාදීන් වීදලනුයෙහි සමත් වූ, මොනොවට දුක් වැනැස්මට යන, පිරිසිදු පුඥයෙන් සමන්විත වූයේ පුඥවත් වෙයි. ඇවැත්ති, 'මහණ තෙමෙ ඉපැද්මත් වැනැස්මත් පිරිසිදිනු සමත් වූ, ලොහ ස්කකාදීන් විදලනුයෙහි සමත් වූ, මොනොවට දුක් වැනැස්මට යන පිරිසිදු පුඥයෙන් සමන්විත වූයේ පුඥාවත් වේ' යන යමෙක් ඇද්ද, මේ ද නාරකරණ ධර්මයෙකු.

මේ බහූපකාර ධර්ම දශය යැ.

භාවයිකවා ධර්ම දශය කවර යැ? කසිණායකන දශය යැ එකෙක් උඩ යට සරසැ දෙකක් නො වූ (එකක්ම වූ) පඨවී කසිණය හඳුනයි. එකෙක් ආපොකසිණය හඳුනයි, එකෙක් තෙජොකසිණය හඳුනයි, එකෙක් වායොකසිණය හඳුනයි, එකෙක් තිලකසිණය හඳුනයි, එකෙක් පිතකසිණය හඳුනයි. එකෙක් ලොතිතකසිණය හඳුනයි, එකෙක් ඔදතකසිණය හඳුනයි, එකෙක් ආකාසකසිණය හඳුනයි, එකෙක් උඩ යටු සර සැ දෙකක් නොවූ (එකක්ම වූ) අළමාණ වූ විණුසැණකසිණය හඳුනයි. මේ භාවයිකවා ධර්ම දශය යැ.

පරිභෛය ධර්ම දශය කවර යැ? චක්ෂූරායතනය රුපායතනය ඉහුතුායතනය ශබ්දයතනය සුංණායතනය ගන්ඩායතනය ජීත්වායතනය රසායතනය කායායතනය ස්පුෂ්ටවාායතනය යන ආයතන දශය යැ.

මේ පරිමඥය ධර්ම[්] දශය යැ.

පුහාතවා ධර්ම දශය කවර යැ? මිථා දෘෂ්ටිය මිථා සඬකල් පය මිථාා වචනය මිථා කර්මාන්තය මිථාා ආජිවය මිථා වාහයාමය මිථා ස්මෘතිය මිථා සමාධිය මිථා ඥනය මිථා විමුක්තිය යන මිථා කිමයා යැ. මේ පුහාතවා ධර්ම දශය යැ.

භාතාභාගික ධර්ම දශය කවර යැ? පුංණාතිපාතය අදත්තාදනය කාම-මිථාභචාරය මෘෂාවාදය පිසුණවචනය පරුෂවචනය සම්එප්ලාපය අභිධාණව වාහපාදය මිථාභාදෘෂ්ථිය යන අකුශල කර්මපථ දශය යැ. මේ භාතභාගික කතමෙ දස ධම්මා විශසසභාගියා? දසකුසලකම්මපරා : පාණාති-පාතා වෙරමණි, පදිනනාදනා වෙරමණි, කාමෙසු මීවණවාරා වෙරමණි, මුසාවාද වෙරමණි, පිසුණාය වාවාය වෙරමණි, එරුසාය වාවාය වෙරමණි, සම්ඵපපලාපා වෙරමණි, අනතිජුඛා, පධාාපාදෙ, සම්මාදිටසි. ඉමේ දස ධම්මා විසේසභාගියා.

කතුමේ දස ධම්මා දුපපටිච්ඡකිවා? දස පරියවාසා : ඉධාවුසො සිකුබු පණුඛනවි උපහිතෝ තොති ඡළඛනසම්නතාගතො එකාරසෙබා චතුරා-පතසරහා පනුනතාවෙම් කසමේමා සම්වයස්තරය් සමාධ දනාවිල-සමක්ෂපත පස්සඳධනායස් කිරීමට සුවීමු නාවිතෙනා සුටිමු නොපතෙසු.

කරණුව අවුතෝ තියකු පණුවිධනවිපස්වනා තොති: ඉධාවුසෝ තියකුතො කාමවජනෙඅ පතිනො හොති, බණපාදෙ පතිනො නොති. උනමණු පතිනං තොති, උණුව£කුකකුව£ං පතිනං තොති, විචිකිවණ පතිනා නොති. එවං නො ආවුසෝ තියකු පණුවිධාවිපතිනො හොති,

කරණු ආවුසො නික්කු ජළඹක්සම්න්තාගමයා හොති: ඉධාවුසෝ භික්කු චක්ඛුනා රූපං දිස්වා පෙව සුමනො හොති න දුම් හො, උපෙස්කමකා ච විතරකි සමකා සම්පජානො, සොමන්න සඳුං සුණා –පෙ– සානෙන ගණාං සායිණා –පෙ– කාමයන චොටඨකිකං දුසිණා –පෙ– මනසා ධම්මං විකුසුය මනව සුමනො හොති න දුම්මනා, උපෙස්කමකා ච විතරකි සහෝ සම්පජානො. එවං මො ආවුසෝ භික්කු ජළඹක්සම්න්තාගමනා හොති.

කරණා ආවුලයා හිතබු එකාරදෙකා ලොති: ඉධාවුසො රිතඩු සතාරදෙකට වෙතසා සමනනාගතො දොති. එවං ලබා ආවුසො හිතබු ් පතාරදෙකා පොති.

කරුණු දාවුමෙන හිතබු චිතුරාපම සැමනා නොති: ඉඩාවුමෙන හිතබු සම්බාවයකං පටිසෙවත්, සම්බාවයකං අධිචාසෙති, සම්බාවයකං පරිවුණෙන්, සම්බාගෙකං විනොදෙනි. එවං බො ආවුහො හිතබු චිතුරාපවසසමනා නොති. විශෙෂහාගික ධර්ම දශය කවර යැ? පුාණවධයෙන් වැළැක්ම, අදත්තා-දනයෙන් වැළැක්ම, කාමමිථාහචාරයෙන් වැළැක්ම, බොරුකීමෙන් වැළැක්ම, කේලාම කීමෙන් වැළැක්ම, පරොස් බසින් වැළැක්ම, සම්ඵ-පුලාපයෙන් වැළැක්ම, අනභිධාහව, අවාහපාදය, සමාහේදෘෂ්ටිය යන කුශල කර්මපථ දශය යැ. මේ වීමශෂභාගික ධර්ම දශය යැ.

දුෂ්පුතිවිධා ධර්ම දශය කවර යැ ⁹ ආර්යවාස දශය යැ · ඇවැත්නි, මෙනි මහණ තෙමේ දඩග පසෙකින් වියුක්ත වූයේ, අඩග සයෙකින් යුක්ත වූයේ, එක් ම ආරක්ෂාවක් ඇත්තේ, අපශුයණ සතරක් ඇත්තේ, මොනොවට බැහැර කරන ලද පුතොක සතා ඇත්තේ, නො අඩු කොට මොනොවට දුරු කරන ලද එෂණා ඇත්තේ, නොකැලැඹුණු කල්පනා ඇත්තේ, සංසිඳුණු කායසංස්කාර ඇත්තේ, මොනොවට මිදුණු සිනැන්තේ, මොනොවට මිදුණු පුඥ ඇත්තේ වෙයි.

ඇවැත්ති, මහණ තෙමෙ කෙසේ නම් අඩග පසෙකින් වීයුක්ත වේ ද යත් ඇවැත්තී, මෙහි මහණහුගේ කාමචඡඥය පුතිණ වෙයි, වහාපාදය පුතීණ වෙයි, ජීතමිද්ධය පුතීණ වෙයි, උද්ධව්වකුක්කුද්චය පුතීණ වෙයි, විවිකිච්ඡාව පුතිණ වෙයි ඇවැත්ති, මෙසේ ම මහණ තෙමෙ අඩග පසෙකින් වීයුක්ත වෙයි.

අැවැත්ති, මහණ තෙමෙ ලකසේ නම අඩිග සයෙකින් යුක්ත වේ ද යත්: ඇවැත්ති, මෙහි මහණ තෙමෙ ඇසින් රූපයක් දක ගතා ම සතුටු ද වෙයි, නො ම නොසතුටු ද වෙයි. සිහි ඇත්තේ නුවණින් දන්නේ උපෙක්ෂක වැ වෙසෙයි කනින් හඬක් අසා නැහැයෙන් හඳක් අසා ... දිවිත් රසක් විඳ, කයින් හැපෙන දයක් පැහැසැ .. මනසින් දහම අරමුණක් සිතා නො ම සතුටු ද වෙයි, නො ම නොසතුටු ද වෙයි. සිහි ඇත්තේ, නුවණින් දන්නේ, උපෙක්ෂක ද වැ වෙසෙයි. ඇවැත්ති, මෙසේ ම මහණ අඩග සයෙකින් යුක්ත වෙයි.

ඇවැත්ති, මහණ තෙමේ කෙසේ නම් එක ම ආරක්ෂාවක් ඇත්තේ වේ ද යත්. ඇවැත්ති, මෙහි මහණ තෙමේ සිහිය ම ආරක්ෂාව කොටැති ඩතින් යුක්ත වෙයි. ඇවැත්ති, මහණ තෙමේ මෙසේ ම එක් ආරක්ෂාවක් ඇත්තේ වෙයි.

පැවැත්ති, කෙසේ නම මහණ කෙමේ අපශුගණ සතරක් ඇත්තේ වේ ද යත් ඇවැත්ති, මෙහි මහණ තෙමේ නුවණින් සලකා එකක් සෙවියි, නුවණින් බලා එකක් ඉවසයි, නුවණින් බලා එකක් පෑ කෙරෙයි, නුවණින් බලා කෙක් ඉවත් කරයි. ඇවැත්ති, මෙසේ ම මහණ තෙමේ අපශුගණ සතරක් ඇත්තේ වෙයි. කරණු ආවුසෝ භික්ඛ පනුතනපවෙවි කසවෙවි හොති: ඉධාවුසෝ භික්ඛුනෝ යානි හි දුථුසමණ්ඛාහමණාන දුථුපපවෙවිකසව හි සඛඛාති තානි නුතනානි හොනති පනුතනානි විතතානි විතතානි මුතනානි පහි-නානි පටිපපස්ද ධානි, එවං බො ආවුසෝ භික්ඛු පනුතනපවෙවි ක-සම්වා හොති.

කථඤා ආවුමසා භිකකු සමවයසලට සමන හොති, ඉධාවුසො භිකකුමනා කාමෙසනා පහිනා හොති, හවෙසනා පහිනා හොති, බුහමච්රියෙසනා පටිපපසසඳවා හොති. එවං බො ආවුසො භිකකු සමවයසලට හොති.

කළුණුවාවුසො භිකඛු අනාවිලසඬකාපො හොති ඉධාවුසො භිකඛුනො කාමසඬකපො පහිනො හොති, බාාපාදසඬකාපො පහිනො හොති, විහිංසාසඬකාපො පහිනො හොති එවං බො ආවුසො භිකඛු අනාවිලසඬකපො හොති.

කථ ණුව ආවුසෝ භික්ඛු පසසදධකායස මබාරෝ හොති. ඉඩාවුසෝ භික්ඛ සුබසස ච පහාතා දක්ඛසස ච පහාතා පුබෙබව සොමනසකදෙමන– සසාතං අත්ගමා අදුක්ඛ ඔසුබං උපෙක්ඛාස නිපාදිසුද්ධං චතුත් කියානං උපසම්පජජ විහරති එවං බො ආවුෂෝ භික්ඛ පසසදධකායස මබාරෝ හොති.

කථණුවාවුසො භිකකු සුවිමුකතවිකෙනා භොති: ඉධාවුසො භිකකුනො රාගාවිකතං විමුකතං නොති, දෙසා චිකතං විමුකතං හොති, මොහා විකතං වීමුකතං හොති එවං බො ආවුසො භිකකු සුවිමුකතං චිකෙතා හොති.

කථණවාවුමසා හිතතු සුවිමුතතපමණ හොති: ඉධාවුසො ගියතු රාමගා මේ පහිතෝ උච්චිතනමුමලා තාලාවණුකතො අනභාවං කතො ආයතිං අනුපපාදධමෙමා'ති පජානාති, ලදිසෝ –ලප – මොහෝ –පෙ පජානාති, එවං බෝ ආවුසෝ හියතු සුවමුතතපළණ හොති

ඉමේ දස ධණා දුපාටිවීජකා.

ඇවැත්ති, කෙසේ නම් මහණ තෙමෙ මොනොවට බැහැර. කරන ලද පුතොක සතා ඇත්තේ වේ ද යත් ඇවැත්ති, බොහෝ මහණ බමුණත් ගේ යම් බොහෝ පුතොක සතා කෙනෙකක් වෙත් ද, මෙහි මහණහු වීඔන් ඔහු හැම බැහැර. කරන ලද්දහු, දුරු කරන ලද්දහු, හැර දමන ලද්දහු, පහ කරන ලද්දහු, මුදන ලද්දහු, එ හෙයින් ම පුහීණ වූවාහු, සංසිදුණාහු වෙත්. ඇවැත්ති, මහණ තෙමෙ මෙසේ ම බැහැර. කරන ලද පුතෙනක සතා ඇත්තේ වෙයි.

ඇවැත්නි, මහණ තෙමේ කෙසේ නම් නො අඩු කොට, මොනොවට දුරු කරන ලද එෂණා ඇත්තේ වේ ද යත් ඇවැත්නි, මෙහි මහණහු ගේ කාම එෂණාව පුහීණ වෙයි, හව එෂණාව පුහීණ වෙයි, බුහ්මවර්යා එෂණාව සංසිදුණේ වෙයි. ඇවැත්නි, මෙසේ ම මහණ තෙමෙ මොනොවට නො අඩු කොට දුරු කරන ලද එෂණා ඇත්තේ වෙයි.

ඇවැත්ති, මහණ තෙමේ කෙසේ නම් නො කැලැඹුණු කල්පනා ඇත්තේ වේ ද යත් ඇවැත්ති, මෙහි මහණහුගේ කාම සංකල්පය පුහීණ 'චෙයි, වසාපාද සංකල්පය පුහීණ වෙයි, විහිංසා සංකල්පය පුහීණ වෙයි. ඇවැත්ති, මෙසේ ම මහණ තෙමේ නො කැලැඹුණු සංකල්ප ඇත්තේ වෙයි.

ඇවැත්ති, මහණ තෙමේ කෙසේ නම් සංසිදුණු සංස්කාර ඇත්තේ වේ,ද යත් ඇවැත්ති, මෙහි මහණ තෙමේ සුබ වෙදනාවගේ ද පුහාණයෙන් දෘඛවේදනාවගේ ද පුහාණයෙන් පළමු කොට ම සොමනස් දෙමනස් වෙදනාවන් දුරු වීමෙන් දුක් ද නොවූ සුව ද නොවූ, උපෙක්ෂාවගේ ද ස්මෘතියගේ ද පිරිසිදු බව ඇති සතරවන ධාානයට පැමිණ වෙසයි. ඇවැත්ති, මෙසේ ම මහණ තෙමේ සංසිදුණු කායසංස්කාර ඇත්තේ වෙයි.

ඇවැත්ති, මහණ තෙමේ කෙසේ නම මොනොවට මිදුණු සිතැත්තේ චේ ද යත් ඇවැත්ති, මෙහි මහණහුගේ සිත රාගය කෙරෙන් මිදුණේ වෙයි. දෙවෂය කෙරෙන් මිදුණේ වෙයි, මොහය කෙරෙන් මිදුණේ වෙයි. ඇවැත්ති, මෙසේ ම මහණ තෙමේ මොනොවට මිදුණු සිතැත්තේ වෙයි.

ඇවැත්ති, මහණ තෙමේ කෙසේ නම් මොතොවට මිදුණු පුඥව ඇත්තේ වේ ද යත් 'ඇවැත්ති, මෙහි මහණ තෙමේ 'මාගේ රාගය පුහිණ ය සිඳ දමන ලද මුල් ඇත්තේ ය, උදුරන ලද තල් රුකක් මෙත් කරන ලද්දේ යැ නැවැත නොහටගත්නා බවට පැමිණියේ ය, යලි නො උපදනා සමහාවය ඇත්තේ වේ යැ' යි දනී. ඇවැත්ති, මහණ තෙමේ මෙසේ ම මොනෙ.වට මිදුණු පුඥ ඇත්තේ වෙයි.

මේ දුෂ්පුතිවිධා ධර්ම දශය යැ.

කතම දස ධම්මා උපපාලදත්ධිබා? දස සණුණු අසුහසණුණු, මරණ සණාක, ආහාගර පටිකකුලසණුණු, සඛ්‍යලෝකේ අනතිරතසණුණු, අනිවව-සණුණු, අනිවේව දුස්ඛාසණුණු, දුසේඛ අනත්තසණුණු, පහානසණුණු, එ විරාගසණුණු නිරෝධසණුණු ඉමේ දසු ධම්මා උපපාදෙත්ධිබා.

කතම දස ධම්මා අභිකෙදුඤයා ? දස නිජජරව පවුනි: සම්මාදිවිසිසා මීචඡ,දිටිසි නිජජිණණාමතාති යෙ ව මීචඡාදිටිසිපච්චයා අනෙකෙ පාපකා අකුසලා ධම්මා සමහවනති. තෙ වසස නිජජිණණා හොනති සම්මාදිටිසි-පච්චයා ව අනෙකෙ කුසලා ධම්මා භාවතා පාරිපූරිං ගචජනති.

සම්මාස්ධකපපසය මීවණස්ධකපෙපා නිද්ජිණෙණා නොති, යෙ ව මීවණස්ධකපපපවවයා අනෙකෙ පාපකා අකුසලා ධම්මා සම්භවනති, තෙ වසය නිද්ජිණණා ්හොනතී, සම්මාස්ධකපපපවවයා ව අනෙක කුසලා ධම්මා භාවනාපාරිපූරිං ගචණනාදි.

සම වෙවාවසය මීචඡාවාචා නිද්ජිණණා හොකි, යෙ ව මීවඡාවාචප චඩයා අනෙකෙ පාපකා අකුසලා ධමමා සමහවනකි, කෙ වසය නිද්ජිණණා හොනති, සමමාවාචප චඩයා ව අනෙකෙ කුසලා ධමමා භාවනා පාරිපූරි. ගවජනකි.

සම්මෘකම්මනනසය මිවජාක**ම්**මනෙනා නිප්ජි ෙණණා භෞති, ගෙ වි මිවජාකම්මනනපචචයා අනෙකෙ පාපකා අකුසලා ධම්මෘ සම්භවනති, තෙ වසය නිප්ජි ණණා භෞතති, සම්මෘකම් නෙතපචචයා ව අනෙකෙ කුසලා ධම්මෘ භාවනා- පෘරිපූරිං ගවජනති.

සම්මාආජීවසය මීචඡාආජීවෙන නිජජීමණණා මහාති, මෙස ව මීචඡා-ආජීවපපවවයා අනෙමක පාපකා අකුසලා ධම්මා සමහවනනි, මත වසය නිජජීණණා හොනති, සම්මාආජීවපපවවයා ව අනෙමක කුසලා ධම්මා භාවනා පාරිපූරිං ගචඡනත්. ł

උත්පෘදයිතවා ධර්ම දශය කවර යැ? අශුභසංඥව, මරණසංඥව, ආභාරයෙහි පුතිකූලසංඥව, සියලු ලොවෙහි අනතිරත සංඥව, අනිතාප-සංඥව, අනිතාපයෙහි දුඃඛසංඥව, දුකෙහි අනාත්ම සංඥව, පුංහාණසංඥව, විරාගසංඥව, නිරෝධසංඥව යන දශ සංඥවෝ යැ. මේ උත්පාදයිතවා දශ ධර්මයෝ යැ.

අභිඥෙය ධර්ම දශය කවර යැ? දශ නිර්ජර වස්තුහු (අකුසල් දිරා යෑමට කරුණු වන-දැ) ය. සමාග්දෘෂ්ටිකයා ගේ (සන්තානයෙහි) මීථාා-දෘෂ්ටිය දිරාපත් වෙයි, මීථාාදෘෂ්ටිපතායයෙන් යම නොඑක් ලාමක අකුශල ධර්මයෝ උපදනාහු ද ඔහුගේ සන්තානයෙහි ඒ `අකුසල්හු ද දිරාපත් වෙක්. සමාග්දෘෂ්ටි පතායයෙන් ද නොයෙක් කුශල ධර්මයෝ හ.වනායෙන් පරිපුර්ණත්වයට යෙක්.

සමාක්සඩකල්පතා ඇන්තහු ගේ (සන්තානයෙහි) මිථාාසඩකල්පය දිරා ගියේ වෙයි. ම්ථාාසඩකල්පපුතායෙන් යම් නොයෙක් ලාමක අකුශල ධර්මයෝ උපදනාහු ද, ඔහුගේ (සන්තානයෙහි) ඒ අකුසල්හු ද දිරාගියාහු වෙත්. සමාක්සඩකල්පපුතායයෙන් ද නොයෙක් කුශල ධර්ම-යෝ භාවනායෙන් පරිපූර්ණත්වයට යෙත්.

සමාග්වවන ඇත්තනු ගේ (සන්තානයෙහි) මීථාාවවනය දීරා ගියේ වෙයි. මීථාාවවන පුතායයෙන් යම් නොයෙක් ලාමක අකුශල ධර්ම කෙනෙක් හටගන්නාහු ද, ඔහුගේ සකන්හි ඒ අකුසල්හු ද දීරා ගියාහු වෙත්. සමාග්වවනපුතායයෙන් ද නොයෙක් කුසල් දහමහු භාවනා-යෙන් පරිපුර්ණත්වයට යෙක්.

සමාන්කර්මාන්ත ඇත්තුහු ගේ (සන්තානයෙහි) මිථාාකර්මාන්තය දිරා ගියේ වෙයි. මිථාාකර්මාන්තපුතායයෙන් යම් නොයෙක් ලාමක අකුශල ධර්ම කෙනෙක් භටගන්නාහු ද, ඔහුගේ සන්තානයෙහි ඒ අකුසල්හු ද දිරා ගියාහු වෙන් සමාක්කර්මාන්තපුතායයෙන් ද නොයෙක් කුසල්දහම්හු භාවනායෙන් පරිපූර්ණත්වයට යෙත්.

සමාගාජීවය ඇත්තනුගේ (සන්තානුගෙහි) මථාාආජීවය දිරාගියේ වෙයි. මීථාාජීවපතායයෙන් යම නොයෙක් ලාමක අකුශල ධර්ම කෙනෙක් හටගන්නාහු ද, ඔහුගේ (සන්තානයෙහි) ඒ අකුසල්හු ද දිරාගියාහු වෙත්, සමාගාජීවපතායයෙන් ද නොයෙක් කුසල් දහමහු භාවනායෙන් පරිපූර්ණත්වයට යෙත්.

සම්මාවායාමසස මීචඡාවායාමෝ තිප්ජිමණණා හොති ගෙ ච මීචඡාවායාමපචවයා අනෙකෙ පාපකා අකුසලා ධම්මා සමහවනති තෙ වසය නිදජිණණා හොනති සම්මා වායාමපචවයා ච අනෙකෙ කුසලා ධම්මා භාවනා පාරිපූරිං ගචඡනති.

සම්මාසතිසය මීචඡාසති නිජජිණණා හොති යෙව මිචඡාසති-පච්චයා අලනාගක පාපකා අකුසලා ධම්මා සම්භවනති, ලක වසස නිජජිණණා හොනති, සම්මාසතිපච්චයා ව අලනගක කුසලා ධම්මා භාවනා පෘරිපූරිං ගච්ඡනති

සමමාසමාධිසස මීචඡාසමාධි නිද්ජිණෙණා නොති. යෙව මීචඡා-සමාධිපවවයා අනෙකෙ පාපකා අකුසලා ධමමා සමතවනති, තෙවසා නිද්ජි ණණා නොනති, සමමාසමාධිපචවයා ව අනෙකෙ කුසලා ධමමා භාවනා පාරිපුරිං ගච්ඡනති.

සමමාඤැණසය මීචඡාඤැණං තිද්ජිණණං හොති යෙ ව මීචඡා ඤැණපාවයා අනෙකෙ පාපකා අකුසලා ධමමා සමහවනතී, තෙ වසය තිද්ජිණණා හොනති, සමමාඤැණපචවයාව අනෙකෙ කුසලා ධමමා භාවතා පාරිපූරිං ගචඡනති

සමමා විමුතනිසස මිවජාවිමුතනි නිද්ජිණණා හොති යෙ ව මිවජා-විමුතනිපචවයා අනෙකෙ පාපකා අකුසලා ධමමා සමහවනති, තෙ චසස නිද්ජිණණා හොනති, සමමා විමුත්තීපචවයා ව අනෙකෙ කුසලා ධමමා භාවනා පෘරිපූරිං ගවජනති.

ඉමෙ දස ධම්මා අභීයෙකුකුයාා,

කතුම දස ධම්මා ස්වජිකාතබබා? දස අමසයකා ධම්මා. අපසයකා සම්මාදිට්සී, අමස්මයකා සම්මාස්ඛකපෙපා, අපසයකා සම්මාවාචා, අපස්සෙකා සම්මාකම්ම නතා, අපස්සෙකා සම්මාඅප්රිවා, අපස්සෙකා සම්මාස්ඛය සම්මාස්ඛන සම්මාස්ඛන සම්මාස්ඛන සම්මාස්ඛන සම්මාස්ඛන සම්මාස්ඛන සම්මාස්ඛන, අපස්සෙකා සම්මාස්ඛන, අපස්සෙකා සම්මාස්ඛන, අපස්සෙකා සම්මාස්ඛන, අපස්සෙකා සම්මාව්මුකති.

ඉලම දස ධමුමා සච්ඡිකාත්ඛිඛා.

සමාාග්වාසයාමය ඇත්තනු ගේ (සන්තානයෙහි) මිථාසාවසායාමය දිරා යුගේ වෙයි, මිථාසාවාසයාමපුතාසයයෙන් යම් නොයෙක් ලාමක අකුගල ධර්ම කෙනෙකුත් හටගන්නානු ද, ඒ අකුසල්හු ද ඔහුගේ (සන්තානයෙහි) දිරාගියාහු වෙත්. සමාස්වාසයාමපුතාසයයෙන් ද නොයෙක් කුසල් දහමනු හ වනායෙන් පිරීමට යෙත්.

සමාක්ස්මෘතිය ඇත්තනු ගේ (සන්තානයෙහි) මිථායස්මෘතිය දිරා ගියේ වෙයි. මිථායස්මෘතිපුතායයෙන් යම නොයෙක් ලාමක අකුශල ධර්ම කෙනෙකුත් හටගන්නානු ද, ඔහු ගේ ඒ අකුශල්හු ද දිරාගියාහු වෙත්. සමාක්ස්මෘතිපුතායයෙන් ද නොයෙක් කුසල් දහම්හු භාවනා-යෙන් පිරිමට යෙත්.

සමාාක්සමාධිය ඇත්තහු ගේ (සන්තානයෙහි) මිථාාසමාධිය දිරාගියේ වෙයි. මිථාාසමාධිපුතායයෙන් යම් නොයෙක් ලාමක අකුශල ධර්ම කෙනෙකුත් හටගන්නාහු ද, ඔහු ගේ ඒ අකුසල්හු ද දිරාගියාහු වෙත්. සමාාක්සමාධිපුතායයෙන් ද නොයෙක් කුසල් දහමහු භාවනායෙන් පිරීමට යෙත්.

සමාග්ඥනය ඇත්තනු ගේ (සන්තානයෙහි) මීථා දානය දිරාගියේ වෙයි. මීථා දානපුතා යයෙන් යම් නොයෙක් ලාමක අකුගල ධර්ම කෞනකුත් හටගන්නාහු ද, ඔහුගේ ඒ අකුසල්හු ද දිරාගියාහු වෙත්. සමාග් දානපුතා යයෙන් ද නොයෙක් කුසල් දහම්හු භාවනායෙන් පිරීමට යෙත්.

සමාග්විමුක්තිය ඇත්තහු ගේ (සන්තානයෙහි) මීථාා.විමුක්තිය දිරා ගියේ වෙයි. මීථාාවිමුක්තිපතායයෙන් යම් නොයෙක් ලාමක අකුගල ධර්ම කෙනෙකුත් හටගන්නාහු ද, ඒ අකුසල්හු ද දිරාගියාහු වෙත් සමාග්විමුක්තිපතායයෙන් ද නොයෙක් කුසල් දහම්හු භාවනායෙන් පිරිමට යෙත්

^{ලට} අභිම**ඥය (චෙ**මසසි නුවණින් දන යුතු) ධර්ම දශය යැ

සාක්පාත්කර්තවා ධර්ම දශය කවර යැ? අඉගෙක්ෂ සමාග් ෘප්ථිය, අඉඉගක්පසමාක් ධඩකල්පය, අඉඉගක්ප සමාග්වටනය, අඉගෙන ප සමාත්කර්මාන්තය, අඉගෙක්ප සමාගාජීවය, අඉගෙක්ප සමාග්වාා-යාමය, අඉඉගක්ප සමාත්ස්වෘතිය, අඉඉගත්ප සමාත්සමාධිය, අඉගෙන්ප සමාග් ඥානය, අඉඉගික්ප සමාග්ටීමුක්තිය යන අඉඉගත්ප ධරම දගය යැ.

මේ යාක්ෂාත්කර්තවා ධර්ම දශය යැ.

දීඝනිකාලයා පාථිකවලෙනා

් දසුතතරසුතනං

ඉති ඉමෙ සන ධිමමා භූතා තචඡා නථා අවිතථා අනණසුථා සමමා තථාගමනන අභිසමබුදධා'ති.

ඉදම්වොචාය සමා සාර්පුකෙකා. අනතමනා තෙ භික්ඛු ආයසමතා සාර්පුකෙසක භාසිකං අභිනානුනති.

> දසුතකරසුතන• නිට්ඨික• එකාදසම•. පාරිකවගෙග¹ නිට්ඨිකො

තසසුදදනං

පාටිකෝ ව' උදුම්බරං² චක්කව**ත්තී අගාණ** සමපසාදං ව පාසාදං³ මහාපුරිසලකඛණං සිගාලාටානාටියකං⁴ සඩගීති ව දසුතතරං එකාදසහි සුතෙනහි පාථිකවගෙනා'ති වුචවකි,

නිටයිකො දීඝනිකායො.

^{1.} පාධිකචනෙතා (778 සනා)

² පෘථිකංච (ෂාහා) පෘථිපකෘදුමබරි චේච ()

^{3.} සම්පසංදනපාසාද (මජසං)

⁴ සිතිගාලාවානට්යක (මජපං)

දික්සහියේ පාට්ක වගිය

දසුකතර සූතුය

මෙසේ භූත වූ තථා වූ තථ වූ අවිතථ වූ අනනාර වූ මේ සියයෙක් ධර්මයෝ තථාගතයන් වහන්සේ විසින් මනා කොට විශිෂ්ට ඥානයෙන් දනගන්නා ලදුහ".

ුදායුෂ්මත් ශාරීපුතු තෙරණුවෝ මෙය වදළහ. ආරාධිත සිත් ඇති ඒ මහණහු ආයුෂ්මත් ශාරීපුතුයන් ගේ වචනය මැනැවැ යි පිළිගත්හ.

එකොළොස්වන දශශ්ත්තර සූතුය නිමියේ යැ.

පාථිකවර්ගය යි.

මේ එහි උද්දුනය යැ:

පාරික සූතුය ද උදුම්බර සූතුය ද චකුවර්ත්ති සූතුය ද අග්ගඤ්ඤ සූතුය ද සම්පුසාදන සූතුය ද පාසාදික සූතුය ද මහාපුරුෂලක්ෂණ සූතුය ද ගෘගාලසූතුය ද ආවානාවියක සූතුය ද සඬ්ගීති සූතුය ද දශෞත්තර සූතුය ද යන එකොළොස් සූතුයන් කරණ කොට ගෙන පාරික වර්ගය යෑ යි කියනු ලැබේ.

දික්සභිය නිමීයේ යි.

දිඝනිකායෙ-පාථිකවගෙන **ගාථාදිපාද**–සූචි

e	c
අකණ අථුසං සුද ධං 320, 340	උටඨානකො අනලසො 314
අකෙකාධණුම අදිටඨනි ඇසි 258	උභාරෙන කජිවනෙකා 322, 340
අලකකාසහණ්ඩන විඉහසකාරී 278	උපකාරො ච යො මිතෙතා 332
අකුඛ3හිලයා ල හාති	උබහමුපාත්තලොමවාසසො 254
අගාරමාව සං 2 <u>42</u>	උසසූරසෙයාා පරදරසෙවනා 296
අක්ඛිණීයො වාරුණි නවව-	
ගීත• 296	ల
අනෙඛුති දිඛඛනාති සුරං-	එලකන ඉහාගෙ භුලණජයා 302
පිබනති 296	එලණයාජමෙකාති තමාහු
අඩගීරසදස නමකුවු 316,334	ි පුගාලා 256
අණුද පවුහරෝ මිතෙනා 300	එතෙ බො සඞගහා ලොකෙ 310
අඤඤදඤුහරෝ ගොති 298	එනෙ නිමිතෙත චතතාරෝ 292
අතිසීත• අතිඋණුන• 296	එවං නං කසුුුු ජානනකි 316, 320
අ ත් ටිට සංහිතං පුලරගිරං 252	336, 338
අථ වෙ පඛුඛජනි භවති	එවං නොගෙ සමාගනනිටා 302
විපාලකා 286	*
අථ වෙපි පඛඛජනි ලයා	කු
මනුලජා 274	කුමාරිවාහනං කළා 322, 340
අභියෝගිනො ව නිපුණා 270	කුම්කණ්ඩානං ආධිපති 318, 336
අමඤ්ඤී අනුවඩයා ිනං	
අමඤඤ් අනුවඩයා ිනං අමනුසාපි තං වæුනති 316, 318	කුම්හණඩානං ආධිපති 318, 336 කො
අමඤඤ් අනුවඩයා ිනං අමනුසසාපි තං ව නදනක් 316, 318 320, 324, 336, 338, 342	කුමහණඩානං ආධිපති 318, 336
අමඤඤ් අනුවඩයා ිනං අමනුසාපි තං වæුනති 316, 318	කුම්හණඩානං ආධිපති 318, 336 කො
අමඤඤ් අනුවඩයා ිනං අමනුසසාපි තං ව නදනක් 316, 318 320, 324, 336, 338, 342	කුමහණඩානං ආධිපති 318, 336 කො කොණාගමනසස නමණු 314,334 බ බජාභොජනං අථ ලෙයා
අමඤඤ් අනුවඩයා ිනං අමනුසසාපි තං වඤනක් 316, 318 320, 324, 336, 338, 342 අවිවාදවඩසනකාරිං සුගිරං 278	කුමහණඩානං ආධිපති 318, 336 කො කොණාගමනසස නම <i>ප</i> ථු 314,334 බ
අමඤඤ් අනුවඩයා ිනං අමනු සසාපි තං වණුනක් 316, 318 320, 324, 336, 338, 342 අවිවාදවඩඪනකාරිං සුගිරං 278 ඉ	කුමහණඩානං ආධිපති 318, 336 කො කොණාගමනසස නමණු 314,334 බ බජාභොජනං අථ ලෙයා
අමඤඤ් අනුවඩයා ිනං අමනුසසාපි තං වණුනක් 316, 318 320, 324, 336, 338, 342 අවිවාදවඩඪනකාරිං සුගිරං 278 ඉ ඉකා සා උතතරා දිසා 324, 342	කුමහණඩානං ආධිපති 318, 336 කො කොණාගමනසස නමණවු 314,334 බ බණ්හොජනං අථ ලෙයා සායියං 250 බතනියෝ සෙටෙඨා ජනෙනසමං
අමඤඤ් අනුවඩයා ිනං අමනුසසාපි සං වණුනක් 316, 318 320, 324, 336, 338, 342 අවිවාදවඩඪනකාරිං සුගිරං 278 ඉ ඉකෝ සා උකතරා දිසා 324, 342 ඉකෝ සා දකඛිණා දිසා 324, 342 ඉණ්වාහනං කණා 322, 340	කුමහණඩානං ආධිපති 318, 336 කො කොණාගමනසස නමණවූ 314,334 බ බජජභොජනං අථ ලෙයා සායියං 250 බතතියෝ සෙටෙඨා ජනෙනසමං
අමඤඤ් අනුවඩයා ිනං අමනු සසා පි තං වණුනති 316, 318 320, 324, 336, 338, 342 අවිවාදවඩ හන කාරිං සුගිරං 278 ඉ ඉතො සා උතතරා දිසා 324, 342 ඉකො සා දකකිණා දිසා 324, 342 ඉණ්වාහනං කණා 322, 340 ඉධ මිණිපතිසස කාම නොගි 264	කුමහණඩානං ආධිපති 318, 336 කො කො කොණාගමනසස නමණවූ 314,334 බ බජජභොජනං අථ ලෙයාs සායියං 250 බතනියෝ සෙටෙඨා ජනෙනසමං ග
අමඤඤ් අනුවඩයා ිනං අමනුසසාපි සං වණුනක් 316, 318 320, 324, 336, 338, 342 අවිවාදවඩඪනකාරිං සුගිරං 278 ඉ ඉකෝ සා උකතරා දිසා 324, 342 ඉකෝ සා දකඛිණා දිසා 324, 342 ඉණ්වාහනං කණා 322, 340	කුමහණඩානං ආධිපති 318, 336 කො කොණාගමනසස නමණවූ 314,334 බ බජජභොජනං අථ ලෙයා සායියං 250 බතතියෝ සෙටෙඨා ජනෙනසමං

ගාථාදිපාද සුවී

ගා		_	
භාවී• චක ටුර• කළවා	320	ක ද	
	020	<i>ධ•</i> කළුා ඉ ¢තා චු ලතා	
ගි		- දිවලිපපජ	5 282
ගිහිනොපි ඉජකිනි යථා	හණුලනා	තං කළුාන ඉනො වුකො දි	
	280	තං කම්මං කළුා කුසලං සුදි	දුය• 256
ගිහිමපි සනනං උපවතන්		ත• ගිහිසසපි තදපා ජොතක	• 250
0000	276	ත• ලක්ඛණං නු ිහරවා සම	
ගිහීපි ධ ංකුකු න ධනෙන			276
© ග	266	ත• වේයා <i>කුද්ති</i> කා ස මා ග	තා 286
ගෙහමාවසති වෙ කථා වි	ටෙ 2 54	තු	
ලගහමාවසති නාඉරා දපැ		තුලිය පවීච්චිය චිනකුයි _{න්} වා	001
7		ත්ලය පටවරය වනනුයුණා	264
ෙ ගා			
ගොපාලො සුපු වෙන ඩො දි	9330, 3 4 8	ලක	
_	•	ලතන සො සුවරිතෙන කම වු	
Ð			254
වවිය පුන ඉධාගකො සම	ා නො	තෙනාහු නං අතිනිදුණා	
•	248, 252	විවසකණ	o 258
ඡ		ලතුලනව සො සුගනිසු	0 000
		ල පවවමෝද්	5 268
ජනු ලද්සා හයා ලමාහා	290, 292		
පි		ς	
ජීවඤජීවක සලදෑස්	324, 342	දනණු පෙයාවජාණු දනමුපි විකාවරිය <i>ප</i> ණු	310 250
ඤා			
යදු නීහි මීනෙනහි ව බ නුල	වනි ව	න	
	266	න ව විසටං නව විසාවී	270
ත		න ලන බීජං පවපනනී - 32	0, 340
තුන් නි9ෑඑලා රු සු ඛා	322, 342	න දිවා සොපුසිලෙන	296
නස්වා පවං වලදම්මස් 316	, 318 320	න පාණිදමණඛඩ් පනාථ	
324, 336,	233, 342	- ලෙඩඩුන:	268
තසා ව නගරා අනූ	322, 340	_	
ත සොවාදකරා බහු ගිහි ව)	ූනා	
ප කි ජිනෙ (Đ 2 86	නාගාන ආසිපති 32	0, 338

ගාථාදිපාද සූචි

. 8	9
ප <i>ඤ</i> ඤපටීලාභගලතන කම්මුනා	මනසො පියා හදයගාමිනියො 280
, 258	මරණ වධභයකතනො විදිණා 248
ප ීිතොගියා මනුලජසු ඉධ 272	
පණඩිමතා සිලස්මපමනනා 302, 310	ම ා
පනාදෙ ඔප මයෙකු සු ච 320 348	මාතා පිතා දිසා පුඛඛා 308
පඛඛජනත් ව අනොමුනිකකමො	Count Gard Gard
254	ම
පහූතපුතෙකා භවති තථාවිමධා 262	, මිවුණ ජීවණ ම අවසසජි සමෙන
•••	වුකකිං 284
8 3	5
පාණානිපාතං අදිතනාදනං 290	ය
පාපමිතෙනා පාපසම්බා 296	යකානං ආධිපති
8	යකො <i>උ</i> , ශකවජනි සුරිමයා 316, 334
•	_
පියදසයමනා ගිහිපි සමනතා ව 272	යසු චොනතචඡක් සුරියෝ 318, 338 යදි බතුනියෝ භවත් භූම්පති 278
5	
	යදී ව ජහති සඛ්ඛකාමභෝගං 252
පුතතාපි තසය බහලවා 316, 318	යයමා ව සභනහෙ එතෙ 310
320, 324, 326, 338, 342	යසක චූගතමන සුරියෙ 316,336
පුඛඛණයමෝ සුචරිමකසු අභූ 272	යසස චොගනුමත සුරියෙ 318,338
පුරෙ පූරතා පූරිමාසු ජාතිසු 244,	_
256, ?60	@ G
බ	යෙ වාපි නිබ්බුතා ලොකෙ 316, 334
බහුනරා ප්ඛඛජිත ස ස ඉරීය මතා 262	යෙන උතතරකුරූ රමමා 320, 340
බහු විවිධ නිමිතතලයක ණ සෑසදූ 264	ලෙයන පෙතු පවුචවනක් 318, 336
බාහකංසු ලවයා සඳුර නිකා	`
සමාගතා 24 2, 246	
(`ලයාධ සීකණුව උණ්කණුව 296 යො වෘරුණි අධලනා අකිණුවලනා
හවති සුදුන්ත ව	296
හවති පරිජනසකවෙ විධේයෙනා	. ′6
හවති යදි ගිහි වීරං යපෙති 248	,
මටයා යද ගත වරං ය ෙ පති 248	ර ෙ ඤඤ භොති බහුජනො 286
, ,	Ø ɔ
තිනාන හෙනක චළ වූපිකා <i>ල</i> යා 40	
- Ottomiomi #0	රාජා මහාති සුදුපාධ-සිමයා 282

j

ගාථාදිපාද සූවි 🕠

C	සා
ලණිා මානුසකං භවං තමනා 284	සාතාගීමරා හෙමවතො 330, 348
ලා	&
ලාභි අවඡාදන චළුමමාකුඛ-	Roman Salahandoru
පාපුරණානං 260	සිපෙපසු විජජාචරණෙසු කමේලිසු 250
වි	&
විපසසිසය නමණු 314, 334	සීහෝ ති අතනානං සමෙකබියාන .
වෙ	얼
වෙදිනා සො සුචරිකසය බලං	සුකසාළිකසලෙද ස්ථ 324 ,342
272, 280	සුගනීසු සො එලවිනාක වැ70, 278
272, 200 වෙහුතියං සංභිතමභදකෘරිං 276	සුභූලජා සූසු සුසණයිලතා
ලවසසභුසස නමුණු 314, 33 4	සුජානො 248
90 and an 21925	•
	ෙ ස
es	eසත₁ සසුකකා මුදුතූල සනනිභා 274
සමගත වෙදයනි නරො සූබඵලානි	
284	ෙ සා
සඛයහන කොමි කතක රො 310	_
සලව ව පබ්බමුපෙනි තාදී ෳසා	ලසා ලතන කලෙමන තිදිවං සලකකම් 244
244, 246, 256, 258	
සවෙ න පඛඛණ්මුපෙති තාදිමසා	ලසා තෙන කමෙමන දිවං දෙනෙක් දැරු 262 ද
246, 258	අප කකමි
සච්ච පටිණෙඤ පූරිමාසු ජාතියා 274	•
සලවව ව ධලමම ව දලම ව සංයලම	හ
242 සඳධාය සීලෙන සුතෙන බුදබියා	හæිිිියානං අසසයානං 322, 340
266	ਰੀ
සතතවුසයලද ඉධාතීගචඡනි 250	
සම්ප ු පලාපං න අබුදධකනති 280	හිතං ලදවමනුසසානං 316, 334
ස සීහපුඛඛණි සුසණයීමතා අහු 266	
ස හි ව පන යි්නතා අනොන	
මලනුදු 264	භොති පානසටා නාම 296

දිඝනිකාගෙ – පාපිතවගෙග

සඤඤානාමානු කකමනිකා

	• •		
අකර අ ක රවතිෂයා	322	ජමුබුදීමපා	132
ආටානාටා	314	ජාලියො	34, 40
ආටානා වියං ්	313, 322, 324	ජීවංජීවත	324
ආළකමනු	322	තුලතාජසී	322
ආළවකො	330	න @තාතලා	322
උට ඨවචිත කා	324	ත තොලා	322
උනතරකුරු උනතරකුරු	320	තතත ලා	322
උදු ම කිරිකාය	58	නාවනිංසා ලද වා	442
උදෙනං ු	16	තිනුබාණු පරිබබාජකාරාමේ	28
කකුසනධසය	314	තුසිතා	442
කපිවනෙතා -	322	කෙජසී	322
කලනුකනිවා ෙප	288	දළුගෙනම්	98
කස්කපස්ක	314	දෙවසූකො	330
කළාරම්ට්ඨුකො	14, 16	ධතර වෙට් ා	316
කාමසෙ ටෙ ඨා	330	ධරණී	322
කුලවරො	324	නවනවුකි මයා	322
කුලවරසස	322	නා ව පූරියා	322
කුවෙරනලිනී	324	නා ත පුතෙනා	194
කුසිනාටා	322	නාළඥුුුයං	166
කෙතුමති	130	නිගොධො	58 , 62
ඉකාණා ල්ලනා	314	නිසණබූ	330
ම කාරසඛ නන් යං	10	නිමමානර කිනො /	442
වුපුසු	10	නෙමි	320
ටෙම ෘ	304	ප <i>ස</i> ුවාලවණෙඩා	320
ගගහරාය	468	පනාමද	332
ගිජ ඹකුටා	60,312	පරකුසිතනාටා	322
ල ාතලික •	16, 142	පරකුසිනාටා	322
වæුනො	330	පරනිම්මකවසවකකිලනා	442
චම්පාය.	468	පලසනදී	142
චිතන මසලනා	330	පාලිකපුණෙනා ,	20
වුඥසා	352	පා වා	352
වුලෙකු	196	පාවායං	194

සණු නොමානු කක මනිකා

පාවාරික මබ වනෙ	166	වීරුලෙකා	318
පාඉවයාකු නං	352	විසාණා	322
පුණණිකො	330	වෙ ධ <i>ඤ</i> ඤ	194
<u>පු</u> බිබාරාමම	136	වෙසා ලිය•	14
බාරාණසී	130	වෙසාලි•	16
බාරාණ ලස යා නක ං	44 6	වේ ස ැභුසක	314
හගලව නී	322	ම වසසවණො ්	312, 314, 322
භගතවලගාතෙතා	2,56	ලවසකාමි කෙතා	330
තා රා අවාලජා	136, 330	වෙ එවනෙ	288
බීරණුළුමුහුකෙ	12	සමකකසු	194
මගයෙසු	96	- සකාපුතත ුසය	316
9%	330	සකාන (142
මලෙලසු	2,352	ජ ලඣා	130
ම හානෙරු	32 0	සාතමක	16
මහාපනාදෙන	132	සනිානො	56, 58
මාණි	330	සා නාගි රො	330
මා කලී	330	සාමගාලමා	196
මාතුලාය•	96	සාරිපු නෙනා	166
මෙලකකයො ා	130	සාවක්රීයං	136
ම්ගාරමාතු පාසා ලද	136	සිබිසය	311, 314
මුවලිනෙ	330	සිගාල <i>ං</i> කා	288
_ මොරනිවා ප ො	0	සීව ෙකා	330
යා මා	442	සු දස ස නො	320
රාජග ලහා	288, 312	 සුනකඛමකතා	4
වජජිගාමෙ	8, 14, 16	සු පැමග මධා	330
වරුමණා	330	පු සුමාගධාය	60
වාලස ටඨභාර අවාජා	136	පු සුමුබො	330
විජිතාවී	236	පස ිසය ෙකා	330
විපසයිසය	314	ලසා ලමා	330

දිඝනිතාගෙ පාපිකවගෙග

පදනුකකමනිකා

q		ē	
අකටඨ පාකිමං	32 0	අගාරික භූලතා	222
අකවූූූූපාකො	150, 254	අගුකෙතා	292
අකරු	320	අගාලණුද	380
අකණාඅසුකකව් පාකං	388	අගනඤද.	16, 40
අක රෝතා	150 '	අගතපපතතා	78, 84
අකමමාසෙහි	384	අගගි	366
අකසිරලාභී	190	අඩගාරකාසූපමා	502
අකි වඡලාභී	190	අඩගිරස සස	316
අකි ඉනිස ඤ්නනී	292	අවිරකාරිත•	352
අකිණුනො	296	අවෙලකො	64
අනුපපං ඤැණං	470	අවෙමලා	10
අකුපපා වෙතොවිමුතුනි	470	අවම•	42
අකුල•	296	අවඡනති	158
අ ඛසලකම්ම ප ා	462	අවජුරියාන•	308
අකු යලධා තු යො	362	අ වඡා ලැසි	144
අ න්ෆ ට ම්ටානු	362, 474	අදෙග්වූ	384
අකුසලව්යා කකා	362	අටමිනනවුතනි	310
අ න්ස ිස නුක පපා	362	අජායිසු•	271
<u>අ</u> තිෆලග ඤ ඤ්	362	අරිතො	24
අකොසනති	136	අජින කබිපං	66
අ පනුණා	452, 514	අපින නි	66
අ කබුම්මා ලනා	70	අ ල ජළක•	118
අසුමට	386	අපපවං	≎60
ශ්ය නාන •	292	අණ්ඛතනික බාගිරානි	172
අකුමුන්ලයා	296	අජාවනනිකානි	412
ଦ୍ରଅନ୍ତର ଅଧିକ୍ର ପ୍ରଥ	296	අද⊱ ුා§ලිනු•	222
අවරෝදැලි අපතිය ද	384	අජ්තායකං	153
අගතිගමනාර අගම•	306	අණ්ෂාවසනි	256
ಳುಸುತ್ತಿ: -	170	අජක සයං	GO
4-1003	414, 492	අදජාවායකො	63

පදනුකකමනිකා

⁻ ⊄		¢		
අජඣුපගතා	136	අතාඥඥ	428	
අජඣුලපයා:•	36	අතනාපි	224, 326	
අජඣුපෙසි	36	අතතදීපෘ	96	
අඤ්නවණණනි	2 38	අනතතමරා	392	
අඤ්ලිකමා•	142	අණප ිතාප න	392	
අණුකු බන දිනෙන	56, 62	අතාභාලව	186	
අණුද නිපවියා	222	අතතහාවපටිලාභා	390, 392	
අඤඤතුාච3ය මෙකත	62	අනතරුපාය	136	
අණු නුාලයාලගන	56, 62	අතනෳරණා	96	
අණුද ථාස කුස්දිනො	- 2 20	අ ෆනසං වෙතනා	3	
අතුකුදපවු	86	අතනතිකාය	392	
අණු දන්වූද වො	46, 224	ද <i>ත</i> තා	. 292	
අණුද පුචුහරෝ	298	අතතානුකක ං ලසති	68	
අණු දිට්ඨිකෙන	56 , 62	අත්කාරණා	298	
අණ්ජමණ්ජමවූ	120	අපථක්ඛෘයී	200	
අණුදැරුවිමකන	56, 62	අසථවරියා	310	
අණුසුවිහිත මෙකන	224	අන්වරියාය	250, 306	
ಕ್ಷೀಡ್ ಕ್ಯಾಂ	94	क्रधेक्क्ट्र	428	
අක්ඤ් යාන•	1 6 8	අන්දේධා	310	
අ <i>ಷ್ಟ್ಯಾ</i> ಯಂ	86	අ න්ප ටිස•ලව දී	408	
අවුරු මහ	15 2	අතුසංහිත•	224, 226	
අවඨඬ්තිකො මගෙනා	170, 508	අනා	296	
අඩ්මල තය හුව සස සහ සසාදු	යුකෘ 176	අපථුවෙන•	214	
අත වඡ•	224	අථුමසෘ	150	
අතන්දිතො	178	අදුං	80	
අතිකක නතමානු යකාය	60, 84	අදධගලතෘ	204	
අනිධාලා	294	අදධමාසික•	64	
අතිපාලතා	294	අදධා 168 , 200		
අතිබාග	118	අදධුමනා	144	
අතිමණුදැනුත්	196	අදෙවජැතිවාවො	274	
අනිමවල• .	150	අධම්මරා <i>මග</i> ා	116	
අතිසාය. අතිසිතං	27 4 294	අධුණසනුනෙ	150	
		අධිකරණ සම්ථා ੑ	432	
අතීතං අඟිානං අතීරකං	14, 222 222	අධිගණනාති	240	
なのにあ 。	444	අධ්වවසමු පපනනං	54, 228	

පදනු_{මක}මනිකා

e		e	
•	62	අනාසවා ඉණි	188
අධ්මජගුවෙඡ	386	අනිකබිගාඩුරො	400, 4CO
අදිවකනානි	2~0	අන්මිතතා	424
අ ිප ස්සැතනි	442	අනිසාරණපකේය	68
අ පුම්ක.	448	අනියානනිකො	114, 196, 198
අධිමුකෙතා -	174	අතිකටඨා	108
අලධාලකසම්ඤ්කා	48	අපුකුමපති	306
අනගඃරියං	35 2	අනුකකම්මානා	168
අනදැමාවුණ්	470	අනුග ෙවඡයා	326
අන <i>ක</i> ස් රා	236	අනුවඛයමන•	_ 40
देश रहेन्द्र	250 26	අනුවඩානවිංසු	136
අනඤසුපරණා	222	ද්නුජාන න ද	2:8
අනනිකකමනිය	306	ಧನಿ ತಿಜ್ಞಾಕರ್ಣ.	70
අනතිවරියාය		ය්ට් <u>නා ද</u> ුලානු අතිදුලානු	368, 424, 4°6
අනතතමන අං	10, 108 296	අ නි න ්තුංසි ද්ටිආ ලොදා	146
අනත්ථනා	224	ේඛ්ද් ලධා අනිත්තා සි	03
අනණ්සංහිතං	-	ය්බ් ෆමා වාදු අබ්ඐවො	196, 198
අනනාරා	142 382		310
අනභාවං ගමෙනි		අනු ළ ඳිකාඉදධි අනුප ිකා ඉදධි	188
දනභිනන්දිනා	214	• —	76
අනගිගුකො	46, 224 46	අනුපතාගි අනුපරියායපථං	168
අනගිරති	40 158	ය්ධ්යල්ල දෙවන කු අතියි ලක්කය දැන්	
අථපුසිදුන් මානා	156	අනුපසපසනන	194, 196, 198
අනයං		අනුජියා	2
අනරියවොහාරා	390, 392 216	අනුපුබ§ දිහාරා	454
අනවරජනා	200	අනුපුකුන් රෝධා අනුපුකුන් රෝධා	500, 176
අප විමිතෙන	200 206		
අන විචානනාය	326	ස්ධිකාකය(කො	156, 301
ರ್ವರಿಯ•	128	දනුපදසයම්	200
දනයන•	86	අව ස ේසු	110
අනසයාව 		අනුපාදයි	360
අනාඌටහො 	402	ఉన్మాణ కార్యాత్తు. ఈ వైద్యాక కానాత్తు	208
අනාදිය වදසකාරි	68 208	අටුස්පි : පා ජා	3.0
අයාව්ට සාරතාය		ಕವಿಣಬ್ ಟು	
අයාව ක්ඛ්‍රීම් සිට	180	(නිදිසුන	142, 2:0
අපාවිලසඛකරෙන	462	ශ් චිත්කෙසි	1(0

පදනු**කකම**නිකා

q	•	e t	
අනු ගයාගමණාය	48, 174	අපරංකා රෝ	228
අනුයොගාය	402	අපරපජා	30
අනුරසඛනාපධානං	382	අපරිගනහා -	320
අනුවකතති	194	අපරිසාව ච ාර	60
අනුවිචරිත•	224	අපසාලදතලඛ්ඛා	214
අනුවිචාරෙති	410	අපසාලද්තා	70
අනුවිත කෙකති	410	අපායමුඛානි	292
අනුවිලො ෙ කති	36	අපායසභාලයා 🔌	298
අනුසයා	432	අපිසුණා	316
අනුසාසනවිධා	180	අලපලතනයානතා	1 16
අනුලසාවති	2 94	අපපචායං	16, 258
අනුසයනිටඨානෘනි	4 24, 490	අප පටි කකු ලස සෙද සේදී	188
අනුසැරති	224	අපාටිකෙකාසිණා 🤇	214
අලනළකං	144	[`] අපාටිනි සකජ ජි නා	22
අනෙ කනපපං	358	අපපටිභාණා	94
අනොනමනෙන	238	අපපටිවාණිතා	360
අනනුරධානං	202	අපාටිවීරතා	314
අනු ලිසකුවරා	46 , 144	අපාටිසරමණ	194
අනනළිකෙබ	322	අප තිටසිතං	176
අනතමනතානි	86	අපාධංසියෝ	280
අනඃමනෲනව	60	අපනිගෙසාසානි	60, 314
අනන රාපරිනිඛඛායී	40 2	අපපම කුසය	376
අනතා	364	අපාලාදමණාය	48
අසිනෙතවාසික මා තා	94	අපාලාදයිකරණං	398
අනැකාරතිමියා	144	අපාමාමා	468
අන්ධකාරා	144	අපපසදද කාමා	58
අනිති	242	අපපසදදවිනිතා	58
අනිලය _	382	අපසරුං	58
අණායිකො	272	අයසදැනි	314
අණි සාළවයනු ෙ	380	අප සනනා	312
අපකකමි	14	අපපාත-කො	268
අපවායමානො	100	අපපාබාලධා	268
අපනීතො	294	අපායුකතරා	48
අපදුනං	152	අපපි වඡ සහ	516
අපනුදිතා	244	අවපි වඡනා	192

පදනු<u>කක</u>මනිකා

ŕ		e	
අපෙදකලවව	312	අභිවදනත් -	530
_අ පෙවනාම	58	දඟිවාදන•	142
අලබබා චිඡිනනං	176	අභිවිජිය	236
අබහුනුජානාකි	190	අභිවිනමය -	458
අබහනුමොදිකා	260	අභිවිසසජි	258
අබහනු රෙහි	242	අභිසමපරාලය	142
අබුහාවි සුඛ.ම්	19 2	අභිසමබුදධා	470
අබ්ද කකි 3	104	අභිහට•	64
අබෙතාකාසං	80, 136	අභීනරති	84
අබෙහාකාසිකො	66	අනුතවචන•	202
අබැකතා	224	අභූලකන	192
අධානකතං	226	අම්මතනයාහනා	116
අඛාහපනනවිතෙනා	80	අමනුසක	324
අධුහමණැතා	116	අමමා	320
අභම්බටඨානානි	3 9 6	අමූ ල කවිනලයා	432
අහලබබා	22, 222	අ මා වනෙ	352
දහ වෙන	300	අයි රකෙ න	308
අභිකඩබි	26	අයොඛිලො	222
අභියනණ•	1 9 2	අයොනිසොමනසිකාරො	470
ද භි ජානි යො	426	අරකෙඛයාහනි (තථාගකසය)	364
අභිජායකි	426	අ රල ණ ණ	314
ද ගිජ ිකාවාහ පාද	- 116	අර ඤඤ යතනෙ	158
दश्चरास्य,	496	අරහති	20
	8, 172, 468,502	අරිලෙඨා	322
දහිණාලසා	318	අරියක නෙතු හි	384
අභිධලෙන ද	458	-	498
අභිතිවජෙනා	188	අරියවංලස	380
දති නිව්ලණයාහසි	102	අරියවාසා	462
අභිනිවු සු පුමෙකා	186	අරියවොහාරා	392
දඟිනිලනෙනෙන	238, 270	අ දි යස ච්චා නි	478
දගි පාලෙනි	316	අරියසා විතලය	288
C හි ගායතනානි පසිස	414, 518	අරියා ඉදකි	188
අභින අභින	46, 224	අරූපීසු	186
අභිලයාගිලනා අභිරූත	270	අල ඛ්යාරානුපපදුමනන	306
දිතිරුකා	[~] 322	අලජරි	24

පදනුකකමනිකා

e		Ģ	
අලම් ඉතා	308	අසමපජණු ු	360
අලමරියස් ඔබා කං	135, 136 `	අසමාවෙධී	222
අලමපුතෙයා	118	අසම්පාය ෙනනා	16
අලසමකන	12	අසම්මාසමුබු දධපාල	වදිතෙ
අලං	458		194, 196, 198
අලිකං '	274	අසය•කාලරා	228
අලලකෙසො	288	අස සහ ඉතා	228
අලල වලන	288	අසනිතං	194
අලලීන	30	අසංහාරියා	142
අලලිනා	62	අසාමණුනා	116
අවවාසිං	86, 90	අසාහලස	242
අවන්නිසමාදුනො	240	අසුරකාලයා	12
අවරුදධා	326, 328	අලසකුබා	466
අවිකුඛඛාහිමයා	242	අපෙවිතබබා	135
අවිමකඛණ	360	අලසැමහිජාති	170
අවිථිණණ.	194	අසම් වා ඉතා	470 424
අවිජ න	358	අභ්මිතිමානසය	424 252
අවිතථා	470 -	අසුසුවෝ	120
අවිතිපාතධ ල ීමා	180	අසභාම	60, 62
අවිරළ දමනපා	233	අසභාසපපතතා	266
අවිවයන•	326	අභානධමම ක• අභිරික•	358
අවිසංවාදලකා	274	අග <i>රක</i> • අලභා වන	46
අවිස•වාදනතාය	306	dem on	
අවිතිංසා	314, 360	දා	
අසංභිබාරපරිනිඛඛායී	402	•	224
අසජජමාමතා	188	ආකච්බනි ආකච්බමානා	136
ವಣ ್ಣುಪ್ರಭಾ ಯ	54	ආ <i>ල</i> කා ල ටසි	14
අාඤඤ්සු	184	ආසාතපට්චින යා	450, 526
අසුණුලා	428	ආසාතව අඩුනි	448, 526
අසුද්ධමෙම	150	ආසාලතා	120
අසනිචකකං	70	ආචරියකං	41
අසනතු ටුසිනා	360	ආච3ියපාචරියාන•	88
ಇಜಲಿ ಎಂ -`	452	අාචරිය හරියා	118
අසම ං යා	58	ආචාම හ අස්ඛා	64

ද දනුකකමනිකා

· 😝		e p	
ආවිකුඛනි	300	් ආරමම ණං	96
සාක ප ්	216	ආරුප පං	376
ආ න පපමනවා ය	48	ආ රොපි ලතා	194
ආතපපාය	402	ආලසසානු යොගො	292
ආදසසයමාලනා	70	ආලි ^{ඬු} ගිනා	、 120
ආදිබුහමවරියකං ,	60, 206	ු ආලොකඑරණතා	480
ආදියති	80, 172	ආ ල ාකසඤඤ්	80
ආදියනති	326, 328	ළාවාහ විවාහකාන•	294
_, ආදියා ෙ පති	03	ආදීමණුරයා	34
ආදිනව ුස යාවී	380	ආවිසති	328
ආ ාද ානවිධා	172	ආ වික තතා	478
ආධිප ල තයාහනි	370	ද ාවිහාවං	188
ආනතාරිකො සමාධි	470	ආවුධානි	368
ආනුකමපකො	300	අාසභී	166, 168
ආනුතලපපා	202	ආස£ වඨානියෙහි	502
ආප තිකු සල තා	353	ආසාදිම් ත ලස	16
ආපඃසු	300, 306	ආසජජ	440
ආපාතකනිසාද <u>ී</u>	70, 76	ආසනපටි කබිකෙ න	66
ආ පාතක කොමනු යු කෙතා	66	ආස යා	36
ආපාන ලකා	66	ආස වා	364
ආපායිකො	8	` ආසචානං	216
ආදූරනි	292	ආසාද නා	38
ආහසැරකායා	144	ආසා ලදත <u>ු</u> බු	40
ආභසයර සංව නතනි කා	46	ආහතචිතෙනා	402, 480
ආභි චෙතසි කානං	190	ආහාර ි සී නිකා	358, 470
ආ්මිසානුපාදනෙන	308	ආහාරා	384, 476
ආල්ලා -	44	ආහාසි	152
ආයතනකුසලතා	360	ආහා රෙති	. 64
ආයතනං	120, 292	•	
ආයත්තානි	412, 534	9	•
ආය ා වා පක්කැ තති	172	ඉම්ඝ	86
අායත පණගි	238	ඉවණ	128
ආරකා	300	ඉචඡාදිනයෙ	423
ආර්යඛනාපාධානං .	332	ද වඩා	394
ආරම්භව පවු	436, 512	ඉතරිතරෙන	380

පදනුකකමනිකා

& ,		C	
ඉසාකාං	46	උතතාසං	244
ඉස්රි ඩගං	150	උදය සු ගැමිනියා	400, 460
ඉඳධං	206	උද්රාටල ;හකුං	404
	170, 372	උදිකබිතා	270
ඉදයිවීධ•	188	උද්දි සහකටං	64
ඉ දධිවිධා <i>ල</i> යා	188	රද්ධ කාල ලා මෝ	238
ඉදෙකි	130	උතුග3කං	110`
ඉ ඤබී ලො	222	උද්ධ චව කු කකු චව•	80, 82
ඉඇනාමා	316	උ ආ <u>ම්භාගියානි</u>	. 396
ీం జ్క	330	උකුරති	240
ඉණ්දියානි	368	උඬුං පාදතලා	174
ඉබෙනා	136	උපකුකිලෙසෙ	66, 80
ඉසසරකුතතා	44	උනනාදිනියා	58
ඉසාරියවෝ සය ගෙනන	306	උපකාරො	300
ඉසැ.මවඡ්රියං	70	උපකකමි-සු	110, 146
		උපටඨපෙනා	400
Ċ		උප ඎ නෙන	304
උකු ඉටික පපධාන•	66	උදචිතකතා	240
උ ක කුටිකො	66	උපඞ්ඪපථ•	20
උ ෂකකාටන	282	උපති රේ ඪයා	326
උච ිවසදදම්භාසදදය	58	උපනිප ජ ානය නි	52, 150
උ ජු ජාති ෙ කා	90	උපනිප ර ජයා	322
උජඹාපෙතුබබු•	330	උපනිබබකතං	156
උ වි ඨානකො	310	උපනිසීදෙයා	322
උ ට ඪාන දෙසයිනා	296	උපප <u>ජ</u> දමා නො	186
උවඨානෙන	304	උපලි ප තනි	238
C exem	238, 274	උපවතානි	274
උතුනි යො	136	උප වාද කා	84
උතුපරිසයවෙනොදන•	216	උ ප ිචරති	414
උතාරකා	10	උප සමස වෙනනන් මෙන	202
උකාරි.	172	උප නවව ප ිනිඛකා යි	402
ිකා ටුං අභි ෙ ක්ක් ශාං	188_,	උපාද්න ක්ඛ න්ඩා	· 480
උද් කොරොහණානු ලෙයා ග•		උපාදනෘනි	388
උකතර තතර•	170	උපාදනිලය,	463
උතාන් කත•	204	උලපකබෘ	422

පදනු කක මනිකා

c		' එ	•
	80,	එකාතිකං	64
උපෙසුඛාසහගතෙන	414	එකෙකු ල ලාලමා	238
උලපකුඛූ පවිචාරා	240	එකොදකී ගුකං	144
උඉපාසථුපවාසේ	468	එණිජඛකං	238
උපපාලදකුමබ්බා /	244	එකදනුකතරිය•	170
උ ඉතින ගැන	66	එරයං	252
උබහරික කො	3 E2	එසනා	364
උබහනකං	254	එසික ි කි	182
උබනමුපපතිතලොමවා . මූ ල		එළකමනු ර•	64
උභලකාභා ගවී මු තෙනා	176 140	C@m0320*	~-
උහයවොකි රණණසු		@	
උෂනාහි	238	ඔකකම ති	390
ි මවි ඈ වු මි ඇ.	188	ඔකුකුම්	144
උලුක පස්ඛං	66 24 8	ඔ සා	388, 476
උසසද		ඔජසි	322
උ සක්ඛා පා ල ද	238		96
උසසනකතතා	240	ඔතාරං	358
උසසා දෙන බෙබා	214 206	ඔතුතපප•	
උ ස්සුරසෙ යනා උළාරපාම ොජ ජා	296 4 58	ඔදනකු ඉම ාසං	14
උළා දා උළාදාමොපො	312	ඔදහනති	86
06.01	012	ඔදුතව <u>ස</u> නා	194
Đ		ඔධා රිතා	22
එ කබුරං	320	ඔපපාති ෙ කා	180
එකු ච්ච•	- 190	ඔපසමී ලකා -	452, 514
එක 9වානං	120	ඔපායික රා නි	214
එක දවාරං	168	ඔ ර ුභාගියානි	182, 396
එක දවි හිකාය	12	ඔරොටෙය ා ාම	60
එකුනා මා	316	ඔර ුසා	142
^එ ක න _{වා} නි මබි දය	220	ඔවරණං	` 312
එකපසයයිලතා	66	ි.ස කුකු නති	98
එකංලස්ා	166	ඔසයිතාරකා	520
එකාගාරිලකා එකරෙන	64	ඔසරනාවී	156
එකාරකෙකි _ා ද්කාලය පිදුද	462	ඔසැකකිත	98
එකාල ලාපිකො	64.	ඔහි පහා රො _,	140, 164, 222
	1	¥44	т :6

561

පදනු **කක**මනිකා

20		20 *	
192, 364	කරුණාසහගමතන	80	
238	කුරෙහි	264	
40	ක ල ඔබුකා	148	
64	ක ල හජාතා	194	
136	කලහපපවසිඵනී	292	
52 0	ක ල ොපිමු ටා	64	
66	කලාාණ පටිභාලණා	178	
66	කලාහල ණ	300	
135, 388	කලාහණ මිතතතා	358	
170	කලහාණසභාලයා	498	
426	`කලලංවචනාය	142	
140, 164	කසිණායතනානි	460, 534	
46	කාණා	86	
424	කාමගුණා	394	
44	කාමූපප තති යො	366	
196	කාමූප ස ංහි තා	394	
370	කායගතාසති	468	
80	කායවූ පකා ලසන	5 0 6	
132	කායස කටී	176	
132	කා යා නුප ස යි	96	
258	කාලකූංජිකා	12	
436	කාල <i>කුකු</i> වූ	428	
390	කා ලයෙ සව්	288	
290	කාළ සඛ	296	
308	කාතිති	296	
110, 160	කිවාකරණීයෙ	300	
388	කිවටා පදෙස ු බහුල සය	294	
352	කිඤවන	366	
33 0	කිණුවරහි	168	
238	කිතතිව ණණහ රා	308	
46	කිනායිසණඩු	330	
420	කිලිසෙස යනු ං	254	
	238 40 64 136 520 66 66 135, 388 170 426 140, 164 46 424 44 196 370 80 132 132 258 436 390 290 308 110, 160 388 352 330 238 46	238 කරුණි සහගතන 238 කරෙහි 40 කල්ඩුකා 64 කලහපාවඩස්තී 520 කලොපිමුබා 66 කලහපවඩස්තී 520 කලොපිමුබා 66 කලහපෙවඩස්තී 520 කලාපිමුබා 66 කලහපෙවින පිහාලෙන 66 කලහපෙවින කලහපම්පතතා 170 කලහපෙම් පහාගහ 426 කලහපම්පතතා 170 කලහපම්පතාග 140, 164 කසිණාගතනානි 46 කාණා 424 කාමගුණා 44 කාමූපපතතිගො 196 කාමූපපතතිගො 370 කායගතාසති 80 කායවූපකාලසන 132 කායගතාසති 80 කායවූපකාලසන 132 කායපකබී 132 කායපකබී 132 කායපකබී 132 කායපකබී 132 කාලෙන ජිකා 436 කාල සැකු 390 කාල පෙළු 290 කාළපකු 308 කාහිති 110, 160 කිළුකරණීගෙ 388 කිලුප පෙදෙසු බහුල සස 352 කිසුවන 330 කිසුවරහි	

පදනු කකමනිකා

කු		අක	~
කුකුපුකුකා	324	කෙසමස සුලො වනානුලෙ	ವಾಣ–
කු කකු වස මප හනි කා	130	මනුයුතෙ න ා	66
කුකකුටසූකරා	118	කො කිලාදිහි	322
කුකකුරවතියො	10	කො ණුව	322
කුවලෙඨා	182	ංකාණපා නි	40
කුණ්ඩලාවකතානි	238	ි කො <i>ප</i> වු	40
කුදෑසමකා	118	කො පිනනිදංසනි	292
කු මා ණඩපවා <i>ල</i> රා	326	<u>කොසලලානි</u>	370
කුළිහණිඩ ඉපාත කො	326	කො <i>ම</i> සාහිතව් ළුගුය හ	238
කුමහණ්ඩ ෙපාතිකා	326	කච	292
කු ම්හණ්ඩු ෙස් නාය	312		
කුමාණඩපාරිය ෙජජා	32 6	a	
කුම්හණ්ඩමහාමකෙතා	326	ඛනතියො	158
කුමහ ණඩානං	318	ට නුන්	360
කුමහ ණ්ඩි	326	ටනුදුසොර ු ව	102
කුම්භථූ පං	292		
කුමහිමුබා	64	බමා	386
කුලවංසං	304	ට ම්භනං	242
කු ඉල ජෙට ඨා පවා යිනො කුස වීරං	116, 240	බලය ඤාණං	360
කුසල න ල ල පථා	66 462	බරකාාං	148, 150
කුසලතා	360	බරසසරෙන	110
කුසලධාතුයො	362	බළමූසිකාමයා	40
කුසලමූලානි -	362, 474	බිඩ ඩාපදෙසිකා	50
කු යලවින කකා	362	බිඩ්ඩාරතියෝ	242
කු යලස ඩකපපා	362		_
ක් ශ ිස ඥ්	362	වූ ක ානු ක්සේ	178
කුසිතවණුනි	431, 508	බීණසවබලා නි	502
කු ගුලකා	178	බිණාසවා	140
කුළිංකා	324	බීණසවො	222
කු ටාගා රසාලායං	14	බියිනුධුබං	156
@ *		බි ලයයා	156
කෙ ^උ ගවලකපපං	017	බිල ජා නො	402, 480
^ල ධසකුමාල.	311 66	වුදසකමධු	141
^{රකයු} ව්සු ුලාව කො	66		258
_ · O	OU.	බොටසුබුටාන•	200

ග

ගණකා ,	108	ß	
		ගිලානු පටඨා නෙන	308
ගණනාය	, 186	ගිහිනියෝ	206
ගතිමා	178		200
ගතිලයා	396	Q	
ගථිනතා	68	ගුනනදවාරතා	360
ගෂ්චා	386	ගු ත නියා සම්බ	314
ගසෙ	15 8	ගු මබං ගුයහං	312 300
ග ෟ ඩබිධප වා රො	326	Amn-	500
ගණ්ඛඛපාරිසජෝ	326	© Ø3	
ග ෟ ඩුබබපොතකො	326	ගෝචරෙ ~	96
ග න්ධිබුපොතිකා	326	ගොතතපටීසාරිනො	164
ගනුධබමහා මතෙතා	326	ගොපාල ලා	330
ගන්ධුබ්බ සෙනාය	312	ගොපබුමො	238, 270
ගන්ඩම්බ්	326	ගොමයං ගොමයභනක්ඛා	150 64
ගණු බෙබා	330	Geni Granda www	07
ගඹහාව කුකු නති	172, 390	, \$	
ගබයිනී	64, 136	සාසලමසානා .	158
ග ම සිරලනමේා	222	ච	
ගරහා	156	චකකව තතිව තත	100
ගරහිතබබං	156	වකකුව ත තී	130, 236
ගරමභයා	` 156	චකකානි '	238
ගරු ටඨානි කො	484, 408	චකඛුමනනසස	314
ගහණියා	268, 478	චකබුවි ි කැස යාා	394
ගහපතිනෙචයිකා	, 20	චකබූනි	368
ගාමසාමන තුං	, 158	චණඩ	326
ගාමසාතකං `	110	චතුරාපමසසනො 404,	462, 536
ගා රවා	414	වතුහිකං	64
ගාරවී	492	චතතාලීස ද න තා	238
ගා රයනං	192	චඤ්මසූරියා	146
ගැවිං	32 0	ච වමා නෙ	186
ගා ල ගට සිටුනං	110	චාතුකු ණඩිකො	10
ගිරිගුහං	80	ව:තුම්මහාරුජිකා	442

ත		නි	
තගස	136	කි රවජානකථා	. 58
ත චඡ•	224	තිරීවානි	66
ත චඡා	174	ති රෝහා වං	188
තණ්ඩුලඵලං	320	තීහික• '	64
තණ්ඩුල ඵලො	150	තුවජකුමහි	60, 86
	, 364, 474	තුණඩිකීරෙ	320
තණනාකායා	444, 492	තුලාකුට	282
තණිනාමූලකා	526	තුලියං	264
තණහුපපාද	386	ල තලං	118
තුණුපරිනිඛබායී	10	ð	
තථා	470	_	00
තුථාකාරී	204	ථණඩිලසෙයා ා	66
තථාගලතා ,	224, 226	ථාමවතා සිංකම්	190
තථාවාදී	224	ීනම් දධං	80 1 52
තුලෙන	274	ථුලසා එලසා	64
තද ලග නා	156	ථු <i>ලසාදකං</i> රෙථලකා	274
තදපථ ලජාතකං	242	ල එය¤ස බ්බාත∙	110
තැදිගුණ•	300	ෙ ට්රා	366
තප	66	9003	
තපස් තාය	80	ę	
තපස සි	76	දකඛිණා	110
තලපා උපකකිලෙසා	66	්කබීණාවිසුද ඩීමයා	390
තලපා ජිගුවඡා	62	දකුති ලණය ඵා	432
· තුලමාතමපරායලනා	394	දණ ඔම නතරං	64
තසපාපියාසිකා	432	ද්ණඩමාණවකානි	324
තාවත කං	224	ද ත නියා	64
තෘව ලදව	- 94	ද්දුදු ලහ ෙ ක්බා	64
තිජාගහණං	120	දනනකු වං	70
ත්ණග <i>වස</i> බා	64	දන්ධාභි ණුණ ,	178
තිණා (භීයොා)	296	දමා	386
තීණවන්ථාරකො	432	දලම _	242
තිණානි	110	දයා පලකතා	246
තිඛකජනෙද	428, 502	ද සකුසලක මම ප ථා	118
<i>ති</i> බෙබා	120	ද්සය ක්ඤ්	540

පදනු කක මනි කා

ę		, દૃ	
දසානසමාපතනි	174	දිපපි සහනති	118
දහති	442	දිබකනන්	296
දහනති	56	දිබබාය සො තධාතුය	60
දළහ පාකාරකොරණං	168	දිලබබන වයාබුනා	84
ද ල හසමා ද නො	240	දිවණා	316
දළනුද්දු පං	681	විවා සොප ෙ	296
	·	දිසා	288
ς		දිලසාදිස•	320
දනව පවති	440	විගයිස්දී	23 3
දනසංවිභාලග	240	දීසායුකතරො	48
දනූපපතතියො	442	දීලසා	330
දයක ලතා	3 90		
දි ය ජ ජ•	304	£	
දුරහරණාය	294	දුසකිතා	364
දරුපතනික තෙනවා සී	34	දු සකිධ මෙම න	148
දුලරා	118	දුක්ඛා පටිපද	178
දසක මම කරා	308	දූවවරිකානි	362
දළි දදි යං	110	දු නට්ච්ජකා	468,482,492
Ę	, -	දුපාලවදි ෳතා	196,198
දිවඨං	224	දුබබ ණරූ කරා	146
දිටඨධමම්කාන,	224 216	දු බබ ණණි	114
දිටඨවාදිතා	392	දු බරුලිකරණි	292
දිවඨා	392 120	- දුඛඛලික රණෙ	80
දිටඨානුගනි	144	දුරකබාලන	194
දිවඞගත.	12	ද ු ස යි ලො	398
දිව නිසායා	230, 234	ලදමනස <u>ස</u> ුපව්චාරා	414
දිරකීපදිලවට	428	ංදවව <i>ස</i> කතා	356
දිටයි පාලකතා	176	ලදචාරි ≥ කා	103,168
දිරදිව්පතු	360	ලදුස ත <u>ත</u> ුරෙන	400
දවඩිවිසුදසි	360	ලදසාගනි ං	222
දිටසියම්පද	360	ු. දුවාගාරිමකා	61
දි ටඨ වෙව ධලමම	142	දවලොපිකො	64
දිමකා	38	දවාහික•	64
දිනකාද්යි. නො	30 8	ඉදවසික ජාතා	194

පදනු කක මන්නිකා

	් ය <u>්</u>	
^ධ නජානි	۵ (
ධමුලකාලයා	²⁹² ,294 නූ එහින ය	ත
ධණුකෙනු	^{292,294} නජනිහදනුල් 142 නසුඛනතානි	∌කා
ධ ඉම යකු පඩා	100 නතිවල්කයන්	64
ධමුලෙන්	100 න තිටඨහදනස් 386,488 නදීවීදුගතා	ිකො ¹⁴⁴ 64
ධ <u>මම කුත්ත</u>	්142 නනුපලසවන.	
ධ <u>ල</u> ාදිපා	428 නම්දු	384
ධිමුදධුරෝ	96 නව දිධානානි	314
ධ ඉල නු ලම් ලකා	100 නව _{නිත}	222
ධ ඉලනිස නත් යා	142 නළවන.	118
ධ ඉමු _{ණු} යො	<u>428</u> නලළා	100
ධණපදනි	168 නාගපවාලරා	330
ධ ඉම ප විස ං ල ව දී	386 නාගපාරිස ජෝ	326
ධණින _{වල} න	නාගලපාතලකා 408 කාලල	326
ධමමයාගී	වාගලපාතිකා 142	326 326
ධ ඉම සමනනාගත.	252 නාගමහාම නෙකා	326
ධ _{ඉම ස} මාදුනානි	50 නාගසෙනාය නාගිනී	312
ධ 9ල ස ඉලකු.	386 თა⊚თა	326
ධලාසරණා	7 ₩∧	326
ධමමසංහිත	¹⁵⁰ නාත පුතනි යෙසු 96 නා එකරණා	194
ධමමා (අවුදු)	226 නානාලගාකතා	456,530
ලැ _{බ්ව} ා (මිද්පිස් ප	504 නානාජවවා	142
	6 20120	142
~1010 AL * 2	³⁰² , 474 202000 -	528
- 51 0 000	103,196 නානානික්ලා	142
^{ධ ඉල} ානුසාරි	⁸⁶ නාන දිදුද	28
ධංසලන	¹⁷⁰ නා _{නාක} ු	E22
ධංසයනනි ධාකය	²⁹⁰ නානුබාංජනලකය	. 102
ධාතුකුසල නා ධාතුලෙයා 318 00 4	20080සදිලි	380
ධිතිමා 312,384,4	. 00 20 474	258
ඩුකත ා - පාලා	170	3:8
	^{වාකු} න්	60,294
පීමාපු ^{නා} -	The country of the co	282
	උ වාලකතු.	10
	42 නිකඛ්පනි	210
	568	2:0

න		න	
	202	නිවීලටඨා	142
ු නිකකුලජජයසුං	32 6	නිවුසිත නතා	46
නිගායිත•	191	නිදු වලසනි	300
නිගණඨා	194	නිසනුවියා	214
නිගම ඝා නං	110	නිලස ු ධති	110
<i>ජි</i> ගමසාම නතං	158	නිලස ඉධයා	110
නිගොධපරිමණ්ඩ ඉලා	238	නිසාරණපමණුකු	380
නිව්වඵලා	322	නිසාරණියා 474,	492, 482
<i>නි</i> වජා <i>ල</i>	392	නිසාරණියා ධාතුලයා	420, 404
නිජිහිංසනකො	178	නිහින මසවී	296
නිජජරව පවුනි	504	නිභී.3නි	290
ු නිජරීණණා	540	නිභීය ෙ ර	296
නි ට ඨං	170	නියනුරි	E20
නිදංසෙති	252	නීවරණා නි	396, 408
නිඈසව න්ථුනි	428, 502	නී.වාරයකෙබා	64
ණිද දි සති -	224	නුනතානි	461
නිධානවති•	178	ලනකතික <u>ා</u>	294, 318
නිපච£කාරං	142	නෙකුඛ ඉම ඡ ඤ හිර ඉතා	44
නිලපපසිකා	178	• නතුති	330
නි ධ කිනනරුපා	194	ලන වස කුකුනාස කුක්දි	186
<i>නි</i> බබුතා	316	නුභාතකස ස	314
නිමෙබලඨහි	126, 194		
- නිලෙකුධිකාය	400	8	
නිම _{නා} නං	64	පකක•	150
ජ මිතත නතාති	380	ප ක්මාණුනි	404
නිමිතතානුසාරි	421	පනාගනිමිනානං	C60
න්මිතොන	172	පගතාමහා	360
නිමමාතා	46	පවද කතං	180
නිය කො	180	ප වඩණිය ක ගි	242
නියානෙහි	326	පචචනු ගොති	188
නියාාතෙන්	301	පවදි නැදිමං	168
නිර පු කෙන	208	ප9වයා (අථඨ)	103
ශ්වා ප වුතකි	310	ප9§ ඕකො	274
ජි.වාලර කා	· 168	පවු වෙනුවණනිවිතාං	480

5		8	
පවව ෙව සබ නි	174	පටිපචණමි	304
පවවා සිංසති	442	පටිපද	178,386
ප ව්වූටඨාන•	142	පටිහයං	300
පචචුටඨායි	94	පටි වා නරුපෘ	194
පච්චුප ටඨාත බබා	304, 306	පටිවීර ලතා	140
පවඩුපට්ඨිතා	304, 306	පටිව්රු ල කං	150
ප විටු පටසී <i>ා</i> තා	120	පටිස බොනබල .	360
ප විවු පපනනසු බො	484	පටිසනු රති	298
ප ඉවදි සමනුත	322	ප ටිස _ි ඵාලරා	360
පච ඡා	194	පටිසල්ලානසාරුප ානී	60,314
පචඡානිපානි නො	308	පටිසලලානා	136
පවඡාබාහ•	110	පවිස ුලිනො	58
පජා ප ති	320	පටිසෙවනති	314
පජ්ජ ෙන නා	330	පටිස ඞබාම්	216
ප ජ ෙලිතා	42	පඨලමා සසුකතවාදෙ	184
පණුදාඛන්ධා	394	පණුවෙන	110
පණ්චිතියව් පපහිතො	462	පණිකපණික•	170
පණ්ඩකෑණිකො -	484	පණණකුටිසු	158
ප <i>ඤ</i> වබලා නි	170	පතායති	322
ප <i>ඤ</i> වෘතිකං	64	<i>පතින්</i> සී	258
	, 404, 480	පතනක්ඛණිඛ පතනක්ඛණිඛ	94
පඤවුපාදන යබන්ධා	394	පත්තපරියා පත්තමන්ත ං	410
පඤප්ලිනකා	288	පනනු <i>ල</i> යෑග 3 කබමා	201,206
පකුකුවිමුනෙනා	176		224
පකුසැය දුබුරුලිකරණි	166	පතන• පදකඛීණගතාතී	458
පණුණුවෙය පතුනිය. පණුධ බනරණානි	60	පද කබි ණාව ෆකජාතානි	238
පවාක <i>ු</i> පවාක	386	සද්ව ග් වුමක්කා පද් කර ුණය වන කැපැතැත	326
පටිකු ංල	1 92 188	පදුපත නොවන පධාන සබමාය	268,478
පටිගතාහක තා	390	පුධ,නම <i>ණිාය</i>	48
ප ි ඝාතාය	216	ස්ථාන ක ම් දිසැවාරයාය	360
පටීචමසමුපපාදකුසලතා	60	පධානිය ුගානි	400,478
පට්චඡන නා	70,304	අදා වෙන සි	176
පට්ජානිසකි	10	පනුන න ාවෙදිකස ිවා	462
පටි <i>ඤ</i> ඤය	432	වතයාව	60 314

පදනු<mark>කක</mark>මනිකා

`ප		8	
පඤ්දුගනං	110	පරිපුවෙඡය හානි	102
පන <u>හ</u> ලිසලා පනහලිසලා	136	පරිපු ණණසංකලපපා	66
පපං · -	296	පරිපු වරණාය	136
පපටිකපැන්නා	78	පරිපූරං	204
පබුදු, නවිසමං	120	පරි <u>ඛ</u> ඛාජකා	222
පුදුව නැති	108	පරිබබාජකාරාලම	58
පබ්බාජන•	158	පරිභාසනාහි	186
පබබාලජන ඛඛා පබබාලජන ඛඛා	156	පරිභෘසා ය	126
පකුඛුලෙන්කු න පකුඛුලෙන්කුහ	156	පරිගුඤපති	320
යමුන්නං පම්මෘතයකත	300, 306	පටිභූලතෘ	294
පලයා ුජසු ං	160	පරිමු බ•	80
-	110	පරිමණනි	189, 238
පයොජෙහි .	228	පරිමසති	188, 238
පරකත•	296	පරියනනවාරිනි	86
පරදුර සෙවනා		ප රියායනතනනොජ නා නු	ලයාගං 64
පරකතුවො	392	පරියාය•	262
පරපුණාලවීමුතනිකැණ	8	පරියාලය	382
පරපාවාදං	204	ප ටියුවසිවිකතා	94
පරම්මුබා	298	පටිලයසිත•	224
ප රස ෙණුවනනා	390	පරියෝදපෙනති	308
පරසෙන පපම ඈතා	98, 236	පරිලයානදධි	152
පරගිතාය	392	පරිරකඛ 3 නතා	154
පරාභිභු	242	පරිවණජයා	300
පරාභූතරුලපා	30	පරවිනකකං	10
පරිකදිණ හව සංගෝ ජ ග න	no 140, 164, 222	පදියඤකු	428
පට්ඳුහනි	300	පරිසා	414
පරිවණකුදයනා 480, 498		පරිභලරයනුං	192
,	490	පරිහිතෙ:	18
පරිජාතො	54	පරිළාගො	150
පරිතසයනා	46	පරෝ ය හසනං	236
පරිනිඛ්ඛෘශිසයනි	102	ಎ ರಿ ತಿಯ್ಲ.	80
පරමනතා	110	පවා නඵල ෞපි	64
පරිනිඛතානිකො	452, 511	දව්පන ගි	320
පිරිපලඥායයට	102	පවලරා	252
පරිපති	14	උවස නන්	322

. 8		8	
ජවේ ලසතා	168	පාසණගිකො	248
පසටමුජුමනො	270	පාසංස <u>ා</u>	118
පස සති	202	පාසාදප ව ඡායායං	136
ජසාස මත	103	පිණුකුකහසෙබෑ	64
ප සුං	320	පිටීම්ම සිකා	318
_ පසුපූ ඇති කා යස ං බා රො	462	පිපාසා	294
පහත්ඛඛා 468,480,492	508,526	පිපාලසා ්	296
පං සු කූලානි	66	පියසමුදුචාරො	458
లంద్రం	150	පිසුණා	318
ප හානපප ධානං	382	පීඨක•	30
ළහා නර ු නා	380	පීකිඵරණනෳ	480
පභානාරා මා	380	පීතිහ <i>ස</i> කා	46, 144
ප හුනජි වහ තා	2 38	දිගාලණෑද	428
පලභා්සි	194	පුගාලප ණණකකි	176
පාකාරවිවරං	168	පු ගතලා	366, 392
පා කාරස ඣි•්	168	පුඤක්තිරිය වන්ථුනි	306
පාටි හාරි යානි	370	පුතතදරා ,	292
පාණුමතිපාතෙති	80	පුථුදිසා	288
පාණසමා ූ	296	පුථුපවෙවකස ව ානි	464
පාණිනා	156	පුරිසථාමෙන	190
පාණිසයරං	_ 292	පුරිසලිඛණ	150
ප.කබාාත•	150	පුරිසවිසෙස•	262
ප: තරාසාය	150	පූරෙවවනීය•	194
පා දගණධී	254	ෙපා<i>ස</i>කරසා තකා	324
පානස බා	296	ల	
පාප ආවාරගොචරෝ	_ 296	එරුසා ව්ාචා	116
පා පම් <i>ත</i> තා	296	ඵලකචීරං	66
ප. පම්තතතා	358	ඵලකසෙයා	66
පාපමිණානුලයාගො 290,		ඵසකායා	412
පාපසබා	286	ඵසො	468
ප මු ජ ජ•	408	ථා ණිත•	118
පායමානාය . `	64	එඃලෙසු•	326
පෘදිචරියාය	304	<u>එාසු</u> වි හා රාය	314
පාරිසජා	108	වීත• [*]	206
පාරිසුදධිපධානිය-ගානි	524 > 90	විතෝ අදුන්ත	120 84
පා වළා	~ 20	ල ඵගගු <i>ප</i> ප ක	Ux

පදනු කක මනි කා

- බ		a	
බදලතා	1 4 8	ිබුහම වීමෘන•	- 46
බ <i>න</i> ධුජීවකපුප එ ං	44 6, 52 0	ටුහම <i>ස</i> ෙරා	238
බණුපාදප ෙ වව	136	බුහමු රජු ගලකතා	2 38
බලකායසමී•	` 10 0	<u> බුහමු</u> නා	164
බලානි	386, 430	<u>බාහලණා</u>	158
බෆුකරණ්යා	330	<u> බ</u> ාහමණකුලීනා	136
- ටහුකාරා 4 68	, 499, 498, 504	<u> </u>	136
බ හුකිවවං	` 330		
බ හුජ නපියා යිතො	272	.	
බහුපුකතං	16	භ යබයි නිා	36
බෘ හිරා නි	412	භ කඛස•	10
බා හි රෙ ගි	242	හණ්ඩනජාතා	194
බාහුජ <i>කු</i> සැං	206	භාවතා	304
බාමහනුත්(158	භ තන වෙනනානු පප දනෙන	308
చ్ ర	320	හමුක <i>න</i> තලර	274
බුද්ධතන ැදි •	280	භයාගති•	222
ෙබා ජ කිඛකා	170, 3 82, 4 98	භරියා	308
ෙ බාධිජ• ඤ ණ •	224	හවත ණකා	358
බාාලගසා	40	භවදිටකි	358
බාඤ්තානි	214, 396	හ ව•	240
බා ඤ්නූලපත•	214	හව්ා	364
බෳනතීකරොති	382	භවෙන	300
බහාකත•	228	භ ස්සය මාචා රෙ	178
බ ා ාකලතා	1 2	භාවන පෙධා න•	382
බාහපජජි	258	ු භාවනා	3 68
බෲපෑුපදෙස•	80	භාවනාබල•	360
බ ා ලමා	238	භාවනා ර මතා	380
මු ඟමකා ෙයා	14 2	භාවනාරාමො	380
වු හම කුතත•	44	භාවිතමා හිංසති	80
මුත්මවරියවාසාය ,	452 , 5 14	භාලවකඛ්ඛා 468, 490,	
9ිහමජා 🐧	136	ගි කබුහාව•	136
මුණමදයා ද	136	තිඞකාර•	104
මු හම ඤඤ තා ය	240	හිනනථූපෙ	194
මහ වනිමෙනා	136	හිලයා හිණු සුතු තුලරා	166
ලි <i>කු</i> බන්තො	142, 392	භු පි ෙසය	384

පදනු කක වනිකා

හ		©	
තුකභවාාන•	46	මයූර .	322
ಭ್ರಶಾ•	224	මරියාද -	154
භූමිපපාටලකා	148 154	මසාණානි	66
ලහ ලක	' 40	මහතුනු•	310
භොගියා	244	මභාමචාරා	328
	,	මහාජනස ගෙහ	262
9	•	මගාජනසම් නෙෘ	156
මකුස	216	මහාපුරිස ලකඛණානි	236
චකබි කා	64	මහාපුරිස විතකකෘ	516
මඩකු හු කො	94, 398	මහාඛණුනා	42
මවඡරායති	10	මහාය ස බානං	328
ම වජරියානි	396	මහාරාජා	312
ම වජං	64	මහෘ වලන	14
මණකි	68	මහාවිදු ගතා	42
ඉ ණ්ඩලි	3 18	ම හාස ම්ම තො	156
ච තිවා	175	මහා ෙසනා පතීන •	328
ම තන සඳහයු තා	360	මහිචඡස	516
මනාණුනු	178, 428	මංස•	64
මාත මහත ණුව	12	ලාගධ <i>ස</i> ස	328
මලකතයපතාය	240	මාගවික <i>ස</i> ය	120
මලකත යාහා	120	ම ැතුවජා	118
මද පපමෘදු	102	මා තු ලානි	118
Θ ζ	370	මානුසා	′ 320
මධු	118	මාර ෳසන ප ෙමදැනො	314
 මනසිකාරකුයලතා	360	මාරෙ	96
මනුසයගු මතන	35 2	මගස ක්ස •	120
මනුස යරාහ සෙයා කානි	60, 314	මිවඡනතා -	432, 508, 534
ම ෙ න පණිධි	46	ම්වුණ දිරිසී	116
ම 3නා පදෙ සික•	52	ම් වරය විවා	116
ම ෙ නෘ පලදයෙ ා	120	ම්වුණ පටිප ෙනනා -	194
මලනාභාවනීයා	58	මි නතකරො	310
ම නොම්ඨා	144	<i>පිගතයතිරූ</i> පකා	228
මනතු ස සාඒවිනො	108	මිණා	300
<u>ම</u> නවා	178	<i>ටින</i> තාමවඩා	30%
මණි්රයා	330	මිද්ධසුබ•	404

	- 257	ය	
මු			60, 86, 98
•	'194	යගෙස	62, 94, 192
මුල සත්තීහි	68	යනුහිනාම - අදුරුම්	380
මුචඡත <u>ි</u>	328	යනාධික රණමේ තං	224
ලු <i>ඤ</i> වති 	360	ය ්රිව	66, 136
මුටඨයවි*	136	යථාකථං	224
මුණුඩලක	392	යථාකාරී	84, 185
මුන වාදි නෘ	224	යථාකම්වූ ප ම්බ	360
මුත•	64	ය ථා දිට්සිසස	90, 180
මුතතාවා ල රා	422	යථෘනු සිටඨං	308
ූ <u>මු</u> දිනා	80	ය ථා බලං	224
මුදිකාසහග <i>ල</i> කු <i>ත</i>	238	ය එාචා දී	66
මුදු ක ඵනහ න ්පා ෙද	•	යථාස <i>ත</i> එකික	186
` මුදුකු ලස නති හා	238, 274 326	අදි වා	422
මුණු•	326 24	යාව කකං	238
මුණා		යාවතක වසස	
මුසල මනතුර •	64	ණවද සථ•	404
මුසෘවාදුපස•හිත•	178	යාවලද ව	216
මූලඡෙණ•	110	යුග <i>න</i> ඩ ෙරා	. 300
මුලජාතා	142	යුල පා	131
ලමසා	322	ලයතුයාසිකා	432
ලමකතා	420	ලයාගා	388, 476
<u>මේකතාසහ ගමන</u> න	80	_{ලයා} නිසො	388
ල මනෙකුත	308	_{කයාන්} දිනුසා පධාන	300
වෙ ටුනං	150	_{ලුලා අ} ල සාමන සි	කාරෝ 180, 4 10
 මෙරය•	64	_{ලයානිල} සාමනදි	දිකාරමුලකා 522
ලවා සම් ණැදෑ	228		ø
මො නෙයාගනී	370		312
ෙමා සා ගති∙	22	2 රකුම [ා]	314
ద		රසුඛාය	100
	32	_{රි} රක්ඛාවරණගුජ	394
ය කුඛපවා ලරා	32	2-40Bc32	238
ශ කුඛපාරිසම ජ ජා		ეგ රඉජාජලල•	66
අසුඛ ඉපැත් ලකා		₂₆ රජොජලලධ <mark>ු</mark>	00 110
යසුඛලපාතිකා		₂₆ රජජුයා	204
යසුඛම්භාම්ම ක්තා ජූපුඛ්ෂණයේ		12 රක දෙන	20.
යක්ඛලසනාය	•	- -	

පදනුකකු වනිකෘ

Q		. c	
රතනි නිදිවා	146	ලෙහනියානු•	248
රථස යානීව	310	ලොකධ ම ා	508
රථියා	110	ි ලාණං	118
රභසා	326	ල ාලජාති කො	144
රමුමා	320		•
රසභාසගයි	238, 268	ව	
රසාරණිමයා	268	වගලභි	322
රස• පඨවී•	146	වවනීයං	194
රසා ති	118	වචනීයො	198
රසිතාන•	248	ව වීප ර ෟ මා	298
රහලද	316	වණුවන	282
රාජඩගානි	254	වඤවතිකා	294
රාජානුවඡවිකානි ු	254	ව භාණවතතතරා	146
රා ජාරහානි	254	වණණවලනුන	114
රාජූ පභොගානි	254	ව ණණලවවණණතා	148
රෘසී	364	ව ණණාතිමානපවුවයා	148
රිකත•	326	වතපදති	14
රුසඛගහනං	120	වකතසි ,	. 198
රුද්ධා	326	වණු.	326
රුපපපතිටඨ•	384	වදණුනු	310
රූපං	358	ව ලදමසෙ	316
රුපස බග මහා	366	වධකවිතතං	120
රුපිසු	186	වලධා	194
රුපූපයං ,	384	වනගහණ:	120
රුහකි	292, 294	වනපළු•	80
රොමුපති	214	වනුපසානි	314, 60
C		ව නමූලඵලානා රො	64
ලවඡනි	96	ව මේ හති	68, 380
ලජජවං	360	වරකතාහි	34, 42
ලජපී	246	වමරා	330
ලපකො	178	වසවතති	224
ලප <i>ති</i>	- 224	වසුන්බරං	242
ලා හස කකාර යිලෝක•	68	` වාකචීර•	66
ී න•	152	වා චෙතා -	254
ලෙ ඩඩු න _ා	156	වෘදපප ෙමාසාබා ය	194
	5	76	

පදනු<u>කක</u>මතිකා

9	-	Ð	
Ð	100	විනෙතුන්	304
වෘදනුපෘතෘ	193	චිපුලකු යා	22
වෘලමන _	104	වීපුරාලමාස	282
වෘරුණි	296	ව්පරාවකත•	194
වෘස•	326	ව්පරිතා	56
වාලභයාම	158		360, 470
වෘළකමාල•	66	විපසුකුනු	316
ව්කටහොජනානුගොගමනු-		විපසයිසුං විසා මහතාය	31 7
යුලකතා		ව්පොමුකතසය ව්යථාරික•	206
විගතාභිජෙකින	80		3 58
විකාලවිසිබාවරියානුලයාලගා	292	විභවදිටයි	486
විකකුඤිතබඩ•	330	විමුක්කයනන•	
විගෘහති	296	ව්මුකතෘයතනානි'	408, 484
ව්සාමස්	38	විමුතක්	360
වීචකුඛමණා	244	විමුණිසරිපාවනියා	412
විචිකිවඡ•	80	විමොක්ඛා	448, 520
ව්ලවයාලපකම්තා	270	වීරකාරුපා	194
), 314	විරචිතබබ•	330
වීජලම්භයා:	36	. විරියසමාධිපධාන	132
ව්ජනති	300	විවලවැනි	46, 144
විජිතාවී	98	5 203	182
විණා 860, 870	•	විවලඛඪා	40
විජජාවරණසම්පනන•	316	විවතත ව ජදෙ	236
විණුණුණකායා	412	ව්වදිතබබං	358
ි. ඥඤණ ට්ට්ත්මයා 384, 43		විවෘදමූලානි	416
ි රුකුණගෙන•	176	විවෘදුපනනා	194
වි <i>කු</i> ඤ්ත	224	ව්වීතතං	80
ව් <i>ඤ්</i> ඤානවාදිතා	392	වී ඉවල වතු කාලමා	94
විඤඥපිතුණා	204	විසලණුණුගා -	388
විතකකුවීචාරසමාධි	174	- ව්සටං '	270
විතුදනුනු	194	විසම් ලලාගො -	116
වි තුන ං මය	294	විසංලයාගා	476
ව්ධා විකාශයක	364	ව්සංවාදයිතා	274
වීමධලයන: විනිඛණධා	252	විසාවී	270
වතයනා විනෙතා	402	විසුදධිමයා (නව)	524
	310,	වීසු•	160
		577	T 57

Ð		8	
විමස ස හා ගි ය 468, 480,	500, 512	සඋපධිකා	188
වි සුසටඨක ඉම නෙත	296	සකදගෘමී	180
විහණුණුම්	152	ය කිදෙව	152
විහායකි	296	සකකායං	408, 484
විහාරා	370	සකාපපුතනියා	10, 142
විහිංසකි	328	සබා	296
වීමහමඨති -	328	tt මෘතිතාර සු	64
විලහජ•්	404	ස ඛක්ලයා	292
විහෙසාය	482	සි ඞ්ඛාලන න	186
වීතුඛනාරා	158	ස ඛඛා ය	464
චීනධූ ලව ා	158	ස බබාරට්ඨිතිකා	358
වීත ම වුඡලරා	310	සඹ්ඛාරා	366
වීකසාරද	316	සඬාරුපයං	384
වීමංසාසමා ධි	132	සබගණනාති	29 8
වීර ඛගරු පා	98, 236	ස ඔග හව පවු ති	2 59, 390
වුනතවාදී	19 2	ස්බ යා යි ත ිඛං	358
වුදධලසවී	296	සබගාහු කා	310
වුසිකවා	140	සඩගීතා	164
වූප කාලසන	506	කුකුමරිජ 3ලස	274
වෙකට්<i>ක</i>ො	66	සවවවාදී	274
වේදනා	364, 474	සච්චසමන්ධා	274
වේදනාකා යා	412	සු වෙව	242
ලවදනානු ප ස ී	96	සච්ඡිකරණියා	3 88
ලවදනුප රං	384 2 7 2	ස චිජි කා	468, 496 542
වෙදයි සා වෙධති	310	ආ ජිතා	46
ලවපුල ුලනන•	` 94	සල කෘතු තනා කායා	414
ව ෙනුත්ය•	178	සණුණු	412, 430, 500
වෙයා ණුනිකා	242	සණුණු පෙත බෙබා	214
ලවරපාසු ලබනා	296	ස දකුකු පපාද	54
මව්ස ජා	133	සඤඤුපය•	384
ල විභාස•	42	සමණුජනාන•	180
ුවා කෘතු මම	196	ස්ණඨපෙසි	<i>6</i> 0
ල වාදස•	68	සණ්ඩසණඩවාරිනි	64
ව ටා සස ගහපරින ු ම් •	38 2	සණා සණා	152
මවා ස සලගහන	308	ස් ලණ් තන	400

පදනු**කක**මුතික

a		65		
ස ැණ් නා ,	30 3	ස නාති ධිකාරක•	152	
සතුතුවිහාරා	426, 496	සජපි	118	
සතානුසාරිවි ඤඤණං	224	යපුපාටිහිරකත•	202	
සතාර සෙබන	462	සපපුරි සධ ණා	428	
සනි	360, 470	ස පපු රි සසං ලසුවො	332	
යතිනෙ පෟකකන	428, 460	සැබ්බන්තනාය	80	
සතිපට්ඨානා 170	, 372, 476	ස බබ ුසබාප නුදං	, 316	
සකිබලං	360	ස බුබයි	80	
සකිමා	178	ය බබ පාණ භූත නිතා නුක මයි	08	
සතිවින ඉයා	432	ස ඛඛ භූතානුකු ම පිනො	314	
සනතනාල•	42	ස බබසබනා හපදක තං	202	
ස නතර තනසම නනාගල තා		ස වන සන් රිං	352	
ස න නරතනානි	98	ස බාකාරපරිපූරානි	238, 240	
ස න තාගාරි ෟකා 	64	යබ්බාවලන්න හි	240	
සතහලො පිකො	64	සඉඛඛන සඛඛ [,]	118	
ස කතාවාසා	450, 524	සභාගායිසයනයි	120	
සනාගිකං	64	සමුකාරි	178	
ස තතු හි	24 2	සම්කුඛානු•	206	
සකතුම දෑනො -	242	ස ම් සුඛා යිනො	304	
ಜ ್ರಾವೇಗಾತ್ರ	238	සම්බ්රිකණා	260	
ස්ථානුත්රකලපපා	120	ස මණාභිවරණ•	292	
සතා සතානි	-202	සවණඛනාති	254	
සඳධණියවන•	110	සමණුමවලො	394	
සද්ධ ුම ා සද්ධුමෙන්ටවා	382, 474	සමණානු වඡවි කානි	254	
සැඩලෙන සැඩලෙන	428 900	සමණාරහානි	254	
ස ු කානු සාරි	208	සමණුලදැසො	196	
සුණාවිමුන <u>කා</u>	176	සමණූපහොගානි	2 54	
ශ නාභිකානි	176	සමතානි	144	
සලනම්කානි	238 238	යම 3කුන	108	
යනු නනාය		සමකතානි	14	
ස <i>ත</i> තුට්සී _ව ා	5 <u>4</u> 19 2	සම ් නිමිකක.	360	
සනුවාගාර•	.352	ස ම්ලේ _ර	360, 470	
සක්ෂෙසී.	.42	සමදලනුණු	238	
සණ ් වසිකා	-292	සමනු <i>කෙ</i> සු	80, 466	
•	`404	සමනුසාසිණා	98	

ස		e	
සමවතනකඛ ලන්න	238, 266	සමපායනති	44
ස මවයසඉට ඨසමන ා	462	ු සමප යාසි	161
සමවෙපාකිනියා	268, 478	සමඵපපලාපා	116
සමවේ සකිනත්	310	සමථලසසා	216
සමයමා	190	සඛ්බහු ලාජී ව ා	70
ස ව සසා සි සස නති	120	ස . මබ ,ජැඩබගා	176, 428
සමං	210	ස ෑ මබා ධගා මී	452
සමා	386	සමෙබාධිපරායණො	180
සමාද පෙයි	42	සම්බාධිය•	166
සමාද ඉපකි	198	සමාලකුඛති	70
සමාදිනතානි	14	සමහරි <i>ස</i> සාමි	304
ස මා දියකි	66	ස ලමන ද•	118
ස වෘධි	368, 478, 474	සම්මකතා	432
ස මධිපරි <i>ස</i> ුඛාරා	428	සමමද ණුකද වී මු නෙ නා	140, 164
සමාධිබලං	360	සම්මනයාහම	156
සමානසුධ්යුකෙඛා	300	ස ඉල පප ධානා	170, 372
සමාලනකා	260	සම්ලෘතනාය	306
සමානකතනාය	2 50, 306	සම්මාපටිපමනකා	194
සමාපතනිකුසලතා	360	සම්මාමනසිකාරමනවාය	48
සමාපතතිවුවඨාතකු	සලතෘ 3 6 0	සම්මාසමාධි	484
සමාවාහිනියෝ	268	සම්ම්යසල්ම් යා	296
සමිති•	326	සම්මුඛා	298 4 32
ස මුනෙක ෙජසි	42	සම්මුඛා විනලයා	±32 382
සමුදෙදු ·	316	සමමුත් <i>යා</i> ් සමමුසුකති	502
සමෙකුමාමනා	262	සලවුසාහ සයං කතං	228
ස ලමකුඛයි	316	සයම්පතෘ	46
සමෙකබියාන	40	සරවනං	130
සමෙන	236	සරිතොද කා	316
ස 9ම දහකා තා	358, 426	සරිංසපා	216
සමපජණු	360, 470	සංලුල්කෘ	192
සමපසාදං	192	සසණාංපරිනිඛඛෘයී	402
සමපද	398	සසාකවාද	182
සමපායාසි	19	සසයනිසමං	182
ංසිස මං හපම්ස	42	සසහලනා	48, 288

	ඉන්රික්	60			
;	_ප දනු _{කක} මනි ^ස		ರು	64	
,		_{ාමාක} භලක්	බා	306	
భ	192	, මාකාග -	-	142	
සහධ මම් ලක්	194	_හ මිකං භම්වික ^{මම}	٥	150	
#800000 m	242	_{.කරු} ලාසාය)	66	
සහිලතා ලෙම	432	_{සායංතතිය}	කං	250	
සංග ^{ලම} සංගෝජනාති	46, 144	_{භා} ශුලං		78,8 4	
සංගත්ව සංවලවකි	182	සාරපපත්	മാ	150	
සංවුම්වී	38	සාරා ^{ලගා})	178	
_{යා වල} නිට	380	_{නා} රමහ	4 0	416, ⁴⁸⁶	
සංවරක _{ලානා}	216	_{දුරා} රානි ^ල	ప ి	152	
_{සං} වරාය	316	සාලා _න	ාර•	150, 320	
_ස ංචරී	630	e43(Ge		118	
_{සං} චිගන ^{සුස}	28	සාලිම	ංලසාද ු ලනා	135	
සංවිලගතා	244	සාවජ	්	300	
සංවිධානා	308	F1300) නි ූ ් ්	188	
සංචිභාමගන	36 0	' සාස	වා ඉද්ධී	468	
සංලවලගා	369	. (5 30	₎ ලවා	294	
සංවේජනීලය <u>ස</u> ී		0 සාම	0සිකා	324	
සංසපාති සංසපාති	60, 8	-0	ළික	368	
සංසාලදයා ^{හු ම}	2	76 64	₂	396	
සංභිතෘතං		60	කුඛාපදනි	110	
සාක චඡං		64 &	_{ඬුකාට} ෙකුන 3පපපටිගකහ ^{ලණ}	30 න	
සාකභ _ම සකා				37	14
	08	- 3	සුරිම ෙතා	360, 3	98
සාගරපරියනුන්•	9o	282	සීලවිපතනි - පොකෙන		98
සාචියෝ ^{ගා}		66	සිලව්පනෙනා	;	300
සාණානි-′		402	සිලව්සුදධි	_	240
සාත චවාය		468	සිල ^{හු} මාදනෙ සිලස්මපද	360,	330
සාත සහගතා		10	සු	ာ	398 166
_{ණා} ධු∕ෑලපා		18	සුලය පෙරේ සුහනා දේ	-00	
සෘනුචරිමයා	•	292, 300	සීහපුබ ා ද්ධක	_ා ලයා 231	3, 266 280
සු පලනයා ප		6 8	සුබනි න ,	23	8, 280 324
සාලපසෙකි: සාමිච්පට් ^ප	ල නුන ා	196	***		308
සාම න ණැව	ු ය	240		කු ර ා	500
ಭಾ <u>ರ</u> ಿ ಭಾರತಿ ಚಾರಿ ಭಾರತ್ನು	 ලානි	384,478			
210mfrt	<u>-</u>		581		

පදනු කක **ව**නිකා

ಜ	\tau		
සුකදරි යතා	296	සුසුකක	274
සුක්කවි පාකං	388	පු <u>පු</u> කකදු ම ඨා	238, 283
සු කකා හිජා තිකො	426	සුසසුස නති	86
සුබඵරණ තා	480	පු පු සූසූසුසාග	304
සුබල දිකානු සොගමනු යුත්තා	216	සුහදු	300
සුබලලිකානු ඉයාගා	218	සූ ර ා ජූරො	322
සුඛා පටිප්දි	178	ලසගාල ක•	38
සුබුමචඡිවී	238	සෙගාලො	40
සුබුමාන-	258	සෙට්ඨි•	150
සුබූපපතුනිගො	368	©සනාප නීන•්	328
සුගතං	404	ලසයා:සුඛ•	404
සුග තානි ටිකතානි	38	ලසයාාවසථපදීපෙයා:	442
සුගතා පද <i>ල</i> නසු	33	ලසාක නාසමනා	272
සුගනහිත•	304		, 360, 370
සුචරිතා නි	362	සොණ සිගාලා සොණ සිගාලා	118
සි්ණ් වුමන	40	ලසාණිඩා ලසාණිඩා	294
සු සැසැගාරගතා	60	ලසාතා ළ තුනිය ඩනානි	382
⁄ සුනවාදිතා	302	ලසාතාපනනඩ <u>නානි</u>	382
සු ත•	224	ලසාතා ප <i>ල</i> නනා	180
සුදද	135	ලසාමනස සු පවිචාරා	414
සු ු වාසා	40 2	සොවන්ස යූ උව වා වා ලෙසාව ග වීක•	110
සුනි බාලතා	2 22	ලසාවචසස කා ආයාවචසසකා	358
සු නිම ස ටො	110	ゆ にっとて සතතා	000
සුපපකාසින•	204	හ	
සුපපටිනි සස ග හි	78	හටහලකුඛා	64
සුපතිවසිතපාදල කබ ණං	24 0	හ ස්ථාප ඉලබනා	64
සුපත් ට්ඨිත පා දෙ	236	හදය බ ගුමා -	2 78
සුහටඨායි ලනා 	46	6) 252	330
සුහං වීමමාකුඛං	5 6	_	, 592, 500
සුම ලනා	230	<i>(</i> , , , , , , , , , , , , , , , , , , ,	526
සු මා පිතා	322	, ශ්රී	330, 358
සුරසං	1 4 6	ටි•සති	328
	4 , 9 8	ගීනායාවනතති	84
සුරාමේරයම්ජපමාද්ටඨානා –	000	ංහයේ නි ්	32 S
නුයොගො සුවිනි ත•	292 304	ුහාමි	192
සුස ඩග ගිනපරිජනො	250	_	
යුසා ලන	12,	ළ <i>එ</i> දද	318
(7)	,	~~~	UA-7

බුද්ධජයන්ති තිපිටක ගුන්ථ මාලා .

م و	නු පුටක ^{ගු}	210		
බුද්ධජය න් කි	5			යු බැම් ^ම
62 d			_{බැම්} ම කඩ්ද	
,	දු _ණ ය	හිටු රෙද		44.00
_{සාකය ගු} න්ථ ^{නාමය} වූ	5	,	17.50	14 00
අංකය ගුනට ප	. ==0	696	1,	_
	1959		-08	වකිණි
1 පාරාජිකාපාළි	අමුදුත	608	විකිණි	10.00
_ _{කුතු} න්තියපාළ	1957	458	විකිණි	
2000000000	1957	490		_
,, <i>"</i>	අමුදුත			· _
් දිලලවගත පාළි ර දිලලවගත පාළි				
5 වූල්ල්ල්ල්ල්ල්ල්ල්ල්ල්ල්ල්ල්ල්ල්ල්ල්ල්ල්	මුදුණ _ම යනි	_	චිකිණි	14.00
6 1 80000 000		700		45.0 0
6 1 පිරිසිද් , 11 පරිසර පාළි 1	1962	600	නැත	
7 දිසතිකාය 1 2	1976	616	නැත	වකිණි
_	1977		20,00	
0 %	1964	846	60 00	55.00
් දැනුමනිකාය 1	1973	800		
4 6	" w 044)		ටිකි	_{ණි.} විකිණි
11 " " 3	*(1974)	540	יומטי	10.00
12. ,, ,,	1 1960	K1 9	25,057	
12.	2 1962	l		
14 ", "	ვ අමුදි	ත	-	-
15 ",	4 ¢98	ුත	_	- 300
16 ,, ,,	5 49	දින	_ වි	a 12.00
••	4.0	ነደር ነ	9(4	36 E 12.00
17 ,, ,, ,, 18 අඩගු _{තුත} රතික	n n n n n	962		0.00 18 00
	99			10.00
19 "		968	544	20:00
20 **	" 4 ¹	<u>1970</u>		_
21 "	" 5	වුදුණුලයති	_	_
22 ,,	,, 6	අ <u>ම</u> ුදුත		
62 43	77		_	ිකුණි 12.00
_{ගේ 1} බුඇක ^ප	ეით <i>†</i>	_	628	ටිකිණි 12.00
11 ඛ 9මප	e } -	1960	Amo	
iii උදන	1			, –
14 මනුවි.	_{නතක}	0.60	8 –	
AP	හ න	මුදුණ ^{ල රා}		
50 6	15E) ·	අමුදුත		
₂₆ විමානා	·-2	588		

් ඇතර	ගුන්ථ නාමය		මුදුණය	8වු	රෙදි බැම්ම	කඩැසි බැම්ම
27.	පෙතව තුව .	•	අමුදිත		•	
28.	ලෙරගාථා	•	1972	362	නැත	15.00
29	ල එරිගාථා .		1972	150	නැත	විකිණි
3 0.	ජාතකපාළි 1		අමුදිත		~	`
31.	,, ,, 2		අමුදිත	-		_
32.	,, ,, 3		අමුදින		•	-
33.	මහානිලදෑස පා	3	1961	788	17.50	14.00
34.	වුලලනිදෙසපාද්	2	1976	676	නැත	45.00
35 .	_{1,} පට් සම හිදමග	නපාළ <u>ි</u>	1971	562 -	20.00	18.00
	1 i ,,	,,	1972	274	20 00	18.00
36.	අපදන පාළි 1		1961	700	17.50	14.00
37.	,, ,, 2		අමුදිත			
38	1 බුණිවංස පාළි ii චරියා පිටකද		මුදුණ ලයහි			••••
39	ලනු තති පපකු රද	ь	අමුදිත		~	******
40.	පෙට <i>ඉ</i> කාපදෙස		අමුදුින		٠	_
41.	ධ ඉල ස වී ලිංණි පප			·		
	කරණ .		(1973)			
42 .	විභඛ්ගපදකරණ		(1975)			_
43 .	"		(1975)			
44.	කථාව		1967	622	15.00	12.00
45.	, ,,	2	1968	588	17.50	15.00
46.	,, ,, -	3	1969	554	20.00	18.00
47.	ii පුගාලපක්ක්		1976	452	නැ ත	30.00
48.	යමකපැකරණ	ì	අමුදිත	_	_	
49.	,, ,,	2	අමුදිත			****
5 0.	,, ,, පවඨානපපකර		අමුදිත			_
51.	,, ,,	2	අමුදින	_		
52.	" "	3	අමුදුන		-	

^{*} මුදුණය අවසන් වී ඇතත් පොක් බැඳීම නිම වී නැත.

වීකිණී = වීකිණී අවසානයි

නැත = ්රෙදි බැම්රේ පොත් හදු නැත